

کتاب جامع آزمون های استخدامی

(اصل سوالات آزمون های استخدامی
به همراه درسنامه آموزشی)

تهیه شده توسط

تیم آموزشی ای - استخدام

اصل سوالات دفترچه عمومی آزمون های برگزار شده توسط سازمان
سنجش آموزش کشور و سایر مجریان آزمون های استخدامی:

فراگیر دستگاه های اجرایی کشور - آموزش و پرورش - وزارت نیرو - تامین اجتماعی - دیوان
محاسبات کشور - شهرداری ها - استانداری ها - راه آهن جمهوری اسلامی ایران - بانک سپه
- بانک صادرات - بانک ملت - بانک گردشگری - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور - قرارگاه
پدافند هوایی خاتم الانبیاء، دانشگاه های افسری ارتش و ...

به همراه درسنامه آموزشی ویژه آزمون های استخدامی:

ریاضیات و آمار مقدماتی - هوش و استعداد تحصیلی - مهارت های هفتگانه ICDL - اطلاعات عمومی
و دانش اجتماعی - معارف اسلامی - زبان و ادبیات فارسی - زبان انگلیسی.

به دلیل ثبت قانونی مالکیت حقوق کتاب
حاضر و نشر الکترونیک اثر برای صاحب امتیاز آن،
شرکت توسعه گران آرمانگر پردازش (سامانه ای استخدام)
محفوظ بوده و به موجب ماده ۵ و ۲۳ قانون حمایت از حقوق
مولفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۰/۱۱ هیچ شخص
حقیقی یا حقوقی حق کپی برداری و بهره برداری (کل
و یا بخشی) از آن را ندارد. بدیهی است متخلفان به مستند
این قانون تحت پیگرد و اقدامات قانونی و قضایی مالک
اثر قرار خواهند گرفت.

فهرست

فصل اول: ریاضیات و آمار مقدماتی.....	۷
بخش اول: اصل سوالات ریاضیات و آمار مقدماتی (برگزار شده توسط سازمان سنجش).....	۸
بخش دوم: اصل سوالات ریاضیات و آمار مقدماتی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها).....	۵۱
بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به سرفصل ریاضیات و آمار مقدماتی.....	۸۱
بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل ریاضیات و آمار مقدماتی.....	۱۴۰
فصل دوم: هوش و استعداد تحصیلی.....	۱۴۱
بخش اول: اصل سوالات هوش و استعداد تحصیلی (برگزار شده توسط سازمان سنجش).....	۱۴۲
بخش دوم: اصل سوالات هوش و استعداد تحصیلی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها).....	۲۳۶
بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به سرفصل هوش و استعداد تحصیلی.....	۲۴۹
بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل هوش و استعداد تحصیلی.....	۲۶۳
فصل سوم: مهارت‌های هفتگانه ICDL.....	۲۶۴
بخش اول: اصل سوالات مهارت‌های هفتگانه ICDL (برگزار شده توسط سازمان سنجش).....	۲۶۵
بخش دوم: اصل سوالات مهارت‌های هفتگانه ICDL (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها).....	۳۰۴
بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به مهارت‌های هفتگانه ICDL.....	۳۳۳
بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل مهارت‌های هفتگانه ICDL.....	۳۷۱
فصل چهارم: اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی.....	۳۷۲
بخش اول: اصل سوالات اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی (برگزار شده توسط سازمان سنجش).....	۳۷۳
بخش دوم: اصل سوالات اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها).....	۴۱۲
بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی.....	۴۴۸
بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی.....	۴۷۵
فصل پنجم: معارف اسلامی.....	۴۷۶
بخش اول: اصل سوالات معارف اسلامی (برگزار شده توسط سازمان سنجش).....	۴۷۷
بخش دوم: اصل سوالات معارف اسلامی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها).....	۵۲۷
بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به معارف اسلامی.....	۵۸۱
بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل معارف اسلامی.....	۶۵۱

فصل ششم: زبان و ادبیات فارسی ۶۵۲

بخش اول: اصل سوالات زبان و ادبیات فارسی (برگزار شده توسط سازمان سنجش) ۶۵۳

بخش دوم: اصل سوالات زبان و ادبیات فارسی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها) ۶۹۹

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به زبان و ادبیات فارسی ۷۴۶

بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل زبان و ادبیات فارسی ۸۵۶

فصل هفتم: زبان انگلیسی ۸۵۷

بخش اول: اصل سوالات زبان انگلیسی (برگزار شده توسط سازمان سنجش) ۸۵۸

بخش دوم: اصل سوالات زبان انگلیسی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها) ۸۹۶

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به زبان انگلیسی ۹۱۸

بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل زبان انگلیسی ۹۵۹

پیش‌گفتار

کتابی که هم اکنون پیش روی شماست، حاصل تلاش تیم آموزشی ای - استخدام می‌باشد که در راستای تکمیل کتاب از مشاوره بیش از ۱۰ نفر از قبول شدگان منتخب استفاده کرده است. طبق بررسی‌های صورت گرفته بر نظرات داوطلبان آزمون‌های استخدامی، داوطلبان از سه منظر نیاز بسیار مهمی به یک کتاب جامع داشتند. ابتدا، مشکل آگاهی از منابع برای آمادگی در دروس عمومی مطرح شده بود. در سطح بعدی، مشکل نداشتن پاسخ‌های تشریحی و کامل اصل سوالات آزمون‌های استخدامی مطرح شده بود و در نهایت، مشکل نبود نکات آموزشی بسیار مهم و پرتکرار که اساس دروس عمومی است، طرح شد.

با توجه به نیازهای اساسی داوطلبان، تیم آموزشی ای - استخدام تصمیم بر رفع این مشکلات و نیازها بر آمد. کتاب حاضر، شامل هفت فصل که هر فصل مربوط به یک درس از دروس عمومی آزمون‌های استخدامی می‌باشد، است. هر فصل از این کتاب، دارای چهار بخش است؛ این بخش‌ها شامل موارد زیر می‌باشند:

✚ اصل سوالات آزمون‌هایی که توسط سازمان سنجش آموزش کشور تدوین گشت و برگزار شد.

✚ اصل سوالات آزمون‌هایی که توسط سازمان‌هایی غیر از سازمان سنجش آموزش کشور برگزار شد.

✚ نکات آموزشی و کلیدی مربوط به درس که بارها در آزمون‌ها مورد سوال قرار می‌گرفتند.

✚ منابع مطالعاتی که توسط تیم آموزشی ای - استخدام بررسی شد و پیشنهاد گردید.

لازم به توضیح است که بخش نکات آموزشی و کلیدی این کتاب، با دقت بسیار بالا درج شده است؛ به طوری که تیم آموزشی ای - استخدام در حین پاسخگویی به اصل سوالات آزمون‌های استخدامی، مواردی که طراح سوالات این آزمون‌ها مد نظر داشته‌اند را مشخص نموده است و سپس در طرح بخش نکات آموزشی و کلیدی به صورت مفصل درج گردیده‌اند. البته، در قبال نکات آموزشی، فقط توجه به اصل سوالات آزمون‌ها بسنده نشد، همچنین تیم آموزشی ای - استخدام با استفاده از مشاوره قبول شدگان منتخب آزمون‌های استخدامی، نکات کلیدی بیشتری هم به این بخش افزود.

در هر صورت، هیچ کتابی خالی از اشکال نیست. ما از شما داوطلبان گرامی آزمون‌های استخدامی عاجزانه تقاضا داریم تا با پیشنهادها و همچنین انتقادهای سازنده خود، این مهم را تکمیل کرده باشید و همچنین موجبات بر طرف نمودن شکاف‌های موجود در این اثر را فراهم سازید و این پیشنهادها و انتقادهای سازنده را از طریق ایمیل به نشانی ebook@E-Estekhdam.com برای ما ارسال نمایید.

تیم آموزشی ای - استخدام

اگاستخدام
e-estekhdam

طبق گزارش های محیط زیست هر ایرانی سالانه ۱۳ کیلوگرم کاغذ مصرف میکند که در کل رقمی برابر ۹۱۰ میلیون کیلو گرم می شود و از آنجا که برای تولید هر تن کاغذ باید ۱۷ درخت تنومند قطع شود، در یک سال بیش از ۱۵ میلیون درخت قطع می شود.

مجموعه ای - استخدام در نظر دارد برای جلوگیری از این فاجعه محیط زیستی، قدمی حتی کوچک و کم در این مسیر بر دارد تا به اندازه خود موثر باشد. بنابراین، کتاب حاضر را به صورت الکترونیکی (نه به صورت چاپی) عرضه کرده ایم. ما نمی توانیم برای حل یک مشکل، یک معضل پدید آوریم.

بنابراین، ساختار و چینش در متن و مشاهده پاسخنامه تشریحی سوالات این کتاب به گونه ای است که شما داوطلبان عزیز نیازمند به نسخه سخت و چاپی نمی باشید و از آن به سهولت می توانید استفاده کنید.

(لطفاً به قطع درختان **نه** بگویید)

ریاضیات و آمار مقدماتی

بخش اول: اصل سوالات ریاضیات و آمار مقدماتی (برگزار شده توسط سازمان سنجش)

۱- حاصل $(1 + \frac{1}{\sqrt[3]{4} + \sqrt[3]{2} + 1}) \sqrt[3]{0.5}$ کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\sqrt[3]{2}$ (۳) $\sqrt{5}$ (۴) ۱

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$\sqrt[3]{0.5} = \sqrt[3]{1/2} = \frac{1}{\sqrt[3]{2}}$$

$$\frac{1}{\sqrt[3]{2}} * (\frac{1}{\sqrt[3]{2^2} + \sqrt[3]{2} + 1} + 1) = \frac{1}{\sqrt[3]{2^3} + \sqrt[3]{2^2} + \sqrt[3]{2}} + \frac{1}{\sqrt[3]{2}} = \frac{\sqrt[3]{2} + 2 + \sqrt[3]{2^2} + \sqrt[3]{2}}{\sqrt[3]{2}(\sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{2^2} + \sqrt[3]{2})} = \frac{2 + \sqrt[3]{2^2} + 2\sqrt[3]{2}}{2 + \sqrt[3]{2^2} + 2\sqrt[3]{2}} = 1$$

۲- حاصل $\sqrt[8]{9^5 \sqrt{3}} (\sqrt[5]{9} \div \sqrt[8]{27})$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) $\sqrt[6]{3}$ (۲) $\sqrt[5]{3}$ (۳) $\sqrt[8]{3}$ (۴) $\sqrt[4]{3}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$I = 3^{\frac{3}{8}} \times 3^{-\frac{2}{5}} \times 3^{\frac{11}{40}} = 3^{\frac{15-16+11}{40}} = 3^{\frac{10}{40}} = 3^{\frac{1}{4}} = I = \sqrt[4]{3}$$

۳- اگر $f(x) = \begin{cases} 3 + 2 \left[-\frac{x}{2} \right] & x > 0 \\ 7 - \frac{[x^2 - 3]}{11} & x \leq 0 \end{cases}$ باشد مقدار $f(2)f(5)$ کدام است؟ ([] : تابع جز صحیح می باشد.) ؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) $\frac{76}{11}$ (۲) ۴ (۳) ۷ (۴) $\frac{71}{11}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$F(5) = 3 + 2 \left[-\frac{5}{2} \right] = 3 + 2 * (-3) = -3$$

$$F(2f(5)) = f(-6) = 7 - \frac{[36-3]}{11} = 7 - 33/11 = 4$$

۴- خانواده‌ای دارای سه فرزند دختر است. احتمال اینکه فرزند چهارم پسر باشد، کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

$$\frac{1}{2} \text{ (۴)}$$

$$\frac{1}{4} \text{ (۳)}$$

$$\frac{1}{8} \text{ (۲)}$$

$$\frac{1}{16} \text{ (۱)}$$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. تولد فرزند چهارم ارتباطی و تاثیری از فرزندهای دیگر ندارد و مستقل است.

۵- حاصل $\sqrt{0/14 + \sqrt{0/016}} - \sqrt{(\frac{24}{7})(\frac{56}{1920})}$ کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

$$0/2 \text{ (۴)}$$

$$0/3 \text{ (۳)}$$

$$0/4 \text{ (۲)}$$

$$0/1 \text{ (۱)}$$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

$$\begin{aligned} \sqrt{0/14 + \sqrt{0/016}} - \sqrt{\frac{24}{7} * \frac{56}{1920}} &= \sqrt{\frac{14}{100} + \frac{4}{10\sqrt{10}}} - \sqrt{\frac{24}{7} * \frac{8*7}{24*80}} = \\ \frac{1}{10}(\sqrt{14 + 4\sqrt{10}} - \sqrt{10}) &= \frac{1}{10}(\sqrt{14 + 4 * 3.3} - \sqrt{3.3}) = \frac{1}{10} * 2 = \frac{2}{10} \end{aligned}$$

۶- طول اضلاع یک مثلث قائم الزاویه تشکیل دنباله حسابی می‌دهند، اگر محیط این مثلث ۴۸ واحد باشد، مساحت مثلث بر حسب واحد مربع کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

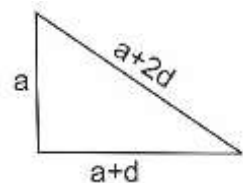
$$120 \text{ (۴)}$$

$$96 \text{ (۳)}$$

$$72 \text{ (۲)}$$

$$54 \text{ (۱)}$$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

$$a + a + d + a + 2d = 48$$

$$\rightarrow (a + 2d)^2 = a^2 + (a + d)^2 \rightarrow a^2 - 2ad - 3d^2 = 0$$

$$\rightarrow a = \frac{2d \pm 4d}{2} \rightarrow \text{حل معادله درجه دوم}$$

$$\rightarrow \begin{cases} a = 3d \rightarrow d = 4, a = 12 \\ a = -d \rightarrow 0 = 16 \text{ غ ق} \end{cases}$$

$$s = \frac{1}{2}a(a + d) = \frac{1}{2} \times 12 \times 16 = 96$$

۷- در یک دنباله حسابی جمله اول و قدر نسبت با هم برابرند. اگر جمله ششم ۳۰ باشد، مجموع بیست جمله اول این دنباله کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

۱۰۰۰ (۴)

۱۰۵۰ (۳)

۱۱۰۰ (۲)

۱۱۵۰ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر جمله اول برابر با a و قدر نسبت برابر با d باشد، آنگاه $a = d$.

$$a_6 = 30$$

$$\Rightarrow a + 5d = 30$$

$$\Rightarrow 6a = 30$$

$$\Rightarrow a = 5, d = 5$$

مجموعه ۲۰ جمله ای اول برابر است با:

$$a_1 + a_2 + a_3 + \dots + a_{20} = a + (a + d) + \dots + (a + 19d) = 20a + \frac{(1 + 19) \times 19}{2} d = 20a + 190d$$

با جایگذاری $a = d = 5$ در تساوی بالا:

$$(20 \times 5) + (190 \times 5) = 1050$$

۸- حاصل عبارت $\sqrt{5} \times \sqrt{3 + \sqrt{5}} \times \sqrt{5 + \sqrt{22 + \sqrt{5}}} \times \sqrt{5 - \sqrt{22 + \sqrt{5}}}$ کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۴) $5 + \sqrt{5}$ ۳) $2\sqrt{5}$ ۲) $\sqrt{5}$

۱) ۵

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$\begin{aligned} \sqrt{5} \times \sqrt{3 + \sqrt{5}} \times \sqrt{5 + \sqrt{22 + \sqrt{5}}} \times \sqrt{5 - \sqrt{22 + \sqrt{5}}} &= \sqrt{5} \times \sqrt{3 + \sqrt{5}} \times \sqrt{25 - (22 + \sqrt{5})} = \sqrt{5} \times \sqrt{3 + \sqrt{5}} \times \sqrt{3 - \sqrt{5}} = \sqrt{5} \times \sqrt{9 - 5} \\ &= \sqrt{5} \times \sqrt{4} = 2\sqrt{5} \end{aligned}$$

۹- تعداد اعضای کدام مجموعه بیشتر است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

$$\{x \in \mathbb{N} \mid \frac{2x}{x^2 - 3} = 1\} \quad (۲)$$

$$\{x \in \mathbb{N} \mid \frac{x}{x^2 + 1} = 1\} \quad (۱)$$

$$\{x \in \mathbb{N} \mid \frac{x}{x^2 - 3} = 1\} \quad (۴)$$

$$\{x \in \mathbb{N} \mid \frac{2x}{x^2 + 1} = -1\} \quad (۳)$$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. اگر در هریک از گزینه های ۱ و ۳ و ۴ معادلات را حل کنیم به حالتی می رسیم که هیچ مجموعه جوابی ندارد برای مثال گزینه ۱ را بررسی می کنیم:

$$\frac{x}{x^2 + 1} = 1 \rightarrow x^2 + 1 = 0 \rightarrow \Delta < 0$$

جواب برای x نیست

$$3 \in \mathbb{N} \text{ و } x = 3 \rightarrow x^2 - 2x - 3 = 0 \rightarrow \frac{2x}{x^2 - 3} = 1 \text{ فقط گزینه ۲ یک جواب دارد}$$

۱۰- با حروف کلمه آموزش چند کلمه پنج حرفی می توان ساخت به طوری که حرف و حرف وسط کلمه باشد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ۱۲۰ (۲) ۹۶ (۳) ۵۴ (۴) ۲۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$\frac{4}{-} \times \frac{3}{-} \times \frac{1}{-} \times \frac{2}{-} \times \frac{1}{-} = 24 \quad \text{طبق اصل شمارش خواهیم داشت}$$

۱۱- در دسته بندی اعداد زوج به صورت...، (۲)، (۴، ۶)، (۸، ۱۰، ۱۲)، آخرین عدد در دسته پانزدهم، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی

- فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) ۲۴۰ (۲) ۲۴۲ (۳) ۲۴۴ (۴) ۲۳۸

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: پاسخ صحیح گزینه ۱ می باشد. فرض کنیم a_n آخرین دسته n باشد پس داریم:

$$a_1 = 1 \quad a_2 = 2+4 \quad a_3 = 2+4+6 \quad \dots \quad a_{15} = 2+4+6+\dots+30 = 2(1+2+3+\dots+15) = 2 \times \frac{15 \times 16}{2} = 240$$

۱۲- واریانس داده های ۱۲۵۶، ۱۲۵۸، ۱۲۶۰، ۱۲۵۹ و ۱۲۵۷، کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۲.۵ (۴) ۳.۵

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

$$\text{طبق فرمول واریانس که } \frac{\sum x_i^2 - n\bar{x}^2}{n} \text{ پس } \frac{1+1+4+0+4}{5} = 2 \text{ خواهد بود.}$$

۱۳- طول بردار $(-4, 3, 0)$ کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۵ (۴) ۷

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. طول بردار مذکور به صورت زیر محاسبه می شود:

$$|(-4, 3, 0)| = \sqrt{(-4)^2 + 3^2 + 0^2} = \sqrt{16 + 9} = \sqrt{25} = 5$$

۱۴- دو خط $3x - 4by = 5$ و $ax + 3y = 10$ در نقطه $(2, K)$ بر هم عمودند. اگر نقطه A در ناحیه دوم باشد، مقدار ab کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

$$\frac{1}{3} \text{ (۴)}$$

$$۴ \text{ (۳)}$$

$$\frac{1}{4} \text{ (۲)}$$

$$۳ \text{ (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

$$\begin{cases} 3x - 4by = 5 \\ ax + 3y = 10 \end{cases} \rightarrow \left(\frac{3a}{4b}\right) \left(-\frac{a}{3}\right) \rightarrow a=4b$$

حاصلضرب شیب S در فرمول بالا را ۱- در نظر میگیریم.

$$\begin{cases} 3k - 8b = 5 \\ ak + 6 = 10 \end{cases} \rightarrow \text{حل دستگاه} \rightarrow a=-4, a=3/2 \text{ غ ق}$$

چون $(2, K)$ در ناحیه دوم است پس $K < 0$ و $a < 0$ پس $a = -4$ و چون $a = 4b$ پس $b = -1$ و $ab = 4$ می باشد.

۱۵- محیط یک مستطیل ۸۰ واحد است. اگر از طول آن ۶ واحد کم کنیم یک مربع حاصل می شود. اندازه ضلع بزرگ مستطیل کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۴)

$$۴-۲۹$$

$$۳-۲۳$$

$$۲-۱۷$$

$$۱-۱۱$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فرض کنیم طول مستطیل برابر با a و عرض آن برابر با b باشد.

در این صورت طبق فرض های مسئله داریم:

$$\begin{cases} 2a + 2b = 80 \\ b = a - 6 \end{cases} \Rightarrow a + b = 40 \Rightarrow a + a - 6 = 40 \Rightarrow 2a = 46 \Rightarrow a = 23$$

۱۶- اگر A و B، دو مجموعه غیر تهی باشند، $(B-A)'$ با کدام مجموعه، برابر است؟ (تأمین اجتماعی)

$$B \cup A' \text{ (۴)}$$

$$B \cup A \text{ (۳)}$$

$$B \cap A' \text{ (۲)}$$

$$B' \cap A' \text{ (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$(B' - A)' = (B')' \cap A' = B \cap A'$$

۱۷- برای چند مقدار m ریشه های حقیقی معادله $(2m - 3)x^2 + (m^2 - 4)x - 4 = 0$ قرینه اند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

$$۳ \text{ (۴)}$$

$$۲ \text{ (۳)}$$

$$۱ \text{ (۲)}$$

$$\text{هیچ مقدار m (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

مجموع ریشه صفرها است
ضرب ریشه منفیها است
معادله دو ریشه دارد

اگر ریشه قرینه‌ها باشند

$$s = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = 0 \rightarrow b = 0 \rightarrow m^2 = 4 = 0 \rightarrow m = \pm 2$$

$$\begin{cases} m = -2 \rightarrow -7x^2 - 4 = 0 \rightarrow x^2 = \frac{-4}{-7} & \text{غ ق} \\ m = 2 \rightarrow x^2 - 4 = 0 \rightarrow x^2 = \pm 2 & \text{ق ق} \end{cases}$$

بنابراین فقط به ازای $m = \pm 2$ شرایط مسئله برقرار است

۱۸- جامعه آماری با ۱۵ داده به صورت زیر، دسته بندی شده است. میانگین جامعه کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

دسته‌ها	۱۱-۷	۱۵-۱۱	۱۹-۱۵	۲۳-۱۹
فراوانی	۴	۵	۲	۴

۱۵.۹ (۴)

۱۴.۶ (۳)

۱۳.۹ (۲)

۱۲.۶ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

مرکز دسته‌ها به ترتیب از چپ به راست می‌شود ۹ و ۱۳ و ۱۷ و ۲۱ پس:

$$\bar{X} = \frac{\sum f_i x_i}{N} = \frac{9 \times 4 + 13 \times 5 + 17 \times 2 + 21 \times 4}{15} = 14.6$$

۱۹- اگر $2x - 3$ و $\sqrt{x}$ سه جمله اول یک دنباله هندسی باشد، جمله دهم چند برابر جمله هفتم است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

$2\sqrt{2}$ (۴)

3 (۳)

2 (۲)

$3\sqrt{2}$ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

بنابر خاصیت تصاعد هندسی داریم:

$$(\sqrt{x})^2 = x(2x - 3) \xrightarrow{\text{از حل معادله}} x = 2$$

بنابراین جملات تصاعد عبارتند از: ۲ و $\sqrt{2}$ و ۱ یعنی $q_1 = 1$ و $q = \sqrt{2}$

$$\begin{cases} q_7 = 1(\sqrt{2})^{7-1} = (\sqrt{2})^6 \\ q_{10} = 1(\sqrt{2})^{10-1} = (\sqrt{2})^9 \end{cases} \quad \text{لذا:}$$

$$\frac{q_{10}}{q_7} = \frac{(\sqrt{2})^9}{(\sqrt{2})^6} = 2\sqrt{2}$$

۲۰- انتهای کمان x در ناحیه سوم مثلثاتی و $\cos x = \sqrt{1 + \sin^2 x} + \sqrt{1 + \cot^2 x}$ است. اگر $\sin x = a$ باشد، مقدار I کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

$$2a \quad (۱) \quad -\frac{a^2+1}{a} \quad (۲) \quad 2\sqrt{1+a^2} \quad (۳) \quad -\frac{a^2-1}{a} \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

$$1 + \cot^2 x = 1 + \frac{\cos^2 x}{\sin^2 x} = \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin^2 x} = \frac{1}{\sin^2 x}$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \rightarrow \sqrt{1 + 2\sin^2 x} = \sqrt{\sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x} = \sqrt{(\sin x + \cos x)^2}$$

با توجه به اینکه کمان x در ناحیه سوم است بنابراین $\sin x$ و $\cos x$ هر دو منفی می‌باشند لذا خواهیم داشت:

$$-\frac{1}{\sin x} - (\sin x + \cos x) + \cos x = -\frac{1}{\sin x} - \sin x = -\frac{1}{a} - a = -\frac{a^2 + 1}{a}$$

۲۱- منحنی تابع $y = x^2 + a$ دو واحد به سمت راست محور x ها منتقل شده و خط $y = x - 1$ را در نقاطی با طول صحیح و منفی قطع می‌کند. بیشترین مقدار a کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

$$1 \quad (۱) \quad -2 \quad (۲) \quad 2 \quad (۳) \quad -1 \quad (۴)$$

• پاسخ: ؟ صورت سوال غلط می‌باشد.

۲۲- اگر $(32-40)$ ، حدود دسته سوم جدول فراوانی با ۵ دسته باشد، مرکز دسته دوم کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

$$30 \quad (۱) \quad 28 \quad (۲) \quad 26 \quad (۳) \quad 24 \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

طول دسته برابر $40 - 32 = 8$ و فاصله دسته قبل $32 - 24 = 8$ خواهد بود لذا

$$\text{مرکز دسته دوم} = \frac{24 + 32}{2} = 28$$

۲۳- مربع مجموع دو عدد مثبت، از مجموع مربعات آن دو عدد، ۱۰۸ واحد بیشتر است. اگر اختلاف دو عدد ۳ باشد مجموع ارقام حاصلضرب این دو عدد کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

$$15 \quad (۱) \quad 7 \quad (۲) \quad 9 \quad (۳) \quad 12 \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اگر دو عدد را a و b فرض کنیم

$$(a + b)^2 = a^2 + b^2 + 108 \quad \xrightarrow{\text{ساده سازی}} \quad ab = 54 \quad (*)$$

با جایگذاری در (*) خواهیم داشت و $a = 3 + b$ و $a - b = 3$ از سویی

$$(3 + b) * b = 54 \rightarrow b^2 + 3b - 54 = 0 \quad \xrightarrow{\text{پس از حل}} \quad b = 6$$

از خود (*) واضح است که $ab = 54$ و $9 = 5 + 4$ می باشد $\rightarrow a = 9$

۲۴- تعداد جواب های نامعادله $|x - x^3| \leq x$ در مجموعه اعداد طبیعی، کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- ۳ (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) ۴ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

$$|x - x^3| \leq x$$

$$\rightarrow x^3 \leq 2x, \quad x^2 \leq 2x^3 - x \leq x \quad \text{داریم } x \geq 2$$

با شرط $x \geq 2$ جواب ندارد پس تنها جواب $x = 1$ می باشد.

۲۵- اگر A و B، به ترتیب مجموعه اعداد طبیعی و مجموعه اعداد صحیح باشند، مجموعه $A \Delta B$ کدام است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

- {..., -2, -1} (۱) {..., -2, -1, 0} (۲) {0, 1, 2, 3, ...} (۳) {1, 2, 3, ...} (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$A \Delta B = (A - B) \cup (B - A) = (-\infty, 0)$$

۲۶. اگر α و β ریشه های معادله $X^2 - 7X + 2 = 0$ باشند، حاصل $(\alpha^2 - (5\alpha + 3)\beta^2 - \beta^5 + 3)$ کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۴)

- ۲۲ (۱) ۲۳ (۲) ۳۲ (۳) ۳۳ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$(\alpha^2 - 5\alpha + 3)(\beta^2 - 5\beta + 3)$$

$$\Rightarrow (\alpha\beta)^2 - 5\alpha^2\beta + 2\alpha^2 - 5\alpha\beta^2 + 25\alpha\beta - 15\alpha + 3\beta^2 - 15\beta + 9$$

$$\Rightarrow (\alpha\beta)^2 - 5\alpha\beta(\alpha + \beta) + 25\alpha\beta - 15(\alpha + \beta) + 3((\alpha + \beta)^2 - 2\alpha\beta) + 9$$

$$\alpha\beta = 2. \quad \alpha + \beta = 7$$

$$= 4 - 5(2)(7) + 25(2) - 15(7) + 3(49 - 4) + 9 = 4 - 70 + 50 - 105 + 135 + 9 = 23$$

۲۷- با ارقام ۷، ۷، ۷، ۷، ۳، ۷، ۷، ۷، ۵، ۷ و ۳، چند عدد دوازده رقمی می توان نوشت؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱۳۲. (۱)

५५. (२

۳۳. (۳

۲۶۴. (۴

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$\frac{12!}{9!2!} = \frac{12*11*10}{2} = 660$$

۲۸- کدام متغیر، کیفی ترتیبی است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) رنگ ها

(۲) دوران تحصیل

(۳) گروه خونی

(۴) شدت زلزله

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۲۹- در یک خانواده ۵ فرزندی، با کدام احتمال، تعداد دخترها بیشتر از پسرهاست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

$$\frac{15}{32} (1)$$
$$\frac{5}{16} (2$$
$$\frac{3}{8} (3)$$
 $\frac{1}{2}$ (५)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

$$\begin{pmatrix} 4 \text{ دختر} \\ 1 \text{ پسر} \end{pmatrix} \quad \text{یا} \quad \begin{pmatrix} 3 \text{ دختر} \\ 2 \text{ پسر} \end{pmatrix}$$

$$\frac{\binom{5}{4}}{2^5} + \frac{\binom{5}{3}}{2^5} = \frac{5}{32} + \frac{10}{32} = \frac{15}{32}$$

۳۰- در جدول فراوانی تجمعی زیر، میانگین داده‌ها کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۲۹	۲۸	۲۷	۲۶	۲۵	مرکز دسته
۸۰	۶۸	۴۴	۲۴	۸	فراوانی تجمعی

٢٩/٨ (١)

٢٧/١ (٢

۲۷/۲ (۳

26/V (F

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح ۳ می باشد.

$$\bar{x} = \frac{\sum fix_i}{\sum xi} = \frac{25*8+26*16+27*20+28*24+29*12}{80} = 27/2$$

۳۱- اگر مجموعه‌های $B-A$ و C طوری باشند که $A \subseteq B - C$ ، در این صورت مجموعه $C-A$ با کدامیک از مجموعه‌های زیر، به طور قطع برابر است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

- (۱) $C \Delta A$ (۲) $B - A$ (۳) $C \cap A$ (۴) C

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۳۲- تعداد ریشه‌های معادله $1 - \frac{1}{1+\frac{x}{x-1}} - \frac{2x}{2x+1} = \frac{4x-1}{4x^2-1}$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ندارد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

$$1 - \frac{1}{\frac{2x-1}{x-1}} - \frac{2x}{2x+1} = \frac{4x-1}{4x^2-1} \rightarrow \frac{6x^2-x}{4x^2-1} = \frac{4x-1}{4x^2-1}$$

$$\rightarrow 6x^2 - x = 4x - 1 \rightarrow x_1: x_2 = \frac{5 \pm 1}{12} = \frac{1}{2}, \frac{1}{3}$$

$x = \frac{1}{2}$ چون جزو دامنه تابع نیست مورد قبول نیست

$x = \frac{1}{3}$ مورد قبول می‌باشد، بنابراین معادله فقط یک جواب دارد.

۳۳- به ازای کدام مقدار m سهمی به معادله $y = 3x^2 + mx + 1$ همواره بالای سهمی به معادله $y = 2x^2 + x - 2$ قرار دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) $1 - 2\sqrt{3} < m < 1 + 2\sqrt{3}$ (۲) $-2 < m < 2$

(۳) $-3 < m < 3$ (۴) $1 - 3\sqrt{2} < m < 1 + 3\sqrt{2}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

بایستی $3x^2 + mx + 1 > 2x^2 + x - 2$ یعنی $x^2 + (m-1)x + 3 > 0$

همواره منفی باشد Δ تعیین علامت می‌کنیم کافی است مبین یا همان

$\Delta < 0 \rightarrow (m-1)^2 - 12 < 0$ $\xrightarrow{\text{حل و ساده سازی}} 1 - 2\sqrt{3} < m < 2\sqrt{3} + 1$

۳۴- واریانس داده‌های ۱۲۹۹، ۱۳۰۴، ۱۳۰۳، ۱۳۰۷، ۱۳۰۲ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ۴.۵ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۶

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

$\bar{X} = 1303$ طبق فرمول واریانس که $\frac{\sum(x_i - \bar{x})^2}{n}$ می باشد. داده ها را جایگذاری می کنیم

پس:

$$\frac{\sum(x_i - 1303)^2}{5} = \dots\dots\dots = 6.8$$

۳۵- اگر $A = \{n \in \mathbb{N} | n^2 \leq 7\}$ و $B = \{m \in \mathbb{Z} | [m] = 4\}$ باشد، مجموعه $A \cup B$ دارای چند عضو است؟ $[0]$ تابع جزء صحیح است. (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) عضوی ندارد. (۲) بی شمار (۳) ۳ (۴) ۵

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۳۶- کلاس A دارای ۵ ردیف صندلی است، به طوری که به جز ردیف اول که ۴ صندلی دارد، سایر ردیف ها دارای ۷ صندلی هستند. با فرض خالی بودن همه صندلی ها، احتمال اینکه احمد، ردیف اول را برای نشستن انتخاب نکند، کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) $\frac{4}{5}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۳) $\frac{1}{8}$ (۴) $\frac{7}{8}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

$$\text{احتمال پیشامد } A = \frac{28}{4 + 28} = \frac{7}{8}$$

۳۷- اگر ماتریس A، معکوس ماتریس $\begin{bmatrix} -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 4 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ باشد، آنگاه درایه a_{22} کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) ۱ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{3}{2}$ (۴) -۲

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

طبق قاعده محاسبه ماتریس معکوس، عضو a_{ij} از ماتریس A^{-1} می شود $\frac{a_{ji}}{|A|}$ یعنی:

$$\frac{(-1)^{2+2} \begin{vmatrix} -1 & 3 \\ 0 & 1 \end{vmatrix}}{(-1)(2) + 0 + 3(0)} = \frac{-1}{-2} = \frac{1}{2}$$

۳۸- مجموع ریشه های صحیح معادله $\frac{1}{x^2 - 2x - 2} - \frac{1}{x^2 - 2x - 5} = \frac{3}{2}$ ، کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) ۱ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۲

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$\frac{-3}{(x^2 - 2x - 2)(x^2 - 2x - 5)} = \frac{3}{2} \Rightarrow \text{مخرج مشترک گرفته و ساده می کنیم}$$

$$\Rightarrow (x^2 - 2x - 2)(x^2 - 2x - 5) = -2 \rightarrow ab = -2 \rightarrow \begin{cases} a = -2 \text{ و } b = 1 \\ \text{یا} \\ a = 1 \text{ و } b = -2 \end{cases}$$

اگر $a = -2$ لذا $x^2 - 2x - 2$ و از آنجا $x = 0$ می شود که پس از آن مقدار $x^2 - 2x - 5$ یا همان b مینیمم نمی شود

اگر $b = -2$ لذا $x^2 - 2x - 5$ و از آنجا $x = 3$ و $x = 1$ می شود که پس از آن مقدار $x^2 - 2x - 2$ یا همان a مینیمم می شود پس ریشه ها

۱ و ۳ هستند که $1 - 3 = -2$ می شود.

۳۹- اگر $A \cup B = \{\}$ باشد کدام مورد در خصوص مجموعه های A و B به ترتیب صحیح است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۲) ناتهی - ناتهی

(۱) ناتهی - تهی

(۴) تهی - تهی

(۳) تهی - ناتهی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اگر $A \cup B = \{\}$ ، آنگاه هر دو مجموعه A و B تهی هستند.

۴۰- حاصل عبارت $A = \frac{1+t+t^2+\dots+t^8}{1+t^3+t^6}$ به ازای $t = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$ ، کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۴) ۲

(۳) ۵ (۱)

(۲) ۱

(۱) ۵ (۲)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مجموع n جمله از تصاعد هندسی به صورت زیر به دست می آید:

$$\sum_{k=0}^{n-1} r^k = \frac{1-r^n}{1-r}$$

در اینجا:

$$\frac{1+t+t^2+\dots+t^8}{1+t^3+t^6} = \frac{\frac{1-t^9}{1-t}}{\frac{1-t^9}{1-t^3}} = \frac{1-t^3}{1-t} = 1+t+t^2$$

با جایگزاری $t = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$ داریم:

$$1+t+t^2 = 1 + \frac{\sqrt{5}-1}{2} + \frac{(\sqrt{5}-1)^2}{2} = \frac{2+\sqrt{5}-1}{2} + \frac{5+1-2\sqrt{5}}{4} =$$

$$\frac{4+2\sqrt{5}-2+5+1-2\sqrt{5}}{4} = \frac{8}{4} = 2$$

۴۱- انحراف معیار داده های آماری ۶۶،۷۰،۶۲،۷۴ و ۷۸ کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۴) $4\sqrt{2}$

(۳) ۲

(۲) ۴

(۱) $2\sqrt{2}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح ۴ می باشد.

تعداد داده = ۵

میانگین داده: $74 + 62 + 70 + 66 + 78$ تقسیم بر ۵ می شود ۷۰

مربع اختلاف هر داده با میانگین به شرح زیر است

داده	مربع اختلاف هر داده با میانگین
۷۴	۷۴ منهای ۷۰ به توان ۲ می شود ۱۶
۶۲	۶۲ منهای ۷۰ به توان ۲ می شود ۶۴
۷۰	۷۰ منهای ۷۰ به توان ۲ می شود ۰
۶۶	۶۶ منهای ۷۰ به توان ۲ می شود ۱۶
۷۸	۶۴ منهای ۷۰ به توان ۲ می شود ۶۴

واریانس داده‌ها: $64 + 16 + 0 + 64 + 16$ تقسیم بر ۵ می شود ۳۲

انحراف معیار برابر رادیکال واریانس داده‌ها می باشد. که می شود $\sqrt{32} = 4\sqrt{2}$ پس گزینه صحیح ۴ می باشد.

۴۲- اگر $\begin{bmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix}$ باشد، حاصل $a-b$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۴) -۳

(۳) -۱

(۲) ۲

(۱) ۵

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

سه ماتریس داده شده را اگر درهم ضرب کنیم به $\begin{bmatrix} a+3b \\ a+b \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 3 \end{bmatrix}$ می رسیم که پس از حل دستگاه $a=4$ ، $b=-1$ لذا $a-b=5$ می شود.

۴۳- اگر A و B دو مجموعه ناتهی باشند مجموعه $A - (A \cap B)$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۴) $(A \cup B)'$

(۳) $B \cap A'$

(۲) $A \cap B'$

(۱) $A \cap B$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$A - A \cap B = A \cap (A \cap B)' \rightarrow A \cap (A' \cup B') = (A \cap A') \cup (A \cap B') = A \cap B'$$

$$f(x) = \begin{cases} (x+3)|x| & |x| < 1 \\ ax+2 & |x| \geq 1 \end{cases} \quad \text{۴۴- اگر تابع پیوسته باشد، مقدار } a \text{ کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)}$$

- ۵ (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} (x+3)|x| = \lim_{x \rightarrow 1^+} ax+2$$

چون $|x|=1$ می‌شود پس: $a+2=4|x| \rightarrow a=2$

$$f(x) = \sqrt{2x} - 1 \text{ و } g(x) = x^2 + 1 \text{ باشد، مقدار (gof) به مقدار } x=2 \text{ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)}$$

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$\text{gof}(x) = g(f(x)) = g(\sqrt{2x} - 1) = (\sqrt{2x} - 1)^2 + 1 = 2$$

$$A^{-1} = \begin{bmatrix} a & 0 \\ b & c \end{bmatrix} \text{ معکوس ماتریکس } A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ x & -1 \end{bmatrix} \text{ به ازای جميع مقادير } x \text{ باشد، حاصل } b+c \text{ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)}$$

- ۱ (۱) $x-1$ ۲ (۲) $x+1$ ۳ (۳) $1-x$ ۴ (۴) $-x-1$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

$$\text{چون معکوس هم هستند} \quad \begin{bmatrix} a & 0 \\ b & c \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ x & -1 \end{bmatrix} \quad \text{پس } b=x, c=-1, b+x=x-1$$

$$۴۷- \text{ نصف عدد } 2^{20} \text{ چند است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)}$$

- ۱ (۱) 1024 ۲ (۲) 10240 ۳ (۳) 2^{10} ۴ (۴) 2^{19}

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

$$\frac{2^{20}}{2} = \frac{2^{20}}{2^1} = 2^{20-1} = 2^{19}$$

$$۴۸- \text{ اگر خطوط } 2y-mx=2 \text{ و } y=(3n-1)x \text{ با هم موازی باشند، کدام رابطه بین } m \text{ و } n \text{ برقرار است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)}$$

- ۱ (۱) $6n+m=2$ ۲ (۲) $6n-m=2$ ۳ (۳) $6n-m=-2$ ۴ (۴) $n+6m=2$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$\begin{cases} y = (3n-1)x \\ 2y - mx = 2 \end{cases} \longrightarrow \begin{cases} y = (3n-1)x \\ y = \frac{m}{2}x + 1 \end{cases} \longrightarrow 3n-1 = \frac{m}{2} \quad 6n-m=2$$

۴۹-اگر $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ باشد، مجموع درایه‌های ماتریس A^{95} کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۴)

۱۹۰ (۳)

۱۸۸ (۲)

۱۸۰ (۱)

۱۹۲

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, A^2 = \begin{bmatrix} 1 & 4 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}, A^3 = \begin{bmatrix} 1 & 6 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \dots$$

$$A^n = \begin{bmatrix} 1 & 2 + (n-1)d \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \quad (n \geq 1, d = 2)$$

$$\text{مجموع درایه ها} = 1 + 1 + (2 + 94 \times 2) = 192$$

۵۰-اگر $[a, b]$ برد تابع $y = x - \frac{1}{4}[4x]$ باشد، حاصل $2-b$ کدام است؟ (تابع جزء صحیح است). (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

 $\frac{5}{3}$ (۴) $\frac{5}{4}$ (۳) $\frac{7}{4}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$y = x - \frac{1}{4}[4x] \rightarrow 4y = x - [x] \quad (*)$$

$$\text{می دانیم } 0 \leq x - [x] < 1 \quad \text{پس در عبارت } (*) \quad y = \frac{1}{4} \quad \text{می دهیم}$$

$$y = \frac{1}{4} \rightarrow \text{برد تابع} = \left[a, \frac{1}{4} \right) \rightarrow 2 - b = 2 - \frac{1}{4} = \frac{7}{4}$$

۵۱-مجموع ده جمله اول تصاعد هندسی $\{3, 6, 12, \dots\}$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۹۶۳۰ (۴)

۶۹۳۰ (۳)

۳۰۶۹ (۲)

۳۰۹۶ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$S_n = \frac{t1 - t1q^n}{1 - q} = \frac{3 - 3 \cdot 2^{10}}{1 - 2} = 3069$$

۵۲- چند تصاعد حسابی با قدر نسبت طبیعی بزرگ تر از واحد می توان ساخت به طوری که سه جمله ی این تصاعد یکی از اعداد ۱، ۲، ... و ۸ باشد؟ (جمله نخست طبیعی است). (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۸ (۴)

۷ (۳)

۶ (۲)

۵ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱ و ۳ و ۵ و ۸ و ...	۱ و ۴ و ۷ و ۱۰ و ...	۲ و ۴ و ۶ و ۸ و ...	۲ و ۵ و ۸ و ۱۱ و ...	۴ و ۶ و ۸ و ۱۰ و ...	۳ و ۵ و ۷ و ۹ و ...

۵۳- اگر رابطه $\{(1,4), (m+n, 8), (2m-1, 4), (5,8), (1,mn)\}$ یک تابع وارون پذیر باشد، مقدار n کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۶ (۴)

۵ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. از اینکه رابطه مذکور وارون پذیر است پس، یک به یک است. لذا:

$$(1,4) = (2m-1,4) \Rightarrow 2m-1 = 1 \Rightarrow m = 1$$

رابطه مذکور یک تابع است، پس:

$$(1,4) = (1,mn) \Rightarrow mn = 4 \Rightarrow n = 4$$

۵۴- دامنه و برد تابع $y=f(x)$ ، به ترتیب بازه های $[-2,4]$ و $[-5,3]$ است. برد تابع $g(x) = 2f(x+3) - 1$ ، کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

[1,13] (۴)

[-5,7] (۳)

[-5,5] (۲)

[-11,5] (۱)

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$-5 < f(x) < 3$$

$$\Rightarrow -5 < f(x+3) < 3$$

$$\Rightarrow 2(-5) - 1 < 2f(x+3) - 1 < 2(3) - 1$$

$$\Rightarrow -11 < g(x) < 5$$

۵۵- منحنی $x^2 - 3x - 4 = 0$ ، محور x ها را در دو نقطه قطع می کند. فاصله این دو نقطه از یکدیگر کدام است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

۲ (۴)

۳ (۳)

۵ (۲)

۶ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$(x+1)(x-4)=0 \rightarrow x=-1,4 \rightarrow \begin{cases} -1 \\ 0 \end{cases}$$

$$d = \sqrt{(y-y_0)^2 + (x-x_0)^2} = \sqrt{25+6} = 5$$

۵۶- اگر $a, \sqrt{3}a, a+2$ سه جمله اول یک دنباله هندسی باشند، حاصل $a_9 - a_7$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۶۳ (۴)

۵۴ (۳)

۲۷ (۲)

۱۸ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

می دانیم قدر نسبت برابر $\sqrt{3}$ است پس طبق قاعده تصاعد هندسی مجذور جمله وسط برابر حاصلضرب جمله اول و سوم است پس:

$$(\sqrt{3}a)^2 = a(a+2) \rightarrow 2a^2 - 2a = 0 \rightarrow a = 0, a = 1$$

بنابراین جملات تصاعد هندسی می شوند ۱ و $\sqrt{3}$ و ۳ و قدر نسبت $\sqrt{3}$ است یعنی:

$$a_9 - a_7 = a_1 r^8 - a_1 r^6 = 1 \times (\sqrt{3})^8 - 1 \times (\sqrt{3})^6 = \sqrt{3}^6 (\sqrt{3}^2 - 1) = 54$$

۵۷- جوابهای معادله $\begin{cases} 5x + 2y = 19 \\ 4x + 3y = 18 \end{cases}$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

y=2, x=3 (۴)

y=-2, x=-3 (۳)

y=3, x=2 (۲)

y=2, x=-3 (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$\begin{cases} 5x + 2y = 19 \\ 4x + 3y = 18 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} 20x + 8y = 76 \\ -20x - 15y = -90 \end{cases} \rightarrow -7y = -14 \rightarrow y = 2, x = 3$$

۵۸- حاصل $\lim_{x \rightarrow 0^+} [x^2] + [x^3]$ کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

-۲ (۴)

-۱ (۳)

صفر (۲)

۲ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$x \rightarrow 0^+ \lim [x^2] + [x^3] = 0 + 0 = 0$$

۵۹- مجموعه جواب نامعادله $(3x-2) \leq 0$ ، $(x^2 - 2\sqrt{5}x + 5)$ ، شامل چند عدد طبیعی است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

عضو طبیعی ندارد. (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

تعیین علامت می‌کنیم:

$$(x^2 - 2\sqrt{5}x + 5) = (x - \sqrt{5})^2 = 0 \rightarrow x = \sqrt{5}$$

$$3x - 2 = 0 \rightarrow x = \frac{2}{3}$$

برای منفی شدن $(x^2 - 2\sqrt{5}x + 5)(3x - 2)$ بایستی پرانتز اول منفی شود و پرانتز دوم همواره مثبت است لذا $x \leq \frac{2}{3}$ که بدیهی است هیچ عدد طبیعی در این فاصله نخواهیم داشت.

۶۰- جوابهای معادله درجه دوم $x^2 - 5x + 6 = 0$ کدامند؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

$$x_2 = 2 \text{ و } x_1 = 3 \quad (۲)$$

$$x_2 = 2 \text{ و } x_1 = 1 \quad (۱)$$

$$x_2 = 4 \text{ و } x_1 = 3 \quad (۴)$$

$$x_2 = 4 \text{ و } x_1 = 2 \quad (۳)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$x^2 - 5x + 6 = (x - 2)(x - 3) = 0 \rightarrow x=2, x=3$$

۶۱- اگر $\left\{ (1, -2), \left(-\frac{3}{2}, 7\right), (4, 11), (-1, 6) \right\}$ و $g = \{ (-3, 8), (0, 2), (5, -2) \}$ باشد، برد تابع $f\left(\frac{1}{2}g(x)\right)$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

$$\{-2, 7, 11\} \quad (۲)$$

$$\{-2, 6, 11\} \quad (۱)$$

$$\{-1, 3, 4\} \quad (۴)$$

$$\{4, 1, -1\} \quad (۳)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

می‌دانیم $g(x) = \{8, 2, -2\}$ پس $\frac{1}{2}g(x) = \{4, 1, -1\}$ پس:

$$f\left(\frac{1}{2}g(x)\right) = f(\{4, 1, -1\}) = \{11, -2, 6\}$$

۶۲- با حروف کلمه "اشتغال"، چند کلمه چهار حرفی می‌توان نوشت، به طوری که حرف "الف"، یک در میان ظاهر شود؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

$$۷۲۰ \quad (۴)$$

$$۳۶۰ \quad (۳)$$

$$۲۴ \quad (۲)$$

$$۱۲ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$\frac{1}{2} \times \frac{4}{3} \times \frac{1}{2} \times \frac{3}{2} = 12$$

با توجه به تغییر محل الف ۱۲ در ۲ ضرب می شود که حاصل ۲۴ می شود.

۶۳- چند جمله ای $f(x) = x^4 + 3x^3 + ax$ بر $x+1$ بخش پذیر است. بزرگترین ریشه معادله $f(x) = 0$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

$$-1 - \sqrt{7} \quad (۴)$$

$$1 - \sqrt{7} \quad (۳)$$

$$-1 + \sqrt{3} \quad (۲)$$

$$1 - \sqrt{3} \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

بایستی $P(-1) = 0$ لذا $1 - 3 - a = 0$ و $a = -2$ اما

$$\frac{P(x)}{x+1} = \frac{x^4 + 3x^3 - 2x}{x+1} = \frac{x(x^3 + 3x^2 - 2)}{x+1} \quad 0 \rightarrow \frac{x^3 + 3x^2 - 2}{x+1} = x^2 + 2x - 2 = 0$$

$$\rightarrow x = -1 \pm \sqrt{3} \rightarrow = -1 + \sqrt{3} = \text{بزرگترین جواب}$$

۶۴- چند عدد شش رقمی می توان با اعداد ۳ و ۵ و ۷ نوشت، بطوری که هر عدد حداقل یکبار ظاهر شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

$$۳۶۰ \quad (۴)$$

$$۵۴۰ \quad (۳)$$

$$۷۲۰ \quad (۲)$$

$$۲۷۰ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

$$(3^6) * 3^3 = 540$$

۶۵- در یک خانواده فرزند بزرگتر از میان سه فرزند دختر است، با کدام احتمال دو فرزند دیگر نیز دختر است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

$$\frac{1}{8} \quad (۴)$$

$$\frac{1}{7} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{2} \quad (۲)$$

$$\frac{1}{4} \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

راه حل اول:

فضای نمونه عبارت است از (پ پ)، (پ و د)، (د و پ)، (د و د)

$$P_{\text{(هر دو دختر)}} = \frac{1}{4} \rightarrow P = \frac{1}{4}$$

راه حل دوم:

$$\rightarrow P_{\text{(هر دو دختر)}} = P_{\text{(دختر بودن اولی)}} \times P_{\text{(دختر بودن دومی)}} \rightarrow P = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$$

راه حل سوم:

در احتمال‌های دو حالتی اگر P احتمال پیروزی و $q = 1 - p$ احتمال شکست باشد احتمال X پیروزی از N بار آزمایش عبارت است از:

$$P = \binom{N}{p} p^x (q)^{N-x} \rightarrow P = \binom{2}{2} \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{1}{4} \rightarrow p = \frac{1}{4}$$

۶۶- اگر به مجموعه A چهار عضو اضافه کنیم، تعداد زیر مجموعه آن چند برابر می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۳۲ (۴)

۱۶ (۳)

۸ (۲)

۴ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

پس ۱۶ برابر می‌شود. $2^n = 2^{n+4} = 2^n * 2^4 = 16 * 2^n$ = مجموعه زیر تعداد

۶۷- در کدام یک از نمودارهای آماری، فقط از فراوانی نسبی برای رسم آن استفاده می‌شود؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۲) چندضلعی

(۱) دایره ای

(۴) مستطیلی

(۳) ستونی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۶۸- خارج قسمت تقسیم $x^3 - 5x^2 + 4 = 0$ بر $(x+1)(x-2)$ ، کدام چند جمله ای است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۲) $(x+1)(x+2)$ (۱) $(x-1)(x+2)$ (۴) $(x-1)(x-2)$ (۳) $(x+1)(x-2)$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

$$\frac{x^4 - 5x^2 + 4}{(x+1)(x-2)} = \frac{(x^2-1)(x^2-4)}{(x+1)(x-2)} = \frac{(x-1)(x+1)(x-2)(x+2)}{(x+1)(x-2)} = (x-1)(x+2)$$

۶۹- عبارت $x^3 + 11x^2 - 3x + a$ بر $x+1$ بخش پذیر است. مقدار a کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۹ (۲)

۱۵ (۱)

-۱۳ (۴)

-۷ (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

$$P(x) = x^3 + 11x^2 - 3x + a$$

بایستی $P(-1)$ برابر صفر شود.

$$P(-1) = -1 + 11 + 3 + a = 0 \rightarrow a = -13$$

۷۰- در صورتی که متغیر پیوسته و یا تعداد مشاهدات زیاد باشد، استفاده از کدام نمودار بهتر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۲) ستونی

(۱) هیستوگرام

(۴) دایره ای

(۳) میله ای

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

بنابر اصول آماری به علت داده های بسیار زیاد که پیوسته هستند نمودار دایره ای بهتر است.

۷۱- اگر $A^2 + B^2 = \begin{bmatrix} 7 & 6 \\ 6 & 10 \end{bmatrix}$ و $A + B = \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$ باشد، حاصل $AB + BA$ کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۴) $\begin{bmatrix} 6 & 6 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}$

(۳) $\begin{bmatrix} 4 & 4 \\ 4 & 7 \end{bmatrix}$

(۲) $\begin{bmatrix} 6 & 4 \\ 6 & 4 \end{bmatrix}$

(۱) $\begin{bmatrix} 6 & 1 \\ 6 & 1 \end{bmatrix}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$(A + B)^2 = A^2 + AB + BA + B^2$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}^2 = A^2 + B^2 + AB + BA$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} 13 & 12 \\ 12 & 13 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 7 & 6 \\ 6 & 10 \end{bmatrix} + AB + BA$$

$$\Rightarrow AB + BA = \begin{bmatrix} 6 & 6 \\ 6 & 3 \end{bmatrix}$$

۷۲- در تقسیم عدد طبیعی a بر عدد طبیعی b ، باقیمانده و خارج قسمت برابر q بوده و مجموع مقسوم علیه و خارج قسمت برابر ۱۲ است. اگر ۲ واحد از مقسوم علیه کم شود ۳ واحد به خارج قسمت اضافه شده و باقیمانده صفر می شود، مجموع ارقام عدد a کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۴) ۶

(۳) ۵

(۲) ۴

(۱) ۳

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{array}{r} a \mid \frac{b}{q} \\ - \\ q \end{array}$$

$$\Rightarrow a = bq + q \quad (1),$$

$$b + q = 12 \Rightarrow q = 12 - b \quad (2),$$

$$\begin{array}{r} a \mid \frac{b-2}{q+3} \\ - \\ 0 \end{array} \Rightarrow a = (b-2)(q+3) \quad (3),$$

از (۱) نتیجه می شود که:

$$a = q(b+1) = (12-b)(b+1) = -b^2 + 11b + 12$$

از (۳) نتیجه می شود که:

$$a = (b-2)(15-b) = -b^2 + 17b - 30$$

پس:

$$-b^2 + 11b + 12 = -b^2 + 17b - 30 \Rightarrow 11b + 12 = 17b - 30 \Rightarrow 6b = 42 \Rightarrow$$

$$b = 7, q = 5, a = 4$$

پس مجموعه ارقام a برابر با ۴ است.

۷۳- از کیسه ای که شامل کارت هایی به شماره های ۱ و ۲ و ۴ و ۵ و ۷ است. سه کارت به تصادف خارج می کنیم و به تصادف کنار هم قرار می دهیم. احتمال اینکه این عدد سه رقمی زوج باشد کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

$$\frac{2}{5} \text{ (۴)}$$

$$\frac{1}{15} \text{ (۳)}$$

$$\frac{2}{15} \text{ (۲)}$$

$$\frac{1}{5} \text{ (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$5 * 4 * 3 = 60$$

تعداد کل حالات ممکن

برای زوج بودن رقم یکان باید ۲ یا ۴ باشد

$$4 * 3 * 1 = 12$$

الف) اگر رقم یکان ۲ باشد

$$4 * 3 * 1 = 12$$

ب) اگر رقم یکان ۴ باشد

بنابراین از جمع حالات الف و ب داریم $12+12=24$ یعنی در نهایت $\frac{24}{60} = \frac{2}{5}$

۷۴- نسبت تشابه دو مثلث قائم الزاویه متساوی الساقین $\frac{5}{2}$ است، اگر مساحت مثلث کوچکتر ۸ باشد، طول وتر مثلث بزرگتر کدام است؟
(آموزش و پرورش سال ۹۵)

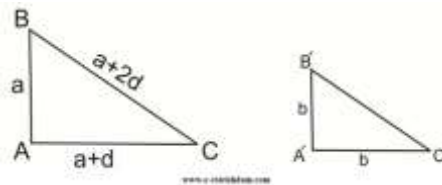
$$5\sqrt{2} \quad (۴)$$

$$10\sqrt{2} \quad (۳)$$

$$۱۰ \quad (۲)$$

$$۵ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

$$\frac{AB}{A'B'} = \frac{AC}{A'C'} = \frac{BC}{B'C'} = \frac{a}{b} = \frac{5}{2}$$

$$BC = \sqrt{2} a. \quad B'C' = \sqrt{2} b$$

$$S' = \frac{1}{2} \times b \times b = 8 \rightarrow b^2 = 16 \rightarrow b = 4$$

$$\rightarrow a = \frac{5}{2}b \rightarrow a = 10 \rightarrow BC = 10\sqrt{2}$$

۷۵- اگر $f = \{(1,2) (3,4) (0,1) (5,6)\}$ و $g = \{(1,-1) (5,0) (-2,-2)\}$ باشد، مقدار $fog(5)$ کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

$$-۱ \quad (۴)$$

$$-۴ \quad (۳)$$

$$۲ \quad (۲)$$

$$۶ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$fog(5) = f(g(5)) = f(0) = -1 \quad \text{با در نظر گرفتن دامنه خواهیم داشت:}$$

۷۶- چند عدد شش رقمی با ارقام $\{۰, ۱, ۲, ۳, ۴, ۵\}$ می توان ساخت، به طوری که فقط صفر یک در میان و تکراری ظاهر شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

$$۳۰ \quad (۴)$$

$$۶۰ \quad (۳)$$

$$۹۰ \quad (۲)$$

$$۱۲۰ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

طبق اصل شمارش و دقت به شش رقمی شدن عدد (صفر در سمت چپ نباید باشد):

$$\underline{۱} \times \underline{۵} \times \underline{۱} \times \underline{۴} \times \underline{۱} \times \underline{۳} = ۶۰$$

۷۷- انحراف معیار داده‌های جدول مقابل چقدر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

Xi	2	4	6	8
Fi	1	2	3	4
	۴ (۴)	۳ (۳)	۲ (۲)	۱ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$\sqrt{\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N (xi - \bar{x})^2} = 2$$

۷۸- مجموعه جواب معادله $\frac{2+3x}{2} < \frac{5x+1}{3}$ ، کدام مجموعه‌ی زیر است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

- ۱) $(-\infty, -4)$ ۲) $(-\infty, 4)$ ۳) $(-4, +\infty)$ ۴) $(4, +\infty)$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

$$\frac{2+3x}{2} < \frac{5x+1}{3} \rightarrow 6 + 9x < 10x + 2 \rightarrow 4 < x$$

۷۹- میانگین ۳۰ داده آماری برابر ۱۵ و انحراف معیار آنها برای ۵(۱) است، درصد ضریب تغییرات آنها چقدر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- ۱) ۲۰ ۲) ۱۵ ۳) ۱۲ ۴) ۱۰

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

ضریب تغییرات برابر می‌شود با ۵(۱) تقسیم بر ۱۵ که برابر ۱۰ می‌شود.

۸۰- در دسته بندی داده‌های آماری، مرکز دسته دوم و هشتم به ترتیب ۱۲ و ۴۸ است. کران بالای دسته دوازدهم کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- ۱) ۷۵ ۲) ۷۶ ۳) ۷۸ ۴) ۷۹

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

$$5d + 2 \times \frac{d}{2} = 48 - 12 \rightarrow 6d = 36 \rightarrow d = 6$$

$$x = 48 + \frac{d}{2} + 4d \rightarrow x = 75$$

۸۱- جدول زیر، فراوانی نسبی مراجعات به اورژانس یک بیمارستان در ۱۲۰ روز را نشان می دهد. در چند روز تعداد مراجعات کمتر از ۴ مورد بوده است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

تعداد در یک روز	0	۱	۱	۳	۴
فراوانی نسبی	۲.۰	۱.۰	۲۵.۰	X	۳.۰

۹۶ (۴)

۸۴ (۳)

۷۲ (۲)

۳۶ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$0.2 + 0.1 + 0.25 + x + 0.3 = 1 \Rightarrow 0.85 + x = 1 \Rightarrow x = 0.15$$

فراوانی نسبی کمتر از ۴ عبارتند از:

$$0.2 + 0.1 + 0.25 + 0.15 = 0.7$$

بنابراین پاسخ مطلوب عبارت است از:

$$0.7 \times 120 = 84$$

۸۲- رنگ چشم علی قهوه ای است. متغیرهای تصادفی X و Y رنگ چشم و طول قد هر دونفری است که به تصادف در سمت چپ و راست علی قرار می گیرند. نوع متغیرهای تصادفی X و Y به ترتیب کدام اند؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۲) کیفی ترتیبی - کمی پیوسته

(۱) کیفی اسمی - کمی پیوسته

(۴) کیفی ترتیبی - کمی گسسته

(۳) کیفی اسمی - کمی گسسته

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۸۳- یک زوج بعد از ده سال زندگی مشترک، برای آزمایش هپاتیت به آزمایشگاه مراجعه می کنند. احتمال مثبت بودن آزمایش مرد و زن، به ترتیب برابر ۰.۸ و ۰.۵ است. اگر نتیجه آزمایش زن یا مرد حتما مثبت باشد، در این صورت، احتمال اینکه هر دو نفر، نتیجه آزمایش هایشان مثبت باشد، کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۰.۳ (۴)

۰.۴ (۳)

۰.۲۵ (۲)

۰.۴۵ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

طبق تست $P(A \cup B) = 1$ است زیرا $P(S) = 1$ پیشامد حتمی است.

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

$$1 = 0.8 + 0.5 - P(A \cap B)$$

$$P(A \cap B) = 0.3$$

۸۴- حاصل $(\sqrt{2} - 1)^2 \times (\sqrt{2} + 1)^2$ ، کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) $(3 + 2\sqrt{2})^2$ (۲) $(3 + \sqrt{2})^{-2}$ (۳) $(17 - 12\sqrt{2})^{-1}$ (۴) $(17 + 6\sqrt{2})$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

$$(\sqrt{2} + 1)^2 \times (\sqrt{2} - 1)^{-2} = \frac{(\sqrt{2}+1)^2}{(\sqrt{2}-1)^{-2}} \xrightarrow[\text{گویا کردن}]{\text{اتحاد مربع}} \frac{3+2\sqrt{2}}{3-2\sqrt{2}} \times \frac{3+2\sqrt{2}}{3+2\sqrt{2}} = (3 + 2\sqrt{2})^2$$

۸۵- جملات $3a+3$ و $2a+4$ و $2a-$ ، به ترتیب جمله های اول، پنجم و نهم یک دنباله هستند. مقدار a کدام است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) $-\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) 3 (۴) 2

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

طبق قاعده تصاعد حسابی بایستی $a_1 + a_9 = 2a_5$ یعنی $a_1 + a_9 = 2(2a+4)$ یعنی $a=3$

۸۶- داده های ۵، ۱۴، ۱۰، ۱۸، ۱۸، ۱۶، ۱۱، ۵، ۳، ۴، ۷، ۹، ۱۳. در نمودار جعبه ای نمایش داده می شود. طول دامنه میان چارکی کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) ۵.۸ (۲) ۵.۹ (۳) ۱۲ (۴) ۱۵

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. داده ها به ترتیب عبارتند از:

$$3, 4, 7.5, 9, 10, 11, 13.5, 14, 16, 18, 18$$

که به ترتیب از چپ به راست چارک اول = 7.5، چارک دوم = 11 و چارک سوم = 16 است. لذا اختلاف چارک سوم از چارک اول برابر است با:

$$16 - 7.5 = 8.5$$

۸۷- به چند طریق میتوان از اعداد صفر تا ۹ شماره تلفن ۸ رقمی ساخت؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) 10^8 (۲) $9^9 \times 10$ (۳) $10^7 \times 9$ (۴) $10^{10} \times 9$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

با استفاده از اصل شمارش از صفر تا ۹ ما ۱۰ رقم داریم و بایستی رقم اول از سمت چپ صفر نشود. پس در نتیجه گزینه ۳ صحیح است.

۸۸- میانگین متغیر تصادفی $X_1, X_2, X_3, \dots, X_n$ برابر ۳ است. میانگین متغیر تصادفی $2X_1+3, 2X_2+3, \dots, 2X_n+3$ برابر چند است (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۳ (۴)

۶ (۳)

۹ (۲)

۱۵ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$\frac{x_1 + \dots + x_n}{n} = 3 \rightarrow \frac{(2x_1 + 3) + \dots + (2x_n + 3)}{n} = \frac{2(x_1 + \dots + x_n) + 3n}{n} = 2 * 3 + 3 = 9$$

۸۹- در نمودار روبه رو، اختلاف میانه و مد داده ها کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. با توجه به نمودار، بیشترین فراوانی را نگاه می کنیم لذا مد ۴ است. از مرتب کردن داده ها میانه هم ۴ می شود زیرا:

$$1 \text{ و } 2 \text{ و } 3 \text{ و } 4 \text{ و } 4 \text{ و } 5 \text{ و } 6 \text{ و } 7$$

میانگین = 4

تفاضل مد و میانه = صفر

۹۰- ده درصد از مراجعه کنندگان به یک بیمارستان در یک روز خاص، دارای بیمه تکمیلی می باشند. احتمال اینکه در این روز خاص، پنجمین بیماری که در این بیمارستان درمان می شود اولین بیماری باشد که بیمه تکمیلی دارد، کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

$$\frac{9^5}{10^4} \quad (۴)$$

$$\frac{5^9}{4^{10}} \quad (۳)$$

$$\frac{4^9}{5^{10}} \quad (۲)$$

$$\frac{9^4}{10^5} \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

بنابر فرمول توزیع هندسی $(1-\theta)^{x-1}\theta$ داریم:

$$f(4,0.1) = (1-0.4)^{5-1} \quad (0.1) = \frac{9^4}{10^5}$$

۹۱- حاصل عبارت $\log_{216} 6\sqrt[3]{6}$ ، کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) $\frac{4}{9}$ (۲) $\frac{2}{9}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

$$\log_{216} 6\sqrt[3]{6} = \log_{6^3} 6^{1+1/3} = \log_{6^3} 6^{4/3} = \frac{4}{3} \log_6 6 = \frac{4}{9}$$

۹۲- میانگین و میانه یک جامعه به ترتیب ۴۰ و ۵۰ است. در صورتی که جامعه از چولگی معقولی برخوردار باشد مد آن تقریباً چند خواهد بود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ۱۰ (۲) ۴۵ (۳) ۵۰ (۴) ۷۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. چون میانگین داده‌ها برابر ۴۰ و میانه عدد ۵۰ است لذا طبق فرمول پیرسون داریم

$$\bar{x} - mp = 3(\bar{x} - md) \rightarrow 40 - mp = 3(40 - 50) \rightarrow mp = 70$$

۹۳- اگر $\log_{10} 5 = t$ ، آنگاه مقدار $\log_5 500$ کدام است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

- (۱) $1 - \frac{2}{t}$ (۲) $\frac{2-t}{t}$ (۳) $\frac{t+2}{t}$ (۴) $\frac{t+1}{t}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

$$\log_5^{500} = \log_5^{5 \times 10^2} = \log_5^{10^2} = 1 + 2 \log_5^{10} = 1 + 2 \times \frac{1}{\log_{10}^5} = 1 + \frac{2}{t} = \frac{t+2}{t}$$

۹۴- در یک بزرگراه سه خودروی پژو، پراید و اتوبوس تصادف کرده اند. احتمال این که خودروی پژو بیمه نداشته باشد، برابر ۰٫۳ و احتمال اینکه هر کدام از دو خودروی دیگر بیمه بدنه نداشته باشند، برابر با ۰٫۲ است. احتمال اینکه حداقل دو خودروی سواری، بیمه بدنه نداشته باشند، کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) 0.012 (۲) 0.048 (۳) 0.06 (۴) 0.096

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح در میان جوابها موجود نیست

متمم حداکثر یکی بیمه نداشته باشد = احتمال حداقل دو بیمه نداشته باشد

$$P(\text{حداکثر یکی بیمه نداشته باشد}) = 1 - P(\text{حداقل دو بیمه نداشته باشد})$$

$$1 - \left(\frac{3}{10} \times \frac{8}{10} \times \frac{8}{10} + \frac{7}{10} \times \frac{2}{10} \times \frac{8}{10} + \frac{7}{10} \times \frac{8}{10} \times \frac{2}{10} + \frac{7}{10} \times \frac{8}{10} \times \frac{8}{10} \right) = 0.136$$

۹۵- اگر $[a, b]$ دامنه تابع $f(x) = x \sqrt{\frac{x-x^2+6}{x^2+1}}$ باشد مقدار $a+b$ چند برابر a است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۲ (۴)

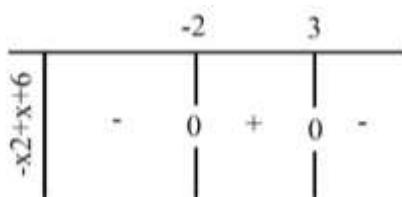
-۲ (۳)

0/5 (۲)

-0/5 (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بایستی عبارت زیر رادیکال، نامنفی باشد. X^2+1 همواره مثبت

است؛ لذا کافی است: $-x^2 + x + 6 \geq 0$ و ریشه‌های عبارت برابر با $\{۳ و -۲\}$.

بنابراین، به ازای $[۳ و -۲]$ تابع $f(x)$ تعریف شدنی است. یعنی دامنه $f(x)$ برابر با $[۳ و -۲]$ است.

لذا $a = -2$ و $b = 3$ پس:

$$\frac{a+b}{a} = \frac{-2+3}{-2} = -\frac{1}{2} = -0/5$$

۹۶- اگر A و B دو پیشامد مستقل و $P(A) = 0.4$ باشد و $P(A \cap B) = 0.2$ باشد، احتمال این که یکی از این دو پیشامد A و B رخ دهد چقدر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۰,۹ (۴)

۰,۸ (۳)

۰,۷ (۲)

۰,۶ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

چون A و B مستقل هستند، پس:

$$p(A \cap B) = p(A) * p(B) \rightarrow 0.2 = 0.4 * p(B) \rightarrow p(B) = 0.5$$

بنابراین:

$$p(A \cup B) = p(A) + p(B) - p(A \cap B) = 0.4 + 0.5 - 0.2 = 0.7$$

۹۷- از بین ۱۰ تعمیر کار منزل فقط ۳ نفر از آنان قادر به تعمیر لباس شویی هستند. اگر ۲ نفر از آنان را به طور کامل تصادفی انتخاب کنیم احتمال آن که هر دو نفر قادر به تعمیر لباس شویی باشند چقدر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

۰,۴۶ (۴)

۰,۳ (۳)

۰,۱۵ (۲)

۰,۰۶ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

$$\frac{\binom{3}{2}}{\binom{10}{2}} = 0.06$$

۹۸- شرکت بیمه A دارای ۴ کارشناس و شرکت بیمه B دارای ۵ کارشناس است. این دو شرکت می خواهند برای صرفه جویی از بین کارشناسان، دو نفر را برای هر واحد سیار خسارت در یک بزرگراه انتخاب کنند. احتمال اینکه هر دو نفر از یک شرکت باشند کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

$$\frac{7}{9} \quad (۴)$$

$$\frac{5}{9} \quad (۳)$$

$$\frac{4}{9} \quad (۲)$$

$$\frac{2}{3} \quad (۱)$$

$$\frac{\binom{5}{2} + \binom{4}{2}}{\binom{9}{2}} = \frac{4}{9}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۹۹- برای داده های نمودار ساقه و برگ زیر، اختلاف زاویه ی مربوط به داده ۱۵ و ۲۵ در نمودار دایره ای چند درجه است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

برگ	ساقه
۴ ۷ ۹	۰
۰ ۱ ۲ ۵ ۵ ۹	۱
۲ ۳ ۵ ۷ ۹	۱

$$۵۸ \quad (۴)$$

$$۴۸ \quad (۳)$$

$$۳۸ \quad (۲)$$

$$۲۸ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

در کل ۱۵ داده داریم، عدد ۱۵ سه بار تکرار شده و عدد ۲۵ تنها یکبار زاویه مناسب با هر عضو در نمودار دایره ای برابر $\frac{360}{15}$ است، پس

$$\Delta\theta = 3 \times \frac{360}{15} - 1 \times \frac{360}{15} = 48 \quad \rightarrow \Delta\theta = 48$$

۱۰۰- به ازای کدام مقدار m، یکی از ریشه های معادله $3x^2 - 6x + m = 0$ دو برابر ریشه، دیگری است، (آموزش و پرورش سال ۹۴)

$$۹ \quad (۴)$$

$$۶ \quad (۳)$$

$$\frac{8}{3} \quad (۲)$$

$$\frac{27}{2} \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

اگر t_1 و t_2 دو ریشه معادله باشند بایستی $t_1 = 2t_2$ و چون مجموعه ریشه ها برابر $-\frac{b}{a}$ است یعنی:

$$\begin{cases} t_1 = t_2 \\ t_1 + t_2 = -\frac{-6}{3} = 2 \end{cases}$$

می دانیم حاصلضرب ریشه $\frac{4}{a}$ می شود یعنی $t_1 \times t_2 = \frac{m}{3}$ پس: $\frac{2}{3} \times \frac{4}{3} = \frac{m}{3}$ یعنی $m = \frac{8}{3}$

۱۰۱- اگر $A = \{y \in \mathbb{Z} \mid y = \frac{x^2 - x}{x + 1}, x \in \mathbb{Z}\}$ باشد، تعداد اعضای مجموعه A ، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۲ (۴)

۳ (۳)

۴ (۲)

۵ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$Y = \frac{x^2 - x}{x + 1} = \frac{x(x - 1)}{x + 1}$$

$$X = 0, X = 1, X = -2, X = -3$$

۱۰۲ - قدر نسبت دنباله هندسی $a_1, a_2, a_3, \dots$ برابر ۳ است. قدر نسبت دنباله هندسی $a_1^2, a_2^2, a_3^2, \dots$ کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱۲ (۴)

۹ (۳)

۶ (۲)

۳ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

$$Q = 3, \therefore a_1, a_1 q, a_1 q^2$$

$$\frac{a_2^2}{a_1^2} = \frac{a_1^2 q^2}{a_1 a_1} = q^2 = 9$$

۱۰۳ - در یک مطالعه آماری انحراف معیار داده ها برابر ۱۵ است، اگر همه این داده ها را در $\frac{2}{3}$ ضرب و با ۵ جمع کنیم میانگین داده های جدید برابر ۱۱ خواهد شد. ضریب تغییرات داده های اولیه کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

 $\frac{5}{3}$ (۴) $\frac{15}{13}$ (۳) $\frac{10}{11}$ (۲) $\frac{3}{7}$ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

اگر داده ها را در a ضرب کنیم و با b جمع کنیم، میانگین نیز در a ضرب و با b جمع می شود، یعنی:

$$\begin{aligned} x_1 \cdot x_2 \cdot x_3 \cdot \dots & \Leftrightarrow ax_1 + b, ax_2 + b, ax_3 + b, \dots \\ \frac{2}{3}\bar{x} + 5 = 11 & \Rightarrow \bar{x} = 9 \\ \bar{x} &= a\bar{x} + b \end{aligned}$$

$$\text{انحراف معیار} = \frac{15}{9} = \frac{5}{3} = \frac{\text{ضریب تغییرات}}{\text{میانگین}}$$

۱۰۴ - در یک جامعه آماری به هر داده به میزان ۱۵ درصد خودش، اضافه شده است. ضریب تغییرات داده های جدید نسبت به داده های قبل چه تغییری می کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۲/۲۵ (۲) برابر می شود.

(۱) ثابت می ماند.

۱/۱۵ (۴) برابر می شود.

۱/۸۵ (۳) برابر می شود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$\text{ضریب تغییرات} = \sqrt{\frac{\sum_0(x_1 - \bar{x})^2}{n}} = \sqrt{\frac{\sum_0(x_1^0 + 0/15 x_1^0 - 1/15 \bar{x})^2}{n}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \sqrt{\frac{\sum_0(1/15)^2(x_1^0 - \bar{x})^2}{n}} = 1/15 \sqrt{\frac{\sum_0(x_1^0 - \bar{x})^2}{n}}$$

یعنی ۱/۱۵ برابر می شود

۱۰۵- عبارت $\frac{1-\sin 2x}{\sin x - \cos x}$ ، پس از ساده شدن معادل کدام مورد است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

$$\cos x + \sin x \quad (۲)$$

$$\sin x - \cos x \quad (۱)$$

$$-(\sin x + \cos x) \quad (۴)$$

$$\cos x - \sin x \quad (۳)$$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

$$\frac{1 - \sin 2x}{\sin x - \cos x} = \frac{\sin^2 x + \cos^2 x - 2 \sin x \cos x}{\sin x - \cos x} = \frac{(\sin x - \cos x)^2}{(\sin x - \cos x)} = \sin x - \cos x$$

۱۰۶- خط $y=b$ از محل تقاطع دو خط عمود $2x+3y=6$ و $ax+2y=-12$ می گذرد. مقدار b کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

$$-\frac{5}{11} \quad (۴)$$

$$\frac{8}{15} \quad (۳)$$

$$-\frac{6}{13} \quad (۲)$$

$$\frac{7}{19} \quad (۱)$$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$\begin{cases} 2x + 3y = 6 \\ ax + 2y = -12 \\ y = b \end{cases} \rightarrow \begin{cases} 2x + 3b = 6 \quad (1) \\ ax + 2b = -12 \quad (2) \end{cases}$$

چون دو خط عمودند لذا شیب آنها عکس و قرینه هم هست.

$$\text{پس: شیب (۱): } -\frac{2}{3} \text{ شیب (۲): } \frac{a}{2} \quad -\frac{2}{3} \times \frac{a}{2} = -1$$

$$a = -3 \rightarrow$$

با جاگذاری در (۱) و (۲):

$$b = -\frac{6}{13}$$

۱۰۷- اگر $\cos x = -\frac{\sqrt{5}}{3}$ و انتهای کمان x در ناحیه سوم باشد حاصل $\sin 3x \cos x - \sin x$ کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

$$\frac{1}{3} \text{ (۴)}$$

$$\frac{3}{27} \text{ (۳)}$$

$$\frac{2}{3} \text{ (۲)}$$

$$\frac{5}{27} \text{ (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: جواب در گزینه ها نیست.

$$\begin{aligned} \cos x = -\frac{\sqrt{5}}{3} &\Rightarrow \sin^2 x = 1 - \cos^2 x = 1 - \left(-\frac{\sqrt{5}}{3}\right)^2 = 1 - \frac{5}{9} = \frac{4}{9} \\ &\Rightarrow \sin x = \pm \frac{2}{3} \Rightarrow \sin x = -\frac{2}{3} \end{aligned}$$

در ربع سوم است.

$$\sin^3 x \cos x - \sin x = (3\sin x - 4\sin^3 x)\cos x - \sin x =$$

$$\left(3 \times \left(-\frac{2}{3}\right) - 4\left(-\frac{2}{3}\right)^3\right)\left(-\frac{\sqrt{5}}{3}\right) - \left(-\frac{2}{3}\right) =$$

$$\left(-2 + \frac{32}{27}\right)\left(-\frac{\sqrt{5}}{3}\right) + \frac{2}{3} = ?$$

۱۰۸- یک اداره دارای ۵ سواری و ۴ وانت بار می باشد. به چند طریق می توان ۳ ماشین انتخاب کرد تا برای ماموریت به سه شهرستان متفاوت اعزام شوند، به طوری که حداقل ۲ سواری بین ماشین های اعزامی باشد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

$$۵۰ \text{ (۴)}$$

$$۸۰ \text{ (۳)}$$

$$۱۲۰ \text{ (۲)}$$

$$۱۴۰ \text{ (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$\binom{5}{3} + \binom{5}{2}\binom{4}{1} = 50$$

۱۰۹- اگر $x=2$ بین دو ریشه معادله $3x^2 + mx - 3 - m = 0$ واقع باشد، کدام مقدار در مجموعه مقادیر m قرار ندارد؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

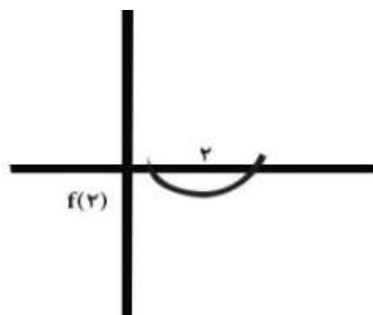
$$-8 \text{ (۴)}$$

$$-10 \text{ (۳)}$$

$$-9/5 \text{ (۲)}$$

$$-10/5 \text{ (۱)}$$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$F(2) < 0 \rightarrow 12 + 2m - 3 - m < 0$$

$$\rightarrow m < -9$$

۱۱۰- اگر واریانس داده های آماری $d-4$ و $c-1$ و $b+1$ و a و ۱۰ برابر با صفر باشد، میانگین d, c, b, a کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳

و ۹۴)

۱۲ (۱) ۱۱ (۲) ۱۰ (۳) ۹ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

چون واریانس صفر است پس داده ها برابرند، همه را با هم مساوی قرار داده و معادلات را حل می کنیم

$$\begin{cases} a = 10 \\ b = 9 \\ c = 11 \\ d = 14 \end{cases}$$

$$\bar{x} = \frac{10 + 9 + 11 + 14}{4} = 11$$

۱۱۱- اگر عرض رأس سهمی $y = x^2 - 2x - 2a$ برابر ۱۶- باشد، سهمی، محور x ها را در کدام نقاط قطع می کند؟ (تأمین اجتماعی سال

۹۳ و ۹۴)

۱) -3, 2 ۲) -2, 3 ۳) 5, -3 ۴) 3, -5

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

$$s \begin{vmatrix} 1 \\ -16 \end{vmatrix} \rightarrow y = -16, x = \frac{-b}{2a} = 1 = \text{طول رأس سهمی}$$

$$-16 = 1 - 2 - 2a \rightarrow a = 7.5 \rightarrow y = x^2 - 2x - 15$$

صدق می دهیم در معادله:

$$y = 0 \text{ را صدق می دهیم در معادله به دست آمده: } 0 = x^2 - 2x - 15 \rightarrow x = 5, -3 \text{ پس } \begin{vmatrix} 5 \\ 0 \end{vmatrix} \text{ و } \begin{vmatrix} -3 \\ 0 \end{vmatrix} \text{ محل تقاطع محور } x \text{ ها است.}$$

۱۱۲- اگر $f(x) = \begin{cases} 3x-1 & x \leq 2 \\ x^2-3x & x > 2 \end{cases}$ باشد، حاصل $f(3+x^2) + f(2-x^2)$ کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) $+5x^4$ (۲) $-53x^4$ (۳) $+5x3x^4$ (۴) $-3x+54x^4$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

$$3(2-x^2) - 1 + (3+x^2)^2 - 3(3+x^2) = 6-3x^2-1+9+x^4+6x^2-9-3x^2 = x^4+5$$

۱۱۳- اگر $\log 2 = a$ و $\log 3 = b$ باشد، حاصل $\log \sqrt[3]{90}$ کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) $3(1+2a)$ (۲) $3(a+2b)$ (۳) $\frac{1}{3}(1+2b)$ (۴) $\frac{1}{3}(2a+b)$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

$$\log 90^{\frac{1}{3}} = \frac{1}{3} \log 90 = \frac{1}{3} \log 2 \times 3^2 \times 5 = \frac{1}{3} (\log 2 + 2\log 3 + \log 5) = \frac{1}{3} (\log 2 + 2\log 3 + \log \frac{10}{2})$$

$$= \frac{1}{3} (\log 2 + 2\log 3 + 1 - \log 2) = \frac{1}{3} (1 + 2b)$$

۱۱۴- دو خط $3x-2y=5$ و $ax+by=1$ روی خط $x=-1$ همدیگر را قطع کرده اند. اگر خط d ، این دو خط متقاطع را در نقاط $(2,4)$ و

$(1,-1)$ قطع کند، حاصل $\frac{a}{b}$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) $\frac{17}{6}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $-\frac{7}{2}$ (۴) $-\frac{8}{3}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. با استفاده از صدق نقطه داریم:

$$3x - 2y = 5 \xrightarrow{x=-1} y = -4$$

$$\begin{cases} -a - 4b = 1 \\ 2a + 4b = 1 \end{cases} \longrightarrow a = 2, b = -\frac{3}{4} \rightarrow \frac{a}{b} = -\frac{8}{3}$$

۱۱۵- معادله خطی که از مبدا مختصات می گذرد و بر خط واصل نقاط $(0,4)$ و $(6,0)$ عمود است کدام است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) $2x+3y=0$ (۲) $3x+2y=0$ (۳) $3y-2x=0$ (۴) $3x-2y=0$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$\frac{3}{2} \text{ شیب جدید} = \frac{\text{عکس قرینه}}{\text{به خاطر تعامد}} \frac{-4}{6} = \text{شیب} = \frac{0-4}{6-0}$$

$$y - y_0 = m(x - x_0)$$

$$y - 0 = \frac{3}{2}(x - 0) \rightarrow 3x - 2y = 0$$

۱۱۶- کدام مورد می تواند سه ریشه معادله درجه سوم $ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$ باشد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) $-3, -2, 1$ (۲) $-3, 2, 1$ (۳) $-3, -2, -1$ (۴) $3, 2, 1$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ؟ همه موارد می توانند صحیح باشند. سؤال غلط است. چون اگر در پایان معادله C مثبت شود می توان کل معادله را در یک منفی ضرب کرد.

۱۱۷- خط d دو خط عمود $5x-7y=-4$ و $mx + ny$ را در نقاط $(-1,1)$ و $(2,2)$ قطع می کند. مقدار n کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) $-\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{5}{24}$ (۳) $-\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{36}$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$\begin{cases} 7y = 5x + 4 \rightarrow m_1 = \frac{5}{7} \\ mx + ny = 1 \rightarrow m_2 = \frac{-m}{n} \end{cases}$$

چون عمودند $m_1 \times m_2 = -1$ پس $\frac{5}{7} \times (\frac{-m}{n}) = -1$ و لذا $-5m + 7n = 0$ و از آنجا با صدق نقطه داریم $\frac{2}{5} \times (2m + 2n = 1)$ پس $n = \frac{5}{26}$, $n = \frac{5}{24}$

۱۱۸- صدو بیست داده آماری در ۹ دسته طبقه بندی شده اند. درصد فراوانی تجمعی نسبی در دسته های چهارم و پنجم به ترتیب ۵۲ و ۶۸ است. فراوانی مطلق دسته وسط کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) ۱۲ (۲) ۱۵ (۳) ۱۶ (۴) ۱۸

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فراوانی مطلق دسته وسط همان فراوانی مطلق دسته پنجم است که از تفاضل فراوانی تجمعی دسته های پنجم و چهارم است. یعنی:

$$۱۶ = ۵۲ - ۶۸ = \text{فراوانی مطلق دسته وسط}$$

۱۱۹- خط d دو خط عمود $5x-7y=-4$ و $mx+ny=1$ را در نقاط $(-1,1)$ و $(2,2)$ قطع می کند. مقدار n کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) $-\frac{5}{2}$ (۲) $\frac{5}{24}$ (۳) $-\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{36}$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$\begin{cases} 7y = 5x + 4 \rightarrow m_1 = \frac{5}{7} \\ mx + ny = 1 \rightarrow m_2 = \frac{-m}{n} \end{cases}$$

چون عمودند $m_1 \times m_2 = -1$ پس $\frac{5}{7} \times (\frac{-m}{n}) = -1$ و لذا $5m + 7n = 0$ و از آنجا با صدق نقطه داریم $\frac{2}{5} \times (2m + 2n = 1)$

پس:

$$n = \frac{5}{26}, n = \frac{5}{24}$$

۱۲۰- واریانس داده های $1, -1, 1, -1, \dots, 1, -1$ کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۲/۵ (۴)

۱/۵ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. میانگین داده ها به صورت زیر محاسبه می شود:

$$X = \frac{1 + (-1) + 1 + (-1) + 1 + \dots + 1 + (-1)}{54} = \frac{1 - 1 + 1 - 1 + \dots + 1 - 1}{54} = \frac{1 - 1 + 1 + 0 - 1}{54} = 0$$

$$\sigma^2 = \sum_{i=1}^{54} \frac{(X_i - X)^2}{n} = \frac{1^2 + (-1)^2 + \dots + 1^2}{54} = \frac{1 + 1 + \dots + 1}{54} = \frac{54}{54} = 1$$

۱۲۱- برد تابع، کدام است؟ $Y = \frac{1-2x}{2x^2-2x+2}$ ، کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

$$\frac{1}{\sqrt{2}}, \frac{1}{\sqrt{2}}] \quad (4)$$

$$[-\sqrt{2}, \sqrt{2}] \quad (3)$$

$$(2\frac{1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}] \quad (2)$$

$$[-\sqrt{3}, \sqrt{3}] \quad (1)$$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$1-2x=y(2x^2-2x+2)$$

$$\rightarrow (2y)x^2 + x(2-2y) + (2y-1) = 0$$

$$\Delta = (2-2y)^2 - 4(2y)(2y-1) \geq 0 \rightarrow -12y^2 + 4 \geq 0$$

$$\rightarrow y^2 \leq \frac{1}{3} \rightarrow -\frac{\sqrt{3}}{3} \leq y \leq \frac{\sqrt{3}}{3}$$

۱۲۲- دو خط $3x-2y=5$ و $ax+by=1$ روی خط $x=-1$ همدیگر را قطع کرده‌اند. اگر خط d ، این دو خط متقاطع را در نقاط $(2,4)$ و $(1,-1)$ قطع کند، حاصل $\frac{a}{b}$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

$$\frac{-8}{3} \quad (۴)$$

$$\frac{-7}{2} \quad (۳)$$

$$\frac{1}{3} \quad (۲)$$

$$\frac{17}{6} \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

با استفاده از صدق نقطه داریم:

$$3x - 2y = 5 \xrightarrow{x=-1} y = -4$$

$$\begin{cases} -a - 4b = 1 \\ 2a + 4b = 1 \end{cases} \longrightarrow a = 2, b = -\frac{3}{4} \rightarrow \frac{a}{b} = -\frac{8}{3}$$

۱۲۳- برای بررسی رنگ خودروهای ساخته شده توسط یک شرکت خودروساز، از چه نوع متغیری استفاده می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۴) کمی - گسسته

(۳) کیفی - اسمی

(۲) کمی - ترتیبی

(۱) کیفی - ترتیبی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۲۴- اگر خطوط $2y - mx = 2$ و $y = (3n-1)x$ با هم موازی باشند، کدام رابطه بین m و n برقرار است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

$$n + 6m = 2 \quad (۴)$$

$$6n - m = -2 \quad (۳)$$

$$6n - m = 2 \quad (۲)$$

$$6n + m = 2 \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$\begin{cases} y = (3n-1)x \\ 2y - mx = 2 \end{cases} \longrightarrow \begin{cases} y = (3n-1)x \\ y = \frac{m}{2}x + 1 \end{cases} \longrightarrow 3n-1 = \frac{m}{2} \quad \underline{6n-m=2}$$

۱۲۵- میانه داده‌های آماری ۱۶، ۴، ۹، ۲، ۱۲، ۵، ۱، ۷، ۱۰، ۳، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

$$8/5 \quad (۴)$$

$$7/5 \quad (۳)$$

$$6/5 \quad (۲)$$

$$۶ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. راه حل: ۱۶، ۱۲، ۱۰، ۹، ۷، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱

۱۲۶- کمترین مقدار عبارت $x^2 - \sqrt{3}x - 1$ کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{5}{2}$ (۳) $-\frac{3}{4}$ (۴) $-\frac{7}{4}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

در عبارت درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ هر گاه $a > 0$ یعنی دهانه سهمی رو به سمت بالا است و می‌نیم در نقطه رأس سهمی رخ می‌دهد که مختصات آن عبارتست از:

$$\begin{cases} x = -\frac{b}{2a} = \frac{\sqrt{3}}{2} \\ y = \left(\sqrt{\frac{3}{2}}\right)^2 - \sqrt{3}\left(\frac{\sqrt{3}}{2}\right) - 1 = -\frac{7}{4} \end{cases}$$

۱۲۷- منحنی $x^2 - 3x - 4 = 0$ محور x ها را در دو نقطه قطع می‌کند. فاصله این دو نقطه از یکدیگر کدام است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۳ (۴) ۲

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$\begin{aligned} (x+1)(x-4) &= 0 \rightarrow x = -1, 4 \rightarrow \begin{vmatrix} 4 \\ 0 \end{vmatrix} \\ d &= \sqrt{(y-y_0)^2 + (x-x_0)^2} = \sqrt{25+0} = 5 \end{aligned}$$

۱۲۸- اگر ضریب تغییرات هشت داده آماری $x_1, x_2, \dots, x_8$ برابر با صفر و میانگین این هشت داده برابر با $\frac{5}{2}$ باشد، میانگین داده‌های x_1, x_2, x_3, x_4 و ۵، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۴ (۴) ۳

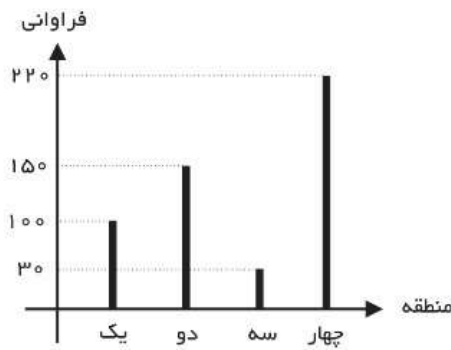
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

$$c.v = \frac{\sigma}{\bar{x}} = 0 \Rightarrow \sigma = 0 \Rightarrow \text{داده همه‌ها با هم برابرند}$$

همه داده‌ها $\frac{5}{2}$ اند

$$\frac{5}{2}, \frac{5}{2}, \frac{5}{2}, \frac{5}{2}, 5 \Rightarrow \frac{15}{5} = 3$$

۱۲۹- نمودار میله ای زیر، نشان دهنده تعداد تصادفات رانندگی ۵۰۰ خودرو در چهار منطقه یک شهر در مدت یک ماه است. زاویه مربوطه به منطقه سه، در نمودار دایره ای کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱۷,۴ (۴)

۱۵,۲ (۳)

۲۱,۶ (۲)

۱۰,۸ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$\alpha = \frac{3 * 360}{50} = \frac{3 * 36}{5} * \frac{2}{2} = 21/6$$

۱۳۰- میانگین داده های یک مطالعه آماری ۱۲ است اگر همه این داده ها را بر ۳ تقسیم کنیم و یک واحد به آنها بیفزاییم و در مرحله آخر، داده های جدید را دو برابر کنیم. میانگین داده های مرحله آخر، کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

نامشخص (۴)

۹ (۳)

۸ (۲)

۷ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: جواب در گزینه ها نیست. داریم:

$$\frac{x_1 + \dots + x_n}{n} = 12$$

طبق صورت تست هر داده x_i به $2\left(\frac{x_i}{3} + 1\right)$ تبدیل می شود. لذا میانگین جدید:

$$\frac{2\left(\frac{x_1}{3} + 1\right) + \dots + 2\left(\frac{x_n}{3} + 1\right)}{n} = \frac{\left(\frac{2x_1}{3} + 2\right) + \dots + \left(\frac{2x_n}{3} + 2\right)}{n} =$$

$$\frac{2}{3} \times \left(\frac{x_1 + \dots + x_n}{n}\right) + \frac{2n}{n} = \frac{2}{3} \times 12 + 2 = 10$$

۱۳۱- حاصل $\lim_{x \rightarrow 0^+} [x^2] + [x^3]$ ، کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

-۲ (۴)

-۱ (۳)

صفر (۲)

۳ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$\lim[x^2] + [x^3] = 0 + 0 = 0$$

$$x \rightarrow 0^+$$

۱۳۲- متغیر تصادفی X و Y ، به ترتیب نشان دهنده وزن و قد نوزادان متولد شده در طول یک ماه در یک بیمارستان است. ۲۰ نوزاد به تصادف انتخاب می‌شود. اگر مجموع وزن و قد این نوزادان، به ترتیب ۵۰ کیلوگرم و ۷ متر باشند و $Y = aX + 0/3$ خط رگرسیون بین X و Y باشد، مقدار a کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

$$\frac{3}{50} \text{ (۴)}$$

$$\frac{13}{50} \text{ (۳)}$$

$$\frac{1}{0/05} \text{ (۲)}$$

$$\frac{1}{50} \text{ (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

$$X = \frac{50}{20} = 2/5 \text{ وزن}$$

$$Y = \frac{7}{20} = 0/35 \text{ قد}$$

$$Y = ax + 0/3$$

$$0/35 = a * 2/5 + 0/3 \Rightarrow a = \frac{1}{50}$$

۱۳۳- حاصل انتگرال $\int_0^2 (2x - 1)(3x) dx$ ، کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

$$۱۰ \text{ (۴)}$$

$$۹ \text{ (۳)}$$

$$۶ \text{ (۲)}$$

$$۵ \text{ (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

$$\int_0^2 (2x - 1)(3x) dx = \int_0^2 6x^2 dx - \int_0^2 3x dx =$$

$$\left. \frac{6x^3}{3} \right|_0^2 - \left. \frac{3x^2}{2} \right|_0^2 = 10$$

۱۳۴- یک میوه فروش می‌خواهد ۳ جعبه پرتقال، ۴ جعبه سیب و دو جعبه نارنگی را در سه ردیف به طور ستونی روی هم قرار دهد، به طوری که میوه‌ها در هر ستون از یک نوع باشد، وی به چند طریق میتواند این کار را انجام دهد؟ (وزن تمام جعبه‌ها، متفاوت است.) (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

$$۲۸۸ \text{ (۴)}$$

$$۸۶۴ \text{ (۳)}$$

$$۱۳۹۴ \text{ (۲)}$$

$$۱۷۲۸ \text{ (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

$$3! * 2! * 4! * 3! = 6 \times 2 \times 24 \times 6 = 1728$$

۱۳۵- دو جامعه دارای مقیاس های اندازه گیری متمایز هستند، برای مقایسه پراکندگی داده های آماری دو جامعه، کدام شاخص مناسب است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ضریب تغییرات (۲) دامنه تغییرات (۳) واریانس (۴) انحراف معیار

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۱۳۶- ۶۰ درصد کارمندان یک سازمان، از اینترنت برای پرداخت قبض های خود استفاده می کنند و سایر افراد از طرق دیگر این کار را انجام می دهند. احتمال اینکه کارمندی قبض تلفن همراه خود را پرداخت کند، به شرط این که اینترنت و سایر راه ها استفاده شود، به ترتیب برابر با ۰/۲۴ و ۰/۱۴ است. اگر کارمندی به تصادف انتخاب شو، احتمال این که وی قبض تلفن همراه خود را پرداخت کند، چقدر است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) ۰/۲۰۸ (۲) ۰/۱ (۳) ۰/۱۴۴ (۴) ۰/۲

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$P(A) = 0/6, p(\overline{A}) = 0/4$$

$$P(B|A) = \frac{24}{100}$$

$$P(B|\overline{A}) = \frac{14}{100}$$

$$P(B) = ?$$

$$\frac{P(B \cap A)}{P(A)} = \frac{24}{100}, P(A \cap B) = \frac{24}{100} \times \frac{6}{10} = \frac{144}{1000}, \frac{P(B - A)}{1 - P(A)} = \frac{14}{100}$$

$$\frac{p(B) - P(A \cap B)}{1 - P(A)} = \frac{14}{100} \rightarrow \frac{P(B) - \frac{144}{1000}}{0.4} = \frac{14}{100} \rightarrow P(B) = 0/14 \times 0/4 + 0/144 = 0/2$$

۱۳۷- اگر نمره کسب شده معلمان در یک دوره ضمن خدمت براساس نمره ی صفر تا ۴، تنها به صورت عد حسابی باشد، نوع متغیر تصادفی نمرات کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) کمی پیوسته (۲) کمی گسسته

- (۳) کیفی اسمی (۴) کیفی ترتیبی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۱۳۸- میانگین و انحراف معیار ۶ داده آماری به ترتیب ۱۰ و ۲ است. اگر به همه داده‌ها ۶ واحد اضافه کنیم، ضریب تغییرات به چه میزانی تغییر میکند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) +0/125 (۲) -0/125 (۳) +0/075 (۴) -0/075

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$C.V = \frac{\sigma}{\mu} = \frac{2}{10} = 0.2$$

$$C.V = \frac{\sigma}{\mu_{new}} = \frac{2}{16} = \frac{1}{8} = 0.125$$

بنابراین، پاسخ مطلوب عبارتند از :

$$0.125 - 0.2 = -0.075$$

بخش دوم: اصل سوالات ریاضیات و آمار مقدماتی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها)

۱- در یک کلاس مختلط ۶۰ نفری، ۳۵ مرد هستند که ۲۰ نفر آنها کمتر از ۲۰ سال دارند. در این کلاس کلاً ۲۵ نفر حداقل ۲۰ سال دارند. چند زن بالای ۲۰ سال در کلاس هستند؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

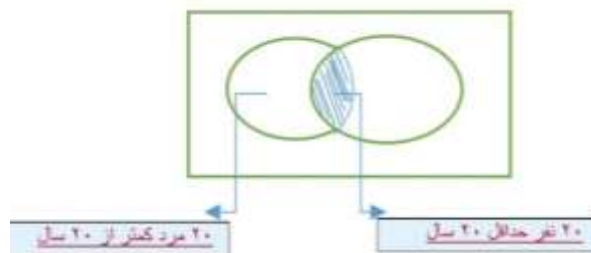
۱۰ (۴)

۵ (۳)

۲۰ (۲)

۱۵ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

تعداد مردان بالای ۲۰ سال عبارت است از $35 - 20 = 15$ و تعداد زنان بالای ۲۰ سال عبارت است از $25 - 15 = 10$

۲- سه دانش آموز به طور مستقل روی یک مساله ریاضی کار می کنند اگر شانس موفقیت آن ها در حل مساله به ترتیب 0.5 ، 0.4 ، 0.3 باشد احتمال این که هیچ یک نتواند به حل مساله دست یابد کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

۱۲ (۴)

۲۱ (۳)

۲۵ (۲)

۳۲ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$P(A' \cap B' \cap C') = P(A') \times P(B') \times P(C') = 0.5 \times 0.6 \times 0.7 = 0.21$$

۳- دو تاس را پرتاب می کنیم. احتمال این که خال های ۳ و ۴ را مشاهده کنیم در حالی که بدانیم مجموع خال ها ۷ است کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

 $\frac{3}{7}$ (۴) $\frac{1}{7}$ (۳) $\frac{1}{6}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$S = \{(1,6)(2,5)(3,4)(4,3)(5,2)(6,1)\}$$

$$N(s) = 6$$

$$p = \frac{1}{n(s)} = \frac{1}{6}$$

۴- دو جعبه یکسان داریم. جعبه اول شامل ۵ مهره سفید و ۷ مهره سیاه و جعبه دوم ۸ مهره سفید و ۴ مهره سیاه است. یک جعبه به تصادف انتخاب و یک مهره از آن اختیار می کنیم. احتمال این که مهره سفید باشد، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

$$\frac{11}{24} \quad (۱) \quad \frac{13}{24} \quad (۲) \quad \frac{11}{12} \quad (۳) \quad \frac{5}{6} \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$P(\text{سفید بودن}) = \frac{1}{2} \times \frac{5}{62} + \frac{1}{2} \times \frac{8}{12} = \frac{5}{24} + \frac{8}{24} = \frac{13}{24}$$

۵- اگر ۵ میانگین داده های x_1 و x_2 و x_3 و x_4 باشد، میانگین داده های $2x_1+x_2, 2x_2+x_3, 2x_3+x_4, 2x_4+x_1$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

$$۱۵ \quad (۱) \quad ۱۱ \quad (۲) \quad ۱۰ \quad (۳) \quad ۵ \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$(2x_1 + x_2) + (2x_2 + x_3) + (2x_3 + x_4) + (2x_4 + x_1) = (2x_1 + 2x_2 + 2x_3 + 2x_4) + (x_1 + x_2 + x_3 + x_4)$$

$$\rightarrow 3x_1 + 3x_2 + 3x_3 + 3x_4$$

تمام داده ها ضرب در ۳ شده اند پس میانگین نیز ۳ برابر می شود یعنی ۱۵

۶- اگر ضریب تغییرات نمونه الف، ۴ برابر ضریب نمونه ب و میانگین نمونه ها با هم برابر باشد، انحراف معیار نمونه الف، چند برابر انحراف معیار نمونه ب خواهد بود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

$$\frac{1}{4} \quad (۱) \quad \frac{2}{2} \quad (۲) \quad ۲ \quad (۳) \quad ۴ \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$CV_{\text{الف}} = 4CV_{\text{ب}}$$

$$\bar{X}_{\text{الف}} = \bar{X}_{\text{ب}}$$

$$C.V = \frac{S}{\bar{X}} \rightarrow \frac{S_{\text{الف}}}{\bar{X}_{\text{ب}}} = \frac{\bar{X}_{\text{الف}} CV_{\text{الف}}}{\bar{X}_{\text{ب}} CV_{\text{ب}}} = \frac{4CV_{\text{ب}}}{CV_{\text{ب}}} = 4$$

۷- با انجام یک آزمایش تصادفی، تنها یکی از پشامدهای A_1, A_2, A_3 رخ می دهد. احتمال رخ دادن پیشامد A_1 اگر $P(A_1) = 3P(A_2)$ باشد، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

$$\frac{3}{11} \quad (۱) \quad \frac{2}{11} \quad (۲) \quad \frac{4}{11} \quad (۳) \quad \frac{6}{11} \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$P(A_3) = 2P(A_2) = 3P(A_1)$$

$$P(A_1) + P(A_2) + P(A_3) = 1 \rightarrow P(A_1) + \frac{3}{2}P(A_1) + 3P(A_1) = 1 \rightarrow \frac{11}{2}P(A_1) = 1 \rightarrow P(A_1) = \frac{2}{11}$$

۸- اگر برای دو پیشامد A و B داشته باشیم $P(A|B) = 0/2, P(A|\bar{B}) = 0/7, P(B) = 0.9$ ، آنگاه مقدار $P(A)$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۸۸ .۰ (۴)

۱۱ .۰ (۳)

۳۵ .۰ (۲)

۲۵ .۰ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = \frac{2}{10} \rightarrow P(A \cap B) = P(B) \times 0.2 = 0.9 \times 0.2 = 0.18$$

$$P(A|B') = \frac{P(A \cap B')}{P(B')} = \frac{7}{10} \rightarrow P(A \cap B') = P(B') \times 0.7 = 0.1 \times 0.7 = 0.07$$

از طرفی داریم:

$$P(B) = \frac{9}{10} \rightarrow P(B') = 1 - \frac{9}{10} = \frac{1}{10}$$

$$P(A \cap B') = P(A - B) = P(A) - P(A \cap B)$$

در نتیجه:

$$0.07 = P(A) - 0.18 \rightarrow P(A) = 0.07 + 0.18 = 0.25$$

۹- توزیع احتمال متغیر تصادفی X به صورت جدول زیر می باشد. میانگین X کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

X	-۲	-۱	۳
$P(X=x)$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{6}$	$\frac{1}{2}$
	$\frac{1}{3}$ (۴)	$\frac{1}{6}$ (۳)	$\frac{2}{3}$ (۲)
			صفر (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\sum_{i=1}^3 xp(x=i) = (-2 \times \frac{1}{3}) + (-1) \left(\frac{1}{6}\right) + 3 \times \frac{1}{2} = \frac{-2}{3} - \frac{1}{6} + \frac{3}{2} = \frac{2}{3}$$

۱۰- کدام یک از شاخص های آماری بدون واحد است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۲) دامنه تغییرات

(۱) ضریب تغییرات

(۴) واریانس

(۳) میانگین

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۱- اگر $\ln x$ به معنای لگاریتم طبیعی x باشد، برای کدام یک از توابع زیر، تساوی $f(-x) = -f(x)$ برقرار است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

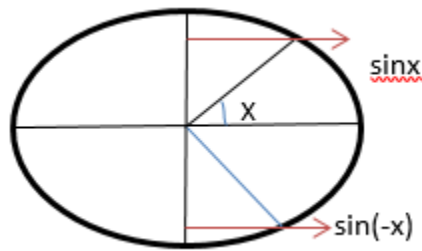
$$f(x) = \ln x \quad (۲)$$

$$f(x) = e^x \quad (۱)$$

$$f(x) = \sin x \quad (۴)$$

$$f(x) = \cos x \quad (۳)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: طبق شکل زیر می توان گفت بنابراین گزینه ۴ صحیح است.

۱۲- کدام معادله نسبت به مبدأ، متقارن است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

$$y = (x - 1)^3 + 1 \quad (۲)$$

$$y = (x^2 + 1)^3 + 1 \quad (۱)$$

$$y = -x^5 + 3x \quad (۴)$$

$$y = \frac{x+1}{x-1} \quad (۳)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$y = -x^5 + 3x \xrightarrow{x \rightarrow (-x)} -y = -((-x^5) + 3(-x)) = x^5 - 3x \rightarrow y = -x^5 + 3x$$

بنابراین با جایگذاری $x \rightarrow (-x)$ و $y \rightarrow (-y)$ معادله تغییر نکرد. لذا این معادله نسبت به مبدأ متقارن است.

۱۳- کدام کسر از همه بزرگتر است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

$$\frac{3}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{5}{4} \quad (۳)$$

$$\frac{9}{10} \quad (۲)$$

$$\frac{9}{5} \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۴- اگر A, B دو مجموعه غیر تهی باشند، آنگاه مجموعه $A - (A - B)$ برابر کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

$$B \cap A \quad (۴)$$

$$A - B \quad (۳)$$

$$B \quad (۲)$$

$$A \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۵- باقیمانده تقسیم $-2x^2 - 3x + 1$ بر $x + 2$ کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

$$-1 \quad (۴)$$

$$۲ \quad (۳)$$

$$-۲ \quad (۲)$$

$$۱ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{array}{r|l} -2x^2-3x+1 & x+2 \\ -(-2x^2-4x) & -2x+1 \\ \hline x+1 & \\ -(x+2) & \\ \hline -1 & \end{array}$$

باقیمانده

۱۶- مشتق تابع $y = \frac{1}{x}$ کدام گزینه است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) $-x$ (۲) $-x-1$ (۳) $-x-2$ (۴) $-x^2$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$y' = \frac{0 \times x - 1 \times 1}{x^2} = \frac{-1}{x^2}$$

۱۷- مجموع ارقام یک عدد دو رقمی ۱۲ و تفاضل ارقام آن ۴ است. حاصلضرب ارقام این عدد کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ۲۷ (۲) ۳۲ (۳) ۳۵ (۴) ۳۶

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$8 + 4 = 12, 8 - 4 = 4$$

$$\Rightarrow 8 \times 4 = 32$$

۱۸- سه نقطه $A(1,3)$ و $B(5,6)$ و $C(8,2)$ رئوس یک مثلث.... است. (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) متساوی الساقین (۲) متساوی الاضلاع

(۳) قائم الزاویه (۴) هیچکدام

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۹- مجموعه دو عدد ۳۰ و نسبت آنها $\frac{2}{3}$ می باشد. تفاضل آن دو عدد برابر است با: (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ۶ (۲) ۱۲ (۳) ۵ (۴) ۱۸

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$a + b = 30$$

$$\frac{a}{b} = \frac{2}{3}$$

$$\Rightarrow 3a = 2b, 3a - 2b = 0$$

$$a - b = ?$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3a - 2b = 0 \\ a + b = 30 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 3a - 2b = 0 \\ 2a + 2b = 60 \end{cases} \Rightarrow 5a = 60 \Rightarrow a = 12$$

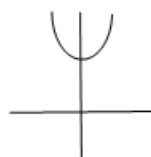
$$\Rightarrow \frac{12}{b} = \frac{2}{3} \Rightarrow b = 18$$

۲۰- برد تابع $y = |x^2 + 2|$ کدامیک از موارد زیر می باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) $y > 0$ (۲) $x \geq 0$ (۳) $x \geq 2$ (۴) $y > 2$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

برد تابع $y \geq 2$ است که در هیچ کدام از گزینه ها وجود دارد.

$$Y = |x^2 + 2|$$

۲۱- دامنه تابع $y = \frac{x}{x^2 - 2x + 1}$ کدامیک از موارد زیر می باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) $x \in \mathbb{R}$ (۲) $x \in \mathbb{R} - \{1\}$ (۳) $x \in \mathbb{R} - \{0\}$ (۴) $x \in \mathbb{Z} - \{1\}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$x^2 - 2x + 1 \neq 0 \Rightarrow (x - 1)^2 \neq 0 \Rightarrow x \neq 1$$

بنابراین، پاسخ صحیح $\mathbb{R} - \{1\}$ یا همان گزینه ۲ است.

۲۲- اگر دامنه تابع $Y = \sqrt{\frac{\sin \sqrt{X}}{X}}$ به صورت بازه (a, b) باشد مقدار $a+b+1$ کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) n^2 (۲) $n^2 + 1$ (۳) $2n$ (۴) $2n+1$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$D_y = x \neq 0$$

$$X \in (2k, 2k+1) \pi \Rightarrow D_y = (0/1) \pi$$

لذا حاصل جمع $a+b$ همواره فرد است. پس $a+b+1$ همواره زوج است. بنابراین، گزینه ی ۳ صحیح است.

۲۳- دامنه تابع $y = (\log(x-2))^x$ کدامیک از موارد زیر می باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) $x < 2$ (۲) $x \in \mathbb{R}$ (۳) $x > 2$ (۴) $x > 0$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$Y = (\log(x-2)) \times x \Rightarrow D_y : \{x : x-2 > 0\} = \{x : x > 2\}$$

۲۴- فرض کنید $y = 4 + \sqrt{2x}$ دامنه (D) و برد (R) تابع کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) $R = [0, \infty), D = \mathbb{R}$ (۲) $R = [4, \infty), D = [0, \infty)$

- (۳) $R = [0, \infty), D = [0, \infty)$ (۴) $R = [4, \infty), D = (0, \infty)$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۲۵- برد تابع $f(x) = \begin{cases} 1+x^4 & x \leq -1 \\ \frac{1+x^4}{2+x^4} & x > -1 \end{cases}$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) $[1/2, +\infty)$ (۲) $[1/2, 1)$

- (۳) $[2, +\infty)$ (۴) $[1/2, 1) \cup [2, +\infty)$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$X \leq -1 \rightarrow X^4 \geq 1 \rightarrow X^4 + 1 \geq 2 \rightarrow Y \geq 2$$

$$\frac{1+X^4}{2+X^4} = \frac{2+X^4}{2+X^4} - \frac{1}{2+X^4} = 1 - \frac{1}{2+X^4} \rightarrow Y < 1$$

$$X > -1 \rightarrow X^4 \geq 0 \rightarrow X^4 + 2 \geq 2 \rightarrow \frac{1}{2} \geq \frac{1}{X^4+2}$$

$$\text{و } Y \geq \frac{1}{2} \leftarrow 1 - \frac{1}{X^4+2} \geq 1 - \frac{1}{2}$$

پس از روابط نتیجه می شود:

$$R_f = \left[\frac{1}{2}, 1\right) \cup [2, +\infty)$$

۲۶- مجموعه جواب نامعادله $(X+1) > \frac{1}{(X+1)}$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) $(-2, 1) \cup (0, +\infty)$ (۲) $(-1, 0) \cup (-\infty, 2)$

(۳) $(-2] \cup [0, +\infty - \infty)$ (۴) $(-2, 0)$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$> \frac{1}{X+1} \rightarrow (X+1)^2 > 1, X \neq -1 \rightarrow X^2 + 2X + 1 > 1, X \neq 1 \quad (X+1)$$

$$\rightarrow X^2 + 2X > 0, X \neq -1 \rightarrow X(X+2) > 0, X \neq -1 \rightarrow X \leq -2, X \geq 0, X \neq -1$$

۲۷- مجموعه جواب های نامعادله $x^2 - 6x \leq 7$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) $[-1, 7]$ (۲) $[-7, 1]$

(۳) $(\infty, -1) \cup (1, \infty)$ (۴) $(-\infty, -1) \cup (7, \infty)$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$X^2 - 6X \leq 7 \rightarrow X^2 - 6X - 7 \leq 0 \rightarrow (X-7)(X+1) \leq 0 \rightarrow -1 \leq X \leq 7$$

۲۸- جواب معادله توانی $2^{3x} = \frac{1}{64}$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۲- (۴) ۴-

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$2^{3x} = \frac{1}{64} \rightarrow 2^{3x} = \frac{1}{2^6} \rightarrow 2^{3x} \times 2^6 = 1 \rightarrow 2^{3x+6} = 2 \rightarrow 3x+6 = 0 \rightarrow 3x = -6 \rightarrow x = -2$$

۲۹- عدد بعدی در دنباله زیر برابر است با؟ (راه آهن سال ۹۴)

1, -3, 9, ?

(۱) 27 (۲) -27 (۳) 81 (۴) -81

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

در این دنباله که هر عدد برابر است با عدد قبلی ضرب در (-۳) پس عدد بعدی برابر است با $9 \times (-3) = -27$

۳۰- جمله پنجم یک عدد حسابی، دو برابر جمله هفتم آن است. کدام مورد صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) جمله نهم، نصف جمله هفتم است.
 (۲) جمله نهم، برابر صفر است.
 (۳) جمله چهارم، دو برابر جمله نهم است.
 (۴) جمله نهم، نصف جمله ششم است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$a_5 = 2a_7 \rightarrow a_1 + 4d = 2(a_1 + 6d) \rightarrow a_1 + 4d = 2a_1 + 12d \rightarrow a_1 = -8d$$

$$a_9 = a_1 + 8d \rightarrow a_9 = -8d + 8d = 0$$

۳۱- اگر $\ln x$ به معنی لگاریتم طبیعی x باشد آنگاه $\ln(x-2) < 0$ اگر و فقط اگر (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) $0 < x < 3$ (۲) $2 < x < 3$ (۳) $x < 3$ (۴) $2 < x$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

ابتدا دامنه تابع را محاسبه می کنیم:

$$x - 2 > 0 \Rightarrow x > 2 \quad (1)$$

$$\ln(x-2) < 0 \Rightarrow x-2 < e^0 = 1 \Rightarrow x < 3 \quad (2)$$

از (۱) و (۲) نتیجه می شود که $2 < x < 3$ ؛ بنابراین، گزینه ۲ صحیح است.

۳۲- رابطه $\log_7(x) = \log_7(x^2 - 2)$ مقدار x برابر است با؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) $x=2$ (۲) $x=1$ (۳) $x=-1$ (۴) گزینه ۱ و ۳

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\log_7(x^2 - 1) = \log_7^x \Rightarrow x^2 - 2 = x \Rightarrow x^2 - x - 2 = 0 \Rightarrow (x+1)(x-2) = 0$$

$$\Rightarrow x = -1 \text{ یا } x = 2$$

۳۳- اگر $\frac{1}{3}\log 8 + \frac{2}{3}\log 5 + \frac{1}{3}\log 40$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) $\log 25$ (۲) $\log 20$ (۳) $\log 15$ (۴) $\log 10$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{aligned} \frac{1}{3}\log 8 + \frac{2}{3}\log 5 + \frac{1}{3}\log 40 &= \frac{1}{3}\log 2^3 + \frac{2}{3}\log 5 + \frac{1}{3}\log (5 \times 8) \\ &= \frac{3}{3}\log^2 + \frac{2}{3}\log^5 + \frac{1}{3}(\log^5 + \log^8) \\ &= \log^2 + \frac{2}{3}\log^5 + \frac{1}{3}\log^5 + \frac{1}{3}\log^8 \\ &= \log^2 + \log^5 + \log^2 \\ &= \log^{(2 \times 2 \times 5)} = \log^{20} \end{aligned}$$

۳۴- مقدار $\sin(\pi+x)$ برابر با کدامیک از موارد زیر می باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) $\cos(x)$ (۲) $\sin(x)$ (۳) $-\cos(x)$ (۴) $-\sin(x)$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\sin(\pi+x) = \sin \pi \cos x + \cos \pi \sin x = -\sin x$$

۳۵- به ازای کدامیک از مقادیر زیر مقدار تابع $y = \sin(5x)$ برابر با صفر خواهد شد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) $\frac{2\pi}{10}$ (۲) $\frac{\pi}{10}$ (۳) $\frac{3\pi}{16}$ (۴) گزینه ۱ و ۲

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$\sin(5x) = 0 \Rightarrow 5x = k\pi, k = 0, 1, 2, \dots$$

$$\Rightarrow x = \frac{k\pi}{5}, k = 0, 1, 2, \dots$$

به ازای $k=1$ داریم: $x = \frac{x}{5} = \frac{2k}{10}$ ؛ بنابراین، گزینه ۱ صحیح است.

۳۶- مشتق تابع $y = e^x$ کدام گزینه زیر است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) e (۲) x (۳) e^x (۴) این تابع مشتق ندارد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۳۷- مشتق تابع $f(x) = \frac{1}{\sin 3x}$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) $-\frac{3\cot 3x}{\sin 3x}$ (۲) $\frac{\tan 3x}{3(\sin 3x)^2}$ (۳) $\frac{3\cot 3x}{\sin 3x}$ (۴) $-\frac{\tan 3x}{3(\sin 3x)^2}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$\begin{aligned} \frac{J}{J_x} \frac{1}{\sin 3x} &= \frac{-3 \cos 3x}{\sin 3x \times \sin 3x} = -3 \frac{\cos 3x}{\sin 3x} \times \frac{1}{\sin 3x} \\ &= -3 \cot 3x \times \frac{1}{\sin 3x} = -3 \frac{\cot 3x}{\sin 3x} \end{aligned}$$

۳۸- مشتق تابع $f(x) = \frac{2+\ln(x+1)}{x+1}$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) $\frac{1+\ln(x+1)}{(x+1)^2}$ (۲) $\frac{1-\ln(x+1)}{(x+1)^2}$ (۳) $-\frac{1+\ln(x+1)}{(x+1)^2}$ (۴) $-\frac{1-\ln(x+1)}{(x+1)^2}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$F(x) = \frac{2+\ln(x+1)}{x+1} \Rightarrow f'(x) = \frac{\frac{1}{x+2}(x+1) - (2+\ln(x+1))}{(x+1)^2}$$

$$= \frac{1-2-\ln(x+1)}{(x+1)^2} = -\frac{1+\ln(x+1)}{(x+1)^2}$$

۳۹- اگر $\frac{a}{b} = \frac{b}{c}$ باشد، مقدار عبارت $\frac{a^2+b^2}{b^2+c^2}$ چقدر است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

(۱) $\frac{a}{b}$ (۲) $\frac{b}{c}$ (۳) $\frac{a}{c}$ (۴) $\frac{c}{a}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

چون $\frac{a}{b} = \frac{b}{c}$ پس $b^2 = ac$ لذا:

$$\frac{a^2 + b^2}{b^2 + c^2} = \frac{a^2 + ac}{ac + c^2} = \frac{a(a+c)}{c(a+c)} = \frac{a}{c}$$

۴۰- اگر $a=2$ باشد، حاصل عبارت $\sqrt{(-a)^2} + \sqrt{(1-a)^2}$ کدام است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

(۱) ۵ (۲) ۳ (۳) -۳ (۴) -۵

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\sqrt{(-a)^2} + \sqrt{(-a)^2} \xrightarrow{a=2} \sqrt{(-2)^2} + \sqrt{(-2)^2} = \sqrt{4} + \sqrt{1} = 2 + 1 = 3$$

۴۱- اگر ۳۰ درصد A برابر ۴۰ درصد B باشد نسبت A به B کدام است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

(۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{4}{3}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\frac{30}{100}A = \frac{40}{100}B \rightarrow \frac{A}{B} = \frac{\frac{40}{100}}{\frac{30}{100}} = \frac{40}{30} = \frac{4}{3}$$

۴۲- اگر باقی مانده تقسیم $(x+k)(x+2)$ بر $(x-1)$ برابر ۱۲ شود، آنگاه مقدار k کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) ۱۱ (۲) ۶ (۳) ۳ (۴) ۲

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

حاصل $(X+4)(X+2)$ برابر است با $x^2 + (k+2)x + 2k$ پس:

باقیمانده تقسیم فوق برابر با $3K+3$ است.

$$\begin{array}{r|l} X^2 + (K+2)X + 2K & X-1 \\ -X^2 + X & X \\ \hline & \end{array}$$

$$K+3+2K=3K+3$$

که طبق فرض برابر با ۱۲ است یعنی

$$3K+3=12 \rightarrow 3K = 9 \rightarrow K = 3$$

۴۳- در صورتی که $x \in \mathbb{R}$ کدام یک از روابط مقابل، یک تابع است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

$$f = \{ (x, y) : a) y = |x| \}$$

$$f = \{ (x, y) : b) x = |y| \}$$

$$f = \{ (x, y) : c) y = 5x - 3 \}$$

$$f = \{ (x, y) : d) x = y^2 \}$$

c, a (۴)

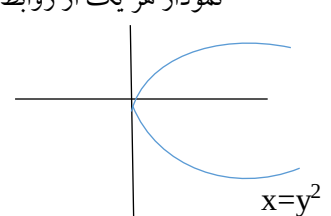
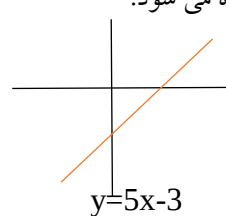
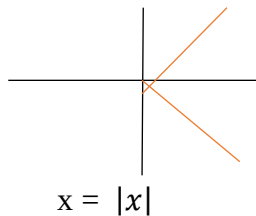
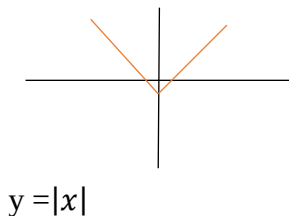
b, a (۳)

d, a (۲)

c, b (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

نمودار هر یک از روابط کشیده می شود.

همانطوری که کشیده می شود نمودارهای اول و سوم از چپ نمایش دهنده ی تابع هستند. بنابراین گزینه ی ۴ صحیح است.

۴۴- اگر رابطه $f = \{ (1, 2), (m+2, n+3), (1, m+1), (3, 4) \}$ یک تابع باشد، آنگاه مقدار $m+n$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$f = \{ (1, 2), (m+2, n+2), (1, m+1), (3, 4) \}$$

$$(*) : (1, 2) = (1, m+1) \rightarrow m+1 = 2 \rightarrow m = 1$$

$$(**) : (m+2, n+3) = (3, 4) \xrightarrow{m=1} (3, n+3) = (3, 4) \rightarrow n+3 = 4 \rightarrow n = 1$$

بنابراین مقدار $m+n=2$

۴۵- اگر $f\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{1}{x+1}$ باشد، $f(2x)$ کدام است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

$$\frac{2x+1}{2x} \quad (۴)$$

$$\frac{2x}{2x+1} \quad (۳)$$

$$\frac{x}{2x+1} \quad (۲)$$

$$\frac{2x}{x+1} \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$f(x) = f\left(\frac{1}{\frac{1}{x}}\right) = \frac{1}{\frac{1}{x}+1} = \frac{1}{\frac{1+x}{x}} = \frac{x}{x+1}$$

$$f(2x) = \frac{2x}{2x+1}$$

۴۶- اگر $f\left(\frac{x+1}{5}\right) = 3x-2$ باشد، مقدار $f(2)$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۳۱ (۴)

۱۶ (۳)

۲۵ (۲)

۴ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\frac{x+1}{y} = 2 \rightarrow x+1 = 10 \rightarrow x = 9$$

$$f(2) = f\left(\frac{9+1}{5}\right) = 3(9) - 2 = 25$$

۴۷- اگر $f(x) = e^{-x}$ و $g(x) = \ln\sqrt{x}$ ، آنگاه $f(g(x))$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

 $\frac{2}{x}$ (۴) $\frac{1}{\sqrt{x}}$ (۳) $\frac{-x}{2}$ (۲) $\frac{-1}{\sqrt{x}}$ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$f(g(x)) = e^{-\ln x} = e^{\ln(\sqrt{x})^{-1}} = e^{\ln \frac{1}{\sqrt{x}}} = \frac{1}{\sqrt{x}}$$

۴۸- اگر $f(x) = x^5 - 1$ ، آنگاه مقدار $f^{-1}(x)$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

 $\sqrt[5]{x+1}$ (۴) $\sqrt[5]{x} + 1$ (۳) $\frac{1}{\sqrt[5]{x+1}}$ (۲) $\frac{1}{\sqrt[5]{x+1}}$ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$y = x^5 - 1 \rightarrow x^5 = y + 1 \rightarrow x = \sqrt[5]{y+1} \rightarrow y = \sqrt[5]{x+1}$$

۴۹- اگر $f(x) = x^2(1+x^3)(1+x^5)$ آنگاه حاصل $f'(0)$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۳ (۴)

۲ (۳)

-۲ (۲)

-۳ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$F(x) = x^2(1+x^3)(1+x^5) = (x^2+x^5)(1+x^5) = x^2+x^7+x^5+x^{10}$$

$$= x^{10} + x^7 + x^5 + x^2$$

$$F'(x) = 10x^9 + 7x^6 + 5x^4 + 2x$$

$$F'(x) = 90x^8 + 64x^5 + 20x^3 + 2 \Rightarrow F'(0) = 2$$

$$g(x) = \frac{1}{x^2} \Rightarrow g'(x) = \frac{-2x}{x^4} = \frac{-2}{x^3}$$

$$g'(x) \cdot f'(g(x)) = \frac{-2}{x^3} \times \frac{1}{2\sqrt{\frac{1}{x^2}}} = \frac{-2}{x^3} \times \frac{1}{\frac{2}{x}} = \frac{-2}{x^3} \times \frac{x}{2} = \frac{-1}{x^2}$$

$$x = 2 \Rightarrow \frac{-1}{4}$$

۵۰- فرض کنید $f(x) = 3x + 1$ و $g(x) = \frac{\sqrt{2x}}{4}$ باشند، تابع $(fog)'(2)$ کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) $\frac{3}{64}$ (۲) $\frac{3}{32}$ (۳) $\frac{3}{8}$ (۴) $\frac{3}{4}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$(fog)'(x) = g'(x) f'(g(x))$$

$$f(x) = 3x + 1 \Rightarrow f'(x) = 3$$

$$g(x) = \frac{\sqrt{2x}}{4} \Rightarrow g'(x) = \frac{1}{4\sqrt{2}} \times \frac{1}{\sqrt{x}}$$

$$(fog)'(x) = \frac{1}{4\sqrt{2}} \times \frac{1}{\sqrt{x}} \times 3 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow \frac{1}{4\sqrt{2}} \times \frac{1}{\sqrt{2}} \times 3 = \frac{3}{8}$$

۵۱- برای کدام مقدار از k تابع $f(x) = x + \frac{k}{x}$ در نقطه $x = -2$ ، دارای ماکزیمم نسبی است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) $k=2$ (۲) $k=-2$ (۳) $k=4$ (۴) $k=-4$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$f(x) = x + \frac{k}{x} \Rightarrow f'(x) = 1 - \frac{k}{x^2} \Rightarrow f'(-2) = 0 \Rightarrow 1 - \frac{k}{4} = 0 \Rightarrow \frac{k}{4} = 1 \Rightarrow k = 4$$

۵۲- مقدار میانگین تابع $f(x) = e^x$ روی بازه $[\ln a, \ln b]$ برای $0 < a < b$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) $\frac{b-a}{\ln b - \ln a}$ (۲) $\frac{b-a}{\ln a - \ln b}$ (۳) $\frac{\ln b - \ln a}{b-a}$ (۴) $\frac{\ln a - \ln b}{b-a}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

چون e^x در بازه $[\ln a, \ln b]$ مشتق پذیر است، پس نقطه ای مانند $C \in [\ln a, \ln b]$ وجود دارد بطوریکه:

$$f'(C) = \frac{f(b) - f(a)}{b - a} = \frac{e^{\ln b} - e^{\ln a}}{\ln b - \ln a} = \frac{b - a}{\ln b - \ln a}$$

۵۳- معادله خط مماس بر تابع $f(x) = \frac{x+5}{x-3}$ در نقطه $x=2$ کدام است (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) $y=8x+16$ (۲) $y=-8x+1$ (۳) $y=8x-24$ (۴) $y=-8x-9$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$f(x) = \frac{x+5}{x-3} \Rightarrow f'(x) = \frac{(x-3) - (x+5)}{(x-3)^2} = \frac{-8}{(x-3)^2} \Rightarrow f'(2) = -8$$

بنابراین شیب خط مماس برابر با -8 است، خط مماس از نقطه $(2, f(2)) = (2, -7)$ می گذرد، پس:

$$y - (-7) = -8(x - 2) \Rightarrow y + 7 = -8x + 16 \Rightarrow y = -8x + 9$$

۵۴- معادله خط مماس بر منحنی $y = \sqrt{x + \ln x}$ در نقطه $x=1$ برابر است با؟ (استاندارداری ها سال ۹۱)

- (۱) $y=2x+e$ (۲) $y=\frac{e}{x}$ (۳) $y=x$ (۴) $y=\frac{1}{x}$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$y = \sqrt{x + \ln x} \Rightarrow y' = \frac{1 + \frac{1}{x}}{2\sqrt{x + \ln x}} \Rightarrow y' = \frac{2}{2} = 1$$

شیب خط برابر با یک است این خط از نقطه $(1, 1)$ می گذرد، پس:

$$y - 1 = x - 1 \Rightarrow y = x$$

۵۵- در کدام نقاط از منحنی $y = x^3 - 3x + 5$ خط مماس عمود بر خط $y = \frac{x}{9} - y = 0$ است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) $\pm\sqrt{3}$ (۲) $\pm\sqrt{2}$ (۳) ± 2 (۴) ± 3

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$\frac{x}{9} - y = 0 \Rightarrow y = \frac{x}{9} \Rightarrow y' = \frac{1}{9}$$

بنابراین شیب خط عمود برابر با ۹- است یعنی:

$$y = x^3 - 3x + 5 \Rightarrow y' = 3x^2 - 3 = -9 \Rightarrow y' = 3x^2 = -6 \Rightarrow x^2 = -2$$

۵۶- اگر $f'(x) = 1 + \ln x$ (آنگاه $f(x)$) برابر با کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) $\ln x + C$ (۲) $x \ln x + C$ (۳) $x + \ln x + C$ (۴) $x - \ln x + C$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$f(x) = \int (1 + \ln x) dx = \int dx + \int \ln x dx = x + x \ln x - x + c = x \ln x + c$$

۵۷- حاصل انتگرال $\int \frac{1}{x \ln x} dx$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) $\ln x + C$ (۲) $x \ln x + C$

- (۳) $\frac{\ln(\ln x)}{x} + C$ (۴) $\ln(\ln x) + C$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\int \frac{1}{x \ln x} dx \xrightarrow{du = \frac{1}{x} dx, u = \ln x} \int \frac{1}{x \ln x} dx = \int \frac{1}{u} du = \ln u + c \xrightarrow{u = \ln x} \Rightarrow \int \frac{1}{x \ln x} dx = \ln(\ln x) + c$$

۵۸- حاصل انتگرال $\int \frac{x}{(x^2+2)^{-2}} dx$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

$$\frac{1}{6} (x^2 + 2)^3 \quad (۱) \quad \frac{1}{2} (x^2 + 2)^1 \quad (۲)$$

$$\frac{1}{2} (x^2 + 2)^1 \quad (۳) \quad \frac{1}{6} (x^2 + 2)^3 \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\int \frac{x}{(x^2+2)^{-2}} dx \xrightarrow{u=x^2+2, du=2xdx} \int \frac{x}{(x^2+2)^{-2}} dx = \frac{1}{2} \int \frac{2xdx}{(x^2+2)^{-2}} = \int \frac{du}{u^{-2}} = \frac{1}{2} \int \frac{1}{u^2} du$$

$$= \frac{1}{2} \int u^2 du = \frac{1}{2} \left\{ \frac{1}{3} u^3 + c \right\} = \frac{1}{6} u^3 + c = \frac{1}{6} (x^2 + 2)^3 + c$$

۵۹- مقدار $\int_0^3 x\sqrt{1+x} dx$ کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

$$\frac{70}{15} \quad (۱) \quad \frac{116}{15} \quad (۲) \quad \frac{126}{15} \quad (۳) \quad \frac{186}{15} \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\int_0^3 x\sqrt{1+x} dx \rightarrow \begin{cases} u = x + 1 \Rightarrow du = dx \\ \Rightarrow x = u - 1 \end{cases} \Rightarrow \int_0^3 x\sqrt{x+1} dx = \int_1^4 (u-1)\sqrt{u} du$$

$$= \int_1^4 u\sqrt{u} du - \int_1^4 \sqrt{u} du = \int_1^4 u^{\frac{3}{2}} du - \int_1^4 u^{\frac{1}{2}} du = \frac{2}{5} u^{\frac{5}{2}} - \frac{2}{3} u^{\frac{3}{2}} \Big|_1^4 = \frac{64}{5} - \frac{16}{3} - \frac{2}{5} + \frac{2}{3} = \frac{116}{15}$$

۶۰- مساحت محصور بین منحنی $y = x^2 + 2x + 1$ و $y = 2x + 5$ کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

$$\frac{32}{3} \quad (۱) \quad \frac{28}{3} \quad (۲) \quad \frac{16}{3} \quad (۳) \quad \frac{8}{3} \quad (۴)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$y = 2x + 5$$

$$y = x^2 + 2x + 1$$

$$s = \int_{-2}^2 2x + 5 - x^2 - 2x - 1 dx = \int_{-2}^2 4 - x^2 dx = 4x - \frac{1}{3} x^3 \Big|_{-2}^2 = 8 - \frac{8}{3} - \left(\frac{-8}{1} + \frac{8}{3} \right)$$

$$= 8 - \frac{1}{3} + 8 - \frac{8}{3} = 16 - \frac{16}{3} = \frac{32}{3}$$

۶۱- سطح محصور بین منحنی $y = x^2 + 1$ ، محور xها، $X=1$ و $X=3$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

$$\frac{32}{3} \quad (۴) \quad \frac{35}{3} \quad (۳) \quad 8 \quad (۲) \quad 11 \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$s = \int_1^3 (x^2 + 1)dx = \frac{1}{3}x^3 + x \int_1^3 = 9 + 3 - \frac{1}{3} - 1 = 11 - \frac{1}{3} = \frac{32}{3}$$

۶۲- مساحت سطح محصور بین منحنی $y = 4x - x^2$ و محور X ها کدام است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) $\frac{32}{3}$ (۲) $\frac{25}{8}$ (۳) 8 (۴) 16

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$4x - x^2 = 0 \Rightarrow x(4 - x) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 4 \end{cases}$$

$$s = \int_0^4 4x - x^2 dx = 2x^2 - \frac{1}{3}x^3 \int_0^4 = 32 - \frac{6}{3} = \frac{32}{3}$$

۶۳- حاصل انتگرال $\int_0^2 2^x dx$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) $\frac{4}{\ln 2}$ (۲) $\frac{3}{\ln 2}$ (۳) $\frac{2}{\ln 2}$ (۴) $\frac{1}{\ln 2}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + c = \int_0^2 2^x dx = \frac{2^x}{\ln 2} \int_0^2 = \frac{4}{\ln 2} - \frac{1}{\ln 2} = \frac{3}{\ln 2}$$

۶۴- دترمینان ماتریس $y = \begin{bmatrix} 2 & -2 \\ -4 & -1 \end{bmatrix}$ برابر است با: (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) ۲ (۲) -۱۰ (۳) -۶ (۴) ۶

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$Y = \begin{bmatrix} 2 & -2 \\ -4 & -1 \end{bmatrix} \Rightarrow |y| = -2 - (-2)(-4) = -2 - 8 = -10$$

۶۵- مقدار y در رابطه برابر $\begin{cases} 2x - y = 6 \\ -x + y = 4 \end{cases}$ است با: (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) ۱۰ (۲) ۱۴ (۳) ۲۰ (۴) ۶

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{array}{rcl} 2x - y = 6 & & 2x - y = 6 \\ -x + y = 4 & \Rightarrow & -2x + 2y = 8 \Rightarrow y = 14 \end{array}$$

۶۶- اگر $A = \{2, 3, 4, 5, 6\}$ و $B = \{1, 2, 3, 4, 7\}$ ، مجموعه $(A \cup B) - A$ کدام است؟ (استاندارد ها سال ۹۱)

- (۱) $\{5, 6\}$ (۲) $\{1, 7\}$ (۳) $\{7\}$ (۴) $\emptyset$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$A \cup B = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\} \Rightarrow (A \cup B) - A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\} - \{2, 3, 4, 5, 6\} = \{1, 7\}$$

۶۷- اگر $A \subset B$ باشد، کدام رابطه صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

$$\bar{A} \cap \bar{B} = \bar{B} \quad (۲)$$

$$\bar{A} \cup \bar{B} = \bar{A} \quad (۱)$$

$$(A \cup B) \cap (A \cap B) = B \quad (۴)$$

$$(A \cup B) \cup (A \cap B) = B \quad (۳)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۶۸- جمله دهم یک تصاعد عددی از جمله سوم آن ۴۲ واحد کمتر است. قدر نسبت چقدر است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

$$-۴ \quad (۴)$$

$$-۶ \quad (۳)$$

$$-۲ \quad (۲)$$

$$-۳ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$a_3 - a_{10} = 42$$

$$a_{10} = a_1 + (10-1)d$$

$$\Rightarrow a_1 + 2d - a_1 - 9d = 42$$

$$\Rightarrow -7d = 42$$

$$\Rightarrow d = -6$$

۶۹- واریانس اعداد ۱۹ و ۱۶ و ۱۳ و ۱۰ و ۷ کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

$$۱۸ \quad (۴)$$

$$۱۵ \quad (۳)$$

$$۱۲ \quad (۲)$$

$$۹ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\text{میانگین} = \frac{19+16+13+10+7}{5} = 13$$

$$\sigma^2 = \frac{(19-12)^2 + (16-13)^2 + (13-13)^2 + (10-13)^2 + (7-13)^2}{5}$$

$$= \frac{36 + 9 + 9 + 36}{5} = 18$$

۷۰- میانگین ۲۰ داده آماری برابر ۱۵ و واریانس آنها برابر ۲/۲۵ می باشد. ضریب تغییرات آنها چقدر است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

$$۲۰ \quad (۴)$$

$$۱۶ \quad (۳)$$

$$۱۳ \quad (۲)$$

$$۱۰ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$\mu = 15$$

$$\sigma^2 = 2.25$$

$$C_v = \frac{1.5}{15} = 0.1$$

$$\Rightarrow = 10$$

۷۱- میانگین سن یک گروه ۱۲ سال و ضریب تغییرات سن آنان ۲۰ درصد است. انحراف معیار سن آنان چقدر است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

$$۲۴ \quad (۴)$$

$$۶۰ \quad (۳)$$

$$۲/۴ \quad (۲)$$

$$۰/۰۶ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\mu = 12$$

$$C_v = 20\% = 0.2$$

$$0.2 = \frac{x}{12} \Rightarrow x = 2.4$$

۷۲- مجموعه اشیاء یا نمودهایی که یک یا چند صفت مشترک داشته باشند و یکجا در نظر گرفته شوند..... می نامند. (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) چارچوب نمونه گیری
(۲) توزیع نمونه گیری
(۳) واحد نمونه گیری
(۴) جامعه آماری

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۷۳- نمای اعداد ۹، ۱۴، ۱۰، ۵، ۳ و ۲ کدام عدد می باشد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ۵ (۲) ۷ (۳) ۹ (۴) ۱۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۷۴- تعداد زیر مجموعه های ۲ عضوی یک مجموعه ۱۰ عضوی کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ۲۰ (۲) ۲۸ (۳) ۴۵ (۴) ۹۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$\frac{n(n-1)}{2} = \frac{10(10-1)}{2} = \frac{10 \times 9}{2} = 45$$

۷۵- اگر $\bar{C} = \emptyset$ ، $A \subset B \subset C$ باشد، حاصل $(\bar{A} \cup B) \cap (\bar{A} \cup C)$ کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) $A - B$ (۲) $A - \bar{B}$ (۳) $\bar{B}A$ (۴) $B \bar{A}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

چون C پریم مساوی با تهی می باشد پس C مجموعه همانی است لذا:

$$(A \cup B)' \cap (A' \cup B)' = (A' \cap B) \cap (A \cap B') = (A \cap A') \cap (B \cap B') = \emptyset \cap \emptyset = \emptyset$$

۷۶- اگر $A \cap B' = \emptyset$ باشد حاصل $A \cap B$ کدام است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) A (۲) B (۳) $\emptyset$ (۴) B'

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

از اینکه $A \cap B' = \emptyset$ نتیجه می شود $A \subset B$ پس $A \cap B = A$

۷۷- نقطه $M(2,3)$ وسط پاره خطی است که دو نقطه $A(2,m)$ و $B(n,-1)$ را به هم وصل میکند، $m+n$ کدام است (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) ۵ (۲) ۷ (۳) ۹ (۴) ۱۱

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$m = \frac{A+B}{2} \Rightarrow (2,3) = \frac{(2+n, m-1)}{2} \Rightarrow (4,6) = (2+n, m-1) \Rightarrow n=2, m=7$$

$$\Rightarrow m+n=9$$

۷۸- شیب خط گذرنده از دو نقطه متمایز $A(2a, 3a)$ و $B(-2a+4, 5-2a)$ کدام است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{3}{2}$ (۳) $\frac{5}{4}$ (۴) $\frac{2}{3}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$m = \frac{5 - 2a - 3a}{-2a + 4 - 2a} = \frac{5 - 3a}{4 - 4a} \xrightarrow{a=0} m = \frac{5}{4}$$

۷۹- به ازای چه مقادیری از m ، دو خط $y+mx=3$ و $my-x=1$ عمود بر هم میباشند؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) R (۲) $R - \{0\}$ (۳) 2 (۴) هیچ مقدار

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$y + mx = 3 \Rightarrow y = -mx + 3$$

$$my - x = 1 \Rightarrow y = \frac{1}{m}x + \frac{1}{m}$$

$$\text{باید } -m \frac{1}{x} = -1 \text{ پس } -1 = -1$$

لذا به ازای همه ی مقادیر m این دو خط بر هم عمودند.

۸۰- مماس بر منحنی $y = \ln(x^2 - 1)$ در نقطه $x = \sqrt{2}$ ، خط $x = 0$ را در کدام نقطه قطع میکند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) $(0, \sqrt{2})$ (۲) $(0, -\sqrt{2})$ (۳) $(0, -2\sqrt{2})$ (۴) $(0, -4)$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$y = \ln(x^2 - 1) \Rightarrow y' = \frac{2x}{x^2 - 1} \Rightarrow y'(\sqrt{2}) = \frac{2\sqrt{2}}{1} = 2\sqrt{2}$$

$$x = \sqrt{2} \Rightarrow y = .$$

معادله خط مماس عبارت است از:

$$y = 2\sqrt{2}(x - \sqrt{2}) \xrightarrow{x=0} y = 4$$

۸۱- مقدار $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{\frac{1}{x} - \frac{1}{4}}{x - 4}$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) $\frac{-1}{16}$ (۲) $\frac{1}{16}$ (۳) 4 (۴) -4

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{\frac{1}{x} - \frac{1}{4}}{x - 4} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{\frac{-1}{x^2}}{1} = \frac{-1}{16}$$

۸۲- حاصل $\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{x+6}-x}{(x^2-9)}$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) $\frac{5}{6}$ (۲) $-\frac{5}{6}$ (۳) $-\frac{5}{36}$ (۴) $\frac{5}{36}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{\sqrt{x+6}-x}{(x^2-9)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{\frac{1}{2\sqrt{x+6}} - 1}{2x} = \frac{\frac{1}{6} - 1}{6} = \frac{-\frac{5}{6}}{6} = -\frac{5}{36}$$

۸۳- مقدار $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{\pi}{4} \sin(\frac{\pi}{2}x) - \frac{\pi}{4}x^2}{3(x-1)}$ کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) $\frac{\pi^2}{24}$ (۲) $-\frac{\pi}{24}$ (۳) $\frac{\pi^2}{6}$ (۴) $-\frac{\pi}{6}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{\pi}{4} \sin(\frac{\pi}{2}x) - \frac{\pi}{4}x^2}{3(x-1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\frac{\pi}{8} \cos(\frac{\pi}{2}x) - \frac{\pi}{2}x}{3} = \frac{-\pi}{6}$$

۸۴- اگر $f(x) = \begin{cases} 3x+7 & x \geq 2 \\ cx+5 & x < 2 \end{cases}$ به ازای کدام مقدار C، در نقطه $x=2$ پیوسته می باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) 4 (۲) 5 (۳) 8 (۴) 9

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$f(2) = 3x^2 + 7 = 13$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = 13, \lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = 2c + 5$$

$$2c + 5 = 13 \Rightarrow 2c = 8 \Rightarrow c = 4$$

۸۵- کدام شاخص آماری، با تغییر واحد اندازه گیری داده های آماری تغییر نمی کند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) واریانس (۲) میانه (۳) میانگین (۴) ضریب تغییرات

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۸۶- اگر دو عدد و مربع آنها با هم جمع شوند برابر ۴۲ می شود. اگر حاصلضرب این دو عدد برابر ۱۵ بشود، جمع این دو عدد کدام است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) -۱۶ (۲) -۸ (۳) ۸ (۴) ۱۶

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$a^2 + b^2 + a + b = 42 \Rightarrow a^2 + b^2 + 2ab - 2ab + a + b = 42$$

$$\Rightarrow (a + b)^2 - 30 + a + b = 42$$

$$\Rightarrow (a + b)^2 + (a + b) = 72$$

$$\Rightarrow (a + b)(a + b + 1) = 72$$

$$\Rightarrow \{a + b = 8\}$$

۸۷- اگر A شرط لازم برای B باشد، کدامیک از جملات زیر صحیح نیست؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) B شرط کافی برای A است. (۲) اگر A باشد، آنگاه B نیز هست.
(۳) اگر A نباشد، آنگاه B هم نیست. (۴) A وجود ندارد مگر آنکه B وجود داشته باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۸۸- واریانس داده های ۵ و ۴ و ۴ و ۳ کدام است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) ۲۵.۰ (۲) ۷۵.۰ (۳) ۵.۰ (۴) ۵.۱

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$\mu = \frac{3+4+4+5}{4} = \frac{16}{4} = 4$$

$$\sigma^2 = \sum_{i=1}^4 \frac{(x_i - \mu)^2}{N} = \frac{(4-3)^2 + (4-4)^2 + (4-4)^2 + (4-5)^2}{4} = \frac{2}{4} = \frac{1}{2}$$

۸۹- کدام یک از موارد زیر از خواص توزیع نرمال است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) صفر = میانگین و ۱ = انحراف معیار (۲) ۱ = میانگین و صفر = انحراف معیار
(۳) صفر = میانگین و ۱ = میانه و نما (۴) میانه با میانگین منطبق است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۹۰- در کدام حالت ضریب همبستگی (R) مستقیم و کامل است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) R=0 (۲) R=-1<+1 (۳) R=-1 (۴) R=+1

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

وقتی R = +1 باشد همبستگی و کامل است.

۹۱- وقتی که یک متغیر تصادفی مانند (X) بر طبق قانون توزیع نرمال با واریانس نامعلوم باشد، برای آزمون آن کدام یک از توابع آزمون کننده زیر مناسب است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) F فیشر (۲) t استیودنت (۳) Z و t استیودنت (۴) X² پیرسون

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

بستگی به حجم نمونه دارد اگر $n \geq 30$ باشد از توزیع z و اگر $n < 30$ باشد از توزیع t

۹۲- از ترکیب رقم های ۳ و ۵ و ۹ چند عدد سه رقمی می توان نوشت که در هیچکدام از آنها رقم تکراری وجود نداشته باشد؟ (استانداردی ها سال ۹۱)

(۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۶ (۴) ۸

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۶ حالت که به صورت زیر هستند.

359 539 935

359 593 953

۹۳- ویژگی مشترک بین افراد جامعه را می نامند (استانداردی ها سال ۹۱)

(۱) صفت مشخصه (۲) صفت متغیر

(۳) حجم جامعه (۴) داده آماری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۹۴- به چند طریق می توان از بین ۵ شهر استان A و ۶ شهر استان B، ۳ شهر را برای راه اندازی شعبه جدید انتخاب کرد. به طوری که حداقل یک شهر استان A انتخاب شود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) ۱۵۵ (۲) ۱۴۵ (۳) ۱۳۵ (۴) ۷۵

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\binom{5}{1}\binom{6}{2} + \binom{5}{2}\binom{6}{1} + \binom{5}{3} = 5 \times 15 + 10 \times 6 + 10 = 145$$

۹۵- بانکی در یک شهر، دارای ۵ دستگاه خودپرداز ATM است. اگر احتمال این که هر دستگاه در ماه نیاز به تعمیر داشته باشد برابر با ۰.۲ باشد، احتمال این که در ماه، تعداد زوجی از دستگاه های ATM نیاز به تعمیر نداشته باشد کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) $(0.8)^3 (0.81)$ (۲) $(0.8)^4 (0.81)$

(۳) $(0.8)^4 (0.9)$ (۴) $(0.8)^3 (0.9)$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

باید تعداد دستگاه هایی که در هر ماه به تعداد فرد نیاز به تغییر دارند محاسبه کنیم.

$$\binom{5}{1} (0.2)^1 (0.8)^4 + \binom{5}{3} (0.2)^3 (0.8)^2 + \binom{5}{5} (0.2)^5 = (0.9)(0.8)^4$$

۹۶- اگر A و B دو پیشامد مستقل و $p(A \cap B') = \alpha$, $p(B' | A) = \beta$ باشند کدام مورد صحیح است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

$$p(A) = 1 - \alpha, p(B) = \beta \quad (۲)$$

$$p(A) = \alpha, p(B) = 1 - \beta \quad (۱)$$

$$p(B) = 1 - \alpha, p(A) = \beta \quad (۴)$$

$$p(B) = \alpha, p(A) = 1 - \beta \quad (۳)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$P(A|B') = \frac{P(A \cap B')}{P(B')} = \alpha$$

$$P(B|A') = \frac{P(A \cap B')}{P(A)} = \beta$$

در نتیجه داریم:

$$P(A \cap B') = \alpha P(B') = \alpha (1 - P(B))$$

$$\frac{P(A \cap B')}{P(A)} = \frac{\alpha (1 - P(B))}{P(A)} = \beta \Rightarrow \frac{1 - P(B)}{P(A)} = \frac{\beta}{\alpha} \Rightarrow P(A) = 2 \text{ و } P(B) = 1 - \beta$$

۹۷- تخلفات اداری شعبه ای از یک بانک، توسط بازرسان با احتمال ۰/۱ تایید می شود. احتمال اینکه ششمین شعبه ای که تخلفات آن توسط بازرسان بررسی شده سومین شعبه ای باشد که تخلفات آن شعبه توسط بازرسان تایید شده باشد کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

$$0/01158 \quad (۴)$$

$$0/00729 \quad (۳)$$

$$0/00162 \quad (۲)$$

$$0/00081 \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$\binom{5}{2} (0.1)^3 (0.9)^3 = 10 \times 0.001 \times 0.729 = 0.00729$$

۹۸- اگر میانگین اعداد از ۱ تا ۱۰۰ برابر ۵۰/۵ باشد، آنگاه میانگین اعداد زوج از ۲ تا ۲۰۰ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

$$۱۵۰/۵ \quad (۴)$$

$$۱۰۱ \quad (۳)$$

$$۱۰۰ \quad (۲)$$

$$۵۰/۵ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

اگر همه اعداد در یک عدد ثابت ضرب شوند آنگاه میانگین نیز در همان عدد ثابت ضرب می شود بنابراین در این مسأله میانگین دو برابر می شود.

۹۹- واریانس مقادیر ۴ و ۳ و ۰ و ۳- و ۴- کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

$$\text{صفر} \quad (۴)$$

$$۸ \quad (۳)$$

$$۱۰ \quad (۲)$$

$$۱۲ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$N = \frac{-4-3+0+3+4}{5} = \frac{0}{5} = 0$$

$$\sigma^2 = \sum_{i=1}^5 \frac{(X_i - N)^2}{N} = \frac{(-4-0)^2 + (-3-0)^2 + 0^2 + (3-0)^2 + (4-0)^2}{5} = \frac{32+18}{5} = 10$$

۱۰۰- احراف معیار مقادیر ۱۶ و x_1 و x_2 و و x_n برابر صفر است. میانگین مقادیر x_1 و x_2 و و x_n کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) $\frac{16}{n}$ (۲) $\frac{16}{n+1}$ (۳) صفر (۴) ۱۶

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۰۱- میانگین ۱۸ داده آماری ۱۵.۵ و میانگین ۱۳ داده دیگر ۱۷.۲۵ می باشد. میانگین این ۳۰ داده کدام است؟ (استاندارداری ها سال ۹۱)

(۱) ۱.۱۶ (۲) ۲.۱۶ (۳) ۲۵.۱۶ (۴) ۴.۱۶

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\mu = \frac{18 \times 15/5 + 12 \times 17/25}{30} = \frac{279 + 207}{30} = \frac{486}{30} = 16/2$$

۱۰۲- مجموعه ای از افراد یا اشیا که درباره ی آنها می خواهیم موضوع و یا موضوعاتی را مطالعه کنیم، چه می گویند؟ (استاندارداری ها سال ۹۱)

(۱) جامعه آماری (۲) نمونه آماری

(۳) زیر نمونه آماری (۴) زیر مجموعه آماری

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۰۳- اگر $a = 4^{x+1}$ و $b = 4^x$ چه رابطه ای بین a و b برقرار است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

$a = 2b$ (۱) $b = 4a$ (۲)

$a = 14b$ (۳) $a = 4b$ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{aligned} a &= 4^{x+1} \\ \Rightarrow a &= 4^x \times 4 \\ b &= 4^x \\ \Rightarrow a &= 4b \end{aligned}$$

۱۰۴- هشت درصد از سه ربع کدام کسر زیر برابر با $\frac{3}{8}$ است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) $\frac{25}{4}$ (۲) $\frac{4}{25}$

(۳) $\frac{25}{2}$ (۴) $\frac{2}{25}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$\frac{8}{100} \times \frac{3}{4}x = \frac{3}{8}$$

$$x = \frac{\frac{3}{8}}{\frac{24}{400}} = \frac{3 \times 400}{8 \times 24} = \frac{50}{8} = \frac{25}{4}$$

۱۰۵- اگر ضریب تغییرات و میانگین حسابی یک توزیع به ترتیب ۲۲ درصد و ۳ باشد انحراف معیار کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۰/۶۶ (۲)

۰/۰۰۶۶ (۱)

۶۶ (۴)

۶/۶ (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$C_v = 22\% = 0.22$$

$$\mu = 3\% = 0.03$$

$$C_v = \frac{\sigma}{\mu} \Rightarrow 0.22 = \frac{\sigma}{0.03} \Rightarrow \sigma = 0.0066$$

۱۰۶- چه نوع صفاتی در آمار فقط با استفاده از مجموع اعداد صحیح بیان می شوند؟ (استاندارداری ها سال ۹۱)

(۲) متغیر کمی پیوسته

(۱) متغیر کیفی

(۴) متغیر کمی نا پیوسته

(۳) صفت مشخصه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۰۷- در توزیع فراوانی زیر، میانگین برابر است با: (استاندارداری ها سال ۹۱)

X	100-200	200-300	300-400	400-500	500-600
F	۱۵	۱۸	۳۰	۲۰	۱۷

۴.۳۹۵ (۴)

۵.۳۹۴ (۳)

۷۶.۳۶۵ (۲)

۶۷.۳۵۶ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\mu = \frac{(150 \times 15) + (250 \times 18) + (350 \times 30) + (450 \times 20) + (550 \times 17)}{15 + 18 + 20 + 30 + 17}$$

$$= \frac{2250 + 4500 + 10500 + 9000 + 9350}{90} = \frac{35600}{90} = 395/4$$

۱۰۸- واریانس داده های آماری صفر است، کدام نتیجه گیری در این مورد صحیح است؟ (استاندارداری ها سال ۹۱)

(۲) تمام داده ها برابرند.

(۱) میانگین داده صفر است.

(۴) میانگین بیشتر از میانه است.

(۳) داده ها متقارن اند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۰۹ - نرخ رشد میزان سرمایه گذاری مشتریان یک بانک در حسابهای پس انداز در ۵ سال متوالی به ترتیب برابر با ۸، ۲۵، ۱۰، ۵ و ۱۰ درصد است. میانگین نرخ رشد سرمایه گذاری در طی این ۵ سال کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) ۱۰ (۲) ۶.۱۰ (۳) ۱۱ (۴) ۶.۱۱

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\mu = \frac{50 + 10 + 25 + 8 + 10}{5} = \frac{58}{5} = 11/6$$

۱۱۰ - جدول زیر نشان دهنده تعداد سال های خدمت ۲۵۰ نفر از کارکنان یک بانک است. اگر ۷۶ درصد از کارکنان این بانک حداکثر ۱۹ سال سابقه خدمت داشته باشند مقدار b کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

i	1	2	3	4	5	6
Ei-Ui	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29
fi	30	50	60	a	b	20

- (۱) ۹۰ (۲) ۵۰ (۳) ۴۰ (۴) ۱۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$25 \times \frac{76}{100} = 190 \Rightarrow 30 + 50 + 60 + a = 190 \Rightarrow a = 50$$

$$30 + 50 + 60 + a + b + 20 = 250 \xrightarrow{a=50} 210 + b = 250 \Rightarrow b = 40$$

۱۱۱ - فرض کنید ۰.۲، $p(A)$ ، $n(A)=8$ و $n(B)=5$ باشد، در این صورت مقدار $P(B)$ کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) $\frac{1}{8}$ (۲) $\frac{5}{8}$ (۳) $\frac{1}{13}$ (۴) $\frac{5}{13}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{8}{n(S)} = \frac{2}{10} \Rightarrow n(S) = 40$$

$$P(B) = \frac{n(B)}{n(S)} = \frac{5}{40} = \frac{1}{8}$$

۱۱۲ - در یک اداره ۲۰ زن و ۳۰ مرد کار می کنند که ۵ زن و ۲۰ مرد، لیسانس و بقیه دیپلم دارند. احتمالی این که کارمندی از این اداره، مرد با دارای لیسانس باشد، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) ۴.۰ (۲) ۵.۰ (۳) ۶.۰ (۴) ۷.۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

دیپلم	۱۰	۱۵	۲۵
لیسانس	۲۰	۵	۲۵
	۳۰	۲۰	۵۰
	مرد	زن	

$$P(\text{لیسانس و مرد}) = P(\text{مرد})p(\text{مرد|لیسانس}) = \frac{30}{50} \times \frac{20}{30} = \frac{2}{5}$$

۱۱۳- جعبه A شامل ۳ مهره سفید و ۲ مهره سیاه و جعبه B شامل ۶ مهره سفید و ۴ مهره سیاه است. از هر جعبه مهره ای خارج می کنیم. احتمال این که هر دو مهره از یک رنگ نباشند کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

$$(۱) \frac{6}{25} \quad (۲) \frac{12}{25} \quad (۳) \frac{8}{25} \quad (۴) \frac{13}{25}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$P(\text{جعبه B سفید, جعبه A سیاه}) + P(\text{جعبه B سیاه, جعبه A سفید})$$

$$= \frac{3}{5} \times \frac{4}{10} + \frac{2}{5} \times \frac{6}{10} = \frac{12}{50} + \frac{12}{50} = \frac{24}{50} = \frac{12}{25}$$

۱۱۴- فرض کنید میانگین ۱۰ داده، برابر ۴ و میانگین ۵ داده دیگر برابر a است. اگر میانگین کل ۱۵ داده برابر ۱۰ باشد مقدار a کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

$$(۱) ۱۲ \quad (۲) ۱۶ \quad (۳) ۱۸ \quad (۴) ۲۲$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\frac{4 \times 10 + 5 \times a}{15} = 10 \rightarrow \frac{40 + 5a}{15} = 10 \rightarrow 40 + 5a = 150 \rightarrow 5a = 110 \rightarrow a = 22$$

۱۱۵- حاصل عبارت $(\frac{1}{\sqrt{3}})^6 * \frac{2}{3} * \frac{1}{27^2}$ چیست؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

$$(۱) \frac{2}{3^{-10}} \quad (۲) \frac{2}{3^{10}} \quad (۳) \frac{-2}{3^{10}} \quad (۴) \frac{-2}{3^{-10}}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

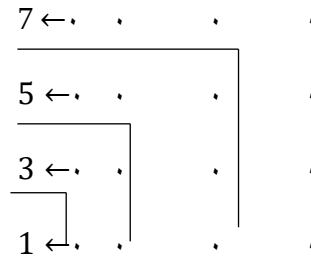
$$(\frac{1}{\sqrt{3}})^6 \times \frac{2}{3} \times \frac{1}{(27)^2} = \frac{1}{(\sqrt{3})^6} \times \frac{2}{3} \times \frac{1}{(3^3)^2} = \frac{1}{3^3} \times \frac{2}{3} \times \frac{1}{3^6} = \frac{2}{3^{10}}$$

۱۱۶- مجموع اعداد طبیعی فرد برابر است با: (بانک ملت سال ۹۴)

$$(۱) n^2 \quad (۲) n^2 + n \quad (۳) n^2 + 1 \quad (۴) 3n^2$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مجموعه اعداد طبیعی فرد از ۱ تا ۸ برابر با n^2 است. مشکل زیر

اثبات هندسی این موضوع است.

$$\rightarrow 1 + 3 + 5 + 7 = 16 = 4^2$$

۱۱۷- حاصل عبارت $\frac{\sqrt{3}}{2+\sqrt{3}} - \frac{1}{\sqrt{3}-1}$ ، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

$$\frac{7(\sqrt{3}-7)}{2} \quad (۴)$$

$$\frac{3\sqrt{3}-7}{2} \quad (۳)$$

$$\frac{3}{2}(\sqrt{3}-1) \quad (۲)$$

$$3(\sqrt{3}-1) \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مخرج مشترک در عبارت کسری به صورت زیر حساب می شود.

$$(2 + \sqrt{3})(\sqrt{3} - 1) = 2\sqrt{3} - 2 + 3 - \sqrt{3} = 1 + \sqrt{3}$$

$$\frac{\sqrt{3}}{2+\sqrt{3}} - \frac{1}{\sqrt{3}-1} = \frac{\sqrt{3}(\sqrt{3}-1)-(2+\sqrt{3})}{1+\sqrt{3}} = \frac{3-\sqrt{3}-2-\sqrt{3}}{1+\sqrt{3}} = \frac{1-2\sqrt{3}}{1+\sqrt{3}} \xrightarrow{\text{مزدوج}} \frac{1-2\sqrt{3}}{1+\sqrt{3}} \times \frac{1-\sqrt{3}}{1-\sqrt{3}} = \frac{7-3\sqrt{3}}{1-3} = \frac{7-3\sqrt{3}}{-2} = \frac{-(7-3\sqrt{3})}{2} = \frac{3\sqrt{3}-7}{2}$$

۱۱۸- تعداد اعداد دو رقمی قابل قسمت بر ۴ کدام جاست؟ (بانک ملت سال ۹۴)

$$۱۸ \quad (۴)$$

$$۲۶ \quad (۳)$$

$$۲۴ \quad (۲)$$

$$۲۲ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

اولین عدد دورقمی قابل قسمت بر ۴ عدد ۱۲ و آخرینشان ۹۶ است. این اعداد تشکیل یک دنباله ی حسابی با قدر نسبت ۴ می دهند. پس:

$$12+4(n-1) = 96 \rightarrow 12 + 4n - 4 = 96 \rightarrow 88 \rightarrow n = 22$$

۱۱۹- مجموع ارقام یک عدد دو رقمی ۱۲ و تفاضل ارقام آن ۴ است. حاصلضرب ارقام این عدد کدام است؟ (استاندارد ها سال ۹۱)

$$۳۶ \quad (۴)$$

$$۳۵ \quad (۳)$$

$$۳۲ \quad (۲)$$

$$۲۷ \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\begin{cases} a+b=12 \\ a-b=4 \end{cases} \rightarrow 2a=16 \rightarrow a=8, b=4$$

بنابراین عدد دورقمی مورد نظر یا ۴۸ یا ۸۴ است. که در هر دو حالت حاصلضرب ارقام آن برابر با ۳۲ است.

۱۲۰- علامت مناسب در جای خالی زیر، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

$$\{X: X \in \mathbb{Z}, X \geq 11\} \dots \{12, 13, 14\}$$

$$\supset \quad (۴)$$

$$\subseteq \quad (۳)$$

$$\in \quad (۲)$$

$$= \quad (۱)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\{x: x \in \mathbb{Z}, x \geq 11\} = \{11, 12, 13, \dots\}$$

$\{11, 12, 13\} \supset \{12, 13, 14, \dots\}$ یا به عبارت دیگر $\{12, 13, 14\} \in \{11, 12, 13, \dots\}$ بدیهی است که

۱۲۱- اگر مجموعه مرجع اعداد طبیعی باشد، مجموعه $\{2, 4, 6, 10, 12, 14\}$ به صورت توصیفی کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

$$\{x: x = 2n + 1, 1 < n < 7\} \quad (1) \quad \{x: x = 2n - 1, 1 \leq n \leq 7\} \quad (2)$$

$$\{x: x = 2n, 1 < n < 7\} \quad (3) \quad \{x: x = 2n - 1, 1 \leq n \leq 7\} \quad (4)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$\{2, 4, 6, 8, 10, 12, 14\} = \{x: x \in \mathbb{N}, x = 2n, 1 \leq n \leq 7\}$$

در بین گزینه ها هیچ کدام پاسخ صحیح نیستند ولی گزینه ۳ نزدیکترین حالت ممکن به پاسخ صحیح است.

۱۲۲- اگر $A = x - \frac{2}{x+1}$ و $B = 1 - \frac{1}{x+2}$ باشد. حاصل A. B کدام است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

$$x \quad (1) \quad x-2 \quad (2) \quad x+3 \quad (3) \quad x-1 \quad (4)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$A \times B = \left(x - \frac{2}{x+1}\right) \times \left(1 - \frac{1}{x+2}\right) = \frac{x(x+1)-2}{x+1} \times \frac{x+2-1}{x+2} = \frac{x^2+x-2}{x+1} \times \frac{x+1}{x+2} = \frac{x^2+x-2}{x+2} = \frac{(x+2)(x-1)}{x+2} = x-1$$

۱۲۳- اگر $5x = 3t$ و $8y = 2t$ باشد نسبت $\frac{y}{x}$ چه خواهد بود؟ (بانک ملت سال ۹۴)

$$\frac{20}{3} \quad (1) \quad \frac{3}{20} \quad (2) \quad \frac{5}{12} \quad (3) \quad \frac{12}{5} \quad (4)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$\left\{ \begin{array}{l} 5x = 3t \rightarrow x = \frac{3}{5}t \\ 8y = 2t \rightarrow y = \frac{2}{8}t = \frac{1}{4}t \end{array} \right\} \rightarrow \frac{y}{x} = \frac{\frac{1}{4}t}{\frac{3}{5}t} = \frac{5}{12}$$

۱۲۴- شخصی کالایی را با ۲۰ درصد تخفیف خرید و با ۲۰ درصد سود به مبلغ ۱۹۲۰ ریال فروخت، قیمت اصلی کالا چقدر بوده است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

$$1980 \quad (1) \quad 2000 \quad (2) \quad 1920 \quad (3) \quad 1960 \quad (4)$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

فرض کنیم قیمت اصلی کالا برابر X ریال بوده است. بنابر این آن شخص کالا را با قیمت $\frac{80}{100}X$ خریداری کرده است. سپس با سود $\frac{20}{100}$ از $\frac{80}{100}X$ کالا را به قیمت ۱۹۲۰ تومان فروخته است. یعنی:

$$\frac{80}{100}x + \frac{20}{100}\left(\frac{80}{100}x\right) = 1920 \rightarrow \frac{80}{100}x\left(1 + \frac{20}{100}\right) = 1920$$

$$\rightarrow \frac{80}{100}x \left(\frac{120}{100} \right) = 1930$$

$$\rightarrow \frac{80}{100}x = 1930 \times \frac{100}{120} = 1600$$

$$\rightarrow x = 1600 \times \frac{100}{80} = 2000$$

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به سرفصل ریاضیات و آمار مقدماتی

نکات آموزشی ریاضیات

مجموعه‌ها

نکته شماره ۱

مجموعه عبارت است از هر دسته‌ای از اشیاء به نام عضو که مشخص و متمایز باشند.

زیر مجموعه

هر گاه تمامی اعضا A عضو B باشند، می‌نویسیم $A \subset B$ و می‌خوانیم A زیر مجموعه B است.

1. $\emptyset \subset A$ 2. $A \subset A$ 3. $A \subset B$, $B \subset A \Rightarrow A = B$ 4. $A \subset B$, $B \subset C \Rightarrow A \subset C$

نکته: اگر مجموعه‌ی A دارای n عضو باشد، آنگاه تعداد زیرمجموعه‌های آن 2^n خواهد بود.

قوانین مجموعه‌ها

قانون	اجتماع ($\cup$)	اشتراک ($\cap$)
عضو بی اثر	$A \cup \emptyset = A$	$A \cap M = A$
همانی	$A \cup A = A$	$A \cap A = A$
متمم‌ها	$A \cup A' = M$	$A \cap A' = \emptyset$
جابجایی	$A \cup B = B \cup A$	$A \cap B = B \cap A$
شرکت پذیری	$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$	$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$
پخش	$A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C)$	$A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C)$
دمورگان	$(A \cup B)' = A' \cap B'$	$(A \cap B)' = A' \cup B'$
جذب	$A \cup (A \cap B) = A$	$A \cap (A \cup B) = A$
شبه جذب	$A \cup (A' \cap B) = A \cup B$	$A \cap (A' \cup B) = A \cap B$

توان

نکته شماره ۲

$$(a^m)^n = a^{nm} \cdot \left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n} \cdot (ab)^n = a^n b^n \cdot \frac{a^n}{a^m} = a^{n-m} \cdot a^n a^m = a^{n+m}$$

$$a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m} \cdot a^{-n} = \frac{1}{a^n} \cdot a^1 = a \cdot a^0 = 1 \cdot a \neq 0$$

تذکره ۱: هر عدد به توان یک برابر خود عدد می‌باشد: $a^1 = a$

تذکره ۲: هر عدد غیر از صفر اگر به توان صفر برسد برابر است با عدد یک: $a^0 = 1$

رادیکال‌ها

نکته شماره ۳

$$\frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[m]{b}} = \frac{\sqrt[nm]{a^m}}{\sqrt[nm]{b^n}} = \sqrt[nm]{\frac{a^m}{b^n}} \cdot b \neq 0 \cdot \sqrt[n]{\frac{a}{b}} = \frac{\sqrt[n]{a}}{\sqrt[n]{b}} \cdot b \neq 0 \cdot \sqrt[n]{a^m} = \sqrt[np]{a^{mp}} \cdot (\sqrt[n]{a})^n = a$$

$$\sqrt[n]{ab} = \sqrt[n]{a} \sqrt[n]{b} \cdot (\sqrt[n]{a})^m = \sqrt[n]{a^m} \cdot \sqrt[n]{a^m} \sqrt[n]{b} = \sqrt[nm]{a^m b^n} \cdot \sqrt[m]{\sqrt[n]{a}} = \sqrt[nm]{a} \cdot a^{\frac{m}{n}} = \sqrt[n]{a^m}$$

تذکره ۱: اگر فرجه رادیکال زوج باشد باید عبارت زیر رادیکال نامنفی باشد، تا رادیکال در مجموعه اعداد حقیقی معنی دار باشد
تذکره ۲: اگر فرجه رادیکال فرد باشد، عبارت زیر رادیکال منفی نیز می‌تواند باشد.

رادیکال‌های مرکب:

$$\sqrt{a \pm \sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a+c}{2}} \pm \sqrt{\frac{a-c}{2}} \quad : \quad c^2 = a^2 - b, c > 0$$

چند جمله‌ای

نکته شماره ۴

یک جمله‌ای بر حسب یک متغیر مانند x ، به صورت ax^n ; $a \in \mathbb{R}, n \in \mathbb{Z}^+$ تعریف می‌شود. مجموع چند یک جمله‌ای غیر متشابه را، چندجمله‌ای می‌گوییم.

عبارت گویا

نکته شماره ۵

$$\frac{P_x}{Q_x} \pm \frac{S_x}{Q_x} = \frac{P_x \pm S_x}{Q_x} \quad (Q_x \neq 0)$$

$$\frac{P_x}{Q_x} \pm \frac{S_x}{R_x} = \frac{P_x \cdot R_x \pm Q_x \cdot S_x}{Q_x \cdot R_x} \quad (Q_x, R_x \neq 0)$$

$$\frac{P_x}{Q_x} \times \frac{S_x}{R_x} = \frac{P_x \cdot S_x}{Q_x \cdot R_x} \quad (Q_x, R_x \neq 0)$$

$$\frac{P_x}{Q_x} \div \frac{S_x}{R_x} = \frac{P_x}{Q_x} \times \frac{R_x}{S_x} = \frac{P_x \cdot R_x}{Q_x \cdot S_x} \quad (Q_x, S_x \neq 0)$$

گویا کردن مخرج‌ها:

$$\frac{A}{\sqrt{a} - \sqrt{b}} = \frac{A}{\sqrt{a} - \sqrt{b}} \times \frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{\sqrt{a} + \sqrt{b}} = \frac{A(\sqrt{a} + \sqrt{b})}{a - b}$$

معادله و نامعادله

نکته شماره ۶

$$ax \pm b = 0 \Rightarrow x = \frac{-b}{a}$$

اگر $a \neq 0$ باشد، معادله یک جواب دارد اگر $a = 0$ و $b = 0$ ، معادله مبهم است و بی‌شمار جواب دارد و اگر $a = 0$ و $b \neq 0$ معادله غیر ممکن (ممتنع) است و جواب ندارد.

$$ax^2 + bx + c = 0, \Delta = b^2 - 4ac \Rightarrow x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

۱. اگر $\Delta > 0$ باشد، معادله دو ریشه حقیقی دارد.

۲. اگر $\Delta < 0$

۳. اگر $\Delta = 0$ باشد، معادله یک ریشه (ریشه مضاعف) دارد.

تعیین علامت $A = ax + b$:

هدف از تعیین علامت یک عبارت جبری آن است که مشخص کنیم به ازای چه مقادیر x عبارت مثبت یا منفی است و مشخص است که علامت عبارت $A = ax + b$ به ازای مقادیر بزرگتر از ریشه معادله $ax + b = 0$ موافق علامت ضریب $(a)x$ و به ازای مقادیر کمتر از $\frac{-b}{a}$ مخالف علامت ضریب x است.

x	$\frac{-b}{a}$
$AX+B$	مخالف علامت a موافق علامت a

نکته ۱: هرگاه عبارتی به صورت حاصلضرب یا خارج قسمت چند عبارات درجه اول باشد هر یک را جداگانه تعیین علامت نموده و علامتها را در هم ضرب یا بر هم تقسیم می کنیم.

نکته ۲: در تعیین علامت عبارت جبری از عوامل مضاعف صرف نظر می کنیم و بقیه را تعیین علامت می کنیم.

نکته ۳: هرگاه طرفین یک نامساوی را در یک مقدار منفی ضرب و یا تقسیم کنیم جهت نامساوی عوض خواهد شد.

نکته ۴: اگر در معادله درجه دوم $a + b + c = 0$ باشد یک ریشه (۱) و ریشه دیگر $(\frac{c}{a})$ است.

نکته ۵: اگر در معادله درجه دوم $a + c = b$ باشد آنگاه یک ریشه معادله (-1) و ریشه دیگر $(\frac{c}{a} -)$ است.

نکته ۶: اگر ریشه های معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ دو عدد متوالی باشند آنگاه $\Delta = a^2$ خواهد بود

نکته ۷: در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ اگر یک ریشه K برابر ریشه دیگر باشد آنگاه داریم:

$$\frac{b^2}{ac} = \frac{(K+1)^2}{K}$$

معادله $ax^2 + bx + c = 0$ را در نظر بگیرید، داریم:

نکته ۸: معادله درجه دومی که هر ریشه اش عکس ریشه معادله فوق باشد، به صورت $cx^2 + bx + a = 0$ است.

نکته ۹: معادله درجه دومی که هر ریشه اش قرینه هر ریشه معادله فوق باشد، به صورت $ax^2 - bx + c = 0$ است.

نکته ۱۰: معادله درجه دومی که هر ریشه اش n برابر هر ریشه معادله فوق باشد، به صورت $ax^2 + bnx + cn^2 = 0$ است.

نکته ۱۱: معادله درجه دومی که هر ریشه اش مربع هر ریشه معادله فوق باشد، به صورت $a^2x^2 + (2ac - b^2)x + c^2 = 0$ است.

تشکیل معادله درجه دومی که دو ریشه آن معلوم است:

اگر x' و x'' دو ریشه معادله درجه دوم باشند، آنگاه با فرض $S = x' + x''$ و $P = x' \cdot x''$ معادله درجه دومی که ریشه هایش x' و x'' می باشند به شکل $x^2 - Sx + P = 0$ بیان می شود.

رابطه بین ریشه‌های معادله:

در معادله $ax^2 + bx + c = 0$ اگر x' و x'' ریشه‌های معادله باشند، آنگاه داریم:

$$\begin{cases} S = x' + x'' = -\frac{b}{a} \rightarrow \text{حاصلجمع دو ریشه} \\ P = x' \cdot x'' = \frac{c}{a} \rightarrow \text{حاصلضرب دو ریشه} \\ A = |x' - x''| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} \rightarrow \text{قدرمطلق تفاضل دو ریشه} \end{cases} \begin{cases} x'^2 + x''^2 = S^2 - 2P \\ x'^3 + x''^3 = S^3 - 3SP \\ \sqrt{x'} + \sqrt{x''} = \sqrt{S + 2\sqrt{P}} \\ |\sqrt{x'} - \sqrt{x''}| = \sqrt{S - 2\sqrt{P}} \end{cases}$$

نامعادله درجه اول:

نامعادله یک مجهولی درجه اول پس از انتقال دادن همه جمله‌ها به یک طرف نامعادله و ساده کردن به شکل کلی زیر تبدیل خواهد شد.

$$\begin{cases} ax + b > 0 \\ \text{یا} \\ ax + b \geq 0 \end{cases}, \quad \begin{cases} ax + b < 0 \\ \text{یا} \\ ax + b \leq 0 \end{cases}$$

تصادد عددی و هندسی

نکته شماره ۷

تصادد عددی

a_n : جمله‌ی n ام a_1 : جمله‌ی اول d : قدر نسبت

$$a_n = a_1 + (n - 1)d$$

b را واسطه حسابی یا میانگین حسابی سه عددی a, b, c نامیم، اگر داشته باشیم:

$$b = \frac{a + c}{2}$$

در هر تصاعد عددی داریم:

$$\begin{cases} a_n = a_1 + (n - 1)d \\ a_m = a_1 + (m - 1)d \end{cases} \Rightarrow a_n - a_m = (n - m)d \Rightarrow d = \frac{a_n - a_m}{n - m}$$

اگر بین دو عدد معلوم a, b ، تعداد n واسطه‌ی حسابی درج کنیم، قدرنسبت از رابطه‌ی $d = \frac{b-a}{n+1}$ به دست می‌آید.

مجموع n جمله‌ای اول تصاعد عددی:

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n - 1)d], S_n = \frac{n}{2} [a_1 + a_n]$$

تصادد هندسی:

عدد ثابت $t_1 \neq 0$ و عدد ثابت $q (\neq 0, \pm 1)$ را در نظر بگیرید، دنباله‌ای از اعداد را چنان در نظر بگیرید که جمله اول آن t_1 و جمله‌های بعدی آن از ضرب q در جمله ماقبل بدست آید، چنین دنباله‌ای را یک تصاعد هندسی می‌نامیم.

جمله n ام یک تصاعد هندسی از رابطه $t_n = t_1 q^{n-1}$ محاسبه می‌شود.

نکته ۱: شرط لازم و کافی برای آنکه سه مقدار c و b و a سه جمله متوالی یک تصاعد هندسی باشند آن است که $b^2 = ac$ باشد.

نکته ۲: مجموع n جمله اول یک تصاعد هندسی:

$$S_n = t_1 \left(\frac{1 - q^n}{1 - q} \right)$$

نکته ۳: رابطه بین جمله n ام و m ام یک تصاعد هندسی:

۱. اگر $n-m$ زوج باشد آنگاه $q = \pm \sqrt[n-m]{\frac{a_n}{a_m}}$ می باشد.

۲. اگر $n-m$ فرد باشد آنگاه $q = \sqrt[n-m]{\frac{a_n}{a_m}}$ می باشد.

مجموع n جمله اول تصاعد هندسی:

$$S_n = \frac{a_1(1 - q^n)}{1 - q}, S_n = \frac{q \cdot a_n - a_1}{q - 1}$$

لگاریتم

نکته شماره ۸

اگر a عددی حقیقی و مثبت باشد و $a \neq 1$ ، و اگر x عددی مثبت و y عددی حقیقی باشد به طوری که $a^y = x$ را لگاریتم در مبنای a می نامیم و می نویسیم:

$$y = \log_a x$$

$$\log_a a = 1, \log_a 1 = 0, \log AB = \log A + \log B, \log \frac{A}{B} = \log A - \log B$$

$$\log A^n = n \log A, \log \sqrt[n]{A} = \frac{1}{n} \log A, \log_b a = \frac{1}{\log_a b}, \log_{b^m} a^n = \frac{n}{m} \log_b a$$

$$\log_b a = \frac{\log c^a}{\log c^b}, a^{\log a^N} = N, a^{\log c^b} = b^{\log c^a}$$

اتحادها

نکته شماره ۹

$$(a \pm b)^2 = a^2 \pm 2ab + b^2 \quad (x + a)(x + b) = x^2 + (a + b)x + ab$$

$$(a - b)(a + b) = a^2 - b^2 \quad (a + b)(a^2 - ab + b^2) = a^3 + b^3$$

$$(a + b + c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2ac + 2bc \quad (a + b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$$

$$(a - b)(a^2 + 2ab + b^2) = a^3 - b^3 \quad (a - b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3$$

$$(a \pm b)^4 = a^4 \pm 4a^3b + 6a^2b^2 \pm 4ab^3 + b^4$$

$$(a + b)^n = \binom{n}{r} a^n + \binom{n}{1} a^{n-1}b + \binom{n}{2} a^{n-2}b^2 + \dots + \binom{n}{n-1} ab^{n-1} + \binom{n}{n} a^n; \binom{n}{k} = \frac{n!}{k!(n-k)!}$$

اگر n فرد باشد:

$$a^n + b^n = (a + b)(a^{n-1} - a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 - \dots - ab^{n-2} + b^{n-1})$$

اگر n زوج باشد:

$$a^n - b^n = (a - b)(a^{n-1} + a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 + \dots + ab^{n-2} + b^{n-1})$$

اگر n زوج باشد:

$$a^n + b^n = (a + b)(a^{n-1} - a^{n-2}b + a^{n-3}b^2 - \dots + ab^{n-2} - b^{n-1})$$

مختصات خط و نقطه، بردار و ماتریس

نکته شماره ۱۰

اندازه‌ی جبری پاره‌خطی مانند AB را نماد $\overline{AB}$ نمایش داده می‌شود و داریم:

$$\overline{AB} = X_B - X_A$$

مختصات وسط یک پاره خط:

$$A(X_A, Y_A), B(X_B, Y_B) \Rightarrow X_M = \frac{X_A + X_B}{2}, Y_M = \frac{Y_A + Y_B}{2}$$

اندازه طول یک پاره خط:

$$A(X_A, Y_A), B(X_B, Y_B) \Rightarrow AB = \sqrt{(X_B - X_A)^2 + (Y_B - Y_A)^2}$$

فرم‌های کلی معادله‌ی یک خط:

$$Ax + by + c = 0, y = mx + h$$

اوضاع نسبی دو خط $ax + by + c = 0$, $a'x + b'y + c' = 0$ در صفحه:

$$aa' + bb' = 0 \quad (\text{دو خط عمود برهم})$$

$$\frac{a}{a'} \neq \frac{b}{b'} \quad (\text{دو خط متقاطع})$$

$$\frac{a}{a'} = \frac{b}{b'}, c \neq c' \quad (\text{دو خط منطبق بر هم})$$

$$\frac{a}{a'} = \frac{b}{b'} \quad (\text{دو خط موازی})$$

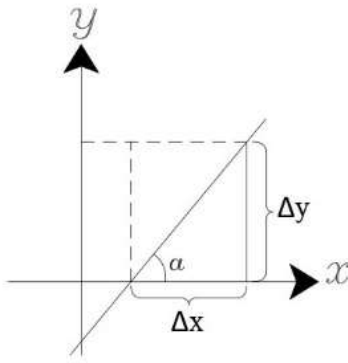
معادله خط گذرنده از نقاط $A(X_A, Y_A)$ و $B(X_B, Y_B)$:

$$\frac{Y - Y_A}{X - X_A} = \frac{Y_B - Y_A}{X_B - X_A}$$

نکته: شیب خطب که از دو نقطه $A \left(\begin{smallmatrix} X_A \\ Y_A \end{smallmatrix} \right)$ و $B \left(\begin{smallmatrix} X_B \\ Y_B \end{smallmatrix} \right)$ می‌گذرد برابر است با:

$$m_{AB} = \frac{Y_B - Y_A}{X_B - X_A}$$

نکته ۳۴: شیب یک خط همان تانژانت زاویه‌ای است که آن خط با جهت مثبت محور X ها می‌سازد یا بعبارت دیگر می‌توان شیب را نسبت تغییرات Y به تغییرات X بیان کرد.

$$m = \operatorname{tg} \alpha = \frac{\Delta y}{\Delta x}$$

اگر بردارهای $\vec{U} = (X_1, Y_1, Z_1)$ و $\vec{V} = (X_2, Y_2, Z_2)$ دو بردارمفروض باشند، داریم:

ضرب اسکالر یا نقطه ای دو بردار:

$$\vec{U} \cdot \vec{V} = |\vec{U}| \cdot |\vec{V}| \cos \theta = X_1 X_2 + Y_1 Y_2 + Z_1 Z_2$$

ضرب خارجی دو بردار:

$$\vec{U} \times \vec{V} = \left(\begin{vmatrix} Y_1 & Z_1 \\ Y_2 & Z_2 \end{vmatrix}, -\begin{vmatrix} X_1 & Z_1 \\ X_2 & Z_2 \end{vmatrix}, \begin{vmatrix} X_1 & Y_1 \\ X_2 & Y_2 \end{vmatrix} \right), |\vec{U} \times \vec{V}| = |\vec{U}| \cdot |\vec{V}| \sin \theta$$

نکته: معادله خطی که از دو نقطه $A \left(\begin{smallmatrix} X_A \\ Y_A \end{smallmatrix} \right)$ و $B \left(\begin{smallmatrix} X_B \\ Y_B \end{smallmatrix} \right)$ می‌گذرد برابر است با:

$$y - y_A = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} (x - x_A)$$

نکته: برای آنکه دو خط موازی باشند، باید شیبهای آن دو خط با هم برابر باشند.

نکته: برای آنکه دو خط بر هم عمود باشند، باید حاصل ضرب شیب‌های دو خط برابر (-1) باشد.

نکته: برای آنکه دو خط به معادلات $ax + by + c = 0$ و $a'x + b'y + c' = 0$ بر هم منطبق باشند باید $\frac{a}{a'} = \frac{b}{b'} = \frac{c}{c'}$ باشد.

نکته: برای تعیین زاویه بین دو خط از فرمول $\operatorname{tg} \alpha = \pm \frac{m - m'}{1 + mm'}$ استفاده می‌کنیم.

تذکر: برای تعیین مختصات محل برخورد دو خط کافی است معادله دو خط را در یک دستگاه حل نماییم.

نکته: شرط آنکه سه نقطه $A \left(\begin{smallmatrix} X_A \\ Y_A \end{smallmatrix} \right)$ و $B \left(\begin{smallmatrix} X_B \\ Y_B \end{smallmatrix} \right)$ و $C \left(\begin{smallmatrix} X_C \\ Y_C \end{smallmatrix} \right)$ بر روی یک خط راست واقع باشند آن است که $m_{AB} = m_{AC}$ به عبارت دیگر

$$\frac{Y_B - Y_A}{X_B - X_A} = \frac{Y_C - Y_A}{X_C - X_A}$$

نکته: فاصله نقطه $A \left(\begin{smallmatrix} X_A \\ Y_A \end{smallmatrix} \right)$ از خط D به معادله $ax + by + c = 0$ برابر است با:

$$d = \frac{|ax_A + by_A + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

نکته: فاصله دو خط موازی به معادلات $ax + by + c = 0$ و $ax + by + c' = 0$ برابر است با:

$$d = \frac{|c - c'|}{\sqrt{a^2 + b^2}}$$

نکته شماره ۱۱ تابع

معمولا تابع f از A به B را به صورت زیر و با صورت $Y = f(x)$ نمایش می‌دهیم:

$$\begin{cases} f: A \rightarrow B \\ f = \{(x, y) | y = f(x), x \in A, y \in B\} \end{cases}$$

جبر توابع (اعمال روی توابع)

$$(f \pm g)(x) = f(x) \pm g(x), \quad (f \cdot g)(x) = f(x) \cdot g(x); x \in D_f \cap D_g$$

$$\left(\frac{f}{g}\right)(x) = \frac{f(x)}{g(x)}; x \in D_f \cap D_g - \{x | g(x) = 0\}$$

ترکیب توابع

توابع f و g را در نظر بگیرید. ترکیب f و g به صورت زیر می‌باشد:

$$(f \circ g)(x) = f(g(x))$$

$$D_{f \circ g} = \{x \in D_g | g(x) \in D_f\}$$

تابع زوج و فرد

$$\forall x, -x \in D_f \Rightarrow f(x) = -f(-x) \text{ تابع فرد:}$$

$$\forall x, -x \in D_f \Rightarrow f(x) = f(-x) \text{ تابع زوج:}$$

تابع پوشا: تابع $f(x) = y$ را پوشا می‌گوییم هرگاه به ازای هر y متعلق به برد تابع عضوی مانند x به سمت x_0 میل کند، $f(x)$ نیز به سمت

$$L \text{ میل می‌کند، } L \text{ را حد تابع } f(x) \text{ می‌گوییم و می‌نویسیم: } \lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = L$$

نکته شماره ۱۲ قضایای حد و پیوستگی

$$\lim_{x \rightarrow a} c = c \text{ (ثابت عدد } c) \quad \lim_{x \rightarrow a} (mx + b) = ma + b$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L, \quad \lim_{x \rightarrow a} g(x) = M \Rightarrow \lim_{x \rightarrow a} [f(x) \pm g(x)] = L \pm M$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L, \quad \lim_{x \rightarrow a} g(x) = M \Rightarrow \lim_{x \rightarrow a} [f(x) \cdot g(x)] = L \cdot M$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L, \quad \lim_{x \rightarrow a} g(x) = M, M \neq 0 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow a} \left[\frac{f(x)}{g(x)} \right] = \frac{L}{M}$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L \xrightarrow{n \in (\{0\} \cup \mathbb{N})} \lim_{x \rightarrow a} [f(x)]^n = L^n$$

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = L \xrightarrow{L \geq 0, n=2k} \lim_{x \rightarrow a} \sqrt[n]{f(x)} = \sqrt[n]{L}$$

$$\lim_{x \rightarrow a^0} f(x) = L \Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = L$$

هم ارزی و نکات حد:

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} (a_0 x^n + a_1 x^{n-1} + \dots + a_n) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} a_0 x^n$$

$$\lim_{x \rightarrow \pm\infty} \left(1 + \frac{a}{x}\right)^{bx} = e^{ab}, \quad \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (1 + ax)^{\frac{b}{x}} = e^{ab}, \quad \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{x} = +\infty, \quad \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{1}{x} = -\infty$$

$$x \rightarrow \pm\infty \Rightarrow \sqrt[p]{ax^p + bx^{p-1} + \dots} \cong \pm \sqrt[p]{a} \left(x + \frac{b}{ap}\right), \quad p = 2k, k = 1, 2, 3, \dots$$

$$x \rightarrow \infty \Rightarrow \sqrt[p]{ax^p + bx^{p-1} + \dots} \cong \sqrt[p]{a} \left(x + \frac{b}{ap}\right), \quad p = 2k + 1, k = 1, 2, 3, \dots$$

$$x \rightarrow \pm\infty \Rightarrow \sqrt{ax^2 + bx + c} \cong \sqrt{a} \left|x + \frac{b}{2a}\right|$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^{-1} x}{x} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan x}{x} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\tan^{-1} x}{x} = 1, \quad \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1+x)}{x} = 1$$

$$x \rightarrow 0 \Rightarrow \tan x - x \cong \frac{1}{3}x^3, \quad \tan x - \sin x \cong \frac{1}{2}x^{3/2}, \quad 1 - \cos^m x \cong \frac{mx^2}{2}, \quad x - \sin x \cong \frac{1}{6}x^3$$

مشتق

نکته شماره ۱۳

$$Y = f(x) \Rightarrow \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} \Rightarrow f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(a+h) - f(a)}{h}$$

$$\lim_{x \rightarrow a^+} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} \Rightarrow f'^+(a) : \text{حد راست}$$

$$\lim_{x \rightarrow a^-} \frac{f(x) - f(a)}{x - a} \Rightarrow f'^-(a) : \text{حد چپ}$$

هرگاه تابعی در یک نقطه مانند a دارای مشتق چپ و راست بوده و این دو مشتق باهم برابر باشند، می‌گوییم تابع در نقطه a دارای مشتق است.

$$f'^-(a) = f'^+(a) = f'(a)$$

قواعد مشتق گیری

Y (تابع)	Y' (مشتق)	Y (تابع)	Y' (مشتق)
C	.	$m \sin^n u$	$mnu' \sin^{n-1} u \cos u$
mx^n	mnx^{n-1}	$m \cos^n u$	$-mnu' \cos^{n-1} u \sin u$
mu^n	$mnu' u^{n-1}$	$m \operatorname{tg}^n u$	$mnu' \operatorname{tg}^{n-1} u (1 + \operatorname{tg}^2 u)$
$u \cdot v$	$u'v + v'u$	$m \cotg^n u$	$-mnu' \cotg^{n-1} u (1 + \cotg^2 u)$
$\frac{u}{v}$	$\frac{u'v - v'u}{v^2}$	Arc sinx	$\frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$
$\sqrt[m]{u^n}$	$\frac{nu'}{m \sqrt[m]{u^{m-n}}}$	Arc cosx	$\frac{-1}{\sqrt{1-x^2}}$
me^u	$mu'e^n$	Arc t gx	$\frac{1}{1+x^2}$
me^x	me^x	Arc cotgx	$\frac{-1}{1+x^2}$
$m \operatorname{Ln} u$	$m \left(\frac{u'}{u} \right)$	Arc sin u	$\frac{u'}{\sqrt{1-u^2}}$
$m \operatorname{Ln} x$	$m \left(\frac{1}{x} \right)$	Arc cos u	$\frac{-u'}{\sqrt{1-u^2}}$
ma^u	$mu'a^u \operatorname{Ln} a$	Arc tg u	$\frac{u'}{1+u^2}$
$m \log_a u$	$m \left(\frac{u'}{u \operatorname{Ln} a} \right) = m \left(\frac{u'}{u} \right) \log_a e$	Arc cotg u	$\frac{-u'}{1+u^2}$
$\sin x$	$\cos x$	Shu	$u' \operatorname{Chu}$
$\cos x$	$-\sin x$	Chu	$u' \operatorname{Shu}$
$\tan x$	$1 + \operatorname{tg}^2 x$	Thu	$u' (1 - \operatorname{Th}^2 u)$
$\cot x$	$-(1 + \cotg^2 x)$	Cothu	$u' (1 - \operatorname{Coth}^2 u)$
$\sin u$	$u' \cos u$	ArcShu	$\frac{u'}{\sqrt{u^2+1}}$
$\cos u$	$-u' \sin u$	ArcChu	$\frac{u'}{\sqrt{u^2-1}}$
$\tan u$	$u' (1 + \operatorname{tg}^2 u)$	ArcThu	$\frac{u'}{1-u^2}$
$\cot u$	$-u' (1 + \cotg^2 u)$	ArcCothu	$\frac{u'}{1-u^2}$

مشتق تابع ضمنی :

$$f_{(x,y)} = 0 \Rightarrow y'_x = -\frac{f'_x}{f'_y} \Rightarrow y'_x = -\frac{\text{مشتق جملات نسبت به } x}{\text{مشتق جملات نسبت به } y}$$

مشتق توابع معکوس :

$$y = f(x), f^{-1}(x) \Rightarrow (f^{-1})'(f(a)) = \frac{1}{(f)'(a)}$$

مشتق تابع پارامتری :

$$x = x(t), u = y(t) \Rightarrow y' = \frac{(dy/dt)}{(dx/dt)}$$

مشتق توابع $u(x)^{v(x)}$:

$$u(x)^{v(x)} \Rightarrow y' = u^v \left[v' \ln u + \frac{u'v}{u} \right]$$

گرادیان یک تابع :

$$f(x, y, z) \Rightarrow \text{grad } f = \nabla f = \left(\frac{\delta f}{\delta x}, \frac{\delta f}{\delta y}, \frac{\delta f}{\delta z} \right)$$

دیورژانس یک تابع برداری :

$$\vec{F} = (P, Q, R) \Rightarrow \text{div } \vec{F} = \nabla \cdot \vec{F} = \frac{\delta P}{\delta x} + \frac{\delta Q}{\delta y} + \frac{\delta R}{\delta z}$$

کرل یک تابع برداری $(\vec{F} = (P, Q, R))$:

$$\text{curl } \vec{F} = \nabla \times \vec{F} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ \frac{\delta}{\delta x} & \frac{\delta}{\delta y} & \frac{\delta}{\delta z} \\ P & Q & R \end{vmatrix} = \left(\frac{\delta R}{\delta y} - \frac{\delta Q}{\delta z} \right) \vec{i} + \left(\frac{\delta P}{\delta z} - \frac{\delta Q}{\delta x} \right) \vec{j} + \left(\frac{\delta Q}{\delta x} - \frac{\delta P}{\delta y} \right) \vec{k}$$

عملگر لاپلاس :

$$\nabla^2 f = \frac{\delta^2 f}{\delta^2 x} + \frac{\delta^2 f}{\delta^2 y} + \frac{\delta^2 f}{\delta^2 z}$$

نکته :

$$\text{div}(\text{curl } \vec{F}) = \nabla \cdot (\nabla \times \vec{F}) = 0, \text{curl}(\text{grad } \vec{F}) = \nabla \times (\nabla f) = 0$$

$$\text{div}(\text{grad } f) = \nabla \cdot (\nabla f) = \nabla^2 f, \text{curl}(\text{curl } \vec{F}) = \text{grad}(\text{div } \vec{F}) - \nabla^2 \vec{F} = \nabla(\nabla \cdot \vec{F}) - \nabla^2 \vec{F}$$

نکته شماره ۱۴

انتگرال و کاربرد انتگرال

$$F'(x) = f(x) \Rightarrow \int f(x)dx = F(x) + c$$

$$\int kf(x)dx = k \int f(x)dx$$

$$\int f(ax)dx = \frac{1}{a}F(ax) + c$$

$$\int f(x)f'(x)dx = \frac{1}{2}f^2(x) + c$$

$$x = u(t) \Rightarrow \int f(x)dx = \int f(u(t))u'(t)dt$$

$$\int u dv = uv - \int v du$$

$$\int x^n dx = \frac{1}{n+1}x^{n+1} + c, n \neq -1$$

$$\int \frac{dx}{ax+b} = \frac{1}{a} \ln|ax+b| + c$$

$$\int \frac{dx}{(x+a)(x+b)} = \frac{1}{a-b} \ln \left| \frac{x+b}{x+a} \right| + c, a \neq b$$

$$\int x^n \ln x dx = \frac{x^{n+1}}{n+1} \left[\ln x - \frac{1}{n+1} \right] + c$$

$$\int e^{ax} \cos bxdx = \frac{e^{ax}}{a^2+b^2} [b \sin bx + a \cos bx] + c$$

$$\int \sin x dx = -\cos x + c$$

$$\int \sin^2 x dx = \frac{x}{2} - \frac{1}{4} \sin 2x + c$$

$$\int \frac{dx}{\sin x} = \ln \left| \tan \frac{x}{2} \right| + c$$

$$\int \sin x \cos x dx = -\frac{1}{4} \cos 2x + c$$

$$\int \sin^2 x \cos^2 x dx = \frac{x}{8} - \frac{1}{32} \sin 4x + c$$

$$\int \sin x \cos^n x dx = \frac{\cos^{n+1} x}{n+1} + c$$

$$\int \arcsin x dx = x \arcsin x + \sqrt{1-x^2} + c$$

$$\int \arctan x dx = x \arctan x - \frac{1}{2} \ln(x^2 + 1) + c$$

$$(\int f(x)dx)' = f(x)$$

$$\int [f(x) \pm g(x)] dx = \int f(x)dx \pm \int g(x)dx$$

$$\int f(ax+b)dx = \frac{1}{a}F(ax+b) + c$$

$$\int \frac{f'(x)}{f(x)} dx = \ln|f(x)| + c$$

انتگرال گیری به روش تغییر متغیر ←

انتگرال گیری به روش جزء به جزء ←

$$\int (ax+b)^n dx = \frac{(ax+b)^{n+1}}{a(n+1)} x^{n-1} + c, n \neq -1$$

$$\int \frac{ax+b}{cx+d} dx = \frac{a}{c}x + \frac{bc-ad}{c^2} \ln|cx+d| + c$$

$$\int \frac{dx}{x^2-a^2} = \frac{1}{2a} \ln \left| \frac{x-a}{x+a} \right| + c$$

$$\int e^{ax} \sin bxdx = \frac{e^{ax}}{a^2+b^2} [a \sin bx - b \cos bx] + c$$

$$\int \frac{xdx}{\sqrt{ax+b}} = \frac{2(ax-2b)}{3a^2} \sqrt{ax+b} + c$$

$$\int \cos x dx = \sin x + c$$

$$\int \cos^2 x dx = \frac{x}{2} + \frac{1}{4} \sin 2x + c$$

$$\int \frac{dx}{\cos x} = \ln \left| \tan \left(\frac{x}{2} + \frac{\pi}{4} \right) \right| + c$$

$$\int \sin^2 x \cos x dx = -\frac{1}{3} \sin^2 x + c$$

$$\int \tan x dx = -\ln|\cos x| + c$$

$$\int \sin^n x \cos x dx = \frac{\sin^{n+1} x}{n+1} + c$$

$$\int \arccos x dx = x \arccos x - \sqrt{1-x^2} + c$$

$$\int \operatorname{Arc cot} x dx = x \operatorname{Arc cot} x + \frac{1}{2} \ln(x^2 + 1) + c$$

سطح محصور بین منحنی $y=f(x)$ و خط های $x=a$ و $x=b$:

$$S = \left| \int_a^b f(x)dx \right|$$

سطح محصور بین دو منحنی $y=f(x)$ و $y=g(x)$:

$$S = \left| \int_a^b [f(x) - g(x)] dx \right|$$

دنباله و سری

نکته شماره ۱۵

سری‌های متناهی:

$$1 + 2 + 3 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2}, \quad 2 + 4 + 6 + \dots + 2n = n',$$

$$1 + 3 + 5 + \dots + (2n-1) = n'$$

$$k + (k+1) + (k+2) + \dots + (k+n-1) = \frac{n(2k+n-1)}{2}$$

$$1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}, \quad 1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \left[\frac{n(n+1)}{2} \right]^2$$

سری‌های نامتناهی:

به دنباله‌ای نامتناهی از اعداد $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n + \dots$ سری می‌گویند،

دنباله‌ای $S_n = \sum_{i=1}^n a_i = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ جمع‌ک جزئی n ام سری است. اگر حد $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = L$ موجود باشد سری همگراست و داریم:

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n = L$$

شرط لازم برای همگرایی سری $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ است یعنی اگر در یک حد جمله‌ی عمومی صفر باشد، ممکن است سری همگرا باشد.

P سری‌ها:

سری $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ به ازای $p > 1$ همگرا و در بازه $0 < p \leq 1$ واگرا می‌باشد.

سری‌های متناوب:

در این نوع سری‌ها، جملات یک در میان مثبت و منفی می‌شوند و اگر قدر مطلق جملات آن نزولی و $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$ باشد، سری همگراست.

سرهای توانی:

$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n (x - x_0)^n = a_0 + a_1(x - x_0) + a_2(x - x_0)^2 + \dots + a_n(x - x_0)^n + \dots$$

شعاع همگرای سری فوق از رابطه‌های زیر بدست می‌آید:

$$R = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt[n]{a_n}}, \quad R = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_n}{a_{n+1}} \right|$$

معادلات دیفرانسیل

نکته شماره ۱۶

معادلات دیفرانسیل مرتبه اول:

معادلات دیفرانسیل خطی:

$$\frac{dy}{dx} + p(x)y = q(x)$$

جواب عمومی معادله‌ی فوق به صورت زیر است که در آن $u(x) = \exp(\int p(x)dx)$ می‌باشد.

$$Y = \frac{\int u(x)q(x)dx + c}{u(x)}$$

معادلات دیفرانسیل جدا شونده:

$$\frac{dy}{dx} = f(x, y) = g(x)h(y)$$

جواب عمومی معادله‌ی فوق به صورت $\int \frac{dy}{h(y)} = \int g(x)dx + c$ یا $H(y) = G(x) + C$ می‌باشد.

معادلات دیفرانسیل همگن یا متجانس:

معادله $\frac{dy}{dx} = f(x, y)$ همگن است، اگر تابع $f(x, y)$ همگن باشد، یعنی $f(tx, ty) = f(x, y)$ باشد با تغییر متغیر $z = \frac{y}{x}$ به $(y = zx)z = \frac{y}{x}$ یک معادله جداشونده تبدیل می‌شود.

$$x \frac{dz}{dx} + z = f(1, z)$$

معادلات دیفرانسیل کامل:

$$M(x, y)dx + N(x, y)dy = 0, \quad \frac{\delta M}{\delta y} = \frac{\delta N}{\delta x} \Rightarrow \int M(x, y)dx + \int N(x, y)dy = C$$

معادلات دیفرانسیل مرتبه دوم:

معادلات دیفرانسیل خطی همگن با ضرایب ثابت:

$$y'' + py' + qy = 0$$

معادله‌ی مشخصه‌ی معادله فوق به صورت $\lambda^2 + p\lambda + q = 0$ است. اگر دو ریشه‌ی حقیقی داشته باشند، جواب عمومی به صورت زیر است که در آن C_1 و C_2 ثابت‌های انتگرال گیری هستند.

$$y = C_1 e^{\lambda_1 x} + C_2 e^{\lambda_2 x}$$

اگر معادله‌ی مشخصه ریشه‌ی مضاعفی به صورت $\lambda_1 = \lambda_2 = -\frac{p}{2}$ داشته باشد، داریم:

$$y = (C_1 + C_2)e^{\frac{p}{2}x}$$

اگر ریشه‌ها، λ_1 و λ_2 اعدادی مختلط به شکل $\lambda_1 = \alpha + \beta i$ و $\lambda_2 = \alpha + \beta i$ به طوری $\alpha = -\frac{p}{2}$ و $\beta = \frac{\sqrt{4q-p^2}}{2}$ جواب عمومی به صورت روبه‌روست:

$$y = e^{\alpha x}(c_1 \cos \beta x + c_2 \sin \beta x)$$

معادلات دیفرانسیل خطی ناهمگن با ضرایب ثابت:

جواب عمومی به صورت $y = y_p + y_h$ است که y_p یک جواب خصوصی معادله ناهمگن و y_h جواب عمومی قسمت همگن معادله است.

اگر سمت راست معادله به شکل $f(x) = e^{\alpha x}(p_1(x) \cos \beta x + p_2(x) \sin \beta x)$ باشد جواب خصوصی y_p به صورت $y_p = X^k e^{\alpha x}(R_1(x) \cos \beta x + R_2(x) \sin \beta x)$ است، که چند جمله‌ای‌های $R_1(x)$ و $R_2(x)$ بایستی تعیین شوند. اگر $\alpha + \beta i$ ریشه‌ای برابر با ریشه‌ی معادله‌ی مشخصه نداشته باشد، $k=0$.

اگر $\alpha + \beta i$ یک ریشه ساده یا ریشه‌ای دوگانه داشته باشد، به ترتیب داریم: $k=1$ و $k=2$.

اعداد مختلط

نکته شماره ۱۷

با فرض دو عدد مختلط $(i = \sqrt{-1})$ $z_1 = a + bi$, $z_2 = c + di$ داریم:

$$(a + bi) - (c + di) = (a - c) + (b - d)i$$

$$(a + bi) - (c + di) = (a + c) + (b + d)i$$

$$\frac{(a + bi)}{(c + di)} = \frac{ac + bd}{c^2 + d^2} + \frac{bc - ad}{c^2 + d^2} \cdot i$$

$$(a + bi)(c + di) = (ac - bd) + (ad + bc)i$$

نمایش قطبی اعداد مختلط:

$$a + bi = r(\cos \varphi + i \sin \varphi); \quad r = \sqrt{a^2 + b^2}, \quad \varphi = \operatorname{Arctg} \frac{b}{a}$$

ضرب در نمایش قطبی:

$$z_1 \cdot z_2 = r_1(\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1) \cdot r_2(\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2) = r_1 r_2 [\cos(\varphi_1 + \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 + \varphi_2)]$$

معکوس یک عدد مختلط:

$$\frac{1}{r(\cos \varphi + i \sin \varphi)} = \frac{1}{r} [\cos(-\varphi) + i \sin(-\varphi)]$$

تقسیم در نمایش قطبی:

$$\frac{z_1}{z_2} = \frac{r_1(\cos \varphi_1 + i \sin \varphi_1)}{r_2(\cos \varphi_2 + i \sin \varphi_2)} = \frac{r_1}{r_2} [\cos(\varphi_1 - \varphi_2) + i \sin(\varphi_1 - \varphi_2)]$$

توان n ام یک عدد مختلط:

$$z^n = [r(\cos \varphi + i \sin \varphi)]^n = r^n [\cos(n\varphi) + i \sin(n\varphi)]$$

ریشه n ام یک عدد مختلط:

$$\sqrt[n]{z} = \sqrt[n]{r(\cos \varphi + i \sin \varphi)} = \sqrt[n]{r} \left(\cos \frac{\varphi + 2\pi k}{n} + i \sin \frac{\varphi + 2\pi k}{n} \right), k = 0, 1, 2, \dots, n-1$$

فرمول اوایلر:

$$e^{i\theta} = \cos \theta + i \sin \theta$$

نکات آموزشی آمار مقدماتی

آمار توصیفی

نکته شماره ۱۸

آمار توصیفی شامل مجموعه ای از روشها برای برنامه ریزی آزمایشها، بدست آوردن اطلاعات و سپس سازماندهی، خلاصه سازی، ارائه و تجزیه و تحلیل اطلاعات و در نهایت نتیجه گیری بر مبنای این اطلاعات می باشد. آمار در لغت به معنای شمارش است. آمار توصیفی، مجموعه روشهایی است که به خلاصه کردن، طبقه بندی، توصیف و تفسیر دادهها میپردازد. هدف آمار توصیفی، توصیف واقعیات موجود است که تنها خطای موجود در آن خطای اندازه گیری است، مشخص کردن قد دانش آموزان یک کلاس، بررسی روند رشد سرانه ملی در سه سال گذشته نمونه ای از مفاهیم مورد بررسی آمار توصیفی هستند. نمادهای مهم در آمار عبارتند از:

شاخص مورد مطالعه	نمونه (آماره)	جامعه (پارامتر)
میانگین	$\bar{x}$	μ (مو)
نسبت	ρ	$\hat{P}$ (پی هت)
همبستگی	r_{xy}	ρ_{xy} (رو)
واریانس	s^2	δ^2 (سیگما به توان دو)
انحراف معیار	S	δ (سیگما)
تعداد	N	N

$$X_c = \text{حد میانی نمرات}$$

$$X = \text{نمره یا نمره ها}$$

$$F_i = \text{فراوانی مطلق}$$

$$L = \text{کرانه طبقات}$$

$$F_c = \text{انحراف نمره از میانگین}$$

$$x = \text{فراوانی تجمعی}$$

$$SS = \text{مجموع مجذورات انحراف نمره از میانگین}$$

$$X = \text{مجدور (مربع نمره) انحراف نمره از میانگین}$$

$$i = \text{فاصله طبقاتی}$$

$$M = \text{میانگین مجموع مجذور انحراف نمره از میانگین}$$

حد واقعی اعداد

حدود واقعی نمرات بصورت کم کردن 0/5 نمره در اعداد صحیح و در اعداد اعشاری، نیم واحد یعنی 0/05 - 0/005 و مانند آن کسر می شود. یعنی: کرانه عدد ۲۵ ← ۲۴/۵ تا ۲۵/۵ و کرانه عدد ۲۵/۵ ← ۲۵/۴۵ تا ۲۵/۵۵ می باشد. مفهوم حدود واقعی مخصوصاً زمانی مفید است که اعداد گروه بندی یا طبقه بندی شوند. مثال: پس از اجرای یک آزمون ریاضی مشاهده می شود که ۱۰ نفر نمره ۱۲ گرفته اند. این بدان

معنی نیست که همه توانایی یکسان دارند، بلکه دقیق نبودن وسیله اندازه گیری ممکن است موجب این امر شده باشد. به خاطر نیاز به حدود واقعی می باشد، یعنی $۱۲/۵ - ۱۱/۵$.

توزیع فراوانی

عبارتست از سازمان دادن اندازه ها یا مشاهدات به صورت طبقات همراه با فراوانی هر طبقه. توزیع فراوانی داده ها را بصورت خلاصه و مرتب، به نحوی که تفسیر آنها آسان شود، نمایش می دهند.

مراحل ساخت جدول توزیع فراوانی

۱. مرتب کردن اعداد از کوچک به بزرگ یا برعکس

۲. مشخص کردن تعداد دفعاتی که هر عدد تکرار شده است (تعداد فراوانی). زمانی که همه اعداد تک تک در جدول آورده شوند، جدول توزیع فراوانی منفرد یا طبقه بندی نشده گفته می شود. اما زمانی که نمره ها یا اعداد دارای دامنه گسترده ای هستند و تنظیم اعداد بصورت توزیع فراوانی طبقه بندی نشده و قتیگیر و طاقت فرسا است، اعداد را طبقه بندی می کنیم و از جدول توزیع فراوانی طبقه بندی شده استفاده می کنیم. (در حال حاضر با وجود رایانه طبقه بندی اعداد غیر منطقی است) زیرا: در اثر طبقه بندی کردن اطلاعات برخی از اطلاعات از بین می رود.

ستون داده ها (طبقات) را در جدول فراوانی با X نشان می دهند. فراوانی مطلق (f) برابر است با مقدار دفعات تکرار هر داده در هر طبقه.

مثال: در توزیع فراوانی درس آمار یک کلاس، نمرات به شرح زیر می باشد جدول فراوانی مربوط به توزیع را فراهم کنید؟

۱۰-۱۲-۱۱-۱۰-۱۱-۱۲-۱۰-۱۲-۱۵-۱۰-۱۱-۱۱-۱۱

X	F
15	1
12	3
11	5
10	4

نکته: با توجه به جدول فوق، عدد ۵ در ستون f بیانگر این است که عدد ۱۱ پنج بار تکرار شده است. اگر داده های ستون فراوانی (F) را با هم جمع کنیم تعداد کل داده ها بدست می آید. $N = \sum F$

یعنی در مثال فوق $N = ۱۳$

توزیع فراوانی طبقه بندی شده

زمانی که تعداد اعداد یک توزیع و همچنین فاصله بین آنها خیلی زیاد باشد، از توزیع فراوانی هطبق بندی شده استفاده می شود. نکته: زمانی که تفاضل بین بزرگترین و کوچکترین نمره یا عدد مساوی یا بزرگتر از ۲۰ باشد از توزیع فراوانی طبقه بندی شده استفاده می شود. طبقات بایستی ناسازگار باشند. یعنی یک عدد معین فقط در یک طبقه قرار داده شود. نمره های فردی در این نوع توزیع ها هویت خود را از دست می دهند.

نحوه ساختن توزیع فراوانی طبقه بندی شده

برای ساختن توزیع فراوانی طبقه بندی شده دو روش وجود دارد.

الف) روش یکم دارای مراحل زیر است:

$$R = X_H - X_L + 1 \quad \text{۱- تعیین دامنه تعیین}$$

۲- تقسیم R به ترتیب بر 1-2-3-4 تا حاصل از ۲۰ کمتر شود عدد بدست آمده تعداد طبقات و مقسوم علیه فاصله طبقات می باشد.

۳- نوشتن طبقات: اولین عدد باید از کوچکترین عدد توزیع کوچکتر باشد و مضربی از فاصله طبقات نیز باشد.

۴- نوشتن فراوانی طبقات

ب) روش دوم دارای مراحل زیر است:

۱- تعیین دامنه تغییرات

$$K = 1 + 3/3 = \log N \quad \text{۲- تعیین تعداد طبقات با استفاده از قانون استرژ}$$

$$i = \frac{R}{K} \quad \text{۳- تعیین اندازه یا حجم هر طبقه (فاصله طبقات)}$$

۴- نوشتن طبقات

۵- نوشتن فراوانی طبقات

نکته: تعداد طبقات اختیاری است و معمولاً بین ۲۰-۱۰ است و اگر تعداد طبقات بزرگتر از ۲۰ باشد، تهیه و تنظیم جدول نیاز به وقت و کار بیشتر دارد. اگر تعداد طبقات کوچکتر از ۱۰ باشد اندازه طبقات بزرگ می شود و اطلاعات بیشتری از دست می رود.

نماینده طبقات (نقاط وسط طبقات): نماینده طبقات یا نقاط میانی را با 'X' نمایش می دهند و از طریق فرمول زیر به دست می آید:

$$X' = \frac{\text{طبقه بالایی حد} + \text{طبقه پایینی حد}}{2}$$

توزیع فراوانی تراکمی

اگر پژوهشگری علاقمند به دانستن تعداد افراد یا نمره هایی باشد که در پایین نمره یا عدد خاصی وجود دارند، نیاز به توزیع فراوانی تراکمی دارد. فراوانی تراکمی با (cf) نشان داده می شود که از جمع کردن فراوانی های ساده هر طبقه با طبقه بزرگتر به دست می آید.

نکته ۱: فراوانی تراکمی کوچکترین طبقه همیشه برابر با فراوانی ساده یا مطلق آن طبقه است.

نکته ۲: فراوانی تراکمی بزرگترین طبقه همیشه برابر با مجموع داده ها (ΣF) یا N می باشد.

محاسبه ی فراوانی نسبی

$$\text{نسبی فراوانی} = \frac{\text{مطلق فراوانی}}{\text{جمع کل فراوانی}}$$

درصد فراوانی مطلق و تراکمی

$$p = \frac{F}{N} \times 100$$

$$CF\% = \frac{CF}{N} \times 100$$

$$p = \frac{\text{فراوانی مطلق هر طبقه}}{\text{تعداد کل فراوانی ها}} \times 100$$

$$CF\% = \frac{\text{فراوانی تراکمی هر طبقه}}{\text{تعداد کل فراوانی ها}} \times 100$$

نمودارها

نمودار دایره‌ای: نموداری است که با داده های اسمی و کیفی بکار می رود. برای محاسبه درجه و زاویه مرکزی متعلق به یک گروه از فرمول زیر استفاده می کنیم:

$$\text{درجه}^0 = \frac{n}{N} \times 360$$

مثال: اگر داخل یک گروه ۱۲۰ نفری ۶۰ نفر قبول، ۴۰ نفر تجدید و ۲۰ نفر مردود شده باشند، درجه مربوط به تجدیدی ها چند است؟

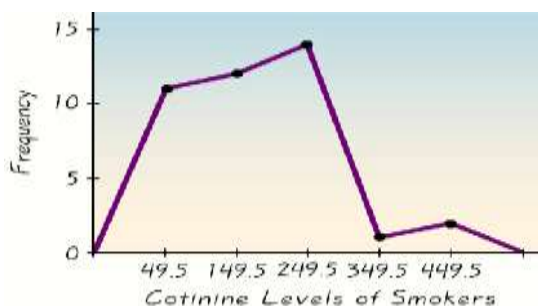
$$\text{درجه تجدیدی} = \frac{40}{120} \times 360 = 120$$

نمودار ستونی (میله‌ای): نموداری است که با داده های اسمی بکار می رود که در محور عمودی، فراوانی و در محور افقی طبقات قرار می گیرند. در نمودار میله ای فاصله بین اعداد و نقاط یکسان و ثابت است. مثل تعداد فرزندان. ولی اگر برای متغیرهای طبقه ای مانند قبولی - مردودی، رنگ چشم و اعتقادات مذهبی نمودار رسم شود، هیچ ضرورتی ندارد که فاصله ها در محور X ثابت می ماند. برای این متغیرها از نمودار دایره ای و مانند آن استفاده می کنند (نمودار پای).

نمودار هیستوگرام: با داده های فاصله ای و نسبتی به کار می رود. نموداری شبیه نمودار ستونی است، ولی در آن ستونها به هم چسبیده است و در محور افقی (X) کرانه (حدود واقعی) طبقات و در محور عمودی (Y) فراوانی مطلق قرار می گیرد.

نکته: این نمودار، اغلب در مواردی استفاده می شود که بخواهیم فقط یک نمودار واحد را نشان دهیم، درحالیکه در موقعیت های آزمایشی و شبه آزمایشی که مایلیم نمره های آزمودنی های دو گروه مجزا را با هم مقایسه کنیم ناگزیر هستیم از پلیگون استفاده کنیم.

نمودار چندضلعی (پلیگون): با داده های فاصله ای و نسبتی به کار می رود. نموداری شبیه نمودار هیستوگرام است که در محور X چند نمره میانی و در محور Y فراوانی مطلق قرار می گیرد.

نکته: برای مقایسه چند گروه در یک محور مختصات اگر تعداد آزمودنی ها در گروه ها برابر باشد، میتوان از نمودار ستونی و یا هیستوگرام استفاده کرد، ولی اگر تعداد افراد گروه ها برابر نباشد باید از این توزیع استفاده کرد

نمودار چندضلعی تراکمی (اجایو): مانند نمودار چند ضلعی است که با داده های نسبتی و فاصله ای به کار میرود. در محور X کرانه طبقات و در محور Y فراوانی تجمعی قرار می گیرد. اگر به جای فراوانی تراکمی درصد فراوانی تراکمی را به صورت هندسی نمایش دهیم حاصل اجایو خوانده می شود.

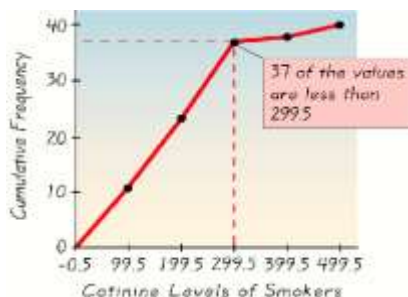
این نمودار وقتی مفید است که پژوهشگر علاقمند باشد وضعیت یک نمره یا یک فرد را نسبت به بقیه نمره ها یا افراد مشخص کند. برای ترسیم این نمودار در روی محور عرضی (Y) فراوانی تراکمی و در روی محور طولی (X) حدود واقعی طبقات قرار می گیرد. مثل نمودار چند ضلعی است.

شاخص های گرایش مرکزی

نما (مد)

بی ثبات ترین شاخص گرایش مرکزی است که با داده های اسمی بکار می رود و عددی است که دارای بیشترین فراوانی می باشد.

مثلا: 1-5-6-7-5-6-7-6-6-6-6-6-6-6-5-9

در اینجا نماد عدد ۶ است. برخی موارد توزیع، دونمایی یا چند نمایی می شود مثل: 1-2-3-2-4-5-5-6-7

در اینجا ۲ و ۵ نما هستند که نما در اصل $\frac{2+5}{2} = 3/5$ است.

X	F_i
5	5
4	9
3	3
2	2
1	6

در جدول فراوانی، نما عبارتست از عددی که F_i آن بزرگتر است.

در اینجا عدد ۴ نما است، زیرا عدد چهار، ۹ بار تکرار شده است.

نکته ۱: برای محاسبه نما باید ابتدا اعداد را از کوچک به بزرگ مرتب کنیم.

نکته ۲: در موقعیت هایی که دو عدد مجاور X فراوانی یکسان داشته باشند که بزرگتر از فراوانی سایر ارزش های X باشند، نما را می توان به طور قراردادی به عنوان میانگین دو ارزش مجاور X در نظر گرفت.

$$1-2-3-3-4-4-5 \text{ میانه} = \frac{3+4}{2} = 3/5$$

نکته ۳: در جایی که ارزش های غیر مجاور فراوانی های بزرگتر از فراوانی های طبقه های مجاور داشته باشند، هر کدام از این ارزش ها را می توان به عنوان نما در نظر گرفت. در چنین شرایطی توزیع دونمایی نامیده می شود.

11-11-12-12-12-13-13-13-13-14-14-14-1-1-15-15-16-16-17-17-18

در اینجا عدد ۱۳ پنج بار تکرار شده به طوری که این فراوانی بزرگتر از فراوانی ارزش های مجاور است. همچنین عدد ۱۵ چهار بار تکرار شده و این فراوانی نیز بزرگتر از فراوانی ارزش های مجاور است. این مجموعه از مشاهده ها دارای دونما است.

محاسبه نما در داده ای طبقه بندی شده

از معادله ی زیر محاسبه می شود، که در آن:

L = حد واقعی پایین طبقه ای که دارای بیشترین فراوانی است

i = طول یا فاصله طبقات

d_1 = تفاوت فراوانی طبقه نمودار از فراوانی طبقه قبل

d_2 = تفاوت فراوانی طبقه نمودار از طبقه بعد.

مثال:

X	F
54-56	1
57-59	3
60-62	6
63-65	8
66-68	2

$$MO = L + i \left(\frac{d_1}{d_1 + d_2} \right)$$

$$d_1 = 8 - 6 = 2$$

$$d_2 = 8 - 2 = 6 \quad \leftarrow \text{طبقه نما}$$

$$MO = 62/5 + 3 \left(\frac{2}{2 + 6} \right) = 63/5$$

نکته: چنانچه توزیع نرمال باشد، نما از فرمول زیر محاسبه می شود. $MO = 3MD - 2\bar{X}$

میان

میان جایگاهی در توزیع نمره هاست و توزیع نمره ها را به دو قسمت مساوی تقسیم می کند؛ یعنی جایی است که دقیقاً ۵۰ درصد نمره ها بالای آن و ۵۰ درصد نمره ها زیر آن قرار می گیرند. میان از نما باثباتر و از میانگین بیثباتر است و با داده های رتبه ای بکار می رود. زیرا ما ابتدا نمره ها را از کوچک به بزرگ مرتب می کنیم.

طریقه محاسبه میان نمرات خام در اعداد گسسته

ابتدا نمره ها را از کوچک به بزرگ مرتب می کنیم و سپس اگر تعداد اعداد فرد باشد، میان، عدد وسط است.

مثال: ۵-۶-۱-۳-۴-۹-۱۲

مثال: ۱۲-۹-۶-۵-۴-۳-۱ در اینجا عدد ۵ میان است

مثال: در توزیع اعداد ۳۱-۴-۵-۲۱-۳۰-۳۰-۱۷-۸-۱۲ میان برابر است با ۱۷

طریقه محاسبه میان اعداد خام در تعداد زوج

۱. اعداد را از کوچک به بزرگ مرتب می کنیم.

۲. دو عدد وسط را با هم جمع و تقسیم بر دو می کنیم. $۱۲-۹-۲-۸-۵-۳$

$۸+۵$ برابر ۱۳ و ۱۳ تقسیم بر ۲ میان محاسبه می شود که برابر $۶/۵$ می باشد. $۲-۳-۵-۸-۹-۱۲$

نکته: هنگامی که نمره یا عددی که توزیع را به دو قسمت تقسیم می کند تکراری است، میان از طریق محاسبه بدست می آید.

الف) ابتدا حد پایین عدد تکراری که میان یکی از آنها است را می نویسیم

ب) کسری را در نظر می گیریم که مخرج آن تعداد اعداد تکراری و صورت آن نشان دهنده تعداد اعداد تکراری است که در سمت چپ خط رسم کننده میان قرار می گیرند.

ج) حاصل مراحل (الف) (و ب) را با هم جمع و میان را بدست می آوریم. (میان روی عدد ۴ میافتد، بنابراین نیمی از آن بعلاوه ی یک مورد ۴ قبل از آن جمعاً $۱/۵$ تا از ۴ها به حد پایین اضافه می شود): مانند:

$$۶-۵-۴-۴-۳ \quad \text{میان} = 3/5 + \frac{1/5}{2} = 4/5$$

$$۳-۳-۲-۱-۵-۴-۳-۶ \quad \text{میان} = 3/5 + \frac{2}{2} = 3/17$$

محاسبه میان در جدول اعداد طبقه بندی شده

۱. ابتدا نمرات را از کوچک به بزرگ مرتب می کنیم.

۲. سپس توزیع فراوانی و جدول را تشکیل و با فرمول نمرات طبقه بندی شده میان را محاسبه می کنیم.

مثال :

۳-۵-۲-۴-۸-۴-۴-۴-۲

X	F_i	F_c
8	1	10
5	1	9
4	5	8
3	1	3
2	2	2
	$\sum F = 10$	

$$md = L + \frac{\frac{N-F_c}{2}}{F_i} i \quad \text{حد پایین طبقه میانه دار}$$

$$\frac{N}{2} = \text{طبقه ی میانه دار} = \text{مجموع فراوانی تقسیم بر دو}$$

F_c = فراوانی تجمعی ما قبل سطری که در آن میانه واقع شده است.

F_i = فراوانی مطلق طبقه میانه دار

i = فاصله طبقاتی

$$F_c = 3 \quad F_i = 5 \quad i=1$$

مثال :

$$md = L + \frac{\frac{N-F_c}{2}}{F_i} i \quad md = 3/5 + \frac{5-3}{5} \times 1 \quad md=3/9$$

نکته: در صورتی که داده در مقیاس فاصله ای یا نسبی باشند، بهترین شاخص، گرایش مرکزی میانگین است ولی اگر در توزیعی که نمره ای در کرانه (نمره خیلی بزرگ یا خیلی کوچک) باشد (توزیع دارای) کجی باشد میانه شاخص مناسب تری است. به عنوان مثال در توزیع ۳۰۰-۵-۶-۷-۹-۱۵ میانه مناسب تر است.

ویژگی ها

۱- نسبت به اعداد بزرگ یا کوچک حساس نیست. بنابراین بهترین شاخص است که تمرکز اعداد را در وسط توزیع نشان می دهد. به عنوان مثال در توزیع های زیر که دارای میانگین های متفاوتی هستند، میانه برابر و مساوی ۲۰ می باشد.

$$۲۵-۲۴-۲۰-۷-۵ \quad \text{و} \quad ۶۳-۵۲-۲۰-۱۵-۱۰$$

۲- مورد استفاده میانه زمانی است که مقیاس اندازه گیری رتبه ای باشد، هرچند که می تواند برای داده هایی با مقیاس فاصله ای و نسبی هم استفاده شود.

۳- مجموع قدرمطلق انحرافهای نمره ها از میانه کوچکتر یا مساوی مجموع قدرمطلق انحرافهای نمره ها از هر عدد دیگری است (بدون در نظر گرفتن علامت).

$\sum X - MD \leq \sum X - C $					
نمره ها	قدر مطلق انحرافات				
	میان (۶)	۴	۵	۷	۹
۴	۲	۰	۱	۳	۵
۵	۱	۱	۰	۲	۴
۶	۰	۲	۱	۱	۳
۷	۱	۳	۲	۰	۲
۹	۳	۵	۴	۲	۰
	۷	۱۱	۸	۸	۱۴

میانگین

میانگین، باثبات ترین شاخص گرایش مرکزی است که با داده های فاصله ای و نسبی بکار می رود و مرکز ثقل داده هاست.

طریقه محاسبه میانگین اعداد خام

مثال: ۱۱-۹-۱۰

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \rightarrow \text{میانگین} = \frac{\text{مجموع نمره ها}}{\text{تعداد نمره ها}}$$

$$\bar{X} = \frac{10 + 9 + 11}{3} = 10 \quad \bar{X} = 10$$

طریقه محاسبه اعداد طبقه بندی شده با $i=1$

$$\bar{X} = \frac{\sum F \cdot X}{N}$$

طریقه محاسبه میانگین اعداد طبقه بندی شده با $i \neq 1$

$$\bar{X} = \frac{\sum F \cdot X_c}{n}$$

حد میانی طبقه

X_c = برای پیدا کردن حد میانی نمرات، دو نمره طبقه را با هم جمع و تقسیم بر ۲ می نماییم. $(5+7=12 \div 2=6)$

نکته

۱. اگر میانگین و میانه و نما با هم برابر باشد، توزیع متقارن است و کجی آن صفر است.

$$\bar{x} = md = mo$$

۲. اگر میانگین بزرگتر از میانه و میانه بزرگتر از نما باشد کجی مثبت است، یعنی اکثر نمرات پایین بوده و امتحان سخت است.

$$\bar{x} > md > m_o$$

۳. اگر میانگین کوچکتر از میانه و میانه کوچکتر از نما باشد، کجی منفی است و اکثر نمرات بالاست و امتحان آسان بوده است.

$$\bar{x} < md < m_o$$

۴. کشیدگی ارتفاع (Y) منحنی را نشان می دهد. به برآمدگی یا خوابیدگی منحنی در مقایسه با منحنی طبیعی کشیدگی گویند.

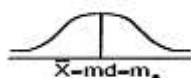
۵. در صورتی که یک نمره ثابت (C) در کلیه نمرات یک توزیع ضرب، تقسیم، جمع و یا تفریق شود، در هر چهار حالت میانگین تغییر می کند، یعنی، میانگین قبلی در آن عدد ثابت ضرب، تقسیم، جمع و یا تفریق می شود.

$$\bar{X}_1 = \bar{X} \cdot C \quad \bar{X}_1 = \bar{X} : C \quad \bar{X}_1 = \bar{X} + C \quad \bar{X}_1 = \bar{X} - C \quad \text{جدید}$$

۶-مجموع انحراف نمره ها از میانگین همیشه صفر است. $\sum (\bar{X} - X) = 0$ در واقع شاخصی از مکان مرکزی به معنای حداقل مجزورات است.

۷-مجموع مجذور انحرافات از میانگین همیشه می نیمم است (کمتر از هر عدد دیگری است).

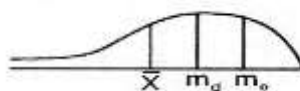
$$\sum (X - \mu)^2 < \sum (X - a)^2$$

رابطه شاخص های گرایش به مرکز

$$md = \frac{m_o + 2\bar{X}}{3}$$

$$\bar{X} = \frac{3md - m_o}{2} \quad Mo = 3md - 2\bar{X}$$

میانگین میانگین ها

$$\bar{X}_T = \frac{\sum \bar{X}_i}{N}$$

در صورتی که حجم نمونه ها برابر باشد یعنی $n_1 = n_2 = \dots = n_n$

مثال:

$$n_3 = 10 \quad n_2 = 10 \quad n_1 = 10 \quad \bar{X}_3 = 15 \quad \bar{X}_2 = 10 \quad \bar{X}_1 = 5$$

خواهیم داشت:

$$\bar{X}_T = 10\bar{X}_T = \frac{\bar{X}_1 + \bar{X}_2 + \bar{X}_3}{N} = \frac{5 + 10 + 15}{3} = 10$$

در صورتی که حجم نمونه ها برابر نباشد به طریق زیر محاسبه می شود:

$$\bar{X}_T = \frac{\sum \bar{X}_i \cdot n_i}{n_i} \rightarrow \frac{\bar{X}_1 \cdot n_1 + \bar{X}_2 \cdot n_2 + \bar{X}_3 \cdot n_3}{n_1 + n_2 + n_3}$$

مثال:

$$n_3 = 20 \quad n_2 = 10 \quad n_1 = 15 \quad \bar{X}_3 = 15 \quad \bar{X}_2 = 10 \quad \bar{X}_1 = 5$$

$$\bar{X}_T = 10/55 \quad \bar{X}_T = \frac{(5 \times 15) + (10 \times 10) + (15 \times 20)}{15 + 10 + 20} = 10/55$$

میانگین هارمونیک (همساز)

این نوع میانگین برای مواردی بکار می رود که مقیاس ترکیبی باشد مانند متر در ثانیه و کیلومتر بر ساعت. این میانگین در عینک سازی و مطالعه شبکه های برقی به کار می رود.

$$HM = \frac{1}{\frac{1}{N} \left[\frac{1}{X_1} + \frac{1}{X_2} + \dots + \frac{1}{X_n} \right]}$$

مثال: میانگین سرعت های ۵ و ۶ و ۷ و ۲ کیلومتر در ساعت ۴ ماشین چند است؟

$$HM = \frac{1}{\frac{1}{4} \left[\frac{1}{5} + \frac{1}{6} + \frac{1}{7} + \frac{1}{2} \right]} = 3/96$$

میانگین هندسی

نوعی میانگین است که با G نشان داده می شود و معمولاً هرگاه X_i ها از درصدها یا نسبت ها تشکیل شده باشند، استفاده میشود. در کارهای اقتصادی یا جمعیت شناسی به کار می رود.

$$G = \sqrt[n]{X_1 \cdot X_2 \cdot X_3 \cdot (X_n)}$$

مثال: میزان سود شرکت مهرداد در ۵ سال گذشته برحسب درصد به ترتیب ۲، ۳، ۴، ۴، ۳، شده است. کدامیک از گزینه های زیر وضع سودآوری شرکت را بهتر نشان می دهد.

$$G = \sqrt[5]{3 \times 4 \times 4 \times 2 \times 3} = 3/01$$

تفسیر: اعدادی مانند ۳ و ۶ و ۸ را می توان به عنوان فاصله های بین نقاط نشان داد. حاصل ضرب این دو عدد را نیز می توان به عنوان یک مساحت نشان داد. بنابراین مستطیلی که عرض آن ۸ و طول آن ۱۵ سانتی متر است، مساحتی برابر ۱۲۰ سانتی متر مربع دارد. ریشه دوم ۱۲۰ یا ۱۰/۹۵

بعدی از یک مربع است که مساحت آن با مساحت مستطیل 8 ضرب در ۱۵ برابر است. به همین ترتیب حاصلضرب سه عدد، مبین یک حجم است و ریشه سوم حاصل ضرب آنها بعدی از یک مکعب با همان حجم است (فرگوسن، تاکانه، ۱۳۸۰: ۸۱).

رابطه بین سه میانگین فوق بهصورت زیر است:

$$\bar{X} > G > HM$$

میانگین وزنی > میانگین هندسی > میانگین هارمونیک

نکته: اگر بین داده ها عدد صفر یا منفی وجود داشته باشد نمی توان از این روش استفاده کرد.

شاخص های پراکندگی

فرض کنید گفته شود درجه حرارت دما در مکانی ۶۵ درجه فارنهایت است. اگر صرفاً با نگاه کردن به میانگین نتیجه بگیریم که این مکان برای زندگی مناسب است، خطا کرده ایم. زیرا این عدد مقدار متوسط ماه های زمستان و تابستان است. ما نیاز داریم تغییرپذیری درجات حرارت را بدانیم. یعنی درجه حرارت روزانه چقدر از متوسط ۶۵ درجه فارنهایت متفاوت است. از این رو باید شاخص های پراکندگی که نشان می دهد داده ها از میانگین چقدر دور و یا به آن نزدیک هستند را محاسبه کنیم. شاخص های پراکندگی، میزان پراکنده بودن نمرات حول و حوش مرکز دادهها را نشان می دهد که به ترتیب عبارتند از: دامنه تغییرات - انحراف متوسط، انحراف چارکی، واریانس و انحراف معیار.

دامنه تغییرات (R)

دامنه تغییرات یک شاخص پراکندگی و درواقع بی ثبات ترین شاخص و حساس ترین شاخص پراکندگی است که با داده های فاصله ای بایستی بکار رود و تفاضل بین کوچکترین و بزرگترین عدد در توزیع است (بدون در نظر گرفتن حدود واقعی اعداد)

$$R = \max - \min$$

$$R = \max - \min + 1$$

مثال: در توزیع نمرات ۳-۲۰-۱۴-۱۵-۹-۶-۵ دامنه تغییرات را محاسبه کنید:

$$R = 20 - 3 + 1 = 18$$

$$R = 18$$

نکته:

۱- دامنه تغییرات، برای نمونه های بزرگ شاخص بی ثباتی است.

۲- واریانس نمونه برداری دامنه تغییرات برای نمونه های کوچک، بزرگتر از واریانس نمونه برداری انحراف معیار نیست. ولی سریعاً با زیاد شدن N افزایش می یابد.

۳- دامنه تغییرات به جز در موارد خاص مستقل از حجم نمونه نیست.

۴- دامنه تغییرات برای نمونه های کوچک مناسب است.

انحراف چارکی

بیشتر در مواردی کاربرد دارد که نمره ها دارای مقیاس رتبه ای هستند و یا نمره ای در کرانه باشد. پراکندگی را در اطراف مرکز توزیع نشان می دهد. در داده های پرت به جای انحراف استاندارد استفاده می شود.

مثال: برای نمرات ۶۰۰-۳۲-۱۵-۹-۶-۵-۳ انحراف چارکی مناسب است؟

$$Q_1 \quad md \quad Q_3$$

$$SIRQ = \frac{Q_3 - Q_1}{2} = \frac{\text{چارک اول} - \text{چارک سوم}}{2}$$

$$Q = \frac{32 - 5}{2} = 13/5$$

برای محاسبه چارک متوسط اعداد طبقه بندی شده نیاز به محاسبه چارک اول و سوم داریم. شرایط استفاده از چارک متوسط (انحراف چارکی) مانند میانه است. بهترین مورد استفاده از انحراف چارکی هنگامی است که چولگی شدید است، زیرا تحت تأثیر نمرات بالا و پایین قرار نمیگیرد. این شاخص از دامنه تغییرات کوچکتر است.

محاسبه چارک ها در اعداد طبقه بندی شده

۱. اعداد را از کوچک به بزرگ مرتب کنید.

۲. میانه را حساب کنید. Q_2

سؤال: میانه اعداد سمت چپ و راست را محاسبه کنید. Q_1 و Q_2 مثال:

6-8-9-11-12-13-14-17

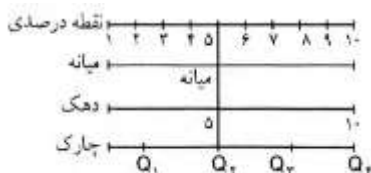
$$Q_1 = 8/5 \quad Q_2 = 11/5 \quad Q_3 = 13/5$$

نکته ۱

چارک یکم: یعنی نقطه ای که یک چهارم افراد زیر آن و سه چهارم بالای آن قرار دارند.

دهک یکم: نمره های یک دهم افراد زیر آن و ۹/۰ افراد از آن بزرگتر است.

صدک یکم: نمره های یک صدم افراد زیر آن و ۹۹/۰ افراد بالای آن قرار دارد.

نکته ۲: پس از محاسبه نمره چارک اول و سوم انحراف چارکی بدست می آید در صورتی که:

$$Q_3 - Q_2 < Q_2 - Q_1 \quad \text{کجی منفی} \quad Q_3 - Q_2 > Q_2 - Q_1 \quad \text{کجی مثبت} \quad Q_3 - Q_2 = Q_2 - Q_1 \quad \text{متقارن}$$

نقطه درصدی P_n

نقاط درصدی نمره را بر مقیاس صد نشان می دهد. یعنی نقطه ۵۰ درصدی برابر میانه است و نقطه ۲۵ درصدی برابر چارک اول است و نقطه ۷۵ درصدی برابر چارک سوم است.

$$P_{0/10} = D_1$$

$$P_{0/20} = D_2$$

$$P_{0/50} = md = Q_2$$

$$P_{0/25} = Q_1 \quad P_{0/75} = Q_3$$

دهک هم مثل نقطه درصدی، موقعیت نمره را در مقیاس ۱۰ تایی نشان می دهد و چارک هم موقعیت نمره را در مقیاس ۲۵ تایی در چهار موقعیت نشان می دهد.

فرمول محاسبه میانه و دیگر نقاط :

$$Q_1 = L + \left(\frac{\frac{1N}{4} - F_c}{F_i}\right)i \quad md = L + \left(\frac{\frac{N}{2} - F_c}{F_i}\right)i \quad Q_2 = L + \left(\frac{\frac{2N}{4} - F_c}{F_i}\right)i$$

$$D_6 = L + \left(\frac{\frac{6N}{10} - F_c}{F_i}\right)i \quad D_1 = L + \left(\frac{\frac{1N}{10} - F_c}{F_i}\right)i \quad P_{40} = L + \left(\frac{\frac{40N}{100} - F_c}{F_i}\right)i$$

مثال: چارک سوم، چارک اول انحراف چارکی دهک دوم، صدک شصت و هشتم را در داده های زیر محاسبه کنید.

X	F_i	F_c
25-29	17	100
20-24	29	86
15-19	21	54
10-14	18	33
5-9	18	15
	$\sum F_i$ = 100	

$$Q_3 = L + \frac{\frac{3N}{4} - F_c}{F_i} \cdot i$$

$$N = \frac{3 \times 100}{4} = 75$$

$$L = 19/5$$

$$F_c = 54$$

$$i = 5F_i = 29$$

$$Q_3 = \frac{19}{5} + \left(\frac{75 - 54}{29}\right) \times 5 = 23/12$$

$$Q_1 = L + \left(\frac{\frac{N}{4} - F_c}{F_i}\right)i \quad F_c = 15 \quad L = 9/5$$

$$Q_1 = \frac{9}{5} + \left(\frac{25 - 15}{18}\right) \times 5 = \frac{12}{28}$$

$$Q = \frac{Q_3 - Q_1}{2} = \frac{23/12 - 12/28}{2} = 5/42$$

$$D_2 = L + \left(\frac{\frac{2N}{10} - F_c}{F_i} \right) i$$

$$L=9/5 \quad F_c = 15$$

$$D_2 = \frac{9}{5} + \left(\frac{20 - 15}{18} \right) \times 5 \rightarrow D_2 = 10/89$$

$$F_c = 54 \quad L=19/5 \quad P_{N(0/68)} = L + \left(\frac{\frac{68n}{100} - F_c}{F_i} \right) i$$

$$I=5 \quad F_{i=29} \quad \frac{0/68 \times 100}{100} = 68$$

$$P_{(0/68)} = \frac{19}{5} + \left(\frac{68 - 54}{29} \right) \times 5 \rightarrow P_{(0/68)} = 21/91$$

رتبه درصدی

رتبه درصدی مثل نمره های استاندارد است که موقعیت نسبی فرد را در داخل گروه نشان می دهد یعنی با داشتن رتبه درصدی فرد می توانیم بگوییم که او از چند درصد گروه بهتر و یا بدتر عمل کرده است.

$$P_R = \left(\frac{F_c + \frac{F_i}{2}}{n} \right) \times 100$$

نکته: رتبه درصدی موقعیت فرد را در گروه و نقطه درصدی موقعیت نمره فرد را در داخل نمره ها (X) نشان می دهد. بطور مثال کسی که با نمره ۱۸، رتبه درصدی ۸۵ کسب کند، یعنی نمره ۱۸ (نقطه درصدی) از ۸۵ درصد افراد (رتبه درصدی) بهتر و از ۱۵ درصد افراد بدتر عمل کرده است.

مثال: اگر بخواهیم رتبه درصدی عدد ۲۲ را در جدول فوق مشخص کنیم، خواهیم داشت.

$$P_R = \left(\frac{54 + \frac{29}{2}}{100} \right) \times 100 = 68/5 \quad P_R = 68/5 \quad P_R = \left(\frac{F_c + \frac{F_i}{2}}{n} \right) \times 100$$

نکته ۱: در توزیع های نامتقارن اغلب از میانه به عنوان شاخص مرکزی و انحراف چارکی به عنوان شاخص پراکندگی استفاده می شود.

نکته ۲: اگر انحراف چارکی اندازه ها برابر صفر باشد، ۵۰ درصد اندازه هایی که در وسط قرار گرفته اند، با هم برابرند. در نتیجه چارک های یکم و دوم و سوم با هم برابرند و برعکس.

پرسش: کدام چراکندگی برای توزیع فراوانی زیر مناسب تر است؟

حدود طبقات	۵۰-۲۰	۴۰-۲۰	۶۰-۴۰	۶۰ و بیشتر
فراوانی	۲۵	۳۵	۳۰	۱۰

الف) انحراف چارکی ب) انحراف معیار ج) ضریب تغییرات د) انحراف متوسط

پاسخ: گزینه (الف) صحیح است.

انحراف متوسط (MD)

انحراف متوسط، یک شاخص پراکندگی است که به آن میانگین قدر مطلق انحراف نمره از میانگین گفته می شود.

$$MD = \frac{\sum |X - \bar{X}|}{N}$$

مثال: برای اعداد ۱-۲-۳-۴-۵ خواهیم داشت:

X	$X - \bar{X}$	$ X - \bar{X} $
5	2	2
4	1	1
3	0	0
2	-1	1
1	-2	2
		$\sum X - \bar{X} = 6$

$$md = \frac{6}{5} = 1.2$$

نکات مهم

۱- با این شاخص عملیات جبری را نمی توان انجام داد.

۲- در انحراف متوسط علائم اعداد و در انحراف چارکی کلیه اعداد مورد مطالعه قرار نمی گیرند.

۳- تأثیر انحرافات بزرگ را در شرایطی که تعداد زیادی انحرافات کوچک در برابر تعداد کمی انحراف بزرگ باشد، نشان نمی دهد (مهمترین کاستی).

۴- انحراف متوسط اعداد ثابت صفر است.

واریانس (S^2)

یک شاخص پراکندگی است که میانگین مجموع مجذورات انحراف نمره از میانگین می باشد؛ یعنی:

$$S^2 = \frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n} = \frac{\sum (X)^2}{n} - \frac{ss}{n} = \frac{\sum x^2 - \frac{(\sum x)^2}{n}}{n}$$

$$S^2 = \frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n}$$

محاسبه واریانس از راه انحراف نمره از میانگین

مثال برای اعداد ۱-۲-۳-۴-۵

$$S^2 = \frac{10}{5} = 2$$

X	$X - \bar{X}$	x^2
5	2	4
4	1	1
3	0	0
2	-1	1
1	-2	4
$\sum_{i=1}^n X - \bar{X} = 0$		$\sum x^2 = 10$

$$S^2 = \frac{\sum X^2 - \frac{(\sum X)^2}{n}}{n}$$

محاسبه واریانس از راه نمرات خام

نکته: هنگامی که واریانس را در نمونه محاسبه می کنیم در معرج کسر ۱-n که به آن درجه آزادی (df) گفته می شود استفاده می کنیم .

درجه آزادی: تعداد مشاهداتی است که می تواند آزادانه تغییر کند. بنابراین درجه آزادی واریانس ۱-n= df می باشد.

نکته مهم: واریانس ۵ عدد متوالی در نمونه برابر ۲/۵ و واریانس ۵ عدد متوالی در جامعه برابر ۲ می باشد.

X	x^2
5	25
4	16
3	9
2	4
1	1
$\sum X = 15$	$\sum x^2 = 55$

$$S^2 = \frac{55 - \frac{(15)^2}{5}}{5} = 2$$

انحراف معیار (انحراف استاندارد) S

$$S = \sqrt{2} = 1/41$$

جذر واریانس را انحراف معیار می گویند، یعنی در مثال فوق؛

نکته: توان دوم انحراف معیار، واریانس نام دارد. انحراف معیار، باثبات ترین شاخص پراکندگی است . هرچه قدر انحراف استاندارد بیشتر باشد، پراکندگی بیشتر است. شاید اساسی ترین فایده انحراف استاندارد این باشد که با استفاده از آن می توان مشخص کرد چه نسبتی از نمره ها در فاصله های مختلف نسبت به میانگین قرار گرفته است.

نکته مهم: زمانی که توزیع دارای کجی زیاد باشد از انحراف استاندارد باید با احتیاط استفاده شود. زمانی از S استفاده میشود که میانگین به عنوان شاخص مرکزی مورد استفاده قرار می گیرد . کلیه شاخص های پراکندگی (دامنه تغییرات، انحراف متوسط، انحراف معیار) با مقیاس حداقل فاصله ای بکار می روند.

ثبات پراکندگی به ترتیب

کمتر

بیشتر

انحراف معیار ← واریانس ← انحراف متوسط ← چارک متوسط ← دامنه تغییرات

$$R \leftarrow Q \leftarrow MD \leftarrow S^2 \leftarrow S$$

$$S > MD > Q \text{ : نکته مهم}$$

تأثیر چهار عمل اصلی در واریانس

در شرایط جمع و تفریق یک عدد ثابت در نمرات یک توزیع واریانس تغییر نمی کند.

$$S_1^2 = S^2 \quad \text{تفریق} \quad S_1^2 = S^2 \quad \text{جمع}$$

ولی در شرایط ضرب و تقسیم، واریانس قدیم در توان دوم مجذور عدد ثابت ضرب یا تقسیم می شود.

$$S_1^2 = S^2 : C^2 \quad \text{تقسیم} \quad S_1^2 = S^2 : C^2 \quad \text{ضرب}$$

مثال: اگر واریانس یک توزیع ۳۲ باشد و عدد در کلیه نمرات توزیع ضرب شود واریانس جدید برابر خواهد بود با:

$$S_1^2 = 2 \times 3^2 = 18$$

اگر واریانس ۵ و عدد ثابت ۶ با کلیه نمرات جمع شود، واریانس جدید برابر است با: $S_1^2 = 5$ (تغییری نمی کند)

تأثیر چهار عمل اصلی در انحراف معیار

در شرایط جمع و تفریق مثل واریانس است؛ یعنی، انحراف معیار تغییری نمی کند، ولی در شرایط ضرب و تقسیم مثل میانگین است؛ یعنی، در همان عدد ثابت ضرب یا تقسیم می شود.

$$S_1 = S \quad \text{تفریق} \quad S_1 = S \quad \text{جمع}$$

$$S_1 = S : C \quad \text{تقسیم} \quad S_1 = S : C \quad \text{جمع}$$

مثال: اگر انحراف معیار یک توزیع ۶ و یک نمره ثابت ۲ در کلیه نمرات توزیع ضرب شود، انحراف معیار جدید برابر است:

$$S_1 = 6 \times 2 = 12$$

اگر انحراف معیار یک توزیع ۶ و نمره ثابت ۳ با کلیه نمرات توزیع جمع شود انحراف معیار جدید برابر است با:

$$S=6 \text{ (تغییری نمی کند)}$$

نکات مهم

۱- میانه و نما در جمع و تفریق و ضرب و تقسیم یک عدد ثابت تابع میانگین بوده و مثل هم تغییر می کنند.

۲- در جمع و تفریق، واریانس - انحراف معیار - انحراف متوسط - دامنه تغییرات و انحراف چارکی مثل هم بوده و تغییر نمی کنند.

۳- در شرایط ضرب و تقسیم، انحراف معیار - انحراف متوسط - انحراف چارکی و دامنه تغییرات در همان عدد ضرب یا تقسیم می شوند.

۴- واریانس در مجذور آن عدد ضرب یا تقسیم می شود.

۵- واریانس اعداد ثابت صفر است.

۶- اگر چند جامعه با هم ترکیب شوند، میانگین و واریانس جامعه کل ترکیبی، بزرگتر از میانگین و واریانس جوامع تشکیل دهنده خواهد بود. مگر آن که میانگین جوامع برابر باشد که در آن صورت واریانس آنها هم برابر است.

۷- واریانس تفاوت ها در نمونه های همبسته برابر است با:

$$S_{y_1}^2 - S_{y_2}^2 = S_{y_1}^2 + S_{y_2}^2 - 2\rho S_{y_1} S_{y_2}$$

۸- واریانس تفاوت ها در نمونه های مستقل برابر است با:

$$S_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}^2 = S_{\bar{x}_1}^2 + S_{\bar{x}_2}^2 = \frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}$$

۹- واریانس مجموع برابر است با :

$$S_{(X+Y)}^2 = S_X^2 + S_Y^2 \pm 2Cov(X, Y) = (S_X^2 + S_Y^2) \pm 2rS_X S_Y$$

تصحیح شپرد

فرمول شپرد برای تصحیح انحراف معیار زمانی کاربرد دارد که فاصله طبقاتی بزرگ و تعداد طبقات کمتر از ۱۲ باشد.

$$S_c = \sqrt{S^2 - \frac{i^2}{12}}$$

مثال: اگر فاصله طبقاتی ۱۰ و انحراف معیار توزیع ۵ باشد، انحراف معیار تصحیح شده برابر خواهد بود با:

$$S_c = \sqrt{25 - \frac{10^2}{12}} = 4/97$$

ضریب پراکندگی (v)

همان ضریب نسبی واریانس است که بر اساس آن پراکندگی ویژگی یک گروه را با پراکندگی ویژگی دیگر همان گروه مقایسه می کنند.

$$V = \frac{S}{\bar{X}} \times 100 = \frac{\text{انحراف معیار}}{\text{میانگین}} \times 100$$

مثال: کارخانه ای دو نوع لاستیک اتومبیل تولید می کند. برای نوع الف میانگین عمر ۱۰۰۰۰ کیلومتر، با انحراف استاندارد ۲۰۰۰ کیلومتر، و برای نوع ب میانگین عمر ۱۱۰۰۰ کیلومتر با انحراف استاندارد ۱۰۰۰ کیلومتر می باشد. کدام نوع لاستیک بهتر است ؟

$$V = \frac{1000}{11000} \times 100 = 9 \text{ (ب)}$$

$$V = \frac{2000}{10000} \times 100 = 20 \text{ (الف)}$$

پاسخ: نوع (ب) بهتر است، زیرا هم میانگین عمر آن بیشتر است و هم ضریب تغییر آن کوچکتر.

موارد استفاده

زمانی که دو یا چند جامعه در مقایسه با هم دارای مشاهدات ناهمگون از نظر واحد اندازه گیری باشند، مانند یک جامعه بر حسب متر و یک جامعه بر حسب اینچ، و یا چند جامعه دارای میانگین های متفاوتی باشند، استفاده میشود. گاهی نیز مقیاس صفت مورد اندازه گیری در دو جامعه یکسان است ولی بزرگی مشاهدات آنها به طور قابل ملاحظه ای تفاوت دارد. مانند مقایسه پراکندگی سود و زیان در صنایع دستی با صنایع سنگین.

نکته ۱: ضریب تغییرات اعداد ثابت برابر صفر است.

پرسش: برای تعیین آنکه در ۳۰ روز گذشته به نسبت، قیمت دلار از ثبات بیشتری برخوردار بوده است یا یورو، استفاده از کدام شاخص آماری مناسب تر است؟

الف) انحراف متوسط ب) ضریب پراکندگی ج) ضریب چولگی د) واریانس

پاسخ: گزینه (ب) صحیح است.

گشتاورهای پیرامون میانگین

$$m_1 = \frac{\sum(X-\bar{X})}{N} = 0 \quad \text{گشتاور اول:}$$

$$m_2 = \frac{\sum(X-\bar{X})^2}{n} = S^2 \quad \text{گشتاور دوم:}$$

$$m_3 = \frac{\sum(X-\bar{X})^3}{n} \quad \text{گشتاور سوم:}$$

$$m_4 = \frac{\sum(X-\bar{X})^4}{n} \quad \text{گشتاور چهارم:}$$

گشتاور اول همیشه صفر است. گشتاور دوم همان واریانس است. گشتاور سوم برای محاسبه چولگی (کجی) بکار می رود یعنی:

$$SK = \frac{m_3}{m_2 \sqrt{m_2}}$$

گشتاور چهارم برای محاسبه کشیدگی بکار می رود، یعنی:

$$Kg = \frac{m_4}{(m_2)^2} - 3$$

نکته ۲: کشیدگی معیاری است بدون واحد که ارتفاع را نشان می دهد و رابطه معکوس با پراکندگی دارد.

اگر $k=0$ باشد، کشیدگی هم اندازه و هم ارتفاع توزیع نرمال است، اگر $k > 0$ باشد، از نرمال بزرگتر و پراکندگی کمتر و اگر $k < 0$

باشد، از نرمال کوتاهتر و پراکندگی بیشتر است.

فرمول کجی پیرسون

$$g_1 = \frac{\bar{x} - m_s}{s}$$

نکته:

۱- اگر $|sk| \leq 0/1$ باشد، تقریباً کجی وجود ندارد و جامعه نرمال است.

۲- اگر $0/1 \leq |sk| \leq 0/5$ باشد چولگی موجود اندک ولی غیر قابل اغماض است. درحقیقت جامعه از نظر تقارن اندکی با توزیع نرمال متفاوت است.

۳- اگر $|sk| > 0/5$ باشد چولگی زیاد و غیر قابل اغماض است. به عبارت دیگر جامعه از نظر قرینگی دارای تفاوت فاحشی با توزیع نرمال است.

نمره های استاندارد

نمره های استاندارد موقعیت فرد را در گروه معین می کنند. با داده های مقیاس حداقل فاصله ای کاربرد دارند. در تبدیل نمرات خام به نمره استاندارد از فرمول مقابل استفاده می کنیم:

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S}$$

مثال: در امتحانی که میانگین آن ۳۸ و انحراف معیار آن ۳ باشد، کسی که نمره ۴۴ گرفته است دارای $Z=2$ می باشد.

$$Z = \frac{44 - 38}{3} = \frac{6}{3} = 2$$

در تبدیل نمره Z به دیگر نمرات استاندارد از فرمول مقابل استفاده می کنیم:

$$X = \bar{X} - Z \frac{s_x}{2}$$

$$t = 2 + 5 \times 10 = 70$$

مثال: کسی که نمره او $Z=2$ باشد نمره t او برابر خواهد بود با:

انحراف استاندارد	میانگین	نمره های استاندارد
۱	۰	Z
۱۰	۵۰	T
۱۰۰	۵۰۰	CEEB
۲	۵	نه گانه
۱۵	۱۰۰	هوش و کسلر
۱۶	۱۰۰	هوش بینه
۲۰	۱۰۰	AGCT ارتش آمریکا

سپس در تبدیل نمرات به نمرات استاندارد دیگر به روش زیر عمل می کنیم:

$$CEEB = 500 + Z100$$

$$t = 50 + Z10$$

$$15 + Z10 = \text{هوش و کسلر}$$

$$AGCT = 100 + 20Z$$

$$16Z + 100 = \text{هوش بینه}$$

$$2Z + 5 = \text{نه گانه}$$

مثال:

۱- در آزمون CEEB فردی ۸۰۰ گرفته است، نمره Z او چقدر است؟

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S} = \frac{800 - 500}{100} = 3$$

۲- فردی که در یک آزمون نمره نه گانه او ۳ شده است، نمره Z او چقدر است؟

$$\text{Stanine} = 5 + 2z \rightarrow Z = \frac{3 - 5}{2} = -1$$

۳- نمره IQ فردی ۱۴۰ شده است، نمره Z او چقدر است؟

$$Z = \frac{140 - 100}{15} = 2/3$$

۴- نمره t فردی ۳۰ شده است، نمره Z او چقدر است؟

$$Z = \frac{30 - 50}{10} = -2$$

$$t = 50 + 10z$$

۵- نمره Z فردی ۲ شده است نمره CEEB او چقدر است؟

$$X = \bar{X} + Z.S \rightarrow 500 + (2 \times 100) = 700$$

۶- نمره Z فردی ۱/۵ می باشد، نمره نه گانه او چقدر است؟

$$X = 5 + (1/5 \times 2) = 8$$

۷- نمره Z فردی ۲- است نمره AGCT او چقدر است؟

$$X = 100 + (-2) \times 20 = 60$$

۸- نمره Z فردی -1/5 شده است. نمره t او چقدر است؟

$$t = 50 + (-1/5) \times 10 = 38$$

۹- نمره CEEB فردی ۳۵۰ شده است نمره هوشبهر او چقدر است؟

$$Z = \frac{X - \bar{X}}{S} = \frac{350 - 500}{100} = -1/2$$

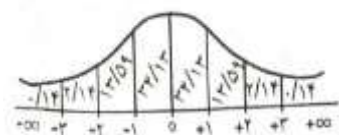
$$X = \bar{X} + ZS \rightarrow 500 + (-1/2) \times 100 = 450$$

۱۰- نمره نه گانه فردی ۸ شده است، نمره t وی چقدر است؟

$$Z = \frac{8 - 5}{2} = 1/2$$

$$= 75 \times 1/2, t = 50 + 2/5$$

۱۱-نمره IQ فردی ۴۵ شده است نمره t او چقدر است؟

$$Z = \frac{45 - 100}{15} = -3/67$$

$$t = 50 + (-3/67) \times 10 = 13$$

منحنی طبیعی و سطوح زیر منحنی

منحنی طبیعی (زنگوله ای یا گوس) یک توزیع طبیعی است.

۱. شکل آن به میانگین و انحراف استاندارد بستگی دارد.

۲. میانگین آن صفر و انحراف استاندارد آن یک می باشد.

۳. در عمل یک منحنی طبیعی داریم و بالاترین ارتفاع در میانگین است.

۴. در منحنی طبیعی میانگین و میانه و نما با هم برابر هستند.

به طوریکه می بینیم مشخص می شود که 34/13 درصد افراد بین ۱+ تا $\bar{X}$ قرار می گیرند. همین طور ۱۳/۵۹ درصد افراد بین ۲+ تا ۱+ قرار می گیرند و ۲/۱۴ درصد افراد بین ۳+ تا ۲+ و ۰/۱۴ درصد افراد بین $+\infty$ تا ۳+ قرار می گیرند.

این درصدها برای طرف چپ منحنی به دلیل تقارن هم صادق است. اگر بخواهیم رتبه درصدی افراد را بر اساس منحنی نرمال محاسبه کنیم به روش زیر عمل می کنیم:

اگر داده (Z) یک عدد باشد توجه می کنیم مثبت است یا منفی، در صورت مثبت بودن با رتبه درصدی اولیه ۵۰ جمع می کنیم و اگر منفی بود از رتبه درصدی ۵۰ کم می شود.

$$50 + 34/13 \rightarrow 84/13 \text{ درصد}$$

رتبه درصدی $Z=1$ چقدر است؟

$$50 - 34/13 = 15/87$$

رتبه درصدی $Z=-1$ چقدر است؟

در صورتیکه سطوح بین دو نمره Z خواسته شود دیگر ۵۰ کاربردی ندارد و سطوح زیر منحنی محاسبه میشود.

$$\text{درصد } 34/13 + 34/13 = 68/26$$

مثال: سطوح زیر منحنی بین ± 1 چقدر است؟

سطوح دیگر عبارتند از:

$$\bar{X} + 3 \rightarrow 49/86 \text{ درصد}$$

$$\bar{X} + 2 \rightarrow 47/72 \text{ درصد}$$

$$\bar{X} - 3 \rightarrow 49/86 \text{ درصد}$$

$$\bar{X} - 2 \rightarrow 47/72 \text{ درصد}$$

سطوح بین مثبت و منفی

$$81/85 \text{ درصد} \rightarrow 2- \text{ تا } +1 \quad 99/77 \text{ درصد} \rightarrow 3+ \text{ تا } -3 \quad 95/44 \text{ درصد} \rightarrow 2+ \text{ تا } -2$$

در صورتیکه به صورت اعشاری باشد با روش زیر عمل می کنیم:

رتبه درصدی $Z = 1/5$ چقدر است؟

$$50 + 34/13 + 13/59 \times \frac{5}{10} = 90/93$$

رتبه درصدی $Z = -2/5$ چقدر است؟

$$50 - \left[34/13 + 13/59 + 2/14 \times \frac{25}{100} \right] = 1/75$$

رتبه درصدی $Z = 1/0.2$ چقدر است؟

$$50 + 34/13 + 13/59 \times \frac{2}{100} = 84/40$$

سطوح زیر منحنی بین $Z = 1/75$ تا $Z = -1/5$ چقدر است؟

$$P_R = -1/5 \rightarrow \left[34/13 + 13/59 \times \frac{5}{10} \right] = 40/93$$

$$40/93 + 44/32 = 85/25 P_R = -1/75 \rightarrow \left[\frac{34}{13} + \frac{13}{59} \times \frac{75}{10} \right] = 44/32$$

نکات مهم

۱- انتقال از نمره های خام به نمره تراز Z شکل نمره را تغییر نمی دهد.

۲- اگر توزیع نمره های خام دارای کجی باشد، توزیع Z نیز دارای کجی است.

۳- برخلاف رتبه های درصدی اختلاف در نمره های Z اختلاف در نمره های خام را نشان می دهد.

۴- نسبت اختلاف نمره ها در توزیع اصلی یا نمره های خام، مساوی نسبت اختلاف بین نمره های Z آنها است. بنابراین فاصله بین اندازه نمره های اصلی در تبدیل به نمره های Z تغییر نمی کند.

۵- در نمره های نه گانه، ۹ فاصله یا واحد وجود دارد که هر فاصله یا واحد آن، مساوی نصف واحد انحراف معیار است. واحد میانی (پنجمین نمره نه گانه) نقطه میانی توزیع را نشان می دهد که دربرگیرنده ۲۰ درصد موارد است. چهارمین، سومین، دومین، و نخستین نمره نه گانه، از مرکز توزیع به سمت کرانه انتهایی پایین توزیع، به ترتیب ۱۷، ۱۲، ۷، ۴ درصد از موارد را دربرمی گیرد. (و برعکس) نمره ۹ گانه مانند رتبه درصدی نقطه ای بر روی مقیاس نیست، بلکه دربرگیرنده محدوده وسیعی از توزیع است. به همین دلیل نسبت به اختلاف های قابل توجه در طول مقیاس حساس نیست، اما نسبت به اختلاف های موجود در کرانه های انتهایی توزیع، به صورت گمراه کننده های حساس است.

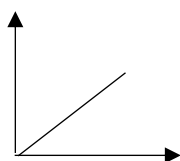
۶- نمره های کلاسی مانند نمره های هوشی دارای توزیع بهنجار هستند. و بیشتر برای دوره ابتدایی که مطالب از پیوستگی بیشتری برخوردارند مناسب است.

همبستگی بررسی رابطه بین دو متغیر با چند متغیر است، یعنی به دنبال این امر هستیم که آیا افزایش یا کاهش یک متغیر تأثیری روی متغیر دیگر دارد. فنون توصیفی در اینگونه مطالعات (که در آنها فقط ارتباط بین متغیرها، بدون آنکه هیچ یک از آنها دستکاری یا کنترل شود، مورد بررسی قرار میگیرد) عبارتست از میزان همخوانی (مانند ضریب فای یا ضرایب مشابه دیگر) برای مواردی که دو متغیر اندازه گیری شده طبقه ای باشد. ضریب رتبه ای اسپیرمن برای مواقعی که دو متغیر مورد اندازه گیری در مقیاس ترتیبی بیان می شوند، و سرانجام ضریب همبستگی پیرسون برای مواقعی که دو متغیر مورد بحث دارای مقیاس فاصله ای باشند. هر کدام از اینها نشان دهنده قدرت ارتباط بین دو متغیر است.

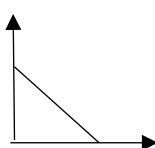
اگر هدف بررسی یک متغیر مثل X روی متغیر دیگر مثل Y باشد، بررسی همبستگی تک متغیری است. اصطلاحاً به پژوهش های تک متغیری موقعیت های مصنوعی گفته می شود. اگر هدف بررسی چند متغیر مثل $X_1, X_2, \dots, X_n$ بر روی یک متغیر دیگر یعنی Y باشد، بررسی همبستگی چند متغیری است. اگر هدف بررسی چند متغیر $X_1, X_2, \dots, X_n$ بر روی چند $Y_1, \dots, Y_n$ باشد، همبستگی کانونی است. در این مطالعات متغیر مستقل را متغیر پیش بینی کننده و متغیر وابسته را متغیر پیش بینی شونده گویند.

جهت همبستگی و شدت همبستگی

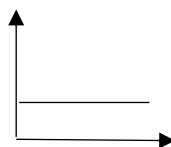
جهت همبستگی: اگر افزایش یک متغیر با افزایش متغیر دیگر همراه شود یا کاهش یک متغیر با کاهش متغیر دیگر همراه شود همبستگی مستقیم است. ولی اگر، افزایش یک متغیر با کاهش متغیر دیگر یا کاهش یک متغیر با افزایش متغیر دیگر همراه باشد، همبستگی منفی است. هنگامی که شیب پراکندگی (خط رگرسیون) افقی یا عمودی باشد، همبستگی صفر است.

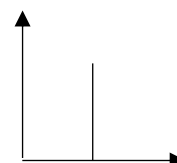
همبستگی مستقیم خطی کامل

همبستگی کامل منفی

همبستگی صفر

همبستگی صفر

شدت همبستگی: دامنه همبستگی بین -1 و $+1$ یعنی همبستگی -1 معکوس و کامل، همبستگی $+1$ مستقیم و کامل است. مقدار همبستگی صفر تا $+1$ می باشد (شیولسون، ۱۳۸۰: ۱۷۶). هر داده ای بین این دو حد ناقص است. یعنی همبستگی $+0.99$ ناقص است. هرچه همبستگی به قدر مطلق 1 نزدیکتر باشد شدت آن بیشتر است. مثال: همبستگی -0.90 از همبستگی $+0.70$ شدت بیشتری دارد.

نکته: اگر ضریب همبستگی از $+0.70$ بالاتر باشد می گوئیم رابطه خطی است. اگر پایین تر باشد رابطه غیرخطی است و در صورت غیر خطی بودن رابطه بین دو متغیر از ضریب همبستگی ای تا 0.1 استفاده کنیم.

$$\eta = 1 - \frac{SS_{reg}}{SS_{reg}}$$

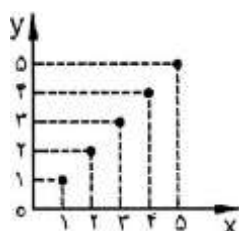
نام	X	Y
حسن	۵	۵
علی	۴	۴
احمد	۳	۳
مهدی	۲	۲
محمد	۱	۱

X	Y
5	1
4	2
3	3
2	4
1	5

نکته ۱: برای محاسبه همبستگی ابتدا باید نمودار پراکندگی را رسم کرد. اگر نقاط به خط فرضی نزدیک باشند، همبستگی زیاد است.

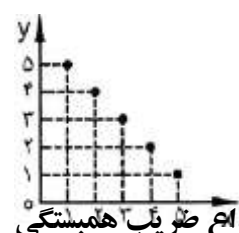
نکته ۲: چهار عمل اصلی (+, -, ×, ÷) یک نمبر در کلیه نمرات یک توزیع هیچ تأثیری روی ضریب همبستگی ندارد. مثلاً اگر همبستگی بین X, Y (قد و وزن) ۰/۵ باشد همبستگی بین 2X و Y همان ۰/۵ خواهد بود

X	Y
150	112
165	108
175	103
180	101
192	99

$$r_{xy} = -1$$

X	Y
150	145
160	140
170	173
160	142
150	141

$$r_{xy} = -1$$

انواع ضریب همبستگی

الف) در حالتی که دو متغیر اسمی و یا یکی اسمی و دیگری رتبه ای باشند: ضرایب عبارتند از کرامر - توافق C - لاندای - تاو گودمن و کراسکال - همبستگی کرامر: (جدول از ۲×۲ بیشتر باشد و حداقل یکی از متغیرها چند ارزشی است). رابطه مقارن نیست. مانند بررسی این فرض: بین جنس دانشجویان و گرایشات سیاسی آنها رابطه وجود دارد. جنس اسمی و گرایشات سیاسی هم متغیر اسمی. (بی طرف تندرو، محافظه کار). معادله آن عبارتست از: $u = \sqrt{\frac{x^2}{n(L-1)}}$ که n تعداد حجم نمونه و L تعداد ردیف یا ستون، هر کدام که تعداد کمتری دارند.

سیاسی جنسیت	گرایش	بیطرف	تندرو	محافظه کار	جمع
خانم ها	۳۲	۲۲	۵	۵۹	
آقایان	۵	۳۰	۱۰	۴۵	
جمع	۳۷	۵۲	۱۵	۱۰۴	

$$u = \sqrt{\frac{21.0982}{104(2-1)}} = 45$$

نکته: هنگامی که تعداد کمتر سطر یا ستون برابر ۲ باشد، فرمول بالا به علت این که مقدار L برابر با یک می‌شود، به صورت زیر که به همبستگی فی معروف است، تبدیل می‌شود.

$$\varphi = \sqrt{\frac{x^2}{n}}$$

-همبستگی c توافقی: (جدول از 2×2 بیشتر باشد و حداقل یکی از متغیرها چند ارزشی است). معادله آن عبارتست از:

$$C = \sqrt{\frac{x^2}{x^2 + n}}$$

-ضریب همبستگی لاندا: این ضریب تفسیر روشن تری از همبستگی می‌دهد. شما تا چه اندازه می‌توانید از روی جنس افراد، گرایشات سیاسی آنها را پیش بینی کنید و یا برعکس. این ضریب امکان چنین پیش بینی را می‌دهد.

معادله آن عبارتست از: $Y = \frac{e_1 - e_2}{e_1}$. در این رابطه e_1 اشتباه گروه بندی در موقعیت اول و e_2 اشتباه گروه بندی در موقعیت دوم می‌باشد.

(ب) ضریب همبستگی در حالتی که هر دو متغیر دارای مقیاس رتبه ای باشند: عبارتند از گاما - تاو کندال -b تاو کندال -c -ضریب dسامرز.

نکته: همه ی این ضرایب قرینه هستند. بدین معنا که با تغییر متغیر مستقل و وابسته در مقدار ضریب تغییری ایجاد نمی‌شود.

-ضریب گاما (G): رابطه ی بین دو متغیر دو مقوله ای ترتیبی را به دست می‌دهد. مانند رابطه ی سطح تحصیلات مادران با نگرش آنان نسبت به تحصیلات دختران.

-ضریب لامبدا (λ): رابطه ی بین دو متغیر نامتقارن است و رابطه ی ماقبل و مابعد را در یک توالی از رفتارها مطرح می‌کند. به ما می‌گوید متغیر a تا چه حد متغیر b را پیش بینی می‌کند. عکس آن ممکن نیست (سرمد و دیگران، ۱۳۸۰: ۲۲۳). مقدار آن بین صفر و یک است.

-ضریب کپا (K): اگر چند متغیر اسمی و رابطه متقارن باشد از این ضریب استفاده می‌شود. مثلاً اگر k داور N شیء را به m مقوله اسمی تبدیل کنند، آماره کپا میزان توافق داورها در مورد اینگونه طبقه بندی را نشان می‌دهد. مقدار آن بین صفر و یک است.

-ضریب هماهنگی (w) یا توافق کندال (u): در پژوهش هایی که در آنها بیش از دو مجموعه رتبه وجود دارد و مایلیم بدانیم که بین رتبه هایی که توسط m داور به n فرد داده شده تا چه حد توافق وجود دارد، از این دو شاخص استفاده می‌شود. وقتی داده ها به صورت زوج های همتا و نه به صورت رتبه جمع آوری شده باشد، روش ضریب توافق کندال (u) مناسبتر است (سرمد و دیگران، ۱۳۸۰: ۲۲۴). مقدار w بین صفر و یک است مقدار u اگر k زوج باشد $(1 - \frac{1}{k})$ و اگر k فرد باشد $(\frac{-1}{k})$ ، حداکثر برابر یک است.

$$\omega = \frac{SS_r}{\frac{1}{12}m^2(n^2 - n)}$$

m = تعداد داوران

n = تعداد افراد رتبه بندی شده

SS_r = واریانس مجموع رتبه ها

آزمون تقریبی معنادار بودن نیز با استفاده از مشخصه آماری زیر بدست می آید:

$$X_{ab}^2 = m(n - 1)\omega$$

نکته: هرگاه پژوهشگر بخواهد اثر متغیر سوم را ثابت نگهدارد و میزان رابطه ی دو متغیر دیگر را مشخص کند، از ضریب همبستگی رتبه ای تفکیکی کندال باید استفاده کند.

همبستگی گشتاوری پیرسون

زمانی استفاده می شود که:

۱- هر دو متغیر توزیع نرمال داشته باشند.

۲- پراکندگی نمرات در هر دو متغیر یکسان باشد.

۳- توزیع خطی باشد

۴- مقیاس متغیرها حداقل فاصله ای باشد (یا نسبی). مهمترین مفروضه این است که هر دو متغیر دارای حداقل مقیاس فاصله ای باشند. مثل: قد و وزن هوش و پیشرفت تحصیلی.

فرمول مهم:

$$r_{xy} = \frac{\sum(X - \bar{X})(Y - \bar{Y})}{S_x \cdot S_y} = \frac{cov}{S_x \cdot S_y} = \frac{Zx \cdot Zy}{n}$$

ضریب همبستگی رتبه ای اسپیرمن

هنگامی که فقط دو دسته رتبه وجود داشته باشد (تعداد رتبه ها کم)، از ضریب اسپیرمن و یا تاو کندال می توان استفاده کرد. ضریب اسپیرمن از زوج های همتا استفاده می کند. زمانی کاربرد دارد که داده ها رتبه ای باشد. یکی از متغیرها یا هر دو متغیر و یا اینکه داده ها فاصله ای، ولی مفروضه های آمار پارامتریک رعایت نشده باشد. مثل: ترتیب تولد و رتبه در کلاس. وقتی رابطه غیرخطی باشد، داده های فاصله ای باید به رتبه تبدیل شوند. این ضریب برای رابطه های کاملاً غیر خطی مناسب نیست.

$$D = R_x - R_y r_s = 1 - \frac{6 \sum D^2}{n(n^2 - 1)}$$

خلافت X	پیشرفت تحصیلی Y	R_x	R_y	D	D^2
120	18	2	3	-1	1
112	19	4	2	2	4
118	12	3	5	-2	4
125	17	1	4	-3	9
101	19/5	5	1	4	16
					$\sum D^2 = 34$

$$r_s = 1 - \frac{6 \times 34}{2} \rightarrow 1 - \frac{204}{120} = 1 - 1/7 \rightarrow 0/7$$

نکته: زمانی که اعداد تکرار میشوند، برای تعیین رتبه اعداد مشابه باید بشرح زیر عمل کرد:

X	Y	R_x	R_y	D	D^2
18	29	5	6	-1	1
19	42	3	2	1	1
17	35	7/5	4	3/5	12/25
18	35	5	4	1	1
25	28	1	7	-6	36
12	21	9	8	1	1
23	35	2	4	-2	4
11	66	10	1	9	81
18	11	5	10	-5	25
17	14	7/5	9	-1/5	2/25
					$\sum D^2 = 164/5$

$$\frac{3+4+5}{3} = 4$$

$$\frac{7+8}{2} = 7/5$$

$$\frac{4+5-6}{3} = 5 \text{ رتبه عدد تکراری}$$

$$r_s = 1 - \frac{6 \times \sum D^2}{n(n^2 - 1)} = 1 - \frac{6 \times 164/5}{10(10^2 - 1)} = 1 - \frac{987}{990} = 0/003$$

نکته: اگر $n \leq 30$ از جدول استفاده کنید. اگر $n \geq 30$ از فرمول زیر مقدار بحرانی را بیابید. اگر بین مقادیر مثبت و منفی بود همبستگی وجود ندارد.

$$r_s = \frac{\pm z}{\sqrt{n-1}}$$

در مثال بالا اگر فرض کنیم افراد نمونه ۶۵ نفر هستند. بنابراین داریم:

نکته: اگر $r_s = \frac{\pm 1/96}{\sqrt{65-1}} = \pm 0/245$ اگر آماره آمازون $r_s = 0/40$ باشد، چون خارج از دامنه ی $\pm 0/245$ است فرض صفر رد می شود. یعنی بین رتبه ها همبستگی وجود دارد.

ضریب همبستگی دو رشته ای نقطه ای

زمانی مورد استفاده قرار می گیرد که یک متغیر پیوسته و دیگری دوارزشی واقعی باشد یا یک متغیر پیوسته و دیگری دوارزشی و فرض نرمال بودن توزیع رعایت نشده باشد. مثل: همبستگی بین نمره کل آزمون و یک سؤال یا جنسیت و نمره در یک آزمون که می تواند از یک کمتر باشد تابع p و q است. در حالت بیشینه مقدار آن از ۱ کمتر است. ($r = 0.7978$)

۱- **ضریب همبستگی دو رشته ای:** یک متغیر پیوسته و دیگری دو ارزشی ساختگی است. می تواند از یک بیشتر باشد. توزیع نرمال و رابطه خطی است. منظور از ساختگی یعنی ما مثلاً نمرات ریاضی ۱۵-۱۵-۹-۸ را به صورت مردود - قبول طبقه بندی کنیم (۰ و ۱).

X	X'
۱۵	۱
۱۵	۱
۹	۰
۸	۰

۲- **ضریب همبستگی فی:** زمانی کاربرد دارد که هر دو متغیر دوارزشی واقعی باشند یا هر دو متغیر دوارزشی و فرض نرمال بودن رعایت نشده باشد و رابطه مقارن باشد. یعنی جای متغیرها عوض شود نتیجه تغییر نمی کند. مانند رابطه جنسیت و وضع سواد (بیسواد-باسواد) و یا همبستگی بین دو سؤال (در کتاب خانم سرمد برای این مورد تراکوریک پیشنهاد شده است، ص ۲۲۲) که البته بیشتر فی بکار می رود.

۳- **ضریب همبستگی تراکوریک:** زمانی کاربرد که یک یا هر دو متغیر دو ارزشی ساختگی باشند. یا هر دو متغیر دو ارزشی و فرض نرمال بودن رعایت شده باشد، مثل همبستگی بین پاسخ گروه قوی و ضعیف به سؤال ۱.

۴- **ضریب همبستگی کانونی:** هنگامی که بخواهیم رابطه بین دو یا چند متغیر را با دو یا چند متغیر دیگر بررسی کنیم، از این ضریب همبستگی استفاده می کنیم.

۵- **همبستگی تفکیکی (پاره ای):** ضریب همبستگی دو متغیری است. برای داده های ناپیوسته که اثر متغیر سوم و بعدی را می خواهیم روی هر دو متغیر حذف کنیم، بکار میرود.

$$r_{XY \cdot Z}$$

$$r_{XY \cdot ZF}$$

$$r_{XY \cdot Zfg}$$

مرتبه اول

مرتبه دوم

مرتبه سوم

رابطه پیشرفت تحصیلی و خلاقیت با حذف اثر هوش بر روی هر دو متغیر (تفکیکی مرتبه اول)

۶- **ضریب نیمه تفکیکی:** اثر متغیر سوم و بعدی را روی یکی از متغیرها حذف می کنیم:

$$r_{X(Y \cdot Z)}$$

$$r_{X(Y \cdot Zf)}$$

مرتبه اول

مرتبه دوم

نکته: تفسیر ضریب همبستگی نباید برحسب درصد و نسبت باشد. مثلاً $r_{xy} = 0.70$ هفتاد درصد رابطه بین متغیرها را تبیین نمی کند و $r_{xy} = 0.90$ دقیقاً دو برابر $r_{xy} = 0.45$ نیست.

خلاصه همبستگی ها

گشتاوری پیرسون	R	پیوسته	پیوسته	بائباترین روش است.
تفاوت رتبه ها (rho)	ρ	رتبه ای	رتبه ای	بیشتر به جای همبستگی گشتاوری به کار برده میشود، وقتی که تعداد موارد کمتر از ۳۰ است.
تای کندال	τ	رتبه ای	رتبه ای	زمانی که تعداد موارد ۱۰ کمتر است، به جای rho به کار برده می شود.
دو رشته ای	r_{bis}	دو ارزشی ساختگی	پیوسته	مقدار این همبستگی گاهی اوقات از ۱ بیشتر میشود و خطای استاندارد آن بزرگتر از ۲ است. از این روش در تجزیه و تحلیل سؤال استفاده می شود.
دو رشته ای گسترده	r_{wbis}	دو ارزشی ساختگی گسترده	پیوسته	زمانی به کار برده می شود که علاقمند به مطالعه افرادی هستید که در کرانه های انتهایی متغیر دو ارزشی قرار دارند.
دو رشته ای نقطه ای	r_{pbis}	دو ارزشی واقعی	پیوسته	ضریب همبستگی حاصل در این روش کوچکتر از ۲ و بسیار کوچکتر از r_{pbis} است.
چهارخانه ای (تراکوریک)	r_t	دو ارزشی ساختگی	دو ارزشی ساختگی	زمانی به کار برده می شود که هر دو متغیر را بتوان در نقطه‌ی بحرانی معینی به دو قسمت تقسیم کرد.
ضریب فی	ϕ	دو ارزشی واقعی	دو ارزشی واقعی	برای محاسبه همبستگی درونی بین سؤال ها در آزمونه‌ای چندگزینه ای یا دوگزینه ای به کار برده می شود.
ضریب توافقی	c	دو یا چند طبقه ای	دو یا چند طبقه ای	در برخی شرایط معین، با r_t قابل مقایسه است. ارتباط نزدیکی با ϕ دارد.
شاخص رابطه نامتقارن سامرز	d	هر دو متغیر دو مقوله ای یا رتبه ای		اینکه کدام متغیر مستقل یا وابسته نامگذاری میشود در نوع محاسبه‌ی شاخص تأثیر دارد.

نکته

- ۱- **متغیر پیوسته:** به متغیری گفته می شود که پیوستار زیربنایی آن تمایل به توزیع طبیعی یا بهنجار دارد. نمونه هایی از این متغیر عبارتند از: وزن، توانایی یا پیشرفت تحصیلی که به وسیله آزمون های استاندارد اندازه گیری می شوند.
- ۲- **متغیر دوارزشی ساختگی:** وقتی حاصل می شود که یک متغیر پیوسته بر اساس یک معیار قراردادی که غالباً نزدیک مرکز داده هاست، به دو گروه تقسیم شود. به عنوان مثال، تقسیم بندی دانش آموزان به موفق - ناموفق، بالای متوسط، پایین متوسط، قبول - رد، و صمیمی - بی تفاوت در یک مقیاس نگرش سنج.
- ۳- متغیر دوارزشی واقعی: نقطه برش نسبتاً روشنی دارد (البته، نه ضرورتاً مطلق) به طوری که سرانجام داده های این متغیر به دو گروه تقسیم میشوند. نمونه هایی از این متغیر عبارتند از: مذکر - مؤنث، مرده - زنده، معلم غیر معلم، مردود - نامردود، و سیگاری - غیر سیگاری. متغیرهای دیگری وجود دارند که برای محاسبه همبستگی، میتوان آنها را دوارزشی واقعی تلقی کرد. نظیر کور رنگی - غیر کور رنگی، الکلی - غیر الکلی و پاسخ های صحیح - غلط یک سؤال معین در یک آزمون. توزیع های زیربنایی دوارزشی های واقعی اگر دارای تفاوت های مطلق نباشند، دونمایی و یا به طور نسبی ناپیوسته هستند.

کوواریانس (واریانس مشترک)

کوواریانس تغییرپذیری مشترک بین دو متغیر را گویند (واریانس یک متغیر). مقدار و جهت رابطه بین دو متغیر را اندازه می گیرد. ولی دو محدودیت دارد. مقدار کوواریانس به مقدار تغییرپذیری نمره های X و Y بستگی دارد. اگر پراکندگی زیاد کوواریانس نیز زیاد باشد، در نتیجه نمی توان کوواریانس اندازه های مختلف را با هم مقایسه کرد. تفاوت در مقدار کوواریانس ممکن است در اثر رابطه بین متغیرها، تفاوت در انحراف معیارها و یا تفاوت در رابطه و انحراف معیارها باشد. شاخصی که از تفاوت در اندازه مقیاس ها تأثیر نپذیرد همبستگی است. این عمل تصحیح از رابطه الف بدست می آید (شیولسون، ۱۳۸۰: ۱۷۵)

$$\text{Con} = \frac{\sum(xy)}{n-1} = \frac{\sum(x-\bar{x})(y-\bar{y})}{n-1}$$

فرمول محاسبه

پرسش: اگر کوواریانس X و Y صفر باشد، کدام عبارت درباره X و Y صحیح است؟

الف) رابطه ای وجود ندارد. ب) رابطه ای غیر خطی وجود دارد.

ج) دو متغیر مستقل هستند. د) یا رابطه غیر خطی با استقلال وجود دارد.

پاسخ: گزینه (د) صحیح است. اگر کوواریانس صفر شد، نمی توان حکم به استقلال دو متغیر داد، چون ممکن است بین آنها رابطه ای غیرخطی وجود داشته باشد که بوسیله کوواریانس مشخص نمی شود. چون کوواریانس فقط نوع رابطه خطی دو متغیر را تعیین می کند.

مثال ۱: اگر COV برابر ۵۵ و $S_y^2 = 64$ باشد، همبستگی بین X, Y چقدر است؟

$$r_{xy} = \frac{\text{cov}}{S_x \cdot S_y} = \frac{55}{8 \times 9} = \frac{55}{72} = +0.76$$

مثال ۲: اگر $\sum(X - \bar{X}) = 5$ و $\sum(Y - \bar{Y}) = 8$ باشد و انحراف معیار X برابر ۱۰ و انحراف معیار Y برابر ۱۶ باشد، ضریب همبستگی چقدر است؟

$$r_{xy} = \frac{\sum(X - \bar{X})(Y - \bar{Y})}{S_x \cdot S_y} = \frac{5 \times 8}{10 \times 16} = \frac{40}{160} = +0.25$$

مثال ۳: اگر $Z_X = 2$ و $Z_Y = 3/5$ باشد و حجم نمونه برابر ۴۰ نفر، ضریب همبستگی چقدر است؟

$$r_{xy} = \frac{Z_X \cdot Z_Y}{n} = \frac{2 \times 3/5}{40} = \frac{7}{40} = +0.175$$

مثال ۴: چنانچه میانگین وزن دانش آموزان ($n=10$) برابر ۵۰ و میانگین قد همین گروه ۱۱۰ cm باشد و فردی قد ۱۱۵ cm و وزن ۵۸ kg داشته باشد، میزان همبستگی بین قد و وزن او چقدر است؟

$$S_1 = 5 \text{ وزن و } S_2 = 3 \text{ قد}$$

$$\text{وزن } Z_X = \frac{X - \bar{X}}{S} = \frac{58 - 50}{5} = 1/6$$

$$\text{قد } Z_Y = \frac{Y - \bar{Y}}{S} = \frac{115 - 110}{3} = 1/67$$

$$r_{xy} = \frac{Z_X \cdot Z_Y}{n} = \frac{1/6 \times 1/67}{10} = +0.27$$

$$V = r_{xy}^2 \times 100$$

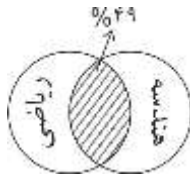
ضریب تعیین (درصد واریانس مشترک)

ضریب تعیین نشان دهنده میزان تأثیری است که متغیر X (مستقل) در متغیر Y (وابسته) ایجاد می کند یا به عبارتی با محاسبه این ضریب می توان تعیین کرد چند درصد از کل واریانس X ناشی از واریانس Y است.

$$r_{xy}^2 = \frac{cov^2}{S_x^2 \cdot S_y^2} = \frac{\text{واریانس مشترک}}{\text{کل واریانس}}$$

نکته: ضریب تعیین هیچ وقت منفی نخواهد شد، زیرا برای محاسبه آن ضریب همبستگی مجذور می شود.

سؤال: اگر همبستگی بین نمره ریاضی و نمره هندسه ۰/۷ باشد، درصد واریانس را بدست آورده و با شکل نشان دهید.

۵۱٪ = عوامل دیگر

$$V = (0.7)^2 \times 100 = 49$$

عواملی که بر ضریب همبستگی تأثیر می گذارند:

۱. اساس رابطه از جامعه ای به جامعه دیگر فرق می کند. مثلاً در افراد بشر در سنین ۱۶-۱۰ سالگی بین سن تقویمی و توانایی فیزیولوژیکی همبستگی بالایی وجود دارد. ولی بین این دو متغیر در سنین ۲۶-۲۰ سالگی همبستگی وجود ندارد.
۲. پراکندگی متغیرها در جوامع مختلف متفاوت است. بدین معنی که هرچه تجانس بیشتر باشد (واریانس کمتر باشد)، همبستگی کمتر است. به عنوان مثال، در یک پژوهش اگر همه باهوش باشند، دامنه محدود و مقدار r کاهش می یابد.
۳. همبستگی بین دو متغیر تحت تأثیر همبستگی آنها با متغیر سوم قرار دارد. به عنوان مثال، همبستگی بین فیزیک و ریاضی ممکن است به دلیل همبستگی این متغیرها با هوش باشد.
۴. استفاده از گروه های انتهایی ضریب همبستگی را زیاد می کند. نمره های انتهایی در حجم های کوچک بر همبستگی تأثیر زیاد می گذارد.
۵. اگر n افزایش یابد، احتمال معناداری r بیشتر است.
۶. وقتی متغیرها نامرتب باشند، r کاهش می یابد.
۷. رابطه غیر خطی امکان دارد مقدار ضریب همبستگی پیرسون را به صفر نزدیک کند.

۸. محدودیت در دامنه تغییرات ضریب همبستگی را کاهش می دهد. برای وجود محدودیت در دامنه تغییر باید واریانسها یا انحراف معیارهای متغیرهایی که ضریب همبستگی آنها محاسبه می گردد مورد بررسی قرار گیرند. کوچک بودن واریانس ها می تواند نشانه محدودیت در دامنه تغییر باشد.

۹. اگر واریانس کوچک باشد، تفسیر ضریب همبستگی باید با احتیاط لازم صورت گیرد.

نکته ۱: آزمون معناداری برای همبستگی در دو متغیر مستقل آزمون t فریدلی است و اگر گروهها مستقل است آزمون Z فیشر و اگر ضریب همبستگی را در دو گروه وابسته مقایسه کنیم t استیودنت است.

نکته ۲: درجه آزادی همبستگی برابر است با: $d.f = n - 2$

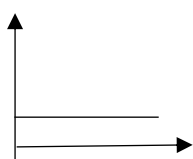
تحلیل همبستگی از نوع پیش بینی: رگرسیون و پیش بینی

زمانی که بین دو متغیر همبستگی وجود داشته باشد، میتوان از طریق رگرسیون مقدار یک متغیر (Y) را از روی یک متغیر دیگر (X) پیش بینی یا برآورد کرد، و هرچه همبستگی بین متغیرها بالاتر باشد، به همان اندازه پیش بینی دقیقتر است. (معدل نمره دروس دانشگاهی را از روی نمره آزمون استعداد پیش بینی می کنیم) این پیش بینی از روی خط رگرسیون بدست می آید. این خط بهترین برازش از میان مجموعه نقاط نمودار پراکندگی است. راه دیگر که به داوری ذهنی بستگی ندارد، اصل کمترین مجذورات است که مجذور انحراف ها حول خط رگرسیون را کمینه میسازد. میتوان معادله این خط را بدست آورد و سپس نمودار آن را رسم کرد. خط رگرسیون درحقیقت یک میانگین متحرک یا خط کمترین مجذورات است. رگرسیون درحقیقت معادله خط است. $Y = a + bx$

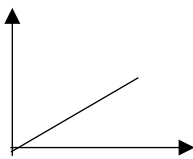
نکته: رابطه بین متغیر پیش بینی شونده (ملاک) (Y) و متغیر پیش بینی کننده (X) تابع علامت و شدت ضریب همبستگی است. اگر $r_{xy} = 1$ باشد، رگرسیون صفر و اگر $r_{xy} = 0$ باشد، همبستگی کامل است.

پیش بینی Y از روی X

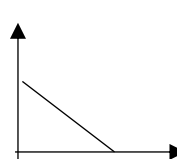
شیوه شهودی: که از طریق ترسیم نمودار ممکن است. تعبیر و تفسیر آن تابع فرد مشاهده گر است.

(الف)

(ب)

(ج)

شکل الف) چون خط افقی است، ارتفاع شیب آن صفر است. در این حالت پیش بینی دقیق امکان پذیر است. این شکل دو عامل مهم در پیش بینی را دارد:

۱- میانگین متغیر Y یعنی $\bar{Y}$ و شیب خط فرضی در نمودار پراکندگی. ۲- این نمودار نشان می دهد اگر شیب خط (ضریب زاویه) صفر باشد، برای هر مقدار از $\bar{X}$ نمره Y برابر است با میانگین نمره های Y .

شکل ب) بین X و Y رابطه مثبت و کامل وجود دارد. اگر X افزایش یابد مقدار Y به همان میزان افزایش می یابد.

شکل ج) بین X و Y رابطه منفی و کامل وجود دارد. اگر X افزایش یابد مقدار Y به همان میزان کاهش می یابد.

$$\text{شیب و ضریب زاویه} = \frac{\text{تغییر در } Y}{\text{تغییر در } X} = \frac{Y_2 - Y_1}{X_2 - X_1}$$

برای پیش بینی بطور کل باید اطلاعات زیر را داشته باشیم :

الف) میانگین نمره های متغیر Y

ب) شیب خط فرضی که نمودار پراکندگی را توصیف می کند.

ج) موقعیت نسبی فرد در متغیر X (نمره مفروض). این مقدار باید به میانگین نمره های Y اضافه یا از آن کسر گردد.

$$Y = \bar{Y} + \frac{Y_2 - Y_1}{X_2 - X_1} (X - \bar{X})$$

پیش بینی با استفاده از معادله رگرسیون خطی

$$Y = a + bx$$

a = عرض از مبدأ (مقدار Y وقتی X صفر است).

$$b = \frac{Y_2 - Y_1}{X_2 - X_1} \quad \text{شیب خط (مقدار متغیر در } Y \text{ به ازای یک واحد تغییر در } X)$$

از این معادله هنگامی استفاده می شود که همه نقاط یک توزیع مشترک روی یک خط مستقیم قرار می گیرند.

پیش بینی نمره های استاندارد (Z)

مقدماتی ترین روشی که در استفاده از ضریب همبستگی پیرسون برای پیش بینی به کار برده می شود نمره های استاندارد است.

$$z_y = (z_x)(r_{xy})$$

مهم: اگر همبستگی کامل (۱) باشد، نمره استاندارد پیش بینی نیز کامل، در غیر این صورت غیر کامل می باشد. به عنوان مثال اگر نمره استاندارد Z برابر ۲ و همبستگی کامل (۱) باشد، نمره پیش بینی استاندارد نیز ۲ می باشد.

مهم: هنگامی که همبستگی بین دو متغیر کم باشد، نمره استاندارد پیش بینی که پیش بینی می کنیم، نزدیک به میانگین خواهد بود.

نکته ۱: زمانی که همبستگی بین دو متغیر پایین باشد نمرات پیش بینی شده نزدیک به میانگین نمره پیش بینی شونده هستند تا نمره واقعی. به این پدیده رگرسیون می گویند.

نکته ۲: میزان همبستگی بین دو متغیر حدود یا مقدار اتفاق رگرسیون را تعیین می کند.

نکته ۳: پدیده رگرسیون اولین بار بوسیله گالتن مورد استفاده قرار گرفت. بر اساس مطالعات گالتن، فرزندان والدین بلند قد، بلند قد هستند اما نه به اندازه والدین خود. به همین ترتیب فرزندان والدین کوتاه قد، کوتاه قد هستند اما نه به کوتاهی والدین خود.

نکته ۴: خط رگرسیون، خطی است که خطاهای پیش بینی را به حداقل می رساند (خط حداقل مجذورها). یعنی اینکه مجموع مجذور فاصله Y ها از خط رگرسیون کوچکتر از فاصله هر خط دیگری تا محور Y ها می باشد. خط رگرسیون را خط برازش نیز می نامند.

نکته ۵: اختلاف بین نمره واقعی (Y) و نمره پیش بینی شده (y') را خطای پیش بینی e می گویند.

$$e = y - y'$$

نکات بسیار مهم

۱. رگرسیون زمانی اتفاق می افتد که همبستگی کامل نباشد. یعنی نمرات از گروه های بالا و پایین جامعه انتخاب شده باشند (کرانه بالا و پایین)
۲. اگر همبستگی صفر باشد، رگرسیون کامل و اگر یک باشد رگرسیون صفر است.
۳. بین شدت همبستگی و رگرسیون همبستگی معکوس وجود دارد.
۴. انحراف نمره از خط رگرسیون از انحراف نمره از هر خط دیگری کوچکتر است.
۵. چنانچه پراکندگی نقاط در اطراف خط رگرسیون به شکل بیضی باشد، همبستگی بین دو متغیر در حد متوسط و مقدار آن نزدیک به ۰/۵ است.

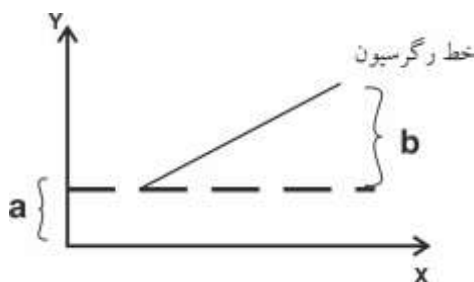
معادله خط رگرسیون

برای پیش بینی یک متغیر از روی متغیر دیگر از معادله خط رگرسیون استفاده می شود: $Y' = a + bx$ که در آن b : شیب خط

$Y' =$ متغیری که می خواهیم پیش بینی کنیم

a = محل تلاقی خط رگرسیون با محور عرض ها یا عرض از مبدأ X = متغیری که مقدار آن را در اختیار داریم

نکته: بعضی مواقع مقدار a و b در اختیار است. در این صورت با جایگزینی مقادیر، محاسبه خیلی ساده می باشد.

مثال:

$Y=0$	$Y=4+2(0)=4$
$X=1$	$Y=4+2(1)=6$
$X=4$	$Y=4+2(4)=12$
$X=8$	$Y=4+2(8)=20$

روش محاسبه ضرایب a و b :

$$b_{YX} = \frac{cov_{XY}}{S_x^2}$$

$$byx = r_{xy} \frac{S_y}{S_x}$$

$$b_{xy} = r_{xy} \frac{S_x}{S_y}$$

انحراف استاندارد $S_y = y$	شیب خط رگرسیون b_{yx} و B_{xy}
انحراف استاندارد $S_x = x$	ضریب همبستگی r_{xy}

محاسبه a و b از روی داده های خام

$$b_{yx} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{N \sum X^2 - (\sum X)^2} \quad a_{yx} = \frac{\sum Y - b_{yx} \sum X}{N}$$

مثال: برای داده های زیر معادله خط رگرسیون را به دست آورید؟

X	Y	X^2	Y^2	XY
۶	۸	۳۶	۶۴	۴۸
۹	۹	۸۱	۸۱	۸۱
۵	۷	۲۵	۴۹	۳۵
۲۰	۲۴	۱۴۲	۱۹۴	۱۶۴

$$b_{xy} = \frac{3(164) - (20)(24)}{3(142) - (20)^2} = 0/46$$

$$a_y = \frac{24 - (0/46)(20)}{3} = 4/93$$

$$Y = 4/93 + 0/46(x)$$

خطای استاندارد برآورد

اکثر مواقع بین نمرات پیش بینی شده و نمرات مشاهده تفاوت وجود دارد. به این حالت، اختلاف خطای استاندارد برآورد می گویند.

نکته: هرچه همبستگی بین متغیرها بیشتر باشد، خطای پیش بینی کمتر خواهد بود. این خطا به دو روش محاسبه می شود.

$$S_{yx} = \sqrt{\frac{\sum e^2}{N}} \quad \text{یا} \quad S_{yx} = \sqrt{\frac{\sum (Y - \hat{Y})^2}{N-2}}$$

$$S_{yx} = S_y \sqrt{1 - r^2_{xy}} \quad \text{خطای استاندارد پیش بینی}$$

$$e = \text{خطای پیش بینی} \quad r_{xy} = \text{ضریب همبستگی}$$

نکته: $N-2$ را درجه آزادی خطای استاندارد پیش بینی گویند.

رابطه پایایی و خطا

$$S_E = S \sqrt{1 - r_{xx}}$$

همانطور که ملاحظه می شود r_{xx} ضریب اعتبار (پایایی) است.

نکته ۱: اگر همبستگی کامل باشد خطا صفر است. یعنی همبستگی با خطا رابطه عکس دارند

نکته ۲: انحراف معیار نمونه و خطای پیش بینی رابطه مستقیم دارند (به فرمول ها توجه کنید)

نکته ۳: بین خطای اندازه گیری و ضریب پایایی رابطه عکس وجود دارد.

انواع رگرسیون

تک متغیری: از روی یک متغیر، متغیر دیگر را پیش بینی میکنیم. از روی هوش، خلاقیت فرد را پیش بینی میکنیم.

چندگانه: از روی چند متغیر، یک متغیر پیش بینی می شود. از روی اعتماد به نفس و اضطراب و خلاقیت، پیشرفت تحصیلی پیش بینی می شود.

چند متغیری: چند متغیر مستقل، چند متغیر وابسته را پیش بینی می کنند.

نکته ۱: وقتی همبستگی چند متغیر X را با چند متغیر Y محاسبه می کنیم، همبستگی کانونی یا قانونی گفته می شود.

نکته ۲: مقدار همبستگی چند گانه معمولاً از همبستگی بین هریک از متغیرهای پیش بین و ملاک بیشتر است.

راهبردهای تحلیلی در انتخاب متغیرهای مستقل برای تشکیل معادله‌ی رگرسیون

۱. **راهبرد همزمان:** همزمان همه ی متغیرهای مستقل با هم وارد تحلیل می شوند.
۲. **رگرسیون گام به گام:** در این روش نحوه ی ورود متغیرها به تحلیل در اختیار محقق نیست. از روش گام به گام برای پیش بینی متغیر وابسته استفاده می شود. از این روش برای تبیین استفاده نمیشود.
۳. **رگرسیون سلسله مراتبی:** ترتیب ورود متغیرها با توجه به چارچوب نظری و توسط محقق مشخص شده است. چنانچه پژوهشگر بخواهد در پیش بینی پیشرفت تحصیلی از متغیرهای خلاقیت و هوش استفاده کند، میتواند با استفاده از این روش و با توجه به این که هوش بر خلاقیت تقدم دارد، عمل کند.

نکته ۱: برای پی بردن به معنادار بودن آماره های محاسبه شده از آزمون های آماری زیر استفاده میشود: آزمون معنادار بودن R^2 و ΔR^2 که از توزیع F پیروری می کند و آزمون معناداری ضرایب رگرسیون که از توزیع T پیروی میکند.

نکته ۲: در رابطه با ضرایب استاندارد نشده b و استاندارد شده β باید توجه داشت، هرگاه بخواهید اثر متغیرهای متفاوت را در یک جامعه ی واحد مقایسه کنید از β و هرگاه خواسته باشید اثر متغیرهای خاصی را در جوامع متفاوت مقایسه کنید از b استفاده نمایید.

روش های دیگر تحلیل رگرسیون

۱- آزمون X^2 نسبت درست نمایی (آزمون G^2)

این آزمون مانند X^2 معمولی برای داده های 2×2 به کار می رود. اما به دلایل زیر بر آزمون X^2 معمولی برتری دارد:

- کمتر تحت تأثیر حجم نمونه قرار می گیرد.
- قابل افراز به مؤلفه هایی است که مانند مجموع مجذورات در تحلیل واریانس جمع پذیرند.
- در مدل لگاریم خطی که در آن با جداول چند بعدی سروکار داریم مورد استفاده قرار می گیرد.

۲- تحلیل ممیز

در مواردی استفاده می شود که متغیر وابسته اسمی و متغیرهای مستقل کمی باشند. در تحلیل ممیز باید گروه ها ناهمپوش و عضویت آزمودنی ها در آنها مشخص گردد.

برای مثال فرض می کنیم دانشگاهی می خواهد موفقیت یا شکست متقاضیان ورود به دوره ی دکترای رشته ی خاصی را پیش بینی کند. این دانشگاه با داشتن ویژگیهای داوطلبان سال قبل مانند پیشرفت تحصیلی، توصیه نامه ها و نمرات امتحانات ورودی که به عنوان متغیر مستقل در نظر گرفته می شود، با تحلیل ممیز میتواند به پیش بینی دست بزند.

۳- رگرسیون لجستیک

در مدل تحلیل ممیز همه ی متغیرهای پیش بین با مقیاس کمی (فاصله ای یا نسبتی) اندازه گیری شده و متغیر ملاک (وابسته) مقوله ای است. در صورتی که متغیرهای پیش بینی هم در مقیاس کمی و هم در مقیاس مقولهای اندازه اشگیری شده باشند، از تحلیل ممیز نمی توان استفاده کرد. در این موارد از رگرسیون لجستیک استفاده می شود، که متغیر متغیر وابسته مقوله ای و دو سطحی است. این دو مقوله معمولاً به عضویت یا عدم عضویت در یک گروه یا بلی و خیر اشاره دارد. در معادله ی رگرسیون معمولی از تعدادی متغیرهای پیش بین با ضرایبی (وزن ها) برای پیشبینی متغیر وابسته استفاده می شود. در رگرسیون لجستیک آنچه که پیش بینی می شود یک احتمال است که ارزش آن بین ۱۰ و تغییر می کند. در این رگرسیون از مفهوم بخت استفاده می شود که عبارتست از نسبت احتمال وقوع یک پدیده بر احتمال عدم وقوع آن است که لگاریتم طبیعی بخت می باشد.

نکته ۱: واژه ی کلیدی در رگرسیون لجستیک سازه ای به نام لوجیت است که لگاریتم طبیعی بخت می باشد.

مثال: فرض کنید پژوهشگری می خواهد کمک کردن یا نکردن افراد را به دیگری برحسب احساس همدردی، احساس توانایی و قومیت فرد، پیش بینی کند. در این مثال احساس همدردی و توانایی در مقیاس فاصله ای و قومیت اسمی می باشد.

۴- مدل لگاریتم خطی

در مواردی که تمام متغیرهای مدل در مقیاس اسمی اندازه گیری شده و داده ها به صورت فراوانی باشد، روش معمولی برای پی بردن به رابطه ی بین دو متغیر مقوله ای استفاده از آزمون X^2 است. هرگاه تعداد متغیرهای مقوله ای بیش از دو باشد، تفسیر جداول X^2 مشکل یا غیر ممکن می شود. در چنین مواردی می توان از مدل لگاریتم خطی استفاده کرد. که اساس آن شبیه روش رگرسیون چندگانه است. با این تفاوت که در این روش متغیر مستقل، متغیرهای مقوله ای و اثر متقابل آنها، و متغیر وابسته لگاریتم طبیعی فراوانی های خانه ای است. مثال: اثر جنس، قومیت، سطح درآمد و اثرهای متقابل آنها بر فراوانی های یک جدول توافقی.

نکته: همانند تحلیل واریانس اثرهای متقابل نامگذاری می شوند. به عنوان مثال در سه عاملی اثر متقابل (مرتب سوم) نامیده میشود. مدلی هایی که تمامی اثرات ممکن را دربرداشته باشد، مدل اشباع شده نامیده می شود. که مثال بالا این چنین است. چون ساده نیست مطلوب ترین روش محسوب نمی شود. تحلیل مدل لگاریتم خطی به دو صورت سلسله مراتبی و غیر سلسله مراتبی است.

نکته: تفاوت عمده مدل لگاریتم خطی با مدل رگرسیون لجستیک که مدل لوجیت نیز نامیده می شود، این است که در مدل لوجیت یک متغیر مقوله ای دو سطحی به عنوان متغیر وابسته وجود دارد. درحالیکه در لگاریتم خطی متغیر وابسته، فراوانی های خانه ها است.

تحلیل پرویت و لوجیت

برای پاسخگویی به پرسش هایی از قبیل: چند ساعت مطالعه در هفته برای بدست آوردن نمره ای معادل ۸۰۰ در یک آزمون مانند تافل لازم است؟ که در چنین پرسش هایی متغیر تأثیرگذار که در یک مقیاس پیوسته اندازه گیری می شود (ساعات مطالعه) و یک متغیر برون داد (وابسته) که مقوله ای است و موفقیت یا شکست را اندازه گیری می کند، از این تحلیل ها استفاده می شود. این شیوه ها برای تبدیل داده های خام به داده های استاندارد بکار میروند. مقدار هر دوی آنها بین ۰/۲ و ۰/۸ تغییر کرده و مانند Z عمل می کند. برای تبدیل به پرویت، نمره ی Z را با ۵ جمع می کنیم. برای تبدیل به لوجیت از فرمول زیر استفاده می شود.

$$\text{نمره لوجیت} = \frac{\ln \frac{P}{(P-1)}}{2} + 5$$

$$\ln = \text{لگاریتم طبیعی و } p = \text{نسبت پیامدهای موفقیت آمیز}$$

مثال: اگر ۱۵۰ دانشجو ۳۰ ساعت در هفته مطالعه ی زبان انگلیسی کرده باشند و ۱۱۱ نفر از آنها توانسته باشند نمرهای بالاتر از ۱۲۰۰ به

$$\frac{111}{150} = 0/74 \quad \text{دست آورند، نسبت موفقیت برابر است با:}$$

نمره ی Z متناظر با آن (۷۴/۰ درصد) در توزیع نرمال برابر ۰/۶۴ است. از این رو پروپیت این پیامد برابر است با: $0/64 = 5/64 + 0/5$. لوجیت این پیامد نیز عبارتست از:

$$\text{لوجیت} = \ln \frac{0/74(1 - 0/74)}{2} + 5 = 5/52$$

تحلیل عاملی

برای بررسی روایی سازه از روش آماری تحلیل عاملی استفاده می شود که با تشکیل ماتریس همبستگی سازه ی موردنظر بررسی میشود. برای انجام تحلیل عاملی ابتدا باید اطلاعات موجود در ماتریس معنادار باشد. برای این منظور از آزمون X^2 بارتلت استفاده میشود. معنادار بودن X^2 و آزمون بارتلت حداقل شرط لازم برای انجام محاسبات تحلیل عاملی است. در آزمون بارتلت فرض صفر این است که متغیرها فقط با خودشان همبستگی دارند. رد فرض صفر به این معنا است که ماتریس حاوی اطلاعات معناداری است. این آزمون را آزمون کرویت گویند.

احتمالات

نکته شماره ۲۰

احتمال یک نسبت است که صورت آن تعداد دفعاتی است که پیشامد رخ داده و مخرجش کل کوشش ها است.

$$P = \frac{f}{N}$$

مثال: همیشه تعداد تولد پسرها بیشتر از دخترها است. در یک گروه معمولی ۲۰۵ نوزاد به دنیا آمده است. از بین این نوزادان ۱۰۵ نفر پسر هستند. اگر یک نوزاد به طور اتفاقی از بین این گروه انتخاب شود، احتمال اینکه این نوزاد پسر نباشد چقدر است؟

$$p_c = \frac{100}{205} = 0/488 \quad \text{چون از ۲۰۵ نوزاد ۱۰۵ نفر پسر هستند پس ۱۰۰ نوزاد دخترند. نتیجه در:}$$

نکته: احتمال یک پیشامد غیر ممکن صفر است. احتمال رخ دادن یک پیشامد مسلم یک است.

فضای نمونه: از تمام پیشامدهای ساده تشکیل می شود. یعنی فضای نمونه از تمامی پیشامدهایی تشکیل می شود که دیگر نمی توان آنها را به مؤلفه های ساده تر تبدیل کرد .

متمم رویداد A: شامل تمام پیشامدهایی می شود که در آنها پیشامد A اتفاق نمی افتد.

نکته: وقتی مقدار احتمال را بیان می کنیم باید یا باید عدد دقیق اعشاری را بیان کنیم یا اینکه عدد را تا ۳ رقم معنادار گرد کنیم. اگر عدد کسر ساده مانند $\frac{2}{3}$ است لازم نیست گرد شود.

پیشامد مرکب: به پیشامدی گفته می شود که دارای ۲ یا بیشتر پیشامد ساده باشد.

$$S = P^n$$

فرمول فضای نمونه کل حالت‌های ممکن:

محاسبه ی احتمال

در احتمال محاسبات بر اساس دو قانون جمع و ضرب انجام می شود. قانون جمع زمانی به کار می رود که یکی از دو حادثه اتفاق بیفتد، در صورتیکه قانون ضرب در شرایطی به کار برده می شود که هر دو حادثه با هم اتفاق بیفتند.

دو رویداد ناسازگار: به حوادثی گفته می شود که وقوع یکی از آنها مانع وقوع دیگری باشد. برای مثال در پرتاب سکه، نشستن یک روی سکه مانع نشستن طرف دیگر می شود. در این صورت احتمال اینکه یکی از دو رویداد اتفاق بیفتد مساوی است با مجموع احتمال هریک از آنها.

$$p_{(A \text{ or } B)} = p_A + p_B \rightarrow p_{(A \cap B)} = 0$$

دو رویداد سازگار: هنگامی که دو رویداد سازگارند امکان وقوع آنها به صورت همزمان وجود دارد.

$$p_{(A \text{ or } B)} = p_A + p_B - p_{(A \cap B)}$$

مثال: اگر از یک دسته ورق دو کارت بکشیم، احتمال آمدن ۱۰ تا دل چقدر است؟

$$p_{(A \text{ or } B)} = \frac{4}{52} + \frac{13}{52} - \frac{1}{52} = \frac{16}{52}$$

قاعده ی ضرب احتمال ها

رویدادهای مستقل: در ضرب، هر دو رویداد با هم اتفاق می افتد. به هم این و هم آن معرف است. در این صورت دو حالت وجود دارد. یا رویدادها مستقلند یا وابسته:

- **ضرب رویدادهای مستقل:** به رویدادهایی مستقل گویند که وقوع یا عدم وقوع هریک در احتمال وقوع یا عدم وقوع حادثه ی دیگر تأثیر نداشته باشد. برای مثال تولد فرزندان و یا احتمال آمدن عدد ۵ در انداختن دو تاس سبز و آبی.

$$P(A \times B) = P(A) \times P(B) = \frac{1}{6} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{36}$$

- **ضرب رویدادهای وابسته:** اگر دو رویداد وابسته باشند، یعنی احتمال وقوع یکی از آنها به احتمال وقوع دیگری وابسته باشد، احتمال آن که هر دو اتفاق بیفتند عبارتست از:

$$P_{(A,B)} = P_A \times P_{B/A} = P_A \times \frac{P(A \cap B)}{P(A)} = P\left(\frac{B}{A}\right) = \frac{P(A \cap B)}{P(A)}$$

مثال: در یک کیسه ۱۸ مهره وجود دارد که ۶ مهره مشکی و ۱۲ مهره سفید است. احتمال اینکه اگر دو مهره خارج کنیم هر دو سفید باشد، چقدر است؟ (بدون جایگزینی)

$$P_A = \frac{12}{18} \rightarrow P_B = \frac{11}{17} \rightarrow P = \frac{12}{18} \times \frac{11}{17} = \frac{132}{306}$$

فاکتوریل : $n!$

نشان دهنده حاصلضرب اعداد صحیح مثبت است، به طوری که هر عدد در عدد صحیح قبل از خود ضرب می شود. این عمل تا رسیدن به عدد یک ادامه پیدا می کند.

مثال: به چند روش می توان ۴ نوع کتاب را کنار هم چید؟ $4! = 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$

فرمول ترکیب: زمانی به کار می رود که ترتیب چیدن افراد یا اشیا برای ما مهم نیست. ترکیب abc با cba فرقی نمی کند.

$$C_r^n = \frac{n!}{r!(n-r)!}$$

نکته: باید ایتیم ها متفاوت باشند. اگر مشابه باشند از این قاعده استفاده نمی شود.

ما باید r مورد را از n آیتیم انتخاب کنیم (بدون جایگزینی)

مثال ۶: نفر می خواهند دو به دو کنار هم بنشینند. این که چه افرادی کنار هم بنشینند، مهم نیست. تعداد حالت های ممکن برای نشستن را محاسبه کنید.

$$C_2^6 = \frac{6!}{2!(4)!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{2 \times 1 (4 \times 3 \times 2 \times 1)} = 5$$

فرمول ترتیب: زمانی بکار می رود که ترتیب قرار گرفتن موارد برایمان مهم است.

$$A_r^n = \frac{n!}{(n-r)!}$$

مثال ۶: نفر می خواهند دو به دو کنار هم بنشینند. این که چه افرادی کنار هم بنشینند، مهم است. تعداد حالت های ممکن برای نشستن را محاسبه کنید.

$$A_2^6 = \frac{6!}{(6-2)!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{4 \times 3 \times 2 \times 1} = 30$$

بسط دو جمله ای نیوتن (پاسکال)

$$[p + q]^n = p^n + c.p^{n-1}.q + c.p^{n-2}.q^{n+1} + \dots q^n$$

شرایط استفاده

۱- آزمایش ها فقط نشان دو نتیجه پیروزی و شکست باشد. $P+q=1$

۲- آزمایش ها مستقل از هم باشند.

۳- تعداد دفعات کوشش مشخص باشد.

هنگام مواجه با مجموعه ای از پرسش های مشابه زیر از بسط دو جمله ای که راحتتر است استفاده کنید :

مثال: در امتحان ۳ سؤالی، ۴ جوابی، احتمال اینکه دانش آموزی بصورت تصادفی به یک سؤال پاسخ دهد چقدر است؟

$$\frac{1}{4}, q = \frac{3}{4} \rightarrow (p + q)^3 = p^3 + 3p^2q^1 + 3p^1q^2 + q^4 = 1$$

-احتمال اینکه به همهی سؤال ها از روی شانس پاسخ درست دهد برابر است با : $p^3 = \left(\frac{1}{4}\right)^3 = \frac{1}{64}$

-احتمال اینکه به دو سؤال پاسخ درست دهد برابر است با : $2p^2q^1 = 3\left(\frac{1}{4}\right)^2\left(\frac{3}{4}\right) = \frac{9}{64}$

-احتمال اینکه به یک سؤال پاسخ درست دهد برابر است با : $3p^1q^2 = 3\left(\frac{1}{4}\right)\left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{27}{64}$

-احتمال اینکه اصلاً پاسخ درست ندهد برابر است با : $q^4 = \left(\frac{3}{4}\right)^3 = \frac{27}{64}$

-احتمال اینکه حداقل به یک سؤال پاسخ درست دهد چقدر است؟

$$p^3 + 3p^2q^1 + 3p^1q^2 = \left(\frac{1}{64}\right) + \left(\frac{9}{64}\right) + \left(\frac{27}{64}\right) = \frac{37}{64}$$

فرمول میانگین در توزیع دو جمله ای $\bar{x} = P \cdot n$

n: تعداد دفعات تکرار آزمایش

p: احتمال پیروزی

$$\bar{x} = \frac{1}{2} \times 10 = 5$$

مثال: اگر سکه ای ده بار پرتاب شود، میانگین آن چقدر است؟

$$S_f = \sqrt{N \cdot p \cdot q}$$

فرمول خطای استاندارد برآورد در توزیع دو جمله ای:

مثال: اگر در امتحان ۱۰ سؤالی شرکت کرده باشیم و امتحان ۴ گزینه ای باشد، خطای استاندارد برآورد آن را محاسبه نمایید:

$$S_p = \sqrt{10 \times \frac{1}{4} \times \frac{3}{4}} = \sqrt{\frac{30}{16}} = 1/37$$

انواع تحلیل داده ها

تحلیل داده های کیفی: مستلزم سه فعالیت است:

۱- **تلخیص داده ها:** که منظور انتخاب، تمرکز، تنظیم و تبدیل داده ها است. رمزگذاری داده ها و اینکه پژوهشگر مشخص کند چه قسمتی از داده ها مفید و چه قسمتی نمی تواند مورد استفاده قرار گیرد در این بخش قرار دارد.

۲- **عرضه داده ها:** منظور ظاهر ساختن مجموعه های از داده های سازمان یافته است. مانند مطالب روزنامه، رایانه. شکل رایج عرضه داده های کیفی در گذشته استفاده از متن های داستان گونه بوده است.

۳- **نتیجه گیری/تأیید:** پی بردن به معنای هر رویداد، الگوهای وقوع آنها، تبیین آنها. با نتیجه گیری نمی توان فعالیت پژوهشی را پایان یافته تلقی کرد. زیرا این فعالیت باید مورد تأیید واقع شود. یعنی باید از جنبه موجه بودن، استحکام و قابلیت تأیید مورد بازبینی قرار گیرد. این فرایند همان تعیین اعتبار نتایج است.

تحلیل داده های کمی: چنانچه داده ها کمی و پیوسته باشند، دارای توزیع بهنجار بوده و آزمودنی ها با نمونه گیری تصادفی انتخاب شده باشند، برای تحلیل داده ها می توان از آزمون های پارامتری استفاده کرد. این آزمون ها دارای مفروضه های نرمال بودن توزیع نمرات، یکسانی واریانس در گروه ها و داشتن مقیاس فاصله ای و نسبتی و پیوسته بودن داده ها است. مانند آزمون t . اگر این مفروضه ها وجود نداشته باشند، باید از آزمون های غیر پارامتری که با متغیرهای اسمی و رتبه ای سروکار دارد استفاده کرد. در مواردی که مقیاس فاصله ای است، ولی حجم نمونه کوچک است نیز از آزمون های ناپارامتری استفاده می شود.

نکته: در تحلیلهای پارامتری می توان پارامترهای جامعه را برآورد کرد، درحالیکه در تحلیلهای ناپارامتری فقط آزمون فرض صورت می گیرد.

بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل ریاضیات و آمار مقدماتی

ریاضیات و آمار، شامل موارد زیر می گردد:

۱. مجموعه ها	۱۰. لگاریتم
۲. حل مسائل جبری و کسری	۱۱. حد و پیوستگی
۳. دنباله	۱۲. انتگرال
۴. معادله خط	۱۳. مساحت ها
۵. نامعادله	۱۴. انواع متغیرهای آماری
۶. ریشه های معادله درجه دوم و سوم	۱۵. شاخص ها
۷. تابع	۱۶. پیشامد
۸. برد تابع	۱۷. نمودارهای آماری
۹. دامنه تابع	۱۸. رگرسیون
	۱۹. احتمال
	۲۰. پیشامدها

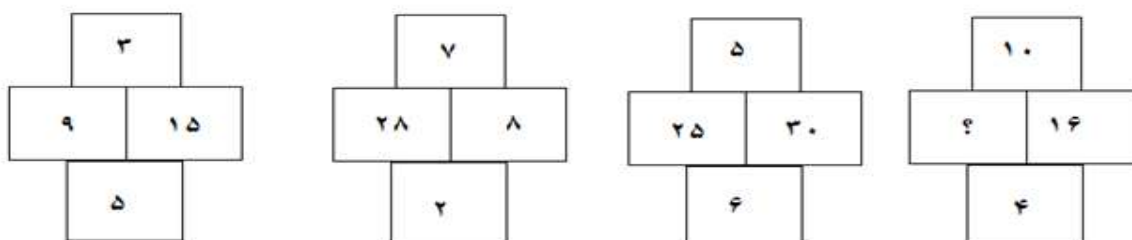
دو کتاب در این سرفصل بسیار مورد استفاده قرار می گیرد:

- کتاب آمادگی برای آزمون های استخدامی ریاضیات و آمار انتشارات امید انقلاب
- کتاب ریاضیات مدرسان شریف (در صورت موجود بودن زمان کافی)

هوش و
استعداد
تحصیلی

بخش اول: اصل سوالات هوش و استعداد تحصیلی (برگزار شده توسط سازمان سنجش)

۱- در هر کدام از شکل‌های زیر، ارتباط خاص و مشترکی بین اعداد برقرار است. به جای علامت سوال، کدام عدد باید قرار بگیرد؟
(دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

وب سایت ای استخدام معتبرترین وب سایت آگهی های استخدامی کشور

e-estekhdam.com

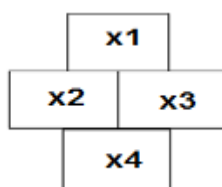
۱۰ (۴)

۴۰ (۳)

۳۰ (۲)

۲۰ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: اگر خانه‌های جدول را به صورت زیر متغیر بندی کنیم

فرمول به صورت $x_2/x_1 \times x_4 = x_3$

که در شکل اول از سمت چپ داریم: $9/3 \times 5 = 15$

پس در آخرین شکل به صورت ؟ $10/4 \times 16 = 40$ که علامت سوال برابر ۴۰ یعنی گزینه ۳ می‌باشد.

۲- با توجه به شکل روبرو به جای علامت سوال کدام عدد باید قرار بگیرد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) ۹

(۲) ۷

(۳) ۶

(۴) ۳

	۶	۵	۴	
۱	۱	۶	۷	۳
۲	۴	۱۰	۵	۹
	۸	?	۶	

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. به صورت سطری همه اعداد غیر از عنصر وسط را با هم جمع و تقسیم بر ۲ میکنیم

- برای سطر اول داریم $۴+۶$ و تقسیم بر ۲ می شود ۵ یعنی عدد عنصر وسط
- برای سطر دوم داریم $۱+۱+۷+۳$ تقسیم بر ۲ می شود ۶ یعنی عدد عنصر وسط
- برای سطر سوم داریم $۴+۲+۵+۹$ تقسیم بر ۲ می شود ۱۰ یعنی عدد عنصر وسط
- برای سطر چهارم داریم $۸+۶$ تقسیم بر ۲ می شود ۷ پس گزینه ۲ صحیح است.

راهنمایی: متن زیر را به دقت بخوانید و صحیح ترین پاسخ را برای سوالات انتخاب کنید

تجاری سازی فناوری، بخشی از نوآوری است و اگر نوآوری از پرداختن به ایده تا ورود به بازار در نظر گرفته شود، بدون تجاری سازی قطعاً چیزی به نام نوآوری و فناوری وجود نخواهد داشت. در چندین سال اخیر، فناوری نانو بعنوان یک فناوری پیشرفته و برخوردار از رشد شناخته شده و هر روز بر کاربردهای آن در صنایع و بخش های آن اضافه می گردد. تجاری سازی و ایجاد کسب و کار از طریق فناوری نانو به عنوان یک هدف و آرمان مورد توجه کشورها و شرکت های مختلف دنیا قرار گرفته است. فناوری نانو دربرگیرنده فرصت های کسب و کاری ویژه برای تک تک شرکت ها با مزایای اجتماعی بزرگ در سطح جهان است. برای اینکه این مزایا آشکارتر شوند لازم است تا محصولات و فرآیندهای ارائه شده بوسیله فناوری نانو به بازار عرضه شوند. که این امر مستلزم فرآیند تجاری سازی است.

فناوری نانو به تکنیک طراحی، توصیف، تولید و کاربرد ساختار، ابزار و سیستم ها در مقیاس نانو اطلاق می شود. این فناوری با کنترل ابعاد و ساختار ماده در دامنه ۱ تا ۱۰۰ نانومتر، ویژگی های جدید و بی نظیری را به ماده می دهد. با افزایش فرصت های سرمایه گذاری و علاقه به این موضوع، کلمه نانو بصورت متداول و اغلب کتابخانه ای مورد استفاده قرار می گیرد که منجر به برخی انتقادات در جوامع علمی شده است باید متوجه بود که علم نانو بطور اساسی، از علوم دیگری از قبیل شیمی، علوم چندبخشی و فناوری های زیرساخت ها شکل گرفته است. با این حال، استفاده از این کلمه به محققان اجازه میدهد تا اثر فرآیندها (مانند تولیدات نانو) و ساختارهای مواد (مانند نانو موادها) را نمایان تر کنند.

تجاری سازی نتایج تحقیق، یکی از گام های مهم نظام نوآوری است که پایداری و استمرار امر تحقیق را تضمین می کند و متناسب با آن، علاوه بر فراهم آوردن ارزش های اقتصادی قابل توجه برای سازمان ها، رشد اقتصادی دانش محور جامعه را نیز تسریع می نماید. تجاری سازی،

تحقق فرآیندی است که ورود به بازار می تواند ایجاد درآمد کند. فناوری اگر در قفسه بماند، هیچ درآمدی ایجاد نمی کند. تجاری سازی فناوری، فرآیندی پیچیده است که شامل بخش های مختلف است. فرآیند تجاری سازی نیازمند توسعه محصول، ارزیابی بازار، راهبردهای بازار، مالی، ساخت و حسابداری است. برای تجارت مناسب و موفق باید محیط چندوجهی موجود باشد.

۳- با پرداختن به موضوع تجاری سازی نویسنده در صدد است تا..... (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) شرط لازم و کافی برای موفقیت شرکت های بزرگ در عرصه جهانی را معرفی نماید

(۲) یکی از ابعاد اصلی نوآوری و فناوری را توضیح دهد

(۳) تعریف جدید از آن ارائه دهد و مزیت های آن را برشمرد.

(۴) روش های توسعه آن را از منظر تکنولوژی، مورد نقد و بررسی قرار دهد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. نویسنده در صدد است با پرداختن به موضوع تجاری سازی یکی از ابعاد اصلی نوآوری و فناوری را توضیح دهد.

۴- باتوجه به متن می توان نتیجه گرفت که شرکت های بزرگ در سطح جهان..... (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) بهتر است برای توسعه بخش فناوری خود فرصت های شغلی جدید ایجاد کنند

(۲) از تلفیق فناوری نانو و تجاری سازی بصورت ویژه سود می برند

(۳) نقش مهمی در توسعه تجاری سازی در سال های اخیر ایفا کرده اند

(۴) در یک اقدام مشترک، تولید محصولات نانو خود را افزایش داده اند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. در خط سوم متن می خوانیم "تجاری سازی و ایجاد کسب و کار از طریق فناوری نانو به عنوان یک هدف و آرمان مورد توجه کشورها و شرکت های مختلف دنیا قرار گرفته است" در واقع این شرکت ها نقش مهمی در توسعه تجاری سازی در سال های اخیر ایفا کرده اند.

۵- کدام گزینه، نظر نویسنده متن را درباره استفاده از کلمه نانو به خوبی بیان می کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) اگر تعریف جامع و کاملی از آن در دست نبود، انتقادهای مجامع علمی به استفاده متداول از آن، وارد بود.

(۲) به نادیده گرفته شدن نقش علوم دیگر در حوزه فناوری می انجامد

(۳) استفاده متداول از آن، درافزایش فرصت های سرمایه گذاری تاثیر مثبت دارد.

(۴) می تواند برافزایش کیفیت پژوهش های حوزه نانو تکنولوژی، تاثیر مثبت بگذارد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۶- کدام مورد، درباره تجاری سازی فناوری را می توان از پارگراف سوم متن نتیجه گرفت؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(الف) بالفعل شدن اثر درآمدزایی آن، تحت شرایطی خاص امکان پذیر است.

(ب) گرچه به ظاهر پیچیده می نماید اما در عمل، یک فرآیند ساده خطی بیش نیست.

(ج) تاثیرات آن در بخش مالی اقتصاد، بسیار گسترده تر از اثرات آن در بخش غیرمالی است.

(۱) الف، ب، ج (۲) فقط الف (۳) فقط ج (۴) ب و ج

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. با مطالعه پارگراف سوم تنها نتیجه می گیریم که تاثیرات آن در

بخش مالی اقتصاد، بسیار گسترده تر از اثرات آن در بخش غیرمالی است.

راهنمایی: متن زیر را به دقت بخوانید و به سوالات آن پاسخ دهید.

پایان قرن بیستم و آغاز هزاره جدید میلادی، نه تنها برای دانشمندان علوم اجتماعی و هواداران جنبش های هزاره ای، که برای عموم مردم، حاوی معانی و اشارات ضد و نقیض بود. بسیاری گمان می کنند پایان هزاره باید آستن تحولی جدید باشد. حال آنکه لزوماً این گونه نیست: پایان هزاره نخست، بی هیچ حادثه ای سپری شد. با این همه، پایان هزاره دوم، واقعا دوران تحول است. بدون تردید ما امروز در انقلابی ترین دوره تاریخ به سر می بریم و تغییر و تحول دائمی، به واقعیت انکار ناپذیر و اساسی حیات اجتماعی بدل شده است. عملاً در تمامی طول تاریخ بشر، آهنگ تغییر اجتماعی نسبتاً کند بوده است و اکثر مردم، کم و بیش، همان شیوه های زندگی پدران شان را دنبال می کرده اند، حال آنکه امروزه برعکس، ما در جهانی متحول و دستخوش دگرگونی چشم گیر و دائمی زندگی می کنیم. به قسمی که شگفت انگیزترین رویداد دنیای معاصر را می توان سرعت بی سابقه تغییرات اجتماعی دانست. روند تغییرات اجتماعی چنان سرعت و عمقی یافته که پابرجاترین عصر حیات بشر، یعنی فرهنگ را نیز در نور دیده و ما را در میانه یک دگرگونی جدی فرهنگی قرار داده است. تحولی که پارلو آن را جدی ترین تحول فرهنگی از کشف آتش تاکنون می داند. آنچه زمینه چنین تغییر و تحولات ژرف و شگرفی را پدید آورده و این برهه از تاریخ را واجد برجستگی و اهمیت فوق العاده ای ساخته، دستاوردهای تکنولوژیک جدید و متأخر بشری است: دستاوردهایی که به عنوان تکنولوژی های نوین ارتباطی - اطلاعاتی شناخته می شود. از این رو، برخی خبر از استیلای یک پارادایم تکنولوژیک جدید می دهند که بر محور تکنولوژی های اطلاعاتی سازمان یافته است. حتی اگر بپذیریم که دگرگونی در تکنولوژی های ارتباطی موجب دگرگونی فرهنگی شده است باید به تأسی ملک لوعان اذعان داریم تکنولوژی های جدید ارتباطی که تناسبی با فرهنگ پیشین ندارند. فقدان تجانسی نسبتاً بادوام می آفرینند. این فقدان تجانس یا تأخر فرهنگی موجب پیدایی بحرانی فرهنگی می شود که همراه با دگرگونی های اجتماعی بروز و ظهور پیدا می کند.

بدین ترتیب، انقلاب ارتباطی - اطلاعاتی سده بیست و یکم با بهره گیری از تکنولوژی های نوین ارتباطی و اطلاعاتی و با فراهم آوردن امکان پیدایی «جامعه شبکه ای» که افراد و جوامع را در قالب های تازه، هویت های تازه بخشیده، نه تنها قواعد و قوانین حاکم بر ارتباط میان انسان ها، بلکه ایستار ما را نسبت به خود، دیگران و جهان تغییر داده است. به عبارت دیگر، با در هم شکستن مرزهای مرسوم گروهی و متعاقب آن، تغییر در برجستگی نسبی نیاز به نشانه و تمایز بر روشنی و اهمیت مرزبندی های گروهی و در نتیجه معنای هویت اجتماعی تأثیر گذاشته است.

۷- موضوع اصلی متن فوق، کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) تحولات اجتماعی و فرهنگی قرن بیستم
 - (۲) تکنولوژی‌های نوین ارتباطی - اطلاعاتی
 - (۳) پیامدهای تحولات اجتماعی و تکنولوژیک
 - (۴) معانی ضد و نقیض تحول در عرصه‌های اجتماعی و فرهنگی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۸- بر اساس متن، کدام مورد در خصوص سرعت تغییرات اجتماعی، صحیح است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) آثار منفی در شیوه‌های زندگی انسان‌ها برجا گذاشته است
 - (۲) تابعی از پیشرفت‌های تکنولوژیک عصر حاضر است.
 - (۳) از نظر بارلو، غیر قابل کنترل و آسیب‌زا است.
 - (۴) از کشف آتش تاکنون، به طرز چشم‌گیری افزایش یافته است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۹- هدف نویسنده از اشاره کردن به ملک‌لوهان در پاراگراف دوم، کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) مشروط نمودن نظر او درباره یک مقوله فرهنگی
 - (۲) ارائه تعریف پدیده فقدان تجانس فرهنگی
 - (۳) استفاده از دیدگاه او در بیان نظر خویش
 - (۴) معرفی او به عنوان یکی از صاحب‌نظران حوزه فرهنگ
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۰- بر اساس متن، کدام مورد درباره رابطه بین دگرگونی‌های اجتماعی و فرهنگی، صحیح است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) دگرگونی فرهنگی در عصر حاضر، معلول سرعت گرفتن آهنگ تغییرات اجتماعی است.
 - (۲) انقلاب تکنولوژیک از استحکام این رابطه تا حد قابل توجهی کاسته است.
 - (۳) شواهدی دال بر وجود رابط عت و معلولی بین آنها وجود ندارد.
 - (۴) در طول تاریخ، تغییرات اجتماعی همواره عامل بروز تغییرات فرهنگی ملموس بوده‌اند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۱- A و B ناصفر و مثبت هستند. اگر A دو برابر B نصف شود، کسر $\frac{A+B}{B}$ چه تغییری میکند؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) نمیتوان تعیین کرد (۲) ۲۵ درصد کاهش می‌یابد (۳) ۷۵ درصد کاهش می‌یابد (۴) تغییری نمیکند

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. کفایت به جای A و B یکسری اعداد جایگذاری کرده و

تست کنید.

۱۲- اگر پرینتر A نسبت به پرینتر B، ۲۵ درصد سریعتر باشد و پرینتر A در هر دقیقه ۲۰ برگ پرینت بگیرد. پرینتر B، ۴۰۰ برگ را در چند دقیقه پرینت می گیرد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱۵ (۴)

۲۵ (۳)

۲۰ (۲)

۱۶ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: چون پرینتر A نسبت به B، ۲۵ درصد سریعتر می باشد. و پرینتر A در هر دقیقه ۲۰ برگ پرینت میکند. پس پرینتر B در یک دقیقه ۱۶ برگ یعنی ۲۵ درصد کمتر از A پرینت میکند پس ۴۰۰ را اگر تقسیم بر ۱۶ بکنیم پاسخ ۲۵ دقیقه می شود.

۱۳- اتوبوسی که سرویس یک مدرسه است، ۴۲ صندلی دارد، این اتوبوس در یک ایستگاه به تعداد مسافران، مسافر جدید سوار می کند و یا سوار شدن مسافران جدید، تعداد صندلی های خالی اتوبوس، ۴۰ درصد کاهش پیدا میکند. این اتوبوس در ایستگاه بعدی، حداکثر چند مسافر می تواند سوار کند که همه بتوانند روی صندلی بنشینند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱۲ (۴)

۱۴ (۳)

۱۶ (۲)

۱۸ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

$X =$ تعداد مسافران در ابتدا

$Y =$ تعداد صندلی های خالی در ابتدا

$$\begin{aligned}x + y &= 42 \\x &= 4/10 y \\42 - y &= 4/10 y \\y &= 30 \\x &= 12\end{aligned}$$

۱۴- در جدول زیر به جای علامت سوال کدام گزینه را میتوان قرار داد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱	۳۱	۲
۲	۵۲	۳
۳	۶۳	۴

۱ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۳ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. اگر در ستون دوم عدد اول را منهای دوم کنیم اعداد ستون سوم به دست می آید. مثلاً ۳ منهای ۱ می شود ۲ یعنی عدد ردیف اول در ستون سوم و به همین ترتیب ادامه می دهیم.

۱۵- برای ۲۵ درصد افراد حاضر در یک جشن، به ازای هر نفر یک مهمان و برای مابقی افراد، به ازای هر نفر، دو مهمان اضافه می‌شود. اگر تعداد میهمان‌های اضافه شده ۴۵ نفر باشد، تعداد مهمان‌های اولیه، چند نفر بوده است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) ۱۵ (۲) ۲۰ (۳) ۳۰ (۴) ۲۵

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۶- ۷۲۰ لیتر آب طوری در چهار ظرف میریزیم که هر ظرف، ۳ برابر ظرف قبلی اش آب داشته باشد، بعد از تقسیم آب، از ظرفی که بیشترین آب را دارد، چند لیتر آب باید درون ظرفی که کمترین آب را دارد، بریزیم تا این دو ظرف، به یک مقدار آب داشته باشند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) ۲۵۲ (۲) ۲۴۳ (۳) ۲۳۴ (۴) ۳۲۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

$$\begin{aligned} 1x+3x+9x+27x &= 720 \\ 40x &= 720 \\ x &= 18 \\ 27x - 1x &= 26x \\ 26x/2 &= 13x = 234 \end{aligned}$$

۱۷- در سقفی، تعداد لامپ‌های نصب شده که برخی از آنها خاموش و برخی دیگر روشن هستند، با خاموش کردن ۲۵ درصد از لامپ‌ها روشن، تعداد لامپ‌های خاموش و روشن با هم برابر می‌شود. در ابتدا چند درصد از لامپ‌ها خاموش بوده اند؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) ۳۰ (۲) ۳۷/۵ (۳) ۴۰ (۴) ۴۴/۴

راهنمایی: متن زیر را به دقت بخوانید و صحیح ترین پاسخ را برای سوالات انتخاب کنید

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بعد از خاموش کردن تعداد لامپ‌های روشن و خاموش برابر می‌شود یعنی هر دو ۵۰ درصد و این ۵۰ درصد زمانی حاصل می‌شود که ۲۵ درصد لامپ‌های روشن، خاموش شود پس ۱۲,۵ درصد از لامپ‌های روشن کم و به خاموش اضافه می‌شود تا به ۵۰ درصد برسیم.

شخصی سازی محیط یادگیری در یادگیری الکترونیکی امری بسیار حیاتی تلقی می‌شود. به بیان دیگر، بدون رویکردهای تطبیق پذیری، یادگیری مؤثر اتفاق نمی‌افتد. به دلیل نبود شخصی سازی مناسب در نظام‌های آموزش الکترونیکی، این نظام‌ها نتوانسته اند به نحوی شایسته پاسخگوی روند رو به رشد تقاضاهمراه با موفقیت و رضایت تحصیلی باشند. [1]

محیط‌های یادگیری هوشمند محیطی را فراهم می‌کند که به کمک آن می‌توان کاربران را هنگام کار با رایانه پایش کرد و به آنها در انجام وظایف و تکالیفشان یاری رساند. ضمن اینکه این محیط با ایجاد بازخوردی مناسب، به یاد دهنده کمک می‌کند تا راهنمایی مناسب تری را به یادگیرنده ارائه کند به طوری که با صرف کمترین زمان بیشترین کارایی را داشته باشند. از دیگر ویژگیهای محیط یادگیری شخصی شده

تسهیل در دسترسی به منابع شخصی شده و بکارگیری سیستم های توصیه گر در ارائه توصیه های مناسب است. بنابراین وجود بازخورد از طرف یادگیرنده و پیشنهاد یک سیستم توصیه گر مبتنی بر ویژگیهای یادگیرنده و دانش یاددهنده، راهگشاست.

[2] به کارگیری سیستم های توصیه گر در تجارت الکترونیکی بسیار گسترده است ولی کاربرد آن در آموزش الکترونیکی سابقه چندانی ندارد. تمرکز سیستم های توصیه گر در محیط آموزش الکترونیکی، به ارائه محتوای درسی شخصی شده بر اساس اولویت های کاربر خلاصه می شود.

[3] به واقع، اگر توصیه ای ارائه شود که یادگیرنده آن را دریافت کرده باشد و یا به آن نیازی نداشته باشد به کاهش نگرش مثبت وی به توصیه ها و بی توجهی به آنها می انجامد. به همین دلیل لازم است سامانه های توصیه گر در ارائه توصیه به یادگیرندگان از دقت بالایی برخوردار باشند که بکارگیری منطق فازی در کاهش عدم قطعیت و ارائه توصیه هایی مبتنی بر مدل یادگیرنده قابل اعتماد، راهگشاست.

از طرف دیگر، تحقیقات نشان می دهد که یادگیرندگان ضعیف، بیشترین منفعت را از سیستم های تطبیقی می برند.

[4] برای نیل به این هدف باید مدلی از دانش یادگیرنده، به همراه اهداف و اولویت های یادگیری و توصیه هایی مبتنی بر دانش پیشین، فرایند و اهداف یادگیری طراحی شود تا بتواند ضامن موفقیت تحصیلی باشد. همچنین در نظر گرفتن توانایی یادگیرنده و تطبیق محتوا و آزمونها با توانایی وی، عملکرد و کیفیت یادگیری یادگیرنده را افزایش خواهد داد.

لازمه تحقق این امر، شناخت کامل و جامعی از یادگیرنده است. نظریات مختلفی در این مسیر راه گشاست که مهمترین آنها، نظریات سبک یادگیری و سبک شناختی برای تفسیر تفاوت های فردی افراد و خلق مدل یادگیرنده شخصی شده و نیز نظریه پرسش و پاسخ برای تطبیق آزمون ها و درس پاره ها با توانمندی یادگیرنده است.

۱۸- موضوع اصلی متن کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) یک ضرورت اصلی در یادگیری الکترونیکی

(۲) ویژگی های مشترک نظام های آموزش الکترونیکی

(۳) یکی از نظریات موثر درباره افزایش کارایی محیط های یادگیری هوشمند

(۴) چگونگی بهره مندی گروه های مختلف یادگیرندگان از محیط های یادگیری هوشمند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. از مجموع ۳ پارگراف اول اینطور استنباط می شود که نویسنده در مورد ضرورت اصلی در یادگیری الکترونیکی صحبت می کند و بطور کل راهکارهایی برای محیط های یادگیری ارائه می دهد تا کاربرد آن برای کمک بیشتر به یادگیرندگان افزایش یابد.

۱۹- براساس متن، کدام مورد از ویژگی های محیط های یادگیری هوشمند است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) یک سویه بودن رابطه یادگیرنده و سیستم توصیه گر

(۲) تعامل میان یادگیرندگان در حین انجام تکالیف

(۳) سرعت بیشتر و هزینه کمتر فرآیند یادگیری

(۴) عملی بودن ارزیابی عملکرد کاربر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در پاراگراف آخر نویسنده توضیحاتی در مورد روشی ارائه داده که با استفاده از آن می‌توان عملکرد کاربر را ارزیابی کرد و متناسب با عملکرد کاربر آموزش داد و به نوعی عملی بودن ارزیابی عملکرد کاربر به ما می‌دهد.

۲۰- جمله زیر در کدامیک از بخش‌های متن که با شماره مشخص شده قرار می‌گیرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

"کیفیت توصیه‌ها در محیط آموزش الکترونیکی، بسیار حائز اهمیت است"

(۱) [1] (۲) [2] (۳) [3] (۴) [4]

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اگر بخواهیم برای پاراگراف سوم تئری را در نظر بگیریم همین جمله ی "کیفیت توصیه‌ها در محیط آموزش الکترونیکی، بسیار حائز اهمیت است" می‌باشد، چرا که در این پاراگراف نویسنده در مورد اهمیت کیفیت توصیه‌ها در محیط آموزش الکترونیکی، صحبت می‌کند.

۲۱- هدف نویسنده از اشاره به منطق فازی و مدل یادگیرنده ی قابل اعتماد، در پاراگراف سوم، کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) ارائه راه حل برای مشکلی که قبل از آن مورد بحث قرار گرفته است

(۲) مقایسه ی تاثیر آنها بر کیفیت توصیه‌ها در محیط آموزش الکترونیکی

(۳) ارائه مثال‌هایی از نظریات موثر که در ادامه متن مورد بحث قرار می‌گیرند

(۴) معرفی آنها به عنوان روش‌های بررسی نگرش یادگیرندگان به توصیه‌های یاددهنده

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در واقع هدف نویسنده ارائه راه حل برای مشکلی که قبل از آن مورد بحث قرار گرفته است و بدین منظور اشاره ای به منطق فازی و مدل یادگیرنده ی قابل اعتماد دارد.

۲۲- در یک ایستگاه مترو، ۲ برابر مسافرانی که از قطار پیاده می‌شوند، مسافر جدید سوار قطار می‌شود که این امر، باعث افزایش ۶۰ درصدی تعداد مسافران اولیه قطار می‌شود. بعد از حرکت قطار چند درصد از مسافران در این ایستگاه سوار نشده‌اند؟ (یا به عبارتی مسافران قبلی هستند؟) (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) ۲۰ (۲) ۲۵ (۳) ۳۰ (۴) ۴۰

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر X تعداد اولیه مسافران و Y تعداد مسافران پیاده شده در نظر بگیریم داریم

$$X - Y + 2Y = X + (0.6X)$$

$$y = 0.6X$$

درصد مسافران اولیه برابر است با $40 = 100 - 60$

۲۳- در رشته اعداد زیر، از چپ به راست، بین اعداد ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سوال کدام عدد باید قرار گیرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۲۸-۳۸-۴۹-۶۲-۷۰-۷۷- ؟

۹۱ (۴)

۸۹ (۳)

۸۷ (۲)

۸۵ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. به دلیل اینکه ۶ عدد داریم و در صورت مسئله خواسته شده عدد ۷ام را پیدا کنیم عملاً اعداد زوج برای گمراه کردن می باشد.

$$49-28=21 \text{ و } 70-49=21 \text{ و } -70=21 \rightarrow ? = 91$$

۲۴- ۱۴۰ ثانیه دیگر ساعت ۵ و ۳۰ دقیقه خواهد شد. الان ساعت چند است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۲) پنج و چهل و نه دقیقه

(۱) پنج و بیست و شش دقیقه

(۴) چهار و پنجاه و یک دقیقه

(۳) پنج و بیست و هفت دقیقه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۲۵- اگر طول مستطیلی که نسبت عرض به طول آن ۳ به ۴ است، ۶۰ درصد کاهش یابد. عرضی این مستطیل چند درصد باید افزایش یابد تا محیط آن تغییری نکند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۸۰ (۴)

۹۶ (۳)

۴۵ (۲)

۷۵ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

با فرض ابعاد مستطیلی برابر ۳ و ۴ است.

$$p = \text{محیط مستطیلی}$$

$$x = \text{طول}$$

$$y = \text{عرض}$$

$$P = 2 * (3 + 4) = 14$$

$$x = 4 * 40 / 100 = 16$$

$$14 = 2 * (16 + y) \text{ , } y = 5.4 \text{ , } 5.4 - 3 = 2.4 \text{ , } 2.4 / 3 = 0.8 \text{ , } 0.8 * 100 = 80\%$$

۲۶- از میان اعداد صحیح سه رقمی بزرگتر از ۶۰۰ چند عدد فقط دارای دو رقم یکسان است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۷۲ (۴)

۱۰۷ (۳)

۱۰۸ (۲)

۱۲۰ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کفایت اعداد دو رقم یکسان بین ۶۰۰ تا ۱۰۰۰ را بشمریم برای این کار کفایت اعداد دو رقم یکسان بین ۶۰۰ و ۷۰۰ را به دست بیاوریم و در عدد ۴ ضرب کنیم. بین ۶۰۰ تا ۷۰۰ ما ۲۷ عدد داریم که دو رقم یکسان دارند. پس با ضرب ۲۷ در ۴ به عدد ۱۰۸ میرسیم.

۲۷- کودکی قرار است ۲۵ تخم مرغ را با یکی از چهار مداد رنگی که در اختیار دارد طوری رنگ کند که تعداد تخم مرغهای قرمز، ۲ برابر تعداد تخم مرغهای زرد و تعداد تخم مرغهای آبی، ۳ عدد بیشتر از تعداد تخم مرغهای سبز باشد. کدام یک از اعداد زیر می تواند تعداد تخم مرغها به یکی از رنگهای قرمز، زرد، آبی، سبز باشد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱۱ (۴)

۹ (۳)

۷ (۲)

۳ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

A = تخم مرغ قرمز

B = تخم مرغ زرد

C = تخم مرغ آبی

D = تخم مرغ سبز

A = 2B

C = D + 3

فقط در صورتی که 11 تخم مرغ آبی رنگ شود میتوان معادله بالا را حل کرد پس گزینه ۴ صحیح است.

A = 4, B = 2, C = 11, D = 8

راهنمایی: برای پاسخگویی به زیر لازم است موقعیتی را که در هر سوال مطرح شده مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه ای را که فکر می کنید پاسخ مناسب تری برای آن سوال است، انتخاب کنید. هر سوال را با دقت بخوانید و با توجه به واقعیت های مطرح شده در هر سوال و نتایجی که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح تر به نظر می رسد انتخاب و در پاسخنامه علامت بزنید.

۲۸- در کشور «الف» که زبان انگلیسی به عنوان زبان خارجی در مدارس تدریس می شود، معلمان درس «فن نگارش انگلیسی» با آنکه می دانند که بر اساس تحقیقات انجام شده تصحیح انشای دانش آموزان تأثیری بر روی رشد فن نگارش در آنها نمی گذارد، ولی همواره انشاهای دانش آموزان را به دقت تصحیح و به آنان بر می گردانند و این در حالی است که انجام این کار، وقت بسیاری از آنها می گیرد.

کدام مورد در صورتیکه صحیح فرض شود، به منطقی ترین وجه، تناقض موجود در متن فوق را برطرف می سازد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) قوانین آموزش و پرورش در کشور «الف» تصحیح تکالیف درسی از جانب معلمان را اختیاری کرده است.

۲) وقت آزاد معلمان کشور «الف» به دلیل آنکه ساعات موظف تدریس آنها ۱۰ ساعت در هفته است زیاد می باشد.

۳) معلمان زبان انگلیسی در کشورهای دیگر نیز، بر تصحیح دقیق انشای فراگیران این زبان، تأکید بسیار زیادی دارند.

۴) معلمان می دانند که چنانچه شاگردان از غلط های نگارشی خود آگاه نباشند، انگیزه لازم برای مطالعه شخصی و بهبود فن نگارش پیدا نمی کنند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۲۹- اندازه گیری های جدید نشان می دهد که میزان انبساط عالم از آنچه در گذشته اندازه گرفته شده بیشتر است و انرژی تاریک نمی تواند تنها پاسخ انبساط عالم باشد، شاید زمان آن فرا رسیده است که به مطالعه دقیق تر سایر مدل های انبساطی موجود بپردازیم. کدام مورد را می توان به درستی از متن فوق استنباط کرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) میزان انبساط عالم با گذشت زمان بیشتر می شود.

۲) برخی مدل های انبساطی، آن طور که باید، مورد توجه قرار نگرفته اند.

۳) برخی مدل های انبساطی، نقش انرژی تاریک در انبساط عالم را کم برآورد کرده اند.

۴) اندازه گیری میزان انبساط عالم، بدون استفاده از یک مدل انبساطی دقیق، ممکن نیست.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. با نگاهی به این قسمت از متن " شاید زمان آن فرا رسیده است

که به مطالعه دقیق تر سایر مدل های انبساطی موجود بپردازیم. " در می یابیم که برخی مدل های انبساطی، آن طور که باید، هنوز مورد توجه قرار نگرفته اند. و نویسنده از لزوم مطالعه دقیق تر در مورد آن صحبت می کند.

۳۰- درست است که احاطه شدن با واقعیت مجازی، ترسناک به نظر می رسد، اما این ترس دست کمی از واهمه ای که اجداد ما از بلندگو و تلگراف داشتند، ندارد. غرق شدن در دنیایی که واقعی نیست، برای درک جهان های دور از دسترس جالب است، اما محاصره شدن با تصاویر و صداهایی که همگی ساختگی اند، اگر به قیمت پایین کشیدن کرکره دنیای واقعی تمام شود، چیزی نیست که..... (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) بخواهیم با دسته گل به استقبالش برویم

(۲) حتی از گوشه نظر اجداد بنی بشر نگذشته باشد

(۳) بدون آن، راحت بتوان به درک واقعیت عینی رسید

(۴) خالقان آثار علمی-تخیلی جهان با آن مخالفتی داشته باشند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. بطور قطع می توان گفت که بلندگو و تلگراف به قیمت پایین کشیدن کرکره دنیای واقعی برای اجداد ما تمام نشده ولی محاصره شدن با تصاویر و صداهایی که همگی ساختگی اند، اگر به قیمت پایین کشیدن کرکره دنیای واقعی تمام شود، چیزی نیست که آنچنان خوشایند ما باشد و بخواهیم با دسته گل به استقبالش برویم.

۳۱- نیوزلند دارای یکی از متفاوت ترین اقلیم ها و محیط های زیستی جهان است. و مسئولان این کشور قصد دارند تا برای حفاظت از این جانداران بومی این سرزمین، شکارچیان آنها را حذف کنند. موجوداتی مانند گربه ها، موش ها، قاقم ها، پاسام ها و موش خرماها که هیچ کدام بومی این سرزمین نیستند، هر ساله میلیون ها گونه بومی نیوزلند را شکار می کنند. به همین دلیل قرار است دولت نیوزلند بودجه ای ۲۸ میلیون دلاری برای شناسایی و ازمیان برداشتن موجودات شکارچی ای که از خارج به این سرزمین آمده اند اختصاص دهد. (آموزش و پرورش سال ۹۵)

کدام مورد در صورتی که صحیح فرض شود به بهترین وجه، طرح پیشنهادی در استدلال فوق را تضعیف می کند.

(۱) بسیاری از طرفداران حیات وحش، با کشتار هرگونه جانوری تحت هرگونه توجیهی

(۲) کشورهای دیگری که با مشکلی نظیر نیوزیلند روبرو بودند طرحی مشابه را

(۳) افزایش تعداد گونه های بومی، در صورت حذف شکارچیان آنها به میزانی خواهد بود که مهار آنها بودجه سالانه بالغ بر ۴ میلیارد دلار نیاز خواهد داشت

(۴) در حال حاضر، طرح هایی برای کنترل ضرر و زیان مالی که برخی گونه های بومی در صورت افزایش تعدادشان، ممکن است به محظولات کشاورزی وارد آورند، در دست اجرا می باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. مورد سوم اگر صحیح فرض شود از میان برداشتن موجودات شکارچی به لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه نمی باشد. زیرا برای مهار جمعیت گونه های بومی، بودجه ای به مراتب سنگین تر باید اختصاص داده شود.

۳۲- بهتر است تیم سازنده فیلم «الف» برای ساخت فیلم بعدی، مخاطب را هوشمندتر از چیزی که می‌پندارند در نظر بگیرند و راه فیلم هوشمندانه‌تری چون «ب» را پیش بگیرند. چرا که مخاطب امروزی در کنار کشت و کشتار هیولاها و جلوه‌های ویژه بی‌نظیر، دلش یک داستان ناب و اصلی نیز می‌خواهد. (قوه قضاییه ۹۶)

کدام مورد را می‌توان به درستی از متن فوق استنباط کرد؟

- (۱) تیم سازنده فیلم «الف»، مورد توجه خاص مخاطبینی قرار گرفت که عاشق جلوه‌های ویژه هستند.
 - (۲) این داستان و محتوای فیلم است که کشت و کشتار هیولاها و جلوه‌های ویژه بی‌نظیر را باورپذیر می‌کند.
 - (۳) مخاطب‌های هوشمند، مادامی که داستان یک فیلم ناب و واقعی باشد، اهمیت چندانی به هیجان و جلوه‌های ویژه نمی‌دهند.
 - (۴) فیلم «ب» فیلمی است که طرح داستان آن قوی است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۳۳- مریخ نورد ناسا، تصویری را از سطح سیاره سرخ ثبت کرده که نشان دهنده یک قاشق بزرگ و عجیب است. شکارچیان فرازمینی‌ها اعتقاد دارند که این قاشق، نشانه‌ای از وجود حیات در مریخ در سال‌های دور بوده است. همچنین این کشف می‌تواند فرضیه جان براندنبورگ دانشمند مشهور در زمینه فضایی و فرازمینی‌ها را تأیید کند. براندنبورگ معتقد است که حیات هوشمند در مریخ، در گذشته بر اثر یک جنگ هسته‌ای نابود شده است. (قوه قضاییه ۹۶)

کدام مورد، فرض لازم برای باورپذیری فرضیه جان براندنبورگ است؟

- (۱) قاشقی که مریخ نورد ناسا نشان می‌دهد، ساخته فتوشاپ است.
 - (۲) مواد لازم برای تهیه سلاح‌های اتمی، در پوسته مریخ وجود داشته است.
 - (۳) مریخی‌ها از نظر تکنولوژیکی از انسان‌های کره زمین پیشرفته‌تر بودند.
 - (۴) موجودات مریخی به مانند انسان غذا می‌خورده‌اند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۳۴- ما می‌دانیم که آلودگی هوا به بیماری‌های قلبی، سکته مغزی و سرطان ارتباط دارد. حالا یک مطالعه جدید که نتایج آن در ژورنال همانانگر منتشر شده، نشان می‌دهد که حتی مقادیر کم افزایش آلاینده، همبستگی زیادی با افزایش چشم‌گیر ناراحتی‌های روحی در افراد جوان دارد. محققان در سوئد، بیشتر از ۵۰۰ هزار فرد زیر ۱۸ سال را برای این تحقیق، مورد بررسی و پایش قرار دادند. آنها غلظت آلاینده‌ها در هر منطقه را با میزان داروهای اعصابی که برای کودکان تجویز شده بود، تطبیق دادند. مکان‌هایی که میزان آلودگی‌شان بیشتر شده بود، تقریباً همان مکانهایی بودند که افراد جوان در آن، بیشترین نسخه‌ها را برای داروهای اعصاب دریافت کرده بودند. (قوه قضاییه ۹۶)

کدام مورد در صورتی که صحیح فرض شود، به بهترین وجه، استدلال فوق را تضعیف می‌کند؟

- (۱) در کشورهای دیگر، به ویژه کشورهای صنعتی، نیز همبستگی بین آلودگی هوا و بیماری‌های اعصاب، نوعی همبستگی مثبت است.
- (۲) آلودگی هوا احتمالاً تأثیرات منفی بسیاری بر سلامت انسان دارد که هنوز همه آنها به طور دقیق، مشخص نشده‌اند.
- (۳) برخی از ناراحتی‌های اعصاب، با روان درمانی و بدون مصرف دارو قابل علاج هستند.
- (۴) مناطقی از سوئد که آلودگی هوا در آنها زیاد است، مناطقی صنعتی - کارگری هستند و در آنجا، والدین زمان کمی برای برقراری ارتباط عاطفی با فرزندانشان دارند.

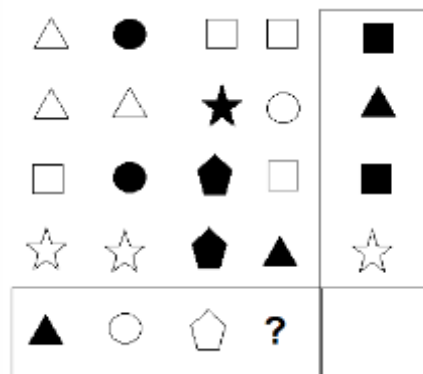
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۳۵- تفکر لزوماً متکی به زبان نیست، یا دست کم متکی به زبانی متعارف که قابل تکلم باشد، ما می‌توانیم از طریق تصور کردن مناظر و تصاویر، الگوهای سه بعدی، ژست‌های بدنی، حرکات سر و دست، هیجانات احساسی و هرچیز دیگری که به جز زبان تجربه کرده‌ایم، کلام مورد به منطقی‌ترین وجه، جای خالی در متن فوق را کامل می‌کند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) زبان را جایگزین کنیم.
- (۲) ارتباط ایجاد کنیم.
- (۳) دانش افزایی کنیم.
- (۴) تفکر کنیم.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۳۶- در شکل زیر بین اشکال رابطه خاصی وجود دارد، به جای علامت سوال کدام شکل قرار می‌گیرد؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۳۷- دو برش افقی، مساحت یک مربع را به نسبت‌های ۲ و ۳ و ۵ و دو برش عمودی، مساحت همان مربع را به نسبت‌های ۳ و ۴ و ۸ تقسیم می‌کند، اگر هر چهار برش همزمان اعمال شود، نسبت مساحت کوچکترین قطعه به مساحت بزرگترین قطعه کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) ۳ به ۲۵ (۲) ۳ به ۸ (۳) ۱ به ۸ (۴) ۱ به ۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح وجود ندارد.

	8y	4y	3y
2x			D
3x			
5x	S		

با توجه به شکل بالا اگر S/D را حساب کنیم می‌شود $40/6$ یعنی $20/3$ که در گزینه ها وجود ندارد.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سوال‌ها پاسخ دهید.

A - B, C و D اسامی اعضای یک خانواده چهار نفری شامل پدر، مادر، دختر، پسر (نه لزوماً به ترتیب) می‌باشند که هر کدام دارای یکی از مشاغل پزشک، معلم، روزنامه نگار و مدیر آژانس هواپیمایی (نه لزوماً به ترتیب) هستند، به طوری که هیچ دو نفری از آنها نه هم سن هستند و نه هم شغل، اطلاعات زیر، در مورد این افراد موجود است. (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- کسی که شغلش روزنامه نگار است، نه مرد است و نه D
- B از کسی که شغلش پزشک است، پیرتر است.
- A و C نه خواهر و برادرند و نه یکی فرزند دیگری.
- اگر پسر خانواده پزشک باشد، خواهرش مدیر آژانس هواپیمایی نیست.

۳۸- شغل کسی که نامش D است، چیست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) پزشک (۲) معلم (۳) مدیر آژانس هواپیمایی (۴) به طور قطع نمی‌توان پیدا کرد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۳۹- اگر دختر خانواده معلم باشد، A و B چه نسبتی با یکدیگر دارند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) مادر و دختر (۲) مادر و پسر (۳) پدر و دختر (۴) به طور قطع نمی‌توان پیدا کرد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۴۰- اگر B، پسر مدیر آژانس هواپیمایی باشد، کدام افراد با یکدیگر، نسبت مادر-دختری دارند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) روزنامه نگار و معلم (۲) مدیر آژانس و معلم (۳) روزنامه نگار و پزشک (۴) مدیر آژانس و روزنامه نگار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۴۱- اگر شغل مادر خانواده معلم باشد، کدام مورد زیر به طور قطع صحیح است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

I. B روزنامه نگار است

II. مدیر آژانس هواپیمایی، پدر کسی است که شغلش پزشک است.

III. C و D، پدر و پسر هستند.

(۴) I, II, III

(۳) فقط II و III

(۲) فقط I و II

(۱) فقط II

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۴۲- مجموع مجذور سن علی و ۴ برابر مجذور سن پسرش، مساوی ۴ برابر حاصل ضرب سن علی با سن پسرش است، اگر نسبت سن علی به سن همسر علی ۵ به ۴ باشد، نسبت مجموع سن علی و پسرش به سن همسر علی کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۴) ۱۵ به ۸

(۳) ۱۵ به ۴

(۲) ۵ به ۸

(۱) ۵ به ۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سن علی را X و سن پسر علی را Y و سن همسر علی را Z در نظر میگیریم طبق صورت مسئله داریم.

$$\frac{x}{z} = \frac{5}{4} \rightarrow x = \frac{5}{4} z$$

$$x^2 + 4y^2 = 4xy \rightarrow (x - 2y)^2 = 0 \rightarrow x = 2y \rightarrow \frac{5}{4} z = 2y \rightarrow \frac{y}{z} = \frac{5}{8}$$

$$\frac{x+y}{z} = ? \rightarrow \frac{5}{4} + \frac{5}{8} = \frac{15}{8}$$

۴۳- معلمی تعدادی مسئله را بین سه دانش آموز به اسامی A، B و C به ترتیب به نسبت های ۴، ۲ و ۳ تقسیم می کند. اگر وی به B نسبت به C، ۱۰ مسئله بیشتر داده باشد، به A چند مسئله داده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۴) ۴۰

(۳) ۳۰

(۲) ۲۰

(۱) ۱۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سوال های زیر پاسخ دهید.

چهار نفر به اسامی A، B، C، D هر کدام دارای یکی از مهارت های T1، T2، T3، T4، هستند. مدیر یک شرکت قرار است چهار پست Y، X، Z، S را بر اساس مهارت های این افراد، به آنها واگذار کند. این مدیر در واگذاری پست ها به افراد، با محدودیت های زیر مواجه است:

B برای پست Y مناسب نیست.

- پست Z نیاز به مهارت T4 دارد.

- C دارای مهارت T2 است.

- نه A و نه کسی پست X به وی واگذار می شود، هیچ کدام مهارت T3 را ندارند.

۴۴- اگر پست S به دلیل اینکه B دارای مهارت T1 است، به وی واگذار شده باشد، A دارای کدام مهارت و کدام پست است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) Y, T1 (۲) S, T1 (۳) X, T1 (۴) Z, T4

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. برای پاسخ دهی به این سوال کافیسیت که مفروضات مسئله رو

در سوال اعمال نمایید به راحتی گزینه صحیح به دست می آید.

۴۵- اگر پست X به D واگذار شود، کدام مورد در خصوصی B، صحیح است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) دارای مهارت T3 است. (۲) دارای مهارت T4 است.

(۳) پست Z، به وی واگذار می شود. (۴) با دارای مهارت است یا پست Z به وی واگذار شده است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. با توجه به اینکه T2 برای C است و مهارت T4 برای پست Z

پس از بین T1 و T3 با توجه به فرض مسئله D دارای مهارت T1 می باشد. چون X نمی تواند T3 را داشته باشد A دارای مهارت T4 را دارد و B دارای مهارت T3 می باشد.

۴۶- اگر پست به واگذار شود، کدام مورد لزوماً صحیح است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) پست Z به B واگذار می شود. (۲) پست S به B واگذار می شود.

(۳) پست S، نیاز به مهارت T3 دارد. (۴) پست Z به D واگذار می شود.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. چون Y به مهارت T1 نیاز دارد و Z به مهارت T4 و

X نمی تواند T3 را داشته باشد پس به مهارت T2 نیاز دارد و با توجه به این ها S نیاز به مهارت T3 دارد.

۴۷- اگر پست Z به B واگذار شود، نوع مهارت چند نفر از این چهار نفر به طور قطع مشخص می شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. B دارای T4 و C دارای T2 و چون A نمی تواند T3 را

داشته باشد پس T1 را دارد و D دارای مهارت T3 است و مهارت همگی مشخص می شود.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سوالات پاسخ دهید.

در یک میوه فروشی، ۵ ظرف در دو طبقه مطابق شکل وجود دارد. در هر یک از این ظروف یکی از سه نوع میوه زردآلو، گیلاس و هلو با کیفیت‌های درجه ۱ و درجه ۲ چیده شده است. در مورد چیدمان ظروف و میوه‌ها محدودیت‌های زیر برقرار است:

* میوه‌های مشابه، چه از لحاظ نوع و چه از لحاظ کیفیت دقیقاً کنار یکدیگر در یک طبقه قرار نمی‌گیرند.

* گیلاس، نه از درجه ۲ است و نه در طبقه ۲ قرار دارد.

* در هر طبقه، حداقل دو ظرف قرار دارد.

طبقه دوم
طبقه اول

شکل زیر برگرفته از اطلاعات سوال می‌باشد

۴۸- اگر هلوی درجه ۱ در منتهی الیه سمت چپ طبقه اول باشد، نوع میوه چند ظرف مشخص می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر هلوی درجه یک در منتهی الیه سمت چپ طبقه اول باشد، و طبق یکی از مفروضات سوال گیلاس درجه یک باید در این طبقه باشد، بنابراین گیلاس درجه یک در منتهی الیه سمت راست ظرف قرار می‌گیرد و چون دو میوه از یک نوع نمی‌تواند کنار هم باشند، لذا طبقه اول باید سه ظرف میوه داشته باشد و در وسط زردآلو درجه دو باشد.

۴۹- در طبقه دوم از راست به چپ، میوه زردآلو درجه ۱ و هلو درجه ۲ چیده شده است. کدام مورد در خصوص چیدمان میوه در طبقه اول، از راست به چپ لزوماً صحیح است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۲) هلو درجه ۱، زردآلو درجه ۲، گیلاس درجه ۱

(۱) گیلاس درجه ۱، زردآلو درجه ۲، هلو درجه ۱

(۴) نمی‌توان اظهار نظر کرد

(۳) زردآلو درجه ۲، گیلاس درجه ۱، هلو درجه ۱

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. گزینه‌های اول و دوم هر دو می‌تواند صحیح باشد زیرا هیچکدام مفروضات مسئله را نقض نمی‌کنند اما در مورد گزینه سوم باید بگوئیم که در کل غلط است زیرا دو میوه از یک نوع در یک طبقه قرار گرفته‌اند و این مورد یکی از فرضیات مسئله را نقض می‌کند، بنابراین گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۵۰- اگر هلو درجه ۲، در طبقه اول و بین دو میوه دیگر قرار داده شده باشد، کدام مورد صحیح است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) هلو درجه ۱ و زردآلو درجه ۲ در طبقه دوم قرار دارند

(۲) گیلان درجه ۱ در منتهی الیه سمت چپ طبقه اول قرار دارد

(۳) سمت چپ هلو درجه ۲، زردآلو درجه ۱ قرار گرفته است

(۴) سمت چپ هلو درجه ۲، میوه گیلان درجه ۱ قرار گرفته است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در مورد گزینه اول با قطعیت می‌توان گفت که هلو درجه ۱ و زردآلو درجه ۲ در طبقه دوم قرار دارند، اما هر دو مورد هر کدام از سه گزینه دیگر با قطعیت نمی‌توان اظهار نظر کرد، برای مثال گیلان درجه ۱ ممکن است در منتهی الیه سمت چپ قرار داشته باشد یا در منتهی الیه سمت راست اما بطور قطع نمی‌توان نظر داد.

۵۱- در چند حالت مختلف زردآلو درجه ۲، در طبقه اول و بین دو میوه دیگر قرار گرفته است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۶ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. وقتی زردآلو درجه ۲ در طبقه اول و وسط قرار بگیرد یعنی در ظروف دیگر حتماً باید میوه درجه ۱ باشد و از نوع زردآلو هم نباشد، بنابراین دو حالت دارد که بدین صورت می‌باشد:

(گیلان درجه ۱، زردآلو درجه ۲، هلو درجه ۱) (هلو درجه ۱، زردآلو درجه ۲، گیلان درجه ۱)

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سوالات مربوط به آن پاسخ دهید.

- پنج کاربر با اسامی A، B، C، D و E (نه لزوماً به ترتیب) به درگاه خدمات الکترونیکی قضایی به منظور دریافت پنج خدمت ارائه «دادخواست»، «شکوائیه»، «اظهارنامه»، «لایحه» و «درخواست عفو»، مراجعه می‌کنند. هر فرد دقیقاً یک خدمت را دریافت می‌کند و همزمان با او، کاربر دیگری به این درگاه مراجعه نمی‌کند. در خصوص ترتیب مراجعه این پنج نفر و نوع خدمت دریافتی، اطلاعات و محدودیت‌های زیر در دست است:
- C زودتر از A و بعد از E که «درخواست عفو» نداده است، به درگاه مراجعه می‌کند.
 - کاربر B که «شکوائیه» ارائه نموده، نه بین E و D مراجعه کرده است و نه بین A و D.
 - اگر B کاربر آخر باشد، D دقیقاً قبل از وی به درگاه مراجعه کرده است.
 - فردی که در درگاه، «لایحه» ارائه نموده، دیرتر از کاربر ارائه دهنده «اظهارنامه» و قبل از کاربر ارائه کننده «دادخواست» به این درگاه مراجعه می‌کند.

طبق مفروضات مسئله حالتهای زیر را داریم:

۱- هر فرد دقیقاً یک خدمت را دریافت می‌کند

۲- همزمان هیچ فردی به درگاه رجوع نمی‌کند

۳- C زودتر از A رجوع می‌کند پس A نمی‌تواند اولین مراجعه کننده باشد

۴- C بعد از E رجوع می‌کند پس C نمی‌تواند اولین مراجعه کننده باشد

۵- E درخواست عفو نیست

۶- B شکوائیه است.

۷- B بین E و D نیست

۸- B بین A و D نیست

۹- B کاربر آخر باشد D دقیقاً قبل از وی به درگاه مراجعه کرده است

۱۰- فردی که لایحه ارائه کرده از فردی که اظهارنامه ارائه کرده دیرتر می‌باشد.

۱۱- فردی که لایحه ارائه کرده از فردی که دادخواست ارائه کرده زودتر می‌باشد.

طبق شماره های ۵ و ۶ جدول زیر را داریم

	شکوائیه	اظهارنامه	لایحه	عفو	دادخواست
A	×				
B	✓				
C	×				
D	×				
E	×			×	

۵۲- اگر D، دومین کاربر بین این پنج کاربر باشد، که به درگاه خدمات الکترونیکی قضایی مراجعه و «درخواست عفو» را ارائه می‌کند، کدام کاربر، سومین مراجعه کننده به این درگاه است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

C(۱)

D(۲)

E(۳)

A(۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

طبق شماره های ۳ و ۴ فقط B و E می‌تواند در خانه اول باشد پس دو حالت زیر را داریم

	۱	۲	۳	۴	۵
حالت اول	B	D	E	C	A
حالت دوم	E	D	C	A	B

همچنین C قبل از A و بعد از E باید باشد و طبق شماره‌های ۷ و ۸ جدول پر می‌شود.

حالت دوم غیر قابل قبول است چون اگر B گفته باشد D بایستی دقیقاً قبل از V و در خانه ۴ باشد پس فقط حالت اول درست است پس E گزینه صحیح می‌باشد.

۵۳- چنانچه ارائه «لایحه» و «درخواست عفو» به ترتیب، دومین و سومین موردی باشد که در درگاه خدمات الکترونیکی قضایی ثبت شده است. کدام دو نفر زیر، به ترتیب مراجعه کنندگان چهارم و پنجم به این درگاه هستند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) A و D

(۲) B و D

(۳) C و D

(۴) C و A

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

لایحه و عضو به ترتیب دومین و سومین مورد درگاه خدماتی ثبت شود کدام دو نفر چهارم و پنجم می باشند؟

5	4	عضو / 3	لایحه / 2	اظهارنامه / 1
	B			
B	D	A	C	E

طبق شماره های ۵ و ۶ پس E عضویت و B شکوائیه است پس ۲ و ۳ نمی تواند B و E باشد.

طبق شماره های ۱۰ و ۱۱ نتیجه میگیریم شماره ۴ و ۵ نمی تواند اظهارنامه باشد پس شماره ۱ اظهارنامه می باشد.

شماره ۴ و ۵ می توانند دادخواست و شکوائیه باشند پس B یکی از شماره های ۴ و ۵ می باشد.

طبق شماره ۹ اگر B آخر باشد D قبل از B می باشد.

طبق شماره های ۳ و ۴ حالت زیر را داریم و گزینه ۲ صحیح است.

شکوائیه / 5	دادخواست / 4	عضو / 3	لایحه / 2	اظهارنامه / 1
B	D	A	C	E

۵۴- اگر C با ارائه لایحه، سومین نفری باشد که به درگاه خدمات الکترونیکی قضایی مراجعه می کند، خدمت دریافت شده توسط مراجعه کننده پنجم، کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) شکوائیه

(۲) دادخواست

(۳) نمی توان تعیین کرد

• (۴) عفو

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

لایحه / C

- طبق شماره ۳ ← A بایستی ۴ یا ۵ باشد و طبق شماره ۹ B نمی تواند آخر باشد چون D قبل از آن بایستی باشد پس A نمی تواند ۴ و ۵ شود.

– طبق شماره ۴ ← E بایستی ۲ و ۱ باشد.

– طبق شماره ۱۰ ← اظهارنامه شماره ۲ و ۱ می باشد.

– طبق شماره ۱۱ ← دادخواست شماره ۵ و ۴ می باشد پس داریم:

۵ ۴ ۳ ۲ ۱

C

– B چون شکوائیه است و نمی تواند در خانه شماره ۵ باشد پس خانه شماره ۵ شکوائیه نیست پس خانه های شماره ۴ و ۵ می شود

– E درخواست عفو نیست پس در نتیجه خانه های شماره ۵ و ۴ می شود ← دادخواست و عفو

و همچنین فقط A و D می تواند در خانه های ۴ و ۵ باشند و B و E در خانه های ۱ و ۲ باشند.

به غیر از موارد بالا هیچ موردی در دسترس نیست و چون دادخواست و عفو در گزینه ها وجود دارد پس نمی توان گزینه ای را انتخاب کرد پس گزینه ۳ صحیح است.

۵۵- اگر B و E دو کاربری باشند که دقیقاً پشت سر هم به درگاه خدمات الکترونیکی قضایی مراجعه می کنند، B و E با کدام ترتیب به این درگاه مراجعه می کنند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) دوم و سوم

(۲) سوم و چهارم

(۳) چهارم و پنجم

(۴) اول و دوم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

– اگر B و E پشت سر هم وارد دادگاه شوند پس B نمی تواند خانه آخر باشد، پس سه حالت زیر را داریم:

	۱	۲	۲	۴	۵
حالت اول	B	E			
حالت دوم		B	E		
حالت سوم				B	E

در حالت دوم B نمی تواند بین D و E باشد پس خانه اول D نمی تواند باشد و A نیز نمی تواند خانه اول باشد پس در نتیجه C خانه اول می باشد و این حالت به دلیل اینکه C بعد از E رجوع می کند رد می باشد.

حالت سوم نیز چون C بعد از E بایستی رجوع کند نمی تواند صحیح باشد، پس حالت یک صحیح است و گزینه ۴ صحیح می باشد.

راهنمایی: برای پاسخگویی به سوال‌های زیر لازم است موقعیتی را که در هر سوال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه ای را که فکر می کنید پاسخ مناسب تری برای آن سوال است، انتخاب کنید هر سوال را با دقت بخوانید و با توجه به واقعیت‌های مطرح شده در هر سوال و نتایجی که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است. پاسخی را که صحیح تر به نظر می رسد.

۵۶- زمانی که بحث درگیری عاطفی - ذهنی مطرح است، این امکان وجود دارد که کارکنان مغرور و با انگیزه در برابر روش‌های جدید انجام کار مقاومت نشان دهند. زیرا تغییر برای آنها قابل توجه نبوده و گاهی حتی خلاف باور آنهاست. تحقیقات نشان داده اند افرادی که نظری خوش بینانه به عملکرد خود دارند از تلاش برای بهبود عملکرد خود اجتناب می ورزند، در حالی که کارکنان ناراضی و ناامید تمایل دارند چنانچه به درستی حمایت و تشویق شوند. دستاوردهایی خلاقانه داشته باشند. کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، استدلال نویسنده را به بهترین وجه، زیر سوال می برد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) بسیاری از شرکت‌ها از استخدام کارکنان مغرور و با انگیزه خودداری میکنند.
 - (۲) در اکثر مواقع، تمایل به انجام یک عمل، به معنی خواست واقعی برای انجام آن عمل نیست.
 - (۳) میزان رجوع افراد ناراضی و ناامید به روان شناس، نسبت به افراد مغرور و با انگیزه بیشتر است
 - (۴) ابداع و خلاقیت در شرکت‌هایی که در استخدام نیروی کار خود به مسائل شخصیتی اهمیت می دهند بسیار خیره کننده است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۲ صحیح است.

۵۷- نیما بسیار نوشت. از هر موضوعی که به فکرش می رسید، در شعرهایش سخن گفت تا رسید به یادداشت‌هایش. یادداشت‌هایی که نیما در آن عریان تر است. در یادداشت‌های گاه گسیخته اش می توان نیمای واقعی را دید که دوستان خود را مدح میکند و دشمنانش را نیز هم. ابایی ندارد که از چه کس یا کسانی بنویسد. اما در همین سطور است که می توان او را دید که رو به سوی آینده دارد و مطمئن است کارش بی تردید، چون جویباری مسیر خود را طی خواهد کرد: «خطاب من به آینده من است، در این قفس در تنگنایی که فرهنگ مرده است». کدام مورد را می توان به درستی از متن فوق استنباط کرد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) شعرا از جمله نیما، غالباً به دلیل برخی محدودیت‌های فرهنگی، نمی توانند شخصیت واقعی خود را در شعرهایشان منعکس کنند.
 - (۲) درک جامع از شخصیت نیما، مستلزم کنکاش در تمامی نوشته‌های او از جمله یادداشت‌هایش است.
 - (۳) آنچه باعث شد نیما نتواند در شعرهایش، خود واقعی اش را عرضه کند، قالب فرهنگی زمانش بود.
 - (۴) یادداشت‌های نیما، نقش مهمی در تثبیت نوشته‌های او در آینده داشت.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۴ صحیح است.

۵۸- برخی ادعا می کنند که ابزارهای پوشیدنی هوشمند که در سال های اخیر، طرفداران زیادی در سراسر دنیا پیدا کرده اند. به دلیل تقاضای مردم خلق و روانه بازار گردیده اند. با این حال اما بررسی های مختلف نشان می دهد بسیاری از کاربران ابزارهای پوشیدنی، این محصولات را به دلیل آنکه چندان کاربردی و ضروری نیستند، بعد از مدتی کنار می گذارند. بررسی های موسسه تحقیقاتی کارتر در این زمینه نشان می دهد نرخ کناز گذاشتن ساعت های هوشمند ۲۹ درصد است و این رقم برای دستبندهای مناسب اندام به ۳۱ درصد می رسد.

کدام مورد به بهترین وجه، رابطه دو بخش از متن که زیر آن خط کشیده شده است را نشان می دهد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) بخش اول ادعایی بر خلاف نتیجه گیری متن است که بخش دوم با آن نتیجه گیری همسو می باشد.
- (۲) بخش اول نتیجه گیری اساسی متن است که بخش دوم با ارائه اطلاعات دقیق آن را تقویت می کند.
- (۳) بخش اول باوری است که با نتیجه گیری متن مخالف است و بخش دوم خود آن نتیجه گیری است.
- (۴) بخش اول ادعایی است که متن به طور کل با آن مخالف است و بخش دوم دلیل این مخالفت را بیان می دارد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۴ صحیح است.

۵۹- در حال حاضر، میزان مصرف سرانه فولاد در کشور ۲۰۰ کیلو گرم است و این در حالی است که این رقم باید به ۳۵۰ کیلو گرم در سال ۲۰۲۵ برسد و این به معنای رشد ۶۰ درصدی فولاد در داخل کشور است که نیازمند رشد بخش های اصلی اقتصاد ملی، از جمله بخش های صنعت، مسکن و پروژه های زیربنایی کشور است. با این حال کارشناسان معتقدند با توجه به رشد اقتصادی ۸ درصدی که تا ۵ سال آینده برای اقتصاد کشور متصور است. می توان به رشد ۱۵ تا ۲۰ درصدی مصرف فولاد طی این مدت امیدوار بود که این میزان در مقایسه با رقم قابل انتظار، اختلاف نسبتاً زیادی دارد و نمی توان انتظار داشت که تحولی اقتصادی را تجربه کنیم.

پاسخ به کدام سوال برای ارزیابی درستی استدلال فوق ضروری است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) در صورت افزایش سرانه مصرف فولاد، این افزایش بیشتر جذب کدام یک از بخش های اقتصاد ملی می گردد؟
- (۲) برای افزایش بیشتر رشد اقتصادی در مدت زمانی محدود چه اقدامات خاصی می توان انجام داد؟
- (۳) چرا تحول اقتصادی منوط به رشد ۶۰ درصدی فولاد تا سال ۲۰۲۵ است؟
- (۴) در کشورهای پیشرفته، سرانه مصرف فولاد چقدر است؟

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۳ صحیح است.

۶۰- سالیان سال است که ماهی قرمز به عنوان یکی از بخش‌های مهم سفره هفت سین شناخته می‌شود. برخی بر این عقیده هستند که این نماد از نمادهای سال نوی چینی است و به فرهنگ ما اضافه شده است و هیچ ربطی به نوروز ندارد. بسیاری هم می‌گویند که ماهی قرمز نماد برج « حوت » یا « برج ماهی » در گاه شماری هجری شمسی برجی است و به این دلیل، از قدیم در فرهنگ ما وجود داشته است، طرفداران حقوق حیوانات با اشاره به اینکه ماهی قرمز ربطی به نوروز ندارد در سال‌های اخیر، پیگیر حذف آن از سفره هفت سین بوده‌اند، جدا از اینکه آیا ماهی قرمز بخشی از فرهنگ ما هست یا نیست باید گفت ماهی قرمز، یکی از انواع حیوانات خانگی در تمامی نقاط جهان است و نگهداری از آن در منزل هیچ اشکالی ندارد ولی باید توجه داشت که در مورد تمامی حیواناتی که از آنها نگهداری میکنیم، به عنوان وظیفه‌ای برای ما نه لطفی از طرف ما به آنها باید اصول صحیح نگهداری از آنها را رعایت کنیم.

هدف اصلی و نهایی نگارنده متن، کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) تشویق پاسداشت سنت‌های فرهنگی اصیل
(۲) تصحیح یک باور غلط
(۳) انتقاد از یک سنت
(۴) ارائه یک توصیه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۴ صحیح است.

۶۱- در جدول روبرو حاصل $x + y$ کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

6	5	0	3
4	7	8	2
9	5	5	4
8	8	x	y

- (۱) ۱۰
(۲) ۸
(۳) ۷
(۴) ۱۱

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۴ صحیح است.

چون :

$$۵ * ۶ = ۳۰ \text{ که اونور برعکس نوشته ۳ و ۰}$$

$$۷ * ۴ = ۲۸ \text{ که اونور برعکس نوشته ۲ و ۸}$$

$$۵ * ۹ = ۴۵ \text{ که اونور برعکس نوشته ۵ و ۴}$$

$$۸ * ۸ = ۶۴ \text{ که برعکسش میشه ۶ و ۴ و جمعش میشه ۱۰}$$

منتها پاسخ ۱۰ نمیشد زیرا دو جدول را از هم مجزا کشیده و راه حل درست این میباشد که در جدول سمت چپ یک الگویی پیدا شود و با همان الگو جدول سمت راست حل شود پس راه حل زیر درست میباشد

در ستون اول جدول سمت چپ اگر اعداد ۶ و ۴ و ۹ را با هم جمع کنیم به عدد ۱۹ می‌رسیم و ۹ منهای یک میشود ۸

در ستون دوم اگر اعداد ۵ و ۷ و ۵ را با هم جمع کنیم به عدد ۱۷ می‌رسیم که ۱ به علاوه ۷ میشود ۸

همین کار را در جدول دوم انجام دهیم به پاسخ ۱۱ می‌رسیم.

۶۲- یک محلول ۴ لیتری آب و شکر به غلظت ۴۰٪ در اختیار داریم، یک محلول ۶ لیتری آب و آب لیمو به غلظت ۳۰٪ نیز در اختیار داریم، این دو محلول را با هم ترکیب می کنیم تا شربت آبلیمو ساخته شود، غلظت شربت آبلیمو چند درصد است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) ۳۴

(۲) ۳۵

(۳) ۳۶

(۴) ۳۲

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

از محلول اب و شکر ۱٫۶ لیتر شکر میباشد - از محلول آب و آب لیمو ۱٫۸ آب لیمو میباشد پس ۳٫۴ میزان شکر و آب لیمو میشود و ۱۰ لیتر محلول داریم که میشود ۳٫۴ تقسیم بر ۱۰ برابر ۳۴.

۶۳- امروز، پس فردای روزی است که سه هفته از ۱۵ خرداد می گذرد، اگر ۱۰ اردیبهشت دوشنبه باشد فردا چند شنبه خواهد بود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) چهارشنبه

(۲) پنج شنبه

(۳) جمعه

(۴) سه شنبه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

سه هفته بعد از ۱۵ خرداد میشود ۵ تیر در نتیجه امروز میشود ۷ تیر

اگر ۱۰ اردیبهشت دوشنبه باشد پس ۱۷ و ۲۴ و ۳۱ اردیبهشت همچنین ۷ و ۱۴ و ۲۱ و ۲۸ خرداد و ۴ تیر نیز دوشنبه میباشد. پس ۷ تیر میشود پنج شنبه

۶۴- نسبت سن علی به دوستش ۵ به ۴ اس، این نسبت ۱۰ سال پیش ۵ به ۳ بود. تفاضل سن علی و دوستش چقدر است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) ۹

(۲) ۶

(۳) ۳

(۴) ۱۲

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

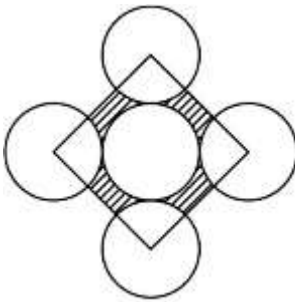
X: سن علی

Y: سن دوستش

$$\begin{cases} \frac{x}{y} = \frac{5}{4} \\ \frac{x-10}{y-10} = \frac{5}{3.5} \end{cases}$$

از حل این دو دستگاه داریم: X=30 و Y=24

۶۵- مطابق شکل روبرو به مرکز چهار رأس یک مربع، چهار دایره یکسان طوری رسم می کنیم که دایره ای که به هر چهار دایره می تواند مماس شود نیز با آن چهار دایره یکسان باشد. چند درصد مساحت مربع هاشور خورده است؟ ($\pi = 3$ فرض شود) (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) ۴۰

(۲) ۳۳

(۳) ۲۵

(۴) ۵۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

ضلع مربع را a در نظر میگیریم

شعاع دایره را r در نظر میگیریم

مساحت مربع میشود $a^2 = a^2$

قطر مربع برابر است با

$$c = \sqrt{2}a \rightarrow c^2 = a^2 + a^2$$

قطر مربع طبق شکل ۴ برابر شعاع دایره می باشد پس:

$$\rightarrow a = \frac{\sqrt{2}}{4}r \rightarrow r^2 = \frac{2}{16}a^2 = \frac{1}{8}a^2 \rightarrow \pi r^2 = \frac{\pi}{8}a^2 = \frac{3}{8}a^2$$

داخل مربع ۲ دایره سفید وجود دارد پس مساحت قسمت هاشور خورده میشود مساحت مربع منهای مساحت ۲ دایره

$$a^2 - 2 \cdot \frac{3}{8}a^2 = a^2 - \frac{3}{4}a^2 = \frac{1}{4}a^2$$

پس گزینه ۳ یعنی ۲۵ درصد صحیح است.

راهنمایی: برای پاسخگویی به سوالات زیر لازم است موقعیتی را که در هر سوال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه ای را فکر می کنید پاسخ مناسب تری برای آن سوال است. انتخاب کنید. هر سوال را با دقت بخوانید و با توجه به واقعیت های مطرح شده در هر سوال و نتایجی که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است، پاسخی را که صحیح تر به نظر می رسد انتخاب و در پاسخنامه علامت بزنید.

۶۶- بورس کالای کشور "الف" با زبان تجارت امروز دنیا مطابقت دارد و ورود به این حوزه اجتناب ناپذیر است. از این رو، ضروری است که بازیگران بازار کشاورزی نیز رفته رفته وارد بورس کالا شوند، بورس کالا در کشور "الف" جوان است و ورود محصولات کشاورزی به بورس نیز از قدمت زیادی برخوردار نیست، اما با وجود این.....

کدام مورد به منطقی ترین شکل، جای خالی را در متن فوق کامل می کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) بورس کالا نیز از قدمت یکسانی برخوردار است که همین امر در گرایش بخش کشاورزی به سوی آن، بی تاثیر نبوده است.

(۲) قسمت اعظم محصولات کشاورزی هنوز در چرخه مبادلات سنتی دست به دست می شوند

(۳) بازار شفاف و رقابت بورس کالا باعث شده است تا بخش کشاورزی هم به طرف آن برود.

(۴) بازاری پویای بورس کالا نمی تواند بر حرکت کند چرخه محصولات سنتی بخش کشاورزی، تاثیر معنی دار بگذارد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۶۷- سطح آب دریاچه "الف" از ۲ فوریه ۲۰۱۵ تا ۱۴ ژوئن سال جاری، ۶۲ سانتی مترافزایش یافته است. رهاسازی آب سدها و بویژه بارش‌های نسبتاً مطلوب سال گذشته از مهم ترین عوامل بهبود وضعیت دریاچه‌ها محسوب می‌شود. با وجود این کارشناسان و منتقدان محیط زیست، همواره بر این باورند که دستگاه‌ها باید به فرایند احیای این دریاچه، بی توجه به هزینه ای که این کار در بر دارد، کمک کنند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

کدام مورد، فرض مندرج در استدلال فوق است.

(۱) کارشناسان و منتقدان محیط زیست از دلیل تسامح مراکز اجرایی در تسریع فرایند احیای دریاچه الف اطلاعی ندارند

(۲) احیای دریاچه الف فراتر از مسائل مالی و پولی است.

(۳) دستگاه‌های اجرایی وظیفه ای در هزینه کردن برای حفظ دریاچه الف ندارند

(۴) بهبود وضعیت دریاچه الف موجب بهبود رشد اقتصادی منطقه و لذا جبران هزینه لازم برای احیای آن است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۶۸- افراد سالمی که عمر طولانی دارند با افرادی که از مشکلات جسمانی وخیم جان سالم به در برده و به سنین بالا (بالتر از ۱۰۰) می‌رسند، تفاوت ژنتیکی دارند. سالمندان سالم بطور متوسط، سطح سواد بالاتری نسبت به جمعیت عمومی دارند و دانشمندان سالهاست حدس می‌زنند که تحصیلات عالی با طول عمر بیشتر مرتبط است. متأسفانه هنوز نمی‌توان با قطعیت گفت که آیا سالمندان سالم، به خاطر حفاظت ژنتیکی از افت توانایی‌های شناختی، بیشتر عمر می‌کنند. یا آنکه به خاطر آگاهی بیشتر از خطر بیماری‌ها و دسترسی بهتر به مراقبت‌ها و پیشگیری‌های پزشکی، به سنین بالاتر می‌رسند. کدام مورد در صورتی که صحیح فرض شود، به بهترین وجه، استدلال متن فوق را زیر سوال می‌برد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) تمامی افرادی که برای حفظ سلامتی خود از مراقبت‌ها و پیشگیری‌های پزشکی استفاده می‌کنند، از سیستم حفاظت ژنتیکی افت توانایی‌های شناختی برخوردارند.

(۲) امید به زندگی در همه کشورهای توسعه یافته، بیشتر از کشورهای در حال توسعه است

(۳) توجه به مراقبت‌ها و پیشگیری‌های پزشکی، مختص افراد سالمند نیست بلکه این امر مورد توجه میانسالان و جوانان نیز هست

(۴) تاثیر ساختار ژنتیکی بر احتمال ایجاد گسترش تمام بیماری‌ها به یک اندازه نیست، اگرچه محافل علمی هنوز میزان این اختلاف تاثیر را دقیقاً مشخص نکرده‌اند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۶۹- با وجود مخالفت وزارت کشاورزی کشور الف و ممنوعیت واردات قانونی میوه به دلیل تولید مناسب کمی و کیفی این محصولات، میزان واردات انواع میوه به این کشور طی سال ۲۰۱۵ بیش از ۴۱ درصد نسبت به سال ۲۰۱۴ افزایش یافته است. سال گذشته (۲۰۱۵) ۷۱۷ هزار و ۵۰۰ تن انواع میوه به ارزش ۵۶۷ میلیون و ۷۰۰ هزار دلار به کشور وارد شده که از نظر وزنی ۱/۴ درصد و از نظر ارزشی ۲۵/۵ درصد نسبت به سال ۲۰۱۴ افزایش داشته است.

کدام مورد در صورتی که صحیح فرض شود تناقض موجود در متن فوق را به بهترین شکل برطرف می سازد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) سال گذشته وزارت کشاورزی میزان قابل توجهی از مازاد تولید باغات تحت کنترل خود را به خارج از کشور صادر کرد

(۲) اداره آمار وزارت بازرگانی به غیر از چند مورد اشتباه فاحش، همواره آمار دقیق ارائه می دهد.

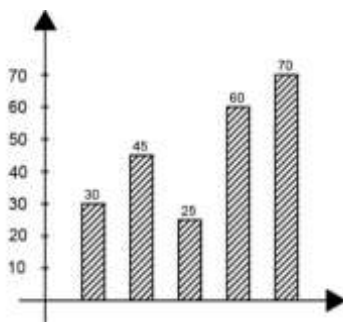
(۳) برخی میوههای داخلی نسبت به میوههای خارجی مشابه از کیفیت بالاتری برخوردار هستند

(۴) مرجع قانونی تعیین و تاثیر تمامی اقلام وارداتی و صادراتی، سازمانی منفک از وزارت کشاورزی است.

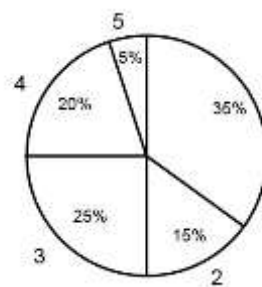
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و نمودارهای زیر به سوالات مرتبط با آن پاسخ دهید.

حوزه ی فضای شهری دارای ۵ شعبه عمومی با شماره های ۱، ۲، ۳، ۴، ۵ است. نمودار «الف» درصد پرونده های ارجاع شده در یک سال خاص به هر شعبه و نمودار «ب» درصد پرونده های «جعل و کلاهداری» به کل پرونده های ارجاع شده به هر کدام از شعبه ها را در همان سال نشان می دهد.

نمودار «ب» درصد پرونده های «جعل و کلاهداری» به کل پرونده های ارجاع شده به هر کدام از شعبه ها

نمودار «الف» درصد پرونده های ارجاعی به شعب

۷۰- اگر ۷۰ پرونده «جعل و کلاهبرداری» به شعبه ۵ ارجاع شده باشد، چند پرونده غیر از «جعل و کلاهبرداری» به شعبه ۴ ارجاع شده است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) ۱۶۰

(۲) ۱۴۵

(۳) ۲۵

(۴) ۲۴۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

اگر ۷۰ پرونده شعبه ۵ «جعل و کلاهبرداری» باشد و به اوجه به اینکه شعبه ۵ پنج درصد (۵٪) کل پرونده های ارجاعی را دارد. طبق توضیحات بالا به شعبه ۵ صد پرونده ارجاع داده میشود پس در نتیجه کل پرونده های ارجاعی به کل شعبات میشود ۲۰۰۰ پرونده سهم شعبه ۴ از کل پرونده ها ۲۰ درصد میباشد پس ۴۰۰ پرونده از ۲۰۰۰ پرونده کل به شعبه ۴ ارجاع داده میشود که ۶۰ درصد پرونده ها «جعل و کلاهبرداری» و ۴۰ درصد سایر میباشد که ۱۶۰ پرونده می شود.

۷۱- پرونده های «جعل و کلاهبرداری» ارجاعی به شعب ۳ و ۴ چند درصد از کل پرونده های ارجاع شده به همه ی شعبه ها بوده است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) ۳۰/۵

(۲) ۱۸/۲۵

(۳) ۱۵/۲۵

(۴) ۳۶/۵

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

درصد پرونده سایر	درصد پرونده «جعل و کلاهبرداری»	درص کل پرونده	شعبه
۲۴,۵	۱۰,۵	۳۵	۱
۸,۲۵	۶,۷۵	۱۵	۲
۱۸,۷۵	۶,۲۵	۲۵	۳
۸	۱۲	۲۰	۴
۱,۵	۳,۵	۵	۵

طبق جدول بالا سهم شعبه ۳ و ۴ از «جعل و کلاهبرداری» برابر ۱۸,۲۵ درصد میباشد. پس گزینه ۲ صحیح است.

۷۲- در سال بعد از آن، تعداد کل پرونده های ارجاعی ۲۰٪ کاهش یافته است، با فرض ثابت ماندن مقادیر دو نمودار «الف» و «ب» چند درصد از پرونده های «جعل و کلاهداری» که به شعب ۱ و ۵ ارجاع شده اند، مربوط به شعبه ۱ بوده است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) ۵۵

(۲) ۴۵

(۳) ۲۵

(۴) ۷۵

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

درصد پرونده سایر	درصد پرونده «جعل و کلاهداری»	درص کل پرونده	شعبه
۲۴,۵	۱۰,۵	۳۵	۱
۸,۲۵	۶,۷۵	۱۵	۲
۱۸,۷۵	۶,۲۵	۲۵	۳
۸	۱۲	۲۰	۴
۱,۵	۳,۵	۵	۵

طبق جدول بالا شعبه ۱ برابر ۱۰,۵ و شعبه ۵ برابر ۳,۵ میباشد پس پاسخ صحیح ۷۵ درصد میباشد. (۱۰,۵ تقسیم بر ۱۴)

راهنمایی: متن زیر را با دقت بخوانید و صحیح ترین پاسخ را برای سوالها انتخاب کنید

محققان در حال ساخت ریز روبات های اجتماعی هستند که پس از تزریق بدن انسان وارد خون وی می شوند. برخلاف روبات های کوچکی که صدها عضو متحرک دارند، این روبات ها از نژاد متفاوتی هستند و تماما از مواد شیمیایی ساخته شده اند. هر یک از روبات ها، به اندازه یک موجود تک سلولی است و از طریق رگ های خونی به بخش های از بدن که غدد آن در حال شکل گیری اند، دارو حمل می کنند. دکتر فرانسیسک اسپانک، که به عنوان مهندس شیمی در کالج سلطنتی لندن فعالیت می کند، در حال کشت اولین نمونه روبات های شیمیایی است. وی میگوید "سطح روبات ها به گونه ای طراحی شده که خود را به سلول سرطانی رسانده و به آن می چسبند. سپس به صورت ناگهانی تعداد زیادی روبات در سلول انباشته شده و با آزاد کردن دارو، سلول سرطانی را از بین می برند" همانند حشرات که با استفاده از فرومون، یکدیگر را به منبع غذایی راهنمایی می کنند، این ریز روبات های اجتماعی نیز از طریق سیگنال های اجتماعی با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند. پوسته بیرونی روبات ها از منقذهای ریزی پوشیده شده که تعیین می کنند چه موادی وارد ربات شوند و چه موقع محموله آن آزاد شود. دکتر اسپانک می گوید "وقتی روبات تنهاست، منقذهای بسته می ماند. اما زمانی که روبات ها با یکدیگر هستند و روی یک هدف قفل کرده اند، ناگهان غلظت مولکول آزاد شده هر روبات بیش از اندازه می شوند و این یک سیگنال به بقیه روبات هاست. همگی به محض دریافت سیگنال، منقذهای خود را باز کرده و ماده شیمیایی فعال شده را جهت خنثی کردن هدف آزاد می کنند" با وجود ترس اولیه، رها کردن ریز روبات ها در بدن انسان، روش مطمئنی برای تزریق داروست. هر روبات برای سمی بودن بسیار کوچک است و جمعیت روبات ها، فقط وقتی محموله دارویی خود را رها می کند که در محل مورد نظر جمع شده باشند. دو سال است اسپانک روی این پروژه پنج ساله کار میکند. کار زیادی در پیش است اما او و گروهش، تاکنون موفق به یافتن راهی برای آزاد کردن محموله های ریز روبات ها شده اند. ریز روبات ها را می توان با هر وظیفه ای سازگار کرد. از چنین روبات هایی می توان برای مقابله با انتشار مواد شیمیایی یا پاکسازی محیط استفاده کرد.

۷۳- براساس متن، کدام مورد درباره ریز روبات‌ها، صحیح است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) تنها برای یک هدف ساخته شده اند.
 - (۲) توسط سلول‌های سرطانی ساخته می شوند.
 - (۳) وظیفه انتقال و آزاد سازی دارو در خون را به عهده دارند.
 - (۴) در مبارزه با سلول‌های سرطانی، مستقل از هم عمل می کنند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. همانطور که در خط سوم ملاحظه می نمائید " و از طریق رگ‌های خونی به بخش‌های از بدن که غدد آن در حال شکل گیری اند، دارو حمل می کنند و بعد در خط شش " با آزاد کردن دارو، سلول سرطانی را از بین می برند."

۷۴- هدف اصلی نویسنده در پاراگراف دوم متن، کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) توضیح عملکرد روبات‌ها در ارتباط با یکدیگر
 - (۲) بررسی تاثیر ریز روبات‌ها بر سلول‌های سرطانی
 - (۳) توصیف ساختار فیزیکی ریز روبات‌ها
 - (۴) مقایسه ریز روبات‌ها با حشرات
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. با مطالعه پاراگراف دوم متن، نویسنده اطلاعاتی در مورد عملکرد روبات‌ها در ارتباط با یکدیگر به ما می دهد.

۷۵- متن به کدام پرسش زیر پاسخ نمی دهد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) منفذهای موجود در پوسته بیرونی ریز روبات‌ها چه نقشی ایفا می کند؟
 - (۲) چگونه ریز روبات‌ها نیازهای غذایی سلول‌ها را بر طرف می کنند؟
 - (۳) از ریز روبات‌ها برای انتقال چه مواردی استفاده می شود؟
 - (۴) ساختار فیزیکی و شیمیایی ریز روبات‌ها چگونه است؟
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. همانطور که در متن آمده وظیفه ریز روبات‌ها از بین بردن سلول‌های سرطانی می‌باشد. و نقشی در برطرف کردن نیازهای غذایی سلول‌ها ندارند اما موارد دیگر در متن به صورت واضح توضیح داده شده است.

۷۶- کدام مورد، لحن نویسنده متن را درباره ریز روبات‌ها به خوبی بیان می کند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) بی علاقه
 - (۲) نگران
 - (۳) غیر علمی
 - (۴) خوش بینانه
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. با توجه به اینکه هنوز سال دوم از پروژه ی پنج ساله هستند، بنابراین نمی توان بطور قاطع در مورد نتیجه آزمایشات صحبت کرد که این مورد می تواند کمی خوش بینانه باشد.

۷۷- در رشته اعداد زیر، نسبت x به y کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

254	y	62	x	14	6	2	0
۵/۱ (۴)			۴/۲ (۳)			۳ (۲)	۲ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

$$x = 2(8) + 14 = 30$$

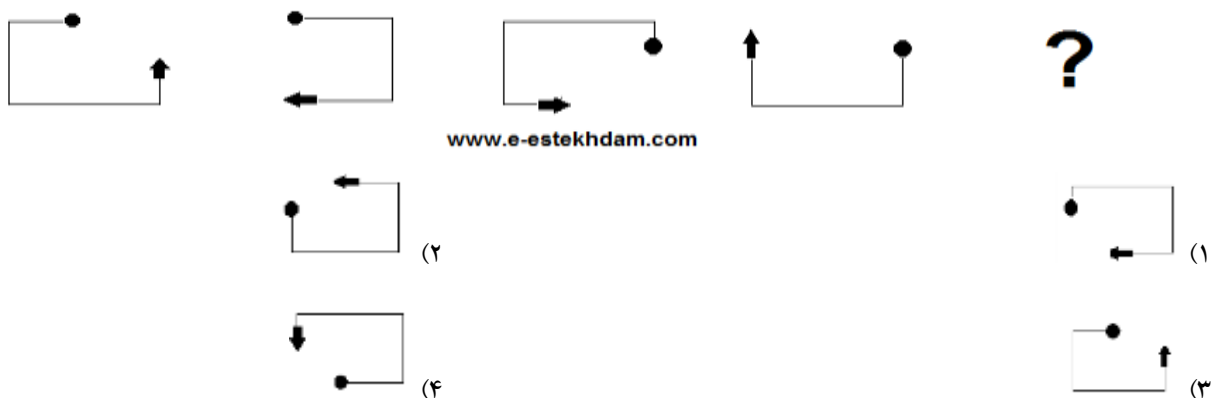
$$62 = 2(16) + 30$$

$$y = 2(32) + 62 = 126$$

$$254 = 2(64) + 126$$

$$\frac{x}{y} = \frac{126}{130} = 4/2$$

۷۸- از چپ به راست، بین الگوها ارتباط خاصی وجود دارد. به جای علامت سوال کدام الگو (موارد ۱ تا ۴) باید قرار بگیرد تا این ارتباط حفظ شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. هر بار سر نقطه دار نصف طول به جلو و سرفلش دار نصف طول به عقب رفته و ۱۸۰ درجه می چرخد.

۷۹- $\frac{3}{5}$ اعضای یک باشگاه خبرنگاران را زنان تشکیل می دهند. $\frac{1}{4}$ این زنان، شغل دیگری هم دارند. همچنین می دانیم که $\frac{1}{3}$ خبرنگاران مرد در این باشگاه، دارای شغل دیگری نیز هستند. اگر تعداد کل خبرنگارانی که در این باشگاه فقط به حرفه خبرنگاری مشغول می باشند ۴۳۰ نفر باشد، تعداد کل خبرنگاران این باشگاه کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱۲۰۰ (۱)	۱۰۰۰ (۲)	۷۲۰ (۳)	۶۰۰ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

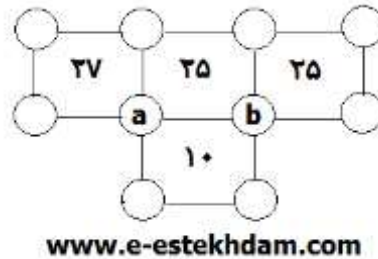
$$\text{زنانی که فقط شغل خبرنگاری دارند: } \frac{3}{5} \times \frac{3}{4} = \frac{9}{20}$$

مردانی که فقط شغل خبرنگاری دارند: $\frac{2}{5} \times \frac{2}{3} = \frac{4}{15}$

تعدادی مردان و زنانی که فقط شغل خبرنگاری دارند: $\frac{9}{20} + \frac{4}{15} = \frac{43}{60}$

حال اگر تعداد اعضای باشگاه را x در نظر بگیریم $\frac{43}{60}$ آنها فقط شغل خبرنگاری دارند بنابراین: $\frac{43}{60}x = 430 \rightarrow x = 600$

۸۰- در شکل زیر اعداد ۱ الی ۱۰، بدون تکرار طوری قرار داده می شوند که حاصل جمع اعداد چهار گوشه یک مربع، برابر عدد داخل همان مربع می شود، حاصلضرب اعداد a و b کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱۶ (۴)

۱۲ (۳)

۸ (۲)

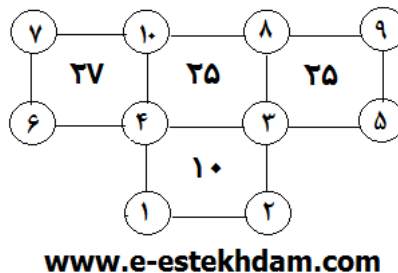
۶ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. موارد زیر را داریم:

۱- در مربع پایین چون حاصل چهار گوشه بایستی ۱۰ باشد پس فقط اعداد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ میتواند قرار گیرد پس گزینه ۴ حذف می شود زیرا مجموع هیچ دو عدد از این ۱ تا ۴ نمی تواند ۱۶ شود.

۲- عدد ۱۰ حتما باید در خانه بالای a قرار گیرد که بتوان مجموع ۲۷ و ۲۵ را ایجاد کرد.

۳- به همین ترتیب با جاگذاری سایر اعداد به شکل زیر خواهیم رسید

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر به سوالات زیر پاسخ دهید.

یک مرکز برگزاری آزمون، شامل ۵ سالن، مطابق شکل زیر است. هر سالن با یکی از حروف A, B, C, D, E نامگذاری شده است. دو سالن هر کدام دارای ۲۰ صندلی، دو سالن دیگر هر کدام دارای ۲۵ صندلی و یک سالن دارای ۳۰ صندلی می باشد.

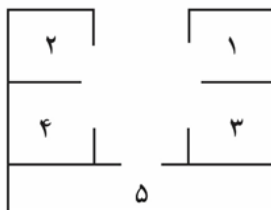
- سالنی که با دو سالن دیگر دیوار مشترک دارد، ۳۰ صندلی دارد.

- سالن های دارای تعداد صندلی یکسان، نه دیوار مشترک دارند و نه روبروی یکدیگر قرار گرفته اند.

- مجموع تعداد صندلی های سالن های A, E با مجموع تعداد صندلی های سالن های C, D برابر است.

- سالن های A,B,D هیچ دیوار مشترکی با هم ندارند.

- اگر سالن B ۲۰ صندلی داشته باشد، سالن C ۲۵ صندلی خواهد داشت.

۸۱- اگر سالن های A,E دیوار مشترک نداشته باشند تعداد صندلی های چند سالن فقط بر اساس نام سالن و نه موقعیت سالن ها، مشخص می شود؟
(دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۵ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۸۲- اگر C, A دیوار مشترکی نداشته باشند تعداد صندلی های چند سالن به لحاظ موقعیت، مشخص می شود؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

۴ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۸۳- اگر سالن مشخص شده با شماره ۳، ۳۰ صندلی داشته باشد. اسم و تعداد صندلی چند سالن بطور قطع مشخص خواهد شد؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۵ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

(۱) هیچ سالنی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۸۴- اگر اسم سالن شماره ۴، E و دارای ۲۵ صندلی باشد، سالن شماره ۲ چه نام و ظرفیتی خواهد داشت؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۲۰ و B (۴)

۲۵ و D (۳)

۲۵ و A (۲)

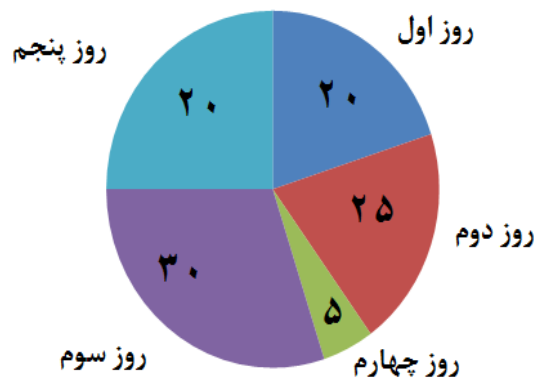
(۱) A و ۲۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات نمودار پاسخ را برای سوال‌های زیر انتخاب کنید

- اداره ای کارمندان خود را به تعطیلات برده و آن‌ها را همزمان در هتلی اسکان میدهد. مدت اسکان برای هر کارمند، دلخواه، پیوسته و حداکثر ۵ روز است. نمودار زیر، درصد کارمندانی که عصر روز اول و دوم و... و پنج هتل را ترک میکنند. نسبت به کل کارمندان نشان میدهد.

۸۵- در هر روز، درصدی از کارمندان موجود در هتل، هتل را ترک میکنند. این درصد، در کدام روزها با هم برابر است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

(۱) اول و دوم (۲) دوم و سوم (۳) اول و چهارم (۴) سوم و چهارم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۸۶- اگر ظهر روز سوم، ۱۱۰ نفر از کارمندان هنوز در هتل حضور داشته باشند، چند نفر از کارمندان، روز قبل هتل را ترک کرده اند؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) ۶۰ (۲) ۵۰ (۳) ۴۰ (۴) ۳۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۸۷- در این طرح، شرایط عادی، شرایطی است که در آن، منابع آبی موجود برای تأمین آب یک شهر، شهرستان یا روستا بیشتر از میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف باشد. بر این اساس، شرایط تنش آبی، شرایطی است که در آن، منابع آبی موجود برای تأمین آب یک شهر، شهرستان یا روستا معادل (سر به سر) میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف باشد. همچنین شرایط محران آب، شرایطی است که در آن، منابع آبی موجود برای تأمین آب یک شهر، شهرستان یا روستا.....

کدام مورد زیر، منطقی ترین گزینه برای تکمیل جای خالی در متن فوق است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) در زمان اوج مصرف به پایان برسد.

(۲) همواره برابر با آب مورد نیاز در اوج مصرف باشد.

(۳) به دلیل تقلیل، امکان رسیدن به اوج مصرف را ندهد.

(۴) کمتر از میزان آب مورد نیاز در اوج مصرف باشد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۸۸- برخی از پرندگان نغمه خوان می توانند با سرعتی معادل یک صدم چشم بر هم زدن انسان، ماهیچه صوتی خود را منقبض و آزاد کنند. بعضی از پرندهای نغمه خوان، لحن خود را با ماهیچه‌هایی ابرسریع به وجود می آورند که این کار مشابه شیوه ای است که مارهای رنگی، برخی از گونه‌های ماهی و کبوتر طوقی به کار می برند. به احتمال زیاد، همه پرندگان آواز خوان این ماهیچه را دارند. کدام مورد، در صورتی که صحیح فرض شود، به بهترین وجه، نتیجه گیری متن فوق را تضعیف می کند؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) پرندگانی که نارهای صوتی آنها آسیب ببینند، قادر به نغمه خوانی نیستند.

(۲) برخی پرندگان می توانند با مهارت بالا، نغمه خوانی پرندگان دیگر را تقلید کنند.

(۳) نوعی پرنده نغمه خوان وجود دارد که در آن، ماهیچه صوت در گذر زمان کم کم محو شده است.

(۴) برخی پرندگان، علاوه بر استفاده از ماهیچه صوتی، می توانند با کمک منقار خود نیز صدایی آهنگین ایجاد کنند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

راهنمایی: با توجه به متن زیر پاسخ را برای سوال‌های زیر انتخاب کنید

به باور متخصصان، طراحی شهری حدود پنجاه سال پیش، به صورت حوزه ای نسبتاً مستقل با هدف انتقاد به معماری مدرن در کشورهای فراصنعتی شکل گرفت. از حدود دهه پس از آن اولین، متون مرتبط با این دانش به صورت ترجمه شده در متون علمی ایران وارد شد. (۱) از این دوران به بعد، کتاب‌های چندی توسط شهرسازان، طراحان شهری و معماران تالیف، ترجمه و گردآوری شد. مقایسه متون طراحی شهری انتشار یافته، نشان می دهد تالیف‌های صورت گرفته در ایران در جهت زایش علمی - به گونه ای که به عنوان مرجع طراحی شهری در مجامع علمی جهانی مورد استفاده قرار گیرد - نبوده است. لذا ابتدا وضعیت دانش طراحی شهری در ایران تاکید بر مقایسه تحلیلی با متون جهانی در حوزه‌های نظری و علمی بررسی گردیده است. از این منظر، زمان پیدایش هر یک از حوزه‌ها در ایران نیز مورد مداقه قرار گرفت (۲) تعادل میان مباحث مختلف دانش در ایران سنجیده شد. بنابراین سعی بر این بوده است نقاط قوت و ضعف متون طراحی شهری در ایران سنجیده شود تا مقدمه ای برای پیشرفت دانش و یا بازنگری در جهت گیری فراهم آید.

بررسی وضعیت و طبقه بندی متون جهانی طراحی شهری به طرق گوناگونی انجام شده، اما تاکنون چنین بررسی در مورد ایران صورت نگرفته است. (۳) ضرورت چنین مطالعه ای این است که با وجود گذشت چهاردهه از ورود این دانش به ایران که مدت زمان قابل توجهی برای مناسب سازی و تولید دانش بوده است. این دانش در وضعیت مطلوبی قرار ندارد و این به معنای وجود مسئله ای در ساختار تولید دانش است. احتمالاً اگر روند کنونی ادامه یابد، طراحی شهری ایران از زایش علمی مطلوب باز می ماند و با جهت گیری نادرست پژوهش ها، کمبودها در حوزه های مختلف پر رنگ تر می شود (۴) لذا این بحث، بدنه متون طراحی شهری در ایران و همچنین ضعف های آن به دانشجویان و دانش پژوهان برای انجام مطالعات و تحقیقات علمی معرفی کرده و راهکارهایی برای غلبه بر ضعف های آن ارائه نموده است.

۸۹- بر اساس متن، کدام مورد در خصوص طراحی شهری در ایران صحیح است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) از منظر تولید دانش، به مرحله رشد و پویایی نرسیده است.

(۲) منبع الهام معماری مدرن در کشورهای فراصنعتی بوده است.

(۳) علی رغم پیشرفت در حوزه علمی، در حوزه های نظری وضعیت مطلوبی ندارد.

(۴) در چند دهه گذشته، شاهد نوآوری بوده است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. در خط پنجم متن این مورد توضیح داده شده است: مقایسه متون طراحی شهری انتشار یافته، نشان می دهد تالیف های صورت گرفته در ایران در جهت زایش علمی - به گونه ای که به عنوان مرجع طراحی شهری در مجامع علمی جهانی مورد استفاده قرار گیرد - نبوده است.

۹۰- معنی واژه «مداقه» در پاراگراف اول، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) قبول (۲) نقد (۳) توجه (۴) مقایسه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مداقه به معنی دقت کردن و باریک بینی کردن می باشد.

۹۱- جمله زیر، در کدام یک از بخش های متن که با شماره مشخص شده اند قرار گیرد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

«به عبارتی دیگر، یکی از ضرورت های بحث، تعیین حوزه های مهم لحاظ نشده در ایران، در مقایسه با مهمترین منابع طراحی شهری دنیا است.»

(۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴) ۴

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۹۲- موضوع اصلی پاراگراف بعد از متن کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) بررسی تحلیلی متون طراحی شهری در ایران (۲) معرفی ضعف های موجود در منابع طراحی شهری دنیا

(۳) تحقیقات انجام شده در حوزه طراحی شهری در ایران (۴) راهکارهایی برای افزایش تولید در ایران

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. همانطور که از متن پیداست موضوع اصلی آن بررسی تحلیلی متون طراحی شهری در ایران می باشد.

۹۳- در کف یک مخزن پر از آب دو شیر تخلیه قرار دارد، اگر فقط شیر تخلیه اول به مدت ۲۰ دقیقه باز باشد، یک چهارم آب مخزن خارج می شود و اگر شیر تخلیه دوم به تنهایی به مدت یک ساعت باز باشد، نصف آب مخزن تخلیه می شود، اگر هر دو شیر همزمان باز بمانند، چند دقیقه طول می کشد تا مخزن کاملاً تخلیه شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۳۵ (۴)

۳۶ (۳)

۴۰ (۲)

۴۸ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. طبق صورت مسئله ۲۵ درصد مخزن توسط شیر اول در ۲۰ دقیقه خالی می شود و ۵۰ درصد آب مخزن در ۶۰ دقیقه توسط شیر دوم خالی می شود با یک تناسب ساده مشخص می شود که عدد ۴۸ می باشد. حتی بدون فرمولهای ریاضی نیز اگر تا دقیقه ۴۰ حساب کنید متوجه می شود که کل آب مخزن خالی نمی شود پس عدد بایستی بالاتر از ۴۰ باشد که در گزینه ها فقط ۴۸ وجود دارد.

۹۴- حاصلضرب سه عدد برابر ۹۷۲۰ است. نسبت کوچکترین عدد به عدد میانی ۲ به ۳ است و عدد میانی به عدد بزرگ ۲ به ۵ است میانگین این سه عدد کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱۵ (۴)

۲۰ (۳)

۲۵ (۲)

۱۰ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$abc = 9720$$

$$\begin{cases} \frac{a}{b} = \frac{2}{3} \rightarrow a = \frac{2}{3}b \\ \frac{b}{c} = \frac{2}{5} \rightarrow c = \frac{5}{2}b \end{cases} \rightarrow \text{جاگذاری} \rightarrow \left(\frac{2}{3}b\right)(b)\left(\frac{5}{2}b\right) = 9720$$

$$b = 18 \quad a = 12 \quad c = 45 \quad \text{میانگین} \rightarrow \frac{a+b+c}{3} = 25$$

۹۵- بین اعداد زیر ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سوال کدام عدد باید قرار بگیرد تا این ارتباط همچنان حفظ شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

213 273 333 423 543 693

۸۷۳ (۴)

۷۸۳ (۳)

۷۵۳ (۲)

۹۴۳ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

الگوی این سوال بدینصورت می باشد :

$$\begin{array}{r} 2 \times 3 = 6 \\ \textcircled{2} \textcircled{1} \textcircled{3} \\ + 6 \\ \hline 273 \end{array} \quad \begin{array}{r} 2 \times 3 = 6 \\ \textcircled{2} \textcircled{7} \textcircled{3} \\ + 6 \\ \hline 333 \end{array} \quad \begin{array}{r} 3 \times 3 = 9 \\ \textcircled{3} \textcircled{3} \textcircled{3} \\ + 9 \\ \hline 423 \end{array}$$

و در نهایت خواهیم داشت :

$$\begin{array}{r} 6 \times 3 = 18 \\ \textcircled{6} \textcircled{9} \textcircled{3} \\ + 18 \\ \hline 873 \end{array}$$

۹۶- در یک کارخانه قطعه زنی، ۶ دستگاه در حال کار هستند، و در هر ۶ دقیقه، ۲۷۰ قطعه یکسان تولید می کنند، از این ۶ دستگاه یکی از دستگاه‌ها بعد از هر ۲۰ دقیقه کار کردن، ۱۰ دقیقه خاموش می شود و یکدستگاه دیگر بعد از هر ۳۰ دقیقه کار کردن، ۱۰ دقیقه خاموش می شود. برای تولید ۲۱۶۰۰ قطعه، حداقل چه مدت زمان لازم است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۲) هشت ساعت

(۱) هشت ساعت و پنجاه دقیقه

(۴) هشت ساعت و بیست دقیقه

(۳) هشت ساعت و چهل دقیقه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. میانگین هر دستگاه سالم در ۶ دقیقه = ۴۵ قطعه - میانگین هر دستگاه سالم در دقیقه = ۷,۵ قطعه

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{قطعه} \\ 4 \rightarrow 7.5 \text{ دستگاه} \\ \hline \min \\ \text{قطعه} \\ \frac{2}{3} * 7.5 = 5 \text{ یکدستگاه} \\ \hline \min \\ \text{قطعه} \\ \frac{3}{4} * 7.5 = 5.625 \text{ یکدستگاه} \\ \hline \min \end{array} \right.$$

$$[5 + 4(7.5) + 5.625] * x = 21600 \rightarrow x = 8.82$$

۸۲ بزرگتر از ۴۵ (نزدیک به ۵۰) و ۸ = ساعت

۹۷- یک هواپیمای مسافربری در مسیر پرواز خود از شهر A به شهر B در مسیر رفت جهت باد و در مسیر برگشت، خلاف جهت باد حرکت می کند. نسبت مدت زمان رفت به مدت زمان برگشت ۲ به ۳ است. نسبت سرعت هواپیما به سرعت باد، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۴) ۳ به ۱

(۳) ۵ به ۲

(۲) ۵ به ۱

(۱) ۳ به ۲

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

y جهت باد
→

$$A \xleftarrow{x} B \quad \frac{y+x}{y-x} = \frac{2}{3}$$

$$\xrightarrow{\text{جمع در مخرج}} \frac{y+x}{y-x+y+x} = \frac{2}{2+3} \rightarrow \frac{y+x}{y} = \frac{4}{5}$$

$$\xrightarrow{\text{تفریق در صورت}} \frac{y+x-y}{y} = \frac{4-5}{5} \rightarrow \frac{x}{y} = \frac{1}{5}$$

۹۸- مغازه داری ۲۶ کیلو چای ۲۰ هزار تومانی را با ۳۰ کیلو چای ۳۶ هزار تومانی مخلوط کرده و هر کیلو را ۳۰ هزار تومان می فروشد. وی از فروش هر کیلو چای چند درصد سود می کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۴) ۶ درصد

(۳) ۵ درصد

(۲) ۳ درصد

(۱) ۷/۵ درصد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$\frac{26(20000)+30(36000)}{56} = 28571 \quad \text{قیمت واقعی هر کیلو}$$

$$\frac{30000 - 28571}{28571} \sim 5\% \quad \text{درصد سود}$$

۹۹- A برای سیم کشی ساختمان، نیازمند ۱۲ روز و در هر روز ۸ ساعت کار است. B برای انجام همین کار به ۸ روز کار و در هر روز ۱۰ ساعت کار نیازمند است. اگر این دو نفر با هم روزی ۹ ساعت کار کنند، سیم کشی ساختمان چند روز طول می کشد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۴) ۵

(۳) ۷

(۲) ۱۰

(۱) ۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

$$A \rightarrow 12 * 8 = 96 \quad \text{به ۹۶ ساعت کار نیاز دارد}$$

$$B \rightarrow 8 * 10 = 80 \quad \text{به ۸۰ ساعت کار نیاز دارد}$$

$$\frac{96+80}{2} = 88 \quad \text{۸۸ ساعت با هم}$$

$$\rightarrow 88 \div 9 = 9/7 \sim 10$$

راهنمایی: با توجه به متن زیر پاسخ را برای سوال‌های زیر انتخاب کنید.

ریشه اصلی به کارگیری نظریه ی بازیها در دهه ۴۰ و در کشورهای همچون ژاپن و آرژانتین آغاز گردید. اغلب پیشگامان این رشته جدید، ریاضیدانانی بودند که بیشتر بر اثبات روابط تاکید داشتند تا بکارگیری نظریات در عمل. اما به مرور زمان، این شاخه جدید از ترکیب علوم ریاضی و اقتصاد، جایگاه خود را در حال تعارضات در کاربرد و عملی نیز نشان داد. جان نش در سال ۱۹۵۰ با ارائه یک نقطه تعادلی به حل مسائل همکارانه پرداخت و همچنین راه حل جدیدی برای مسائل چانه زنی ارائه نمود. وی در ادامه توانست یک راه حل تعادلی برای بازیهای غیر همکارانه نیز ارائه نماید. بازی همکارانه به شرایطی اشاره دارد که بازیکنان یک فضای رقابتی، به همکاری برای دستیابی به سود بیشتر تمایل دارند، اما در بازی غیر همکارانه هیچ کدام یک از بازیکنان تمایلی به تصمیم گیری تحت شرایط همکارانه علاقمند نبوده و تصمیم گیری انفرادی را گزینه مناسب تری میدانند. نظریه بازیها تا سال ۱۹۷۰ همچنان در اختیار علم اقتصاد بود ولی پس از آن، با توسعه رشته مذکور و همچنین افزایش توانمندیهای اطلاعات در سایر بخشهای علمی و صنعتی، استفاده از ابزار نظریه بازیها در علوم و صنایع نیز آغاز گردید. این حوزه علمی در اوج منطق ساده خود دارای محاسبات و اثبات ریاضی بسیار قدرتمندی بوده و در حال توسعه زیر بنایی و بکارگیری عملی در عصر حاضر است. بازی در اصطلاح به تمام موقعیت‌های گفته می‌شود که در آن، بین عمل بازیکنان وابستگی متقابل وجود داشته باشد. به بیان دقیق تر، پیامد (سود، درآمد) بازیکنان در یک بازی تابعی از عمل طرفین است. اما در عرف، سه شرط ملزم به برقراری است تا تعریف بازی مصداق پیدا کند: (۱) حداقل دو نفر، سازمان و غیره وجود داشته باشند (۲) طرفین که با عنوان بازیکن شناخته می‌شوند، با یکدیگر تعارض منافع داشته باشند (۳) هر یک از بازیکنان برای برد و حصول پیامد بیشتر برای خود تلاش می‌کند، اما پیروزی یا شکست یک بازیکن تنها تابع تلاش او نیست. هر بازی از اجزای مشخصی چون بازیکن، اقدامات، اطلاعات، پیامدها و راهبردها تشکیل شده است که براساس قوانین بازی به دنبال دستیابی به تعادل در یک بازی هستند. یک بازی براساس ایستا یا پویا بودن و کامل یا ناقص بودن، به دسته‌های مختلفی قابل تقسیم است. در بازی ایستا، بازیکنان همزمان حرکت و عمل خود را انجام می‌دهند، در حالی که در بازی پویا، بازیکنان متوالیا اقدام به حرکت می‌نمایند. به عبارتی در بازی پویا، بازیکنان با مشاهده حریف یا حریفان خود، اقدام به انتخاب عمل یا استراتژی می‌نمایند.

۱۰۰- بر اساس متن کدام مورد درباره نظریه بازیها، صحیح است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

الف) عمل هر بازیکن به واکنش مثبت یا منفی در طرف مقابل منجر می‌شود.

ب) بازیکنان منافع مشترک ندارند.

ج) پیروزی یا شکست یک بازیکن، به حرکات حریف نیز وابسته است.

۱) ب ۲) الف و ب ۳) الف و ج ۴) الف و ب و ج

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. تمامی موارد الف و ب و ج، از خط ۹ تا خط ۱۳ توضیح داده شده است.

۱۰۱- هدف نویسنده از اشاره به جان نش، کدام است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) معرفی ایده پرداز اصلی نظریه بازیها ۲) ارائه مثالی از کاربرد عملی نظریه بازیها

۳) مقایسه بازیهای همکارانه و غیر همکارانه ۴) تاکید بر نقش علم ریاضی در حوزه‌های اقتصادی در ره

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. با مطالعه خط سوم در می‌یابیم، جان نش در واقع کاربرد عملی نظریه بازی‌ها را ارائه داد.

۱۰۲- متن به کدام یک از پرسش‌های زیر، پاسخ نمی‌دهد؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) بازیها از چه اجزایی تشکیل یافته‌اند؟
- (۲) تعریف بازی در نظریه بازی‌ها وابسته به چه عواملی است؟
- (۳) روابط منطقی ساده در نظریه بازیها چه نقشی ایفا می‌کنند؟
- (۴) آیا نظریه بازی‌ها تحت تاثیر توسعه حوزه‌های علمی بوده است؟

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. پس از مطالعه متن به راحتی می‌توان به سوالات گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ پاسخ داد در حالیکه نقش روابط منطقی ساده در نظریه بازی‌ها مشخص نشده است.

۱۰۳- نویسنده از کدام یکی از تکنیک‌های زیر، برای توضیح ایده اصلی متن استفاده نکرده است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) توصیف مراحل یک فرایند به ترتیب
- (۲) توصیف عملکرد
- (۳) ارائه تعریف
- (۴) ارائه تاریخچه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. توصیف عملکرد، ارائه تعریف و ارائه تاریخچه همگی در متن آمده است اما توصیف مراحل یک فرآیند در متن مشاهده نمی‌شود.

۱۰۴- بهروز، امیر و رضا یک کار را هر کدام به تنهایی به ترتیب در ۱۲، ۱۸ و ۳۶ روز انجام می‌دهند. اگر بهروز به تنهایی این کار را شروع کند و امیر و رضا در ابتدای روز پنجم به او ملحق شوند. انجام کار از شروع تا پایان چندمین روز طول می‌کشد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) ۶
- (۲) ۸
- (۳) ۹
- (۴) ۱۰

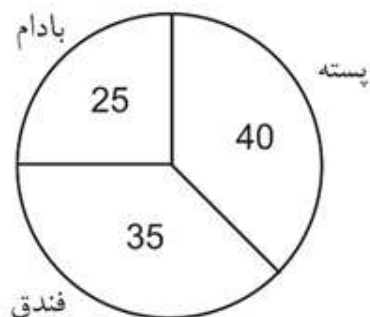
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بهروز به تنهایی ۱۲ روز کار می‌کند و ۴ روز کار کرده است یعنی $\frac{1}{3}$ از کار را انجام داده و $\frac{2}{3}$ باقی مانده، اگر تمامی افراد شروع بکار نمایند کل کار را در ۶ روز به تمام می‌رسانند. حال باید بررسی کنیم که کار را در چند روز تمام می‌کنند طبق جدول زیر خواهیم داشت ($? = 4$)

۱	۶
$\frac{2}{3}$	؟

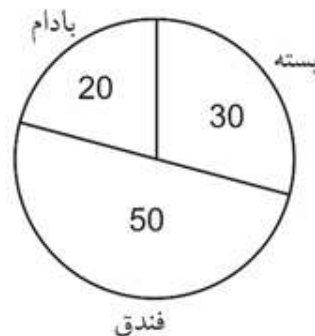
بنابراین بعد از ۴ روز کاری بهروز، باقی افراد باید ۴ روز کار کنند تا کار به اتمام برسد، در نتیجه ۸ روز کاری بطول می‌انجامد.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و نمودارهای زیر، به سوالات زیر پاسخ دهید.

یک شرکت سه نوع محصول پسته، فندق و بادام در دو کیفیت درجه ۱ و درجه ۲ صادر می کند. نسبت محصولات درجه ۱ و درجه ۲ به ترتیب ۸ به ۷ است.

میزان صادرات هر محصول به درصد

درصد محصولات درجه ۲ صادراتی به تفکیک نسبت به کل

۱۰۵- بیشترین محصول صادر شده کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) پسته درجه یک (۲) فندق درجه دو (۳) فندق درجه یک (۴) پسته درجه ۲

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

فرض می کنیم ۳۰۰۰۰ کیلو در کل صادر شده باشد.

x_1 = بادام درجه ۱	x_2 = بادام درجه ۲	y_1 = فندق درجه ۱	y_2 = فندق درجه ۲	z_1 = پسته درجه ۱	z_2 = پسته درجه ۲

$$\frac{x_1 + y_1 + z_1}{x_2 + y_2 + z_2} = \frac{8}{7}$$

$$\frac{30000 - (x_2 + y_2 + z_2)}{x_2 + y_2 + z_2} = \frac{8}{7}$$

$$\rightarrow \frac{30000}{x_2 + y_2 + z_2} - 1 = \frac{8}{7}$$

$$\rightarrow \frac{30000}{x_2 + y_2 + z_2} = \frac{15}{7} \rightarrow x_2 + y_2 + z_2 = 14000$$

$$\underbrace{\frac{x_2}{x_2 + y_2 + z_2}}_{14000} = 0/2 \rightarrow x_2 = 2800$$

$$x_1 + x_2 = 7500 \rightarrow x_1 = 4700$$

$$\frac{y_2}{x_2 + y_2 + z_2} = 0/5 \rightarrow y_2 = 7000$$

$$y_1 + y_2 = 10500 \rightarrow y_1 = 3500$$

$$\frac{z_2}{x_2 + y_2 + z_2} = 0/3 \rightarrow z_2 = 4200$$

$$z_1 + z_2 = 12000 \rightarrow z_1 = 7800$$

۱۰۶- تقریباً چند درصد از محصول صادراتی بادم توسط این شرکت، درجه ۱ است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۴) ۶۳ درصد

(۳) ۵۰ درصد

(۲) ۲۰ درصد

(۱) ۸۰ درصد

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

$$\frac{x_1}{x_1 + x_2} = \frac{4700}{7500} \times 100 = 62/6 \sim 63$$

یک کارخانه تولید صنایع چوبی، فقط دو نوع محصول (میز و صندلی) تولید می کند. برای تولید هر واحد محصول از میز یا صندلی، ۳ نوع

چوب کاج، بلوط، راش استفاده می شود. این کارخانه برای نگهداری چوب هایی که در تولید محصولاتش استفاده می شوند، دارای ۲ انبار A

و B است، جدول سمت راست میزان نوع چوب مورد نیاز برای تولید هر واحد محصول بر حسب متر و جدول سمت چپ، نسبت نوع چوب موجود در هر انبار را نشان می‌دهد.

جدول میزان نوع چوب مورد نیاز برای تولید هر واحد محصول (بر حسب متر)

چوب مورد نیاز	کاج	بلوط	راش
محصول	۱	۵	۴
میز	۳	۲	۲
صندلی			

جدول نسبت نوع چوب موجود در هر انبار

چوب	کاج	بلوط	راش
انبار	۰/۵	۰/۱	۰/۴
A	۰/۲	۰/۲	۰/۶
B			

۱۰۷- تقریباً چند درصد از یک سرویس نهار خوری ۴ نفره را چوب بلوط تشکیل می‌دهد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۴۱/۱ (۴)

۳۴/۲ (۳)

۲۳/۵ (۲)

۱۸/۴ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۳ صحیح است.

موارد زیر را داریم:

سرویس نهار خوری ۴ نفره	۴ صندلی و یک میز
میز	$1+4+5=10$
صندلی	$2+2+3=7$

برای سرویس نهار خوری ۴ نفره ما نیاز به یک میز و ۴ صندلی داریم پس $10+4*7$ می شود ۲۸

اگر میزان بلوط به کار رفته را حساب کنیم می شود $5+4*2$ برابر ۱۳ می شود و حاصل تقسیم ۱۳ بر ۳۸ می شود گزینه ۳

۱۰۸- از انبار A در کل ۱۰۰ متر و از انبار B در کل ۲۰۰ متر چوب از هر سه نوع، به نسبت موجود در انبارها، به کارخانه ارسال شود، حداکثر چند میز با چوب های ارسالی می توان ساخت؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۸ (۱) ۱۰ (۲) ۲۴ (۳) ۳۰ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

راش	بلوط	کاج	
۴۰ متر	۱۰ متر	۵۰ متر	انبار A شامل ۱۰۰ متر می باشد.
۱۲۰ متر	۴۰ متر	۴۰ متر	انبار B شامل ۲۰۰ متر می باشد.
۴ متر	۵ متر	۱ متر	برای ساخت میز ۱۰ متر چوب نیاز داریم

۵۰ متر چوب بلوط داریم پس حداکثر ۱۰ میز میتوان ساخت.

۱۰۹- اگر در ساخت یک میز فقط از چوب های موجود در انبار A استفاده شود و چوب های مورد نیاز برای تولید این محصول، به نسبت موجود در انبار به کارخانه ارسال شود، چوب راش استفاده شده در تولید این محصول چند درصد از چوب ارسالی از انبار A است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۴۰ (۱) ۲۴ (۲) ۱۶ (۳) ۸ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. با توجه به اینکه برای ساخت میز ۱۰ متر چوب نیاز داریم و ۴ متر راش می باشد. پس پاسخ ۴۰ درصد می شود.

۱۱۰- دانشجوی کارشناسی، پروژه ای را در دو سال، ۲ دانشجوی کارشناسی ارشد همان پروژه را در چهار سال و ۳ دانشجوی دکتری همان پروژه را در یک سال انجام میدهند. اگر یک دانشجوی دکتری و یک دانشجوی کارشناسی ارشد در این پروژه، حضور داشته باشند، حداقل چند دانشجوی کارشناسی لازم است تا پروژه در حداکثر یک سال به اتمام رسد؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

۴ (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۷ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. طبق صورت مسئله داریم:

طبق صورت مسئله	بر اساس اینکه پروژه در یکسال تمام شود
۵ کارشناسی ۲ سال	۱۰ کارشناسی ۱ سال
۲ کارشناسی ارشد ۴ سال	۸ کارشناسی ارشد ۱ سال
۳ دکتری ۱ سال	۳ دکتری ۱ سال

۱ دکتری میتواند ۳/۱ پروژه را انجام دهد. ۱ کارشناسی ارشد نیز میتواند ۸/۱ پروژه را انجام دهد و ۶ کارشناسی نیز باید باقی مانده پروژه را انجام دهد.

راهنمایی: متن زیر را به دقت بخوانید و صحیح ترین پاسخ را برای سوال‌های زیر انتخاب کنید.

تشویق کودک به این که نوشیدنی خود را تا آخرین قطره سر کشد، بیش از آنکه برای او نفعی در برداشته باشد متضمن ضرر زیادی است. اگرچه کالری مواد غذایی سریعاً سوخته می شود، اما در عوض عادات بد تغذیه ای همچنان به قوت خود باقی خواهد ماند.

پروفسور گیبس و رناتا فورسته از دانشگاه بریگهام یونگ به این نتیجه رسیده اند که چاقی در کودکان ۲۴ ماهه، حاصل شیوه تغذیه آنها در دوران شیرخوارگی بوده است. فورسته می گوید: اگر کودکی در سن دو سالگی دچار اضافه وزن است، این عامل او را در مسیری قرار خواهد داد که نتیجه آن، چاقی وی را در مراحل بعدی زندگی در پی خواهد داشت و این جای بسی نگرانی دارد.

محققان این دانشگاه، به بررسی داده‌های بیش از ۸ هزار خانواده پرداخته و متوجه شدند نوزادانی که با شیر خشک تغذیه می شدند، ۲/۵ بار بیشتر از نوزادانی که در شش ماه نخست زندگی خود با شیر مادر تغذیه شده اند، در معرض چاقی قرار داشته اند. اما به گفته این محققان، این الگو فقط به تغذیه با شیر مادر مربوط نمی شود. گیبس که یکی از محققان این طرح بوده و نتیجه تحقیقات خود را در مجله چاقی کودکان به چاپ رسانده است می گوید: به نظر می رسد که این الگوهای تغذیه ای کودکان است که مسیر چاقی آنها را مشخص می کند. (سوالات وب سایت ای استخدام) قرار دادن نوزادان آن هم به همراه یک بطری شیر خطر چاقی آنها را تا میزان ۳۶ درصد افزایش می دهد. همچنین تغذیه زود هنگام نوزاد با غذای جامد، آن هم قبل از چهار ماهگی می تواند خطر چاقی او را تا ۴۰ درصد افزایش دهد.

فورسته می گوید: روش غذا خوردن قبل از به خواب رفتن، آن هم به شیوه ای که کودک نتواند الگوهای تغذیه ای خود را تعیین نماید، به تدریج استوار می گردد. او همچنین می گوید که طبیعت تغذیه با شیر مادر، به نوزاد کمک می کند تا زمان سیر شدن خود را به خوبی تشخیص دهد. (سوالات وب سایت ای استخدام) اما این مهارت را باید به نحوی به نوزادانی که با شیر خشک تغذیه می شوند نیز آموخت. او می گوید: اگر نوزاد خود را با شیشه شیر تغذیه می کنید و سعی دارید تا خوردن او را تنظیم کرده و راه درست تغذیه را برای او هموار نمایید، هنوز هم دیر نشده است. در زمانی که نوزاد سیر می شود و شیشه شیر را به کناری می زند، بایستی تغذیه او را متوقف کنید. سعی نکنید تا به زور او را وادار کنید تا تمام محتوی شیشه را سر بکشد.

تغذیه با شیر مادر در خانواده‌های فقیر و تحصیل نکرده در سطح پایینی قرار دارد. سالی فیندلی، استاد بهداشت تغذیه عمومی در دانشگاه کلمبیا می گوید: بر اساس تحقیقات جدید صورت گرفته از سوی محققان دانشگاه بریگهام یونگ، این نکته روشن می شود که تمرین تغذیه درست کودکان می تواند میزان چاقی آنها را تا میزان قابل توجهی کاهش دهد. فیندلی می گوید: (سوالات وب سایت ای استخدام) تغذیه با شیر می تواند به نحوی اعمال حرکتی نوزاد را در زمان خوردن شیر تغییر دهد و متأسفانه آن دسته از نوزادانی که فقط با شیشه شیر تغذیه می شوند (فقط با شیشه یا گاهی هم با شیر مادر) بیشتر در معرض آن می باشند که به شیر آنها شیرین کننده یا دیگر غلاتی اضافه نمایند، آن هم قبل از آن که این غلات را با قاشق به آنها بخورانند.

۱۱۱- کدام مورد بهترین خلاصه از موضوع متن است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) زمینه بروز چاقی در زمان کودکی شکل می گیرد.
 - (۲) چاقی زودرس، از جمله مهمترین عواقب تغذیه نوزاد با شیشه شیر است.
 - (۳) بهترین زمان برای تشخیص استعداد چاقی در افراد، دوران کودکی آنان است.
 - (۴) موادی که برای غنی سازی شیر خشک به آن افزوده می شود، تاثیری معکوس بر سلامت کودکان در آینده دارد.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.
- پس از مطالعه متن این نتیجه را می توان گرفت که زمینه بروز چاقی در زمان کودکی شکل می گیرد. و در واقع خلاصه ای جامع از متن می باشد.

۱۱۲- کدام یک از موارد زیر را می توان به درستی، از متن فوق استنباط کرد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) نوزادانی که با شیر خشک تغذیه می شوند، سریع تر از نوزادان دیگر، مهارت و آمادگی لازم برای تغذیه با قاشق را کسب می کنند.
 - (۲) یکی از علل بروز چاقی در کودکان، متابولیسم سریع بدن آنها و لزوم تغذیه آنها با شیر خشک در کنار شیر مادر است.
 - (۳) غلبه بر چاقی در افرادی که مشکل آنها ریشه در شیوه تغذیه آنها در کودکی دارد با مقایسه در دیگر انواع چاقی، اگر نگوییم ناممکن ولی بسیار دشوارتر است.
 - (۴) بسیاری از نوزادانی که در خانواده های فقیر و تحصیل نکرده رشد می کنند، به روش درست تغذیه نمی شوند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. با نگاهی به پارگراف آخر بطور واضح این نکته را درمی یابیم که: تغذیه با شیر مادر در خانواده های فقیر و تحصیل نکرده در سطح پایینی قرار دارد

۱۱۳- در متن فوق اطلاعات کافی برای پاسخ به کدامیک از پرسشهای زیر وجود ندارد. (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) آیا فیندلی، عضو گروهی که به مطالعه بیش از ۸ هزار خانواده پرداختند بود؟
 - (۲) چه عاملی باعث شد که محققان دانشگاه بریگهام یونگ، به مطالعه چاقی در کودکان علاقه مند شوند؟
 - (۳) چرا مجبور کردن کودک به نوشیدن تمام شیر خشک، داخل شیشه شیر، کاری مناسب نیست؟
 - (۴) آیا مجله ای که نتیجه تحقیقات گیس را چاپ کرد، مقالات علمی در باب سلامت بزرگسالان را برای بررسی و چاپ پذیرش میکند؟
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. پس از مطالعه ی متن می توانیم به سوالهای ۱ و ۳ و ۴ پاسخ دهیم اما در متن توضیحی در مورد علت اولیه علاقه دانشمندان به مطالعه چاقی در کودکان ذکر نشده است.

۱۱۴- کدام یک از موارد زیر بهتر از بقیه موارد نظر فیندلی راجع به افزودن غلات به شیر نوزادانی که هنوز خوردن این غلات را با قاشق شروع نکرده اند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) بهت زده
 - (۲) موافقت مشروط
 - (۳) مخالف
 - (۴) مسرور
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. در قسمت پایانی متن متوجه خواهیم شد که فیندلی از این موضوع ابراز تاسف می کند و در واقع به نوعی مخالف این قضیه می باشد.

۱۱۵ - کارخیر آسانی که امروز می‌خواهیم پیشنهاد کنیم، تعریف کردن از کارهای دیگران و تایید کردن آنهاست. پس امروز سعی می‌کنیم که اگر کسی را می‌شناسیم که کار خیر کرده است و یا اگر در خانه، همسر یا فرزندمان کار خوبی می‌دهند، از انجام آن کار، حتی اگر دقیق و عالی نبوده، تعریف کنیم و بگوییم که تا چه حد کارشان موثر است. کدام مورد، در صورتیکه صحیح فرض شود، به بهترین وجه، توصیه مطرح شده در متن را تقویت می‌کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) بسیاری از افراد، آنقدر درگیر مسائل شخصی خود هستند که از کارکرد اطرافیان غافل می‌مانند.
- (۲) تحقیقات نشان می‌دهد که افرادی که از دیگران تعریف می‌کنند، بیشتر زیر دستان هستند و نه بالا دستی‌ها.
- (۳) تعریف کلامی از کار خوب دیگران، اگر با جایزه ای خاص، مثلاً پاداش مالی همراه باشد، کارایی بیشتری در افزایش بهره وری افراد دارد.
- (۴) آدم‌ها نیاز به تایید شدن دارند و این تایید شدن از سوی دیگران، حال خوبی به آنها می‌دهد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۱۶ - اگر در حال حاضر، دانشجوی کارشناسی بیمه یا یکی از رشته‌های مرتبط با آن هستید یا تصمیم دارید وارد این رشته شوید بد نیست کمی درباره بازار کار و آینده شغلی آن بدانید. یک کارشناس بیمه معمولاً در شرکت‌های بیمه ای دولتی یا خصوصی یا نمایندگی‌های آنها مشغول به کار می‌شود. بسیاری از کارهای کارشناس بیمه در داخل شرکت انجام می‌گیرد، اما گاهی لازم است برای ارزیابی، شخصا به محل مورد نظر خارج از شرکت مراجعه کند. کدام مورد، یک فرض مستتر در استدلال فوق است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) کسانی که با توجه به علاقه خود، رشته مورد نظرشان را انتخاب کنند، در شغل آینده خود، موفق تر از بقیه خواهند بود.
- (۲) کسی در بازار کار موفق می‌شود که رشته تحصیل خود را با توجه به علاقه و استعداد ذاتی خود انتخاب کند.
- (۳) یکی از مولفه‌های انتخاب رشته، باید توجه به بازار و شرایط کاری آن باشد.
- (۴) رشته بیمه یا رشته‌های مرتبط، در صورتی که با آگاهی کامل انتخاب شده باشند، ضمانت شغلی نیز به دنبال خود می‌آورند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۱۷ - اگر داشتید از پیاده رویی رد می‌شدید و دیدید که گروهی، کنار خیابان، موسیقی زنده اجرا میکنند، صبر کنید بایستید و به صدای سازشان گوش کنید، آنها برای شما می‌زنند..... کدام مورد، به منطقی ترین شکل، جای خالی در متن فوق را کامل می‌کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) چون شما و آنها از یک جنس هستید
- (۲) ولی خود نیز این را نمی‌دانند
- (۳) و این کنسرتی، برای شما یک نفر است
- (۴) و به تعبیری ساعت‌ها برای این کار تمرین کرده اند

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۱۸- اصولاً چه ارتباطی میان رنج و هر روزیگی است؟ به نظر می رسد که رنج، استثنایی بر قاعده هر روزه است. پس رابطه میان رنج و هر روزیگی، همان رابطه میان استثنا و قاعده است. اما برخلاف آنچه معمولاً می پنداریم. استثنا قاعده را تناقض نمی کند. بلکه آن را به نهایت خویش می رساند. استثنا حد قاعده است و حد هر چیز، حقیقت آن چیز است و اگر متن یک چیز در حدش تناقض می شود. صرفاً به آن خاطر است که آن چیز در متن خویش. حامل تناقض است و گرنه حد کاری نکرده است، مگر تکرار بی لکت متن. کدام مورد، با نتیجه گیری متن مغایرت دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) حد هر چیز، متن آن چیز را نقص نمی کند.
 - (۲) رنج، هویتی مستقل از هر روزیگی دارد.
 - (۳) برخی حد هر چیز را به غلط، استثنای قاعده می دانند.
 - (۴) استثنا را نباید جزو لاینفک قاعده دانست.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۱۹- در این دنیای انسانی ما نمی توانیم چرخ زایش و میرش را از حرکت باز داریم ولی در سطح دیگری اختیار همه چیز در دست ماست اگر واقعاً روی عمیق ترین آرزوهایمان تعمق کنیم.... کدام مورد به بهترین وجه جای خالی در مطلب فوق را کامل می کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) آنگاه تحمل آنچه هست، آسان می شود
 - (۲) آنها چاره ای جز به واقعیت پیوستن ندارند
 - (۳) همین نیز برای معنی بخشیدن به زندگی کافی است
 - (۴) فراموشی این که روزی ما نیز خواهیم رفت پذیرفتنی تر می شود
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۱۲۰- با وجود این که افراد زیادی معایب خط فارسی را بر شمرده و در صدد اصلاح خط برآمده اند اما برخی دیگر وجود چنین مشکلاتی را خاص خط فارسی ندانسته و آن را ویژگی مشترک تمام نظام های نوشتاری عنوان کرده اند به اعتقاد خانلری "هیچ خط و نظام نوشتاری در دنیا وجود ندارد که صورت های گفتاری را به صورت کامل ثبت کند به نحوی که خواننده از روی علامت های خط به صورت درست به ملفوظ واژه دست یابد زیرا در این صورت علامت های خط به اندازه ای فراوان می شد که آموختن و به کار بردن خط را دشوار می ساخت" کدام مورد را می توان به درستی از نقل قولی که از خانلری آمده است نتیجه گرفت؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) عدم تطابق خط با صورت های گفتاری عیب محسوب نمی شود چون این امر در زبان های دیگر به شکلی مشخص تر وجود دارد
 - (۲) آنچه برخی به عنوان ایرادی بر خط فارسی عنوان می کنند به واقع سازشی کاربردی است که به لحاظی، مثبت نیز است
 - (۳) هر تلاشی در ایجاد تطبیق میان صورت های گفتاری و نظام نوشتاری باعث دشواری در ایجاد ارتباط گفتاری می شود
 - (۴) نظام نوشتاری هرگز نمی تواند صورت گفتاری را به طور کامل منعکس سازد
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۲۱- اگر چه سونوگرافی یک روش دقیق و غیر تهاجمی برای تشخیص هپاتومگالی است اما در کشورهای در حال توسعه پزشکان محدودیت‌هایی در استفاده از آن دارند از طرف دیگر، برخی تحقیقات نشان می‌دهند که معاینه فیزیکی دقت و اعتبار کمی در تعیین هپاتومگالی دارد و لذا نظر آن دسته از پزشکانی که بر دقت تعیین هپاتومگالی از طریق معاینه فیزیکی اصرار دارند غلط است. (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) نتایج تحقیقات مندرج در متن، براساس گفته بیمارانی بوده است که اطلاع درستی از نحوه تشخیص و درمان هپاتومگالی نداشته‌اند.
 - (۲) تحقیقات دیگری که قبلاً انجام شده است نشان می‌دهند که امکان خطا در سونوگرافی‌ها نیز همچون معاینات فیزیکی وجود دارد.
 - (۳) برخی از بیماران با توجه به پیشرفت‌های فناوری در حوزه پزشکی، اعتمادی به تشخیص پزشکانی که از این فناوری‌ها استفاده می‌کنند، ندارند.
 - (۴) امروزه در تشخیص و درمان هپاتومگالی پیشرفت‌های چشمگیری صورت گرفته است و این عارضه به خطرناکی زمان‌های قبل است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. (هیچکدام از گزینه‌ها کاملاً صحیح نیست اما گزینه ۴ منطقی‌تر بنظر میرسد، اشکال از طراح سؤال است)

۱۲۲- هر بار که از یک وب سایت دیدن می‌کنید نشانی IP کامپیوتر شما را ذخیره می‌کند که می‌تواند مشخص کند شما در کجا زندگی می‌کنید و فعالیت آن لاینتان را نیز پیگیری کند و این یک حرکت تهاجمی اما در عمل غیر قابل اجتناب است لیکن اکنون یک راه حل مناسب یاد شده است که نرم افزار اتصال ایمن Safe Plug نام دارد. این اتصال ایمن، فقط به روتر شما وارد شده و با استفاده از فن آوری TOR شما را کاملاً بی نام و نشان می‌کند. در واقع، این سیستم با رمز سازی داده‌ها و چرخاندن آنها در چند شبکه مختلف پیش از دیدار از یک سایت، آنها را بی نشان می‌کند. کدام مورد در صورتی که صحیح فرض شود اتکا بر راه حل پیشنهادی در متن را تضعیف میکند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) افرادی که به اطلاعات شخصی کاربران نیاز دارند، می‌توانند از فروشگاه‌های کامپیوتری اسامی و آدرس آنانی که کامپیوتر می‌خرند را بدست آورند.
 - (۲) در برخی از کشورهای جهان، تعداد کاربران کامپیوتری و آنانی که به اینترنت دسترسی دارند بسیار محدود است.
 - (۳) طولی نخواهد کشید که فن آوری جدیدی ارائه خواهد شد که نرم افزار اتصال ایمن را خنثی می‌کند.
 - (۴) چندین سال است که گروهی برای ایجاد یک فن آوری جدید که بتواند جایگزین TOR شوند در تلاش هستند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اگر مورد سوم صحیح فرض شود به راحتی راه حل پیشنهادی متن زیر سوال خواهد رفت. زیرا در دنیای فناوری و اینترنت این مورد امر دوراز ذهنی نیست.

۱۲۳- دو نوع چای به قیمت هر کیلوگرم ۱۵ و ۲۰ هزار تومان را به ترتیب به چه نسبت‌هایی مخلوط کنیم تا چای با قیمت ۱۶،۵۰۰ تومان برای هر کیلوگرم حاصل شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۴) ۷ به ۳

(۳) ۵ به ۳

(۲) ۵ به ۱

(۱) ۳ به ۱

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: اگر چای ۱۵ هزار تومانی را A بنامیم و چای ۲۰ هزار تومانی را B بنامیم. قیمت هر گرم چای A برابر ۱۵ تومان و هر گرم چای B برابر ۲۰ تومان می‌شود.

A	چای ۱۵ هزار تومان	قیمت هر گرم ۱۵ تومان
B	چای ۲۰ هزار تومانی	قیمت هر گرم ۲۰ تومان

نسبت ۷ به ۳ یعنی گزینه ۴ را اگر در نظر بگیریم طبق روال زیر داریم

۱- ۷ گرم چای A و ۳ گرم چای B

۲- جمع ۷ و ۳ گرم می شود ۱۰ گرم که اگر ۱۰۰۰ گرم را تقسیم بر ۱۰ عدد حاصل ۱۰۰ می شود

۳- پس ۱۰۰ را اگر در ۷ و ۳ ضرب کنیم داریم ۷۰۰ گرم چای A و ۳۰۰ گرم چای B

۴- قیمت ۷۰۰ گرم چای A گرمی ۱۵ تومان می شود ۱۰۵۰۰ تومان و قیمت ۳۰۰ گرم چای B گرمی ۲۰ تومان می شود ۶۰۰۰ تومان

۵- اگر عدد ۱۰۵۰۰ را با ۶۰۰۰ جمع کنیم به ۱۶۵۰۰ یعنی گزینه ۴ می‌رسیم.

همین روند را برای گزینه ۱ و ۲ و ۳ انجام دهیم به اعدادی غیر از ۱۶۵۰۰ خواهیم رسید.

۱۲۴- محل اولیه عقربه های ساعت شمار و دقیقه شمار یک ساعت عقربه ای به گونه ای است که ساعت ۴ بعد از ظهر را نشان می دهد، زمانی که عقربه های دقیقه شمار برای اولین بار به محل عقربه ساعت شمار می رسد، زاویه بین آنها چند درجه خواهد بود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱۲ (۴)

۱۱ (۳)

۱۰ (۲)

۵ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. $\frac{360}{12} = 30$ میزان درجه در هر ساعت می باشد. حال چون ۲۰ دقیقه مورد نظر است عقربه ساعت شمار در این ۲۰ دقیقه ۱۰ درجه طی می کند تا ۴۰ دقیقه بعد ۳۰ درجه خود را کامل کند. بنابراین زاویه بین ساعت شمار و دقیقه شمار ۱۰ درجه خواهد بود.

۱۲۵- سعید بلندتر از مسعود و کوتاهتر از حمید است. حامد کوتاهتر از سعید اما بلندتر از مسعود است. قد کدام یک از همه بلندتر است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

مسعود (۴)

حامد (۳)

سعید (۲)

حمید (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.
- ✓ ترتیب قرار گیری بر اساس قد: حمید- سعید- حامد- مسعود
- ✓ حامد از سعید کوتاهتر و بلندتر از مسعود است در نتیجه بین این دو قرار می گیرید.

۱۲۶- فردی با ۱۰۰ هزار تومان وارد مغازه ای می شود که تنها اجناس ۶ و ۸ هزار تومانی میفروشد. وی حداکثر چند جنس میتواند از این مغازه خریداری کند. به شرطی که هیچ پول اضافه نیاورد؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱۵ (۴)

۱۶ (۳)

۱۳ (۲)

۱۴ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۲۷- سه خط موازی با ۶ خط موازی دیگر در ۱۸ نقطه با هم برخورد کرده اند. حداکثر تعداد متوازی الاضلاع‌های تشکیل شده از برخورد این دو دسته خط موازی، کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

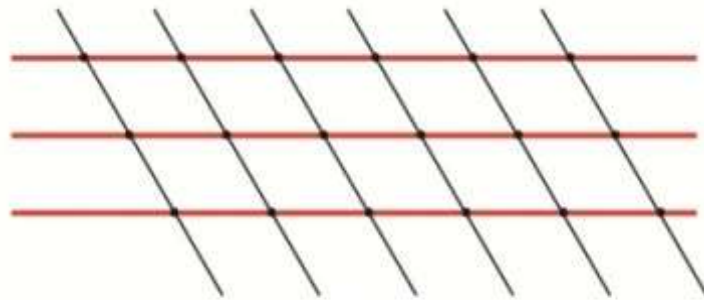
۸ (۴)

۱۰ (۳)

۳۶ (۲)

۴۵ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. شکل روبرو را می‌توان برای سوال فرض نمود، همانطور که می‌بینیم ۱۸ نقطه تلاقی وجود دارد و تعداد ۱۰ متوازی الاضلاع تشکیل شده است:

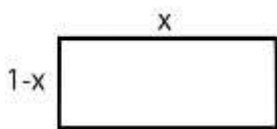

www.e-estekhdam.com

۱۲۸- دو سرطنابی به طول ۲ متر را به هم گره زده و با آن مستطیلی می‌سازیم. اگر همان با همان طناب مستطیل دیگری بسازیم که قطر آن ۱۰ درصد افزایش و مساحت آن ۲۵ درصد کاهش یافته باشد، مساحت مستطیل اولیه چند متر مربع است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

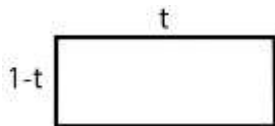
 $\frac{21}{23}$ (۴) $\frac{1}{7}$ (۳) $\frac{21}{46}$ (۲) $\frac{21}{92}$ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$d = \sqrt{x^2 + (x-1)^2} = \sqrt{2x^2 - 2x + 1} \text{ قطر}$$

$$S = x(1-x) \text{ مساحت}$$

$$d' = \sqrt{2t^2 - 2t + 1} = \frac{11}{10} \sqrt{2x^2 - 2x + 1} \text{ قطر جدید}$$

$$S' = \frac{3}{4}S = \frac{3}{4}x(x-1) = t(1-t) \text{ مساحت جدید}$$

با به توان رساندن رابطه بین قطرهای داریم:

$$121(2x^2 - 2x + 1) = 100(2t^2 - 2t + 1)$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow 121(2x(x-1) + 1) &= 100(2t(t-1) + 1) \\ \Rightarrow 242x(x-1) + 121 &= 200t(t-1) + 100 \\ \Rightarrow -242S + 121 &= -200 \times \frac{3}{4}S + 100 \\ \Rightarrow 21 &= 242S - 150S = 92S \\ \Rightarrow S &= \frac{21}{92} \end{aligned}$$

۱۲۹- اگر نسبت طول اضلاع یک مثلث قائم الزاویه ۳ به ۴ باشد، نسبت طول ارتفاع وارد بر وتر به طول وتر این مثلث، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

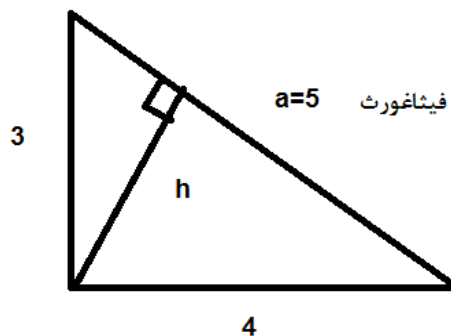
(۴) ۱۳ به ۲۵

(۳) ۱۲ به ۳۵

(۲) ۱۲ به ۲۵

(۱) ۱۳ به ۳۰

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

www.e-estekhdam.com

$$ah = 3 \cdot 4 = 12 \rightarrow h = 12/5 \rightarrow h/a \rightarrow \frac{12}{5} = 12/25$$

۱۳۰- در دنباله حروف زیر مجهول چه حرفی است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴) (ژ، ص، ر، ط، د، ع، ؟)

(۴) خ

(۳) ح

(۲) چ

(۱) ج

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. دنباله را به این شکل در نظر بگیرید (۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱) در شماره های فرد "ژ" ۲ حرف از حروف الفبا به عقب رفته و نوشته (۲ حرف ما قبل "ژ" حرف "ر" است) و در شماره های زوج "ص" ۲ حرف به جلو رفته و نوشته است (دو حرف بعد "ص" حرف "ط" است) علامت سوال شماره فرد بوده و اگر از "د" دو حرف الفبا به عقب برویم به حرف "ح" می رسیم.

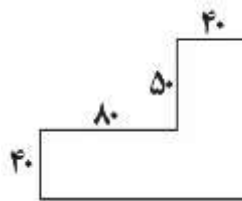
۱۳۱- قانون دوم ترمودینامیک و مفهوم آنتروپی، تا حد زیادی یادآور پیکان زمان است. زمان تنها در یک جهت پیش میرود و گذشته قابل دسترس نیست. قانون دوم ترمودینامیک هم همین را میگوید. وقتی سس سفید و سس قرمز را با هم مخلوط میکنیم و هم میزنیم، دیگر همه چیز تمام شده و این رویداد یک طرفه است. دیگر نمیتوان آن دو را از هم تفکیک کرد. اگر جهت چرخش قاشق را برعکس کنیم، سس سفید و قرمز دوباره از هم جدا نمیشوند و این رویداد اساس بازگشت ناپذیر است. عبارت پیکان زمان در استدلال فوق، کدام نقش را ایفا میکند؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) قیاس (۲) مثال (۳) علت یک پدیده علمی (۴) وجه افتراق میان ترمودینامیک و آنتروپی

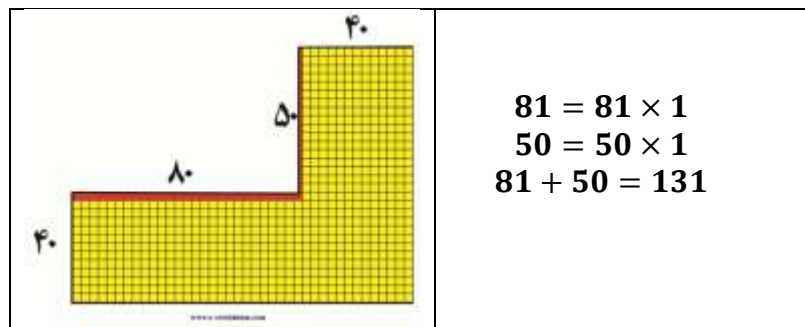
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۱۳۲- می خواهیم زمینی به شکل زیر را کاشی کنیم. کاشی هایی که در اختیار داریم 3×3 هستند اگر هیچ کاشی برش داده نشوند کمترین مساحتی که از این زمین کاشی نمی شود، کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) ۱۷۱ (۲) ۱۷۰ (۳) ۱۳۱ (۴) ۱۳۰

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. شکل روبرو نحوه کاشی کاری و مناطقی که باقی مانده است را به خوبی نشان می دهد:

۱۳۳- مقداری جو و گندم به نسبت های ۵ و ۷ کاملاً مخلوط شده اند. پس از آنکه ۹ کیلو گرم از مخلوط را برداشته و به جای آن به همان مقدار جو بریزیم، نسبت جو به گندم ۹ به ۷ می شود. نهایتاً این مخلوط چند کیلو گرم گندم خواهد داشت؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) $\frac{1035}{12}$ (۲) $\frac{189}{12}$ (۳) $\frac{324}{12}$ (۴) $\frac{135}{12}$

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. پس از برداشت و جایگذاری ۹ کیلو جو داریم $5x + 7x + 9$ برابر کل موجودی می باشد. پس داریم

$$\frac{5x+9}{7x} = \frac{9}{x} \rightarrow x=9/4 \times 7=63/4=189/12$$

۱۳۴- دو سطل کاملاً مشابه «الف» و «ب» داریم. نصف سطل «الف»، حاوی رنگ سفید و بقیه اش خالی و ۷۵ درصد سطل «ب»، حاوی رنگ سیاه و بقیه اش خالی است. برای ساختن نوعی رنگ خاکستری، فرآیند زیر را انجام می دهیم، نخست سطل «الف» را با استفاده از سطل «ب» کاملاً پر کرده و مخلوط را هم میزنیم. سپس برعکس، سطل «ب» را با استفاده از سطل «الف»، کاملاً پر کرده و مخلوط را هم میزنیم. در نهایت، سطل «الف» را با استفاده از سطل «ب» کاملاً پر کرده و مخلوط را هم میزنیم. پس از مرحله آخر، نسبت رنگ سفید به سیاه در مخلوط سطل «الف»، کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

$$\frac{2}{3} \text{ (۴)}$$

$$\frac{11}{17} \text{ (۳)}$$

$$\frac{13}{19} \text{ (۲)}$$

$$\frac{9}{15} \text{ (۱)}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ؟ صحیح است. فرض کنیم هر سطل ۴ واحد ظرفیت داشته باشد:

۲ واحد خالی
۲ واحد سفید
الف

۱ واحد خالی
۳ واحد سیاه
ب

پس از پایان مرحله ها وضعیت ظرف ها به صورت زیر است:

۲ واحد سفید
۲ واحد سیاه
الف

۳ واحد خالی
۱ واحد سیاه
ب

۳ واحد خالی
۰/۵ واحد سفید
۰/۵ واحد سیاه
الف

۱/۵ واحد سفید
۲/۵ واحد سیاه
ب

$\frac{3}{4} \times \frac{1}{5}$ واحد سیاه
$\frac{3}{4} \times \frac{2}{5}$ واحد سفید
۰/۵ واحد سفید
۰/۵ واحد سیاه
الف

ب

مرحله سوم

در مرحله سوم ظرفیت اولی به صورت زیر است:

$\frac{13}{8}$ واحد سیاه
$\frac{19}{8}$ واحد سفید
الف

$$\frac{13}{9}$$

غلظت سیاه به سفید:

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و شکل زیر به سوال‌های زیر پاسخ دهید.

● دایره کوچک و دایره بزرگ

۱۳۵- اگر نام مثلث B باشد، F نام کدام یک از اشکال هندسی است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) دایره بزرگ (۲) مربع بزرگ (۳) مربع کوچک (۴) دایره کوچک

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اگر مثلث B باشد طبق مفروضات مسئله A مربع کوچک است و F دایره کوچک

۱۳۶- اگر D درون یکی از دایره‌ها باشد، نام دایره کوچک کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) نمی توان تعیین کرد. (۲) B (۳) C (۴) F

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. D درون یکی از دایره‌هاست پس یا مثلث هست یا مربع کوچک پس اگر D مثلث باشد F دایره کوچک است و اگر D مربع کوچک باشد E دایره کوچک است.

۱۳۷- اگر یکی از مربع‌ها درون B قرار بگیرد، کدام یک از موارد زیر صحیح است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) نام بیضی B است. (۲) نام دایره بزرگ C است.
(۳) نام دایره کوچک F است. (۴) نام مربع کوچک A است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. B یا بیضی هست یا دایره بزرگ و طبق گزینه ها به این نتیجه می‌رسیم که گزینه ۱ درست است.

۱۳۸- اگر C هم درون D و هم درون B قرار گرفته باشد نام چند شکل از ۶ شکل هندسی مذکور به طور قطع مشخص می‌شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۶

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر C مثلث و B و D دایره کوچک و مربع بزرگ باشد و در این حالت ۲ شکل هندسی قطع می‌شود. اگر C دایره کوچک و B و D مربع بزرگ و بیضی باشد در این حالت نیز ۲ شکل هندسی قطع می‌شود. اگر C مربع کوچک و B و D دایره بزرگ و بیضی باشد در این حالت نیز ۲ شکل هندسی قطع می‌شود و اگر تعداد اشکال قطع شده را با توجه به ۳ حالت ذکر شده حساب کنیم به این نتیجه می‌رسیم که گزینه ۲ صحیح است.

۱۳۹- با توجه به محدودیت‌های بیان شده نام کدام شکل هندسی به طور قطع مشخص می‌شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) دایره کوچک (۲) مربع بزرگ (۳) بیضی (۴) مثلث

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

طبق مفروضات مسئله جدول زیر را داریم:

بیضی	مثلث	دایره بزرگ	دایره کوچک	مربع بزرگ	مربع کوچک	
		E			D	حالت اول
E				D		حالت دوم
			F		A	حالت سوم
	A	F				حالت چهارم
	A/C				A/C	حالت پنجم
	A/C		A/C			حالت ششم
			A/C		A/C	حالت هفتم
		A/C	A/C			حالت هشتم

راهنمایی: با توجه به اطلاعات و شکل زیر به سوال‌های زیر پاسخ دهید.

در روش‌های درمانی مکمل، بیمار بعنوان یک کل در نظر گرفته می‌شود. در مراقبت کل نگر نیز تأثیر متقابل جسم، ذهن و روح در بدن و این موضوع با بسیاری از تئوری‌های پرستاری همخوانی دارد. بعلاوه، خود شفاهی، خود مراقبتی، خود مسئولیتی و ایجاد مشارکت بین درمانگر و مددجو از ویژگی‌های کلیدی درمانهای مکمل می‌باشند. این ویژگی‌ها در پرستار کل نگر نیز مطرح هستند و در بسیاری از تئوری‌های پرستاری، روی این مفاهیم تأکید شده است. در اصل وارد کردن درمانهای مکمل در فرایند مراقبت، به منزله‌ی در نظر گرفتن رویکرد کل نگر در امر پرستاری است، پرستاری کل نگر مبتنی بر دیدگاه انسان گرایانه است و طبق مکمل بعنوان یک واژه جایگزین برای آن پیشنهاد شده است. صرف نظر از کل نگر تجانس پرستاری و طب مکمل را می‌توان با تأکید بر تئوری‌های پرستاری، اخلاق پرستاری و وجود طیفه بندی‌های مختلف در علم پرستاری نیز تشریح نمود. در مجموع تجانس و سنخیت مشابه عملکرد پرستاری و روش‌های درمانی مکمل سبب شده تا بسیاری از بردهای پرستاری، درمانهای مکمل را در گستره فعالیت‌های پرستاری به رسمیت شناخته و در خصوص علت به کارگیری اینگونه روش‌ها در عملکرد بالینی، روی همین نکته تأکید نمایند.

سؤال اینجاست که بر اساس ادراک پرستاران علت استفاده از درمانهای مکمل در عملکرد پرستاری بالینی چیست؟ آیا به راستی فلسفه کاربرد درمانهای مکمل در عملکرد پرستاری بر اساس تجارت پرستاران بالینی با آن چه که در رابطه با دیدگاه متخصصین و صاحب نظران حرفه‌ای که در رابطه با لزوم کاربرد این نوع درمان در عملکرد پرستاری گفته شد، مطابقت دارد؟ در رابطه با عوامل مؤثر بر استفاده پرستاران از درمانهای مکمل در عملکرد بالینی د سطح بین الملل مطالعاتی با رویکرد کمی یا کیفی انجام شده است که عمدتاً در گزارش یافته‌های آنها این عوامل در قالب عوامل بازدارنده تسهیل کننده، یا حداقل عوامل مرتبط مورد بحث قرار گرفته‌اند. در این میان تمرکز خاص محققین روی علل کاربرد کمتر مشهود است. در برخی مطالعات مرتبط نیز عملکرد پرستار در محیط بیمارستان مد نظر نبوده و در آنها علل کاربرد درمانهای مکمل توسط پرستاران در کلینیک‌های خصوصی مورد بررسی قرار گرفته است. بعلاوه بر اساس مستندات موجود در پایگاه‌های علمی بین

المللی مطالعه ای که به بررسی علل کاربرد درمانهای مکمل در عملکرد پرستاری پرداخته باشد، انجام نشده است. این در حالی است که پدیده مورد مطالعه مبتنی بر زمینه و متأثر از مشخصات عرصه پژوهش و تبیین دقیق آن در عرصه های بالینی کشورهای مختلف مهم و ضروری است؛ چرا که کشف دقیق و کامل این علل می تواند به دست اندر کاران در تدوین دستور العمل های کاربردی و ارائه مدل ترویج درمانهای مختلف عملکرد پرستاری کمک نماید.

۱۴۰- موضوع اصلی متن فوق کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) علل گسترش درمان های مکمل در مرکز درمانی
 - (۲) پژوهش های انجام دهنده در یک حوزه درمانی خاص
 - (۳) استفاده از درمان های مکمل در فعالیت های پرستاری
 - (۴) تعریف یک واژه کلیدی و پرتکرار در تئوری های پرستاری
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۴۱- براساس متن، کدام مورد در خصوص رویکرد کل نگر در پرستاری صحیح است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) مراقبت از روح بیمار را مقدم بر مراقبت از جسم وی می داند.
 - (۲) برخی از ویژگی های اصلی روش های درمانی مکمل را داراست.
 - (۳) بعد از گسترش و موفقیت درمان های مکمل ظهور پیدا کرد.
 - (۴) سعی در بی نیاز ساختن بیمار از پرستار دارد.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۴۲- کدام مورد، نقش پاراگراف دوم را در ارتباط با پاراگراف اول، به خوبی توصیف می کند؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) مطالب آن را در مقابل یک استثنا قرار می دهد.
 - (۲) با طرح سوال هایی، ایده اصلی آن را به چالش می کشد.
 - (۳) ایده اصلی آن را در قالب سوال بازگو می کند تا ذهن خواننده را به چالش بکشد.
 - (۴) رابطه مورد اشاره در آن را، در زمینه ای تجربی مورد بحث و بررسی قرار می دهند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۴۳- براساس متن، پژوهش‌های انجام شده روی استفاده از درمان‌های مکمل در عملکرد پرستاری بالینی (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) بیشتر به بررسی متغیرهایی غیر از علل کاربرد درمان‌های مکمل پرداخته اند.

(۲) بیشتر در مراکز درمانی کوچک انجام گرفته اند تا بیمارستان‌های بزرگ

(۳) بیشتر به روابط علت و معلولی موجود بین عوامل متعدد پرداخته اند.

(۴) دارای نقایص روش شناسی متعددی هستند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات جدول و نمودار به سوالات زیر پاسخ دهید

مجموع برنامه‌های تولیدی شبکه‌های مختلف صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۶ برابر ۱۲۰۰۰ برنامه بوده است. برنامه‌های اطلاعات عمومی شبکه سوم سیما، ۷/۵ درصد کل برنامه‌های تولیدی شبکه دوم سیما بوده است. برخی اطلاعات جدول و نمودار در دست نیست.

شبکه	دوم	سوم
ورزشی		۲۹۵۰
اطلاعات عمومی	۲۷۵	
هنری		۴۰
فرهنگی و اجتماعی	۹۲۵	۴۵۰

تعداد برنامه های مختلف تولیدی شبکه های
دوم و سوم در سال ۱۳۷۶

www.e-estekhdam.com

۱۴۴- تقریباً چند درصد از برنامه‌های تولیدی شبکه ۳ را برنامه‌های ورزشی و هنری تشکیل داده می دهد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۶۲/۵ (۴)

۵۱ (۳)

۴۲ (۲)

۳۷/۵ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

با توجه به ۳۰ درصد کل برنامه‌ها برای شبکه سوم، ۳۶۰۰ خواهد بود و بنابراین برنامه ی اطلاعات عمومی باز راه زیر بدست می آید:

$$3600 - 2950 - 20 - 450 = 180 \text{ اطلاعات عمومی}$$

حال برای برنامه‌های ورزشی هنری شبکه دوم خواهیم داشت: ورزشی و هنری $x =$

$$180 = 0.075(475 + 925 + x)$$

$$x = 1000$$

اکنون کل برنامه‌های شبکه دو ۲۴۰۰ بوده که برای یافتن درصد خواهیم داشت:

$$\frac{1000}{2400} = 42$$

۱۴۵- چه تعداد از برنامه‌ها، در سایر شبکه‌ها تولید شده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱۱۴۰ (۴)

۱۰۴۰ (۳)

۹۰۰ (۲)

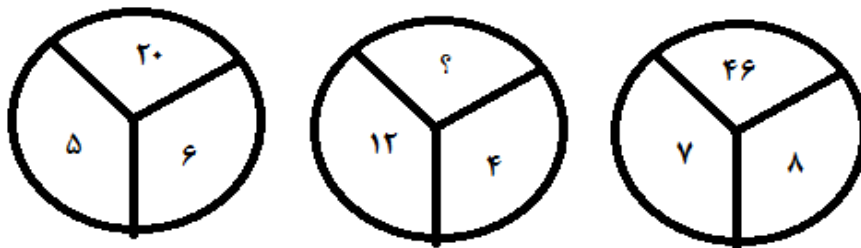
۸۰۰ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

کل برنامه‌های شبکه دو ۲۴۰۰ بود، بنابراین داریم $20 = \frac{2400}{12000}$ یعنی ۲۰ درصد در نتیجه برای باقی شبکه‌ها ۹,۵ درصد باقی می‌ماند که تعداد آنها از رابطه ی زیر بدست می‌آید:

$$0.095 \times 12000 = 1140$$

۱۴۶- با توجه به شکل‌های مقابل مقدار؟ را بیابید: (آموزش و پرورش سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

۵۸ (۴)

۳۸ (۳)

۱۸ (۲)

۱۶ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. فرمول به این صورت می‌باشد. که دو عدد ردیف پایین در هم ضرب شده و منهای ۱۰ می‌شود عدد بالایی مثلاً در اولین شکل می‌شود ۵ ضربدر ۶ منهای ۱۰ برابر ۲۰ می‌شود و به همین ترتیب در مورد شکل دوم عدد ۳۸ حاصل می‌شود.

۱۴۷- بزرگترین هواپیمای اطفاء حریق که ۲۰ هزار گالن مواد ضد حریق حمل میکند یک بوئینگ ۷۴۷-۴۰۰ است. البته پرواز این هواپیما نیز بسیار هزینه بر است تا جایی که بخشی از هزینه هفته ای ۱۰۰ میلیون دلاری اداره جنگل‌های منطقه الف برای اطفاء حریق‌های اخیر صرف همین هواپیما شده است. کدام یک از موارد زیر میتوان به درستی، از اطلاعات مندرج در متن فوق، استنباط کرد؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) حریق‌های منطقه الف در سال‌های اخیر، نسبت به گذشته بیشتر و شدید تر شده است.

(۲) هزینه ای که هم اکنون صرف اطفاء حریق جنگاهای منطقه الف می‌شود، کافی نیست.

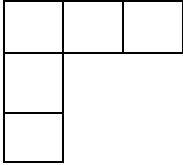
(۳) استفاده از هواپیمای جدید، با اطفاء سریع تر حریق‌های منطقه جنگلی الف در دراز مدت هزینه مربوط به این کار را کاهش خواهد داد.

(۴) اطفای حریق‌های منطقه الف از چنان اهمیتی برخوردار است که صرف هزینه بالای استفاده از هواپیمای جدید را توجیه میکند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

راهنمایی: در سؤال زیر، تعدادی چوب کبریت کنار هم چیده شده است. با جابجا کردن حداقل چند چوب کبریت می‌توان چهار مربع با این چوب کبریت‌ها ساخت، به طوری که چوب کبریتی اضافه نماند؟ (هر ضلع یک چوب کبریت است)

۱۴۸- (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

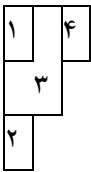
۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. با جابجایی دو چوب کبریت شکل زیر را داریم

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر به سوالات پاسخ دهید.

سه نفر را با اسامی محمد، علی و رضا قرار است هر کدام سه اتومبیل متفاوت از انواع سواری، وانت و کامیون را در یک پارکینگ ۳ طبقه که مطابق شکل زیر، هر طبقه دارای سه جای پارک آن هم مختص فقط یک نوع خودرو، پارک کنند. هر پارکینگ دارای دسترسی می‌جاست پارک خودروها در این پارکینگ، دارای محدودیت‌های زیر است.

- اتومبیل‌هایی که در ستون دوم پارک می‌شوند، توسط افراد مختلف پارک می‌شوند.
- کامیونی که محمد پارک می‌کند، باید در ستونی باشد که رضا در آن سواری پارک کرده است.
- در ستون سوم، حداقل دو نوع اتومبیل، باید توسط یک نفر پارک شده باشد.
- وانتی که رضا پارک می‌کند، یا دقیقاً زیر سواری که خودش پارک کرده، پارک می‌شود یا دقیقاً بالای کامیونی که علی پارک کرده است.

ستون ۳	ستون ۲	ستون ۱	
			سواری - طبقه سوم
			وانت - طبقه دوم
			کامیون - طبقه اول

۱۴۹- اگر رضا و علی، اتومبیل سواری را به ترتیب در ستون‌های دوم و سوم پارک کنند، کامیون‌های پارک شده توسط رضا و علی، به ترتیب در کدام ستون‌ها قرار می‌گیرند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

۲) اول - دوم

۱) دوم - اول

۴) اول - سوم

۳) سوم - اول

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. طبق صورت مسئله شکل زیر را داریم.

علی	رضا	

طبق محدودیت‌های "وانتی که رضا پارک می کند، یا دقیقاً زیر سواری که خودش پارک کرده، پارک می شود یا دقیقاً بالای کامیونی که علی پارک کرده است." و "در ستون سوم، حداقل دو نوع اتومبیل، باید توسط یک نفر پارک شده باشد" پس در نتیجه چون وانت رضا نمی تواند در ستون دوم باشد فقط باید در ستون سوم قرار بگیرد پس محل پارک کامیون علی و وانت رضا در ستون سوم مشخص شد.

طبق محدودیت‌های "اتومبیل‌هایی که در ستون دوم پارک می شوند، توسط افراد مختلف پارک می شوند." و "کامیونی که محمد پارک می کند، باید در ستونی باشد که رضا در آن سواری پارک کرده است" پس محل پارک وانت علی و کامیون محمد نیز مشخص می شود پس در نتیجه داریم.

علی	رضا	محمد
رضا	علی	محمد
علی	محمد	رضا

۱۵۰- اگر اتومبیل‌های کامیون، وانت و سواری در ستون سوم، به ترتیب توسط رضا، محمد و محمد پارک شده باشند، همین نوع اتومبیل‌ها با همان ترتیب، در ستون اول، به ترتیب توسط کدام افراد پارک شده اند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) محمد - علی - رضا

(۲) علی - رضا - علی

(۳) محمد - علی - علی

(۴) محمد - رضا - علی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. طبق صورت مسئله شکل زیر را داریم.

رضا		
محمد		
محمد		

طبق محدودیت "اتومبیل‌هایی که در ستون دوم پارک می شوند، توسط افراد مختلف پارک می شوند." پس محمد باید در این ستون ماشین پارک نماید پس در ستون اول محمد نداریم پس تمام گزینه‌های شامل محمد حذف می شود. و همچنین سواری محمد اگر در ستون دوم قرار گیرد پس سواری علی در ستون اول باید قرار گیرد.

طبق محدودیت "وانتی که رضا پارک می کند، یا دقیقاً زیر سواری که خودش پارک کرده، پارک می شود یا دقیقاً بالای کامیونی که علی پارک کرده است." پس در نتیجه شکل زیر را داریم

رضا	محمد	علی
محمد	علی	رضا
محمد	رضا	علی

۱۵۱- اگر وانت‌ها در ستون‌های اول، دوم و سوم به ترتیب توسط علی، رضا و محمد پارک شده باشند، کامیون ستون سوم، توسط چه کسی پارک شده است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) رضا (۲) علی (۳) محمد (۴) نمی توان تعیین کرد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

طبق صورت مسئله شکل زیر را داریم.

محمد	رضا	علی

طبق محدودیت‌های "اتومبیل‌هایی که در ستون دوم پارک می شوند، توسط افراد مختلف پارک می شوند." و "وانتی که رضا پارک می کند، یا دقیقاً زیر سواری که خودش پارک کرده، پارک می شود یا دقیقاً بالای کامیونی که علی پارک کرده است" پس کامیون علی در ستون دوم پارک می شود و سواری محمد نیز در ستون دوم پارک می شود. چون محمد و علی در حال حاضر دو ماشین پارک کرده اند پس طبق محدودیت "در ستون سوم، حداقل دو نوع اتومبیل، باید توسط یک نفر پارک شده باشد" رضا بایستی در ستون سوم دو ماشین پارک نماید پس شکل زیر را داریم:

رضا	محمد	علی
محمد	رضا	علی
رضا	علی	محمد

۱۵۲- اگر رضا دو اتومبیل را در ستون سوم پارک کرده باشد. علی کدام اتومبیل (ها) را به طور قطع، در ستون اول پارک کرده است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

I سواری (II) وانت (III) کامیون

(۱) فقط III (۲) I و II (۳) I و III (۴) II و VIII

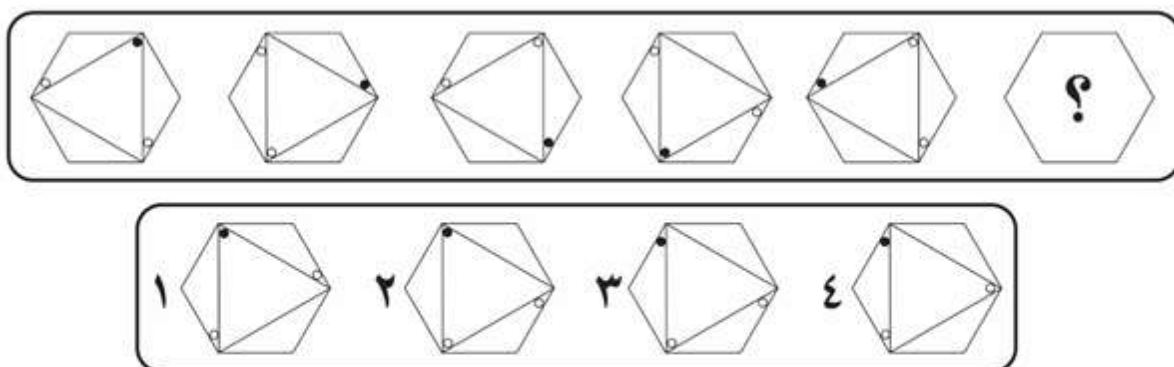
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. طبق محدودیت‌های "کامیونی که محمد پارک می کند، باید در ستونی باشد که رضا در آن سواری پارک کرده است." و "در ستون سوم، حداقل دو نوع اتومبیل، باید توسط یک نفر پارک شده باشد." و "وانتی که رضا پارک می کند، یا دقیقاً زیر سواری که خودش پارک کرده، پارک می شود یا دقیقاً بالای کامیونی که علی پارک کرده است" شکل زیر را داریم:

		رضا
		رضا
علی	رضا	محمد

در مورد سایر موارد نمی توان نظر قطعی داد.

راهنمایی: در سوال های زیر از چپ به راست، بین الگوها ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سوال کدام الگو (موارد ۱ تا ۴) باید قرار بگیرد تا این ارتباط حفظ شود؟

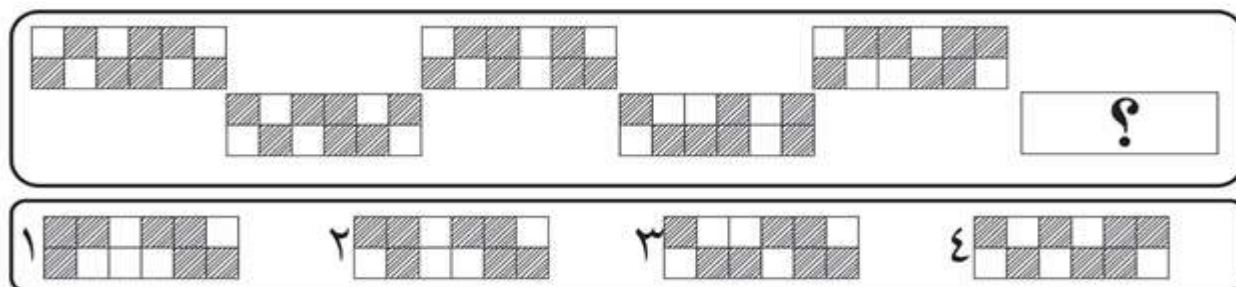
۱۵۳- (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

www.e-estekhdam.com

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۱۵۴- (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

www.e-estekhdam.com

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

راهنمایی: متن زیر را به دقت بخوانید و صحیح ترین پاسخ را برای سوال‌ها انتخاب کنید.

ترانسفورماتورهای قدرت، نقش اساسی در سیستم‌های الکتریکی دارند، به نحوی که عملکرد صحیح آنها بر قابلیت اطمینان و امنیت سیستم قدرت اثر مستقیم دارد. از این رو، بررسی عملکرد ترانسفورماتورهای قدرت برای شناسایی خطای سیم پیچی در مراحل آغازین اهمیت می‌یابد. [۱] خطاهای سیم پیچی ماهیتی تشدید شونده دارد و معمولاً در اثر ضعف عایقی ایجاد می‌شود. با بروز نخستین نقاط اتصال کوتاه سیم بندی، حرارت موضعی شدیدی در محل اتصال کوتاه ایجاد می‌شود. گرمای ناشی از این حرارت، موجب تضعیف عایق سیم بندی و گسترش خطا می‌گردد. [۲] به دلیل اینکه تاثیر این نوع خطاها در مراحل آغازین در جریان‌های خط اولیه و ثانویه ترانسفورماتور بسیار کم است، امکان استفاده از فیوز و یا رله دیفرانسیل برای شناسایی این خطاها وجود ندارد. [۳]

روش‌های مبتنی بر تجزیه و تحلیل گازهای نامحلول، به منظور تعیین عملکرد ترانسفورماتور به طور گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرند. نسبت گازهای ناشی از تجزیه عایق و روغن ایجاد شده در دماهای مختلف می‌تواند برای شناسایی خطر ترانسفورماتور مورد استفاده قرار گیرد. [۴] روش نسبت راجرز و دونبرگر برای ایجان نسبت گازها مورد استفاده قرار می‌گیرند. با آموزش شناساگرهای هوشمند و با استفاده از این نسبت‌ها می‌توان بسیاری از خطاها را رصد کرد. ایراد اصلی روش‌های مبتنی بر تجزیه و تحلیل گازهای نامحلول، آفلاین بودن و هزینه بالای این روش‌هاست. چرا که پس از گسترش خطاهای سیم پیچی اولیه و عملکرد وسایل حفاظتی، چنین روش‌هایی کارایی نخواهند داشت.

۱۵۵- موضوع اصلی متن فوق کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) خطاهای سیم پیچی در ترانسفورماتورهای قدرت (۲) روش‌های نوین بهبود کیفیت عملکرد ترانسفورماتورها
- (۳) نقش ترانسفورماتورها در توزیع و انتقال انرژی الکتریکی (۴) دلایل چند گانه بروز خطاهای سیم پیچی ترانسفورماتورهای قدرت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۲ صحیح است.

۱۵۶- بر اساس متن، کدام مورد در گسترش خطاهای سیم پیچی، دارای نقش بازدارنده است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) گازهای ناشی از تجزیه عایق (۲) عایق سیم بندی (۳) اتصال کوتاه (۴) حرارت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۴ صحیح است.

۱۵۷- هدف اصلی نویسنده در پارگراف دوم متن، کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) مقایسه روش‌های تشخیص خطاهای سیم پیچی
- (۲) معرفی موثرترین روش تعمیر ترانسفورماتورهای قدرت
- (۳) توضیح موارد استفاده گازهای نامحلول در ترانسفورماتورها
- (۴) معرفی یکی از روش‌های تشخیص خطا در ترانسفورماتورهای قدرت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۴ صحیح است.

۱۵۸- جمله زیر، در کدام یک از بخش‌های متن که با شماره‌های [۱]، [۲]، [۳]، [۴] مشخص شده اند، قرار می‌گیرد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

«بنابراین اگر خطاهای سیم پیچی در مراحل اولیه تشخیص داده شوند، امکان برنامه ریزی برای جایگزینی و یا تعمیرات ترانسفورماتور فراهم می‌شود.»

[۴] (۴)

[۳] (۳)

[۲] (۲)

[۱] (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۲ صحیح است.

۱۵۹- بر اساس متن، کدام مورد زیر را در خصوص خطاهای سیم پیچی می‌توان نتیجه گرفت؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) بیشترین تخریب را در مراحل اولیه به وجود می‌آورند.

(۲) در مراحل اولیه، به راحتی قابل تشخیص هستند

(۳) بر جریان‌های اولیه و ثانویه تاثیر ندارند

(۴) قابل پیشگیری می‌باشند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۱ صحیح است.

۱۶۰- در جدول زیر، بین اعداد ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سوال، کدام عدد باید قرار بگیرد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

	۳	۷	۴
۵	۷	۲۳	۱۱
۸	۱۳	۴۱	۲۰
۳	۳	?	۵

۱۹ (۲)

۲۰ (۱)

۱۱ (۴)

۱۶ (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com : گزینه ۴ صحیح است. به صورت سطری همه اعداد غیر از عنصر ستون سوم را با هم جمع میکنیم

- برای سطر اول داریم $۳+۴$ می‌شود ۷ یعنی عدد عنصر ستون سوم

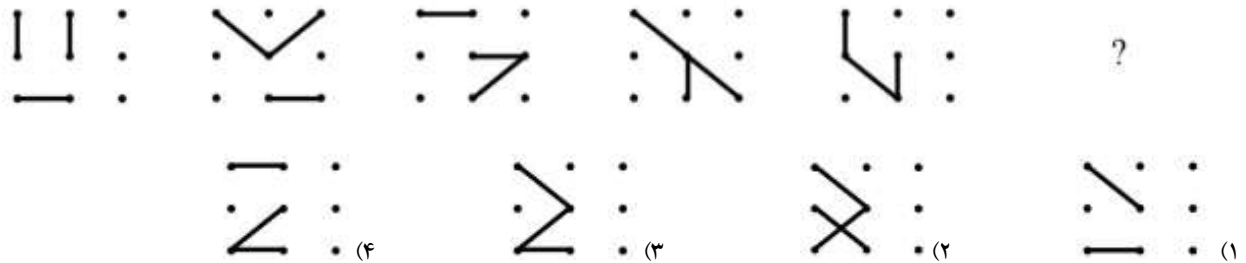
- برای سطر دوم داریم $۵+۷+۱۱$ می‌شود ۲۳ یعنی عدد عنصر ستون سوم

- برای سطر سوم داریم $۸+۱۳+۲۰$ می‌شود ۴۱ یعنی عدد عنصر ستون سوم

- برای سطر چهارم داریم $۳+۳+۵$ می‌شود ۱۱ پس گزینه ۴ صحیح است.

راهنمایی: در سؤال زیر، ارتباط خاصی بین الگوها از چپ به راست وجود دارد. به جای علامت سؤال کدام الگو (موارد ۱ تا ۴) باید قرار بگیرد تا این ارتباط حفظ شود؟

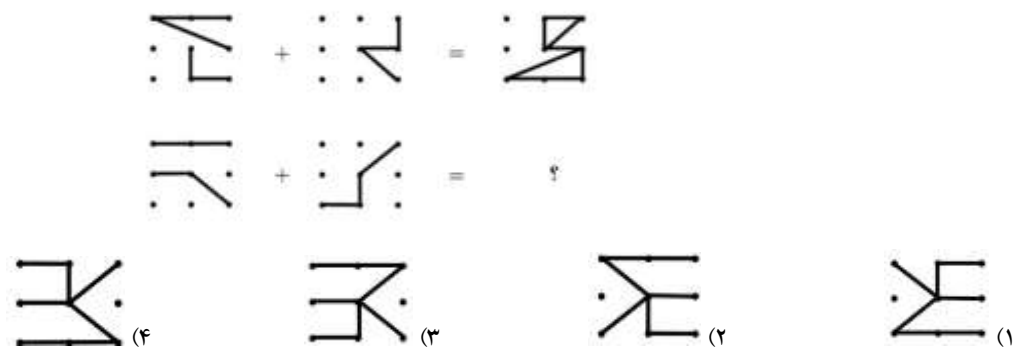
۱۶۱- (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

راهنمایی: در سؤال زیر، دو تساوی ارائه شده است که در تساوی دوم (تساوی پایین)، همان ارتباطی برقرار است که در تساوی اول (تساوی بالا) برقرار است. به جای علامت سؤال، کدام الگو (موارد ۱ تا ۴) باید قرار بگیرد؟

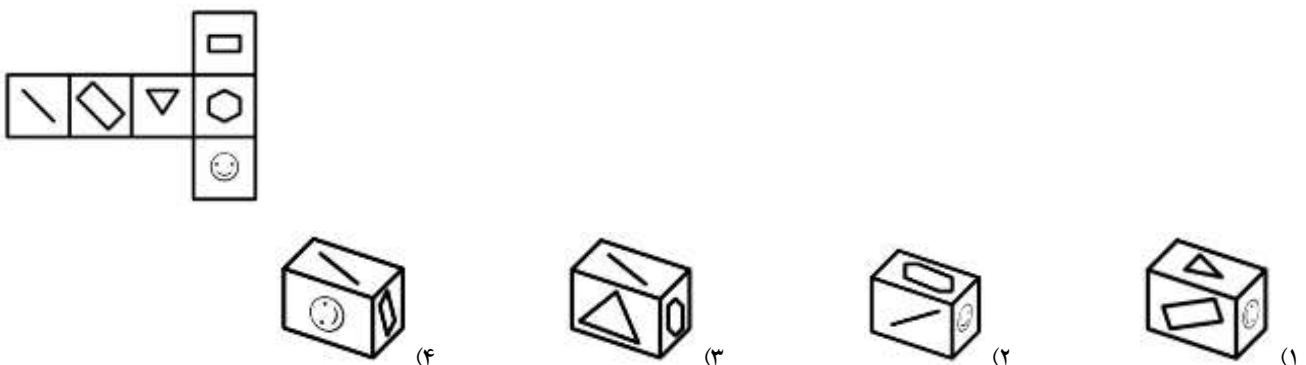
۱۶۲- (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کافیست شکلها رو به هم وصل و ۱۸۰ درجه رو به بالا دوران دهید.

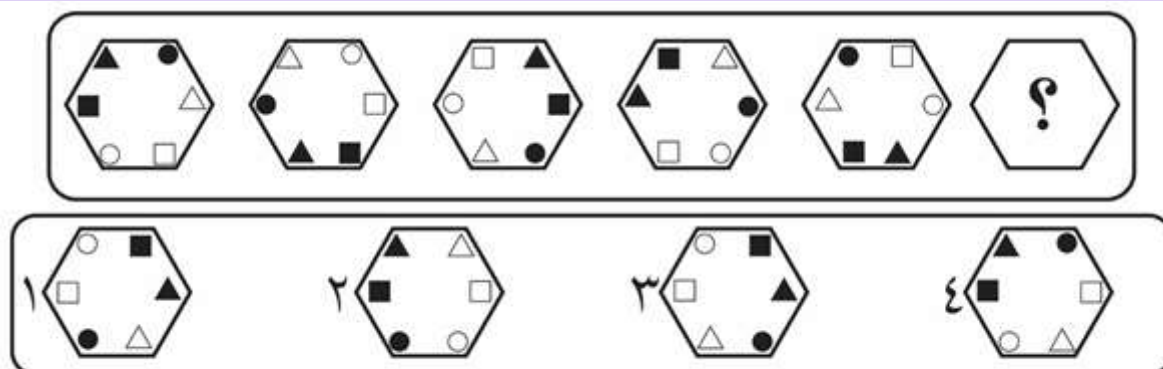
راهنمایی: در سؤال زیر، الگوی سمت چپ باز شده یک مکعب را نمایش می‌دهد. الگوی بسته شده آن کدام مورد است؟

۱۶۳- (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۶۴- (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

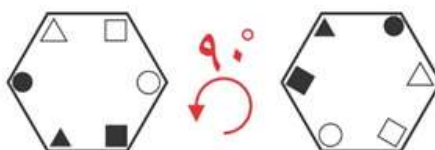

www.e-estekhdam.com

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

الگوی بکار رفته در این سوال بدین صورت می باشد:

در مرحله اول شکل را ۹۰ درجه حول محور خودش به سمت چپ دوران می دهیم

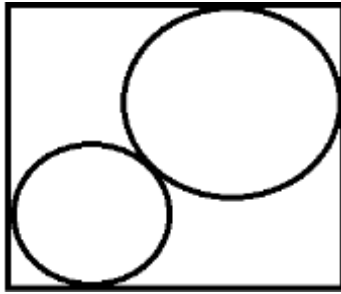

سپس اشکالی در قسمت قرمز رنگ قرار دارند با هم جابجا می کنیم

www.e-estekhdam.com

۱۶۵- در شکل زیر، شعاع دایره کوچک، یک چهارم ضلع مربع است. این دو دایره، بر هم و بر اضلاع مربع مماس شده اند. قطر دایره بزرگ، چند برابر قطر دایره کوچک است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

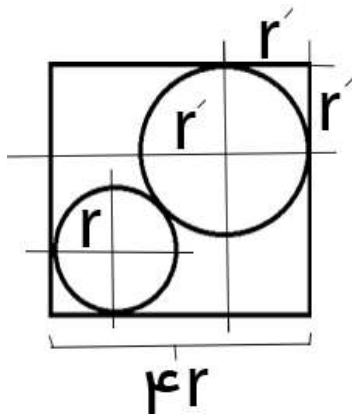
$$(۱) \quad \frac{3\sqrt{2}+1}{\sqrt{2}+1}$$

$$(۲) \quad \frac{3\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}+1}$$

$$(۳) \quad \frac{3\sqrt{2}-1}{\sqrt{2}-1}$$

$$(۴) \quad \frac{3\sqrt{2}+1}{\sqrt{2}-1}$$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$\sqrt{2} \times 4r = \sqrt{2}r + r + r' + \sqrt{2}r'$$

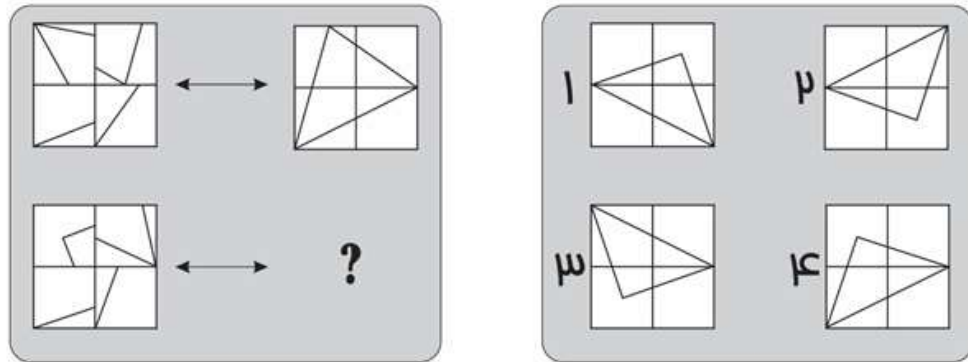
$$r(4\sqrt{2} - \sqrt{2} - 1) = r'(1 + \sqrt{2})$$

$$r(3\sqrt{2} - 1) = r'(\sqrt{2} + 1)$$

$$\frac{r'}{r} = \frac{3\sqrt{2} - 1}{\sqrt{2} + 1}$$

راهنمایی: در سوال‌های زیر الگوی سمت چپ بالا، طبق قاعده خاصی به الگوی سمت راست بالا تبدیل شده است. الگوی سمت چپ پایین، طبق این قاعده به کدام الگو (موارد ۱ تا ۴) تبدیل می‌شود؟

۱۶۶- (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

www.e-estekhdam.com

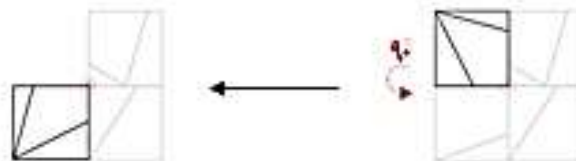
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

الگوی این سوال به ترتیب زیر می باشد :

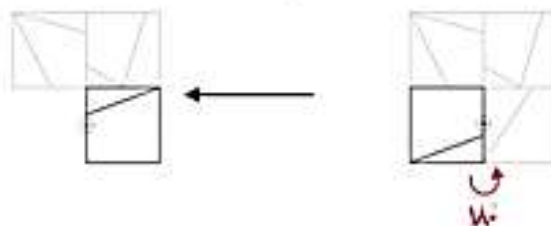
۱- در ابتدا مربع های شکل اول را به صورت زیر شماره گذاری می نمایم

۲- مربع شماره یک را حول محور مشخص شده ۹۰ درجه خلاف عقربه های ساعت دوران می دهیم.

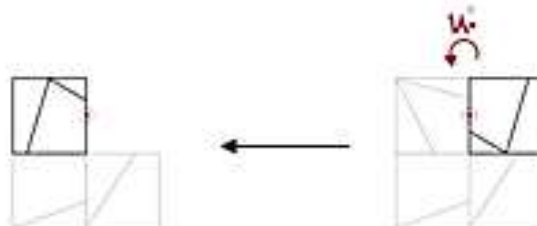
۳- مربع شماره ۲ را حول محور مشخص شده برخلاف عقربه های ساعت ۱۸۰ درجه ، دوران می دهیم .

۴- مربع شماره ۳ را نیز حول محور مشخص شده دوران می دهیم .

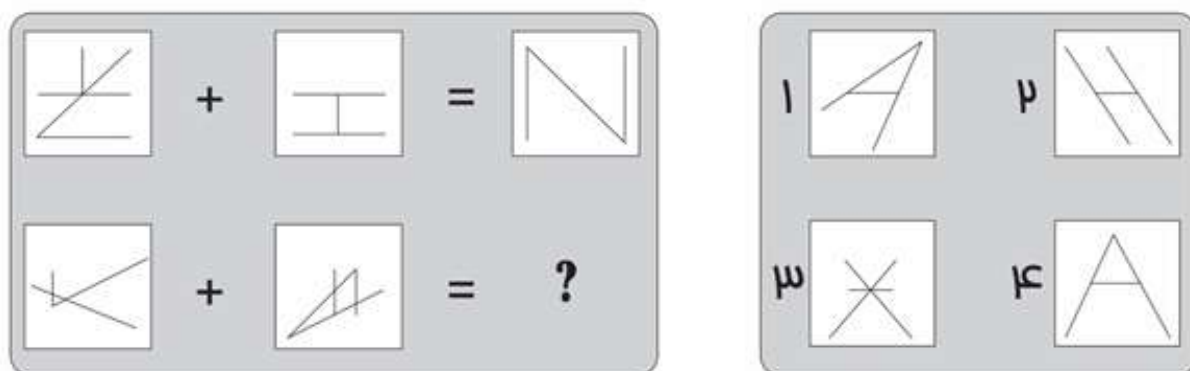

۵- در آخر هم مربع شماره ۴ را نیز حول محور مشخص شده دوران می دهیم .

www.e-estekhdam.com

۱۶۷- (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

www.e-estekhdam.com

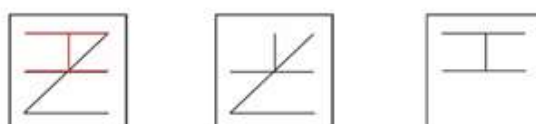
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

الگوی بکار رفته در این سوال بدین صورت می باشد :

در مرحله اول شکل سمت چپ را ۱۸۰ درجه ، حول محور خودش دوران می دهیم

سپس آن را بر روی شکل سمت راست منطبق می کنیم

سپس خطوط مشترک بین هر دو شکل را حذف می کنیم

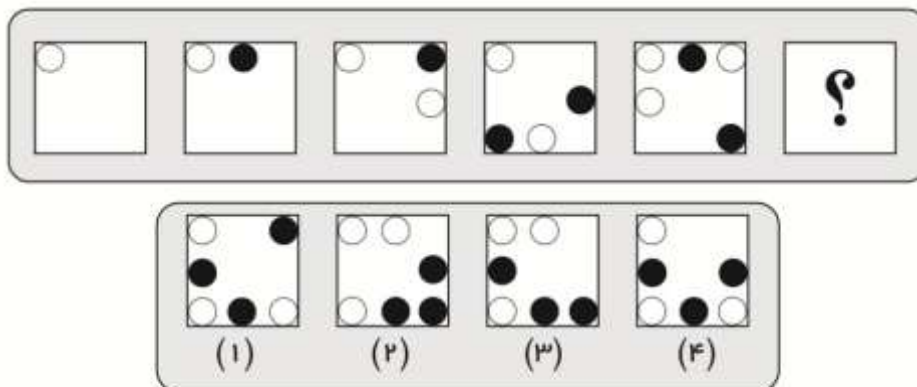
حالا شکل بدست آمده را ۹۰ درجه به سمت راست دوران می دهیم

www.e-estekhdam.com

راهنمایی: در سوال‌های زیر از چپ به راست بین الگوها ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سوال کدام الگوی (از میان موارد ۱ تا ۴) قرار بگیر تا این ارتباط حفظ شود؟

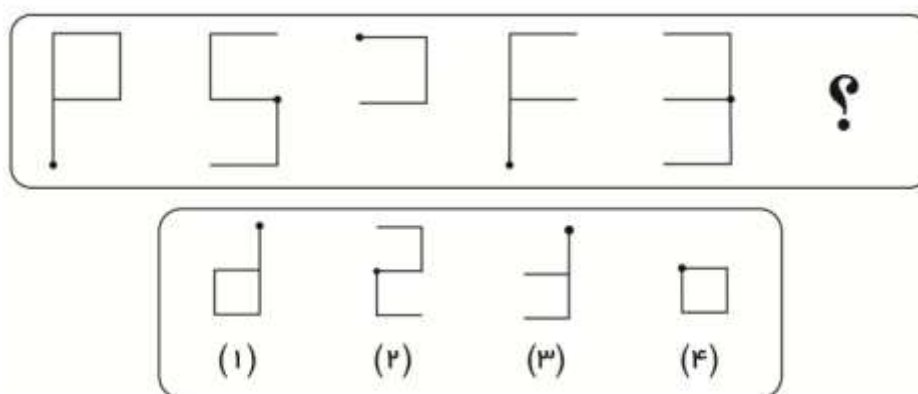
۱۶۸- (آموزش و پرورش سال ۹۵)

www.e-estekhdam.com

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

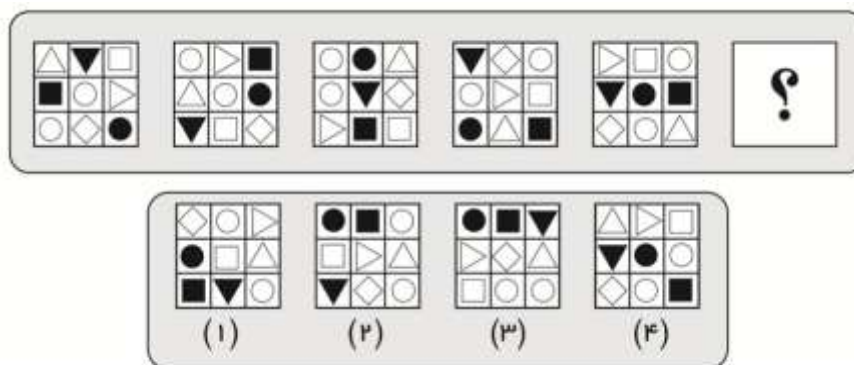
۱۶۹- (آموزش و پرورش سال ۹۵)

www.e-estekhdam.com

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۷۰- (آموزش و پرورش سال ۹۵)

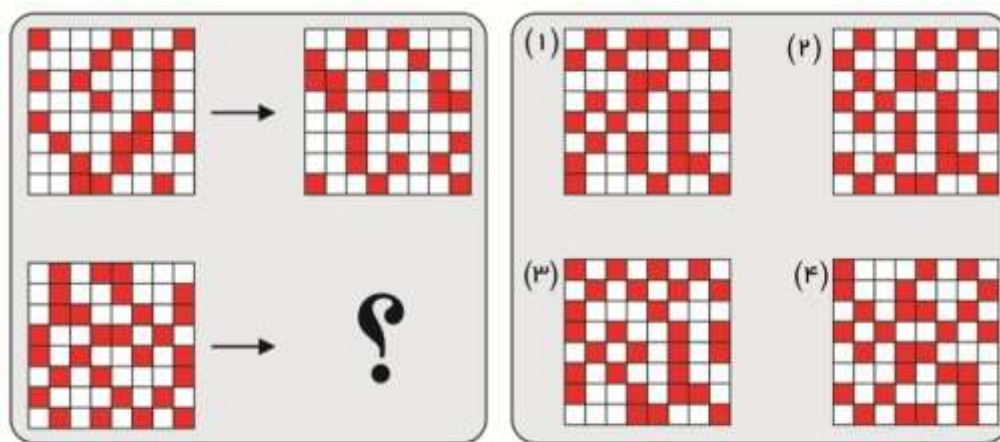

www.e-estekhdam.com

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. توجه داشته باشید که الگوی این سوال در هر مرحله بدینصورت می باشد: در هر مرحله مربع سیاه رنگ به جای مربع سفید رنگ منتقل می شود دایره سیاه رنگ به مکان مثلث سفید رنگ (مثلث بر روی یک زاویه نشسته است) منتقل می شود لوزی سفید رنگ به جای دایره سیاه منتقل می شود.

راهنمایی: در سوال زیر الگوی سمت چپ بالا طبق قاعده خاصی به الگوی سمت راست بالا تبدیل شده است، الگوی سمت چپ پایین طبق این قاعده به کدام الگو (از بین موارد ۱ تا ۴) تبدیل می شود؟

۱۷۱- (آموزش و پرورش سال ۹۵)

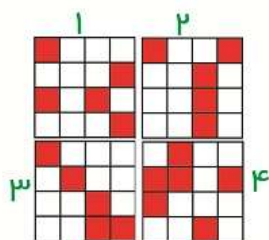

www.e-estekhdam.com

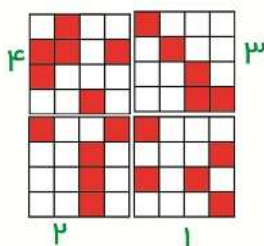
پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

الگوی بکار رفته در این سوال به شرح زیر می باشد :

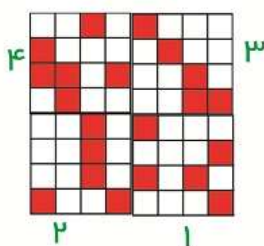
۱- شکل بالا سمت چپ را به ۴ قسمت مساوی تقسیم می کنیم و هر قسمت را با یک شماره مشخص می کنیم

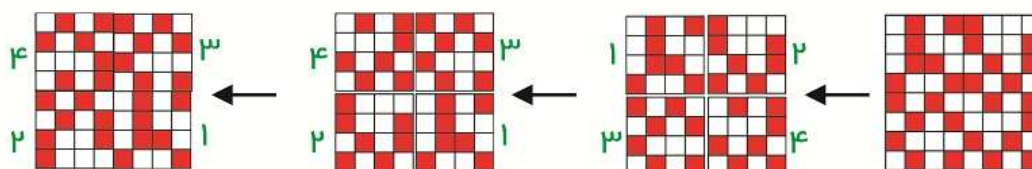
۲- جاهای شکل ها را دو به دو با هم جا به جا می کنیم : بدینصورت که شکل ۱ را با شکل ۴ و شکل ۲ را با شکل ۳ جا به جا می کنیم.

۳- در این مرحله هر یک از شکل های شماره های ۴ و ۲ را نسبت به خودشان قرینه می کنیم

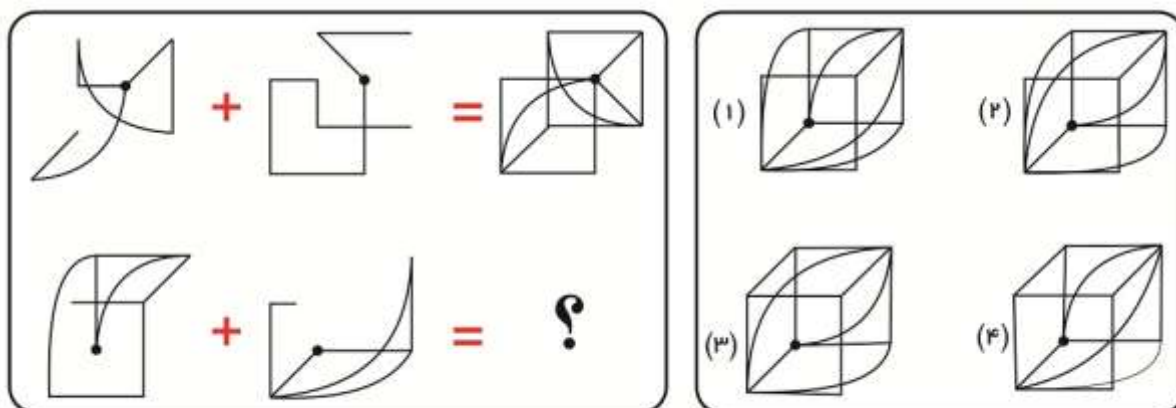
۴- حال این مراحل را برای شکل پائین سمت چپ امتحان می کنیم .

www.e-estekhdam.com

راهنمایی: در سوال زیر، دو تساوی ارائه شده است که در تساوی دوم (تساوی پائین) همان ارتباطی برقرار است که در تساوی اول (تساوی بالا) برقرار می‌باشد، به جای علامت سوال کدام یک از موارد ۱ تا ۴ را قرار بدهیم؟

۱۷۲- (آموزش و پرورش سال ۹۵)

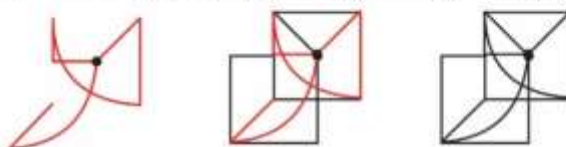

www.e-estekhdam.com

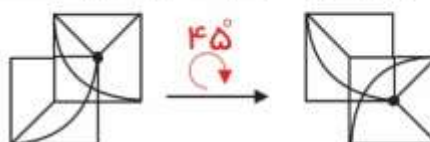
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

الگوی این سوال بدین شکل می‌باشد :

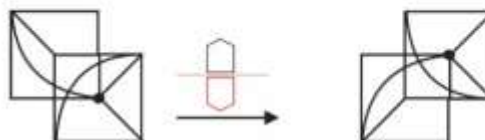
۱- در تساوی اول (بالا) دو شکل سمت چپ تساوی را با مرکزیت نقطه سیاه رنگ روی هم منطبق می‌کنیم.

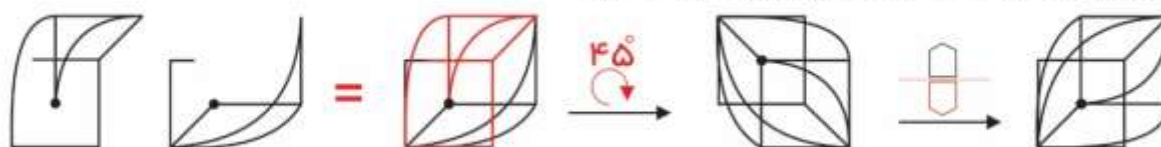
۲- شکل بدست آمده را ۴۵ درجه در جهت عقربه‌های ساعت، حول محور خودش دوران می‌دهیم.

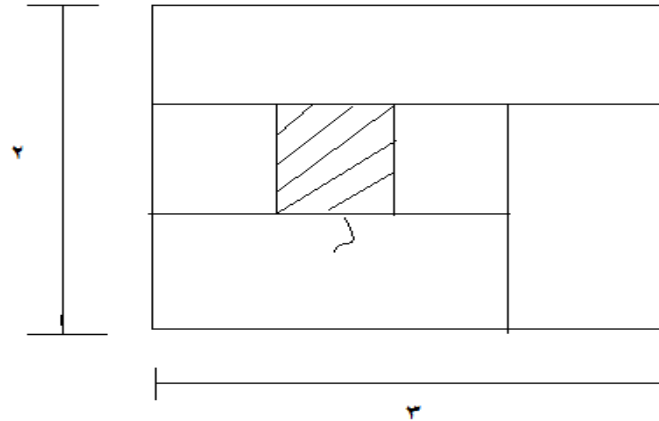
۳- در این مرحله شکل را نسبت به خودش قرینه می‌کنیم.

۴- حال این مراحل را در تساوی دوم (پائین) بررسی می‌کنیم.

۱۷۳- نسبت طول به عرض مستطیل زیر که با خطوطی به ۶ قسمت با مساحت‌های مساوی تقسیم شده است، ۲ به ۳ می‌باشد. نسبت طول به عرض مستطیل‌های هاشور خورده، کدام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

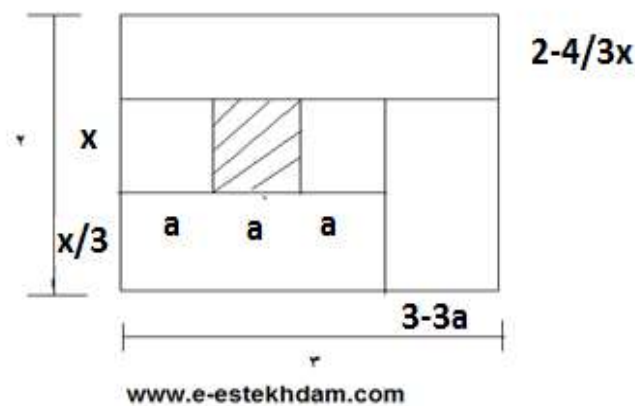
(۴) ۹ به ۱۶

(۳) ۱ به ۴

(۲) ۴ به ۹

(۱) ۱۶ به ۲۵

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. شکل زیر را داریم:

www.e-estekhdam.com

$$ax = 6 \rightarrow 6(ax) = 2 \cdot 3 = 6 \rightarrow ax = 1$$

$$(3-3a) \cdot \frac{4}{3}x = 1 \rightarrow 4x - 4ax = 1 \rightarrow 4x = 5 \rightarrow x = \frac{5}{4}, a = \frac{4}{5}$$

$$\text{نسبت طول به عرض} = \frac{x}{a} = \frac{\frac{5}{4}}{\frac{4}{5}} = \frac{25}{16}$$

۱۷۴- فردی ساعت عقربه ای خود را ۱۲ شب کوک میکند تا وی را در ساعت ۴:۱۰ صبح بیدار کند در این فاصله زمانی عقربه‌های ساعت شمار چند درجه می‌پیماید؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۴) ۱۲۵

(۳) ۱۳۰

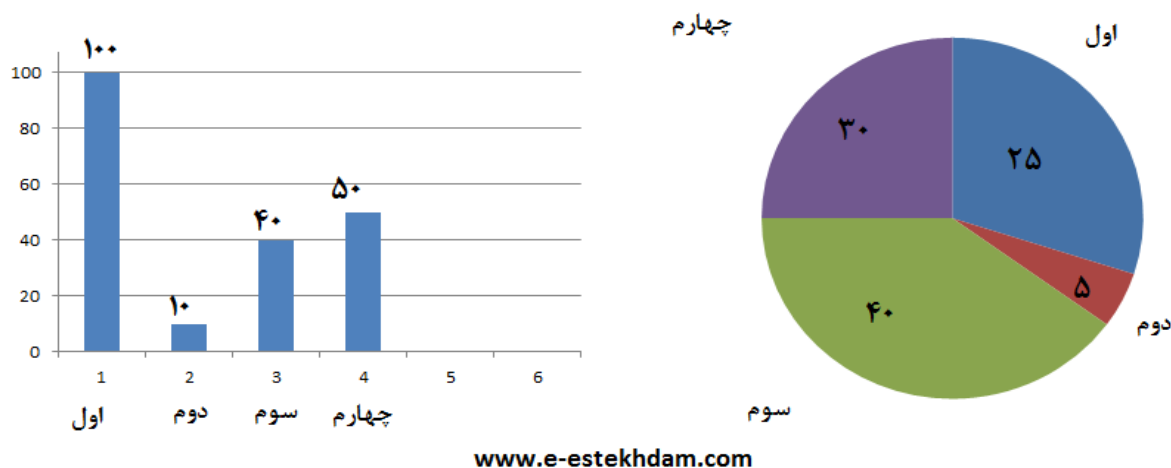
(۲) ۱۳۵

(۱) ۱۴۰

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

با توجه به اطلاعات و نمودارهای زیر، به سوال های ۶۳ و ۶۴ پاسخ دهید. (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

در یک روز برفی، تعدادی از دانش آموزان دبستان یک روستا که دارای چهار کلاس اول، دوم، سوم و چهارم است، غیبت می کنند. نمودار سمت چپ، درصد تعداد غایبین هر کلاس نسبت به کل تعداد دانش آموزان همان کلاس و نمودار سمت راست، درصد تعداد غایبین هر کلاس نسبت به کل تعداد غایبین آن دبستان را نشان می دهد.

۱۷۵- نسبت تعداد حاضرین کلاس دوم به حاضرین کلاس چهارم، کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) ۳ به ۱ (۲) ۳ به ۲ (۳) ۹ به ۵ (۴) ۲ به ۱

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

✓ کل غایبین = ۲۰ و با توجه به شکل سمت راست ۶ نفر در پایه چهارم و ۱ نفر در پایه دوم غایب هستند.

✓ ۶ نفر = ۵۰٪ کلاس چهارم

✓ ۱ نفر = ۱۰٪ کلاس دوم

✓ در نتیجه ۹ نفر در کلاس دوم حاضر است و نسبت آنها ۹ به ۶ یا همان ۳ به ۲ است در نتیجه گزینه ۲ صحیح می باشد.

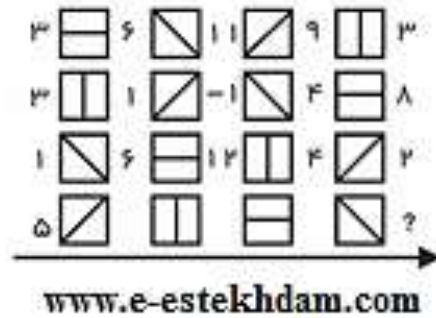
۱۷۶- اگر ۱۲ دانش آموز سر کلاس سوم حاضر باشند، آن دبستان دارای چند دانش آموز کلاس اولی است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) ۶ (۲) ۱۲ (۳) ۱۵ (۴) ۵

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ می باشد. ۱۲ نفر یعنی ۶۰ درصد از کلاس حاضر هستند و ۴۰ درصد غایب که

می شود ۸ نفر. کل غایبین ۲۰ نفر می باشند که ۲۵ درصد آن که غایبین اول است مساوی ۵ نفر می شود.

۱۷۷- در شکل زیر، بین اعداد و اشکال، ارتباط خاص و مشترکی برقرار است. به جای علامت سوال، کدام عدد باید قرار بگیرد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۷ (۴)

۶ (۳)

۲ (۲)

(۱) صفر

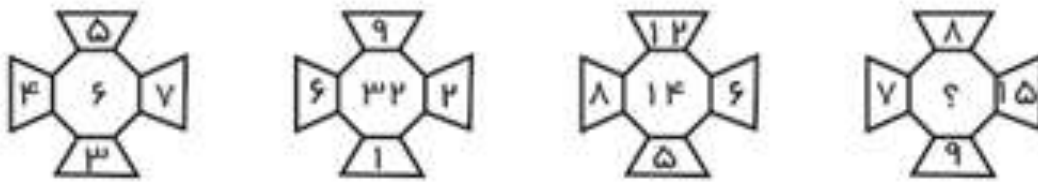
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

شکل / یعنی ۲-

شکل \ یعنی ۵+

شکل | یعنی تقسیم بر ۳

۱۷۸- در هر کدام از شکل های زیر، بین اعداد ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سوال، کدام عدد باید قرار بگیرد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

۲۰ (۴)

۱۶ (۳)

۱۲ (۲)

۸ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

در هر شکل اعداد بالا و پایین را از هم کم کنید، و همینطور اعداد سمت راست و چپ را نیز از هم کم کنید. حاصلها را در هم ضرب کنید، نتیجه عدد داخل شکل خواهد شد.

در شکل سمت راست:

$$۸ - ۹ = ۱$$

$$۱۵ - ۷ = ۸$$

$$۸ * ۱ = ۸$$

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سوال‌های زیر پاسخ دهید.

سه هواپیمای مسافربری از انواع I، II، III قرار است هر کدام، یک پرواز رفت و برگشت بین شهرهای A و B انجام دهند و تعدادی مسافر را جابه‌جا کنند. تعداد مسافران و ساعت پرواز این ۶ پرواز که همه در یک روز انجام می‌شوند و مدت یک ساعت طول می‌کشند، در دو جدول زیر آمده است. هیچ مسافری در بیش از یک پرواز نبوده است. (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

تعداد مسافرین هر کدام از پروازها				ساعت پرواز هر کدام از پروازها			
هواپیما III	هواپیما II	هواپیما I		هواپیما III	هواپیما II	هواپیما I	
۲۰	۸۰	۱۰۰	از A به B	۶ صبح	۴ عصر	۸ صبح	از A به B
۸۰	۶۰	۱۴۰	از B به A	۱۰ صبح	۱۰ عصر	۲ عصر	از A به B

www.e-estekhdam.com

۱۷۹- چند درصد از کل مسافرین، قبل از ساعت ۱۳ به مقصد خود رسیده‌اند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۸۴ (۴)

۵۶ (۳)

۴۴ (۲)

۲۸ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. کل مسافران همه پروازها ۵۰۰ نفر است و مجموع مسافران پروازهایی که قبل از ساعت ۱۲ حرکت کرده‌اند ۲۸۰ نفر است. بنابراین ۵۶ درصد مسافران قبل از ساعت ۱۳ به مقصد رسیده‌اند.

۱۸۰- تقریباً چند درصد از مسافرینی که با هواپیمای نوع III مسافرت نکرده‌اند، پروازشان قبل از ظهر انجام شده است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۵۳ (۴)

۴۲ (۳)

۵۸ (۲)

۴۷ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

کل مسافرانی که با هواپیمای III پرواز نکرده‌اند یعنی کل مسافران دو هواپیمای دیگر مجموعشان ۳۸۰ نفر بوده است و از این تعداد ۱۶۰ نفر سوار پروازهای قبل از ظهر شده‌اند، بنابراین حدود ۴۲ درصد از مسافران پروازشان قبل از ظهر انجام شده است.

راهنمایی: با توجه به اطلاعات زیر، به سوال‌های زیر پاسخ دهید.

در هر طبقه یک ساختمان چهار طبقه، یک کنتور برق نصب شده است. هر کدام از کنتورها دارای یکی از برچسب‌های A, B, C, D می‌باشند که روی آن، یکی از کدهای ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸ نوشته شده است. اطلاعات زیر، درباره اینکه هر کنتور متعلق به کدام طبقه است و دارای برچسب یا کد است، در دست می‌باشد.

- کنتورهای B و D متعلق به دو طبقه متوالی هستند.
- کدهای ۲۱۷ و ۲۱۵ به ترتیب متعلق به کنتور C و کنتور طبقه چهارم است.
- ۲۱۶ نه کد کنتور طبقه اول است و نه کد کنتور D .
- طبق موارد ذکر شده جدول زیر را داریم:

کد برچسبها	برچسب کنتور	شماره طبقه
۲۱۵		۴
		۳
		۲
مخالف ۲۱۶ یعنی ۲۱۷ یا ۲۱۸		۱

- همچنین داریم کد $C=217$ و کد D مخالف ۲۱۶ پس کد D برابر ۲۱۵ یا ۲۱۸ می‌باشد. و ۲۱۷ نمی‌تواند باشد چون C برابر ۲۱۷ می‌باشد.
- همچنین کدهای B و D متعلق به دو طبقه متوالی هستند. پس داریم:

B	D					۴
D	B	B	D			۳
		D	B	B	D	۲
						۱

۱۸۱- اگر کنتور طبقه دوم دارای برچسب D باشد، کدام مورد صحیح است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) برچسب کنتور طبقه چهارم، A است.
- (۲) برچسب کنتور طبقه اول، A است.
- (۳) کد کنتور طبقه اول، ۲۱۸ است.
- (۴) کد کنتور طبقه سوم، ۲۱۸ است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

حالت‌های ممکن	کد	برچسب	شماره طبقه
این طبقه فقط می‌تواند برچسب A باشد	۲۱۵	A	۴
چون طبقه اول نمی‌تواند ۲۱۶ باشد پس باید این طبقه دارای کد ۲۱۶ باشد. چون B و D متعلق به دو طبقه متوالی هستند	۲۱۶	B	۳
$C=217$ می‌باشد. و $D!=216$ می‌باشد. پس $D=218$ پس گزینه ۳ و ۴ غلط می‌باشد.	۲۱۸	D	۲
فقط کد ۲۱۷ باقی مانده که برابر C می‌باشد. پس B نمی‌تواند در این خانه قرار گیرد	۲۱۷	C	۱

۱۸۲- اگر کد کنتورهای طبقه دوم و سوم به ترتیب ۲۱۶ و ۲۱۷ باشد، برچسب A مربوط به کنتور کدام طبقه است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) چهارم (۲) اول (۳) دوم (۴) سوم
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

حالت‌های ممکن	کد	برچسب	شماره طبقه
تنها طبقه باقی مانده طبق توضیحات زیر A می‌باشد.	۲۱۵	A	۴
کد برچسب C برابر ۲۱۷ می‌باشد.	۲۱۷	C	۳
برچسب D نمی‌تواند ۲۱۶ باشد و بایستی با B متوالی باشد پس این طبقه B می‌باشد. و طبق اول D	۲۱۶	B	۲
۳ کد طبق صورت مسئله پر شده پس فقط کد ۲۱۸ متعلق به طبقه اول می‌باشد.	۲۱۸	D	۱

۱۸۳- اگر کنتور طبقه چهارم دارای برچسب B باشد، هم کد و هم برچسب روی چند کنتور، به طور قطع مشخص می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۱
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

حالت‌های ممکن	کد	برچسب	شماره طبقه
طبق مفروضات مسئله کد ۱۲۵ برای این طبقه می‌باشد.	۱۲۵	B	۴
چون طبقه چهارم برابر B می‌باشد. پس این طبقه به دلیل توالی باید D باشد. طبق مفروضات مسئله D کد ۱۲۶ و ۱۲۷ نمی‌تواند باشد پس تنها عدد باقی مانده ۱۲۸ می‌باشد.	۱۲۸	D	۳
بعد از پر شدن طبقات ۳ و ۴ و ۱۲۶ تنها برچسب A و کد ۱۲۶ برای این طبقه باقیست	۱۲۶	A	۲
این طبقه کد ۱۲۶ نمی‌تواند باشد پس فقط ۱۲۷ باقیست که برچسب C را شامل می‌شود	127	C	۱

۱۸۴- اگر برچسب B و کد ۲۱۶ متعلق به دو کنتور از دو طبقه متوالی باشند، برچسب کنتور طبقه دوم کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

A (۴)

D (۳)

C (۲)

B (۱)

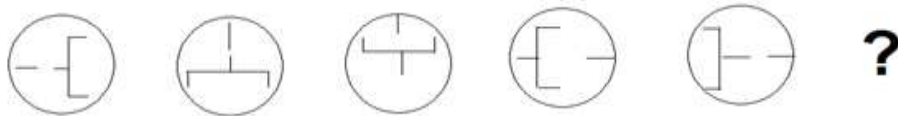
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

طبق توضیحات صورت سوال جدول زیر داریم:

۴							D			۲۱۶	B	
۳						۲۱۶	B		B			۲۱۶
۲		۲۱۶	B		B			۲۱۶				
۱	B			۲۱۶	D							
	غیر ممکن چون برای D به دلیل حفظ توالی فقط طبقه دوم باقی میمانند که به دلیل اینکه کد D مخالف ۲۱۶ هست پس این حالت نیز امکان ندارد	غیر ممکن چون طبقه اول نمی تواند ۲۱۶ باشد	D فقط میتواند در طبقه اول دلیل حفظ توالی و عدم هم طبقه شدن با کد ۲۱۶ باشد.	D نمی تواند طبق اول و دوم باشد و فقط میتواند طبق چهارم باشد	غیر ممکن چون طبقه چهار ۲۱۵ می باشد.	غیر ممکن چون برای D به دلیل حفظ توالی فقط طبقه سوم باقی میماند که به دلیل اینکه کد D مخالف ۲۱۶ هست پس این حالت نیز امکان ندارد						

راهنمایی: در سؤال زیر، از چپ به راست، بین الگوها ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سؤال، کدام الگو (موارد ۱ تا ۴) باید قرار بگیرد تا این ارتباط حفظ شود؟

۱۸۵- (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

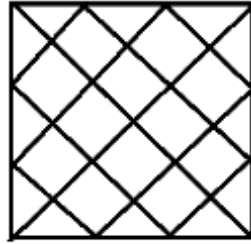

www.e-estekhdam.com

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۱۸۶- در شکل روبرو، چند مثلث وجود دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

۴۰ (۴)

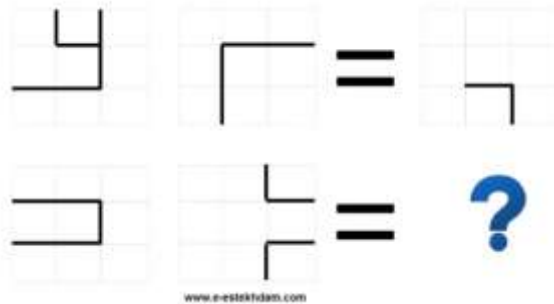
۳۶ (۳)

۳۲ (۲)

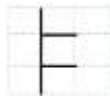
۲۸ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

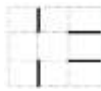
۱۸۷- دو تساوی ارائه شده است که در تساوی پایین، همان ارتباطی برقرار است که در تساوی بالا برقرار است. به جای علامت سوال، کدام الگو (مواری ۱ تا ۴) باید قرار بگیرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

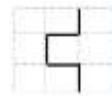
(۴)

(۳)

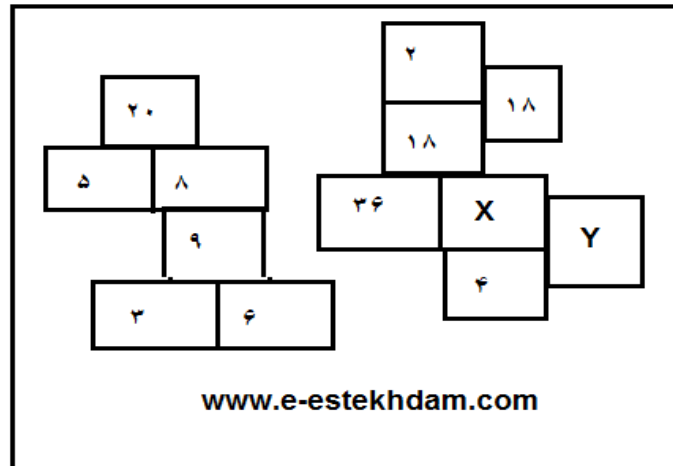
(۲)

(۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. شکل اول ۱۸۰ درجه در جهت ساعت گرد چرخش داده شده و از شکل دوم از آن کم می‌شود.

۱۸۸- در شکل روبرو، بین اعداد، ارتباط خاصی برقرار است مقدار $X+Y$ کدام است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱۰ (۴)

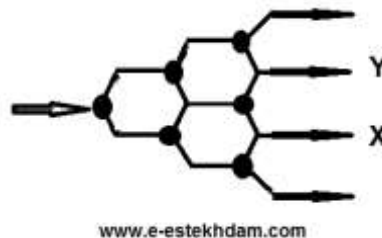
۱۲ (۳)

۳ (۲)

۵ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در این مسئله مربعهای کنار هم در هم ضرب شده و تقسیم بر ۲ می‌شود تا عدد بالایی حاصل شود به همین ترتیب اگر همه خانه‌ها را مورد بررسی قرار دهید به X برابر ۱ و Y برابر ۲ می‌رسید.

۱۸۹- در شکل زیر که یک سیستم آبرسانی است، آب از قسمت سمت چپ وارد سیستم شده و در هر جعبه تقسیم که با دایره توپر نشان داده شده است. به نسبت‌های ۳ به ۲، به ترتیب به بالا و پایین تقسیم میشوند. اگر از خروجی X در هر دقیقه ۹۰ لیتر آب خارج شود، از خروجی Y در هر دقیقه، چند لیتر آب خارج می‌شود؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۶۰ (۴)

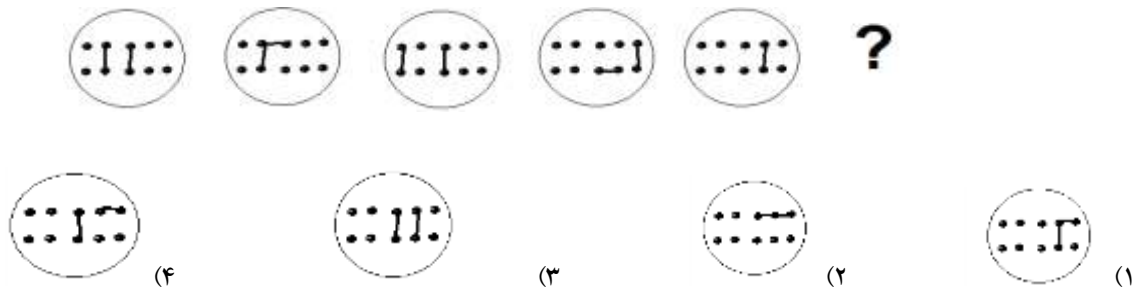
۱۰۵ (۳)

۱۲۰ (۲)

۳۱۵ (۱)

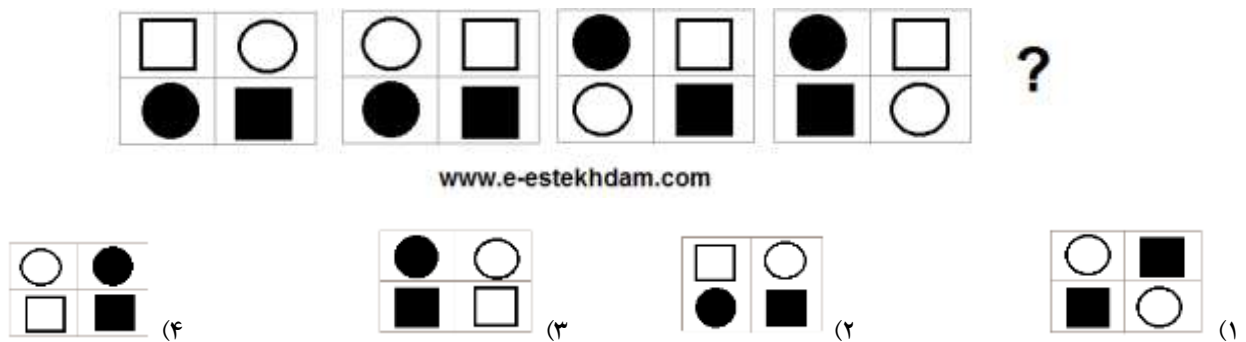
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۹۰ - (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

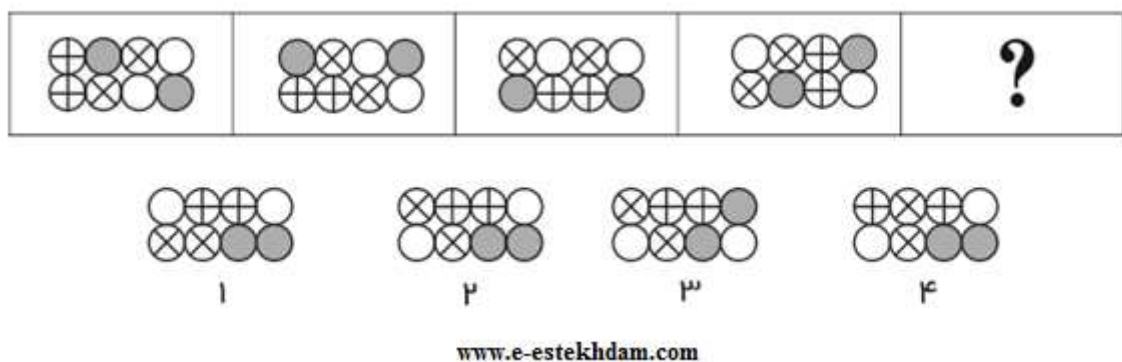
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: مطابق نمونه، شکل سمت چپ را ۱۸۰ درجه دوران می دهیم و خطوط مشترک با شکل دوم را حذف نماییم، گزینه ۱ صحیح می باشد.

۱۹۱ - از چپ به راست، بین الگوها ارتباط خاصی وجود دارد. به جای علامت سوال کدام الگو (موارد ۱ تا ۴) باید قرار بگیرد تا این ارتباط حفظ شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

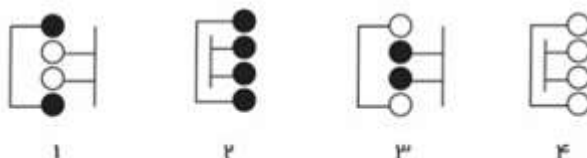
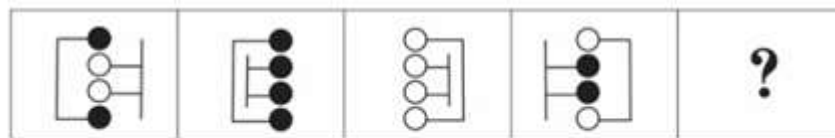
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: در هر شکل یک ضلع از مربع بدون تغییر می ماند به ترتیب ضلع پایین سمت راست ضلع بالا و در اخر ضلع سمت چپ بنابراین گزینه ۳ صحیح می باشد.

۱۹۲ - (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ در اشکال از سمت چپ به سمت راست دو دایره سمت راست در هر حرکت جایشان با هم عوض می‌شود، سایر دایره‌ها در هر حرکت به صورت چرخشی یک حرکت به سمت راست دارند.

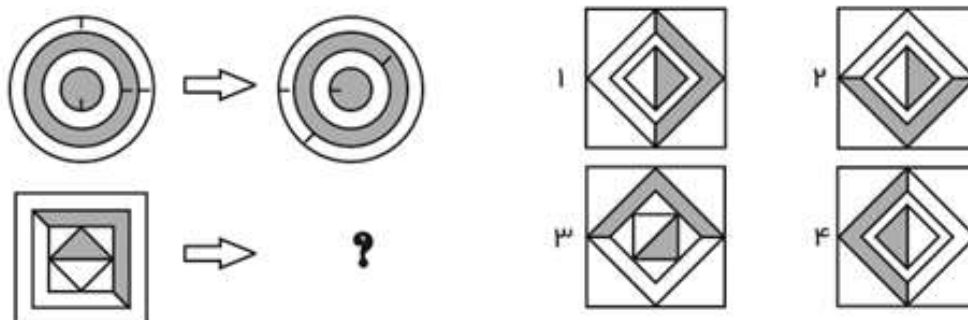
۱۹۳- (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

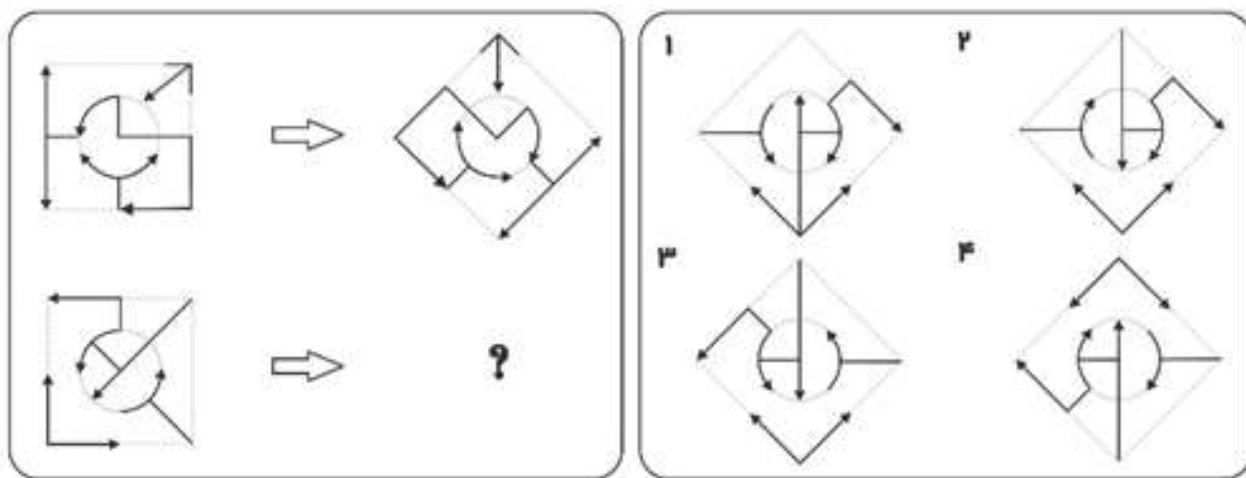
۱۹۴- (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر دایره‌های سفید و تیره رو بر اساس خطوط کشیده شده بر اساس نتیجه در جهت ساعتگرد و پاد ساعتگرد بچرخانیم و همین عملیات بر روی شکل دوم اعمال شود نتیجه نهایی گزینه ۲ می‌شود.

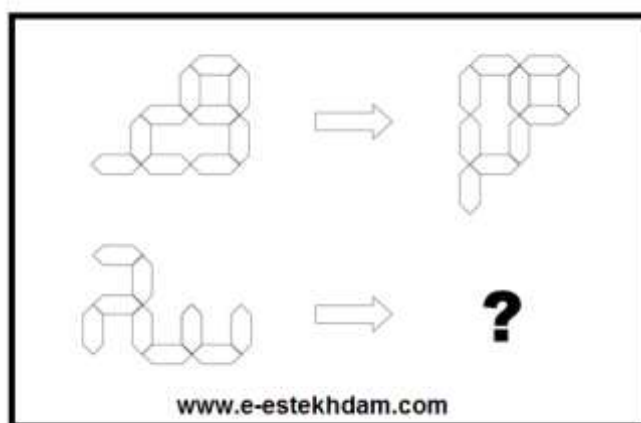
۱۹۵- (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

- کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. از چپ به راست شکل ۴۵ درجه به صورت پادساعتگرد می‌چرخد سپس به صورت آینه‌ای می‌چرخد.

۱۹۶- الگوهای سمت چپ طبق قاعده ای خاص به الگو سمت راست تبدیل میشوند. به جای علامت سوال، کدام الگو (موارد ۱ تا ۴) باید قرار بگیرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

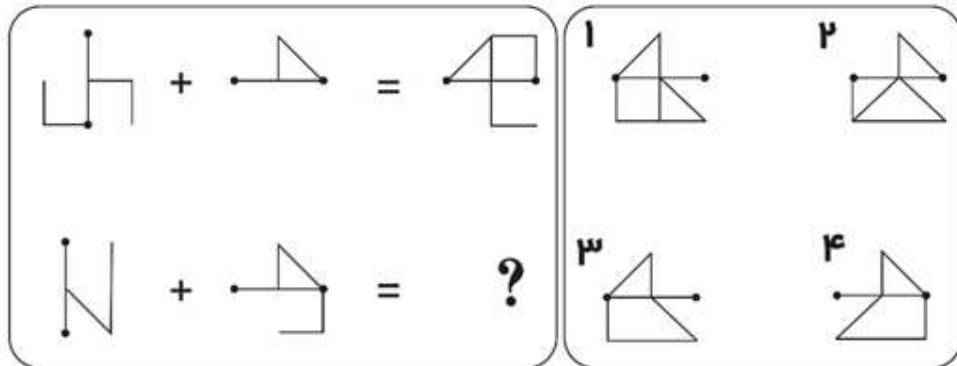
www.e-estekhdam.com

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.
- ✓ مرحله اول: شکل را ۹۰ درجه در جهت پادساعتگرد چرخش می‌دهیم.

✓ مرحله دوم: شکل را نسبت به محور عمودی قرینه می کنیم. گزینه ۴ بدست می آید.

۱۹۷- (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

www.e-estekhdam.com

- کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.
- ✓ مرحله اول: شکل اول را ۹۰ درجه در جهت پادساعتگرد چرخش می دهیم.
- ✓ مرحله دوم: حاصل مرحله اول را نسبت به محور افقی قرینه می کنیم.
- ✓ مرحله سوم: شکل دوم را نسبت به محور عمودی قرینه می کنیم.
- ✓ مرحله چهارم: حاصل مرحله دوم و سوم را بر هم منطبق می کنیم و گزینه ۳ حاصل می گردد.

۱۹۸- ژورنالیسم و تاریخ نگاری اگر چه یکی نیستند، اما در نسبتی که با وقایع دارند. مشترک اند. فرق رویکرد این دو اما، در اندک بودن منابع ژورنالیسم، به حد کافی ورز ندادن داده ها و مشاهدات است. حقیقتی که ژورنالیست به آن می پردازد. حقیقتی است متواضع و ژورنالیست ها آرتیزان داده های حقیقی اما خرد هستند. کدام مورد را می توان از اطلاعات مندرج در متن فوق به درستی استنباط کرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) در تاریخ نگاری، نیازی به ورز دادن داده ها و مشاهدات نیست.
- (۲) منابع موجود برای مورخ، بیشتر از منابعی است که ژورنالیست در اختیار دارد.
- (۳) آنچه در ژورنالیسم اهمیت اصلی را دارد، گزارش خبر نیست، بلکه تفسیر آن است.
- (۴) کسانی که ژورنالیسم و تاریخ نگاری را جدا فرض می کنند، در حقیقت امر اشتباه می کنند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. در انتهای خط اول متن به اندک بودن منابع ژورنالیسم ها در قیاس با مورخان اشاره شده است.

۱۹۹ - دانشی که یک بار به طور کامل مستند سازی شده و به صورت نوشته بیان شده است، می تواند کم کم به اشتراک گذاشته شود. به عبارت بهتر، تبدیل دانش به مسئله انتقال، بستگی به سازمانی به عنوان پایگاه دانش دارد که در آن جا میتوان آن را تحت مدیریت و مشارکت قرار داد. غیر این صورت، این دانش کاملاً شخصی باقی می ماند و انتقال آن غیر ممکن خواهد بود. نتیجه گیری متن فوق، بر کدام یک از مفروضات زیر بنا شده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) تنها را برای توزیع دانش، گذرگاه پایگاه دانش است.
- (۲) میزان دانشی که تولید می شود، با ظرفیت موجود انتقال آن باید هماهنگی داشته باشد.
- (۳) دلیل شخصی ماندن برخی دانش ها، ناآگاهی تولید کنندگان آنها از مجازی - انتقالی دانشی است.
- (۴) دانشمندان باید در کار مستند سازی دانش، خوب دقت کنند تا دانش آنها، مقبولیت لازم برای پذیرش در پایگاه دانش را داشته باشد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. متن فوق بر لزوم مستندسازی دانش، توسط دانشمندان اشاره دارد.

۲۰۰ - مگس ها در هر ثانیه، ۲۵۰ بار بال می زنند و میتوانند طی ۱۸ بار بال زدن، ۱۲۰ درجه تغییر جهت دهند. مگس برای دور زدن، یکی از بال هایش را تا حدی کج می کند و این کار را به کمک عضلات متصل به بال خود انجام می هد این عضله، شبیه یک فنر مارپیچی کار میکند و بدون نیاز به اینکه مگس فکر کند...؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) تعداد بال زدن هایی آن را کم و زیاد می کند.
- (۲) به طور غریزی، مسیر درست پرواز را برای آن انتخاب می کند.
- (۳) به کمک دستگاه خود کار عصبی آن، جهت حرکت را تغییر می دهد.
- (۴) خود به خود، در مسیری که انتخاب میکند، کج شده و جهت حرکت مگس تغییر می دهد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۲۰۱ - سهم معدن در اقتصاد کشور در ۲۰ سال گذشته در حد یک درصد متوقف مانده است، در حالی که تعداد معادن فعال کشور طی این مدت، از حدود ۵۰۰ معدن به ۵۴۰۰ معدن افزایش یافته و میزان تولید از حدود ۱۲۰ میلیون تن، به بالغ بر ۳۹۰ میلیون تن افزایش یافته است. کدام مورد، در صورتیکه صحیح فرض شود، به بهترین وجه تناقض ظاهری موجود در متن را برطرف می سازد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) معادن موجود، با تمام ظرفیت خود کار نمی کنند.
 - (۲) بسیاری از تولیدات معدنی، به جای استفاده داخلی به خارج صادر می شود.
 - (۳) استفاده از فناوری در صنعت، معدن، به مانند گذشته است و پیشرفتی نداشته است.
 - (۴) نرخ رشد بازدهی در دیگر بخش های اقتصادی، متناسب با رشد مربوطه در صنعت معدن بوده است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. گزینه چهارم اگر صحیح فرض شود، متوجه خواهیم شد که سهم یک درصدی معدن در اقتصاد کشور متناسب با نرخ رشد بازدهی در دیگر بخش های اقتصادی می باشد.

بخش دوم: اصل سوالات هوش و استعداد تحصیلی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها)

۱- در ادامه رشته اعداد مقابل، کدام گزینه باید قرار بگیرد؟ ۴، ۶، ۱۳، ۳۴، ۹۷ (بانک صادرات سال ۹۴)

۹۸ (۱) ۱۰۶ (۲) ۱۹۵ (۳) ۲۸۶ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. فرمول به این صورت می‌باشد که "عدد + ۷ ضربدر رقم دهگان" چون ۶ رقم دهگان ندارد فقط ۷+۶ می‌شود ۱۳ و سایر اعداد نیز به همین ترتیب حساب می‌شود.

۲- کاری را ۸ کارگر در ۲۰ روز به پایان می‌رسانند. اگر دو نفر به تعداد کارگران اضافه شود، این کار، در چند روز تمام خواهد شد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

۲۵ (۱) ۱۶ (۲) ۱۵ (۳) ۱۴ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اگر ۸ کارگر در ۲۰ روز کار را تمام کنند پس ۱ کارگر در ۱۶۰ روز کار را تمام میکند پس ۱۰ کارگر در ۱۶ روز کار را تمام خواهند کرد.

۳- سن کنونی رضا، سه برابر سن ۶ سال قبل اوست رضا چند سال دارد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

۹ (۱) ۱۸ (۲) ۲۷ (۳) ۳۶ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اگر سن رضا را X در نظر بگیریم پس داریم:

$$X = 3(x-6) \rightarrow x = 9$$

۴- جدول زیر مطابق قاعده خاصی تنظیم شده است. در این جدول، چه عددی را باید به جای علامت؟ قرار داد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

۲۰	۹۰	؟
۷۰	۵۰	۳۰
۶۰	۱۰	۸۰

۵۰ (۱)

۳۰ (۲)

۴۰ (۳)

۱۰ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. حاصل جمع تمام اعداد سطر ۲ و ۳ برابر ۱۵۰ می‌باشد. پس لگر حاصل جمع سطر اول بخواهد ۱۵۰ شود بایستی به جای علامت سوال عدد ۴۰ قرار گیرد.

۵- قرار است از طرح زیر، با برداشتن دو چوب کبریت، مجموع تعداد مربع‌ها و مستطیل‌ها را به حداقل برسانیم. این تعداد حداقل کدام است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

۵ (۱)

۶ (۲)

۱۲ (۳)

۷ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. در کمترین حالت با برداشتن دو چوب کبریت ۵ مربع و مستطیل باقی می ماند.

۶- اگر A مجموعه اعداد طبیعی ۲ رقمی باشد، آنگاه زیر مجموعه ای از A که عضوهای آن به صورت $K \in A, 5K$ است، چند عضو دارد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

۹ (۱) ۱۰ (۲) ۱۱ (۳) ۱۲ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۷- مورچه ای هر روز صبح از یک چوب ۱۰ متری، ۲ متر بالا می رود و عصر ۱ متر پایین می آید این مورچه صبح چندمین روز به بالای چوب می رسد؟ (بانک ملت سال ۹۴)

۵ (۱) ۹ (۲) ۱۰ (۳) ۱۵ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۸- متر به پارچه مانند کیلو است به: (بانک ملت سال ۹۴)

۱ (۱) وزن ۲ (۲) کتاب ۳ (۳) نفت ۴ (۴) برنج

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. واحد اندازه گیری پارچه متر و برنج کیلو می باشد.

۹- برای نوشتن اعداد از ۶۹ تا ۸۰ چند بار رقم ۷ را باید بنویسیم؟ (بانک ملت سال ۹۴)

۸ (۱) ۹ (۲) ۱۰ (۳) ۱۱ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کافیت اعداد رو نوشته و تعداد ۷ را بشماریم.

۱۰- متضاد کلمه اسراف کدام است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

۱ (۱) اکناف ۲ (۲) امساک ۳ (۳) اسرار ۴ (۴) تبذیر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. امساک به معنی صرفه جویی می باشد و تبذیر نیز مترادف می باشد.

۱۱- یک قوطی به شکل مکعب مستطیل و به ابعاد ۶ و ۸ و ۱۰ سانتیمتر موجود است، در این قوطی چند قوطی به شکل مکعب و به ضلع ۴ سانتیمتر قرار می گیرد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۷ (۱) ۸ (۲) ۶ (۳) ۴ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۲- یک ساعت دیواری در ساعت ۳، تعداد سه زنگ می زند و مدت زنگ ۳ ثانیه طول می کشد اگر این ساعت در ساعت ۹ تعداد نه زنگ بزند مدت زنگ چند ثانیه طول خواهد کشید؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۱۰ (۱) ۹ (۲) ۱۱ (۳) ۱۲ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. هر زنگ ۱ ثانیه طول میکشد.

۱۳- در یک کشتی آذوقه ۳۵ روز ۶۰ نفر مسافر وجود دارد بعد از ۵ روز تعداد ۳۰ نفر به مسافری کشتی اضافه می شود بقیه آذوقه چند روزه تمام می شود؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۲۰ (۱) ۲۲/۵ (۲) ۱۸ (۳) ۲۰/۵ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بعد از ۵ روز پس ۶۰ نفر به مدت ۳۰ روز آذوقه دارند. و اگر ۳۰ نفر به این افراد اضافه شود در نهایت ۹۰ نفر داریم که ۳/۱ زمان آذوقه کمتر می شود پس حاصل برابر ۲۰ می باشد.

۱۴- علی بعد از انجام ۱/۳ کاری اگر ۴ روز دیگر کار کند نصف کار را انجام می دهد برای انجام بقیه کار چند روز لازم است؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۲۴ (۱) ۱۸ (۲) ۱۲ (۳) ۳۶ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اگر فاصله بین ۱/۳ کار تا ۱/۲ کار ۴ روز طول بکشد پس ۱/۶ کار در ۴ روز انجام می شود در نتیجه کل کار در ۲۴ روز انجام می شود.

۱۵- نسبت اسید در یک ماده شیمیایی ۳٪ است ۶۰ لیتر از این ماده را با چند لیتر ماده بدون اسید باید مخلوط کرد تا نسبت اسید مخلوط ۱٪ شود؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۸۰ (۱) ۱۰۰ (۲) ۱۲۰ (۳) ۱۵۰ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر ۳ دهم ۶۰ لیتر را حساب کنیم ۱۸ لیتر در ماده شیمیایی اسید وجود دارد. اگر بخواهیم در محلول جدید ۱ دهم اسید داشته باشیم ۱۸ را بایستی در ۱۰ ضرب کنیم که عدد ۱۸۰ حاصل می شود و اگر ۶۰ لیتر ماده شیمیایی را کم کنیم به ۱۲۰ لیتر ماده بدون اسید نیاز داریم.

۱۶- ۵ نفر خیاط اگر روزی ۵ ساعت کار کنند در ۵ روز ۵ دست کت و شلوار می دوزند. ۱۰ نفر خیاط با روزی ۱۰ ساعت کار در ۱۰ روز چند دست کت و شلوار می توانند بدوزند؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۵۰ (۱) ۴۰ (۲) ۲۰ (۳) ۱۰ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

تعداد خیاط ها دو برابر شده، تعداد روز دو برابر شده و ساعت کاری نیز دو برابر شده

پس: ۲۳ در کل نسبت به قبل ۸ برابر می شود:

$$8 \times 5 = 40$$

⇒ ۴۰ دست کت و شلوار

۱۷- در اطراف یک قالی به طول ۸/۱۰ و عرض ۵/۴ متر، کفپوشهای مربع شکل به ابعاد ۳۰ سانتی متر قرار دارد. تعداد کفپوش ها کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۹۴ (۱) ۹۰ (۲) ۸۸ (۳) ۸۶ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$5.4 \times 100 = 540 \Rightarrow 540 \div 30 = 18$$

$$8.1 \times 100 = 810 \Rightarrow 810 \div 30 = 27$$

$$\Rightarrow 2(18+27) + 4 = 94$$

۱۸- برای سه کیلو پرتقال و ۴ کیلو سیب و ۵ کیلو انگور ۱۲۳ تومان، برای ۸ کیلو سیب و ۱۰ کیلو انگور و ۷ کیلو پرتقال ۲۵۸ تومان پرداخت کرده ایم. پرتقال ها را کیلویی چند تومان خریده ایم؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۱۶ (۱) ۸ (۲) ۱۰ (۳) ۱۲ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$\begin{cases} 3p + 4s + 5A = 123 \\ 7p + 8s + 10A = 258 \end{cases} = \begin{cases} -6p - 8s - 10A = -246 \\ 7p + 8s + 10A = 258 \end{cases} \Rightarrow p = 12$$

۱۹- در سه عدد صحیح متوالی، حاصل ضرب اولین عدد در دومین عدد، ۱۶ واحد از حاصل ضرب دومین عدد در سومین عدد کمتر است. نهمین عدد کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۶ (۴)

۷ (۳)

۸ (۲)

۹ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

$$X, X+1, X+2 \Rightarrow 7, 8, 9$$

$$X(X+1) + 16 = (X+1)(X+2)$$

$$\Rightarrow X^2 + X + 16 = X^2 + 3X + 2$$

$$\Rightarrow -2X = -14$$

$$\Rightarrow X = 7$$

۲۰- بر اثر استهلاک از بهای ماشین تحریری، سالانه ۱۰٪ کاسته می شود اگر بعد از سه سال بهای آن ماشین ۶۵۶۱ ریال باشد قیمت اصلی آن چند ریال بوده است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۸۱۰۰ (۴)

۸۵۲۹ (۳)

۹۰۰۰ (۲)

۹۳۷۰ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

$$X - 0.2 \times X = 6561$$

$$\Rightarrow 0.7X = 6561$$

$$\Rightarrow X = 9370$$

۲۱- کدام واژه زیر با سه واژه دیگر متفاوت است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

صواب (۴)

صامت (۳)

صائب (۲)

صواب (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سه گزینه اول، صفت هستند و گزینه چهارم، اسم می باشد.

۲۲- رابطه ی "مطلع" با "مقطع" شبیه رابطه ی: (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۲) صبح است به غروب

(۱) شاعر است به نویسنده

(۴) دبستان است به دبیرستان

(۳) خورشید است به ماه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. رابطه اول و آخر برقرار است.

۲۳- در یک مهمانی ۲۴ زوج زن و مرد شرکت دارند، هر نفر لازم است خود را به هر یک از افراد دیگر معرفی کند، جمعا چند معرفی انجام می شود؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۲۴*۲۳ (۴)

۴۸*۴۷ (۳)

۴۸ (۲)

۲۴ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ۲۴ زوج می شود ۴۸ نفر و هر نفر بایستی خود را به ۴۷ نفر معرفی کند.

۲۴- در ادامه رشته عددی مقابل کدام عدد قرار می گیرد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

؟ و ۳۵ و ۱۶ و ۷ و ۳

۱۵۳ (۴)

۳۸ (۳)

۷۴ (۲)

۴۵ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. عدد اول ضربدر ۲ + ۱ می شود عدد دوم - عدد دوم ضربدر ۲ + ۲ می شود عدد سوم و به همین ترتیب به عدد ۷۴ می رسیم.

۲۵- مس به روی مثل دایره است به..... (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) محیط (۲) مساحت (۳) مربع (۴) ریاضی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مس و روی دو عنصر و دایره و مربع دوشکل هندسی هستند

۲۶- رابطه فصل با سال مثل رابطه: (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) ماه است با فصل (۲) روز است با هفته (۳) چارک است با من (۴) جزء است با کل
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. هر سال ۴ فصل می باشد و من ۴ برابر چارک می باشد.

۲۷- بیست درصد به دو دهم مثل پنجاه درصد است به..... (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) پنجاه صدم (۲) هفت دهم (۳) پنج دهم (۴) ده
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۲۸- دو به شش مثل یک چهارم است به..... (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) پنج ششم (۲) سه چهارم (۳) دوسوم (۴) پنج هفتم
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. عدد ۶ سه برابر ۲ می باشد و $\frac{3}{4}$ سه برابر $\frac{1}{4}$ می باشد.

۲۹- پنکه ای در هر دقیقه ۱۸۰ دور می زند. در چه مدت ۲۱۰۰۰ دور خواهد زد؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) ۱۲ دقیقه (۲) ۱۱ دقیقه و ۴۰ ثانیه (۳) ۱۱ دقیقه و ۲۰ ثانیه (۴) ۷۳۰ ثانیه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. طبق صورت مسئله در هر ثانیه پنکه ۳۰ دور میزند پس اگر ۲۱ هزار را تقسیم بر ۳۰ بکنیم به عدد ۷۰۰ ثانیه یعنی ۱۱ دقیقه و ۴۰ ثانیه می رسیم.

۳۰- چهار ساله پیش احمد ۲۸ ساله بوده و دو برابر سن خواهرش سن داشته است، خواهر احمد اکنون چند سال سن دارد؟ (بانک ملت سال ۹۴)

- (۱) ۱۴ (۲) ۱۶ (۳) ۱۸ (۴) ۲۰

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ۴ سال پیش خواهر احمد ۱۴ سال داشته و الان ۱۸ سال دارد.

۳۱- ۱۶ جیره غذایی برای مصرف ۸ نفر در مدت ۶ روز داده شده است برای مصرف ۹ نفر در ۸ روز چند جیره غذایی لازم است؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

- (۱) ۲۴ (۲) ۱۰,۵ (۳) تقریباً ۱۳ (۴) هیچکدام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. هر نفر ۲ جیره در ۶ روز و $\frac{3}{1}$ جیره را در هر روز مصرف میکند پس ۹ نفر در هر روز ۳ جیره مصرف میکنند پس در ۸ روز ۲۴ جیره مصرف خواهند کرد.

۳۲- علی می گوید: پسر عموی مادرم دایی پسر دختر دای پدرم است، در این صورت پدر علی چه نسبتی با مادرش دارد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

- (۱) پسر خاله (۲) پسرعمو (۳) پسرعمه (۴) پسر دایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۳۳- اگر دو زاویه متوالی یک چهار ضلعی هر دو قائمه و دو ضلع آن با هم مساوی باشد آن چهارضلعی: (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) حتما مستطیل است (۲) حتما دوزنقه است (۳) حتما مستطیل نیست (۴) ممکن است دوزنقه یا مستطیل باشد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۳۴- مجموع سه عدد فرد متوالی ۶۳ است، نصف عدد بزرگتر کدام است؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) ۲۳ (۲) ۱۱٫۵ (۳) ۶۶ (۴) ۷۷

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. این اعداد ۱۹ و ۲۱ و ۲۳ می باشد.

۳۵- به کالائی سه مرتبه متوالی ۱۰ درصد، ۲۰ درصد و ۳۰ درصد تخفیف شامل شده است، قیمت این کالا در این سه مرتبه تخفیف در مجموع چند درصد ارزان تر شده است؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) ۵۰٫۴ (۲) ۶۰ (۳) ۴۹٫۶ (۴) ۴۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فرض کنیم قیمت کالا در ابتدا ۱۰۰ ریال بوده است در مرحله اول

قیمت رسیده به ۹۰ ریال در مرحله دوم به ۷۲ ریال و در مرحله سوم به ۵۰٫۴ ریال میرسد یعنی ۶۴۹٪ ارزان شده است.

۳۶- ۳۵ درصد کارکنان این اداره ایرانی و ۳۰ درصد کارمندان این اداره متخصص می باشند بنابراین: (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) بهرام ایرانی و متخصص است.

(۲) بهرام یا ایرانی یا متخصص است.

(۳) بهرام نه ایرانی نه متخصص است.

(۴) ممکن است بهرام ایرانی و متخصص باشد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۳۷- با پنج عدد ۷ و ۹ و ۵ و ۰ و ۱ چند عدد سه رقمی می توان نوشت که رقم تکراری در عددی نباشد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) ۳۶ (۲) ۴۸ (۳) ۵۶ (۴) ۱۸

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برای رقم اول ۴ عدد میتوانیم انتخاب کنیم چون عدد اول صفر

نمیتواند باشد برای رقم بعدی نیز ۴ عدد و برای رقم سوم ۳ عدد باقی میماند که حاصل ضرب این اعداد ۴۸ می شود.

۳۸- سن دخترم دو برابر سن پسر من است، ۲۲ سال دیگر سن پسر من نصف سن من خواهد بود، دخترم چند سال دارد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) ۴۴ (۲) ۲۲ (۳) ۱۱ (۴) ۴۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. در حال حاضر من ۲ برابر دخترم و ۴ برابر پسر من دارم. بعد از

۲۲ سال پسر من نصف من سن دارد. پس ۲۲ سال دیگر سن پسر من برابر سن دخترم در حال حاضر می شود پس دخترم نمیتواند ۳۳ یا ۱۱

ساله باشد پس فقط گزینه های ۱ و ۲ میتواند صحیح می باشد. که اگر سن دختر را ۲۲ فرض کنیم پس پسر الان ۱۱ سال دارد که ۲۲

سال دیگر می شود ۳۳ سال پس این گزینه غلط هست و فقط گزینه ۱ میتواند صحیح باشد.

۳۹- به جای علامت؟ چه گزینه ای قرار می گیرد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

$$\frac{1}{x+5} \text{ و } \frac{?}{x^2-25}$$

(۱) X+25 (۲) X+5 (۳) X-5 (۴) X-25

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۴۰- حاصل $847^2 - 840^2 - 7^2$ چقدر است؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۱) ۱۱۷۶ (۲) ۱۱۷۵ (۳) ۱۱۷۴۰ (۴) ۱۱۷۳۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه - صحیح است. حاصل این عبارت ۱۱۷۶۰ می شود که در گزینه ها وجود ندارد.

۴۱- ۲۰٪ از نصف یک قوطی چای..... قوطی است. (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۱) سه پنجم (۲) یک دهم (۳) یک چهارم (۴) نصف

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۴۲- در کدام عدد رقم دهگان ۲ تا بیشتر از یکان است و حاصل ضرب رقم ها ۷ تا بیشتر از مجموع رقم ها است؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۱) ۴۶ (۲) ۶۵ (۳) ۵۷ (۴) ۵۳

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. فقط در گزینه ۴ رقم دهگان از یگان ۲ تا بیشتر است.

۴۳- کدام کلمه مناسب کمتری با سه کلمه دیگر دارد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۱) ادراک (۲) کارد (۳) اردک (۴) راکت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

*با توجه به متن زیر به پنج سوالات بعد پاسخ دهید. (بانک صادرات)

چهار خودروی پژو، پراید، پیکان و پاترول با رنگ های سفید، مشکی، دودی و نقره ای (نه لزوماً به ترتیب) با رعایت قوانین زیر، در پارکینگ مطابق شکل، پارک شده اند.

P1	P2	P3	P4

خودروی سفید دقیقاً بین پژو و خودروی مشکی پارک شده است.

خودروی دودی و پیکان، کنار هم پارک شده اند.

رنگ پاترول، سفید نیست.

با توجه به مفروضات مسئله حالت های زیر را داریم.

خودروی سفید دقیقاً بین پژو و خودروی مشکی پارک شده است.

پژو مشکلی و سفید نیست پس یا دودی و یا نقره ای می باشد.

خودروی سفید یا در P2 یا در P3 پارک می باشد.

خودروی دودی و پیکان، کنار هم پارک شده اند.

پیکان دودی نیست پس سفید/نقره ای/مشکی می باشد.

رنگ پاترول، سفید نیست.

پیکان یا پراید سفید می‌باشد.

پاترول مشکلی /نقره ای/دودی می‌باشد.

با توجه به حالت‌های نوشته شده جدول زیر را داریم.

پیکان یا پراید سفید می‌باشد و همچنین خودروی سفید در P2 یا P3 بایستی پارک شود پس داریم:

پیکان دودی نیست و کنار ماشین دودی پارک شده است.

شماره حالت	P1	P2	P3	P4
۱	مشکی / پاترول	سفید / پراید	دودی / پژو	نقره ای / پیکان
۲	نقره ای / پژو	سفید / پراید	مشکی / پیکان	دودی / پاترول
۳	دودی / پاترول	مشکی / پیکان	سفید / پراید	نقره ای / پژو
۴	مشکی	سفید / پیکان	دودی / پژو	نقره ای
۵	دودی / پژو	سفید / پیکان	مشکی	نقره ای
۶	نقره ای	مشکی	سفید / پیکان	دودی / پژو
۷	نقره ای	دودی / پژو	سفید / پیکان	مشکی
۸	پیکان / نقره ای	دودی / پژو	سفید	مشکی

۴۴- اگر رنگ خودروهایی که در P1 و P2 پارک شده اند، نه سفید باشد و نه نقره ای، در این صورت، پراید کجا پارک شده است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) P1 (۲) P2 (۳) P3 (۴) P4

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فقط در حالت ۳ ماشین سفید و نقره ای در P1 و P2 نیستند پس گزینه ۳ صحیح است.

۴۵- اگر خودروهای دودی و نقره ای، کنار یکدیگر پارک شده باشند، رنگ پژو کدام است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) نقره ای (۲) دودی (۳) سفید (۴) مشکی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در تمامی حالت‌هایی که دودی و نقره ای در کنار هم پارک شده اند ماشین پژو دودی رنگ است.

۴۶- اگر خودروی پیکان، مشکی باشد، کدام خودرو کنار پاترول پارک شده است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) خودروی سفید (۲) خودروی دودی (۳) پراید (۴) پیکان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در تمامی حالت‌هایی که پیکان مشکی می‌باشد پاترول در کنار پیکان پارک شده است.

۴۷- اگر پاترول در P2 پارک شده باشد، کدام دو خودروی زیر، کنار یکدیگر پارک نشده اند؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) پیکان و خودروی مشکی (۲) پراید و خودروی مشکی (۳) پراید و خودروی سفید (۴) پیکان و پاترول

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فقط در حالت شش پاترول میتواند پارک باشد که رنگ خودرو نیز مشکلی می باشد و در این حالت پراید و پیکان سفید کنار هم پارک نشده اند.

۴۸- اگر خودروی مشکلی در P1 پارک شده باشد، کدام خودرو نمیتواند در P4 پارک شده باشد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) خودروی دودی (۲) خودروی نقره ای (۳) پراید (۴) پاترول

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. در حالت های ۱ و ۴ خودروی مشکلی در P1 پارک شده است پس با توجه به حالتها خودروی دودی نمیتواند در P1 پارک شود.

۴۹- عدد بعدی در دنباله زیر برابر است با: (راه آهن سال ۹۴)

؟ و ۳۷ و ۱۷ و ۷ و ۲

- (۱) ۲۵ (۲) ۶۷ (۳) ۷۷ (۴) ۹۴

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. عدد اول ضرب در ۲ + ۳ برابر عدد دوم و به همین ترتیب ادامه دهیم به گزینه ۳ می رسیم.

۵۰- در مسابقات استانی که ۸ تیم شرکت دارند، قرار است هر تیم فقط یک دور با تیم های دیگر بازی کند، در این مسابقات در مجموع چند دور بازی خواهد گرفت؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ۵۶ (۲) ۳۰ (۳) ۲۸ (۴) ۱۵

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

$$\binom{8}{2} = \frac{8!}{2!(6!)} = 28$$

۵۱- دو عدد صحیح بیابید که حاصل ضربشان ۱۱ واحد بیشتر از مجموعشان باشد. (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ۴ و ۲- (۲) ۳ و ۲- (۳) ۵ و ۴- (۴) ۴ و ۳-

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با جایگذاری فقط گزینه آخر صحیح می باشد.

$$x.y - 11 = x + y$$

۵۲- تشابه آینه و آب در..... آنها است. (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) سیال بودن (۲) مسطح بودن (۳) انعکاس نور یکسان (۴) ثمربخشی یکسان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۵۳- قابلیت و توانایی افراد در انجام کارها..... نامیده می شود. (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) استعداد (۲) زیرکی (۳) قدرت (۴) دانایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۵۴- تفاضل دو عدد ۴ و یک سوم مجموع آنها ۱۰ است عدد بزرگتر کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ۷ (۲) ۱۳ (۳) ۱۴ (۴) ۱۷

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

$$x - y = 4$$

$$\frac{1}{3}(x + y) = 10$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x - y = 4 \\ x + y = 30 \end{cases} \Rightarrow 2x = 34 \Rightarrow x = 17. \quad y = 13$$

۵۵- عدد بعدی در دنباله زیر برابر است با: (راه آهن سال ۹۴)

۶ و ۲۱ و ۱۶ و ۱۱ و ؟

(۱) ۲۴ (۲) ۲۵ (۳) ۲۶ (۴) ۲۷

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. عدد اول + ۵ برابر با عدد دوم و به همین ترتیب ادامه دهیم به عدد ۲۶ می‌رسیم.

۵۶- چند عدد دو رقمی بین اعداد ۹۱ تا ۲۰۰ وجود دارد که بر اعداد ۲ و ۳ بخش پذیر باشند؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه - صحیح است. چون در صورت سوال گفته عدد دو رقمی پس فقط اعداد ۹۱ تا ۹۹ را بررسی میکنیم که فقط عدد ۹۶ دارای بر ۲ و ۳ بخش پذیر می‌باشد.

۵۷- رابطه کلمه کشمش با غوره مانند رابطه کلمه..... است با..... (راه آهن سال ۹۴)

(۱) یخ، بخار (۲) برف، باران (۳) آرد، گندم (۴) نان، خمیر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۵۸- رابطه کلمه سوختی با مرهم مانند رابطه کلمه..... است با..... (راه آهن سال ۹۴)

(۱) نان، کره (۲) برگ، گل (۳) تسلی، اشک (۴) هیچ کدام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۵۹- در صورتی که دو کارگر کاری را در ۱۰ روز انجام دهند. یک کارگر به تنهایی در چند روز این کار را به پایان می‌رساند؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) ۵ (۲) ۱۰ (۳) ۲۰ (۴) ۴۰

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۶۰- در صورتی که دو ضلع موازی مربعی را دو برابر و دو ضلع دیگر آن را ۳ برابر کنیم شکل حاصل چه نوع شکلی می‌باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) یک مربع است. (۲) یک مستطیل است.

(۳) یک متوازی الاضلاع است ولی مستطیل نیست. (۴) هیچ کدام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در صورتی که ضلعهای موازی مربع را دو برابر کنیم شکل حاصل مستطیل می‌باشد و اگر دو ضلع دیگر را نیز ۳ برابر کنیم باز شکل حاصل مستطیل می‌شود.

۶۱- کدامیک از اعداد زیر نسبت به سایر اعداد متفاوت است؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) ۱۱ (۲) ۱۳ (۳) ۱۷ (۴) ۲۱

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲۱ صحیح است. سایر گزینه ها اول می‌باشد و فقط گزینه ۴ اول نمی‌باشد.

۶۲- متضاد کلمه "مشقت" کدامیک از کلمات زیر می‌باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) رفاه (۲) سلامتی (۳) افسردگی (۴) دلیری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

راهنمایی: در سوال های زیر، تعدادی جمله داده شده است. زیر سه قسمت از هریک از جمله ها خط کشیده شده است که با شماره های ۱ و ۲ و ۳ و ۴ مشخص شده اند. هر یک از جملات را به دقت بخوانید و مشخص کنید؛ آیا در یکی از این قسمت ها خطایی از نظر دستور زبان و به کارگیری مناسب کلمه ها و اصطلاح ها و یا نگارش اصیل و فصیح وجود دارد یا خیر. در صورت وجود خطا، شماره قسمتی را که دارای خطا است را انتخاب کنید.

۶۳- سفیر دولت روسیه به $\frac{1}{2}$ چینی خود اطمینان داد که کشور $\frac{2}{3}$ مطبوعش خواستار جنگ نیست. $\frac{4}{4}$ بدون غلط (بانک صادرات سال ۹۴)

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. متبوع درست می باشد.

۶۴- سرپرست گروه تحقیق پس از مطالعه پرونده $\frac{1}{2}$ ، از سمت خود $\frac{2}{3}$ استعفا کرد و حاضر به $\frac{3}{4}$ مصاحبه با خبرنگاران نشد. $\frac{4}{4}$ بدون غلط (بانک صادرات سال ۹۴)

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۶۵- مرد جوان، گستاخی و بی احترامی همکار تازه واردش را $\frac{1}{2}$ برنافت و تصمیم گرفت $\frac{2}{3}$ تا مقابله مثل نماید. $\frac{4}{4}$ بدون غلط (بانک صادرات سال ۹۴)

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۶۶- اگر چه $\frac{1}{2}$ بارها گفته ام $\frac{2}{3}$ باز هم می گویم من او را $\frac{3}{4}$ نکشتم بدون غلط (بانک صادرات سال ۹۴)

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۶۷- یک دستگاه چمن زنی پس از مصرف ۶۵ درصد از سوخت مخزن خود، ثلث یک زمین فوتبال را چمن زنی میکند. این دستگاه با مابقی سوخت مخزن خود، تقریباً چند درصد از مابقی زمین را چمن زنی میکند؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

۱۶ (۱) ۱۸ (۲) ۲۷ (۳) ۳۰ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر ۶۵ درصد سوخت بابت $\frac{1}{3}$ زمین چمن صرف شود پس ۳۵ درصد باقی مانده سوخت برای ۱۸ درصد کل زمین استفاده می شود که این ۱۸ درصد برابر ۲۷ درصد از زمین باقی مانده می باشد که در صورت سوال قید شده است.

۶۸- نسبت سن یک زوج در حال حاضر $\frac{a}{b}$ می باشد که a و b اعداد صحیح هستند. پس از ۷ سال زندگی، نسبت سن آنها $\frac{6a+2}{6b+3}$ خواهد شد. اختلاف سن آنها چند سال می تواند باشد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

۷ (۱) ۱۱ (۲) ۱۵ (۳) ۴ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۶۹- هوشنگ نیمی از پولش را به برادرش محسن داد و به این ترتیب موجودی محسن سه برابر شده است اگر هوشنگ حالا ۱۲۰ ریال کمتر از محسن داشته باشد، موجودی او در ابتدا چقدر بوده است؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

- (۱) ۴۸۰ ریال (۲) ۹۶۰ ریال (۳) ۳۶۰ ریال (۴) ۶۰۰ ریال

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. طبق صورت مسئله پول هوشنگ ۴ برابر پول محسن می باشد که با دادن نصف پول خود پول محسن ۳ برابر شده است. پس گزینه ای صحیح هست که تقسیم بر ۴ عدد ۱۲۰ حاصل شود.

۷۰- طول مستطیلی دو برابر عرض آن است اگر محیط مستطیل ۳۶ متر باشد طول و عرض آن چند متر است؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

- (۱) ۱۳ و ۶ (۲) ۱۲ و ۷ (۳) ۱۲ و ۶ (۴) ۱۳ و ۷

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. محیط مستطیل برابر است با ۲ برابر طول + عرض در نتیجه پس طول + عرض برابر ۱۸ می شود که فقط گزینه ۳ حاصل جمع دو عدد ۱۸ می شود.

۷۱- از تساوی $8^{x+1} = 2^5$ مقدار x کدام است؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

- (۱) $\frac{5}{3}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ۲ به توان ۵ برابر ۳۲ می باشد پس ۸ به توان $\frac{2}{3}$ برابر ۳۲ می شود.

۷۲- با استفاده از دو ظرف ۹ و ۷ لیتری می خواهیم ۳۳ لیتر آب برداریم حداقل چند بار از این دو پیمانه باید استفاده کنیم؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. چون واژه حداقل ذکر شده است پس در ابتدا باید پیمانه بزرگ را استفاده کنیم که میتوانیم ۳ بار از پیمانه ۹ استفاده کنیم و ۲۷ لیتر آب برداریم و سپس با یک پیمانه ۷ باقی مانده آب را برداریم.

۷۳- کدام نسبت زیر با سه نسبت دیگر مناسب نیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) پیاده به سواره (۲) مورچه به پیل
(۳) پشه به عقاب (۴) مگس به سیمرغ

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۷۴- با همه حرف های "ت-ن-ا-ی-ب-ا" کدام کلمه ساخته می شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) آبتین (۲) نایاب
(۳) بیانات (۴) نیابت

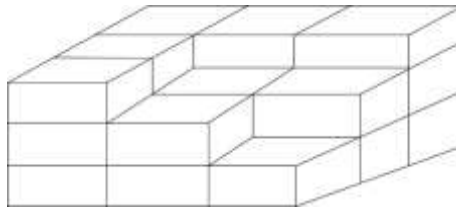
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۷۵- هیچ دانشجویی، دانش آموز نیست. هیچ دانش آموزی، بی سواد نیست، هیچ دانشجویی، بی سواد نیست، اگر جمله سوم را از جملات اول و دوم استنتاج کنیم، نتیجه گیری ما: (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) قطعاً درست است (۲) قطعاً نادرست است
(۳) ممکن است درست باشد (۴) ممکن نیست درست باشد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۷۶- در شکل رو به رو چند مکعب وجود دارد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۲۷ (۴)

۲۵ (۳)

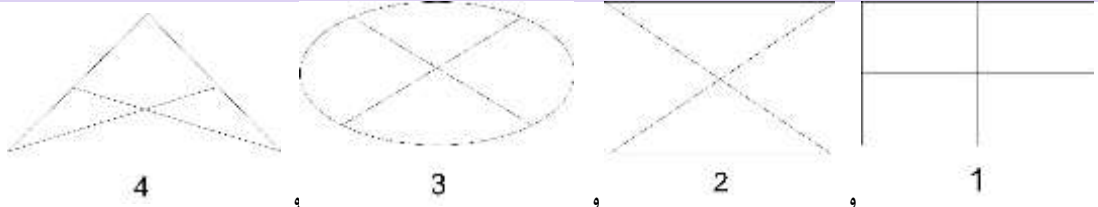
۲۳ (۲)

۲۲ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. تعداد کل مکعب‌ها در شکل: $3^3 = 27$

۵ مکعب کم شده است، پس: $27 - 5 = 22$

۷۷- کدام شکل زیر، سه شکل دیگر فرق می‌کند؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. فقط گزینه دو از دو قسمت تشکیل شده است، بقیه گزینه‌ها از چهار قسمت تشکیل شده‌اند.

۷۸- اگر عدد دو رقمی را برعکس ترتیب ارقام آن بنویسیم عدد حاصل مربع مجموع ارقام آن خواهد شد، تفاضل دو رقم آن در کدام گزینه است. (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۷ (۴)

۶ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. توجه داشته باشید عدد مورد نظر دارای دو ویژگی زیر باشد:

۱- بایستی مجموع دو عدد کمتر از ۱۰ باشد زیرا اگر بیشتر از ۱۰ باشد مربع مجموع عددی ۳ رقمی می‌شود.

۲- بایستی یک عدد زیر ۱۰ نیز باشد.

پس فقط کفایت اعداد ۲ تا ۹ را به توان ۲ برسانیم و ببینیم کدامیک از اعداد حاصل دارای ویژگی ذکر شده می‌باشد که فقط عدد ۸۱ دارای این ویژگی می‌باشد.

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به سرفصل هوش و استعداد تحصیلی

نکته شماره ۱

تست‌های درک مطلب

در این سؤالات توانایی آزمون دهندگان، در درک، تجزیه و تحلیل و به کار بردن اطلاعات و مفاهیمی سنجیده می‌شود. این سؤالات معمولاً شامل یک متن بلند می‌باشند که در ادامه چندین تست از متن ذکر شده مطرح می‌شود. این سؤالات معمولاً برای سنجش موارد زیر طرح می‌گردد:

۱- درک منظور اصلی متن

۲- نتیجه گیری منطقی از متن

۳- یافتن یکسری اطلاعاتی خاص و پنهان در متن

۴- انتخاب عنوان برای متن و ...

سرعت عمل در این تستها و مطالعه سریع متون کلیدی اصلی موفقیت در پاسخ دهی به این نوع سؤالات می‌باشد.

مثال: محققان در حال ساخت ریز روبات های اجتماعی هستند که پس از تزریق بدن انسان وارد خون وی میشوند. برخلاف روبات های کوچکی که صدها عضو متحرک دارند، این روبات ها از نژاد متفاوتی هستند و تماماً از مواد شیمیایی ساخته شده اند. هر یک از روبات ها، به اندازه یک موجود تک سلولی است و از طریق رگ های خونی به بخش های از بدن که غدد آن در حال شکل گیری اند، دارو حمل میکنند. دکتر فرانتیسک استپانک، که به عنوان مهندس شیمیدر کالج سلطنتی لندن فعالیت میکند، در حال کشت اولین نمونه روبات های شیمیایی است. وی می گوید "سطح روبات ها به گونه ای طراحی شده که خود را به سلول سرطانی رسانده و به آن میچسبند. سپس به صورت ناگهانی تعداد زیادی روبات در سلول انباشته شده و با آزاد کردن دارو، سلول سرطانی را از بین می‌برند" همانند حشرات که با استفاده از فرومون، یکدیگر را به منبع غذایی راهنمایی میکنند، این ریز روبات های اجتماعی نیز از طریق سیگنال های اجتماعی با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند. پوسته بیرونی روبات ها از منذهای ریزی پوشیده شده که تعیین می‌کنند چه موادی وارد ربات شوند و چه موقع محموله آن آزاد شود. دکتر استپانک میگوید "وقتی روبات تنهاست، منذهای بسته می‌ماند. اما زمانی که روبات ها با یکدیگر هستند و روی یک هدف قفل کرده اند، ناگهان غلظت مولکول آزاد شده هر روبات بیش از اندازه می‌شوند و این یک سیگنال به بقیه روبات هاست. همگی به محض دریافت سیگنال، منذهای خود را باز کرده و ماده شیمیایی فعال شده را جهت خنثی کردن هدف آزاد میکنند" با وجود ترس اولیه، رها کردن ریز روبات ها در بدن انسان، روش مطمئنی برای تزریق داروست. هر روبات برای سمی بودن بسیار کوچک است و جمعیت روبات ها، فقط وقتی محموله دارویی خود را رها میکند که در محل مورد نظر جمع شده باشند. دو سال است استپانک روی این پروژه پنج ساله کار می‌کند. کار زیادی در پیش است اما او و گروهش، تاکنون موفق به یافتن راهی برای آزاد کردن محموله های ریز روبات ها شده اند. ریز روبات ها را میتوان با هر وظیفه ای سازگار کرد. از چنین روبات هایی میتوان برای مقابله با انتشار مواد شیمیایی یا پاکسازی محیط استفاده کرد.

۱- براساس متن، کدام مورد درباره ریز روبات ها، صحیح است؟

- (۱) تنها برای یک هدف ساخته شده اند.
 - (۲) توسط سلول های سرطانی ساخته میشوند.
 - (۳) وظیفه انتقال و آزاد سازی دارو در خون را به عهده دارند.
 - (۴) در مبارزه با سلول های سرطانی، مستقل از هم عمل میکنند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. همانطور که در خط سوم ملاحظه مینمائید " و از طریق رگ های خونی به بخش های از بدن که غدد آن در حال شکل گیری اند، دارو حمل میکنند و بعد در خط شش " با آزاد کردن دارو، سلول سرطانی را از بین میبرند "

۲- هدف اصلی نویسنده در پاراگراف دوم متن، کدام است؟

- (۱) توضیح عملکرد روبات ها در ارتباط با یکدیگر
 - (۲) بررسی تاثیر ریز روبات ها بر سلول های سرطانی
 - (۳) توصیف ساختار فیزیکی ریز روبات ها
 - (۴) مقایسه ریز روبات ها با حشرات
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. با مطالعه پاراگراف دوم متن، نویسنده اطلاعاتی در مورد عملکرد روبات ها در ارتباط با یکدیگر به ما میدهد

۳- متن به کدام پرسش زیر پاسخ نمی دهد؟

- (۱) منفذهای موجود در پوسته بیرونی ریز روبات ها چه نقشی ایفا میکنند؟
 - (۲) چگونه ریز روبات ها نیاز های غذایی سلول ها را بر طرف میکنند؟
 - (۳) از ریز روبات ها برای انتقال چه مواردی استفاده میشود؟
 - (۴) ساختار فیزیکی و شیمیایی ریز روباتها چگونه است؟
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. همانطور که در متن آمده وظیفه ریز روبات ها از بین بردن سلول های سرطانی میباشد و نقشی در برطرف کردن نیازهای غذایی سلول ها ندارند اما موارد دیگر در متن به صورت واضح توضیح داده شده است.

۴- کدام مورد، لحن نویسنده متن را درباره ریز روبات ها به خوبی بیان میکند؟

- (۱) بی علاقه (۲) نگران (۳) غیر علمی (۴) خوش بینانه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. با توجه به اینکه هنوز سال دوم از پروژه ی پنج ساله هستند، بنابراین نمی‌توان بطور قاطع در مورد نتیجه آزمایشات صحبت کرد که این مورد میتواند کمیخوش بینانه باشد.

تست‌های منطقی

نکته شماره ۲

متن ذکر شده در این نوع سوالات معمولاً از تست‌های درک مطلب کوتاه‌تر می‌باشد و معمولاً یک نتیجه‌گیری از متن مورد سوال واقع می‌شود. توانایی شما در استدلال‌های منطقی در این نوع تستها خیلی مهم می‌باشد.

در این نوع سوالها بایستی موقعیتی را که در هر سوال مطرح شده، مورد تجزیه و تحلیل قرار دهید و سپس گزینه ای را که فکر میکنید پاسخ مناسب تری برای آن سوال است، انتخاب کنید هر سوال را با دقت بخوانید و با توجه به واقعیت های مطرح شده در هر سوال و نتایجی که بیان شده و بیان نشده ولی قابل استنتاج است. پاسخی را که صحیح تر به نظر میرسد.

مثال ۱: هر بار که از یک وب سایت دیدن میکنید نشانی IP کامپیوتر شما را ذخیره میکند که میتواند مشخص کند شما در کجا زندگی میکنید و فعالیت آن لاینتان را نیز پیگیری کند و این یک حرکت تهاجمیما در عمل غیر قابل اجتناب است لیکن اکنون یک راه حل مناسب یاد شده است که نرم افزار اتصال ایمن Safe Plug نام دارد. این اتصال ایمن، فقط به روتر شما وارد شده و با استفاده از فن آوری TOR شما را کاملاً بی نام و نشان میکند. در واقع، این سیستم با رمز سازی داده ها و چرخاندن آنها در چند شبکه مختلف پیش از دیدار از یک سایت، آنها را بی نشان میکند. کدام مورد در صورتی که صحیح فرض شود اتکا بر راه حل پیشنهادی در متن را تضعیف می‌کند؟

- (۱) افرادی که به اطلاعات شخصی کاربران نیاز دارند، میتوانند از فروشگاه های کامپیوتری اسامیو آدرس آنانی که کامپیوتر می‌خرند را بدست آورند
 - (۲) در برخی از کشورهای جهان، تعداد کاربران کامپیوتری و آنانی که به اینترنت دسترسی دارند بسیار محدود است
 - (۳) طولی نخواهد کشید که فن آوری جدیدی ارائه خواهد شد که نرم افزار اتصال ایمن را خنثی میکند
 - (۴) چندین سال است که گروهی برای ایجاد یک فن آوری جدید که بتواند جایگزین TOR شوند در تلاش هستند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. اگر مورد سوم صحیح فرض شود به راحتی راه حل پیشنهادی متن زیر سوال خواهد رفت. زیرا در دنیای فناوری و اینترنت این مورد امر دوراز ذهنی نیست.

مثال ۲: نیوزلند دارای یکی از متفاوت ترین اقلیم ها و محیط های زیستی جهان است. و مسئولان این کشور قصد دارند تا برای حفاظت از این جانداران بومیان سرزمین، شکارچیان آنها را حذف کنند. موجوداتی مانند گربه ها، موش ها، قاقم ها، پاسام ها و موش خرما ها که هیچ کدام بومیان سرزمین نیستند، هر ساله می لیون ها گونه بومینوزلند را شکار میکنند. به همین دلیل قرار است دولت نیوزلند بودجه ای ۲۸ می لیون دلاری برای شناسایی و از میان برداشتن موجودات شکارچی ای که از خارج به این سرزمین آمده اند اختصاص دهد.

کدام مورد در صورتی که صحیح فرض شود به بهترین وجه، طرح پیشنهادی در استدلال فوق را تضعیف میکند.

(۱) بسیاری از طرفداران حیات وحش، با کشتار هرگونه جانوری تحت هرگونه توجیهی.

(۲) کشورهای دیگری که با مشکلی نظیر نیوزیلند روبرو بودند طرحی مشابه را.

(۳) افزایش تعداد گونه های بومی، در صورت حذف شکارچیان آنها به می زانی خواهد بود که مهار آنها بودجه سالانه بالغ بر ۴ می لیارد دلار نیاز خواهد داشت.

(۴) در حال حاضر، طرح هایی برای کنترل ضرر و زیان مالی که برخی گونه های بومیدر صورت افزایش تعدادشان، ممکن است به محطولات کشاورزی وارد آورند، در دست اجرا میباشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح میباشد مورد سوم اگر صحیح فرض شود از می ان برداشتن موجودات شکارچی به لحاظ اقتصادی مقرون به صرفه نمیشد زیرا برای مهار جمعیت گونه های بومی، بودجه ای به مراتب سنگین تر باید اختصاص داده شود.

تست های تحلیلی

نکته شماره ۳

آزمون دهندگان معمولاً با این تستها در دوران تحصیل خود آشنا می شوند. این نوع تستها شامل یکسری قوانین و محدودیت ها می باشد که شما با استفاده از این موارد باید به یک مدل برای حل مسئله دست پیدا کنید. این سوالات معمولاً حساسیت خاصی دارند چون یک یکسری محدودیت ها و قوانین ذکر می شود و در آخر سر ۳ الی ۴ سوال مطرح می شود که در صورت عدم تجسم فضای حالت و ترسیم صورت مسئله نمی توانید به هیچ کدام از سوالات پاسخ دهید.

مثال ۱: چهار خودروی پژو، پراید، پیکان و پاترول با رنگ های سفید، مشکی، دودی و نقره ای (نه لزوماً به ترتیب) با رعایت قوانین زیر، در پارکینگی مطابق شکل ، پارک شده اند.

- خودروی سفید دقیقاً بین پژو و خودروی مشکی پارک شده است.
- خودروی دودی و پیکان، کنار هم پارک شده اند.
- رنگ پاترول، سفید نیست.

با توجه به مفروضات مسئله حالت های زیر را داریم:

خودروی سفید دقیقاً بین پژو و خودروی مشکی پارک شده است.

۱- پژو مشکلی و سفید نیست پس یا دودی و یا نقره ای می باشد.

۲- خودروی سفید یا در p2 یا در p3 پارک می باشد.

خودروی دودی و پیکان، کنار هم پارک شده اند.

۱- پیکان دودی نیست پس سفید/نقره ای/مشکی می باشد.

رنگ پاترول، سفید نیست.

۱- پیکان یا پراید سفید می باشد.

۲- پاترول مشکلی /نقره ای/دودی می باشد.

با توجه به حالت های نوشته شده جدول زیر را داریم.

- پیکان یا پراید سفید می باشد و همچنین خودروی سفید در P2 یا P3 بایستی پارک شود پس داریم

- پیکان دودی نیست و کنار ماشین دودی پارک شده است.

شماره حالت	P1	P2	P3	P4
۱	مشکی / پاترول	سفید / پراید	دودی / پژو	نقره ای / پیکان
۲	نقره ای / پژو	سفید / پراید	مشکی / پیکان	دودی / پاترول
۳	دودی / پاترول	مشکی / پیکان	سفید / پراید	نقره ای / پژو
۴	مشکی	سفید / پیکان	دودی / پژو	نقره ای
۵	دودی / پژو	سفید / پیکان	مشکی	نقره ای
۶	نقره ای	مشکی	سفید / پیکان	دودی / پژو
۷	نقره ای	دودی / پژو	سفید / پیکان	مشکی
۸	پیکان / نقره ای	دودی / پژو	سفید	مشکی

۱- اگر رنگ خودروهایی که در p1 و p2 پارک شده اند، نه سفید باشد و نه نقره ای، در این صورت، پراید کجا پارک شده است؟

۱) p1

۲) p2

۳) p3

۴) p4

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فقط در حالت ۳ ماشین سفید و نقره ای در P1 و P2 نیستند پس گزینه ۳ صحیح است.

۲- اگر خودرو های دودی و نقره ای، کنار یکدیگر پارک شده باشند، رنگ پژو کدام است؟

(۱) نقره ای

(۲) دودی

(۳) سفید

(۴) مشکی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در تمامی حالت هایی که دودی و نقره ای در کنار هم پارک شده اند ماشین پژو دودی رنگ است.

۳- اگر خودروی پیکان، مشکی باشد، کدام خودرو کنار پاترول پارک شده است؟

(۱) خودروی سفید

(۲) خودروی دودی

(۳) پراید

(۴) پیکان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در تمامی حالت هایی که پیکان مشکی می باشد پاترول در کنار پیکان پارک شده است.

۴- اگر پاترول در p2 پارک شده باشد، کدام دو خودروی زیر، کنار یکدیگر پارک نشده اند؟

(۱) پیکان و خودروی مشکی

(۲) پراید و خودروی مشکی

(۳) پراید و خودروی سفید

(۴) پیکان و پاترول

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فقط در حالت شش پاترول می تواند پارک باشد که رنگ خودرو نیز مشکی می باشد و در این حالت پراید و پیکان سفید کنار هم پارک نشده اند.

۵- اگر خودروی مشکی در p1 پارک شده باشد، کدام خودرو نمی تواند در p4 پارک شده باشد؟

(۱) خودروی دودی

(۲) خودروی نقره ای

(۳) پراید

(۴) پاترول

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. در حالت های ۱ و ۴ خودروی مشکلی در P1 پارک شده است پس با توجه به حالتها خودروی دودی نمی تواند در P1 پارک شود.

مثال ۲: دریک میوه فروشی، ۵ ظرف در دو طبقه مطابق شکل وجود دارد. در هر یک از این ظروف یکی از سه نوع میوه زردآلو، گیلان و هلو با کیفیت های درجه ۱ و درجه ۲ چیده شده است. در مورد چیدمان ظروف و میوه ها محدودیت های زیر برقرار است:

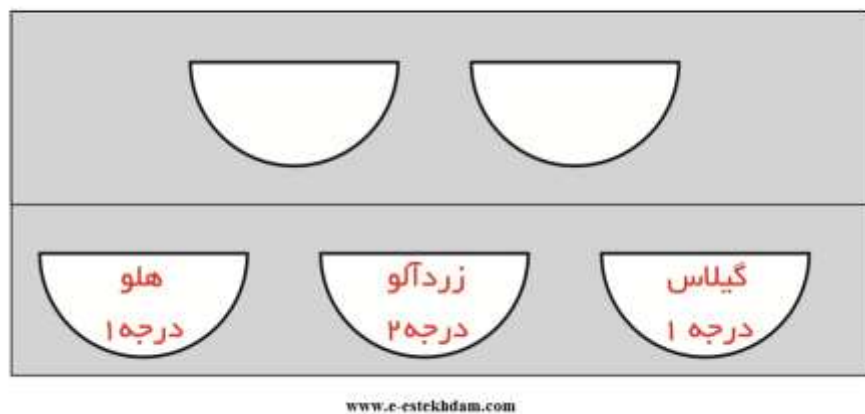
* میوه های مشابه، چه از لحاظ نوع و چه از لحاظ کیفیت دقیقاً کنار یکدیگر در یک طبقه قرار نمیگیرند.

* گیلان، نه از درجه ۲ است و نه در طبقه ۲ قرار دارد.

* در هر طبقه، حداقل دو ظرف قرار دارد.

طبقه دوم
طبقه اول

شکل زیر برگرفته از اطلاعات سوال می باشد

۱- اگر هلو درجه ۱ در منتهی الیه سمت چپ طبقه اول باشد، نوع میوه چند ظرف مشخص میشود؟

۵ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح میباشد. اگر هلو درجه ۱ در منتهی الیه سمت چپ طبقه اول باشد، و طبق یکی از مفروضات سوال گیلان درجه ۱ باید در این طبقه باشد، بنابراین گیلان درجه ۱ در منتهی الیه سمت راست ظرف قرار میگیرد و چون دو میوه از یک نوع نمیتواند کنار هم باشند، لذا طبقه اول باید سه ظرف میوه داشته باشد و در وسط زردآلو درجه ۲ باشد.

۲- در طبقه دوم از راست به چپ، میوه زردآلو درجه ۱ و هلو درجه ۲ چیده شده است. کدام مورد در خصوص چیدمان میوه در طبقه اول، از راست به چپ لزوماً صحیح است؟

(۱) گیلان درجه ۱، زردآلو درجه ۲، هلو درجه ۱

(۲) هلو درجه ۱، زردآلو درجه ۲، گیلان درجه ۱

(۳) زردآلو درجه ۲، گیلان درجه ۱، هلو درجه ۱

(۴) نمیتوان اظهار نظر کرد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد گزینه های اول و دوم هر دو میتوانند صحیح باشد زیرا هیچکدام مفروضات مسئله را نقض نمیکنند اما درمورد گزینه سوم باید بگوئیم که در کل غلط است زیرا دو میوه از یک نوع در یک طبقه قرار گرفته اند و این مورد یکی از فرضیات مسئله را نقض میکند، بنابراین گزینه ۴ صحیح می باشد

۳- اگر هلو درجه ۲، در طبقه اول و بین دو میوه دیگر قرار داده شده باشد، کدام مورد صحیح است؟

(۱) هلو درجه ۱ و زردآلو درجه ۲ در طبقه دوم قرار دارند

(۲) گیلان درجه ۱ در منتهی الیه سمت چپ طبقه اول قرار دارد

(۳) سمت چپ هلو درجه ۲، زردآلو درجه ۱ قرار گرفته است

(۴) سمت چپ هلو درجه ۲، میوه گیلان درجه ۱ قرار گرفته است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد در مورد گزینه اول با قطعیت میتوان گفت که هلو درجه ۱ و زردآلو درجه ۲ در طبقه دوم قرار دارند، اما هر دو مورد هر کدام از سه گزینه دیگر با قاطعیت نمیتوان اظهار نظر کرد، برای مثال گیلان درجه ۱ ممکن است در منتهی الیه سمت چپ قرار داشته باشد یا در منتهی الیه سمت راست اما بطور قطع نمیتوان نظر داد.

۴- در چند حالت مختلف زردآلو درجه ۲، در طبقه اول و بین دو میوه دیگر قرار گرفته است؟

۶(۴)

۴(۳)

۳(۲)

۲(۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد وقتی زردآلو درجه ۲ در طبقه اول و وسط قرار بگیرد یعنی در ظروف دیگر حتماً باید میوه درجه ۱ باشد و از نوع زردآلو هم نباشد، بنابراین دو حالت دارد که بدین صورت می باشد:

(گیلان درجه ۱، زردآلو درجه ۲، هلو درجه ۱) (هلو درجه ۱، زردآلو درجه ۲، گیلان درجه ۱)

همانطور که در مثال ذکر شده مشاهده کردید ابتدا باید فضای حالت ترسیم شود و سپس به ۵ تست ذکر شده پاسخ داد و در صورت عدم موفقیت در ترسیم فضای حالت شما ۵ تست را از دست می دهید، پس این نوع تستها در عین سادگی بسیار مهم می باشند.

تست های کمیت

نکته شماره ۴

این سوالات بر پایه ریاضیات که معمولاً این تستها بیشتر از ریاضیات مقاطع راهنمایی و دبیرستان و تا حدودی از مباحث دانشگاه می باشد. این تستها معمولاً ساده می باشد و زمان زیادی نیز برای پاسخگویی لازم ندارند پس از این تستها نباید به سادگی گذشت.

این تستها شامل انواع مختلفی می باشد که در ادامه چندین نوع ذکر می شود

۱- تست های دنباله اعداد

۲- تست های جدولی و روابط بین عناصر جدول

۳- تست های آماری و کار با درصد و نسبت

مثال ۱: نسبت اسید در یک ماده شیمیایی ۳٪ است. ۶۰ لیتر از این ماده را با چند لیتر ماده بدون اسید باید مخلوط کرد تا نسبت اسید مخلوط ۱٪ شود؟

۸۰ (۱) ۱۰۰ (۲) ۱۲۰ (۳) ۱۵۰ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر ۳ دهم ۶۰ لیتر را حساب کنیم ۱۸ لیتر در ماده شیمیایی اسید وجود دارد. اگر بخواهیم در محلول جدید ۱ دهم اسید داشته باشیم ۱۸ را بایستی در ۱۰ ضرب کنیم که عدد ۱۸۰ حاصل می‌شود و اگر ۶۰ لیتر ماده شیمیایی را کم کنیم به ۱۲۰ لیتر ماده بدون اسید نیاز داریم.

مثال ۲: عدد بعدی در دنباله زیر برابر است با:

۲ و ۳۷ و ۱۷ و ۷ و ۲

۲۵ (۱) ۶۷ (۲) ۷۷ (۳) ۹۴ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. عدد اول ضرب در ۲ + ۳ برابر عدد دوم و به همین ترتیب ادامه دهیم به گزینه ۳ می‌رسیم.

مثال ۳: با توجه به شکل روبرو به جای علامت سوال کدام عدد باید قرار بگیرد؟

	۶	۵	۴		۹ (۱)
۱	۱	۶	۷	۳	۷ (۲)
۲	۴	۱۰	۵	۹	۶ (۳)
	۸	?	۶		۳ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. به صورت سطری همه اعداد غیر از عنصر وسط را با هم جمع و تقسیم بر ۲ می‌کنیم

- برای سطر اول داریم $۴+۶$ و تقسیم بر ۲ می‌شود ۵ یعنی عدد عنصر وسط
- برای سطر دوم داریم $۱+۱+۷+۳$ تقسیم بر ۲ می‌شود ۶ یعنی عدد عنصر وسط
- برای سطر سوم داریم $۴+۲+۵+۹$ تقسیم بر ۲ می‌شود ۱۰ یعنی عدد عنصر وسط
- برای سطر چهارم داریم $۸+۶$ تقسیم بر ۲ می‌شود ۷ پس گزینه ۲ صحیح است.

مثال ۴: کاری را ۸ کارگر در ۲۰ روز به پایان می‌رسانند. اگر دو نفر به تعداد کارگران اضافه شود، این کار، در چند روز تمام خواهد شد؟

۲۵ (۱)
۱۶ (۲)
۱۵ (۳)
۱۴ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اگر ۸ کارگر در ۲۰ روز کار را تمام کنند پس ۱ کارگر در ۱۶۰ روز کار را تمام می‌کند پس ۱۰ کارگر در ۱۶ روز کار را تمام خواهند کرد.

مثال ۵: اعضای یک باشگاه خبرنگاران را زنان تشکیل می‌دهند. $\frac{1}{4}$ این زنان، شغل دیگری هم دارند. همچنین میدانیم که $\frac{1}{3}$ خبرنگاران مرد در این باشگاه، دارای شغل دیگری نیز هستند. اگر تعداد کل خبرنگارانی که در این باشگاه فقط به حرفه خبرنگاری مشغول می‌باشند ۴۳۰ نفر باشد، تعداد کل خبرنگاران این باشگاه کدام است؟

۶۰۰ (۴)

۷۲۰ (۳)

۱۰۰۰ (۲)

۱۲۰۰ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد:

$$\frac{3}{5} \times \frac{3}{4} = \frac{9}{20}$$

زنانی که فقط شغل خبرنگاری دارند:

$$\frac{2}{5} \times \frac{2}{3} = \frac{4}{15}$$

مردانی که فقط شغل خبرنگاری دارند:

$$\frac{9}{20} + \frac{4}{15} = \frac{43}{60}$$

تعدادی مردان و زنانی که فقط شغل خبرنگاری دارند:

$$\frac{43}{60}x = 430 \rightarrow x = 600$$

حال اگر تعداد اعضای باشگاه را x در نظر بگیریم $\frac{43}{60}$ آنها فقط شغل خبرنگاری دارند بنابراین:

مثال ۶: حاصلضرب سه عدد برابر ۹۷۲۰ است. نسبت کوچکترین عدد به عدد می‌انی ۲ به ۳ است و عدد می‌انی به عدد بزرگ ۲ به ۵ است می‌انگین این سه عدد کدام است؟

۱۵ (۴)

۲۰ (۳)

۲۵ (۲)

۱۰ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

$$abc = 9720$$

$$\begin{cases} \frac{a}{b} = \frac{2}{3} \rightarrow a = \frac{2}{3}b \\ \frac{b}{c} = \frac{2}{5} \rightarrow c = \frac{5}{2}b \end{cases}$$

$$\rightarrow \text{جاگذاری} \rightarrow \left(\frac{2}{3}b\right)(b)\left(\frac{5}{2}b\right) = 9720$$

$$\rightarrow \frac{a+b+c}{3} = 25, \text{ میانگین} \quad b = 18 \quad a = 12 \quad c = 45$$

مثال ۷: بین اعداد زیر ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سوال کدام عدد باید قرار بگیرد تا این ارتباط همچنان حفظ شود؟

213 273 333 423 543 693

۸۷۳ (۴)

۷۸۳ (۳)

۷۵۳ (۲)

۹۴۳ (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

الگوی این سوال بدینصورت می باشد :

$$\begin{array}{r} 2 \times 3 = 6 \\ \begin{array}{ccc} 2 & 1 & 3 \\ + & 6 & \\ \hline 2 & 7 & 3 \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \times 3 = 6 \\ \begin{array}{ccc} 2 & 7 & 3 \\ + & 6 & \\ \hline 3 & 3 & 3 \end{array} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \times 3 = 9 \\ \begin{array}{ccc} 3 & 3 & 3 \\ + & 9 & \\ \hline 4 & 2 & 3 \end{array} \end{array}$$

و در نهایت خواهیم داشت :

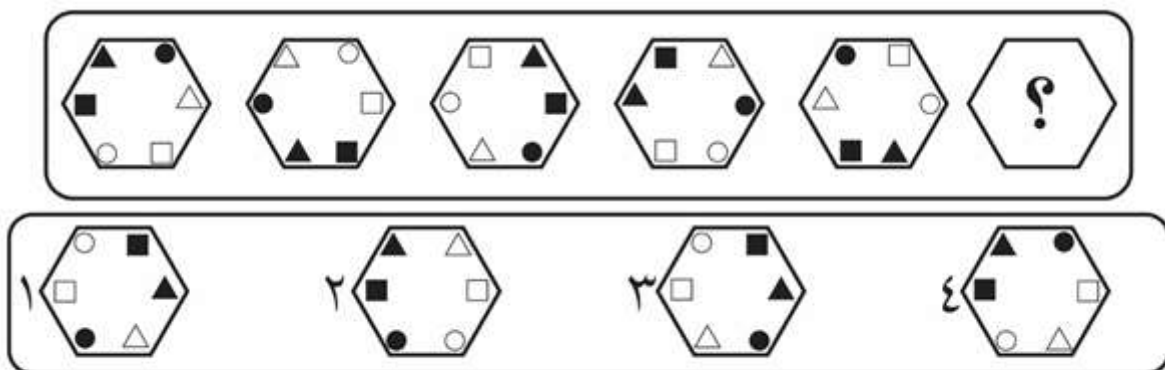
$$\begin{array}{r} 6 \times 3 = 18 \\ \begin{array}{ccc} 6 & 9 & 3 \\ + & 18 & \\ \hline 8 & 7 & 3 \end{array} \end{array}$$

تست های تجسمی

نکته شماره ۵

این نوع تستها شامل اشکال هندسی ای می باشد که تجسم اشکال در فضای سه بعدی در این نوع مسائل مهم می باشد. این تستها نیز معمولا ساده می باشند که شامل قوانینی مانند چرخش و دوران و... می باشد که با تمرین می توان به این تستها به سادگی پاسخ داد. البته در این نوع تستها معمولا تست هایی شامل تجسم فضای سه بعدی پیچیده وجود دارد که سخت تر می باشد و بایستی در انتها زمان به این سوالات رجوع کرد و زمان رو هدر نداد.

مثال ۱:

www.e-estekhdam.com

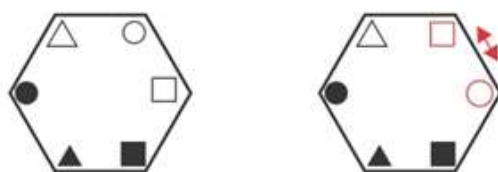
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

الگوی بکار رفته در این سوال بدین صورت می باشد :

در مرحله اول شکل را ۹۰ درجه حول محور خودش به سمت چپ دوران می دهیم

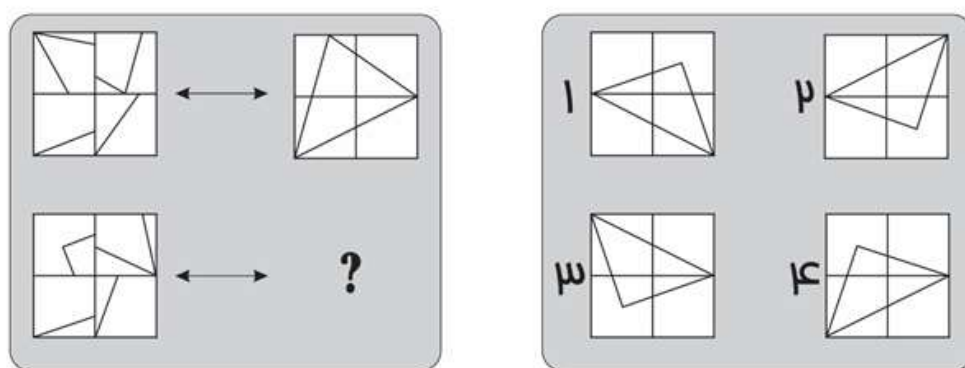

سپس اشکالی در قسمت قرمز رنگ قرار دارند با هم جابجا می کنیم

www.e-estekhdam.com

مثال ۲:

www.e-estekhdam.com

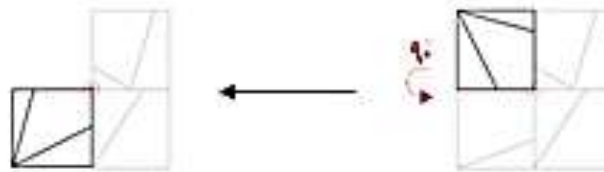
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

الگوی این سوال به ترتیب زیر می باشد:

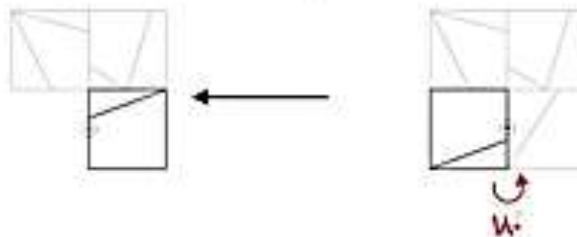
۱- در ابتدا مربع های شکل اول را به صورت زیر شماره گذاری می نمائیم

۲- مربع شماره یک را حول محور مشخص شده ۹۰ درجه خلاف عقربه های ساعت دوران می دهیم.

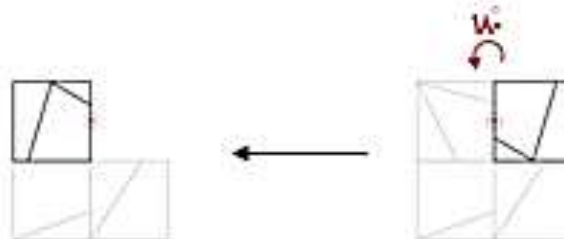
۳- مربع شماره ۲ را حول محور مشخص شده بر خلاف عقربه های ساعت ۱۸۰ درجه ، دوران می دهیم .

۴- مربع شماره ۳ را نیز حول محور مشخص شده دوران می دهیم .

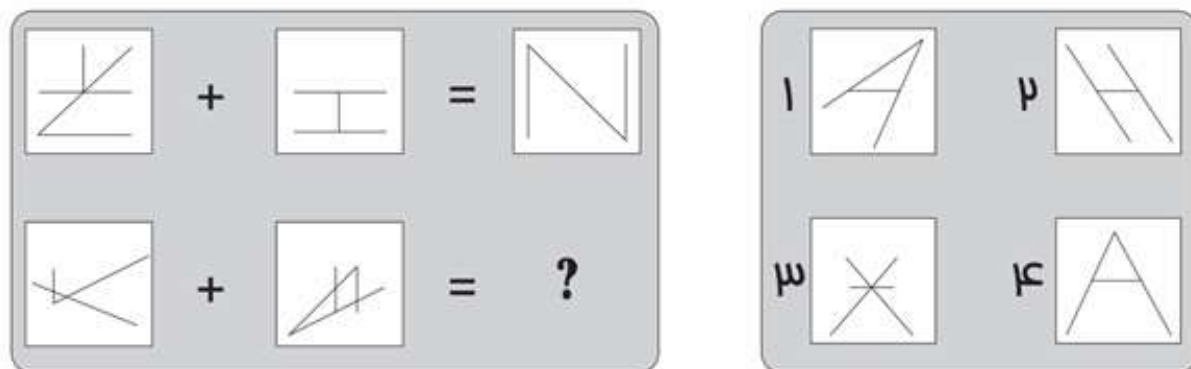

۵- در آخر هم مربع شماره ۴ را نیز حول محور مشخص شده دوران می دهیم .

www.e-estekhdam.com

مثال ۳:

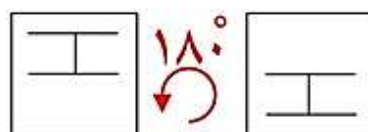

www.e-estekhdam.com

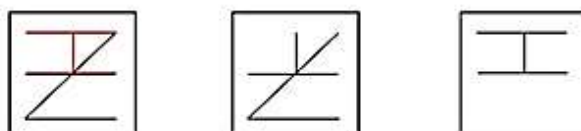
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

الگوی بکار رفته در این سوال بدین صورت می باشد:

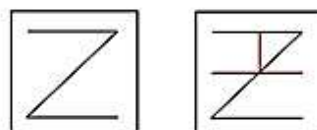
در مرحله اول شکل سمت چپ را ۱۸۰ درجه، حول محور خودش دوران می دهیم

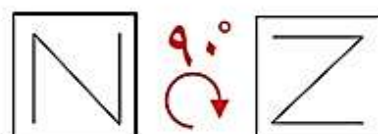
سپس آن را بر روی شکل سمت راست منطبق می کنیم

سپس خطوط مشترک بین هر دو شکل را حذف می کنیم

حالا شکل بدست آمده را ۹۰ درجه به سمت راست دوران می دهیم

www.e-estekhdam.com

 بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل هوش و استعداد تحصیلی

هوش و استعداد تحصیلی، شامل موارد زیر می‌گردد:

۱. درک مطلب
۲. استدلال
۳. حل مسئله از طریق اشکال تجسمی
۴. حل مسئله جبری (عددی)
۵. حل مسئله کیفی (غیر عددی)

کتاب پرکاربردی که برای آشنایی بیشتر با مسائل هوش و استعداد تحصیلی بکار می‌رود، کتاب آقای مسیح‌خواه می‌باشد. نیاز به حل تمام مسائل نیست؛ فقط کافی است برای آشنایی بیشتر با مسائل هوش و استعداد تحصیلی، چند تست منتخب را آزمون کنید. در آزمون‌های استخدامی بهتر است این درس در آخر بررسی گردد؛ چرا که به شدت موجب صرف زمان گردیده و پُر دام‌ترین درس موجود در آزمون‌های استخدامی می‌باشد.

مهارت‌های
هفت‌گانه
ICDL

بخش اول: اصل سوالات مهارت‌های هفتگانه ICDL (برگزار شده توسط سازمان سنجش)

۱- کدام مورد، آدرس صفحات وبی که اخیراً مشاهده کرده اید را ذخیره می‌کند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

Bookmark (۱) Favorites (۲) History (۳) Tools (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: آدرس صفحاتی اینترنتی که اخیراً توسط کاربر مشاهده شده در قسمت History ذخیره می‌گردد بنابراین گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۲- اگر بخواهید بدون استفاده از ماوس، اندازه یک پنجره را تغییر داده و یا آن را حرکت دهید، از کدام مورد استفاده می‌کنید؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

Alt+Space (۱) Ctrl+Shift (۲) Shift+Alt (۳) کلید پنجره روی صفحه کلید (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: جهت تغییر اندازه یک پنجره با کیبورد از کلیدهای ترکیبی Alt+Space استفاده می‌کنیم بنابراین گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۳- کدام دستگاه قابلیت اتصال از طریق درگاه USB را ندارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

Webcam (۱) Printer (۲) Monitor (۳) DVD Drive (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. مانیتورها فقط از طریق پورت‌های VGA یا HDMI قابلیت اتصال دارند.

۴- کدام حافظه دارای سرعت دسترسی بیشتر و ظرفیت کمتری نسبت به دیگر حافظه‌هایی است که CPU به آنها دسترسی دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

EROM (۱) Cache (۲) RAM (۳) ROM (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. حافظه cache یک حافظه با سرعت دسترسی بالا و حجم کم می‌باشد. که در واقع برای جلوگیری از تاخیر زمانی بوجود آمده بین پردازنده و رم مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۵- کدام مورد برای عملکرد صحیح یک کامپیوتر، ضروری است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

Microsoft office (۲)

Operating system (۱)

Windows media player (۴)

Microsoft IE (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. هر کامپیوتری، حداقل نرم افزاری که بایستی داشته باشد تا یک کاربر بتواند از آن استفاده کند، Operating System و یا همان سیستم عامل است.

۶- تفاوت Log off و Switch User در هنگام تغییر حساب‌های کاربری در سیستم عامل windows7 کدام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) بر خلاف Switch User در Log off نمیتوان به اینترنت دسترسی داشت و دسترسی به سیستم به اینترنت قطع خواهد شد.

(۲) در Log off برنامه‌های کاربر اول بسته می شوند ولی در Switch User باز می مانند.

(۳) برخلاف Log off در Switch User کاربر نمی تواند به CD / DVD Drive دسترسی داشته باشد

(۴) برخلاف Log off در Switch User میتوان بدون نیاز به کلمه عبور، وارد حساب کاربری دیگر شد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در Log off، کل برنامه‌های User بسته می شوند اما در Switch User، برنامه‌ها باز می مانند.

۷- در یک سیستم کامپیوتر، کدام جزء بر روی برد اصلی نصب نمی شود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۲) منبع تغذیه

(۱) واحد پردازنده مرکزی

RAM حافظه (۴)

ROM حافظه (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. حافظه ROM، حافظه RAM و واحد پردازنده مرکزی، روی برد اصلی نصب می شوند، اما فقط کابل منبع تغذیه به برد اصلی متصل است.

۸- «هرتز» واحد چیست؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۲) سرعت انتقال داده به یک حافظه جانبی

(۱) سرعت انتقال داده به دیسک سخت

CPU سرعت (۴)

(۳) تعداد پیکسل‌های نمایش داده شده در هر ثانیه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هرتز یکای سنجش بسامد در سیستم SI است و برابر است با cycle/s یا ۱s^{-۱}. این واحد به یاد فیزیکدان آلمانی هاینریش هرتز، هرتز نامیده شده است. مدت زمان انجام یک کار به وسیله رایانه، به عوامل متعددی بستگی دارد که اولین آنها، سرعت پردازشگر رایانه است. پردازشگر یک تراشه الکترونیکی کوچک در قلب کامپیوتر است و سرعت آن بر حسب مگاهرتز یا گیگاهرتز سنجیده می شود. هر چه مقدار این پارامتر بیشتر باشد، پردازشگر سریعتر خواهد بود و در نتیجه قادر خواهد بود، محاسبات بیشتری را در هر ثانیه انجام دهد. سرعت پردازشگر به عنوان یکی از مشخصه‌های یک کامپیوتر به قدری در تعیین کارایی آن اهمیت دارد که معمولاً به عنوان یکی از اجزای تشکیل دهنده نام کامپیوتر از آن یاد

می‌شود. تراشه پردازشگر و اجزای الکترونیکی که آن را پشتیبانی می‌کنند، مجموعاً به عنوان واحد پردازش مرکزی یا CPU شناخته شده‌است.

۹- فرض کنید از طریق کامپیوتر شخصی خود، به اینترنت متصل شده‌اید. کدام مورد، جهت قطع ارتباط با اینترنت استفاده می‌شود؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

Eject (۲)

Disconnect (۱)

Close (۴)

No Connect (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: جهت قطع ارتباط با اینترنت از Disconnect استفاده می‌کنیم فلذا گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۰- کدام مورد جهت ایجاد یک زبانه جدید در مرورگر IE مورد استفاده قرار می‌گیرد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

Ctrl + M (۲)

Ctrl + N (۱)

Ctrl + T (۴)

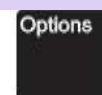
Ctrl + W (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: جهت ایجاد یک زبانه یا تب جدید در مرورگر IE از Ctrl + T استفاده می‌کنیم. گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۱- کدام کلید، منوی Start در سیستم عامل Windows 7 را باز می‌کند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۲)

(۱)

(۴)

(۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. با فشردن این کلید (که معمولاً در ردیف پائین صفحه کلید و در دو طرف کلید space قرار دارد) منوی استارت باز می‌شود.

۱۲- ترکیب کلیدهای Ctrl و Y، معادل کدام عمل است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

Redo (۴)

print (۳)

Undo (۲)

cut (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. ترکیب کلیدهای Ctrl و Y، معادل عمل Redo می‌باشد.

۱۳- اجزایی مانند RAM و ROM بر روی کدام جزء قرار می‌گیرند؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

CPU (۱)

Power (۲)

Mother board (۳)

Graphic card (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. تمام سخت‌افزارهای مستقل کامپیوتر مانند RAM و یا ROM بر Mother Board سوار هستند. یردِ مادر یا مادر بُورد یا بُرد اصلی (Mainboard or Motherboard) تخته مداری الکتریکی است که بخش‌های گوناگون رایانه مانند واحد پردازنده مرکزی، حافظه دسترسی اتفاقی (RAM) و... بر روی آن سوار می‌شوند و بلاک‌های بسیار کاربردی و مهم دیجیتالی نظیر بایوس (BIOS) در آن قرار گرفته‌اند. در کامپیوترهای اپل آن را بُرد منطقی می‌نامند. مادربرد اصلی‌ترین بخش یک رایانه به شمار می‌رود و کار آن کنترل کردن پردازشگر مرکزی و ارتباط دادن آن با قسمت‌های دیگر است. خود پردازشگر با هیچ کدام از ابزار آلات بیرونی ارتباط مستقیم ندارد و همان‌طور که از نامش پیداست تنها یک پردازنده است. ارتباط پردازشگر با ابزار خارجی (به جز در موارد معدود) توسط BIOS (بایوس) انجام می‌گیرد و در حقیقت بین پردازشگر و ورودی/خروجی‌ها همواره یک مدار واسط وجود دارد.

۱۴- با قراردادن مکان نما میان حروف «س» و «ن» در کلمه «سنجش» و تایپ «لام»، این کلمه به «سلام» تغییر پیدا میکند و فعال بودن کدام کلید، باعث این تغییر شده است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

F10 (۱)

CTRL (۲)

Shift (۳)

Insert (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۵- کدام مورد یا موارد دیگر، متفاوت است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) چاپگر

(۲) ماوس

(۳) قلم نوری

(۴) اسکنر

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. چاپگر یک وسیله خروجی است اما ماوس، قلم نوری و اسکنر، وسیله‌های ورودی هستند.

۱۶- پس از نصب یک برنامه بر روی سیستم عامل Windows 7، فایل‌هایی از انواع زیر در پوشه این برنامه قرار خواهند گرفت. اجرای کدام نوع فایل موجب اجرای برنامه خواهد شد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

File Folder (۱)

GIF File (۲)

Icon (۳)

Application (۴)

I- Application

II- GIF File

III- Icon

IV- File Folder

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. فایل‌های اجرایی نرم‌افزارهای ویندوز، از نوع Application هستند.

۱۷- فرض کنید در محیط Windows، یک پنجره فعال باشد. می‌خواهید فقط از همین پنجره فعال، یک عکس تهیه کنید. از کدام مورد زیر کمک می‌گیرید؟ (قوه قضاییه ۹۶)

Ctrl + P (۲)

File > Print (۱)

Ctrl + F (۴)

Alt + Print Screen (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. برای تهیه عکس از پنجره فعال از Alt و Print Screen استفاده می‌شود.

۱۸- فرض کنید هر روز بخواهید با باز کردن مرورگر خود صفحه پست الکترونیکی شخصی شما، صفحه وب اصلی شرکت یا اداره ای که در آن مشغول به کار هستید و یک صفحه خبری مشخص بارگزاری شوند. از چه ابزاری این تنظیمات را انجام می‌دهید؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

History (۴)

Home page (۳)

Favorite (۲)

Bookmark (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. جهت انتخاب یک صفحه وب برای مرورگر بصورت پیش فرض، از تنظیمات قسمت Home page استفاده می‌کنیم.

۱۹- اجرا کردن کدام فایل در پوشه یک نرم‌افزار منجر به نصب آن بر روی سیستم عامل Windows 7 می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

Setup.ico (۴)

Setup.com (۳)

Setup.inf (۲)

Setup.ini (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۲۰- کدام فایل را می‌توان جزو فایل‌های قابل اجرا (Executable Files) دانست؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

Filename.exe.txt (۲)

Filename.exe.txt (۱)

Filename.txt.exe (۴)

Filename.txt (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. زیرا فایل EXE کوتاه شده Executable File به معنای "فایل قابل اجرا" و یک فرمت استاندارد است.

۲۱- ساده ترین راه برای پرینت گرفتن یک نامه در پست الکترونیکی یا هو بدون اینکه سایر مشخصات پست الکترونیکی از قبیل پوشه‌ها چاپ شود؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) نامه را باز کرده و محتویات آن را انتخاب و پس از انتقال به فایل ورد از آن پرینت میگیریم

(۲) نامه را باز کرده و روی آن کلیک راست کرده و پرینت میگیریم.

(۳) روی نامه کلیک راست کرده و پرینت را انتخاب میکنیم

(۴) نامه را باز کرده و کلیک `ctrl` و `p` را فشار میدهم.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. برای این مورد میتوان روی نامه کلیک راست کرده و گزینه پرینت را انتخاب کرد.

۲۲- کدام مورد در خصوص واحد پردازنده مرکزی، صحیح است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) ارتقای آن پس از نصب بر روی برد اصلی یک سیستم، امکان پذیر نیست.

(۲) پردازنده‌هایی که دارای هسته‌های بیستر هستند، همیشه سریع ترند.

(۳) قادر به اتصال به کارت شبکه برای دسترسی به اینترنت نیست.

(۴) واحد اندازه گیری سرعت آن، Mbps است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ارتقای CPU ها امکان پذیر است. در گزینه دوم، اشکال در این است که بعضی از پردازنده‌ها هسته‌ای کمتر دارند اما سرعت مجموع هسته‌های آن بیشتر از سرعت مجموع هسته‌های CPU هایی است که هسته‌های بیشتری دارند. Mbps، مربوط به سرعت پهنای باند اینترنت است.

۲۳- کدام مورد جهت تغییر دادن Home Page مرورگر مناسب است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) جستجو در وب برای Home Page

(۲) ارسال درخواست به ISP سرویس دهنده

(۳) ذخیره سازی یک صفحه وب به عنوان Bookmark

(۴) استفاده از تنظیمات مرورگر

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. استفاده از تنظیمات مرورگر برای Home Page کردن یک صفحه می‌باشد و سایر گزینه ها ارتباطی با سوال ذکر شده ندارد.

۲۴- در نرم افزار word 2007 نتیجه فشردن کلیدهای `→` و `ctrl` در یک متن فارسی کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) پرش به ابتدای کلمه قبلی

(۲) انتخاب خط از ابتدا تا مکان فعلی

(۳) انتخاب کلمه قبلی

(۴) پرش به ابتدای خط

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. برای پرش به ابتدای کلمه قبلی از کلیدهای ترکیبی **Ctrl** و **→** استفاده می‌کنیم.

۲۵- کدام مورد به ترتیب برای ادغام و جدا کردن سلول‌های یک جدول استفاده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

Split Cell – Merge Cell (۲)

Split Table – Split Cell (۱)

Insert Cell – Split Cell (۴)

Insert Cell – Merge Cell (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. برای ادغام سلول‌های یک جدول از گزینه Merge Cell و برای جدا کردن سلول‌های یک جدول از گزینه Split Cell استفاده می‌شود.

۲۶- کدام کلید، برای تغییر دادن نام یک فایل یا پوشه انتخاب شده، مناسب است؟ (قوه قضائیه ۹۶)

F5 (۲)

F1 (۱)

F9 (۳)

F2 (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر روی یک پوشه فقط یک کلیک کنیم و سپس از F2 استفاده کنیم، نام پوشه در حالت تغییر قرار خواهد گرفت.

۲۷- در نرم افزار Word، تعداد نتایج بافت شده پس از جستجوی کلمه «شهر» در عبارت زیر، یک عدد بوده است. کدام مورد در پنجره Find انتخاب شده است؟ (قوه قضائیه ۹۶)

«به طور کلی، تعداد کتاب‌سراهای علمی در سطح شهرها و شهرستان‌ها افزایش داشته است. این در حالی است که در شهر تهران، روزانه یک کتاب‌سرا بسته می‌شود.»

Use Wild Cards (۲)

Find Whole Words Only (۱)

Match Case (۴)

Match Prefix (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۲۸- در نرم‌افزار Word، علامت ¶ در خط کش، به معنای کدام مورد است؟ (قوه قضائیه ۹۶)

Tab های تنظیم شده در سند (۲)

حاشیه تنظیم شده در سند (۱)

موقعیت مکان نما (۴)

موقعیت درج شکل (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. به منظور تنظیم Tab های نرم‌افزار Word از علامت ¶ در خط کش استفاده می‌شود.

۲۹- کدام مورد می‌تواند راهکاری برای نصب فونت‌های اضافی در سیستم عامل Windows 7 باشد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) کپی کردن فونت‌ها در C:\Windows

(۲) ایجاد یک پوشه به نام Fonts در C:\Windows و کپی کردن فونت‌ها در آن پوشه

(۳) کپی کردن فونت‌ها در Fonts ==> Control Panel

(۴) نصب فونت‌ها در هنگام نصب سیستم عامل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. شما می‌توانید برای نصب فونت‌های اضافی در ویندوز، فایل‌های مربوطه را در فولدر Fonts در درایو C کپی کنید.

۳۰- در نرم افزار Excel، پس از نوشتن ۱۱:۲۳ در یک سلول از نوع Time، مقدار سلول به کدام مورد می‌تواند تغییر پیدا کند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) November 23 , 2017

(۲) Wednesday , November 23 , 11: 23 AM

(۳) 11: 23: 00 AM

(۴) Wednesday , November 23 , 2017

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. این عمل را باید به صورت آماده به کار در نرم افزار اکسل انجام داد تا پاسخ صحیح را مشخص نمود.

۳۱- حذف نرم افزارهای نصب شده بر روی سیستم عامل windows7 در کدام بخش انجام می‌شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۲) my computer

(۱) control panel

(۴) my applications

(۳) my documents

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برای حذف نرم افزارهای نصب شده، ابتدا وارد Control Panel می‌شویم؛ سپس گزینه Uninstall a Program را انتخاب می‌کنیم و نرم افزار معینی را انتخاب و دکمه Uninstall را می‌زنیم.

۳۲- کدام توصیف زیر در مورد موتور جستجو صحیح می‌باشد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) برنامه ای است که جهت پیدا کردن یک اتصال به اینترنت استفاده می‌شود.
- (۲) برنامه ای است که به کاربر کمک میکند تا اطلاعات روی اینترنت را پیدا کند.
- (۳) برنامه ای است که جهت پیدا کردن صفحات وبی که اخیرا بازدید شده اند استفاده می‌شود.
- (۴) برنامه ای است برای پیدا کردن افرادی که در یک روز مشخص از یک صفحه بازدید کرده اند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح ۲ می‌باشد. موتور جستجو گوگل و یاهو و... امکانی برای جستجوی صفحات وب در اینترنت می‌باشد.

۳۳- ابزار Bookmark برای صفحه‌های وب، به کدام منظور استفاده می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) اطمینان از این که این صفحات در آینده قابل دسترسی هستند.

- (۲) اطمینان از این که اطلاعات روی صفحه تغییر نمی‌کنند.

- (۳) ذخیره سازی صفحات مورد نظر روی کامپیوتر

- (۴) دسترسی آسان به صفحات مورد نظر در روزهای آینده

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. جهت دسترسی آسان به صفحات مورد نظر در روزهای آینده از ابزار Bookmark استفاده می‌شود.

۳۴- اگر بخواهیم فایل‌های حذف شده در رایانه بعدا قابل بازیابی نباشند، در هنگام حذف فایل از کدام کلیدها استفاده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) Del + Ctrl
- (۲) Del + Alt + Insert
- (۳) Del + End + Ctrl
- (۴) Shift + Del

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. برای حذف کامل فایل‌ها از سیستم بطوریکه بعدا قابل بازیابی نباشند، در هنگام حذف فایل از Shift + Del استفاده می‌شود.

۳۵- کدام گذرواژه برای پیش‌گیری از هک شدن مناسبتر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) Ali REZA
- (۲) 201022
- (۳) 3hamed5
- (۴) #1234p-

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. زیرا ترکیبی از حروف، عدد و نماد می‌باشد.

۳۶- اگر بخواهید یک صفحه وب به حالت تمام صفحه درآید، از کدام کلید کمک می‌گیرید؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) F11 (۲) F9 (۳) F5 (۴) F2

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. جهت نمایش یک صفحه وب بصورت Full Screen از کلید F11 استفاده می‌کنیم.

۳۷- در پست الکترونیکی، ابزار Compose، به کدام منظور استفاده می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) ترکیب کردن دو یا چند نامه الکترونیکی با یکدیگر (۲) الحاق یک فایل به نامه الکترونیکی جهت ارسال (۳) آماده کردن یک نامه الکترونیکی جهت ارسال (۴) دریافت یک نامه الکترونیکی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. جهت ارسال یک نامه جدید از ابزار Compose استفاده می‌شود.

۳۸- پیام‌هایی که کاربر تهیه کرده اما هنوز ارسال نکرده است. در کدام پوشه قرار می‌گیرد؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) Inbox (۲) Outbox (۳) Draft (۴) Trash

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در صندوق پست الکترونیکی پیام‌های ارسال نشده در قسمت Draft ذخیره می‌گردند.

۳۹- با استفاده از کدام گزینه می‌توان پاسخ پیام الکترونیکی را برای فرستنده ارسال کرد؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) Reply to All (۲) Forward (۳) Send To All (۴) Reply

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. اگر بخواهیم پاسخ فقط برای فرستنده ارسال شود از گزینه ی Reply استفاده می‌کنیم.

۴۰- در هنگام ارسال یک نامه الکترونیکی از طریق outlook، کدام یک از موارد زیر در کادر attach قرار می‌گیرد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) فایل‌های ضمیمه شده (۲) موضوع نامه (۳) سایر مخاطبین (۴) مخاطب اصلی نامه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: در نرم افزار outlook فایل‌های ضمیمه شده در قسمت attach قرار می‌گیرند گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۴۱- برای جستجوی کلمه یا عبارتی با ترتیب خاص در یک موتور جستجو از کدام علامت استفاده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) “ ” (۲) , (۳) () (۴) {}

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. برای جستجوی کلمه یا عبارتی خاص در موتور جستجو از “ استفاده می‌شود.

۴۲- آیکن refresh در پنجره Explorer چه عملی را انجام می‌دهد؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) بازگشت به صفحه ماقبل (۲) بارگذاری مجدد صفحه جاری

- (۳) حرکت اتوماتیک در صفحه جاری (۴) بازنمودن یک پنجره جدید بدون بستن پنجره جاری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. جهت بارگذاری مجدد صفحه جاری در Explorer از refresh استفاده می‌شود.

۴۳- بخشی از یک وبسایت داخلی یک شرکت که برای تعدادی از مشتریان قابل دسترسی است، چه نامیده می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- Network (۱) Intranet (۲) Internet (۳) Extranet (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. اکسترانت یک شبکه‌ی شخصی است که از پروتکل اینترنت و اتصالات شبکه استفاده می‌کند و امکان استفاده از سیستم ارتباط از دور جمعی برای محفوظ نگه داشتن اطلاعات مبادله شده سازمان‌ها یا ادارات بوسیله‌ی کارپردازان و فروشندگان و شرکا و مشتریان یا دیگر تجار را فراهم می‌کند. اکسترانت می‌تواند به عنوان بخشی از اینترنت یک کمپانی تعریف شود که برای کاربران خارجی کمپانی تمدید گردیده است. هم چنین اکسترانت به این صورت نیز تعریف شده است که: روشی است اینترنتی برای انجام تجارت با سایر کمپانی‌ها که کیفیت آن به خوبی فروش محصولات به مشتریان می‌باشد. به طور مختصر می‌توان از یک اکسترانت به عنوان یک "اینترنت شخصی سطح بالاتر از اینترنت" برداشت شود.

۴۴- کدام مورد جهت مدیریت ارسال و دریافت نامه‌های الکترونیکی و ذخیره سازی آن‌ها مناسب است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- Outlook (۱) Internet Explorer (۲) ISP (۳) Yahoo (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. زیرا بین گزینه‌ها فقط Outlook یک صندوق پست الکترونیکی می‌باشد.

۴۵- فرض کنید یک پوشه را جهت تغییر نام آماده کرده و اسم آن را حذف می‌کنید و شروع به تایپ کردن نام جدید برای این پوشه نموده اید. اگر کلید Esc را فشار دهید چه وضعیتی برای نام پوشه حاصل می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) حروف تایپ شده بعنوان نام انتخاب می‌شوند.

(۲) خطای نامگذاری حاصل می‌شود.

(۳) به همان نام اولیه ی خود بر می‌گردد.

(۴) نام آن به Untitled تغییر می‌کند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. پس از فشردن کلید Esc به همان نام قبلی خود باز می‌گردد.

۴۶- در یک پست الکترونیکی، نامه‌های حذف شده ابتدا به کدام پوشه منتقل می‌شود؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

Spam (۴)

Trash (۳)

Inbox (۲)

Draft (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در یک پست الکترونیکی، نامه‌های حذف شده در قسمت Trash ذخیره می‌شوند.

۴۷- ابزار mail merge در کدام نرم افزار وجود دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

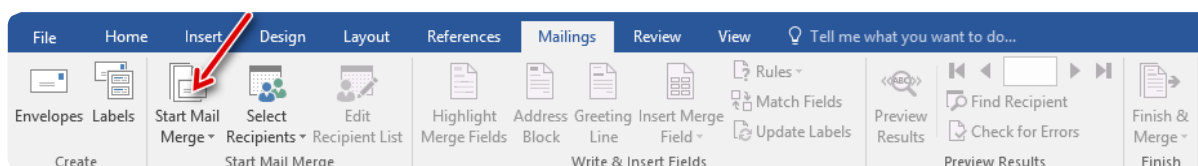
word (۴)

power point (۳)

excel (۲)

visio (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آدرس Mail Merge در نرم افزار ورد:

۴۸- landscape و portrait در کدام تنظیمات سند در محیط نرم افزار word قرار دارند؟ (E-Estekhdam.com)

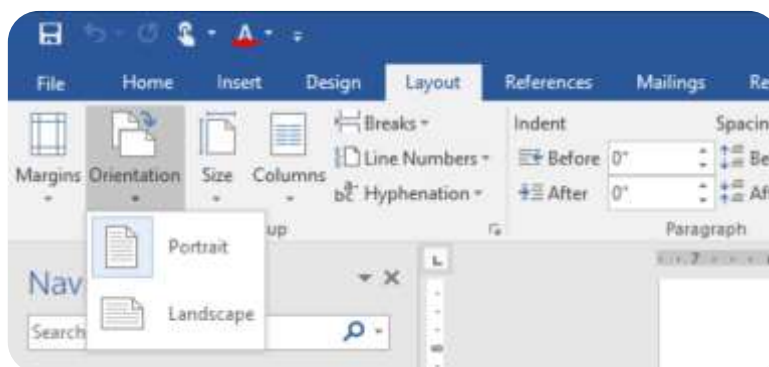
page orientation (۲)

page size (۱)

columns (۴)

page margin (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برای دسترسی به این تنظیمات، از برگه Layout، از گروه Page Setup، ابزار Orientation را بر می‌گزینیم.

۴۹- جهت ارسال یک فایل توسط پست الکترونیکی از کدام ابزار کمک می‌گیرید؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

Attach (۱) Copy-Paste (۲) Insert (۳) Upload (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. جهت الصاق و بارگذاری فایل ضمیمه به همراه نامه از گزینه attach استفاده می‌کنیم.

۵۰- انتخاب کدام مورد در تنظیمات Text Wrapping باعث شده است که جایگذاری شکل و متن بصورت زیر انجام شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

Through (۱) Square (۲) Tight (۳) Inline (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. برای استفاده از عکس در لابلای متون گزینه Inline را انتخاب می‌کنیم.

۵۱- در یک سند Word 2007 کدام مورد می‌تواند کاربر را به یک مکان از پیش تعیین شده در سند منتقل کند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

Bookmarks (۱) Outlines (۲) Subdocuments (۳) Citation (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. برای دسترسی به یک مکان از پیش تعیین شده از گزینه بوکمارک Bookmarks استفاده می‌کنیم.

۵۲- کدام مورد در نرم افزار Access، صحیح است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) امکان تجزیه و تحلیل اطلاعات در آن وجود ندارد و فقط برای ذخیره و جست و جوی اطلاعات استفاده می‌شود.

(۲) ایجاد پایگاه داده رابطه ای در این نرم افزار، امکان پذیر نیست.

(۳) کلید اصلی نمی‌تواند مقدار Null داشته باشد.

(۴) هر سطر از جدول، یک فیلد نام دارد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. محدودیت Primary Key یکی از مهمترین محدودیت‌ها می‌باشد. فیلد کلید، مقدار تکراری قبول نمی‌کند و بیشتر برای تفکیک و جستجوی رکوردها مورد استفاده قرار می‌گیرد. فیلد کلید اصلی در اسکيوال هیچ وقت Null نمی‌پذیرد. پس ستون Allow Nulls برای این فیلد نباید چک خورده باشد. هر جدول فقط می‌تواند یک کلید اولیه (Primary Key) داشته باشد.

۵۳- در محیط Word 2007، برای نمایش گرافیکی داده‌ها از کدام مورد استفاده می‌شود؟ (قوه قضائیه ۹۶)

Table (۱) Clip Art (۲)

Smart Art (۳) Chart (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. داده‌ها به دو شکل کمی و کیفی قابل فهم هستند. طراح سوال در اینجا مشخص نکرده است که منظور از داده‌ها، چه نوع داده‌ها می‌باشد.

۵۴- در یک سند Word 2007، قرار دادن ابزار ترازسازی در حالت "Justify" کدام حالت ترازبندی را ایجاد می‌کند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) از چپ (۲) دو طرفه

(۳) وسط چین (۴) از راست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ابزار Justify به منظور مرتب سازی و ترازسازی متن‌های سند Word، از چپ و راست استفاده می‌شود.

۵۵- اگر بخواهیم یک کاربرگ در موقع چاپ، در اندازه واقعی کاربرگ چاپ شود، از کدام ابزار استفاده می‌شود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) Scale (۲) View > Custom Views

(۳) View > Zoom to selection (۴) Size

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۵۶- در محیط ویندوز یا یک بار کلیک چپ کردن روی یک فایل یا پوشه آن را انتخاب کرده اید اگر مجدداً روی آیکون انتخاب شده کلیک چپ کنید چه اتفاقی می‌افتد؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) عمل خاصی اتفاق نمی‌افتد. (۲) فایل یا پوشه مورد نظر باز می‌شود.

(۳) امکان نام گذاری مجدد روی فایل فراهم می‌شود. (۴) امکان ایجاد shortcut فراهم خواهد شد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۵۷- کدام مورد بیانگر واحد نرخ انتقال اطلاعات است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) سیکل ثانیه (۲) بایت ثانیه (۳) بیت بر ثانیه (۴) هرترز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. واحد نرخ انتقال اطلاعات بیت بر ثانیه (bps) است.

۵۸- روش رایج درگاه اتصال یک گوشی همراه به یک شبکه محلی کدام است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) Wireless (۲) Wi-Fi (۳) Infrared (۴) Bluetooth

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: برای اتصال یک گوشی همراه به یک شبکه محلی از Wi-Fi استفاده می‌کنیم. لذا گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۵۹- نامگذاری درایوهای محلی یک کامپیوتر شخصی، به طور پیش فرض با کدام حرف شروع می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) B (۲) C (۳) D (۴) A

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اولین درایو محلی با C شروع می‌شود.

۶۰- در محیط ویندوز، برنامه‌های در حال اجرا توسط کدام نوار نمایش داده می‌شود؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) Toolbar (۲) Title Bar (۳) Menu Bar (۴) Taskbar

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. ، برنامه‌های در حال اجرا در محیط ویندوز توسط Taskbar نمایش داده می‌شود.

۶۱- خط قرمز زیر یک کلمه در محیط word نشان دهنده کدام مورد است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) نوشتن متن در جای نادرست (۲) عدم هماهنگی فرمت کلمه با بقیه متن

(۳) خطا در نوشتن کلمه (۴) عدم رعایت حاشیه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. خط قرمز زیر کلمه، بیانگر این مطلب است که کلمه مورد نظر از نظر املاء اشتباه نوشته شده است.

۶۲- تصاویر کوچک در محیط Windows چه نامیده می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) Drive (۲) Shortcut (۳) Soft ware (۴) Icon

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: تصاویر کوچک در ویندوز icon نام دارد.

۶۳- تصویر زیر نشان دهنده انجام کدام عمل است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۲) کپی یا انتقال فایل

(۱) ایجاد میانبر برای یک فایل

(۴) ساخت یک فایل خالی از همان نوع و به همان اسم

(۳) ایجاد یک نسخه موقت از همان فایل

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: شکل نمایش داده شده کپی یا انتقال فایل می‌باشد.

۶۴- برای محاسبه عبارت $A1+A2+A3+B4+B5+B6+7$ کدام فرمول مناسب است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۲) $SUM(A1: B6+7)$

(۱) $SUM(A1: A3: B4: B6: 7)$

(۴) $SUM(A1: A3+B4: B6+7)$

(۳) $SUM(A1+A3: B4+B6+7)$

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۶۵- در یک سند Word 2007 ابزار لازم برای ایجاد شماره خط در حاشیه سند در کدام بخش قرار دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۴) Page Layout

(۳) References

(۲) View

(۱) Insert

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. اگر میخواهید در مقابل هر خط از نوشته‌های خود شماره گذاری کنید از سربرگ Page Layout به کادر گروه Page Setup مراجعه کنید و گزینه Line Number را انتخاب نمایید.

۶۶- هنگام چاپ یک اسلاید در نرم افزار Power Point، انتخاب گزینه Outline View، باعث چاپ کدام یک از موارد زیر، خواهد شد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) فقط متن

(۲) متن و تصاویر

(۳) فقط تصاویر

(۴) متن، تصاویر و Notes

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در Outline View می‌توانیم متن، تصاویر و Notes را مشاهده کنیم.

۶۷- در سیستم عامل ویندوز از کدام موارد زیر میتوان برای حرکت بین چند پنجره باز استفاده کرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

Alt + F4 (۱) Alt + Tab (۲) Alt + Space (۳) Ctrl + Esc (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. جهت حرکت بین چند پنجره باز در ویندوز از Alt + Tab بهره می‌بریم.

۶۸- کدام مورد می‌تواند یک کامپیوتر را آلوده به ویروس کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) اضافه کردن امضای الکترونیکی به یک پیام (۲) باز کردن فایل الحاقی به یک پیام الکترونیکی

(۳) انتقال یک پیام الکترونیکی باز نشده به یک پوشه مشخص (۴) حذف یک پیام الکترونیکی باز نشده

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بدون باز کردن محتویات و فایل‌های الحاقی یک پیام الکترونیکی امکان انتقال ویروس وجود ندارد.

۶۹- در علم کامپیوتر آنتی ویروس به کدام معنی است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) نرم افزاری که مانع ورود ویروس به کامپیوتر می‌شود.

(۲) سخت افزاری که مانع ورود ویروس به کامپیوتر می‌شود.

(۳) نرم افزاری که جهت تشخیص و حذف یا قرنطینه کردن ویروس استفاده می‌شود.

(۴) سخت افزاری که در صورت وجود ویروس در کامپیوتر به کاربر اطلاع میدهد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. توجه داشته باشید آنتی ویروس برنامه نرم افزاری می‌باشد.

۷۰- فرض کنید در محل کارتان، کامپیوترها به یکدیگر متصل شده اند، به طوری که کارمندان می‌توانند فایل‌ها و پرینتر را با یکدیگر به اشتراک بگذارند. در اتصال کامپیوترها به یکدیگر، از کدام نوع شبکه استفاده شده است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

ISDN (۱) LAN (۲) TCP/IP (۳) WAN (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. Local Area Network به معنی شبکه محلی یک شبکه رایانه‌ای است که محدوده جغرافیایی کوچکی مانند یک خانه یا دفتر کار یا گروهی از ساختمانها را پوشش می‌دهد.

۷۱- ورودی‌های یک تابع در محیط excel در کدام مورد قرار می‌گیرند؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) () (۲) ' ' (۳) " " (۴) < >

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برای هر تابع و یا Function، ورودی‌ها در پرانتز قرار می‌گیرند.

۷۲- در محیط Windows کدام مورد جهت بزرگ کردن اندازه یک پنجره مناسب است. به طوری که تمام صفحه نمایش را در بر گیرد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) (۲) (۳) (۴)
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. جهت نمایش یک پنجره بصورت فول اسکرین از استفاده می‌شود.

۷۳- در محیط نرم افزار Excell در صورت حذف یک سلول ممکن است کدام یک از عملیات زیر بر روی سلول دیگر رخ دهد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) انتقال سلول‌ها از سمت چپ به راست یا بالا به پائین
(۲) انتقال سلول‌ها از سمت راست به چپ یا پائین به بالا
(۳) انتقال سلول‌ها از سمت چپ به راست یا پائین به بالا
(۴) حذف یک سلول امکان پذیر نیست و می‌بایست کل ردیف یا ستون را حذف کرد.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. حذف یک سلول به تنهایی، در نرم افزار اکسل غیر ممکن می‌باشد. و باید کل ردیف یا ستون را حذف کرد.

۷۴- درج کدامیک از علائم زیر در هنگام نوشتن فرمول در سلول الزامی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) وابسته به توابع استفاده شده در فرمول است (۲) مساوی (۳) جمع (۴) پرانتز
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در هنگام نوشتن فرمول در سلول، گذاشتن علامت مساوی الزامی است.

۷۵- فایل Text.rar چه نوع فایلی است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) یک فایل متنی (۲) یک فایل موقت برای یک برنامه کاربردی
(۳) یک تصویر (۴) یک فایل فشرده
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. پسوند rar برای نرم افزار winrar می‌باشد. که برای فشرده سازی فایلها استفاده می‌شود.

۷۶- جهت ایجاد بوک مارک در یک سند ورد ۲۰۰۷، به کدام زبانه مراجعه میکنید؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

References (۴)

Home (۳)

Insert (۲)

Page layout (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: طبق شکل زیر گزینه ۲ صحیح است.

۷۷- کدام مورد مسیر صحیح تنظیمات مربوط به tab را در یک سند ورد ۲۰۰۷ نشان می‌دهد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

home -> paragraph-> tab (۱)

page layout -> page setup -> tab (۲)

insert -> text -> tab (۳)

view -> window -> tab (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۷۸- جهت درج یک کادر در حاشیه یک سند ورد ۲۰۰۷ به کدام بخش مراجعه می‌کنید؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

Home (۱)

Insert (۲)

Mailings (۳)

Page layout (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۷۹- در محیط نرم افزار ACCESS کدام مورد صحیح است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) کوچک ترین واحد در یک پایگاه داده، رکورد است

(۲) اندازه نوع داده Text، از نوع داده Memo بیشتر است

(۳) امکان ارتباط (Relation) بین جداول وجود ندارد

(۴) رابطه چند به یک در پایگاه داده وجود ندارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۸۰- فرض کنید در سلول A1 فرمول B4+D6 را درج کرده اید. اگر این سلول را در A2 کپی کنید نتیجه کدام خواهد بود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

B5+D7 (۱)

#REF! (۲)

C4+E6 (۳)

B4+D6 (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. همان فرمول عیناً در سلول جدید کپی خواهد شد.

۸۱- در نرم افزار Excel فرض کنید در فرمول خود از مقدار سلول C5 استفاده کرده اید، این فرمول را به صورت ستونی در سلول‌های مجاور کپی می‌کنید اگر بخواهید در فرمول بعدی C ثابت و فقط ۵ افزایش پیدا کند کدام مورد را در فرمول استفاده می‌کنید؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

C!5 (۱)

C\$5 (۲)

!C5 (۳)

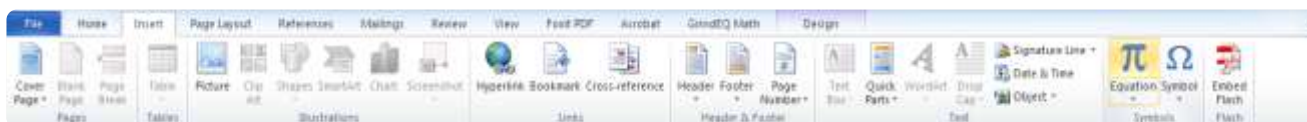
\$C5 (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۸۲- به منظور درج کردن یک رابطه ریاضی در محیط ورد ۲۰۰۷، از کدام مورد استفاده می‌شود؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

Tools->Equation (۱) Insert->Function (۲) Insert->Equation (۳) Tools->Function (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: طبق شکل زیر گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۸۳- اگر بخواهیم در یک سند word بالای هر صفحه یک نوشته ثابت ظاهر شود، چگونه این عمل را انجام می‌دهید؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) استفاده از table (۲) استفاده از Textbox (۳) استفاده از header (۴) کپی نوشته مورد نظر بالای صفحه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح ۳ می‌باشد. برای قرار دادن متن در ابتدای صفحه از امکان header و در انتهای صفحه از امکان footer استفاده می‌شود.

۸۴- یک جدول در یک صفحه از سند ورد قرار داده‌اید. جهت محو سازی خطوط جدول از کدام ابزار کمک می‌گیرید؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۸۵- اگر بخواهید در یک سند ورد، در انتهای آخرین خط سند قرار گیرد. از ترکیب کلید ctrl و کدام یک از کلیدهای میانبر زیر، استفاده می‌کنید؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

Enter (۱) End (۲) Page Down (۳) Tab (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح ۲ می‌باشد.

۸۶- در محیط ورد ۲۰۰۷ جهت ایجاد یک لیست چند سطحی از کدام یک از آیکونهای زیر استفاده می‌شود؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: پاسخ گزینه ۳ می‌باشد.

۸۷- برای وارد کردن آهنگ، از کدام ابزار زیر استفاده میکنید؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

Hyperlink (۱) Symbol (۲) Object (۳) WordArt (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۸۸- یک سند ورد را باز کرده و یک جمله در آن تایپ میکنیم جمله تایپ شده را انتخاب کرده و دو کلید I و ctrl را فشار میدهیم کدام مورد حاصل می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) ضخیم شدن فونت (۲) مورب شدن متن

(۳) وسط چین شدن متن (۴) همتراز شدن متن با پهنای صفحه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. میانبر I+ctrl جهت مورب کردن نوشته استفاده می‌شود.

۸۹- جهت نوشتن یک ورد به صورت دو ستونی از کدام یک از موارد زیر استفاده می‌شود؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

Home + Paragraph (۱) Page Layout + Orientation (۲)

Home + Style (۳) Page layout + Columns (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۹۰- کاربرد ابزار Print Area در محیط Excel 2007، کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) چاپ نمودار ایجاد شده از داده‌های موجود در یک کاربرگ

(۲) پیش نمایش صفحه به صفحه یک کاربرگ از یک فایل Excel

(۳) انتخاب یک محدوده مشخصی از کاربرگ برای پرینت گرفتن

(۴) تعیین بزرگترین محدوده ممکن جهت چاپ

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. گاهی اوقات در یک برگه اطلاعات زیادی وارد می‌شود که در مواردی مایل به چاپ همه آنها نیستیم. با استفاده از یک امکان اکسل، می‌توانیم ناحیه ای را به عنوان «ناحیه چاپ» مشخص کرده و فقط آن را چاپ کنیم. برای اینکار ابتدا ناحیه مورد نظر را از برگه انتخاب کرده و سپس از زبانه Page Layout و از بخش Page Setup روی دکمه Print Area کلیک کنید. سپس از دو گزینه موجود، گزینه Set Print Area را انتخاب کنید. بدین ترتیب ناحیه انتخابی چاپ مشخص می‌شود.

۹۱- در کدام یک از موارد زیر، خطای #NAME? ظاهر می‌شود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) =sum (A2 A5) (۲) =sum (A2,A5)

(۳) =sum (A2:A5) (۴) =sum (A2A5)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در حالت گزینه اول، خطای #NULL! آشکار می‌شود. گزینه دوم و سوم صحیح است و در گزینه چهارم خطای #NAME? رخ می‌دهد.

۹۲- اگر بخواهید به هنگام چاپ یک فایل Excel، اولین سطر کاربردگ در تمام صفحات تکرار شود از کدام ابزار کمک می‌گیرید؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) Page Layout > Print Titles (۲) Home > Cells > Format

(۳) Data > Text to Columns (۴) Home > Wrap Text

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. با استفاده از Print Titles می‌توان هنگام چاپ اولین سطر در تمام صفحات را تکرار کرد.

۹۳- در محیط Word یک جدول ایجاد کرده اید با انتخاب جدول و فشار دادن کلید Delete کدام مورد زیر حاصل خواهد شد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) پاک شدن محتویات جدول (۲) حذف خطوط جدول (۳) پاک شدن عنوان جدول (۴) حذف جدول

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. با عمل ذکر شده فقط محتویات جدول حذف می‌شود و خود جدول حذف نمی‌شود.

۹۴- شکل روبرو، کدام ابزار را نشان می‌دهد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) Text (۲) Paragraph (۳) Header and Footer (۴) Page Setup

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۹۵- جدول زیر را در نظر بگیرید. اگر بخواهیم محتویات هر کدام از خانه‌های جدول، وسط خانه قرار بگیرد. از کدام ابزار استفاده می‌کنید؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

P1		(۱)
P2		(۲)
P3		(۳)

Cell Alignment (۴)

Center (۳)

Justify (۲)

AutoFit (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۹۶- یک فایل Power Point با پسوند PPSX ذخیره شده است. کدام مورد در خصوص این فایل صحیح است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) قابل ویرایش نیست

(۲) بطور معمول در حالت Slide Show باز می‌شود

(۳) قابل تبدیل به فرمت PDF یا فرمت‌های ویدئویی نیست

(۴) به منظور سازگاری با نسخه‌های قدیمی Power Point ایجاد می‌شود

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. فایل‌های با پسوند PPSX بطور معمول در حالت Slide Show باز می‌شوند.

۹۷- نام‌گذاری فیلدهای یک جدول در نرم افزار Access 2007 به ترتیب Last name, First (name) Home.Address می‌باشد. کدام مورد در خصوص این نامگذاری صحیح است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) جدول ذخیره می‌شود، اما به دلیل وجود فاصله، به عنوان دوفیلد در نظر گرفته می‌شود.

(۲) به دلیل وجود پرانتز در نام فیلدها، این نامگذاری مجاز نیست.

(۳) به دلیل وجود نقطه در نام فیلدها، این نامگذاری مجاز نیست.

(۴) در این نامگذاری مشکلی وجود ندارد و جدول به درستی ذخیره می‌شود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۹۸- خروجی نرم افزار word کدام گزینه است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

dox (۴)

wod (۳)

doc (۲)

wrd (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. پسوند فایل‌های نرم افزار word، doc می‌باشد.

۹۹- در Word ابزار Justify برای چه عملی به کار برده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) تنظیم فاصله بین خطوط
- (۲) افزایش و کاهش تو رفتگی خطوط
- (۳) ترازبندی صفحه
- (۴) تنظیم فاصله بین پاراگرافها

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۰۰- در یک سند Word با فشار دادن هم زمان کلیدهای CTRL و Enter کدام مورد زیر رخ خواهد داد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) انتخاب paragraph
- (۲) رفتن به انتهای paragraph

- (۳) ایجاد یک صفحه جدید
- (۴) رفتن به انتهای سند

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. با فشار دادن کلیدهای ذکر شده یک صفحه جدید در ورد ایجاد می‌شود.

۱۰۱- ترکیب کلیدهای Ctrl و S در یک سند کدام عمل زیر را انجام می‌دهد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) ایجاد یک سند جدید
- (۲) باز کردن سند
- (۳) بستن سند
- (۴) ذخیره سازی تغییرات

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با فشار دادن کلیدهای ذکر شده تغییرات اعمال شده در سند ذخیره می‌شود.

۱۰۲- به کمک کدام یک از ابزارهای Word میتوان کلید تنظیمات متن (رنگ، فونت، اندازه،...) را به متن دیگری منتقل نمود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) Format painter
- (۲) Copy-Paste
- (۳) Data Copy
- (۴) Install Format

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. جهت انتقال تنظیمات متن (رنگ، فونت، اندازه،...) به متن دیگر از Format painter استفاده می‌کنیم.

۱۰۳- با استفاده از تابع SUMIF کدام عمل می‌تواند انجام شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) فیلتر کردن سلول‌هایی که مجموع آنها در ستون IF قرار گرفته است.

- (۲) فیلتر کردن سلول‌هایی که تابع SUM در آنها استفاده شده است.

- (۳) محاسبه مجموع سلول‌هایی که شرط خاصی را داشته باشند.

- (۴) محاسبه مجموع سلول‌هایی که در ستون IF قرار دارند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. خیلی خلاصه می‌توان گفت که تابع SUMIF محدوده‌ای از داده‌های عددی را به صورت مشروط جمع می‌کند.

۱۰۴- شکل زیر بخشی از یک فایل اکسل ۲۰۰۷ را نشان می‌دهد، جهت فعالسازی نوار فرمول نویسی formula bar به کدام زبانه باید مراجعه کرد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

formulas (۴)

view (۳)

data (۲)

insert (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح ۳ می‌باشد. در منوی view و بخش show طبق تصویر زیر میتوان formula bar را فعال یا غیر فعال کرد.

۱۰۵- فرض کنید بخواهید بین گروه ۵ و گروه ۶ یک سطر جدید ایجاد کنید کدام مورد زیر برای این کار مناسب می‌باشد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2	گروه ۱	381	262	558	244	734	
3	گروه ۲	414	992	815	923	689	
4	گروه ۳	969	619	923	963	93	
5	گروه ۴	898	669	244	34	98	
6	گروه ۵	806	679	480	361	953	
7	گروه ۶	250	699	53	815	364	
8							
9							

- (۱) روی شماره ۶ کلیک راست کرده و گزینه insert را انتخاب می‌کنیم.
 - (۲) روی شماره ۷ کلیک راست کرده و گزینه insert را انتخاب می‌کنیم.
 - (۳) روی شماره ۶ کلیک چپ کرده و از منوی file، new را انتخاب می‌کنیم.
 - (۴) روی شماره ۷ کلیک چپ کرده و از منوی file، new را انتخاب می‌کنیم.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۰۶- در محیط Word برای انتخاب بخشی از یک متن، کدام کلید حتما باید پایین نگه داشته شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

Ctrl+Shift (۱) Ctrl+Alt (۲) Shift (۳) Ctrl (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۰۷- برای درج پاورقی در نرم افزار Word از چه ابزاری استفاده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

Insert – Reference – Footnote (۱) Insert- Symbol (۲)

Insert – Reference – Caption (۳) Edit- Go to (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۰۸- برای درج آرم وزارت خانه و نام مدرسه در تمام صفحات Word از کدام مکانها استفاده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

Header – Footer (۱) Heading Rows Repeat (۲) Heading 1,2 (۳) Style (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۰۹- جهت ترسیم شکل یا ستاره در یک اسلاید از یک فایل PowerPoint 2007، از کدام مورد زیر کمک می‌گیرید؟ (قوه قضاییه ۹۶)

Insert > Picture (۱) Insert > WordArt (۲)

Insert > ClipArt (۳) Insert > Shapes (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کار Shapes در سر برگ Insert، به منظور درج اشکال هندسی به کار می‌رود.

۱۱۰- یک فایل PowerPoint شامل ۵۲ اسلاید ایجاد کرده‌اند. فرض کنید در حین نمایش بخواهید اسلایدهای ۱۰، ۱۲ و ۱۳ نمایش داده نشود. مناسب‌ترین راه، استفاده از کدام ابزار است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

Custom Slide Show (۱) Setup Slide Show (۲)

Hide Slide (۳) From Current Slide (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر روی اسلاید مورد نظر راست کلیک کنید و گزینه Hide Slide را بر گزینید، اسلاید مورد نظر پنهان می‌شود.

۱۱۱- در محیط Access، مرتب‌سازی رکوردها بر اساس کدام یک از موارد زیر، قابل انجام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

I. حروف الفبا II. عدد III. تاریخ و زمان

(۱) I و II و III (۲) I و II

(۳) II و III (۴) I و III

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. قابلیت جستجو برای تمام موارد ذکر شده در access وجود دارد.

۱۱۲- خطای Num! در محیط اکسل در کدام مورد ظاهر خواهد شد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) حذف محتویات یک خانه توسط یک فرمول، مورد ارجاع قرار گرفته است

(۲) تایپ اشتباه یک فرمول در خانه به لحاظ نگارشی

(۳) تقسیم محتویات یک خانه بر صفر

(۴) وارد کردن فرمول در یک خانه که منجر به تولید یک عدد خیلی کوچک گردد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: طبق توضیحات زیر گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

خطای #N/A: این مقدار از یک نظر خطا محسوب می‌شود ولی از جهت دیگر یک مقدار معنادار است که می‌توانید با استفاده‌های هوشمندانه از آن فرمول‌های خود را بهبود ببخشید. N/A مخفف Not Available است و می‌تواند در سلول‌هایی که مقدارشان مشخص نیست قرار بگیرد درضمن مقدار این خطا به سلول‌های دیگری که از آن استفاده می‌کنند نیز سرایت می‌کند.

خطای #NAME!: این خطا زمانی رخ می‌دهد که اشکالی در متن فرمول وجود داشته باشد، مثلاً از تابعی استفاده کرده باشید که وجود ندارد یا به جایی ارجاع داده باشید و متن ارجاع درست نباشد. اگر شما با چنین خطایی مواجه شدید باید فرمول را بررسی کنید تا مشکلات احتمالی آن را پیدا کنید و اگر فرمول مشکلی نداشته باشد. خطا از یکی از سلول‌های دیگری که فرمول آن ارجاع داده شده باشد سرایت پیدا می‌کند.

خطای #NULL!: این خطا تنها زمانی به وجود می‌آید که برای ادرس دهی از اشتراک دو آدرس استفاده کرده باشید و این اشتراک تهی باشد، به یاد داشته باشید که این خطا به تمام فرمول‌هایی که به آن ارجاع داده باشید نیز منتقل می‌شود. خطای #NuM!: این خطا در حالت‌های زیر به وجود می‌آید:

قدر مطلق مقداری که از فرمول نتیجه می‌شود بسیار بزرگ باشد

به تابعی که ورودی عددی دارد، مقداری غیر عددی نسبت داده اید.

به تابعی که ورودی عددی دارد، عددی نسبت داده اید که در محدوده‌ی مجاز نیست.

البته بعضی از توابع مالی نیز در شرایط خاص چنین نتیجه‌ای را می‌دهند.

خطای #REF!: این خطا زمانی رخ می‌دهد که مرجع فرمول وجود داشته باشد اما عوامل به وجود آورنده‌ی به شرح زیر است:

یک سلول را cut کرده و در محلی که فرمول آن ارجاع داده بود paste کرده اید.

یک سلول را در محلی کپی کرده اید که با اصلاح فرمول آن، ارجاع به خارج از محدوده‌ی سلول‌ها منتقل نشده است.

خطای #VALVE!: این خطا از متداولترین خطاها در Excel است و دلیل به وجود آمدن او نیز می‌تواند یکی از موارد زیر باشد:

به تابعی که قرار است ورودی آن یک سلول باشد محدوده‌ای از سلول‌ها را نسبت داده اید.

فرمول عملیاتی را روی مقادیر انجام می‌دهد که مجاز نیست که جمع کردن عدد با متن نمونه‌ای از این عملیات است. به یاد داشته باشید که این خطا به تمام فرمول‌هایی که به آن ارجاع داده باشند نیز منتقل می‌شوند.

۱۱۳- آیکون روبرو، کدام نماد را در نرم افزار Power point 2007 فعال می کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

Normal (۱)

Slide Show (۲)

Slide Sorter (۳)

Notes Page (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. این آیکون نماد slide show در پاورپوینت نسخه ۲۰۰۷ می باشد.

۱۱۴- در محیط نرم افزار Power Point 2007، کدام عمل با استفاده از ویژگی های موجود در گروه زیر امکان پذیر نیست؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) بازگرداندن اسلاید به حالت اول و پاک کردن تمام اشیای موجود بر روی آن

(۲) ایجاد یک اسلاید جدید با قابلیت انتخاب آرایش های پیش فرض

(۳) تغییر آرایش یک اسلاید، بدون تغییر اشیای موجود بر روی آن

(۴) حذف کامل اسلاید به همراه تمام اشیای روی آن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. تغییر آرایش یک اسلاید و در واقع Edit کردن آن با استفاده از ویژگی های موجود در عکس امکان پذیر نمی باشد.

۱۱۵- اگر بخواهید محتویات جدول بر اساس یک ستون مرتب شود به کدام بخش مراجعه میکنید؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

Data (۴)

Review (۳)

Formulas (۲)

View (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح ۴ می باشد. جهت مرتب کردن محتویات جدول بر اساس یک ستون از گزینه Data استفاده می کنیم.

۱۱۶- به طور معمول، سازمان های دولتی از کدام دامنه برای آدرس اینترنتی خود استفاده می کنند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

gov (۲)

edu (۱)

org (۴)

com (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. دامنه سازمان های دولتی gov که مخفف Government است، می باشد.

۱۱۷- کدام مورد، می‌تواند دلیل عدم ثبت برخی از سایت‌های مشاهده شده در History مرورگر Internet Explorer باشد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) استفاده از Proxy (۲) استفاده از InPrivate Browsing

(۲) حذف سایت‌ها از روی سرور (۳) درج دامنه اشتباه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برای مرورگرها قابلیت InPrivate Browsing تعبیه شده است که با استفاده از این قابلیت، بعد از استفاده از مرورگر و بستن آن، History به صورت کامل پاک خواهد شد.

۱۱۸- کدام پوشه در یک حساب کاربری ایمیل، از نوع پوشه‌های ورودی است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) Outbox و Spam/Junk (۲) Trash و Inbox

(۳) Spam/Junk و Inbox (۴) Outbox و Trash

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. Spam/Junk و Inbox، به عنوان پوشه‌های ورودی و Trash و Outbox به عنوان پوشه‌های خروجی مد نظر هستند.

۱۱۹- عبارت R31 در شکل زیر بیانگر کدام مورد است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

R31								
	A	B	C	D	E	F	G	H
13								
14								
15								

(۱) نام فایل (۲) ردیف و ستون خانه انتخاب شده

(۳) آخرین خانه حاوی اطلاعات در کاربرگ (۴) محتویات خانه انتخاب شده

- پاسخ کارشناس R:E-Estekhdam.com: عنوان ستون می‌باشد. و عدد ۳۱ شماره ردیف در ستون R جدول می‌باشد. پس گزینه صحیح ۲ می‌باشد.

۱۲۰- در یک کاربرگ از یک فایل اکسل جهت انتخاب چند سطر که به طور متوالی واقع شده است از کدام کلید باید کمک گرفت؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) Alt (۲) Ctrl (۳) Shift (۴) Tab

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: جهت انتخاب چند سطر که به طور متوالی واقع شده است از کلید Shift استفاده می‌شود پس گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۲۱- در تصویر زیر از یک فایل اکسل کدام عبارت صحیح است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

	A	B
1	a	4
2	b	30
3	c	3
4	d	50
5	e	8
6		19
7		

(۱) Average(B1;B5) (۲) Average(B1: B5) (۳) MEDIN(B1: B5) (۴) MEDIN(B1;B5)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. زیرا اگر تمام اعداد ستون B را به هم جمع کرده و تقسیم بر ۵ نمایم به عدد ۱۹ می‌رسیم.

۱۲۲- انتخاب کدام فرمت عددی برای یک سلول از یک کاربرگ باعث می‌شود که محتویات آن سلول که فقط عدد می‌باشد. به شکل کسری نمایش داده شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) Accounting (۲) Currency (۳) Number (۴) Fraction

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. جهت نمایش محتویات یک سلول بصورت عدد کسری از Fraction استفاده می‌شود.

۱۲۳- در یک کاربرگ از یک فایل Excel، عمل فیلتر کردن بر اساس کدام داده‌ها، قابل انجام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) هر ستون (۲) هر سطر (۳) هر ستون یا هر سطر (۴) فقط سطر اول

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: در یک کاربرگ از یک فایل Excel عمل فیلتر کردن بر اساس هر ستون قابل انجام است در نتیجه گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۲۴- کدام مورد جهت مرتب سازی داده‌های یک کاربرگ از یک فایل Excel مورد استفاده قرار می‌گیرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) Data - > Filter (۲) Data - > Sort

(۳) Insert - > Chart (۴) Home -> Conditional Formatting

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۲۵- در سطرهای ۱ تا ۸ ستون A از کاربرگ اکسل اعداد ۱ تا ۸ و در همان سطرها برای ستون B اعداد ۲ تا ۹ قرار دارد و در خانه C1 دستور $=A1^B1$ را تایپ کرده و در خانه‌های C2 تا C8 کپی می‌کنیم. اگر اعداد ستون‌های A و B را حذف کنیم کدام نتیجه در ستون C حاصل خواهد شد؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) صفر (۲) #NUM (۳) #REF (۴) همان نتیجه حاصل خواهد شد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۲۶- در محیط Excel ابزار رو به رو به کدام منظور استفاده می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) همتراسازی محتویات یک خانه
(۲) درج کردن یک سمبل در یک خانه
(۳) ترکیب کردن دو یا چند خانه و وسط چین کردن محتویات خانه‌ها
(۴) افزایش پهنای یک ستون

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آیکن مورد نظر merge & center می‌باشد. که برابر ترکیب کردن دو یا چند خانه و وسط چین کردن محتویات خانه‌ها می‌باشد.

۱۲۷- با توجه به جدول زیر نتیجه دستور =sum(A1;C2) کدام مورد خواهد بود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

	A	B	C
1	3	1	4
2	2	7	5
3			

e-estekhdam.com

- (۱) ۸ (۲) ۲۲ (۳) ۳۹ (۴) ۶

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. چون علامت ; در فرمول sum ذکر شده است به این معنی می‌باشد. که فقط دو خانه a1 و c2 با هم جمع شود که حاصل ۸ می‌شود.
نکته: اگر به جای ; از: استفاده کنیم تمام خانه‌های جدول با هم جمع می‌شود که حاصل ۲۲ می‌شود.

۱۲۸- بخشی از یک کاربرگ یک فایل excel را انتخاب کرده‌اید می‌خواهید این بخش را به شکل یک جدول نمایش دهید از کدام ابزار استفاده می‌کنید؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه شماره ۲ صحیح می‌باشد. format as table

۱۲۹- فرض کنید در یک کاربرگ از یک فایل Excel، ۳۵ ستون دارید. کدام مورد به خانه ای که در سطر ۶ و ستون ۲۹ این کاربرگ قرار دارد، اشاره می‌کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) C2(6) (۲) AC6 (۳) F29 (۴) 29F

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. نام ستونهای اکسل با حروف انگلیسی نامگذاری می‌شود و پس از ستون ۲۶ ام که با حرف Z نامگذاری شده، ستونهای بعدی به صورت دو حرفی نامگذاری می‌شوند نام ستون ۲۷ ام AA ستون ۲۸ ام AB و ستون ۲۹ ام AC است.

۱۳۰ - کدام مورد در یک پرس و جو در محیط Access، نام‌هایی را بر می‌گرداند که با حرف A شروع شده باشد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

Name = "A+" (۲)

Name = "A" (۱)

Name = "A*" (۴)

Name = "A?" (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. علامت * در یک پرس جو به معنی این می‌باشد. که بعد از حرف A هر حرف و عددی می‌تواند باشد.

۱۳۱ - به کمک کدام یک از امکانات زیر میتوان متنی را در یک سلول اکسل جا نمی‌شود را شکست، تا در دو خط نمایش داده شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

Merge Cell (۴)

Wrap Text (۳)

Fill (۲)

Justify (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. جهت نمایش متنی که در یک سلول اکسل جا نمی‌شود از گزینه Wrap Text بهره می‌گیریم تا متن شکسته شود و در دو خط نمایش داده شود.

۱۳۲ - برای نوشتن فرمول از چه علامتی در ابتدای آن استفاده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

! (۴)

@ (۳)

= (۲)

(۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. برای نوشتن فرمول در اکسل در ابتدا از = استفاده می‌کنیم.

۱۳۳ - در طراحی یک فایل پاور پوینت، کدام مورد وضوح بیشتری دارد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۲) نوشته‌های تاریک با پس زمینه روشن

(۱) نوشته‌های روشن با پس زمینه تاریک

(۴) نوشته‌های روشن با پس زمینه روشن

(۳) نوشته‌های تاریک با پس زمینه تاریک

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح ۳ می‌باشد.

۱۳۴ - جهت اعمال کردن طرح‌های از پیش آماده به اسلایدهای یک فایل پاورپوینت ۲۰۰۷، از کدام ابزار کمک گرفته می‌شود؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

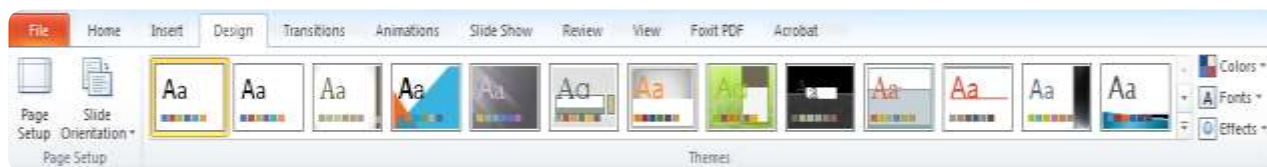
ClipArt (۴)

Slide Master (۳)

Themes (۲)

SmartArt (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح ۲ می‌باشد. به منوی design و بخش themes طبق تصویر زیر مراجعه نمایید.

۱۳۵- جهت اجرای نمایش یک فایل Power Point از اسلاید جاری از کدام مورد استفاده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

F11 (۱) F5 (۲) Shift + F5 (۳) Ctrl + F9 (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: پاسخ گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۳۶- در یک وب سایت بر روی لینک یک فایل راست کلیک می کنید، انتخاب کدام مورد باعث دانلود فایل بر روی سیستم شما خواهد شد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

Copy Link Address (۱) Save As (۲) Save Target As (۳) Copy (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. برای ذخیره سازی (دانلود) یک فایل در وب سایت، بر روی گزینه مورد نظر کلیک راست کرده و گزینه ی Save Target As را انتخاب می نمایم.

۱۳۷- در صورتی که بخواهید تمام ارائه‌های شما در محیط Power Point از یک سبک خاص پیروی کند. مناسب ترین مورد برای این کار کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) ایجاد layout استاندارد (۲) ایجاد یک فایل template

(۳) معرفی outline جدید (۴) duplicate کردن اسلایدها

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. فایل Template فایل نمونه‌ای است که از قبل ویژگی‌های خاصی را دارا می‌باشد. که سبک ویژه‌ای دارند. بنابراین، اگر بخواهیم تمام ارائه‌هایمان در محیط Power Point از یک سبک خاص پیروی کند، از Template استفاده می‌کنیم.

۱۳۸- در نرم افزار Power point 2007 مناسب ترین روش برای پرش به اسلایدهای نامتوالی در هنگام ارائه کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) تغییر به نمای Normal و انتخاب اسلاید مورد نظر

(۲) استفاده از کلیدهای جهتی چپ و راست برای بازگشت به عقب و جلو در همان نمای Slide Show

(۳) تغییر به نمای Slide Sorter و مرتب سازی اسلایدها بر اساس ترتیب نمایش در ارائه

(۴) راست کلیک بر روی اسلاید و انتخاب اسلاید مورد نظر در Go to Slide

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۳۹- شکل زیر، در نسخه‌های جدید PowerPoint (۲۰۰۷ به بعد) چه کاربردی دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) ایجاد یک نمایش دلخواه از چند اسلاید
- (۲) حرکت بین بخش‌های مختلف اسلاید
- (۳) نحوه ظاهر شدن یک اسلاید در حین نمایش
- (۴) تعیین جهت حرکت یک شکل در یک اسلاید

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. نحوه ظاهر شدن یک اسلاید در حین نمایش را نشان می‌دهد.

۱۴۰- کدام مورد در خصوص تفاوت design و layout در نرم افزار PowerPoint صحیح است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) design مربوط به ظاهر اسلاید و layout، مربوط به جایگزینی عناصر در اسلاید است.
 - (۲) layout یک اسلاید بر خلاف design آن پس از ذخیره presentation قابل تغییر نیست
 - (۳) design و layout هر زیر مجموعه از page setup هستند اما layout جزئیات بیشتری دارد
 - (۴) design تنها به تم (Theme) اسلاید ختم می‌شود اما layout فونت و رنگ نوشته‌ها را هم در بر می‌گیرد
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ - Design مربوط به ظاهر اسلاید و Layout مربوط به جایگزینی عناصر در اسلاید است.

۱۴۱- در محیط power point شکل روبرو بیانگر کدام وضعیت نمایش است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

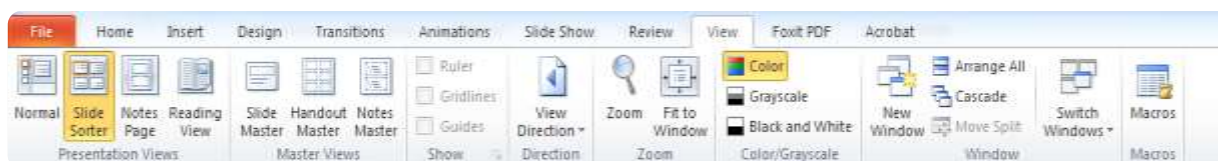
Slide Sorter (۴)

Slide Show (۳)

Reading (۲)

Normal (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: طبق شکل زیر گزینه صحیح ۴ می‌باشد.

۱۴۲ - یک فایل پاور پوینت شامل ۲۰ اسلاید دارید. ساده ترین راه برای نمایش داده نشدن اسلاید شماره ۱۵ در حین نمایش، استفاده از کدام ابزار می‌باشد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

Hide Slide (۱) Delete Slide (۲) Custom Slide Show (۳) Timing Slide Show (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. راحت ترین روش برای این مورد Hide Slide می‌باشد.

۱۴۳ - جهت زمانبندی انتقال از یک اسلاید به اسلاید دیگر از کدام زبانه استفاده می‌شود؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

Animations (۱) Slide Show (۲) Design (۳) View (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. جهت زمانبندی انتقال از یک اسلاید به اسلاید دیگر از Slide Show استفاده می‌شود.

۱۴۴ - فرض کنید بخواهید در حین نمایش یک فایل power point یک فایل صوتی در پس زمینه پخش شود. جهت اضافه کردن فایل صوتی مورد نظر از کدام بخش کمک میگیرید؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

Animation (۱) Home (۲) Insert (۳) Slide Show (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. برای اجرای یک فایل صوتی در حین نمایش یک فایل در برنامه پاورپوینت از گزینه Insert می‌توان استفاده کرد.

۱۴۵ - کدام ویژگی برای مشاهده وب سایت‌هایی که در گذشته دیده شده است استفاده می‌گردد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

favorites (۱) history (۲) cookies (۳) settings (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. تمام آدرس‌های مشاهده شده در وب، در History ذخیره می‌شوند. کلید میانبر History ترکیبی از Ctrl و H است.

۱۴۶ - اگر بخواهید برای یک اسلاید توضیحی اضافه کنید از کدام نوع نمایش استفاده میکنید؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

Notes page (۱) Outline (۲) Slide Master (۳) Normal (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: از Notes page برای ارایه توضیحات بیشتر (تهیه کننده ارایه، توضیحات تکمیلی و ...) استفاده میگردد. این نما در هنگام نمایش ارایه نشان داده نخواهد شد، اما در صورت لزوم در هنگام چاپ میتوان این نما را نیز به چاپ رساند.

۱۴۷- یک فایل power point با کدام یک از پسوندهای word قابل ذخیره سازی است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

الف) rtf ب) doc ج) dot

۱) الف و ب ۲) ب و ج ۳) فقط ج ۴) فقط الف

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سایر موارد اشتباه می‌باشد.

۱۴۸- اگر در محیط پاور پوینت ۲۰۰۷ یک فایل را به شکل نمایشی (Power Point Show) ذخیره کنیم پسوند آن کدام مورد خواهد بود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۱) ppt ۲) potx ۳) pptx ۴) ppsx

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. فایل‌ها در برنامه پاورپوینت جهت ذخیره بصورت فایل‌های نمایشی با پسوند ppsx ذخیره می‌شوند.

۱۴۹- در صورتی که یک نامه را از صندوق ورودی پست الکترونیکی خود به شکل معمولی حذف کنید کدام عمل انجام می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) انتقال از صندوق ورودی به پوشه نامه‌های حذف شده و قابل بازگردانی به صندوق ورودی

۲) کپی از صندوق ورودی به پوشه نامه‌های حذف شده و قابل بازگردانی به صندوق ورودی

۳) انتقال از صندوق ورودی به پوشه نامه‌های حذف شده و قابل بازگردانی به OUT BOX

۴) کپی از صندوق ورودی به پوشه نامه‌های حذف شده و قابل بازگردانی به OUT BOX

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در صورت حذف یک نامه از صندوق ورودی به شکل معمولی، نامه از صندوق ورودی به پوشه نامه‌های حذف شده منتقل شده و قابل بازگردانی به صندوق ورودی می‌باشد.

۱۵۰- یک فایل Power Point شامل ۶۵ اسلاید می‌باشد. اگر بخواهید در پایین هر ۶۵ اسلاید به صورت "شماره اسلاید" ظاهر شود از کدام ابزار استفاده میکنید؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

۱) Slide Master ۲) Slide Number ۳) Slide Sorter ۴) Object

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۵۱- به طور معمول اولین اسلاید در یک فایل Power Point چه نوع اسلایدی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

۱) Title and Content ۲) Title only ۳) Title Slide ۴) Blank

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: در اولین اسلاید فایل پاور پوینت برای ارائه معمولاً فقط عنوان ارائه ذکر می‌شود یعنی گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۵۲- فرض کنید داخل یک اسلاید از یک فایل PowerPoint، برای یک نوشته از ابزار Exit→fade استفاده کرده اید. کدام یک از موارد زیر، حاصل خواهد شد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) در حین نمایش این اسلاید، نوشته مورد نظر به تدریج ظاهر خواهد شد.
 - (۲) در حین نمایش این اسلاید، نوشته مورد نظر به تدریج محو خواهد شد.
 - (۳) نوشته مورد نظر به تدریج محو و سپس ظاهر خواهد شد.
 - (۴) نوشته مورد نظر به تدریج ظاهر و سپس محو خواهد شد.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۵۳- برای ایجاد حرکت در اسلایدها و جلوه‌های جایگزینی کدام پنجره در Power Point مورد استفاده قرار می‌گیرد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

Shared Workspace (۲)

Slide Transition (۱)

Slide Design (۴)

Slide Layout (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: جهت ایجاد حرکت و جلوه‌های بصری در پاور پوینت از Slide Transition استفاده می‌شود؛ در نتیجه گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۵۴- بهترین عمل برای استفاده بهینه از فضای صندوق پست الکترونیکی در طولانی مدت، کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) آرشیو ایمیل‌ها در پوشه saved
 - (۲) حذف ایمیل‌های اسپم شده
 - (۳) حذف ایمیل‌های ارسال شده و پیش نویس‌ها
 - (۴) آرشیو دوره ای ایمیل‌های مهم با استفاده از نرم افزارهای mail client
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲، ۳ و ۴ - برای بهینه‌سازی فضای صندوق پست الکترونیکی، استفاده از هر سه گزینه های ۲، ۳ و ۴ کاربردی می‌باشد.

۱۵۵- کدام مورد (موارد)، به عنوان منبع داده برای تهیه گزارش در محیط Access استفاده می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

Report. IV
IV و III (۴)Form. III
III و II (۳)Query. II
I (۲)Table. I
II و I (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۵۶- در محیط Access کدام ابزار برای انتخاب فقط یک وضعیت از بین چند وضعیت مناسب است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

Check box (۱) Text box (۲) Form (۳) Combo box (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: برای انتخاب یک گزینه از بین چند گزینه از combo box استفاده می‌شود. نکته: check box برای انتخاب چند مورد می‌باشد. که به صورت تیک وارد می‌شود و سایر گزینه‌ها نیز ابزاری برای انتخاب نمی‌باشد.

۱۵۷- در محیط access کدام ابزار برای تعیین ارتباط بین جداول مناسب است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

Macro (۱) Relationship (۲) Object (۳) Dependencies (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در محیط access برای تعیین ارتباط بین جداول گزینه ی Relationship کاربرد دارد.

۱۵۸- در محیط Access مناسب ترین ابزار برای ورود و نمایش داده‌ها کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

Form (۱) Macro (۲) Modules (۳) Report (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. فرم یکی از اجزای بانک اطلاعاتی است که واسطی بین کاربر و جداول بانک اطلاعاتی برای نمایش، ورود و ویرایش داده‌های یک یا چند جدول ایجاد می‌کند. با ایجاد فرم‌ها می‌توان عملیات ورود، ویرایش و حذف داده‌ها را ساده تر و کاربر پسندتر نمود. با استفاده از فرم‌ها می‌توان دسترسی کاربران به داده‌های جداول را کنترل کرد و به جای تمام فیلدها و رکوردها، تعداد محدودی که مورد نیاز آنهاست را در اختیار کاربران قرار داد.

۱۵۹- از کار افتادن کدام سخت افزار، باعث از کار افتادن کل سیستم می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

Monitor (۱) Random Access Memory (۲)

Network Interfase Card (۳) Mouse / keyboard (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. به دلیل اینکه نرم‌افزارها برای اجرا در حافظه RAM گسترش می‌یابند، بنابراین، با از کار افتادن RAM، کل کامپیوتر از کار می‌افتد.

۱۶۰- دریک موتور جستجوی استاندارد کدام یک از عملگرهای زیر برای جستجوی دقیقی یک عبارت به همان صورتی که وارد شده است، استفاده می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

" " (۱) + (۲) () (۳) {} (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. برای جستجوی دقیق یک عبارت به همان صورتی که وارد شده است، متن مورد نظر را داخل نماد " " قرار می‌دهیم.

۱۶۱- کدام مورد در خصوص پست‌های الکترونیکی که Marks as Read شده‌اند، صحیح است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) پست‌ها در صورت خوانده شدن، حذف می‌شوند.
 - (۲) پست‌ها بلافاصله پس از ورود به صندوق ورودی به شکل خوانده شده نمایش داده می‌شوند.
 - (۳) بدون اینکه پست‌ها باز شوند به شکلی نمایش داده می‌شوند که خوانده شده‌اند.
 - (۴) پست‌ها در صورت خوانده نشدن تا مدت زمان مشخصی، حذف می‌شوند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ایمیل‌های marks as read بدین معناست که پست‌ها بلافاصله پس از ورود به صندوق ورودی به شکل خوانده شده نمایش داده می‌شوند.

بخش دوم: اصل سوالات مهارت‌های هفتگانه ICDL (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها)

۱- برای عدم چاپ سند که در صف چاپ قرار دارد بعد از انتخاب آن در پنجره printers که با دوبار کلیک بر روی آیکون پرینتر در Taskbar ظاهر شده است، چگونه میتوان عمل کرد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) از منوی Document گزینه cancel را کلیک می‌کنیم.

(۲) از منوی Document گزینه Pause را کلیک می‌کنیم.

(۳) از منوی Printer گزینه Cancel all Documents را کلیک می‌کنیم.

(۴) همه موارد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. از همه موارد یاد شده می‌توان فرایند چاپ سندی که در حال چاپ است را متوقف کرد.

۲- تایپ قسمت http:// در نوار آدرس (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) الزامی است (۲) فقط برای سایتهای com. الزامی است

(۳) نیازی به تایپ نیست (۴) فقط برای سایتهای غیر com. الزامی است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نوشتن Http:// در نوار آدرس الزامی نیست.

۳- برای ذخیره نمودن تصاویر در وب، پس از راست کلیک بر روی تصویر چه گزینه ای را انتخاب می‌کنیم؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) Show picture (۲) save picture as

(۳) save picture (۴) history

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برای ذخیره تصویر از وبگاه، می‌توان روی تصویر مورد نظر راست کلیک نمود و سپس گزینه Save Picture As را انتخاب نمود.

۴- جهت اضافه نمودن یک سایت به فهرست سایتهای مطلوب خود، کدام یک از گزینه های زیر انتخاب می‌گردد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) Refresh (۲) Home

(۳) Favorites (۴) History

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. برای آنکه صفحه‌ای از صفحه‌های وب محبوب خودتان را باز کنید، باید منوی Favorites را در نرم‌افزار اینترنت اکسپلورر باز کنید و در لیست روی میان‌بر ویژه صفحه‌ای که می‌خواهید از آن بازدید کنید، کلیک کنید. در لیست Favorites غیر از میان‌برها شاخه هم می‌تواند وجود داشته باشد. وجود شاخه‌ها به شما کمک می‌کند تا بتوانید لیست Favorites را مرتب نگه دارید.

۵- کدام گزینه راه کار مناسبی برای کوتاه کردن مسیر در موتورهای جست و جو نمی‌باشد؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

(۱) انتخاب کلیه واژه های مناسب

(۲) وارد کردن سوال مورد نظر در قالب یک جمله کامل

(۳) استفاده از عملکردهای منطقی مانند + و -

(۴) محدود کردن جست و جو به یک یا چند سایت خاص مورد نظر در صورت وجود

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اگر سوال مورد نظر را به صورت یک جمله کامل درج کنید، مسیر جستجوی کلید واژه‌ها طولانی می‌شود.

۶- صفحه آغازین هر سایت در اینترنت چه نامیده می‌شود؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

It(۱) Address(۲) Link(۳) Home Page(۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. به صفحه آغازین هر سایت، Home Page گویند.

۷- در کادر محاوره ای display properties و تب desktop برای اینکه تصویر انتخاب شده برای زمینه، کل صفحه را بپوشاند کدام مورد را از فهرست بازشوی position باید انتخاب نمود؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

Stretch(۱) Tile(۲) Centre(۳) گزینه ۱ و ۳

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. انتخاب Stretch، یک تصویر واحد را به صورت کامل در صفحه نمایش به عنوان پس زمینه انتخاب می‌کند.

۸- جهت جستجوی فایل‌های گرافیکی با پسوند jpg که نام آنها با P شروع شده و چهار کاراکتری می‌باشند از کدام گزینه استفاده می‌کنیم؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

P ??? .Jpg(۱) P *** .Jpg(۲) P.Jpg(۳) P*.Jpg(۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۹- کدام یک از موارد زیر را پل ارتباطی بین کامپیوتر و اینترنت می‌نامند؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

IT(۱) ISP(۲) TTP(۳) ISB(۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ISP برگرفته از کلمه Internet Service Provider یعنی شرکت خدمات سرویس های اینترنت است. این شرکت ها علاوه بر نگهداری و پشتیبانی از یک خط مستقیم به اینترنت، فعالیت های متعدد دیگری نظیر نگهداری و پشتیبانی از سرویس دهندگان وب را نیز انجام می دهند. این مراکز با ارائه نرم افزارهای لازم (در صورت ضرورت)، یک رمز عبور حفاظت شده و یک شماره تلفن برای تماس با شبکه، امکان استفاده از اینترنت و مبادله نامه های الکترونیکی را در اختیار متقاضیان قرار می دهند. یک ISP توسط یک خط تلفن از شرکت مخابرات و یا امکانات ماهواره ای می تواند اینترنت را به User خود سرویس دهد.

۱۰- شبکه Lan جزء کدام شبکه ها می باشد ؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) شبکه محلی (۲) شبکه گسترده (۳) شبکه شهری (۴) همه موارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. شبکه محلی یا شبکه داخلی یا لن (LAN) یک «شبکه رایانه‌ای» است که محدوده جغرافیایی کوچکی مانند یک خانه، یک دفتر کار یا گروهی از ساختمان‌ها را پوشش می‌دهد. در مقایسه با «شبکه‌های گسترده» (WAN) از مشخصات تعریف شده شبکه‌های محلی می‌توان به سرعت (نرخ انتقال) بسیار بالاتر آنها، محدوده جغرافیایی کوچکتر و عدم نیاز به «خطوط استیجاری» مخابراتی اشاره کرد.

۱۱- انتخاب کدام گزینه باعث اتصال به اینترنت می شود ؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) Connect (۲) Disconnect (۳) Download (۴) Upload

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. انتخاب گزینه Connect منجر به اتصال به اینترنت و Disconnect منجر به قطع شدن اینترنت خواهد شد. Download یعنی بارگیر و Upload یعنی بارگزاری.

۱۲- کدام یک از موارد زیر برای پیدا کردن یک کلمه خاص در یک سند Word استفاده می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) Ctrl+F (۲) Ctrl+C (۳) Ctrl+H (۴) Ctrl+S

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. Ctrl و F، به منظور فعالسازی پنجره Navigation به کار می‌رود که با توجه به آن می‌توان کلمه ای خاص را در سند ورد یافت.

۱۳- در محیط Word 2003، به منظور اضافه کردن یک تصویر، به کدام بخش مراجعه می کنید؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) Edit (۲) Insert (۳) Tools (۴) View

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اضافه کردن تصویر در محیط ورد ۲۰۰۳، از طریق گزینه Insert انجام می‌پذیرد.

۱۴- اگر بخواهیم در یک پاراگراف از یک سند Word، بین دو کلمه یک کلمه جدید اضافه کنیم، ساده ترین راه کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) از کلمه دوم تا انتهای پاراگراف را انتخاب کرده و ببریم سپس کلمه مورد نظر را تایپ کرده و متن بریده شده را بچسبانیم.

(۲) بین دو کلمه کلیک کرده و کلمه مورد نظر را تایپ کنیم.

(۳) برای انجام این کار باید پاراگراف را مجدداً تایپ کنیم.

(۴) از ابزار Insert کمک بگیریم.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. با کلیک روی هر قسمت از سند ورد و تایپ کلمه مورد نظر، میتوان نوشته ای را افزود. بنابراین، با توجه به صورت مسئله، گزینه دوم مناسب ترین پاسخ می‌باشد.

۱۵ - کدام سند، به وسیله Excel حمایت نمی شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

Xls (۱) Xlt (۲) Xlm (۳) Mht (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. خروجی نرم افزار اکسل می تواند شامل پسوندهای مختلفی باشد اما دو فرمت XLS (نام کامل: Excel 97-2003 Workbook) و XLSX (نام کامل: Excel Workbook) دو پسوند رایج خروجی این نرم افزار می باشند. با توجه به تغییرات عمده ای که از نسخه ۲۰۰۷ در این نرم افزار رخ داد پسوند فایل اصلی برنامه اکسل از xls بهxlsx تغییر کرد که این امر با توجه به استفاده از تکنولوژی های جدید فشرده سازی و فرمت xml در پسوند فایل با حرف x نمایان شده است. برای اینکه بتوان پسوند xlsx را در نسخه های قبلی برنامه اکسل باز کرده و استفاده نمود می توان نرم افزار هماهنگ کننده مایکروسافت را نصب کرد.

۱۶ - اگر در یک فایل Excel آدرسی اشتباه باشد، کدام خطا خواهد شد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

#NAME! (۱) #N/A! (۲) #NUM! (۳) #Ref! (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. خطاهای عمده اکسل عبارتند از:
- خطای #Ref! در اکسل: این خطا هنگامی رخ میدهد که ارجاع به سلول اشتباه باشد. مثلاً ممکن است در فرمول نویسی در اکسل آدرس سلولی داده شود که وجود ندارد یا در جریان کپی فرمول ها از جایی به جای دیگر از بین رفته باشد، و یا ممکن است به صورت اشتباهی سلول های استفاده شده توسط فرمول ها پاک شوند.
- خطای #Name? در اکسل: خطای #Name? در اکسل هنگامی رخ میدهد که اکسل نتواند Text به کار رفته در فرمول را تشخیص دهد. در فرمول نویسی ها در اکسل میتوان به جای نام متعارف سلول ها از نام دلخواه برای اشاره به هر سلول استفاده نمود، در اینصورت اگر اکسل نتواند نام بکار رفته در فرمول را شناسایی کند این خطا اتفاق می افتد.
- خطای #Value! در اکسل: خطای #Value! در اکسل در موارد زیر اتفاق می افتد:
- الف) در فرمول نویسی در اکسل از سلولی استفاده شده که محتوای آن عدد نیست و بر روی آن عملیات ریاضی انجام شده
- ب) یکی از توابع ریاضی استفاده شده در فرمول نویسی دارای آرگومانی غیر عددی میباشد.
- خطای #Null! در اکسل: خطای #Null! در اکسل هنگامی اتفاق می افتد که سطر و ستون انتخاب شده دارای تقاطع نباشند.
- خطای #Div/0! در اکسل هنگامی اتفاق می افتد که یک عدد یا سلول محتوی عدد، بر عدد صفر و یا یک سلول خالی تقسیم شود.
- خطای #N/A در اکسل در موارد زیر اتفاق می افتد:
- الف) در مواردی که داده گم شده است. (Data is Missing)
- ب) در توابع مرجع و جستجو (Reference Functions) در صورتی که مقدار مورد جستجو در مرجع مورد نظر یافت نشود، این خطا نمایش داده میشود.
- ج) در صورتی که یک یا چند آرگومان اجباری یک تابع در اکسل حذف شوند و یا در صورتی که در فرمول نویسی در اکسل از تابعی استفاده شود که وجود ندارد.

خطای #Num! در اکسل هنگامی رخ می‌دهد که ماحصل یک فرمول عددی باشد که خارج از محدوده اعداد مورد قبول در اکسل باشد، این عدد میتواند عددی بسیار بزرگ و یا عددی بسیار کوچک باشد. یا ممکن است کاربر در فرمول نویسی در اکسل از تابعی استفاده کرده باشد که ایجاد حلقه مینماید و در اینصورت اکسل نمیتواند به یک پاسخ دست یابد. علاوه بر موارد فوق اگر کاربر بجای آرگومان یک تابع که باید عدد باشد آرگومانی غیر قابل قبول قرار دهد ممکن است این خطا رخ دهد.

خطای #Circular در اکسل هنگامی روی می‌دهد که در فرمول نویسی برای یک سلول اکسل به آدرس همان سلول اشاره شده باشد، مثلاً شما در یک سلول فرمولی بنویسید که مقدار همان سلول را با یک عدد ثابت جمع نماید.

خطای ##### در اکسل: در بسیاری از موارد خطای ##### در اکسل در واقع یک خطا نیست، ولی به دلیل فرمت آن، به عنوان یک خطا دسته بندی شده است، این خطا هنگامی اتفاق می‌افتد که عرض یک سلول برای نشان دادن تمام ارقام عدد نوشته شده درون آن سلول کافی نباشد. در اینصورت تنها کافیست عرض ستون مورد نظر را افزایش دهید یا از فونت کوچکتری برای نمایش عدد استفاده نمایید.

۱۷- اگر مقدار ۴/۱۳ را در یک فایل Excel وارد کنید آنرا در چه فرمتی در نظر خواهید گرفت؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) اعشاری (۲) تاریخ (۳) رشته ای (۴) عددی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح میباشد.

۱۸- به.....وضوح صفحه نمایش (Resolution) می گویند. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) میزان حافظه کارت گرافیک (۲) میزان تراکم پیکسل های صفحه نمایش
(۳) اندازه مانیتور (۴) شفافیت صفحه نمایش

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. وضوح صفحه نمایش یک تلویزیون دیجیتالی، مانیتور کامپیوتر یا ابزارهای نمایش، تعدادی پیکسل‌های مشخص است که در هر بعدی می‌توان آنها را نمایش داد.

۱۹- کدام روش نمایش محتویات پوشه‌ها محتویات پوشه را بصورت تصویر گرافیکی و کوچک نشان می‌دهد؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) Tiles (۲) Icons (۳) Thumbnails (۴) Details

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر روش نمایش را بر اساس Thumbnails، انتخاب کنیم، محتویات پوشه را به صورت تصویر گرافیکی و کوچک می‌توانیم ببینیم.

۲۰- برای بروزرسانی نرم افزار McAfee از دکمه..... استفاده می‌شود؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) Support (۲) Online (۳) Update (۴) Register

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. دکمه Update برای بروزرسانی نرم‌افزارها به کار می‌رود.

۲۱- تایپ قسمت http:// در نوار آدرس..... (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) الزامی است. (۲) فقط برای سایتهای com الزامی است.
(۳) نیازی به تایپ نیست. (۴) فقط برای سایتهای غیر com الزامی است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. تایپ قسمت http:// در نوار آدرس نیاز نیست؛ زیرا بلافاصله بعد از فشردن کلید جستجو، این عبارت به صورت اتوماتیک تایپ خواهد شد.

۲۲- ارسال و دریافت نامه را از طریق کامپیوتر را چه می‌گویند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

- Outlook (۱) Email (۲) Electronic Post (۳) همه موارد (۴)
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. همه موارد یاد شده در گزینه‌ها برای ارسال و دریافت نامه به کار می‌رود.

۲۳- کدام یک از موارد زیر برای انتخاب یک ستون در یک فایل Excel مناسب می‌باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- Shift+Space (۱) Ctrl+Space (۲)
Ctrl+Shift (۳) Ctrl+Alt (۴)
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کلید Shift + Space: برای انتخاب یک سطر به کار می‌رود. کلید Ctrl + Space: برای انتخاب یک ستون به کار می‌رود.

۲۴- در هنگام استفاده از ویندوز، با استفاده از کدام سه کلید می‌توان رایانه را راه اندازی مجدد (Reset) کرد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- Ctrl + Alt + Del (۱) Tab + Alt + Del (۲)
Shift + Alt + Del (۳) Caps Lock + Alt + Del (۴)
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. با استفاده از کلید ترکیبی Ctrl, Alt و Delete، می‌توان به منوی راه‌اندازی مجدد رایانه دسترسی پیدا کرد.

۲۵- کدام یک از پروتکل‌های (استانداردهای ارتباطی) زیر برای اینترنت مورد استفاده قرار می‌گیرد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- www (۱) Telnet (۲)
ipx (۳) Http (۴)
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. منشور انتقال ابرمتن (Hypertext Transfer Protocol) (HTTP) یک پروتکل لایه کاربرد (Application Layer) برای سیستم‌های توزیع شده می‌باشد. این پروتکل عمومی علاوه بر استفاده اصلی آن در ابرمتن‌ها در بسیاری از زمینه‌های دیگر کامپیوتری مانند سامانه نام دامنه (DNS) قابل استفاده است. از نسخه اولیه، این پروتکل در وب جهانی استفاده می‌شد و آخرین به‌روزرسانی آن در ماه جون ۱۹۹۹ تحت عنوان «HTTP/1.1» صورت گرفت. گسترش این پروتکل بر عهده نیروی ضربت مهندسی اینترنت (IETF) و کنسرسیوم وب جهان‌شمول (W3C) است.

۲۶- با فشردن هم زمان کدام یک از دو کلید زیر می‌توان یک موضوع متنی (Text) کپی شده را به یک فایل Notepad انتقال (Paste) داد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- Ctrl + v (۱) Ctrl + c (۲)
Ctrl + k (۳) Ctrl + f (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. کلید ترکیبی Ctrl + V، به منظور عمل Paste کردن و یا همان چسباندن به کار می‌رود.

۲۷- کدام یک از کلیدهای صفحه کلید معادل اجرای برنامه Search می‌باشد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) F_2 (۲) F_3

(۳) F_5 (۴) F_8

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کلید F3 به منظور اجرای Search در ویندوز کاربرد دارد.

۲۸- از کدام برنامه برای نمایش درختی پوشه‌های سیستم استفاده می‌شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) Internet Explorer (۲) My Computer

(۳) Scan Disk (۴) Windows Explorer

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ویندوز اکسپلورر، به منظور نمایش درختی پوشه‌های سیستم، بکار می‌رود.

۲۹- کدام یک از زبان‌های زیر برای ایجاد و توسعه سایت‌های اینترنتی و جستجوگرهای آن مورد استفاده قرار می‌گیرد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) DBMS (۲) FTP

(۳) HTTP (۴) HTML

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. زبان نشانه‌گذاری ابرمتنی یا زنگام یا اچ‌تی‌ام‌ال، HTML یا HyperText Markup Language در کنار سی‌اس‌اس هسته فناوری ساخت صفحه‌های وب هستند. اچ‌تی‌ام‌ال زبان توصیف ساختار صفحه‌های وب است. زبانی است برای نشانه‌گذاری ابرمتن (فرامتن) که برای تدوین قالب و طراحی صفحه‌های وب به کار می‌برند. دستورالعمل‌های این زبان، برچسب (Tag) نام دارند که محتوای یک صفحه وب، با آن‌ها، نشانه‌گذاری شده و بدین ترتیب، نحوه نمایش آن صفحه برای مرورگرهای وب، توصیف می‌شود. تاکنون ۵ نسخه از اچ‌تی‌ام‌ال عرضه شده است.

۳۰- از کلیدهای Ctrl + B برای چه منظوری استفاده می‌شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) انتخاب یک کلمه (۲) اعمال قالب پررنگ

(۳) باز کردن فایل (۴) برای خمیده کردن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کلید ترکیبی CTRL + B، به منظور اعمال خاصیت Bold یا همان برجسته‌سازی متون به کار می‌رود.

۳۱- کدام یک از موارد زیر یک فایل PowerPoint می‌باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) New.ppt (۲) New.pop

(۳) New.prt (۴) New.pmp

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پسوند فایل‌های پاورپوینت، PPT می‌باشد.

۳۲- از کدام ابزار، برای ایجاد جلوه‌های حرکتی داخل یک اسلاید استفاده میشود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

Transition (۱) Animation (۲)

Slid Design (۳) Slid master (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از Animation برای ایجاد جلوه‌های حرکتی در داخل یک اسلاید استفاده میشود و از Transition برای ایجاد جلوه‌های حرکتی بین دو اسلاید استفاده می‌شود. Slide Master اسلاید اصلی یا رهبر اسلایدی است که تمام تنظیمات انجام شده بر روی آن، بطور خودکار بر روی تمامی صفحات ایجاد می‌گردد.

۳۳- کدام مورد، در خصوص حداکثر تعداد اسلایدهای داخل یک فایل Powerpoint صحیح می‌باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۵۰ (۱) ۱۰۰ (۲) ۱۵۰ (۳) محدودیتی ندارد (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. تعداد اسلایدهای ایجاد شده در پاورپوینت، با محدودیتی روبرو نیست.

۳۴- به شرکت‌های سرویس دهنده اینترنت، چه گفته می‌شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

HTTP (۱) FTP (۲) ISP (۳) URL (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ISP بر گرفته از کلمه Provider Internet Service یعنی شرکت خدمات سرویس‌های اینترنت است. این شرکت‌ها علاوه بر نگهداری و پشتیبانی از یک خط مستقیم به اینترنت، فعالیت‌های متعدد دیگری نظیر نگهداری و پشتیبانی از سرویس دهندگان وب را نیز انجام می‌دهند. این مراکز، یک رمز عبور حفاظت شده و یک شماره تلفن برای تماس با شبکه، امکان استفاده از اینترنت و مبادله نامه‌های الکترونیکی را در اختیار متقاضیان قرار می‌دهند. یک ISP توسط یک خط تلفن از شرکت مخابرات و یا امکانات ماهواره‌ای می‌تواند اینترنت را به User خود سرویس دهد. با توجه به رشد چشمگیر اینترنت در جامعه امروز، ISP‌ها خود را مسئول می‌دانند که در مقابل تقاضای بی‌شمار کاربران، بتوانند بهترین خدمات را داشته باشند. مسلم است که یک ISP اگر بخواهد بهترین باشد باید این ارتباط قوی بین دنیای اینترنت و یک کاربر را با ارائه بهترین خدمات، قویتر سازد.

ISP را می‌توان به سه نوع محلی (Local)، منطقه‌ای (Regional) و جهانی (World) تقسیم کرد.

۳۵- کوچکترین واحد اندازه‌گیری اطلاعات کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

کلمه (۱) بیت (۲) بایت (۳) کیلو بایت (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کوچکترین واحد اندازه‌گیری اطلاعات، بیت است.

۳۶- کدام یک از موارد زیر از ابزارهای ذخیره‌سازی داده نمی‌باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

حافظه جانبی (۱) دیسک سخت (۲) Ram (۳) USB (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. یواس بی برای استانداردسازی ارتباط دستگاه‌های کامپیوتر (همچون کیبرد، دستگاه اشاره‌ای، دوربین دیجیتال، پرینتر، مدیاپلیرهای قابل حمل، حافظه جانبی و راه‌انداز شبکه) به کامپیوتر است (برای ارتباطات و همچنین تغذیه الکتریکی). آن همچنین در دستگاه‌های دیگر مرسوم است، همچون گوشی‌های هوشمند و کنسول‌های بازی. یواس بی به طور مؤثری جایگزین بسیاری واسط‌های پیشین شده‌است. همچون درگاه سریال و درگاه موازی و همچنین شارژرهای مجزای دستگاه‌های قابل حمل.

۳۷ - کدام مورد، به لحاظ ابزارهای مورد استفاده در برقراری ارتباط بین دو یا چند کامپیوتر با بقیه، متفاوت می‌باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) مودم (۲) کابل شبکه (۳) مرورگر وب (۴) خط تلفن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مودم، کابل شبکه و خط تلفن، جزء سخت‌افزارهای ارتباطی می‌باشند در حالی که مرورگر وب نوعی نرم افزار است.

۳۸ - کدام یک از موارد زیر منجر به بسته شدن یک پنجره می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) Alt+F4 (۲) Shift + C (۳) Shift + S (۴) Alt + X

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ترکیب کلید های Alt و F4 منجر به بسته شدن پنجره و یا نرم افزار می شود.

۳۹ - کدام یک از موارد زیر، لیست برنامه های در حال اجرا را نشان می دهد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) Menubar (۲) Titlebar (۳) Taskbar (۴) Quick Lunch

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. به نوار افقی پایین دسکتاپ که نشان دهنده برنامه ها و پنجره های ویندوز است، تسکبار (Taskbar) گفته می‌شود. در سمت چپ این نوار منوی استارت قرار دارد و در سمت راست آن ساعت و تاریخ دیده میشود.

Taskbar به معنای نوار وظایف است. دلیل اصلی نام گذاری Taskbar این است که همه برنامه ها یا وظایفی که ویندوز در حال اجرای آنها است در این نوار قابل مشاهده هستند.

۴۰ - در محیط WORD2007، پسوند پیش فرض برای ذخیره سازی یک سند Word کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) Txt (۲) Dot (۳) Doc (۴) Docx

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. پسوند فایل های ورد ۲۰۰۷ Docx و در وردهای قبل از ۲۰۰۷، Doc می باشد.

۴۱ - اساسی ترین وسیله برای اتصال یک کامپیوتر خانگی به اینترنت کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) مودم (۲) کابل شبکه (۳) سرور اینترنت (۴) مرورگر وب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مودم جزء اساسی ترین وسیله برای اتصال یک کامپیوتر خانگی به اینترنت است. مرورگر وب، سخت افزار نیست، بلکه نرم افزار است. سرور اینترنت، جزء ملزومات خانگی نیست. برای اتصال به اینترنت، حتماً نیاز به کابل شبکه نداریم؛ بلکه در بیشتر موارد، می توان از وای فای استفاده کرد.

۴۲ - Email به کدام منظور زیر مورد استفاده قرار میگیرد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) دریافت خبرهای روزانه (۲) دریافت فایل های الکترونیکی

(۳) بارگذاری فایل های الکترونیکی روی وب (۴) فرستادن و دریافت نامه های الکترونیکی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. خبرهای روزانه و فایل های الکترونیکی را می توان از مرورگر وب و یا وبگاه های مربوطه دریافت نمود اما فرستادن و دریافت نامه های الکترونیکی، مخصوص ایمیل است.

۴۳ - فایل های Access با چه قالبی ذخیره می شوند؟ (بانک ملت سال ۹۴)

(۱) Docx (۲) BMP (۳) Accdb (۴) PPTX

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. گزینه یک و چهارم، برای فایل های ورد و پاورپوینت می باشد. BMP نوعی فرمت گرافیکی است. BMP یک فرمت ساخته شده توسط کمپانی Microsoft میباشد که میتواند در پالت رنگ خود ۲ رنگ (۱ بیت)، ۱۶ رنگ (۴ بیت)، ۲۵۶ رنگ (۸ بیت)، ۶۵۵۳۶ رنگ (۱۶ بیت) یا ۱۶,۷ میلیون رنگ (۲۴ بیت) داشته باشد. فرمت BMP رنگ شفاف (Transparent) را نیز شامل میشود.

۴۴ - هر فایل Excel بصورت پیش فرض چند کاربرگ دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. تعداد کاربرگ های پیش فرض اکسل ۳ عدد می باشد که می توان در تنظیمات آن را از یک تا ۲۵۵ عدد تغییر داد.

۴۵ - برنامه اکسل جزء کدام یک از برنامه های زیر به حساب می آید؟ (بانک ملت سال ۹۴)

(۱) صفحه گسترده (۲) بانک اطلاعاتی

(۳) زبان برنامه نویسی (۴) واژه پرداز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. صفحه گسترده به صفحات جدول بندی شده که قابلیت انجام محاسبات ریاضی را دارند صفحه گسترده می گویند. صفحه گسترده (spreadsheet) نوعی نرم افزار است که برای ساده کردن ورود اطلاعات (data entry) و انجام محاسبات ریاضی طراحی شده اند. نرم افزارهای LibreOffice Calc و اکسل و همچنین SPSS نمونه ای از این برنامه ها هستند.

راهنمایی: با توجه به شکل زیر به سه سوال زیر پاسخ دهید.

۴۶ - فرض کنید بخواهید با انتخاب نوشته "بانک مرکزی" رنگ آنرا به قرمز تغییر دهید، از کدام ابزار کمک می‌گیرید؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. برای تغییر رنگ نوشته‌ها از ابزار کمک می‌گیریم.

۴۷ - چند پاراگراف در متن مشاهده می‌شود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۱۵ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. علامت ¶ در انتهای پاراگراف، نشان‌دهنده یک پاراگراف مستقل است.

۴۸ - یک فایل PowerPoint را با کدام پسوند ذخیره کنیم تا همیشه در وضعیت Slid Show باز شود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

Pot (۱) ppt (۲) pps (۳) wmv (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. هنگامیکه اسلایدهای خود را به طور معمولی ذخیره می‌کنیم در حقیقت فایلی با پسوند ppt ایجاد کرده ایم، از خصوصیت این نوع فایل‌ها این است که هنگام اجرا حتما باید برنامه پاورپوینت روی سیستم موجود باشد و فایل ذخیره شده در برنامه اصلی باز می‌شود و زمانی که بخواهیم فایل خود را ویرایش کنیم از این نوع ذخیره سازی استفاده می‌کنیم.

پسوند دیگری که می‌توان فایل‌های پاورپوینت را ذخیره کرد PPS می‌باشد که به فایل‌ها حالت اجرایی می‌دهد یعنی برای باز کردن چنین فایل‌هایی نیازی به وجود خود برنامه نیست و می‌توان آن را به راحتی نمایش داد. یکی از نماهای پاورپوینت، Slide

Show است که وظیفه صرفاً نمایش را بر عهده دارد و در این حالت اجازه هیچ گونه تغییری در محتوای اسلاید نخواهد داشت و حالت امنیتی به فایل می‌دهد.

نوع سوم ذخیره سازی پسوند pot. است که فایل حالت Template یا الگو را ذخیره می‌کند. از این قالب وقتی استفاده می‌کنیم که بخواهیم فایل را با فرمت خاصی که ساخته ایم نگه داریم. منظور از قالب بندی تعیین Background، نوع Font، اندازه و ... می‌باشد.

۴۹ - کدام مورد متفاوت از سایر موارد است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

Mozilla Firefox (۲)

Opera (۱)

Google (۴)

IE (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گزینه های یک، دو و سه، مرورگر اینترنت می‌باشند ولی گزینه چهارم نوعی موتور جستجو می‌باشد.

۵۰ - فرض کنید بخواهید با هر بار باز کردن مرورگر خود، صفحه وب شعبه مرکزی بانک سپه بارگذاری شود، به منظور تنظیم، به کدام بخش مرورگر مراجعه می‌کنید؟ (بانک سپه سال ۹۳)

Home Page (۲)

Bookmark (۱)

Startup (۴)

History (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. Home Page، به منظور قرار دادن وبگاهی خاص برای شروع کار با مرورگر استفاده می‌باشد؛ به این صورت که هرگاه مرورگر را اجرا می‌کنیم، آن آدرس خاص، نمایش داده می‌شود.

۵۱ - کدام مورد از پوشه های استاندارد پست الکترونیکی یاهو محسوب نمی‌شود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

Draft (۴)

Personal (۳)

Sent (۲)

Spam (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. Draft، Sent، Spam و جزء پوشه‌های استاندارد یاهو می‌باشند.

۵۲ - ساده ترین راه برای نوشتن کلمه Adsl با حروف بزرگ کدام مورد است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) استفاده از Symbol

(۲) استفاده از Caps Lock

(۳) پایین نگه داشتن کلید Alt و تایپ کردن کلمه

(۴) پایین نگه داشتن کلید Shift و تایپ کردن کلمه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. Caps Lock، به منظور قفل کردن صفحه کلید روی نوشتن حروف بزرگ به کار می‌رود.

۵۳- به منظور ایجاد یک جدول در محیط Word2007، به کدام بخش مراجعه می‌کنیم؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

Home (۴) Insert (۳) Page Layout (۲) Edit (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. از برگه Insert و از گروه Tables، ابزار Table را به منظور ایجاد یک جدول انتخاب می‌کنیم.

۵۴- از چه دستوری برای برگرداندن فایل‌های حذف شده استفاده می‌شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

Rename (۴) Remove (۳) Restore (۲) Redo (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. دستور Restore برای برگرداندن فایل‌های حذف شده بکار می‌رود.

۵۵- کدام یک از گزینه‌های زیر نمایانگر یک پست الکترونیکی است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

D:\Email\standard (۲) http://vianet.com/index.htm (۱)

chamindae.org/teachers/mailaddresses (۴) joesmart@billme.com (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۵۶- اگر شما بخواهید که یک کپی ایمیل تان برای گیرنده‌ای فرستاده شود، می‌توانید آدرس ایمیل او را در قسمت CC (copy to) وارد کنید، حال اگر شما ایمیل تان را از طریق (bcc) ارسال کنید. چه اتفاقی خواهد افتاد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) دو کپی برای گیرنده فرستاده می‌شود.

(۲) یک کپی از ایمیل برای خودتان فرستاده می‌شود.

(۳) یک کپی از ایمیل برای گیرنده bcc نمی‌تواند آدرس فرستنده ایمیل خود را نیز ببیند.

(۴) یک کپی از ایمیل برای گیرندگان bcc فرستاده می‌شود و گیرنده bcc می‌تواند آدرس فرستنده ایمیل خود را نیز ببیند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. CC مخفف کلمه‌ی Carbon copying به معنی کپی کردن با کاغذ کاربن است. در واقع CC کارکاربن را انجام می‌دهد و یک کپی از ایمیلتان را به گیرنده‌های انتخاب شده می‌فرستد. BCC مخفف کلمه‌ی Blind carbon copy است و به معنی کپی پنهان است (Blind = ناخوانایی) یعنی گیرنده‌هایی که در کادر BCC هستند توسط دیگر گیرنده‌ها (چه در BCC و چه در CC) قابل شناسایی نیستند. مثلاً فرض کنید شما می‌خواهید به ۴ نفر یک ایمیل را ارسال کنید. اگر شما افراد A و B را در کادر CC (یا To) و افراد C و D را در کادر BCC قرار دهید، گیرنده‌ی A ایمیل گیرنده‌ی B و گیرنده‌ی B ایمیل گیرنده‌ی A را خواهد دید. اما گیرنده‌ی C گیرنده‌ی A و B را خواهد دید (مانند گیرنده‌ی D) پس گیرنده‌های C و D یکدیگر را نخواهند دید. پس بهتر است زمانی که نمی‌خواهیم گیرنده‌های مختلف از ایمیل‌های یکدیگر با خبر شوند بهتر است همه‌ی آنها را در BCC تایپ کنیم.

۵۷- ترتیب اجرای دستورالعمل‌ها در یک برنامه تحت نظارت کدام یک از واحدهای زیر صورت می‌گیرد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

ALU (۴) MEMORY (۳) CPU (۲) CU (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. واحد کنترل از مدارهای الکترونیکی پیچیده‌ای تشکیل شده است که بر عملکرد ریزپردازنده نظارت دارد. این واحد وظیفه اجرای دستورات را بر عهده ندارد، اما مشخص می‌کند که هر قسمت چه وظیفه‌ای دارد و ترتیب اجرای دستورالعمل‌ها را هم مشخص می‌کند. این واحد هماهنگ‌کننده فعالیت‌های سیستم کامپیوتری می‌باشد. هنگامی که برنامه‌ای اجرا می‌شود، دستورالعمل‌های برنامه از حافظه اصلی واکشی شده و در درون ثبات‌ها قرار می‌گیرند؛ سپس توسط واحد کنترل رمزگشایی شده و براساس دستورالعمل جاری واحد کنترل سیگنال‌های لازم را به اجزای کامپیوتر اعمال می‌کند تا عمل پردازش به درستی انجام شود. بنابراین وظایف واحد کنترل واکشی (خارج کردن دستورالعمل‌ها از حافظه به واحد پردازش) و رمزگشایی دستور (تفسیر دستورالعمل‌ها برای اجرا) و اعمال سیگنال‌های مناسب به سایر اجزا با توجه به دستورالعمل رمزگشایی شده می‌باشد. واحد کنترل با انتخاب و ترجمه دستورالعمل‌ها و پیگیری برای اجرای آن‌ها، نظارت بر ورود و خروج داده‌های CPU و مدیریت CPU را بر عهده دارد. به عبارت دیگر واحد کنترل نقش هدایت‌کننده را دارد و بر ورود داده‌ها از طریق واحد ورودی، ذخیره آن‌ها در حافظه، انتقال آن‌ها از واحد حافظه به واحد ALU و خروج اطلاعات از طریق واحد خروجی نظارت دارد. پس وظایف واحد کنترل عبارتند از: تفسیر دستورات - تعیین آدرس - برقراری ارتباط بین اجزاء مختلف کامپیوتر - نظارت بر انجام کلیه امور.

۵۸- اسکنر و پرینتر به ترتیب چه دستگاه‌هایی هستند؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) خروجی، ورودی
(۲) خروجی، خروجی
(۳) ورودی، ورودی
(۴) ورودی، خروجی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اسکنر جزء وسایل ورودی و پرینتر جزء وسایل خروجی محسوب می‌شود.

۵۹- ویندوز XP از برنامه‌ای بنام..... جهت مدیریت فایل‌ها و پوشه‌ها استفاده می‌کند. (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) internet explorer
(۲) windows explorer
(۳) Microsoft outlook
(۴) outlook express

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ویندوز اکسپلورر، به منظور مدیریت فایل‌ها به صورت درختی استفاده می‌شود.

۶۰-..... کلید میانبر CUT برای انتقال دادن است. (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) Ctrl + del
(۲) Alt + del
(۳) Shift + del
(۴) Ctrl + x

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. Ctrl + X، کلید میانبر عمل Cut است.

۶۱- صفحات وبی که قبلاً مشاهده کرده اید در کجا قرار دارد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) Favorites
(۲) History
(۳) Safety
(۴) Options

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. آدرس همه صفحات وبی که ما جستجو می‌کنیم، در History ذخیره می‌شوند. به منظور دسترسی به History از ترکیب کلید Ctrl و H استفاده کنید.

۶۲ - ساده ترین راه برای یکسان سازی فرمت یک بخش از سند با بخش دیگری در همان سند، استفاده از کدام ابزار است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

font (۲)

Format Painter (۱)

View (۴)

References (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ابزار Format Painter برای کپی برداری از فرمت متنی و قرار دادن این فرمت بر متن دیگر به کار می‌رود؛ به طوری که فرمت در متن اول و دوم به صورت یکسان ظاهر خواهد شد.
- راهنمایی: شکل زیر، نمرات درس اقتصاد خرد دانشجویان رشته مدیریت امور بانکی را نشان می‌دهد، با توجه به شکل به چهار سوال زیر پاسخ دهید.

No	Student ID	medium	final	Home W	Score
1	9223582	2	10.5	2	14.5
2	9223583	3	10	0	13
3	9223584	1.25	9	2	12.25
4	9223585	3.5	8.5	2	14
5	9223586	1	6.75	2	11.75
6	9223587	4.75	6.5	2	13.25
7	9223588	2	5	2	9
8	9223589	6.75	5.5	2	14.25
9	9223590	5	6	2	13
10	9223591	1.75	9	2	11.75
11	9223592	3.25	8.25	1	12.5
12	9223593	3.25	8.5	1	12.75
13	9223594	4.5	11	1	16.5
14	9223595	3.5	13.5	1	18
15	9223596	2	6.5	1	9.5
16	9223597	2.75	18	1	15.75

۶۳ - فرض کنید طول محتویات خانه E1، از سایر خانه های ستون E، بلندتر است، ساده ترین راه به منظور این که عرض ستون E، فقط به اندازه ای افزایش یابد که کلمه Home work به طور کامل دیده شود، کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) روی مرز خانه های E و F دوبار کلیک چپ شود.
- (۲) روی مرز خانه های E و D دوبار کلیک چپ شود.
- (۳) روی مرز خانه های E و D یکبار کلیک چپ کرده و به سمت چپ بکشیم.
- (۴) روی مرز خانه های E و F یکبار کلیک چپ کرده و به سمت راست بکشیم.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. با دوبار چپ کلیک بر مرز خانه های E و F، عرض آن به اندازه طولانی ترین سلول موجود در ستون E گسترش می‌یابد.

۶۴ - مناسب ترین ابزار برای نمایش دانشجویانی که نمره نهایی آنها از ۱۴ بالاتر است، کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

View (۱)	Sort (۲)	Function (۳)	Filter (۴)
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. معمولاً حجم اطلاعات ما در اکسل بسیار زیاد است و ممکن است هر بار ما فقط به یک مورد خاص احتیاج داشته باشیم. با کمک فیلتر کردن اطلاعات در اکسل به آسانی می‌توانیم دقیقاً به اطلاعات مدنظرمان، دست پیدا کنیم. در واقع فیلتر کردن این امکان را در اختیار شما قرار می‌دهد که انتخاب کنید در ستون و یا ستون‌های مورد نظر شما، کدام اطلاعات و رکوردها نمایش داده شوند و کدام نشوند که این انتخاب با معیارهای خاصی نیز همراه است.			

۶۵ - اگر فرمت خانه E3 را از General به Number تغییر دهیم، نتیجه کدام خواهد بود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۰ (۱)	۰,۰۰ (۲)	۳ (۳)	0.00E + 0. (۴)
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. عملگر Number، عدد داخل سلول را از حالت عمومی به حالت اعشاری تا دو رقم اعشار به صورت پیشفرض تبدیل خواهد نمود.			

۶۶ - مناسب ترین راه برای اضافه کردن یک نمره به نمرات ستون C، کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) به صورت دستی، یک نمره به نمرات ستون C اضافه شود.	۲) در خانه C2، دستور "1+2=" را تایپ کرده و این دستور را در سایر خانه‌های این ستون کپی کنیم.	۳) در خانه C2 دستور "(sum (C2;1) =" را تایپ کرده و این دستور را در سایر خانه‌های این ستون کپی می‌کنیم.	۴) در خانه H2، دستور "(sum (C2+1) =" را تایپ کرده و این دستور را در سایر خانه‌های این ستون کپی کرده و نتایج بدست آمده را به ستون C منتقل می‌کنیم.
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با اضافه کردن یک عدد به آدرس سلولی خاص، باعث می‌شود، به آن آدرس آن عدد اضافه شود. حال اگر سلول حاصله را کپی کنید و در ردیف‌های دیگر Paste کنید، ردیف جدید با عدد قبلی جمع می‌شوند.			

۶۷ - ابزار Transition در محیط PowerPoint به کدام منظور استفاده می‌شود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

۱) شروع نمایش یک فایل	۲) تبدیل فایل به یک فایل Word	۳) متحرک سازی یک نوشته در یک اسلاید	۴) نحوه محو شدن یک اسلاید و ظاهر شدن اسلاید بعدی
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. برای جابه جایی و متحرک سازی اسلایدها در نرم افزار پاورپوینت می‌بایست در سربرج Transition یا انتقال، ابتدا اسلاید مورد نظر خود را انتخاب کنید و سپس بر روی افکت مورد نظر خود در بخش Transition to This Slide، کلیک کرده و نتیجه را ملاحظه نمایید. ضمن اینکه با کلیک بر روی کلید Preview می‌توان افکت اعمال شده را بر روی متحرک سازی اسلاید خود مشاهده نمایید.			

۶۸ - کدام مورد یک اسلاید جدید در فایل PowerPoint ایجاد میکند؟ (بانک سپه سال ۹۳)

Alt+N (۱) Alt+P (۲) Ctrl+M (۳) Ctrl+N (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. Ctrl + M به منظور ساخت اسلایدی جدید به کار می‌رود در حالی که Ctrl + N به منظور ساخت سندی جدید از پاورپوینت به کار می‌رود.

۶۹ - از کدام اشکال زیر جهت نمایش عملیات محاسباتی در فلوچارت استفاده می‌شود؟ (استاندارد ها سال ۹۱)

بیضی (۱) مستطیل (۲) متوازی الاضلاع (۳) لوزی (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از مستطیل به عنوان انجام عملیات محاسباتی در فلوچارت استفاده می‌شود. بیضی: از این علامت برای نمایش پایان و شروع برنامه استفاده می‌شود. متوازی الاضلاع: برای نشان دادن ورودی داده و خروجی اطلاعات استفاده می‌شود. لوزی: برای بیان انتخاب پاسخ بلی یا خیر و تعیین کننده مسیر انتخاب خواهد بود. دایره: از دایره برای اتصال استفاده می‌شود. علامت [.... : برای توضیحات استفاده می‌شود. لش: برای رفتن به دستورالعمل بعدی استفاده می‌شود.

۷۰ - افزایش مقدار حافظه RAM کامپیوتر باعث کدامیک از موارد زیر خواهد شد؟ (استاندارد ها سال ۹۱)

افزایش میزان سرعت CPU (۱) افزایش مقدار حافظه دیسک سخت (۲)

افزایش کیفیت تصاویر (۳) افزایش مقدار حافظه مورد استفاده نرم افزارها (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هر چه حافظه RAM بیشتر باشد، حافظه در دسترس نرم افزارها جهت اجرا نیز بیشتر می‌شود.

۷۱ - اینترنت جزء کدامیک از شبکه های زیر است؟ (استاندارد ها سال ۹۱)

Lan (۱) Wan (۲) star (۳) Bus (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شبکه WAN یک شبکه گسترده است که از ترکیب چند شبکه LAN بوجود می‌آید. شبکه LAN یک شبکه محلی است و قابل اجرا به یک سری کامپیوترها به صورت محدود. در صورتی که WAN یا شبکه های گسترده، شبکه های کشوری و جهانی است همچون اینترنت.

۷۲ - محل اتصال پرینتر، ماوس و ... به کامپیوتر چه نام دارد؟ (استاندارد ها سال ۹۱)

Bus (۱) Port (۲) Slot (۳) Socket (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. Port، درگاهی است ورودی که چیزی از طریق آن وارد می‌شود یا درگاهی است خروجی که چیزی از طریق آن خارج می‌شود یا هر دو. بنابراین، محل اتصال پرینتر، ماوس و ... از طریق Port صورت می‌پذیرد.

۷۳ - علامت آدرس پست الکترونیک چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

@ (۱) © (۲) & (۳) www. (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. @ به عنوان علامتی برای آدرس پست الکترونیک به کار می‌رود.

۷۴- برای درج در جدول کدام مراحل صحیح است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) منوی Table گزینه Insert Table

(۲) منوی Table گزینه Insert Row

(۳) منوی Table گزینه Insert Column

(۴) هیچکدام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برای اینکه بخواهیم یک جدولی را درج کنیم، از منوی Table، گزینه Insert Table را انتخاب می‌کنیم.

۷۵- در ترسیم اشکال نگه داشتن کدام کلید باعث می‌شود که حرکت اشاره گر ماوس به صورت پیوسته باشد؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) Alt

(۲) Shift

(۳) Ctrl

(۴) هیچکدام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. با نگه داشتن دکمه Shift، و حرکت دادن اشاره گر ماوس، ترسیم اشکال به صورت پیوسته خواهد بود.

۷۶- برای پنهان کردن سطرهای دلخواه چه عملیاتی انجام می‌شود؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) Format → Hide → Row

(۲) Format → Hide → Column

(۳) Format → Unhide → Row

(۴) Format → Unhide → Column

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۷۷- برای تنظیم فونت سلولها به چه صورت عمل می‌کنیم؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) Formatting → Font → Format Cell

(۲) Formatting → Alignment

(۳) Formatting → Pattern

(۴) Formatting → Border

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۷۸- مهمترین نرم افزاری که ارتباط بین کاربر، سخت افزار و نرم افزار را برقرار می‌کند چه نام دارد؟ (استاندارداری ها سال ۹۱)

(۱) مترجم ها

(۲) سیستم عامل

(۳) نرم افزارهای کاربردی

(۴) زبان های برنامه نویسی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. سیستم عامل یا سامانه عامل نرم افزاری است که مدیریت منابع رایانه را به عهده گرفته و بستری را فراهم می‌سازد که نرم افزار کاربردی اجرا شده و از خدمات آن استفاده کنند. سیستم عامل جزء ضروری ترین نرم افزارهای یک سیستم کامپیوتری است. سیستم عامل خدماتی به برنامه های کاربردی و کاربر ارائه می‌دهد.

برنامه‌های کاربردی یا از طریق واسطه‌های برنامه‌نویسی کاربردی و یا از طرق فراخوانی‌های سیستم به این خدمات دسترسی دارند. با فراخوانی این واسطه‌ها، برنامه‌های کاربردی می‌توانند سرویسی را از سیستم عامل درخواست کنند، پارامترها را انتقال دهند، و پاسخ عملیات را دریافت کنند. ممکن است کاربران با بعضی انواع واسط کاربری نرم‌افزار مثل واسط خط فرمان یا یک واسط گرافیکی کاربر با سیستم عامل تعامل کنند. برای کامپیوترهای دستی و رومیزی، عموماً واسط کاربری به عنوان بخشی از سیستم عامل در نظر گرفته می‌شود.

در سیستم‌های بزرگ و چند کاربره مثل یونیکس و سیستم‌های شبیه یونیکس، واسط کاربری معمولاً به عنوان یک برنامه کاربردی که خارج از سیستم عامل اجرا می‌شود پیاده‌سازی می‌شود. نمونه‌هایی از محبوب‌ترین سیستم‌عامل‌های نوین شامل: اندروید، بی‌اس‌دی، آی‌اواس، لینوکس، اواس ده، کیوان‌اکس، مایکروسافت ویندوز، ویندوز فون و زد/اواس می‌باشند.

۷۹ - چاپگر، ماوس و صفحه کلید به ترتیب از راست به چپ جزو کدام یک از واحد‌های کامپیوتری می‌باشند؟ (استاندارد ۹۱ سال)

(۱) خروجی - ورودی - ورودی (۲) خروجی - ورودی - خروجی

(۳) ورودی - خروجی - ورودی (۴) ورودی - خروجی - خروجی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. چاپگر، وسیله‌ای خروجی؛ ماوس، وسیله‌ای ورودی و صفحه کلید نیز ورودی می‌باشد.

۸۰ - برای جایگزین نمودن کلمه‌ای با کلمه یا عبارت دیگر به چه صورت باید عمل نمود؟ (استاندارد ۹۱ سال)

(۱) منوی Edit دستور Repeat (۲) منوی Edit دستور Replace

(۳) منوی File دستور Replace (۴) منوی Edit دستور Go to

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. البته می‌توان با استفاده از کلیدهای ترکیبی Ctrl و H به ابزار Replace دسترسی داشت.

۸۱ - با ترکیب کدام یک از کلیدهای زیر می‌توان کل محتوای یک پنجره را انتخاب کرد؟ (استاندارد ۹۱ سال)

(۱) Alt+A (۲) Ctrl+A (۳) Shift+A (۴) Alt+C

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. Ctrl و A، در اغلب نرم‌افزارها حکم Select All را داشته و منجر به انتخاب همه محتویات می‌شود.

۸۲ - در مهارت‌های هفت گانه ICDL کدام نرم‌افزار به عنوان "بانک اطلاعاتی" محسوب می‌شود؟ (استاندارد ۹۱ سال)

(۱) اکسس (۲) Word

(۳) Outlook Express (۴) اکسل

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اکسس، به عنوان پایگاه داده و یا همان بانک اطلاعاتی محسوب می‌شود. مایکروسافت اکسس (Microsoft Access) یکی از اجزای مایکروسافت آفیس است که برای ایجاد پایگاه داده‌های

رابطه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد. این نرم‌افزار پایگاه داده جت را با یک واسط کاربری گرافیکی و ابزاری جهت تولید نرم‌افزار ترکیب نمود.

۸۳- دستورات داخلی دستوراتی هستند که: (استاندارد ۹۱ سال)

- (۱) برای اجرا حتماً باید در مسیر جاری باشند.
- (۲) برای اجرا نیاز به Path دارند.
- (۳) در حافظه جانبی قرار دارند.
- (۴) هنگام راه اندازی سیستم وارد حافظه می‌شوند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. دستورات داخلی: فایلی بنام این دستورات وجود ندارد و وقتی سیستم راه اندازی می‌شود، کامپیوتر (سیستم) از قبل خودش این دستورات را می‌داند و در COMMAND.COM قرار دارند. فرمانهای داخلی آن دسته از فرمانها هستند که با روشن کردن کامپیوتر و راه اندازی سیستم، از روی دیسک به حافظه RAM آورده شده و در آنجا به صورت ماندگار باقی می‌مانند. برای پیدا کردن این فرمانها نیازی به جستجو در دیسکها نخواهد بود. برخی از فرمانهای داخلی عبارتند از: DIR, MD, RD, CD, CLS, VER, DATE, TIME, PROMPT, SET, COPY, TYPE, REN, VERIFY.

۸۴- کدام یک جملات زیر درست است؟ (استاندارد ۹۱ سال)

- (۱) زبان ماشین از زبان اسمبلی ساده تر است.
- (۲) زبان ماشین نیازی به زبان مفسر یا مترجم ندارد.
- (۳) کد عملیات در همه ی زبان های ماشین مشابه است.
- (۴) تمام زبان های سطح بالا هم دارای مفسر و هم دارای مترجم هستند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کد ماشین یا زبان ماشین یک مجموعه از دستورالعمل‌هاست که مستقیماً توسط واحد پردازش مرکزی یک کامپیوتر (CPU) اجرا می‌شوند. هر دستورالعمل یک کار خاص را انجام می‌دهد، به عنوان مثال: یک بارگذاری، یک پرش یا یک عملیات ریاضیاتی روی یک واحد از داده‌ها در یک رجیستر CPU یا حافظه. هر برنامه‌ای که توسط CPU اجرا می‌شود، از مجموعه‌ای از دستورالعمل‌ها تشکیل شده است.

کد ماشین عددی (منظور کد اسمبلی نیست) ممکن است به عنوان پایین‌ترین سطح نمایش یک برنامه کامپیوتری کامپایل شده، (یا سرهم شده) و یا به عنوان یک زبان برنامه‌نویسی وابسته به سخت‌افزار اولیه در نظر گرفته شود. علی‌رغم اینکه مستقیماً امکان نوشتن برنامه‌ها به صورت کد ماشین عددی وجود دارد، مدیریت کردن بیت‌های تک و محاسبه آدرس‌های عددی و ثابت‌ها به صورت دستی، خسته کننده و خطاپذیر است. به این دلیل، کد ماشین تقریباً هیچگاه برای نوشتن برنامه‌ها مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

زبان اسمبلی یا همگذاری یک زبان برنامه‌نویسی سطح پایین برای رایانه‌ها و دیگر دستگاه‌های برنامه‌پذیر است که رابطه یک-به-یک با دستورالعمل‌های زبان ماشین معماری رایانه دارد. هر زبان اسمبلی مختص به یک معماری رایانه خاص است، برخلاف بیشتر زبان‌های برنامه‌نویسی سطح بالا که با معماری‌های مختلف سازگار هستند ولی برای اجرا شدن به مفسر و مترجم نیاز دارند.

زبان اسمبلی با استفاده از یک برنامه جانبی به نام اسمبلر یا همگذار، به کد ماشین قابل اجرا تبدیل می‌شود؛ به این فرایند تبدیل، اسمبل کردن (Assembling) گفته می‌شود.

زبان برنامه‌نویسی سطح بالا یا زبان برنامه‌نویسی بلندتراز (High-level programming language) زبانی است که نسبت به زبان برنامه‌نویسی سطح پایین راحت‌تر قابل استفاده و قابل حمل بین سیستم‌های متفاوت و دارای انتزاع بیشتری هستند. چنین زبان‌هایی عموماً از عملیات CPU مانند مدل‌های دسترسی به حافظه و مدیریت حوزه دور هستند.

وقتی کد برنامه نوشته شده در زبان برنامه‌نویسی تفسیر می‌شود، سطر به سطر آن خوانده شده و به شکل مستقیم بدون مرحله ترجمه کامل برنامه، اجرا می‌گردد، برنامه‌ای که مفسر نام دارد هر عبارت از برنامه را می‌خواند، جریان برنامه را دنبال می‌کند، سپس تصمیم می‌گیرد که چه کاری انجام بدهد و سپس همان کار را انجام می‌دهد. ترکیبی از یک مفسر و یک مترجم هر عبارت را به زبان ماشین برمی‌گرداند و آن را اجرا می‌کند؛ کد ماشین به دست آمده بعد از اجرا دور انداخته می‌شود و اگر نیازی به اجرای دوباره همان عبارت باشد، این کار از نو انجام خواهد شد. در مقایسه با دو روش بعدی مفسر ها ساده‌ترین رفتار را برای اجرای برنامه دارند.

۸۵- کلید میانبر برای مورب نوشتن (ایتالیک) حروف در نرم افزار Word2007 به بعد کدام یک از موارد زیر می‌باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

Ctrl+I (۱) Ctrl+H (۲) Ctrl+C (۳) Ctrl+P (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. Ctrl و I برای مورب نوشتن یا همان ایتالیک نوشتن به کار می‌رود. Ctrl و P، به منظور چاپ سند به کار می‌رود. Ctrl و H به منظور اجرای عمل Replace به کار می‌رود و Ctrl و C به منظور عمل کپی متن به کار می‌رود.

۸۶- هر بایت معادل با می‌باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱ بایت (۱) ۸ بیت (۲) ۳۲ بیت (۳) وابسته به پردازنده سیستم (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. هر هشت بیت برابر است با یک بایت. هر ۱۰۲۴ بایت هم مساوی است با یک کیلو بایت. هر ۱۰۲۴ کیلو بایت هم مساوی است با یک مگابایت.

۸۷- حاصل جمع دو عدد دودویی بدون علامت ۱۰۰۱۰ و ۱۰۱۰۱ در مبنای ۱۰ برابر است با: (راه آهن سال ۹۴)

۲۸ (۱) ۳۲ (۲) ۳۹ (۳) ۴۵ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد زیرا عدد اول ۱۸ و عدد دوم ۲۱ می‌باشد.

۸۸- کدام یک از گزینه‌های زیر، فایل‌ها را بر حسب پسوند آنها مرتب می‌کند؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

By Name (۱) By Type (۲)
By Size (۳) Auto Arranged (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. By Type، فایل‌ها را به صورت پسوند مرتب می‌کند. By Size، از نظر حجم و By Name از نظر نام فایل‌ها، فایل‌ها را مرتب می‌کند.

۸۹- برای تغییر رنگ زمینه از کدام یک از گزینه‌های زیر استفاده می‌شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

Edit → Background (۲)

Format → Background (۱)

Drawing (۴)

Autoshapes (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۹۰- اینترنت جزء کدامیک از شبکه‌های زیر است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

Star (۴)

Man (۳)

Wan (۲)

Lan (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شبکه گسترده یک شبکه رایانه‌ای است که ناحیه جغرافیایی نسبتاً وسیعی را پوشش می‌دهد (برای نمونه از یک کشور به کشور دیگر یا از یک قاره به قاره‌ای دیگر). این شبکه‌ها معمولاً از امکانات انتقال خدمات دهندگان عمومی مانند شرکت‌های مخابرات استفاده می‌کنند. به عبارت کمتر رسمی، این شبکه‌ها از مسیریابها و لینک‌های ارتباطی عمومی استفاده می‌کنند.

شبکه‌های گسترده از نظر محدوده تحت پوشش با شبکه‌های شخصی (PAN)، شبکه‌های محلی (LAN)، شبکه‌های دانشگاهی (CAN) (شبکه‌هایی که چند ساختمان یک سازمان را پوشش می‌دهند) یا شبکه‌های کلان‌شهری (MAN) که معمولاً محدود به یک اتاق، یک ساختمان، فضای چند دانشکده یا یک شهر می‌باشند قابل مقایسه هستند. بزرگ‌ترین و شناخته‌شده‌ترین مثال از یک شبکه گسترده شبکه اینترنت است.

۹۱- در Internet Explorer کلید معادل دکمه Stop کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

Alt+Esc (۴)

Esc (۳)

Alt+Ctrl (۲)

F5 (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. کلید Esc برای توقف در جستجو و کلید Alt + Esc به منظور بستن نرم‌افزار اینترنت اکسپلورر است.

۹۲- عمل Format در یک دیسک به چه منظور صورت می‌گیرد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۲) قفل نمودن یک دیسک

(۱) یافتن فایل‌ها در دیسک

(۴) آماده سازی دیسک برای ذخیره اطلاعات

(۳) باز کردن قفل یک دیسک

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. عمل فرمت برای آماده سازی یک دیسک برای ذخیره‌سازی مجدد اطلاعات به کار می‌رود.

۹۳- «به خاطر حجم کمتر و قیمت پایین‌تر از سایر رده‌ها، کاربرد بسیار بالایی در همه زمینه‌ها دارند، براساس یک ریز پردازنده ساخته شده و قدرت پردازش آنها با رایانه‌های بزرگ نسل‌های پیش‌برابری می‌کند» می‌گویند. (راه آهن سال ۹۴)

(۲) رایانه‌های کوچک

(۱) ریز رایانه‌ها

(۴) ابر رایانه‌ها

(۳) رایانه‌های بزرگ

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. به خاطر حجم کمتر و قیمت پایین‌تر از سایر رده‌ها، کاربرد بسیار بالایی در همه ی زمینه‌ها دارند. ریز رایانه‌ها بر اساس یک ریز پردازنده ساخته می‌شوند و قدرت پردازش آنها با رایانه‌های بزرگ نسل‌های پیش‌برابری می‌کند. رایانه‌های شخصی - که به PC (Personal Computer) معروف هستند - از این نوع

هستند و در سه شکل رایانه های رومیزی (Desktop Computers)، رایانه های کیفی (Computers Laptop-Notebook) و رایانه های دستیار دیجیتالی شخصی (PDA) عرضه می شوند.

۹۴ - یکی از دوستان شما نامه ای از طریق پست الکترونیکی برای شما ارسال کرده است، پست الکترونیکی شما را صحیح نوشته است. ولی شما نامه را مشاهده نمی کنید، اولین جستجوی خود را در کدام پوشه انجام می دهید؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

Trash (۱) Spam (۲) Send (۳) Draft (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. گاهی ممکن است به دلایلی خاص، نامه هایی که به شما ارسال می شوند، وارد پوشه Spam در ایمیل شوند و شما آن نامه ها را مشاهده نکنید.

۹۵ - فرض کنید بخواهید فرمت اولین پاراگراف یک سند Word را روی سایر متون اعمال کنید، کدام برای انجام این عمل مناسب است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) از ابزار Font کمک میگیریم.

(۲) روی پاراگراف اول قرار گرفته و روی Format Painter کلیک کرده و با کلیک کردن روی بخش های مورد نظر اعمال میکنیم.

(۳) روی پاراگراف اول قرار گرفته و با پایین نگه داشتن ماوس عمل Format Painter را روی بخش های مورد نظر اعمال میکنیم.

(۴) روی پاراگراف اول قرار گرفته و روی Format Painter کلیک کرده و سپس سایر متون را جداگانه انتخاب کرده و همین عمل را برای هر متن اعمال می کنیم.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ابتدا بایستی متن را انتخاب کرد، سپس ابزار Format Painter را برگزید و در نهایت متن مورد نظر را انتخاب کرد تا فرمت متن اول، بر متن دوم پیاده شود.

۹۶ - فرض کنید روی خانه F2 قرار گرفته اید و می خواهید بدون استفاده از ماوس به خانه A1 بروید، کدام مورد این کار را انجام می دهد؟ (ثبت اسناد ۹۳ - با کمی تغییر)

Tab (۱) ctrl+Alt (۲)

Ctrl+Home (۳) shift+tab (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. با استفاده از کلیدهای ترکیبی Ctrl و Home، به اولین سلول منتقل می شویم. کلید ترکیبی Shift و Tab، ما را به خانه قبلی هدایت می کند. کلید Tab ما را به خانه بعدی هدایت می کند.

۹۷ - ابزاری که برای انعکاس اطلاعات بروی کاغذ از آن استفاده می شود، چه نام دارد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

Scanner (۱) Plotter (۲) Printer (۳) گزینه های ۲ و ۳ (۴)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. پلاتر و پرینتر، دو نوع از ابزارهای انعکاس اطلاعات بر کاغذ هستند. اسکنر، نوعی ابزار انتقال اطلاعات از کاغذ به حافظه های کامپیوتر می باشد. پلاتر (Plotter)، یک دستگاه خروجی رایانه است که بطور معمول برای چاپ تصاویر یا دیگر ترسیم های صفحه نمایش بکار می رود. بدلیل توانائی رسام خط، دایره و سایر اشکال، به طور معمول برای تهیه ترسیم های فنی و معماری و نیز سایر تصویرهای برداری بکار می رود.

۹۸- جهت ذخیره کردن یک متن با نام پیش فرض برنامه از کدام گزینه استفاده می‌کنیم؟ (استاندارد ۹۱ سال)

print (۴) Save (۳) Save as (۲) New (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر بخواهیم یک سند را با نام پیش‌فرض برنامه ذخیره کنیم، از گزینه Save استفاده می‌کنیم؛ ولی اگر بخواهیم نام پیش‌فرض سند را تغییر دهیم و سپس ذخیره کنیم، از Save as استفاده می‌کنیم.

۹۹- واحد اصلی حافظه در کامپیوتر کدام است؟ (استاندارد ۹۱ سال)

بیت (۱) بایت (۲) کیلو بایت (۳) مگا بایت (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۰۰- کدامیک از موارد زیر نسبت به سایر گزینه‌ها تفاوت اساسی در نحوه ساخت و ویژگی‌های اساسی دارد؟ (راه آهن سال ۹۴)

EEPROM (۴) SRAM (۳) PROM (۲) EPROM (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۰۱- نمودار را با روش به حافظه منتقل می‌کنیم. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

Ctrl+Alt (۴) Ctrl+Shift (۳) Ctrl+X (۲) Ctrl+Z (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. با فشردن همزمان کلیدهای Ctrl و X، عمل Cut کردن نمودار و سپردن آن به حافظه، انجام می‌پذیرد.

۱۰۲- کدام نرم افزار زیر یک بانک اطلاعاتی است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

Fox (۱) Access (۲) Visual Basic (۳) همه موارد (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. Access به عنوان نرم‌افزاری برای بانک اطلاعاتی به کار می‌رود.

۱۰۳- اسلاید چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) هر فایل ارائه مطالب ممکن است شامل چند صفحه باشد که بر هر یک اسلاید می‌گویند.

(۲) به صفحه اول نرم‌افزار Power Point اسلاید می‌گویند.

(۳) فایل پیش‌فرض نرم‌افزار Power Point می‌باشد.

(۴) هیچکدام.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اسلاید، به صفحات یک فایل ارائه مطالب اطلاق می‌شود.

۱۰۴- اصطلاح IT مخفف چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) مخفف عبارت Internet Technology است و به معنای فناوری اینترنتی است.

(۲) مخفف عبارت Internet Technology است و به معنای فناوری اطلاعات است.

(۳) مخفف عبارت Information Technology است و به معنای فناوری ارتباطات است.

(۴) مخفف عبارت Information Technology است و به معنای فناوری اطلاعات است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. IT، مخفف Information Technology است و به معنای فناوری اطلاعات می‌باشد.

۱۰۵- کدامیک از اجزای ریز پردازنده عملیات محاسباتی را انجام می‌دهد؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

CU (۱) ALU (۲) Register (۳) CU (۴) و ALU

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. واحد پردازش مرکزی واحد محاسباتی (ALU) و کنترلی (CU) رایانه است که دستورالعمل‌ها را تفسیر و اجرا می‌کند. رایانه‌های بزرگ و ریزرایانه‌های قدیمی بردهایی پر از مدارهای مجتمع داشته‌اند که عمل پردازش را انجام می‌داده‌اند.

۱۰۶- کدام حافظه سرعت دستیابی بیشتری دارد؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

نوار مغناطیسی (۱) دیسک سخت (۲) RAM (۳) فلاپی دیسک (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. حافظه اصلی رایانه از جنس نیمه رسانا (الکترونیکی) است و در نتیجه، سرعت دسترسی به اطلاعات موجود در آنها در مقایسه با انواع حافظه جانبی که بصورت مکانیکی کار می‌کنند مانند دیسک سخت، دیسک گردان، و لوح فشرده بالاست و قیمت آن نیز گران‌تر است. RAM یک حافظه اصلی است.

۱۰۷- در هنگام پیش نمایش چاپ برای خروج از حالت پیش نمایش، کدام گزینه صحیح است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

Setup (۱) Close (۲) Zoom (۳) Selection (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برای خروج از حالت پیش‌نمایش از گزینه Close استفاده می‌کنیم.

۱۰۸- کدام یک از موارد زیر نسبت به سایر گزینه‌ها متفاوت است؟ (راه آهن سال ۹۴)

صفحه نمایش (۱) کارت شبکه (۲)

چاپگر سوزنی (۳) رسام (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. صفحه نمایش، چاپگر سوزنی و رسام، از گونه دستگاه‌های خروجی هستند. کارت شبکه، نوعی دستگاه ورودی است.

۱۰۹- کلید میانبر برای Page Break و رفتن به صفحه بعدی در نرم افزار Word2007 به بعد کدامیک از موارد زیر می‌باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

Shift+Enter (۱) Ctrl+Enter (۲)

Alt+Enter (۳) Ctrl+Shift+Enter (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کلید ترکیبی Ctrl و Enter منجر به عمل Page Break می‌شود و از صفحه‌ای جدید شروع به نوشتن متن جدید می‌کند.

۱۱۰ - عدد دودویی ۱۰۰۱۰۰۱۰۰ در مبنای ۱۰ برابر است با: (راه آهن سال ۹۴)

۲۷۸ (۱) ۲۹۲ (۲) ۳۲۸ (۳) ۳۶۸ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد زیرا حاصل جمع ۲ به توان ۲ و ۲ به توان ۵ و ۲ به توان ۸ برابر با ۲۹۲ می‌شود.

۱۱۱ - کدام یک از موارد پسوند یک فایل متنی نمی باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

Doc (۱) Docx (۲) Txt (۳) jpeg (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. JPEG پسوند فایل گرافیکی است.

۱۱۲ - به شبکه داخلی سازمان ها گفته میشود؟ (راه آهن سال ۹۴)

Internet (۱) Intranet (۲) Extranet (۳) همه موارد (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. درون نت یا اینترانت (Intranet) شبکه‌ای داخلی (با تملک سازمانی و یا خصوصی) است که از پروتکل‌های مرتبط با اینترنت و به‌ویژه، تکنولوژی وب برای سازماندهی شبکه استفاده می‌کند. (برای مثال می‌توان از پروتکل‌های TCP/IP/HTTP استفاده نمود) در حقیقت اینترانت مقیاس بسیار کوچکی از کل اینترنت ولی خصوصی است؛ بر خلاف اینترنت که هیچکس مالک آن نیست.

اینترانت شبکه‌ای رایانه‌ای است که از زبان مشترک ارتباطی شبکه جهانی اینترنت برای تبادل داده‌ها استفاده می‌کند و تمام خدمات اینترنت، از جمله پست الکترونیکی، تار جهان گستر، انتقال فایل (FTP)، گروه‌های خبری و تله کنفرانس را در شبکه‌ای اختصاصی برای استفاده کنندگان مشخص آن شبکه ارائه می‌دهد و لزوماً به اینترنت متصل نیست. این شبکه یک سازمان رابه هم متصل می‌کند. برای نمونه، بانک ملی برای متصل کردن همه بانک‌های ملی در سراسر کشور از این تکنولوژی استفاده می‌کند. ورود به این شبکه برای عموم آزاد نیست زیرا امنیت آن به خطر می‌افتد. و تنها با پسورد تعیین شده خودشان می‌توانند وارد شوند و آن مقدار از اطلاعات که صلاح می‌دانند در شبکه اینترنت قرار می‌دهند تا عموم مردم از آن‌ها استفاده کنند. ولی اینترنت شبکه جهانی است و شما از هر کجا می‌توانید با وارد کردن آدرس وارد هر سایت یا شوید و داده‌ها در اختیار همه دنیا قرار می‌گیرند.

هدف اصلی از نصب اینترانت‌ها تسهیل ارتباطات و به اشتراک گذاشتن منابع - اعم از سخت‌افزاری - است؛ که به اشتراک گذاشتن منابع اطلاعاتی نقش عمده‌ای در این نظام دارد. و به عبارتی دیگر اینترنت پاک گویند زیرا فقط سایت‌های خوب که دامنه IR است را می‌توان استفاده کرد.

۱۱۳ - کدامیک از موارد زیر مخصوص نگهداری حجم زیادی از اطلاعات است؟ (بانک ملت سال ۹۴)

صفحه گسترده (۱) سیستم عامل (۲)

پایگاه داده ها (۳) فایل (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. پایگاه داده و یا همان اکسس، حجم زیادی از اطلاعات را در خود ذخیره می‌کند.

۱۱۴ - برای ارسال یا دریافت نامه الکترونیکی (بانک ملت سال ۹۴)

(۱) داشتن اشتراک با یک Mail Server مانند یاهو الزامی است.

(۲) اتصال به اینترنت و دسترسی به صندوق پستی ضروری است.

(۳) باید از آدرس پست الکترونیکی مخاطب مطلع شویم.

(۴) تمام موارد بالا ضروری است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. همه موارد یاد شده در گزینه های ۱، ۲ و ۳ برای ارسال و یا دریافت یک نامه الکترونیکی الزامی است.

۱۱۵ - اینترنت عبارت است از..... (بانک ملت سال ۹۴)

(۱) سیستم عامل شبکه

(۲) سیستم فایلینگ در شبکه

(۳) یک شبکه خصوصی برای یک شرکت

(۴) یک شبکه خصوصی که کاربرانی از خارج نیز می توانند با آن از طریق تلفن در تماس باشند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. درون نت یا اینترنت (Intranet) شبکه‌ای داخلی (با تملک سازمانی و یا خصوصی) است که از پروتکل‌های مرتبط با اینترنت و به‌ویژه، تکنولوژی وب برای سازماندهی شبکه استفاده می‌کند. (برای مثال می‌توان از پروتکل‌های TCP/IP/HTTP استفاده نمود) در حقیقت اینترنت مقیاس بسیار کوچکی از کل اینترنت ولی خصوصی است؛ برخلاف اینترنت که هیچکس مالک آن نیست.

۱۱۶ - برای رفع اشکالات مربوط به سطح دیسک کدام برنامه مورد استفاده قرار می‌گیرد؟ (بانک ملت سال ۹۴)

Scan Disk (۲)

Disk Defragmenter (۱)

System Information (۴)

Disk Cleanup (۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از Scan Disk به منظور رفع اشکالات مربوط به سطح دیسک استفاده می‌شود.

۱۱۷ - هر نرم افزاری که اجرا می‌شود در کدام حافظه پردازش می‌شود؟ (بانک ملت سال ۹۴)

CD-Drive (۴)

Ram (۳)

Hard Disk (۲)

Rom (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. حافظه تصادفی یا حافظه خواندن/نوشتن (Random Access Memory / Read-Write Memory) یا رم (RAM) نوعی حافظه برای ذخیره‌سازی موقت اطلاعات رایانه‌ای است. یک رم به داده‌های ذخیره شده اجازه می‌دهد تا مستقیماً در هر مرحله تصادفی در دسترس باشند در مقابل دیگر رسانه‌های ذخیره داده مثل هارد دیسک‌ها، سی دی‌ها، دی وی‌ها و نوارهای مغناطیسی و نیز انواع حافظه‌های ابتدایی مثل حافظه درام اطلاعات را به

خاطر محدودیت طراحی مکانیکی به طور متوالی در مراحل ازپیش تعیین شده می‌خواند و ثبت می‌کند بنابراین زمان دسترسی به داده‌ها به مکان آن بستگی دارد. نرم‌افزارهایی که اجرا می‌شوند، در حافظه RAM پردازش می‌شوند.

۱۱۸ - کدام یک از موارد زیر از زبان‌های برنامه‌نویسی نمی‌باشد؟ (بانک ملت سال ۹۴)

Pascal (۴)

C (۳)

Qbasic (۲)

NC (۱)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. محیط برنامه‌نویسی کیو بیسیک (QBasic) یک محیط یکپارچه توسعه (IDE) به همراه یک مفسر است. این محیط مجتمع بر اساس زبان برنامه‌نویسی کوئیک بیسیک طراحی شده است. این برنامه تقریباً تحت تمامی نسخه‌های سیستم عامل DOS و بیش‌تر نسخه‌های ویندوز شامل ویندوز ۹۵ و ویندوز ۹۸ و ویندوز ME و برخی نسخه‌های لینوکس و فری بی اس دی کار می‌کند.

زبان برنامه‌نویسی سی، زبانی همه منظوره، ساخت یافته، دستوری و روندگرا می‌باشد که در سال ۱۹۷۲ توسط دنیس ریچی در آزمایشگاه‌های بل ساخته شد.

پاسکال یکی از زبان‌های مشهور برنامه‌نویسی سطح بالای متداول است. پاسکال به عنوان زبان ساده شده ALGOL طراحی شد و کاربردهای آموزشی داشت.

۱۱۹ - از کدام ابزار برای نمایش درختی پوشه‌های سیستم استفاده می‌شود؟ (بانک ملت سال ۹۴)

My computer (۲)

Internet Explorer (۱)

Scan Disk (۴)

Windows Explorer (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. برای نمایش درختی پوشه‌های سیستم، از Windows Explorer استفاده می‌شود.

۱۲۰ - برای درج جدول از کدام گزینه استفاده می‌کنیم؟ (بانک ملت سال ۹۴)

Table Insert گروه (۲)

Table View گروه (۱)

هیچکدام (۴)

Table Page Layout گروه (۳)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از مسیر Insert و گروه Tables، می‌توان جدول درج نمود.

۱۲۱ - برای تعیین چاپگر پیش فرض چگونه عمل می‌شود در صورتی که بیش از یک چاپگر نصب شده باشد؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

(۱) در هنگام نصب آن در پنجره ای که سؤالی مبنی بر پیش فرض قرار گرفتن پرینتر در حال نصب می‌شود عبارت yes را انتخاب می‌کنیم.

(۲) بر روی چاپگر مورد نظر کلیک راست کرده و گزینه set as default را کلیک می‌کنیم

(۳) در پنجره printers and faxes و از منوی file گزینه set as default را کلیک می‌کنیم

(۴) همه موارد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. از طریق همه راه‌های تشریح شده در گزینه‌های ۱ تا ۳ می‌توان چاپگر پیش‌فرض را تعیین نمود.

۱۲۲- برای اینکه با اجرای search تنها فایلها و پوشه‌هایی که عیناً نام KH را دارند لیست شوند باید (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

۱) در کادر All or Part of file name عبارت " KH " را تایپ میکنیم

۲) در کادر a word or phrase in the file عبارت " KH " را تایپ میکنیم

۳) در کادر all or part of file name عبارت را تایپ میکنیم

۴) در کادر look in عبارت " KH " را تایپ میکنیم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برای اینکه با اجرای جستجو، تنها فایل‌ها و پوشه‌هایی که عیناً نام عبارتی (در اینجا KH) را دارند، جستجو شود، در کادر a word or phrase in the file را انتخاب و عبارت را به صورت "KH" می‌نویسیم. تا عیناً فایل‌ها و یا پوشه‌هایی با عبارت KH جستجو شود.

۱۲۳- برای اینکه پسوند فایلها دیده شود باید کدام گزینه در کادر محاوره ای folder option و تب view را از حالت انتخاب خارج نمائیم ؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

display the full path(۲)

show map network drive(۱)

show file attribute in detail view(۴)

hide extension for know file type(۳)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. با برداشتن تیک گزینه Hide Extension For Know File Type از مسیر تشریح شده در صورت سوال، می‌توانید پسوند فایل‌های خود را مشاهده کنید.

۱۲۴- برای تغییر تعداد پیکسل‌ها (درجه وضوح) از کدام تب در کار محاوره ای display properties باید اقدام نمود ؟ (بانک مهر اقتصاد سال ۹۳)

Themes(۴)

Desktop(۳)

Setting(۲)

Appearance(۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برگ نشان Setting از این برگ نشان برای تنظیم درجه وضوح صفحه نمایش ویندوز استفاده میشود.

۱۲۵- برای اینکه رونوشت نامه ای را برای فردی ارسال کنیم به گونه ای که گیرنده اصلی از این اقدام ما مطلع نشود، آدرس او را در کدام قسمت وارد کنیم؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

BCC (۴)

CC (۳)

Recipient (۲)

subject (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. CC زمانی خوب است که بخواهیم یک کپی از ایمیل خود را برای افراد دیگری ارسال کنیم اما آنها از گیرنده‌های اصلی نامه نیستند. BCC زمانی خوب است که بخواهیم یک کپی از ایمیل خود را برای افراد دیگری ارسال کنیم اما نمی‌خواهیم که دیگر گیرنده‌ها از وجود آنها با خبر شوند.

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به مهارت‌های هفتگانه ICDL

کلیدهای میانبر

نکته شماره ۱

• کلیدهای میانبر در Excel

CTRL+PGDOWN: این کلید میانبر اکسل شیت بعدی اکسل را فعال می‌کند.

CTRL+PGUP: این کلید میانبر شیت قبلی اکسل را فعال می‌کند.

CTRL+کلیدهای چهار جهت اصلی: ترکیب کلید کنترل با هر یک از چهار جهت اصلی باعث می‌شود به آخرین بخش اطلاعات در جبهتی که از کلیدش استفاده کردید، بروید. به عنوان مثال اگر شما ۱۰ سطر اطلاعات داشته باشید و یکی از سلول‌های سطر اول فعال باشد با استفاده از ترکیب کلید کنترل و جهت پایین به سطر دهم خواهید رفت. این کلیدها زمانی که حجم اطلاعات شما خیلی زیاد است و برای رسیدن به اول یا آخر اطلاعات باید اسکرول اضافه انجام دهید، خیلی می‌تواند مفید باشد.

CTRL+HOME: این کلید میانبر باعث می‌شود تا اولین سلول شیت یعنی سلول A1 فعال بشود.

CTRL+1: این کلید میانبر اکسل پنجره مخصوص فرمت کردن سلول را نمایش می‌دهد.

CTRL+SHIFT+L: این کلید میانبر ابزار فیلتر را برای اطلاعات شیت اکسل فعال می‌کند.

F4: یکی از مفیدترین کلیدهای میانبر اکسل است. زمانی که شما دارید در اکسل فرمول نویسی می‌کنید با کلید **F4** می‌توانید حالت‌های مختلف نسبی یا مطلق بودن داده‌ها را فعال کنید. مثلاً اگر مکان‌نمای شما روی کلمه A1 باشد و از **F4** استفاده کنید اکسل A1 را به صورت فرمول مطلق یعنی **A\$1\$** تبدیل می‌کند.

CTRL+T: این کلید میانبر محدوده‌ای را که در اکسل انتخاب کردیم، به جدول یا همان **TABLE** تبدیل می‌کند.

CTRL+S: همانطوری که اکثر شما حتماً می‌دانید این یکی برای ذخیره کردن فایل استفاده می‌شود.

CTRL+N: این کلید میانبر یک **Workbook** جدید باز می‌کند.

CTRL+O: این کلید میانبر پنجره‌ای را برای باز کردن فایل اکسل باز می‌کند.

CTRL+W: این کلید میانبر اکسل **Workbook** فعلی را که در حال کار با آن هستیم می‌بندد.

CTRL+F: با استفاده از این کلید میانبر پنجره جستجو در اکسل باز می‌شود.

CTRL+SPACE: با استفاده از این کلید میانبر می‌توانیم کل ستونی را که در حال ویرایش یکی از سلول‌های آن هستیم؛ انتخاب کنیم.

SHIFT+SPACE: با استفاده از این کلید میانبر می‌توانیم کل سطری را که در حال ویرایش یکی از سلول‌های آن هستیم انتخاب کنیم.

ALT+=: این کلید میانبر برای استفاده از قابلیت **AUTOSUM** اکسل استفاده می‌شود. اگر تعدادی سلول رو انتخاب کنیم و از این کلید میانبر استفاده کنیم اکسل به صورت خودکار جمع مقادیر آنها در انتهای سلول‌ها اضافه می‌کند.

CTRL+B: این کلید میانبر اکسل برای ضخیم کردن یا همان **BOLD** کردن نوشته‌های سلول استفاده می‌شود.

CTRL+F1: با استفاده از این کلید ترکیبی می‌توانیم ریون یا همان نوار ابزار قسمت بالای اکسل را مخفی یا ظاهر کنیم. با مخفی کردن ریون تعداد سطرهایی که می‌توانیم یکجا ببینیم افزایش پیدا می‌کند و می‌توانیم بهتر روی کار با فایل‌مان تمرکز کنیم.

CTRL+END: با استفاده از این کلید ترکیبی می‌توانیم آخرین سلول حاوی اطلاعات را انتخاب کنیم.

ALT+ENTER: با استفاده از این کلید می‌توانیم زمانی که می‌خواهیم داخل یک سلول چند خط مطلب بنویسیم به خط بعد برویم.

CTRL+D: این کلید ترکیبی فرمول اولین سلول محدوده انتخاب شده را در تمام سلول‌های پایتتر کپی می‌کند.

CTRL+ALT+V: این کلید پنجره Paste Special را باز می‌کند که برای Paste کردن محتویات اطلاعات حافظه موقت با فرم‌های خاص استفاده می‌شود. مثلاً زمانی که می‌خواهیم به جای فرمول، مقدار سلول Paste بشود.

CTRL+SHIFT+END: این کلید ترکیبی از سلول فعلی تا آخرین سلول شیت را انتخاب می‌کند.

CTRL+SHIFT: کلیدهای جهت دار: با استفاده از این کلید می‌توانیم از سلول فعلی تا آخرین محدوده شیت که اطلاعات دارد را انتخاب کنیم. فرض کنید سلولی که فعال است A5 باشد و ما تا ستون Z اطلاعات داشته باشیم. حالا اگر از CTRL و SHIFT و جهت چپ به صورت همزمان استفاده کنیم، سلولهای A5 تا Z5 انتخاب می‌شوند.

CTRL+0: با استفاده از این کلید می‌توانیم اکسل، ستون یا ستون‌های انتخاب شده مخفی و ظاهر می‌شوند.

CTRL+9: با استفاده از این کلید می‌توانیم سطر یا سطرهای انتخاب شده مخفی و ظاهر می‌شوند.

• کلیدهای میانبر در Word

کلیدهای عمومی

Ctrl+N ایجاد یک سند جدید

Ctrl+O فراخوانی یک سند متفاوت

Ctrl+F6 حرکت میان سندهای باز

Ctrl+S ذخیره سازی یک سند

Ctrl+P چاپ یک سند

Ctrl+W بستن یک سند

کلیدهای میانبر حرکت در سند

Ctrl+ یک کلمه جهت نمای راست و Ctrl+ جهت نمای چپ

Ctrl+ یک پاراگراف جهت نمای بالا و Ctrl+ جهت نمای پایین

Page up یک صفحه کامل به بالا

Page down یک صفحه کامل به پایین

Home ابتدای سطر

End انتهای سطر

Ctrl+Home ابتدای یک سند

Ctrl+End انتهای یک سند

یک سطر بالا کلید جهت نمای بالا

یک سطر پایین کلید جهت نمای پایین

یک کاراکتر به سمت راست یا چپ کلید جهت نمای راست یا چپ

Ctrl+Del حذف کلمه یا عبارتی در سمت راست (بعد) مکان نما

حذف کلمه یا عبارتی در سمت راست (قبل) مکان نما Ctrl+Backspace

حرکت مکان نما به بالای صفحه نمایش Ctrl+Page up

حرکت مکان نما به پایین صفحه نمایش Ctrl+Page down

کلیدهای میانبر کار با متن

انتخاب کاراکتر سمت راستی اشاره گر کلید جهت نمای راست+Shift

انتخاب کاراکتر سمت چپی اشاره گر کلید جهت نمای چپ+Shift

انتخاب یک واژه کلید جهت نمای راست+Ctrl+Shift

انتخاب یک سطر Shift+End

انتخاب یک پاراگراف کلید جهت نمای پایین+Ctrl+Shift

انتخاب تمام سند A+Ctrl

رفتن به یک صفحه مشخص G+Ctrl

کلیدهای میانبر ویرایش متن

حذف کاراکتر قبلی اشاره گر Backspace

حذف کاراکتر که اشاره گر روی آن قرار دارد یا متنی که انتخاب شده است Delete

حذف واژه قبلی اشاره گر Ctrl+Backspace

حذف کاراکتر بعدی اشاره گر Ctrl+Delet

کپی و حذف متن انتخاب شده Ctrl+X

کپی گرفتن از متن انتخاب شده Ctrl+C

الصاق متن کپی شده Ctrl+V

بررسی املایی یک سند F7

یافتن متن در سند Ctrl+F

جایگزینی متن در سند Ctrl+H

عمل Undo Ctrl+Z

عمل Redo Ctrl+Y

پایان سطر و انتقال به سطر بعدی Enter

حرکت به سمت پایین در Tab Outline

درج تورفتگی سطر اول پاراگراف یا پرش به ایستگاههای پرشی Tab

حذف یا افزودن سطر جاری Ctrl+0

کلیدهای میان بر قالب بندی متن

- F+Shift+Ctrl تغییر قلم
- P+Shift+Ctrl تغییر اندازه قلم
- B+Ctrl پررنگ کردن قلم
- I+Ctrl ایتالیک کردن قلم
- U+Ctrl زیر خط دار کردن قلم
- D+Shift+Ctrl دو زیر خط دار کردن قلم
- Space Bar+Ctrl حذف قالب بندی کاراکتر
- Ctrl+۱ فضای خطوط تنها پاراگراف
- Ctrl+۲ فضای دو برابر خطوط پاراگراف
- Ctrl+۵ فضای ۱/۵ برابر خطوط پاراگراف
- E+Ctrl تراز بندی وسط پاراگراف
- L+Ctrl تراز بندی چپ پاراگراف
- R+Ctrl تراز بندی راست پاراگراف
- J+Ctrl تراز بندی از دو طرف پاراگراف
- M+Ctrl برجسته کردن پاراگراف از چپ
- M+shift+Ctrl برجسته کردن پاراگراف از راست
- Q+Ctrl حذف قالب بندی پاراگراف
- F9 به روز رسانی فیلدها
- Shift+F9 تغییر روش نمایش فیلد منتخب
- Alt+F9 تغییر روش تمام فیلدهای سند
- [Ctrl+] کاهش یا افزایش اندازه قلم به اندازه یک رقم
- AK+shift+Ctrl تبدیل ابتدای کلمات به حروف کوچک یا بزرگ
- F+Shift+Ctrl تغییر قلم جاری
- F+Shift+Ctrl تغییر قلم جاری
- F3+Shift تغییر اندازه قلم جاری
- P+Shift+Ctrl ایجاد تو رفتگی از سطر بعدی
- TCtrl حذف تو رفتگی سطر بعدی
- T+Shift+Ctrl حذف تو رفتگی سطر دوم
- A+Ctrl انتخاب همه سند
- Enter+Shift درج یک شکستگی سطری
- Ctrl+Enter انتقال به سطر یا صفحه بعدی
- H+Shift+Ctrl آشکار یا پنهان نمودن علائم

• کلیدهای میانبر در Power Point

- کلید ترکیبی Ctrl + N – ایجاد نمایش جدید
- کلید ترکیبی Ctrl + O – باز کردن نمایش‌های موجود
- کلید ترکیبی Ctrl + W – بستن نمایش
- کلید ترکیبی ALT + F4 – خروج از پاورپوینت
- کلید ترکیبی Ctrl + Q – خروج از پاورپوینت
- کلید ترکیبی Ctrl + S – ذخیره
- کلید F12 – ذخیره به عنوان ...
- کلید ترکیبی Ctrl + M – اسلاید جدید
- کلید ترکیبی Ctrl + P – نسخه قابل چاپ
- کلید ترکیبی Ctrl + Z – بازگرداندن به عقب (Undo)
- کلید ترکیبی Ctrl + Y – بازگردانی حرکت به جلو (Redo)
- کلید ترکیبی Ctrl + K – لینک کردن
- کلید F1 – راهنما
- کلید F7 – بررسی املا
- کلید ترکیبی ALT + F8 – ماکرو

قالب بندی متن

- کلید ترکیبی Ctrl + B – پررنگ کردن متن (بولد کردن)
- کلید ترکیبی Ctrl + I – کج کردن متن (ایتالیک کردن)
- کلید ترکیبی Ctrl + U – خط زیر متن
- کلید ترکیبی SHIFT + F3 – تغییر در نوشتار متن
- کلید ترکیبی Ctrl + E – وسط چین کردن متن
- کلید ترکیبی Ctrl + L – چپ چین کردن متن
- کلید ترکیبی Ctrl + R – راست چین کردن متن

تغییرات در اشیای موجود در صفحه

- Ctrl + G – ابتدا اشیای مورد نظر در یک صفحه را انتخاب کنید سپس با فشردن این کلید ترکیبی اشیای انتخاب شده از سمت شما به یک گروه واحد تبدیل می‌شوند.
- Ctrl + Shift + G – اگر قبلاً اشیای منتخب در یک صفحه را به گروه واحد تبدیل کردید، با استفاده از این کلید ترکیبی این گروه‌بندی از بین می‌رود و اشیای آن جدا می‌شوند.
- Ctrl + Shift + J – تبدیل دوباره اشیاء به یک گروه واحد
- Arrow Keys – حرکت دادن اشیای بر روی خطوط مشبک (توری)
- Shift + Resize – برای تغییر سائز یکسان طول و عرض اشیای استفاده می‌شود.

Shift + Drag - حرکت شی یا گروه اشیا طبق خطوط راهنمای طول و عرضی

Shift + Ctrl + Drag - اگر می‌خواهید از شی و یا گروه اشیا انتخاب شده، یک کپی ایجاد کنید و کپی ایجاد شده را طبق راهنمای خطوط طولی و عرضی در صفحه جا به جا کنید از این کلید ترکیبی استفاده نمایید.

انتخاب و کنترل متن‌ها و موارد گرافیکی

Ctrl + H - جایگزین کردن

Ctrl + Home - ابتدای نمایش (ارایه)

Ctrl + End - انتهای نمایش (ارایه)

Page Up - بازگشت به یک صفحه قبل

Page Down - رفتن به یک صفحه بعد

Ctrl + A - انتخاب همه موارد موجود

Shift + Home - رفتن به صفحه اول نمایش (ارایه) موجود

Shift + End - رفتن به صفحه آخر نمایش (ارایه) موجود

Tab - انتخاب شی گرافیکی بعدی

Shift + Tab - انتخاب شی گرافیکی قبلی

کلیدهایی که در زمان نمایش اسلاید استفاده می‌شوند:

F5 - شروع نمایش اسلاید

ESC - پایان نمایش اسلاید

Ctrl + P - تغییر اشاره گر ماوس به قلم

Ctrl + H - مخفی کردن اشاره گر ماوس

Click + A - تغییر اشاره گر ماوس به فلش

Ctrl + E - تغییر اشاره گر ماوس به پاک کن

Ctrl + M - اگر بر روی نمایش ساخته شده و در حال اجرا با خودکار چیزی رسم کرده و یا نوشته باشید، با این کلید ترکیبی می‌توانید آن را نمایش داده و یا مخفی کنید.

E - اگر در هنگام نمایش اسلاید فلش موس را به قلم تبدیل کرده باشید و چیزی را روی صفحه نوشته باشید با فشردن این کلید تمامی نوشته‌های شما از صفحه پاک خواهد شد

شماره صفحه را وارد کرده و کلید Enter را بفشارید: با این کار به صفحه ای که شماره آن را وارد کرده اید خواهید رفت

Ctrl + S - پنجره ای در صفحه نمایش باز شده و شامل تمامی صفحات ساخته شده و عنوان‌های آنها می‌باشد.

Hardware یا سخت افزار

سخت افزار به اجزای فیزیکی رایانه اشاره دارد. بعنوان مثال، صفحه نمایش، صفحه کلید، ماوس و نیز اجزاء داخل رایانه مثل حافظه، پردازشگر، مادر برد و ...

Software یا نرم افزار

نرم افزار به کاربردهایی اطلاق می شود که رایانه شما را وادار به وظایف مشخص می کند، مثلاً کاربردهای واژه پرداز، صفحات گسترده و بانک اطلاعاتی از آن جمله اند. تمام رایانه ها برای اجرا هر برنامه کاربردی، ابتدا نیازمند نصب سیستم عامل هستند. سیستم عامل در طی فرآیند روشن شدن (Booting) شروع بکار می کند و سبب می شود که تمام اجزا با هم کار کنند.

فن آوری اطلاعات (IT)

فن آوری اطلاعات لفظ عمومی است که بر طیفی از کاربردهای کامپیوتر و متعلقات آن برای تسهیل زندگی روزمره دلالت دارد. IT همچنین با تمام جوانب مدیریت داده ها و پردازش آنها ارتباط دارد. در سازمانهای بزرگ، معمولاً واحد کامپیوتر، با نام واحد IT شناخته می شود. لفظ دیگر در این زمینه، IS است که به مفهوم سیستمهای اطلاعاتی می باشد و یا MIS که مدیریت خدمات اطلاعاتی است. کسانی که با کامپیوتر کار می کنند، معمولاً از شغل خود، در بخش IT یاد می کنند.

انواع کامپیوتر

نکته شماره ۳

PC، رایانه ای است که اساساً برای استفاده خانگی ساخته شد ولی امروزه به وفور در شرکتهاى کوچک هم بکار می رود.

Laptop رایانه کوچکتر و قابل حملی است که برای قرار گرفتن روی پای کاربر در حین کار طراحی شده است.

PDA یا Palmtop حتی کوچکتر است و در کف دست جا می گیرد.

Mainframe یک رایانه خیلی بزرگ، قدرتمند و گران است که معمولاً توسط سازمانهای بزرگ مانند بانکها، که به پردازش و ذخیره سازی متمرکز، توسط تعداد زیادی ترمینال مجازی نیاز دارند، استفاده می شوند.

ترمینال مجازی برای ورود و خروج داده ها بکار می رود ولی پردازش ها در Mainframe یا Mini یا Super Computer انجام می شود.

Mini Computer یا Mainframe است ولی بیشتر برای موسسات کوچک تا متوسط کاربرد دارد.

Super Computer بسیار قوی است و بیشتر در ارگانهای تحقیقاتی یا سازمانهایی شبیه سازمانهای پیشینی وضع هوا که به تجزیه و تحلیل اطلاعات نیاز دارند، بکار می رود.

یک شبکه رایانه ای متشکل از گروهی از رایانه هاست که به هم وصل شده اند تا از تجهیزات و امکانات جانبی موجود، مشترکاً بهره ببرند.

یک پایانه هوشمند (Intelligent Terminal) یک pc یا یک laptop یا یک رایانه عضو شبکه است که داده ها در همانجا پردازش می شود

اجزای یک کامپیوتر

نکته شماره ۴

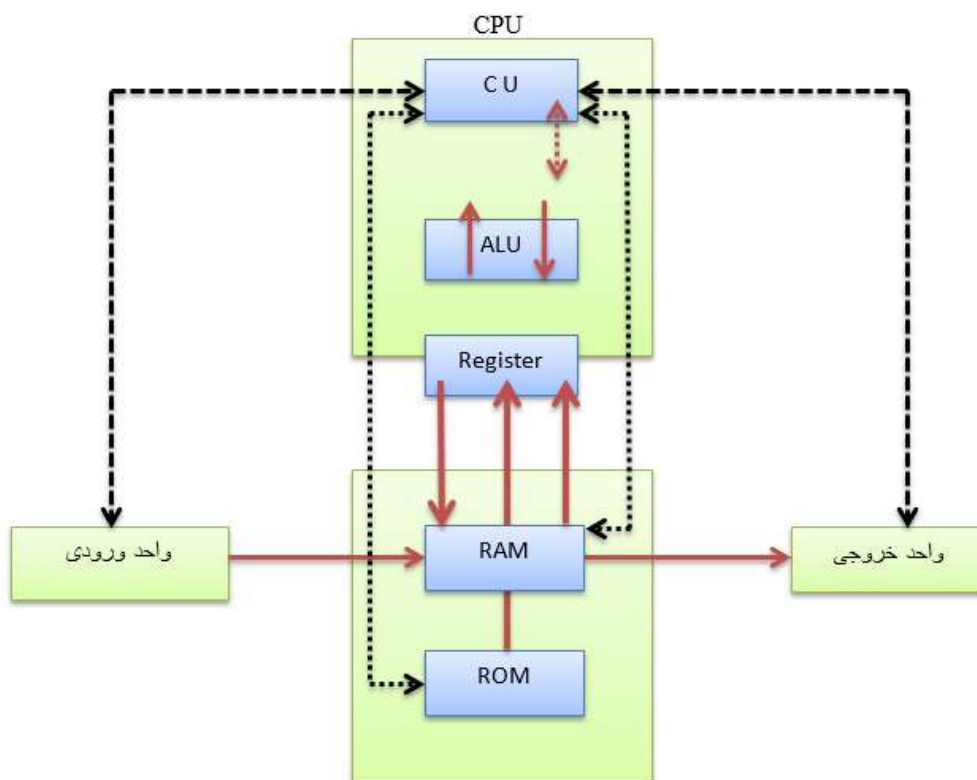
قسمت های اصلی یک رایانه شخصی عبارتند از:

واحد پردازشگر مرکزی (CPU)

حافظه (Memory)

واحد ورودی (Input Unit)

واحد خروجی (Output Unit)

واحد پردازش مرکزی

نکته شماره ۵

ریز پردازنده (Microprocessor)، تراشه‌ای الکترونیک است که انجام عملیات پردازشی، منطقی، ریاضی و کنترلی را به عهده دارد، ریز پردازنده اصلی‌ترین و مهم‌ترین قسمت یک رایانه است، که به منزله مغز رایانه است و به آن **واحد پردازشگر مرکزی (CPU)** **(Central Processing Unit)** نیز می‌گویند.

پردازشگر مرکزی خود شامل قسمت‌های زیر می‌باشد:

✚ **واحد حساب و منطق (ALU)**

✚ **حافظه ثبات (Register)**

✚ **واحد کنترل (CU)**

✚ **حافظه سریع (Cache)**

واحد محاسبه و منطق (Arithmetic Logic Unit (ALU)) یکی از بخش‌های مهم CPU است که عملیات محاسباتی (مانند: جمع، تفریق، ضرب، تقسیم)، **عملیات مقایسه داده‌ها** (از لحاظ کوچکتر و بزرگتر بودن) و همچنین **عملیات منطقی** (مانند: **OR** و **AND**) را انجام می‌دهد.

وظیفه **واحد کنترل ((Control Unit (CU)**، کنترل دریافت داده‌ها از واحد ورودی، کنترل عملیات داخلی CPU و کنترل ارسال اطلاعات به واحد خروجی می‌باشد. این واحد مشابه یک سیستم عصبی برای کنترل سایر بخش‌های رایانه عمل می‌کند.

ثبات‌ها (Register)، واحدهای کوچک حافظه هستند که برای نگهداری سریع و موقت نتایج در CPU به کار می‌روند. در هر CPU چند ثبات وجود دارد.

حافظه سریع یا پنهان (Cache)، حافظه‌ای است با سرعت بسیار بالا، که برای افزایش کارایی CPU در نظر گرفته شده است.

سرعت CPU برحسب تعداد دستورالعمل‌هایی که در یک ثانیه قادر به انجام آن است اندازه‌گیری می‌شود و واحد آن بر حسب **مگاهرتز MHZ** (میلیون دستور در ثانیه) یا **گیگاهرتز GHZ** (میلیارد دستور در ثانیه) است.

نکته شماره ۶ حافظه‌های اصلی

حافظه اصلی (Main Memory)، ناحیه ذخیره‌سازی همه منظوره‌ای است که ریز پردازنده به آن دسترسی مستقیم دارد. حافظه اصلی، حافظه‌ای است حیاتی که بدون آن رایانه قادر به راه‌اندازی و اجرای برنامه‌ها نیست. بخاطر سرعت دسترسی بالا، این نوع از حافظه‌ها را از مدارات مجتمع یا **IC (Integrated Circuit)** می‌سازند و به دو نوع اصلی تقسیم می‌شوند:

حافظه RAM

حافظه ROM

حافظه RAM

حافظه با دسترسی تصادفی ((Random Access Memory (RAM)، حافظه‌ای است الکترونیکی، که به دلیل سرعت دسترسی بالای آن، برنامه‌های کاربردی برای اجرا شدن در آن قرار می‌گیرند. این گونه از حافظه‌ها، **خواندنی و نوشتنی** هستند، یعنی هم می‌توان اطلاعات را بر روی آن نوشت و هم اطلاعات نوشته شده را از آن خواند. رایانه برای نوشتن اطلاعات بر روی حافظه **RAM**، در اولین مکان خالی حافظه اطلاعات را از آن می‌نویسد و تمام حافظه را برای یافتن محل مناسب مرور نمی‌کند، در نتیجه سرعت نوشتن بر روی این نوع حافظه‌ها بالاتر می‌رود. به همین علت به این نوع از حافظه‌ها حافظه با دسترسی تصادفی می‌گویند. حافظه **RAM** یک حافظه الکترونیکی است که با روشن شدن رایانه فعال می‌شود و با خاموش شدن رایانه، اطلاعات آن از بین می‌رود.

حافظه ROM

حافظه فقط خواندنی ((Read Only Memory (ROM)، حافظه‌ای است الکترونیکی، که فقط یک بار توسط شرکت سازنده حافظه، برنامه‌ریزی می‌شود و دستورالعمل‌های لازم برای شناسایی، کنترل و راه‌اندازی رایانه در آن قرار داده می‌شوند. در حافظه **ROM** نمی‌توان اطلاعاتی را نوشت و با قطع برق و خاموش کردن سیستم اطلاعات موجود در آن پاک نمی‌شود. کاربران رایانه امکان دسترسی به این حافظه را ندارند و رایانه هنگام روشن شدن به صورت خودکار دستورالعمل‌های آن را می‌خواند و اجرا می‌کند.

BIOS

نکته شماره ۷

BIOS یعنی سیستم اصلی ورودی/خروجی Basic Input/Output System و تراشه الکترونیکی خاصی است که روی MotherBoard رایانه واقع است و نرمافزار لازم برای آنکه، نرمافزار سیستم عامل را اجرا کند، در خود دارد. BIOS یک حافظه از نوع Rom است. Rom یعنی Read Only Memory (حافظه فقط - خواندنی). برخلاف Ram، اطلاعات موقتی در Rom قابل نگهداری نیست و اطلاعات موجود در تراشه قابل حذف یا اصلاح هم نیست. انواع Flash BIOS هم وجود دارد که میتوان اطلاعات آنها را بکلی حذف کرده و با نسخه جدیدتر جایگزین نمود.

درگاههای سریال یا سری Serial ports

نکته شماره ۸

درگاههای سریال، سوکت‌هایی هستند که در پشت رایانه واقعند. اینها امکان افزودن سخت افزار جدید مثل Mouse یا Modem را فراهم میکنند. معمولاً اینها را به نامهای Com1 یا Com2 میشناسیم. لفظ Com از کلمه Communication به معنی ارتباط برگرفته شده است، پس یک Com Port خلاصه شده Port Communication یا درگاه ارتباطی است.

Universal Serial یا USB

نکته شماره ۹

درگاههای USB، درگاههای نسبتاً جدیدی هستند. شما میتوانید دستگاههای متنوعی را با استفاده از یک جعبه تقسیم درگاه، به همان یک درگاه وصل کنید. در گذشته لازم بود که یک وسیله را از سیستم جدا کرده و وسیله دیگری را وصل کنید. تجهیزات مختلفی مثل دوربینهای دیجیتالی و دوربینهای وب، از درگاه USB استفاده میکنند. USB سرعت زیادیتری از درگاههای Com، LPT در تبادل اطلاعات دارد. این به آن معناست که این درگاه اطلاعات را با سرعت زیادیتری بین رایانه و تجهیزات جانبی متصل به آن، رد و بدل میکند.

درگاه پارالل یا موازی Parallel port

نکته شماره ۱۰

یک درگاه موازی مشابه Com Port به شما امکان وصل کردن تجهیزات جدید مثل چاپگر و Scanner به رایانه را میدهد. درگاه موازی معمولاً به نام LPT1 یا LPT2 شناخته میشود.

Defrag چیست؟

نکته شماره ۱۱

Defrag یک برنامه کامپیوتری یکپارچه سازی اطلاعات است که اطلاعات ثبت شده در محلهای مختلف هارد دیسک را به یک نقطه و به کنار هم انتقال می دهد تا سرعت دسترسی به اطلاعات را افزایش دهد. اینکار شبیه مرتب کردن یک قفسه کتاب به هم ریخته است. وقتی کتابها مرتب و طبقه بندی شده و کنار هم، بدون باقی گذاشتن فضای خالی، چیده شدند، مقداری فضای خالی مفید برای موارد تازه پیدا خواهد شد. وقتی همه چیز مرتب باشد، پیدا کردن آنچه در جستجویش هستید خیلی سریعتر خواهد بود. در مورد اطلاعات روی رایانه هم همینطور است.

نکته شماره ۱۲ Scan Disk چیست؟

Scan disk برنامه‌ای است که هارد دیسک شما را بررسی می‌کند و اگر جایی مشکل یا خطایی باشد، تشخیص می‌دهد. Scan disk قادر است بیشتر اشکالات را رفع کند، پس اجرای مرتب و برنامه ریزی شده این برنامه‌ها روی رایانه‌تان کار مناسبی خواهد بود. فراموش نکنید که کارایی رایانه شما به شدت تابع تعداد برنامه‌هایی است که در آن واحد در حال اجرا هستند. همیشه بهتر است برنامه‌ها را پس از اتمام کارتان، ببندید، گرچه بعضی نرم افزارها به لحاظ نیاز ویندوز باید باز و فعال بمانند. بدون این نرم افزارها، ویندوز یا برخی برنامه‌های کاربردی دیگر، ممکن است درست کار نکنند.

نکته شماره ۱۳ رابط گرافیکی کاربر چیست؟

GUI سه حرف کلمات Graphical User Interface است و به بیان ساده بخشی از یک برنامه است که به کاربر امکان استفاده از نرم افزارهای مبتنی بر عکس و گرافیک، به جای تایپ دستورات، را می‌دهد. مثالی از GUI پنجره‌ها و دکمه‌های ویندوز است. GUI منوهای کرکره‌ای، پنجره‌های زیبا و آیکون‌ها را نشان می‌دهد به شما امکان می‌دهد با Mouse رایانه خود را کنترل کنید. فایده اصلی GUI آن است که شما خیلی سریع و راحت می‌توانید رایانه‌تان را راه بیاندازید و بسیار کاربر پسندتر از روش گذشته است.

نکته شماره ۱۴ دستگاه‌های ورودی و خروجی

دستگاه‌های ورودی

به دستگاه‌هایی که برای ورود اطلاعات به رایانه استفاده می‌شوند، **دستگاه‌های ورودی** گفته می‌شود.

مهمترین دستگاه‌های ورودی عبارتند از:

- صفحه کلید (Keyboard)
- گوی مسیر یاب (Trackball)
- لوح لمسی (Touch Pad)
- دسته بازی (Joystick)
- دوربین وب (Web Cam)
- ماوس (Mouse)
- پوشگر (Scanner)
- قلم (Stylus)
- میکروفن (Microphone)
- دوربین دیجیتال (Digital Camera)

دستگاه‌های خروجی

رایانه پس از اینکه داده‌ها را از دستگاه‌های ورودی دریافت کرد و عملیات پردازش را روی این داده‌ها انجام داد، اطلاعات را تولید می‌کند. برای استفاده از اطلاعات، آنها را به دستگاه‌های خروجی هدایت می‌کنند تا اطلاعات تولید شده برای انسان قابل فهم گردد.

مهمترین دستگاه‌های خروجی عبارتند از:

صفحه نمایش (Monitor) 🖥️

چاپگر (Printer) 🖨️

بلندگو (Speaker) 🔊

گوشی (Headphone) 🎧

دستگاه‌های ورودی و خروجی

نوع دستگاه		دستگاه
خروجی	ورودی	
	✓	صفحه کلید (Keyboard)
	✓	ماوس (Mouse)
	✓	دسته بازی (Joystick)
	✓	لوح لمسی (Touch Pad)
	✓	گوی مسیر یاب (Trackball)
	✓	قلم نوری (Light Pen)
	✓	اسکنر (Scanner)
	✓	میکروفن (Microphone)
	✓	دوربین وب (Web Cam)
✓		صفحه نمایش (Monitor)
✓		چاپگر (Printer)
✓		بلندگو (Speaker)
✓		گوشی (Headphone)
✓	✓	هدست (Headset)
✓	✓	چاپگر چند کاره (All in One Printer)
✓	✓	صفحه نمایش لمسی (Touch Screen)
✓	✓	تخته هوشمند (Smartboard)

چاپگرها

نکته شماره ۱۵

چاپگر (Printer) وسیله‌ای خروجی است، که از آن برای چاپ نتایج عملیات و گزارشات بر روی کاغذ استفاده می‌شود. چاپگرها براساس مکانیزم عملکردشان به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند:

• چاپگرهای ضربه‌ای

چاپگرهای مکانیکی هستند که اساس کار آنها ضربه زدن بر روی نوار آغشته به جوهر و باقی ماندن اثر آن بر روی کاغذ می‌باشد. چاپگرهای سوزنی، چاپگرهای حروفی و چاپگرهای زنجیری نمونه‌هایی از این نوع چاپگرها هستند. (چاپگرهای حروفی و زنجیری قدیمی بوده و در حال حاضر تولید نمی‌شوند)

• چاپگرهای غیر ضربه‌ای

چاپگرهایی هستند که برای چاپ از روشهای دیگری نظیر پاشیدن جوهر، حرارت و یا لیزر استفاده می‌کنند. چاپگرهای لیزری و جوهر افشان نمونه‌هایی از این نوع چاپگرها هستند.

چاپگر سوزنی یا ماتریس نقطه‌ای (Dot Matrix Printer)

چاپگر سوزنی یا ماتریس نقطه‌ای از چاپگرهای ضربه‌ای رایج محسوب می‌شود. این چاپگر دارای یک نوار آغشته به جوهر به نام ریبون (Ribbon) است. هنگامی که حروف یا اشکال از رایانه به چاپگر منتقل می‌شود، با استفاده از یک هد که دارای سوزن‌هایی به نام پین است، ضربه‌ای به ریبون می‌زند و چون ریبون بین کاغذ و سوزن‌ها قرار دارد، به اندازه سوزن بر روی کاغذ نقطه‌ای ظاهر می‌شود. مهمترین ویژگی‌های این چاپگرها عبارتند از:

✚ عملیات چاپ به صورت خطی و نقطه به نقطه انجام می‌شود.

✚ قیمت، سرعت و کیفیت این چاپگرها پایین است.

✚ هزینه چاپ این گونه از چاپگرها پایین است.

✚ از کاغذهای پیوسته (رُل) برای چاپ استفاده می‌کنند.

✚ معمولاً سیاه و سفید هستند.

✚ کندی سرعت و ایجاد سر و صدا از معایب این چاپگرها است.

چاپگر جوهر افشان (Inkjet Printer)

در این چاپگرها معمولاً چهار مخزن جوهر رنگ مایع وجود دارد که از طریق ارتعاش یا حرارت تبدیل به پودر می‌شوند و سپس این پودر از طریق سوراخ بسیار کوچکی به نام هد روی کاغذ تزریق می‌شود. به مخزن جوهر این چاپگرها **کارتريج (Cartridge)** می‌گویند. کارتريج رنگی شامل رنگهای **فیروزه‌ای (Cyan)**، **بنفش (Magenta)** و **زرد (Yellow)** است و کارتريج مشکی فقط شامل رنگ **مشکی (Black)** است که به کمک این ۴ رنگ، ترکیب همه رنگ‌ها ایجاد می‌شود و به همین علت سیستم رنگ این چاپگرها را **CMYK** می‌گویند.

مهمترین ویژگی‌های چاپگرهای جوهر افشان عبارتند از:

- ✚ تصاویر چاپ شده با این چاپگرها دارای کیفیت مناسبی هستند.
- ✚ امکان چاپ در اندازه‌های A4 و A3 امکان پذیر است.
- ✚ این چاپگرها اغلب رنگی هستند.
- ✚ بدون سر و صدا کار می‌کنند.
- ✚ تصاویر به صورت صفحه‌ای و با سرعت مناسب‌تری چاپ می‌شوند.
- ✚ در صورت عدم استفاده به مدت طولانی، کارتریج آن خشک می‌شود.
- ✚ هزینه چاپ با این چاپگرها زیاد است.

چاپگر لیزری (Laser Printer)

نحوه کار این چاپگرها مشابه دستگاه‌های فتوکپی است. در این چاپگرها، ابتدا کاغذ توسط نور لیزر تحت تابش قرار می‌گیرد، سپس به محلول آغشته می‌شود و یا نوعی پودر روی آن کشیده می‌شود. به دلیل تابش اشعه لیزر، کاغذ انرژی دار شده و به نسبت انرژی در قسمت‌های مختلف کاغذ، مایع یا پودر در محل تابش انرژی قرار می‌گیرد. به مخزن جوهر این چاپگرها **تونر (Toner)** می‌گویند.

مهمترین ویژگی‌های چاپگرهای لیزری عبارتند از:

- ✚ کیفیت و سرعت چاپ بسیار بالایی دارند.
- ✚ قیمت این نوع از چاپگرها نسبت به چاپگرهای جوهر افشان بیشتر است.
- ✚ در انواع مختلف و اندازه‌های متفاوت (از لحاظ ابعاد کاغذ، سرعت و کیفیت چاپ و رنگی یا سیاه و سفید بودن) به بازار عرضه می‌شوند.
- ✚ چاپگرهای لیزری رنگی کیفیت بسیار بالایی دارند ولی بسیار گران و پرهزینه هستند.

خصوصیات					نوع چاپگر		چاپگر
نوع کاغذ	هزینه		کیفیت	سرعت	غیر ضربه‌ای	ضربه‌ای	
	مصرفی	موارد					
A3 و A4 و کاغذ پیوسته	پایین	پایین	پایین	پایین		✓	سوزنی (Dot Matrix Printer)
A3 و A4	بالا	متوسط	خوب	متوسط	✓		جوهر افشان (Inkjet Printer)
A3 و A4	متوسط	بالا	عالی	بالا	✓		لیزری (Laserjet Printer)

چاپگر چند کاره (All in One Printer)

چاپگر چند کاره (All in One Printer)، دستگاهی است که علاوه بر امکان چاپ، امکانات دیگری را در یک محیط اداری مورد نیاز است در اختیار کاربر قرار می‌دهد. چاپگر چند کاره ممکن است لیزری یا جوهر افشان باشد. همچنین چاپگر چند کاره ممکن است رنگی یا سیاه و سفید باشد. معمولاً چاپگرهای چند کاره، مجموعه‌ای یکپارچه از دستگاه‌های زیر هستند:

- چاپگر
- دستگاه کپی
- اسکنر
- فکس و گوشی تلفن

نکته شماره ۱۶ مزایا و معایب انواع مختلف صفحه نمایش

نوع	مزایا	معایب
CRT	۱-ارزانت‌تر از مدل‌های دیگر هستند ۲-زاویه دید آنها کامل است ۳-رنگها را واقعی نمایش می‌دهند	۱-تشنه‌شات مضر دارند ۲-توان مصرفی آنها بالا است ۳-فضای زیادی را اشغال می‌کنند ۴-از لحاظ زیست محیطی خطرناک هستند (در آنها از مقادیر زیادی سرب و مواد سمی استفاده شده است)
LCD	۱-وضوح و شفافیت تصویر آنها بیشتر است ۲-وزن و حجم کمتری دارند ۳-تشنه‌شات مضر ندارند ۴-کاملاً تخت هستند ۵-اندازه قطر صفحه نمایش آن واقعی است ۶-توان مصرفی کمی دارند	۱-زاویه دید کاملی ندارند ۲-رنگها را کاملاً طبیعی نمایش نمی‌دهند ۳-نسبت به مدل CRT گرانتر هستند (در حدود ۲ برابر قیمت مدل CRT)
PLASMA	۱-همه مزایای LCD را دارند ۲-زاویه دید آنها کامل است ۳-رنگها را واقعی نمایش می‌دهند	۱-امروزه این فناوری کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرد ۲-فقط در اندازه‌های بزرگ ساخته می‌شوند ۳-عمر مفید آنها از LCD ها کمتر است
LED	۱-همه مزایای LCD را دارند ۲-مصرف برق کمتری از LCD دارند ۳-باریکتر از LCD است ۴-کنتراست بیشتری دارد ۵-فرکانس تغییر تصویر بالاتری دارند ۶-آلودگی محیط زیست کمتری دارند	۱-نسبت به LCD گرانتر هستند

انواع شبکه

نکته شماره ۱۷

شبکه‌های رایانه‌ای از لحاظ وسعت منطقه تحت پوشش خود، معمولاً به دو دسته زیر تقسیم می‌شوند:

- شبکه محلی (LAN)
- شبکه گسترده (WAN)

شبکه محلی (LAN)

اتصال یک سری از رایانه‌ها در محدوده معینی مثل یک ساختمان تشکیل **شبکه محلی (Local Area Network (LAN))** می‌دهند. به علت ارتباط مستقیم و فاصله کوتاه رایانه‌ها از یکدیگر سرعت تبادل اطلاعات در این نوع از شبکه‌ها بسیار بالا می‌باشد. این سرعت معمولاً بین ۱۰۰ مگابایت در ثانیه (Mbps) تا چند گیگابایت در ثانیه (Gbps) می‌باشد.

شبکه محلی بی سیم (WLAN)

شبکه محلی بی سیم (Wireless LAN)، شبکه‌ای محلی است که به جای استفاده از سیم یا کابل برای ارتباط میان رایانه‌ها، از امواج رادیویی با فرکانس بالا استفاده می‌کند. به دلیل عدم استفاده از کابل، راه‌اندازی این شبکه‌ها سریعتر است و استفاده از آنها ساده‌تر خواهد بود. ولی از نظر سرعت ارتباط، شبکه‌های بی سیم سرعت پایین‌تری را دارند. حداکثر سرعت این شبکه‌ها ۵۴ مگابایت در ثانیه است که بسیار کمتر از شبکه‌های محلی با سیم است. در شبکه‌های بی سیم، وسیله‌ای به نام **Access Point** قرار می‌دهند که وظیفه دریافت و ارسال اطلاعات بین رایانه‌ها را به عهده دارد. امروزه از شبکه‌های بی سیم برای اتصال به اینترنت استفاده می‌شود.

شبکه‌های گسترده (WAN)

شبکه‌های گسترده یا راه دور (Wide Area Network)، اتصال رایانه‌ها را با یکدیگر در فواصل بسیار دور ممکن می‌سازند. این شبکه‌ها خود از تعدادی شبکه کوچکتر تشکیل شده‌اند که ارتباط این شبکه‌ها معمولاً از طریق ماهواره یا خطوط ویژه فیبرنوری برقرار می‌شود. لذا سرعت ارتباطی از چند مگابایت در ثانیه تا چند گیگابایت در ثانیه متغیر است.

شبکه اینترنت (Internet)

اینترنت (Internet)، بزرگترین شبکه رایانه‌ای موجود در جهان است که از میلیون‌ها رایانه شخصی، **مسیر یاب (Router)** و تجهیزات مخابراتی تشکیل شده است. اینترنت ارتباط بین مراکز مهم دانشگاهی و تحقیقاتی، موسسات دولتی، مراکز تجاری و تمامی کاربران را در سراسر جهان فراهم می‌کند و در حقیقت امکان اتصال همگانی را میسر می‌سازد و متعلق به فرد، گروه یا کشور خاصی نمی‌باشد.

شبکه جهانی وب (World Wide Web) که معمولاً به صورت مختصر WWW نمایش داده می‌شود. به مجموعه اسنادی گفته می‌شود که به صورت صفحات خاصی به نام صفحه وب بر روی شبکه اینترنت قرار داده شده است. وب جهانی به معنی کل اینترنت نیست. در شبکه اینترنت، سرویس‌ها و امکانات مختلفی وجود دارد که مهمترین و پر استفاده‌ترین آنها سرویس وب جهانی است. از دیگر سرویس‌های مهم اینترنت می‌توان پست الکترونیک (**Email**)، انتقال فایل (**FTP**)، گروه‌های خبری (**USENET**)، کار با رایانه از راه دور (**Talent**) و ... را نام برد.

شبکه اینترنت (Intranet)

اینترنت (Intranet) یک نوع شبکه خصوصی و مبتنی بر پروتکل‌ها و قوانین شبکه اینترنت است که به صورت محدود و ویژه‌ای برای کاربردهای خاص ایجاد می‌شود و به شبکه اینترنت متصل نیست. به عنوان مثال شبکه ارتباطی آموزشگاه‌ها و مدارس کشور برای بهره‌برداری‌های مخصوص این گونه از مدارس یک نوع شبکه اینترنت می‌باشند. مدیریت و سرویس‌دهی این گونه از شبکه‌ها به صورت ویژه و جدا از شبکه اینترنت می‌باشد.

شبکه اکسترانت (Extranet)

اکسترانت (Extranet) نوعی شبکه اینترنت است که قابل دسترسی توسط افرادی خاص خارج از محیط آن است. در واقع تفاوت اصلی اینترنت و اکسترانت در این است که اینترنت فقط توسط اعضای یک سازمان یا شرکت قابل دسترسی است ولی اکسترانت علاوه بر کاربران داخلی، کاربران خارجی که دارای کلمه عبور هستند نیز اجازه دسترسی به محدوده خاصی از شبکه را دارند.

شبکه مخابراتی در امور رایانه‌ای

نکته شماره ۱۸

برای برقراری ارتباط بین رایانه‌هایی در اتاق‌ها، شهرها، کشورها و حتی قاره‌های متفاوت، لازم است که امکان ارسال و دریافت اطلاعات بین آنها تأمین شود. این اطلاعات در تمام سطح جهان با استفاده از شبکه‌های مخابراتی ارسال می‌شود. شبکه‌های مخابراتی متنوعی برای مقاصد رایانه‌ای استفاده می‌شوند که ADSL, ISDN, PSDN و ماهواره‌ای از آن جمله‌اند.

PSTN سر حرف کلمات Public Switched Telephone Network است که معمولاً به Plain Old Telephone System یا POTS شناخته می‌شود. این نوع شبکه، سیستم مخابراتی آنالوگ است که در سراسر جهان از آن استفاده می‌شود. PSDN سر حرف کلمات Public Switched Data Network است و سیستمی است که اساساً برای انتقال اطلاعات، به جای صدا، طراحی شده است.

ISDN سر حرف کلمات Integrated Services Digital Network است. ISDN مربوط به سال‌های ۱۹۸۴ است و امکان انتقال بسیار سریع اطلاعات را در مقایسه با مودم‌های عادی فراهم می‌کند. در ISDN انتقال اطلاعات با سرعت ۱۲۸ کیلو بایت در ثانیه امکان‌پذیر می‌باشد.

ADSL یا Asymmetrical Digital Subscriber Line فن‌آوری‌ای است که برای برقراری ارتباطات پرسرعت بر بستر خطوط شبکه مخابراتی موجود بوجود آمده است. با استفاده از ADSL شما یک ارتباط دائمی خواهید داشت و برای اتصال به اینترنت دیگر نیازی به شماره‌گیری نخواهد بود.

دیجیتال در مقابل آنالوگ

نکته شماره ۱۹

مقدار یک سیگنال دیجیتال، یا صفر است یا یک، بعبارت دیگر یا روشن است یا خاموش. یک سیستم آنالوگ اعداد متعدد و مختلفی، شامل کسرها را هم استفاده می‌کند. یک ساعت دیجیتال دقیقه‌های کامل، ثانی‌های کامل و ساعت‌های کامل را نشان می‌دهد ولی ساعت آنالوگ کسرهای ثانیه، دقیقه و ساعت را هم نشان می‌دهد.

واحدهای اندازه‌گیری ظرفیت تجهیزات ذخیره‌سازی اطلاعات

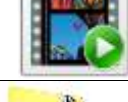
نکته شماره ۲۰

نام واحد	مقدار	توضیح
بیت (bit)	۱ یا ۰	کوچکترین واحد حافظه که می‌تواند دارای دو حالت صفر یا یک باشد.
بایت (Byte)	۸ بیت	برای نگهداری یک کاراکتر مورد استفاده قرار می‌گیرد.
کیلوبایت (KB)	۱۰۲۴ بایت	معمولاً اندازه یک عکس پرسنلی رنگی ۴×۳ با کیفیت متوسط کمتر از ۵۰ کیلوبایت است.
مگابایت (MB)	۱۰۲۴ کیلوبایت	اندازه فایل رایانه‌ای این کتاب در حدود چند مگابایت است.
گیگابایت (GB)	۱۰۲۴ مگابایت	در حال حاضر ظرفیت اکثر تجهیزات ذخیره‌سازی اطلاعات با این واحد بیان می‌شود.
ترابایت (TB)	۱۰۲۴ گیگابایت	معمولاً ظرفیت ذخیره‌سازی اطلاعات در مراکز داده (Data Center) در اینترنت و شبکه‌های بزرگ با این واحد بیان می‌شود.

آیکون و فرمت برخی از فایل‌ها

نکته شماره ۲۱

نوع	انشعاب	آیکون نمونه	توضیح
اجرایی	EXE		حاوی کد دودویی دستورالعمل‌های قابل اجرا برای رایانه است.
	BAT		شامل دستورالعمل‌های متنی قابل اجرا برای رایانه است.
متنی	TXT		شامل متن ساده می‌باشد.
	DOCX		شامل متون قالب‌بندی شده با واژه پرداز می‌باشند.
صفحه گسترده	XLSX		فایل‌های صفحه گسترده Excel 2007 است.
ارایه مطالب	PPTX		فایل‌های ارایه مطالب Power Point 2007 است.
بانک اطلاعاتی	ACCDB		فایل‌های بانک اطلاعاتی Access 2007 است.

فایل صوتی فشرده نشده می‌باشد.		WAV	صوتی
فایل صوتی فشرده شده می‌باشد.		MP3	
فایل تصویر گرافیکی فشرده نشده است.		BMP	تصویری
فایل تصویر گرافیکی فشرده شده است.		JPG	
فایل‌های ویدیویی می‌باشند.		WMV یا MP4	ویدیویی
فایل‌های فشرده شده است.		ZIP	فایل فشرده
فایل‌های پشتیبانی از اطلاعات است.		BAK	پشتیبانی
فایل‌های موقتی ویندوز و سایر برنامه‌های کاربردی است.		TMP	موقت
اسناد الکترونیکی هستند که در همه رایانه‌ها با هر نوع سیستم عاملی قابل مشاهده می‌باشند.		PDF	قابل حمل

دامنه انواع سایت‌ها در اینترنت

تکته شماره ۲۲

دامنه	نوع سازمان
com	سازمان‌های تجاری
edu/ac	موسسات آموزشی
gov	ادارات دولتی
int	سازمان‌های بین‌المللی
net	سازمان‌های شبکه‌ای
org	سازمان‌های غیر انتفاعی و خیریه

نکته شماره ۲۳

آشنایی با موتورهای جستجو

موتور جستجو (Search Engine)، به کاربران کمک می‌کند تا سریع‌تر و بهتر مطالب مورد نظر خود را در شبکه اینترنت جستجو نمایند. موتورهای جستجو برای این که بتوانند اطلاعات کاملی در مورد همه سایت‌های موجود در اینترنت داشته باشند، به صورت خودکار تمام سایت‌های اینترنتی را مورد بررسی قرار می‌دهند و کلمات و عبارات موجود در این سایت‌ها را در یک بانک اطلاعاتی بزرگ، طبقه‌بندی و نگهداری می‌کنند تا وقتی یک کاربر در مورد یک یا چند کلمه جستجو می‌کند، لیستی از صفحات وب دارای آن کلمات را در اختیار قرار دهد.

از معروفترین موتورهای جستجو می‌توان به سایت‌های زیر اشاره کرد:

AltaVista: www.altavista.com

Excite : www.excite.com

Google: www.google.com

Hotbot: www.hotbot.com

MSN : www.msn.com

Yahoo : www.yahoo.com

نکته شماره ۲۴

آشنایی با سرویس دهنده اینترنت یا همان ISP

امروزه شرکت‌های مختلفی سرویس به اینترنت را برای اشخاص، ادارات و شرکت‌ها فراهم می‌کنند که به آنها، **سرویس دهنده اینترنت (ISP) Internet Service Provider** می‌گویند. این شرکت‌ها از طریق خطوط پرسرعت اختصاصی، فیبرنوری، ماهواره و ... به اینترنت جهانی متصل می‌شوند و با تدارک تجهیزات خاص و با استفاده از روش‌های بی‌سیم (نظیر WiMAX) و با سیم (نظیر: ADSL, Dialup) و فیبر نوری، کاربران خانگی، ادارات و موسسات مختلف را به اینترنت متصل می‌کنند. برخی از ISP ها در محدوده‌های خاصی نظیر یک یا چند شهر، و برخی در کل کشور یا حتی چند کشور خدمات اینترنتی ارائه می‌کنند.

نکته شماره ۲۵

آشنایی با صفحه خانگی مرورگر یا همان Home Page

هنگامی که یک نرم‌افزار مرورگر را اجرا می‌کنیم، این نرم‌افزار به صورت پیش فرض به صفحه اصلی یک وب سایت خاص متصل می‌شود که اصطلاحاً به آن **صفحه آغازین یا صفحه خانگی یا صفحه اصلی (Home Page)** مرورگر می‌گویند. هر کاربر می‌تواند وب سایت دلخواهی را به عنوان صفحه خانگی در نرم‌افزار مرورگر تعریف کند. معمولاً کاربران وب سایتی را به عنوان صفحه خانگی تعریف می‌کنند که به آن سایت علاقه داشته و بخواهند با اجرای نرم‌افزار مرورگر ابتدا آن سایت را مشاهده نمایند.

عملکرد	نام	دکمه
برای مراجعه به صفحات مشاهده شده قبلی، استفاده می‌شود. اگر دکمه غیر فعال باشد، یعنی قبلاً صفحه ای مشاهده نشده است.	عقب (Back)	
عملکرد این دکمه مشابه دکمه است با این تفاوت که با دکمه حرکت به سمت جلو داریم. اگر دکمه غیرفعال باشد، یعنی این صفحه آخرین صفحه‌ای است که قبلاً مشاهده کرده‌ایم.	جلو (Forward)	
اگر این ابزار را کلیک کنیم، سایت یا صفحه وبی که در حال مشاهده آن هستیم، در فهرست سایت‌های مورد علاقه ما ذخیره می‌شود و از این پس می‌توانیم آن را بدون درج آدرس آن، بازدید کنیم.	افزودن به سایت‌های مورد علاقه Add to) (Favorites)	
برای انتخاب و بازدید سایت از فهرست سایت‌های مورد علاقه، این دکمه را کلیک می‌کنیم. در این صورت کادری با سه سربرگ به نام‌های History و Feeds و Favorites باز می‌شود که در آنها به ترتیب سایت‌های مورد علاقه، صفحات خبری و صفحات مشاهده شده نگهداری می‌شود.	مشاهده سایت‌های مورد علاقه (Favorites)	
صفحه وب تعیین شده در صفحه خانگی یا صفحه شروع IE را، در پنجره IE نمایش می‌دهد. آدرس هر سایت دلخواه را می‌توانیم در IE به عنوان صفحه خانگی تعیین کنیم.	صفحه شروع (Home)	
پیوندهای خبری (RSS feeds) موجود در سایت فعلی را نشان می‌دهد.	به روز رسانی اطلاعات (Feed)	
با کلیک بر روی این آیکن، نرم افزار Microsoft Outlook باز می‌شود و نامه‌های پست الکترونیکی مشخص شده خوانده می‌شود.	خواندن نامه‌های الکترونیکی (Read Mail)	
برای چاپ محتوای صفحه وب استفاده می‌شود.	چاپ (Print)	
راهنمای کار با برنامه IE را ارائه می‌کند.	راهنما (Help)	

عملگرهای جستجو

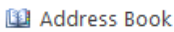
نکته شماره ۲۷

عملگر	کاربرد
AND	اگر بین کلمات مورد جستجو از این عملگر استفاده کنیم، موتور جستجو صفحاتی را که شامل همه کلمات مذکور با هم باشد، پیدا می‌کند. مثال: Iranian AND foods
OR	اگر بین کلمات مورد جستجو از این عملگر استفاده کنیم، موتور جستجو صفحاتی را که شامل یکی از کلمات مذکور باشد، پیدا می‌کند. مثال: Iranian OR foods
+	اگر این عملگر را در جلوی کلمه‌ای در عبارت مورد جستجو بنویسیم، موتور جستجو صفحاتی را که حتماً این کلمه در آن واقع است پیدا می‌کند. مثال: + Iranian foods Cook
-	اگر این عملگر را در جلوی کلمه‌ای در عبارت مورد جستجو بنویسیم، موتور جستجو صفحاتی را که کلمات عبارت مورد جستجو در آنها وجود دارد و کلمه مذکور در آنها نیست، پیدا می‌کند. مثال: + Iranian+ Foods -Cook
“ ”	اگر عبارتی را بین دو علامت گیومه قرار دهیم، موتور جستجو صفحاتی را پیدا می‌کند که این عبارت عیناً در آنها آمده باشد. مثال: “Iranian fast foods”
*	به عنوان پسوند برای کلمات جستجو به کار می‌رود و به معنای هر حرفی به کار می‌رود. مثال: +Iran*+food*
()	به کمک پرانتز می‌توان عبارات پیچیده جستجو متشکل از عملگرهای مختلف را ایجاد کرد.

عملکرد مهم‌ترین دکمه‌های نوار ابزار نرم افزار Microsoft Outlook

نکته شماره ۲۸

دکمه	عملکرد
 New	برای ایجاد نامه جدید از این دکمه استفاده می‌کنیم. در کنار این دکمه فلش کوچکی وجود دارد که با کلیک روی آن علاوه بر ایجاد نامه جدید، امکان ایجاد پوشه جدید، تماس جدید، وظیفه جدید و ... نیز وجود دارد.
 Print	برای چاپ نامه‌ها از این دکمه استفاده می‌کنیم.
 Delete	برای حذف کردن نامه‌ها از این دکمه استفاده می‌کنیم.
 Reply	اگر بخواهیم پاسخ نامه‌ای را هم برای فرستنده نامه ارسال کنیم، از این دکمه استفاده می‌کنیم.
 Reply All	اگر بخواهیم پاسخ نامه‌ای را هم برای فرستنده و هم برای کسانی که این نامه را دریافت کرده‌اند بفرستیم، از این دکمه استفاده می‌کنیم.

اگر بخواهیم نامه رسیده را برای دیگری بفرستیم، از این دکمه استفاده می‌کنیم.	
اگر بخواهیم نامه‌های وارده را از سرویس دهنده پستی دریافت کنیم (Receive) یا نامه‌هایی که آماده کرده‌ایم ارسال کنیم (Send)، این دکمه را کلیک می‌کنیم. در کنار این دکمه فلش کوچکی وجود دارد که با کلیک کردن آن منویی باز می‌شود که امکانات بیشتری را برای دریافت یا ارسال نامه‌ها در اختیار ما قرار می‌دهد.	
توسط این دکمه پنجره کتاب آدرس (Address Book) باز می‌شود. در این کتاب امکان نگهداری و جستجوی آدرس پستی و دیگر اطلاعات افراد وجود دارد.	

لیست آیکن‌های مورد استفاده در کادر لیست نامه‌ها

نکته شماره ۲۹

آیکن	مفهوم
	این نامه یک یا چند فایل ضمیمه دارد.
	این نامه توسط فرستنده با اولویت بالا فرستاده شده است.
	این نامه توسط فرستنده با اولویت پایین فرستاده شده است.
	این نامه علامت گذاری شده است.
	این نامه خوانده نشده است.
	این نامه خوانده شده است.
	به این نامه پاسخ داده شده است (Reply)
	این نامه برای دیگران ارسال شده است (Forward)
	این نامه به صورت پیش‌نویس در پوشه Draft ذخیره شده است.
	این نامه دارای امضای دیجیتالی است و خوانده نشده است.
	این نامه رمز شده و خوانده نشده است.

نوع فایل	پسوند	توضیح
Word document	.docx	پسوند پیش فرض ذخیره فایل‌های word 2007 است که امکان نگهداری قالب‌بندی‌های پیشرفته، تصاویر و ... را فراهم می‌کند. اسنادی که با این فرمت ذخیره شوند قابل باز شدن در نسخه‌های قبلی word نیستند.
Word 97-2003 Document	.doc	در نسخه‌های قبلی word ، پسوند پیش فرض .doc بود. اگر بخواهیم سند ایجاد شده توسط نسخه‌های قبلی نیز قابل ویرایش باشد، فایل را با این فرمت ذخیره می‌کنیم.
Word Template	.dotx	فرمت فایل‌های الگو در (Template) در word 2007 است. از این فرمت برای تهیه فرم‌ها، نامه‌ها و به طور کلی اسناد تکراری استفاده می‌شود. مثلاً اگر برای اینکه مکاتبات شرکت در نامه‌هایی با سربرگ و آدرس شرکت باشند کافیت صفحه‌ای با این سربرگ و مشخصات طراحی کرده و آن را به عنوان الگو با فرمت .dotx ذخیره کنیم تا برای تایپ نامه‌های شرکت از آن استفاده کنیم.
Word 97-2003 Template	.dot	فایل‌های الگو قابل استفاده در نسخه‌های قبلی Word که با پسوند .dot ذخیره می‌شوند.
Web Page	.htm , .html	متن موجود در سندی که با این فرمت ذخیره می‌شود به فرمت HTML تبدیل می‌شود و با مرورگرهای وب قابل مشاهده است.
Text only	.txt	این پسوند مربوط به فایل‌های متنی ساده است. اگر اسنادی که حاوی قالب‌بندی و تصاویر است با این پسوند ذخیره شود تصاویر و قالب‌بندی آن از بین می‌رود و فقط متن ساده ذخیره می‌شود.
Rich Text Format	.rtf	پسوند فایل‌های متنی است که با اکثر نرم افزارها (مثل برنامه Word Pad ویندوز) قابل مشاهده است. این نوع فایل‌ها امکان نگهداری قالب‌بندی‌های ساده و تصاویر را دارند.
Word XML Document	.xml	این فرمت، یک قالب متنی و توصیفی استاندارد است که اکثر نرم افزارهای کاربردی سیستم عامل‌های مختلف می‌توانند این فرمت را خوانده و محتوای آن را استخراج می‌کنند.
PDF (Portable Document Format)	.pdf	فرمت مشهوری است که توسط نرم افزار Acrobat Reader در هر سیستم عاملی و حتی بدون داشتن فونت قابل مشاهده و چاپ است. برای ذخیره با این فرمت نیاز به دریافت Add-in مخصوص از سایت مایکروسافت است.

روش‌های مختلف نمایش متن در نرم‌افزار Word

نکته شماره ۳۱

نمای Print Layout

اگر بخواهیم مشاهده کنیم که متن، تصویر و حاشیه‌ها بر روی کاغذ چگونه چاپ می‌شوند، از نمای **Print Layout** استفاده می‌کنیم. این نما برای ویرایش سر صفحه و پا صفحه، تنظیم محل قرار گرفتن تصاویر و به طور کلی صفحه‌آرایی مفید است. به صورت پیش فرض وقتی یک سند جدید ایجاد می‌کنیم، در نمای **Print Layout** نمایش داده می‌شود.

نمای Full Screen Reading

این نما، برای خواندن متن در نظر گرفته شده است. وقتی این نما را انتخاب می‌کنیم ریبون و ابزارهای اضافی که معمولاً برای ویرایش متن استفاده می‌شوند، مخفی می‌شود و بیشترین فضا در اختیار ما قرار می‌گیرد تا سند را همانند یک کتاب واقعی مطالعه کنیم.

نمای Web Layout

در صورتی که بخواهیم صفحات وب را با **Word** طراحی کنیم، توصیه می‌شود از این روش نمایش استفاده کنیم. در این روش متون و پس زمینه‌ها در تمام پنجره باز شده فعلی، گسترش می‌یابند و عناصر گرافیکی درست به همان شکلی که در مرورگرهای وب مشاهده می‌شوند، نمایش داده می‌شوند.

نمای Outline

در نمای **Outline** می‌توان ساختار متن را به صورت مجزا و عنوان به عنوان مشاهده کرد، همچنین می‌توان عنوان‌ها را با محتویات آنها جابجا کرد. در این روش تصاویر و اشیاء گرافیکی نمایش داده نمی‌شوند. در صورت نیاز می‌توان بر روی آیکن در کنار هر عنوان کلیک کرد تا محتوای آن نمایش داده شود.

نمای Draft

این نما برای تایپ متن ساده، ویرایش متن و قالب‌بندی متن مناسب است. در این روش سر صفحه و پا صفحه و برخی از تصاویر شناور، نمایش داده نمی‌شوند. در این روش به صورت پیش فرض فقط خط کش افقی نمایش داده می‌شود.

نکته شماره ۳۲

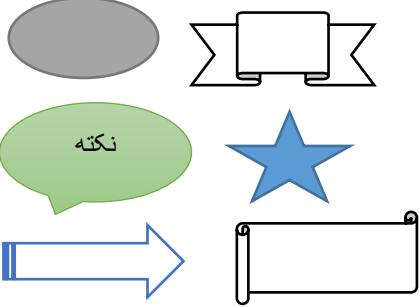
سبک فونت (Font Style)

به حالت‌های مختلف فونت از قبیل معمولی، توپر، مایل و زیر خط دار سبک فونت می‌گوییم.

توضیح	سبک	
	معنی	نام
حروف و کاراکترها به صورت معمولی نشان داده می‌شوند.	معمولی	Regular
حروف و کاراکترها به صورت توپر یا ضخیم نشان داده می‌شوند.	توپر	Bold
حروف و کاراکترها به صورت مایل یا کج مشاهده می‌شوند.	مایل	Italic
حروف و کاراکترها به صورت زیر خط دار مشاهده می‌شوند.	زیر خط دار	Underline

نکته شماره ۳۳

انواع اشیاء گرافیکی نرم افزار Word 2007

مثال	توضیح	نام	دکمه
	همه تصاویر و عکس‌هایی که قبلاً توسط نرم‌افزارهای گرافیکی یا دوربین‌های دیجیتال ایجاد شده‌اند و به صورت فایل بر روی دیسک قرار دارند قابل درج کردن در سند هستند.	تصویر	
	انواع تصاویر، اشیاء طراحی شده، صداها و فیلم‌ها که به صورت موضوعی در کلکسیون‌های مختلف دسته‌بندی شده‌اند.	کلیپ هنری	
	انواع اشکال هندسی آماده نظیر مستطیل، مربع، دایره، خطوط، پیکان، نمادهای فلوجارت، کادرهای راهنما و ... که به راحتی قابل تغییر اندازه و رنگ آمیزی هستند.	اشکال هندسی	

	Smart Art از ویژگی‌های جدید Word2007 است که با تلفیق لایه‌های تصویر و متن برای ایجاد لیست‌های گرافیکی، نمودارهای پردازشی، نمودارهای سازمانی و ... استفاده می‌شود. این تصاویر به متنی که در آنها وارد می‌کنیم حساس بوده و بصورت هوشمند تغییر می‌کنند.	تصاویر هوشمند	
	نرم افزار Word با استفاده از امکانات نرم افزار صفحه گسترده Excel، قابلیت ایجاد انواع نمودار را در اختیار ما قرار می‌دهد.	نمودار	
E-ESTEKHDAM E-ESTEKHDAM	در Word امکان ایجاد جلوه‌های گرافیکی و سه بعدی روی یک کلمه یا یک عبارت وجود دارد.	متن هنری	

انواع Section Break و عملکرد آنها

نکته شماره ۳۴

عملکرد	نوع Section Break
یک صفحه جدید ایجاد می‌کند و بخش جدید از این صفحه آغاز می‌شود.	
بدون اینکه صفحه جدیدی ایجاد کند از محلی که این Section Break قرار می‌گیرد، بخش جدید شروع می‌شود. (یعنی بالای صفحه، بخش قبلی و پایین صفحه بخش جدید است.)	
یک صفحه جدید با شماره زوج ایجاد می‌کند و بخش جدید از این صفحه آغاز می‌شود. (یعنی اگر صفحه فعلی زوج باشد، صفحه فرد بعدی در نظر گرفته نمی‌شود و بخش جدید از اولین صفحه زوج بعدی ایجاد می‌گردد.)	

یک صفحه جدید با شماره فرد ایجاد می‌کند و بخش جدید از این صفحه آغاز می‌شود. (یعنی اگر صفحه فعلی فرد باشد، صفحه زوج بعدی در نظر گرفته نمی‌شود و بخش جدید از اولین صفحه فرد بعدی ایجاد می‌گردد.)	 Odd Page

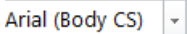
عملکرد گزینه‌های منوی Text Wrapping

نکته شماره ۳۵

مثال	عملکرد	گزینه
	این حالت، حالت پیش فرض درج تصویر است و تصویر مانند یک کلمه از متن در نظر گرفته می‌شود و تصویر در محل مکان نما درج شده و در ادامه متن قرار می‌گیرد.	In Line With Text
	در این حالت، تصویر یک چهار ضلعی در نظر گرفته می‌شود که متن در اطراف تصویر قرار می‌گیرد ولی روی تصویر قرار نمی‌گیرد.	Square
	در این حالت، حاشیه تصویر یک چهار ضلعی در نظر گرفته نمی‌شود و متن بر روی قسمتهای خالی حاشیه خارجی تصویر قرار می‌گیرد ولی روی تصویر قرار نمی‌گیرد.	Tight
	در این حالت، تصویر پشت متن قرار می‌گیرد و ممکن است قسمتهای از متن که در پشت متن قرار گرفته دیده نشود.	Behind The Text
	در این حالت تصویر روی متن قرار می‌گیرد و ممکن است قسمتهایی از متن که در پشت تصویر قرار گرفته است دیده نشود.	In Front of Text
	در این حالت متن فقط در حاشیه بالا و پایین تصویر قرار می‌گیرد و در سمت چپ و راست تصویر متنی قرار نمی‌گیرد.	Top and Bottom
	مشابه حالت Tight است با این تفاوت که متن هم در قسمتهای خالی حاشیه خارجی تصویر و هم در قسمتهای خالی داخلی تصویر قرار می‌گیرد.	Through
	با انتخاب این حالت می‌توان حاشیه‌های تصویر را ویرایش نمود و مرزهای آن را از حالت چهار ضلعی خارج کرد به صورتیکه متن تا نقاط تعیین شده به عنوان مرز پیشروی کند.	Edit Wrap Points
	با انتخاب این حالت، پنجره محاوره‌ای Advanced Layout ظاهر می‌شود که در این پنجره می‌توان تنظیمات بیشتری را برای ادغام متن و تصویر انجام داد.	More Layout Options

ابزارهای گروه Font از سربرگ Home

نکته شماره ۳۶

ابزار	عملکرد
	با این ابزار نوع فونت سلول را انتخاب می‌کنیم.
	با این ابزار اندازه فونت سلول را انتخاب می‌کنیم.
	این ابزار اندازه فونت سلول را افزایش می‌دهد.

این ابزار اندازه فونت سلول را کاهش می‌دهد.	
این ابزار یا کلیدهای Ctrl+B فونت سلول را پررنگ (Bold) می‌کند.	
این ابزار یا کلیدهای Ctrl+I فونت سلول را مایل (<i>Italic</i>) می‌کند.	
این ابزار یا کلیدهای Ctrl+U فونت زیر خط دار (<u>Underline</u>) می‌کند.	
با این ابزار کادر حاشیه دور سلول را انتخاب می‌کنیم.	
با این ابزار رنگ نوشته محتوای سلول را انتخاب می‌کنیم.	
با این ابزار رنگ زمینه محتوای سلول را انتخاب می‌کنیم.	

ابزارهای گروه Alignment از سربرگ Home

نکته شماره ۳۷

ابزار	عملکرد
	محتوای سلول را از سمت بالای سلول تراز می‌کند.
	محتوای سلول را از نظر ارتفاع در وسط سلول تراز می‌کند.
	محتوای سلول را از پایین سلول تراز می‌کند.
	محتوای سلول را از سمت چپ سلول تراز می‌کند.
	محتوای سلول را از نظر عرضی از وسط تراز می‌کند.
	محتوای سلول را از سمت راست سلول تراز می‌کند.
	با این ابزار می‌توانیم جهت محتوای سلول را افقی، عمودی یا مایل تنظیم کنیم.
	با این ابزار می‌توانیم جهت محتوای سلول را راست به چپ یا چپ به راست تنظیم کنیم.
	با این ابزار تورفتگی را کاهش می‌دهیم.
	با این ابزار تورفتگی را افزایش می‌دهیم.
	با این ابزار می‌توانیم تعیین کنیم که اگر محتوای سلول در عرض فعلی جا نشد به خط بعد شکسته شود (Wrap text).
	با این ابزار سلولهای انتخاب شده ادغام شده و سپس وسط چین می‌شود.

ابزارهای گروه Number از سربرگ Home

نکته شماره ۳۸

ابزار	عملکرد
General	با این ابزار می‌توانیم قالب بندی دلخواه را برای سلول از بین قالب‌بندی‌های عددی آماده انتخاب کنیم.
\$	با این ابزار قالب‌بندی پول رایج مورد نظر را به سلول اعمال می‌کنیم.
%	محتوای سلول عددی را با قالب‌بندی بر حسب درصد نشان می‌دهید.
,	هر سه رقم از محتوای سلول عددی را با علامت کاما نشان می‌دهد.
0.00	تعداد ممیزهای عدد موجود در سلول را زیاد می‌کند.
0.00	تعداد ممیزهای عدد موجود در سلول را کم می‌کند.

انواع داده‌های عددی قابل انتخاب در گروه Number از سربرگ Home

نکته شماره ۳۹

گزینه	عملکرد
General	اعداد سلولهای انتخاب شده را به همان صورتی که وارد شده‌اند نمایش می‌دهد.
Number	به صورت پیش فرض اعداد سلولهای انتخاب شده را با دو رقم اعشار نشان می‌دهد در این نوع قالب‌بندی می‌توانیم آن را طوری تنظیم کنیم که اعداد منفی را با رنگ قرمز نشان دهد.
Currency	اعداد را به همراه واحد پولی منتخب به صورت پیش فرض با دو رقم اعشار نشان می‌دهد.
Accounting	اعداد سلولهای انتخاب شده را به همراه واحد پولی که انتخاب می‌کنیم، طوری نمایش می‌دهد که نقطه اعشاری تمام عددها در یک ستون باشند.
Date	اعداد سلولهای انتخاب شده را در قالب تاریخ نشان می‌دهد.
Time	اعداد سلولهای انتخاب شده را در قالب ساعت شبانه روز نشان می‌دهد.
Percentage	اعداد سلولهای انتخاب شده را در قالب درصد نشان می‌دهد (اعداد را در عدد ۱۰۰ ضرب کرده و به همراه علامت % نشان می‌دهد).
Fraction	اعداد را به صورت کسری نشان می‌دهد. مثلاً 0.6 را 3.5 نشان می‌دهد.
Scientific	اعداد را به صورت نماد علمی (توان ۱۰) نشان می‌دهد. مثلاً 1000 را 1E+03 نشان می‌دهد.
Text	اعداد سلولهای انتخاب شده را به عنوان متن در نظر می‌گیرد.

نکته شماره ۴۰

مثالهایی از ارجاع به سبک A1

ارجاع	اشاره به
A2	سلول ستون A ردیف ۲ (سلول مورد نظر با رنگ خاکستری مشخص شده است).
A1:A3	سلولهای ستون A ردیف ۱ تا سلولهای ستون A ردیف ۳
B1:C3	سلولهای ستون B ردیف ۱ تا سلولهای ستون C ردیف ۳
2:2	همه سلولهای ردیف ۲
2:3	همه سلولهای ردیف ۲ تا ۳
B:B	همه سلولهای ستون B
B:C	همه سلولهای ستون B تا C

نکته شماره ۴۱

نمونه‌هایی از توابع و فرمول‌ها

عملگر یا تابع	مثال	عملکرد
=		علامت شروع فرمول‌ها و توابع
+	=4+3	جمع مقادیر ثابت ۳ و ۴
-	=A1-B1	تفریق مقدار موجود در سلول B1 از A1
*	=B1*2	ضرب مقدار موجود در سلول B1 در عدد ثابت ۲
/	=A1/C2	تقسیم مقدار موجود در سلول A1 بر مقدار C2
SUM	=SUM(A1:A3)	محاسبه مجموع مقادیر موجود در سلول‌های A1 تا A3
Average	=Average(A2;B1;C3)	محاسبه میانگین مقادیر موجود در سلول‌های A2 و B1 و C3
Count	=Count(A2:C3)	محاسبه تعداد سلول‌های حاوی اعداد در محدوده A2 تا C3
MAX	=MAX(A1:B2)	تعیین بزرگترین عدد موجود در سلول‌های A1 تا B2
MIN	=MIN(A1:C2)	تعیین کوچکترین عدد موجود در سلول‌های A1 تا C2

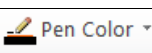
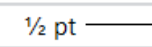
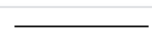
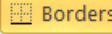
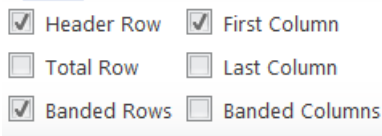
نوع خطا	توضیح	راه حل‌های احتمالی
#####	وقتی عرض سلول برای نمایش مقدار فرمول کافی نیست یا مقادیر منفی برای ساعت و تاریخ وارد شده است.	عرض سلول را زیادتر می‌کنیم یا مقادیر مناسب یا قالب‌بندی صحیح را انتخاب می‌کنیم.
#VALUE	در فرمول ریاضی وارد شده بجای مقادیر عددی از مقادیر متنی استفاده شده است.	مقادیر ورودی و سلول‌های مورد استفاده در فرمول را کنترل می‌کنیم.
#DIV/0	تقسیم بر صفر تعریف نشده است و وقتی که یک عدد بر صفر تقسیم شده باشد این خطا رخ می‌دهد.	مقادیر و سلول‌های مورد استفاده در فرمول را بررسی می‌کنیم تا تقسیم بر صفر نشوند. خصوصاً اگر در فرمول سلولی را استفاده کرده‌ایم که خالی باشد.
#NAME	نام یا برجسی در فرمول استفاده شده که Excel نمی‌تواند آن را تشخیص دهد. مثلاً ممکن است عبارتی را بدون قراردادن در بین علائم در فرمول استفاده کرده باشیم یا نام سلول یا متغیری را که حذف شده است استفاده کرده باشیم یا حتی نام آنها را غلط تایپ کرده باشیم.	نام متغیرها و برجسب‌های مورد استفاده در فرمول و نحوه استفاده آنها را کنترل می‌کنیم.
#N/A	وقتی که یک مقدار در دسترس تابع یا فرمول نباشد اتفاق می‌افتد. مثلاً داده‌های مورد استفاده در فرمول غلط است یا هنوز در سلول‌های مربوطه وجود ندارند.	مقادیر و سلول‌های مورد استفاده در فرمول را بررسی می‌کنیم.
#REF!	وقتی که سلول ارجاع شده وجود نداشته باشد اتفاق می‌افتد.	سلول‌های مورد اشاره در فرمول را بررسی می‌کنیم تا حذف نشده باشند و وجود داشته باشند.
#NUM!	وقتی که یک پارامتر نادرست در توابع و فرمول استفاده کنیم اتفاق می‌افتد.	مقادیر و پارامترهای مورد استفاده در فرمول و توابع را بررسی می‌کنیم.
#NULL!	وقتی که در یک فرمول از آدرس اشتراک دو آدرس استفاده کرده باشیم که این اشتراک وجود نداشته باشد اتفاق می‌افتد.	پارامترها و نحوه استفاده صحیح آنها را در فرمول بررسی می‌کنیم.

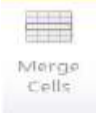
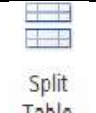
نوع داده	کاربرد	اندازه فیلد
Text	برای ذخیره متن یا ترکیب متن و عدد مناسب است. فیلدهای عددی که نیاز به محاسبات نداشته باشند (مانند شماره تلفن) نیز می‌توانند در این نوع داده ذخیره شوند. حداکثر طول این نوع داده ۲۵۵ کاراکتر است.	بین ۱ تا ۲۵۵ بایت
Memo	این داده نیز از نوع متنی است، با این تفاوت که از نظر طول فیلد محدودیتی ندارد و اندازه آن برای رکوردهای یک جدول متفاوت است. برای ذخیره داده‌های توضیحی، شرح و نکات از این نوع داده استفاده می‌کنیم.	بین ۱ تا ۶۵۵۳۵ کاراکتر
Number	برای داده‌های عددی که محاسبات ریاضی بر روی آنها انجام می‌شود بکار می‌رود و با توجه به کاربرد و اندازه آن انواع مختلفی دارد.	بین ۱ تا ۱۲ بایت
Date/Time	برای درج تاریخ و ساعت به کار می‌رود بصورتی که امکان مقایسه آنها وجود دارد.	۸ بایت
Currency	عددی است که براساس پول رایج کشورها قالب‌بندی می‌شود. با استفاده از این گزینه می‌توان عددی را تا ۱۵ رقم در سمت چپ نقطه اعشاری و تا چهار رقم در سمت راست آن وارد کرد.	۸ بایت
AutoNumber	برای هر رکورد عدد منحصر بفردی را که بصورت صعودی یک واحد افزایش می‌یابد، درج می‌کند.	۴ بایت
YES/NO	برای ایجاد فیلدی بکار می‌رود که پاسخ آن بصورت مثبت و منفی است. در این فیلد فقط یکی از دو حالت تعیین شده بله / خیر - درست / غلط - روشن / خاموش قرار می‌گیرد.	۱ بیت
OLE	برای قرار دادن تصویر از این فیلد استفاده می‌شود. همچنین برای درج و دسترسی به اشیاء از نرم‌افزارهای دیگر، استفاده می‌شود.	تا یک گیگابایت
Look Up Wizard	فیلدی شامل اقلام مختلف را ایجاد می‌کند که کاربر با استفاده از آن می‌تواند مقادیر مختلف را از فهرستی بازشدنی انتخاب کند.	اندازه متغیر

توضیحات	خاصیت
حداکثر تعداد کاراکترهای فیلد را تعیین می‌کند.	Field Size (اندازه فیلد)
قالب‌بندی محتوای فیلد مانند بکارگیری حروف کوچک و بزرگ، فرمت اعداد و ... را تعیین می‌کند. این خاصیت برای بعضی از انواع داده، نظیر Number و Date/Time مقادیر از پیش تعریف شده‌ای دارد که از لیست باز شدنی قابل انتخاب است.	Format (قالب بندی)
الگوی خاصی را برای ورود داده‌ها تعیین می‌کند. مثلاً برای شماره پلاک خودرو می‌توان تعیین کرد که دو کاراکتر اول عدد باشد کاراکتر بعدی حرف و سه کاراکتر بعد عدد باشد. (##L#### برای گرفتن ۳۴۵ ب ۱۲ که # نشانه عدد و L نشانه حرف است)	Input Mask (پوشش ورودی)
اگر در این خاصیت نامی را بنویسیم، به عنوان برچسب در هنگام ساختن فرم نمایش داده می‌شود. در غیر اینصورت از نام فیلد به عنوان برچسب استفاده می‌شود. مثلاً می‌توانیم نام فیلد را "L Name" انتخاب کنیم و Caption آن را "نام خانوادگی" قرار دهیم. در اینصورت در هنگام ساخت فرم یا گزارش، نام خانوادگی نمایش داده می‌شود.	Caption (عنوان)
مقدار تعیین شده را بصورت پیش فرض برای فیلد در نظر می‌گیرد. در جاهایی کاربرد دارد که اگر کاربر داده‌ای را وارد نکرد، فیلد مقدار پیش فرضی داشته باشد.	Default Value (مقدار پیش فرض)
تعیین قانونی برای ورود داده‌ها، تا فقط داده‌های معتبر در فیلد وارد شود. مثلاً برای فیلد سال تولد عبارت (1300 And < 1390) فقط سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۹۰ را قبول می‌کند.	Validation Roule (قانون صحت)
در هنگام ورود داده‌ها اگر قانون Validation Roule نقض شود، این پیغام نمایش داده می‌شود. مثلاً اگر هنگام ورود داده در فیلد سال تولد، عددی بزرگتر از ۱۳۹۰ یا کوچکتر از ۱۳۰۰ وارد شده باشد، پیغام "سال تولد اشتباه است" را نمایش دهد.	Validation Text (متن صحت)
اگر مقدار آن Yes باشد یعنی کاربر باید این فیلد را وارد کند.	Required (الزامی بودن)
تعیین کننده آن است که آیا رشته‌ای به طول صفر می‌تواند در فیلد قرار گیرد یا خیر.	Allow zero Length (مجاز طول صفر)
برای ایجاد ایندکس بر روی فیلد استفاده می‌شود تا سرعت جستجو بر روی فیلد بالا باشد.	Indexed (ایندکس شده)
در فیلدهای عددی، تعداد ارقام بعد از اعشار را تعیین می‌کند.	Decimal Places (مکان نقطه اعشار)
در فیلد عددی از نوع Decimal ، تعیین کننده تعداد کل ارقامی که در سمت چپ و راست نقطه اعشار می‌توان ذخیره نمود. (از ۱ تا ۲۸ رقم)	Precision (دقت اعشار)
در فیلد عددی از نوع Decimal ، تعداد ارقامی که بعد از نقطه اعشار می‌تواند ذخیره شود.	Scale (مقیاس)

کاربرد مهمترین دکمه‌های سربرگ Design و Layout از سربرگ وابسته Table Tools

نکته شماره ۴۵

دکمه	آیکن	وظیفه
Eraser	 Eraser	برای پاک کردن قسمت‌های دلخواه جدول به کار می‌رود.
Draw Table	 Draw Table	ابزاری برای ترسیم خطوط جدول است.
Pen Color		برای انتخاب رنگ ترسیم خطوط جدول به کار می‌رود.
Line Weight		برای انتخاب ضخامت خطوط جدول به کار می‌رود.
Line Style		نوع سبک خطوط جدول را تعیین می‌کند.
Borders		برای تعیین خصوصیات کادرهای جدول استفاده می‌شود.
Shading		برای تعیین رنگ پس زمینه جدول استفاده می‌شود.
Table Style		با کلیک بر روی هر سبک، کلیه خصوصیات جدول مطابق سبک انتخاب شده، تغییر می‌کند.
Table Style Options		تعیین تاثیر سبک انتخاب شده از قسمت Table Style، بر روی قسمت‌های مختلف جدول.
Select Menu		با کلیک این دکمه منویی باز می‌شود که می‌توانیم یک سلول، یک سطر، یک ستون یا کل جدول را انتخاب کنیم.
Delete Menu		با کلیک این دکمه منویی باز می‌شود که می‌توانیم یک سلول، یک سطر، یک ستون یا کل جدول را حذف کنیم.
Insert Above	 Insert Above	سطر خالی در بالای سطر فعلی جدول درج می‌کند.
Insert Below	 Insert Below	سطر خالی در پایین سطر فعلی جدول درج می‌کند.
Insert Left	 Insert Left	ستون خالی در سمت چپ ستون فعلی درج می‌کند.
Insert Right	 Insert Right	ستون خالی در سمت راست ستون فعلی درج می‌کند.

دو یا چند سلول را با یکدیگر ادغام می‌کند.		Merge Cells
یک سلول را به دو یا چند سلول مجزا تقسیم می‌کند.		Split Cells
یک جدول را به دو جدول مجزا تقسیم می‌کند.		Split Table

نکته شماره ۴۶

آموزش رایانه‌ای و آموزش اینترنتی

آموزش رایانه‌ای

آموزش رایانه‌ای (Computer Based Training یا CBT)، لفظی است که بر نرم افزارهای طراحی شده برای آموزش کاربران دلالت دارد و این یک راه حل عالی و بسیار ارزان برای آموزش است.

آموزش اینترنتی

آموزش اینترنتی (Web Based training یا WBT) بسیار شبیه به CBT است ولی آموزش‌ها از طریق اینترنت ارائه می‌شود و لذا لازم نیست حتماً یک رایانه شخصی داشته باشید و می‌توانید از طریق مراکز عمومی مثل کافی‌نت‌ها یا کتابخانه‌ها از رایانه استفاده کنید.

نکته شماره ۴۷

برای استفاده از اینترنت به چه چیزهایی نیاز داریم؟

برای ارسال و دریافت ایمیل بوسیله‌ای مثل رایانه یا تلفن‌های خاص ایمیل نیاز دارید. اگر تلفن خاص را استفاده می‌کنید تمام تنظیمات لازم به سادگی از روی راهنمای آن قابل انجام است. اگر از رایانه استفاده می‌کنید، به یک مودم و یک سرویس دهنده اینترنت (ISP) نیاز دارید. ISP یعنی Internet Service Provider و آنها شما را قادر می‌سازند تا از طریق رایانه‌تان به اینترنت وصل شوید. شما یک نرم‌افزار کاربردی ایمیل مثل Microsoft Outlook یا Outlook Express هم احتیاج خواهید داشت. بعضی شرکتها از ایمیل‌های داخلی استفاده می‌کنند که کمی با ایمیل معمولی فرق دارند با استفاده از ایمیل داخلی شما می‌توانید به سایر افراد در سطح سازمان ایمیل بفرستید و به مودم برای ارسال این ایمیل‌ها نیاز ندارید و در عوض از شبکه کامپیوتری شرکت استفاده می‌کنید. e-mail چند فایده دارد که اصلی‌ترین آنها سرعت آن است. وقتی e-mail ارسال می‌شود، تقریباً بلافاصله به دست گیرنده می‌رسد. e-mail خیلی ارزان است و هزینه آن بستگی به حجم و ضمايم آن دارد و اگر در قرارداد شما با موسسه ISP قید شده باشد شاید حتی رایگان باشد. لازم نیست که گیرنده رایانه‌اش روشن یا وصل به اینترنت باشد. پس برای ارتباط بستگان و آشنایان خارج از کشور هم خیلی خوب است. شما می‌توانید e-mail را در حالیکه آنها خواب هستند به آنها بفرستید. بعضی تلفن‌ها و تلویزیون‌ها هم قادر به دریافت e-mail هستند و در این شرایط گیرندگان حتی به رایانه هم نیاز نخواهند داشت.

ویروس‌های رایانه‌ای چه هستند؟

ویروس تکه برنامه‌ای است که توسط یک برنامه‌نویس نوشته شده تا اشکالات آزار دهنده‌ای در رایانه شما بوجود آورد. مثلاً یک ویروس ممکن است تمام مطالب روی رایانه شما را پاک کند.

یک ویروس ممکن است از راه‌های مختلفی رایانه شما را آلوده کند. این راه‌ها شامل شبکه‌ها، دیسک‌ها، پیام‌های پست الکترونیک و دریافت فایل از اینترنت باشد. بدترین چیز، آن است که شما نمی‌دانید که دستگاه آلوده شده یا نه، انواع زیادی از ویروس‌ها وجود دارد. بعضی می‌توانند سبب تخریب کامل فایل‌ها شوند، در حالی که برخی دیگر فقط ممکن است سبب رفتار غیر عادی رایانه شوند و پیام روی صفحه نمایش دهند. بخش بزرگی از ویروس‌ها فقط خود را در محل‌های مختلف رایانه کپی کرده و به این ترتیب فضای دیسک را اشغال می‌کنند.

یک ویروس همراه، خودش را در داخل فایل command.com ذخیره می‌کند و بعد خودش را به فایل‌های پر مصرف مثل فایل‌های اجرایی (exe) یا فایل‌های (bat)، تغییر نام می‌دهد.

یک ویروس اجرا شونده، خودش را در داخل فایل‌های exe, bat, com. ذخیره کرده و با هر بار اجرای این فایل‌ها خودش را تکثیر می‌کند.

ویروس‌های Macro فایل‌های Word و Excel را آلوده می‌کنند. این ویروس می‌تواند فایل‌های روی رایانه را تغییر داده یا حذف کند.

یک ویروس غیر ساکن، خودش را در فایل‌های اجرایی قرار می‌دهد، و وقتی فایل اجرا شد، فعال می‌شود. ولی ویروس ساکن در حافظه، خودش را در حافظه قرار می‌دهد مستقیماً فایل‌های مشخص را آلوده می‌کند. در این موارد لازم نیست کاربر برنامه اجرایی خاصی را اجرا کند تا بقیه فایل‌ها آلوده شوند.

ویروس‌های جایگزین شونده خودش را بجای بخشی از یک فایل، در فایل می‌نویسند و به این ترتیب آن فایل مخدوش، غیر قابل استفاده و غیر قابل اصلاح می‌شود.

ویروس‌های چند شکلی قادرند که برنامه خود را مرتباً تغییر دهند و شکلهای مختلفی از خود بوجود آورند. این خاصیت شناسایی آنها را مشکل تر می‌کند.

ویروس‌های پنهان شونده، می‌توانند ردپای خود را از بین ببرند. مثلاً وقتی فایل را آلوده کردند، کاری می‌کنند که گوئی چیزی عوض نشده است.

ویروس‌های گول زننده (Hoax) معمولاً در e-mail ها پیدا میشوند. آنها معمولاً دروغین هستند و به نظر می‌رسد که می‌خواهند کاری با رایانه بکنند ولی در عمل اتفاقی نمی‌افتد.

Trojan برنامه‌ای است که در ظاهر برای تفریح است یا قرار است کار مفیدی برای رایانه شما انجام دهد ولی در زیر پوشش دوستانه‌اش می‌تواند برای فایل‌های شما مخرب باشد.

نوع دیگری از ویروس می‌تواند نسخه اصلی راه انداز (Master boot record) را آلوده یا دستکاری کند و معمولاً سبب از دست رفتن امکان کار با CDROM هم می‌شود.

Freeware چیست؟

Freeware لفظی است که برای نامیدن نرم افزارهای رایگان استفاده می شود. نرم افزارهایی که Freeware هستند، باید رایگان باشند و هیچ وجهی نباید برای آنها پرداخت شود. سایتهای بی شماری روی اینترنت هستند که نرم افزارهای رایگان مثل بازی‌ها، واژه‌پردازها و برنامه‌های کمکی را ارائه می کنند.

Shareware چیست؟

Shareware حالتی است که شما نرم افزاری را قبل از خرید آزمایش میکنید. معمولاً تا ۳۰ روز به شما این اجازه داده میشود و بعد از آن از شما خواسته میشود که برای ادامه استفاده، ثبت نام کنید. این روش خوبی است، چون می توانید اول ببینید آیا نرم افزار دقیقاً همان که می خواهید را انجام می دهد و اگر مفید بود، آن را تهیه کنید.

بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل مهارت‌های هفتگانه ICDL

مهارت‌های هفت گانه ICDL، شامل موارد زیر می‌گردد:

۱. اینترنت	۸. کار با میکروسافت اکسل
۲. کلیدهای ترکیبی اینترنت	۹. میکروسافت اکسس
۳. شبکه	۱۰. میکروسافت پاورپوینت
۴. ویندوز	۱۱. کلیدهای ترکیبی میکروسافت پاورپوینت
۵. کلیدهای ترکیبی ویندوز	۱۲. پست الکترونیک
۶. میکروسافت ورد	۱۳. چاپ
۷. کلیدهای ترکیبی میکروسافت ورد	

دو کتاب در این سرفصل بسیار مورد استفاده قرار می‌گیرد:

۱. کتاب‌های دوجلدی مهارت‌های هفت گانه ICDL، مهندس سبزعلی گلی

۲. کتاب آمادگی برای آزمون‌های استخدامی، کاظم زرین

اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی

بخش اول: اصل سوالات اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی (برگزار شده توسط سازمان سنجش)

۱- همه پرسشی بازنگری قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در چه زمانی برگزار شد؟ (آموزش و پرورش)

- (۱) فروردین ۱۳۶۸ (۲) مرداد ۱۳۶۸ (۳) شهریور ۱۳۶۸ (۴) بهمن ۱۳۶۸

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. همه پرسشی بازنگری قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در مرداد ۱۳۶۸ برگزار شد.

۲- کدام عملیات، با هدف تصرف جزایر معجون و عبور از هور به انجام رسید و طی آن، فرماندهان بزرگی چون حمید باکری و ابراهیم همت به شهادت رسیدند؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) رمضان (۲) خبیر (۳) کربلا (۴) فتح المبین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در ۳ اسفند ۱۳۶۲ طی عملیات خبیر، نیروهای ایرانی توانستند به سمت جزیره نفت خیز معجون یورش بردند. این عملیات اولین عملیات استراتژیک تهاجمی نیروهای ایرانی در جنگ ایران و عراق به شمار می آید. در این زمان، نیروی هوایی ایران زمین گیر بود. این کار دست نیروهای عراقی را در استفاده از بالگرد برای نبرد با ایرانی ها باز می گذاشت. با این حال ایرانی ها توانستند نیروهای عراقی را از جزیره مجنون بیرون کنند که فاجعه بزرگی برای عراق محسوب می شد.

۳- میرعماد خطاط نامی ایرانی، معاصر کدام حاکم بوده است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

- (۱) آقا محمد خان قاجار (۲) شاه عباس صفوی (۳) هولاکوخان (۴) مظفرالدین شاه قاجار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. میرعماد خطاط شهیر ایرانی با شاه عباس صفوی معاصر بود.

۴- کدام یک از کشورهای زیر، نقشی در توافق جامع نهایی هسته ای وین با عنوان «برجام» نداشت؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) چین (۲) فرانسه (۳) آلمان (۴) ژاپن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: در راستای توافق جامع بر سر برنامه هسته ای ایران و بدنبال تفاهم هسته ای لوزان، در سه شنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۴ (۱۴ ژوئیه ۲۰۱۵) در وین اتریش بین ایران، اتحادیه اروپا و گروه ۵+۱ (شامل چین، فرانسه، روسیه، پادشاهی متحد بریتانیا، ایالات متحده آمریکا و آلمان) منعقد شد. گزینه ۴ صحیح می باشد.

۵- کوه تفتان به کدامیک از شهرهای زیر نزدیکتر است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) کرمانشاه (۲) کرج (۳) زاهدان (۴) اصفهان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. این کوه در منطقه‌ی جنوب شرقی ایران، در استان سیستان و بلوچستان، سرحد بلوچستان قرار گرفته است.

۶- طاق بستان در کدام یک از استان‌های ایران قرار دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) ایلام (۲) کردستان (۳) کرمانشاه (۴) همدان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. طاق بستان مجموعه‌ای از سنگ نگاره‌ها و سنگ نوشته‌های دوره ساسانی است که در شمال غربی شهر کرمانشاه واقع شده است.

۷- «فارسی شکر است»، از آثار کدام یک از نویسندگان ایران است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) محمد علی جمال زاده (۲) جلال آل احمد (۳) صادق هدایت (۴) پرویز ناتل خانلری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: محمد علی جمال زاده داستان کوتاه «فارسی شکر است» را که در کتاب یکی بود یکی نبود او چاپ شده است، گزینه ۱ صحیح می باشد.

۸- مأموریت شورای انقلاب اسلامی، همزمان با کدام مناسبت به پایان رسید؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) افتتاح مجلس خبرگان رهبری

- (۲) انتصاب فقهای اولین دوره شورای نگهبان

- (۳) افتتاح اولین دوره مجلس شورای اسلامی

- (۴) انتخاب اولین رئیس جمهور کشور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مأموریت شورای انقلاب پس از ۱۸ ماه در ۲۶ تیر ۱۳۵۹ با افتتاح اولین دوره مجلس شورای اسلامی پایان یافت. در سال ۱۳۵۸ شورای انقلاب ابتدا تنها نقش قانون گذاری داشت، ولی پس از استعفای دولت موقت در ۱۳ آبان ۱۳۵۸ امور قوه اجرایی نیز به این شورا محول شد و نقش دو قوه را توأمان ایفا می کرد. با شروع کار مجلس و شورای نگهبان و دیگر نهادها، مسئولیت و ضرورت وجودی شورای انقلاب به پایان رسید.

۹- نهج البلاغه توسط کدام یک از افراد زیر، گرد آوری شد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) شیخ صدوق (۲) شیخ کلینی (۳) سید رضی (۴) علامه مجلسی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: خدمت بزرگ سید رضی، جمع آوری نهج البلاغه بود.

۱۰ - شهید محمد ابراهیم همت، سردار فاتح ایرانی، در کدام عملیات به درجه رفیع شهادت نائل آمد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) خیبر (۲) فتح المبین (۳) بیت المقدس (۴) کربلای ۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: در جریان عملیات خیبر، همچنان که نیروهای ایرانی در برابر ارتش عراق مقاومت می کردند هنگامی که همت برای بررسی وضعیت جبهه جلو رفته بود بر اثر اصابت گلولهی توپ در نزدیکی اش همراه با معاونش اکبر زجاجی، در غروب ۱۷ اسفند ۱۳۶۲ در محل تقاطع جاده های جزایر مجنون شمالی و جنوبی شهید شدند.

۱۱ - دریاچه «مهارلو» در کدام استان ایران واقع شده است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) اصفهان (۲) کرمان (۳) مرکزی (۴) فارس

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: دریاچه مهارلو (نام های دیگر: مهلو، مهلویه و ماهلویه، نام قدیمی: جنکال، یا دریاچه نمک) واقع در شهرستان سروستان، از دریاچه های استان فارس ایران است.

۱۲ - کدام مورد، از جنبه های مهم توسعه اقتصادی نیست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) افزایش آزادی افراد در انتخاب (۲) ایجاد شرایط مناسب برای رشد «عزت نفس» افراد جامعه

(۳) افزایش روز افزون کاربردهای تکنولوژی در جامعه (۴) ارتقای سطح زندگی مردم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: از مهم ترین جنبه های توسعه اقتصادی می توان به ارتقای سطح زندگی مردم، افزایش آزادی افراد در انتخاب و افزایش روز افزون کاربردهای تکنولوژی در جامعه اشاره کرد. لذا گزینه ۲ صحیح است.

۱۳ - دریاچه شورمست، در کدام شهرستان واقع شده است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) سواد کوه (۲) نوشهر (۳) لاهیجان (۴) چالوس

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. دریاچه شورمست، تنها دریاچه طبیعی شهرستان سوادکوه که وسعت آن ۱۵ هزار متر مربع و عمق آن ۵ متر است. این دریاچه در ۵/۵ کیلومتری شهرپل سفید واقع شده است.

۱۴ - فعالیت سیاسی حضرت امام خمینی (ره)، به طور علنی از چه سالی و همزمان با کدام واقعه آغاز شد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) ۱۳۴۱ - اعتراض به تصویب لایحه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی

(۲) ۱۳۴۱ - سخنرانی به مناسبت روز عاشورا و چهلیم شهدای مدرسه فیضیه

(۳) ۱۳۴۲ - سخنرانی به مناسبت روز عاشورا و چهلیم شهدای مدرسه فیضیه

(۴) ۱۳۴۲ - اعتراض به تصویب لایحه انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی در اولین دوره مجلس شورای ملی به منظور تشکیل شوراهای استان و شهرستان به تصویب رسیده بود و تا زمان نخست وزیری اسدالله علم این قانون بدون تغییر مانده بود. قانون مذکور در ۱۴ مهر ۱۳۴۱ با ۹۲ ماده و هفده تبصره از تصویب کابینه امیر اسدالله علم گذشت و خبر آن در ۱۶ مهر در روزنامه‌های کیهان و اطلاعات منتشر شد. به موجب این مصوبه که در غیاب مجلس، حکم قانون را داشت، به زنان حق رأی داده می‌شد و همچنین شرط مسلمان بودن و سوگند به قرآن مجید از شرایط انتخاب شوندگان حذف شد.

برخی می‌گویند، شاه در پوشش تصویب این لوایح اهداف متفاوتی را دنبال می‌کرد. او می‌خواست علاوه بر سنجش میزان حساسیت علما و توان مذهبی مردم، روحانیت و جریان مذهبی را در یک زور آزمایی کنار بزند تا مجبور به محافظه کاری در برابر آن‌ها نباشد. به همین منظور مطبوعات رسمی کشور با تیترهای درشت به انعکاس تصویب این لوایح و اخبار مربوط به آن پرداختند. این تصویب‌نامه اعتراض علما و مردم مسلمان ایران را برانگیخت. امام خمینی (ره) علمای طراز اول قم را به نشست‌ها و گفتگوهای متعدد برای لغو این تصویب‌نامه فراخواند، وی با تشریح نقشه‌های استعمار و توطئه‌های آن‌ها مسئولیت علما را در قبال حفظ اسلام و استقلال کشور یادآور شد و مقرر شد با ارسال تلگراف‌هایی به شاه، لغو فوری تصویب‌نامه مذکور درخواست شود.

در ۷ آذر ۱۳۴۱ امیر اسدالله علم نخست‌وزیر وقت در تلگرافی به علمای قم، لغو مصوبه انجمن‌های ایالتی و ولایتی را اعلام کرد.

۱۵- آثار تاریخی چغازنبیل متعلق به کدام استان ایران می‌باشد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) سمنان (۲) خوزستان (۳) کردستان (۴) گیلان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. چغازنبیل در جنوب غربی ایران، در استان خوزستان و در شهرستان شوش واقع شده است.

۱۶- آثار تاریخی شوش متعلق به کدام استان ایران است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) اصفهان (۲) خوزستان (۳) خراسان جنوبی (۴) یزد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. شوش واقع در استان خوزستان یکی از قدیمی‌ترین سکونت‌گاه‌های شناخته شده جهان است.

۱۷- مهمترین پادشاهی که به لقب صاحبقران مشهور شد کیست؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ناصرالدین شاه (۲) فتحعلی شاه قاجار (۳) نادرشاه افشار (۴) شاه عباس دوم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. سلطان صاحبقران لقب ناصرالدین شاه قاجار بود.

۱۸- رشته کوه اشترانکوه در کدام استان کشور قرار دارد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) مرکزی (۲) همدان (۳) لرستان (۴) تبریز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. رشته کوه اشترانکوه در استان لرستان واقع شده است.

۱۹- برای رئیس کل سازمان خصوصی سازی، به طور همزمان، چه سمت دیگری تعریف شده است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) ریاست شورا و مرکز ملی رقابت

(۲) عضویت شورای عالی بورس و اوراق بهادار ایران

(۳) معاونت وزیر صنعت، معدن و تجارت

(۴) معاونت وزیر امور اقتصادی و دارایی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۲۰- بر اساس کسب مدال، افتخار آورترین ورزشکار ایرانی در ادوار مختلف مسابقات المپیک کیست؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) غلامرضا تختی (۲) حسین رضا زاده (۳) حمید سوریان (۴) هادی ساعی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هادی ساعی بنه کمال (زاده ۲۱ خرداد ۱۳۵۵ در شهر ری)، قهرمان تکواندو جهان و المپیک و عضو چهارمین دوره شورای اسلامی شهر تهران است. او با به دست آوردن دو مدال طلا و یک مدال برنز، پرافتخارترین ورزشکار ایرانی در تاریخ بازیهای المپیک است.

۲۱- کدام نقاش معاصر ایرانی با تابلو «شقایق‌ها، جویبار و تنه درخت»، تمایز سبکش با سایرین، در خلق آثار نیمه انتزاعی با فرم‌های هندسی است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) محمود جواد پور (۲) حسین بهزاد (۳) ناصر اویسی (۴) سهراب سپهری

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. تابلوی «شقایق‌ها، جویبار و تنه درخت»، اثری از سهراب سپهری است.

۲۲- تشخیص لزوم بازنگری در قانون اساسی از اختیارات کدام یک از مقامات است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) رئیس مجلس شورای اسلامی با تأیید شورای نگهبان (۲) رئیس جمهور

(۳) مقام رهبری (۴) رئیس جمهور با تأیید مجلس خبرگان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. طبق اصل ۱۷۷ قانون بازنگری در قانون اساسی مقام رهبری پس از مشورت با مجمع مصلحت طی حکمی خطاب به رئیس جمهور موارد را به شورای بازنگری پیشنهاد مینماید.

۲۳- مرز خسروی بین ایران و کدام کشور است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) ترکیه (۲) آذربایجان (۳) ترکمنستان (۴) عراق

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. مرز خسروی بین کشورهای ایران و عراق می‌باشد.

۲۴- ریاست مجلس خبرگان رهبری تا سال ۱۳۸۶ برعهده چه کسی بوده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) آیت الله مهدوی کنی (۲) آیت الله هاشمی (۳) آیت الله هشترودی (۴) آیت الله مشکینی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. ریاست مجلس خبرگان رهبری را تا سال ۱۳۸۶ آیت الله مشکینی برعهده داشتند.

۲۵- کتاب های "قلب قرآن" و "گناهان کبیره" از کدام یک از بزرگان انقلاب اسلامی است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) مرحوم سید احمد خمینی (ره) (۲) آیت الله طالقانی (۳) آیت الله بهشتی (۴) آیت الله دستغیب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. این دو کتاب از آثار شهید آیت الله دستغیب می باشد.

۲۶- دیوان محاسبات کشور زیر نظر کدام نهاد است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) مجلس شورای اسلامی (۲) قوه قضاییه (۳) قوه مجریه (۴) سازمان بازرسی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. دیوان محاسبات کشور سازمانی دولتی است که در امور مالی و اداری مستقل است؛ یکی از نهادهای وابسته به مجلس شورای اسلامی است که وظیفه نظارت بر همه فرایندهای مالی کشور را بر عهده دارد و به عنوان بازوی نظارتی مجلس عمل می کند.

۲۷- کتاب «اسلام و انسان معاصر» اثر کیست؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) دکتر شریعتی (ره) (۲) شهید مطهری (ره) (۳) شهید بهشتی (ره) (۴) علامه طباطبایی (ره)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کتاب اسلام و انسان معاصر، اثر علامه طباطبایی (ره) است.

۲۸- تفسیر قانون عادی در جمهوری اسلامی ایران، با کدام مقام (مقامات) است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) هیأت وزیران (۲) اعضای شورای نگهبان (۳) نمایندگان مجلس شورای اسلامی (۴) قضاوت دیوان عالی کشور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. «شرح و تفسیر قوانین عادی در صلاحیت مجلس شورای اسلامی است».

۲۹- کدام رود، از ارتفاعات چهل چشمه سرچشمه می گیرد؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) کرخه (۲) کارون (۳) قزل اوزون (۴) هریرود

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

این رودخانه از ارتفاعات چهل چشمه استان کردستان سرچشمه گرفته و پس از عبور از منطقه گروس (بیجار) و جذب رودخانه های متعدد وارد جلگه خمسه شده و رودخانه های زنجان رود و ابهرچای را ضمیمه خود ساخته و به مسیر خود ادامه می دهد.

۳۰- تهران در زمان سلطنت کدام پادشاه، به عنوان پایتخت انتخاب شد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) آغا محمد خان قاجار (۲) شاه اسماعیل صفوی (۳) مظفرالدین شاه (۴) نادرشاه افشار

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. پس از مرگ کریمخان زند آقا محمدخان پس از نبرد سختی که با لطفعلی خان زند داشت بر کشور چیره گردید و تهران را در آغاز سده سیزدهم و به سال ۱۰۲۴ پایتخت خویش قرار داد.

۳۱- قلعه دختر، از آثار باستانی کدام شهرستان است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) فیروزآباد فارس (۲) میبد یزد (۳) درود لرستان (۴) ناین اصفهان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. قلعه دختر فیروزآباد در شش کیلومتری جاده فیروزآباد به شیراز در دامنه کوهی مشرف به جاده قرار دارد که پس از طی مسافتی حدود ۳۰۰ متر می‌توان به قلعه رسید. اردشیر ساسانی احتمالاً این قلعه را در اواخر دوران اشکانیان و زمانی که هنوز بر اردوان پنجم، آخرین شاه دودمان اشکانیان، خروج نکرده بود ساخته است.

۳۲- محل استقرار "دیوان کیفری بین المللی" کجاست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) لاهه (۲) لندن (۳) نیویورک (۴) واشنگتن

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. دیوان کیفری بین‌المللی اولین دادگاه دائمی بین‌المللی برای رسیدگی به جرایم نسل‌کشی، جنایات علیه بشریت، جنایت جنگی است که مقر آن در لاهه، هلند قرار دارد.

۳۳- بانک‌های دولتی تخصصی در کشور کدامند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) تجارت - مسکن - صنعت و معدن (۲) کشاورزی - مسکن - صنعت و معدن
(۳) رفاه کارگران - تجارت - مسکن (۴) ملت - صادرات - تجارت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بانک‌های کشاورزی، صنعت و معدن و مسکن از جمله بانک‌های دولتی تخصصی می‌باشند.

۳۴- کتاب "معاد" از آثار کدامیک از بزرگان انقلاب است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) دکتر شریعتی (۲) آیت‌الله طالقانی (۳) آیت‌الله مطهری (۴) آیت‌الله دستغیب

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. کتاب با عنوان معاد هم از شهید مطهری وجود دارد و هم از شهید دستغیب منتهی کتاب شهید مطهری مجموعه سخنرانی‌های ایشان پیرامون معاد می‌باشد. که توسط شاگردان ایشان از صوت به کتاب برگردانده شده اما کتاب معاد شهید دستغیب تألیف مستقیم خود ایشان می‌باشد.

۳۵- امامت نماز عید فطر سال ۵۷ که منجر به تظاهرات وسیعی علیه رژیم پهلوی شد با چه کسی بود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) آیت‌الله طالقانی (۲) شهید باهنر (۳) شهید مفتاح (۴) شهید محلاتی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در روز ۱۳ شهریور ۱۳۵۷ نماز عید فطر به امامت دکتر شهید مفتاح برگزار شد.

۳۶- کدام یک از احکام قانونی زیر در ایران مطلق نیست؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) شکنجه ممنوع است
(۲) حکومت نظامی ممنوع است
(۳) تفتیش عقاید ممنوع است
(۴) فروش بناها و اموال دولتی غیر منحصر به فرد ممنوع است
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۳۷- کمترین مساحت بین استان‌های ایران، متعلق به کدام استان است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) گیلان (۲) البرز (۳) تهران (۴) قم
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. استان البرز با مساحت ۵۸۳۳ کیلومتر مربع، کوچکترین استان ایران از لحاظ مساحت است.

۳۸- کدام مورد از ارکان نماز است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) قیام بعد از رکوع (۲) قرائت سوره حمد (۳) قیام قبل از رکوع (۴) نشستن بین دو سجده
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ارکان نماز عبارتند از: نیت، تکبیره الاحرام، قیام (هم قیام گفتن تکبیره الاحرام و هم قیام قبل از انجام رکوع)، رکوع، دو سجده توجه شود که واجبات نماز ۱۱ مورد می‌باشند که ۵ مورد از آن (مواردی که در بالا گفته شد) ارکان نماز می‌باشند یعنی اگر در نماز به جا آورده نشود یا بیش از مقدار واجب آورده شود، حتی اگر از روی سهو و فراموشی هم باشد، نماز باطل می‌شود، (ولی واجبات غیر رکنی اگر عمداً کم و زیاد شود نماز باطل می‌شود، اما اگر سهواً باشد نماز صحیح است.، مانند قرائت).

۳۹- هواپیمایی که به هواپیمای خبرنگاران موسوم شد و در جریان سقوط آن، تعداد زیادی خبرنگار به شهادت رسیدند، عازم کجا بود و در کدام تاریخ سقوط کرد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) بندرعباس، ۱۵ آذر ۱۳۸۳ (۲) چابهار، ۱۵ آذر ۱۳۸۳
(۳) کنارک، ۱۵ آبان ۱۳۸۴ (۴) خارک، ۱۵ آبان ۱۳۸۴
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح در بین گزینه ها نمی‌باشد. این هواپیمای باری- نظامی از نوع سی-۱۳۰ در ۱۵ آذر ۱۳۸۴ برای پوشش خبری رزمایش عاشقان ولایت که در چابهار در جنوب شرقی ایران برگزار می‌شد عازم بود.

۴۰- به موجب قانون مقررات استخدامی وزارت امور خارجه مصوب سال ۱۳۶۴، وظایف وزارت امور خارجه به کدام بخش‌ها تقسیم می‌شود؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

- (۱) سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، دیپلماتیک
(۲) کنسولی، فرهنگی، اقتصادی، امنیتی
(۳) سیاسی، کنسولی، اقتصادی، فرهنگی
(۴) سیاسی، اقتصادی، امنیتی، دیپلماتیک

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. قانون مقررات استخدامی وزارت امور خارجه مشتمل بر نه ماده و دو تبصره در جلسه روز سه شنبه بیستم فروردین ماه ۱۳۶۴ در مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۴(۱)۲۸ به تأیید شورای محترم نگهبان رسیده است. که بر طبق آن وظایف وزارت امور خارجه به بخش‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، دیپلماتیک تقسیم می‌شود.

۴۱- در جریان جنگ تحمیلی، کدام شهر در سایه اولین حمله گسترده رزمندگان اسلام، از محاصره ارتش عراق خارج شد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) خرمشهر (۲) آبادان (۳) سوسنگرد (۴) مهران

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. تا ۲۵ آبان ۵۹ سوسنگرد زیر آتش بود، حملات عراق شدت یافته بود، امام خمینی (ره) فرمود سوسنگرد آزاد شود، صبح روز ۲۶ آبان ۱۳۵۹ رزمندگان کشورمان یک روزه سوسنگرد را آزاد کردند.

۴۲- کدام کشور، فاقد قانون اساسی مدون است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) نروژ (۲) فرانسه (۳) مصر (۴) انگلستان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. انگلستان، قانون اساسی مدون ندارد.

۴۳- در پی کدام اتفاق، اولین دولت موقت جمهوری اسلامی ایران استعفا کرد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) شروع جنگ ایران و عراق (۲) انقلاب فرهنگی

(۳) تسخیر لانه جاسوسی (۴) استعفای برخی از اعضای دولت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. پس از تسخیر لانه جاسوسی آمریکا توسط دانشجویان در ۱۳ آبان مهدی بازرگان و دولت او به طور کامل استعفا کردند.

۴۴- سازمان "بازرسی و نظارت بر قیمت و توزیع کالا و خدمات" تابع کدام وزارتخانه است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول)

(۱) صنعت، معدن، تجارت (۲) کشور (۳) جهاد کشاورزی (۴) دادگستری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. این نهاد نظارتی تابع وزارتخانه صنعت، معدن، تجارت می‌باشد.

۴۵- سازمان برنامه و بودجه در ساختار کدام نهاد قرار دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) قوه مقننه (۲) دیوان محاسبات (۳) اساسا مستقل از قواست (۴) قوه مجریه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سازمان برنامه و بودجه یک سازمان دولتی ایرانی است که در سال ۱۳۲۷ راه‌اندازی شد. وظیفه این سازمان، برنامه‌ریزی و نظارت توسعه‌ای و راهبردی نظام اقتصادی و اجتماعی کشور بود، که تحت نظر یک شورای عالی، یک هیئت نظارت و یک مدیرعامل فعالیت می‌نمود. این سازمان در ۱۷ تیر ۱۳۷۹ با سازمان امور اداری و استخدامی کشور ادغام و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور را تشکیل دادند. این سازمان جدید نیز در ۱۸ تیر ۱۳۸۶ با ادغام با چند معاونت ریاست جمهوری، دو معاونت رئیس‌جمهور که عبارتند از: معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی و معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی را تشکیل دادند.

۴۶- مسئول اصلی و مستقیم تنظیم، سازماندهی و برقراری روابط فرهنگی و اعزام رایزن کشورمان به دیگر کشورها بر عهده کدام نهاد است؟
(تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) وزارت امور خارجه (۲) سازمان تبلیغات اسلامی

(۳) معاونت تشکیلات و برنامه (۴) سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. مسئول اصلی و مستقیم تنظیم، سازماندهی و برقراری روابط فرهنگی و اعزام رایزن کشورمان به دیگر کشورها بر عهده سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی می باشد.

۴۸- دستیابی به اهداف سند چشم انداز، در کدام صورت مقدور است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) تولید ناخالص ملی افزایش یابد.

(۲) محیط غیرقابل تغییر و باثبات باشد

(۳) در حیطه قواعد و قوانین رسمی کشور تعریف شود.

(۴) شرایط برای ایجاد درک مشترک و تفاهم بین رهبران جامعه در آینده مطلوب به وجود می آید.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۴۸- در سند چشم انداز ۱۴۰۴، دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران، بر پایه کدام مثلث طلایی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) عزت، حکمت، استقلال (۲) عزت، حکمت، مصلحت

(۳) عزت، اقتدار، استقلال (۴) مصلحت، استقلال، آزادی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. در سند چشم انداز ۱۴۰۴ ایران اسلامی دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت می باشد.

۴۹- روز جهانی قلم و روز قلم در ایران، به ترتیب چه روزهایی هستند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) ۱۴ اردیبهشت، ۱۶ تیر (۲) ۱۴ تیر، ۱۶ اردیبهشت

(۳) ۱۶ اردیبهشت، ۱۴ تیر (۴) ۲۶ تیر، ۲۴ تیر

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. روز جهانی قلم ۱۶ اردیبهشت و روز قلم در ایران ۱۴ تیر می باشد.

۵۰- آبشار کبودوال در کدام شهر واقع شده است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) خرم آباد (۲) دورود (۳) علی آباد کتول (۴) کبودرآهنگ

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. کبودوال آبشاری واقع در ۵ کیلومتری جنوب شرقی شهر علی آباد کتول از توابع استان گلستان است. در ضلع جنوب شرقی شهر علی آباد کتول و در دل جنگل و دامنه کوه هارون به فاصله ۱۱ کیلومتر قرار دارد.

کبودوال تنها آبشار خزه‌ای ایران است؛ که در جنوب شرقی شهرستان علی‌آباد کتول واقع شده است؛ و در ابتدای جاده آن سد مخزنی کبودوال و سد انحرافی زرین‌گل می‌باشد. آبشار کبودوال در ۱۱ کیلومتری جنوب شهر علی‌آباد کتول محل تفرجگاه شهر واقع شده است. آبشار کبودوال که از چشمه‌های جنوبی تشکیل گردیده در عمق دره‌ای که جنگل انبوهی آن را پوشانده واقع گردیده است.

۵۱- کتاب شعر «شرق اندوه»، اثر کدام یک از شاعران ایرانی است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) طاهره صفارزاده (۲) سهراب سپهری (۳) مهدی اخوان ثالث (۴) احمد شاملو
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شرق اندوه نام چهارمین کتاب از هشت کتاب (مجموعه اشعار) سهراب سپهری است، که اولین چاپ آن در سال ۱۳۴۰ منتشر شد.

۵۲- چنانچه مصوبه یک وزارتخانه مغایر موازین شرعی باشد، دیوان عدالت اداری چه اقدامی می‌تواند انجام دهد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) بعد از ارجاع شکایت شاکی، توسط شعبه اول دیوان به هیئت عمومی، هیئت مزبور موضوع را بررسی و اقدام به صدور رأی می‌کند
- (۲) دیوان صرفاً صلاحیت ارجاع مصوبه به شورای نگهبان را دارد و راساً هیچ تصمیمی نمی‌گیرد
- (۳) پس از اخذ نظریه شورای نگهبان، موضوع به یکی از شعبات دیوان ارجاع می‌شود تا شعبه مزبور مبتنی بر نظر شورای نگهبان، رأی صادر کند
- (۴) برحسب شکایت شاکی و اخذ نظریه فقها شورای نگهبان مبنی بر مغایرت با شرع، هیئت عمومی دیوان اقدام به ابطال مصوبه می‌کند
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۵۳- ریاست دبیرخانه پیشگیری و مقابله با جرایم فناوری اطلاعات کدام مقر است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی (۲) دادستان کل کشور
- (۳) وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات (۴) وزیر اطلاعات
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ریاست دبیرخانه پیشگیری و مقابله با جرایم فناوری اطلاعات از وظایف دادستان کل کشور می‌باشد.

۵۴- تعامل سازنده با کدام یک از موارد زیر، از ویژگی‌های جامعه ایرانی در سند ۱۴۰۴ است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) کشورهای آسیای جنوب شرقی (۲) کشورهای منطقه
- (۳) کشورهای حوزه خلیج فارس (۴) جهان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ ایران اسلامی دارای تعامل سازنده و مؤثر بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت با جهان می‌باشد.

۵۵- اگر شورا منحل شود، مرجع صلاحیت دار برای رسیدگی به اعتراض شورا به انحلال، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) وزارت کشور (۲) دادگاه (۳) استانداری (۴) شورای نگهبان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۵۶- امام خمینی (ره) معتقد بودند: وقتی دشمنان بخواهند ملتی را برای ابد مطیع خود سازند..... (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) روح اعتماد به نفس را از آنها می گیرند.
 (۲) نظام اقتصادی خود را بر آن ملت تحمیل خواهند کرد.
 (۳) در مقام وحدت شکنی بین قشرهای ملت بر می آیند.
 (۴) در صدد ترویج فسق و فجور در بین آن ملت بر می آیند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. به فرموده امام راحل (ره) وقتی دشمنان بخواهند ملتی را برای ابد مطیع خود سازند روح اعتماد به نفس را از آنها می گیرند.

۵۷- نارین قلعه از آثار ملی ایران در کدام شهر واقع شده است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) بندرعباس (۲) سمنان (۳) کرمان (۴) میبد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. قلعه نارین (نارنج قلعه) مربوط به دوره ساسانیان است و در میبد، فلکه شهرداری واقع شده و این اثر در تاریخ ۸ مرداد ۱۳۵۴ با شماره ثبت ۱۰۸۶ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

۵۸- رئیس مجلس چه نوع نظارتی بر مصوبات قوه مجریه دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) قانونی (۲) قضایی (۳) سلسله مراتبی (۴) اداری

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. وظیفه اولیه مجلس شورای اسلامی وضع قانون است. قانونگذاری به نمایندگان مجلس شورای اسلامی امکان نظارت مستمر و همه جانبه را می دهد و اصولاً حدود اختیارات وزراء و دولت را قانون معین می کند. (اصل ۱۳۳) دولت در صورت اجرای ناقص یا عدم اجرای قوانین و یا عدم اجرای قوانین مصوب مجلس باید پاسخگو باشد و نمایندگان می توانند از طرق قانونی دولت را مورد پرسش قرار دهند.

۵۹- ویژگی‌های جامعه ایرانی با تاکید بر ارزش‌های اسلامی، ملی، انقلابی، مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی و آزادی‌های مشروع در کدام یک از اسناد زیر به صراحت آمده است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) نقشه جامع علمی کشور

(۲) سیاست‌های کلی نظام در برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

(۳) برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

(۴) سند چشم‌انداز ۱۴۰۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. تمام موارد گفته شده به صراحت در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ آمده است.

۶۰- رسیدگی به اعتبار نامه نمایندگان منتخبین مجلس شورای اسلامی، توسط کدام یک از موارد زیر انجام می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) کمیسیون تلفیق و شورای نگهبان

(۲) کمیسیون مشترک قوای سه‌گانه

(۳) کمیسیون مشترک مجلس، شورای نگهبان و وزارت کشور

(۴) هیئت رئیسه موقت مجلس شورای اسلامی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اعتبارنامه نماینده مجلس، به معنای تأیید و حصول اطمینان از صلاحیت نماینده و درستی انتخابات است که توسط شورای نگهبان و نمایندگان مجلس شورای اسلامی انجام می‌شود که علاوه بر نظارت مضاعف، سبب می‌شود نماینده‌ای که از نظر انتخاب «حقانیت محلی» دارد، «حقانیت ملی» نیز پیدا کند و به عبارت دیگر تصویب اعتبارنامه پاشنه آشیل نمایندگی است بدینگونه که منتخبین مردم بنا به اصل ۸۴ قانون اساسی بعد از تصویب اعتبارنامه ... در برابر تمام ملت مسئول است و حق دارد در همه مسائل داخلی و خارجی اظهار نظر نماید».

پس از برگزاری انتخابات مجلس شورای اسلامی، وزارت کشور باید برای هر منتخب یک اعتبارنامه صادر کند، این اعتبارنامه مجموعه مدارکی است که در ارتباط با سوابق کاری و نحوه انتخاب هر نماینده در پرونده وی قرار می‌گیرد و به منزله تأیید صلاحیت نماینده به صورت قانونی است که نشان می‌دهد وی پس از طی مراحل مختلف، حائز آرای لازم شده و به مجلس راه پیدا کرده است.

۶۱- کدامیک از بزرگان پس از پیروزی انقلاب بعنوان نماینده اول مردم استان فارس به مجلس خبرگان راه یافت؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) شهید آیت‌الله دستغیب

(۲) شهید آیت‌الله بهشتی

(۳) شهید دکتر باهنر

(۴) آیت‌الله مرعشی نجفی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. شهید آیت‌الله دستغیب پس از پیروزی انقلاب نماینده اول مردم استان فارس در مجلس خبرگان بودند.

۶۲- کدام مورد عضو شورای بازنگری قانون اساسی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) معاون اول رئیس جمهور

(۲) فقط شش نفر فقیه شورای نگهبان

(۳) کلیه اعضاء شورای نگهبان

(۴) کلیه اعضاء مجمع تشخیص مصلحت نظام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. مقام رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام طی حکمی خطاب به رئیس جمهور موارد اصلاح یا متمیم قانون اساسی را به شورای بازنگری قانون اساسی با ترکیب زیر پیشنهاد می نماید:

- ۱- اعطای شورای نگهبان ۲- رؤسای قوای سه گانه. ۳- اعضای ثابت مجمع تشخیص مصلحت نظام.
- ۴- پنج نفر از اعضای مجلس خبرگان رهبری ۵- ده نفر به انتخاب مقام رهبری ۶- سه نفر از هیأت وزیران.
- ۷- سه نفر از قوه قضائیه ۸- ده نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی ۹- سه نفر از دانشگاهیان.

۶۳- آیا قاضی دادگاه می تواند از اجرای آیین نامه مخالف با قانون امتناع کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) خیر، اما می تواند تا تعیین تکلیف آیین نامه در دیوان عدالت اداری، از صدور رأی امتناع کند

(۲) بلی و می تواند ابطال آن را از دیوان عدالت اداری تقاضا کند.

(۳) خیر و پرونده را باید برای دیوان عدالت اداری ارسال کند.

(۴) بلی و باید ابطال آن را از دیوان عدالت اداری بخواهد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۶۴- آیسسکو (ISESCO) از جمله تشکیلات زیر مجموعه کدام نهاد است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) سازمان ملل متحد (۲) اتحادیه عرب (۳) سازمان همکاری اسلامی (۴) اتحادیه آفریقا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. آیسسکو یا ISESCO یک سازمان علمی، فرهنگی و آموزشی وابسته به سازمان کنفرانس اسلامی است که در مه ۱۹۷۹ تأسیس شد. مقر آن در مراکش قرار دارد. ۵۷ کشور اسلامی از جمله ایران عضو این سازمان هستند.

۶۵- برای معرفی به مجلس جهت اخذ رأی اعتماد، کدام وزیر را دیگران باید به رئیس جمهور پیشنهاد کنند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) فرهنگ و ارشاد اسلامی (۲) اطلاعات (۳) امور خارجه (۴) دادگستری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. وزارت دادگستری یکی از وزارت خانه‌های ایران است که به موجب اصل یکصد و شصتم قانون اساسی وزیر آن مسئولیت کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با قوه مجریه و قوه مقننه را بر عهده دارد و از میان کسانی که رئیس قوه قضائیه به رئیس جمهور پیشنهاد می‌کند انتخاب می‌گردد.

۶۶- «معاهده مفصل» بین ایران و کدام کشور منعقد شد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

۱- روسیه

۲- فرانسه

۳- آمریکا

۴- انگلستان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. پس از کدورت‌های بین ایران و انگلیس و عدم نتیجه‌گیری ایران از قراردادهای با فرانسه (عهدنامه فینکشتاین) و پس از امضای عهدنامه مجمل مذاکرات نماینده سیاسی انگلیس و مقامات ایرانی منجر به انعقاد عهدنامه مودت و اتحاد بین دو کشور در ۲۳ اسفند ۱۱۹۰ ه. ش. برابر ۲۹ صفر ۱۲۲۷ ه. ق. مطابق ۱۴ مارس ۱۸۱۲ م. گردید.

در متن فارسی عهدنامه ۱۲ ماده‌ای دولت ایران (قرارداد مفصل) عباس میرزا با سرگور اوزلی (سفیر انگلیس) به سال ۱۲۲۷ ق. دارالخلافه تهران، در فصل هفتم، بحر قلزم (دریای سرخ) و در فصل نهم، بحر العجم (خلیج فارس) و در متن انگلیسی پرشین گلف آمده است. این معاهده و قرارداد مجمل هر دو به امضای پادشاه دو کشور نیز رسیده است.

۶۷- نام کدام نهاد، در قانون اساسی بیان نشده است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

۱) شورای عالی انقلاب اسلامی

۲) شورای عالی امنیت ملی

۳) شورای نظارت بر صدا و سیما

۴) دیوان عالی کشور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۶۸- رسیدگی به اتهام رئیس جمهور در مورد جرایم عادی در کجا بررسی می‌شود؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

۱) دادگاه ویژه

۲) دادگاه عمومی

۳) دیوان عالی کشور

۴) مجلس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. طبق اصل یکصد و چهلم: رسیدگی به اتهام رئیس جمهور و معاونان او و وزیران در مورد جرائم عادی با اطلاع مجلس شورای اسلامی در دادگاه‌های عمومی دادگستری انجام می‌شود.

۶۹- طبق برنامه چهارم توسعه اختصاص عواید نفت برای توسعه سرمایه گذاری بر چه اساسی است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

۱) کارآفرینی و توسعه تامین اجتماعی

۲) کارآیی و بازدهی

۳) سوددهی و توسعه

۴) اشتغال و درآمدزایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اختصاص عواید نفت برای توسعه سرمایه گذاری بر اساس کارآیی و بازدهی می‌باشد.

۷۰- براساس قانون جرایم رایانه ای، کدام یک از موارد زیر موظف به بحث و تبادل نظر درخصوص فیلتر شدن وبلاگ‌ها است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) وزارت اطلاعات (۲) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

(۳) وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات (۴) کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه رایانه ای

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. این کارگروه که زیر نظر دادستان کل کشور فعالیت می‌کند، موظفند هر ۲ هفته یکبار تشکیل جلسه دهند و در این جلسات در خصوص فیلتر شدن وب‌گاه‌های مختلف، بحث و تبادل نظر و رای گیری می‌شود.

۷۱- کتاب "مردی در تبعید ابدی" زندگینامه کدام عالم بزرگ است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) قطب رازی (ره) (۲) ملاصدرا (ره) (۳) علامه مجلسی (ره) (۴) شیخ بهایی (ره)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کتاب «مردی در تبعید ابدی»، به زندگینامه ملاصدرا می‌پردازد.

۷۲- اعضای اصلی سازمان همکاری شانگهای، کدام کشورها هستند؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) روسیه، چین، قزاقستان، قرقیزستان، ازبکستان، تاجیکستان

(۲) روسیه، چین، قزاقستان، قرقیزستان، ازبکستان، آذربایجان

(۳) روسیه، چین، قزاقستان، قرقیزستان، هند، ایران، پاکستان

(۴) روسیه، چین، هند، ایران، پاکستان، ترکمنستان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

سازمان همکاری شانگهای سازمانی میان‌دولتی است که برای همکاری‌های چندجانبه امنیتی، اقتصادی و فرهنگی تشکیل شده‌است. اعضای اصلی این سازمان روسیه، چین، قزاقستان، قرقیزستان، ازبکستان، تاجیکستان، هند و پاکستان می‌باشند.

۷۳- کدام یک از آژانس‌های تخصصی سازمان ملل متحد برای محافظت و حمایت از پناهندگان به وجود آمده است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) UNEP (۲) UNHCR (۳) UNESCO (۴) UNICEF

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل (UNHCR) یکی از آژانس‌های تخصصی سازمان ملل است که در ژنو سوئیس واقع شده‌است. این دفتر در ۱۴ دسامبر سال ۱۹۵۰ برای محافظت و حمایت از پناهندگان و یاری رساندن در امر بازگشت یا اسکان مجدد آنها تأسیس شد.

۷۴- بهترین گلزن تاریخ فوتسال ایران چه کسی است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) علی اصغر حسن زاده

(۲) محمدرضا حیدریان

(۳) وحید شمسایی

(۴) حسین طیبی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نه تنها بهترین گلزن تاریخ فوتسال ایران بلکه در حال حاضر آقای گل فوتسال جهان با ۳۹۲ گل زده وحید شمسایی می باشد.

۷۵- سازمان بهزیستی کشور، زیر نظر کدام وزارتخانه فعالیت می کند؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

(۲) وزارت کشور

(۳) وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

(۴) مستقل است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. سازمان بهزیستی کشور، زیر نظر وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است.

۷۶- فرهنگستان، وابسته به کدام دستگاه هستند؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

(۲) شورای عالی انقلاب فرهنگی

(۳) وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

(۴) نهاد ریاست جمهوری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ارکان فرهنگستان عبارت اند از رئیس جمهور ایران، که رئیس عالی فرهنگستان است، هیئت امنای فرهنگستان های ایران، شورای فرهنگستان (متشکل از اعضای پیوسته یرانی، اعضای پیوسته ُ فارسی زبان خارجی، و اعضای وابسته)، رئیس فرهنگستان، معاون علمی و پژوهشی فرهنگستان، و دبیر فرهنگستان.

۷۷- کدام مورد، ذیل امور فرهنگی در سیاست های کلی برنامه چهارم توسعه، ذکر شده است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) اعتلا، عمق و گسترش دادن معرفت و بصیرت دینی بر پایه قرآن و مکتب اهل بیت (ع)

(۲) تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن

(۳) ایجاد نظام جامع تامین اجتماعی

(۴) تلاش در جهت تحقق عدالت اجتماعی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. چند مورد از اهداف فرهنگی که در سند چشم انداز بیست ساله آمده می توان به این موارد اشاره کرد: اعتلا و عمق و گسترش دادن معرفت و بصیرت دینی بر پایه قرآن و مکتب اهل بیت (ع) - استوار کردن ارزش های انقلاب اسلامی در اندیشه و عمل - تقویت فضایل اخلاقی و ایمان، روحیه ایثار و امید به آینده - برنامه ریزی برای بهبود رفتارهای فردی و اجتماعی.

۷۸- در سند چشم انداز ۱۴۰۴، دستیابی به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری با تأکید بر کدام مورد است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به استقلال کامل
(۲) جایگاه نخست در جذب سرمایه گذاری خارجی در منطقه
(۳) افزایش درآمد سرانه و تولید ناخالص ملی
(۴) بیشترین میزان جذب تورسم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. در قسمتی از سند چشم انداز ۱۴۰۴ اینگونه آمده است که: دست یافتن به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه ی آسیای جنوب غربی با تأکید بر جنبش نرم افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقاء نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.

۷۹- کدام مورد از وظایف مقطعی مصلحت نظام می باشد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) مشاوره و حل اختلاف نظر در یک مصوبه بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان
(۲) اعلام نظر در مورد استفساریه های مربوط به مجمع تشخیص مصلحت نظام
(۳) حل معضلات نظام با ارجاع از سوی مقام رهبری
(۴) تشخیص مصلحت میان نظرات مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. ۸ وظیفه برای این مجمع در نظر گرفته شده است. ۴ وظیفه عمومی و مستمر و ۴ وظیفه در موقعیت ها و شرایط خاص و مقطعی که از جمله وظایف مقطعی می توان به مشاوره و حل اختلاف نظر در یک مصوبه بین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان اشاره کرد.

۸۰- اولین شهید هسته ای جمهوری اسلامی ایران، چه کسی است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) مسعود علی محمدی
(۲) مجید شهریاری
(۳) داریوش رضایی نژاد
(۴) مصطفی احمدی روشن

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مسعود علی محمدی، اولین شهید هسته ای جمهوری اسلامی ایران است.

۸۱- نقاشی "حوضخانه صاحبقرانیه" اثر کدام نقاش است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) حسین بهزاد
(۲) محمود فرشچیان
(۳) احمد وکیلی
(۴) کمال الملک

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نقاشی حوضخانه صاحبقرانیه اثری از کمال الملک است.

۸۲- کدام کشور زیر از باختر با دریای اژه هم مرز است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) بلاروس
(۲) ترکیه
(۳) گرجستان
(۴) سوریه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. کشور ترکیه از سه طرف به دریا راه دارد که از سمت باختر (غرب) با دریای اژه هم مرز است.

۸۳- آزادسازی خرمشهر طی چه عملیاتی صورت گرفت؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) فتح المبین (۲) مرصاد (۳) بیت المقدس (۴) طریق القدس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آزادسازی خرمشهر یکی از مهم‌ترین اهداف عملیات الی بیت المقدس در دوره جنگ ایران و عراق بود که پس از ۵۷۸ روز اشغال در روز سوم خرداد سال ۱۳۶۱ صورت گرفت.

۸۴- پرافتخارترین رشته ورزشی ایران در مسابقات المپیک کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) وزنه برداری (۲) تکواندو (۳) کشتی (۴) دو و میدانی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. پرافتخارترین رشته ورزشی ایران در مسابقات المپیک رشته کشتی با ۳۸ مدال می‌باشد.

۸۵- در کدام عملیات، رزمندگان اسلام با عبور از اروند کنار و تصرف فاو، راه ورود عراق به خلیج فارس را بستند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) والفجر ۸ (۲) بدر (۳) کربلا (۴) خیبر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. عملیات والفجر ۸ که از آن به عنوان نبرد اول فاو نیز نام برده می‌شود، عملیات آبی خاکی بود که در آن نیروهای سپاه پاسداران و ارتش ایران با غافلگیری نیروهای عراقی از اروندرود عبور کرده و شبه جزیره فاو در جنوب عراق را به اشغال خود درآوردند. این عملیات در ساعت ۲۲:۱۰ روز ۲۰ بهمن ۱۳۶۴ با رمز «یا فاطمه الزهرا» در منطقه خسروآباد تا راس البیشه آغاز گردید. این عملیات موفق‌ترین عملیات جنگ ایران و عراق بود که طی آن دسترسی عراق از آبهای خلیج فارس قطع شد.

۸۶- قیام منسوب به تنباکو، در زمان کدام پادشاه قاجار صورت گرفت؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) آقا محمد خان (۲) ناصرالدین شاه (۳) مظفرالدین شاه (۴) محمد علی شاه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. نهضت تنباکو در اعتراض به اعطای امتیاز توتون و تنباکو (انحصار-مونوپل) در سفر سوم ناصرالدین شاه قاجار به فرنگ شکل گرفت.

۸۷- کدام یک از افراد زیر در رأس هیئت مذاکره کنندگان جمهوری اسلامی ایران در مسئله هسته ای در طول سال‌های مذاکره قرار نداشته اند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) محمدجواد ظریف (۲) علی اکبر ولایتی (۳) سعید جلیلی (۴) علی لاریجانی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۸۸- همه پرسى تأييد قانون اساسى جمهورى اسلامى ايران در چه زمانى برگزار شد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) بهمن ۱۳۵۸ (۲) آذر ۱۳۵۸ (۳) مرداد ۱۳۵۸ (۴) فروردین ۱۳۵۸

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. همه پرسى قانون اساسى جمهورى اسلامى ايران در ۱۱ و ۱۲ آذر ۱۳۵۸ برگزار شد و با ۹۹/۵ درصد آرا تصویب شد.

۸۹- طبق اصل بیست و یکم قانون اساسى جمهورى اسلامى ايران کدام يك از موارد زیر جزو وظایف دولت در تضمین حقوق زنان نمى‌باشد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) حمایت مادران، به خصوص در دوران بارداری و حضانت فرزند و حمایت از کودکان بی سرپرست

(۲) ایجاد بیمه خاص بیوه‌ها و زنان سالخورده و بی سرپرست

(۳) ایجاد دادگاه صالح برای حفظ کیان و بقای خانواده

(۴) اعطای بورس‌های تحصیلی ویژه جهت ادامه تحصیل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

اصل ۲۱ - حقوق زنان:

دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی تضمین نماید و امور زیر را انجام دهد:

الف- ایجاد زمینه‌های مساعد برای رشد شخصیت زن و احیای حقوق مادی و معنوی او.

ب- حمایت مادران، بالخصوص در دوران بارداری و حضانت فرزند، و حمایت از کودکان بی سرپرست.

ج- ایجاد دادگاه صالح برای حفظ کیان و بقای خانواده.

د- ایجاد بیمه خاص بیوگان و زنان سالخورده و بی سرپرست.

و- اعطای قیمومت فرزندان به مادران شایسته در جهت غبطه آنها در صورت نبودن ولی شرعی.

۹۰- تیم ملی فوتبال مردان ایران در کدام سال‌های میلادی موفق به حضور در جام جهانی بوده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) 1978, 1998, 2006, 2014

(۲) 1978, 1994, 2006, 2010

(۳) 1998, 1982, 2002, 2014

(۴) 1998, 1982, 2006, 2014

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. تیم ملی فوتبال ایران به ترتیب در سال‌های ۱۹۷۸ آرژانتین، ۱۹۹۸ فرانسه، ۲۰۰۶ آلمان و ۲۰۱۴ برزیل در جام جهانی حضور داشت.

۹۱- تبعید حضرت امام خمینی (ره) در دوره رژیم پهلوی، به ترتیب در چه کشورهایی بود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) ترکیه - فرانسه - عراق
(۲) ترکیه - عراق - فرانسه
(۳) عراق - ترکیه - فرانسه
(۴) عراق - کویت - فرانسه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. تحریکات امام خمینی (ره) بر ضد نظام حاکم بر ایران سرانجام به تبعید او منجر شد. او ابتدا برای چند ماه در ترکیه بسر برد و سپس از آنجا به نجف رفت. در آنجا برای مدت چهارده سال به تدریس پرداخت و به آرامی نیروهایش را ساماندهی می‌کرد. سلسله سخنرانی‌هایی که او در پایان دهه شصت میلادی انجام داد را می‌توان مبانی جمهوری اسلامی دانست. دوران اقامت او در نجف بعد از اعتراضاتی که بدنبال چاپ مقاله‌ای در روزنامه اطلاعات علیه او پایان یافت. در آن زمان صدام حسین تصمیم گرفت که امام خمینی (ره) را از عراق اخراج کند. امام خمینی (ره) پس از اخراج از عراق به فرانسه رفت.

۹۲- چندمین دوره انتخابات شورای اسلامی شهر و روستا، همزمان با انتخابات ریاست جمهوری در ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۶ برگزار می‌شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) هفتمین (۲) ششمین (۳) پنجمین (۴) چهارمین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. دوازدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ایران در روز جمعه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۶ برگزار شد. هم‌زمان پنجمین انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا نیز برگزار شد. نام‌نویسی داوطلبان از روز ۲۲ فروردین ۱۳۹۶ آغاز شد و تا ۵ روز ادامه داشت. پس از اعلام نام‌نامزدهای تأیید صلاحیت‌شده، آنها از ۸ تا ۲۷ اردیبهشت (جمعاً به مدت ۲۰ روز) برای تبلیغات انتخاباتی زمان داشتند.

۹۳- کدام یک از آثار زیر نوشته جلال آل احمد نویسنده معروف ایرانی نیست؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) نون القلم (۲) مدیر مدرسه (۳) شازده احتجاب (۴) غرب زدگی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: کتاب شازده احتجاب از آثار جلال آل احمد نمی‌باشد. پس‌گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۹۴- در گروه موسوم به پنج به علاوه یک که با جمهوری اسلامی ایران وارد مذاکرات دیپلماتیک شدند عبارت "یک" به کدام کشور زیر دلالت دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) روسیه (۲) آمریکا (۳) آلمان (۴) انگلستان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. گروه ۱+۵ از پنج عضو شورای امنیت سازمان ملل (آمریکا، روسیه، چین، انگلستان و فرانسه) و آلمان تشکیل شده‌است.

۹۵- قرآن کریم از چند جزء و چند حزب تشکیل شده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) ۱۵-۶۰

(۲) ۳۰-۶۰

(۳) ۱۶-۱۲۰

(۴) ۳۰-۱۲۰

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. قرآن کریم از ۳۰ جزء که هر جزء شامل ۴ حزب (جمعاً ۱۲۰ حزب) می‌باشد، تشکیل شده است.

۹۶- تلاش در جهت رفع دغدغه‌های شغلی و ازدواج جوانان، ذیل کدامیک از امور فرهنگی در برنامه چهارم توسعه ذکر شده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) تقویت نهاد خانواده

(۲) ایجاد نظام جامع تأمین اجتماعی

(۳) تقویت هویت ملی جوانان

(۴) ایجاد محیط و ساختار مناسب حقوقی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در سند چشم انداز ۱۴۰۴ و در قسمت امور اجتماعی، سیاسی و دفاعی امنیتی چند مورد ذکر شده است که دو مورد از آن موارد بدین شرح می‌باشد:
الف) تقویت هویت ملی جوانان متناسب با آرمانهای انقلاب اسلامی

ب) فراهم کردن محیط رشد فکری و علمی و تلاش در جهت رفع دغدغه‌های شغلی، ازدواج، مسکن و آسیبهای اجتماعی آنان

۹۷- مقر سازمان اوپک، در کدام شهر است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) نیویورک

(۲) لندن

(۳) وین

(۴) پاریس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. سازمان کشورهای صادر کننده نفت با نام اختصاری اوپک (OPEC)، یک کارتل بین‌المللی نفتی است که متشکل از کشورهای الجزایر، ایران، عراق، کویت، لیبی، نیجریه، قطر، عربستان سعودی، امارات متحده عربی، اکوادور، آنگولا و ونزوئلا است. مقر بین‌المللی اوپک از بدو تاسیس در سال ۱۳۳۹ در ژنو بود و در سال ۱۳۴۴ به شهر وین در کشور اتریش انتقال یافت.

۹۸- مصوبات شورای عالی امنیت ملی به تایید کدام نهاد یا مقام می‌رسد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) شورای نگهبان

(۲) مجلس شورای اسلامی

(۳) رئیس جمهور

(۴) مقام معظم رهبری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. مصوبات شورای عالی امنیت ملی پس از تأیید رهبری قابل اجراست.

۹۹- اعتبارنامه منتخبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی را کدام مقام صادر می کند؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) وزارت کشور
 - (۲) شورای نگهبان
 - (۳) استانداران حوزه های انتخابی مربوط
 - (۴) با هماهنگی وزارت کشور، هیأت اجرایی و ناظران شورای نگهبان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۱۰۰- بازه زمانی سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران، کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) میان مدت و ۲۵ سال
 - (۲) بلند مدت و ۲۰ سال
 - (۳) بلند مدت و ۲۵ سال
 - (۴) میان مدت و ۲۰ سال
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. اجرای این چشم انداز از سال ۱۳۸۴ و در قالب چهار برنامه توسعه ۵ ساله انجام می گیرد.

۱۰۱- مسئولیت در برابر ملت، رهبر و مجلس شورای اسلامی جزء کدام دسته از مسئولیت های رئیس جمهور محسوب می شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) حقوقی
 - (۲) اجتماعی
 - (۳) کیفری
 - (۴) سیاسی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۱۰۲- کدام مورد، طبق قانون اساسی، صحیح است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) در تعارض اعمال حق با منافع عمومی، اعمال حق مقدم است.
 - (۲) اجرای مجازات همچون حکم به مجازات، باید منطبق با قانون باشد.
 - (۳) در تعارض اضرار به غیر با منافع عمومی مقدم است.
 - (۴) اعمال حق، حتی اگر به دیگری ضرر برسد، بلامانع است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۰۳- جامعه مدنی به کدام حوزه اطلاق می شود؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

- (۱) بخش خصوصی دولت
 - (۲) محدوده بین فرد و دولت
 - (۳) دولت و توده
 - (۴) فراتر از دولت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۰۴- در شرایط اضطراری و در صورت ملاحظات امنیتی، غیر علنی شدن مذاکرات مجلس شورای اسلامی، به تقاضای کدام مقام (مقامات) محقق خواهد شد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) رئیس جمهور با یکی از وزرا یا ده نفر از نمایندگان (۲) رئیس مجلس شورای اسلامی

(۳) رئیس جمهور (۴) رئیس شورای عالی امنیت ملی و موافقت رئیس مجلس

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: این درخواست بنا به تقاضای رئیس جمهور با یکی از وزرا یا ده نفر از نمایندگان عملی می شود.

۱۰۵- جلسات مجلس شورای اسلامی، با حضور چه کسری از نمایندگان رسمیت می یابد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) سه چهارم (۲) دو سوم (۳) نصف به اضافه یک (۴) چهار پنجم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: جلسات مجلس با حضور دو سوم از نمایندگان رسمیت پیدا می کند، لذا گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۰۶- کدام یک از شهدای زیر از شهدای هسته ای کشورمان می باشند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۴)

(۱) داریوش رضایی نژاد (۲) محمدرضا فیروزی

(۳) احمد کاظمی (۴) حسن تهرانی مقدم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. شهید حسن تهرانی مقدم، از شهدای هسته ای کشورمان است.

۱۰۷- رئیس مجلس خبرگان دوره اول تا چهارم چه کسی بود؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) محمد یزدی (۲) محمدرضا مهدوی کنی (۳) اکبرهاشمی رفسنجانی (۴) علی مشکینی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: آیت الله مشکینی از اولین دوره مجلس خبرگان در سال ۱۳۶۰ تا پایان عمر خود در سال ۸۶ ریاست مجلس خبرگان رهبری را برعهده داشت در نتیجه گزینه ۴ صحیح می باشد.

۱۰۸- اجتهاد، شرط تصدی کدام مقام نیست؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

(۱) رئیس دیوان عالی کشور (۲) رئیس کل دادگستری استان تهران

(۳) دادستان کل کشور (۴) عضو مجلس خبرگان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. رئیس کل دادگستری استان تهران، می تواند اجتهاد نداشته باشد.

۱۰۹- ناو جنگی و ناخدای آن که در جنایت هولناک سقوط هواپیمای مسافربری جمهوری اسلامی ایران بر فراز خلیج فارس دخالت داشتند به ترتیب کدامند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) روزولت - ویلیامز (۲) وینسنس - راجرز (۳) اوکلاهما - جکسون (۴) آریزونا - اسمیت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: ناو وینسنس به فرماندهی ویلیام راجرز بود که در ۱۲ تیر ۶۷ جنایت هولناک سقوط هواپیمای مسافربری جمهوری اسلامی ایران بر فراز خلیج فارس را رقم زد، گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۱۰- در برنامه چهارم توسعه اهتمام جدی به زبان فارسی در کنار کدامیک از موارد زیر مطرح شده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) مقابله با تهاجم فرهنگی (۲) سالم سازی فضای فرهنگی

(۳) گسترش فعالیت‌های رسانه‌های ملی (۴) آگاهی کافی درباره تاریخ، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی اسلامی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در سند چشم انداز ۱۴۰۴ و در قسمت امور فرهنگی، علمی و فناوری به یازده مورد اشاره شده است که در مورد پنجم این چنین آمده است که: تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و آگاهی کافی درباره تاریخ ایران، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی-اسلامی و اهتمام جدی به زبان فارسی

۱۱۱- نماینده مجلس در خصوص کدام موضوعات می‌تواند اظهار نظر نماید؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) کلیه امور عمومی و خصوصی (۲) صرفاً کلیه امور قانونگذاری

(۳) کلیه امور عمومی (۴) صرفاً امور سیاسی و قانونگذاری

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. نمایندگان مجلس در کلیه امور عمومی و خصوصی می‌تواند اظهار نظر نماید.

۱۱۲- محل قرار گرفتن تالاب بین المللی گاو خونی، در بین کدام دو استان زیر می‌باشد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) کرمان و سیستان و بلوچستان (۲) فارس و کرمان

(۳) یزد و اصفهان (۴) اصفهان و فارس

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. تالاب بین‌المللی نام تالابی است در فلات مرکزی ایران که بخش بزرگی از آن در استان اصفهان و مابقی در استان یزد قرار دارد.

۱۱۳- خاتم الشعراء لقب کدام شاعر است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) نظامی (۲) صائب (۳) مولانا (۴) جامی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نورالدین عبد الرحمن بن احمد بن محمد، معروف به جامی و ملقب به خاتم الشعراء، شاعر، موسیقی‌دان، ادیب و صوفی نام‌دار ایرانی و فارسی زبان سده ۹ قمری است.

۱۱۴- اتباع ایرانی برای مسافرت به کدام یک از کشورهای زیر نیاز به ویزا دارند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ترکیه (۲) ترکمنستان (۳) کنیا (۴) مالزی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۱۵- طراح اصلی عملیات مرصاد بر ضد مهاجمین چه کسی بود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) شهید باکری (۲) شهید کاوه (۳) شهید جهان آرا (۴) شهید صیاد شیرازی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: طراح اصلی عملیات مرصاد که موجب وارد آمدن ضربات سهمگین به منافقین بود شهید صیاد شیرازی بودند، گزینه ۴ صحیح می باشد.

۱۱۶- زبان رسمی کدام یک از همسایگان ایران، اردو و انگلیسی است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) افغانستان (۲) ترکیه (۳) ترکمنستان (۴) پاکستان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: زبان اصلی مردم پاکستان اردو و انگلیسی می باشد. گزینه ۴ صحیح می باشد.

۱۱۷- کدام یک از کتب آسمانی زیر جزو کتبی نیست که در مجلس شورای اسلامی در کنار قرآن کریم نمایندگان اقلیت های مذهبی بر آن سوگند میخورند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) انجیل (۲) اوستا (۳) زیور (۴) تورات

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. نمایندگان اقلیت های مذهبی سوگند را ذکر می کنند و تنها به جای قرآن نام کتاب مقدس خود اوستا، انجیل یا تورات را بر زبان می آورند.

۱۱۸- کدام یک از افراد زیر بر مسند ریاست قوه قضائیه در جمهوری اسلامی ایران قرار نداشته اند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) آیت الله محمد یزدی (۲) آیت الله صادق لاریجانی

- (۳) آیت الله مکارم شیرازی (۴) آیت الله سید محمود هاشمی شاهرودی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. به غیر از آیت الله مکارم شیرازی سایر گزینه ها در مقاطع مختلف ریاست قوه را بر عهده داشتند.

۱۱۹- آخرین پادشاه سلسله قاجار کدام یک از افراد زیر بود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) احمد شاه (۲) محمد علی شاه (۳) مظفرالدین شاه (۴) ناصرالدین شاه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. احمدشاه قاجار هفتمین و آخرین پادشاه قاجار در ایران بود.

۱۲۰- "سردار خیر" لقب کدام فرمانده دوران دفاع مقدس است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) شهید مهدی باکری
- (۲) شهید حسن باقری
- (۳) شهید محمد ابراهیم همت
- (۴) شهید حسین خرازی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. محمد ابراهیم همت (۱۲ فروردین ۱۳۳۴، شهرضا - ۱۷ اسفند ۱۳۶۲ جزیره مجنون)، از فرماندهان سپاه پاسداران ایران در جنگ ایران و عراق بود. او پیش از پیروزی انقلاب از فعالان ضد حکومت پهلوی بود. پس از انقلاب و در سال ۱۳۶۱ مدت کوتاهی را در جبهه جنگ لبنان و اسرائیل گذراند، و سپس به ایران بازگشت و در جبهه‌های جنگ ایران و عراق در عملیات‌های مهمی همچون فتح‌المبین، بیت‌المقدس، رمضان و خیر مسئولیت‌های مهمی را عهده‌دار بود. او در اسفند ۱۳۶۲ در جریان عملیات خیر کشته شد. وی به سردار خیر و چشم مجنون مشهور بود.

۱۲۱- طبق اصل چهل و یکم قانون اساسی، دولت در کدام صورت می‌تواند از یک فرد ایرانی سلب تابعیت کند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) تخطی از قوانین
 - (۲) اقامت در کشوری غیر ایرانی
 - (۳) داشتن فرزندان با تابعیت غیر ایرانی
 - (۴) درخواست خود فرد یا درآمدن به تابعیت کشوری دیگر
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

اصل ۴۱ قانون اساسی

تابعیت کشور ایران حق مسلم هر فرد ایرانی و دولت نمی‌تواند از هیچ ایرانی سلب تابعیت کند، مگر به درخواست خود او یا در صورتی که به تابعیت کشور دیگری درآید.

۱۲۲- تیم ملی والیبال مردان ایران در کدام لیگ جهانی به کسب مقام چهارم نایل شد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

۲۰۱۴ (۱) ۲۰۱۳ (۲) ۲۰۱۲ (۳) ۲۰۱۱ (۴)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. تیم ملی والیبال ایران با درخشش بازیکنانی همچون معروف و موسوی موفق شد در سال ۲۰۱۴ به مقام چهارم لیگ جهانی والیبال نایل گردد.

۱۲۳- انتخاب دبیر کل سازمان ملل متحد چگونه است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) از سوی شورای امنیت (۲) با آراء نمایندگان مجمع عمومی

(۳) از سوی پنج عضو دائم شورای امنیت (۴) بنا بر توصیه شورای امنیت توسط مجمع عمومی انتخاب می شود

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. دبیرکل سازمان ملل از طرف مجمع عمومی بنا به توصیه شورای امنیت برای مدت پنج سال انتخاب می شود.

۱۲۴- کدام شورا در قانون اساسی ذکر نشده است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) شورای عالی استانها (۲) شورای شهرستان (۳) شورای بخش (۴) شورای شهرک

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. شورای شهرک در قانون اساسی ذکر نشده است. اما گزینه های ۱، ۲ و ۳ در اصول ۷، ۱۰۰، ۱۰۱ و ۱۰۲ قانون اساسی ذکر شده اند.

۱۲۵- "شورای عالی حفاظت فنی" تحت نظر کدام وزارتخانه اداری می شود؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) تعاون، کار و رفاه اجتماعی (۲) صنعت، معدن و تجارت (۳) دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح (۴) نیرو

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. فصل چهارم قانون کار جمهوری اسلامی ایران، در ۲۱ ماده و ۲۲ تبصره، به «حفاظت فنی و بهداشت کار» اختصاص داده شده است. در نخستین ماده ای این فصل از قانون کار تصریح شده که «برای صیانت از نیروی انسانی و منابع مادی کشور رعایت دستورالعمل هایی که از طریق شورای عالی حفاظت فنی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین می شود، برای کلیه ی کارگاه ها، کارفرمایان و کارگران و کارآموزان الزامی است». «شورای عالی حفاظت فنی و بهداشت کار» مسئول تهیه ی موازین و آئین نامه های حفاظت فنی است. افزوده بر این، تدوین آئین نامه ی مربوط به کارهای سخت و زیان آور و زیرزمینی نیز بر عهده ی این شورا و شورای عالی کار است.

۱۲۶- ناتو، به کدام یک از موارد زیر اطلاق می شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) شورای همکاری خلیج فارس (۲) سازمان پیمان آتلانتیک شمالی

(۳) سازمان پیمان کشورهای آسیای جنوب شرقی (۴) سازمان معاهدات نظامی در اتحادیه اروپا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. سازمان پیمان آتلانتیک شمالی در ۴ آوریل ۱۹۴۹ میلادی (۱۵ فروردین ۱۳۲۸) با هدف دفاع جمعی در واشینگتن دی.سی. پایه گذاری شد و هم اکنون ۲۸ عضو دارد.

۱۲۷- دوره فعالیت شوراهای اسلامی شهر و روستا از تاریخ تشکیل چند سال می باشد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۴) ۶

(۳) ۵

(۲) ۴

(۱) ۳

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. دوره فعالیت شوراهای روستا و شهر از تاریخ تشکیل چهار سال می‌باشد.

۱۲۸- آخرین پادشاه صفوی که به دست محمود افغان به قتل رسید که بود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) شاه طهماسب (۲) شاه سلطان حسین (۳) شاه اسماعیل دوم (۴) شاه عباس دوم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. شاه سلطان حسین آخرین پادشاه صفوی بود. او در ۱۴ ذیحجه سال ۱۱۰۵ هجری قمری تاج گذاری کرد و حکومتش با قیام افغان‌ها به پایان رسید.

۱۲۹- کدام یک جزو مذاهب فقهی اهل سنت نیست؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) زیدیه (۲) مالکی (۳) حنبلی (۴) شافعی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. مذهب اهل سنت از لحاظ علوم فقهی به چهار مذهب حنفی، مالکی، شافعی و حنبلی تقسیم می‌گردد.

۱۳۰- در جریان حمله اتمی ایالت متحده به ژاپن کدام شهر هدف اصابت قرار گرفت؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) توکیو (۲) فوکوشیما (۳) کیوتو (۴) هیروشیما

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. شهر هیروشیما قربانی حملات اتمی آمریکا به ژاپن می‌باشد.

۱۳۱- پس از درگذشت کدام شخصیت، فتوای حضرت امام خمینی (ره)، در قالب رساله عملیه به چاپ رسید؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) آیت الله یثربی کاشانی (ره)

(۲) آیت الله بروجردی (ره)

(۳) آیت الله حائری (ره)

(۴) آیت الله ثقفی تهرانی (ره)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۳۲- از معاونت‌های جدید التأسيس در دانشگاه‌ها، کدام مورد است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) معاونت ارتباط با صنعت (۲) معاونت بین الملل

(۳) معاونت تشکیلات و برنامه (۴) معاونت فرهنگی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۳۳- دریاچه گهر، در کدام استان ایران واقع شده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) اصفهان (۲) چهار محال و بختیاری (۳) لرستان (۴) کهگیلویه و بویراحد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. دریاچه گهر یک دریاچه کوهستانی در ایران است. این دریاچه زیبا در منطقه حفاظت شده اشترانکوه در استان لرستان واقع شده است.

۱۳۴- صحرای قره قوم، در کدام یک از کشورهای همسایه ایران واقع شده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ترکمنستان (۲) ترکیه (۳) آذربایجان (۴) ارمنستان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. بیابان قره قوم (به معنای شن سیاه)، بیابانی است در آسیای میانه و یکی از بزرگ‌ترین کویرهای شنی جهان که حدود ۷۰ درصد از مساحت کشور ترکمنستان (۳۵۰ هزار کیلومتر مربع) را پوشانده است.

۱۳۵- کدام اثر سینمایی زیر، توسط زنده یاد علی حاتمی کارگردانی نشده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) مادر (۲) دلشدگان (۳) حاجی واشنگتن (۴) قیصر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. قیصر از آثار مسعود کیمیایی می‌باشد.

۱۳۶- چند کشور از همسایگان ایران دارای زبان رسمی عربی می‌باشند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. از همسایگان ایران، کشور عراق زبان رسمی عربی دارد.

۱۳۷- رسیدگی به اتهام رئیس جمهور در مورد جرایم عادی در کجا بررسی می‌شود؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) دادگاه ویژه (۲) دادگاه عمومی (۳) دیوان عالی کشور (۴) مجلس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. طبق اصل یکصد و چهلم رسیدگی به اتهام رئیس جمهور و معاونان او و وزیران در مورد جرائم عادی با اطلاع مجلس شورای اسلامی در دادگاه‌های عمومی دادگستری انجام می‌شود

۱۳۸- فرمانده نیروی قزاق در حادثه ی به توپ بستن مجلس شورای ملی گرایان در زمان محمد علی شاه که بود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) کلنل لیاخوف (۲) رضاخان میر پنج (۳) پالکونیک (۴) سرجان ملکم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. کلنل لیاخوف هفتمین فرمانده روسی بریگاد قزاق ایران بود که مجلس شورای ملی را به دستور محمدعلی شاه به توپ بست.

۱۳۹- کدام فیلم از آثار ابراهیم حاتمی کیا نمی‌باشد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) بوی پیراهن یوسف (۲) آژانس شیشه ای (۳) خانه دوست کجاست (۴) ارتفاع پست
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. فیلم خانه دوست کجاست از آثار مرحوم عباس کیارستمی می‌باشد.

۱۴۰- "دریاچه زریوار" در کدام استان ایران واقع شده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) لرستان (۲) اصفهان (۳) کردستان (۴) همدان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. تالاب آب شیرین زریوار یا زریوار در فاصله ۳ کیلومتری غرب شهر مریوان، در استان کردستان قرار دارد.

۱۴۱- طبق برنامه پنج ساله ششم توسعه دولت مکلف شده است گزارش کدام بند از ماده ۴ بخش اقتصاد کلان در سه ماهه اول هر سال به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و آموزش، تحقیقات و فن آوری شورای اسلامی ارائه کند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) اهداف اقتصادی سیاست خارجی کشور
- (۲) افزایش مهارت و تخصص نیروی کار
- (۳) جذب سرمایه خارجی
- (۴) سود تسهیلات و سپرده‌های بانکی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بند ت ماده ۴، برنامه ششم توسعه: افزایش مهارت و تخصص نیروی کار به ویژه فارغ‌التحصیلان دبیرستان‌ها، هنرستان‌ها تا مقطع کارشناسی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با ارائه آموزشهای مهارتی، تخصصی و فنی و حرفه‌ای با استفاده از ظرفیت‌های خدمت زیر پرچم و کارورزی دانشجویان دولت مکلف است در سه ماهه اول هر سال گزارش اجرای این بند را به کمیسیون‌های برنامه و بودجه و محاسبات و آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

۱۴۲- کدام گزینه از شرایط تشکیل جلسات غیرعلنی در مجلس شورای اسلامی است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) تقاضای شش نفر از اعضای شورای نگهبان
- (۲) تقاضای سه نفر از فقهای شورای نگهبان
- (۳) تقاضای ده نفر از نمایندگان مجلس
- (۴) ارائه یک طرح سه فوریتی به هیات رییسه مجلس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. جلسات غیر علنی مجلس با تقاضای ده نفر از نمایندگان مجلس برگزار می‌شود.

۱۴۳- در کدام یک از انواع طرح‌ها و لوایح، مجلس در همان جلسه وارد دستور می‌گردد؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) یک فوریتی (۲) دو فوریتی (۳) سه فوریتی (۴) همه ی لوایح دارای فوریت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. طرح‌های سه فوریتی در این قبیل طرح‌ها و لوایح پس از تصویب سه فوریتی آن، مجلس در همان جلسه وارد دستور می‌گردد

۱۴۴- قدیمی‌ترین نهاد منطقه ای در خاورمیانه، کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) اوپک (۲) اتحادیه عرب (۳) شورای همکاری خلیج فارس (۴) سازمان همکاری اسلامی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. قدیمی‌ترین نهاد منطقه ای در خاورمیانه اتحادیه عرب می‌باشد. که در سال ۱۹۴۵ بنا نهاده شد.

۱۴۵- در جلسه هیأت دولت و با حضور رئیس جمهور، کدام یک از موارد زیر حق رأی نخواهد داشت؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) معاون اول رئیس جمهور

- (۲) رئیس سازمان صدا و سیما

- (۳) رئیس بانک مرکزی

- (۴) رئیس بانک مرکزی و رئیس صدا و سیما

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۴۶- نهاد نظارت کننده بر انتخابات شوراهای محلی کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) شورای نگهبان (۲) مجلس شورای اسلامی (۳) وزارت کشور (۴) سازمان بازرسی کل کشور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. نهاد نظارت کننده بر انتخابات شوراهای محلی در حال حاضر مجلس شورای اسلامی می‌باشد. اما مجلس در صدد است تا قانونی وضع کند که نظارت بر انتخابات شوراهای محلی را به شوران نگهبان واگذار نماید.

۱۴۷- مرجع نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی نظام، کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) مقام رهبری

(۲) رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

(۳) کمیسیون نظارت بر سیاست‌های کلی نظام

(۴) مجمع تشخیص مصلحت نظام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام به موجب تفویض اختیار از سوی مقام معظم رهبری توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام مطابق مقررات صورت می‌گیرد.

۱۴۸- کتاب راهنمای حقایق، اثر کیست؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) شهید مطهری (ره)

(۲) شهید بهشتی (ره)

(۳) شهید نواب صفوی (ره)

(۴) شهید چمران (ره)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. راهنمای حقایق، کتاب ایدئولوژیکی بود که توسط سید مجتبی نواب صفوی در اوایل آذر ۱۳۲۹ چاپ شد و در ۱۳۳۲ تجدید چاپ شد. بعد از غیرقانونی شدن گروه فدائیان اسلام و دستگیری افراد گروه در سال ۱۳۲۴، تمامی نسخه‌های این کتاب توسط حکومت پهلوی جمع‌آوری شد. این کتاب در دی ماه ۱۳۵۷، به صورت زیرزمینی و با اسم مستعار «نشر نذیر»، توسط سیدهای خسروشاهی، تجدید چاپ شد و در سراسر کشور توزیع شد.

۱۴۹- چنانچه رئیس جمهور، مصوبات مجلس را جهت اجرا امضا نماید چه وضعیت حقوقی پیش می‌آید؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) ۷۲ ساعت بعد، رئیس مجلس دستور انتشار آن را به روزنامه رسمی می‌دهد.

(۲) مصوبه خودبه‌خود لازم‌الاجرا می‌شود

(۳) مصوبه جهت تصمیم‌گیری به مجلس عودت داده می‌شود

(۴) دبیر شورای نگهبان، دستور لازم الاجرا شدن را صادر می‌کند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. چنانچه رئیس جمهور، مصوبات مجلس را جهت اجرا امضا نماید ۷۲ ساعت بعد، رئیس مجلس دستور انتشار آن را به روزنامه رسمی می‌دهد.

۱۵۰- تشخیص لزوم بازنگری در قانون اساسی از اختیارات کدام یک از مقامات است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) مقام معظم رهبری

(۲) رئیس جمهور

(۳) رئیس مجلس شورای اسلامی با تایید شورای نگهبان

(۴) رئیس جمهور با تایید مجلس خبرگان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اصل ۱۷۷، بازنگری در قانون اساسی مقام رهبری پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام طی حکمی خطاب به رئیس جمهور موارد اصلاح یا متمیم قانون اساسی را به شورای بازنگری قانون پیشنهاد می‌نماید.

۱۵۱- مسئولیت در برابر ملت، رهبر و مجلس شورای اسلامی جزء کدام دسته از مسئولیت‌های رئیس جمهور محسوب می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) کیفری (۲) اجتماعی (۳) حقوقی (۴) سیاسی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۵۲- کدام کشور عضو شورای همکاری خلیج فارس نیست؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) عربستان (۲) بحرین (۳) یمن (۴) قطر

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. شورای همکاری کشورهای خلیج فارس دارای شش عضو می‌باشد. که یمن جزو این شش کشور نمی‌باشد.

۱۵۳- بر اساس قانون اساسی کدام یک از موارد زیر از وظایف مقام رهبری است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه گانه (۲) امضای پیمان‌های مربوط به اتحادیه‌های بین المللی

(۳) امضای عهدنامه‌ها و قراردادهای دولت ایران با سایر دولت‌ها (۴) تایید و دریافت استوارنامه سفرای ایران با سایر کشورها

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. از بین گزینه‌ها فقط حل اختلاف و تنظیم روابط قوای سه گانه از وظایف رهبر می‌باشد.

۱۵۴- کدام مورد از دلایل دخالت دولت در اقتصاد است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) کیفیت پایین کالاهای عرضه شده از سوی بخش خصوصی (۲) کیفیت پایین کالاهای عرضه شده از سوی بخش خصوصی

(۳) بازدهی کاهنده نسبت به مقیاس تولید (۴) نداشتن اطلاعات

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۵۵- مرجع رسیدگی به شکایات مردم نسبت به آیین نامه‌ها، ماموران و یا دستگاه‌های دولتی کدام تشکیلات است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) دیوان عالی کشور (۲) دیوان عدالت اداری

(۳) دادسرای رسیدگی به جرایم کارکنان دولت (۴) دادگستری کل استان تهران

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. به موجب اصل ۱۷۳ قانون اساسی، دیوان عدالت اداری به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأموران یا واحدها یا آیین‌نامه‌های دولتی و احقاق حقوق آنها، زیر نظر قوه قضائیه تأسیس شد.

۱۵۶- رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام چگونه انتخاب می‌شود؟ (تأمین اجتماعی)

(۱) با حکم مقام معظم رهبری (۲) با رأی اکثریت اعضای مجمع

(۳) با تأیید شورای نگهبان (۴) انتخاب بر اساس قدمت در مجمع

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اعضای ثابت و متغیر مجمع تشخیص مصلحت توسط مقام رهبری تعیین می‌شود.

۱۵۷- پهناورترین استان ایران، کدام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) کرمان (۲) سیستان و بلوچستان (۳) خراسان جنوبی (۴) فارس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پهناورترین استان ایران، کرمان با مساحت ۱۸۳۱۹۳ است. در رده دوم، سوم و چهارم به ترتیب، سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی و فارس می‌باشد.

۱۵۸- نظام الگودار و منظمی از روابط اجتماعی که برای برآوردن نیازهای گروه لازم است را چه می‌نامند؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) سازمان (۲) شرکت (۳) نهاد (۴) بوروکراسی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نهاد: نظام الگودار و منظمی از روابط اجتماعی که برای برآوردن نیازهای گروه لازم است.

۱۵۹- پرداخت یارانه بر اساس واحد فیزیکی در بازار انحصاری کدام اثر زیر را بر جای می‌گذارد؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) موجب افزایش رفاه جامعه می‌شود.
(۲) موجب کاهش رفاه جامعه می‌شود.
(۳) بدلیل عدم تغییر میزان تولید انحصاری تأثیری بر رفاه جامعه ندارد.
(۴) باتوجه به نوع کالا در برخی مواقع موجب افزایش رفاه و در برخی مواقع موجب کاهش رفاه می‌شود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۶۰- به موجب کدام اعلامیه زمینه ی غصب فلسطین و کوچ یهودیان به سرزمین‌های اشغالی فراهم شد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) بالفور (۲) سه جانبه ۱۹۵۰ (۳) کمپ دیوید (۴) بیروت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بیانیه بالفور (۲ نوامبر ۱۹۱۷) سرآغاز تلاش در عرصه بین‌المللی برای تاسیس کشور اسرائیل به شمار می‌رود.

۱۶۱- یونسکو نام اختصاری کدام یک از سازمان‌های زیر است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) سازمان بین‌المللی کار (۲) سازمان علمی، فرهنگی و تربیتی ملل متحد
(۳) سازمان خواربار و کشاورزی (۴) صندوق بین‌المللی اضطراری ملل متحد برای کودکان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. سازمان علمی، فرهنگی و تربیتی ملل متحد (UNESCO) که به‌طور خلاصه یونسکو نامیده می‌شود، یکی از سازمان‌های تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد است که در سال ۱۹۴۵ تشکیل شد.

۱۶۲- انتخابات مجلس خبرگان رهبری، با کدام نظام انتخاباتی برگزار می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) اکثریت نسبی (۲) اکثریت مطلق (۳) تناسبی تک رأی (۴) تناسبی نسبی
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برابر با ماده ۸ از فصل پنجم قانون انتخابات مجلس خبرگان رهبری، (اصلاحی تیر ۱۳۶۹)، خبرگان با اکثریت نسبی آرای شرکت‌کنندگان (رأی بیشتر) انتخاب می‌شوند و در اینصورت انتخابات خبرگان رهبری یک مرحله‌ای است.

۱۶۳- سازمان انرژی اتمی، در مقابل کدام مقام یا نهاد مسئولیت دارد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) رهبری (۲) مجلس (۳) رئیس‌جمهور (۴) شورای امنیت ملی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۶۴- آخرین حضور رئیس‌جمهور اسلامی ایران در سازمان ملل متحد در چه سالی و برای چه موضوعی بود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) ۱۳۸۸ - اجلاس سالیانه مجمع عمومی (۲) ۱۳۸۸ - کنفرانس حقوق بشر

- (۳) ۱۳۸۹ - کنفرانس خلع سلاح هسته‌ای در خاورمیانه (۴) ۱۳۸۹ - کنفرانس بازنگری N.P.T

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه درست در میان گزینه‌ها وجود ندارد، اگر فرض بگیریم که منظور طراح سوال آقای احمدی نژاد بوده باشد، ایشان آخرین مرتبه حضورش در سازمان ملل سال ۱۳۹۱ بود و یا اگر فرض کنیم که آقای روحانی مدنظر طراح بوده که ایشان هم در سال ۱۳۹۲ در مجمع عمومی سازمان ملل حضور داشتند.

۱۶۵- نظریه برخورد تمدن‌ها از کیست؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) فوکویاما (۲) میشل فوکو (۳) هانتینگتون (۴) مارکوزه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. برخورد تمدن‌ها تئوری مطرح شده توسط متخصص علوم سیاسی ساموئل هانتینگتون می‌باشد. که اولین بار در یک مقاله با نام «برخورد تمدن‌ها؟» در سال ۱۹۹۳ چاپ شد.

۱۶۶- بر اساس سرشماری عمومی در سال ۱۳۹۰ تراکم جمعیت در هر کیلومتر مربع تقریباً چند نفر است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

۱۵ (۴)

۴۵ (۳)

۷۵ (۲)

۹۰ (۱)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۶۷- هدفمند کردن یارانه‌ها جزء محورهای اصلی کدام یک از طرح‌ها و برنامه‌های دولت جمهوری اسلامی است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) تحول اقتصادی (۲) ارزش گذاری پول ملی (۳) اصلاح نظام بانکی (۴) اصلاح نظام مالیاتی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. هدفمند کردن یارانه‌ها از اصلی ترین اهداف طرح تحول اقتصادی می‌باشد.

۱۶۸- ایوان مدائن، امروزه در کدام کشور است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۴) سوریه

(۳) فلسطین

(۲) عراق

(۱) ترکیه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ایوان خسرو یا طاق کسری یا ایوان مدائن برجسته ترین یادگار شاهنشاهی ساسانی، در تیسفون واقع در کشور عراق کنونی است.

۱۶۹- در مراسم روز ملی هسته ای ۱۳۸۹ از کدام دستاورد جدید رونمایی شد؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) تولید قرص، میله و مجتمع سوخت هسته ای اصفهان (FMP)

(۲) غنی سازی اورانیوم ۳/۵ درصد در بوشهر

(۳) نصب و راه اندازی ۶۰۰۰ سانتریفیوژ در نطنز

(۴) نسل سوم سانتریفیوژها و اولین نمونه سوخت مجازی راکتور تحقیقاتی تهران

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. فروردین ۱۳۸۹ رئیس جمهور وقت از نمونه جدید نسل سوم ماشین های سانتریفیوژ و نمونه سوخت مجازی راکتور تحقیقاتی تهران رونمایی کرد.

۱۷۰- تهران در اواخر اردیبهشت ماه ۱۳۸۹ میزبان کدام اجلاس بین المللی بود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۴) اکو

(۳) گروه ۱۵

(۲) غیرمتعهدها

(۱) خلع سلاح هسته ای

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. چهاردهمین اجلاس سران گروه ۱۵ دوشنبه ۲۷ اردیبهشت ماه ۸۹ در تهران برگزار شد.

۱۷۱- افق چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران در چه سالی است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) ۱۴۰۰ (۲) ۱۴۰۲ (۳) ۱۴۰۴ (۴) ۱۴۰۸

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اجرای این چشم انداز از سال ۱۳۸۴ و در قالب چهار برنامه توسعه ۵ ساله انجام می گیرد. سال ۱۴۰۴ خورشیدی (۲۰۲۵ میلادی) افق چشم انداز است.

۱۷۲- ۱۷۵ شهیدی که پیکر آنها اخیراً در تهران تشییع شد در کدام یک از عملیات زیر به شهادت رسیدند؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) کربلای ۵ (۲) کربلای ۴ (۳) بیت المقدس (۴) فتح المبین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. با گذشت ۳۰ سال از عملیات کربلای ۴، کمیته جستجوی مفقودین ستاد کل نیروهای مسلح ایران اعلام کرد که اجساد ۱۷۵ غواص ایرانی را که با دستان بسته شهید شده اند در منطقه ابوفلوس، عراق کشف کرده اند.

۱۷۳- رئیس شورای بازنگری قانون اساسی کدام مقام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) مقام معظم رهبری (۲) رئیس جمهور (۳) رئیس قوه قضائیه (۴) فرد منصوب مقام معظم رهبری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. رئیس شورای بازنگری قانون اساسی رئیس جمهور می باشد.

۱۷۴- در نظام تفکیک قوای نسبی، حاکمیت مردم در قوه مجریه چگونه محقق می شود؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) به طور غیر مستقیم (۲) به طور مستقیم
(۳) با رأی عمومی مردم به رئیس دولت (۴) با رأی نخبگان به رئیس دولت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۷۵- بر اساس قانون اساسی، مقام رهبری در صدور فرمان جنگ، با کدام نهاد الزاماً باید مشورت نماید؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) رئیس ستاد مشترک نیروهای مسلح
(۲) شورای عالی امنیت ملی
(۳) اخذ مشورت، قانونا الزامی نیست
(۴) مجمع تشخیص مصلحت نظام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اعلام جنگ و صلح توسط مقام رهبری و با مشورت شورای عالی امنیت ملی صورت می گیرد.

بخش دوم: اصل سوالات اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها)

۱- استانداران را چه مرجع یا مقامی منصوب می‌کند؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

(۱) با پیشنهاد هیأت دولت و حکم وزیر کشور

(۲) با تصویب هیأت دولت و حکم وزیر کشور

(۳) با پیشنهاد هیأت وزیران و حکم رئیس جمهور

(۴) با تصویب هیأت وزیران و حکم رئیس جمهور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. استانداران به پیشنهاد وزیر کشور و تصویب هیأت وزیران با حکم رئیس جمهور منصوب می‌گردند.

۲- مطابق اصل نود قانون اساسی، هر کس شکایتی از نحوه ی کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضاییه داشته باشد، می تواند شکایت خود را به کدام مرجع عرضه کند؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

(۱) مقام رهبری

(۲) مجلس شورای اسلامی

(۳) رئیس جمهور

(۴) رئیس قوه قضاییه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اصل نود: هر کس شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضاییه داشته باشد، می تواند شکایت خود را کتباً به مجلس شورای اسلامی عرضه کند. مجلس موظف است به این شکایات رسیدگی کند و پاسخ کافی دهد و در مواردی که شکایت به قوه مجریه و یا قوه قضاییه مربوط است رسیدگی و پاسخ کافی از آنها بخواهد و در مدت متناسب نتیجه را اعلام نماید و در موردی که مربوط به عموم باشد به اطلاع عامه برساند.

۳- کدام یک از موارد زیر وابسته به سازمان ملل متحد نیست؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

(۱) ناتو

(۲) شورای امنیت

(۳) یونسکو

(۴) دادگاه بین المللی لاهه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ناتو از سازمان های وابسته به سازمان ملل متحد نیست. سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو)، اتحادی متشکل از ۲۶ کشور از امریکای شمالی و اروپا است که با امضای پیمان آتلانتیک شمالی در ۴ آوریل ۱۹۴۹ بین ۱۰ کشور اروپایی، کانادا و ایالات متحده امریکا در واشنگتن، تاسیس شد و مقر آن شهر بروکسل، پایتخت بلژیک شد.

۴- کدام گزینه در مورد موضع کشور ژاپن در دو جنگ جهانی صحیح است؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

(۱) در هر دو جنگ متحد آلمان بود.

(۲) در هر دو جنگ مخالف آلمان بود.

(۳) در جنگ جهانی اول علیه آلمان و در جنگ جهانی دوم متحد آلمان بود.

(۴) در جنگ جهانی اول متحد آلمان و در جنگ جهانی دوم علیه آلمان بود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ژاپن در جنگ جهانی اول علیه آلمان و در جنگ جهانی دوم متحد آلمان بود.

۵- در حال حاضر، تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی حدوداً چند نفر می باشد؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) ۱۵۰ تا ۲۰۰ نفر (۲) ۲۰۰ تا ۲۵۰ نفر (۳) ۲۵۰ تا ۳۰۰ نفر (۴) ۳۰۰ تا ۳۵۰ نفر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ۲۹۰ نفر می باشند.

۶- در کشور ایران بیشترین نرخ بیکاری متعلق به کدام یک از گزینه های زیر می باشد؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) دارندگان مدرک تحصیلات تکمیلی (۲) افراد زیر دیپلم

- (۳) افراد بالای ۵۰ سال (۴) فارغ التحصیلان دانشگاه ها

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است

۷- فرمان مشروطیت در زمان کدام پادشاه صادر شد؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) ناصرالدین شاه (۲) مظفرالدین شاه (۳) محمد علی شاه (۴) احمد شاه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. فرمان مشروطیت در اصل فرمان تشکیل مجلس شورای ملی ست که مظفرالدین شاه قاجار در ۱۴ مرداد ۱۲۸۵ در پاسخ به متحصنین در جنبش مشروطه ایران امضا کرد و از طریق آن با مشارکت مردم در امر حکومت موافقت کرد و این چنین حکومت مشروطه برای نخستین بار در ایران تأسیس شد.

۸- دریاچه هامون در کدام استان واقع شده است؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) قم (۲) خراسان جنوبی (۳) هرمزگان (۴) سیستان و بلوچستان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. دریاچه و تالاب بین المللی هامون سومین دریاچه بزرگ ایران پس از دریاچه خزر و دریاچه ارومیه، هفتمین تالاب بین المللی جهان و یکی از ذخیره گاه های زیست کره در ایران است. دریاچه و تالاب هامون در استان سیستان و بلوچستان واقع شده اند.

۹- رژیم اشغالگر اسرائیل با کدام کشور زیر مرز مشترک ندارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) عراق (۲) لبنان (۳) سوریه (۴) مصر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اسرائیل در ساحل شرقی دریای مدیترانه واقع شده و در شمال با لبنان، در شمال شرقی با سوریه، در شرق با اردن و در جنوب غربی با مصر مرز زمینی دارد. اسرائیل هم چنین در شرق با کرانه باختری رود اردن و در جنوب غربی با نوار غزه مجاورت دارد.

۱۰- مدیر کار آفرین: (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) به عوامل و نیازهای انسانی توجه می کند.

(۲) بر سازماندهی کارها و ابتکار عمل تأکید می کند.

(۳) هدف گراست و نسبت به پذیرش مسئولیت، تمایل زیادی دارد.

(۴) هر سه گزینه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. یک مدیر کارآفرین، به موارد یاد شده در گزینه های ۱، ۲ و ۳ توجه زیاد دارد.

۱۱- وظیفه دبیرخانه ستاد مرکزی سهام عدالت بر عهده..... است. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) هیئت عالی واگذاری

(۲) هیئت وزیران

(۳) سازمان خصوصی سازی

(۴) وزارت امور اقتصادی و دارایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. وظیفه دبیرخانه ستاد مرکزی سهام عدالت بر عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی می باشد.

۱۲- کدام مکتب به منافع یک ملت و اعضای آن بیش از دیگر ملتها توجه دارد؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) لیبرالیسم

(۲) آنارشیسم

(۳) سوسیالیسم

(۴) ناسیونالیسم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ملی گرایی یا ناسیونالیسم (Nationalism) نوعی آگاهی جمعی است، یعنی آگاهی به تعلق به ملت که آنرا «آگاهی ملی» می خوانند. آگاهی ملی، اغلب پدیدآورنده حس وفاداری، شور، و دلبستگی افراد به عناصر تشکیل دهنده ملت (نژاد، زبان، سنت ها و عادت ها، ارزش های اجتماعی، اخلاقی، و به طور کلی فرهنگ) است و گاه موجب بزرگداشت مبالغه آمیز از آنها و اعتقاد به برتری این مظاهر بر مظاهر ملی دیگر ملت ها می شود.

۱۳- سازمان جاسوسی "سیا" و "موساد" به ترتیب مربوطه به کدام کشورها می باشند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) انگلستان - آمریکا

(۲) آمریکا - انگلستان

(۳) اسرائیل - آمریکا

(۴) آمریکا - اسرائیل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سازمان "سیا" مربوط به کشور آمریکا و سازمان "موساد" مربوط به رژیم اشغالگر است.

۱۴- امام خمینی (ره) مردم را برای دفاع خوف و هراس از حق و ترسیدن از قدرت های شیاطین به چه چیزی توصیه کردند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) وحدت

(۲) ساده زیستن

(۳) کسب علم و دانش

(۴) مجهز شدن به تجهیزات و امکانات نظامی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. امام خمینی (ره): اگر بخواهید بی خوف و هراس در مقابل باطل بایستید و از حق دفاع کنید و ابرقدرتان و سلاحهای پیشرفته آنان و شیاطین و توطئه‌های آنان در روح شما اثر نگذارد و شما را از میدان به در نکند، خود را به ساده زیستن عادت دهید و از تعلق قلب به مال و منال و جاه و مقام بپرهیزید.

۱۵- باتوجه به اینکه "نفی سلطه گری و سلطه پذیری" مورد توجه و تاکید قانون اساسی کشورمان است، کدام مورد صحیح است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) استقرار هرگونه پایگاه نظامی در کشور ممنوع است، مگر بعنوان استفاده صلح آمیز
 - (۲) انعقاد قراردادهای بین المللی نظامی، از صلاحیت های انحصاری شورای امنیت ملی است.
 - (۳) استخدام کارشناسان خارجی و قرض و استقرار خارجی مطلقاً ممنوع است.
 - (۴) انعقاد هرگونه قرارداد که موجب سلطه بیگانه بر منابع کشور گردد، ممنوع است
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. طبق قاعده نفی سلطه گری و سلطه پذیری، انعقاد هرگونه قرارداد که موجب سلطه بیگانه بر منابع کشور گردد، ممنوع است.

۱۶- مجلس شورای اسلامی، به ترتیب در کدام صورت و از کدام طریق، می تواند اختیار قانون گذاری را به دیگری تفویض کند؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) بروز اختلاف با شورای نگهبان - مجمع تشخیص مصلحت نظام
- (۲) در موارد ضروری با تائید شورای نگهبان - کمیسیون های داخلی و دولت
- (۳) با تاکید شورای نگهبان - مجمع تشخیص مصلحت نظام
- (۴) در موارد ضروری - کمیسیون های داخلی خود

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اصل هشتاد و پنج قانون اساسی: سمت نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. مجلس نمی تواند اختیار قانون گذاری را به شخص یا هیاتی واگذار کند، ولی در موارد ضروری می تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون های داخلی خود تفویض کند، در این صورت این قوانین در مدتی که مجلس تعیین می نماید به صورت آزمایشی اجراء می شود و تصویب نهائی آنها با مجلس خواهد بود. همچنین مجلس شورای اسلامی می تواند تصویب دائمی اساسنامه سازمان ها، شرکت ها، موسسات دولتی یا وابسته به دولت را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیون های ذیربط واگذار کند و یا اجازه تصویب آنها به دولت بدهد.

در این صورت مصوبات دولت نباید با اصول و احکام مذهب رسمی کشور و یا قانون اساسی مغایرت داشته باشد. تشخیص این امر به ترتیب مذکور در اصل نود و ششم با شورای نگهبان است. علاوه بر این مصوبات دولت نباید مخالف قوانین و مقررات عمومی کشور باشد و به منظور بررسی و اعلام عدم مغایرت آنها با قوانین مزبور باید ضمن ابلاغ برای اجراء به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی برسد.

۱۷- اولین سرپرست کمیته های انقلاب چه کسی بود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) آیت الله مهدوی کنی

(۲) دوزدوزانی

(۳) صادق خلخالی

(۴) موحدی کرمانی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. کمیته های انقلاب اسلامی اولین سازمان هایی بودند که پس از انقلاب در ۲۳ بهمن ۱۳۵۷ پس از پیام آیت الله خمینی تاسیس شد. این سازمان پس از تصویب قانون تشکیل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۰، با شهربانی و ژاندارمری ادغام و سازمان نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تاسیس شد. همچنین محمدرضا مهدوی کنی اولین سرپرست کمیته ها بود.

۱۸- حقوقدانان شورای نگهبان چگونه تعیین می شوند؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) پیشنهاد رییس قوه قضائیه و تایید رهبر

(۲) با حکم رهبر عزل و نصب می شوند.

(۳) با پیشنهاد رهبری و تایید قوه مقننه

(۴) با معرفی رئیس قوه قضائیه و رای نمایندگان مجلس شورای اسلامی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. این شورا از دوازده عضو تشکیل شده است که شش عضو از این دوازده تن فقهای هستند که با حکم رهبر عزل و نصب می شوند و شش عضو دیگر حقوقدانانی هستند که با معرفی رئیس قوه قضائیه و رأی نمایندگان مجلس شورای اسلامی انتخاب می شوند.

۱۹- تاریخ شهادت امام حسن مجتبی (ع): (راه آهن سال ۹۴)

(۱) ۲۸ صفر

(۲) ۲۵ شوال

(۳) آخر صفر

(۴) آخر ذی القعدة

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ؟ صحیح است. بنابر مشهور، شهادت امام حسن در سال ۵۰ هجری قمری رخ داد. بیشترین نقل ها درباره روز شهادت آن حضرت مربوط به روزهای آخر ماه صفر و ۲۸ صفر است. روز هفتم صفر و حتی یکی از روزهای ماه ربیع الاول نیز به عنوان روزهای وفات آن حضرت ذکر شده است.

۲۰- استبداد صغیر مربوط به سال های سلطنت کدام پادشاه بود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) محمدشاه

(۲) رضاشاه

(۳) محمدعلی شاه

(۴) محمدرضا شاه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. استبداد صغیر به دوره ای یک ساله از تاریخ سیاسی ایران اطلاق می شود که از تیر ۱۲۸۷، با به توپ بستن مجلس شورای ملی توسط محمدعلی شاه آغاز گردید و در تیرماه ۱۲۸۸ با فتح تهران توسط مشروطه خواهان و پناهنده شدن محمدعلی شاه به سفارت روسیه پایان یافت. در این دوره عده ای از روزنامه نگاران، نمایندگان مجلس و آزادی خواهان دستگیر و اعدام شدند یا از تهران گریختند، اما با مقاومت مشروطه خواهان سایر شهرها خصوصاً مجاهدین تبریز، نهضت مشروطه زنده ماند و سرانجام با حرکت مجاهدین تبریز و گیلان و نیز مشروطه خواهان ایل بختیاری به سمت تهران و فتح

پایتخت این دوره پایان یافت. پس از فتح تهران مشروطه خواهان با صدور بیانیه‌ای محمدعلی شاه را از سلطنت عزل و فرزند خردسالش احمد میرزا را به جای او منصوب کردند.

۲۱- در نظام های اقتدارگرا، حقوق شهروندان در چارچوب کدام نهاد مورد توجه قرار می گیرد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) سندیکاها (۲) ساختارهای دولتی

(۳) تشکل های مدنی (۴) احزاب سیاسی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اقتدارگرایی به رفتار گونه‌ای از نهادها، سازمان‌های اجتماعی گفته می‌شود که فرمانبرداری از اقتدار و ادارات کارگزار آن ویژگی ممتازش به شمار می‌رود. این مفهوم معمولاً مخالف فردگرایی و دموکراسی است. در علم سیاست دولت اقتدارگرا دولتی است که در آن اقتدار سیاسی در گروه کوچکی از سیاست‌مداران متمرکز شده است. این مفهوم اغلب در مقابل فردگرایی، دموکراسی و آزادی‌خواهی قرار می‌گیرد.

ویژگی ممیز اقتدارگرایی قدرت به شدت متمرکز و مجتمع است که با سرکوب سیاسی و طرد مخالفان بالقوه تثبیت می‌شود. این قدرت از احزاب سیاسی و تشکیلات توده‌ای برای بسیج مردم در جهت اهداف رژیم استفاده می‌کند.

۲۲- نظام پهلوی در دهه های ۱۳۴۰ و ۱۳۵۰، از لحاظ مدیریت سیاسی و اقتصادی جزء کدامیک از دسته های زیر بود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) رادیکالیسم (۲) پاتریمونیالیسم (۳) ناسیونالیسم (۴) رانتیرسم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در دهه های ۱۳۴۰ و ۱۳۵۰ مدیریت سیاسی و اقتصادی نظام پهلوی، طبق ایدئولوژی ناسیونالیسم بود.

۲۳- در کدامیک از اقدامات شهید چمران، نام او را در تاریخ ایران جاودانه است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) آزادسازی پاوه (۲) پذیرش مسئولیت وزارت دفاع

(۳) فرماندهی عملیات پارتیزانی (۴) همراهی و حمایت او از رهبری امام خمینی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مهمترین اقدام شهید مصطفی چمران، آزادسازی پاوه بود.

۲۴- اولین امتیازی که در آن، بهره برداری و استخراج نفت و لوله کشی آن در ایران سخن گفته شد، مربوط به کدام قرارداد بود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) گس-گلشائیان (۲) رژی (۳) رویتر (۴) دارسی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. قرارداد دارسی یا امتیازنامه دارسی قراردادی است که ویلیام ناکس دارسی در سال ۱۹۰۱ با دولت ایران امضا کرد تا به اکتشاف و استخراج نفت در ایران بپردازد.

از طرف ایران مظفرالدین شاه، امین السلطان، میرزا نصرالله مشیرالدوله و مهندس الممالک (نظام‌الدین غفاری) قرارداد را امضا کردند.

شرکت نفت دارسی، پس از هفت سال، سرانجام در ۲۶ مه ۱۹۰۸ میلادی در منطقه مسجد سلیمان به نفت رسید.

۲۵- علت رایگان و اجباری شدن آموزش تا آخر دوره راهنمایی در سال ۱۳۵۲، چه بود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) آغاز طرح مبارزه با بی سوادی
- (۲) افزایش درآمد دولت از فروش نفت
- (۳) حضور سپاهان دانش در روستاها
- (۴) رشد شهرنشینی و با سواد شدن مردم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اصل پانزدهم انقلاب سفید، مربوط به طرح مبارزه با بی سواد بود.

۲۶- کدام مورد، اولین موضوعی است که در تاریخ روابط ایران با شورای امنیت سازمان ملل مطرح شده است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) مسئله سقوط هواپیمای ایرباس
- (۲) مسئله ی گروگان های آمریکا
- (۳) مسئله ی خروج نیروهای شوروی از ایران
- (۴) قضیه جنگ ایران و عراق

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اولین موضوعی که در تاریخ شورای امنیت به این شورا ارجاع گردید شکایت ایران علیه شوروی (سابق) در رابطه با مداخله این کشور در امور داخلی و عدم تخلیه نواحی شمالی ایران بود.

۲۷- رژیم کاپتولاسیون، در سایه انعقاد کدام یک از معاهدات زیر با روسیه، بر ایران تحمیل شد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) ترکمنچای
- (۲) گلستان
- (۳) مودت ۱۹۲۱
- (۴) موافقت نامه ۱۹۴۰

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. این مقررات برای اولین بار در ۱۸۲۸ میلادی پس از شکست ولیعهد عباس میرزا در جنگ با روسیه ۱۸۲۶ - ۱۸۲۸ با بستن عهدنامه ترکمنچای از طرف دولت روسیه تزاری بر ایران تحمیل شد.

۲۸- ریاست مجلس خبرگان رهبری در حال حاضر بر عهده چه کسی است؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) آیت الله لاریجانی
- (۲) آیت الله محمدی یزدی
- (۳) آیت الله جنتی
- (۴) آیت الله شاهرودی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. این سوال مربوط به سال ۱۳۹۴ است و آیت الله محمد یزدی ریاست آن را به عهده داشت اما از سال ۱۳۹۵ تا اکنون آیت الله جنتی ریاست مجلس خبرگان رهبری را بر عهده دارد.

۲۹- از کدام سال، پرونده هسته ای ایران در دستور کار شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی قرار گرفت؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) ۲۰۰۱
- (۲) ۲۰۰۲
- (۳) ۲۰۰۳
- (۴) ۲۰۰۴

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در سال ۲۰۰۳ پرونده هسته ای ایران در دستور کار شورای حکام آژانس بین المللی انرژی اتمی قرار گرفت.

۳۰- براساس قانون اساسی، مجلس خبرگان رهبری، در کدام زمینه حق قانون گذاری دارد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) فقط در خصوص مسائل مربوط به تعدادی و شرایط خبرگان (آیین نامه داخلی)
 - (۲) در همه ی امور براساس قانون اساسی می تواند قانون گذاری نماید.
 - (۳) قوانین مربوط به خبرگان را با هماهنگی مجمع تشخیص مصلحت تصویب نماید.
 - (۴) در هیچ امری حق قانون گذاری ندارد و در صورت لزوم، مجلس شورای اسلامی باید اقدام نماید.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۳۱- مطابق قانون اساسی، شرط اجتهاد برای همه مقامات زیر، الزامی است بجز..... (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) رئیس سازمان بازرسی کل کشور
 - (۲) رئیس دیوان عالی کشور
 - (۳) رئیس قوه قضائیه
 - (۴) دادستان کل کشور
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. رؤسای دیوان عالی کشور، قوه قضائیه و دادستان کل کشور، شرط اجتهاد ضروریست اما شرط اجتهاد برای رئیس سازمان بازرسی کل کشور لازم نیست.

۳۲- در حال حاضر کدام یک از برنامه های توسعه اقتصادی پنج ساله کشور در حال اجراست؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) دوم
 - (۲) پنجم
 - (۳) چهارم
 - (۴) سوم
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در حال حاضر، برنامه پنجم توسعه اقتصادی در حال اجراست.

۳۳- طبق قوانین و مقررات استخدامی وزارت امور خارجه مصوب ۱۳۶۴، وظایف امور خارجه در حوزه مأموریت خودش شامل چه فعالیت هایی می شود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) اقتصادی، فرهنگی، مطبوعاتی، کنسولی
- (۲) اقتصادی، مطبوعاتی، فرهنگی
- (۳) سیاسی و تبلیغاتی و فرهنگی و اقتصادی
- (۴) سیاسی، کنسولی، مطبوعاتی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. حوزه مأموریت های امور خارجه: سیاسی، کنسولی و مطبوعاتی.

۳۴- رسیدگی به تخلفات و اعتراضات مردم نسبت به مأموران و نهادهای دولتی، در صلاحیت کدام مرجع است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) وزیر دادگستری
- (۲) دیوان عالی کشور
- (۳) دادستان کل کشور
- (۴) دیوان عدالت اداری

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. رسیدگی به تخلفات و اعتراضات مردم نسبت به مأموران و نهادهای دولتی از وظایف دیوان عدالت اداری است.

۳۵- نظارت بر اجرای صحیح قوانین در محاکم، برعهده کدام مرجع است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) دیوان عالی کشور (۲) دیوان عدالت اداری

(۳) قوه قضائیه (۴) سازمان بازرسی کل کشور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. نظارت بر اجرای صحیح قوانین در محاکم بر عهده دیوان عالی کشور است.

۳۶- رئیس دیوان عالی کشور توسط کدام مقام و برای چه مدت انتخاب می شود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) قوه قضائیه - ۵ سال (۲) قضاوت دیوان عالی کشور - ۴ سال

(۳) مجلس - ۴ سال (۴) رهبری - ۵ سال

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. رئیس دیوان عالی کشور توسط رئیس قوه قضائیه با مشورت قضات دیوان عالی کشور به مدت ۵ سال به این سمت، منصوب می شود. رئیس دیوان عالی کشور باید مجتهد، عادل و آگاه به امور قضایی باشد.

۳۷- در دوره اول مجلس شورای اسلامی اکثریت دراختیار کدام گروه بود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) جامعه روحانیت مبارز (۲) تهضت آزادی

(۳) حزب جمهوری اسلامی (۴) حزب توده

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در دوره اول انتخابات مجلس شورای اسلامی، حزب جمهوری اسلامی بیشترین آراء را در اختیار داشت.

۳۸- نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران بر کدام پایه استوار است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) دولتی-خصوصی (۲) دولتی-تعاونی

(۳) دولتی-تعاونی-خصوصی (۴) خصوصی-تعاونی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اصلی است که بر اساس آن نظام اقتصادی ایران به ۳ بخش تعاونی، دولتی و خصوصی تقسیم می شود.

۳۹- امر حسابرسی و بازرسی در قوه مجریه بر عهده کدام مرجع است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) دیوان محاسبات کل کشور (۲) سازمان حسابرسی کشوری

(۳) سازمان بازرسی ریاست جمهوری (۴) سازمان برنامه و بودجه (معاونت راهبردی ریاست جمهوری)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. دیوان محاسبات کشور، به همه حساب های وزارتخانه، مؤسسات، شرکتهای دولتی و دیگر دستگاه هایی که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می کنند - به ترتیبی که قانون مقرر می دارد

- رسیدگی یا حسابرسی می کند تا هیچ هزینه ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده باشد و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد.

۴۰- کدام مورد بیانگر تعریف "انتقال عین کالا به دیگری در برابر کالای دیگری یا پول" است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) بیع

(۲) هبه

(۳) معامله سلف

(۴) معامله فضولی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. عقد بیع قرارداد یا عقدی است که به موجب آن شخصی، مالی را در ازای مال دیگر به شخص دیگری واگذار کند به نحوی که مالک مال (فروشنده)، مالکیت کالای خود را در مقابل پول یا مالی که دریافت می کند به طرف مقابل (خریدار) انتقال دهد و طرف نیز در مقابل دریافت کالا، پول یا مال خود را به فروشنده بدهد.

۴۱- براساس قانون اساسی، افراد چند دوره می توانند نماینده مجلس شورای اسلامی شوند؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) سه دوره

(۲) دو دوره

(۳) محدودیتی ندارد

(۴) بستگی به نظر شورای نگهبان دارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در انتخاب نمایندگان مجلس برای دوره های بعد، محدودیتی وجود ندارد و یک نماینده می تواند در دوره های آتی نیست انتخاب شود.

۴۲- اگر در دور نخست انتخابات ریاست جمهوری هیچ یک از نامزدها اکثریت مطلق آرای شرکت کنندگان را به دست نیاورد، تکلیف چیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) انتخابات دور دوم در دو هفته بعد، بین دو نفر از نامزدها که در دور نخست، آرای بیشتری داشته اند، برگزار می شود.

(۲) روز جمعه هفته بعد، برای بار دوم رای گیری بین دو نامزدی که بیشترین آرا را کسب نموده اند، به عمل می آید.

(۳) انتخابات دور دوم به مدت سه هفته تمدید می شود.

(۴) انتخابات دور دوم به مدت یک ماه تمدید می شود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در اصل یکصد و هفدهم قانون اساسی تصریح شده است: «رئیس جمهور با اکثریت مطلق آراء شرکت کنندگان انتخاب می شود، ولی هرگاه در دوره نخست هیچ یک از نامزدها چنین اکثریتی بدست نیاورد، روز جمعه هفته بعد برای بار دوم رأی گرفته می شود. در دور دوم تنها دو نفر از نامزدها که در دور نخست آراء بیشتری داشته اند شرکت می کنند، ولی اگر بعضی از نامزدهای دارنده آراء بیشتر، از شرکت در انتخابات منصرف شوند، از میان بقیه، دو نفر که در دور نخست بیش از دیگران رأی داشته اند برای انتخاب مجدد معرفی می شوند.»

۴۳- مرجع تصویب بودجه سالانه کشور کدام است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) دولت

(۲) مجلس شورای اسلامی

(۳) مجمع تشخیص مصلحت نظام

(۴) هیئت وزیران

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بودجه سندی است که بر اساس آن دولت موظف است طبق برنامه ریزی کوتاه مدت یک ساله، امور مالی و نحوه توزیع اعتبارها را به اجرا در آورد.

براساس این سند، قوه مجریه باید علاوه بر تامین منابع مالی که از محل های مختلف تامین کند، به موازات باید حقوق و دستمزد کارکنان، کمک های بلاعوض، امور رفاه اجتماعی و مباحث مربوط به امور عمرانی، تولیدی، درمانی، سلامت، آموزشی، امنیتی و... را بر اساس مصوبه و تکالیف مجلس به نحو درست تشخیص دهد.

۴۴- هماهنگ نمودن فعالیت های سیاسی، اطلاعاتی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در ارتباط با تدابیر کلی دفاعی - امنیتی بر عهده کدام مرجع است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) مقام رهبری (۲) نیروی انتظامی (۳) سپاه پاسداران (۴) شورای عالی امنیت ملی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اصل یکصد و هفتاد و ششم: به منظور تأمین منافع ملی و پاسداری از انقلاب اسلامی و تمامیت ارضی و حاکمیت ملی، شورای عالی امنیت ملی به ریاست رئیس جمهور، با وظایف زیر تشکیل می گردد.
- ۱. تعیین سیاست های دفاعی - امنیتی کشور در محدوده سیاست های کلی تعیین شده از طرف مقام رهبری.
- ۲. هماهنگ نمودن فعالیت های سیاسی، اطلاعاتی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در ارتباط با تدابیر کلی دفاعی - امنیتی.
- ۳. بهره گیری از امکانات مادی و معنوی کشور برای مقابله با تهدیدهای داخلی و خارجی.

۴۵- کشف جرم و تعقیب مجازات و تعزیر مجرمین و اجرای حدود و مقررات مدون جزایی اسلام از وظایف..... است. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) قوه قضائیه (۲) نیروی انتظامی (۳) وزارت اطلاعات (۴) سپاه پاسداران

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. قوه قضائیه قوه ای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسیول تحقق بخشیدن به عدالت و عهده دار وظایف زیر است: ۱ - رسیدگی و صدور حکم در مورد تظلمات، تعدیات، شکایات، حل و فصل دعاوی و رفع خصومات و اخذ تصمیم و اقدام لازم در آن قسمت از امور حسیه، که قانون معین می کند. ۲ - احیای حقوق عامه و گسترش عدل و آزادیهای مشروع. ۳ - نظارت بر حسن اجرای قوانین. ۴ - کشف جرم و تعقیب مجازات و تعزیر مجرمین و اجرای حدود و مقررات مدون جزایی اسلام. ۵ - اقدام مناسب برای پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمین.

۴۶- فائو "F.A.O" یک سازمان..... است. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) بین المللی کار (۲) خوار و بار و کشاورزی

(۳) وزارت اطلاعات (۴) سپاه پاسداران

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. فائو یا سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد از سازمان های بین المللی است که در زمینه توسعه کشاورزی فعالیت دارد. سازمان فائو در سال ۱۹۴۵ توسط ۴۴ کشور عضو سازمان ملل متحد تأسیس شد. این سازمان از مرکز فائو و از طریق شبکه جهانی بالغ بر حدود نود اداره برای گسترش و مدرنیزه کردن کشاورزی، جنگلداری، شیلات و تأمین غذای مناسب برای همگان، به کشورهای در حال توسعه کمک می کند. هدف این سازمان، بالا بردن سطح زندگی و بهبود تغذیه مردم جهان، توزیع مناسب مواد غذایی در مناطق مختلف جهان و ایجاد امنیت غذایی است. مبارزه با سوء تغذیه با ارائه اطلاعات لازم به کشورهای مختلف؛ از دیگر اهداف فائو است که بازدهی کشاورزی و سطح تغذیه در جهان را افزایش داده است. مقر این سازمان واقع در شهر رم در کشور ایتالیا است.

۴۷- مفهوم "NPT" چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) معاهده نظامی و هسته ای

(۲) معاهده گسترش سلاحهای هسته ای

(۳) معاهده منع گسترش صلاحهای هسته ای

(۴) دستیابی به سلاح هسته ای

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. پیمان منع گسترش سلاحهای هسته ای، پیمان عدم اشاعه سلاحهای هسته ای، پیمان عدم اشاعه هسته ای، معاهده عدم اشاعه هسته ای، یا ان پی تی (Non-Proliferation Treaty)، در دوران جنگ سرد (۱۹۶۸ میلادی) برابر با ۱۳۴۷ شمسی) به صورت محدود بین چند کشور جهان منعقد شد. این پیمان کشورهای جهان را به دو طبقه برخوردار (کشورهای دارای سلاح هسته ای) و غیربرخوردار (کشورهای فاقد سلاح هسته ای) تقسیم می کند.

۴۸- برگزاری جلسات غیرعلنی مجلس شورای اسلامی به تقاضای کدام شخص یا اشخاصی برگزار می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) ۱۵ نفر از نمایندگان مجلس

(۲) پیشنهاد ریاست مجلس و تصویب هیات رئیسه

(۳) رئیس جمهور و یا یکی از وزرا و یا ۱۰ نفر از نمایندگان مجلس

(۴) $\frac{1}{3}$ نمایندگان مجلس که در برگیرنده نظرات اعضای هیات رئیسه هم باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ماده ۱۰۶ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی - در صورت اضطرار که رعایت امنیت کشور ایجاب کند، به تقاضای کتبی رئیس جمهور یا یکی از وزرا یا ده نفر از نمایندگان، جلسه غیرعلنی تشکیل می شود.

۴۹- واحد بنیادین جامعه اسلامی کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) خانواده (۲) دولت (۳) شهر و روستا (۴) مسجد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. خانواده، واحد بنیادین و سنگ بنای جامعه اسلامی است.

۵۰- اولین کسی که بعد از انقلاب، هدف اقدامات تروریستی قرار گرفت؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) شهید دستغیب (۲) شهید مفتاح

(۳) شهید مطهری (۴) آیت الله صدوقی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. این سوال اشکال دارد؛ زیرا اولی کسی که بعد از انقلاب هدف ترور قرار گرفت و شهید شد، سید شهید ولی الله قره ننی (قرنی) بود و چند روز بعد از آن شهید مطهری هدف ترور قرار گرفت. ولی با توجه به مفروضات مسئله، گزینه سوم را انتخاب می کنیم.

۵۱- بهانه کشور عراق برای حمله به ایران چه بود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) لغو قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر

(۲) آزادسازی سرزمین هایی که عراق ادعای مالکیت آن را داشت.

(۳) جلوگیری از پیشرفت ایران

(۴) باز پس گیری جزایر سه گانه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. در سال ۱۹۷۵ در قرارداد الجزایر عراق خواسته های ایران در زمینه شط العرب را پذیرفت و خط تالوگ برای نخستین بار مرز رسمی دو کشور در این رودخانه شد و ایران هم در ازای آن تعهد کرد که به حمایت از شورشیان کرد پایان دهد. اما پنج سال بعد و پنج روز پیش از آغاز جنگ صدام حسین این قرارداد را فسخ کرده و مدعی شد این پیمان به دلیل عدم رعایت مفاد آن از سوی ایران اعتبار خود را از دست داده است.

۵۲- مساله "ایران گیت" راجع به کدام موضوع زیر بود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) ماجرای رسوایی واترگیت

(۲) تسخیر لانه جاسوسی

(۳) خودکشی رابرت مک فارلین

(۴) معامله تسلیحاتی ایران با ایالات متحده آمریکا و اسرائیل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ایران در اواسط دهه هشتاد میلادی، درگیر جنگ با عراق بود و به کمک از خارج برای جنگ و اقتصاد نیاز داشت. به علاوه ارتش ایران در پیش از انقلاب ۱۳۵۷ بطور گسترده ای مسلح به اسلحه آمریکایی بود و این نیاز ایران به تجهیزات آمریکایی را دو چندان می کرد. در این زمان بخشی از نخبگان حکومتی تمایل به بهبود روابط با آمریکا داشتند. از سوی دیگر رونالد ریگان رئیس جمهور وقت آمریکا، امید داشت تا با کمک ایران گروگان های آمریکایی در لبنان را آزاد کند. آمریکا پیش از این کمک های زیادی به عراق در جنگ با ایران کرده بود. اما در این زمان آمریکا بیم داشت که یک ایران ضعیف به دامان شوروی کمونیستی بیفتد. در ژانویه ۱۹۸۶ ریگان دستور داد تا چهار هزار موشک تاو توسط سازمان سیا از وزارت دفاع خریداری شود و از طریق اسرائیل به ایران فروخته شود. در این زمان ریگان، رابرت مک فارلین مشاور پیشین امنیت ملی را برای نزدیک شدن بیشتر به ایران و مذاکره به جناح های میانه رو ایران از جمله هاشمی رفسنجانی و طرفدارانش به ایران فرستاد. اما این مأموریت شکست خورد. این روابط تا ماه نوامبر ادامه داشت تا زمانی که این روابط توسط یک روزنامه لبنانی فاش شد.

۵۳- دبیر کل سازمان ملل در زمان جنگ عراق علیه ایران، کدام یک از افراد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۲) کوفی عنان

(۱) پطروس گالی

(۴) خاویر پرز دکوئیار

(۳) کورت والدهایم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ و ۴ صحیح است. جنگ ایران و عراق، بین سال‌های ۱۹۸۰ تا ۱۹۸۸ قرار داشت. کورت والدهایم دبیر کل سازمان ملل از سال ۱۹۷۲ تا ۱۹۸۱ بود و خاویر پرز دکوئیار نیز از سال ۱۹۸۲ تا ۱۹۹۱ دبیر کل سازمان ملل بود.

۵۴- فرق حقوق زن و مرد در قانون اساسی چیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) باتوجه به نقش منحصر به فرد مرد در خانواده و جامعه، حقوق بیشتری برای مردان نسبت به زنان در نظر گرفته شده است.
 - (۲) باتوجه به نقش ارزنده تربیتی زن در خانواده، حقوق بیشتری برای زنان پیش بینی شده است.
 - (۳) زن و مرد به طور یکسان در حمایت از قانون قرار دارند و فرقی با یکدیگر ندارند.
 - (۴) در مواردی مردان و در زمینه های زنان از حقوق ممتاز برخوردارند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در قانون اساسی زن و مرد به طور یکسان در حمایت از قانون قرار دارند و فرقی با یکدیگر ندارند.

۵۵- اندیشه های امام خمینی (ره) در میان کدام دسته از اقشار جامعه ایران توانست جاذبه دین را به تحرک در آورد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) بانک مرکزی
 - (۲) نهاد ریاست جمهوری
 - (۳) مجلس شورای اسلامی
 - (۴) وزارت اقتصاد و دارایی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۵۶- نماز خواندن با لباس های ابریشمی و طلا بافت با زینت های طلا چه حکمی دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) برای زنان و مردان جایز است.
 - (۲) نه برای بانوان جایز است و نه برای مردان
 - (۳) برای بانوان جایز است ولی برای مردان جایز نیست.
 - (۴) در منزل برای زنان جایز است و نه در مسجد
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. پوشیدن لباس زربافت برای مردان حرام و نماز با آن باطل است، ولی برای زنان در همه حال بی اشکال است.

۵۷- نهاد اصلی متولی امور فرهنگی و سیاست گذاری های فرهنگی در کشور کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) شورای عالی انقلاب فرهنگی
 - (۲) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 - (۳) مجلس شورای اسلامی
 - (۴) شورای فرهنگ عمومی کشور
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. نهاد اصلی متولی امور فرهنگی و سیاست گذاری های فرهنگی بر عهده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است.

۵۸- دیوان محاسبات کشور، زیر نظر کدام نهاد است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) مجلس شورای اسلامی (۲) قوه مجریه و قضائیه

(۳) قوه قضائیه (۴) قوه مجریه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. دیوان محاسبات کشور سازمانی دولتی است که در امور مالی و اداری مستقل است؛ یکی از نهادهای وابسته به مجلس شورای اسلامی است که وظیفه نظارت بر همه فرایندهای مالی کشور را بر عهده دارد و به عنوان بازوی نظارتی مجلس عمل می کند.

۵۹- ریاست شورای فرهنگ عمومی کشور، بر عهده ی کیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی (۲) وزیر علوم تحقیقات و فناوری

(۳) دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی (۴) رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شورای فرهنگ عمومی زیر مجموعه ای از شورای عالی انقلاب فرهنگی ایران است. رییس این شورا وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی می باشد.

۶۰- قیام ۲۹ بهمن ۱۳۵۶ که در بزرگداشت چهلم شهدای قم برگزار شد، در کدام شهر بود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) یزد (۲) مشهد (۳) تبریز (۴) تهران

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. قیام ۲۹ بهمن ۱۳۵۶، که بزرگداشت چهلم شهدای قم بود، در تبریز برگزار شد.

۶۱- اولین اعزام دانشجویی به خارج کشور، به ترتیب در کدام دوره و به دستور چه کسی انجام گرفت؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) مظفرالدین شاه - سپهسالار (۲) محمدعلی شاه - قائم مقام فراهانی

(۳) قاجار در ۱۲۳۰ ه ق - عباس میرزا (۴) ناصرالدین شاه - میرزا تقی خان امیر کبیر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نخستین بار میرزا بزرگ قائم مقام که وزیر عباس میرزا ولیعهد بود، او را تشویق به فرستادن دانشجو به خارج از کشور کرد. عباس میرزا با وجود مشکلات فراوان اقدام به این کار کرد و راه سفر به اروپا را برای تحصیل باز کرد.

در عصر قاجار در ۶ دوره، حدود ۱۰۰ نفر برای تحصیل به هزینه دولت به اروپا رفتند.

۶۲- در استان های دارای بیش از دو میلیون نفر جمعیت، چند نماینده در شورای عالی استان عضویت دارند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از استانهای تا دو میلیون نفر جمعیت، دو نماینده و از استانهای دارای بیش از دو میلیون نفر جمعیت، سه نماینده و از استان تهران چهار نماینده در شورای عالی استانها عضویت دارند.

۶۳- تصویب آیین نامه های پیشنهادی شهرداری، بر عهده کدام مرجع است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) وزارت کشور (۲) شورای عالی استان

(۳) شورای اسلامی شهر (۴) کمیسیون ذیربط در مجلس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. تصویب آیین نامه های پیشنهادی شهرداری پس از رسیدگی به آنها با رعایت دستورالعملهای وزارت کشور بر عهده شورای اسلامی شهر است.

۶۴- کدام اصل از اصول قانون اساسی نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران را بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه ریزی منظم و صحیح، استوار می سازد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) بیست و پنجم (۲) سی و دو (۳) چهل و چهارم (۴) هفتاد و دوم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اصلی است که بر اساس آن نظام اقتصادی ایران به ۳ بخش تعاونی، دولتی و خصوصی تقسیم می شود.

۶۵- دیوان محاسبات کشور، زیر نظر کدام قوا یا نهاد است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) شورای نگهبان (۲) قوه قضائیه (۳) قوه مجریه (۴) قوه مقننه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. دیوان محاسبات کشور، زیر نظر مجلس شورای اسلامی است.

۶۶- اولین نهاد برآمده از انقلاب اسلامی ایران، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) کمیته های انقلاب (۲) بنیاد مستضعفان

(۳) کمیته امداد امام خمینی (ره) (۴) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. امام خمینی در ۲۲ دی ۱۳۵۷ یعنی دقیقاً یک ماه مانده تا سقوط رژیم پهلوی فرمان تشکیل نهاد شورای انقلاب را دادند که تقریباً همه امور دولت انقلابی را انجام می داد.

۶۷- اعضای شورای شهر تهران، به ترتیب چند نفر هستند و برای مدت چند سال انتخاب می شوند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) ۳۱،۴ (۲) ۲۲،۴ (۳) ۲۰،۲ (۴) ۱۵،۳

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. شهر تهران سی و یک نفر عضو اصلی و دوازده نفر عضو علی البدل برای مدت ۴ سال انتخاب می شوند.

۶۸- دانشگاه تهران به ترتیب در چه سالی و به دستور چه کسی تاسیس شد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) ۱۲۷۵-میرزا تقی خان امیرکبیر (۲) ۱۳۱۳-رضا شاه

(۳) ۱۳۱۷-رضا شاه (۴) ۱۳۲۴-محمدرضا شاه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. دانشگاه تهران بزرگ‌ترین مرکز آموزش عالی در ایران است که در سال ۱۳۱۳ خورشیدی به دستور رضا شاه پهلوی تأسیس شد.

۶۹- سیاست اقتصادی مورد نظر در قبال تحریم‌های اخیر بر علیه کشورمان کدام عنوان را به خود گرفته است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۲)

- (۱) سیاست اقتصاد مقاومتی
- (۲) سیاست ریاضت اقتصادی
- (۳) سیاست ساماندهی اقتصادی
- (۴) سیاست صادرات جایگزین واردات

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اقتصاد مقاومتی روشی برای مقابله با تحریم‌های اقتصادی علیه یک منطقه یا کشور تحریم شده، با کمترین وابستگی به خارج از کشور در خصوص نیازهای اساسی و راهبردی است. در شرایطی که صادرات و واردات هیچ کدام برای آن کشور مجاز نمی‌باشد. معمولاً دولت‌های رانتیر که به لحاظ سیاسی فاقد دموکراسی و یا دارای دموکراسی‌های ضعیف، و از نظر اقتصادی، دارای اقتصادی وابسته و تک‌محصولی هستند، پس از مواجهه با بحران‌های اقتصادی و تهدید به تحریم، به سمت اقتصاد مقاومتی و مقاوم‌سازی نظام اقتصادی حرکت می‌کنند.

۷۰- "WTO" معرف کدام سازمان بین‌المللی است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

- (۱) سازمان تجارت جهانی
- (۲) سازمان بین‌المللی کار
- (۳) سازمان بین‌المللی پول
- (۴) سازمان بین‌المللی انرژی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. سازمان تجارت جهانی (World Trade Organization) (به شکل مخفف: WTO) یک سازمان بین‌المللی است؛ که قوانین تجارت را تنظیم و اختلافات بین اعضا را حل و فصل می‌کند. اعضای سازمان تجارت جهانی کشورهایی هستند که موافقت‌نامه‌های (حدود ۳۰ موافقت‌نامه) این سازمان را امضا کرده‌اند. مقر سازمان تجارت جهانی در ژنو، سوئیس قرار دارد. تا سال ۲۰۱۶ تعداد ۱۶۴ کشور عضو این سازمان شده‌اند.

۷۱- مقر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی کدام شهر است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

- (۱) واشنگتن
- (۲) پاریس
- (۳) ژنو
- (۴) وین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) یک سازمان بین‌المللی است که در سال ۱۹۵۷ برای ترویج استفاده صلح‌آمیز، و جلوگیری از استفاده نظامی، از انرژی هسته‌ای تأسیس شد. این آژانس به عنوان یک نهاد مستقل و خودمختار تأسیس شده و جزئی از سازمان ملل یا سازمان دیگری نیست با این حال در اساسنامه خود اعلام کرده که گزارش‌های خود را به مجمع عمومی و شورای امنیت ملل متحد ارائه می‌دهد. مقر این سازمان در شهر وین اتریش است.

۷۲- حوزه علمیه قم در سال ۱۳۰۰ توسط کدام یک از علماء احیاء شد؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

- (۱) نجم آبادی
- (۲) حائری
- (۳) سبزواری
- (۴) بروجردی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. احیای حوزه علمیه قم در سال ۱۳۰۰ توسط آیت الله حائری انجام شد.

۷۳- ایدئولوژی هر انقلابی به چه عاملی بستگی دارد؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

- (۱) چگونگی پیروزی انقلاب
 - (۲) نوع حکومت جایگزین
 - (۳) تحولات پس از پیروزی
 - (۴) هر سه گزینه
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ایدئولوژی هر انقلابی به چگونگی پیروزی انقلاب، نوع حکومت جایگزین و تحولات پس از پیروزی بستگی دارد.

۷۴- در اسلام چه چیزی دیوار کفر معرفی شده است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

- (۱) جهل
 - (۲) بی نیازی
 - (۳) ثروت
 - (۴) فقر
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. فقر، همسایه دیوار به دیوار کفر است. «پیامبر (ص)»

۷۵- ویژگی بنیادی «ثوری وابستگی» کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) ضدیت با سرمایه داری
 - (۲) ضدیت با لیبرالیسم
 - (۳) ضدیت با غرب گرایی
 - (۴) ضدیت با مارکسیسم
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نظریه وابستگی که در برابر نظریه نوسازی (مدرنیسم) شکل گرفت تحت تأثیر اندیشه‌های رائول پریش (اقتصاد دان آرژانتینی و مدیر کمیسیون اقتصادی سازمان ملل در آمریکای جنوبی) در اواخر دهه ۱۹۵۰ توسعه یافت. این نظریه نشان می‌دهد که برخلاف نظریه نوسازی که بیان می‌کند راه پیشرفت تنها از طریق الگو قرار دادن کشورهای توسعه یافته می‌باشد، این روند سبب شکل گیری اقتصاد وابسته در کشورهای توسعه یافته گشته و الگوی سیستم اقتصادی مرکز پیرامون را ایجاد می‌کند که کشورهای صنعتی در مرکز این اقتصاد قرار گرفته و کشورهای در حال توسعه در پیرامون آن جای می‌گیرند. مطالعات پریش و همکاران او نشان داد که فعالیت‌های اقتصادی در کشورهای ثروتمند اغلب منجر به مشکلات جدی در کشورهای فقیر می‌گردد.

۷۶- دو کتاب ماکیاولی در اندیشه سیاسی که به ترتیب در آنها از آزادی و خودکامگی سخن گفته است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) طبیعت استبداد - شهریار
 - (۲) گفتارها - شهریار
 - (۳) شهریار - درباره حکومت مدنی
 - (۴) گفتارها - تاملاتی در حکومت انتخابی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کتاب گفتارها در مورد آزادی و کتاب شهریار در مورد حکومت بر مردم (خودکامگی) اثر نیکولو ماکیاولی می‌باشد.

۷۷- به ترتیب به کدام محصول و کدام دام زکات تعلق نمی‌گیرد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) خرما - شتر
 - (۲) مویز - گاو
 - (۳) چای - گوسفند
 - (۴) برنج - اسب
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. موارد تعلق زکات: گندم، جو، خرما، کشمش، شتر، گاو، گوسفند، طلا و نقره (اگر معامله با آنها رواج داشته باشد).

۷۸- در جوامع صنعتی، فرهنگ سیاسی چگونه است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) انقبادی

(۲) سنتی

(۳) مشارکتی

(۴) نهادینه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. فرهنگ سیاسی به «مجموعه‌ای از نگرش‌ها و باورها و احساسات اکثریت اعضای یک جامعه نسبت به سیاست و حکومت» اطلاق شده و دربردارنده «عقاید اعضای آن جامعه نسبت به مبانی فکری و قواعد رفتاری یک نظام سیاسی» است. فرهنگ سیاسی یک جامعه می‌تواند شامل عقاید آرمان گرایانه و یا عقاید عمل گرایانه باشد. فرهنگ سیاسی یک جامعه از درک ذهنی افراد نسبت به ابعاد سیاست نشأت می‌گیرد و از تاریخچه سیاسی و اجتماعی و تجربیات آن جامعه تأثیر می‌پذیرد. فرهنگ سیاسی جوامع توسعه یافته و صنعتی، از نوع نهادینه است.

۷۹- طبق اصل پنجاهم قانون اساسی، در جمهوری اسلامی ایران، حفاظت از محیط زیست، وظیفه کدام مورد تشخیص داده شده است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) سازمان محیط زیست

(۲) مردم

(۳) عمومی

(۴) دولت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اصل پنجاه قانون اساسی: «در جمهوری اسلامی، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسل‌های بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشدی داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می‌شود. از این رو فعالیت‌های اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیر قابل جبران آن ملازمه پیدا کند، ممنوع است.»

۸۰- کودتای ۲۸ مرداد، حاصل کدام همکاری بود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) دربار و ارتش

(۲) دربار و آمریکا

(۳) دربار و انگلیس

(۴) دولت و مجلس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ؟ صحیح است. کودتای ۲۸ مرداد، کودتایی است که با طرح و حمایت مالی و اجرایی سازمان اطلاعات مخفی بریتانیا (اس‌آی‌اس) و آژانس اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) و با همراهی ارتش شاهنشاهی ایران، بر ضد دولت محمد مصدق در مرداد ۱۳۳۲ به انجام رسید. در آمریکا از آن به نام عملیات آژاکس (Operation Ajax) نیز یاد می‌شود.

۸۱- نهاد مسئول اصلی سازماندهی و اجرای سیاست‌های حمایتگری بین‌المللی ایران در خارج از کشور، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) بنیاد شهید

(۲) جمعیت هلال احمر

(۳) وزارت امور خارجه

(۴) کمیته امداد خمینی (ره)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. نهاد مسئول اصلی سازماندهی و اجرای سیاست‌های حمایتگری بین‌المللی ایران در خارج از کشور، جمعیت هلال احمر بود.

۸۲- در اسلام منظور از «سبق» کدام مسابقه است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) اسب دوانی

(۲) تیراندازی

(۳) شمشیرزنی

(۴) شنا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. سبق به معنای اسب دوانی می باشد.

۸۳- مهمترین تغییر و تحول در ساختار طبقاتی و قشربندی اجتماعی در ایران از چه زمانی آغاز شد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) پس از انقلاب مشروطه
- (۲) بعد از جنگ های ایران و روس
- (۳) پس از نهضت تنباکو
- (۴) از زمان روی کار آمدن محمدرضا پهلوی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است

۸۴- مشارکت مردم در تعیین سرنوشت سیاسی و اجتماعی خود از طریق انتخابات از چه مقطعی وارد فرهنگ سیاسی ایران شد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) تشکیل مجلس شورای ملی
- (۲) پس از دوران استبداد صغیر
- (۳) پس از شهریور ۱۳۲۵ و سقوط رضاشاه
- (۴) همزمان با اوج گرفتن نهضت مشروطه طلبی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است

۸۵- سیاست های آموزش عصر رضاشاه باعث به وجود آمدن چه قشری شد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) روشنفکران
- (۲) دانشگاهیان
- (۳) کارمندان
- (۴) نظامیان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از اقدامات رضاشاه ساختن اولین دانشگاه ایرانیان به نام دانشگاه تهران بود که منجر به تحولی در آموزش شکل گرفت.

۸۶- بهار عربی یا بیداری اسلامی در خاورمیانه و شمال آفریقا از کدام کشور آغاز و در مرحله اول منجر به سقوط کدام دیکتاتور شد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) مصر - حسنی مبارک
- (۲) تونس - زین العابدین بن علی
- (۳) لیبی - معمر قذافی
- (۴) یمن - علی عبدالله صالح

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در تونس این اعتراضات در ۱۸ دسامبر ۲۰۱۰ با قیام تونس، در پی خودسوزی محمد بوعزیزی در اعتراض به فساد و بدرفتاری پلیس، آغاز شد.

تظاهرات در اثر میزان بالای بیکاری، بحران غذا، فساد، فقدان آزادی بیان و اشکال دیگر آزادی های سیاسی و شرایط بد زندگی ادامه یافت. این اعتراضات چشمگیرترین موج ناآرامی های سیاسی و اجتماعی تونس طی سه دهه محسوب می شود که نتیجه آن تعداد بسیار زیادی تلفات و صدمات بوده و اکثر این صدمات حاصل عملکرد پلیس و نیروهای امنیتی علیه تظاهرکنندگان بوده اند. حکومت تونس در ۱۴ ژانویه ۲۰۱۱ با فرار زین العابدین بن علی رئیس جمهور تونس به عربستان سعودی سقوط کرد و این پایانی بود بر دوره حکمرانی ۲۳ ساله او بر مسند قدرت.

۸۷- اولین و مهمترین نتیجه مبارزات امام خمینی (ره) با رژیم پهلوی از قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ به بعد، کدام مورد بود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) مذهب در میان افشار دانشگاهی تحصیل کرده کشانده شد.

(۲) شکافی آشکار و عمیق بین رژیم و مذهب به وجود آمد

(۳) پیوند میان حوزه و دانشگاه برقرار شد.

(۴) روحانیون وارد مبارزه با رژیم شدند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. برخی قیام ۱۵ خرداد را سرآغاز انقلاب اسلامی ایران می دانند. در مقدمه قانون اساسی جمهوری اسلامی آمده: «اعتراض در هم کوبنده امام خمینی به توطئه آمریکایی «انقلاب سفید» که گامی در جهت تثبیت پایه های حکومت و تحکیم وابستگی های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی ایران به امپریالیزم جهانی بود، عامل حرکت یکپارچه ملت گشت و متعاقب آن انقلاب عظیم و خونبار امت اسلامی در خرداد ماه ۴۲ که در حقیقت نقطه آغاز شکوفایی این قیام شکوهمند و گسترده بود مرکزیت امام را بعنوان رهبری اسلامی تثبیت و مستحکم نمود و علی رغم تبعید ایشان از ایران در پی اعتراض به قانون ننگین کاپیتولاسیون (مصونیت مستشاران آمریکایی) پیوند مستحکم امت با امام همچنان استمرار یافت و ملت مسلمان و به ویژه روشنفکران متعهد و روحانیت مبارز راه خود را در میان تبعید و زندان، شکنجه و اعدام ادامه دادند.»

۸۸- منابع استنباط فقه های شیعه در فقه چیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) قرآن، اجماع و قیاس (۲) قرآن، عقل و سنت

(۳) قرن، عقل و اجماع (۴) قرآن، عقل و قیاس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ؟ صحیح است. منابع استنباط فقه های شیعه: قرآن، سنت، عقل و اجماع است.

۸۹- انتخاب شهردار تهران چگونه صورت می گیرد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) با انتخاب شهردار از سوی وزیر کشور

(۲) به پیشنهاد استاندار تهران و صدور حکم وزیر کشور

(۳) با انتخاب او از سوی شورای تهران و صدور حکم از سوی وزیر کشور

(۴) به پیشنهاد شهرداران مناطق تهران و صدور حکم از سوی وزیر کشور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. شهرداری تهران یک موسسه عمومی غیردولتی است که در ۱۲ خرداد سال ۱۲۸۶ خورشیدی با نام بلدیة تهران، تأسیس شد و مدیریت شهری شهر تهران را به عهده دارد. مسئولیت مدیریت این سازمان با شهردار تهران است که پیش از این با حکم وزیر کشور ایران منصوب می گردید اما اکنون از طریق رای گیری در شورای شهر تهران انتخاب می شود.

۹۰- ویران گرترین متفکر ضد دین در سده هجدهم چه کسی بود؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) اسمیت (۲) هیوم (۳) برک (۴) گادوین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. دیوید هیوم (David Hume) (۷ مه ۱۷۱۱-۲۵ اوت ۱۷۷۶) از فیلسوفان اسکاتلندی و از پیشروان مکتب تجربه گرایی بود. تقریباً همه فیلسوفان بر این اتفاق نظر دارند که او بزرگ‌ترین فیلسوف تاریخ بریتانیا و مکتب تجربه گرایی بوده است. زمانی که به الحاد متهم شد گفت: باید بگویم که کفر خود را می‌پذیرم.

۹۱- معروف‌ترین و مهم‌ترین سیاست‌نامه زبان فارسی را کدام دانشمند ایرانی نوشته است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) خواجه نظام الملک (۲) فخر رازی (۳) فارابی (۴) ماوردی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. معروف‌ترین و مهم‌ترین سیاست‌نامه زبان فارسی توسط خواجه نظام الملک به نگارش درآمده است.

۹۲- در مدل کثرت‌گرایی فرهنگی، علت پراکندگی و شقاق میان مردم، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) منافع عملی (۲) مسایل هنجاری (۳) مسایل ارزشی (۴) مسایل عینی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۹۳- مسئول اصلی تنظیم، سازماندهی و اجرای روابط فرهنگی و اعزام رایزن‌های فرهنگی کشورمان به دیگر کشورها کدام نهاد است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) وزارت امور خارجه (۲) سازمان تبلیغات اسلامی

- (۳) وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (۴) سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مسئول اصلی تنظیم، سازماندهی و اجرای روابط فرهنگی و اعزام رایزنان فرهنگی کشورمان به دیگر کشورها، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی است.

۹۴- دوره دست‌یابی به اهداف پیش‌بینی شده در برنامه سند چشم‌انداز، چندساله و از کی تا کی است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) ۲۰ ساله - از ۱۳۸۰ تا ۱۴۰۰ (۲) ۲۰ ساله - از سال ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۴

- (۳) ۱۵ ساله - از ۱۳۸۵ تا ۱۴۰۰ (۴) ۱۰ ساله - از ۱۳۸۵ تا ۱۴۹۵

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برنامه سند چشم‌انداز به صورت ۲۰ ساله می‌باشد و از سال ۱۳۸۴ آغاز و پایان آن سال ۱۴۰۴ می‌باشد.

۹۵- جمهوری اسلامی ایران، در سیاست خارجی خود در ارتباط با رژیم حقوقی دریای خزر، با کدام کشورهای ساحلی روبرو می‌باشد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) روسیه - قزاقستان - قرقیزستان - آذربایجان (۲) روسیه - قزاقستان - ترکمنستان - آذربایجان

- (۳) روسیه - قزاقستان - قرقیزستان - تاجیکستان (۴) روسیه - قزاقستان - آذربایجان - تاجیکستان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، در مورد رژیم حقوقی دریای خزر بین کشورهای روسیه، قزاقستان، ترکمنستان و آذربایجان است.

۹۶- کدام مورد بیانگر عبارت روبرو است؟ « دیدگاهی است که براساس آن، نمایندگان منتخب مردم رفته رفته جای خود را به منافع بزرگ نهادهی نظیر گروه های تجاری و نظامی می دهند.» (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) کورپوراتیسم (۲) سوسیالیسم (۳) لیبرالیسم (۴) رادیکالیسم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ابرشرکت سالاری، ابرشرکت محوری، بنگاه مداری، صنف باوری یا کورپراتیسم (Corporatism) سازمان یافتن اجتماعی-سیاسی یک جامعه به وسیله گروه های ذی نفع عمده یا گروه های شرکتی نظیر وابستگی های کشاورزی، کسب و کار، قومی، کاری، نظامی، حمایتی یا علمی بر مبنای منافع مشترک است. مبنای نظری آن تفسیر جامعه به عنوان یک بدن ارگانیک است.

۹۷- اساس و بنیاد قدرت نرم، مبتنی بر کدام مورد است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) تهدید و کاربرد زورنظامی

- (۲) رونق همکاری های سیاسی و اقتصادی

- (۳) ایجاد جذابیت و مشروعیت نزد دیگران

- (۴) تشویق دیگران برای رسیدن به اهداف مورد نظر

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. قدرت نرم (Soft Power) توانایی تأثیرگذاری بر دیگران برای کسب نتایج مطلوب از طریق جذابیت به جای اجبار یا تطمیع است.

۹۸- عامل مهمی که توانست چهره سرکوب گر رژیم شاه را افشا کند، کدام مورد بود؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) شروع مبارزات مسلحانه

- (۲) افزایش زندانیان سیاسی

- (۳) تورم شدید اقتصادی به دنبال افزایش قیمت نفت

- (۴) حضور دانشجویان ایرانی در اروپا و آمریکا

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برگی از انقلاب: اعتراضات مردم علیه طرح های شاه در خرداد ۱۳۴۲، در شهرهای بزرگ ایران به وقوع پیوست که با دستور شاه و توسط ارتش، با سرکوبی خونین پایان یافت.

۹۹- کدام گروه از کشورهای منطقه ای بیشترین نقش را در تداوم ناآرامی های سوریه داشته و دارند؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) ترکیه، عربستان، مصر (۲) ترکیه، قطر، عربستان سعودی

- (۳) ترکیه، قطر، اردن (۴) ترکیه، عربستان سعودی، امارات متحده عربی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ترکیه، عربستان و مصر، بیشترین نقش را در تداوم ناآرامی های سوریه داشته اند.

۱۰۰- دبیر کل کنونی سازمان ملل متحد کیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) آمونو

(۲) پطروس گالی

(۳) بان کی مون

(۴) کوفی عنان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. البته از یکم ژانویه ۲۰۱۷، آنتونیو گوترش دبیر کل کنونی سازمان ملل متحد می باشد.

۱۰۱- هر پیشنهادی که قرار باشد قانون شود اگر از طرف مطرح شود " طرح " و اگر از سوی مطرح شود " لایحه " نام دارد. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) کمیسیونهای مجلس ، دولت

(۲) دولت ، نمایندگان مردم

(۳) نمایندگان مردم ، دولت

(۴) دولت، کمیسیونهای مجلس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. هر پیشنهادی که قرار باشد قانون شود، اگر از طرف نمایندگان مردم مطرح شود، «طرح» و اگر از سوی دولت مطرح شود، «لایحه» نام دارد.

۱۰۲- هرگاه مردم نسبت به آئین نامه ها و مقررات یک سازمان دولتی اعتراض داشته باشند، باید به کجا مراجعه کنند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) رئیس جمهور

(۲) رئیس قوه قضائیه

(۳) سازمان بازرسی کل کشور

(۴) دیوان عدالت اداری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در اصل یکصد و هفتاد و سوم قانون اساسی آمده است: «به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین یا واحدها یا آئین نامه های دولتی و احقاق حقوق آنها، دیوانی به نام دیوان عدالت اداری زیر نظر رئیس قوه قضائیه تأسیس می -گردد. حدود اختیارات و نحوه عمل این دیوان را قانون تعیین می -کند.»

۱۰۳- حق تحقیق و تفحص در تمام امور را دارد. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) شورای نگهبان

(۲) مجمع تشخیص مصلحت نظام

(۳) مجلس شورای اسلامی

(۴) مجلس خبرگان رهبری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اصل هفتاد و ششم: مجلس شورای اسلامی حق تحقیق و تفحص در تمام امور کشور را دارد.

۱۰۴- در جمهوری اسلامی ایران آزادی و استقلال و وحدت و تمامیت ارضی کشور از بکدیگر تفکیک ناپذیرند و حفظ آنها وظیفه است. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) دولت

(۲) دولت و آحاد ملت

(۳) نیروهای مسلح کشور

(۴) ارتش جمهوری اسلامی ایران

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اصل نهم قانون اساسی: در جمهوری اسلامی ایران آزادی و استقلال و وحدت و تمامیت ارضی کشور از بکدیگر تفکیک ناپذیرند و حفظ آنها وظیفه دولت و آحاد ملت است. هیچ فرد یا گروه یا مقامی حق ندارد به نام استفاده از آزادی، به استقلال سیاسی، فرهنگی، اقتصادی، نظامی و تمامیت ارضی ایران کمترین خدشه‌ای وارد کند و هیچ مقامی حق ندارد به نام حفظ استقلال و تمامیت ارضی کشور آزادیهای مشروع را، هر چند با وضع قوانین و مقررات، سلب کند.

۱۰۵- بر اساس اصل ۱۵۱ قانون اساسی دولت موظف است برای..... برنامه و امکانات آموزش نظامی را بر طبق موازین اسلامی فراهم نماید. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) افراد نظامی

(۲) همه افراد کشور

(۳) ارتش

(۴) افراد در هنگام جنگ

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اصل صد و پنجاه و یکم قانون اساسی: به حکم آیه کریمه "واعدوا لهم ما استطعتم من قوه و من رباط الخیل ترهبون به عدو الله و عدوكم و آخرین من دونهم لاتعلمونهم الله يعلمهم" دولت موظف است برای همه افراد کشور برنامه و امکانات آموزش نظامی را بر طبق موازین اسلامی فراهم نماید، به طوری که همه افراد همواره توانایی دفاع مسلحانه از کشور و نظام جمهوری اسلامی ایران را داشته باشند، ولی داشتن اسلحه باید با اجازه مقامات رسمی باشد.

۱۰۶- نحوه انتخاب کدام وزیر نسبت به سایر وزراء متفاوت است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) وزیر اطلاعات

(۲) وزیر کار و امور اجتماعی

(۳) وزیر امور خارجه

(۴) وزیر دادگستری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. وزیر دادگستری از طریق پیشنهاد قوه قضاییه به رئیس جمهور انتخاب می شود. بقیه وزیران طبق نظر رئیس جمهور انتخاب می شوند.

۱۰۷- مهم ترین عامل اجتماعی در پیروزی انقلاب اسلامی کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) تقابل اندیشه های اسلام گرایانه و غرب گرایانه

(۲) رهبری های مدبرانه امام خمینی (ره)

(۳) وحدت و همبستگی اجتماعی

(۴) موارد ۲ و ۳

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. یک انقلاب نیاز به رهبری مدبر، وحدت مردم و همبستگی اجتماعی دارد. دلیل پیروزی انقلاب اسلامی ایران نیز مستثنی از این اصل نیست.

۱۰۸- آفریننده فلسفه اثبات و پدر جامعه شناسی نو کیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) امیل دور کیم

(۲) اگوست کنت

(۳) کانت

(۴) هگل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اثبات گرایی اصطلاحی فلسفی است که حداقل به دو معنی متفاوت به کار رفته است. این اصطلاح در قرن هجدهم توسط فیلسوف و جامعه شناس فرانسوی. اگوست کنت ساخته شده و به کار رفت.

کنت بر این باور بود که جبری تاریخی بشریت را به سمتی خواهد برد که نگرش دینی و فلسفی از بین رفته و تنها شکل از اندیشه که باقی می ماند متعلق به اندیشه قطعی (positive) و تجربی علم است. در این عصر جدید تاریخ، نهادهای اجتماعی مربوط به دین و فلسفه از بین خواهد رفت.

۱۰۹- رئیس مجلس شورای اسلامی در دوره نهم چه کسی است؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) حداد عادل (۲) هاشمی رفسنجانی (۳) حسن روحانی (۴) علی لاریجانی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. رئیس مجلس شورای اسلامی دوره نهم، علی لاریجانی می باشد.

۱۱۰- امام علی بن موسی الرضا (ع) در چه ماهی به شهادت رسیدند؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) ۲۸ صفر (۲) ۲۵ شوال (۳) آخر صفر (۴) آخر ذی القعدة

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. زادروزش را پنجشنبه یا جمعه ۱۱ ذی القعدة، یا ذی الحجه و یا ربیع الاول سال ۱۴۸ یا ۱۵۳ ق نقل کرده اند. کلینی سال تولدش را ۱۴۸ ق نقل کرده. بیشتر علماء و مورخین با کلینی هم عقیده اند.

شهادتش را جمعه یا دوشنبه آخر ماه صفر، یا ۱۷ صفر، یا ۲۱ رمضان، یا ۱۸ جمادی الاولی، یا ۲۳ ذی القعدة، یا آخر آن، در سال ۲۰۲، یا ۲۰۳، یا ۲۰۶ ق نقل کرده اند. کلینی، وفاتش را در ماه صفر سال ۲۰۳ ق. در ۵۵ سالگی ذکر می کند. طبق نظر بیشتر علماء و مورخین سال شهادت حضرت، ۲۰۳ ق. بوده است. طبرسی روز شهادت را در آخر ماه صفر نقل می کند.

۱۱۱- ریاست شورای امنیت ملی بر عهده ی چه کسی می باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) علی لاریجانی (۲) محسن رضایی (۳) حسن روحانی (۴) صادق لاریجانی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ؟ صحیح است. حسن روحانی، رئیس جمهور ایران، در ۱۴ آبانماه ۱۳۹۲ طی حکمی عبدالرضا رحمانی فضلی، وزیر کشور، را به عنوان رئیس شورای امنیت کشور منصوب کرد.

۱۱۲- دبیر شورای نگهبان کیست؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) احمد جنتی (۲) محمد رضا مدرسی یزدی

(۳) محمد یزدی (۴) محمود هاشمی شاهرودی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آیت الله احمد جنتی، در حال حاضر به عنوان دبیر شورای نگهبان منصوب است.

۱۱۳- قطعه نامه ۵۹۸ مربوط به چه کشورهایی بود؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) کویت و عراق (۲) ایران و عراق

(۳) فلسطین و اسرائیل (۴) نبرد عرب ها و سوریه با اسرائیل

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. قطعه نامه ۵۹۸ شورای امنیت یکی از قطعه نامه های شورای امنیت است که در ۲۹ تیر ۱۳۶۶، برای پایان دادن به جنگ ایران و عراق صادر شد. این قطعه نامه از نظر کمی و تعداد واژه های به کار گرفته

شده مفصل ترین و از نظر محتوا اساسی ترین و از نظر ضمانت اجرایی قوی ترین قطعنامه شورای امنیت در مورد این جنگ بوده است. این قطعنامه بلافاصله از سوی عراق پذیرفته شد، ولی بعد از گذشت یک سال و هفت روز از تاریخ صدور آن (و به فاصله پانزده روز بعد از سقوط هواپیمای مسافری پرواز IR655 به دست آمریکا) در ۲۷ تیر ۱۳۶۷ از سوی ایران پذیرفته شد و امام خمینی (ره) در ۲۹ تیر ۱۳۶۷ پیامی درباره پذیرش قطعنامه منتشر کرد که به «نوشیدن جام زهر» معروف شد. پذیرش این قطعنامه هرچند به معنای پذیرش آتش بس از سوی ایران بود، ولی عراق به حملات خود ادامه داد و مجدداً داخل خاک ایران شد تا نقاط مهمی از جمله خرمشهر را به دست بیاورد تا با وضع بهتری در مذاکرات حضور داشته باشد، اما موفقیتی بدست نیاورد و نهایتاً جنگ در ۲۹ مرداد ۱۳۶۷ پایان یافت.

۱۱۴ - تعداد وزرا و حدود اختیارات هر یک از آنان توسط تعیین می شود ؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) مقام رهبری

(۲) رئیس جمهور

(۳) مجلس شورای اسلامی

(۴) مجلس خبرگان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ؟ صحیح است. اصل ۱۳۳ قانون اساسی کشور: وزرا توسط رئیس جمهور تعیین و برای رفتن رای اعتماد به مجلس معرفی می شوند با تغییر مجلس، گرفتن رای اعتماد جدید برای وزرا لازم نیست. تعداد وزیران و حدود اختیارات هر یک از آنان را قانون معین می کند.

۱۱۵ - در نظام جمهوری اسلامی ایران استخدام قضات عادل و شایسته و عزل و نصب آن ها از وظایف کدام مرجع است ؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) رئیس قوه قضاییه

(۲) وزرات دادگستری

(۳) رئیس دیوان عالی کشور

(۴) به پیشنهاد وزرات دادگستری و تایید رئیس قوه قضاییه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. وظایف رئیس قوه قضاییه:

۱. ایجاد تشکیلات لازم در دادگستری

۲. تعیین لوایح قضایی متناسب با جمهوری اسلامی

۳. استخدام قضات عادل و شایسته و عزل و نصب آن ها و تغییر محل مأموریت و تعیین مشاغل و ترفیع آنان

۱۱۶ - مدت زمان اجرای برنامه های توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی کشور چند سال است ؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۴) یک سال

(۳) ۷ سال

(۲) ۵ سال

(۱) ۱۵ سال

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برنامه های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به مجموعه برنامه های میان مدتی گفته می شود که به صورت ۵ ساله و توسط دولت وقت تنظیم می شود و به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

۱۱۷- تنفیذ حکم ریاست جمهوری توسط چه مرجعی صورت می پذیرد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) مجلس شورای اسلامی

(۲) مجلس خبرگان

(۳) مجمع تشخیص مصلحت نظام

(۴) مقام رهبری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. تنفیذ و یا همان امضای حکم ریاست جمهوری توسط مقام رهبری انجام می پذیرد.

۱۱۸- ایران در همه سازمان های بین المللی عضویت دارد بجز: (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) اكو

(۲) بانک توسعه اسلامی

(۳) گروه D8

(۴) شورای همکاری خلیج فارس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اكو یک سازمان اقتصادی منطقه ای است. سه کشور ایران، پاکستان و ترکیه در سال ۱۳۴۳ (۱۹۶۴) نخستین بار این سازمان را پایه ریزی کردند.

بانک توسعه اسلامی دارای یک ستاد (دفتر مرکزی) در شهر جدّه و سه دفتر منطقه ای در آلماتی (قزاقستان)، کوالالمپور (مالزی) و رباط (مراکش) می باشد. همچنین، به منظور پیگیری اجرای پروژه های مصوب در هر یک از کشورهای ایران، اندونزی، قزاقستان، لیبی، پاکستان، سنگال و سودان، نمایندگان محلی منطقه ای دارد.

گروه هشت کشور اسلامی در حال توسعه با نام اختصاری گروه دی ۸ (D8) گروهی اقتصادی متشکل از هشت کشور در حال توسعه اسلامی: ایران، ترکیه، پاکستان، بنگلادش، اندونزی، مالزی، مصر و نیجریه است.

شورای همکاری کشورهای عرب خلیج فارس، نام کوتاه شورای همکاری خلیج فارس (GCC)، بلوک سیاسی-تجاری ای شامل کشورهای پیرامون خلیج فارس و کشورهای عرب منطقه است که اعضای آن اهداف تجاری و اجتماعی مشترکی را پیگیری می کنند. این شورا در ۲۵ مه ۱۹۸۱ میلادی و با هدف یکپارچگی اقتصادی و نظامی تشکیل شد. از جمله اهداف کشورهای عضو، رسیدن به واحد پولی مشترک تا سال ۲۰۱۰ بود.

در حال حاضر شش کشور زیر عضو این شورای همکاری هستند: عربستان، بحرین، امارات، قطر، عمان و کویت.

۱۱۹- سیزده آبان به چه مناسبتی نامگذاری شده است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) روز دانشجو

(۲) روز دانش آموز

(۳) تسخیر لانه جاسوسی

(۴) گزینه های ۲ و ۳

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. روز دانش آموز در ایران مصادف است با ۱۳ آبان هر سال. علت نامگذاری این روز، واقعه کشتار جمعی دانش آموزان تهرانی است که به نشانه اعتراض به حکومت پهلوی در صبح روز ۱۳ آبان ۱۳۵۷ در محوطه دانشگاه تهران جمع شده بودند. در این اعتراض که با همیاری قشرها دیگری از مردم نیز همراه بود، با شروع شلیک گاز اشک آور و سپس گلوله، ۵۶ نفر از تجمع کنندگان کشته شدند و صدها تن دیگر مجروح شدند. دوشنبه ۱۶ بهمن ۱۳۵۷ جمعی از دانش آموزان مدارس پایتخت طی بیانیه ای اعلام کردند که ما دانش آموزان ایرانی روز شنبه سیزدهم آبان ۱۳۵۷ را به عنوان روز دانش آموز اعلام نموده و قصد داریم هر ساله با یاد شهیدان جنبش دانش آموزی در این روز بر وحدت و یکپارچگی خود بیفزاییم. به منظور گرامی داشت این روز، ۱۳ آبان در تقویم جمهوری اسلامی ایران به عنوان روز دانش آموز نامگذاری شده است.

۱۲۰- از دیدگاه امام خمینی (ره) چه وقت کارها عبادت خواهد بود؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) وقتی کار برای خدا باشد
- (۲) وقتی در کار خود جدی باشیم
- (۳) وقتی در کار معنویت باشد
- (۴) وقتی کار برای محرومین و مستضعفان باشد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است

۱۲۱- مالیات بر ارزش افزوده از انواع مالیات است که بر وضع می شود. (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) مستقیم-مصرف
- (۲) غیر مستقیم-مصرف
- (۳) غیر مستقیم-تولید
- (۴) مستقیم-تولید

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مالیات بر ارزش افزوده، مالیاتی است که به صورت غیرمستقیم بوده بر مصرف وضع می شود.

۱۲۲ - کدام شخصیت، رهبری و هماهنگی مراسم عید فطر سال ۱۳۵۷ (۱۳ شهریور) به عهده داشت ؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) استاند مطهری
- (۲) دکتر مفتاح
- (۳) دکتر بهشتی
- (۴) دکتر باهنر

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در روز ۱۳ شهریور سال ۱۳۵۷ "نماز و راهپیمایی ملیونی تاریخی عید فطر، به امامت حجة الاسلام والمسلمین دکتر مفتاح در تپه های قیطریه برگزار شد.

۱۲۳ - به کدام یک از دلایل زیر فارابی، به عنوان مؤسس فلسفی سیاسی در جهان اسلام و ایران معروف شده است ؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) پی ریزی یک نظام جدید فکری - سیاسی

(۲) تحقق در ماهیت و حقیقت سیاست و پدیده های سیاسی

(۳) شرح و تفسیر آراء و آثار سیاسی و فلسفی افلاطون و ارسطو

(۴) برگزاری دوره ها و کلاس های آموزش فلسفه سیاسی و تربیت شاگردان فراوان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فارابی در علم، فلسفه، منطق، جامعه شناسی، پزشکی، ریاضیات و موسیقی تخصص داشت. بیشترین آثار او در زمینه فلسفه، منطق، جامعه شناسی و همچنین دانش نامه نویسی بود. فارابی به مکتب نوافلاطونی تعلق داشت که سعی داشتند تفکرات افلاطون و ارسطو را با الهیات توحیدی هماهنگ کنند و در فلسفه اسلامی نیز از جمله اندیشمندان مشایی محسوب می شود. فارابی شرح های ارزشمندی بر آثار ارسطو نگاشته و به سبب همین او را معلم ثانی خوانده اند.

۱۲۴ - کدام یک از گروه های معارض سوری به گروه تروریستی القاعده وابسته است ؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) النصره (۲) الحركة الحریره

(۳) ارتش آزاد سوریه (۴) سپاه صحابه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. جبهه النصره در سوریه، وابسته به گروه تروریستی القاعده است.

۱۲۵ - ریاست شورای برنامه ریزی توسعه استان به عهده ی کیست ؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) استاندار (۲) معاون برنامه ریز استاندار

(۳) رئیس شورای شهر (۴) فرماندار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. فصل دوم، ماده ۲ آیین نامه اجرایی شورای برنامه ریزی و توسعه استان: به منظور تصمیم گیری، تصویب، هدایت، هماهنگی و نظارت در امور برنامه ریزی و بودجه استانها در چارچوب برنامه ها و سیاستها و خط مشی های کلان کشور، شورا با اعضای مندرج در قانون به ریاست استاندار تشکیل می شود.

۱۲۶ - مقر سازمان ملل متحد در کجاست ؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) ژنو (۲) رم (۳) نیویورک (۴) واشنگتن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. سازمان ملل متحد، سازمانی بین المللی است که در سال ۱۹۴۵ میلادی تأسیس و جایگزین جامعه ملل شد. این سازمان توسط ۵۱ کشور تأسیس و در سال ۲۰۱۱ میلادی، ۱۹۳ کشور عضو داشته است. اعضای آن تقریباً شامل همه کشورهای مستقلی می شود که از نظر بین المللی به رسمیت شناخته شده اند. فقط واتیکان، که عضویت در سازمان را نپذیرفته است و چین ملی (تایوان) که عضویتش بعد از عضویت جمهوری خلق چین لغو شد، در سازمان ملل متحد عضو نیستند.

مقر سازمان ملل متحد در نیویورک است و کشورهای عضو و موسسات وابسته در طول هر سال با تشکیل جلسات منظم در مورد امور بین الملل و امور اجرایی مربوط به آنها تصمیم گیری می کنند.

۱۲۷ - کدام یک از موارد زیر در مورد انتصاب استانداران صحیح است ؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) با حکم وزیر کشور

(۲) به پیشنهاد وزیر کشور و حکم رئیس جمهور

(۳) به پیشنهاد وزیر کشور، تصویب هیئت دولت و حکم رئیس جمهور

(۴) به پیشنهاد نمایندگان مجلس، تصویب وزیر کشور و حکم رئیس جمهور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. استانداران به پیشنهاد وزیر کشور و تصویب هیئت وزیران با حکم رئیس جمهور منصوب می گردند.

۱۲۸ - پذیرش استعفای نمایندگان مجلس با کدام مراجع است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) رئیس مجلس
(۲) اکثریت مطلق حاضرین در مجلس
(۳) شورای نگهبان
(۴) مقام رهبری

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بر اساس مبحث استعفای نماینده از مواد آیین نامه داخلی مجلس، روند این استعفاء بدین صورت است که مطابق ماده ۹۴ آیین نامه داخلی هر نماینده که اعتبارنامه او به تصویب رسیده است، می تواند از مقام نمایندگی استعفاء دهد؛ پذیرش استعفاء موکول به تصویب مجلس است.

نماینده تقاضای استعفای مدلل خود را به عنوان رئیس مجلس می نویسد و رئیس مجلس آن را در اولین جلسه علنی و بدون قرائت متن، اعلام و در دستور کار هفته بعد می گذارد. نماینده می تواند قبل از شروع بررسی در مجلس تقاضای استعفای خویش را مسترد دارد.

بررسی تقاضای استعفاء بدین ترتیب خواهد بود که ابتدا تقاضای استعفاء قرائت شده و سپس شخص متقاضی استعفاء یا نماینده دیگری به تعیین او تقاضای دفاع خواهد نمود. مدت قرائت تقاضای استعفاء و توضیح نماینده متقاضی استعفاء حداکثر نیم ساعت است. مخالف یا مخالفین نیز حداکثر نیم ساعت می توانند صحبت کنند و پس از آن رأی گیری به عمل می آید. در صورت تصویب تقاضای استعفاء مراتب از طریق رئیس مجلس به وزارت کشور اعلام می شود تا طبق قانون انتخابات اقدام نماید.

۱۲۹ - تشکیل اجتماعات و راه پیمایی های قانونی با اجازه کدام مرجع قانونی می باشد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) مجلس شورای اسلامی
(۲) قوه قضاییه
(۳) وزارت کشور
(۴) مجمع تشخیص مصلحت نظام

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ارائه آزادی های مشروع مانند تشکیل اجتماعات و راهپیمایی های قانونی (طبق اصل ۲۷ قانون اساسی)، بر عهده قوه قضاییه می باشد.

۱۳۰ - به اعمال سیاست های توسعه طلبانه اقتصادی و برتری جویی سیاسی دولت های نیرومند بر سایر دولت ها اطلاق می شود؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) سوسیالیسم
(۲) آنارشیزم
(۳) امپریالیسم
(۴) فالتزیزم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. امپریالیسم به نظامی گفته می شود که به دلیل مقاصد اقتصادی و یا سیاسی می خواهد از مرزهای ملی و قومی خود تجاوز کند و سرزمین ها و ملتها و اقوام دیگر را زیر سلطه خود درآورد.

۱۳۱ - فرق بین طرح و لایحه چیست؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) طرح پیشنهادهایی است که نمایندگان ارائه می کنند ولی لایحه پیشنهادهایی است که از طرف دولت به مجلس جهت تصویب ارائه می شود
(۲) لایحه پیشنهادهایی است که نمایندگان ارائه می کنند ولی طرح پیشنهادهایی است که از طرف دولت به مجلس جهت تصویب ارائه می شود

(۳) طرح برنامه ای است که در وزارت خانه ها تصویب و ابلاغ می شود ولی لوایح در هیات وزیران تصویب و اجرا می شود

(۴) هر نوشته و پروژه را طرح و پیش نویس قانون را لایحه گویند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پیشنهادی که برای تصویب به صورت قانون، به مجلس ارایه می شود، اگر از سوی دولت بشود، آن را «لایحه قانونی» و اگر از طرف نمایندگان مجلس بشود آن را «طرح» می گویند.

۱۳۲ - دخالت مردم در شئون اجتماعی خویش را اصطلاحاً چه می گویند؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) جمهوریت (۲) ولایت (۳) حکومت (۴) حاکمیت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. دخالت مردم در شئون اجتماعی را جمهوریت گویند. جمهوری شیوه حکومتی است که بر پایه مردم سالاری (دموکراسی) یا غیر دموکراسی، مردم آن، حق حاکمیت بر سرنوشت اجتماعی خودشان را به طور مستقیم یا غیرمستقیم از طریق زمامدارانی که با رضایت و رأی مستقیم یا غیرمستقیم آنان به گونه ای که توارث در آن دخالتی نداشته باشد تعیین و آنان نیز اقتدارات معین قانونی خود را در یک مدت محدود و تحت نظارت آنان اعمال می نمایند.

۱۳۳ - امور حاکمیتی اموری هستند که : (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) منافع اجتماعی دارند و متعلق به دولت است

(۲) تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است

(۳) منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقشار جامعه گردیده و بهر مندی از این نوع خدمات موجب محدودیت برای استفاده دیگران نمی شود.

(۴) گزینه های ۲ و ۳

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. امور حاکمیتی، آن دسته از اموری است که تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقشار جامعه گردیده و بهره مندی از این نوع خدمات موجب محدودیت برای استفاده دیگران نمی شود.

۱۳۴ - ایران در قبال جنگ های جهانی اول و دوم، چه موضعی اتخاذ کرد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) ورود به جنگ به حمایت از متفقین

(۲) اعلام بی طرفی و پرهیز از ورود به جنگ

(۳) ورود به جنگ به حمایت از متحدین

(۴) ورود به جنگ بدون حمایت از متفقین یا متحدین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. موضع ایران در جنگ جهانی، با وجود اعلام بی طرفی، اما حمایت از متفقین بود.

۱۳۵ - در جریان مباحثه، پیامبران گرامی اسلام با چه کسانی به مباحثه رفت؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) حضرت علی (ع) - حضرت فاطمه زهرا(ع)

۲) حضرت علی (ع) - امام حسن (ع) و امام حسین (ع)

۳) حضرت علی (ع) - حضرت فاطمه زهرا(ع) - امام حسن (ع)

۴) حضرت علی (ع) - حضرت فاطمه زهرا(ع) - امام حسن (ع) و امام حسین (ع)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. پیامبر اسلام(ص) هم‌زمان با مکاتبه با سران حکومت‌های جهان و مراکز مذهبی، نامه‌ای به اسقف نجران نوشت و در آن نامه از ساکنان نجران خواست که اسلام را بپذیرند. مسیحیان تصمیم گرفتند که گروهی را به نمایندگی از خود به مدینه بفرستند تا با پیامبر سخن بگویند و سخنان او را بررسی کنند. هیأت نجران که شامل بیش از ده نفر از بزرگان آنان بود، به ریاست و سرپرستی سه نفر به نام‌های عاقب، سید و ابوحارثه به مدینه آمدند. هیأت نمایندگان در مسجد مدینه با پیامبر اسلام گفتگو کردند. پس از اصرار دو طرف بر حقانیت عقاید خود، تصمیم بر این شد که مسأله از راه مباحثه خاتمه یابد، از این رو قرار شد که فردای آن روز، همگی خارج از شهر مدینه، در دامنه صحرای مباحثه آماده شوند.

بامداد روز مباحثه، حضرت رسول(ص) به خانه حضرت امیرالمؤمنین(ع) آمد. دست امام حسن(ع) را گرفته و امام حسین(ع) را در آغوش گرفت، و به همراه حضرت علی(ع) و حضرت فاطمه(س) برای مباحثه، از مدینه بیرون آمد.

۱۳۶ - از بین بزرگان زیر کدام یک اولین شهید هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران شناخته می‌شود؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

۱) شهید احمدی روشن ۲) شهید شهریاری

۳) شهید علیمحمدی ۴) شهید قشقایی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. شهید علی محمدی اولین شهید هسته‌ای ایران است.

۱۳۷ - قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران شامل چند اصل است؟ (راه آهن سال ۹۴)

۱) ۱۵۶ ۲) ۱۶۷ ۳) ۱۷۰ ۴) ۱۷۷

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۸ توسط مجلس خبرگان قانون اساسی در ۱۷۷ اصل تصویب شده و همان سال به همه‌پرسی گذاشته شد و نتیجه آن با رأی مثبت اعلام شد.

۱۳۸ - عناصر اصلی و بنیادین متشکله دولت کدام است؟ (سنجش - ش - ۹۲)

۱) سرزمین، جمعیت، حکومت، حاکمیت

۲) سرزمین، جمعیت، شخصیت حقوقی، اقتدار

۳) سرزمین، مردم، حکومت، شخصیت حقوقی

۴) سرزمین، مردم، حاکمیت، شخصیت حقوقی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. عناصر اصلی و بنیادین یک دولت، سرزمین، جمعیت، حکومت و حاکمیت می باشد.

۱۳۹- علت تبعید امام خمینی (ره) به ترکیه، اعتراض ایشان به کدام مورد بود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) قانون مصونیت سیاسی مستشاران آمریکایی

(۲) حذف قید مسلمان از سوگند مجلس

(۳) آزادی زنان در انتخابات

(۴) انقلاب سفید

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. علت تبعید امام خمینی (ره) به ترکیه، اعتراض او به قانون کاپیتولاسیون یا همان قانون مصونیت سیاسی مستشاران آمریکایی بوده است.

۱۴۰- نحوه انتخاب فقهای شورای نگهبان چگونه است؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

(۱) با معرفی رئیس قوه قضاییه و تایید مقام رهبری

(۲) با معرفی رئیس قوه قضاییه و تایید شورای اسلامی

(۳) با انتخاب و معرفی مقام رهبری

(۴) با انتخاب مجلس شورای اسلامی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. این شورا از دوازده عضو تشکیل شده است که شش عضو از این دوازده تن فقهایی هستند که با حکم رهبر عزل و نصب می شوند و شش عضو دیگر حقوقدانانی هستند که با معرفی رئیس قوه قضاییه و رأی نمایندگان مجلس شورای اسلامی انتخاب می شوند.

۱۴۱- مسئولیت نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری با کدام مرجع یا مراجع قانونی زیر است؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

(۱) وزارت کشور و شورای نگهبان (۲) مجلس شورای اسلامی و قوه قضاییه

(۳) دولت (۴) شورای نگهبان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در بخش اختیارات انتخاباتی طبق ماده ۹۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران شورای نگهبان نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری، ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و مراجعه به آراء عمومی و همه پرسی را بر عهده دارد. این نظارت از نوع نظارت استصوابی می باشد.

۱۴۲- مطابق مطالعات انجام شده، مهمترین عامل طلاق زوجین در ایران کدام گزینه زیر است؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

(۱) تنفر و بی علائگی (۲) اعتیاد به مواد مخدر

(۳) عدم انطباق شرایط فرهنگی (۴) بیکاری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مهمترین عامل طلاق زوجین، عدم انطباق شرایط فرهنگی می باشد.

۱۴۳- نصب و عزل کدام یک از مقامات مذکور در گزینه های زیر با مقام رهبری نیست؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) رئیس مجلس خبرگان
- (۲) رئیس سازمان صدا و سیما
- (۳) رئیس قوه قضائیه
- (۴) رئیس ستاد مشترک نیروهای مسلح

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. عزل و نصب مقام رئیس مجلس خبرگان، بر عهده مقام رهبری نیست، اما عزل و نصب رئیس سازمان صدا و سیما، رئیس قوه قضائیه و رئیس ستاد مشترک نیروهای مسلح توسط مقام رهبری انجام می پذیرد.

۱۴۴- بر اساس قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اداره ی امور کشور بر مبنای کدام گزینه زیر صورت می پذیرد؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) با اتکا به دستورهای مقام رهبری
- (۲) با اتکا به اجماع قوای سه گانه
- (۳) با اتکا به آراء عمومی و از راه انتخاب
- (۴) اتکا به مشورت و بر اساس آیه شریفه «و امرهم شورای بینهم»

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اصل ششم: در جمهوری اسلامی ایران امور کشور باید به اتکاء آراء عمومی اداره شود، از راه انتخابات: انتخاب رئیس جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای شوراها و نظایر اینها، یا از راه همه پرسی در مواردی که در اصول دیگر این قانون معین می گردد.

۱۴۵- مطابق اصل ۴۴ قانون اساسی، نظام اقتصادی ایران شامل چه بخش هایی است؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) دولتی، عمومی، خصوصی
- (۲) عمومی، تعاونی، خصوصی
- (۳) دولتی، نیمه دولتی، غیر دولتی
- (۴) دولتی، تعاونی، خصوصی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه ریزی منظم و صحیح استوار است.

بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تأمین نیرو، سدها و شبکه های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه آهن و مانند اینها است که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است.

بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و خدمات می شود که مکمل فعالیتهای اقتصادی دولتی و تعاونی است.

مالکیت در این سه بخش تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود مورد حمایت قانونی جمهوری اسلامی است.

تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط هر سه بخش را قانون معین می کند.

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی

توجه: اعداد داخل پرانتز حاکی از شماره ماده قانون اساسی است.

کلیات قانون اساسی

نکته شماره ۱

۱۷۷ اصل دارد و از طریق همه‌پرسی در سال ۱۳۵۸ تصویب شد. ۹۸/۲٪ (۱۰ و ۱۱ فروردین ۱۳۵۸)

۱۲ فروردین: روز جمهوری اسلامی ایران.

پایه‌های نظام اقتصادی کشور: بخش دولتی (نه عمومی) - تعاونی - خصوصی.

اقلیت‌های دینی به رسمیت شناخته شده: زرتشتی - کلیمی - مسیحی.

فوت یکی از نامزدهای انتخاباتی ریاست جمهوری ۱۰ روز قبل از انتخابات (رأی‌گیری): ۲ هفته تأخیر در رأی‌گیری.

انتخاب ریاست جمهوری جدید: یک ماه قبل از اتمام کار رئیس جمهور فعلی.

اداره‌ی امور کشور از طریق آراء عمومی و از طریق انتخابات و یا همه‌پرسی. (۶)

(۷) ارکان تصمیم‌گیری و اداره‌ی امور کشور: شوراها، مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان و ...

اختیارات رهبری

نکته شماره ۲

مربوط به رئیس جمهور: عزل رئیس جمهور، پس از حکم

دیوان عالی کشور یا رأی مجلس.

مربوط به اختلافات و معضلات:

۱. حل اختلاف بین قوا و تنظیم روابط بین آنها.

۲. حل معضلات غیر عادی نظام: با کمک مجمع تشخیص

مصلحت نظام.

۳. عفو محکومین: پس از پیشنهاد قوه قضائیه.

فرمان دادن‌ها:

۱. فرماندهی کل نیروهای مسلح.

۲. اعلام جنگ و صلح و بسیج نیروها.

۳. فرمان همه‌پرسی (نه نظارت): نظارت: شورای نگهبان.

مربوط به عزل و نصب و قبول استعفا:

۱. فقهای شورای نگهبان.

۲. عالی‌ترین مقام قوه قضائیه.

۳. رئیس سازمان صدا و سیما.

۴. رئیس سازمان ستاد مشترک.

۵. فرماندهی کل سپاه.

۶. فرماندهی عالی نیروهای انتظامی و نظامی.

۷. تعیین رئیس ستاد کل نیروهای مسلح.

۸. رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام.

تعیین کردن‌ها:

۱. امام جمعه‌ی استانی.

۲. انتخاب فقهای شورای نگهبان.

۳. تعیین اعضای ثابت و متغیر تشخیص مصلحت نظام.

تأیید کردن‌ها:

۱. تأیید مصوبات شورای عالی امنیت ملی به منظور اجرا.

۲. تأیید مقررات مربوط به مجمع تشخیص مصلحت نظام.

شرایط و صفات رهبری:

طبق اصل ۱۰۹:

۱. صلاحیت علمی لازم در فقه، ۲. عدالت و تقوای لازم، ۳. بینش

سیاسی و اجتماعی و ...

نظارت‌ها:

از طریق رئیس قوه قضائیه بر دادگستری نظارت دارد. سیاست‌های

کلی نظام با کمک مجمع تشخیص مصلحت توسط رهبر اتخاذ

می‌گردد.

نکته شماره ۳

قوه قضائیه

انتخاب‌ها: ۶ نفر حقوقدان شورای نگهبان و معرفی به مجلس شورای اسلامی
رئیس قوه مجریه: به مدت ۵ سال، معرفی ۶ نفر حقوقدان شورای نگهبان به مجلس. لوایح قضائی را تهیه می‌کند و قضات عادل و شایسته را انتخاب می‌کند.

مربوط به نظارت‌ها:

۱. نظارت بر سازمان بازرسی کل کشور، ۲. نظارت بر حسن اجرای قوانین، ۳. نظارت بر دادگستری، ۴. نظارت بر دیوان عدالت اداری، ۵. نظارت بر آزادی‌های مشروع، ۶. نظارت بر پیشگیری از وقوع جرم.
رسیدگی به: دارایی‌های رهبر، رئیس جمهور، معاونان رئیس جمهور، وزیران و همسران و فرزندان آنها قبل و بعد از خدمت.
وزارت دادگستری: توسط رئیس قوه قضائیه انتخاب می‌شود و به رئیس جمهور پیشنهاد می‌شود و رئیس جمهور انتخاب نهایی را انجام می‌دهد.

وظیفه‌ی وزارت دادگستری: تنظیم روابط قوه قضائیه با آن دو قوای دیگر.
شرایط انتخاب رئیس قوه قضائیه: (۱۵۲) ۱. مجتهد عادل، ۲. آگاه به امور قضائی، ۳. مدیر و مدبر

نکته شماره ۴

مجلس خبرگان

ویژگی‌ها: برای مدت ۸ سال توسط رأی مستقیم و محض مردم انتخاب می‌شوند.
وظایف:

۱. وظیفه‌ی اصلی: (۱۱۱) عزل رهبر و نصب رهبر
 ۲. تدوین قانون اساسی ایران از طریق رفراندوم
 ۳. نظارت بر رهبری توسط فقیه واجد شرایط مجلس خبرگان. (۱۰۷)
 ۴. انتخاب رهبری: دو سوم نمایندگان مجلس خبرگان، برای زمان نامحدود.
- رؤسا:** دوره اول تا چهارم: علی مشکینی، دوره چهارم: رفسنجانی، مهدوی کنی، یزدی، دوره پنجم: جنتی

نکته شماره ۵

مجمع تشخیص مصلحت نظام

۱. حل اختلاف بین مجلس و شورای نگهبان (ارکان قوه مقننه).
۲. تشخیص مصلحت در مواردی که مصوبه مجلس مغایر با موازین شرع است.
۳. نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام.
۴. مشاور رهبری در موارد اصلاح قانون اساسی.
۵. عضویت ثابت در شورای بازنگری قانون اساسی.
۶. انتخاب یکی از اعضای شورای نگهبان برای عضویت در شورای موقت رهبری.
۷. تصویب برخی از وظایف رهبری برای اجرا توسط شورای موقت رهبری.
۸. انتخاب جایگزین هر یک از اعضای شورای موقت رهبری در صورت عدم توانایی انجام وظایف.

نکته شماره ۶

قوه مجریه

مسئولیت‌های رئیس جمهور:

۱. مهمترین وظیفه‌ی رئیس جمهور: اجرای قوانین اساسی.
۲. مسئولیت امور برنامه و بودجه که مسئولیت تهیه و تدوین بودجه کل کشور بر عهده‌ی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است.

۳. امور اداری و استخدامی کشور.
۴. اعطای نشان‌های دولتی.
۵. ریاست شورای عالی امنیت کشور.
۶. ریاست هیئت وزراء و نظارت بر آن‌ها.
۷. شرکت در اجلاس‌های بین‌المللی.
۸. تأیید استوارنامه‌ی سفیران. سفیر توسط وزیر امور خارجه پیشنهاد و رئیس جمهور تصویب می‌کند.
۹. ریاست شورای عالی انقلاب فرهنگی.

ارکان قوه مجریه: هیئت وزراء + رئیس جمهور + معاونان رئیس جمهور

- * رئیس جمهور برای وزارت‌خانه‌هایی که وزیر ندارد، برای سه ماه می‌تواند سرپرست تعیین کند.
- * اداره‌ی هیئت وزراء: توسط معاون اول ریاست جمهوری.

نکته شماره ۷ قوه مقننه

ارکان آن: مجلس شورای اسلامی + شورای نگهبان

ویژگی‌های آن: به ازای افزایش ۱۵۰۰۰۰ نفر، یک نفر به نمایندگان اضافه می‌شود. طرح از طریق نمایندگان مجلس به مجلس پیشنهاد می‌شود. لایحه از طرف هیئت وزراء تصویب می‌شود که قبلاً دولت به مجلس پیشنهاد داده بود. ۶ نفر حقوق‌دان بوسیله‌ی قوه قضائیه به مجلس معرفی می‌شوند و مجلس به انتخاب نهایی آنها می‌پردازد. ریاست آن به مدت ۴ سال توسط نمایندگان مجلس انتخاب می‌شود.

وظایف آن: شرح و تفسیر قوانین عادی - تصویب بودجه‌ی سالانه‌ی کشور - تصویب طرح‌های قانونی که هیئت وزراء به مجلس پیشنهاد می‌کند - کنترل مصوبات وزراء برای عدم مغایرت آن‌ها با قوانین عادی به عهده‌ی رئیس مجلس است.

نظارت‌ها: نظارت بر دیوان محاسبات کشور - استیضاح وزراء - ناظر بر اجرای بودجه - حق تحقیق و تفحص در تمام امور کشور (۷۶) - کمیسیون‌های مجلس وظیفه‌ی بررسی طرح‌ها و لایحه‌ها قبل از مطرح شدن در مجلس را دارند.

رسمیت یافتن‌ها:

پس از برگزاری انتخابات: دو سوم نمایندگان. استیضاح: برای وزراء امضای حداقل ۱۰ نفر از نمایندگان و مهلت حاضر شدن ۱۰ روز است. استیضاح رئیس جمهور: یک سوم و یک ماه فرصت برای حاضر شدن در مجلس. استخدام کارشناسان خارجی (۸۲): ممنوع ولی در مواقع ضرورت سه چهارم نمایندگان. طرح‌های قانونی: پیشنهاد حداقل ۱۵ نماینده. درخواست مراجعه به آراء عمومی: دو سوم تصویب کنند (۵۹). سؤال از رئیس جمهور: یک چهارم. تصویب مصوبات مجلس غیر علنی: سه چهارم. رسمیت یافتن جلسات: دو سوم. تصویب آیین‌نامه داخلی مجلس: دو سوم حاضرین.

نکته شماره ۸ شورای نگهبان

به منظور پاسداری از احکام اسلامی و قانون اساسی از نظر عدم مغایرت مصوبات مجلس شورای اسلامی با آن‌ها، شورای نگهبان تشکیل می‌شود.

تعهد نفرات شورای نگهبان:

۶ نفر فقیه توسط رهبر + ۶ نفر حقوق‌دان با معرفی قوه قضائیه و انتخاب نهایی مجلس به مدت ۶ سال (پس از ۳ سال اول به قید قرعه اعضا تغییر می‌کنند).

ویژگی‌ها:

۱. تشخیص عدم مغایرت مصوبات مجلس با احکام اسلامی توسط اکثریت فقهای شورای نگهبان.
۲. عدم تعارض مصوبات مجلس با قانون اساسی توسط همه‌ی اعضای شورای نگهبان.

۳. ارگان کنترلی است.

۴. مجلس شورای اسلامی، بدون شورای نگهبان اعتبار قانونی ندارد. استثناء: تصویب نمایندگان و انتخاب ۶ نفر حقوقدان اعضای شورای نگهبان.

زمان برای انطباق موارد ۱ و ۲: ۱۰ روز است و اگر وقت اضافه بخواهند ۱۰ روز دیگر با ذکر دلیل.

وظایف:

۱. تغییر قانون اساسی با شرط سه چهارم آن‌ها
۲. (۹۹) نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری.
۳. نظارت بر مجلس خبرگان رهبری.
۴. نظارت بر مجلس شورای اسلامی.
۵. نظارت بر مراجعه به آرای عمومی.
۶. نظارت بر همه‌پرسی (فرمان همه‌پرسی توسط رهبری).
۷. تصویب نهایی قوانین کشور.

بازرسی‌ها:

- امر حسابرسی و بازرسی در قوه قضائیه: سازمان بازرسی کل کشور.
- امر حسابرسی و بازرسی در قوه مجریه: سازمان حسابرسی جمهوری اسلامی ایران.
- امر حسابرسی و بازرسی در قوه مقننه: دیوان محاسبات کشور.

نکته شماره ۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی

به ریاست رئیس جمهور و نوعی نهاد حکومتی است.

با هدف گسترش نفوذ فرهنگ اسلامی در شئون جامعه و تقویت انقلاب فرهنگی و اعتلای فرهنگ عمومی و تزکیه محیط‌های علمی و فرهنگی از افکار مادی و نفی مظاهر و آثار غرب‌زدگی. به فرمان امام خمینی (ره)

نکته شماره ۱۰ دیوان عالی کشور

به مدت ۵ سال توسط قوه قضائیه با مشورت قضات دیوان عالی کشور.

وظایف:

۱. رسیدگی به تخلفات رئیس جمهور، ۲. ایجاد وحدت رویه قضائی، ۳. ناظر بر اجرای صحیح قوانین در محاکم.

نکته شماره ۱۱ دیوان عدالت اداری

تنها مرجع عمومی اداری است؛ برای بررسی شکایات در مورد مأموران دولتی بکار می‌رود. مثلاً اگر شهرداری از صدور پروانه ساختمان خودداری کند. زیر نظر رئیس قوه قضائیه است.

نکته شماره ۱۲ دیوان محاسبات کشور

نظارت بر بعد از خرج بودجه و زیر نظر مجلس شورای اسلامی است.

نکته شماره ۱۳ وزارت بازرگانی

بازرسی و نظارت بر قیمت و توزیع کالا و خدمات.

نکته شماره ۱۴ دادگاه عمومی دادگستری

۱. رسیدگی به اتهام رئیس جمهور و معاونان او و وزیران در مورد جرائم عادی با اطلاع مجلس شورای اسلامی.
۲. رسیدگی به جرائم سیاسی و مطبوعاتی علنی با حضور هیئت منصفه.

نکته شماره ۱۵ صدا و سیما

شورای نظارت بر صدا و سیما:

نمایندگان رئیس جمهور (۲ نفر)

نظارت روی آن با کمک

نمایندگان رئیس قوه قضائیه (۲ نفر) نمایندگان مجلس شورای اسلامی (۲ نفر)

نکته شماره ۱۶ شورای امنیت ملی

مشکل از: رؤسای سه قوه + وزیر امور خارجه، وزیر اطلاعات و عالی ترین مقام ارتش و سپاه + رئیس ستاد فرماندهی کل نیروهای مسلح + مسئول امور برنامه و بودجه + دو نماینده به انتخاب مقام معظم رهبری.

وظایف: به منظور تأمین منافع ملی و پاسداری از انقلاب اسلامی و تمامیت ارضی و حاکمیت ملی:

۱. تعیین سیاست های دفاعی - امنیتی کشور. ۲. هماهنگی فعالیت های سیاسی، اطلاعاتی، فرهنگی و ... با تدابیر کلی دفاعی.
۳. بهره گیری از امکانات مادی و معنوی کشور برای مقابله با تهدیدهای داخلی و خارجی.

نکته شماره ۱۷ قوانین و اصول متفرقه

(۹۰) هر کسی شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه قضائیه داشته باشد، می تواند شکایت خود را کتباً به مجلس شورای اسلامی عرضه کند. این ها باید مجتهد باشند: رئیس قوه قضائیه - رئیس دیوان عالی کشور - دادستان کشور. تعداد نمایندگان مجلس: پس از هر ۱۰ سال به ازای هر ۱۵۰۰۰۰ نفر، یک نفر اضافه می شود.

نکته شماره ۱۸ مختصری از انقلاب اسلامی

آرمان های فرهنگی و اجتماعی انقلاب: ایجاد محیط مساعد برای رشد فضایل اخلاقی بر اساس ایمان و تقوا.

میشل فوکو معتقد بود که انقلاب اسلامی نمی تواند با انگیزه های اقتصادی و مادی صورت گرفته باشد. او دلیل انقلاب اسلامی ایران را معنویت گرایی سیاسی می داند.

۲۸ مرداد ۱۳۳۲: کودتا علیه مصدق به دلیل محدود کردن امتیازات شاه، شاه ترسید و فرار کرد. به دلیل محدود شدن دست انگلستان و آمریکا.

۱۶ آذر ۱۳۳۲: حرکت سیاسی و دانشجویی برای ورود ریچارد نیکسون.

۲ فروردین ۱۳۴۲: حمله به مدرسه ی فیضیه قم به دلیل اعتراض روحانیون به مطرح شدن لویج توسط شاه.

۱۵ خرداد ۱۳۴۲: صحبت تند امام علیه شاه و آمریکا و زندانی شدن او (برای طرح انجمن ایالتی و ولایتی).

۴ آبان ۱۳۴۳: اعتراض امام به طرح کاپیتولاسیون.

۱۳ آبان ۱۳۴۳: تبعید امام به ترکیه، عراق و سپس فرانسه تا ۱۳ مهر ۱۳۵۷.

۱۹ دی ۱۳۵۶: قیام علیه رژیم به علت درج مقاله ی توهین آمیز نسبت به امام خمینی (ره) در روزنامه اطلاعات، که به شهادت بسیاری از طلاب در قم انجامید.

۲۹ بهمن ۱۳۵۶: چهلم (اربعین) شهدای قیام ۱۹ دی ۱۳۵۶ در تبریز.

۹ و ۱۰ فروردین ۱۳۵۷: مردم یزد خواستار آزادی زندانیان سیاسی و امام شدند.

۱۱ خرداد ۱۳۵۷: تعطیلی و اعتصاب.

۵ شهریور ۱۳۵۷: سقوط دولت جمشید آموزگار و تشکیل دولت شریف امامی.

۱۷ شهریور ۱۳۵۷: جمعه سیاه (اعتراضات مردم در میدان ژاله تهران).

۱۳ آبان ۱۳۵۷: اعتراضات دانش آموزان در مقابل دانشگاه تهران و به خشونت کشیدن آنها.

۲۳ دی ۱۳۵۷: تأسیس شورای انقلاب توسط امام (ره).

۲۶ دی ۱۳۵۷: فرار شاه.

۴ و ۵ بهمن ۱۳۵۷: بسته شدن فرودگاه‌ها توسط دولت بختیار.

۹ بهمن ۱۳۵۷: باز شدن فرودگاه‌ها.

۱۲ بهمن ۱۳۵۷: (ساعت ۹:۲۷:۳۰) ورود امام پس از ۱۵ سال تبعید.

۱۷ بهمن ۱۳۵۷: تشکیل دولت موقت توسط امام به ریاست مهندس مهدی بازرگان.

۲۱ بهمن ۱۳۵۷: بیرون ریختن مردم برای شکستن حکومت نظامی.

۱۹ اسفند ۱۳۵۷: تشکیل بنیاد مستضعفین انقلاب اسلامی و داده شدن تمام اموال پهلوی به بنیاد.

۱۴ اسفند ۱۳۵۸: تشکیل کمیته امداد امام خمینی (ره)

آشنایی با تشکیلات جمهوری اسلامی ایران

نکته شماره ۱۹

سازمان خصوصی: به وسیله‌ی مردم تشکیل می‌شود و هدفش به کار انداختن سرمایه برای تحصیل سود است.

شهرداری: مستقل و با هدف رفاه و آسایش اهالی تأسیس می‌شود. دارای استقلال مالی است و درآمدش از طریق عوارض شهرداری کسب می‌شود.

شورای اسلامی: برای پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی و ... از طریق همکاری مردم و نظارت بر اداره‌ی هر روستا، شهرستان، بخش، شهر و استان تشکیل می‌گردد.

وظیفه‌ی اصلی و اساسی شورای شهر، اتخاذ تصمیم درباره‌ی اداره‌ی شهر می‌باشد.

اجرای تصمیمات شورای شهر به وسیله‌ی شهردار و دستگاه‌های اداری شهرداری انجام می‌پذیرد.

نهادهای انقلابی: بنا به نیاز دوران بعد از انقلاب اسلامی ایران با تصویب مراجع قانون گذاری بوجود آمده است. مانند جهاد سازندگی و ریاست جمهوری.

مؤسسه: به سازمان‌های مطالعاتی - تحقیقاتی و علمی گویند.

بنیاد: سازمانی با هدف انجام کارهای خیریه و عام‌المنفعه از طریق کمک‌های دولتی و مردمی است.

صندوق: شکل سازمانی مستقلی است که به موجب قانون ایجاد شده و مستلزم وجوهی از گروه یا محل خاصی در جهت تحقق اهداف مالی، اعتباری، بازرگانی، کارگشایی و ... به صورت سازمان وابسته به یک وزارتخانه یا سازمان دولتی به صورت شرکت اداره می‌شود.

شرکت دولتی: به موجب قانون تشکیل می‌شود و ۵۰٪ از سهام آن توسط دولت تأمین می‌گردد.

سازمان نیمه دولتی: جنبه‌ی تجاری و اقتصادی دارد و اغلب به صورت بخش خصوصی تأسیس می‌گردد و دولت به دلیل حفظ سرمایه‌اش بر آن نظارت می‌کند.

اصول فعالیت هر سازمان: قانونی بودن و مشروعیت داشتن.

سازمان‌های فعال در ایران: سازمان‌های دولتی، نیمه دولتی، خصوصی، محلی و شهرداری‌ها، شورای شهر، نهادهای انقلابی.

سازمان دولتی: توسط دولت با هدف انجام وظیفه، ارائه‌ی خدمت، اعمال تصدی و حاکمیت بوجود آمده است.

گونه‌های مختلف سازمان‌های دولتی در ایران: وزارتخانه (بالاترین ارگان اجرایی دولت) - سازمان - مؤسسه - مرکز - بنیاد - صندوق - شرکت‌های دولتی.

ارکان قوه مجریه: رئیس جمهور - وزراء - رؤسای سازمان‌های زیر نظر ریاست جمهوری.

انتفاضه: حرکت خودجوش مردم علیه ظلم و ستم.

رئیس جمهورهای ایران:

بنی صدر - شهید رجایی - سید علی خامنه‌ای - هاشمی رفسنجانی - خاتمی - احمدی‌نژاد - روحانی.

سازمان‌های تابع ریاست جمهوری: سازمان ملی جوانان - سازمان انرژی اتمی - سازمان حفاظت محیط زیست.

راهبرد: برنامه‌ی جامع، منسجم و کاملی که برای تحقق اهداف سیاسی سازمان تدوین می‌گردد.

اجازه‌ی اجتماعات و راهپیمایی‌های قانونی با وزارت کشور است.

مرکز آمار رسمی کشور: مرجع رسمی انتشار آمار رسمی کشور.

وزارت مسکن و شهرسازی: مسئولیت تهیه‌ی طرح‌های جامع شهری را برعهده دارد.

شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مرجع تصویب طرح هادی شهرهاست.

نهادهای عمومی غیر دولتی: شهرداری‌ها - تأمین اجتماعی - سازمان زندان‌ها - بنیاد شهید.

جامعه‌ی مورد سرشماری عمومی نفوس و مسکن:

۱. اعضای همه‌ی خانوارهای معمولی ساکن.

۲. مؤسسه و گروهی که اقامتگاه آن‌ها در زمان سرشماری در ایران است.

۳. اعضای خانوارهای معمولی غیر ساکن کشور.

۴. اعضای هیئت سیاسی و سفارت‌خانه‌های خارج از کشور و افراد خانوار آن‌ها.

سازمان مصرف تعاون شهر و روستا تحت پوشش وزارت بازرگانی است.

سازمان بنادر و کشتیرانی تحت پوشش وزارت راه و ترابری است.

استاندار: در برابر وزیر کشور پاسخگو است و به‌عنوان نماینده‌ی عالی دولت است؛ و مسئولیت آن زیر نظر رئیس جمهور و وزراء است. دارای دو وظیفه است:

۱. برقراری امنیت استانی که زیر نظر شورای عالی امنیت کشور است.

۲. هدایت و تشکیل مرتب جلسات شورای تأمین استان و نظارت بر حسن اجرای مصوبات آن.

نکته شماره ۲۰	تاریخ معاصر ایران

فتوای تحریم توتون و تنباکو: میرزای شیرازی.

آیت الله کاشانی: رهبر جناح مذهبی ملی شدن صنعت نفت.

اوایل قرن نوزدهم: ظهور سیاسی علمای دینی در تاریخ معاصر ایران.

نفوذ قاجار در ساختار سیاسی صفویه بود.

ناسیونالیسم: ایدئولوژی مورد استفاده‌ی رضاخان بعد از به قدرت رسیدن.

فدائیان اسلام: گروه سیاسی قبل از انقلاب بود که گرایش‌های شدید مذهبی برای تشکیل دولت اسلامی داشتند.

کاپیتولاسیون: قانونی که به نظامیان آمریکایی مأمور در ایران و وابستگان آن‌ها مصونیت سیاسی می‌داد.

شیخ عبدالکریم حائری: بنیان‌گذار حوزه علمیه قم.

عدم سوگند به قرآن: جزء لایحه‌ی انجمن‌های ایالتی و ولایتی بود.

دکترین نیکسون: براساس دکترین نیکسون، ایران به ژاندارم آمریکا در منطقه‌ی خلیج فارس تبدیل شد.

ملی شدن صنعت نفت جنبشی علیه انگلیس بود.

شهید مطهری نقد ورود جریان‌های مادی و التقاطی را بر عهده داشت.

با پافشاری شیخ فضل الله نوری، نظارت پنج مجتهد طراز اول بر قوانین دوره‌ی مشروطه به تصویب رسید.

تأسیس بانک شاهنشاهی در ایران: مهمترین امتیاز انگلیسی‌ها در دوره‌ی قاجاریه که به سلطه‌ی سیاسی هر چه بیشتر آن‌ها کمک می‌کرد. **شهید مرتضی مطهری** از اعضای حزب جمعیت مؤتلفه‌ی اسلامی بود.

مخالفان مذهبی شاه فوت مشکوک مصطفی خمینی را **نقطه‌ی شروع انقلاب اسلامی** می‌دانند.

نام عملیات آمریکا در طبرستان: **چنگال عقاب**.

اولین بازتاب انتشار مقاله‌ی توهین‌آمیز «**ایران و استعمار سرخ و سیاه**» در قم بود.

ترور رزم‌آرا: مانع از تصویب قرارداد الحاقی و موجب تسریع در تصویب طرح ملی شدن نفت شد.

سخن امام بعد از لغو لایحه‌ی انجمن ایالتی و ولایتی توسط رژیم پهلوی: «شکست ظاهری مهم نیست؛ آنچه مهم است شکست روحی است. کسی که رابطه با خدا دارد، شکست ندارد».

طرح اصلاح اساسی ساختار حوزه علمیه در سال ۱۳۲۸ توسط امام و آیت الله مرتضی حائری رخ داد.

نامه‌ی تاریخی امام به گورباچف: «از این پس کمونیسم را باید در موزه‌های تاریخی - سیاسی جهان جستجو کرد».

اولین باری که امام خمینی (ره) **مبانی نظری حکومت اسلامی** را در سلسله درس‌های ولایت فقیه بازگو کرد در قم بود.

امام خمینی (ره) در **فرانسه** فرمود: «اگر ناگزیر شوم که از این فرودگاه به آن فرودگاه و از این کشور به آن کشور بروم؛ باز دست از آرمان‌هایم نخواهم کشید».

نخستین بیانیه‌ی امام مبنی بر **قیام عمومی**، در اردیبهشت سال ۱۳۲۳ اتفاق افتاد.

حوزه علمیه قم در سال ۱۳۰۰ توسط آیت الله حائری دایر شد.

در **قرارداد ترکمنچای**، کاپیتولاسیون به ایران تحمیل شد.

اولین نخست وزیر ایران **مهندس بازرگان** بود.

به دستور عباس میرزا، اولین **اعزام دانشجویان به خارج از کشور** در سال ه.ق ۱۲۳۰، به لندن اتفاق افتاد.

متحدین در جنگ جهانی اول: آلمان - اتریش - مجارستان - ایتالیا.

متفقین در جنگ جهانی اول: روسیه - انگلیس - فرانسه.

کابینه‌ی سیاه: کابینه‌ی سید ضیاءالدین طباطبایی بود که حسن مدرس و محمد مصدق را دستگیر کرد.

اقدامات رضا شاه بعد به قدرت رسیدن: حکومت استبدادی - ایجاد ارتش منظم - احداث خط آهن سراسری (از بند ترکمن تا بندر شاپور «امام خمینی») - اسکان اجباری عشایر - یک شکل کردن لباس‌ها - کشف حجاب.

مهاجرت صغری: تحصن مردم تهران همراه با جمعی از روحانیون در پی تصمیم آیت الله طباطبایی در مرقد حضرت عبدالعظیم در اعتراض به حکومت قاجار را گویند.

مهاجرت کبری: مهاجرت مردم با حمایت و حضور آیت الله طباطبایی، شیخ فضل الله نوری و آیت الله بهبهانی به قم در زمان قاجار که از نظر گستردگی نسبت به مهاجرت صغری مهم‌تر بود.

دستاوردهای نهضت مشروطیت (شرایط‌دار): تبدیل سلطنت مطلقه به مشروطه - تشکیل هیئت دولت - تشکیل مجلس شورای ملی - گسترش مطبوعات آزاد - تدوین قانون اساسی - تشکیل انجمن‌ها و احزاب - تکاپوی اقتصادی.

سرآغاز طلیعه‌ی انقلاب مشروطیت و بیداری ایرانیان، **قیام (تحریم) تنباکو** در زمان ناصرالدین شاه قاجار بود.

بنیان گذار و محرک نهضت‌ها و خیزش‌های انقلاب اسلامی، **سید جمال‌الدین اسدآبادی** بود.

نشریه‌ی سید جمال‌الدین اسدآبادی: عروۃ الوثقی.

قاتل ناصرالدین شاه: میرزا رضا کرمانی.

معاهده‌ی پاریس بین ایران و انگلستان بود و در پی آن هرات از ایران جدا شد.

قرارداد آخال، رود اترک را به عنوان مرز بین ایران و روسیه قرار داد.

آثار **انقلاب صنعتی** در انگلستان: پیشرفت در زمینه‌های علمی - بکارگیری ماشین‌آلات در صنایع - توسعه‌ی حمل و نقل و ارتباطات - گسترش اختراعات و اکتشافات - ساخت سلاح‌های آتشین نیرومند.

بانک شاهنشاهی: در سال ۱۳۰۶ که امتیاز آن به روتر انگلیسی واگذار شد.

قرل باش: سرخ سر یا سرخ کلاه.

لطفعلی خان زند: بی‌باکی و جنگجویی.

به قدرت رسیدن **قاجاریه** همزمان با انقلاب کبیر فرانسه.

عهدنامه‌ی فین کشتاین: آموزش سپاه ایران توسط ناپلئون بناپارت.

نام **آذربایجان** از نام آتروپات، یکی از سرداران ایرانی اخذ شد.

روزنامه وقایع اتفاقیه: امیر کبیر.

روزنامه کاغذ اخبار: میرزا صالح شیرازی.

اداره‌ی نظمیه یا شهربانی در زمان ناصرالدین شاه قاجار و به ریاست کنت دومونت اتریشی تأسیس شد.

عهدنامه گلستان: در زمان فتحعلی شاه، بین ایران و روسیه شکل گرفت و در پی آن حق کشتیرانی در دریای مازندران انحصاری شد.

عهدنامه ترکمنچای: در زمان فتحعلی شاه، بین ایران و روسیه شکل گرفت و حق کاپیتولاسیون به ایران تحمیل شد.

میر عماد: خطاط معاصر ایرانی، در سال ۹۳۳ خورشیدی در قزوین متولد شد و در سال ۹۹۴ خورشیدی فوت کرد. آرامگاه او در مسجد

ظلمات اصفهان می‌باشد. هنر او خوشنویسی با سبک نستعلیق بود و در دوره‌ی شاه عباس صفوی می‌زیست.

فرمان‌دهنده‌ی مشروطیت: مظفرالدین شاه قاجار. (اصل فرمان به خط **احمد قوام** است.)

عید فطر ۱۳ شهریور ۱۳۵۷: به رهبری دکتر مفتّح.

اولین سلسله‌ای که به ایران حکومت کرد **مادها** بودند و حاکم آن سلسله **دیاکو** نام داشت.

بعد از سلسله‌ی صفویه، سلسله‌ی افشاریه روی کار آمد.

اولین سپهبد ایرانی احمد میر احمدی نام دارد.

مجلس شورای ملی: امام خمینی (ره) تصمیم‌گیری در مورد گروگان‌های آمریکایی را به این نهاد واگذار کرد.

معاهده‌ی الجزایر: آمریکا تعهد کرد که در مورد ایران دخالت نکند و پول‌های مسدود شده‌ی ایران را برگرداند.

نکته شماره ۲۱ جغرافیا و ایران

بزرگ‌ترین اقیانوس جهان: اقیانوس کبیر (آرام).

طولانی‌ترین رود جهان: نیل که از دریاچه ویکتوریا در ارتفاعات اتیوپی سرچشمه می‌گیرد و به دریای مدیترانه می‌ریزد و طول آن ۶۶۰۰ کیلومتر است.

رود سن: فرانسه (پاریس).

رود کرخه: از کوه الوند در رشته کوه‌های زاگرس سرچشمه می‌گیرد و به رود دجله می‌ریزد و طول آن ۱۱۰۰ کیلومتر است.

پرآب‌ترین و طولانی‌ترین رود اروپا، **رود دانوب** نام دارد.

کانال سوئز: در کشور مصر و بین دریای سرخ و دریای مدیترانه قرار دارد و طول آن ۱۶۸ کیلومتر است.

کانال پاناما: تحت نظارت آمریکاست و بین اقیانوس اطلس و اقیانوس آرام قرار دارد و طول آن ۶۵ کیلومتر است.

تنگه باب المندب (تنگه عدن): بین کشورهای اتیوپی و عربستان واقع شده و دریای سرخ و خلیج عدن را به یکدیگر متصل می‌سازد.

تنگه بسفر: در جنوب غربی دریای سیاه واقع شده و دریای مرمر و دریای سیاه را به هم متصل می‌کند.

تنگه جبل الطارق: بین اروپا (اسپانیا) و آفریقا (مراکش) قرار دارد و اقیانوس اطلس را به دریای مدیترانه وصل کرده.

تنگه داردانل: در ترکیه و بین دریای مرمر و دریای اژه واقع شده است.

تنگه ماژلان: در آمریکای جنوبی و بین اقیانوس کبیر (آرام) و اقیانوس اطلس قرار دارد.

تنگه هرمز: در شمال عمان و جنوب ایران قرار دارد که واصل دریای عمان و خلیج فارس است.

کروکی: به نمایش ترسیمی موقعیت تقریبی عوارض یک منطقه می‌گویند.

کشورهای جزء **حوزه‌ی دریای مازندران:** آذربایجان - قزاقستان - ترکمنستان.

خط تالوگ: خطی است که عمیق‌ترین نقطه قابل کشتیرانی رودخانه را به دو قسمت مساوی تقسیم می‌کند. این خط در رودخانه‌های مرزی است.

سطح دریاها از نظر حقوق بین‌المللی به ۶ منطقه تقسیم می‌شود.

نقشه‌های توپوگرافی: برای عملیات خاکی و تهیه پروفیل، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

خط القعر: عمیق‌ترین قسمت رودخانه که معمولاً حد وسط آن هست.

پرجمعیت‌ترین کشور جهان: **چین**.

پرجمعیت‌ترین شهر جهان: **کراچی (پاکستان)**.

راه آهن ایران از طریق **شرفخانه** و **پل قطور** به راه آهن ترکیه در اروپا متصل شده است.

رودی که در ایران و افغانستان جاری است، **هریرود** نام دارد و **هیرمند**، رودی است که مرز بین این دو کشور است.

منطقه شنگن: منطقه‌ای که دارندگان روادید (ویزا) هر یک از کشورهای عضو مجازند در سایر کشورهای عضو نیز بدون ویزای مجدد، تردد نمایند.

در حال حاضر ۲۰ کشور در **شنگن (اتحادیه اروپا)** عضو هستند.

کشورهای اسکاندیناوی: سوئد - فنلاند - نروژ.

فلات: به سرزمین‌های بلند و وسیع گفته می‌شود که از اطراف به سرزمین‌های کم ارتفاع و پست منتهی می‌شوند.

فلات‌های آسیا (از غرب به شرق): فلات آناتولی - فلات ایران (ایران و بخشی از افغانستان و پاکستان) - فلات تبت (قله اورست) - فلات مغولستان.

جلگه: سرزمین پست و همواری است که از آبرفت رودها بوجود آمده و به دریا یا دریاچه‌های دائمی منتهی می‌شود.

خاور میانه: آسیا، اروپا و آفریقا را به هم وصل می‌کند (مجموعه کشورهای جنوب غربی آسیا و مصر).

خلیج: پیشروی آب در خشکی را گویند.

دریاچه‌های ایران: کافت (اقلید فارس) - آلاگل (گنبد گلستان) - آجی گل (گنبد گلستان) - ارومیه (بین آذربایجان شرقی و غربی) - کیو

(خرم آباد لرستان) - گهر (اشترانکوه لرستان) - شط‌تمی (الیگودرز لرستان) - نمک (بین اصفهان، قم و سمنان) - بختگان (فارس) - تنگلی

(گنبد) - جازموریان (کوه شاهسواران کرمان) - هامون (سیستان و بلوچستان) - طشک (فارس) - مهارلو یا مهلو یا مهلویه (سروستان فارس)

- ولشت (چالوس و کلاردشت) - اوان (قزوین) - شورمست (سوادکوه) - تار (دماوند تهران) - توری گل (بستان آباد تبریز) - بزنگان یا کل

بی‌بی (خراسان رضوی) - زریبار یا زریوار (مریوان کردستان) - هامون پوزک (دریاچه مرزی ایران و افغانستان) - نئور (خلخال اردبیل) -

فامور یا پریشان (کازرون فارس).

اسرائیل در شمال با لبنان، در شرق با سوریه و اردن، در غرب با مصر مرز مشترک دارد.

کشورهای سواحل دریای خزر: ایران - ترکمنستان - قزاقستان - آذربایجان و روسیه.

ایران در غرب با عراق، در شمال غربی با ترکیه و ارمنستان، از شمال با آذربایجان و ترکمنستان و از شرق با افغانستان و پاکستان مرز مشترک دارد. همچنین ایران با کویت هیچ مرز مشترکی ندارد.

بزرگترین جزیره خلیج فارس: **جزیره قشم**.

قدیمی ترین چاه نفت ایران در شهر **مسجد سلیمان** قرار دارد.

قلب جهان عرب و حلقه اتصال شرق و غرب: **فلسطین**.

عربستان و لیبی بزرگ تر از ایران هستند.

تهران بین رودخانه جاجرود و کرج قرار دارد.

باتلاق جازموریان در بین سیستان و کرمان واقع شده است.

نام قدیم شهر رامسر، **سخت سر** است.

از جغرافی دان های بزرگ جهان عرب **ادریسی** نام دارد.

شاهرود شهری با معادن فراوان است.

ایل بختیاری بزرگترین ایل ایران است.

اندونزی پرجمعیت ترین کشور اسلامی جهان است.

استرالیا بزرگترین تولیدکننده پشم در جهان است.

بندر ماکائو در کشور چین قرار دارد.

ساحل طلایی نام قدیم کشور غنا بود.

کوچکترین کشور خاور میانه **بحرین** است و کم جمعیت ترین کشور **قطر** است.

بندر کواتر در منتهی الیه مرز جنوب شرقی ایران قرار دارد.

فنیقی ها مخترع خط بوده اند.

رود قزل اوزن از ارتفاعات چهل چشمه نشأت می گیرد.

رود کرخه از رشته کوه های زاگرس (کوه الوند) سرچشمه می گیرد و به رود دجله می ریزد و طول آن ۱۱۰۰ کیلومتر است.

رود کارون از زردکوه بختیاری به خلیج فارس می ریزد و طولی بالغ بر ۹۵۰ کیلومتر دارد.

رود سفیدرود از چهل چشمه کردستان به دریای خزر می ریزد و طولش ۸۰۰ کیلومتر است.

رود زاینده رود از زردکوه بختیاری تا باتلاق گاوخونی اصفهان به طول ۳۵۰ کیلومتر در جریان است.

کلیسای زُرُزَر بنایی تاریخی در ایران (ماکو) است که بر اثر فعالیت های عمرانی جابجا شده است.

محله، مسجد، بازار و باغ مهم ترین عناصر شهری در نظام شهرهای سنتی ایران قبل از دوره معاصر بود.

موزه آثار طبیعی و حیات وحش ایران غنی ترین موزه تاریخ طبیعی ایران است.

قلعه فلک الافلاک در خرم آباد، **دروازه قرآن** و همچنین **مسجد وکیل** در شیراز واقع شده اند.

بیشترین و کمترین خطوط مرزی ایران به ترتیب با کشورهای عراق و ارمنستان است.

قبل از تهران، **شیراز** پایتخت ایران بود.

خیابان نام قدیم شهر مشکین شهر بود.

بقایای تاریخی شهر **سوخته** در سیستان و بلوچستان قرار دارد.

بندر سیراف در کنار شهر عسلویه که مهمترین شهر در تأسیسات و صنایع پتروشیمی ایران است، قرار دارد.

بندر گناوه در دوره‌ی ساسانی محل تبادلات تجاری و صادرات و واردات کشور بود.

یزد بزرگ‌ترین شهر کویری ایران است.

قانون حمورابی قدیمی‌ترین قانون تمدن بشری در شهر شوش است.

نخستین خط تلگرافی در ایران در سال ۱۲۷۶ ه.ق به دستور ناصرالدین شاه قاجار، بین عمارت سلطانی و باغ لاله‌زار مخابره شده است.

بزرگ‌ترین جزیره‌ی ایران، قشم است.

کوه دماوند، بلندترین نقطه ایران با ارتفاع ۵۶۷۱ متر از سطح دریاست.

نواحی آب و هوایی ایران: خزری - کوهستانی - بیابانی و نیمه بیابانی (دو سوم ایران).

جزایر ایران در خلیج فارس: کیش - قشم - ابوموسی - تنب کوچک - تنب بزرگ - هرمز - لاوان - خارک - سیری.

تنگه هرمز محل اتصال دریای عمان و خلیج فارس است.

سد ساوه در استان مرکزی قرار دارد.

جمعیت تهران: ۱۳ میلیون نفر. (جمعیت خود تهران: ۸ میلیون نفر)

نقاط نفت خیز ایران: خوزستان - ایلام - قم - خارک - کرمانشاه.

نقاط گاز خیز ایران: هرمزگان - خراسان رضوی - خوزستان - بوشهر.

رود مرزی ایران و عراق: اروندرود.

همسایه‌های شمالی ایران: ترکمنستان - آذربایجان - ارمنستان. (ارمنستان کمترین مرز را با ایران دارد).

همسایه‌های شرقی ایران: افغانستان - پاکستان. (پاکستان بزرگترین همسایه مرزی ایران است).

همسایه‌های غربی ایران: ترکیه - عراق.

مرز زمینی ایران ۶۰۳۱ کیلومتر و مرز دریایی ایران ۲۷۰۰ کیلومتر است.

طولانی‌ترین رود ایران، رود کارون است که تنها رود قابل کشتیرانی ایران است.

بزرگ‌ترین دریاچه ایران، دریاچه ارومیه است.

پرجمعیت‌ترین شهرهای ایران (به ترتیب): تهران - مشهد - اصفهان - تبریز - شیراز.

دومین کشور دارای ذخایر نفتی و گازی جهان، ایران است؛ همچنین دومین **صادرکننده‌ی نفت اوپک** نیز ایران است.

اولین کشور دارای ذخایر نفتی جهان، **عربستان** و اولین کشور دارای ذخایر گاز جهان، **روسیه** است.

تولید روزانه نفت ایران: ۴ میلیون بشکه در روز.

کالاهای اساسی ایران: گوشت - گندم - برنج - شیر - پنیر - قند - شکر - شیرخشک - دارو - روغن نباتی - کود - سم.

طبق آخرین سرشماری (سال ۸۵): ۸۴/۶۱٪ ایران **باسوادند**.

تراکم جمعیت ایران در هر کیلومتر مربع، ۴۵ نفر و **نرخ رشد جمعیت**، ۱/۶٪ است.

اقوام ایرانی: فارس (۵۱٪) - آذری (۲۴٪) - گیلک و مازندرانی (۸٪) - کرد (۷٪) - عرب (۳٪) - بلوچ (۲٪) - لر (۲٪) - ترکمن (۲٪) - سایر (۱٪).

اولین کالای صادراتی ایران نفت و دومین کالای صادراتی ایران فرش است.

نرخ بیکاری ایران ۱۲٪ است.

۲٪ از جمعیت ایران **زیر خط فقر** زندگی می‌کنند و فقیرند.

نسبت باروری در کل ایران ۱/۷۸ است و **بیشترین نسبت باروری** متعلق به سیستان و بلوچستان با ۳/۵۹ است.

مرز خسروی در شهرستان قصر شیرین است و مرز بین ایران و بخش عربی عراق است.

مرکز استان چهارمحال و بختیاری، شهر کرد است.

قبر دانیال نبی(ع) در شهر شوش قرار دارد.

نکته شماره ۲۲ سازمان‌های بین‌المللی

سازمان ملل متحد (UN) و مؤسسات تخصصی آن:

اولین مقر موقتش در **لندن** بود.

هدف: هماهنگی امور متقابل و برقراری اتحاد میان کشورهای جهان. (**مهمترین وظیفه:** جلوگیری از جنگ)

مؤسس: ۵۱ کشور از جمله ایران.

ارکان اصلی: شورای امنیت - مجمع عمومی - شورای اقتصادی و اجتماعی - دیوان بین‌المللی دادگستری - دبیرخانه - شورای قیمومت.

شورای اقتصادی و اجتماعی: ۵۴ عضو دارد. عالی‌ترین مقام آن، **دبیر کل** است که ریاست دبیرخانه‌ی آن را برعهده دارد؛ که به مدت

۵ سال و قابل تمدید منصوب می‌شود. **بان کی مون** هشتمین دبیر کل آن بود.

انتخاب دبیر کل، به پیشنهاد شورای امنیت و انتخاب مجمع عمومی و تحت نظارت مجمع عمومی می‌باشد.

اولین دبیر کل سازمان ملل متحد، **تریگولی** بود.

شورای امنیت: حفظ صلح و امنیت بین‌المللی را به دو صورت برعهده دارد: مداخله‌ی مصالحت آمیز و در صورت تهدید علیه صلح، نقض

صلح و اقدام تجاوزکارانه؛ به صورت مداخله قهرآمیز و اجبارگونه.

مهمترین رکن فرعی آن، عملیات حفظ صلح است.

اعضای شورای امنیت: دائم و غیر دائم.

اعضای دائم: ۵ عضو دارد که شامل آمریکا، انگلستان، فرانسه، روسیه و چین می‌باشند. این اعضا دارای **حق وتو** هستند.

اعضای غیر دائم: ۱۰ عضو دارد که به مدت ۲ سال توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شوند.

قطعه‌نامه ۱۶۹۶: ایران از غنی‌سازی اورانیوم دست بکشد.

قطعه‌نامه ۱۷۳۷: تحریم ایران.

قطعه‌نامه ۱۷۴۷: تحریم جدید ایران.

اولین ارجاع ایران به شورای امنیت: مسئله‌ی خروج نیروهای شوروی سابق از ایران.

دیوان بین‌المللی دادگستری: رکن اصلی سازمان ملل متحد است. هیأتی از قضات که شامل ۱۵ قاضی می‌باشند که مستقل و با ملیت‌های

متفاوت از سوی سازمان ملل متحد (به پیشنهاد شورای امنیت و انتخاب مجمع عمومی) می‌باشند. مقرش در **لا‌هه** است.

وظیفه‌اش رسیدگی به دعاوی حقوقی و اختلاف مالی کشورهاست.

فائو (F.A.O): سازمان خواروبار و کشاورزی جهانی است و مقرش در رم ایتالیاست.

یونسکو (U.N.E.S.C.O): سازمان تربیتی و علمی و فرهنگی است و مقرش در پاریس فرانسه است. اینترنت: نشان فرهنگی بین‌المللی.

کمیسیون ملی یونسکو موجب همکاری ایران با یونسکو می‌شود.

یونیسف (U.N.I.C.E.F): صندوق کمک به کودکان مستمند است و مقرش در واشینگتون آمریکاست.

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی: سه رکن دارد:

۱. کنفرانس عمومی (عالی‌ترین رکن و مرجع تصمیمات آژانس).

۲. شورای احکام (۳۵ عضو دارد).

۳. دبیرخانه، مقرّ آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در وین اتریش است.

کنفرانس سران کشورهای اسلامی: هدفش تصمیم‌گیری واحد در کشورهای اسلامی است و مقرّش در مالزی است.

سازمان پیمان اقتصادی جنوب شرقی آسیا (A.S.N): با حمایت آمریکا تشکیل شده و هدفش در ظاهر برای امور اقتصادی است ولی در باطن اهداف سیاسی دارد.

اعضای آن مالزی، اندونزی، فیلیپین، سنگاپور، تایلند و برونئی هستند.

شورای همکاری خلیج فارس: با هدایت و حمایت آمریکا تشکیل شده.

اهداف:

۱. سیاسی، نظامی و اقتصادی.

۲. جایگزین کردن عربستان به جای رژیم شاه در منطقه.

۳. مقابله با انقلاب اسلامی ایران.

اعضای آن عربستان، کویت، قطر، بحرین، عمان و امارات متحده عربی هستند.

ناتو (سازمان نظامی پیمان آتلانتیک شمالی): هدفش محدود کردن توسعه کمونیسم و گسترش سیطره‌ی نظامی آمریکاست. مقرّش در بروکسل بلژیک است.

نقطه‌ی مقابل آن پیمان **ورشو** است که در مسکوی روسیه است.

بالاترین مرجع پیمان ناتو، رکن شورای آتلانتیک شمالی است.

اوپک (سازمان صادرکننده نفت): مقرّش در وین اتریش است. در اولین سال تأسیس، فقط ۵ کشور عضو بودند. اما اکنون ۱۳ کشور از قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکا در آن عضوند که عبارتند از:

آسیا (۷ کشور): ایران - عراق - عربستان - کویت - قطر - امارات - اندونزی.

آفریقا (۴ کشور): گابون - لیبی - الجزایر - نیجریه.

آمریکا (۲ کشور): ونزوئلا - اکوادور.

سازمان عضو بین‌المللی: مقرّش در لندن انگلستان واقع شده است.

اگو (سازمان همکاری اقتصادی): اعضای آن ایران، افغانستان و تاجیکستان هستند.

آیسکو (سازمان اسلامی، آموزشی، علمی و فرهنگی): وابسته به سازمان کنفرانس اسلامی است و مقرّش در روابط مراکش قرار دارد. اتحادیه‌ی دانشگاه‌های جهان اسلام از زیرمجموعه‌های آیسکو می‌باشد.

صندوق بین‌المللی پول (I.M.F): سازمانی بین‌المللی که وظیفه‌ی کمک به دولت‌ها برای غلبه بر نارسایی‌های مشهود در حساب‌های ارزی آن‌ها را بر عهده دارد. مقرّش در ژنو سوئیس است.

سازمان بین‌المللی کار (I.L.O): یکی از مؤسسات سازمان ملل متحد است که در ژنو می‌باشد. مصوبات آن مقابله نامه و توصیه نامه نام دارد.

کنفرانس سانفرانسیسکو: منشور سازمان ملل متحد در این کنفرانس تصویب شد.

سازمان تجارت جهانی (W.T.O): ایران در آن عضویت ندارد.

کنفرانس یالتا: در آن حق و تو به کشورهای عضو دائم شورای امنیت واگذار شد.

سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری (ایکائو): مقرّش در مونترال کانادا است.

اتحادیه بین‌المللی پست: مقرّش در برن سوئیس است.

اتحادیه جهانی هواشناسی: مقرّش در ژنو سوئیس است.

سازمان همکاری شانگهای: سازمانی میان دولتی است. هدفش همکاری چندجانبه‌ی امنیتی، اقتصادی و فرهنگی است که در سال ۲۰۰۱ تشکیل شد.

اعضای اصلی آن روسیه، چین، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان و ازبکستان هستند، که روسیه و چین دارای نقش اصلی و تعیین کننده هستند. اعضای ناظر آن مغولستان، ایران، پاکستان، هند و افغانستان هستند.

سازمان‌های وابسته به سازمان ملل متحد: فائو (رم ایتالیا) - ایکائو (مونترال کانادا) - صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی (رم ایتالیا) - سازمان بین‌المللی کار I.L.O (ژنو سوئیس) - سازمان بین‌المللی دریانوردی I.M.O (لندن انگلستان) - صندوق بین‌المللی پول I.M.F (واشینگتن آمریکا) - اتحادیه بین‌المللی مخابرات I.T.U (ژنو سوئیس) - یونسکو (پاریس فرانسه) - یونیدو (وین اتریش) - اتحادیه جهانی پست یا U.P.U (برن سوئیس) - گروه بانک جهانی W.B.G (واشینگتن آمریکا) - سازمان بهداشت جهانی W.H.O (ژنو سوئیس) - سازمان جهانی مالکیت فکری W.I.P.O (ژنو سوئیس) - سازمان جهانی هواشناسی W.M.O (ژنو سوئیس) - سازمان جهانی گردشگری U.N.W.T.O (مادرید اسپانیا) - سازمان ممنوعیت آزمایش‌های هسته‌ای (وین اتریش) - آژانس بین‌المللی انرژی اتمی I.A.E.A (وین اتریش) - سازمان ممنوعیت سلاح‌های شیمیایی O.P.C.W (لاسه هلند) - سازمان تجارت جهانی W.T.O (ژنو سوئیس) - برنامه جهانی غذا W.F.P (رم ایتالیا).

کمپ دیوید: پیمان سه جانبه میان آمریکا، اسرائیل و مصر.

منظومه شمسی

نکته شماره ۲۳

نزدیکترین و کوچکترین سیاره به خورشید: عطارد (تیر).

نزدیکترین سیاره به زمین: زهره (ناهید).

زمین: سومین سیاره‌ی نزدیک به خورشید و پنجمین سیاره از نظر حجم است. فاصله‌اش با خورشید برابر است با ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ کیلومتر (۱۵۰ میلیون کیلومتر).

بزرگترین سیاره‌ی منظومه‌ی شمسی: مشتری (برجیس).

ششمین سیاره از نظر نزدیکی به خورشید و آخرین سیاره‌ای که با چشم غیرمسلح از زمین قابل رؤیت است: زحل (کیوان).

سیارات به ترتیب از نظر بزرگی: مشتری - زحل - نپتون - اورانوس.

مشتری نخستین سیاره‌ای است که با تلسکوپ کشف شده، توسط ویلیام هرشل.

دورترین و کوچکترین سیاره‌ی منظومه‌ی شمسی: پلوتو (پلوتون).

نخستین قمر مصنوعی اسپات نیک یک (Sputnik 1)، در ۴ اکتبر ۱۹۵۷ به وسیله‌ی شوروی به فضا فرستاده شد.

دومین قمر مصنوعی اکسپلورر یک (Explorer 1)، در ۲۱ جولای ۱۹۵۸ توسط آمریکا به فضا فرستاده شد.

۱۲ آوریل ۱۹۶۱: نخستین فضاورد به نام یوری گاگارین از روسیه پا به فضا گذاشت.

۴ مه ۱۹۶۱: نخستین فضاورد آمریکایی به نام آلن شپارد پا به فضا گذاشت.

۱۹۶۳: اولین زن فضاورد به نام والتینا ترشکوا از روسیه پا به فضا گذاشت.

فضانوردانی که برای اولین بار به سطح ماه قدم گذاشتند، مایکل کالینز، نیل آرمسترانگ و ادوین آلدرین از آمریکا بودند.

مقدار گاز متان در جو متغیر است.

اولین ماهواره به فضا توسط شوروی سابق ارسال شد.

نکته شماره ۲۴ اولین‌ها

پایه گذار هنر گرافیک ایران (نوبین): صنیع الملک بود که تابلوهای رافائل و تصاویر دربار قاجار از آثار اوست.

پایه گذار مکتب هندی و ایرانی نگارگری در ایران: میر سید علی.

اصطلاح جامعه شناسی اولین بار توسط آگوست کنت به کار رفت.

اصطلاح ایدئولوژی اولین بار توسط دستوت دوتریسی بکار رفت.

نخستین سرشماری عمومی نفوس و مسکن در ایران در سال ۱۳۳۵ انجام شد.

اولین قانون شهرداری در سال ۱۳۰۹ تصویب شد.

اولین سرپرست کمیته‌ی انقلاب اسلامی آیت‌الله مهدوی کنی بود.

پدر علم هواشناسی ایران و بنیان گذار جغرافیای نوین کشور، پروفیسور محمد حسن گنجی نام دارد.

نکته شماره ۲۵ مکتب های فکری

سوسیالیسم: تعدیل ثروت و جلوگیری از تمرکز سرمایه در دست عده‌ای معدود و سهم ساختن مردم در منافع اجتماعی. به عبارتی اعتقاد به جمعی بودن جامعه و مالکیت دولت به وسایل تولید.

ناسیونالیسم: اصالت دادن به ملت، وطن پرستی و ملی گرایی.

فئودالیسم: حکومت مالکان و اشراف را گویند که رعایای خود را از هر حقوقی محروم می‌سازند. در واقع همان حکومت مالکان بر رعایا (ملوک الطوایفی) است.

کاپیتالیسم (سرمایه داری): عبارتست از وجود مالکیت‌های بزرگ شخصی به‌طوری که کارخانجات و معادن کشور را در اختیار خود داشته باشند و کارگران را استثمار کنند. (وجود قدرت در دست سرمایه داران)

آنارشیزم: به معنای هرج و مرج طلبی، اعتقاد به عدم وجود حکومت در جامعه و آشوب طلبی است.

توتالیتاریونیسم: اعتقاد به حکومت جمعی و دخالت در کلیه‌ی شئون زندگی افراد.

دموکراسی: آزادی خواهی و حکومت مردم بر مردم.

رئسانس: نوزایش - نهضت و تجدید حیات علمی و ادبی.

اومانیسم: انسان مداری - نقش خدا به انسان واگذار می‌شود.

سکولاریسم: اصالت به دنیا و رد غیر دنیا، کاهش نفوذ دین، جامعه‌ی غیر دینی.

لائیک: بی دین و مذهب.

نکته شماره ۲۶ فرهنگ و روانشناسی

فرهنگ پذیری: به چگونگی تأثیر و تأثر متقابل بین دو یا چند فرهنگ گفته می‌شود.

انتقال فرهنگ: به آموزش فرهنگ از نسلی به نسلی دیگر گویند.

انقلاب فرهنگی: تغییرات فرهنگی، چه در بعد مادی و چه در بعد معنوی که متأثر از فرهنگ موجود جامعه است.

شاخص‌های مهم در برنامه‌ریزی فرهنگی: مخاطب و پیام.

خوابگاه یا منشأ ناسیونالیسم: اروپا.

نخستین ضرورت عمده‌ی اصلاح فرهنگ عمومی: تغییر در باورها و دیدگاه‌ها.

جامعه شناسی: مطالعه‌ی رفتار انسانی.

باز اجتماعی شدن: تغییر ارزش‌های نسل قدیم از ایدئولوژی‌های قدیم به جدید.

الگوهای رایج رفتاری: تصوّرات کلی رفتار اجتماعی که جامعه طالب آن است و به آن ارج می‌نهد.

روش‌های تنظیم خانواده: روش‌ها و اصولی که هدف آن بهبود و اصلاح کیفی جمعیت‌های انسانی است.

عوامل مؤثر بر هویت فرهنگی جوامع: تاریخی - زبانی - روانشناختی.

ارزش و ضد ارزش: تصوّرات ویژه‌ی افراد هر جامعه برای رفتار خوب و بد و مطلوب و نامطلوب.

فرهنگستان زبان فارسی: سازمانی که واژه‌های جدید را به جای واژه‌های فارسی جایگزین می‌کند.

رنالسیم: هنرمند هیچگونه احساسی را در هنر خود به کار نمی‌برد.

قوه‌ی متصرّفه: در دیدگاه‌های جدید روانشناسی، معادل تفکر و تخیل است.

انطباق: ارتباط موجود زنده با محیط پس از هضم محرّک.

هنجار: الگوهای رفتار اجتماعی که تعیین کننده‌ی رفتار فرد در موقعیت خاص است.

تعامل فرهنگ‌ها: همکاری متقابل فرهنگ‌هاست.

شورای انقلاب فرهنگی: نهاد سیاست‌گذار در امور فرهنگی و آموزشی کشور.

گفتمان: ناظر به نسبت میان قدرت و دانش است.

صنعت فرهنگ: برای اولین بار توسط آدورنو و هورکهایمر در کتاب دیالکتیک روشنگری، بیان شد.

فرهنگ: عبارتست از مجموع ذخایر غیرمادی یک جامعه یا گروه.

افکار عمومی: عبارتست از افکار نسبتاً پایدار عموم در باب مسائل عمومی و ملی.

هدف از گفتگوی تمدن‌ها: حل کردن مسائل مبتلاء به انسان امروز.

نخستین کارگردان زن در سینمای ایران: پوران درخشنده.

قدمت زیاد شهر ری به خاطر مکان زیارتی‌اش است.

خاتم‌الشعرا، لقب جامی است.

سرمایه‌ی فرهنگی: ارزش‌های فرهنگی سامان‌دهنده به انسجام و هویت جمعی است.

اقبال لاهوری: شاعر معروف معاصر پاکستانی که به زبان فارسی شعر می‌سرود.

رسیدگی به جرائم مطبوعاتی بر عهده‌ی هیئت منصفه است.

رودکی: شاعر و موسیقیدان نابینای ایرانی قرن سوم هجری.

نابرابری فرهنگی: نابرابر در مصرف فرهنگی.

آیین کنفسیوس در چین رواج دارد.

جامعه‌ی مدنی: مجموعه‌ی نهادها، انجمن‌ها و تشکیلات اجتماعی که به دولت و قدرت سیاسی وابسته نبوده اما نقش تعیین کننده‌ای در قدرت سیاسی دارد.

تعریف فرد از موقعیت: بیشتر مواقع تعیین کننده، عمل انسان است.

آیات شیطانی: اثر سلمان رشدی است و محتوای آن توهین به اصل نبوّت، اهانت به پیامبر(ص) و تخطّی از معانی اصلی نظام فرهنگی جوامع مسلمان است.

انتخابات: مهمترین وسیله‌ی ابراز رضایت و کنترل شهروندان در رژیم‌های دموکراتیک.

انتفاضه: حرکت و جنبش انقلاب مردم فلسطین را انتفاضه گویند.

وکالت بلاعزل: موکل حق عزل وکیل را ندارد.

سفیر: عالی‌ترین مقام سیاسی یک کشور در کشوری دیگر.

کنفدراسیون: اتحاد چند کشور (دولت) برای همکاری و همیاری.

کنسولگری: دفتر رسمی که بوسیله‌ی کشوری در بندر یا شهر خارجی به منظور تأمین حمایت از منافع تجاری خود ایجاد می‌نماید، کنسولگری نام دارد.

سفیر امید: اولین ماهواره‌ی ایرانی که بوسیله‌ی محققان ایرانی ساخته و به فضا پرتاب شده است.

سکولاریسم: دنیاپرستی یا اعتقاد به اصالت امور دنیایی.

احضاریه: نامه‌ای که به وسیله‌ی آن کسی را به جایی فرا می‌خوانند.

لایحه: نوشته‌ای که وکیل دادگستری به منظور دفاع از موکل خود به دادگاه تقدیم می‌کند را لایحه گویند.

سنت: دومین منبع از منابع حقوق جزاء در شریعت اسلام.

مجبور: کسی که از کشوری اخراج شده است و به واسطه‌ی قوه قهریه (طوفان) به کشور محل اخراج باز می‌گردد.

الجاء: وادار ساختن شخصی به انجام امری.

تعزیر: عقوبتی است که نوع و مقدار آن در شرع معین نشده و به نظر حاکم شرع (ولی امر) واگذار شده است.

دیه: در مقابل کلیه‌ی جنایات و نه فقط جنایات خاص، قابل پرداخت است.

جلسه‌ی فوق‌العاده: جلسه‌ای است که دادگاه بدون توجه به دفتر اوقات، تشکیل می‌دهد را گویند.

مذاکرات دیپلماتیک: متداول‌ترین روش برای حل مسالمت‌آمیز اختلافات بین‌المللی است.

حاکمیت: عامل حفظ دولت است.

نظریه‌ی توسعه‌ی ناموزون: انقلاب نتیجه‌ی رشد سریع و روبنایی اقتصاد و افول توسعه‌ی سیاسی است.

رِفرم: وقوع اصلاحات توسط رژیم سیاسی حاکم را اصطلاحاً رِفرم گویند.

فرضیه‌ی توطئه: نظریه‌ای که معتقد است غرب، شاه را به دلایل افزایش قیمت نفت تنبیه کرد. (شتابزدگی در مدرنیته کردن)

نظریه‌ی اقتصاد: معتقد است که انقلاب‌ها محصول تعارض طبقاتی‌اند.

شورش: پدیده‌ای اجتماعی که حالت مقطعی دارد و عکس‌العملی است و در بسیاری از مواقع از یک ایدئولوژی جدید جایگزین و همراهی مردمی برخوردار نیست و از کسب پیروزی ناتوان است.

جبر تاریخی: آن دسته از علل کلی می‌باشد که در همه‌ی انقلاب‌ها دیده می‌شود و تا موقعی که پدید نیاید، هیچ انقلابی اتفاق نمی‌افتد.

نظام اقتدارگرایی: در این نظام حقوق شهروندان در چهارچوب احزاب سیاسی تعیین می‌شود.

اقناع: مهمترین ابزار دیپلماسی که مبتنی بر گفتگو و مذاکره است و وسیله‌ای است که هر کشوری هرچند ضعیف برای تفهیم مواضع خود به طرف مقابلش بکار می‌گیرد.

مونتسکیو: فردی که نظریه‌ی تفکیک قوا را مطرح کرد.

مشهورترین ملاک برای طبقه‌بندی احزاب سیاسی: ملاک ایدئولوژی.

قانون: مظهر قدرت ساختاری است.

افزایش عرضه پول: موجب از بین بردن شکاف تورمی می شود.

خاتمه قرارداد کار: عدم اجرای قرارداد کار به سبب اسباب و علل خاص که این علل و اسباب مانع از اجرای قرارداد کار می شود.

ساعات کار کارگران: در شبانه روز نباید بیش از ۱۲ ساعت در روز تجاوز کند.

اهداف قانون هدفمند کردن یارانه ها: رعایت عدالت اقتصادی و اجتماعی - حمایت از تولید ملی - مدیریت مصرف.

طرح هدفمند شدن یارانه ها از سال ۱۳۸۹ در ایران آغاز شد.

وثیقه: مالی که در برابر وام در اختیار کسی قرار می گیرد.

تفاوت بین نانو علم و نانو تکنولوژی: اولی صرفاً تحقیق و دومی کاربرد تحقیق برای حل مسائل است.

یورو: پول واحد اتحادیه اروپا.

پرداخت یارانه: نوعی خط مشی توزیعی می باشد که دولت اتخاذ می کند.

راهبرد: برنامه ی جامع، منسجم و کامل تحقق اهداف سازمانی را گویند.

وزارت دارایی: محل دریافت اوراق بهادار دستگاه های اجرایی را گویند.

سیاست اعتقادی - مذهبی: ممنوعیت تجارت شرکت های ایرانی با رژیم اشغالگر قدس، مربوط به اصل سیاست اعتقادی - مذهبی است.

پایه پولی: مجموع اسکناس و مسکوک نزد مردم و صندوق بانک ها و علاوه بر ذخایر بانک ها نزد بانک مرکزی را پایه ی پولی گویند.

اعطای وام: روش ایجاد پول بانک های تجاری.

فروش اوراق قرضه توسط بانک مرکزی: از پایه ی پولی کاسته می شود (خرید آن، برعکس).

نقدینگی: برابر است با پول + شبه پول.

چاپ اسکناس: این سیاست بیشترین اثر انبساطی را برای مقابله با کسری بودجه دولت دارد.

کاهش واردات: باعث ایجاد تورم می شود.

درآمد ملی واقعی: درآمد ملی، اسمی تعدیل شده بر اساس سطح عمومی قیمت هاست.

تثبیت کننده های خودکار: بیمه ی کاری، واردات، مالیات بر درآمد و ...

کاهش هزینه های دولت: موجب از بین رفتن شکاف تورمی می شود.

تصحیح پولی: تعدیل رقم درآمد ملی جاری بر حسب شاخص قیمت ها.

افزایش نرخ تنزیل مجدد: نوعی سیاست پولی انقباضی است مثل فروش اوراق قرضه.

موضوع اصلی علم اقتصاد: کمیابی منابع اقتصادی.

قیمت کالا: مهمترین عامل تعیین میزان تقاضاست.

در بازار رقابت کامل: تبلیغات معنا ندارد.

با افزایش صادرات: نرخ ارز کاهش می یابد.

نرخ تورم: عبارتست از درصد افزایش متوسط قیمت کالا و خدمات در یک سال نسبت به سال قبل.

تعرفه ی حمایتی: تعرفه بندی با توجه به ارزش ابراز شده کالاهای وارداتی را تعرفه ی حمایتی گویند.

نظام ارزی انعطاف پذیر: نظامی که بر اساس آن قیمت ارزها با در نظر گرفتن عرضه و تقاضایشان تعیین می شود را نظام ارزی انعطاف پذیر گویند.

کاهش ارزش پول ملی: موجب بهبود تراز تجاری و افزایش تقاضای کل می شود.

برنامه‌های توسعه‌ی اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی کشور پنج ساله است.

یارانه: مابه‌التفاوتی که دولت بابت قیمت خرید و فروش کالا می‌پردازد را یارانه گویند.

علت دخالت دولت در اقتصاد:

۱. عدم کارایی: بعضی از کالاها در بازار آزاد تولید نمی‌شوند مثل امنیت، پلیس، دفاع ملی و

۲. توزیع مجدد درآمد: عدالت اقتصادی بین قشر ضعیف و قوی، بوسیله‌ی وضع مالیات و یارانه.

۳. ایجاد ثبات اقتصادی: تورم و رکود از طریق مالیات و یارانه خنثی می‌شود.

بانک‌های تخصصی در کشور: بانک صنعت و معدن - بانک کشاورزی - بانک مسکن.

مراکز اصلی سرمایه: ژاپن - آلمان - فرانسه - آمریکا.

کهن‌ترین پول فلزی جهان: در موهنجودارو.

نخستین بانک ایران: بانک جدید شرقی در هندوستان.

مضاربه: برنامه‌ای که بانک‌ها با پول مردم سرمایه‌گذاری کرده و سود را به نسبتی با مردم تقسیم می‌کند.

گات (GATT): هدفش حذف تدریجی تعرفه‌های گمرکی است.

واحد پول عمارات، درهم و واحد پول عربستان، عمان و قطر ریال است.

بانک مرکزی در ایران پول چاپ می‌کند.

بخشی از محصولات تولیدی در ایران فاقد کیفیت مناسب است زیرا محیط اقتصاد ملی رقابتی نیست.

یککاری عوامل تولید در جامعه به این معناست که سطح تولید بالفعل از سطح تولید بالقوه پایین‌تر است.

موضوع اصلی علم اقتصاد: کمیابی منابع تولید.

گذرنامه: سه نوع دارد.

مسافرت‌های تفریحی و جهانگردی به خارج از کشور موجب کاهش منابع ارزی می‌شود.

بر اثر تورم قدرت خرید مردم کم می‌شود.

ایران بزرگ‌ترین واردکننده‌ی گندم در جهان است.

اگر دولت در بازار آزاد دخالت کند، قیمت‌ها به هزینه‌ی نهایی تولید نزدیک‌تر می‌شود.

مهم‌ترین صادرکننده‌ی گندم به جهان آمریکاست.

مهمترین هدف بانک جهانی پرداخت وام به کشورهای در حال توسعه.

کسی که اوراق بهادار را برای دیگری خرید و فروش می‌کند، واسطه نام دارد.

سیاست نرخ ارز توسط بانک مرکزی اجرا می‌شود.

سیستم تثبیت نرخ ارز: اگر بانک مرکزی برای مقید کردن نرخ ارز دخالت کند، به این عمل سیستم تثبیت نرخ ارز گویند.

اولین ذخایر گاز در جهان متعلق به روسیه و دومین ذخایر گاز در جهان متعلق به ایران است.

هدف از تشکیل صندوق ذخایر ارزی این است که خطرات ناشی از نوسانات شدید در درآمدهای ارزی جلوگیری شود.

نام کشورهای عضو بازار مشترک اروپا، جامعه‌ی اقتصادی اروپا است.

عراق اولین تولیدکننده‌ی خرما در جهان است.

چک تعهدی برای پرداخت پول قانونی است.

لطیف‌ترین پنبه‌ی جهان در مصر تولید می‌شود.

پیمان آخال: معاهده‌ای بین ایران و روسیه که در سال ۱۲۶۰ خورشیدی در زمان ناصرالدین شاه بسته شده و موضوعش تعیین مرزهای دو کشور در مناطق ترکمن نشین شرق دریای خزر است.

پیمان آماسیه: بین شاه طهماسب صفوی و سلطان سلیمان اول به منظور تعیین مرز ایران و عثمانی. (در درجه‌ی اول پیمان صلح است).

پیمان اتحاد سه گانه: بین ایران، انگلستان و شوروی بود و موضوعش شناخت تمامیت ارضی و استقلال ایران بود و ایران متعهد شد که تمام راه‌های ارتباطی را در اختیار متفقین قرار دهد.

پیمان سعدآباد: مابین رضاشاه پهلوی، ملک غازی اول (عراق)، محمدظاهر شاه (افغانستان) و مصطفی کمال اترک (ترکیه) بود. موضوع پیمان، عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر و مرزهای مشترک را محترم بشمارند و از تجاوز به یکدیگر خودداری کنند.

پیمان کیوتو در سازمان ملل متحد راجع به عدم صدور گازهای گلخانه‌ای که عامل اصلی گرم شدن زمین است. (سیاست‌های سبز)

پیمان حقوق کودک در سازمان ملل متحد که حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کودکان را بیان می‌کند.

قرارداد رژی در زمان ناصرالدین شاه قاجار بین ایران و انگلستان و در مورد تنباکو بود.

قرارداد گس-گلشائیان بین ایران و نمایندگان شرکت نفت انگلیسی به امضاء رسید و شرکت نفتی، تعدیلاتی در مبالغ پرداختی به ایران را پذیرفت.

قرارداد گلد اسمیت در دوره‌ی قاجار بسته شد و در پی آن بلوچستان به انگلستان واگذار شد.

معاهده‌ی آب هیرمند بین ایران و افغانستان شکل گرفت و موضوعش چگونگی استفاده از آب رود هیرمند است.

کنوانسیون بن در سازمان ملل متحد برای محافظت از حیوانات محیط زیست است.

معاهده‌ی پاریس بین ایران و انگلیس و در زمان ناصرالدین شاه قاجار بود و نتیجه‌اش واگذاری هرات افغانستان به انگلیس بود.

کنوانسیون مارپل ۷۸/۷۳: کنوانسیون بین‌المللی جهت جلوگیری از آلودگی ناشی از کشتی‌هاست.

قرارداد ۱۹۱۹: بین وثوق‌الدوله ایران و انگلستان بود و در پی آن تمامی امورات کشوری و لشکری ایران زیر نظر مستشاران انگلیسی و با مجوز آن‌ها صورت می‌گیرد.

عهدنامه‌ی گلستان بین ایران و روسیه در زمان قاجار شکل گرفت و طی آن قفقاز، ارمنستان و گرجستان به روسیه واگذار شد.

عهدنامه‌ی ترکمنچای بین ایران و روسیه در زمان فتحعلی شاه قاجار بسته شد و موجب از دست دادن حق کشتیرانی در دریای مازندران شد. (رژیم کاپیتولاسیون)

کارنه‌تیر: موافقتی بین‌المللی که برای تسریع در ترابری و عبور کالا از کشور ثالث برای رسیدن به مقصد می‌باشد.

عهدنامه‌ی ۱۹۸۱ الجزایر بین ایران و آمریکا و با میانجی‌گری الجزایر بود و موضوعش بحران تصرف سفارت آمریکا در ایران بود.

عهدنامه‌ی ۱۹۷۵ الجزایر بین ایران و عراق و با میانجی‌گری الجزایر بود که موضوعش تعیین مرز این دو کشور از طریق اروندرود بود.

معاهده‌ی رویتر بین ناصرالدین شاه قاجار و انگلستان بسته شد و در پی آن ساختن هرگونه راه، راه‌آهن و سد از دریای مازندران تا خلیج فارس و بهره‌برداری از همه‌ی معادن ایران (بجز طلا و نقره)، ایجاد مجاری آبی و قنات، کانال کشتیرانی و کشاورزی، ایجاد بانک یا هرگونه کمپانی صنعتی در ایران توسط انگلیسی‌ها انجام می‌شد.

معاهده‌ی دارسی بین مظفرالدین شاه با ویلیام ناکس دارسی با موضوع اکتشاف و استخراج نفت از ایران بود.

نکته شماره ۳۰ جهان

روسیه: دارای بیشترین ذخایر گاز جهان.

فروپاشی اتحادیه جماهیر شوروی در ۲۵ دسامبر ۱۹۹۱ اتفاق افتاد.

اولین بار **شوروی** در سال ۱۹۴۹ دارای **بمب اتم** شد. **آمریکا** اولین بار، در سال ۱۹۴۵ **بمب اتم** خود را آزمایش کرد و در همان سال **هیروشیما** و **ناغازاکی** را بمباران کرد. اولین تلاش در جهت ساخت **بمب اتم** توسط **نازی‌های آلمان** شروع شد. اما اولین **بمب اتم** آزمایش شده توسط **آمریکا** به سرپرستی **جی. آر. اوپنهایمر** با موفقیت انجام گرفت. ۶ آگوست ۱۹۴۵، **کید (Kid)** را به هیروشیما زدند. سه روز بعد در ۹ آگوست **فتمن (Fatman)** را به **ناکازاکی** زدند.

نخستین **بمب گرما هسته‌ای (هیدروژنی)** توسط **آمریکایی‌ها** در نوامبر ۱۹۵۲ آزمایش شد. قدرت این بمب، ۱۰/۴ مگاتن TNT بود. نام این بمب، **مایک (Mike)** بود. این بمب **جزیره‌ی ابوگالب** را تبخیر کرد.

جنگ سرد میان آمریکا و روسیه در بین سال‌های ۱۹۴۰ تا ۱۹۹۰ بود که محتوای آن رقابت، تنش و کشمکش بین طرفین بود که با سقوط شوروی و کومونیسم پایان یافت.

ساخت دیوار برلین: سال ۱۹۶۱ ساخته شد و ۱۹۸۹ تخریب شد.

آخرین رهبر شوروی سابق، میخائیل گورباچف بود.

قوی‌ترین بمب اتم آزمایش شده تا به حال، **بمب تزار روسیه (AN602)** است با قدرت ۵۰ میلیون تن TNT.

پدر بمب اتمی جولیس رابرت اوپنهایمر نام دارد.

سپتامبر سیاه: کشتار فجیع ۵۰۰۰۰ فلسطینی در اردن به دستور ملک حسین.

پرجمعیت‌ترین شهر جهان: کراچی پاکستان.

بلندترین گنبد جهان: گنبد سلطانیه شهر خدابنده (زنجان).

بزرگ‌ترین بنای خشتی جهان: ارگ بم ایران.

بزرگ‌ترین تله کابین جهان: تله کابین توچال ایران در تهران.

بزرگ‌ترین و قدیمی‌ترین عبادتگاه زرتشتیان جهان: آتشکده یزد.

بلندترین برج آجری جهان: آرامگاه قابوس بن وشمگیر (گنبد کاووس).

نکته شماره ۳۱ جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵-۱۹۳۹)

متحدین آلمان: آلمان - ایتالیا - ژاپن - اسلواکی - مجارستان - رومانی - بلغارستان.

متفقین: استرالیا - بلژیک - برزیل - کانادا - چین - چک و اسلواکی - دانمارک - استونی - فرانسه - یونان - هند - لتونی - لیتوانی - مالت - هلند - نیوزلند - نروژ - لهستان - آفریقای جنوبی - آمریکا - انگلستان - شوروی - یوگوسلاوی و

نکته شماره ۳۲ جنگ جهانی اول (۱۹۱۸-۱۹۱۴)

به دلیل قتل آرشیدوک فرانسیس فردیناند (ولیعهد اتریش - مجارستان) به وقوع پیوست.

مصادف با حکومت احمدشاه قاجار در ایران و همچنین قحطی بزرگ ایران بین سال‌های ۱۹۱۷-۱۹۱۹ که ۴۰٪ مردم ایران را کشت.

متحدین: آلمان - اتریش - مجارستان - ایتالیا.

متفقین: روسیه - انگلیس - فرانسه - ژاپن (۱۹۱۷-۱۹۱۴).

نکته شماره ۳۳

گذرگاه‌های مرزی ایران

مرز ترکیه: بازرگان (غربی‌ترین نقطه‌ی ایران در مرز با ترکیه) - رازی - سرو.
مرز عراق: خسروی - چذابه - شلمچه - مهران - سومار - تمرچین - پرویزخان - بشماق.
مرز ارمنستان: نوردوز.
مرز آذربایجان: آستارا - جلفا - بيله‌سوار.
مرز افغانستان: دوغارون.
مرز ترکمنستان: سرخس - باجگیران - لطف‌آباد. (رود اترک)
مرز پاکستان: میرجاوه - کوهک.
مرز ایران و آذربایجان و ارمنستان: رود ارس.

ورزشی

نکته شماره ۳۴

جعفر سلماسی اولین مدال المپیک ایران را گرفت و امام علی حبیبی اولین کشتی‌گیری بود که در ملبورن به طلا رسید.
پرافتخارترین رشته ورزشی در المپیک کشتی: ۹ تا طلا، ۱۴ نقره و ۱۹ تا برنز
پرافتخارترین ورزشکار ایرانی در بازی‌های المپیک: هادی ساعی ۲ طلا و ۱ برنز
 تنها ایرانی که هر سه مدال طلا، نقره و برنز را در المپیک به‌دست آورد: محمد نصیری

برنامه هسته‌ای ایران

نکته شماره ۳۵

NPT: معاهده منع گسترش هسته‌ای
 در دستور کار قرار گرفتن پرونده هسته‌ای ایران در شورای حکام سازمان انرژی اتمی ۲۰۰۳
 ۵ قدرت اتمی: آمریکا، روسیه، چین، فرانسه، انگلیس (کشورهای حق وتو)

جنگ تحمیلی

نکته شماره ۳۶

عملیات بیت المقدس موجب آزاد سازی خرمشهر شد.
 ۱۷۵ شهید غواصی کربلای ۴ در تهران (۱۳۹۴) تشییع شدند.
 در زمان جنگ (۱۳۵۹ - ۱۳۶۷) (ناخوانا)

مذهبی و شخصیت‌ها

نکته شماره ۳۷

ساقی کوثر: لقب امیرالمومنین (ع)
تجوید: علم نیکو تلفظ کردن حروف و کلمات قرآن
نفس لواحه: سرزنش گر (همان وجدان آدمی) همان حزن است. (مرحله تعارض میان امیال و عقل)
دعای ندبه: سیمای منتظران حضرت مهدی (عج) در این دعا مطرح شده است.
سوره اسراء: نام دیگر بنی اسرائیل
 تعداد نفرات مورد نیاز برای نماز جمعه با امام ۵ نفر (۱+۴)
 روزانه حداقل چند بار در نماز یومیه سوره حمد را می‌خوانیم؟ ده بار
 قیام متصل به رکوع اندکی ایستادن و بعد از پایان یافتن سوره (واجب است).
آیین ارتودکس: مربوط به شوروی سابق است.
معلم اول: ارسطو

معلم دوم: فارابی

معلم ثالث: میرداماد

نویسنده کتاب‌های عدل الهی، پیامبر (ص)، حماسه حسینی: شهید مرتضی مطهری

نویسنده کتاب تحریر الوسیله: امام خمینی

کتاب قانون: اثر ابوعلی سینا، در مورد مباحث پزشکی

کندی فیلسوف العرب

نصرانی: پیروان حضرت عیسی (ع). هواداران نزدیک او را حواریون می‌گویند.

جنگ حضرت علی (ع) و خوارج در نهروان

در زمان خسرو پرویز که پادشاه ساسانی بود، پیامبر (ص) به رسالت مبعوث شد.

بدر مهمترین غزوه پیامبر (ص) که موجب تقویت روحیه مسلمانان شد.

خطیب الانبیا: شعیب

اسفل ساقلین: هفتمین طبقه دوزخ

قلب قرآن: یس

عروس قرآن: رحمان

مادر قرآن: حمد

تعداد خطبه‌های نهج البلاغه: ۲۳۹ خطبه

حُجَر و نهیه: همان جهل است.

ذنب همان جرم است.

عرض همان ناموس است.

معقولات اولی: مفاهیمی که فطرتاً به آن یقین داریم.

شاکله: همان شخصیت است.

عشق و پرستش: مهمترین گرایش فطری انسان از دیدگاه استاد شهید مرتضی مطهری.

شناختی و عاطفی: از دیدگاه شهید مطهری این دو حیطه، حیطه‌های فعال فطرت انسان هستند.

فَطَر = خَلَق: مربوط به آتسان، آسمان‌ها و زمین می‌شود.

غریزه همان طبایع موجودات است. فطرت غریزه اختصاصی انسان

قلب در قرآن کانون فطرت سلیم، تفکر، عواطف و آلودگی‌هاست.

توکل ≠ کبر قساوه ≠ رأفت نشاط ≠ خون عُمی = کوری قلب

معرفت النفس: به اعتقاد حضرت علی (ع) سودمندترین دانش‌هاست.

ارسطو معلم اول، اولین کسی که در مورد عقل بحث کرده است.

وحی: معارف اسلامی که مجموعه‌ای از علوم ماوراء الطبیعه، علوم طبیعی و علوم طبیعت است، از وحی ریشه گرفته است.

کتاب جمهوریت: اثر افلاطون کتاب «اهل المدینه الفضله»: اثر معلم دوم یعنی فارابی

عقل عملی: مبنای اخلاق است. عقل عملی به وضع قوانین می‌پردازد. عقل نظری منفعل است.

عقل ذاتی از اول با آدم بوده، از زمان دیده شدن روح.

عقل نظری مربوط به درک‌ها و منفعل است.

بنیانگذار نظریه اشراق: سهروردی

نیت: قصد و عزم قلبی

انشاء روح: برآوردن روح از بطن جسم

نفحه روح: دیده شدن جان و حیات به همه انسان‌ها.

دعای عرضه: منسوب به امام حسین (ع)

زیور آل محمد: صحیفه سجادیه

قرآن: صاعد ادعیه حیات بخش

فقه: از آثار امام صادق (ع)

شهید مدرس: اکنون که باید از بین برویم، چرا با دست خود برویم.

استعمار فرهنگی: علت اصلی از خودبیگانگی مردم ایران از نظر دکتر شریعتی است.

مقدم داشتن فرومایگی: عامل افول دولت‌ها از نظر امام علی (ع)

کشف الاسرار: اولین کتاب امام (ره)

اندیشه سیاسی امام: در نامه‌ای از امام موسی کاشف الغطاء آورده شده است.

کتاب تنبیه الامة و تنزیه المله: در مورد اندیشه‌های سیاسی میرزای نائینی است.

تجدید گرایی افراطی: نوعی آسیب فرهنگی به اعتقاد مرتضی مطهری است که تطبیق اسلام با اندیشه‌های غیراسلامی به منظوری زیبا جلوه دادن آنی است.

تبوک: تنها جنگی که حضرت علی (ع) بخاطر جانشینی بر پیامبر (ص) در آن شرکت نکرد. «حدیث منزلت»

حلف الفضول: پیمانی که پیامبر اسلام برای مبارزه با ستمگران در آن عضویت داشت و در دوره رسالت از آن یاد می‌کرد.

سال‌هایی که پیامبر (ص) و مسلمانان در محاصره اقتصادی بودند: سه سال

مرگ خدیجه و ابوطالب: در یک سال اتفاق افتاد (سه سال قبل از هجرت) و پیامبر را آزرده خاطر ساخت.

مهاجر: آن‌هایی که از مکه به مدینه رفتند.

انصار: آن‌هایی که در مدینه، مهاجران را پذیرفتند.

نخستین پیروزی بزرگ مسلمانان: جنگ بدر (۱۷ رمضان سال دهم هجرت)

آخرین حج پیامبر (ص): حجه الوداع (سال دوم هجرت)

سال‌هایی که پیامبر (ص) مردم را به صورت مخفیانه به اسلام دعوت کرد: سه سال

خوارج یا مارقین: آن‌هایی بودند که از اطاعت حضرت علی (ع) خارج شدند و در محلی به نام نهروان با حضرت علی (ع) به جنگ پرداختند.

لیله المبيت: شبی بود که حضرت علی (ع) در بستر حضرت محمد (ص) خوابید و پیامبر (ص) شبانه به همراه ابوبکر به طرف غار ثور رفت و سه روز در آنجا ماند.

مراد از بیعت عقبه: بیعتی که پیامبر (ص) در مکه با مسلمانان مدینه منعقد کرد.

تولد حضرت محمد (ص): ۱۷ ام ربیع الاول سال عام الفیل

بنیانگذار اسلام در آفریقا، سخنگوی اولین مهاجران به حبشه و شهیدی که دو دست خود را در جنگ مؤته از دست داد: جعفر ابن ابیطالب یا همان جعفر طیار

سنه الوفود: سال نهم هجرت بعد از جنگ تبوک از هر قبیله نمایندگان برای اظهار قبیله‌های خود و پذیرفتن اسلام نزد پیامبر (ص) آمدند و همه مسلمان شدند.

حادثه یا واقعه غدیر خم: ۱۸ ذی الحجه سال دهم هجری

نماز کارخانه انسان سازی است: از امام خمینی (ره)

اولین نقطه زمین که محور عبادت است: کعبه

من هرگز از نماز سیر نمی شوم: پیامبر (ص)

ریشه عبادت: معرفت و محبت

روح نماز: توجه قلبی و تأمل روی مفاهیم نماز

ارزش نماز: خشوع در نماز

نهج البلاغه: توسط سید رضی ← ۲۳۹ خطبه. ۷۹ نامه و رساله و ۴۷۲ جمله قصار

امام علی (ع): زبان تربیت نشده، درنده‌ای است که اگر ره‌ایش کنی، می‌گزد.

امام علی (ع): در دوستی با دوست مدارا کن « او را بر همه اسرار خویش آگاه مکن » ، شاید روزی دشمن تو گردد و در دشمنی با دشمن نیز مدارا کن زیرا، شاید روزی دوست تو گردد.

دعای عرفات مناجاتی است که حضرت امام حسین (ع) در بعد از ظهر روز عرفه، زیر آسمان صحرای عرفات و در حالی که اشک می‌ریخت، آنرا می‌خواند.

صحیفه سجاده: همان زبور آل محمد است. از امام سجاد (ع) رسیده و مشتمل بر ۵۴ دعا با مضامین سیاسی و عرفانی است.

جوشن کبیر اگر در اولین روز ماه رمضان خوانده شود، ثواب زیادی دارد، بهتر است در هر ۳ شب احیاء خوانده شود.

کتب اربعه شیعه: کافی، تذهیب، استبصار، من لایحضره الفقیه

شیخ اشراق: سهروردی

۲ مهر ۹۴: در فاجعه منا ۴۶۴ ایرانی شهید شدند.

۲۰ شهریور ۹۴: فاجعه سقوط جرثقیل

وصیت‌نامه امام

نکته شماره ۳۸

۲۹ صفحه + مقدمه: «وصیت‌نامه امام» ۲۶ بهمن ۱۳۶۱

بزرگترین حامی انقلاب اسلامی: توده‌ی عظیم مردم

ایجاد کردن عزت و آزادگی و نفی خودباختگی مرهون تقویت روح اعتماد به نفس است.

فراموشی هدف و تفرقه و اختلاف: نقطه مقابل رمز پیروزی و بقای انقلاب اسلامی ایران است.

تحفه‌ای الهی بود: جنگ تحمیلی و تحریم اقتصادی از جانب آمریکا.

واجب کفایی: تصدی قضا را برای اهلش واجب کفایی دانست.

نهج البلاغه بعد از قرآن، بزرگترین دستور زندگی مادی و معنوی و بالاترین کتاب رهایی بخش بشر است.

مساحمه در امر مسلمین از گناهان نابخشودنی از نظر امام خمینی (ره)

روح تعاون و تعهد در جامعه عامل آسیب ناپذیری کشور است.

ایمان و اطمینان به غیب رمز پیروزی و موفقیت ملت ایران در سال ۱۳۵۷ و سال‌های بعد از آن است.

به وصیت امام خمینی (ره) پس از فوت ایشان چه کسی باید وصیت‌نامه‌شان را بخواند؟ سید احمد خمینی

حدیث ثقلین در ابتدای وصیت‌نامه امام (ره) آمده است.

وهابیت مذهبی سراپا بی اساس و خرافاتی است.

تروریست با لذات: آمریکا

فقه، دریای بی پایان

حفظ اسلام، در رأس همه واجبات

دو رکن اصلی پیروزی انقلاب اسلامی ایران از نظر امام انگیزه الهی و مقصد عالی حکومت اسلامی.

نجات دانشگاه‌ها از انحراف نجات کشور و ملت

جهاد اکبر تهذیب نفس و سیر و سلوک الی

گرفتاری‌ها و نابسامانی‌ها را لازمه هر انقلابی دانسته است.

قوه مجریه: اصلاح و تصفیه و مراقبت از قوه مجریه را لازم دانست.

نفخه الهی غیبی روح تعاون و تعهد در جامعه

تحفه‌های الهی که ما از آن غافلیم جنگ و تحریم اقتصادی، اخراج کارشناسان خارجی

دو شرط اساسی برای حاکم اسلامی: علم به احکام خدا و عدالت

تسخیر لانه جاسوسی (سفارت آمریکا) انقلاب دوم از نظر امام خمینی (ره).

شهادت فرزند امام خمینی (ره) از الطاف خفیه الهی است.

اسرائیل از نظر اسلام و مسلمین و تمامی موازین بین المللی غاصب و متجاوز است.

حکم حکومتی در نظر ولایت مطلقه فقیه از احکام اولیه اسلام است.

جرثومه فساد یا لجن فساد یا منبع الفساد در وصیت نامه امام: منظور اسرائیل است.

امام خمینی (ره): اگر فرانسه ناگزیر شود تا از این فرودگاه به آن فرودگاه و از این کشور به آن کشور برود، باز دست از اهدافش نخواهد کشید.

ریا از صفات منافقان است و باعث نفاق و دورویی می‌شود.

بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل اطلاعات عمومی و دانش اجتماعی

اطلاعات عمومی، شامل موارد زیر می گردد:

۱. جنگ ایران و عراق	۱۱. جنگ جهانی
۲. تاریخ ادبیات	۱۲. ورزشی
۳. سند چشم انداز ۱۴۰۴	۱۳. تاریخ اسلام
۴. قانون اساسی	۱۴. تاریخ معاصر
۵. توافق هسته‌ای	۱۵. پیمان‌ها
۶. دینی	۱۶. انقلاب اسلامی ایران
۷. جغرافیا	۱۷. آژانس انرژی اتمی
۸. نرخ‌های آماری مختلف در مورد ایران	۱۸. وصیت نامه امام (ره)
۹. تشکیلات کشور	۱۹. متفرقه
۱۰. سازمان‌های بین المللی	

منابع زیر مورد استفاده قرار گیرد:

۱. کتاب دانش مسائل روز، انتشارات مدرسان شریف
۲. کتاب جغرافیا دبیرستان
۳. کتاب تاریخ معاصر ایران، دبیرستان
۴. سند چشم انداز ۱۴۰۴، قانون اساسی و وصیت نامه امام در اینترنت موجود است.
۵. یکی از کتاب های انقلاب اسلامی ایران در دوران دانشگاه
۶. جست و جو در اینترنت

معارف اسلامی

بخش اول: اصل سوالات معارف اسلامی (برگزار شده توسط سازمان سنجش)

۱- تفاوت بین جهان بینی و جهان احساسی چیست؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) جهان بینی مختص انسان و جهان احساسی مختص سایر جانداران است

(۲) جهان بینی از مشترکات انسان و سایر جانداران و جهان احساسی مختص انسان است.

(۳) جهان بینی مختص انسان و جهان احساسی از مشترکات انسان و سایر جانداران است.

(۴) تفاوت اساسی با یکدیگر ندارند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. در جهان بینی، ما نسبت به کل عالم وجود به قضاوت می نشینیم، درحالی که در جهان شناسی در مورد تک تک پدیده ها (مانند مساحت کره زمین، فاصله زمین از خورشید و...) بحث می کنیم.

۲- این کلام امیرالمومنین علیه السلام با کدام عبارت هم معنی است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

"خدا رحمت کند کسی را که بداند از کجا آمده، در کجاست و به کجا می رود."

(۱) خدای متعال شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و بیزاری از آن را در ما قرار داده است.

(۲) هر کس در خود می نگرد یا به تماشای جهان می نشیند، خدا را می یابد و محباش را حس می کند.

(۳) ارزش هر کس به درک و فهم وی از حقیقت هستی و جایگاه خود در نظام آفرینش بستگی دارد.

(۴) خداوند ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. در درس سوم دین و زندگی دوم دبیرستان که در مورد آشنایی با جایگاه انسان در نظام خلقت و ارزشهای انسان می باشد. چنین خواندیم که ارزش هر کس به درک و فهم وی از حقیقت هستی و جایگاه خود در نظام آفرینش بستگی دارد. و این حدیث از امام علی (ع) خود بیانگر اهمیت شناخت انسان از پیرامون خود می باشد.

۳- با توجه به اینکه خداوند به پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌فرماید: «پس تذکر ده که تو تنها تذکر دهنده‌ای»، به کدام موضوع اشاره دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) خداشناسی فطری (۲) خداپرستی فطری (۳) رسالت پیامبر (ص) (۴) اثبات وجود خدا

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. طبق آیه ذکر شده، پیامبر (ص) فقط وظیفه تذکر دادن و بشارت را داشته و مسئولیت دیگری در قبال مردم متوجه او نیست. پس این آیه قلمرو رسالت پیامبر (ص) را نشان می‌دهد.

۴- آیه شریفه «رَبَّنَا اِنِّیْ اَسْكَنْتُ مِنْ ذَرِیَّتِیْ بُوَادِ غَیْرِ ذِی زَرْعٍ عِنْدَ بَیْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْنَدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوٰی اِلَیْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُوْنَ» (۳۷). پروردگارا (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) اقامه عدل (۲) یاد خداوند (۳) ساختن کعبه (۴) اقامه نماز

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه ۳۷ سوره ابراهیم (ع): رَبَّنَا اِنِّیْ اَسْكَنْتُ مِنْ ذَرِیَّتِیْ بُوَادِ غَیْرِ ذِی زَرْعٍ عِنْدَ بَیْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْنَدَةً مِنَ النَّاسِ تَهْوٰی اِلَیْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُوْنَ (۳۷). پروردگارا من [یکی از] فرزندانم را در دره ای بی کشت نزد خانه محترم تو سکونت دادم، پروردگارا تا نماز را به پا دارند؛ پس دل‌های برخی از مردم را به سوی آنان گرایش ده و آنان را از محصولات [مورد نیازشان] روزی ده، باشد که سپاسگزاری کنند (۳۷).

۵- آیه ی شریفه ی " وَفِی الْاَرْضِ اٰیٰتٌ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ وَفِیْ اَنْفُسِكُمْ اَفَلَا تَبْصُرُوْنَ " ناظر بر کدامیک از راه‌های خدایابی است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) راه تجربه (۲) برهان وجوب و امکان (۳) برهان فطرت (۴) راه عقل

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. به هر سو از جوانب عالم که توجه کنیم، می‌بینیم آیتی است روشن و برهانی است قاطع بر وحدانیت رب آن، و اینکه رب عالم شریکی ندارد. برهانی که در آن حق و حقیقت برای اهل یقین از راه عقل جلوه می‌کند، پس در این عالم آیاتی است برای اهل یقین.

۶- آگاهی انسان به حالات روانی و احساسات و عواطف خود، بیانگر کدام علم است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) اکتسابی (۲) حضوری (۳) حصولی (۴) با واسطه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. علم حضوری یعنی علمی که عین واقعیت معلوم پیش عالم (نفس یا ادراک کننده دیگری) حاضر است و عالم شخصیت معلوم را می‌یابد، مانند علم نفس به ذات خود و عواطف و حالات وجدانی و ذهنی خود.

۷- آیه شریفه «وَفِی الْاَرْضِ اٰیٰتٌ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ وَفِیْ اَنْفُسِكُمْ اَفَلَا تُبْصِرُوْنَ» به کدام موضوع اشاره دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) خداشناسی مقدمه خودشناسی است. (۲) سیر در زمین، مقدمه خداشناسی است.

- (۳) معرفت نفس مقدمه خودشناسی است. (۴) خودشناسی، مقدمه خداشناسی است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. معنای آیه: و در زمین نشانه‌هایی است برای اهل یقین و در وجود خودتان پس چرا نمی‌بینید؟ بنا بر ترجمه آیه مربوطه، به این نتیجه می‌رسیم که خود شناسی، مقدمه خداشناسی است.

۸- قرآن مجید که می‌فرماید: «خداست که با هدایت خویش چنان تدبیر می‌کند که گیاهان همواره میوه‌های گوارا تولید کنند»، به کدام تقریر از برهان نظم اشاره دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) هدفمندی (۲) هماهنگی در کل عالم

(۳) طراحی در کل عالم (۴) از موارد جزئی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برهان هدفمندی: در این برهان بر هدفمندی موجودات منظم تأکید شده است. ما مشاهده می‌کنیم پدیده‌های منظمی همواره به سوی غایتی در حرکتند. از سویی، می‌دانیم که آنچه علم و آگاهی ندارد، نمی‌تواند به سوی غایتی حرکت کند مگر آن که موجودی عالم، هوشمند و مدبر آن را راه نماید. همچنین می‌دانیم که ان موجودات خود فاقد علم و آگاهی اند. بنابراین، موجودی آگاه و مدبر آن‌ها را به سوی غایت هدایت می‌کند. قرآن مجید در آیاتی به این تقریر از برهان نظم اشاره می‌کند و می‌فرماید، خداست که با هدایت خویش چنان تدبیر می‌کند که گیاهان، همواره، میوه‌های گوارا تولید کنند:

و اوست کسی که از آسمان، آبی فرود آورد، پس به وسیله‌ی آن از هر گونه گیاهی برآوردیم و از آن جوانه سبزی خارج ساختیم که از آن‌ها دانه‌های متراکمی برمی‌آوریم و از شکوفه درخت خرما خوشه‌هایی است نزدیک به هم، و باغ‌هایی از انگور و زیتون و انار - همانند و غیر همانند - خارج نمودیم. به میوه آن وقتی ثمر دهد و به [طرز] رسیدنش بنگرید. قطعاً در این‌ها برای مؤمنان نشانه‌هایی است. (سوره‌ی انعام - آیه ۹۶)

۹- با وجود کدام ویژگی‌ها، اخلاص در پرستش و بندگی محقق می‌شود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) حسن فاعلی و نیت الهی (۲) حسن فعلی و صورت صحیح

(۳) حسن فاعلی و حسن فعلی (۴) حسن فعلی و اثر مفید

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. زمانی اخلاص در پرستش و بندگی محقق می‌شود که هم نیت انسان و هم عمل او، در یک جهت برای بندگی و پرستش قرار گیرد. بنابراین، حسن فاعلی همان نیت و حسن فعلی همان عمل انسان است.

۱۰- ایمان راستینی که باعث سعادت آدمی می‌شود، کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) ایمان توأم با عمل صالح (۲) ایمان ناشی از اختیار و آزادی

(۳) ایمان به وحدانیت خداوند و رسالت پیامبر (۴) ایمان همراه با تعقل و تفکر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ایمانی که توأم با عمل صالح باشد، ایمان راستین است.

۱۱- کدام یک از آیات زیر، بر این امر تاکید دارد که خداوند در میان موجودات خود، انسان را برگزیده و بهشت ویژه را به او اختصاص داد؟
(تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) یا ایها النفس المطمئنه ارجعی الی ربک (۲) ولقد کرّمنا بنی ادم و حلّمنا فی البر و البحر

(۳) انا هدیناه السبیل اما شاکر و اما کفورا (۴) و سحر لکم ما فی السماوات و ما فی الارض

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. آیه ۷۰ - سوره ی اسراء: وهما نافرندان آدم را گرامی داشتیم و آنان را در خشکی و دریا (بر مرکبها) حمل کردیم و از چیزهای پاکیزه روزی شان دادیم و آنان را بر بسیاری از آفریده های خود برتری کامل دادیم.

۱۲- از ترجمه آیه شریفه «برای هر امتی اجلی است، که چون فرا رسد نه ساعتی آن را پس اندازند و نه پیش». (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) مرگ جامعه، بر اثر ظلم و ستم و گناه و نافرمانی از خدا پیش می آید.

(۲) بسیاری از انسان ها که از حقیقت مرگ بی خبرند، از گناهان خویش بیم دارند.

(۳) انسان هایی که در جامعه ظلم و ستم میکنند، از کیفر اعمال خویش می هراسند.

(۴) اگر در جامعه امر به معروف و نهی منکر ترک شود، بد و خوب با هم هلاک می شوند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ملت های جهان همانند افراد، دارای مرگ و حیاتند، ملت هایی از صفحه زمین برچیده می شوند، و به جای آنها ملت های دیگری قرار می گیرند، قانون مرگ و حیات مخصوص افراد انسان نیست، بلکه اقوام و جمعیت ها و جامعه ها را نیز در بر می گیرد با این تفاوت که مرگ ملت ها غالباً بر اثر انحراف از مسیر حق و عدالت و روی آوردن به ظلم و ستم و غرق شدن در دریای شهوات و فرو رفتن در امواج تجمل پرستی و تن پروری می باشد. هنگامی که ملت های جهان در چنین مسیرهایی گام بگذارند، و از قوانین مسلم آفرینش منحرف گردند، سرمایه های هستی خود را یکی پس از دیگری از دست خواهند داد و سر انجام سقوط می کنند.

۱۳- آیه شریفه (و ان علیکم لحافظین کراما کاتبین یعلمون ما تفعلون) اشاره به کدام یک از شاهدان و گواهان روز حساب و در کدام مرحله از روز قیامت دارد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) پیامبران و ائمه معصومین - اول (۲) پیامبران و ائمه معصومین - دوم

(۳) فرشتگان و ماموران الهی - اول (۴) فرشتگان و ماموران الهی - دوم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. خطاب به انسانی که به خداوند کریم مغرور شده است، در حالی که فرشتگان اعمال او را ثبت میکنند که مربوط به گواهان روز حساب از مرحله دوم قیامت است.

۱۴- آیه شریفه «لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ» (الأنبياء/۲۲). ترجمه: اگر در آسمان و زمین خدایی جز خدای یکتا بود، تباه می شدند، پس پروردگار عرش از آنچه وصف می کنند، منزّه است. نزاع میان بت پرستان و موحدین در یگانگی معبود یا تعدد آن نیست و در اینکه یک معبود واجب الوجود تمام موجودات عالم را آفریده هیچ اختلافی وجود ندارد؛ لکن نزاع در اله به معنای رب است، که بت پرستان تدبیر عالم را به موجوداتی شریف و مقرب درگاه آن معبود خالق نسبت می دهند و می پندارند خالق عالم در تدبیر آن نقشی ندارد و تدبیر را به الهه ها واگذار نموده و به همین دلیل هم می گویند باید آن آلهه و بتها را بپرستیم تا ما را در نزد خدا شفاعت کنند و به او نزدیک نمایند.

(۱) توحید در عبادت (۲) توحید در خالقیت (۳) توحید در ربوبیت (۴) توحید در مالکیت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. «لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ» (الأنبياء/۲۲). ترجمه: اگر در آسمان و زمین خدایی جز خدای یکتا بود، تباه می شدند، پس پروردگار عرش از آنچه وصف می کنند، منزّه است. نزاع میان بت پرستان و موحدین در یگانگی معبود یا تعدد آن نیست و در اینکه یک معبود واجب الوجود تمام موجودات عالم را آفریده هیچ اختلافی وجود ندارد؛ لکن نزاع در اله به معنای رب است، که بت پرستان تدبیر عالم را به موجوداتی شریف و مقرب درگاه آن معبود خالق نسبت می دهند و می پندارند خالق عالم در تدبیر آن نقشی ندارد و تدبیر را به الهه ها واگذار نموده و به همین دلیل هم می گویند باید آن آلهه و بتها را بپرستیم تا ما را در نزد خدا شفاعت کنند و به او نزدیک نمایند.

۱۵- از ترجمه آیه شریفه «ای مردم، شما به خدا نیازمندید و خداست که بی نیاز ستوده است»، کدام مفهوم دریافت می شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) وابستگی بشر، در بقا به خداوند است. (۲) فطرت آدمی با معرف خدا عجین است.

(۳) خودشناسی، مقدمه خداشناسی است. (۴) خداشناسی، مقدمه خودشناسی است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. انسان با شناخت خود، فقر خود و وابستگی خود به خداوند، به شناخت خدا و بی نیازی او دست پیدا می کند. بنابراین، خودشناسی، مقدمه خداشناسی است.

۱۶- با توجه به فضای کلی قرآن و روایات "شناخت معانی اوصاف الهی" با کدام مورد، سازگاری بیشتری دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) تنها معنای صفات در کاربرد الهی و غیرالهی آن متفاوت است، بلکه اساساً آدمی راهی بسوی درک معانی صفات الهی ندارد.

(۲) تفاوت جدی میان معانی اوصاف الهی و اوصاف آفریدگان در میان نیست، بلکه یکسانی بین آنها وجود دارد

(۳) اوصاف الهی با معانی اوصاف موجودات دیگر متفاوت است و اساساً آدمی راهی بسوی درک معانی صفات الهی ندارد.

(۴) اوصاف الهی با معانی اوصاف موجودات دیگر متفاوت است اما این مطلب به معنای فهم ناپذیری اوصاف خداوند نیست.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۱۷- از آیه ی شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسُكُمْ» کدام مورد مفهوم می گردد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) خداشناسی مقدمه کمال انسانی است. (۲) خودشناسی مقدمه جهان شناسی است.

(۳) خداشناسی مقدمه خود شناسی است. (۴) خودشناسی مقدمه خداشناسی است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. این آیه شریفه بخشی از آیه ی ۱۰۵ سوره مائده می باشد. که خداوند می فرماید: "ای کسانی که ایمان آورده اید، مراقب خودتان باشید، و مفهوم آن این است که هر بنده ای که خودش را آنچنان که مظهر وجه حق می باشد. بشناسد پروردگار خود را خواهد یافت.

۱۸- فلسفه ی آفرینش و غایت خلقت، از دیدگاه اسلام چیست و بالاترین درجه ی آن کدام است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) شکوفا شدن روح آرمان خواهی فطرت و شخصیت اخلاقی در انسان - عبودیت و بندگی

(۲) شکوفا شدن روح آرمان خواهی فطرت و شخصیت اخلاقی در انسان - یقین شهودی

(۳) نیل به مقام مقرب الهی و متمتع شدن انسان از رزق و نعمت های بیکران الهی - عبودیت و بندگی

(۴) نیل به مقام مقرب الهی و متمتع شدن انسان از رزق و نعمت های بیکران الهی - یقین شهودی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در مورد فلسفه ی آفرینش از دیدگاه اسلام اینگونه می خوانیم که: برای رسیدن به کمال نه اینکه هدف نهایی و غایه الغایات باشد بلکه هدف مقدّمی است و چون راه نزدیک شدن به کمال مطلق فقط یکی است و آن همان خط مستقیم است لذا فرمود فقط برای عبادت خلق کردم و در سوره ی «یس» فرمود صراط مستقیم عبادت خداست؛ راه فقط یکی است و آن هم طریق عبودیت و بندگی خداست.

۱۹- آیه شریفه «قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا غَوْيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ»، بیانگر کدام ویژگی پیامبران است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) علم الهی (۲) وحی (۳) معجزه (۴) عصمت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. «قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا غَوْيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ»: [شیطان] گفت پس به عزت تو سوگند که همگی را جدا از راه به در می برم. «إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ»: مگر آن بندگان پاکدل تو را.

۲۰- آیه شریفه «إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ»، به کدام یک از براهین نظم اشاره دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) هماهنگی (۲) هدفمندی (۳) هماهنگی در کل عالم (۴) نظم در موارد جزئی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. قرآن مجید که معتبرترین کتاب آسمانی است، بر برهان نظم تأکید بسیار دارد؛ به طوری که انسان ها را دعوت می کند که در خلقت پیچیده ی موجودات، آسمان ها، زمین و کوه ها تفکر کنند و همچنین دلالت نظم بر ناظم را بدیهی می داند؛ یعنی، انسان ها با کم ترین توجهی، اگر بخواهند، می توانند دست توانای خداوند علیم و حکیم را در ورای پدیده های منظم مشاهده کنند.

۲۱- آیه شریفه «الْمَ أَعْهَدَ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ»، بیانگر کدام موضوع است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) عمل به تعهدات، واجب است، علی الخصوص که آن تعهد، با ذات باری تعالی باشد. (۲) شیطان، دشمن کینه توز و قسم خورده انسان است که او را از عمل به تعهدات، منصرف می کند. (۳) عبادت شیطان، به معنای اطاعت از دستورهای منحرف کننده ی اوست که با عبادت خداوند، منافات دارد. (۴) پرستش خدا، نوعی خداجویی است که به حکم فطرت، در نهاد انسان نهاده شده است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. "ای فرزندان آدم مگر با شما عهد نکرده بودم که شیطان را مپرسید زیرا وی دشمن آشکار شماست" همانطور که از ترجمه ی آیه هم پیداست بیانگر آن است که شیطان دشمن قسم خورده ی انسان می باشد.

۲۲- آیات شریفه «الحمد لله رب العالمین» و «ایاک نعبد و ایاک نستعین» به ترتیب، بیانگر کدام بعد از ابعاد توحید هستند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) افعالی - عبادی

(۲) عبادی - عبادی

(۲) افعالی - افعالی

(۴) عبادی - افعالی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. توحید عبادی دلالت بر این دارد که در جهت پرستش خداوند، یگانه شویم. لازمه این توحید، اطاعت از رسول خدا و جانشینان او است.

۲۳- خداوند، نعمت هدایت را با وجود کدام یک از موارد زیر کامل گردد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) پیامبر اکرم (ص)

(۲) انبیا و اولیای خود

(۳) پیامبران اولوالعزم

(۴) انبیا و عقل بشری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. همانا برای خداوند بر مردم دو حجت است، حجت آشکار و حجت پنهان، اما حجت آشکار عبارت است از: رسولان و پیامبران و امامان؛ و حجت پنهانی عبارت است از عقول مردمان.

۲۴- سند و دلیل نبوت پیامبران چیست؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) معجزه که به درخواست مردم تحقق می‌یافت.

(۲) وحی که از سوی خداوند بر قلب پیامبر نازل می‌شد.

(۳) وحی که از سوی خداوند، برای هدایت بشر نازل شده است.

(۴) معجزه که به اذن خدا انجام می‌شد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. از استوارترین براهین عقلی در اثبات نبوت هر پیامبری صدور معجزه از ناحیه اوست که به اذن خداوند انجام می‌شود.

۲۵- برترین و بالاترین مقام پیامبر اکرم (ص) چیست و چگونه به این مقام نائل شدند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) ولایت معنوی - عبودیت و بندگی در مسیر قرب الهی

(۲) ولایت ظاهری - شایستگی خود پیامبر و عنایت الهی

(۳) ولایت ظاهری - عبودیت و بندگی در مسیر قرب الهی

(۴) ولایت معنوی - شایستگی خود پیامبر و عنایت الهی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. برترین و بالاترین مقام پیامبر اکرم (ص)، ولایت معنوی است که ایشان از طریق شایستگی خود و عنایت الهی به این مقام دست یافتند.

۲۶- ترجمه آیه شریفه «آیا مردم گمان کردند همین که بگویند: ایمان آوردیم، به حال خود رها می شوند»، بیانگر کدام مفهوم است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- ۱) خداوند، بندگانش را با مصیبت ها و سختی ها می آزماید تا مومنان راستین، بازشناخته گردند.
 - ۲) بلا و سختی برای دوستان و بندگان خاص خدا، لطفی است که به صورت مصیبت جلوه می نماید.
 - ۳) شرور، عاملی برای عبرت آموزی انسان است تا شاید پند گیرد و به راه راست هدایت شود.
 - ۴) وجود سختی ها و امتحانات، برای تکامل روحی، معنوی و علمی انسان سودمند است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آزمایش و گرفتار شدن مردم در سختی ها و رنج ها، به دلیل صدق ادعای آنها در باب ایمان می باشد.

۲۷- حدیث " دعوت کننده مردم باشید اما نه با زبان، بلکه با پارسایی، تلاش، نماز و نیکی که این رفتارها خود دعوت کننده هستند " به کدام مفهوم اشاره دارد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- ۱) موثرترین راه فراخوانی به خیر و نیکی دعوت غیر زبانی است.
 - ۲) موثرترین راه فراخوانی به خیر و نیکی دعوت عملی است.
 - ۳) دعوت به خیر و نیکی قبل از امر به معروف و نهی از منکر می باشد.
 - ۴) دعوت به خیر و نیکی در شخص موجب تعهد می شود.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. امام صادق موثرترین راه فراخوانی به خیر و نیکی را دعوت عملی می داند.

۲۸- اثبات زمان به عنوان بعد چهارم ماده از نتایج کدام یک از موارد زیر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- ۱) برهان نظم
 - ۲) حدوث و قدوم
 - ۳) حرکت جوهری
 - ۴) پیدایش شب و روز
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. اثبات زمان به عنوان بعد چهارم ماده اولین بار توسط ملاصدرا با نظریه حرکت جوهری مطرح گردید.

۲۹- منظور از برهان نظم در نظام آفرینش چیست؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- ۱) رد نظریه خلقت و آفرینش ناگهانی
- ۲) گشایش راه روشنی به سوی اثبات وجود خداوند
- ۳) اثبات عالم برزخ
- ۴) پذیرش بی چون و چرای نظام هستی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بُرهان نَظْم یا برهان غایت‌شناختی یا اِتْقَان صُنْع یکی از رایج‌ترین، کهن‌ترین و آشناترین برهان‌های اثبات وجود خدا است، و در کنار برهان‌های علیت و وجودی، چارچوب کلی براهین دیگر را می‌سازد.

۳۰- هدایت ویژه الهی در مورد انسان، به دلیل کدام یک از خصوصیات زیر می‌باشد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) روح فطرت (۲) روح و عقل (۳) عقل و اختیار (۴) فطرت و غریزه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. از ویژگی‌های انسان، توانایی، تفکر و تعقل و قدرت اختیار و انتخاب اوست.

۳۱- کدام عبارت، تمرین دوری از گناه تقویت روح ایمان و توجه به خداست؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) حج (۲) وحدت (۳) روزه (۴) نماز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. به تعبیر اسلام نماز تمرین دوری از گناه تقویت روح ایمان و توجه به خداست.

۳۲- از آیه شریفه «وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا» کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) هرکس به اندازه کوشش خود حق دارد از منافع مادی زندگی بهره‌مند گردد.
 - (۲) هنگامی که به آخرت توجه می‌کنید، نباید به گونه‌ای باشید که از دنیا رویگردان شوید.
 - (۳) همه مردم در برابر قانون و اجرای آن برابرند و هیچ تفاوتی میان طبقات اجتماعی نیست.
 - (۴) وظیفه حاکم اسلامی این است که در تمامی ارکان حکومت اسلامی برپایه عدالت عمل نماید.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. آیه ۷۷ سوره قصص: (وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَ أَحْسَنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ: و با آنچه خدایت داده سرای آخرت را بجوی و سهم خود را از دنیا فراموش مکن، و همچنانکه خدا به تو نیکی کرده نیکی کن و در زمین فساد مجوی که خدا فسادگران را دوست نمی‌دارد (القصص: ۷۷).

۳۳- آیه شریفه (قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا...) ، خطاب به چه کسانی و در کدام عالم است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) دوزخیان - قیامت (۲) دوزخیان - برزخ (۳) بهشتیان - قیامت (۴) بهشتیان - برزخ

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. با توجه به ترجمه آیه (سوره نسا آیه ۹۷): آیا زمین خداوند وسیع نبود تا در آن (از محیط کفر به محیط اسلام) مهاجرت کنید؟! پس آنان جایگاهشان جهنم است و آن بد جای بازگشتی است. گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۳۴- عصمت پیامبران ناشی از کدام مورد است و اگر پیامبری در دریافت و ابلاغ وحی معصوم نباشد، چه اتفاقی می‌افتد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

۱) مرتبه‌ای از ایمان و تقوا را دارند که هیچ‌گاه به سوی گناه نمی‌روند - امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

۲) مرتبه‌ای از ایمان و تقوا را دارند که هیچ‌گاه به سوی گناه نمی‌روند - اعتماد مردم به دین از دست می‌رود.

۳) وجود پیامبران به گونه‌ای است که با مانع بیرونی به سمت گناه نمی‌روند - امکان هدایت از مردم سلب می‌شود.

۴) وجود پیامبران به گونه‌ای است که با مانع بیرونی به سمت گناه نمی‌روند - اعتماد مردم به دین از دست می‌رود.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پیامبران با وجود مقام و منزلتی که دارند انسان‌اند و کارهای خود را با اختیار انجام می‌دهند و با بهره‌مندی از الطاف الهی چنان مرتبه‌ای از ایمان و تقوا را دارند که هیچ‌گاه به سوی گناه نمی‌روند و از چنان ینش عمیقی برخوردارند که به خطا و اشتباه گرفتار نمی‌شوند. اگر پیامبری در دریافت و ابلاغ وحی و تعلیم و تبیین دین و اجرای فرامین الهی معصوم نباشد، دین به درستی به مردم نرسیده و امکان هدایت سلب می‌شود.

۳۵- با توجه به آیه شریفه ی «وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» صفت "غنی" ناظر بر کدام مطلب است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

۱) نیازمندی موجودات زنده به خداوند، فقط به مرحله به وجود آمدن و پدیدار شدن اختصاص دارد.

۲) هرچه انسان در کسب کمالات پیش رود، نسبت به دیگران غنی تر و نسبت به خداوند تغییر نمی‌کند.

۳) انسان‌ها هر قدر که به معنای حقیقی کامل تر شوند فقر و نیازمندی خود را به خداوند درک می‌کنند.

۴) چون وجود مخلوقات وابسته به خدا است. اگر اراده کند، می‌تواند ما را ببرد و مخلوقات دیگری را به جای ما بیاورد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در درس اول دینی پیش دانشگاهی در ذیل واژه غنی این مطلب آمده است که نسبت غنی و فقیر بین خداوند و مخلوقات هیچ‌گاه تغییر نمی‌کند.

۳۶- با توجه به اینکه هرچه از خدا صادر شود، خیر است، چرا خداوند مانع شر در عالم نشد تا جهانی که خیر محض است، محقق شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

۱) زیرا شر، ناشی از جزئی نگری است.

۲) زیرا شر، ناشی از جهل انسان است.

۳) چون شر، لازمه جهان مادی است.

۴) چون شر، ناشی از آزادی انسان است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از آنجایی که شر ناشی از جهل انسان است، تا انسان نسبت به خویش و خداوند خویش آگاه نشود، همواره شر ادامه دارد.

۳۷- پیام آیات شریفه ی " قل هو الله احد" و "الحمد لله" به ترتیب بیانگر کدام بعد از ابعاد توحید است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) ذاتی، عبادی (۲) افعالی، صفاتی (۳) ذاتی، صفاتی (۴) افعالی، عبادی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. آیه شریفه « قل هو الله احد » دلالت بر توحید ذاتی دارد. و آیه شریفه « الحمد لله » دلالت بر توحید عبادی دارد. زیرا در این آیه، حمد را که از مصداق های عبادت است، منحصر برای خداوند قرار داده است.

۳۸- چرا جامعه اسلامی نیازمند حکومت و ولایت است و رهبری جزو احکام بسیار مهم شمرده شده است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) شیوه رسیدن به احکام الهی، توسط علمای دین مشخص شده و برای نشر آن، به حکومت نیاز است.
 - (۲) با وجود تنظیم روابط اجتماعی و اقتصادی توسط مردم، رهبری باید معنویات را سرپرستی نماید.
 - (۳) صرف نظر از حیات فردی مسلمانان، حکومت باید بر بعد اجتماعی آنان تأثیرگذار باشد.
 - (۴) برنامه هدایت انسان، باید جامع و دربرگیرنده حیات فردی و اجتماعی انسان باشد.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. اسلام دینی کامل و در بردارنده هدایت انسان در همه ابعاد فردی و اجتماعی است. بنابراین برنامه هدایت انسان نیز باید در برگیرنده حیات فردی و اجتماعی باشد.

۳۹- مطابق کدام مورد، وجود پیامبر گرامی اسلام (ص) واسطه همه خیرات و برکات مادی و معنوی به انسان هاست؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) مرجعیت دینی (۲) سیره و سنت پیامبر (۳) تمسک به قرآن (۴) احادیث نبوی و علوی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۴۰- از حدیث امام صادق (ص) که فرمودند: " الله همان است که همه مخلوقات هنگام نیازها، سختیها و ناامیدی از هر چیز او پناه می آورند" کدام موضوع مفهوم می گردد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) فطری بودن خداشناسی (۲) گرایش درونی انسان (۳) فطری بودن خداپرستی (۴) گرایش فطری انسان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. از آیات و روایات نیک بر می آید که خداشناسی، فطری است. بدین معنا که ما پیش تر معرفتی نسبت به داوند داشته ایم، ولی آن را فراموش کرده ایم. پیامبران ما را به تامل در آفاق و انفس خواندند، تا به شناخت فطری آگاهی پیدا کنیم. یعنی انبیا نگفتند که ای مردم بدانید که خدا وجود دارد، بلکه گفتند: «ای مردم، بدانید که می دانید خدا وجود دارد.» قرآن نیز می فرماید: «فذكر انما انت مذكر غاشیه/۲۱ به تعبیر امام علی علیه السلام لیستادوهم میثاق فطریه. همچنین هنگامی که از امیرالمؤمنین علی علیه السلام پرسیدند که آیا پروردگارت را هنگام پرستش دیده ای، فرمود: ما کنت اعبد رباً لم اره. وقتی پرسیدند چگونه دیده ای، فرمود: لا تدرکه العیون فی مشاهدۃ الابصار ولکن راته القلوب بحقائق الایمان.

۴۱- اراده تشریعی الهی، به کدام معناست؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- ۱) اگر خداوند امری را اراده کند، بالضروره تحقق می‌یابد.
 - ۲) از رابطه خاص خدا با برخی افعال اختیاری انسان سرچشمه می‌گیرد.
 - ۳) رابطه خاص خدا با انسان‌هاست که امکان تخلف اراده از مراد وجود ندارد.
 - ۴) اعمال قدرت و حاکمیت خداوند است که از رابطه خدا با مخلوقات سرچشمه می‌گیرد.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مقصود از اراده تشریعی این است که خداوند متعال از لحاظ تشریع و جعل قانون چیزی را اراده نموده است؛ یعنی چیزهایی را که می‌خواسته مردم انجام دهند تا به کمال و سعادت برسند. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «ما یریدُ الله لیجعلَ علیکم من حرج و لکن یریدُ لیطهرکم و لیتِمَّ نعمتُه علیکم»؛ «خدا نمی‌خواهد شما در رنج افتید، بلکه می‌خواهد که شما را پاکیزه سازد و نعمتش را بر شما تمام کند». در اراده تشریعی مراد حق تعالی در نظام تشریع و قانون‌گذاری تحقق پیدا کرده و طبق مراد و خواسته‌اش دستور نموده است.

۴۲- از آیه شریفه «و ما ارسلنا من رسول الا بلسان قومه لیبین لهم...»، کدام پیام دریافت می‌شود؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- ۱) وحدت پیامبران الهی، معلول رشد تدریجی سطح فکر جوامع و افراد بوده است.
 - ۲) تعدد پیامبران الهی، معلول رشد تدریجی سطح فکر جوامع و افراد بوده است.
 - ۳) تعدد پیامبران الهی، معلول لزوم استمرار در دعوت و تدریج پیوسته آن بوده است.
 - ۴) وحدت پیامبران الهی، معلول لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته آن بوده است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ و ۳ - علل آمدن پیامبران متعدد: ۱) لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته ی آن ۲) رشد تدریجی سطح فکر جوامع واقوام ۳) از بین رفتن یا تحریف تعلیمات پیامبر پیشین.

۴۳- سخن حکیمانه، مولای متقیان، "فی حلالها حساب و فی حرامها عقاب" بیانگر کدام موضوع است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- ۱) در قیامت، خدا از همه، اعمال آدمی سوال می‌کند.
 - ۲) در برزخ، فرشتگان از اعمال آدمی سوال می‌کند.
 - ۳) حسابرسی خدا به صورتی است که حجت بر بندگان به پایان می‌رسد.
 - ۴) در قیامت، اعمال زشت ابتدا مورد بازخواست واقع می‌شوند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در این مسیر نه تنها درآمد حرام انسان کیفر و مجازات دارد بلکه حتی درآمد حلال او نیز مورد حساب و کتاب قرار می‌گیرد و در واقع در قیامت، خدا از همه، اعمال آدمی سوال می‌کند زیرا صرف این که در آمدی حلال باشد موجب سلب مسئولیت از انسان نمی‌گردد بلکه ادای حقوق الهی از این مال حلال مانند خمس و زکات و انفاق در راه خدا و تامین مخارج لازم خانواده و امثال آن نیز مورد پرسش قرار می‌گیرد.

۴۴- تنها چه کسی می‌تواند فرد شایسته مقام امامت را معرفی کند و آیه ولایت، در شأن کدام معصوم است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- ۱) حضرت محمد (ص) - حضرت علی (ع)
- ۲) خداوند متعال - حضرت محمد (ص)
- ۳) خداوند متعال - حضرت علی (ع)
- ۴) حضرت محمد (ص) - حضرت محمد (ص)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. تنها کسی که می تواند مقام امامت را تعیین کند، خداوند متعال است و آیه ولایت در شأن حضرت علی (ع) است.

۴۵- به کدام علت، خداوند آخرین حجت خود را در هنگام تولد از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکل جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) عدم آمادگی مردم برای تحقق وعده های الهی در مورد حکومت
- (۲) عدم شایستگی مردم برای درک حضور و بهره مندی از ایشان
- (۳) رواج گناه و ظلم و بی عدالتی در جامعه توسط حکومت ها
- (۴) قدرناشناسی و ناسپاسی مردم و در خطر بودن جان آن حضرت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. به سبب این قدر نشناسی و ناسپاسی و درخطر بودن جان آن حضرت خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظر ها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد. ادامه یافتن این غیبت نیز بر اثر باقی ماندن همان شرایط و عدم آمادگی مردم برای ظهور میباشد.

۴۶- با توجه به اینکه هزاران پیامبر که به راستگویی شهرت داشتند، به آدمی خبر داده اند که روز عظیم و واقعه ای نکان دهنده و دنیایی دیگر در پیش است. عبارت «آیا انسان نباید احتیاط کند؟»، به کدام برهان معاد اشاره دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) حکمت
- (۲) معقولیت
- (۳) عدالت
- (۴) فطرت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شرط عقل حکم می کند احتمالات را جدی بگیریم. اگر لیوان آبی مقابلمان باشد و چند نفر که به راستگویی شهرت دارند بگویند لیوان حاوی سم است، شرط عقل حکم می کند آن را جدی بگیریم.

۴۷- از آیه شریفه «ام نجعل الذین آمنوا و عملوا الصالحات کالمفسدین فی الارض ام نجعل المتقین کالفجار» به کدام موضوع پی می بریم؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) ضرورت معاد در پرتو عدل الهی
- (۲) امکان معاد در پرتو حکمت الهی
- (۳) ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی
- (۴) امکان معاد در پرتو عدل الهی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ترجمه آیه: آیا [مگر] کسانی را که گرویده و کارهای شایسته کرده اند چون مفسدان در زمین می گردانیم یا پرهیزگاران را چون پلیدکاران قرار می دهیم؟ با توجه به ترجمه به مفهوم ضرورت معاد در پرتو عدل الهی پی می بریم.

۴۸- ریشه بحران‌های فراروی انسان ناشی از کدام امر است و قرآن کریم زندگی تنگ و سخت را معلول کدام مورد می‌داند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) خود شناسی - روگردانی از خدا (۲) خدا ناشناسی - روگردانی از خدا

(۳) خود ناشناسی - غفلت از فطرت (۴) خدا ناشناسی - غفلت از فطرت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر انسان حقیقت واقعی خود و هدف خلقت را بداند گرفتار بحران‌های متعددی که بشر امروزی گرفتار آن شده است نمی‌شود چون به بحران‌های فراروی آدمی نظیر بحران‌های معرفتی، اخلاقی، روانی، معنوی و الحاد گرایی توجه می‌کنیم در می‌یابیم که همه آنها از خود ناشناسی یا عدم شناخت انسان ناشی شده‌اند و طبق آیه ۲۰ سوره طه "و من اعرض عن ذکرى فان له معیسه ضنکا" و هرکس از یاد من دل بگرداند در حقیقت زندگی تنگ خواهد داشت.

۴۹- عبارت «خداوند سمیع و بصیر است» بیانگر کدام صفت خداوند است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) حیات الهی که از صفات ذات است. (۲) علم الهی که از صفات ذات است.

(۳) حیات الهی که از صفات فعل است. (۴) علم الهی که از صفات فعل است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اوصاف خداوند چنانکه می‌دانیم عین ذات او است و در نتیجه عین یکدیگر است، و به تعبیر روشن تر خداوند ذاتی است که تمام‌اش علم، و تمام‌اش قدرت، و تمام‌اش ازلت و ابدیت است. یعنی در آنجا کمال مطلق بی‌نهایتی است که همه این معانی در آنجا جمع است. به همین ترتیب گاه یکی از صفات او شاخه‌های بسیار فراوانی دارد که این شاخه‌ها نیز از زاویه دید ما است از جمله «سمیع» و «بصیر» بودن خدا است که دو وصف از اوصاف مشهور الهی است که در قرآن مجید ده‌ها بار روی آن تکیه شده است. «سمیع» اشاره به علم خداوند به مسموعات یعنی سخنان و گفتارها است، و «بصیر» اشاره به علم او به مبصرات یعنی صحنه‌ها، اشخاص و اعمال و خلاصه دیدنی‌ها است.

۵۰- اسماء الهی «رب» و «احد»، به ترتیب مبین کدام یک از مراتب توحید هستند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) ذاتی - ذاتی (۲) افعالی - ذاتی (۳) ذاتی - افعالی (۴) افعالی - افعالی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بنابر توحید افعالی او همچنانکه در ذات خود شریک ندارد، در فاعلیت نیز که شامل خالقیت، ربوبیت، مالکیت و حاکمیت تکوینی است، شریک ندارد. توحید ذاتی نخستین مرتبه از مراتب توحید است و به معنی اعتقاد به احدیت و یگانگی ذات خدا را گویند. ذات خداوند تعدد و دوگانگی بر نمی‌تابد و مثل و مانندی ندارد.

۵۱- چرا خداوند، یک کتاب را معجزه پیامبر اسلام (ص) قرار داده است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) ابعاد جدیدی از معارف در کتاب‌های آسمانی قبلی وجود نداشت.

(۲) اعجاز و ناتوانی مردم از تکرار معجزه، فقط در یک کتاب متجلی می‌شود.

(۳) سند حقانیت و نبوت یک پیامبر، فقط به صورت یک کتاب می‌تواند عرضه شود.

(۴) اگر از نوع کتاب نبود، نمی‌توانست شاهی حاضر و دایمی بر نبوت ایشان باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. علت اینکه قرآن به عنوان سند زنده حقانیت پیامبر اسلام (ص) و معجزه بزرگ او از میان تمام معجزاتش برگزیده شده این است که قرآن معجزه‌ای است گویا، جاودانی، جهانی و روحانی.

۵۲- ملاک احتیاج معلول به علت، کدام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) تغییر پذیری معلول (۲) وابستگی به غیر (۳) فقر وجودی علت (۴) فقر وجودی معلول

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. معلول وجود ندارد، الا اینکه علت وجود داشته باشد.

۵۳- اگر ممکن الوجود، بیواسطه یا با واسطه معلول علتی باشد که خود معلول آن موجود ممکن است، این احتمال چه حکمی دارد و مستلزم چه امری است (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) باطل است، تسلسل (۲) باطل نیست، دور (۳) باطل است، دور (۴) باطل نیست، تسلسل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. برهان وجوب و امکان: ما می‌دانیم که وجود داریم و وجود داشتن ما حقیقت است و مثل ما انسانها موجودات دیگری مثل حیوانات و گیاهان و... نیز وجود دارند که همه این موجودات یا واجب الوجودند و یا ممکن الوجود و فرض سومی وجود ندارد. اگر آن موجود در وجود داشتن خود وابسته به غیر خود باشد ممکن الوجود است و اگر وجودش مستقل باشد و وابسته به موجود دیگری نباشد واجب الوجود است که در صورت دوم وجود واجب الوجود (خدا) ثابت می‌شود. صورت دوم یعنی مستقل بودن وجود بیان‌کننده واجب الوجود است اما در صورت اول یعنی اگر موجود مفروض ممکن الوجود باشد بنابر اصل علیت نیازمند علت خواهد بود و با توجه به امتناع تسلسل و امتناع دور آن ممکن الوجود با واسطه یا بی واسطه معلول علتی است که آن علت (واجب الوجود) معلول شی دیگری نیست در نتیجه باز هم وجود واجب الوجود اثبات می‌شود.

۵۴- آیات شریفه ی «إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِلْمُؤْمِنِينَ» و «لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا» به ترتیب بر کدام یک از تقریرهای برهان نظم دلالت می‌کند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) بداهت عقلی از ناظمی مدبر، از موارد جزئی نظم، به ناظم حکیم پی می‌بریم

- (۲) هماهنگی در کل عالم، از موارد جزئی نظم، به ناظم حکیم پی می‌بریم

- (۳) بداهت عقلی از ناظمی مدبر، بر هدفمندی موجودات منظم تأکید دارد

- (۴) هماهنگی در کل عالم، بر هدفمندی موجودات منظم تأکید دارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. هرچیزی در این جهان بیانگر وجود خالق و آیه ای از آیات الهی است و آیه دوم که از روش برهان خلف به اثبات وجود و یگانگی خداوند می‌پردازد و بر برهان هماهنگی از تقریرهای برهان نظم دلالت دارد و اینکه (درختان در تابستان همواره میوه‌های گوارا می‌دهند) برای برهان هدفمندی.

۵۵- شیطان سوگند یاد کرده است آدم را فریب دهد، کار او چگونه است و خطاب به دوزخیان چه می گوید؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) آراستن و زیبا نشان دادن دنیا - من اختیاری بر شما نداشتم، پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت کنید.

(۲) دادن وعده‌های دروغین به پیروان خود - مرا بر شما هیچ تسلطی نبود، جز اینکه شما را دعوت کردم و اجابت نمودید.

(۳) دادن وعده‌های دروغین به پیروان خود - من اختیاری بر شما نداشتم، پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت کنید.

(۴) آراستن و زیبا نشان دادن دنیا - مرا بر شما هیچ تسلطی نبود، جز اینکه شما را دعوت کردم و اجابت نمودید.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. شیطان از طریق دادن وعده‌های دروغین به انسان‌ها آنها را گمراه می‌کند و در جواب دوزخیان که شیطان عامل گمراهی خود می‌دانند می‌گوید: من اختیاری بر شما نداشتم، پس مرا ملامت نکنید و خود را ملامت کنید.

۵۶- قرآن به پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌فرماید: «پس تذکر ده که تو تنها تذکر دهنده ای». از این مورد چه مفهومی دریافت می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) هر کس در فطرت خویش، به خداوند شناخت و معرفت دارد.

(۲) انبیا الهی آمده‌اند تا به انسان بگویند: «خدا وجود دارد».

(۳) خدا جویی و خدا پرستی، از گرایش درونی انسان به خدا حکایت می‌کند.

(۴) تمام کسانی که در آسمان‌ها و زمین هستند، از خداوند اطاعت می‌کنند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. خدا جویی و خدا پرستی، از گرایش درونی انسان به خدا حکایت می‌کند؛ پس وظیفه پیامبر (ص) بشارت دادن است.

۵۷- عبارت‌های «خداوند به هر موجودی، به اندازه شایستگی و قابلیت او نعمت داده است» و «جهان بر عدالت استوار شده»، به ترتیب کدام معنای عدل اشاره دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) تکوینی - تشریعی (۲) تشریعی - تشریعی (۳) تکوینی - تکوینی (۴) تشریعی - تکوینی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. اقسام عدل الهی

۱. عدل تکوینی (وجودی): خداوند به هر موجودی به اندازه شایستگی‌های او از مواهب و نعمت‌هایش عطا می‌کند و هیچ استعداد و قابلیت را، در این حوزه، بی‌پاسخ و مهمل نمی‌گذارد. به دیگر سخن، خداوند متعال به هر یک از مخلوقات خویش، به اندازه ظرفیت وجودی آن، افاضه می‌کند و آن‌ها را به قدر قابلیت و استعدادشان از کمالات بهره‌مند می‌سازد.

۲. عدل تشریعی (وضع‌ی): خداوند از یک سو، در وضع تکالیف و جعل قوانینی که سعادت و کمال انسان در گرو آن است، فروگذار نمی‌کند و از سوی دیگر، هیچ انسانی را به عملی که بیش از استطاعت اوست، مکلف نمی‌سازد. بنابراین، شریعت الهی به هر دو معنای یاد شده، عادلانه است.

۵۸- "مرگ جامعه" در اثر کدام عامل (عوامل) پدید می‌آید؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) عدم اطاعت از حاکم دینی (۲) ترک جهاد و راحت طلبی

(۳) ظلم و ستم و گناه و نافرمانی از خدا (۴) بی‌توجهی به امور اخروی و دنیوی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. قرآن برای جامعه، همانند فرد، مرگ قائل است و مرگ جامعه بر اثر ظلم و ستم و گناه و نافرمانی خدا پیش می‌آید. قرآن در این باره در سوره اعراف آیه ۳۷ می‌فرماید: برای هر امتی اجلی است

که چون فرا رسد نه ساعتی آن را پس اندازند و نه پیش و پروردگارت هرگز بر آن نبوده که شهرهایی را که مردمش صالح اند، به ستم هلاک کند.

۵۹- خداوند، چگونه انسان‌ها را به صورت ویژه هدایت نموده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) با خلقت متفاوت و ایجاد حس رقابت در میان انسان‌ها (۲) متناسب با دو ویژگی تعقل و اختیار با فرستادن دین

(۳) خلقت اقوام مختلف با شعبات و گوناگون و نژاد متفاوت (۴) پیامبرانی را فرستاد تا مردم را به ادیان مختلف دعوت کنند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.. خداوند دو ویژگی تعقل و اختیار انسان را با فرستادن دین راهنمایی و هدایت کرده است.

۶۰- با توجه به آیه ی شریفه (لقد ارسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب المیزان....) مسلمانان وظیفه دارند جامعه را براساس کدام مورد بنا کنند و برترین مقام رسول خدا کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) کتاب خدا - ولایت ظاهری (۲) کتاب خدا - ولایت معنوی

(۳) قسط - ولایت ظاهری (۴) قسط - ولایت معنوی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در درس چهارم کتاب دین و زندگی ۳ (گستره رسالت پیامبر ص) به این مورد اشاره شده است که مسلمانان وظیفه دارند جامعه را براساس قسط بنا کنند و برترین مقام رسول خدا ولایت معنوی می‌باشد.

۶۱- قرآن کریم غایت آفرینش آدمی را چه می‌داند و تجلی آن کدام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) وصول به مقام عبودیت - توحید

(۲) وصول به مقام عبودیت - نماز

(۳) ایمان به کمال مطلوب - نماز

(۴) ایمان به کمال مطلوب - توحید

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. «وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» (الذاریات - ۵۶) ترجمه: و من جن و انس را نیافریدم مگر برای این که عبادتم کنند. در نگاه ساده به این آیه و واژه و مفهوم «عبادت»، همان سؤال پیش می‌آید: برای چه؟ مگر خدا به عبادت ما نیاز داشت که ما را آفرید تا عبادتش کنیم؟ اما اگر معنای «عبادت» را درست و بیشتر درک کنیم، این سؤال پاسخ داده می‌شود. بیان می‌شود که حق تعالی نور است. نور یعنی هستی. پس از او «نور» ساطع می‌شود. یعنی هستی بخش است. اما مخلوقی که هستی‌اش را از دیگری گرفته است، کامل نیست و عشق بی‌حدی به مبدأ خود، یعنی همان «کمال محض» دارد. لذا باید اندیشه کند، خود را بشناسد، هدف را بشناسد و به سوی هدف حرکت کند. هدف انسان هر چه که باشد، به سوی آن می‌رود. اگر این هدف ناقص و فانی باشد، انسان نیز به کمال نرسیده و به هلاکت می‌افتد، اما اگر هدف کامل و باقی باشد، این انسان همیشه به سوی کمال رفته و حیات و بقا می‌یابد.

۶۲- پیامبر گرامی اسلام (ص)، حکومتش را بر کدام پایه بنا کرد و ملاک برتری و کرامت انسان را در چه امری می‌دانست؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) انقلاب - تقوا (۲) انقلاب - جهاد (۳) مساوات - تقوا (۴) مساوات - جهاد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. بانفی افکار، آئین‌ها و ارزش‌های ظالمانه‌ی جاهلی، قومی و قبیله‌ای، خونی و نژادی، مالی و طبقاتی، شرک و بت پرستی اساس نظم عادلانه نو و انقلابی را پی ریخت و عدالت، مساوات، برابری و اخوت را سرلوحه‌ی رسالت خویش قرار داد. پس پایه اصلی حکومت پیامبر (ص)، مساوات بوده است، از طرفی دیگر، خداوند، معیار کرامت و شرافت انسان را نزد خود تقوا قرار داده و فرموده است: ان اکرمکم عندالله اتقیاکم؛ بزرگوارترین شما در نزد خدا با تقواترین شماست.

۶۳- کدام آیه شریفه، ما را متوجه حقیقت زیر میکند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«انسان‌ها در هنگام مواجهه با حوادث بسیار سخت، با همه وجود، به سوی خدای خویش متوجه می‌شوند و از او کمک می‌خواهند.»

- (۱) «یا ایها الناس انتم الفقراء الى الله و الله هو الغنی»
- (۲) «فاذا رکبوا فی الفلک دعوا الله مخلصین له الدین»
- (۳) «افحسبتم انما خلقناکم عبثا و انکم الینا لایرجعون»
- (۴) «و فی الارض آیات للموقنین و فی انفسکم افلا تبصرون»

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آیه گزینه یک اشاره به این مطلب دارد که ما انسان‌ها فقیریم و خداوند غنی می‌باشد؛ پس انسان‌ها در هنگام مواجهه با حوادث بسیار سخت، به سوی خداوند غنی می‌آیند و از او کمک می‌خواهند.

۶۴- حدیث شریف منزلت در شان چه کسی بود و منزلت‌ها روون نزد موسی کدام مورد است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) حضرت علی - مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم

(۲) حضرت محمد - مشاور، پشتیبان و شریک در امر هدایت مردم

(۳) حضرت علی - برادر، وصی و جانشین من در میان مردم

(۴) حضرت محمد - برادر، وصی و جانشین من در میان مردم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پیام حدیث منزلت ۱ - شان و منزلت حضرت علی ۲ - ختم نبوت

۶۵- آیه شریفه ی (وجحدوا بها و استیقنتها انفسهم ظلما و علوا)؛ (با آنکه دل‌هایشان بدان یقین داشت، از روی ظلم و تکبر آن را انکار کردند)، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) علم بدون ایمان (۲) ایمان بدون علم (۳) عمل بدون ایمان (۴) ایمان بدون عمل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. قرآن کریم به مواردی اشاره می‌کند که کسانی علم داشته‌اند اما ایمان نداشته‌اند. در مورد فرعونیان می‌فرماید: وَ جَحَدُوا بِهَا وَ اسْتَيْقَنَتْهَا أَنْفُسُهُمْ ظُلْمًا وَ عُلُوًّا؛ و با آن که دل‌هایشان بدان یقین داشت، از روی ظلم و تکبر آن را انکار کردند. آنان کاملاً می‌دانستند که خدا وجود دارد و حضرت موسی (علیه السلام) نیز پیامبر آن خدا است، ولی به لحاظ روحیه برتری جویی و ستم‌کاری که داشتند این مسأله را انکار می‌کردند.

۶۶- امامان معصوم چگونه تلاش می‌کردند تا از تحریف اسلام جلوگیری کنند و مردم را از ظلمت به روشنایی برسانند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) سکوت در برابر خلفا و اقدام برای جمع آوری قران و رفته تحریف آن
 - (۲) قیام برای انجام مسئولیت‌های مربوط به مرجعیت دینی و ولایت ظاهری
 - (۳) اقدام برای حفظ سخنان و سیره ی پیامبر اسلام به همراه تعلیم و تفسیر قرآن
 - (۴) معرفی خود به عنوان امام بر حق و تلاش برای جمع آوری شیعیان و ایجاد نهضت اسلامی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مسئولیت سه گانه امامت: ۱- اقدامات مربوط به مرجعیت دینی ۲- مجاهده ۳- راهنمایی مردم با ولایت معنوی

۶۷- کدام مورد، بیانگر وظیفه فقها در دوران غیبت امام زمان (عج الله تعالی فرجه الشریف) می‌باشد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) احکام و مسایل زمان پیامبر و امامان را به خوبی بداند و همانند آنان خود را آماده سازند
 - (۲) احکام، مسایل و رویدادهای جدید را که در زمان پیامبر و امامان اتفاق نیفتاده به دست آورند
 - (۳) وقت خود را صرف مطالعه دقیق منابع اسلامی نمایند تا در زمان ظهور بتوانند احکام لازم را صادر نمایند
 - (۴) در صورت ناتوانی حاکمان از حل مشکلات مردم بتوانند براساس قوانین اسلام حاکمان را راهنمایی کنند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در درس ۱۱ کتاب دین و زندگی ۳ (مرجعیت و ولایت فقیه) به این مورد اشاره شده است که یکی از وظایف فقها در دوران غیبت امام زمان (عج الله تعالی فرجه الشریف) احکام، مسایل و رویدادهای جدید را که در زمان پیامبر و امامان اتفاق نیفتاده به دست آورند.

۶۸- خداوند با در نظر گرفتن کدام یک از مراتب کمال، پیامبر (ص) را واسطه فیض و رحمت و برکت به مخلوقات و بندگان قرار داد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) ولایت ظاهری
- (۲) ولایت معنوی
- (۳) معجزه
- (۴) عصمت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ولایت معنوی، عنایت ویژه خداوند به بندگان خاص است که آنها می‌توانند بر دل و قلب مومنان تاثیر بگذارند و آنها را هدایت کنند و یا واسطه فیض و رحمت و برکت به مخلوقات و بندگان خدا می‌شوند و یا می‌توانند در طبیعت تصرف کرده و معجزات انجام دهند.

۶۹- ترجمه آیه شریفه «زندگی حقیقی همانا در سرای آخرت است. ای کاش می دانستید»، بیانگر کدام موضوع است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) غیرواقعی بودن زندگی دنیا و حقیقی بودن زندگی اخروی

(۲) جاودانگی زندگی اخروی همراه با معاد روحانی

(۳) جاودانگی زندگی اخروی همراه با معاد جسمانی

(۴) حیات اخروی تقریباً شبیه دنیاست، لکن دارای کمال است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. آیه مطرح شده در صورت سوال اشاره به جاودانگی زندگی اخروی همراه با معاد روحانی دارد.

۷۰- به ترتیب چه کسانی و برای انجام دادن چه عملی وقتی مرگشان فرا می رسد، آرزو می کنند که ای کاش به دنیا باز می گشتیم؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) همه انسان ها - توبه واقعی

(۲) کافران و تبهکاران - اعمال صالح

(۳) همه انسان ها - اعمال صالح

(۴) کافران و تبهکاران - توبه واقعی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هنگامی که مرگ کافران و گنهکاران فرا می رسد و دیگر از زندگی در دنیا نومید می شوند از گذشته خود پشیمان می گردند و اظهار ایمان و توبه از گناهانشان می کنند ولی هرگز چنین ایمان و توبه ای پذیرفته نخواهد شد.

۷۱- قرآن کریم در مورد کدام یک از شاهدان رستخیز می فرماید: «هر انسانی وارد محشر می گردد، در حالی که همراه او سوق دهنده و گواهی دهنده ای است»؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) اعضا و جوارح

(۲) پیامبران الهی

(۳) فرشتگان

(۴) پیامبر اسلام (ص)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فرشتگان؛ شاهد دیگر فرشتگان هستند که در دنیا ناظر اعمال مردم هستند و در قیامت با آنان وارد دادگاه الهی می شوند. یکی از فرشتگان، گنهکار را به سوی دادگاه می آورد و دیگری گواه بر اعمال او است. قرآن در این باره در آیه ۲۱ سوره ق می فرماید: و جاءت کل نفس معها سائق و شهید؛ هر انسانی وارد محشر می گردد، در حالی که همراه او سوق دهنده و گواهی دهنده ای است.

۷۲- از ترجمه آیه شریفه «هر کس از یاد من (خدا) دل بگرداند، در حقیقت، زندگی ننگ خواهد داشت»، کدام مفهوم زیر دریافت می‌شود؟
(قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) دین پشتوانه مستحکمی برای غلبه بر اضطراب‌های روانی است.
 - (۲) انسان با یاد خداوند می‌تواند به سعادت دنیوی و اخروی نائل گردد.
 - (۳) ریشه بحران اخلاقی در انسان، غفلت از خدا و تعالیم پیامبران الهی است.
 - (۴) دین همواره پشتوانه مستحکمی برای اخلاق بوده و هست.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. غفلت از خداوند و تعالیم پیامبران الهی، باعث می‌شود انسان دچار بحران‌های اخلاقی و به تبع آن زندگی ننگی داشته باشد.

۷۳- «اشاره به پیدایش نخستین انسان» و «اشاره به هدف داری خلقت انسان و جهان»، به ترتیب بیانگر کدام استدلال برای اثبات معاد است؟
(دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) امکان - ضرورت
 - (۲) ضرورت - ضرورت
 - (۳) امکان - امکان
 - (۴) ضرورت - امکان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۷۴- اگر انسان چیزی را اجاره کرد از بین برود، چه حکمی دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) ولو این که در نگهداری آن کوتاهی نکرده، ضامن است.
 - (۲) در هر صورت، چون حق تصرف داشته، ضامن نیست.
 - (۳) در هر صورت، چون در دست او ضایع شده، ضامن است.
 - (۴) چنانچه در نگهداری آن کوتاهی نکرده، ضامن نیست.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۷۵- ترجمه آیه شریفه «هر کس به احکامی که خدا نازل کرده است، حکم نکند ستمگر است» کدام مرتبه از مراتب توحید است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) تکوین
 - (۲) حاکمیت
 - (۳) تشریع
 - (۴) ربوبیت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. قوانین و حکم، جزء تشریع می‌باشند.

۷۶- از دقت در آیه شریفه (حتی اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون، لعلى اعمل صالحا فيما تركت...) کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) در عالم برزخ فعالیت آگاهانه روح و جسم ادامه می‌یابد.

(۲) حیطة درك و آگاهی انسان بعد از مرگ بیشتر می‌شود.

(۳) اختیار از انسان سلب می‌شود و پرونده اعمال او بسته می‌شود.

(۴) فرشتگان حقیقت وجود انسان را که همان روح و جسم است توفی می‌کنند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. با کمی دقت در ترجمه آیات «هنگامی که مرگ هریک از آنان فرا رسد، می‌گوید: پروردگارا! مرا باز گردانید»، «شاید در آنچه از خود به جای گذاشته‌ام، کار نیکی انجام دهم. هرگز! این سخنی است که او به زبان می‌گوید و در پی آنان برزخی است تا روزی که برانگیخته شوند.» درمی‌یابیم که با مرگ انسان اختیار از وی سلب می‌شود و پرونده اعمال او بسته می‌شود.

۷۷- «ابتلای به بیماری در اثر عدم رعایت قوانین بهداشتی» و «خود را محاط در نتایج اعمال خویشتن یافتن»، به ترتیب منجر به تحقق کدام یک از انواع کیفر می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) طبیعی - اخروی (۲) عین عمل - اخروی (۳) عین عمل - محصول عمل (۴) طبیعی - محصول عمل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پاداش و اعمال اخروی ما ساخته اعمال ما می‌باشد.

۷۸- «شکستن نماز واجب در غیر ناچاری» و «برای حفظ مال و جلوگیری از ضرر مالی و بدنی»، به ترتیب چه حکمی دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) مکروه - اشکال دارد (۲) مکروه - مانعی ندارد (۳) حرام - اشکال دارد (۴) حرام - مانعی ندارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

شکستن نماز واجب برای مواقعی که لزومی ندارد و نمازگزار ناچار نمی‌باشد. حرام بوده ولی برای حفظ مال و جلوگیری از ضرر مالی و بدنی مانعی ندارد.

۷۹- کدام یک از صفات خداوند دو چهره تکوینی و تشریعی دارد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) مالکیت (۲) خالقیت (۳) ربوبیت (۴) ولایت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. توحید در ربوبیت دارای دو جلوه تدبیر تکوینی و تشریعی می‌باشد.

۸۰- حساس ترین و ارزشمند ترین دوره عمر انسان، کدام دوره است و به چه دلیل؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) نوجوانی و جوانی - دوره رشد و تقویت معرفت و آگاهی است.

(۲) بلوغ تا ازدواج - دوره رشد و تقویت معرفت و آگاهی است.

(۳) نوجوانی و جوانی - دوره تقویت عفاف و پاکدامنی می باشد.

(۴) بلوغ تا ازدواج - دوره تقویت عفاف و پاکدامنی می باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. همانطور که در درس چهاردهم دین و زندگی سال سوم (زمینه های پیوند) به این مورد اشاره شده است جواب درست گزینه ی ۴ می باشد.

۸۱- عبارت «لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم» بیانگر کدام مرتبه توحید است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) افعالی (۲) صفاتی (۳) ذاتی (۴) عبادی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. توحید افعالی این است که خدا را در کارهایی که انجام می دهد، نیازمند به کمک و یار و یاور ندانیم. به دیگر سخن: هر کس هر چه دارد از او و در حیطه قدرت و سلطنت و مالکیت حقیقی و تکوینی اوست. و قدرت و مالکیت دیگران در طول قدرت الهی و از فروع آن است، نه اینکه مزاحمتی با آن داشته باشد، چنان که مالکیت اعتباری «عبد» بر اموالی که کسب می کند در طول مالکیت اعتباری «مولی» است؛ پس چگونه ممکن است خدای متعال نیازمند به کمک کسانی باشد که تمام هستی و شئون وجود آنها از او و قائم به او است؟ عبارت «لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم» بیانگر توحید افعالی است.

۸۲- کدام صفت الهی، اقتضا می کند مرگ پایان زندگی انسان نباشد، زیرا انسان ظرفیت جاودانه زیستن را دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) حکمت الهی (۲) عدل الهی (۳) علم الهی (۴) اراده الهی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. متکلمان در علم کلام مطرح میکنند که حکمت الهی اقتضا میکند که خدا رسولانی را برای هدایت انسان ها ارسال فرماید خداوند انسان را برای هدفی آفریده است و این هدف چیزی جز تکامل معنوی و روحی او نیست و چون انسان به تنهایی نمی تواند به این هدف نائل گردد حکمت خدا اقتضا می کند که پیامبرانی مبعوث شود تا انسان در پرتو تعلیم و تربیت آنان به کمال واقعی خویش برسد. قرآن ارسال رسولان را با صفت حکمت الهی مرتبط دانسته اند. همچنین حکمت خدا اقتضا میکند که مرگ پایان زندگی انسان نباشد زیرا انسان ظرفیت جاودانه زیستن را دارد.

۸۳- از آیه ی شریفه ی "اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون" کدام مفهوم دریافت می گردد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) آدمی در فاصله ی برزخی، زنده و آگاه است، نه معدوم و خاموش.
 - (۲) کافران پس از آنکه دو مرگ و دو زندگی را مشاهده می کنند، اظهار یقین می کنند.
 - (۳) انسان مجموع نفس و بدن است و در برزخ، ادراکات کلی و روحی دارد.
 - (۴) رجوع به دنیا پس از حلول مرگ، ممکن نیست مگر در شرایط خاص.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. مفهوم آیه مورد نظر به موضوع عدم بازگشت به این دنیا پس از مرگ مگر در شرایط خاص اشاره دارد.

۸۴- با توجه به آیه شریفه «الله یتوفی الانفس حین موتها» کلمه «توفی» به کدام معناست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) پس از آفرینش بدن که در حد اعتدال است، خدا روحی در آن بدن می دمد.
 - (۲) فرشته مرگ، حقیقت انسان که روح و جسم است را به طور تمام دریافت می کند.
 - (۳) حقیقت انسان، همان روح است که قابض الارواح، به طور تمام آن را می ستاند.
 - (۴) انسان دارای دو ساحت روح و بدن است که هنگام مرگ، آنها ستانده می شوند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. توفی یعنی دریافت کامل و جامع از چیزی. در مورد مرگ، توفی یعنی: فرشته مرگ حقیقت انسان که روح است را به طور کامل و تمام دریافت می کند.

۸۵- "بی توجهی به عفاف و پاکدامنی" و "رشوه گیری" به ترتیب از کدام نوع گناهان است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) فردی، فردی و نیازمند توبه فردی
 - (۲) اجتماعی، فردی و نیازمند توبه اجتماعی
 - (۳) اجتماعی، اجتماعی و نیازمند توبه اجتماعی
 - (۴) فردی، اجتماعی و نیازمند توبه فردی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. گناهانی همچون "بی توجهی به عفاف و پاکدامنی" و "رشوه گیری" از جمله گناهان اجتماعی محسوب می شوند و نیازمند توبه اجتماعی می باشند.

۸۶- عبارت "لا حول و لا قوه الا بالله العلی العظیم" و "الحمد لله رب العالمین" به ترتیب بیانگر کدام بعد از توحید است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) افعالی - عبادی
 - (۲) ذاتی - ربوبی
 - (۳) افعالی - ربوبی
 - (۴) ذاتی - عبادی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. آیه "الحمد لله رب العالمین" بیانگر توحید نظری، توحید افعالی، توحید در ربوبیت است.

۸۷- عامل اصلی وحدت جامعه اسلامی، بر مبنای کدام مورد است و برای انجام این مسئولیت (وحدت)، ابتدا باید یکدیگر را به کدام امر دعوت کنیم؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) فالف بین قلوبکم - يدعون الى الخير

(۲) واعتصموا بحبل الله - يامرون بال معروف

(۳) فالف بین قلوبکم - يامرون بال معروف

(۴) واعتصموا بحبل الله - يدعون الى الخير

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با نگاهی به پیام آیات درس چهاردهم دین و زندگی سال دوم در می یابیم: قرآن کریم پس از سفارش به تقوا و وحدت، از دو وظیفه ی مهم اجتماعی سخن می گوید (۱- دعوت به نیکی ۲- امر به معروف و نهی از منکر) قرآن از مؤمنان می خواهد که یکدیگر را به خیر و نیکی دعوت کنند و مانع ترک واجبات و ارتکاب گناهان در جامعه شوند.

۸۸- بهترین گواهان قیامت چه کسانی هستند؟ چرا؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) فرشتگان الهی، معیار سنجش اعمال دیگر انسانها هستند.

(۲) پیامبران و امامان، ظاهر و باطن اعمال انسانها را در دنیا دیده اند.

(۳) فرشتگان الهی، ظاهر و باطن اعمال انسانها را در دنیا دیده اند.

(۴) پیامبران و امامان، معیار سنجش اعمال دیگر انسانها هستند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. در درس هشتم از دین و زندگی سال دوم (واقعه ی بزرگ) می خوانیم: بر اساس آیات و روایات، پیامبران و امامان شاهدان عدل الهی هستند؛ همان گونه که در دنیا ناظر و شاهد بر اعمال انسانها بوده اند. آنان همچنین معیار سنجش اعمال دیگر انسانها می باشند و چون ظاهر و باطن اعمال انسانها را در دنیا دیده اند و از هر خطایی مصون و محفوظ اند، بهترین گواهان قیامت اند.

۸۹- از ترجمه آیه شریفه «در حقیقت، خدا حال قومی را تغییر نمی دهد، مگر آنان خود حال خویش را تغییر دهند»، کدام مفهوم دریافت می شود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) تغییر و تحول در امور مربوط به جامعه، قوانین و سنت های عمومی می باشد که باید به آنها توجه کرد.

(۲) شرط برقراری عدالت در جامعه، منوط به مبارزه جدی و همه جانبه گروهی از افراد جامعه است.

(۳) بسیاری از درد و رنج هایی که از ستمگران به مردم می رسد، ناشی از سطح نگری آنان است.

(۴) جامعه ای که گرفتار بی عدالتی شده، برای برقراری عدالت، همراهی عموم افراد جامعه را لازم دارد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آیه «ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم» خداوند سرنوشت هیچ قومی و «ملتی» را تغییر نمی دهد مگر آنکه آنها خود تغییر دهند، که در دو مورد از قرآن با تفاوت مختصری آمده است، یک قانون کلی و عمومی را بیان می کند، قانونی سرنوشت ساز و حرکت آفرین و هشدار دهنده.

این قانون که یکی از پایه های اساسی جهان بینی و جامعه شناسی در اسلام است، به ما می گوید: مقدرات شما قبل از هر چیز و هر کسی در دست خود شما است و هرگونه تغییر و دگرگونی در خوشبختی و بدبختی اقوام در درجه اول به خود آنها بازگشت می کند و این یک سنت تغییر ناپذیر الهی است.

۹۰- قرآن کریم راه و روش اصلی کسب عزت و کرامت را چگونه معرفی می کند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) از تمایلات پست درونی پیروی نکردن (۲) بازگشت به سوی خدا و قبول فرمان های او

(۳) تحقیر کردن و کوچک نشمردن دیگران (۴) توانایی انسان در کنترل شهوت جنسی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. همه عزت از آن خداست و برای دیگری که در مقابل خدا باشد، سهمی قائل نیست. هر کس اطاعتش از خدا بیشتر باشد، کرامت و عزتش بیشتر است. خدا سرچشمه بزرگی ها و کرامت هاست کسی که خدا را درست بشناسد و به مراتبی از معرفت الهی برسد، به طور طبیعی همه امور غیرخدایی نزد او کوچک می شوند.

۹۱- قرآن کریم از قول حضرت ابراهیم (ع) می فرماید: « پروردگارا من یکی از فرزندانم را در دره ای بی کشت، نزد خانه محترم تو، سکونت دادم، تا » (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) خانه کعبه را آباد کند (۲) دین حق را به پا دارد

(۳) اطاعت خدا را کند (۴) نماز را به پا دارد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه به صورت کامل: پروردگارا من یکی از فرزندانم را در دره ای بی کشت، نزد خانه محترم تو، سکونت دادم، تا نماز را بر پا دارند؛ تو دل های گروهی از مردم را متوجه آنها ساز و از ثمرات به آنها روزی ده، شاید آنان شکر تو را بجای آورند.

۹۲- عالی ترین هدف تشکیل خانواده، کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) آرامش ناشی از انس و هم صحبتی بین همسران

(۲) کسب آمادگی پذیرش مسئولیت در خانواده

(۳) رشد اخلاقی و معنوی هر یک از اعضای خانواده

(۴) رشد و بالندگی فرزندان در همه ابعاد فرهنگی و دینی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. عالی ترین زمینه برای تشکیل خانواده، نیاز به فرصتی مناسب برای رشد معنوی، اخلاقی و اجتماعی زن و مرد و فرزندان است.

۹۳- قرآن کریم خدا را «حی لا یموت» می خواند، تعبیر «حی» بیانگر کدام مفهوم است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) اشتراک لفظی حیات برای خدا و مخلوقات

(۲) اشتراک معنوی حیات برای خدا و مخلوقات

(۳) اختصاص حیات بصورت یک صفت فعل، برای خداوند است.

(۴) انحصار وصف حیات برای ذات خداوند، ازلی و ابدی است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. در درس دهم از کتاب دینی سال دوم متوسطه اینگونه خواندیم که: حیات خداوند، بر خلاف حیات مخلوقاتش، حادث نیست، بلکه به تبعیت ازلیت ذاتی الهی، حیات او نیز، که عین ذاتش است، حیات قدیمی و ازلی است.

۹۴- "بگو من برای ادای رسالتم از شما پاداش نمی طلبم جز..." پیامبر گرامی اسلام (ص) از جانب خداوند چه چیزی را به عنوان مزد تلاش های طاقت فرسای خود از مردم طلب می کند؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) مودت همراه با اطاعت کردن از اهل بیت

(۲) ایمان همراه با اطاعت کردن از اهل بیت

(۳) مودت کردن همراه با محبت کرن به اهل بیت

(۴) ایمان همراه با محبت کرده به اهل بیت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

شأن نزول آیه مودّت:

ابن بابویه از حضرت رضا (علیه السلام) سبب نزول آیه را این چنین نقل می کند: چون رسول اکرم (صلی الله علیه و اله وسلم) در مدینه منوره مال و ثروتی نداشت، حال آن که در حوادث فراروی که احتیاج به مال داشت؛ انصار و اصحاب با خود گفتند خدای تعالی ما را به دست پیامبر خاتم (صلی الله علیه و اله وسلم) هدایت و رهبری فرموده است لذا نیکوست که برای رفع آن نیازها، برای او مالی جمع کنیم.

آن ها به حضور پیامبر (صلی الله علیه و آله وسلم) رفتند و عرضه داشتند: ای رسول خدا، تن و جان و مال ما فدای تو باد. می خواهیم قسمتی از اموال خود را حضورتان تقدیم بداریم و شما را مستغنی و بی نیاز کنیم. پروردگار آیه فوق را نازل نمود و فرمود: ای محمد به این مردم بگو من از شما مزد رسالت طلب نمی کنم مگر آنکه دوستی مرا در حق اهل بیت و ذریه ام منظور داشته و دوستدار و علاقمند به آل عصمت و طهارت باشید که این نیز به نفع شماست. زیرا وسیله هدایت یافتن شماست.

۹۵- در قرآن کریم، پس از توحید، بیشترین سخن درباره چه موضوعی است و عشق به خداوند در وجود ما چه چیزی را اثبات می نماید؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) نبوت - لزوم توجه به اطاعت از دوستان خدا

(۲) معاد - لزوم توجه به اطاعت از دوستان خدا

(۳) نبوت - ضرورت معاد بر اساس حکمت الهی

(۴) معاد - ضرورت معاد بر اساس حکمت الهی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در قرآن کریم، پس از توحید، بیشترین موضوعی که مورد بحث قرار گرفته است، معاد می باشد. و عشق به خداوند ایجاب می کند که از دوستان خداوند نیز پیروی کنیم که همان موضوع تولی است.

۹۶- ریشه بحران اخلاقی انسان مدرن، در کدام مورد است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) غفلت از ساحت غیر مادی انسان و فضایل فطری و عدم توجه به خدا و تعالیم پیامبران الهی
- (۲) غفلت از ارزش‌های اخلاقی و فضایل انسانی و فطری و عدم انگیزه عمل به دستورهای الهی
- (۳) عدم شناخت راه‌های زندگی سعادت‌مند و وجود اضطراب‌ها و فشارهای روانی و پوچ‌گرایی
- (۴) عدم شناخت راه‌های زندگی سعادت‌مند و غفلت از ارزش‌های اخلاقی و فضایل انسانی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بحرانهای انسان معاصر نظیر بحرانهای معرفتی، اخلاقی، روانی و معنوی تا حد زیادی از عدم شناخت انسان و بی توجهی به بعد روحانی و تاکید زیاد بر شناخت حسی نشأت می‌گیرد. در جهان معاصر، معیار و ملاک خوبی و بدی اخلاقی، لذت‌گرایی و سودگرایی مادی است. دعوت انسان به ارزش‌ها و فضایل والای انسانی و مبارزه با نفس اماره، بی معنا شده است و رذایل اخلاقی، بر اساس این ملاک‌ها، توجیه اخلاقی پیدا کرده اند. ریشه این بحران اخلاقی، غفلت از ساحت غیر مادی انسان و فضایل فطری او و عدم توجه به خدا و تعالیم پیامبران الهی می‌باشد. راه برون رفت از این بحران آن است که بار دیگر آدمی به خود رو کند و تنها بعد مادی را در نظر نگیرد، بلکه به بعد معنوی و غیر مادی خود و گنجینه‌های نهفته در آن نیز اهتمام جدی بورزد. زندگی را منحصر به این دنیا نداند و رشد و تکامل اخلاقی و معنوی خود را در عمل به تعالیم پیامبران الهی بداند. تنها تعالیم پیامبران الهی است که می‌توان مکارم و فضایل اخلاقی را به اوج خود برساند. چنانکه پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌فرماید: من بر انگیزته شدم تا مکارم اخلاق را به اوج خود برسانم.

۹۷- لباس نمازگزار نباید از حیوان حرام گوشت باشد. اگر موی آن، همراه نمازگزار باشد، نمازش چه حکمی دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) صحیح
- (۲) باطل
- (۳) مباح
- (۴) مکروه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اگر مویی از حیوان حرام گوشت، مانند: خرگوش، خوکچه هندی (همستر)، گربه، سگ و میمون - به لباس یا بدن نمازگزار چسبیده باشد، نماز باطل است.

۹۸- پیامبران الهی بعد از دعوت انسان به توحید و خداپرستی، مهم‌ترین مطالبی را که تعلیم نموده اند کدام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) از وجود عالمی پس از مرگ، به نام برزخ خبر می‌دادند.

(۲) با آوردن معجزه نبوت خویش را ثابت می‌کردند تا مردم را هدایت کنند.

(۳) با بیان مطالب اخلاقی و اجتماعی، جامعه را به سعادت رهنمون کنند.

(۴) وجود جهان پس از مرگ که بازگشت همگان، به آن عالم است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در درس هفتم از کتاب دین و زندگی سال دوم دبیرستان به این موضوع اشاره شده است.

۹۹- ریشه بت پرستی و شرک جدید آن است که برخی از انسان‌ها، در عین قبول داشتن خداوند..... (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) دین و دستورات آن را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند و تمایلات دنیایی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند.

(۲) در انتخاب نوع پوشش، نوع غذا، نوع تفریح و مشاهده فیلم‌ها از الگوهای غیر دینی استفاده می‌کنند.

(۳) آن چنان به امور دنیوی سرگرم شده‌اند که خدا را فراموش کرده و خداوند بر قلب آنها جایگاهی ندارد.

(۴) گرفتن ارباب‌هایی جز خداوند و روی آوردن به دنیا و آن را بعنوان وسیله محور زندگی قرار می‌دهند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. این مطلب برگرفته از درس سوم دینی پیش دانشگاهی (حقیقت بندگی) می‌باشد. برخی از انسان‌ها، در عین قبول داشتن خداوند آن چنان به امور دنیوی سرگرم شده‌اند که خدا را فراموش کرده و خداوند بر قلب آنها جایگاهی ندارد.

۱۰۰- سجود فرشتگان بر آدم، حاکی از کدام حقیقت است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) خداوند وقتی انسان را آفرید به فرشتگان فرمان داد بر انسان سجده کنند.

(۲) انسان موجودی دو ساحتی است و بر فرشته برتری دارد.

(۳) انسان به لحاظ ظرفیت بی‌کرانش، بر فرشتگان برتری دارد.

(۴) خداوند سراسر گیتی را کارگزاران آدمیان و مسخر او گردانید.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. سجود فرشتگان بر آدم حاکی از برتری انسان بر فرشتگان می‌باشد. زیرا انسان موجودی دو ساحتی است که یکی مادی که همان بدن است و ساحت دیگر آن فرا مادی که نفس و دارای مراتب است.

۱۰۱- با توجه به آیه شریفه (وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا...) ، مهم‌ترین هدف انبیای الهی چیست؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) به کمال رساندن فضایل اخلاقی

(۲) دعوت به توحید و پرهیز از شرک

(۳) برپایی قسط و عدل در جامعه

(۴) آشنا کردن مردم با حکمت الهی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. آیه ۳۶ سوره نحل به این شکل می‌باشد: وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ. ترجمه: و قطعاً، در میان هر امتی پیامبری برانگیختیم با این پیام که: خدا را پرستید و از هر معبودی جز او دوری گزینید. پس از میان هر امتی کسانی بودند که خدا آنان را هدایت کرد و از میان آنان کسانی نیز بودند که گمراهی بر ایشان ثابت گشت. پس ای مشرکان، در زمین گردش کنید و بنگرید فرجام کسانی که پیامبران را دروغگو شمردند چگونه بوده است؟

۱۰۲- با توجه به ترجمه آیه شریفه، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ «پس با دشواری، آسانی است، آری با دشواری آسانی است». (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) خداوند برخی بندگان را در کوران رنج و سختی‌ها محک می‌زند تا خالص و ارزشمندتر گردند.

(۲) بسیاری از توانایی‌ها و استعدادهای انسان در سایه مواجهه با سختی‌ها شکوفا می‌شود.

(۳) بسیاری از سختی‌ها و مشکلات، به عنوان عاملی برای بیداری از خواب غفلت می‌باشد.

(۴) سختی‌ها و مشکلات برای بندگان خاص خدا، لطفی است که به صورت مصیبت جلوه می‌کند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۰۳- از آیه شریفه: «حتی اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون لعلى اعمل صالحاً فی ما ترک» کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) هنگام مرگ، حجاب‌های مادی از دیدگان برداشته می‌شود و آدمی می‌تواند از سرنوشت خود آگاه گردد.

(۲) هنگامی که مرگ یکی از مومنان فرا می‌رسد، می‌گوید: پروردگارا مرا بازگردان تا عمل صالح بیشتری انجام دهم.

(۳) اولین مرحله پاداش و جزاء از عالم مرگ برای انسان شروع می‌شود و همه اعمال او مورد بازخواست قرار می‌گیرد.

(۴) در عالم مرگ، فعالیت‌های آگاهانه روح و جسم ادامه پیدا میکند و پرونده اعمال انسان بسته نمی‌شود.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آیه ۹۹ و ۱۰۰ سوره مومنون: تا آنگاه که وقت مرگ هر یکشان

فرا رسد در آن حال آگاه و نادم شده گوید بارالها مرا به دنیا بازگردان (۹۹). تا شاید به تدارک گذشته عملی صالح به جای آرم و

به او خطاب شود که هرگز نخواهد شد و این کلمه (مرا بازگردان) را از حسرت می‌گوید و از عقب آنها عالم برزخ است تا روزی

که برانگیخته شوند (۱۰۰).

۱۰۴ - بهترین گواه بر اعمال خوب و بد انسان‌ها چیست و کدام آیه شریفه موید آن است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) تجسم اعمال انسان - (یوم تشهد علیهم السنتهم و ایدیههم و ارجلهم)

(۲) تجسم اعمال انسان - (فمن يعمل مثقال ذره خیرا یره)

(۳) پیامبران و فرشتگان - (فمن يعمل مثقال ذره خیرا یره)

(۴) پیامبران و فرشتگان - (یوم تشهد علیهم السنتهم و ایدیههم و ارجلهم)

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. تجسم اعمال بهترین گواه بر عمل است، زیرا حقیقت عمل، گویای

واقعی عمل خواهد بود. قرآن کریم به روشنی از تجسم اعمال یاد می‌کند: «فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَ مَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا

يَرَهُ» «پس هر کس به اندازه سنگینی ذره‌ای کار خیر انجام داده آن را می‌بیند. و هر کس به اندازه ذره‌ای کار بد کرده آن را می‌بیند.»

۱۰۵- زکات چه نوع انفاقی است و به چیزهایی تعلق می‌گردد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) واجب - گندم، جو، خرما و کشمش

(۲) مستحب - گندم، جو، خرما و کشمش

(۳) واجب - برنج، گندم، طلا و نقره

(۴) مستحب - برنج، گندم، طلا و نقره

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. زکات بر نه چیز واجب است: «گندم» و «جو» و «خرما» و «کشمش» و «طلا» و «نقره» و «گوسفند» و «گاو» و «شتر».

۱۰۶- اگر انسان ایمان داشته باشد که در هر حالی خداوند به او علم..... دارد و همیشه در محضر الهی است..... (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) حصولی - گرفتار مشکلات و سختی‌های دنیا نمی‌شود

(۲) حضوری - به راحتی از گناهان اجتناب می‌ورزد

(۳) حصولی - به راحتی از گناهان اجتناب می‌ورزد

(۴) حضوری - گرفتار مشکلات و سختی‌های دنیا نمی‌شود

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. توجه به علم بی پایان الهی تأثیرات شگرفی بر زندگی انسان دارد، به عبارت دیگر اگر انسان، ایمان داشته باشد که در هر حالی خداوند به او علم حضوری دارد و همیشه در محضر الهی است، به راحتی از گناه اجتناب می‌ورزد، با میل و انگیزه بیشتری به کارهای نیک اقدام می‌کند، هیچ گاه احساس تنهایی و حیرت و سرگستگی نمی‌کند و در مقابل مشکلات دنیا استقامت بیشتری می‌ورزد.

۱۰۷- از دید گاه قرآن کریم، معاد به کدام معناست؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) فقط محسوس شدن روح مجرد، بعد از مرگ و در قیامت

(۲) برانگیخته و زنده شدن دوباره روح و جسم با هم

(۳) به محشر گام نهادن بدنی که روح به آن تعلق داشته

(۴) متعلق پاداش و کیفر قرار گرفتن بدن یا روح، به تنهایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. معاد هم به بُعد روحانی مربوط می‌شود و هم به بُعد جسمانی.

۱۰۸- "چیز نجس که انسان شک دارد پاک شده است یا نه" و "چیز پاک که شک کند نجس شده است یا نه" به ترتیب ناظر بر کدام حکم است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۴) پاک - پاک

(۳) نجس - پاک

(۲) پاک - نجس

(۱) نجس - نجس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۰۹ - معنای "حکیم بودن خداوند" در کدام مطلب آمده است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) همه ی موجودات را یکسان آفریده است.

(۲) کلیه ی اعمال انسان تحت کنترل اوست.

(۳) هیچ تفاوتی در آفرینش انسان ها وجود ندارد.

(۴) کلیه ی افعال او هدفدار است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. حکمت درمورد خداوند یعنی خلق موجودات در نهایت دقت و کامل (راغب، مفرات راغب، ج ۱، ص ۲۴۹؛ طریحی، مجمع البحرین، ج ۶، ص ۴۵) انجام افعال از روی دلیل و برهان می باشد. خداوند هر کاری که انجام می دهد با انگیزه و دارای فلسفه و علتی است و کار عبث انجام نمی دهد و این معنای حکیم بودن خداوند است.

۱۱۰ - با توجه به آیه شریفه (کتب علیکم اذا حضر احدکم الموت ان ترک خیرا...) از دستورهای الهی است که هر مسلمانی هنگام مرگ، چه عملی را انجام دهد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) شهادتین را بر زبان جاری کند

(۲) از درگاه خداوند طلب مغفرت نماید

(۳) از بستگان خود طلب حلالیت کند

(۴) درباره اعمال خود وصیت نماید

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. قرآن شریف در دو آیه قبل، بخشی از تدابیر سنجیده و عادلانه اسلام را در راه تأمین حق حیات ترسیم کرد؛ و اینک، در این آیات، از برنامه ای سخن بمیان می آورد که بیشتر بعد اقتصادی و حقوقی و خانوادگی دارد و آن عبارت است از وصیت شایسته و منصفانه، پیش از فرارسیدن مرگ. «کتب علیکم اذا حضر احدکم الموت» بر شما مردم باایمان مقرر شده است که هرگاه یکی از شما را مرگ فرا رسد.

۱۱۱ - تناسب کیفر اخروی با گناهان چگونه است و مربوط به کدام نوع از عدل الهی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) تجسم اعمال، جزایی (۲) تجسم اعمال، تکوینی (۳) نظام حقوقی، تکوینی (۴) نظام حقوقی، جزایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. رابطه عمل و جزا در آخرت، نه قراردادی است، و نه علت و معلولی، بلکه عینیت و اتحاد مطرح است، یعنی آنچه در آخرت به عنوان کیفر یا پاداش داده می شود، تجسم اعمال خود فرد است و مربوط به عدل تکوینی خداوند می باشد.

۱۱۲ - آیه شریفه (منها خلقناکم و فیها نعیدکم و منها نخرجکم تارةً اخری)، در پاسخ چه کسانی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) منکرین معاد جسمانی (۲) شبهه علم فاعل (۳) منکرین تجرد روح (۴) شبهه قدرت فاعل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. به تناسب این که در بیان توحیدی این آیات، از آفرینش زمین و نعمتهای آن استفاده شده، «معاد جسمانی» را نیز با اشاره به همین زمین در این آیه بیان کرده، می فرماید: «از آن شما را آفریدیم و در آن باز می گردانیم، و از آن نیز شما را بار دیگر بیرون می آوریم» (مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَ فِيهَا نُعِيدُكُمْ وَ مِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى).

۱۱۳- آیه شریفه «افحسبتم انما خلقناکم عبثاً و انکم الینا لاترجعون» بیانگر کدام برهان عقلی معاد است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) معقولیت

(۲) عدالت

(۳) قنطرت

(۴) حکمت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه شریفه می‌فرماید: «آیا گمان می‌کنید ما شما را عبث خلق کردیم و به سوی ما بر نمی‌گردید؟». حکیم بودن خداوند متعال، با هدفمند بودن خلقت موجودات، ارتباط تنگاتنگی دارد. همچنین، هدفمند بودن خلقت موجودات یعنی عبث نبودن این خلقت. پس خدای حکیم هیچ موجودی را عبث نمی‌آفریند.

۱۱۴- انسان برای دستیابی به یک هدف درست که سعادت و کمال او را تأمین کند، نیازمند کدام مورد است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) هدایت عقلانی و هدایت عمومی

(۲) هدایت خاص و فرستادگان الهی

(۳) تعقل و اختیار و هدایت عمومی

(۴) تعقل و اختیار و فرستادگان الهی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. انسان برای رسیدن به سعادت به دو هدایت خاص (پیامبران الهی) و چراغ درون (عقل و تعقل) نیاز دارد و لازمه معتبر بودن این دو مورد، اختیار داشتن و مختار بودن انسان است.

۱۱۵- کدام مورد، موجب وجوب پرداخت کفاره می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) غسل جنابت بر او واجب شود و سهل انگاری نماید تا وقت تنگ شود.

(۲) به علت عذری روزه نگیرد و تا ماه رمضان آینده نیز قضای آن را به جا نیاورد.

(۳) عمداً روزه ماه رمضان را نگیرد باید هم قضای آن را به جا آورد و هم کفاره بدهد.

(۴) کمتر از چهار فرسخ شرعی از وطن خود دور شود و رفت و برگشتش بیش از هشت فرسخ باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر فرد مکلف به علت عذری روزه نگیرد و تا ماه رمضان آینده نیز قضای آن را به جا نیاورد باید کفاره آن را پرداخت نماید.

۱۱۶- گرد آمدن اجزای متفاوت با کیفیت و کمیت ویژه ای در یک مجموعه به طوری که همکاری آن هدفی معین را تأمین نماید» تعریف کدام گزینه است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) نظم

(۲) برهان

(۳) مکتب

(۴) ایدئولوژی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. نظم معنای روشنی دارد و در مقابل هرج و مرج قرار می‌گیرد و در لغت به معنای گردآوردن، پیوست نمودن و مقارنت دادن بین اشیای گوناگون است به عبارت دیگر: پدیده منظم، مجموعه‌ای است که اجزای آن به نحوی در کنار هم و در ارتباط با یکدیگر قرار گرفته باشند که در مجموع هدف مشخصی را تعقیب کند. یا این که نظم، گرد آمدن اجزای متفاوت با کیفیت و کمیت ویژه‌ای در یک مجموعه است؛ به طوری که همکاری و هماهنگی آن‌ها، هدف معینی را تأمین کند.

۱۱۷- با توجه به آیات قرآن کریم و روایات اسلامی که عامل اصلی گناه را (خود انسان) معرفی می کند، منظور از (خود) کدام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) روحانی است که همراه با تغییر و تحول است.
 - (۲) جسمانی است که مصون از استهلاک می‌باشد.
 - (۳) روحانی است که مصون از استهلاک می‌باشد.
 - (۴) جسمانی است که همراه با تغییر و تحول است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. خود، منظور بُعد روحانی انسان است و بُعد روحانی تغییر و تحول می‌پذیرد و برخلاف بُعد جسمانی، نابود نمی‌شود.

۱۱۸- بهترین تجلی عبادت خداوند کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) جهاد
 - (۲) روزه
 - (۳) نماز
 - (۴) حج
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در کتاب اندیشه‌های اسلامی می‌خوانیم: نماز بهترین تجلی عبادت خدا است: وسیله ای است که می‌تواند بندگی خدا تجلی بخشد که غایت آفرینش آدمی است. هیچ یک از اعمال عبادی به اندازه نماز از چنین ظرفیتی برخوردار نیست. نماز عبادتی جامع است که می‌تواند تمام وجود انسان را اعم از جهات بدنی و ظاهری و جهات ذهنی و قلبی و باطنی در خدمت خدا قرار دهد و به این سبب است که پس از معرفت خدا بهترین عمل دانسته شده است.

۱۱۹- آیه ی شریفه ی «إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا» به کدام یک از اسرار نماز اشاره دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) اخلاص
 - (۲) پرهیز از گناه
 - (۳) وقت شناسی
 - (۴) یاد خدا
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. با نگاهی به ترجمه آیه "نماز را [به طور کامل] به پا دارید، زیرا نماز بر مؤمنان، در اوقات معین مقرر شده است." در می‌یابیم که اشاره به وقت شناسی دارد.

۱۲۰- آیه ی شریفه ی "وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهَمُّهَا فَجُورُهَا وَتَقْوَاهَا" بیانگر کدام گرایش معنوی است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) گرایش حقیقت جویی
 - (۲) حس زیبایی
 - (۳) گرایش به اخلاق
 - (۴) حس پرستش
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آیات شریفه ی فوق بیانگر این ودیعه ی الهی است: گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها یعنی انسان نیکی‌ها و بدی‌ها و زیبایی‌ها و زشتی‌ها را درک می‌کند و در خود گرایشی به سوی نیکی‌ها و زیبایی‌ها احساس می‌کند. کرامت، بزرگواری، صداقت و عدالت را دوست دارد و از دو رویی، ذلت، دون‌همتی و ظلم بیزار است.

۱۲۱- با توجه به آیه شریفه زیر کدام مطلب برای همیشه از شکاکان نبوت پیامبر اسلام (ص) سلب شده است:

«و ان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا فاتوا بسورة من مثله و ادعو شهداء کم دون الله ان کنتم صادقین» (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) راستگو بودن در ادعایشان
 - (۲) قدرت و توان آوردن سوره ای مثل قرآن
 - (۳) قدرت و توان جمع اوری گواهان
 - (۴) تقوی و پرهیز از نافرمانی خداوند
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ترجمه آیه: و اگر درباره آنچه بر بنده خود [=پیامبر] نازل کرده‌ایم شک و تردید دارید، (دست کم) یک سوره همانند آن بیاورید؛ و گواهان خود را - غیر خدا - برای این کار، فراخوانید اگر راست می‌گویید!

۱۲۲- مضارب به کدام معنی است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) اجبر نمودن کسی برای تجارب و مزد دادن به اجیر
 - (۲) شریک شدن با دیگران برای تجارب به طور مساوی
 - (۳) مالی برای تجارت در اختیار دیگران قرار نهادن و در سود و زیان آن شریک شدن
 - (۴) زمین یا باغی را در اختیار غیر نهادن و در سود و زیان آن شریک شدن
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مضارب به معنی قرار داد همکاری بین دو نفر است به طوری که یکی سرمایه دار و دیگری عهده دار کار است. سود و زیان به نسبت توافق تقسیم می‌شود.

۱۲۳- با توجه به آیه شریفه (کتب علیکم اذا احدکم الموت ان ترک خیراً..)، هر مسلمانی قبل از اینکه مرگش فرا برسد، چه عملی را باید انجام دهد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) از درگاه خداوند، طلب مغفرت نماید.
 - (۲) از بستگان خود، طلب حلالیت کند.
 - (۳) ذکر و یاد خداوند و استغفار نماید.
 - (۴) اگر مالی از خود بر جای گذاشته، وصیت کند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. (کتب علیکم اذا حضر احدکم الموت ان ترک خیرا الوصیه للوالدین والاقربین بالمعروف حقاً علی المتقین): (بر شما مسلمانان واجب شد که وقتی مرگتان نزدیک می‌شود و مالی از شما می‌ماند برای پدران و مادران و خویشاوندان وصیتی به نیکی کنید این حق است بر پرهیزگاران)، لسان آیه، لسان وجوب است نه استحباب و مؤید آن جمله آخر آیه است که می‌فرماید، (حقاً علی المتقین)، (حقاً) نیز مانند (کتب) اقتضای معنای لزوم را دارد و

منظور از (خیر) مال است و مراد از (معروف) احسان است، پس این امر بر اهل تقوی واجب می‌باشد، چون آنان به اوامر پروردگارشان پایبند هستند.

۱۲۴ - کدام مورد از مطهرات نیست؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) زمین

(۲) آفتاب

(۳) استحاله

(۴) آب مضاف

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مطهرات شامل: آب - زمین - آفتاب - اسلام - استحاله - انتقال - تبعیت - برطرف شدن عین نجاسات - استبراء حیوان نجاستخوار - غایب شدن مسلمان

۱۲۵ - بزرگ ترین نیروی محرکه برای پیمودن راه و گذر از گردنه‌های سخت، کدام مورد است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) تلاش برای پیشگام شدن در علم

(۲) تقویت عزت نفس عمومی

(۳) استحکام بخشیدن به نظام اسلام

(۴) همراه کردن دیگران با خود

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در درس دین و زندگی سال چهارم اینگونه می‌خوانیم که بزرگ ترین نیروی محرکه برای پیمودن راه و گذر از گردنه‌های سخت، تقویت عزت نفس عمومی می‌باشد.

۱۲۶ - از دقت در آیه ی شریفه ی «أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَعْ يَخْلُقْهُنَّ بِقَادِرٍ عَلَى أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَى» کدام مفهوم بدست می‌آید؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) امکان معاد در پرتو قدرت خداوند

(۲) ضرورت معاد در پرتو قدرت خداوند

(۳) امکان معاد با مطالعه در طبیعت و تحول آن

(۴) ضرورت معاد با مطالعه در طبیعت و تحول آن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ترجمه آیه "آیا آنها نمی‌دانند خداوندی که آسمانها و زمین را آفریده و از آفرینش آنها ناتوان نشده است، می‌تواند مُردگان را زنده کند؟! آری او بر هر چیز تواناست!": پیام آیه این است که امکان معاد در پرتو قدرت خداوند می‌باشد.

۱۲۷ - آیه شریفه ی "و ما ارسلنا فی قریه من نبی الا اخذنا اهلها با لباساء والضراء لعلهم یضرعون" ناظر بر کدام مورد است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) تاثیر سختی‌ها در شکوفایی استعدادها

(۲) بیدارگری از خواب غفلت

(۳) آزمایش الهی از طریق سختی‌ها

(۴) قدرشناسی از نعمت‌های الهی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۲۸ - شرط پذیرفته شدن نماز چیست؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) دوری از گناه

(۲) اطاعت پذیری

(۳) اخلاص در نماز

(۴) آرامش روحی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. برای آن که نماز مورد قبول درگاه الهی واقع شود، باید امور و شرایطی رعایت شود. امام صادق (علیه السلام) در ضمن روایتی به چند نمونه از این شروط اشاره می‌فرماید: ای جندب! خداوند فرمود: نماز کسی را می‌پذیرم که در پیشگاه عظمت من خشوع کرده و به خاطر من خویش را از شهوات باز دارد و روزش را با یاد من سر کند. ابن شعبه حرانی، تحف العقول، ص ۳۰۶.

۱۲۹- اگر متعلق علم حضوری، خدا و امور مرتبط به آن باشد، آن را چه می‌گویند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) حکمت عملی (۲) دریافت درونی (۳) حکمت نظری (۴) شهود عرفانی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۳۰- قرآن کریم در بسیاری از موارد پس از برداشتن نماز از حکم تاکید کرده است و طلا و نقره در کدام صورت واجب می‌شود؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) زکات - طلا و زیورآلات خانم‌ها که بیش از شان آن‌ها باشد

(۲) خمس - به صورت سکه ای باشد که معامله با آن رواج دارد.

(۳) زکات - به صورت سکه ای باشد که معامله با آن رواج دارد.

(۴) خمس - طلا و زیورآلات خانم‌ها که بیش از شان آن‌ها باشد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۳۱- اولین قدم در دوستی خالصانه با خداوند، برخورداری از کدام مورد است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) حُسن فاعلی و حُسن فعلی (۲) حُسن فاعلی و نیت خالصانه

(۳) حُسن فعلی و انجام عمل صالح (۴) حُسن فعلی و تلاش برای کار خیر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. هر عمل خالصانه دارانه ۲ جزء می‌باشد. حسن فاعلی (یعنی باید نیت درونی انسان الهی باشد) و دوم حسن فعلی (یعنی مطابق با شکلی که خدا فرمان داده انجام شود).

۱۳۲- تجلی توحید عملی در فرد و جامعه، به ترتیب کدامند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) یگانه شدن انسان برای خدا - تحقق قسط و عدالت (۲) یگانه شدن انسان برای خدا - اطاعت از پیامبر (ص)

(۳) اعتقاد خالص به خدا داشتن - اطاعت از پیامبر (ص) (۴) اعتقاد خالص به خدا داشتن - تحقق قسط و عدالت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

با نگاهی به درس پنجم درس دین و زندگی سال چهارم به این نتیجه می‌رسیم که تجلی توحید عملی در فرد، همانا اعتقاد به خداوند در همه امور زندگی می‌باشد. و اگر توحید عملی در جامعه فراگیر شود نتیجه و تجلی آن در تحقق قسط و عدل و دستیابی به جامعه‌ای متوازن می‌باشد.

۱۳۳- پرستش و اطاعت از غیر خدا، به ترتیب موصوف به کدام شرک است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) خفی ذاتی - جلی عملی (۲) جلی ذاتی - خفی ذاتی (۳) جلی عملی - خفی عملی (۴) خفی ذاتی - جلی ذاتی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۳۴- مهمترین نیایش اسلامی که آن را در زمره ارکان آیین اسلام در آورده، کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) توحید (۲) دعا (۳) روزه (۴) نماز

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. مهمترین نیایش اسلامی که آن را در زمره ارکان آیین اسلام در آورده فریضه نماز می‌باشد.

۱۳۵- با توجه به آیه شریفه «كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا...» کدام دستورات الهی است که هر مسلمانی هنگام مرگ باید انجام دهد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) اگر گناهی انجام داده است باید توبه کند. (۲) اگر حقی بر عهده اش است باید وصیت نماید.

(۳) از بستگان خود طلب حلالیت کند. (۴) شهادتین را بر زبان جاری کند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آیه ی مورد سوال، آیه ی وصیت می‌باشد. و در آن توصیه شده به نوشتن وصیت برای هر مسلمان.

۱۳۶- در عصر غیبت کبری، کدام دو وظیفه، به نیابت از امام (عج) بر عهده فقهای واجد شرایط قرار می‌گیرد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) تشریح احکام و ولایت ظاهری (۲) تشریح احکام و تبیین تعالیم دینی
(۳) مرجعیت دینی و ولایت معنوی (۴) مرجعیت دینی و ولایت ظاهری

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۳۷- لازمه ی واجب الوجود بودن خداوند، کدام صفت است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) ولایت (۲) مالکیت (۳) ربوبیت (۴) خالقیت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: تمام موارد صحیح است.

۱۳۸- با توجه به حدیث پیامبر گرامی (ص) "نحن معاشر الانبیاء امرنا ان تکلم الناس علی قدر عقولهم" کدام مورد، علت آمدن پیامبران متعدد را بیان می کند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) ترویج عدالت طلبی و کرامت های اخلاقی

(۲) از بین رفتن با تحریف تعلیمات پیامبر پیشین

(۳) لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته آن

(۴) رشد تدریجی سطح فکر جوامع و اقوام

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: به غیر از گزینه ۱ باقی موارد صحیح می باشد. گزینه ۲، ۳ و ۴ هر سه از علل آمدن پیامبران متعدد می باشد. و در این بین فقط گزینه ۱ صحیح نیست.

۱۳۹- مهمترین شعار اسلام و بهای بهشت، به ترتیب کدامند؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) لا اله الا الله - لا اله الا الله

(۲) الله اکبر - لا اله الا الله

(۳) الله اکبر - الله اکبر

(۴) لا اله الا الله - الله اکبر

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. لا اله الا الله کلمه توحید و مهمترین شعار اسلام می باشد. و بفرموده ی پیامبر (ص): لا اله الا الله بهای بهشت می باشد.

۱۴۰- کدام یک از متعلقات ایمان، از اهمیت ویژه ای برخوردار هستند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) ایمان به قرآن، خدا و معاد

(۲) ایمان به خدا، رسالت و معاد

(۳) ایمان به خدا، رسالت و امامت

(۴) ایمان به قرآن، خدا و پیامبر

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مهمترین متعلقات ایمان: ایمان به قرآن، خدا و معاد است.

۱۴۱- با توجه به آیه شریفه ی: "وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفِرْ" (بگو دین حق همان است که از جانب پروردگار شما آمد پس هر که خواهد ایمان آورد و هر کسی خواست کافر گردد)؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) حرکت انسان در روابط اجتماعی، موید اختیار و جبر است

(۲) خداوند انسان را مختار آفرید تا از خوبی ها و بدی ها درس بگیرد

(۳) شرک و توحید یا ایمان و کفر، ریشه در اختیار انسان دارد

(۴) قرآن به صراحت، کفر را مذمت می کند و انکار ایمان از سر اختیار است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. با توجه به تفسیر این آیه در می یابیم که شرک و توحید یا ایمان و کفر، ریشه در اختیار انسان دارد.

۱۴۲- کدام مورد، در رابطه با آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی، صحیح است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) پس از پایان یافتن نزول وحی پس از رحلت پیامبر اسلام (ص)، به همان میزان هدایت که در قرآن است، بسنده می شود.
 - (۲) جامعه بشری در زمان نزول قرآن، به دلیل پایین بودن سطح درک انسانها، توانایی دریافت کامل ترین برنامه را نداشت.
 - (۳) قرآن نیازهای هدایتی بشر را در طول زمانها پاسخ داده و مومنان می توانند با تفکر در آن، به معرفت دست یابند.
 - (۴) دریافت پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی برای انسانها به کمک قرآن امکان پذیر نیست و برنامه عملی دیگر مورد نیاز است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۱۴۳- قرآن کریم، کدام عبادت را در بسیاری موارد، پس از برپاداشتن نماز، تاکید کرده است و شرایط آن چیست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۴)

- (۱) خمس، اگر سرمایه و اموالش بعد از یک سال، مشمول خمس شوند.
 - (۲) خمس، اگر با حفظ حرمت شخص پرداخت کننده، دریافت شود.
 - (۳) زکات، اگر با حفظ حرمت شخص پرداخت کننده دریافت شود.
 - (۴) زکات، اگر اموال نه گانه به حد نصاب معینی برسند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بعد از نماز به زکات اشاره شده است که به نه چیز تعلق میگیرد: گندم، جو، خرما، کشمش، شتر، گاو، گوسفند، طلا و نقره (اگر معامله با آن رایج باشد). این نه چیز بایستی به حد نصاب معینی برسند.

۱۴۴- بهترین گواهان قیامت، چه کسانی هستند و چرا؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) فرشتگان الهی - ظاهر و باطن اعمال انسانها را در دنیا دیده اند.
 - (۲) پیامبران و امامان - ظاهر و باطن اعمال انسانها را در دنیا دیده اند.
 - (۳) فرشتگان الهی - در طول زندگی همواره مراقب آنها بوده و تمامی اعمال را ثبت کرده اند.
 - (۴) پیامبران و امامان - در طول زندگی همواره مراقب آنها بوده و تمامی اعمال را ثبت کرده اند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. براساس آیات و روایات، پیامبران و امامان شاهدان عدل الهی هستند؛ همان گونه که در دنیا ناظر و شاهد بر اعمال انسانها بوده اند. آنان همچنین معیار سنجش اعمال دیگر انسانها می باشند و چون ظاهر و باطن اعمال انسانها را در دنیا دیده اند و از هر خطایی مصون و محفوظ اند، بهترین گواهان قیامت اند.

۱۴۵- به بیان امام صادق (علیه السلام) پوشیدن لباس نازک و بدن نما نشانه کدام مورد است و امام علی (علیه السلام) کدام مورد را "جنگ با خدا برخاستن" معرفی کرده اند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) حقارت و ذلت انسان، خود را برای دیگران بیاراید و گناه انجام دهد.

(۲) سستی و ضعف دین، خود را برای دیگران بیاراید و گناه انجام دهد.

(۳) حقارت و ذلت انسان، کنترل نگاه از نا محرمان را نداشته باشد.

(۴) سستی و ضعف دین، کنترل نگاه از نا محرمان را نداشته باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. امام صادق (علیه السلام) فرموده اند: «لباس نازک و بدن نما نپوشید؛ زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دین است.» [بحارالانوار، ج ۷۹، ص ۲۹۹]، امام علی (علیه السلام) می فرمایند: (در نامه ای که آنحضرت برای مالک نوشته اند): گناه، جنگ با خداست.

۱۴۶- بر اساس کدام نوع جهان بینی، جهان همانند کتاب کهنه ای است که اول و آخر آن افتاده و نامعلوم است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۴) اسلامی

(۳) دینی

(۲) فلسفی

(۱) تجربی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. استاد مطهری در نارسایی جهان بینی علمی مینویسد: از نظر علم (جهان بینی تجربی)، جهان کهنه کتابی است که اول و آخر آن افتاده است نه اولش معلوم است نه آخرش.

۱۴۷- رابطه عینیت چگونه رابطه ای است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۴) تداعی معانی و ذهنی

(۳) تداعی معانی و خارجی

(۲) وجودی و ذهنی

(۱) وجودی و عینی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. عینیت به معنای واقعیت یا حقیقت است و رابطه عینیت، رابطه ای وجودی، عینی و «مطابق با واقع یک واقعیت»

۱۴۸- عبارت «هرگاه ماهیت چیزی را در نظر بگیریم، عقل هیچ کدام از وجود یا عدم را برای آن ضروری نمی بیند، بلکه نسبت آن را به وجود و عدم یکسان می بیند» تعریف کدام گزینه است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۴) برهان

(۳) علت

(۲) امکان

(۱) وجوب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۴۹- عبارت زیر، بیانگر کدام یک از راه های شناخت صفات الهی است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«از انسجام و وحدت حاکم بر جهان هستی، می توان به وحدت خالق و ناظم پی برد.»

(۴) سیر در آفاق و انفس

(۳) توفیقی بودن اسماء

(۲) کشف و شهود

(۱) استدلال عقلی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. برای مثال از مطالعه و بررسی نظم در جهان هستی، حیوانات و گیاهان و حتی خود انسان آشکار می‌گردد که ناظم و خالق هستی بر اساس سنخیت بین علت و معلول باید از صفت علم و حکمت و قدرت برخوردار باشد. و هم‌چنین از انسجام و وحدت حاکم بر جهان هستی می‌توان به وحدت و توحید خالق و ناظم هستی پی برد.

۱۵۰- اتکا به کدام مورد، موجب تنفر و بیزاری در انسان می‌شود؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) پرهیز از گناه (۲) اولین گناه (۳) عادت به گناه (۴) توجیه گناه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۵۱- حضرت ابراهیم (ع) در بیدار نمودن فطرت خداگرایی مردم از کدام گرایش غیر اکتسابی آنها استفاده می‌کرد؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) گرایش به فضایل انسانی و کارهای خیر (۲) تمایل به زیبایی

- (۳) گرایش به کمال مطلق (۴) حقیقت جویی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۵۲- به محض تحقق یافتن کدام علت، معلول آن ضرورتاً تحقق خواهد یافت؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) حقیقی (۲) بی واسطه (۳) قریب (۴) تامه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۵۳- شناخت و معرفتی که بی واسطه بوده و از طریق حواس بدست نمی‌آید، چه نامیده می‌شود؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) حصولی (۲) حضوری (۳) تجربی (۴) فلسفی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۵۴- معنای «حکیم بودن خداوند» در کدام مورد آمده است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) کلیه افعال خدا هدفدار است. (۲) کلیه اعمال انسان تحت کنترل اوست.
(۳) همه موجودات را یکسان آفریده است. (۴) هیچ تفاوتی در آفرینش انسان‌ها وجود ندارد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. حکیم بودن خداوند متعال، با هدفمند بودن خلقت موجودات، ارتباط تنگاتنگی دارد. همچنین، هدفمند بودن خلقت موجودات یعنی عبث نبودن این خلقت. پس خدای حکیم هیچ موجودی را عبث نمی آفریند.

۱۵۵- شناختن ذات حق به وحدت و یگانگی «مربوط به کدام مرحله توحید است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) افعالی (۲) ذاتی (۳) نظری (۴) صفاتی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۵۶- فلسفه تفاوت موجودات و پدیده ها در جهان لازمه چیست؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) شگفتی خلقت (۲) نابرابری در خلقت (۳) نظام احسن جهان خلقت (۴) قضا و قدر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۱۵۷- تردید در انتخاب و تصمیم گیری دلیل بر کدام یک از موارد زیر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) جبر (۲) اختیار (۳) تقدیر (۴) قضاء و قدر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۵۸- پیام آیه شریفه «یا ایها الناس انتم الفقراء الى الله و الله هو الغنی الحمید»، کدام است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) وجود ممکنات، وابسته به خداست. (۲) خداشناسی مقدمه خود شناسی است.

- (۳) خود شناسی مقدمه محبت و معرفت به خداست. (۴) همه موجودات در مرحله پیدایش، نیازمند به خداوند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آیه اشاره به این دارد که انسان ها فقیر اند و خداوند غنی است، پس این انسان است که به خداوند وابسته است.

۱۵۹- آنجا که معتقد شویم هر پدیده ای از جهت اوصاف و خواص و ویژگی های خود و از جهت آراستگی به خلقت وجود تاثیر گرفته از اراده و تدبیر خداوندی است. به ترتیب به واقعیت..... و..... اصرار ورزیده ایم؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) تشریعی - قضا و قدر (۲) تشریعی - قدر و قضا (۳) تکوینی - قضا و قدر (۴) تکوینی - قدر و قضا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. قضا به معنی حکم ازلی ثابت است و معلولات تغییر نمی کند. قدر تائین کننده قضا تا اندازه معین که در اختیار انسان است.

۱۶۰- یاد گرفتن مسائلی که انسان غالباً به آن احتیاج دارد، دارای چه حکمتی است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) احتیاط مستحب (۲) واجب کفایی (۳) واجب (۴) مستحب

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۶۱- از آیه شریفه ﴿فَبَشِّرْ عِبَادَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ﴾، کدام مفهوم دریافت می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) اول مخلوق خدا عقل است و سعادت نهایی بشر در پرتو عقل تحقق می‌پذیرد.
(۲) برای کشف حقیقت از طریق تفکر باید به روش و اصول و قواعدی پایبند بود.
(۳) قرآن، عقل در شعاع هدایت تکوینی و تشریعی را فارق حق از باطل می‌داند.
(۴) قرآن تفکر آزاد را توصیه می‌کند و عقل را به استقلال در اندیشه فرا می‌خواند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۶۲- کدام یک از تقلیدهای زیر جایز است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) عالم از عالم (۲) جاهل از جاهل (۳) عالم از جاهل (۴) جاهل از عالم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. تنها تقلید جاهل از عالم جایز می‌باشد.

۱۶۳- با توجه به آیه شریفه "كُتِبَ عَلَيْكُمُ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِن تَرَكَ خَيْرًا...." هر مسلمانی قبل از اینکه مرگش فرا برسد، چه عملی را باید انجام دهد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) اگر مالی از خود بر جای گذاشته، وصیت کند.
(۲) از درگاه خداوند طلب مغفرت کند.
(۳) از بستگان خود طلب حلالیت کند.
(۴) ذکر و یاد خداوند و استغفار نماید.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آیه ۱۸۰ سوره بقره: کتب علیکم اذا حضر احدکم الموت ان ترک خیرا الوصیه للوالدین والاقربین بالمعروف حقا علی المتقین. ترجمه: بر شما مسلمانان واجب شد که وقتی مرگتان نزدیک می‌شود و مالی از شما می‌ماند برای پدران و مادران و خویشاوندان وصیتی به نیکی کنید این حق است بر پرهیزگاران.

۱۶۴- ریشه مشترک غرایز اصلی در انسان، کدام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) حب کمال (۲) حب نفس (۳) حب بقا (۴) حب حیات

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۶۵ - غیبت صغری امام عصر (عج) در کدام سال پایان یافت و علت اصلی غیبت، کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) ۳۱۹ - خود مردم که شایستگی ظهور امام را ندارد.

(۲) ۳۲۹ - خود مردم که شایستگی ظهور امام را ندارد.

(۳) ۳۱۹ - حاکمان جور که مردم را از ظهور ایشان مایوس می کنند.

(۴) ۳۲۹ - حاکمان جور که مردم را از ظهور ایشان مایوس می کنند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. غیبت صغری از سال ۲۶۰ تا ۳۲۹ هجری به مدت ۶۹ سال بوده است.

۱۶۶ - اضطراب از فنا و نابودی، گریبانگیر کدام افراد است و این اضطراب، برخاسته از چیست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) می کوشند راه غفلت از مرگ را پیش بگیرند - میل به جاودانگی

(۲) می کوشند راه غفلت از مرگ را پیش بگیرند - جهل به حقیقت مرگ

(۳) قدرت نجات خود را از اندیشه مرگ و نابودی ندارند - جهل به حقیقت مرگ

(۴) قدرت نجات خود را از اندیشه مرگ و نابودی ندارند - میل به جاودانگی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۶۷ - عبارت زیر، ناظر بر کدام قسم عدل است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«خداوند به اندازه ظرفیت و شایستگی هر شیء به او وجود و کمال افاضه کرده است»

(۱) تکلیفی (۲) تشریعی (۳) تکوینی (۴) جزایی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. عدل تکوینی (وجودی): خداوند به هر موجودی به اندازه شایستگی های او از مواهب و نعمت هایش عطا می کند و هیچ استعداد و قابلیت را، در این حوزه، بی پاسخ و مهمل نمی گذارد. به دیگر سخن، خداوند متعال به هر یک از مخلوقات خویش، به اندازه ظرفیت وجودی آن، افاضه می کند و آن ها را به قدر قابلیت و استعدادشان از کمالات بهره مند می سازد.

۱۶۸ - سجده بر کدام یک از موارد زیر درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) فرش (۲) پوشاک (۳) موکت (۴) اهک

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۱۶۹- به تعبیر قرآن کریم، چه کسانی در روز قیامت می گویند اگر می شنیدیم یا تعقل می کردیم در میان دوزخیان نبودیم؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) بی تدبیران حق پرست (۲) پیروی کنندگان از دل

(۳) حسرت زدگان پیرو هوس (۴) مومنین بی تفاوت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۷۰- تنها تفاوت زندگی اخروی و دنیوی، در کدام مورد است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) نوع نعمت‌ها و بلاها (۲) جدا شدن صف بدان از نیکان

(۳) جاودانگی آخرت و موقت بودن دنیا (۴) تحقق آرزوهای دیرین انسان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مهم ترین و شاید تنها تفاوت زندگی اخروی و دنیوی در جاودانگی آخرت و زندگی موقت این دنیا می باشد.

۱۷۱- اگر کسی استغفار واقعی را به تأخیر بیندازد، استغفار را بی خاصیت می کند. اثر بدتر چنین استغفاری، مانند کسی است که.....؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) پروردگارش را مسخره کرده است. (۲) عمر خود را به بطلالت و بیهودگی گذرانده است.

(۳) خودش را مسخره کرده و توبه اش قبول نخواهد بود. (۴) انکار هیچ توبه ای نکرده است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۷۲- اگر نمازگزار بداند در لباسش نخ یا دکمه یا چیزی غضبی است و نماز بخواند....؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) باید آن نماز را با لباس غیر غضبی اعاده نماید. (۲) بهتر است آن نماز را با لباس غیر غضبی اعاده نماید.

(۳) بنا به احتیاط مستحب، نمازش باطل است و باید اعاده نماید. (۴) چون مقدارش کم است، نماز خواندن با آن بلاشکال است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. کسی که می داند پوشیدن لباس غضبی حرام است، اگر در لباسی که نخ یا دکمه یا چیز دیگر آن غضبی است نماز بخواند، بنابر احتیاط واجب، باید آن نماز را دوباره با لباس غیر غضبی بخواند.

۱۷۳- قرآن کریم از قول حضرت ابراهیم (ع) می فرماید: « پروردگارا من یکی از فرزندانم را در دره ای خالی از کشت، نزد خانه محترم تو، سکونت دادم تا..... » (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) خانه کعبه را بسازد (۲) نماز را به پای دارد (۳) یکتا پرستی را تبلیغ کند (۴) عدالت را برپا کند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. (رَبَّنَا إِنِّي أَسْكَنْتُ مِنْ ذُرِّيَّتِي بُوَادٍ غَيْرِ ذِي دَرْعٍ عِنْدَ بَيْتِكَ الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْنَدَهُ مِنَ النَّاسِ تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَارْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ)؛ پروردگارا! من [یکی از] فرزندانم را در دره ای بی کشت، نزد خانه ی محترم تو، سکونت دادم، تا نماز را بر پای دارند، پس دل های برخی از مردم را به سوی آنان گرایش ده و آنان را از محصولات [مورد نیازشان] روزی ده، باشد که سپاسگزاری کنند. (سوره ابراهیم - آیه ۳۷)

۱۷۴- قیام قبل از رکوع، از کدام واجبات نماز است و اگر بر اثر فراموشی ترک شود، نمازش چه حکمی دارد؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) رکنی - صحیح (۲) غیر رکنی - باطل (۳) غیر رکنی - صحیح (۴) رکنی - باطل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. واجبات نماز به دو دسته رکنی و غیر رکنی تقسیم می شوند در واجب رکنی اگر حتی سهواً عملی فراموش شود نماز باطل است اما در واجب غیر رکنی اگر سهواً فراموش شود نماز باطل نیست. قیام در موقع گفتن تکبیر الاحرام و قیام پیش از رکوع که آن را قیام متصل به رکوع می گویند رکن است و در صورت عدم بجای آوردن، حتی بصورت سهوی نماز باطل می باشد.

۱۷۵- از آیه شریفه «ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یتوبوا ما بانفسهم» کدام مفهوم دریافت می شود؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۴)

(۱) دلیل ناخوش دانستن برخی امور، ناشی از عدم شناخت جامع و کامل است.

(۲) بسیاری از ابهامات و ناسازگاری ها در جامعه، از ضعف علمی و جهل ما سرچشمه گرفته است.

(۳) بسیاری از درد و رنج هایی که از ستمگران به مردم می رسند، نتیجه عملکرد خود مردم هستند.

(۴) انسان بسیاری از امور را شر می پندارد به این دلیل که برای او خوشایند نیست.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. خداوند در آیه می فرماید: خدا حال هیچ قومی را دگرگون نخواهد کرد تا زمانی که خود آن قوم حالشان را تغییر دهند. پس مردم در انتخاب دریافت و یا رد بسیاری از ستم ها مختارند.

۱۷۶- در کدام حدیث پیامبر (ص) فرمود: من قرآن و اهل بیت را به امانت نزد مردم می گذارم؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) جابر (۲) ثقلین (۳) قدسی (۴) غدیر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. حدیث ثقلین (دو گرانسنگ) یکی از حدیث های متواتر پیامبر اسلام است: «من در میان شما دو امانت نفیس و گران بها می گذارم یکی کتاب خدا قرآن و دیگری عترت و اهل بیت خودم. مادام که شما به این دو دست بیازید هرگز گمراه نخواهید شد و این دو یادگار من هیچ گاه از هم جدا نمی شوند مگر بر سر حوض کوثر.

۱۷۷- میل به جاودانگی، بیانگر کدام صفت خداوند و کدام دلیل بر اثبات معاد است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) عدل - ضرورت (۲) حکمت - ضرورت (۳) عدل - امکان (۴) حکمت - امکان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۷۸- به کدام یک از موارد زیر خمس تعلق می گیرد؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) مال حلال مخلوط به حرام (۲) شتر، گاو، گوسفند (۳) طلا، نقره (۴) جو، خرما، گندم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. مراجع عظام تقلید با توجه به آیات و روایات، درباره چیزهایی که به آنها خمس تعلق می گیرد، فرموده اند: در هفت چیز خمس واجب می شود: (۱) منفعت و در آمد کسب و کار (۲) معدن (۳) گنج (۴) مال حلال مخلوط به حرام ۵. جواهری که بواسطه غواصی یعنی فرو رفتن در دریا به دست می آید ۶. غنیمت جنگ ۷. زمینی که کافر ذمی از مسلمان بخرد.

۱۷۹ - سیلی زدن به صورتی که سرخ یا سیاه شود، مشمول کدام مجازات است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) قصاص (۲) تعزیرات (۳) حدود (۴) دیات

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. در قانون مجازات اسلامی مجازات سیلی زدن دیه می باشد. که مقدار دیه به میزان سرخی و اثری که از بر اثر سیلی به جای می ماند بستگی دارد.

۱۸۰ - کدام عمل زیر اولین مرتبه امر به معروف و نهی از منکر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) استفاده از زبان و کلام (۲) توسل به جبر و زور
(۳) موعظه و نصیحت کردن (۴) ترک مرأوده با معصیت کار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. اولین درجه و مرتبه نهی از منکر، هجر و اعراض یا انکار قلبی است و این در مواردی است که ما با شخصی که با او صمیمیت داریم قطع رابطه کنیم و نسبت به او سردی نشان دهیم و این برخورد، برای او تنبه تلقی شود، و این عمل ما در جلوگیری از کار بد او تأثیر داشته باشد؛ در غیر این صورت چه بسا فردی که از قطع رابطه ما استقبال کرده و او هم قطع رابطه کند و آزادتر دنبال منکرات و کارهای زشت برود در چنین مواردی این کار درست نیست.

۱۸۱-اولین ثمره و بالاترین میوه اخلاص به ترتیب کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) احساس اطمینان و آرامش روانی، احساس لذت واقعی و کسب زیبایی های معنوی
(۲) احساس اطمینان و آرامش روانی، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه او
(۳) عدم نفوذ شیطان در انسان، احساس لذت واقعی و کسب زیبایی های معنوی
(۴) عدم نفوذ شیطان در انسان، دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه او

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. درس چهارم دین و زندگی (پیش دانشگاهی): اولین ثمره اخلاص: عدم نفوذ شیطان در انسان ، بالاترین میوه اخلاص: دیدار محبوب حقیقی و تقرب به پیشگاه او.

۱۸۲- تاریخ انبیا نشان می دهد که مسئله توحید در خالقیت، مورد مناقشه امت ها نبوده است. اگر شرکی در کار بوده، بیشتر مربوط به کدام بعد است؟ (دستگاه های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) ذاتی

(۲) ربوبی

(۳) عبادی

(۴) صفاتی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. توحید در ربوبیت به معنای آن است که تنها خدا در اراده، تدبیر و کارگردانی جهان و انسان مؤثر است که به دو صورت تدبیر تکوینی و تدبیر تشریعی جلوه دارد. تاریخ انبیا نشان می دهد که مسئله توحید ذاتی و صفاتی یا حتی توحید در خالقیت نیز مورد مناقشه امت های آنان نبوده است و اگر شرکی در کار بوده، بیشتر مربوط به تدبیر و کارگردانی عالم بوده است. برای مثال مشرکان عصر حضرت ابراهیم خلیل (ع) تنها به یک خالق اعتقاد داشتند، ولی به غلط می پنداشتند که ستاره، ماه یا خورشید مدبر جهانند و مناظره حضرت ابراهیم (ع) نیز با آنان بر سر همین مسئله بوده است (الأنعام/ ۷۶-۷۸). از آیات قرآن استفاده می شود که مشرکان عصر رسالت نیز بخشی از سرنوشت خود را در دست معبودهای خود می دانستند (یس / ۷۴-۷۵).

۱۸۳- پیام کدام آیه، ترسیم کننده مبنای قرآنی این کلام امیرالمؤمنان حضرت علی (ع) است که می فرماید: «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی ماند. اما خداوند، به علت ستمگری انسان و زیاده روی شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میانشان بی بهره می سازد» (دستگاه های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) افان مات او قتل انقلبتم علی اعقابکم

(۲) ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم

(۳) یریدون ان یتحاکموا الی الطاغوت و قد امروا ان یکفروا به

(۴) للذین احسنوا الحسنی و زیاده و لایرھق وجوھهم قتر و لاذکھ

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. همانطور که در درس ۹ کتاب دین و زندگی ۳ آمده آیه ی شریفه ی ۱۱ رعد: «ان الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بانفسهم» ارتباط مفهومی دارد با حدیث حضرت علی (ع) با مضمون «زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی ماند اما خداوند به علت ستمگری انسان ها و زیاده روی شان در گناه، آنان را از وجود حجت بی بهره می سازد».

۱۸۴- از آیه ی شریفه «وَمَا مِنَّا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ» کدام مورد مفهوم می گردد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) فرشتگان از جایگاه ورتبه خاصی برخوردارند

(۲) پیامبران از جایگاه ورتبه خاصی برخوردارند

(۳) مقام فرشتگان از انسان ها برتر است

(۴) مقام پیامبران از فرشتگان برتر است

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. ترجمه آیه ۱۶۴ سوره صافات: " (ای رسول ما، مشرکان را بگو که فرشتگان می گویند) هیچ کس از ما فرشتگان نیست جز آنکه او را (در بندگی حق) مقامی معین است. " در واقع فرشتگان از جایگاه ورتبه خاصی برخوردارند.

۱۸۵- انبیای الهی وظیفه دارند با بشارت و انداز، حجت را بر مردم تمام کنند تا چه امری محقق شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) راه هرگونه بهانه و عذری بر مردم بسته شود.

(۲) راه شرک و کفر در جامعه مسدود شود.

(۳) کتاب و حکمت را به مردم بیاموزند تا هدایت شوند.

(۴) قسط و عدل را در جامعه بشری جاری کنند.

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. انبیای الهی وظیفه دارند با بشارت و انداز، حجت را بر مردم تمام کنند و راه را بر هرگونه بهانه و عذر ببندند.

بخش دوم: اصل سوالات معارف اسلامی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها)

۱- حضرت علی (ع) چه چیزی را سودمندترین دانش معرفی کرده است؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) خداشناسی (۲) خود شناسی (۳) حق شناسی (۴) همه موارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در معارف اسلامی، «خودشناسی» سودمندترین دانش معرفی شده است کما اینکه امام علی (ع) فرموده است: «کسی که خود را بشناسد به سعادت و رستگاری بزرگ نائل شده است».

۲- کدام یک از موارد زیر از اصول دین نمیباشد؟ (راه آهن- ۹۴)

- (۱) توحید (۲) معاد (۳) نبوت (۴) نماز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اصول دین پنج تا می باشد: توحید، معاد، نبوت، امامت و عدالت

۳- نیت و قیام از... نماز است؟ (راه آهن- ۹۴)

- (۱) ارکان (۲) غیر ارکان (۳) واجبات (۴) هیچکدام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ارکان نماز عبارتند از: نیت، تکبیر الاحرام، قیام، رکوع، سجود (دو سجده)

۴- نماز... دارای ۲ رکعت و ۱۰ رکوع است؟ (راه آهن- ۹۴)

- (۱) میت (۲) عید (۳) آیات (۴) طواف خانه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نماز آیات را می توان به دو شکل خواند:

الف) پنج بار حمد + سوره و برای هر بار، یک رکوع

ب) حمد + یک سوره را به ۵ قسمت تقسیم کرد و برای هر قسمت یک رکوع انجام داد.

۵- به فرموده امام علی (ع) با... می توان امام خود را یاری کرد؟ (راه آهن- ۹۴)

- (۱) پرهیزکار، کوشش، پاکدامنی (۲) پاکدامنی، استقامت، درستکاری

- (۳) صبر، استقامت، درستکاری (۴) صبر، کوشش، پاکدامنی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. حضرت علی (ع) می فرمایند: معلوماتان باد که شما تن دادن به چنین روشی را قدرت ندارید، ولی مرا با ورع (پرهیزگاری) و کوشش در عبادت، و پاکدامنی و درستی یاری کنید.

۶- یادگیری مسایل دینی که انسان غالباً به آن ها نیاز دارد، چه حکمی دارد؟ (راه آهن- ۹۴)

- (۱) مستحب موکد (۲) واجب (۳) احتیاط مستحب (۴) احتیاط واجب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. هر عملی که از مکلف صادر می شود فراگیری حکم آن واجب است، خواه از عبادات باشد و خواه از معاملات و یا از امور عادی.

۷- حقیقت توکل به خداوند چیست؟ (راه آهن - ۹۴)

- (۱) اعتماد به خداوند و سپردن نتیجه کارها به او
 - (۲) واگذاری تصمیمات مهم زندگی به خداوند
 - (۳) خداوند را وکیل همه کارها قرار دادن
 - (۴) قبل از هر عملی استخاره کردن
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. توکل به معنای اعتماد به خداوند و سپردن نتیجه کارها به خداست.

۸- در خصوص شناخت ذات و صفات خداوند، کدام یک از گزینه های زیر صحیح است؟ (راه آهن - ۹۴)

- (۱) شناخت ذات خداوند ناممکن و شناخت صفات خداوند ممکن است
 - (۲) شناخت ذات خداوند ممکن و شناخت صفات خداوند ناممکن است
 - (۳) شناخت ذات خداوند شناخت صفات خداوند ممکن است
 - (۴) شناخت ذات خداوند و شناخت صفات خداوند ناممکن است
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. از آنجا که علم و دانش ما، بلکه تمام هستی ما محدود است هرگز نمی توانیم به حقیقت ذات خداوند که نامحدود است برسیم. چگونه موجود محدود، می تواند احاطه به ذات نامحدودی پیدا کند؟ همچنین، شناخت «صفات» خدا که عین ذات اوست نیز، برای موجود محدودی همچون ما امکان پذیر نیست. بنابراین، آنچه ما از ذات و صفات خدا می دانیم، یک علم اجمالی است، و بیشتر بر محور آثارش دور می زند.

۹- درک و فهم انسان از حقیقت هستی و جایگاه انسان در نظام آفرینش بیانگر..... او است و علی (ع) در این رابطه می فرماید: «خدا رحمت کند انسانی را که بداند از کجا آمده، در کجا قرار دارد و به کجا رهسپار می شود.» (افسری سال ۹۶)

- (۱) مقام خلیفه الهی
 - (۲) ارزش
 - (۳) بعد غیر مادی وجود
 - (۴) موقعیت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ارزش هر کس به درک و فهم او از حقیقت هستی و جایگاه انسان در کاروان آفرینش بستگی دارد.

۱۰- خداوند با بخشیدن چه صفتی بر انسان، او را بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) سعادت
- (۲) کرامت
- (۳) حکمت
- (۴) رحمت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کرامت ویژگی و صفتی است که خداوند با توجه به آن، انسان را بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است.

۱۱- مفهوم آیات زیر، ناظر بر کدام یک از ودیعه‌های الهی در انسان است؟ (افسری سال ۹۶)

- دوست نزدیکتر از من به من است
وین عجب تر که من از وی دورم
چه کنم با که توان گفت که او
در کنار من و من مهجورم

(۱) سرشت خدا آشنا

(۲) وجدان اخلاقی

(۳) گرایش به نیکی و زیبایی

(۴) قوه‌ی تفکر و تعقل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. کافی است انسان با دیده‌ی دل، در خود و جهان نظر کند و جلوه‌های قدرت، حکمت، رحمت و مهربانی خداوند را در آنها ببیند و سرشت خدا آشنا که یکی از ودیعه‌های الهی در انسان است از آن مستفاد می‌شود.

امام علی (ع) در خصوص سرشت خدا آشنا می‌فرماید: در هیچ چیزی نظر نکردم، مگر این که خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم.

با تدبیر در آیه‌ی سنریهم ایاتنا فی الافاق و فی انفسهم حتی یتبین تهم انه الحق ... ما را به مفهوم سرشت خدا آشنا می‌رساند.

۱۲- کدام یک از نظر مفهومی با بقیه تفاوت دارد؟ (افسری سال ۹۶)

(۱) ﴿وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾

(۲) ﴿إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾

(۳) ﴿وَنَعْلَمُ مَا تُوسُوسُ بِهِ نَفْسُهُ﴾

(۴) ﴿إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ﴾

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ به معنای: و اینکه نادانسته چیزهایی را به خدا نسبت دهید. إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ: همانا او برای شما دشمن آشکار است. وَنَعْلَمُ مَا تُوسُوسُ بِهِ نَفْسُهُ: و آنچه را که نفسش بدان سبب در او وسوسه می‌کند می‌دانیم. إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ: جز این نیست که شما را به بدی و زشتی فرمان می‌دهد.

۱۳- مطابق آیه‌ی شریفه‌ی ﴿فِي جَنَّتٍ وَ نَهْرٍ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ﴾ چه کسانی در چنین بهشت‌هایی جای دارند؟ (افسری سال ۹۶)

(۱) متقین

(۲) موقنین

(۳) مومنین

(۴) مومنین و صالحین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آیه به این شکل است: إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّتٍ وَ نَهْرٍ. فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ.

۱۴ - سوم شعبان چه روزی است؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) تولد امام علی (ع)
 - (۲) تولد امام حسین (ع)
 - (۳) روز فتح مکه
 - (۴) بعثت پیامبر اسلام (ص)
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. سوم شعبان، سالروز ولادت حضرت امام حسین (ع) در سال ۴ هجری قمری و روز پاسدار می باشد.

۱۵ - کدام یک از اعمال زیر در حکم جنگ با خدا و رسول خدا بیان شده است؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) ربا خواری
 - (۲) دروغ
 - (۳) غیبت
 - (۴) تهمت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. رباخواری، در حکم جنگ با خدا و رسول خداست.
- يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ (بقره - ۲۷۸)
- ای کسانی که ایمان آورده اید! تقوای الهی پیشه کنید و آنچه را از (مطالبات) ربا باقی مانده است رها کنید، اگر ایمان دارید.
- فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا فَأْذَنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنْ تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُؤُسُ أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلُمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ (بقره - ۲۷۹)
- پس اگر چنین نکردید، (بدانید که) اعلان جنگ با خدا و رسولش داده اید و اگر توبه کنید، (اصل) سرمایه های شما از آن خودتان است. (و در این صورت) نه ستم می کنید و نه بر شما ستم می شود.

۱۶ - آیه شریفه «فاعتبروا یا اولی الابصار» به چه موضوعی اشاره دارد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) تدبیر و اندیشه در اعمال
 - (۲) وفای به عهد
 - (۳) عمل کردن به گفته ها
 - (۴) عبرت گرفتن از سرنوشت گذشتگان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با توجه به معنی این آیه: پس عبرت بگیرید ای صاحبان بصیرت. پی می بریم که به موضوع عبرت گرفتن از گذشتگان اشاره شده است.

۱۷ - سخن «خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد جز برای آنکه این بندگان در پیام الهی تعقل کند» از کیست و به چه کسی گفته شده است؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) امام صادق (ع) - هشام بن حکم
 - (۲) امام صادق (ع) - محمد بن مسلم
 - (۳) امام کاظم (ع) - محمد بن مسلم
 - (۴) امام کاظم (ع) - هشام بن حکم
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. حضرت امام کاظم (علیه السلام) به شاگرد برجسته ی خود، هشام بن حکم، فرمودند: ای هشام، خداوند رسولانش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آن که این بندگان در پیام الهی تعقل کنند.

۱۸- انجام دادن کدامیک از این اعمال زیر در زمان رکوع حرام است؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) انگشتان دست را به هم چسباندن
(۲) کف دست را بر دو زانو گذاشتن
(۳) در حال خم شدن برای رکوع «الله اکبر گفتن»
(۴) هیچ کدام

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گزینه های یک، دو و سه، جزء اشکالات رکوع نیستند.

۱۹- کدامیک از سوره های زیر به عروس قرآن معروف است؟

- (۱) الرحمن (۲) یس (۳) توبه (۴) بقره

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. سوره الرحمن با کنایه و استعاره و ایهام بیشتری نازل شده است و همین باعث می شود که این سوره زیباتر از سوره های دیگر باشد و شباهتش به عروس بیشتر شود؛ زیرا که حسن و زیبایی عروس در این است که در زیر تور و پشت پرده باشد.

۲۰- منشأ گرایش به پوشش و عفاف در میان زن و مرد چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

- (۱) فطرت (۲) عقل (۳) نفس اماره (۴) اراده

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. منشأ گرایش به پوشش و عفاف، فطری است.

۲۱- به فرمایش امام علی (ع) انسان با کدام موضوع به جنگ با خدا می رود؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

- (۱) کفران نعمت و گناه
(۲) خودآرایی برای دیگران و انجام گناه
(۳) پوشیدن لباس سیاه و اعتراف
(۴) فرار از جبهه و همکاری با دشمن

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۲۲- اینکه پیامبران الهی که صادق ترین انسان ها بوده اند و نسبت به وجود جهان آخرت هشدار داده اند، بر اساس کدام قانده عقلی قابل توجیه است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

- (۱) قانده اختیار و آزادی رفتار
(۲) قانده دفع خطر احتمالی
(۳) قانده لاضرر و لاضرار
(۴) قانده میل به جاودانگی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. قاعده دفع ضرر محتمل، از قواعد عقلی است که مضمون آن حکم عقل به دفع ضرر محتمل و یا مظنون است؛ بنابراین، اگر انسان درباره چیزی احتمال ضرر بدهد، از نظر عقل، دفع آن ضرر محتمل

واجب است. این قاعده در مباحث مختلف اصولی، هم چون بحث حجیت مطلق ظن کاربرد دارد. در بحث حجیت مطلق ظن گفته شده ظن به حکم شرعی، با ظن به ضرر ملازم است و دفع ضرر مظنون از نظر عقل واجب است، پس عمل به ظن واجب است. در بحث احتیاط نیز یکی از ادله عقلی که برای وجوب احتیاط به آن استناد شده، همین قاعده است؛ به این بیان که مبنای اصل احتیاط، حکم عقل به دفع ضرر محتمل است؛ یعنی عقل به لزوم دفع ضرر محتمل حکم می‌کند، و هرگاه در مورد ترک یا انجام کاری، احتمال ضرر اخروی باشد، عقل به احتیاط حکم می‌کند. بنابراین اگر احتمال بدهیم که آخرت وجود دارد، پس بایستی به هشدارهای پیامبران، توجه کنیم.

۲۳- همنشینی که با انسان دفن می‌شود و در روز رستاخیز با انسان‌ها برانگیخته می‌شود: (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) فرشتگان مراقب

(۲) صورت انسانی

(۳) همزادها

(۴) کردار

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کردار و اعمال انسان‌ها، تنها توشه‌ای است که با انسان دفن می‌شود و در روز رستاخیز با انسان‌ها برانگیخته می‌شود.

۲۴- بیت زیر بیانگر چه موضوعی است؟ (مردم از فتنه گریزند و ندانند که ما به تمنای تو در حسرت رستاخیزیم) (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) مرگ را پایان زندگی دانستن

(۲) شهادت طلبی

(۳) گریز از مرگ و نیستی

(۴) مرگ را پایان زندگی ندانستن و آخرت را مورد توجه قرار دادن

پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بیت مورد نظر اشاره به ادامه زندگی در جهان آخرت دارد. تنها گزینه‌ای که به این موضوع به صراحت اشاره کرده است، گزینه چهارم می‌باشد.

۲۵- عبارت..... به رابطه میان ظاهر و باطن در آراستگی اشاره دارد. (راه آهن سال ۹۴)

(۱) رفتارهای ظاهری به تدریج بر باطن انسان موثر نیست.

(۲) ظاهر هر کس تجلی درون اوست.

(۳) پیشوایان ما مدام برزیبایی باطن و تقویت ایمان تاکید داشتند.

(۴) گزینه ۲ و ۳

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. پیشوایان ما علاوه بر آراستگی باطنی به آراستگی ظاهر هم توجه داشته‌اند.

۲۶- امام علی در عهد نامه ی مالک اشتر، به کدام دلیل، انسان را از مشورت با ترسو بر حذر می دارد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) ترسو کوتاه بین است.

(۲) در انجام کارها روحیه را سست می کند.

(۳) در انجام کارها نسبت به تو خیانت می کند.

(۴) ترسو در لباس نصیحت ظاهر می شود و خیانت کار است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. با توجه به بخشی از نامه حضرت علی (ع) به مالک اشتر، به پاسخ مورد نظر می رسیم: با اشخاص ترسو مشورت مکن زیرا در کارها روحیه ات را تضعیف می کنند.

۲۷- آیه شریفه (و جعل لکم من ازواجکم بنین و حفده و رزقکم من الطیبات) به کدام یک از زمینه های طبیعی تشکیل خانواده اشاره دارد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) رشد اخلاقی

(۲) نیاز به آرامش و انس روحی با همسر

(۳) رشد و پرورش فرزندان

(۴) رشد معنوی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. با توجه به کل متن آیه داریم:

آیه شریفه ۷۲ نحل: «وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ أَقْبَالُ الْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَنِعْمَ اللَّهُ هُمْ يَكْفُرُونَ» و خداوند برای شما همسرانی از خودتان قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگان قرار داد و از پاکیزه ها روزیتان داد آیا با وجود این (مردم) به باطل می گروند و به نعمت خدا کافر می شوند.

۱. اشاره دارد به زمینه ی سوم از زمینه های طبیعی تشکیل خانواده که همان رشد و پرورش فرزندان است.

۲. تعبیر «حفده» که به معنای نوادگان است ما را به این سمت راهنمایی می کند که خانواده را گسترده تر ببینیم و رابطه ی مودت آمیز را به دیگر خویشان نیز گسترش دهیم.

۳. خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است و هیچ نهاد دیگری نمی تواند جایگزین آن شود.

۴. فرزند تحکیم بخش وحدت روحی زن و مرد است

۵. زن و مرد دوام وجود خود را در فرزند می بینند و رشد و بالندگی او را پایداری وجود خود می یابند.

۶. بهداشت روانی و جسمی کودک و تعادل رفتاری و تعالی اخلاقی وی یک خواست الهی است که از همان ابتدای ازدواج باید مورد توجه قرار گیرد.

۲۸- اگر حرمت شکنی نسبت به خداوند به تدریج افزایش یابد و دامنه ی گناه آنچنان گسترده می شود که..... به خاموشی می گراید. (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) عقل و فطرت (۲) عقل و حکمت

(۳) شیرینی گناه (۴) معرفت و اخلاص

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. گاهی آدمی حرمت خدای خود را می شکند، گام در مسیر ناسپاسی می گذارد و خود را به گناهان آلوده می کند و از مسیر رستگاری دور می شود. گاهی نیز حرمت شکنی به تدریج افزایش می یابد و دامنه گناه آنچنان گسترده می شود که چراغ عقل و فطرت به خاموشی می گراید؛ در این صورت، جهت الهی زندگی عوض می شود و آدمی، پشت به خدا، به سویی که شیطان و سوسه اش می کند، قدم برمی دارد.

۲۹- درک فقر و نیازمندی انسان نسبت به خداوند، کدام مورد را به ارمغان می آورد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) قوی تر و بیش تر شدن بندگی و عبودیت در پیشگاه باری تعالی

(۲) فقیر بودن نسبت به خداوند، غنی بودن نسبت به انسان های دیگر

(۳) احساس نیاز بیشتر به کسب کمالات در مقایسه با انسان های دیگر

(۴) غنی بودن نسبت به انسان های دیگر و کمالاتش نسبت به سایر موجودات

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. انسان ها هر قدر که به معنای حقیقی کامل تر شوند، فقر و نیازمندی خود به خداوند را بهتر درک می کنند و بندگی و عبودیت شان در پیشگاه خداوند قوی تر و بیش تر می شود. به همین جهت پیامبران، امامان و اولیای الهی بیش از دیگران با پروردگار جهان راز و نیاز می کنند و از او کمک می خواهند و در مشکلات به او پناه می برند.

۳۰- اصول مکتب انبیاء چه نام دارد و تفاوت های آن از کدام ناحیه است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) جهان بینی - مقتضیات زمان و سطح تعلیمات

(۲) جهان بیی - مقتضیات زمان و روح قوانین

(۳) دین - مقتضیات زمان و سطح تعلیمات

(۴) دین - مقتضیات زمان و روح قوانین

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اصول مکتب انبیاء، دین نام دارد و تفاوت های آن در مقتضیات زمان و سطح تعلیمات است.

۳۱- خداوند با چه چیزی، راه هرگونه عذر و بهانه را به روی انسان ها بسته است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) فرستادن پیامبران (۲) عقل (۳) فطرت (۴) علم و حکمت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. خداوند با اعطای عقل که حجت باطنی انسان است، راه هر گونه عذر و بهانه را به روی انسان بسته است. پیامبران، حجت ظاهری هستند.

۳۲- کدام حدیث است که اهل بیت پیامبر و قرآن کریم را بعنوان دو امانت نفیس و گرانها مطرح کرده است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ثقلین (۲) سفینه نوح (۳) غدیر (۴) شیعه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. حدیث ثقلین: «من در میان شما دو امانت نفیس و گرانها می گذارم یکی کتاب خدا قرآن و دیگری عترتم اهل بیت را. تا وقتی که از این دو تمسک جوید، هرگز گمراه نخواهید شد و این دو یادگار من هیچ گاه از هم جدا نمی شوند. تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.»

۳۳- کدام مورد از مشترکات تمام ادیان و مذاهب می باشد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) امامت (۲) ظهور مصلح در آخر الزمان

- (۳) ظهور مهدی موعود (ع) (۴) غیبت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. همه ادیان و مذاهب، به اینکه در آخر الزمان، مصلحی ظهور خواهد کرد، اعتقاد دارند.

۳۴- کدام مورد درباره سرنوشت انسان در عالم برزخ صحیح است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) به همه امور انسان رسیدگی کامل می شود.

- (۲) تنها از مسائلی که باید بدان ها عمل شود پرسش می شود.

- (۳) اختیار انسان سلب می شود ولی بساط تکلیف بر چیده نمی شود.

- (۴) پرونده انسان به کلی مسدود نمی شود و ممکن است تغییراتی در آن رخ دهد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در عالم برزخ به دلیل اعمالی که در دنیا داشتیم، پرونده همه اعمال بسته نمی شود و تا روز قیامت تغییراتی در آن به وجود می آید.

۳۵- ظلمت گناه در دل انسان چگونه افزایش می یابد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) با کتمان گناه (۲) با سلب توفیق (۳) با اصرار ورزیدن (۴) با ریاکاری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. با کتمان گناه، ظلمت گناه در دل انسان افزایش می یابد.

۳۶- حدیث "گناه نکردن آسان تر از توبه کردن است" از کیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) امام علی (ع) (۲) امام باقر (ع) (۳) پیامبر (ص) (۴) امام هادی (ع)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. حضرت علی (ع): گناه نکردن آسان تر از توبه کردن است.

۳۷- بنا به فرمان الهی، اطاعت از خدا و پیامبر (ص) و جانشینان رسول گرامی اسلام، لازمه کدام قسم از توحید است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) توحید در خالقیت (۲) توحید در ربوبیت

(۳) توحید در عبادت (۴) توحید در ولایت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اطاعت از هر شخص دیگری اگر براساس اطاعت از خداوند نباشد، نابجا و غلط است. بنابراین اطاعت از رسول گرامی او و اطاعت جانشینان آن حضرت لازمه توحید در عبادت است. زیرا حکم و فرمان الهی از طریق رسول خدا و جانشینان بزرگوار آن حضرت به مردم می رسد و بدون تبعیت و اطاعت از آنان، اطاعت از خداوند ممکن نیست. پس توحید در عبادت آن است که فقط خدای یگانه را پرستش کنیم، تسلیم فرمان های او باشیم و کارهای خود را فقط به قصد اطاعت از او و برای کسب رضایت او انجام دهیم.

۳۸- در مورد کدام یک از واجبات، امام عصر (عج) فرموده اند: «هیچ چیز مانند آن بینی شیطان را به خاک نمی مالد» (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) امر به معروف و نهی از منکر (۲) روزه

(۳) زکات (۴) نماز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اصل حدیث به این صورت بوده است: «هیچ چیز مانند نماز بینی شیطان را به خاک نمی مالد».

۳۹- کدام ویژگی قرآن را از دیگر کتب آسمانی متمایز می کند؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) مصونیت از دستبرد و تحریف و محفوظ ماندن به حفظ الهی

(۲) جاودانگی و پاسخ گویی بر نیازهای هر زمان انسان

(۳) جاودانگی و سندیت بر نبوت پیامبر اکرم

(۴) سندیت بر نبوت پیامبر و پاسخ گویی به نیازهای هر زمان انسان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. جاودانگی و دلیل و سند بودن نبوت پیامبر (ص) فقط در قرآن کریم می باشد که در کتاب های دیگر وجود ندارد.

۴۰- در عصر غیبت، مرجعیت دینی و حکومت اسلامی به ترتیب در کدامن شکل استمرار می یابد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) ولایت فقیه - ولایت فقیه

(۲) ولایت فقیه - فقیه جامع الشرایط

(۳) فقیه جامع الشرایط - ولایت فقیه

(۴) فقیه جامع الشرایط - فقیه جامع الشرایط

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. به نیابت از امام زمان (عج) "فقیه" جامع شرایط دو مسئولیت "مرجعیت دینی" و "رهبری و ولایت ظاهری" را بر عهده دارد و در حد توان جامعه ی اسلامی را در مسیر اهداف الهی هدایت و رهبری می کند و از طرفی دیگر، به فقهی که توانایی لازم برای برپایی و اداره ی حکومت را دارد و رهبری جامعه را بدست می گیرد و به پیاده کردن قوانین الهی در جامعه اقدام می کند "ولی فقیه" گفته می شود.

۴۱- رایج ترین مورد برای پرداخت خمس کدام است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) ارثی که به کسی می رسد. (۲) طلا و نقره

(۳) غنیمت (۴) کسب و کار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. رایج ترین مورد پرداخت خمس، منفعت کسب است که در اصطلاح مربوط به کسب و کار می شود.

۴۲- این که می گویم "با شخص گناه کار طوری عمل شود که بفهمد این عمل به خاطر گناه او بوده است؛ مانند روی برگرداندن، اخم کردن" مربوط به..... امر به معروف و نهی از منکر است. (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) شرط اول (۲) شرط دوم (۳) مرحله اول (۴) مرحله دوم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

مراحل امر به معروف و نهی از منکر:

مرحله ی اول: با شخص گناهکار طوری عمل شود که بفهمد این عمل به خاطر گناه او بوده است؛ مانند این که از او روی برگردانیم یا به او اخم کنیم یا دوستی با او را ترک کنیم.

مرحله ی دوم: با زبان، او را امر یا نهی کنیم و اگر احتمال می دهیم با موعظه و نصیحت از گناه دست بر می دارد، لازم است به همین اکتفا کنیم. در موعظه و نصیحت می توان از شیوه های مختلف تربیتی و استدلال و منطق بهره برد تا میزان تاثیر گذاری افزایش یابد و شخص گناهکار به عواقب و نتایج عمل بهتر پی ببرد.

مرحله ی سوم: به زور و جبر او را از حرام باز داریم یا به واجب وادار کنیم. این در صورتی است که بدانیم جز همین، راه دیگری وجود ندارد. البته این کار در حوزه ی حاکم و نظام اسلامی و مشروط به اجازه ی اوست.

۴۳- کدام یک از بستگان برای مردان محرم هستند؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) زن پدر - زن برادر - خاله پدر (۲) زن پدر - دختر زن - خاله ی پدر

(۳) خواهر زن - زن پدر - خاله ی مادر (۴) خواهر زن - زن برادر - دختر عمو

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

محارم نسبت به مردان:

۱. مادر، مادر بزرگ پدری و مادری هر چه بالاتر روند.

۲. دختر خود انسان و دخترِ پسر یا دخترِ دختر انسان (نوه‌ها و نتیجه‌ها هر چه پایین‌تر روند).

۳. خواهر یعنی دختری که مادر او یا پدر او یا هر دوی آنان با مرد مزبور یکی باشد.

۴. اولاد و نوه‌ها و نتیجه‌های خواهر هر چه پایین‌تر روند.

۵. اولاد و نوه‌ها و نتیجه‌های برادر هر چه پایین‌تر روند.

۶. عمه خود شخص و عمه پدر و مادر و نیز عمه مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها (دختر عمه و اولاد او محرم نیستند)

۷. خاله خود شخص و خاله پدر و مادر و نیز خاله مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها (دختر خاله و اولاد او محرم نیستند)

نکته: عمه‌ی عمه و خاله‌ی خاله اگر عمه یا خاله پدر یا مادر انسان هم باشند محرمند و الا محرم نیستند.

محارم نسبت به زنان:

۱. پدر و پدر بزرگ پدری و مادری هر چه بالاتر روند.

۲. پسر خود انسان و پسرِ پسر یا پسرِ دختر انسان (نوه‌ها و نتیجه‌ها هر چه پایین‌تر روند).

۳. برادر؛ یعنی هر مردی که پدر او یا مادر او یا هر دوی آنان با دختر مزبور یکی باشد.

۴. اولاد و نوه‌ها و نتیجه‌های برادر هر چه پایین‌تر روند.

۵. اولاد و نوه‌ها و نتیجه‌های خواهر هر چه پایین‌تر روند.

۶. عموی خود شخص و عموی پدر و مادر و نیز عموی مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها (پسر عمو و اولاد او محرم نیستند)

۷. دایی خود شخص و دایی پدر و مادر و نیز دایی مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها (پسر دایی و اولاد او محرم نیستند)

نکته: دایی دایی و عموی عمو اگر دایی یا عموی پدر یا مادر انسان هم باشند محرمند و الا محرم نیستند.

۴۴ - عدم تایید حاکمان و آگاهی بخشی به مردم، به ترتیب ناظر بر کدام مسوولیت ائمه اطهار (ع) می باشد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

(۱) مجاهده در راستای ولایت ظاهری - مجاهده در راستای ولایت ظاهری

(۲) مجاهده در راستای ولایت ظاهری - معرفی خود به عنوان امام بر حق

(۳) اقدامات مربوط به مرجعیت دینی - معرفی خود به عنوان امام بر حق

(۴) اقدامات مربوط به مرجعیت دینی - اقدامات مربوط به مرجعین دینی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اصول مجاهده امامان در ولایت ظاهری، عبارتند از: عدم تایید حاکمان، معرفی خویش به عنوان امام بر حق، آگاهی بخشی به مردم و انتخاب شیوه‌های صحیح مبارزه.

۴۵- اولین قدم برای ورود به وادی بندگی و اخلاص کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) اهتمام به عمل صالح (۲) توجه به معاد

(۳) حق پذیری (۴) راز و نیاز با خدا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص حق پذیری است کسی که درمقابل حق تسلیم و خاضع است به آسانی وارد مسیر بندگی می شود و به سرعت راه موفقیت را می پیماید.

۴۶- کدام یک نادرست است؟ شیطان (افسری سال ۹۶)

(۱) سوگند یاد کرده فرزندان آدم را فریب دهد.

(۲) کارش وسوسه کردن و دادن وعده های دروغین است.

(۳) کارش زیبا و لذت بخش نشان دادن گناه است.

(۴) عامل گمراه کننده است و خود را پست تر از آدمیان می داند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. شیطان سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد؛ کارش وسوسه کردن، دادن وعده های دروغین و زیبا و لذت بخش نشان دادن گناه است.

۴۷- فهم زیبایی ها و زشتی ها و رفتن به سوی هر کدام، در گروی کدام مورد است؟ (افسری سال ۹۶)

(۱) ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾

(۲) ﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾

(۳) ﴿فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾

(۴) ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ﴿فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾ پس بدکاری و پرهیزکاری را به وی الهام نمود و او را بر عمل توانا ساخت. این آیه نشان از گرایش انسان به نیکی ها و پلیدی ها دارد که معنای اختیار را تکمیل خواهد کرد.

۴۸- انسانی که وجودش را فرا گرفته است، وقتی که مرگ را پایان زندگی بداند، (افسری سال ۹۶)

(۱) سرشت خدا آشنا همین زندگی چند روزه برایش بی ارزش می شود.

(۲) سرشت خدا آشنا قدم در راه هایی می گذارد که روز به روز از اضطرابش کم می شود.

(۳) میل به جاودانگی همین زندگی چند روزه برایش بی ارزش می شود.

(۴) میل به جاودانگی قدم در راه هایی می گذارد که روز به روز از اضطرابش کم می شود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. انسانی که میل به جاودانگی وجودش را فرا گرفته است، وقتی مرگ را پایان زندگی بداند، همین زندگی چند روزه برایش بی ارزش می شود.

۴۹- عبارت شریفه **﴿رَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ﴾** از نظر مفهومی با کدام آیه مطابقت دارد؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) **﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ﴾**
 - (۲) **﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾**
 - (۳) **﴿وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا﴾**
 - (۴) **﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلَّمَ مَا تَوْسَّوْسُ بِهِ نَفْسُهُ﴾**
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آیه به صورت کامل: **وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا**; و حقا که ما فرزندان آدم را (به وراثت از پدر به وسیله نعمت های مادی و معنوی) کرامت و شرافت بخشیدیم، و آنها را در خشکی و دریا (بر مرکب های مناسب هر یک) سوار کردیم و آنها را از انواع پاکیزه ها (چیزهایی که ملایم طبع آنهاست) روزی کردیم، و آنها را بر بسیاری از آفریده های خود (از جانداران و اجنه و اغلب فرشته ها) برتری کامل دادیم.

۵۰- شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان ها موجب می گردد و هموار شدن راه رسیدن به کمال نتیجه ی می باشد. (افسری سال ۹۶)

- (۱) بهره مندی از طبیعت تنظیم رابطه ی انسان با جهان خلقت
 - (۲) تنظیم رابطه ی انسان با جهان خلقت بهره مندی از طبیعت
 - (۳) بهره مندی از طبیعت بهره مندی از طبیعت
 - (۴) تنظیم رابطه ی انسان با جهان خلقت تنظیم رابطه ی انسان با جهان خلقت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان ها موجب تنظیم رابطه انسان با جهان خلقت و هموار شدن راه رسیدن به کمال نتیجه بهره مندی از طبیعت می باشد.

۵۱- بیت زیر، خطاب به چه کسانی است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«نفس هر دم در درونت کمین از همه مردم بتر در مکر و کین»

- (۱) افرادی که برای توجیه گناه خود، به دنبال عامل بیرونی هستند.
 - (۲) افرادی که برای توجیه گناه خود، به دنبال عامل درونی هستند.
 - (۳) مردمی که از خود غافل اند و نفس اماره را در خود پرورش می دهند.
 - (۴) مردمی که از نفس اماره متنفر شده اند و به دنبال وجدان اخلاقی هستند
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بیت مورد نظر مربوط به اشخاصی می باشد که عامل درونی آنها منجر به توجیه گناهانشان می شود.

۵۲- موضوع ختم نبوت و جانشینان پیامبر (ص)، به ترتیب در کدام احادیث آمده است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) غدیر - ثقلین
- (۲) غدیر - جابر
- (۳) منزلت - ثقلین
- (۴) منزلت - جابر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در حدیث منزلت به ختم نبوت اشاره می شود: طبق این حدیث که از پیامبر است به امام علی (ع) می گوید تو نسبت به من به منزله هارون نسبت به موسی هستی، جز این که پیامبری بعد از من نیست.

حدیث جابر نیز به جانشینان پیامبر (ص) اشاره می کند: ای جابر، آنان جانشینان من و امامان بعد از من اند. نخستین آنان علی ابن ابیطالب است و سپس به ترتیب: حسن بن علی، حسین بن علی، علی بن حسین، محمد بن علی، که در تورات به "باقر" معروف است و تو در هنگام پیری او را خواهی دید و هر وقت او را دیدی، سلام مرا به او برسان. پس از محمد بن علی نیز به ترتیب، جعفر بن محمد، موسی بن جعفر، علی بن موسی، محمد بن علی، علی بن محمد، حسن بن علی و پس از ایشان فرزندش می باشد که هم نام (محمد) و هم کنیه من (ابوالقاسم) است. اوست که از نظر مردم پنهان می شود و غیبت او طولانی می گردد تا آن جا که فقط افرادی که ایمان راسخ دارند، بر عقیده ُ به او باقی می مانند.

۵۳- رویاهای مطابق با واقعیت، حاکی از یک رویداد خارجی است که همان رویاهای..... هستند. مبین وجود بعد غیر مادی انسان که ویژگی آن <ثبات> به معنای..... ناپذیری است. (بانک سپه سال ۹۳)

(۲) صادق - تغییر

(۱) واقعی - تغییر

(۴) صادق - تجزیه

(۳) واقعی - تجزیه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. رویاهای مطابق با واقعیت، حاکی از یک رویداد خارجی است که همان رویاهای صادق هستند. مبین وجود بعد غیر مادی انسان که ویژگی آن (ثبات) به معنای تجزیه ناپذیری است و روح تجزیه نمی پذیرد بلکه تغییر می پذیرد.

۵۴- وقتی که در اثبات معاد «قدرت نامحدود خداوند» و «حکمت الهی» سخن می گوئیم، به ترتیب به کدام یک از موارد زیر اشاره کرده ایم؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) جسمانی بودن معاد - ضرورت معاد

(۲) جسمانی بودن معاد - جسمانی بودن معاد

(۳) ضرورت معاد - جسمانی بودن معاد

(۴) ضرورت معاد - ضرورت معاد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. حکمت الهی و عدل الهی جزء دلایل ضرورت معاد هستند. قدرت نامحدود خداوند منجر به پی بردن به این حقیقت می شود که معاد جسمانی امکان پذیر است.

۵۵- پاداش و کیفر در روز حساب، به کدام صورت برای انسان محقق می شود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۲) نتیجه غیبی اعمال

(۱) نتیجه طبیعی اعمال

(۴) اجرای قوانین و مقررات

(۳) جنبه ظاهری اعمال

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پاداش و کیفر در روز حساب، محصول طبیعی خود عمل است که در آن تناسب جرم و مجازات مطرح است.

۵۶- کدام مورد درباره فعالیت هایی که آدمی در طول زندگی انجام می دهد صحیح است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) ریشه در گرایش ها و خواسته های او دارد.
- (۲) ریشه در دل بستگی ها و محبت های او دارد.
- (۳) علت اظهار ارادات و علاقه قلبی او است.
- (۴) معلول اظهار ارادت و علاقه قلبی او می باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. محبت و دوستی سرچشمه ی اصلی تصمیم ها و کارهای انسان است. فعالیت هایی که آدمی در طول زندگی انجام می دهد ریشه در دل بستگی ها و محبت های او دارد.

۵۷- هرگاه مکلف، به مطلق بودن آب برای وضو گرفتن، علم داشته باشد و بعداً برای او، شک پیش آید که آیا در مطلق بودن خود باقی است یا خیر، وضو گرفتن وضو گرفتن با آن آب چگونه است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) باطل است
- (۲) اشکال ندارد
- (۳) احتیاطاً جایز است.
- (۴) احتیاطاً جایز نیست.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. آبی که مطلق بوده و نمی توان دانست که مضاف گردیده است یا خیر، یا آبی که در مطلق بودن آن شک است، در حکم آب مطلق است و نجس را پاک می کند و ساختن وضو و غسل با آن صحیح است؛ مانند: سیلاب ها و آب گل آلود

۵۸- هرگاه مکلف، از وطن خود به مقصد مسافرت، سفری که رفت و برگشت آن هشت فرسخ و بیشتر باشد، انجام دهد، نمازهای..... می شود و سفر بعد از زوال شهر، روزه را باطل..... (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) چهار رکعتی او، دو رکعت - نمی کند
- (۲) چهار رکعتی او، دو رکعت - می کند
- (۳) او دو رکعتی - نمی کند
- (۳) او دو رکعتی - می کند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. هرگاه مکلف، از وطن خود به مقصد مسافرت، سفری که رفت و برگشت آن هشت فرسخ و بیشتر باشد، انجام دهد، نمازهای چهار رکعتی او، دو رکعت و سفر بعد از زوال شهر، روزه را باطل نمی کند.

۵۹- در خصوص فرزندان مکلفی که پدر و مادرش او را از سفر نهی نموده اند و کسی که شغلش مسافرت است، به ترتیب کدام مورد، صحیح می باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) نمازش شکسته می شود - باید نمازش را کامل بخواند و روزه بگیرد

(۲) نمازش شکسته نمی شود - نمازش کامل است و روزه قضا بر عهده او است.

(۳) نمازش شکسته نمی شود - باید نمازش را کامل بخواند و روزه بگیرد

(۴) نمازش شکسته می شود - نمازش کامل است و روزه قضا بر عهده او است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر مسافرت برای کار حرام باشد، مثل فرزندان مکلفی که والدین او را از مسافرت نهی کرده اند، نمازشان کامل است و شخصی که شغلش مسافرت است، هم بایستی نماز را کامل و هم روزه را در ماه رمضان بگیرد.

۶۰- در فرهنگ قرآنی، ربا خواری و خودداری نکردن از آن، در حکم کدام مورد است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) تجاوز از حد و مرز الهی

(۲) عدم اعتقاد به رزاقیت خداوند

(۳) قبول نکردن فرمان خدا در حلال و حرام

(۴) جنگ علنی با خدا و پیامبر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در سوره بقره آیات ۲۷۵ تا ۲۷۹ هر گونه ربا خواری به شدت ممنوع اعلام شده و در حکم جنگ با خدا ذکر گردیده است.

۶۱- بر اساس حدیثی از امام معصوم (ع) در چه صورت خداوند به شخص ایمانی می دهد که شیرینی آن را در دل احساس می کند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) مراقبت از چشم

(۲) حفظ زبان

(۳) تفکر در آیات الهی

(۴) انجام واجبات دینی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پیامبر (ص): نگاه به نامحرم تیری از تیرهای زهر آگین شیطان است، هر کس به پاس حرمت الهی آن را ترک کند، خدا ایمانی به او می دهد که شیرینی آن را در دل احساس می نماید.

۶۲- کدام یک از بستگان برای مردان نامحرمند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) زن پدر - دختر زن - دختر عمو

(۲) زن برادر - خواهر زن - دختر عمو

(۳) زن برادر - دختر زن - دختر خواهر

(۴) زن پدر - خواهر زن - زن پسر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. زن برادر، خواهر زن، دختر عمو، زن برادر برای مرد نامحرم محسوب می شود.

۶۳- کدام یک به ترتیب از مصادیق زکات و خمس است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) اسب، معدن

(۲) خرما، غنیمت

(۳) منفعت کسب، گندم

(۴) حبوبات، منفعت کسب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مصادیق زکات: گندم، جو، خرما، کشمش، گوسفند، شتر، گاو، طلا و نقره. مصادیق خمس: غنایم جنگی، منفعت کسب، معدن.

۶۴- حضرت علی (ع) در بیان تشبیهی فقر را فرزند..... و..... معرفی می کنند. (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) بیکاری، مستی

(۲) ناتوانی، سستی ایمان

(۳) ناتوانی، تنبلی

(۴) تنبلی، سستی ایمان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فقر، فرزند ناتوانی و تنبلی است.

۶۵- عصمت یعنی: (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) دور ماندن از گناه در تمام عمر بعثت ساختمان وجودی خاص در پیامبران

(۲) دور ماندن از گناه در تمام عمر که موجبات آن تنها یک موهبت الهی است

(۳) معصونیت از گناه و اشتباه که ناشی از کمال ایمان و رسیدن به درجه یقین و شدت تقواست

(۴) ایمان به خداوند متعال و ترس از عتاب، مانع از آن است که پیامبر و امام دچار گناه شوند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. عصمت در لغت به معنای منع و امساک است و در اصطلاح به معنی بازداشتن و نگاه داشتن از گناه است. به اصطلاح اطلاق این لفظ بر پاکی و پاکدامنی است که از ابتدای وجود تا انتهای عمر گناه نکرده باشد.

۶۶- هرگاه بنده در پیشگاه پروردگار خود بگوید: خداوندا در خواست تو را با تاکید تمام، پاسخ می گویم. « سر سپردگی خود را در گزrandن..... با بیان..... اعلام داشته است. (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) حج - لیک	(۲) حج - ایاک نعبد
(۳) نماز - لیک	(۴) نماز - ایاک نعبد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هرگاه بنده در پیشگاه پروردگار خود بگوید: «خداوندا در خواست تو را با تاکید تمام، پاسخ می گویم. « سر سپردگی خود را در گزrandن نماز با بیان ایاک نعبد به معنای تنها و فقط تو را عبادت می کنیم (همراه با تاکید)، اعلام داشته است.

۶۷- «ذی القربی و ابن السبیل» به ترتیب، مستحق دریافت کدام نوع از انواع انفاق واجب می شوند؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) خمس - زکات و خمس	(۲) زکات - زکات و خمس
(۳) خمس - فقط زکات	(۴) خمس - فقط خمس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ذی القربی از مستحقات خمس و ابن سبیل از مستحقات خمس و زکات یاد شده است.

۶۸- معنای «رکنیت» در نماز، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) با افزایش رکن به صورت سهوی و نه عمدی، نماز باطل نیست.
- (۲) با کاهش رکن به صورت سهوی و نه عمدی، نماز باطل نیست.
- (۳) با کاهش و نه افزایش رکن به صورت عمدی، نماز باطل است.
- (۴) با افزایش و یا کاهش رکن، به صورت عمدی یا سهوی، نماز باطل است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اگر ارکان نماز کم و یا زیاد شوند، چه به صورت عمدی باشد و چه به صورت سهوی، نماز کاملاً باطل است. اما در مورد غیر ارکان، به صورت سهوی نماز صحیح است ولی به صورت عمدی نماز باطل است.

۶۹- چشم خود را در برابر امر منکر بستن، از..... امر به معروف و نهی از منکر است. همچنان که احتمال اثر دادن، از..... این واجب دینی است. (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) شرایط - شرایط	(۲) مراتب - شرایط
(۳) مراتب - مراتب	(۴) شرایط - مراتب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. روی برگرداندن از فرد، جزء اولین مرحله امر به معروف و نهی از منکر است و اینکه احتمال تاثیر امر و نهی دهد، جزء شرایط این فریضه می باشد.

۷۰- بی توجهی به عفاف و پاکدامنی، از گناهانی است که نیازمند به توبه..... دارد و طریق تحقیق آن، عمل به فرضیه..... می باشد. (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) فردی - جهاد اکبر یا مبارزه با خود دانی

(۲) اجتماعی - جهاد اکبر با مبارزه با خود دانی

(۳) فردی - امر به معروف و نهی از منکر

(۴) اجتماعی - امر به معروف و نهی از منکر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گناهان اجتماعی: ربا خواری - رشوه گرفتن - بی توجهی به عفاف و پاکدامن - ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا.

راه اصلاح و معالجه جامعه از این بیماری ها انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر است (نظارت همگانی).

۷۱- مهم ترین وظیفه پدر و مادر و مهمترین وظیفه فرزندان بدون قید و شرط، به ترتیب کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی خانواده - احسان کردن

(۲) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی خانواده - اطاعت کردن

(۳) امکان دانش اندوزی، به خصوص برای فرزندان - اطاعت کردن

(۴) امکان دانش اندوزی، به خصوص برای فرزندان - احسان کردن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برنامه ریزی برای رشد و تعالی خود و فرزندان، مهم ترین وظیفه پدر و مادر، ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی خانواده است و همه ی نقش های قبلی برای به انجام رساندن این وظیفه است. پدر و مادر باید با همکاری یک دیگر برنامه ای را تنظیم کنند که به اهداف مطلوب منجر شود. احسان به والدین شاید گسترده ترین معنایی باشد، که بتوان در حقوق والدین به آن اشاره نمود. مفهومی که سایر حقوق در ذیل همین مفهوم قابل طرح است. یعنی هر حق دیگری که در نظر آورند، در مفهوم احسان به والدین گنجانده شده، قرآن و روایات اهل بیت (علیهم السلام) نیز گاه به صورت کلی به همین مفهوم اشاره نموده اند و گاه به مصادیق احسان پرداخته اند.

۷۲-..... اگر با شرایط واقعی آن انجام شود می تواند سبب بسیاری از خوبی ها و مانع بسیاری از بلاها گردد. سنت تاثیر نیکی ها و بدی ها در سرنوشت یک سنت است و جامعه ای که در مسیر خوبی ها گام بردارد مشمول می گردد. (افسری سال ۹۶)

(۱) دعا - اجتماعی - رحمت الهی

(۲) صدقه - اجتماعی - غفران الهی

(۳) نماز - فردی، اجتماعی - رحمت الهی

(۴) زکات - فردی، اجتماعی - غفران الهی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. دعا، اگر با شرایط واقعی آن انجام شود، می تواند سبب بسیاری از خوبی ها و مانع بسیاری از بلاها گردد. سنت تاثیر نیکی ها و بدی ها در سرنوشت یک سنت اجتماعی است و جامعه ای که در مسیر خوبی ها گام بردارد مشمول رحمت الهی گردد.

۷۳- دو دسته شدن مردم در برابر دعوت انبیاء بیانگر سنت می باشد که خداوند درباره ی آن ها می فرماید..... (افسری سال ۹۶)

- (۱) امداد الهی ﴿وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا﴾
- (۲) توفیق الهی ﴿وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا﴾
- (۳) امداد الهی ﴿خَيْرٌ لِّأَنْفُسِهِمْ﴾
- (۴) توفیق الهی ﴿خَيْرٌ لِّأَنْفُسِهِمْ﴾

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه کامل: وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنْفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّ لَهُمْ لِيُزَادُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ. و کسانی که کفر ورزیدند گمان نکنند که آنچه به آنها مهلت می دهیم به خیر آنهاست، جز این نیست که مهلتشان می دهیم تا (متذکر شوند لکن نتیجه این می شود که) بر گناه (خویش) بیفزایند، و برای آنها عذابی خوار کننده است. این آیه دو دسته شدن مردم را نشان می دهد.

۷۴- آیه ی شریفه ی ﴿وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ با حدیث..... ارتباط مفهومی دارد و بیانگر..... می باشد. (افسری سال ۹۶)

- (۱) ﴿كَلَّمَا زَيْدٌ فِي إِيْمَانِهِ زَيْدٌ فِي بِلَاثِهِ﴾ تاثیر نیکی یا بدی در سرنوشت
- (۲) ﴿كَلَّمَا زَيْدٌ فِي إِيْمَانِهِ زَيْدٌ فِي بِلَاثِهِ﴾ تفاوت در پاداش و کیفر
- (۳) ﴿مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ﴾ تاثیر نیکی یا بدی در سرنوشت
- (۴) ﴿مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ﴾ تفاوت در پاداش و کیفر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آیه کامل صورت سوال: وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ: و اگر اهل شهرها و روستاها ایمان می آوردند و پروا پیشه می کردند مسلماً (درهای) برکت هایی از آسمان و زمین را بر روی آنها می گشودیم، و لکن (آیات ما را) تکذیب کردند، پس آنها را به سزای آنچه کسب می کردند، دچار ساختیم.
- مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ: آنها که بوسیله گناه از دنیا می روند بیش از کسانی هستند که به مرگ طبیعی می میرند.

۷۵- آیه ی شریفه ی ﴿فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ بیانگر کدام یک از سنت های الهی است و با کدام عبارت قرآنی تناسب مفهومی دارد؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) تفاوت در پاداش و کیفر ﴿وَأُمْلَى لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ﴾
- (۲) تفاوت در پاداش و کیفر ﴿فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ﴾
- (۳) تاثیر نیکی یا بدی در سرنوشت ﴿وَأُمْلَى لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ﴾
- (۴) تاثیر نیکی یا بدی در سرنوشت ﴿فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ﴾

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیه کامل صورت سوال: وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ: و چنانچه مردم شهر و دیارها همه ایمان آورده و پرهیز کار می شدند همانا ما درهای برکاتی از آسمان و زمین را بر روی آنها می گشودیم و لیکن (چون آیات و پیغمبران ما را) تکذیب کردند ما هم آنان را سخت به کیفر کردار زشتشان رسانیدیم.

قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ: پیش از شما مللی بودند و رفتند، پس در اطراف زمین گردش کنید تا ببینید چگونه تکذیب کنندگان (وعده‌های خدا) هلاک شدند.

۷۶- پیام کدام آیه با دیگر آیات متفاوت است؟ (افسری سال ۹۶)

(۱) ﴿وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ﴾

(۲) ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾

(۳) ﴿إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾

(۴) ﴿قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا﴾

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ: و خدا بر آن نیست که هیچ قومی و هیچ اهل دیاری را در صورتی که آنها مصلح و نیکوکار باشند به ظلم هلاک کند. إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا: ما به حقیقت راه (حق و باطل) را به او نمودیم حال خواهد (هدایت پذیرد و) شکر (این نعمت) گوید و خواهد (آن نعمت را) کفران کند. إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ: همانا خداست پروردگار من و شما، او را بپرستید، که همین است راه راست. قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ: به راستی رهنمودهایی از جانب پروردگارتان برای شما آمده است. پس هر که به دیده بصیرت بنگرد به سود خود او، و هر کس از سر بصیرت ننگرد به زیان خود اوست، و من بر شما نگهبان نیستم.

۷۷- اگر کسی در نماز واجب، عمداً یا از روی فراموشی یک سجده را ترک کند، به ترتیب نمازش چه حکمی دارد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

(۱) صحیح - صحیح (۲) صحیح - باطل

(۳) باطل - باطل (۴) باطل - صحیح

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اگر یک سجده و یا دو سجده عمداً فراموش شود، نماز باطل است. اگر یک سجده سهواً فراموش شود، نماز صحیح است و بایستی برای آن سجده سهو بجا آورد اما اگر دو سجده سهواً فراموش شود، به این دلیل که یک رکن کامل فراموش شده است، پس نماز باطل می شود. بنابراین، گزینه ۴ صحیح است.

۷۸- حدیث "گناه نکردن آسان تر از توبه کردن است" از کیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) امام علی (ع) (۲) امام باقر (ع) (۳) پیامبر (ص) (۴) امام هادی (ع)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. حضرت علی (ع): گناه نکردن آسان تر از توبه کردن است.

۷۹- "ام الكتاب" لقب کدام یک از سوره های قرآن مجید است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) علق (۲) حمد (۳) یس (۴) بقره

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اسامی سوره حمد: فاتحه الكتاب، ام قرآن، سبع المثالی، حمد، وافیه، شافیه، اساس، فاتحه القرآن، القرآن العظیم، نور، کنز، الحمد الاولى، الدعاء، الصلاة، الحمد القصری، الراقیه، الشافیه، المناجاة، السئوال، تعلیم المستله، التفویض، الشکر، الشفاء، ام الكتاب

۸۰- در اسلام تنها ملاک کرامت و گرامی بودن نزد خدا چیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) عمل صالح (۲) ایمان (۳) تقوا (۴) جهاد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آیه ۱۳ سوره حجرات: ای مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم و شما را تیره‌ها و قبیله‌ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید؛ (اینها ملاک امتیاز نیست)، گرامی‌ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست؛ خداوند دانا و آگاه است!

۸۱- اعمالی که آثار و نتایج آنها تنها تا پایان عمر انسان باقی می ماند، چه نامیده می شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) آثار متأخر (۲) آثار ماتقدم (۳) تسويف (۴) توفی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اعمالی که آثار و نتایج آنها محدود به دوران عمر انسان می باشند و با مرگ او پرونده ی آنها نیز بسته می شود "آثار ما تقدم" است. اعمالی که آثارشون حتی بعد از کوچ انسان از این جهان از بین نمی رود و با مرگ پرونده شون بسته نمیشه و آثار مثبت یا منفی آنها در حیات برزخی نصیب او می شه "آثار ما تأخر" است.

۸۲- در قرآن از کجا به "دارالسلام" تعبیر شده است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) بهشت (۲) حکومت عدل (۳) ایمان (۴) برزخ

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. در قرآن آیات بسیاری بر وجود نعمت‌های مادی تصریح دارد که نقطه شروع آن نعمت‌ها، صحرای محشر است که از آنجا بهشتیان به دارالسلام که یکی از القاب بهشت است خوانده می شوند: و الله يدعوا الى دارالسلام و يهدى من يشاء الى صراط مستقيم (يونس، آیه ۲۵). دارالسلام نمایانگر محیطی آرام و امن است که سراسر صفا و صمیمیت بوده و صلح و آرامش در آن موج می زند.

۸۳- گناهانی که باعث از بین رفتن حسنات می شود چه نامیده می شوند؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) احباط (۲) تکفیر (۳) ماتقدم (۴) متأخر

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. احباط در لغت مصدر باب افعال از ماده حبط و از معانی حبط، باطل شدن ثواب عمل است. از این رو از احباط که مصدر متعدی است معنی باطل کردن مزد و ثواب عمل بر می آید. این واژه در اصطلاح بدین معناست که گناه موجب از میان رفتن طاعت و ثواب می گردد. تکفیر نیز در لغت به معنای پوشاندن است چنانکه به کشاورز، کافر می گویند زیرا دانه را بوسیله خاک می پوشاند و در آن پنهان می کند و در اصطلاح به این معناست که طاعت موجب محو شدن و پوشاندن گناهان می شود.

۸۴- از نظر اسلام اولین نعمتی که خداوند به انسان داده است چیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ایمان (۲) حیات (۳) عقل (۴) علم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اولین نعمتی که خداوند به انسان داده، عقل است.

۸۵- مسافرت در ماه رمضان اشکال ندارد ولی اگر برای فرار از روزه باشد، چه حکمی دارد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) مباح است (۲) مکروه است (۳) حرام است (۴) بلا مانع است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مسافرت اگر به قصد فرار از روزه باشد، مکروه است.

۸۶- چیز پاکی که انسان شک دارد نجس شده یا نه، چه حکمی دارد؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) نجس است
- (۲) محل تامل است
- (۳) پاک است
- (۴) احتیاط کند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. چیز پاکی که انسان شک دارد نجس شده است یا خیر، پاک است.

۸۷- تقلید در مسایل ضروری و غیر ضروری به ترتیب چه حکمی دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) جایز - واجب
- (۲) جایز - جایز
- (۳) غیر جایز - واجب
- (۴) واجب - جایز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در مستحبات و مکروهات نیز باید از مجتهد جامع شرایط تقلید نمود ولی تقلید در مسائل ضروری و قطعی دین مانند اصل وجوب نماز، روزه، حجاب و... صحیح نیست.

۸۸- هرگاه انسان مکلف، درباره مجتهدی تحقیق کرد و او را جامع شرایط برای تقلید یافت، سپس در جامع شرایط بودن او شک کرد، کدام مورد، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) باید شک خود را به یقین برساند.
- (۲) تحقیق را در خصوص او تکرار کند.
- (۳) تقلید، همراه با شک سزگار نیست.
- (۴) می تواند بر تقلید از او باقی باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. فقها در مواردی که انسان بعد از تقلید در جامع شرایط بودن مرجعش شک کند، فرموده اند: اگر شک در این پیدا کرده که آیا این شخص از اول جامعیت و اهلیت برای فتوی داشته است یا نه؟ باید فحص و بررسی مجدد کند؛ یعنی برای اعمال فعلی و آینده باید تقلید صحیح کند، اما نسبت به اعمال گذشته اشکالی وجود ندارد.

۸۹- در تقلید از مجتهد، رعایت کدام مورد، از «احتیاط واجب» شمرده می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) مرد و بالغ بودن
- (۲) حریص نبودن به دنیا
- (۳) عاقل و حلال زاده بودن
- (۴) عادل و شیعه دوازده امامی بودن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مجتهدی می تواند مرجع تقلید شود که جامع و در بر دارنده شرایط زیر باشد:

۱- مرد باشد.

۲ - بالغ باشد.

۳ - عاقل باشد.

۴ - شیعه دوازده امامی باشد.

۵ - حلال زاده باشد.

۶ - عادل باشد.

۷ - بنا بر احتیاط واجب حریص به دنیا نباشد.

۸ - مجتهد باشد.

۹ - از مجتهدان دیگر اعلم باشد. یعنی در فهمیدن حکم خدا از تمام مجتهدین زمان خود استادتر باشد.

۹۰ - کدام مورد، در خصوص نماز گزار مکروه است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) پوشیدن لباس سیاه

(۲) پوشیدن لباس سفید

(۳) استعمال بوی خوش

(۴) دست کردن انگشتی عقیق

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پوشیدن لباس تیره توسط نماز گزار در نماز، مکروه می باشد. بقیه گزینه ها مستحب است.

۹۱ - اگر آب قلیل، روی چیز نجس بریزد یا چیز نجس به آن برسد، (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) پاک است به شرطی که بو ندهد

(۲) اگر رنگش تغییر نکند پاک است

(۳) در هر صورت پاک است

(۴) نجس می شود

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اگر آب قلیل روی چیز نجس بریزد، یا چیز نجس به آن برسد نجس می شود، ولی اگر از بالا روی چیز نجس بریزد، مقداری که به آن چیز می رسد نجس و هر چه بالاتر از آن است پاک می باشد.

۹۲ - کدام مورد، در خصوص خونی که در تخم مرغ مشاهده شده، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) نجس نیست.

(۲) خوردن آن حرام است.

(۳) نه تنها خون، بلکه تخم مرغ هم نجس است.

(۴) اگر خون را با زرده به هم بزنیم که از بین برد، خوردن آن مانعی ندارد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نجس نیست ولی به احتیاط واجب باید از خوردن آن اجتناب کند و اگر خون را با زرده بهم بزنند که از بین برود خوردن آن زرده هم مانعی ندارد.

۹۳ - کدام مورد، در خصوص «آنک لعلی خلق عظیم» صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) تعریف خدا است از اخلاق حضرت محمد (ص)

(۲) تعریف پیامبر اکرم (ص) از اخلاق حضرت علی (ع)

(۳) سخنی است از علی (ع) در وصف حضرت فاطمه زهرا (س)

(۴) سخنی است از پیامبر اکرم در وصف حضرت فاطمه زهرا (س)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. خدای متعال در قرآن، پیغمبر اکرم را با صفات متعددی ستوده است: (وَ اِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ) و یا (فَبِمَا رَحْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ)؛ و صفات متعدّد دیگر که هر کدام از اینها یک فصل فراوانی از خصوصیات پیغمبر را بیان می کند.

۹۴ - پیام آیه شریفه (و لقد کان فی رسول الله اسوه حسنه) کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) اعتقاد به همه پیامبران الهی از لوازم ایمان است و کفر به یکی از آن ها به منزله کفر به همه آن ها است.

(۲) در بین همه انبیاء فقط پیامبر اسلام است که خدا الگو و اسوه انسانها قرار داده است.

(۳) اخلاق رسول اکرم (ص) را الگوی ما قرار داده باید مثل آن حضرت عمل کنیم.

(۴) اخلاق رسول خدا، اخلاق الهی است و خدا از کسی انتظار چنان اخلاقی را ندارد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ترجمه آیه: مسلماً برای شما در زندگی رسول خدا سرمشق نیکویی بود، برای آنها که امید به رحمت خدا و روز رستخیز دارند و خدا را بسیار یاد می کنند. طبق ترجمه در می یابیم که اخلاق رسول خدا (ص) الگوی ماست و تا می توانیم بایستی همانند ایشان رفتار کنیم.

۹۵ - بیت زیر بیان گر کدام یک از نشانه های روشن در تأیید اختیار انسان است؟ (افسری سال ۹۶)

هیچ عاقل مر کلوخی را زند؟ هیچ با سنگی عتابی کس کند؟

(۱) تفکر و تأمل

(۲) خرسندی پس از کار

(۳) احساس پشیمانی

(۴) مسئولیت پذیری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۹۶ - اراده از کدام مرتبه ی وجود آدمی پدید آمده است؟ (افسری سال ۹۶)

(۱) نفس

(۲) اختیار

(۳) فکر

(۴) عقل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. منشأ اراده از اختیار انسان است.

۹۷- "اولین قدم در دوستی خالصانه با خدا" و "اولین قدم برای ورود به بندگی" به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) رعایت حسن فعلی به دنبال حسن فاعلی - تقویت روحیه حق پذیری
 - (۲) رعایت حسن فاعلی به دنبال حسن فعلی - تقویت روحیه حق پذیری
 - (۳) مسئولیت پذیری و انجام عهد و پیمان های اجتماعی - اعتماد به این قانون مندی و نظم جهان
 - (۴) درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت - اعتماد به این قانونمندی و نظم جهان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. لازمه حسن فعلی، حسن فاعلی است. بنابراین، اولین قدم در دوستی خالصانه با خدا، رعایت حسن فعلی به دنبال حسن فاعلی است و اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص، تقویت روحیه حق پذیری است.

۹۸- کدام گزینه، زمینه ساز شکوفایی اختیار است و اولین گام برای رسیدن به آن، در کدام گزینه آمده است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) مسئولیت پذیری، انجام عهد و پیمان های اجتماعی - اعتقاد به خداوندی حکیم، عادل و قادر
 - (۲) درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت - اعتقاد به خداوندی حکیم، عادل و قادر
 - (۳) مسئولیت پذیری، انجام عهد و پیمان های اجتماعی - اعتماد به این قانون مندی و نظم جهان
 - (۴) درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت - اعتماد به این قانون مندی و نظم جهان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مهمترین گام برای رسیدن به اختیار، اعتقاد به خداوندی حکیم، عادل و قادر است که با حکمت خود جهان را خلق کرده، و آن را تدبیر و اداره می کند؛ به طوری که همه حوادث و رخداد های جهان، در یک چارچوب ساماندهی شده و قانونمند اتفاق می افتد و اگرچه ما، به علت دانش محدود و ناقص خود از درک عمیق اهداف حکیمانه بسیاری از رویدادهای جهان خلقت عاجز هستیم، اما مطمئنیم و اعتقاد داریم که هر حادثه ای دارای هدفی معین می باشد.

۹۹- موضوع آیه ی *إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا* چه کسانی هستند و تردید برای انتخاب راه صحیح از میان چند راه، نشانه چیست؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) همه انسان ها - اختیار
 - (۲) همه انسان ها - ضعف
 - (۳) مؤمنین - اختیار
 - (۴) مؤمنین - ضعف
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آیه مورد نظر در صورت سوال به معنای: همانا او را به راه راست (در ابعاد زندگی به هدایت تکوینی و تشریعی) راهنمایی کردیم، خواه سپاسگزار باشد، خواه ناسپاس. این آیه مربوط به همه انسان هاست و در رابطه با اختیار (*إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا*) بیان شده است.

۱۰۰ - حدیث شریف «من عرف نفسه فقد عرف ربه» از کیست؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) علی علیه السلام و امام حسن مجتبی (ع)

(۲) پیامبر اکرم (ص) و علی علیه السلام

(۳) پیامبر اکرم (ص) و حسن بن علی علیه السلام

(۴) امام حسن مجتبی (ع) و امام حسین علیه السلام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. تعبیر بلند «من عرف نفسه فقد عرف ربه» از پیامبر (ص) و امیر مؤمنان (ع) در حدّ شهرت نقل شده است.

۱۰۱ - اگر کسی در نماز چهار رکعتی، بین رکعت دوم و چهارم شک کند، کدام حکم صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) باید بنا را بر چهار بگذارد و دو رکعت نماز احتیاط نشسته بخواند.

(۲) باید بنا را بر چهار بگذارد و دو رکعت نماز احتیاط ایستاده بخواند.

(۳) نمازش صحیح است و نباید به شک خود اعتنا نماید.

(۴) نمازش باطل است و باید اعاده نماید.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اگر کسی در نماز چهار رکعتی، بین رکعت دوم و چهارم شک کند، باید بنا را بر چهار بگذارد و دو رکعت نماز احتیاط ایستاده بخواند.

۱۰۲ - شناخت خداوند متعال به وسیله برهان نظم، در قلمرو کدام روش شناخت است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) مشاهده غیر مستقیم

(۲) مشاهده مستقیم

(۳) دریافت درونی

(۴) روش عقلی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برهان نظم، ساده ترین و عمومی ترین برهانی است که برای اثبات وجود خداوند ارائه شده است. قرآن کریم از موجودات جهان به عنوان «آیات» یعنی علائم و نشانه هایی از خداوند یاد می کند. در این برهان به طور خلاصه چنین گفته می شود که نظم و نظام اشیاء دلیل و نشانه ای است بر این که نیروی نظم دهنده ای در کار است. یعنی با مشاهده این نظم، ما به وجود خدا می رسیم. یعنی خداوند را به صورت غیر مستقیم مشاهده می کنیم.

۱۰۳ - آیه شریفه «لا اله الا الله» بیش از هر چیزی بیانگر کدام مرتبه توحید است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) عملی

(۲) صفاتی

(۳) ذاتی

(۴) افعالی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آیه شریفه «لا اله الا الله» بیش از هر چیزی بیانگر توحید عملی است. زیرا مهمترین شعار اسلام و جامع همه ابعاد توحید است و در بردارنده همه ابعاد شخصیتی یک انسان موحد است.

۱۰۴- با نزول آیه تطهیر منظور از افتخار بزرگ که همسر حضرت رسول (ص) به دنبال آن بود چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) بهشت

(۲) اهل بیت شدن

(۳) رضایت و خشنودی خدا (۴) اهل یقین و علم شدن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در برخی احادیث آمده است این آیه در خانه ام سلمه همسر پیامبر (ص)، نازل شده و هنگام نزول آن علاوه بر پیامبر (ص) علی (ع)، فاطمه (س)، حسن (ع) و حسین (ع) هم حاضر بودند. در این هنگام پیامبر (ص) پارچه‌ای خیری (کساء) را که بر آن نشسته بود، بر روی خود و علی و فاطمه و حسین کشید و دست‌ها را به سوی آسمان بالا برد و گفت: "خدایا! اهل بیت من این چهار نفرند. اینان را از هر پلیدی پاک گردان". ام سلمه از پیامبر (ص) پرسید آیا من نیز در شمار اهل بیت (ع) قرار دارم که پیامبر (ص) پاسخ داد تو از همسران رسول خدایی و تو (بر راه) خیر هستی.

۱۰۵- پیوند ناگسستنی عترت رسول خدا (ص) و قرآن در کدام حدیث تأکید شده است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) ثقلین

(۲) جابر

(۳) ولایت

(۴) منزلت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. حدیث ثقلین: «من در میان شما دو امانت نفیس و گرانبها می‌گذارم یکی کتاب خدا قرآن و دیگری عترتم اهل بیت را. تا وقتی که از این دو تمسک جویند، هرگز گمراه نخواهید شد و این دو یادگار من هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند. تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.»

۱۰۶- اگر انسان قبل از نماز شک کند که وضویش باطل شده است یا نه تکلیفش چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) نباید به شک خود امتنا کند.

(۲) باید برای نماز وضو بگیرد.

(۳) مستحب است تیمم نماید.

(۴) بنابر احتیاط واجب وضو بگیرد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اگر شخص قبل از نماز شک کند که وضو گرفته یا نه، باید برود و وضو بگیرد.

۱۰۷- اگر نماز ظهر شخصی در سفر قضا شود، قضای آنرا چگونه بجا آورد؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) در صورتیکه از سفر مراجعت نموده باید شکسته بخواند.

(۲) در صورت مراجعت از سفر باید کامل بجا آورد.

(۳) در هر صورت باید شکسته بخواند.

(۴) در هر صورت باید کامل بخواند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر نماز ظهر شخصی در سفر قضا شود، قضای آن در هر صورت شکسته است.

۱۰۸- در کدام قرارداد در برابر مقدار پول معین، مدت تعیین می‌شود؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) مسافات

(۲) مزارعه

(۳) مضاربه

(۴) اجاره

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اجازه قراردادی است که بر طبق آن یک نفر (موجر) خانه یا آپارتمان یا مغازه خود را به فرد دیگری (مستاجر) برای مدت معین و در ازای اجازه بها (کرایه) به اجازه واگذار می کند.

۱۰۹ - عبارت «لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظيم» بیانگر کدام مرتبه توحید است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) عبادی (۲) صفاتی (۳) ذاتی (۴) افعالی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. عبارت "لا حول ولا قوة الا بالله العلی العظيم" بر توحید افعالی اشاره دارد.

۱۱۰ - خداوند خلقت کدام پیامبر را مثل خلقت حضرت آدم (ع) معرفی فرمود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) حضرت نوح (ع) (۲) حضرت موسی (ع)
(۳) حضرت عیسی (ع) (۴) حضرت محمد (ع)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. خداوند حکیم در قرآن کریم خلقت حضرت عیسی (ع) را به خلقت حضرت آدم (ع) تشبیه کرده است؛ چرا که وجه تشابه این دو پیامبر بزرگ الهی در آفرینش معجزه گونه آنان بوده است که هر دو بدون پدر خلق شده اند.

۱۱۱ - همه موارد زیر، از مستحبات مسجد است، بجز.....: (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) پوشیدن لباس پاکیزه و قیمتی

(۲) زینت کردن مسجد با نقاشی گل و گیاه

(۳) خوشبو کردن خود

(۴) با پای راست وارد شدن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. پوشیدن لباس پاکیزه و قیمتی، خوشبو کردن خود و با پای راست وارد شدن، از موارد مستحب نماز گزار برای ورود به مسجد است.

۱۱۲ - پوشیدن کدام لباس، هنگام نماز مستحب است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) مشکی (۲) سفید (۳) عکس دار (۴) تنگ

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. پوشیدن لباس های روشن مانند سفید، برای نماز گزاردن مستحب است.

۱۱۳ - مبادله ی دو کالای مثل هم با دریافت اضافی، به ترتیب مشمول کدام مورد است و حکم آن چیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) ربا - مکروه (۲) غش - حرام (۳) ربا - حرام (۴) غش - مکروه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ربا در اصطلاح فقه اسلامی به اضافه خاصی گفته می‌شود که در مبادله دو کالای مثل هم که وزنی هستند و یا در قرار داد قرض هر نوع کالا که بدان ملتزم و پایبند می‌شوند، اخذ می‌شود. در دین مبین اسلام، ربا یکی از گناهان بسیار بزرگ به شمار می‌رود و گستره حرمت آن غیر از ربا خواران شامل ربا پردازان، شاهدان و نویسندگان اسناد ربا نیز می‌شود.

۱۱۴ - کدام مورد، در خصوص نماز جماعت جایز نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) نیت افرادی کردن در بین نماز جماعت
 - (۲) حاضر نشدن به نماز جماعت از روی بی‌اعتنایی
 - (۳) اقتدا به امامی که در آخرین رکوع نماز سه رکعتی است.
 - (۴) اقتدا کردن برای نماز ظهر به امامی که نماز عصر را می‌خواند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. جایز نیست اگر نماز گزار به نماز جماعت از روی بی‌اعتنایی قصد کند و نماز را فردای بخواند.

۱۱۵ - در حین نماز، اگر در رکعت سوم شک کنیم که آیا تشهد خوانده ایم یا نه، چه کار باید بکنیم؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) نماز مان باطل است.
 - (۲) باید قضای آن را به جا بیاوریم.
 - (۳) باید سجده سهو به جا بیاوریم.
 - (۴) نباید به شک خود اعتنا کنیم.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. به شک های زیر نایستی اعتنا نمود:
 اول: شک در چیزی که محل بجا آوردن آن گذشته است، مثل آنکه در رکوع شک کند که حمد را خوانده یا نه.
 دوم: شک بعد از سلام نماز.
 سوم: شک بعد از گذشتن وقت نماز.
 چهارم: شک کثیر الشک، یعنی: کسی که زیاد شک میکند.
 پنجم: شک امام در شماره رکعت های نماز در صورتی که مأموم شماره آنها را بداند، و همچنین شک مأموم در صورتی که امام شماره رکعت های نماز را بداند.
 ششم: شک در نماز های مستحبی، و نماز احتیاط.

۱۱۶ - کدام مورد، از شرایط مسافر شرعی است که نمازش شکسته می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) سفر او در رفت و برگشت کمتر از هشت فرسخ باشد.

(۲) سفر او در رفت یا برگشت کمتر از هشت فرسخ نباشد.

(۳) در انتهای سفر قصد اقامت داشته باشد.

(۴) شروع سفرش از وطن باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در صورت یکی از موارد زیر، نماز شکسته می شود:
 - ✓ حداقل هشت فرسخ (بین ۴۰ تا ۴۵ کیلومتر) از وطن خود دور شده باشد، و یا چهار فرسخ برود و چهار فرسخ برگردد بدون اینکه در بین آن، ده روز جایی بماند.
 - ✓ از اول مسافرت قصد هشت فرسخ را داشته باشد.
 - ✓ در بین راه از قصد خود برنگردد.
 - ✓ نخواهد پیش از رسیدن به هشت فرسخ از وطن خود بگذرد، یا ده روز یا بیشتر در جایی بماند.
 - ✓ برای کار حرام سفر نکند.
 - ✓ از صحرائشین هایی نباشد که در بیابان ها گردش می کنند.
 - ✓ شغل او مسافرت نباشد.

۱۱۷ - در کدام سنت الهی، به انسان مهلت داده می شود تا به گنااهش افزوده شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) استدراج (۲) امداد (۳) املاء (۴) توفیق

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. خداوند سنت خود را اینگونه بیان می کند:

(قَدْ رَنِي وَمَنْ يُكَذِّبُ بِهَذَا الْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ وَأَمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ) قلم/ ۴۴-۴۵

«مرا واگذار با آنان که این کلام (آسمانی قرآن) را تکذیب می کنند. (من خود می دانم که با ایشان چه کار می کنم). ما آنان را اندک اندک به گونه ای که در نیابند و از راهی که متوجه نشوند به سوی عذاب خواهیم کشاند. و به آنان فرصت می دهیم (و در عذابشان شتاب نخواهم کرد). نقشه و چاره جوئی من دقیق و استوار است (و کسی از آن رهائی ندارد)»

۱۱۸ - اگر بعد از وضو چیزی را در اعضای وضو بینیم که مانع رسیدن آب به اعضای وضو است و ندانیم موقع وضو بوده یا بعدا پیدا شده، وضوی ما..... (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) صحیح است

(۲) صحیح است ولی برای نماز واجب باید تجدید کنیم

(۳) باطل است

(۴) باطل نیست ولی احتیاطاً باید تیمم هم بکنیم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اگر احتمال می‌دهد آن مانع بعد از وضو گرفتن واقع شده است، وضوهای گذشته صحیح است ولی اگر بداند مانع حین وضو بوده است، وضو و نمازی که با آن خوانده است، باطل بوده است.

۱۱۹ - در ماه مبارک رمضان اگر ساعت ۱۰ بامداد با هواپیما به سوی مشهد مقدس پرواز کنیم و پس از زیارت مرقد امام رضا (ع)، قبل از افطار به وطنمان برسیم، در آن روز..... (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) روزه ما صحیح است ولی باید قضا کنیم
 - (۲) روزه ما باطل است. باید هم قضا کنیم و هم کفاره بدیم
 - (۳) نمی‌توانیم روزه بگیریم، چون مسافریم روزه ما باطل است
 - (۴) اگر کاری که روزه را باطل کند، انجام نداده باشیم، روزه ما صحیح است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر قبل از اذان ظهر به مسافرت برویم، روزه آن روز باطل است اما کفاره واجب نیست. اگر بعد از اذان ظهر به مسافرت برویم روزه آن روز صحیح است.

۱۲۰ - پیامبر اسلام (ص)، عفت را برای زنان در حکم کدام مورد، معرفی فرمود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) زینت
 - (۲) عزت
 - (۳) عظمت
 - (۴) قدرت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. حضرت محمد (ص): عفت، زینت زنان است. (نهج الفصاحه، حدیث ۲۰۰)

۱۲۱ - کدام سنت خدا، شامل هم مومن و هم غیر مومن می‌شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) اسندراج
 - (۲) امداد
 - (۳) املا
 - (۴) توفیق
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. سنت امداد الهی هم برای مومن و هم برای غیر مومن جاری می‌باشد.

۱۲۲ - در نظام اخلاقی اسلام، حقیقت صفت مذموم «ریا» کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) عجب
 - (۲) نفاق
 - (۳) شرک
 - (۴) دروغ
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ریا همان نفاق و دو رویی است.

۱۲۳ - در کدام مورد، به جا آوردن سجده سهو، ضرورتی ندارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) قنوت فراموش شده
 - (۲) تشهد فراموش شده
 - (۳) حرف بیجا
 - (۴) سلام بیجا
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. قنوت جزء مستحبات است و در صورت فراموش شدن، نیازی به سجده سهو نیست.

۱۲۴- «ذی القربی و ابن السبیل» به ترتیب مستحق دریافت کدام نوع از انواع انفاق واجب می شوند؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) خمس - فقط زکات (۲) خمس - فقط خمس

(۳) زکات - زکات و خمس (۴) خمس - زکات و خمس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ذی القربی برای خمس بکار رفته است. ابن السبیل هم برای خمس و هم برای زکات بکار رفته است و جزء مستحقات آنهاست.

۱۲۵- مقصود از حجت ظاهر در حدیث امام صادق (ع) چیست؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) عقل و نقل (۲) قرآن و حدیث

(۳) قرآن و برهان (۴) پیامبران و امامان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. حجت ظاهر، امامان و پیامبران هستند و حجت باطن، عقل انسان است.

۱۲۶- امام علی (ع) چه چیزی را در انسان نجات دهنده، نزدیک کننده به خدا و بهترین ثروت و کمال توصیف کرده است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) فطرت (۲) فکر (۳) نفس (۴) عقل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. منظور حضرت علی (ع) از قوه ی عقل این است که این نعمت بزرگ را پیام آور حق، دوست انسان، نجات دهنده ی وی، بهترین ثروت و نزدیک کننده به خدا نامیده است.

۱۲۷- مرگ نسبت به کدام عالم، مرگ محسوب می شود؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) آخرت (۲) برزخ (۳) دنیا (۴) رحم مادر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. دنیا، محلی است که مرگ در آن مرگ محسوب می شود ولی زندگی واقعی در آخرت است.

۱۲۸- آیه "بگو همان کسی آنرا زنده می کند که نخستین بار آنرا آفرید و او به هر مخلوقی داناست" ما را متوجه چه موضوعی می کند؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) امکان معاد - اشاره به پیدایش نخستین انسان (۲) ضرورت معاد - در پرتو عدل الهی

(۳) امکان معاد - اشاره به قدرت نامحدود خدا (۴) ضرورت معاد - در پرتو حکمت الهی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آیه مربوطه، اشاره به قدرت نامحدود و همچنین توانایی خداوند در آفرینش دارد که به امکان معاد اشاره می کند.

۱۲۹- نفخ صور چگونه صورت می گیرد و قرآن آن را چگونه یاد کرده است؟ (قرارگاه پدافند هوایی خاتم سال ۹۵)

(۱) ناگهانی - صیحه (۲) تدریجی - صیحه (۳) ناگهانی - صعقه (۴) تدریجی - صعقه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. نفخ صور به صورت ناگهانی بوده و قرآن از آن به عنوان "صیحه" یاد می کند.

۱۳۰ - از قصه «گاو بنی اسرائیل» در قرآن مساله معاد..... که مورد اشکال برای..... بوده، دریافت می شوند؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۲) جسمانی - منکران

(۱) جسمانی - پذیرندگان

(۴) روحانی - منکران

(۳) روحانی - پذیرندگان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. خداوند متعال نمونه هایی از زنده شدن مردگان و معاد جسمانی را در قرآن مجید در سوره بقره یادآوری فرموده است که متذکر دو نمونه آن می شویم:

۱- «أَوْ كَالَّذِي مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَ هِيَ خَاوِيَةٌ عَلَى عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي هَذِهِ اللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانْظُرْ إِلَى طَعَامِكَ وَ شَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَ انْظُرْ إِلَى حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَ انْظُرْ إِلَى الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوها لَحْمًا فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ؛

یا همانند کسی (عزیر) که از کنار یک آبادی عبور کرد؛ در حالی که دیوارهای آن بر روی سقف هایش فرو ریخته بود (و مردم آن مرده و استخوان هایشان در هر سو پراکنده بود، او با خود) گفت: خداوند چگونه این ها را پس از مرگ زنده می کند؟ پس خداوند او را یک صد سال میراند و سپس زنده کرد (و به او) گفت: چقدر درنگ کردی؟ گفت یک روز، یا قسمتی از یک روز را درنگ کرده ام. فرمود: (نه) بلکه یکصد سال درنگ کرده ای. به غذا و نوشیدنی خود (که همراه داشتی) نگاه کن (که با گذشت سال ها) تغییر نیافته است.

و به الاغ خود نگاه کن (که چگونه متلاشی شده است؟ این ماجرا برای آن است که هم به تو پاسخ گوئیم) و (هم) تو را نشانه (رستاخیز) و حجتی برای مردم قرار می دهیم. (اکنون) به استخوان های (مَرکب خود) بنگر که چگونه آن ها را بهم پیوند می دهیم و بر آن گوشت می پوشانیم. پس هنگامی که (این حقایق برای آن مرد خدا) آشکار شد، گفت: (اکنون با تمام وجود) می دانم که خداوند بر هر کاری قادر و تواناست»

۲- «وَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ ارْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أَوْ لَمْ تُؤْمِنْ قَالَ بَلَى وَ لَكِنْ لِيَطْمَئِنَّ قُلُوبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْعَلْ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ مِنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَ اعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ؛ (و بیاد آور) هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگارا به من نشان بده که چگونه مردگان را زنده می کنی؟ فرمود: مگر ایمان نیاورده ای؟ عرض کرد: چرا، ولی برای آنکه قلبم آرامش یابد. (خداوند) فرمود: چهار پرنده (طاووس، خروس، کبوتر و کلاغ) را بگیر و آن ها را نزد خود جمع و قطعه قطعه کن (و درهم بیامیز) سپس بر هر کوهی قسمتی از آن ها را قرار ده، آن گاه پرنده گان را بخوان، به سرعت به سوی تو بیایند و بدان که خداوند توانای حکیم است»

۱۳۱- از دقت در آیه شریفه «ان الله يحب المتطهرين» و آیه شریفه «و ثيابك فطهر» به ترتیب کدام مورد در یافت می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) بدن و لباس انسان مسلمان، باید پاک باشد

(۲) بدن و لباس نمازگزار، باید غیر غضبی باشد

(۳) لباس و بدن انسان مسلمان، باید تمیز باشد

(۴) لباس و بدن نمازگزار، باید خالی از نجاست باشد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. دو آیه یاد شده مربوط به نماز گزاردن است و اشاره به نجاسات دارد.

۱۳۲- منظور از حدیث "كُلُّكُمْ رَاعٍ وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ" کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) مسئولیت حکومت نسبت به رعیت

(۲) مسئولیت رهبر نسبت به اجتماع

(۳) مسئولیت مردم نسبت به یکدیگر

(۴) مسئولیت علمای دین نسبت به مردم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. أَلَا كُلُّكُمْ رَاعٍ وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ؛ فَلَا مِيرَ أَلَدَى عَلَى النَّاسِ رَاعٍ وَ هُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَ هُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ ، وَ الْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى بَيْتِ بَعْلِهَا وَ وَلَدِهِ وَ هِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ ، وَ الْعَبْدُ رَاعٍ عَلَى مَالِ سَيِّدِهِ وَ هُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُ ، أَلَا فَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ. حدیث پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: بدانید که همه شما مسئولید و همه شما نسبت به زیردستانش بازخواست می شوید. فرمان روای مردم، مسئول مردم است و نسبت به زیردستانش بازخواست می شود. مرد، سرپرست خانواده است و نسبت به آنان، بازخواست می شود. زن، مسئول خانه شوهر و فرزندان اوست و در برابر آنان، بازخواست می شود. برده، مسئول مال مالک خود است و در برابر آن، مسئول است. پس بدانید که همه شما مسئولید و همه تان در برابر زیردستان خود، بازخواست می شوید.

۱۳۳- کدام یک آثار ماتأخر نیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) مدسازی (۲) توسعه اعتیاد (۳) روزه گرفتن (۴) گسترش بی عفتی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آثار ماتأخر آثاری هستند که پرونده آنها در این دنیا بسته نمی شود و بر آن، در آخرت افزوده یا کاسته می شود.

۱۳۴- کسانی که با راستی و پاکی نیت، قدم در راه حق نهاده و رضایت پروردگار عالم را وجهه همت خود قرار می دهند کدام سنت شامل حالشان می شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) املاء (۲) استدراج (۳) توفیق (۴) ابتلاء

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در سنت توفیق الهی، فرد سعی و تلاش خود را ادامه می‌دهد و خداوند نیز اسباب رسیدن به اهداف پاک او را محقق می‌سازد.

۱۳۵- در اقتصاد اسلامی به چه چیزی "فیء" گفته می‌شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) زمین هایی که بدون جنگ فتح شده اند (۲) زمین های موات

(۳) جنگل ها (۴) معادن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. «فیء» را زمینی دانسته‌اند که بدون جنگ و خونریزی در تصرف مسلمانان در آید؛ چه مالکان آن را به میل خود تسلیم کنند و چه آن را رها کرده، بروند.

۱۳۶- حکم اقامه، قنوت و تسبیحات حضرت فاطمه (س) در نماز چیست؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) مستحب است (۲) از ارکان نماز است

(۳) واجب است (۴) مباح است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اقامه، قنوت و تسبیحات حضرت فاطمه (س)، جزء مستحبات نماز است.

۱۳۷- «تسمیه» که گفتن..... است، از..... وضو می‌باشد. (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) بسم الله الرحمن الرحيم - واجبات (۲) بسم الله الرحمن الرحيم - مستحبات

(۳) نام مبارک محمد و صلوات بر او - مستحبات (۴) نام مبارک محمد و صلوات بر او - واجبات

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اصطلاح «تسمیه» بیشتر در کاربرد فقهی مانند تذکیر، نماز، وضو و جز آن‌ها استفاده می‌شود، و البته همیشه با «بسم الله» مساوی نیست و مطلق ذکر خداست. همچنین «تسمیه» تکبیر، تحمید، تحلیل، تسبیح و جز آن‌ها را نیز در برمی‌گیرد که هر کدام از اینها برای حلیت ذبیحه کافی است. حنبلیان تسمیه در وضو را که در نزد شیعه مستحب است، واجب دانسته، و آن را به ذکر «بسم الله» مقید می‌سازند، ذکری که چیزی دیگر نمی‌تواند به جای آن مجزی باشد.

۱۳۸- بالاترین ثواب نماز در کدام محل است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) مسجد النبی در مدینه (۲) مسجد الحرام در مکه

(۳) حرم امیر المومنین علی (ع) در نجف (۴) حرم حضرت سید الشهداء (ع) در کربلا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. رسول خدا(ص) در این باب می‌فرماید: «یک نماز در مسجد من، نزد خداوند برابر با ده هزار نماز در سایر مساجد است، مگر مسجد الحرام؛ زیرا نماز در آن برابر با صد هزار نماز است»

۱۳۹ - اگر امام جماعت در رکعت سوم یا چهارم نماز باشد و ماموم داند که اگر اقتدا کند و حمد را بخواند به رکوع امام نمی رسد، چه باید بکند که از فیض جماعت محروم نشود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) همزمان با اتمام ذکر امام باید اقتدا نماید

(۲) باید حمد را بخواند و سپس به رکوع برود

(۳) بنا بر احتیاط واجب باید صبر کند تا امام به رکوع برود بعد اقتدا کند

(۴) بنا بر احتیاط مستحب باید صبر کند تا امام به رکوع برود بعد اقتدا کند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر امام در رکعت سوم یا چهارم باشد و ماموم بداند که اگر اقتدا کند و حمد را بخواند به رکوع امام نمی رسد، بنابر احتیاط واجب باید صبر کند تا امام به رکوع رود، بعد اقتدا نماید.

۱۴۰ - در کدام مورد، باید نماز را بشکنیم و اعاده کنیم؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) شک در نماز مستحبی در حین نماز

(۲) شک در تعداد رکعات نماز دو رکعتی در حین نماز

(۳) فراموش کردن سهوی اذان و اقامه قبل از شروع نماز

(۴) شک در نماز چهار رکعتی که بین رکعات ۲ و ۳ باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. به صورت کلی شک در تعداد رکعات نماز دو رکعتی و سه رکعتی مبطل نماز است. در نمازهای مستحبی نایستی به شک اعتنا کرد. در نماز چهار رکعتی شک بین ۲ و ۳، نیاز به خواندن یک رکعت نماز احتیاط ایستاده و یا دو رکعت نماز احتیاط نشسته است. اذان و اقامه جزء مستحبات نماز خواندن است.

۱۴۱ - کدام مورد بر «فتوا» دلالت نمی کند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) بعید نیست

(۲) اظهر این است

(۳) اقوی این است

(۴) مساله محل تامل است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اقرب و اقوی یک اصطلاح فقهی در شیعه است و به معنای فتوا است که مقلد در آن حق رجوع به مجتهد دیگر را ندارد، بلکه باید به رأی همان مجتهد عمل نماید. اظهر، به معنای ظاهرتر، روشن تر و فتواست و مقلد بایستی طبق آن عمل نماید.

۱۴۲ - کسی که می داند مسافر است و باید نماز شکسته بخواند، اگر فراموش کند و همه نمازها را تمام بخواند، نماز او چگونه است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) باطل

(۲) صحیح

(۳) باید احتیاط کند

(۴) مستحباً احتیاط کند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. کسی که می داند مسافر است و باید نماز را شکسته بخواند، اگر عمداً نمازش را تمام بخواند نمازش باطل است. و نیز اگر فراموش کند که نماز مسافر شکسته است و تمام بخواند باید نماز را دوباره بخواند، و اگر بعد از وقت یادش بیاید، بنابر احتیاط واجب باید قضا نماید.

۱۴۳ - از دیدگاه امام خمینی (ره) دو خصیصه ای که موجب باز شدن راه های سعادت هستند، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) اتکاء به مبداء و معاد عالم

(۲) اتکاء به خدا و اعتماد به نفس

(۳) جهاد اصغر همراه با تهذیب نفس

(۴) اراده قوی و دانستن فرهنگ اصیل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از دیدگاه امام خمینی (ره) دو خصیصه ای که موجب باز شدن راه های سعادت هستند، اتکاء به خدا و اعتماد به نفس هستند.

۱۴۴ - تکلیف کسی که به عللی برای وضو گرفتن مشکل دارد و نمی داند وظیفه اش تیمم است یا وضوی جبیره ای کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) فقط تیمم کند، کافی است

(۲) فقط وضوی جبیره ای بگیرد، کافی است

(۳) بنابر احتیاط واجب باید هر دو را به جا بیاورد

(۴) انجام دادن واجب را به تاخیر بیندازد و استغفار کند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. کسی که نمی داند وظیفه اش تیمم است یا وضوی جبیره ای - بنا بر احتیاط واجب - باید هر دو را بجا آورد.

۱۴۵ - کدام مورد، در خصوص خوراکی نیم خورده گربه خانگی، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) پاک ولی خوردن آن برای کسی که می داند حرام است.

(۲) نجس نیست ولی بهتر است به نیازمندان داده شود.

(۳) نجس ولی خوردن آن حرام است.

(۴) پاک، ولی خوردن آن مکروه است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نیم خورده سگ و خوک و کافر نجس و خوردن آن حرام است و نیم خورده حیوانات حرام گوشت (مانند گربه) پاک و خوردن آن مکروه می باشد.

۱۴۶- اگر هنگام وضو برای مسح، آبی که در کف دست نمانده باشد، کدام مورد صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) نمی تواند دست را با آب خارج، تر کند، بلکه باید با استفاده از رطوبت دیگر اعضای وضو مسح نماید
- (۲) می تواند با اندکی مرطوب کردن هر دو دست با هم، هر سه مسح را انجام دهد.
- (۳) می تواند به اندازه ای که کف دستش مرطوب شود، از آب خارج استفاده کند.
- (۴) نمی تواند از رطوبت مانده از مسح سر هر دو پا را مسح کند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اگر هنگام وضو برای مسح، آبی که در کف دست نمانده باشد، نمی تواند دست را با آب خارج، تر کند، بلکه باید با استفاده از رطوبت دیگر اعضای وضو مسح نماید.

۱۴۷- در هیچ یک از مواقع زیر، نمیتوان «غسل» را به صورت ارتماسی انجام داد بجز: (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) در حال روزه واجب
- (۲) برای پوشیدن لباس احرام
- (۳) محرم بودن در حج
- (۴) محرم بودن در عمره

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. برای پوشیدن لباس احرام غسل ارتماسی انجام دهند، مانعی ندارد.

۱۴۸- انسان اگر بعد از غسل بفهمد که زیر بغل سمت راست خود را نشسته است، تکلیف چیست؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) ابتدا همان قسمت را و سپس سمت چپ را بشوید.
- (۲) اگر همان قسمت از بدن را بشوید، کافی است.
- (۳) چون غسل باطل است، باید از نو غسل کند.
- (۴) تمام راست بدن را باید کامل بشوید.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اگر از طرف چپ بدن باشد، شستن همان مقدار کافی است و اگر سمت راست باشد، باید بعد از شستن آن مقدار، دوباره طرف چپ را بشوید و اگر از سر و گردن باشد، باید بعد از شستن آن مقدار، دوباره سمت راست و سپس سمت چپ بدن را بشوید.

۱۴۹- کدام مورد، بیانگر توحید افعالی است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) صفات جدای از ذات خدا وجود ندارد.
- (۲) سرتاسر جهان فعل خداوند است.
- (۳) تسلیم شدن بدون قید و شرط در برابر خدا
- (۴) وحدانیت و یگانگی در ذات خداوند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بنابر توحید افعالی، هیچ موجودی در جهان، قدرت تاثیر گذاری و انجام هیچ کاری را ندارد مگر بوسیله نیرویی که خداوند به او داده است؛ و تمام کارها، حرکتها، تأثیر و تأثرها به ذات پاک او

منتهی می‌شود و تمامی مخلوقات الهی در کارهای خودشان به ذات الهی نیازمندند و تأثیرگذاری هر موجودی به اذن خدا و در سایه نیرویی است که خدای متعال به آنها عطا فرموده است و اگر کاری به وسیله اسباب انجام می‌گیرد. آفریدگار آن وسیله و سبب نیز خداست.

۱۵۰ - خداوند کسی را که به علت فراموش کردن خدا، به خود فراموشی دچار کرده است، چه نامیده است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) فاسق

(۲) کافر

(۳) مشرک

(۴) منافق

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. خداوند در آیه ۱۹ سوره مبارکه حشر می‌فرماید: «وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ»؛ و همچون کسانی نباشید که خدا را فراموش کردند و خدا نیز آن‌ها را به «خود فراموشی» گرفتار کرد، آن‌ها فاسقاند».

۱۵۱ - بالاترین مقام برای انسان چیست و راه رسیدن به آن، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) بندگی - روزه ماه مبارک رمضان

(۲) قرب خدا - عبادت

(۳) بندگی - نماز

(۴) قرب خدا - نماز

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بالاترین مقام برای انسان قرب خدا است و راه رسیدن به آن نیز عبادت و بندگی می‌باشد.

۱۵۲ - اگر پیش از تمام شدن وضو، جایی را که شسته یا مسح کرده ایم، نجس شود..... (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) وضو صحیح است

(۲) وضو باطل است

(۳) محل نجس را باید مجدداً به نیت وضو بشویم

(۴) وضو صحیح است، ولی باید تیمم هم بکنیم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اگر پیش از تمام شدن وضو، جایی را که شسته و یا مسح کرده، نجس شود، وضویش صحیح است؛ ولی تطهیر آن به جهت نماز صحیح است.

۱۵۳ - گوشت و دنبه ای که نجس شده است، چگونه آب کشیده می‌شود؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) حداقل دو بار با آب گرم و دوبار با آب سرد

(۲) دوبار با فاصله زمانی ۵ تا ۱۰ دقیقه

(۳) حداقل سه بار با آب گرم

(۴) مثل چیزهای دیگر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گوشت و دنبه‌ای که نجس شده مثل چیزهای دیگر آب کشیده می‌شود و هم چنین است اگر بدن یا لباس، چربی کمی داشته باشد که از رسیدن آب به آنها جلوگیری نکند.

۱۵۴ - علم به کدام مورد، سودمندترین دانش‌ها در زمینه معرفت خداوند متعال است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۱)

- (۱) هستی‌شناسی (۲) راهنما شناسی (۳) زاد شناسی (۴) خود شناسی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. خودشناسی بزرگ‌ترین حکمت، نقطه پایان همه شناخت‌ها، سودمندترین شناخت‌ها و بالاترین عقل و بزرگ‌ترین رستگاری است و خود فراموشی بزرگ‌ترین نادانی و مایه گمراهی است. یکی از کیفیتهای معنوی انسان خود فراموشی است و در این باب آنچه مشخص می‌باشد این است که خود فراموشی نتیجه خدا فراموشی است. خود فراموشی نقطه مقابل خودشناسی و معرفت نفس است.

۱۵۵ - هدف نهایی از آفرینش انسان و کمال نهایی او، کدام است و کدام مورد، اولین مرتبه آن است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۱)

- (۱) عبادت الهی - نوبه واقعی (۲) قرب الهی - ایمان به خدا

- (۳) عبادت الهی - ایمان به خدا (۴) قرب الهی - توکل داشتن به خدا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. هدف نهایی از آفرینش انسان، قرب الهی می‌باشد که در نتیجه آن بالاترین مقام انسان است و اولین مرتبه قرب الهی، ایمان داشتن به خداوند متعال می‌باشد.

۱۵۶ - در زمینه مباحث انسان‌شناسی، اخلاق از کدام بعد فطرت انسان ناشی می‌شود؟ (شهرداری‌ها سال ۹۱)

- (۱) حس حقیقت جویی (۲) حس نیکویی

- (۳) حس پرستش (۴) حس زیبایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. خداوند در قرآن می‌فرماید: و ما خلقت الجن و الانس الا ليعبدون؛ جن و انسان را جز برای عبادت خلق نکردم سوره ذاریات/ آیه ۵۶. یکی از نظریات در مورد اعمال اخلاقی بشر، نظریه «پرستش» است. می‌گویند آن سلسله از اعمال بشر که با افعال طبیعی متفاوت است و در همه افراد بشر وجود دارد و همه افراد بشر آن کارها را تقدیس و ستایش می‌کنند و شرافتمندانه و انسانی و مافوق کارهای طبیعی می‌خوانند، از مقوله پرستش هستند.

۱۵۷ - حضرت امام صادق (ع) نداشتن کدام صفت اخلاقی را مترادف با نداشتن ایمان معرفی فرموده است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۱)

- (۱) حیا (۲) تقوا (۳) توکل (۴) اخلاص

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۵۸ - استحباب گفتن «و تقبل شفاعته و ارفع درجته» در کدام بخش نماز است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۱)

- (۱) بعد از اتمام شدن تشهد (۲) بعد از دعا در قنوت دوم

- (۳) بعد از ذکر سجده آخر (۴) بعد از ذکر رکوع

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. عبارت «و تقبل شفاعته و ارفع درجته» با این مضمون که خداوند، شفاعت پیامبر گرامی اسلام (ص)، را بپذیرد و جایگاه او را بالا ببرد، پس از تشهد گفته می‌شود.

۱۵۹ - عبارت «من در میان شما دو امانت گرانها و نفیس می‌گذارم» متعلق به کدام معصوم می‌باشد، در کدام محل بیان شده و به کدام حدیث شناخته می‌شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) پیامبر اکرم (ص) - در خطبه غدیر - سفینه نوح

۲) علی ابن ابیطالب (ع) - وصیت علی (ع) - ثقلین

۳) پیامبر اکرم (ص) - در خطبه غدیر - ثقلین

۴) علی ابن ابیطالب (ع) - وصیت علی (ع) - جابر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. «من در میان شما دو امانت نفیس و گرانها می‌گذارم یکی کتاب خدا قرآن و دیگری عترتم اهل بیت را. تا وقتی که از این دو تمسک جوید، هرگز گمراه نخواهید شد و این دو یادگار من هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شوند. تا کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.» از پیامبر می‌باشد و به حدیث ثقلین معروف است.

۱۶۰ - حضرت امام صادق (ع) فرمودند: «هرجا امر خداست. در آنجا حاضر باشی و انجام دهنده آن کار باشی و هرجا که نهی خدا است در آنجا نباشی و ترک کننده آن کار باشی»، این مطلب به کدام فضیلت اشاره دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) اخلاص ۲) تقوا ۳) زهد ۴) صبر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. امام صادق (ع) فرمود: تقوا یعنی هر جا امر خدا هست آنجا حاضر باشید و هر جا خدا نهی کرده، در آنجا نباشید.

۱۶۱ - از مفاد آیه شریفه «یا ایها الناس انک کادح الی ربک کدحا فملاقیه» دریافت می‌شود که: (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) خون بر شمشیر پیروز است.

۲) با مرگ انسان همه چیز به پایان می‌رسد

۳) حق به حق دار می‌رسد.

۴) انسان در مقابل خدا پاسخگو خواهد بود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آنچه از معنای آیه بر می‌آید، به این مفهوم می‌رسیم که بنده عملش را به درگاه خداوند می‌رساند و برای او تلاش میکند پس به حق خود خواهد رسید.

۱۶۲ - اولین سوره ای که بعد هجرت پیامبر اکرم (ص) به مدینه نازل شد، کدام سوره بود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

۱) اعراف ۲) براءت ۳) بقره ۴) مائده

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اولین سوره ای که بعد هجرت پیامبر اکرم (ص) به مدینه نازل شد، بقره بود.

۱۶۳ - بین توحید افعالی و توحید عبادی، چه تفاوتی وجود دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) توحید افعالی از نوع شناختن است و توحید عبادی از نوع بودن.

(۲) توحید افعالی از نوع بودن است و توحید عبادی از نوع شدن.

(۳) هر دو مرتبه توحید تفکر و اندیشه راستین است.

(۴) هر دو مرتبه، از نوع بودن و شدن است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. توحید افعالی مربوط به بعد نظری توحید است و توحید عبادی مربوط به بعد عملی است. توحید نظری از نوع بودن و توحید عملی از نوع شدن است.

۱۶۴ - در تجربه های آزمایشگاهی، «شناخت» از کدام روش صورت می گیرد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) مشاهده و تجربه (۲) حس و عقلی

(۳) تفکر و استدلال (۴) تکرار و آزمایش

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. شناخت در تجربه های آزمایشگاهی از طریق مشاهده و تجربه بدست می آید.

۱۶۵ - در تعیین مرجع تقلید، داشتن چه خصوصیتی از طرف مرجع، نقش اساسی دارد؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) حکمت و ایمان (۲) عرفان و تقوا (۳) دانش و تقوا (۴) دانش و فلسفه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. از خصوصیات مرجع تقلید می توان به اعلم بودن و تقوا داشتن اشاره کرد که گزینه سوم حاکی از این موضوع است.

۱۶۶ - نام دیگر سوره «حمد» چیست؟ (راه آهن سال ۹۴)

(۱) اخلاص (۲) توحید (۳) غافر (۴) فاتحه الکتاب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نام دیگر سوره حمد فاتحه الکتاب می باشد؛ به معنای فهرست کتاب.

۱۶۷ - صفات منتزع از فعل و ذات، به ترتیب موصوف به کدام صفت است و مثال آن، به ترتیب کدام می باشد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) ذاتی و افعالی - رازقیت و خالقیت (۲) افعالی و ذاتی - رازقیت و خالقیت

(۳) ذاتی و افعالی - خالقیت و رازقیت (۴) افعالی و ذاتی - خالقیت و رازقیت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. صفات ذات، صفاتی است که ذات اقدس با قطع نظر از مخلوقات آنها را داراست و پیوسته با آنها همراه می باشد مانند صفت قدرت، علم، حیات و... که اتصاف خدای متعال به این نوع صفات، نیازی به فعل یا چیز دیگر ندارد، برای مثال خدا قادر و توانا است چه فعلی از او صادر شود، چه کاری از جانب او انجام نگیرد.

بنابراین آن سلسله صفاتی که مربوط به مقام ذات بوده و او پیوسته با آنها همراه است و سلب آن از ذات اقدسش محال می‌باشد و در عین حال با صرف نظر از افعال و آفریده‌های خداوندی مد نظر قرار می‌گیرد، صفات ذات می‌نامند.

صفات فعل، آن رشته از صفاتی است که به مقتضای فعلش بر ذات وی متصف می‌گردد. مانند صفت خالقیت، که با در نظر گرفتن فعل «آفریدن» ذات اقدس اله را به این صفات متصف می‌نماییم و در حقیقت هر یک از این صفات منتزع از فعل خداوند است برای مثال، اتصاف صفت خالق، عادل و حکیم بر خداوند هر کدام به ترتیب از «خلقت»، «عدالت» و «حکمت» انتزع گردیده است، از آنجا که حق تعالی منشاء و مبدء این صفات است به حسب صدور این افعال، لذا به این نوع صفات، صفات فعل اطلاق می‌گردد.

۱۶۸ - کدام مورد در خصوص سگ دست آموز در خانواده از دیدگاه احکام اسلامی، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) اگر مسایل بهداشتی کاملاً رعایت شود، پاک است.

(۲) تا زمانی که به سن بلوغ نرسیده و زاد و ولد نکرده است، پاک است.

(۳) اگر عاری از مرض بودن آن، به وسیله دامپزشک تایید شود، پاک است.

(۴) حتی مو و استخوان و پنبه و ناخن و رطوبت های آن نیز، ناپاک است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در همه رساله های عملیه آمده است: "سگ و خوکی که در خشکی زندگی می کنند حتی مو و استخوان و پنجه و ناخن و رطوبتهای آنها نجس است ولی سگ و خوگ دریایی پاک است."

۱۶۹ - پیامبر گرامی اسلام، کدام عبارت را «روشنی چشم» خود معرفی فرمود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) جهاد (۲) حج (۳) روزه (۴) نماز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. پیامبر (ص): نماز نور چشم من است.

۱۷۰ - مطلق بودن اصول اخلاقی براساس پذیرش کدام واقعیت در انسان، قابل توجیه منطقی است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) اختیار (۲) عقل (۳) فطرت (۴) فکر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۷۱ - بحث قضا و قدر الهی، با کدام اصل عقلی در ارتباط مستقیم است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) هستی و چیستی (۲) علت و معلول

(۳) حدود و قدم (۴) امکان وجوب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اصل امکان وجوب ارتباط مستقیمی با بحث قضا و قدر الهی دارد.

۱۷۲ - بر اساس معارف الهی و قرآنی، انگیزه اصلی حق و باطل، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) بی عدالتی اجتماعی (۲) ظلم حاکمان جور

(۳) واقعیت های بیرونی (۴) درون انسان ها

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۷۳ - کدام عمل مشروع از لحاظ پیامبر اسلام، مبعوض ترین کار معرفی شده است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) طلاق (۲) تهمت زدن به دیگران

(۳) غیبت کردن (۴) دروغ گویی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پیامبر (ص): درست است که خدا طلاق را حلال کرده و اجازه داده است، اما با این که اجازه داده، هیچ چیزی را در امور حلال به اندازه طلاق نفرت ندارد.

۱۷۴ - خلاقیت و ابداعات هنری، از کدام یک از گرایش های متعالی انسان سرچشمه می گیرد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) گرایش به پرستش (۲) گرایش به نیکی

(۳) خیر اخلاقی (۴) زیبا دوستی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۷۵ - این که بعد از مرتکب گناهی شدن، دری از خیر به روی ما بسته می شود، به کدام مورد تعبیر می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) قساوت قلب که پدیده ای طبیعی است

(۲) سلب توفیق که پدیده ای غیبی است

(۳) زیر پا گذاشتن عفت و پاکی

(۴) دریچه ای از جهنم سوزان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۷۶ - از نظر اسلام، ارزش عمل وابسته به کدام مورد است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) صحت عمل (۲) کثرت عمل

(۳) کوشش شخصی (۴) نیت عمل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نیت که حسن فاعلی است، پیشیناز عمل که حسن فعلی است، می باشد.

۱۷۷ - در عالم دین، کدام یک از مراتب نفس، پشتوانه محکمی از ایمان به مبدأ و معاد پیدا می کند و آن را از ضعف زوال حفظ می کند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) اماره (۲) قاسه (۳) لوامه (۴) مطمئنه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آن گاه که روح انسان در مرتبه سستی قرار می گیرد و به بدی ها فرمان می دهد به آن «نفس اماره» می گویند و آن گاه که در برابر زشتی ها واکنش نشان می دهد و سرزنش می کند «نفس لوامه» گفته می شود و آن گاه که روح در برابر فراز و نشیب های زندگی آرامش خود را حفظ می کند و اختلالات و تردیدها، به پابندی و یقین او آسیب نمی رسانند، از روح او به مرتبه «نفس مطمئنه» تعبیر می شود.

۱۷۸ - اگر بگوییم: ذات حق در عین اینکه به اوصاف کمالیه جمال و جلال، متصف است، دارای جنبه های مختلف عینی نیست، به کدام توحید اشاره کرده ایم و معنای آن کدام می باشد. (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) صفاتی - درک یگانگی ذات با صفات

(۲) ذاتی - درک یگانگی ذات با صفات

(۳) صفاتی - بازگشت همه صفات به قدرت

(۴) ذاتی - بازگشت همه صفات به قدرت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ذات خداوند در عین اینکه به اوصاف کمالیه جمال و جلال متصف است، دارای جنبه های مختلف عینی نیست. اختلاف ذات با صفات و اختلاف صفات با یکدیگر لازمه محدودیت وجود است. توحید ذات عبارت است از بیمانندی ذات حق از لحاظ وجوب وجود و قدم ذاتی و استقلال و لایتنهایی بودن، همه ماسوا اعم از مجرد و مادی ممکن بالذات و حادث بالذات است و قائم به او و محدود است.

۱۷۹ - به کدام دلیل «خدا»، مطلوب واقعی انسان است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) ارتباط با او موجب آرامش جانمان می شود

(۲) به هیچ چیز جز او، راضی و خرسند نیستم

(۳) ناتوانی مطلوب های غیر واقعی را با تمام وجود می یابیم

(۴) به هر چه بنگریم، نشانی از قامت رعناى او می بینیم.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از آنجایی که مطلوب واقعی انسان، خداست، پس به هیچ چیز جز او راضی و خرسند نیست.

۱۸۰ - با توجه به آیه شریفه (الَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ) خدای سبحان مایه آرامش انسان ها را در چه چیز قرار داده است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) ازدواج

(۲) یاد خدا

(۳) تفقد و دلجویی از محرومین

(۴) انفاق و بخشش به نیازمندان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. آیه ی مبارکه، ترجمه و نشانی آن به شرح ذیل است: الَّذِينَ آمَنُوا وَ تَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ (الرعد - ۲۸) ترجمه: آنها کسانی هستند که ایمان آورده و دلهايشان به یاد خدا آرامش می گیرد، آگاه باشید که تنها با یاد خدا دلها آرامش پیدا می کند.

۱۸۱ - اولین قدم برای «عبادت و بندگی خدا و رسیدن به او» کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) اطاعت از خدا در همه چیز

(۲) نماز در اول وقت در هر نوبت

(۳) روزه ماه مبارک رمضان

(۴) بجا آوردن صحیح حج تمتع

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اولین قدم برای عبادت و بندگی خدا و رسیدن به او، اطاعت از خدا در همه چیز است.

۱۸۲ - از حدیث «من عرف نفسه فقد عرف ربه» کدام مورد استنباط می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) خدا شناسی برای همه انسانها ناممکن است.

(۲) خود شناسی آسان ترین عمل در زندگی است.

(۳) خدا شناسی مقدمه خود شناسی است.

(۴) خود شناسی مقدمه خدا شناسی است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هر کس خودش را بشناسد، پس خداوندش را هم خواهد شناخت.

۱۸۳ - در عالم برزخ کدام یک وجود ندارد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) حیات

(۲) روح

(۳) شعور

(۴) تکلیف

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در عالم برزخ، تکلیف معنا ندارد. اما روح به حیات خود ادامه می دهد و شعور نیز وجود خواهد داشت.

۱۸۴ - مهمترین اثر و نتیجه روزه از دیدگاه قرآن کریم کدام است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) تندرستی

(۲) تقوا

(۳) درک حال فقرا

(۴) شکیبایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. «یا ایها الذین آمنوا کُتِبَ علیکم الصیام کما کُتِبَ علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون»؛ ای کسانی که ایمان آورده اید، روزه بر شما واجب شد کما اینکه (همچنان که) بر کسانی که قبل از شما بودند واجب شده بود، شاید پرهیزکار شوید و تقوا پیشه کنید.

اولین و بزرگ ترین فایده روزه تقوا است و آن، سودی است که عاید خود شخص می شود و فایده داشتن تقوی، مطلبی است که احدی در آن شک ندارد، چون هر انسانی به فطرت خود این معنا را درک می کند، و اگر بخواهد به عالم طهارت و رفعت متصل شود، و به مقام بلند کمال و روحانیت ارتقا یابد، اولین چیزی که لازم است بدان ملتزم شود، این است که از افسار گسیختگی خود جلوگیری کند و بدون هیچ قید و شرطی، سرگرم لذت های جسمی و شهوات بدنی نباشد، و خود را بزرگ تر از آن بداند که زندگی مادی را هدف بپندارد و سخن کوتاه آن که از هر چیزی که او را از پروردگار تبارک و تعالی مشغول سازد، پرهیزد.

۱۸۵ - کدامیک از عوامل ذیل لازمه مواخذه و حسابرسی انسان است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) اختیار (۲) علم (۳) فطرت (۴) تقدیر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. انسان با وجود اختیار، به منظور انتخاب خیر و یا شر، به پاداش و جزا می‌رسد.

۱۸۶ - "گرد آمدن اجزای متفاوت با کیفیت و کمیت ویژه ای در یک مجموعه، بطوری که هماهنگی و همکاری آنها یک هدف معین را تامین کند". تعریف چیست؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) وجود (۲) فطرت (۳) کمال (۴) نظم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گرد آمدن اجزای متفاوت با کیفیت و کمیت ویژه ای در یک مجموعه، بطوری که هماهنگی و همکاری آنها یک هدف معین را تامین کند، نظم گویند.

۱۸۷ - کدامیک از گزینه های زیر جزو منابع و مراجع به دست آوردن احکام شرعی، محسوب نمی شود؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) معرفت (۲) عقل (۳) سنت (۴) کتاب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. عقل، سنت و کتاب جزء منابع به دست آوردن احکام شرعی است اما معرفت خیر.

۱۸۸ - انسان برای رسیدن به کمال خویش (یافتن راه سعادت) چه نوع هدایتی در اختیار دارد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) تکوینی (۲) تشریعی (۳) عامه (۴) هر سه گزینه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هدایت عامه خود به دو قسم تقسیم می شود: هدایت تکوینی و تشریعی. انسان برای رسیدن به کمال خویش، نیاز به هدایت عامه (تکوینی و تشریعی) دارد.

۱۸۹ - با چه چیزی انگیزه انسان برای عبودیت و بندگی افزایش می یابد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) آزادگی (۲) آرامش مادی (۳) موفقیت در زندگی (۴) قدرت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. به هر میزان که معرفت و ایمان به خداوند بیشتر شود، انگیزه ی ما برای عبودیت و بندگی نیز افزایش می یابد؛ یکی از این راه ها آزادگیست.

۱۹۰ - منشاء قانونمندی جهان کدام یک از صفات الهی است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) رحمت (۲) حکمت (۳) فیض (۴) قدرت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. منشاء قانون مندی جهان خدای حکیم و عالم است. اراده او حافظ جهان از نابودی است.

۱۹۱- از دیدگاه قرآن وجدان اخلاقی در برابر انجام گناه چه نام دارد؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) نفس لوامه (۲) نفس اماره (۳) نفس مطمئنه (۴) نفس زکیه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. نفس لوامه، نفس سرزنشگر انسان است که به تعبیری دیگر، همان وجدان اخلاقی انسان در برابر انجام گناه می باشد.

۱۹۲- وظیفه یک مسلمان در مورد احکام دین چیست؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) یا باید یقین داشته باشد یا مجتهد باشد یا احتیاط نماید.

- (۲) یا باید احتیاط کند و یا اینکه یقین داشته باشد.

- (۳) یا باید یقین داشته باشد یا مجتهد باشد یا مقلد باشد.

- (۴) یا باید مجتهد باشد یا احتیاط کند و یا تقلید نماید.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مسلمان باید به اصول دین یقین داشته باشد؛ ولی در احکام غیر ضروری دین، یا باید مجتهد باشد که بتواند احکام را از روی دلیل به دست آورد، یا از مجتهد تقلید کند؛ یعنی به دستور او رفتار نماید، یا از راه احتیاط، طوری به وظیفه خود عمل نماید که یقین کند تکلیف خود را انجام داده است. مثلاً اگر عده ای از مجتهدین عملی را حرام می دانند و عده دیگر می گویند حرام نیست، آن عمل را انجام ندهد؛ و اگر عملی را بعضی واجب و بعضی مستحب می دانند، آن را به جا آورد. پس کسانی که مجتهد نیستند و نمی توانند به احتیاط عمل کنند، واجب است از مجتهد تقلید نمایند؛ بلکه برای کسانی که می توانند به احتیاط عمل کنند، اولی و احوط، تقلید و ترک عمل به احتیاط است.

۱۹۳- اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم و درک عمیق آیات قرآن چیست؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) راهنمایی خداوند در قرآن (۲) سیره و روش امامان

- (۳) سیره و روش صحابی پیامبر (۴) گفتار و رفتار پیامبر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی گفتار و رفتار پیامبر (ص) است.

۱۹۴- مهمترین شرط امر به معروف و نهی از منکر چیست؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) اصلاح خانواده (۲) اصلاح خود

- (۳) اصلاح جامعه (۴) شرط خاصی ندارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شرایط امر به معروف و نهی از منکر عبارتند از:

اول- آن که آمر و ناهی، معروف و منکر را بشناسد و یقین داشته باشد بوجوب معروف و حرمت منکر، و ایمن باشد از اشتباه خودش.

دوم- آن که احتمال بدهد که امر و نهی او تأثیر داشته باشد، پس اگر احتمال عقلایی ندهد که امر و نهی او اثر دارد، وجوب آن ساقط می شود.

سوم - آن که کسی که واجب را ترک نموده و یا فعل حرام را به جا آورده، اصرار به آن داشته باشد، پس اگر بداند که مرتد شده و بعد مرتکب نمی شود ساقط می شود.

چهارم - آن که واجب بودن معروف و حرام بودن منکر در حق فاعل، منجز و ثابت باشد و در ترک واجب و فعل حرام عذری نداشته باشد، پس اگر فاعل معتقد باشد به مباح بودن فعل حرامی و یا به جواز ترک واجبی در این صورت امر به معروف و نهی از منکر، ساقط می شود؛ و همین طور است در هر موردی که تارک واجب و فاعل حرام عذر داشته باشد. بلی از راه تنبیه غافل و ارشاد جاهل، تنبیه و ارشاد، لازم است.

پنجم - آن که در امر و نهی او مفسده و ضرری نباشد، پس با احتمال عقلایی به ضرر و مفسده، ساقط می شود.

۱۹۵ - محتوای اصلی دعوت پیامبران..... بوده است، چون..... انسانها..... است. (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) یکسان - خلقت - یکسان (۲) متفاوت - خلقت - متفاوت

(۳) یکسان - فطرت - مشترک (۴) متفاوت - فطرت - متفاوت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. انسان ها همگی دارای فطرتی یکسان هستند، از طرفی محتوای اصلی دعوت پیامبران نیز یکسان است، تنها تفاوت در شریعت آنهاست.

۱۹۶ - مقصود از رسول باطنی و ظاهری در معارف اسلامی به ترتیب کدام است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) امام - ولی (۲) فطرت - ولی

(۳) عقل - نبی (۴) یقین - امام

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. هشام بن حکم می گوید: امام کاظم علیه السلام به من فرمود: ... ای هشام! خداوند پیامبرانش و رسولانش را نزد بندگانش نفرستاد، مگر برای اینکه در مورد خدا اندیشه کنند، زیرا کسانی به دعوت انبیاء نیکوتر پاسخ می گویند که معرفت بهتری نسبت به خدا داشته باشند و کسانی به امر خدا شناخت بیشتری دارند که عقل سالم تری داشته باشند و هر کس عقلش کامل تر باشد، درجه اش در دنیا و آخرت بالاتر است. ای هشام! خدا پر مردم دو حجت دارد: یکی حجت ظاهری و یکی حجت باطنی؛ حجت ظاهری رسولان و انبیاء و امامان (ع) هستند و حجت باطنی، عقل آنهاست.

۱۹۷ - با کدام یک از آب های زیر نمی توان وضو گرفت؟ (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) آب کر (۲) آب قلیل (۳) آب مطلق (۴) آب مضاف

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فقط با آب مطلق می توان وضو گرفت و وضو با آب مضاف، باطل است.

۱۹۸ - واجب رکنی عبارتست از واجبی که اگر..... نماز باطل است. (استانداری ها سال ۹۱)

(۱) عمدا کم و زیاد شود (۲) سهوا کم و زیاد شود.

(۳) عمدا یا سهوا کم شود. (۴) عمدا یا سهوا کم یا زیاد شود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ارکان نماز اگر چه عمدی و چه سهوی کم و یا زیاد شوند، نماز باطل می‌شود.

۱۹۹ – منظور از آیه «الا بذكر الله تطمئن القلوب» کدام است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) تفکر موجب آرامش قلب هاست.
 - (۲) اعتقاد به خدا باید قلبی باشد.
 - (۳) با یاد خدا دلها آرامش می یابد.
 - (۴) تذکر باعث آرامش قلب است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ترجمه عبارت صورت سوال یعنی: با یاد خدا دلها آرامش می یابد.

۲۰۰ – کدام نماز مظهر وحدت مسلمین و شکوه عظمت اسلام است؟ (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) نماز جماعت
 - (۲) نماز جمعه
 - (۳) نماز عید فطر
 - (۴) نماز نافله
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. نماز جمعه، مظهر وحدت مسلمین و شکوه عظمت اسلام است.

۲۰۱ – مهمترین جنبه ی هر عمل عبارتست از: (استانداری ها سال ۹۱)

- (۱) اصل عمل
 - (۲) کیفیت عمل
 - (۳) نیت عمل
 - (۴) قالب عمل
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نیت عمل که همان حسن فاعلی عمل است، مهمترین جنبه هر عملی می باشد.

۲۰۲ – اولین آیات قرآن که بر پیامبر اسلام (ص) نازل شد، از کدام سوره بود؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) توحید
 - (۲) علق
 - (۳) حمد
 - (۴) بقره
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اولین کلمه ای از قرآن که به حضرت محمد (ص) از جانب خداوند وحی شد، کلمه (اقرا) از سوره علق بود.

۲۰۳ – رابطه ایمان و عمل صالح چگونه است؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) هر دو نتیجه نیات و رفتار انسان است.
 - (۲) انسان از عمل صالح به ایمان هدایت می شود.
 - (۳) انسان از ایمان به عمل صالح هدایت می شود.
 - (۴) دو موضوع مستقل از هم هستند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ایمان و عمل صالح ارتباط متقابلی با یکدیگر دارند. در آیات بسیاری از قرآن کریم به عمل صالح نیز بعد از ایمان اشاره شده است. مقارنت ایمان و عمل صالح بیانگر ارتباط بین آنهاست.

۲۰۴ - نظام واحد جهانی، معلول چه چیزی است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) یک واقعیت وجودی از کارهای خداوند
 - (۲) ارتباط و پیوستگی پدیده ها و تقسیم کار آنها
 - (۳) دسترنج هزاران انسانی که از ابتدای تاریخ زیسته اند
 - (۴) آفرینش اولیه خداوند که همه چیز بر اساس عقل
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. از پیوستگی و ارتباط میان نظامها یک نظام واحد جهانی حاصل می شود.

۲۰۵ - عمر طولانی برای انسان موصوف به کدام وصف است و "انتظار" برخاسته از چیست؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) موضوعی غیر عادی - نگاه مثبت به آینده
 - (۲) موضوعی غیر عقلی - نومیدی از حاکمیت باطل
 - (۳) امری غیر عادی - نومیدی از حاکمیت باطل
 - (۴) موضوعی غیر عقلی - نگاه مثبت به آینده
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. عمر طولانی برای انسان از عهده عقل خارج نیست، اما غیر عادی می باشد. در بخش دوم سوال، انتظار، معرف این است که به آینده ای سبز امید داشته باشیم و این گزاره همان نگاه مثبت به آینده است.

۲۰۶ - این که انسان خود را برتر از آن می بیند که جسم او وسیله جلب توجه دیگران قرار ندهد، اهمیت چه موضوعی را بیان میکند؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) عزتمند
 - (۲) برتری تفکر
 - (۳) پابندی
 - (۴) عزت نفس
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. یکی از اقسام حقارتها، آن است که افراد هوسران و گناهکار به انسان به چشم ابزار هوسرانی های خود نگاه کنند و به شخصیت انسانی و با کرامت او توجه نمایند. انسانی که دارای عزت نفس است، این حقارت و پستی را نمی پذیرد.

۲۰۷ - هدایت پیامبران که حجت ظاهر هستند، چه وقت موثر واقع می شود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) انسان خود را ملزم به ایمان و عمل صالح بداند.
- (۲) انسان در مقابل گناه و زشتی عکس العمل نشان دهد.
- (۳) انسان در قبول یا رد دعوت آن ها مختار باشد.
- (۴) عقل یعنی حجت باطنی سرکوب نشده و قدرت عمل داشته باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کسی که عقلش را به کار نگرفته و قلبش کور شده هدایت نمی شود؛ یعنی هدایت پیامبر که حجت ظاهری است، وقتی موثر واقع می شود که عقل یعنی حجت باطنی سرگوب نشده و قدرت عمل داشته باشد.

۲۰۸ - آیه کریمه (ولاییدین زینتهن الا ما ظهر منها) حاوی کدام دستور است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) مردان نباید به زینت های زنان توجه کنند.
 - (۲) پوشاندن زینت، اول بر زنان و بعد بر مردان واجب است.
 - (۳) زنان باید زینت های خود را چه آشکار است و چه پنهان بپوشانند.
 - (۴) زنان نباید زینت های خود را آشکار کنند مگر آنچه نمایان است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. با توجه به معنای آیه می توان به مفهوم گزینه ۴ اشاره کرد: زیورهای خود را آشکار نگردانند مگر آنچه که طبعاً از آن پیداست.

۲۰۹ - پیامبر گرامی اسلام (ص)، در مورد کدام رویداد فرمودند "ایها الناس من اولی الناس بالمومنین من انفسهم" (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) حدیث جابر
 - (۲) حدیث منزلت
 - (۳) واقعه غدیر
 - (۴) نزول آیه تطهیر
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. حدیث مذکور معرف واقعه غدیر می باشد.

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به معارف اسلامی

نکته شماره ۱

نکات پر تکرار در آزمون‌های استخدامی

- اهداف مشترک انبیاء برقراری حکومت دینی و اجرای قسط و عدالت، ایراد خطبه‌ها هم در نماز عیدین و هم در نماز جمعه، قبل از رکعات است. کفر و شرک و ارتداد سبب نابودی تمامی اعمال خیر می‌شود.
- منافق ظاهراً با دین و باطناً علیه دین است.
- فاسق خدا را فراموش می‌کند و به خود فراموشی دچار می‌شود.
- کافر دین را چه در ظاهر و چه در باطن قبول ندارد.
- بالاترین مقام برای انسان قرب خدا و راه آن عبادت است.
- وضو صحیح است اگر قبل از تمام شدن وضو جایی را که شستیم یا مسح کرده‌ایم نجس شود.
- خویش‌شناسی سودمندترین دانش‌هاست. (امام علی)
- هدف نهایی از آفرینش انسان قرب الهی و اولین مرتبه آن ایمان به خداست.
- اخلاق = حس نیکویی (گرایش به نیکی)
- حیا، به فرموده حضرت امام صادق (ع) نداشتن آن = بی‌ایمانی
- نماز، روشنی چشم من است (پیامبر «ص»)
- مطلق بودن اصول اخلاقی بر اساس پذیرش اختیار قابل توجیه منطقی است.
- اصل امکان وجوب: این اصل با قضا و قدر الهی ارتباط مستقیم دارد.
- مبعوض‌ترین کار مشروع: طلاق
- سه بعد: هنر (زیادوستی)، اخلاق (نیکویی)، علم (دانایی)
- نفس مطمئنه: مرحله تکامل انسان و بسته شدن راه‌های ورود شیطان و رسیدن به حقیقت عبودیت و تحت کنترل قرار گرفتن وسوسه‌های نفسانی.
- وجود کتاب الهی در میان مردم، به تنهایی برای تشکیل و تعالی نظام کافی نیست بلکه جامعه اسلامی نیازمند ولایت معنوی، مرجعیت علمی و حکومت اسلامی است.
- حضرت علی (ع): دوست داشتنی‌ترین چیزها نزد تو، آن چیزی باشد که در حق میانه‌ترین، در عدل شامل‌ترین و در جلب خشنودی مردم فراگیرترین باشد زیرا خشم عمومی مردم، خشنودی خواص و نزدیکان را از بین می‌برد و رضایت عمومی خشم خواص را بی‌اثر می‌کند.
- وظیفه یک مسلمان در مورد احکام دین: یا یقین داشته باشد، یا مجتهد باشد، یا مقلد باشد.
- مهمترین اثر و نتیجه روزه تقوا و پرهیزگاری است.
- نماز جمعه مظهر وحدت مسلمین و شکوه و عظمت اسلام است.
- مهمترین وظیفه پدر و مادر: ایجاد زمینه رشد و تعالی خانواده
- مهمترین وظیفه فرزندان: احسان کردن
- مسافرت برای فرار از روزه در ماه رمضان مکروه است.
- شک در چیز نجس ← نجس است.
- شک در چیز پاک ← پاک است.

- ✚ عامل رهایی اسلام از خطر نابودی، قرآن و عترت است.
- ✚ غیبت صغری از ۲۶۰ تا ۳۲۹ و غیبت کبری به این دلیل است که خود مردم شایستگی ظهور امام را ندارند.
- ✚ لا اله الا الله بهای بهشت و مهمترین شعار اسلام است و ناظر بر توحید عملی است.
- ✚ عادت به گناه موجب تنفر و بیزاری در انسان می شود.
- ✚ حجة الوداع ← غدیر خم
- ✚ خاتمیت، همواره از ضروریات دین اسلام است.
- ✚ علم فقه: سنت، کتاب، عقل، اجماع
- ✚ بازگشت همه امور به سوی خداست.
- ✚ تقلید در مسائل ضروری مثل اصول دین جایز نیست و باید خود انسان تحقیق کند.
- ✚ تقلید در مسائل غیر ضروری واجب است.
- ✚ سفر بعد از زوال ظهر روزه را باطل نمی کند.
- ✚ نهی پدر و مادر از سفر فرزند نماز را شکسته می کند یا نه؟
- ✚ ذی القربی، خمس، ابن سبیل، خمس و زکات
- ✚ احتیاط واجب در انتخاب مرجع تقلید: حریص به مال دنیا نباشد و از مجتهدین دیگر اعلم باشد.
- ✚ واجب عینی در انتخاب مرجع تقلید: حلال زاده، مرد، بالغ، عاقل، عادل، شیعه ۱۳ امام
- ✚ «وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ»
- ✚ و تو اخلاق عظیم و برجسته ای داری (تعریف خدا از اخلاق حضرت محمد «ص»)
- ✚ غش به معنای آمیختن نامرغوب با مرغوب بدون اطلاع مشتری مانند آب در شیر ریختن.
- ✚ خلقت حضرت موسی «ع» مانند خلقت حضرت آدم «ع» است.
- ✚ عفت برای زن برابر است با عزت و احترام.
- ✚ «يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ»
- ✚ ای انسان حقاً تو به سختی به سوی پروردگارت در تلاشی و او را ملاقات خواهی کرد (حق به حقدار می رسد).
- ✚ بقره اولین سوره ای است که بعد از هجرت پیامبر «ص» به مدینه نازل شد.
- ✚ برای پوشیدن لباس احرام می توان غسل ارتماسی انجام داد.
- ✚ مزد رسالت: مودت همراه با اطاعت از اهل بیت «ع»
- ✚ پیامبر «ص» می فرماید: برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقتان را نیکو کند و در رزق و روزی آنها
- ✚ توسعه دهد و عفاف و غیرت آنها را زیاد گرداند.
- ✚ تقوا مهمترین فایده روزه است و مهمترین فایده نماز یاد خداست.
- ✚ زمین نجسی که باران بر آن بیارد، پاک می شود و اگر باران بر زمین جاری شود و به جای نجسی که زیر سقف است برسد، آنرا پاک نمی کند.
- ✚ خونی که در تخم مرغ است نجس است، بنابر احتیاط واجب باید از خوردن آن اجتناب کرد.
- ✚ خدا رحمت کند کسی را که بداند از کجا آمده، در کجاست و به کجا می رود، ارزش هر کسی به درک و فهم وی از حقیقت هستی
- ✚ و جایگاه خود در نظام آفرینش بستگی دارد.

✚ توحید عملی:

فرد: یگانه شدن انسان برای خدا

جامعه: اطاعت از پیامبر «ص»

✚ شرک عملی:

جلی: پرستش غیر خدا

خفی: اطاعت از هوای نفس خود یا دیگری (غیر خدا)

✚ خداوند با در نظر گرفتن ولایت معنوی، پیامبر «ص» را واسطه فیض و رحمت و برکت به مخلوقات و بندگان قرار داد.

✚ علل آمدن پیامبران متعدد:

پایین بودن سطح درک انسان های اولیه (ما انبیاء مبعوث شدیم تا با مردم به اندازه عقلشان صحبت کنیم).

از بین رفتن یا تحریف تعلیمات پیامبران پیشین، ابتدایی بودن سطح فرهنگ و زندگی اجتماعی، عدم توسعه کتابت.

استمرار در دعوت و ترویج پیوسته آن، لازمه استمرار و ماندگاری یک دعوت تبلیغ دائمی و مستمر آن است.

✚ درک فقر و نیازمندی انسان نسبت به خداوند موارد زیر را به ارمان می آورد:

فقیر بودن نسبت به خداوند و غنی بودن نسبت به انسان های دیگر.

✚ لازمه توحید در عبادت (عملی) اطاعت از خدا و پیامبر «ص» و جانشینان رسول گرامی اسلام.

✚ فعالیت هایی که انسان در طول زندگی انجام می دهد ریشه در دلبستگی ها و محبت های او دارد و محبت است که به زندگی انسان ها

جهت می دهد.

✚ هدایت پیامبران (حجت ظاهر) زمانی مؤثر واقع می شود که عقل، یعنی حجت باطنی سرکوب نشده باشد و قدرت عمل داشته باشد.

✚ بعد از حدیث غدیر پیامبر «ص» فرمودند: «أَيُّهَا النَّاسُ مِنْ أُولَى النَّاسِ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ»

✚ ویژگی ای که قرآن را از دیگر کتاب ها متمایز می کند: مصونیت از تحریف و محفوظ ماندن به حفظ الهی.

✚ مرجعیت دینی = مرجعیت علمی (فقیه جامع الشرایط)

✚ حکومت اسلامی = ولایت فقیه (ولایت ظاهری)

✚ منفعت کسب و کار رایج ترین مورد برای پرداخت خمس است.

✚ امام علی «ع» به مالک اشتر: با ترسو مشورت نکن چون در انجام کارها روحیه را سست می کند.

✚ «وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ»

به زمینه رشد و پرورش فرزندان اشاره می کند.

✚ عقل و فطرت خاموش می شود اگر حرمت شکنی نسبت به خداوند به تدریج افزایش یابد و دامنه ی گناه گسترده شود.

✚ «لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ» مطابق با این اصل، روزه خود مریض در ماه رمضان حرام است.

✚ قلب خود را برای پذیرش هدف آماده سازیم، اگر بخواهیم به هدفی که برای زندگی خود شناخته ایم، ایمان بیاوریم و بسوی آن

حرکت کنیم.

✚ مهمترین جنبه هر عمل نیت در مورد آن عمل است و لازمه آن، ایمان به آن عمل است.

✚ دنیا به گونه ای است که انسانها نمی توانند نتیجه و ثمره کارهای خود را به طور کامل دریافت کنند. (مقدمه - برهان عدل)

✚ آیه غدیر: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ»

✚ امام علی «ع» به مالک: مردم دو دسته اند، دسته ای برادران دینی تو و دسته دیگر در خلقت همانند توهستند. (ویژگی مهربانی در اینجا

ذکر می شود)

✚ شرک در ربوبیت یعنی کسی در عوض ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقاتش حسابی جداگانه باز کند.

«لَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ»

علت تبعیت نکردن از شیطان، دشمن آشکار بودن آن است.

علت اطاعت از خداوند، بندگی خداوند که راه راست و استوار در همان است می‌باشد.

عرضه نابجای زیبایی‌ها از سوی زن در اجتماع عفت و حیا را از زن می‌گیرد.

عالی‌ترین هدفی که خداوند برای تشکیل خانواده قرار داده رشد اخلاقی و معنوی است که این امر زمانی محقق می‌شود که خانواده

بستر رشد و بالندگی اعضای خانواده را ایجاد کند.

علت اصلی غیبت از دیدگاه قرآن، رفتار خود مردم است.

نخستین علت غیبت در خطر بودن جان حضرت است.

علت دیگر غیبت، قدرناشناسی و ناسپاسی مردم است.

علت پنهان بودن خورشید وجود حضرت پشت ابر: عدم شایستگی انسانها در بهره‌مندی از حضرت، فقط ولایت معنوی و محرومیت

از رهبری ظاهری.

علت تداوم غیبت: باقی ماندن همان شرایط و عدم آمادگی مردم.

حق بودن جهان = عبت نبودن جهان، حکمت الهی و هدفمندی جهان.

استوار و محکم بودن جهان «صُنِعَ اللَّهُ الَّذِي أَتَقَنَ كُلَّ شَيْءٍ» که از آن به حق تعبیر می‌شود.

کسی که عقلانیت و خردمندی بر آن حاکم باشد، حقانیت جهان را به درستی درک می‌کند.

«إِنْ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ».

نتیجه تفکر خردمندان: «رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ».

«أَنَا كُلُّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ»: هریک از موجودات جهان دارای قانون‌مندی خاص خود (تقدیر الهی) هستند.

«الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى»: اول آفرینش و سپس ساماندهی

«مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ»: انسجام و هماهنگی درونی موجودات.

تفاوت = نبودن بی‌نظمی

فُطُور = شکاف نیست.

«وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ»

همه خواه یا ناخواه تسلیم قانون بندی و تقدیر الهی هستند و تحت قانونمندی الهی عمل می‌کنند. طَوْعًا وَكَرْهًا، خواه یا ناخواه به یک

نتیجه می‌انجامد.

موقت بودن ← اجل مسمی ← سرآمد معین و مشخص. (همیشگی نبودن)

وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ← بازگشت مخلوقات به سوی خداوند است.

أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ ← دین طلبی از راه غیر الهی نکوهش شده است.

«وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا» ← آفرینش همسران که موجب آرامش می‌شوند را از نشانه‌های حکیمانه

بودن خلقت بیان کرده است.

«وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالَمِينَ»

وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ ← ناهمگونی زبان‌ها و رنگ‌ها

نظام واحد جهانی معلول ارتباط و پیوستگی پدیده‌ها و تقسیم کار آنهاست.

عمر طولانی انسان موضوعی غیرعادی است (نه غیر عقلی و محال) و انتظار برخواسته از نگاه مثبت به آینده است.

✚ انسان عزتمند، عقیف هم هست و عزتمندی او نمی‌گذارد به گونه‌ای خودنمایی کند که سرانجام آن تحقیر در جامعه باشد یا وسیله جلب توجه گناه‌های آلوده قرار گیرد.

✚ **رشد:**

عوامل:

کرامت و برتری انسان بر موجودات، قدرت عقل و تفکر، قدرت اختیار و انتخاب، فطرت خدا آشنا و خداگرا، گرایش انسان به خیر و نیکی، هدایت الهی و امدادهای او.

موانع:

نفس امار، شیطان (آراستن و زیبا نشان دادن گناه و نه دنیا)، سرگرم کردن به آرزوهای دور و دراز دنیایی، غافل کردن از یاد خدا و ایجاد و دشمنی.

✚ **معاد:**

امکان:

- پیدایش نخستین انسان «قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ»
- مرگ و زندگی در طبیعت
- قدرت نامحدود خداوند «عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»

ضرورت:

- در پرتو عدل الهی عدم امکان رسیدن برخی از پاداش در دنیا، عدم امکان مجازات بسیاری از اعمال در دنیا
- حکمت الهی (حق بودن جهان): گرایش به بقا و جاودانگی، میل به کمالات بی نهایت

اثبات عقلی: توفی روح و معاد جسمانی

✚ **گواهان روز قیامت:**

- خداوند
- پیامبران و اولیاء الهی (بهترین گواهان زیرا باطن و ظاهر انسانها را در دنیا دیدند و از هر خطایی مصون‌اند).
- مأموران الهی (فرشتگان حسابرس که در طول زندگی انسانها همواره با انسان بودند و اعمالشان را ثبت می‌کردند).
- اعضای بدن

✚ **اعمال انسان:**

رابطه‌ها بین عمل و پاداش و جزا:

- قراردادی: وضع قوانین برای تداوم عدالت
- طبیعی: محصول طبیعی عمل
- نامه عمل: عین عمل

تکفیر و احباط:

- تکفیر: پوشش سیئات از طریق حسنات مثل توبه و...
- احباط: پوشش حسنات از طریق سیئات

✚ مراحل قیامت:

مرحله اول:

- نفخ صور اول « وَنُفِخَ فِي الصُّورِ »
- مدهوشی اهل آسمان و زمین
- تغییر در ساختار آسمان و زمین

مرحله دوم: نفخ صور دو، زنده شدن همه انسانها، نورانی شدن زمین، برپا شدن دادگاه عدل الهی، حضور شاهدان و گواهان، قضاوت بر معیار حق، دادن نامه عمل.

✚ نشانه‌های بعد روحانی:

- رویاهای صادق
- ثابت بدون خود، ثبات شخصیت (تغییرپذیر، تجزیه ناپذیر)

✚ اولین سوال فرشتگان: در چه حال بودید؟

جواب: نسبت دادن گناه خود بر دیگران (جهنم برزخی)

✚ دومین سوال فرشتگان: مگر زمین خدا وسیع نبود؟ (جهنم برزخی)

سلام فرشتگان بعد از توفی بهشت برزخی

✚ آثار محبت به خدا:

- پیروی از خداوند
- دوستی با دوستان خداوند (تولی) «لا اله الا الله»
- بیزاری از دشمنان خدا (تبری) «لا اله الا الله»
- مبارزه با دشمنان خداوند

✚ دو وظیفه همگانی:

درمان:

- امر به معروف و نهی از منکر

پیشگیری:

- دعوت به خیر و نیکی

موثرترین: دعوت عملی

✚ امر به معروف و نهی از منکر:

شرایط:

- توجه به میزان اهمیت واجبات و محرمات
- بداند که ترک شده جز واجبات و انجام داده جز محرمات
- بداند فرد تصمیم بر اصرار گناه دارد.
- احتمال تاثیر امر و نهی دهد. (احتمال تاثیر با تغییر روش)
- بداند در امر و نهی مفسده ای نیست.

مراحل:

- روی برگرداندن (از راه تفهیم)
- زبانی با نصیحت و موعظه

- فیزیکی در حوزه احکام اسلامی

روشها:

(اگر درست انجام نشود نتیجه عکس می دهد)

- مرتکب گناه نشود.
- مانند طیبین مهربان
- در نظر گرفتن مصلحت
- پرهیز از خود خواهی و خودستایی
- با قصد و رضای خدا (حسن فاعلی)
- خورا منزه نبیند.
- تکرار کند اگر بداند یا احتمال دهد موثر واقع میشود.

تأمین نیازهای عمومی جامعه:

مالیات و انفاق

انفاق: زکات و خمس

زکات (حد نصاب):

- گندم، جو، خرما، کشمش، طلا، نقره، شمش، گاو، گوسفند
- موارد مصرف: فقیر، مسکین، مأمور جمع آوری زکات، کافرها، خریداری و آزاد کردن برده، بدهکارانی که نمی توانند قرض خود را بدهند، فی سبیل الله، ابن سبیل (مسافر)

خمس:

- $\frac{1}{5}$ در آمد باقی مانده سالیانه
- موارد مصرف: خدا، رسول خدا، خویشاوندان فقیر و از کار افتادگان، در راه ماندگان

آراستگی:

امام صادق «ع»: لباس نازک و بدن نما نپوشید (نشانه سستی و ضعف ایمان)

امام علی «ع»: آراستن برای دیگران (رفتن به جنگ با خدا)

مشکلات سیاسی و اجتماعی و فرهنگی پس از رحلت رسول خدا:

- ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر
- تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث
- ظهور شخصیت ها و الگوهای قابل اعتماد
- تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرای

هدایت عامه:

- «قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى»
- انواع آن: تکوینی و تشریعی

تکوینی: همه موجودات را در بر می گیرد، در وجود موجود وجود دارد (لانه ساختن کبوتران)

تشریعی: یعنی قانون گذاری (خاص انسان است) از طریق قانون گذاری از طریق پیامبران و کتاب هدایت انسان از طریق از وحی

هدایت:

رسول ظاهری: پیامبران

رسول باطنی: عقل

اختصاصات پیامبران:

وحی، معجزه، عصمت

وحی:

- وحی تکوینی: لانه سازی مورچگان (ذاتی و غریزی)
 - وحی تشریعی: عالی ترین درجه وحی، القای معانی به قلب آنها
- معجزه:

حجت رسالت پیامبران و گواه بر صدق آنان (آیت)

عصمت:

مصونیت از گناه و اشتباه در مقام دریافت، ابلاغ و عمل. این مصونیت نتیجه نوع بینش عمیق و درجه یقین و ایمان آنهاست.

بینش عمیق (اشتباه)، یقین و ایمان (گناه)

- دریافت: هموار کردن راه امکان هدایت.
- تعلیم: جلب اعتماد مردم به دین.
- اجرا: الگو قرار گرفتن و عدم انجام کارهای مخالف خداوند.

پیامبران:

اولوالعزم (تشریعی): بطور مستقل قوانین و دستورات به آنها وحی شده و دارای ابلاغیه وحی به مردم هستند. حضرت نوح، حضرت محمد «ص»، حضرت عیسی، حضرت موسی، حضرت ابراهیم. غیر اولوالعزم (تبلیغی) علت تفاوت در شریعت های اسلامی:

- مقتضیات های زمان
- سطح تعلیمات

علل آمدن پیامبران متعدد:

- لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته آن
- رشد تدریجی سطح فکر جوامع و اقوام
- از بین رفتن یا تعریف تعلیمات پیامبر پیشین

علل ختم نبوت:

- آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه زندگی
- حفظ قرآن کریم از تحریف
- وجود امام معصوم پس از پیامبر «ص»
- پیش بینی راه های پاسخگویی به نیازهای زمانه

اعجاز قرآن: لفظی، محتوایی

محتوایی:

- انسجام درونی در عین نزول تدریجی
- تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

- جامعیت و همه جانبه بودن

- تازگی و شادابی دائمی

- ذکر نکات علمی بی سابقه

✚ «إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ إِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ»

تحدی است. ما قرآن را فرو فرستادیم و خودمان محافظ آن هستیم.

✚ قلمرو رسالت:

- دریافت و ابلاغ وحی (اولین قلمرو رسالت) با رحلت پیامبر پایان می پذیرد.

- تبیین و تعالیم وحی (مرجعیت علمی)

- اجرای قوانین الهی از طریق ولایت بر جامعه (ولایت ظاهری)

✚ دلایل تشکیل حکومت اسلامی:

- ضرورت اجرای احکام اسلامی مثل عدالت اجتماعی

- پذیرش ولایت الهی و نپذیرفتن حاکمیت طاغوت

- جامعیت دین اسلام

- حفظ استقلال جامعه اسلامی در برابر کفار

✚ قاعده نفی سبیل: قرآن کریم از مسلمانان می خواهد که سلطه بیگانگان را نپذیرند.

✚ امامت:

- يوم الدار یا يوم الانذار: معرفی امام در مراسم خویشان

- آیه ولایت: ولی شما تنها خدا و رسول خدا و کسانی هستند که ایمان آورده و نماز به پای دارند و در حالی که در رکوع هستند، زکات می دهند.

- آیه اولوالامر (آیه اطاعت): «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ»

- حدیث جابر: اسم دوازده امام آمده که اولوالامر هستند. (اطاعت)

- آیه مودت: «قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى»

الْقُرْبَى: اهل بیت

- حدیث غدیر: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ» سال دهم ذی الحجه، حجه الوداع

- حدیث ثقلین: آخرین روزهای زندگی پیامبر «عَلَيْهِ مَعَ الْقُرْآنِ، وَالْقُرْآنُ مَعَ عَلِيٍّ»

✚ تلاش های امامان:

مرجعیت علمی:

- تعلیم و تفسیر قرآن کریم

- اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر «ص»

- تبیین معارف اسلامی مطابق با نیازهای نو

- تربیت شخصیت های اسلامی

مجاهده در راستای ولایت ظاهری:

- عدم تأیید حاکمان

- معرفی خود به عنوان امام برحق

- آگاهی بخشی به مردم

- انتخاب شیوه‌های درست مبارزه، تقیه (مخفی نگه داشتن اقدامات خود) ولایت معنوی:

- بخش اصلی رهبری امام زمان (عج)

✚ مسئولیت‌های منتظر:

- تقویت معرفت، ایمان، محبت به امام
- پیروی از امام عصر (عج)
- ایجاد آمادگی در خود و جامعه
- دعا برای ظهور امام

✚ شرایط مرجع تقلید:

- باتقوا
- عادل
- زمان شناسی (احکام را با توجه به نیازهای روز بدست آورد)

✚ شرایط ولی فقیه:

- سه شرط بالا
- با تدبیر و با کفایت
- شجاعت و قدرت روحی
- اگر این پنج شرط را داشته باشد، مشروعیت دارد.

- ✚ حضرت علی «ع»: بزرگترین حقی که خدا واجب کرده است، حق رهبر بر مردم و حق مردم بر رهبر است و خداوند آنرا سبب دوستی و الفت آنان و ارجمندی دینشان قرار داده است.

✚ اهداف ازدواج:

- پاسخ به نیاز جنسی (ابتدایی ترین زمینه شکل گیری خانواده)
- انس با همسر
- رشد و پرورش فرزندان
- رشد اخلاقی و معنوی (مهمترین هدف)

نقش مرد:

- تأمین هزینه زندگی خانواده
- مدیریت و نگهداری از حریم خانواده
- رابطه محبت آمیز با همسر
- محبت و نظارت پدری

نقش زن:

- همسر داری (جهاد زن است)
- تدبیر امور خانه
- مادری (مقدس ترین نقش)

نقش مشترک: برنامه ریزی برای رشد و تعالی خود و فرزندان

به دلیل وابستگی مخلوقات در تمام مراحل هستی خود به خدا، خداوند «غنی» خوانده می‌شود و مخلوقات «فقیر» و این نسبت غیر قابل تغییر است.

توحید:

نظری: از نوع شناختن

- ذاتی: دویی بردار و تعددپذیر نیست. لَيْسَ مِثْلَهُ شَيْءٌ و لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (غنا و بی نیازی خدا) مثل رازیست.
 - صفاتی: ذاتی که با هر کدام از صفاتش متحد است، صفاتش با هم اتحاد دارند.
 - افعالی: لا حول و لا قوة الا بالله، بحول الله و قوته اقوم واقعد (کار خدا ناشی از اراده اوست مثل خالقیت)
- عملی (عبادی)

- از نوع بودن و شدن، در جهت پرستش حق یگانه شدن، لا اله الا الله (دژ خداوند)
- لازمه آن: اطاعت از رسول خدا و جانشینان او

مراتب توحید:

- خالقیت: خداوند تنها مبداء و خالق جهان است، شریک ندارد، جهان از اصل‌های متعدد پدید نیامده (قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ≠ اعتقاد به خدایان متعدد)
 - مالکیت: خداوند تنها مالک است، هرگونه تصرف در جهان حق او و شایسته اوست. مالکیت انسان در طول مالکیت خداست (وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ و...)
 - ولایت: چون خدا مالک این جهان است پس بر آن ولایت دارد. هرگونه تصرف در این جهان حق او و شایسته اوست.
 - ربوبیت: دو چهره تکوینی و تشریعی دارد.
- تدبیر همه امور هستی به دست خداست، جهان را اداره می‌کند. «أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ»، «أَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ».

شرک در ربوبیت: اگر فردی در کنار (عرض) ربوبیت الهی، برای خود یا دیگری حسابی جداگانه باز کند، گرفتار چنین شرکی شده است «الحمد لله رب العالمین».

توحید در عبادت، نتیجه توحید در ربوبیت است. لازمه توحید در عبادت، دوری از طاغوت است.

شروط عمل:

- حسن فاعلی: نیت خالص الهی
- حسن فعلی: انجام کار، آنگونه که خداوند دستور داده است.
- اولین قدم برای دوستی خالصانه با خداوند: حسن فعلی و حسن فاعلی

قدم‌های بندگی و اخلاص:

- تقویت روحیه حق‌پذیری اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص است.
- افزایش معرفت به خدا
- راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او
- یاد معاد و روز حساب
- انجام عمل صالح

میوه‌های درخت اخلاص:

- عدم نفوذ شیطان و یأس او از فرد با اخلاص (اولین ثمره ی اخلاص)
- دست‌یابی به معرفت و اندیشه‌های محکم و استوار

- احساس اطمینان و آرامش روحی و نجات از اضطراب‌ها
- تجلی اسماء الهی در انسان (ثمرات عالی اخلاص)
- تقرب به پیشگاه الهی و دیدار محبوب حقیقی (بالاترین میوه اخلاص)

✚ پندارهای ویرانگر در مورد اختیار:

- جبرگرایی
- آزادی مطلق

✚ زمینه ساز شکوفایی اختیار:

- اعتقاد به خداوند حکیم (مهمترین گام)
- قانونمند بودن جهان (قضا و قدر الهی)

✚ قضا و قدر:

- قضا (ثابت): به انجام رساندن، به پایان رساندن، حکم کردن، قانون و حکم، ایجاد مخلوقات
- تقدیر یا قدر: اندازه گرفتن، یژگی‌ها، حدود، موقعیت مکانی، محدوده، چهارچوب، ساختار منظم و ویژه، قانونمندی
- قضای الهی متناسب با تقدیر است.

✚ سنت‌های الهی:

- امتحان و ابتلاء (عام): مربوط به چگونگی رشد و تکامل انسان و عامل ظهور و بروز استعدادهايش
- امداد الهی (عام): مقام رحمانیت خداوند
- توفیق الهی (خاص): همراه با سعی و تلاشی که فرد می‌کند خداوند اسباب راحت به مقصد رسیدن را فراهم می‌کند.
- املاء (خاص): آنان که راه باطل می‌روند، خدا به آنها فرصت می‌دهد ولی آنها آنها را هم به باد می‌دهند. (فرصت می‌دهد که به گناه خود بیفزایند یا توبه کنند).
- استدراج (خاص): گاهی خداوند علاوه بر مهلت دادن بر امکانات گناه آنان می‌افزاید تا قدم به قدم از انسانیت فاصله بگیرند.
- تفاوت در پاداش و کیفر
- تأثیر نیکی یا بدی در سرنوشت

✚ پرتگاه‌های خطرناک، سقوط در وادی ضلالت:

- توجیه گناه
- عادت به گناه

✚ مراحل توبه:

- پشیمانی از گذشته (عادت به گناه از بین می‌رود)
- تصمیم بر عدم بازگشت به گناه (عادت به گناه از بین می‌رود)
- جبران حقوق ضایع شده مردم و خداوند

✚ معیارهای تمدن متعالی اسلام:

- توحید محوری و مبارزه با شرک
- آخرت گرایی
- اطاعت از خداوند و رسول او و امامان (ولایت مداری)
- اصالت خانواده و احیاء منزلت زن

- حق خواهی و باطل ستیزی
- اعتدال در زندگی و بهره گرفتن از نعمت های دنیایی
- عقل گرایی
- عدالت طلبی

✚ تلاش هایی برای جامعه و تمدن اسلامی: آرمان مقدس

تقویت توانایی های فردی:

- تلاش برای کسب آگاهی از تمدن اسلامی
- تقویت ایمان و اراده

تحکیم بنیان خانواده

تقویت بنیان های جامعه:

- همراه کردن دیگران با خود
- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری
- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی
- تقویت عزت نفس عمومی
- حضور فعال و موثر در جامعه جهانی:
- تأکید بر محتوای عقلانی دین
- استفاده از بهترین ابزارهای رساندن پیام
- مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر

✚ دو گوهر مقدس: عفاف و حیا

✚ وظیفه مقدس: امر به معروف و نهی از منکر

✚ نقش مقدس: مادری

✚ مکتب: جهان بینی + ایدئولوژی

جهان بینی:

- ویژگی خاص آدمی است
- پایه بینش مذهبی
- دید کلی و هست و نیست هایی که فرد در رابطه با جهان به آن اعتقاد دارد (حکمت نظری)

✚ ارکان بینش مذهبی: توحید، معاد، نبوت

✚ جهانی بینی تجربی یا علمی: قدرت و توانایی تغییر و تصرف در طبیعت (با هست ها کار دارد نه باید ها).

✚ ابزار: فرضیه و آزمون.

✚ ناپایداری، شناسایی زودگذر و موقت، ارزش نظری ندارد، جنبه عملی و فنی دارد، دقیق و جزئی و مشخص، شناساندن قوانین خاص

هر موجود به بشر و به وجود آمدن صنعت (تکیه گاه مناسبی برای ایدئولوژی نیست چون نظری نیست).

✚ جهان بینی فلسفی:

اصول بدیهی و غیر قابل انکار برای ذهن، دارای جزم به دلیل داشتن اصول عام و دربرگیرنده.

جهان بینی دینی:

- نوعی جهان بینی فلسفی، دریافت وحی از جهان غیب، قابل اثبات، آرمان ساز و شوق انگیز، به حیات و زندگی مفهوم می دهد.
- تعهد آور و مسئولیت ساز، قدرت تقدس بخشیدن به اهداف انسانی و اجتماعی. مهمترین مزیت، جاودانگی است.
- جهان بینی فلسفی و جهان بینی دینی وحدت موضوع دارند ولی مبدأ معرفت متفاوت دارند.
- جهان بینی توحیدی (تعهد آوری و مسئولیت آوری):
- از مشیت حکیمانه به دست آمده است. جهانی تک قطبی و تک محوری، ماهیت اویی و به سوی اویی، از نیروی منطق و علم و استدلال حمایت می شود.
- اساسی ترین اصل در جهان بینی اعتقاد یا بی اعتقادی نسبت به خدا است.
- برای شناخت صحیح هر دین و مسلک باید به جهان بینی آن دین و مسلک توجه نمود، زیرا جهان بینی زیرساز و تکیه گاه هر مکتبی است.
- مطابق جهان بینی توحیدی اراده و مشیت الهی در عالم هستی به صورت سنت تجلی می یابد.
- حکمت عملی: آنچه که باید باشد (دریافت خط مشی زندگی آنچنان که باید باشد).
- حکمت نظری: آنچه که هست.
- انسان در تحصیل کمال و در مقام رسیدن به آن به دنبال یافتن بایدها و نبایدهاست.
- آیا جهان صاحبی دارد، خدانامی که طبق نقشه و هدف خاصی جهان را طراحی نموده و هدایت می کند؟ پاسخ به این سوال نشانه جهان بینی است.

نیازهای سه گانه جهان بینی که بتواند تکیه گاه ایدئولوژی قرار بگیرد:

- ارزش نظری داشتن (نه فقط صرفاً عملی)
- پایدار بودن (نه صرفاً موقتی)
- کل گرا بودن (نه فقط جزئی و دقیق)

جهانبینی تجربی (علمی):

- جهان کهنه کتابی است که اول و آخر آن معلوم نیست بنابراین باید به جزء گرایی روی آورد. در مورد یک پدیده مثل درخت، هزاران اطلاع می دهد.
- تفاوت بین انسان و حیوان: شناخت و تفسیر جهان (جهانبینی).
- تشابه بین انسان و حیوان: احساس کردن جهان

اقسام علت:

- تامه: تمام آنچه را که معلول برای پیدایش نیاز دارد، در بر دارد، بدون آن بقای معلول محال است.
- ناقصه: تمام آنچه را که معلول برای پیدایش نیاز دارد، در بر ندارد (لازم ولی ناکافی).
- مرکب: دارای جزء است.
- بسیط: جزء ندارد.
- حقیقی: مانند علیت نفس نسبت به حالات خود از قبیل علم و اراده.
- معده: قرار گرفتن شیء متحرک در هر یک از نقاط مسافت که موجب آمادگی آن برای ورود به نقطه ی بعدی می شود.
- قریب: علت بی واسطه ی شیء است. دست که بی واسطه موجب حرکت خود می شود.
- بعید: علت با واسطه است. اعصاب بر دست، دست بر حرکت دست.

- صندلی نسبت به چوب (علت مادی)
- صندلی نسبت به شکل صندلی (علت صوری)
- صندلی نسبت به نجار (علت فاعلی)
- صندلی نسبت به نشستن روی صندلی (علت غایی)
- علت مادی و علت صوری (علت قوام یا داخلی)
- علت فاعلی و علت غایی (علت وجود یا خارجی)

رابطه سنخیت:

علت و معلول با هم تناسب و سنخیت دارند، نفی سنخیت یعنی نفی نظام ضروری علت و معلولی و قبول گزافه و هرج و مرج در سراسر عالم هستی است.

رابطه وجود یک موجود:

- محال: بقای معلول بدون علت تامه، محال است.
- ممکن الوجود: عقل هیچ کدام از وجود یا عدم را برای آن ضروری نمی‌بیند بلکه نسبت آنرا به وجود و عدم یکسان می‌بیند.
- واجب الوجود: قائم به ذات است و عدم به آن راه ندارد در حالیکه پدیده وجودش وابسته به غیر است، بنابراین نیاز به علت دارد (رابطه علت و معلولی)

دو مفهوم باطل:

- دور $A \Leftarrow B$ (دور مصرح یا بی‌واسطه) و $A \rightarrow B \rightarrow C$ (دور مضمّر یا باواسطه)
- تسلسل $A \leftarrow B \leftarrow C \leftarrow \dots$ تا بی‌نهایت (به دلیل برهان وسط و طرف، این مفهوم باطل است).

صُدْفه:

وقوع خود به خودی و بدون یک علت یک پدیده را صُدْفه گویند که در جهان‌بینی اسلامی قابل قبول نیست.

اصل علیت یا رابطه علت و معلولی:

بنیاد تمام تلاش‌های فکری و عملی انسان است. قضیه‌ای است عقلی و علمی، حصولی که از علم حضوری نفس به افعال خودش به دست آمده است. رابطه‌ای است میان دو موجود از آن حیث که وجود یکی به دیگری محتاج و وابسته است، این اصل از حقانیت علّیتی نشأت گرفته است.

اصل تعاصر: رابطه ضرورت را بین علت و معلول بیان می‌کند.

پذیرش صدفه مستلزم سه مورد است:

- میان اشیاء و اشخاص با آثار آنها هیچگونه همبستگی و ارتباط قابل اثباتی نباشد.
- هیچ قانون علمی‌ای در عالم هستی قابل قبول نباشد.
- هیچ حادثه‌ای قابل پیش‌بینی نباشد.

دو مقدمه برای برهان نظم (پایه‌های برهان نظم):

- حسی و تجربی (صغری): این واقعیت اثبات می‌شود که نظام شگرف و خیره‌کننده‌ای بر این جهان حکم فرماست.
- صددرد عقلی (کبری): اثبات می‌شود که پیدایش نظم بدون دخالت یک مبدأ عقل و شعور و بدون رهبری علم گسترده، امکان‌پذیر نیست.

ویژگی های برهان نظم:

- حسی و عقلی
- نیاز به اثبات نظم در سرتاسر جهان ندارد، یک مورد هم کافی است.
- برهانی پویاست.
- پیوند و عشق عمیقی بین خالق و مخلوق برقرار می سازد.

عناصر اصلی نظم:

- برنامه ریزی دقیق
- سازماندهی حساب شده
- داشتن هدف (عنصر مهم)

✚ تعریف تصادف (نقطه مقابل نظم):

- به معنی انکار علت فلسفی: مورد قبول برای منکران علیّت، علت فاعلی را قبول ندارند حتّی مادّیین که خدا را قبول ندارند نیز این معنا از تصادف را قبول ندارند.
- معنی رایج آن انکار هدف و برنامه: علت غایی را قبول ندارند.

✚ دو آیه برهان نظم:

- همانا در آفرینش آسمان ها و زمین و رفت و آمد شب و روز نشانه هایی است.
- نشانه های خود را در کرانه های جهان و در نفوس انسان ها آشکار ساختیم تا این که برایشان روشن شود که او حق است.

✚ کشف هوش و عقل از روی آثار و اعمال یک انسان:

برهانی عقلی است که متکی به رابطه نظم و عقل است.

- ✚ قرآن کریم بیش از هر برهانی، برهان نظم را به عنوان برهان اثبات وجود خداوند معرفی کرده و توحید ربوبی خداوند را در مبارزه با مشرکان با برهان نظم مرتبط ساخته است.

✚ موضوع حس و تجربه در مقابل مسائل ماورای طبیعت: موضع نفی و انکار نیست بلکه موضع لا ادری (نمیدانم) است. یعنی

بر اساس حس و تجربه نمی توان در مورد بود و نبود خدا و جهان ماورای طبیعت، موضع مثبت یا منفی اتخاذ کرد، چرا این امور از قلمرو حاکمیت حس و تجربه بیرون است.

خلاصه: حس و تجربه نمی تواند مسائل ماورای طبیعت را درک کند و چیزی در این مورد نمی داند.

✚ فطرت در انسان = غریزه در حیوان

غریزه: محدوده مشترک بین انسان و حیوان است که همان بعد حیوانی وجود انسان است.

✚ تفاوت بین انسان و حیوان:

- آگاهی و انتخاب
- پابندی به ارزش ها

✚ ایجاد فطرت:

- حقیقت جویی: اساس و مبنای تحصیل علم و حکمت و فلسفه است.
- گرایش به فضایل انسانی و کارهای خیر
- تمایل به زیبایی

انواع زیبایی:

- حسی: آثار هنری
- معنوی: زیبایی موجود در نثر و نظم (فصاحت و بلاغت)
- فضایل و تمایلات روحی و اخلاقی
- گرایش به کمال مطلق: حس مذهبی یا تقدس (روش حضرت ابراهیم «ع»)

دو نوع شناخت در انسان:

- حضوری (شهودی): بی واسطه وجود دارد، علم به نفس، آگاهی، محبت، بیم و امید خودش، علم به مبدأ متعالی.
- معرفت حصولی: با واسطه از طریق حواس به دست می آید مانند علوم تجربی.

مراحل هدایت انسان به سوی خدا:

- هدایت اجمالی بدون یادگیری و اکتساب در عمق باطن خویش در می یابد که به موجودی متعالی، کامل و قائم به ذات وابسته است.
- هدایت تفصیلی توسط عقل و شرع

فطری بودن دین به دو معنی است:

- موافقت و هماهنگی احکام و قوانین اصلی و اساسی دین با سرشت آدمی.
- گرایش به خدا و حالت انقیاد و تسلیم محض در برابر خداوند.

خداگرایی فطری است پس، خدا شناسی هم فطری است (ضرورتاً).

اولین راهنمایی انسان به خدا جویی: فطرت (کلمة الاخلاص)

قرآن کریم، گرایش به خدا و حالت انقیاد محض در برابر خداوند را اسلام می داند.

جوهر: عینی که در دیگری حلول ندارد. وجودش همان وجود موضوع نیست.

عَرَض: وجودش همان وجود موضوع است. در بیرون از ذهن موجود می شود و در چیز دیگری حلول دارد.

مثال:

نسبت دانه به سیب: وضع (نسبت اجزاء جسم به کل جسم)

کیفیت: رنگ، بو، مزه، صافی و زبری، وزن

آین؟ کجا؟ (نسبت کل جسم به مکان): سیب در یخچال

کمیت (حجم): اندازه

کوه ها را میبینی و آنها را جامد و سفت می پنداری با اینکه آنها همچون ابر میگذرند: حرکت جوهری

نتایج حرکت جوهری:

- اثبات ذات قیوم خداوند
- زمان، بعد چهارم ماده: تولی ضروری مفهوم کمیت متصل ناپایدار
- حل مشکل حدوث و قدیم زمانی عالم
- غایت حرکت (معاد به معنای عالم): اصل وجود معاد در پرتو اصل حرکت جوهری طبیعی می نماید، قیامت برای کل کاینات مادی است.

منکران حرکت جوهری:

- با حرکت جوهری در موضوع مشکل داشتند. متکلمان (منکران) بر عدم وقوع حرکت در جوهر به ضرورت موضوع تکیه داشتند. آنها حرکت اعراض یعنی کم، کیف، آین و وضع را قبول دارند ولی حرکت جوهری را خیر.

نتیجه نظریه حرکت جوهری مرحوم صدر المتألهین از آیه شریفه «کل یوم هو فی شأن» آفرینش مداوم است.

در موجود غیر مادی یا همان مجردات، حرکت جوهری وجود ندارد.

جبر و اختیار با مسأله عدل در ارتباط است.

اعتقاد قائلین به جبر:

قانون علت و معلول: وجود این اصل که هیچ حادثی بی علت امکان ندارد.

قانون در ضرورت علت و معلول: پس تحقق علت تامه وجود معلول ضروری است.

دو رویکرد افراطی:

أشاعره: قائل به جبر، اراده ذات (علم ذاتی) حق شامل جمیع حوادث است. همه چیز که به ما می رسد از خداست خوبی و بدی، همه چیز. مادیین از این گروه اند.

معتزله: قائل به تفویض، خدا هیچگونه دخالتی در پدید آمدن اعمال ما ندارد. با مبنای توحید منافات دارد یعنی رابطه افعال انسان را با خدا منقطع بدانیم. با رویکرد اینها، جهان پس از حدوث بی نیاز از خداست. با توحید افعالی منافات دارد.

دلایل بطلان عقیده جبر أشاعره:

- نیک و بد و ایمان و کفر و طاعت و عصیان مربوط به اعمال خود انسان می شود.
- آیات معاد
- آیاتی که از خدا نفی ظلم می کند.
- آیاتی که مشتمل بر تکلیف و امر و نهی می شود.
- آیاتی که می گوید خود انسان به خود ظلم می کند و خدا ستمی به انسان نمی رساند.

مکتب وسط: امامیه، لا جبر ولا تفویض بل امر بین الامرین.

امر بین الامرین است که از تعالیم ائمه به دست می آید. نه جبر و نه تفویض. صراط مستقیم و بین آنهاست. از هیچ طرف انحراف ندارد.

علت تامه برای امر بین الامرین:

وجود شرایط: تمام شرایط وجود فعل از زمان و مکان و متعلق فعل و غیر از خداست.
عدم مانع: خدا می تواند جلوی هر فعلی را که از فاعل صادر می شود بگیرد و مانع تحقق آن بشود.
وجو مقتضی: وجود مقتضی و قوه فاعلیه او از ناحیه خداست و او آنها را ایجاد کرده است.
سلسله علل و علل العلل که واجب الوجود است منتهی می گردد.
خارق عادت یا معجزه: بی علت نیست بلکه علت آن غیر مادی و مافوق طبیعه است.
اراده انسان، جزء العلل است و شبیه به قوه مجریه است. در حیوان غریزه آن است.

دو قطب اصلی معارف قرآن: مبدأ و معاد

تکلیف امر و نهی در صورتی صحیح است که انسان در انجام عمل مختار باشد.

نظام:

طولی: نظام های کوچک با پیوستن هم، نظام بزرگتری به وجود می آورند مثل دریچه ها، بطن ها و دهلیزها که قلب را به وجود می آورند.

عرضی: هدف نهایی مطرح است. رشد و نمو به مجموعه بدن مربوط است.

ارزش هر کس به درک و فهم وی از حقیقت هستی و جایگاه خود در نظام آفرینش بستگی دارد.

«فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا» در خود بنگری خدا را می یابی (فطرت).

«وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا»: گرایش انسان به خیر و نیکی

نفس لوامه در مقابل نفس اماره است.

«إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»: قدرت اختیار

نفس لوامه در برابر نفس اماره و تعلیمات انبیاء و امدادهای الهی در برابر وسوسه های شیطان قرار می گیرد.

«وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَ...» انسان برترین موجود و برگزیده بهشت است.

امام علی «ع»: خدا رحمت کند کسی را که بداند از کجا آمده.

«فَبَشِّرْ عِبَادَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ» راه درست و غلط را با قوه عقلمان تشخیص دهیم و درست را انتخاب کنیم.

آن مرتبه از نفس که به دلیل عظمت و جایگاهش مورد سوگند باری تعالی قرار گرفته است، نفس لوامه است که ظهور و بروزش به

هنگام آلودگی به گناه است و مسبب آن گرایش انسان به نیکی ها می باشد که از توجه در آیه شریفه «وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا» مفهوم میگردد.

«وَنَعْلَمُ مَا تُوسَّوْسُ بِهِ نَفْسُهُ» نفس اماره از موانع درونی رشد.

امام علی «ع»: دشمن ترین دشمن تو همان نفسی است که در درون توست.

کار و تنها راه نفوذ شیطان: وسوسه کردن و دادن وعده های دروغین، وجود اختیار مانع تسلط شیطان میشود.

پس مرا سرزنش نکنید و خود را سرزنش کنید: در قیامت نشان از اختیار انسان دارد.

در حالیکه شمارا دعوت کردند و شما من را پاسخ می دادید: اختیار انسان در دنیا است.

کرامت ذاتی است و فضیلت اکتسابی (اختیاری) «وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا» (حفظ اختیاری منزلت)

حرام خواری، علت پیروی از شیطان است و پیروی از شیطان معلول است.

«فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ» قرب وجودی که فرجام و جایگاه پیش بینی شده برای انسان است. اول آیه: «إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ»

برای همین قرب وجودی است که می گوید «وَنَعْلَمُ مَا تُوسَّوْسُ بِهِ نَفْسُهُ»

تکریم انسان بر بسیاری از مخلوقات دیگر در گرو خویش شناسی است.

سجده فرشتگان بر انسان معلول بعد روحانی اوست.

منظور از ثابت بودن خود تغییر ناپذیری روح نیست، روح تغییر می پذیرد ولی تجزیه ناپذیر است و مستهلک نمی شود. بعد جسمانی

(غیر مجرد) و بعد روحانی (مجرد).

هرکس درک روشنی از خود دارد و در اثبات وجود من به هیچگونه استدلالی نیاز ندارد.

روایات صادقانه فقط مخصوص بعد روحانی انسانند.

«إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سَمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ» خواب عزیز مصر.

«إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا» خواب زندانی ای که سرانجام آزاد می شود.

«إِنِّي أَرَانِي أَحْمِلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا» خواب زندانی محکوم به مرگ.

میل به جاودانگی موجب بی توجهی به مرگ یا ترس از اضطراب از مرگ است.

«وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِیَ الْحَيَوَانُ» برای نابودی و فنا خلق نشده اید بلکه برای بقا آفریده شده اید و با

مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می شوید.

پیامبر «ص»: نشان دادن زشتی دنیا پرستی و ارائه جایگزین آن که آخرت است (این آیه چهره حقیقی دنیا را نشان می دهد).

نظام پاداش و جزا معلول بر حق بودن نظام آفرینش است.

زیان کارترین مردم در کارها کسانی هستند که سعی و تلاش آنها در زندگی دنیا تباه شده در حالیکه خودشان فکر می کنند بهترین عملکرد را دارند. آنان به آیات پروردگار کفر می ورزند و معاد را انکار می کنند.

معلول و نتیجه این ویژگی ها دو چیز است:

- تباهی و حبط اعمال

- بی نصیبی از میزان و ارزش در قیامت «فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا»

«أَيَعِدُكُمْ أَنْتُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنْتُمْ مُخْرَجُونَ»، «هِيَ هَاتِ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ» انکار معاد جسمانی بعید دانستن معاد جسمانی و انکار زنده شدن پس از خاک شدن.

اعمال زشت مستمر، تعیین کننده جایگاه دوزخیان در عالم واپسین است

«إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا...»، «أُولَئِكَ مَاوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» نتیجه بی توجهی به آخرت و راضی به حیات دنیا.

بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ: مستمر است.

«وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا» جواب به این سوال است که چگونه می توان یک زندگی نتیجه بخش و پر ثمر داشت.

«إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ»

عدم اعتقاد کفار به آخرت و منحصر کردن زندگی به همین زندگی دنیایی است.

پیامبر «ص»: با هوش ترین مومنان کسانی هستند که فراوان به یاد مرگ اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می کنند.

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» جامع همه ابعاد توحید و نفی هر گونه شرک (توحید ذاتی و عملی)

به ترتیب:

اثبات: تولی ← نفی

تبری ← اثبات: تولی

«لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ» معاد جسمانی و روحانی.

مهمترین خبری که انبیاء در مورد آینده بشر آورده اند خبر از معاد است.

پس از توحید، معاد (یعنی پس از ایمان به خدا ایمان به آخرت مطرح شد).

«أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ» عدل الهی به صورت استفهام انکاری مطرح است (ضرورت معاد در پرتو عدل الهی).

پیامبر «ص»: آسمان و زمین بر اساس عدل پابرجاست.

«أَفَحَسِبْتُمْ أَنْمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ» ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی (هدف دار بودن جهان).

محدودیت عمر انسان در دریافت پاداش اعمال، بیانگر ضرورت معاد در پرتو عدل الهی و شوق و اشتیاق رفتن به دنبال پایان ناپذیرها و افول ناشدنی ها، حکایتگر ضرورت معاد در پرتو حکمت الهی است.

«وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ»

امکان معاد: خلقت اولیه انسان

أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ: آفرینش مجدد جسم، بازگشت روح به جسم، اثبات امکان معاد.

«فَأَحْيَيْنَا بِهِنَّ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا»، «يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا» امکان معاد با توجه به مرگ و زندگی در طبیعت.

✚ انسان دربرزخ چنین ویژگی هایی دارد:

- با ملائک گفتگو می کند.
- اعمال خود را می بیند.
- بخشی از (نه همه) جزاء و پاداش را می بیند.
- پرونده اعمال انسان با آثار ماتأخر بسته نمی شود و پیوسته به آن افزوده می شود.
- حیات روح و افزایش آگاهی روح دربرزخ.
- پس از مرگ، ما در دنیا سه چیز بودیم: رزق تو، خانواده تو، عمل تو که از همه سبک تر بود.
- آنچه دربرزخ از انسان جدا نمی شود عمل اوست.

✚ «وَنُكْتُبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ»، «يُنَبِّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» آثار ماتأخر منظور است.

(شش چیز است که مؤمن پس از مرگ هم از آن بهره مند می شود: آثار ما تأخر)

✚ ارتباط عالم برزخ با دنیا را آثار ماتأخر اعمال انسانها اثبات می کند و تأثیر مقدار فضیلت های برزخیان، کمیت دیدارشان را با خانواده خویش رقم می زند و استمرار بخش ارتباط انسان با دنیا آثار ماتأخر رفتارهای اوست.

✚ پیامبر «ص»: قسم به کسی که جانم در دست اوست، ایشان به این کلام از شما شنواترند و فقط بر پاسخ دادن توانا نیستند، خطاب به بزرگان لشکر کفار کشته شده در جنگ بدر و بیانگر حیات برزخی است.

✚ فرشتگان از آنها می پسندند: در امر دین بر چه بودید؟

آنان می گویند که ما در زمین مستضعف بودیم (توجه کردن گناهان خود) فرشتگان می گویند: مگر زمین خدا وسیع نبود تا در آن مهاجرت کنید (عدم پذیرش عذر و توجه) و عاقبت آنها: جهنم برزخی «فَأُولَئِكَ مَاوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ سَاءَتْ مَصِيرًا» و «نِسْوَةَ الْعَذَابِ» جهنم برزخی، «أَشَدَّ الْعَذَابِ» جهنم رستاخیزی.

✚ «يُنَبِّأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ» آگاهی انسان در قیام از اعمال ماتقدم و آثار ماتأخر.

یومئذ: قیامت

✚ «يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» اعمال نیک و مستمر انسان زمینه ساز درود فرشتگان، در آستانه ورود به بهشت برزخی است.

✚ نکته: فعالیت آگاهانه روح در عالم برزخ ادامه دارد.

✚ آگاهی انسان از کاستی های عمل خویش: «حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ»، «لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»

✚ مرحله اول قیامت:

- نفخ صور اول و نفخ فی الصور: غافل گیری همه اهل زمین و آسمان.
- مدهوشی اهل آسمانها و زمین «فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ...»
- تغییر در ساختار آسمانها و زمین «إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ. وَأَذْنَتْ لِرَبِّهَا وَحَقَّتْ. وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ. وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ»، إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ. وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ. وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ

✚ مرحله دوم قیامت:

- نفخ صور دوم «ثُمَّ نَفِخَ فِيهِ أُخْرَى»، «نُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ» مربوط به کافران در قیامت.
- زنده شدن همه انسانها «فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ»، «مِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى»، «فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ»، «فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ» معاد جسمانی.
- نورانی شدن زمین «وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا» سرگذشت انسانها و حوادث تلخ و شیرین و کارهای نیک و بد آنها آشکار می شود. پرده ها کنار می رود و حوادثی که بر زمین گذشته، پدیدار می گردد.

- بر پا شدن دادگاه عدل الهی (وضعُ الكتاب)، نضع الموازين القسط
- لیوم القیامه: بحث کتاب به میان می آید.
- ✚ «لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ»: معاد جسمانی و روحانی.
- حضور شاهدان و گواهان «و جأىء بالنبيين والشهداء»
- ✚ پیامبران و امامان، بهترین گواهان قیامت، زیرا ظاهر و باطن اعمال انسان ها در دنیا دیدند و از هر خطایی مصون و محفوظ اند (عصمت).
- ✚ فرشتگان الهی در طول زندگی انسانها همواره مراقب آنها بودند و تمام اعمال آنها ثبت و ضبط کرده اند.
- قضاوت بر معیار حق «و قُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ»، «وَنُضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا»، «وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ»
- ✚ معیار و وسیله سنجش اعمال، حق است.
- ✚ چون اعمال پیامبران و امامان عین حق است (علت)، معیار و میزان سنجش اعمال سایرین قرار می گیرد (معلول).
- دادن نامه اعمال «فَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَيَقُولُ هَؤُلَاءِ أَقْرَبُأُ كِتَابِيهِ»، «وَأَمَّا مَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ فَيَقُولُ يَالَيْتَنِي لَمْ أُوتَ كِتَابِيهِ» نامه عمل انسان در این دنیا گزارشی از عمل اوست.
- ✚ بِيَمِينِهِ: خوبان
- ✚ بِشِمَالِهِ: بدان
- ✚ نامه عمل انسان در آن دنیا عین و حقیقت عمل اوست.
- ✚ کافران در قیامت: ای وای برما، چه کسی ما را از آرامگاهمان برانگیخت؟ «قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا»
- ✚ کافران وعده خداوند رحمان را محقق می بینند و صدق و راستگویی پیامبران بر ایشان ثابت می شود.
- ✚ «هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ» ثبوت راستگویی پیامبران.
- ✚ مهر خاموشی بر دهان رستاخیزان آنگاه زده می شود که توسل به سوگند به دروغ محقق شود که نتیجه اش گواهی و شهادت اعضا و جوارح است.
- ✚ جهنم هفت در دارد. علت: راه های ورود گروه های مختلف جهنمی است.
- ✚ آتش جهنم از درون جان دوزخیان شعله می کشد. علت: حاصل عمل خود انسانهاست.
- ✚ هیزم جهنم: کافران و بت هاشان.
- ✚ فرشتگان در پاسخ به کسانی که از آنها می خواهند تا برایشان از خداوند تخفیف بگیرند، این است که مگر برای شما دلایل روشنی نیاوردند؟ آنان می گویند: بلی، فرشتگان نیز درخواستشان را نمی پذیرند.
- ✚ «وَلَكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ» عذاب اخروی بر کافران، حتمی و مسلم است.
- ✚ پس از اینکه دوزخیان دچار عذاب شدند، ناله حسرتشان برمی خیزد و می گویند:
- ✚ ای کاش ما خدا را فرمان می بردیم و پیامبر خدا را اطاعت می کردیم.
- ✚ «أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ» مفهوم آن: نتیجه جبری اعمالی که در دنیا به اختیار خود انجام داده اند.
- ✚ «وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طُبِّمَ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ» و رود جاودانه به بهشت رستاخیزی که نتیجه پاکی متقین از گناهان است.
- ✚ «وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَّبِعُ النَّبَا مِنْ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ» سپاسگزاری متقین به صدق وعده خداوند در وراثت زمین و جای گرفتن در بهشت به انتخاب و اختیار خود.
- ✚ پاداش عمل کنندگان: وراثت زمین و استفاده جاوید از نعمت ها.
- ✚ بهشت هشت در دارد: یک در مخصوص پیامبران و صدیقین و یک در مخصوص شهیدان.
- ✚ گفتار بهشتیان سلام و درود است و با خدا هم صحبت اند و به جمله «خدایا تو پاک و منزهی، «سبحانک اللهم» مترنم اند.

بِهَشْتِ دَارِ السَّلَامِ (سرای سلامتی) است زیرا هیچ نقصان و اندوه و رنجی در آنجا نیست.

در بهشت مقام رضوان دو طرفه است.

بالاترین درجه بهشت فردوس است و اگر چیزی را طلب می کنید، فردوس را طلب کنید «پیامبر ص»

بالاترین مرتبه نعمت های بهشت، لقا و دیدار خداست که اولیای خدا در طلب آن هستند و به شوق آن زندگی می کنند.

در مورد فردوس فقط از پیامبر «ص» حدیث داریم.

«سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوا خَالِدِينَ» مربوط به متقین است.

«وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ» مربوط به متقین است.

آیاتی که مربوط به توفی روح است، مربوط به برزخ است.

آیه «سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ»: برزخ

آیه «سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوا خَالِدِينَ»، «أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ»: قیامت

قیامت:

- «وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ سوء عذاب»، «حَاقَ بِالْأَرْضِ ظُلُمٌ أَعْدَابُ»: برزخ

- «يُنَبِّئُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ»

- «فَأُولَئِكَ مَاوَاهُمُ جَهَنَّمُ: برزخ

- «النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا»، «أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً»: برزخ

- «فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَالَمِينَ»، «فَبِئْسَ مَثْوًى الْمُتَكَبِّرِينَ»: قیامت

رابطه میان عمل، پاداش و کیفر:

- قراردادی: تغییر پذیر است. تناسب میان جرم و کیفر ← عدالت، پرداخت دستمزد به کارگر، جریمه نقدی و زندان.

- طبیعی: تغییر ناپذیر نیست، تطبیق پذیر است. مریض شدن از طریق عدم رعایت بهداشت، دستیابی به علم در اثر مطالعه.

- اخروی: «فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ؛ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ»

- عمیق ترین و کامل ترین رابطه، دیدن عین عمل در کارنامه خود نه گزارشی از عمل خود، خود را محاط در نتایج اعمال

خویش یافتن، فرشتگانی که کارنامه اعمال انسان را تنظیم می کنند، حقیقت اعمال را ثبت و نگهداری می کنند.

امام صادق «ع»: عمل به صورت مشخص در دوره برزخ بر انسان ظاهر می گردد و انسان به آن آگاه می گردد.

پیامبر «ص»: هم نشینی که هرگز از او جدا نمی شود کردار اوست.

«وَتَوَكَّلْ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَى بِهِ بُدْثُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا» این آیه علت توکل بر خدا را توضیح می دهد، چرا

باید به خدا توکل کرد؟

دو مفهوم:

- خداوند، زنده ای است که هرگز مرگ را نمی پذیرد (حمایت همیشگی).

- بر کار بندگان خود خبیر و آگاه است: کفایت آگاهی خداوند نسبت به اعمال بندگان و گناهان آنان.

«وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ» بت پرستان به خالقیت خداوند اعتقاد دارند ولی گرفتار شرک و ربوبیت

شده اند.

نخستین پاسخ بت پرستان خالقیت پروردگار است.

«قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ»

پاسخ به دو سوال: چرا باید به خداوند توکل کرد؟ و چرا نباید به غیر خدا توکل کرد؟

«قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ»

موضوع نهایی مورد اخبار: قبول کفایت و بس بودن خداوند از سوی متوکلان.

چرا باید بر خدا توکل کرد؟

- «إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ»: دفع ضرر از متوکلان.

- «أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ»: خیر رسانی به متوکلان.

مفهوم توکل:

- اعتماد به او و سپردن نتایج کارها (نه خود کارها) به او.

- «وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ»

توکل، علت و عامل تقویت کننده عزم است و در مرحله تجدید عهد مطرح می شود.

نتیجه توکل: ایجاد آرامش و امیدواری نسبت به آینده.

نوجوانی و جوانی: دوران تصمیم های بزرگ، آزادی از تمنیات و وابستگی هاست، در این دوران بیشتر نیاز به توکل پیدا می

کند (دوران رفتن و صعود کردن).

بزرگسالی: دوران وابستگی و ماندن و فرو رفتن در زندگی دنیایی است.

قبول نتایج کارها، از سوی متوکل به خداوند، مبتنی بر حکیمانه یافتن نظام آفرینش است که نتیجه اش آرامش و امیدواری به آینده

است.

توکل امری قلبی است و به معنای گفتن یک جمله نیست.

پیامبر «ص»: به مردمی که اهل کار نبودند و خود را توکل کنندگان بر خداوند می دانستند، فرمود شما سربار دیگران هستید.

امام صادق «ع»: خداوند به داوود «ع» وحی کرد هر بنده ای از بند گانم به جای پناه بردن به دیگری با نیت خالص به من پناه آورد، از

کارش چاره جویی می کنم حتی اگر آسمان ها و زمین علیه او توطئه کنند.

این حدیث توکل بر خداوند را نشان می دهد که راهیابی با واسطه به نیازها و خواسته ها از مصادیق حکمت الهی است و این امری

قلبی می باشد.

آفرینش با رحمت و محبت آغاز شد. خداوند با اسم رحمان آدمیان را آفرید و به سعادت و کمال راهنمایی کرد: «وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ

كُلَّ شَيْءٍ»

خداوند با اسم غفار راه توبه را باز نمود: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ»، «فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ»، «إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ

يُبدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ»

محبت و دوستی سرچشمه اصلی تصمیم ها و کارهای انسان است. فعالیت هایی که آدمی در طول زندگی انجام می دهد، ریشه در

دلبستگی ها و محبت های او دارد و محبت ها به زندگی آدم ها جهت می دهد.

نتایج محبت به حق:

- خروج از خود محوری و گزینش ایثار.

- از بین رفتن افسردگی، خمودگی و ترس و جبن.

- ایجاد نشاط، تحرک و شجاعت و شکیبایی.

- بیرون آمدن از خودخواهی.

- قوی شدن اراده و خلاقیت اندیشه.

غفاریت خداوند، آنجا نمود پیدا میکند که درهای بازگشت از گناه گشوده باشد و یاد خدا زمینه ساز عقب گرد از گناه گردد.

✚ آثار محبت به خدا (توکی):

- پیروی از خداوند: «قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ»
نتیجه پیروی از پیامبر «ص» آمرزش گناهان و محبت خدا به انسان است.
«ما احب الله من عساه» کسی که از فرمان خدا سرپیچی می کند، او خدا را دوست ندارد. پس: سرپیچی از خداوند، نشانه عدم صداقت در دوستی است. دوستی راستین، اطاعت را به همراه دارد.
- دوستی با دوستان خدا.
- بیزاری از دشمنان خدا: «لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ» هم توکی و هم تبری
- مبارزه با دشمنان خدا: «كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدَهُ»
وحده ← در برنامه همه انبیاء جهاد در راه خدا بوده است.
- دینداری با توکی شروع و با تبری ادامه می یابد. پس دینداری بر دو پایه است ← توکی و تبری.
- به میزانی که توکی عمیق تر باشد، تبری هم عمیق است پس: توکی علت تبری است.
- لا اله الا الله: اول تبری (بعد نه) و سپس توکی (بعد آری) را به دنبال دارد.
- «قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ»: اصل بر عدم حرمت زینت ها رعایت اعتدال است، نه گوشه گیری از دنیا.

«يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَٰلِكَ خَيْرٌ»

✚ دو هدف خداوند از پوشش برای انسان:

- حفظ انسان از ناپسندی ها و عفاف (تقوا).
- آراستگی.
- تقوا بر آراستگی ظاهری، مقدم است. مراعات پوشش و لباس ظاهری در گرو برخورداری از تقوا است. به آراستگی ظاهری و باطنی هر دو به یک اندازه توجه می شود.
- ترتیب اهمیت آراستگی:
- زمان عبادت، حضور در خانواده، حضور در اجتماعات و معاشرت ها.

✚ تناسب میان ظاهر و باطن:

- باطن بر ظاهر مقدم و علت آن است: ظاهر هر کس، تجلی (معلول) اندیشه و باور اوست و اندیشه ها، اخلاق و روحیات (باطن)، اعمال و ظواهر را می سازند. دل هر جا بره، عمل همونجا میره.
- ظاهر به تدریج بر باطن تأثیر می گذارد. برخی اعمال، سبب تغییر اخلاق و طرز تفکر افراد شده است.
- هرجا بحث علت باشد: باطن علت ظاهر است.
- هرجا بحث تأثیر باشد: ظاهر بر باطن تأثیر می گذارد.
- در کل: آراستگی باطنی بر آراستگی ظاهری مقدم است.
- از سفارش و توصیه پیشوایان دین به رعایت آراستگی به تأثیر ظاهر در باطن پی می بریم که ظاهر تجلی گاه باطن است.
- اگر گفته شود: (حقیقت این است که دل به هر جا رود، عمل هم به همان جا می رود) پیام این عبارت، پاسخی بر انسان های ریاکار (خوش ظاهران بد باطن) و مدعیان پاکی دل بی توجه به ظاهر می باشد.
- عفاف یک حالت روحی و فضیلت اخلاقی است.
- امام صادق «ع»: لباس ناز و بدن نما نبوشید، زیرا چنین لباسی نشانه سستی و ضعف دین است.

✚ امام علی(ع): پرهیز از اینکه خود را برای دیگران بیارایی و با انجام گناه به جنگ با خدا برخیزی.

✚ **نیاز به مقبولیت:** تمام کوشش های انسان، در کشف استعداد های خویش و شکوفا کردن آن استعدادها و به منصف ظهور نشانیدن آن که به تثبیت جایگاه مناسب وی بینجامد، پاسخی است بر نیاز به مقبولیت (نه عزت).

✚ سد سوء استفاده ناپاکان از آراستگی ظاهری عفاف نام دارد و عامل فرار از شکست و زبونی عزت نفس می باشد.

✚ جلوه های عفت و پاکدامنی:

کلید واژه برای عفاف حضرت مریم(ع): «أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ، لَمْ أَكُ بَغِيًّا، يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَذَا».

✚ کلید واژه برای عفاف حضرت یوسف(ع): «مَعَاذَ اللَّهِ، فَاسْتَعْصَمَ، السَّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي، عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ، أَنِّي لَمْ أَخْهُ بِالْغَيْبِ».

✚ «وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا»: (کیفیت حجاب) حرمت آشکار نمودن زینت های پنهان، گردی صورت، دست تا مچ.

✚ «ذَلِكَ أَدَّتِي أَنْ يُعْرِفَنَ فَلَا يُؤْذِينَ» علت حجاب و پوشش: زن به پاکی و عفاف شناخته شود و افراد بی بند و بار که اسیر هوا و هوس خود هستند به خود اجازه تعرض به او را ندهند.

✚ «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجَكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ»: زنان مسلمان، حجاب را رعایت می کردند ولی حدود آنرا نمی دانستند.

✚ در قرآن گفته به نامحرم خیره نشوید و نه اینکه کلاً چشم ها را ببندیم.

✚ اسلام حدود پوشش را مشخص کرده است اما چگونگی و نوع پوشش تا حدود زیادی به آداب و رسوم ملت ها و اقوام بستگی دارد. یعنی اسلام تنوع و گوناگونی را در پوشش پذیرفته است.

✚ مسئولیت ها، زمینه ساز منشأ تفاوت پوشش زنان و مردان است.

✚ نحوه پوشش و شکل آن، برخاسته از آداب و رسوم جوامع و تعیین کننده عیار عفاف و عزت نفس انسان ها پوشش مناسب است و احساس شیرینی ایمان در دل به بیان حضرت محمد(ص) در گرو کنترل نگاه به نامحرمان است.

✚ «اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا»

نعمت شایسته سپاسگزاری خداوند بر مسلمانان: از بین رفتن دشمنی و ایجاد برادری و الفت میان آنها بود.

✚ «لَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ»

(پیشگیری) نخستین مسئولیت همگانی در جامعه اسلامی، دعوت به خیر و نیکی است.

✚ «يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ»

(درمان) دومین مسئولیت همگانی امر به معروف و نهی از منکر است که به آن نظارت همگانی می گویند.

نتیجه این دو: فلاح و رستگاری.

✚ در صورتی جامعه اسلامی یک جامعه نمونه می شود که به خدا ایمان داشته باشد و وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را انجام دهد.

✚ حضرت علی(ع): امر به معروف و نهی از منکر را ترک نکنید که افراد شرور و بدکار جامعه بر شما مسلط می شوند و آنگاه هرچه دعا کنید به اجابت نرسد.

✚ امام باقر(ع): امر به معروف و نهی از منکر از فریضه های بزرگ آدمی است که همه واجبات با آن برپا می شود، به وسیله آن امنیت برقرار می گردد، کسب و کار مردم حلال و حقوق افراد تأمین می شود و در سایه آن آبادانی می آید و از دشمنان انتقام گرفته می شود و کارها رو به راه می گردد.

✚ امام صادق «ع» درباره قوم بنی اسرائیل که در عصر حضرت داوود «ع» و حضرت عیسی «ع» را نافرمانی از خدا را پیش می گرفتند و در گناه غرق شدند که مورد لعن این پیامبران واقع شدند می فرماید: گروهی از اینان هرگز در کارهای گناهکاران شرکت نداشتند اما هنگامیکه آنها را ملاقات می کردند به روی آنها می خندیدند و با آنان مأنوس می شدند.

✚ امام علی «ع»: تمام کارهای نیک حتی جهاد در راه خدا در برابر امر به معروف و نهی از منکر چون قطره آبی است در برابر دریای پهناور.

✚ نماز و نیکی از مصادیق دعوت عملی است.

✚ دریافت نتیجه معکوس در امر به معروف و نهی از منکر از عدم آشنایی به روش های این فریضه الهی است که آشنایی با شیوه های مختلف تربیتی و استدلال و منطق به منظور افزایش تأثیرگذاری از مراحل و قبول شهادت امام حسین «ع» و یاران با وفایش از شرایط امر به معروف و نهی از منکر است.

✚ «أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا»

مخاطب: مومنان «إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ»

خودداری کردن از رباخواری، مشروط بر (معلول) تحقق ایمان است.

✚ جنگ با خدا و پیامبر «ص»، معلول (نتیجه) ترک نکردن رباخواری است.

✚ «وَإِنْ تُبْتِغُوا فَالْكُمُ رُءُوسُ أَمْوَالِكُمْ» نتیجه توبه از رباخواری، بازگشت اصل سرمایه و سرمایه مورد قرض دهنده است: صیانت از مالکیت خصوصی.

✚ نشانه ظلم نکردن: عدم رباخواری

✚ نتیجه ربا: ایجاد طبقه ای استثمارگر در جامعه و تقسیم جهان به دو قطب غنی و فقیر و ثروتمند و گرسنه.

✚ «وَأَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا»

خداوند از انسان آبادانی را خواسته است.

✚ کار باید خلاق مولد باشد و ارزش افزوده ای ایجاد کند، در غیر اینصورت کاری کاذب است.

در بینش اسلامی کار خلاق و مولد، منشاء اصلی کسب درآمد و مال و کلید استفاده از منابع طبیعی است که مالکیت مشروع راه به همراه دارد، مالکیت مشروع، نه حقیقی، مالکیت حقیقی از آن خداست.

✚ زکات: پس از برپا داشتن نماز، به زکات توصیه شده است (رعایت حد نصاب در زکات است).

موارد مصرف: فقیران، از کار افتادگان، کارکنان گردآوری زکات، متمایل کردن دل های غیر مسلمان به اسلام، آزاد کردن بردگان، پرداخت قرض بدهکاران، در راه خدا و در راه مانده.

زیور آلات خانم ها زکات ندارد چون معامله با آن رواج ندارد.

✚ خمس: به هفت چیز تعلق می گیرد که رایج ترین آن منفعت کسب است. قسمت اضافی زیور آلات خانم ها خمس دارد.

✚ امام علی «ع» بهبودی و صلاح دیگران در صلاح مالیات و مالیات دهندگان است.

✚ ذی القربی ← خمس

✚ المؤلفه قلوبهم ← زکات

درس اول - هدایت الهی

نیازهای پرتو

۱. درک هدف زندگی: انسان می‌خواهد بداند «برای چه زندگی می‌کند» و کدام هدف به زندگی‌اش معنایی متعالی می‌دهد.
۲. درک آینده‌ی خویش: انسان با عقل خود می‌فهمد که مرگ نابودکننده‌ی او نیست، اما نحوه‌ی زندگی بعد از مرگ را نمی‌داند: «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ»
۳. کشف راه درست زندگی: راه زندگی یا «چگونه زیستن» که ارتباط دقیقی با دو نیاز قبلی دارد، دغدغه اصلی انسان‌های فکور و خردمند بوده است: «إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ»، «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً»

دو ویژگی لازم برای پاسخ اطمینان بخش به نیازهای برتر:

۱. همه جانبه (جامع): به دلیل ارتباط ابعاد مختلف انسان
۲. درست و قابل اعتماد: به دلیل عمر محدود انسان که توانایی تجربه و آزمون هر پاسخ احتمالی و مشکوک را ندارد به خصوص که راه‌های پیشنهادی هم بسیار زیاد و گوناگون است.

«صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ»

۱. خواست هر انسان عاقل و خردمند از خداوند، نشان دادن راه مستقیم سعادت است.
 ۲. اگر کسی چنین خواستی نداشته باشد، نتیجه‌اش سقوط در انحراف و گناه و سرگردانی و حیرانی است.
- «وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ»

۱. سپاس بهشتیان از هدایت الهی

۲. رهنمون نشدن ابدی انسان به هدایت، مشروط به عدم هدایت الهی شده است.

هدایت عمومی و هدایت خاصه

- هدایت عام: خدای جهان خالق حکیم است: یعنی هر موجودی را برای هدفی معین آفریده و آن را به سوی هدفش هدایت می‌کند.
- هدایت یک اصل عام و همگانی در نظام خلقت است: «رَبَّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ»
- هدایت خاصه: خداوند هر دسته از مخلوقات را متناسب با ویژگی‌ها و خصوصیاتشان هدایت می‌کند: «الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّىٰ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَىٰ»

هدایت ویژه‌ی انسان

۱. هدایت ویژه با اعطای ابزار تفکر و قدرت اختیار: هدایت تکوینی

ویژگی‌ها و ارزش‌هایی که خداوند در وجود انسان قرار داده است، سبب تمایز بنیادین او با سایر موجودات شده. این ویژگی‌ها متناسب با هدف خلقت او، یعنی تقرب به خداوند که تقرب به همه‌ی خوبی‌ها و زیبایی‌هاست، می‌باشد.

اولین ویژگی، توانایی تفکر و تعقل است. دومین ویژگی، قدرت اختیار و انتخاب است. اگر می‌گوییم حرکت انسان اختیاری است، بدان معناست که می‌تواند هدف درست را تشخیص دهد و آن را برگزیند.

۲. هدایت ویژه با ارسال پیامبران و کتاب: هدایت تشریعی

برای تشخیص درست هدف، خداوند دو چراغ راه به انسان داده است: عقل در درون وجود او و فرستادگان الهی در بیرون.

امام کاظم (ع) به هشام بن حکم: «خداوند رسولانش را به سوی بندگان فرستاد، جز برای آن که این بندگان در پیام الهی تعقل کنند. کسانی این پیام را بهتر می‌پذیرند که از معرفت برتری برخوردار باشند و آنان که در تعقل و تفکر برترند، نسبت به فرمان‌های الهی داناترند آن کس که عقلش کامل تر است، رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است. خداوند دو حجت بر مردم دارد: حجتی آشکار و حجتی نهان. حجت آشکار، رسولان و انبیا و ائمه‌اند و حجت نهان، همان عقل انسان‌هاست.

عقل وسیله‌ی فهم پیام الهی است.

«إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّٰ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ»

۱. انزال کتاب و وحی الهی حکیمانه است (هدایت تشریعی).

۲. هر کس هدایت را بپذیرد، به نفع خودش است و هر کس رد کند، به خودش زیان رسانده: اختیاری بودن هدایت (هدایت تکوینی).

۳. خود هر کس مسئول هدایت یا ضلالت خود است. رسالت پیامبر (ص) در حد تبلیغ است و وکیل هدایت آن‌ها نیست.

«رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِّئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا»

۱. پیامبران با دو ویژگی بشارت دهنده و هشداردهنده مبعوث شده‌اند.

۲. هدف از بعثت: اتمام حجت برای انسان‌ها و مسدود شدن راه بهانه‌گیری بر آنان.

۳. عزت و حکمت خداوند، اتمام حجت بر انسان را با هدایت تشریعی رقم می‌زند.

– رابطه حجت ظاهر (انبیا) و حجت باطن (عقل): تقدم حجت باطن بر حجت ظاهر (کم رنگ کردن حجت درون، به بی تأثیری حجت برون می‌انجامد). «وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَهْدِي الْعُمْىَ وَلَوْ كَانُوا لَا يَبْصُرُونَ»

درس دوم – هدایت مستمر

فطرت مشترک و دین واحد

– به سبب ویژگی‌های فطری مشترک، خداوند یک برنامه‌ی کلی به انسان‌ها عنایت کرده تا آنان را به هدف مشترکی که در خلقتشان قرار داده است (تقرب به خداوند) برساند.

– محتوای اصلی دعوت پیامبران یکسان بوده و همه‌ی آن‌ها آورنده‌ی یک دین بوده‌اند.

- تعالیم پیامبران در برخی از احکام فرعی (چگونگی انجام نماز و روزه، پرداخت زکات، احکام خانواده و جامعه) تفاوت داشته، اما این تفاوت‌ها سبب نمی‌شد که اصل دین مختلف شود، چون همه‌ی آن‌ها در محورهای اصلی و اصل بسیاری از احکام (نماز، روزه، جهاد و امر به معروف و نهی از منکر) مشترک بودند.

«شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَآلِدَىٰ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ»

۱. خداوند یک دین برای پیامبران تشریح کرده.

۲. خداوند از پیامبران خواسته که دین واحد را به پا دارند و در آن اختلاف و تفرقه نکنند.

۳. دعوت پیامبران به ایمان به خدا و دین واحد بر محور فطرت و زدودن اختلافات، بر مشرکین سخت و ناگوار می‌آید.

«وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تَهْتَدُوا قُلْ بَلَّ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ»

«قُولُوا آمَنَّا... لَا نَفَرُّ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ»

۱. کسانی که از مردم می‌خواهند پیرو ادیان دیگری مانند یهودیت یا مسیحیت شوند، راه نادرستی می‌پیمایند. همه باید به آیین ابراهیم که همان اسلام است، دعوت کنند.

۲. هدایت شده‌ی واقعی کسی است که به همه پیامبران ایمان داشته و میان آنان تفرقه نیندازد.

«إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ»

دین خدا دارای ماهیتی است که بهترین معرف آن لفظ اسلام است (فطرت مشترک، ملازم با قرار دادن یک برنامه‌ی کلی برای انسان است): بنابراین پیدایش ادیان مختلف مورد قبول قرآن نیست.

علل آمدن پیامبران متعدد (علل تجدید نبوت‌ها)

۱. لزوم استمرار در دعوت و ترویج پیوسته‌ی آن

۲. رشد تدریجی سطح فکر جوامع و اقوام: «وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ»

پیامبر (ص): «نحن معاشر الأنبياء أمرنا أن نكلم الناس على قدر عقولهم»

۳. از بین رفتن یا تحریف تعلیمات پیامبر پیشین

علت وجود ادیان مختلف در جهان

منشأ اختلاف و چند دینی، آن دسته از رهبران دینی بوده‌اند که به خاطر حفظ مقام و موقعیت و منافع خود در برابر دعوت پیامبر جدید ایستادند و پیامبری او را انکار کردند و سبب اختلاف و چند دسته شدن پیروان پیامبران شدند: «وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أَوْتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ...»

ویژگی‌های پیامبران

۱. وحی: اختصاص به پیامبران ندارد، اما عالی‌ترین درجه‌ی آن مخصوص پیامبران است.

۲. اعجاز: کارهای خارق‌العاده‌ای است تا مردم دریابند که پیامبر با خداوند ارتباط دارد.
۳. عصمت: عصمت از گناه، معلول ایمان و تقوا و عصمت از خطا و اشتباه، معلول بینش عمیق پیامبران است.
- «هموار کردن راه امکان هدایت» و «به درستی رسیدن دین الهی به مردم» مربوط به عصمت در دریافت و ابلاغ وحی است.
- «جلب اعتماد مردم به دین الهی» و «عدم امکان انحراف در تعالیم الهی» مربوط به عصمت در تعلیم و تبیین دین است.
- «شایستگی اسوه و الگو قرار گرفتن» و «عدم انجام کارهایی مخالف دستورات الهی» مربوط به عصمت در اجرای فرمان‌های الهی است.
- خداوند مسئولیت پیامبری را بر عهده‌ی کسانی قرار می‌دهد که می‌داند توانایی و ویژگی انجام این مسئولیت را دارند: «اللَّهُ أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ»

آخرین پیام آور

پیامبر(ص) تمام کننده و پایان‌بخش پیامبران است: «مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ»

علل ختم نبوت (علل بی‌نیازی انسان‌ها از کتاب جدید)

۱. آمادگی جامعه‌ی بشری برای دریافت برنامه‌ی کامل زندگی.

۲. حفظ قرآن کریم از تحریف.

۳. وجود امام معصوم پس از پیامبر اکرم(ص).

۴. پیش‌بینی راه‌های پاسخ‌گویی به نیازهای زمانه.

ویژگی‌های دین اسلام که سبب انطباق آن با نیازهای متغیر زمان می‌شود:

۱. توجه به نیازهای متغیر، در عین توجه به نیازهای ثابت: نیازهای ثابت مانند نیاز به امنیت، عدالت، شغل، معاشرت، ازدواج، تعلیم و تربیت و حکومت که اسلام برای آن‌ها قوانین ثابت دارد.
۲. وجود قوانین تنظیم‌کننده:
 - به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است.
 - بر همه‌ی احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند.
 - مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل می‌کنند. مثال: پیامبر اکرم(ص): «لا ضرر ولا ضرار فی الاسلام» و قرآن: «مَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ»
۳. اختیارات حاکم و نظام اسلامی: شرایط خاصی که بر اثر تحولات و مسائل اجتماعی به وجود می‌آید، نیاز به قوانین و مقررات ویژه‌ی آن شرایط دارد: مانند صنعت بیمه و بانکداری

درس سوم - معجزه‌های از نوع کتاب

سند و دلیل نبوت

- ویژگی قرآن کریم: دلیل و سند جاودانه‌ی نبوت پیامبر اکرم (ص) است.
- برخی از پیامبران گذشته کتاب آسمانی داشتند، اما به عنوان معجزه مطرح نکردند.
- مفهوم تحدی: قرآن از مخالفان می‌خواهد اگر در الهی بودن این کتاب شک دارند، یک سوره مانند آن بیاورند، این دعوت به مبارزه را «تحدی» می‌گویند.
- آسان‌ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره‌ای مشابه یکی از سوره‌های این کتاب الهی است. قرآن کریم در این زمینه می‌فرماید: «وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ فَإِنْ كَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَأْتُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ»
- ۱- تحدی یا مبارزه طلبی قرآن و جنبه‌ی اعجاز و فوق بشری بودن آن (شکاکان به حقانیت قرآن، به آوردن سوره‌هایی مانند قرآن، امر شده‌اند).
- ۲- جاودانگی اعجاز قرآن، قدرت آوردن سوره‌ای مثل قرآن برای همیشه از شکاکان نبوت شلب شده است.
- ۳- هیزم آتش جهنم، آدمیان و سنگ‌هاست که برای کافران آماده شده است و سرنوشت کسی است که بدون دلیل، منکر الهی بودن قرآن است.

جنبه‌های اعجاز قرآن کریم

- تحدی قرآن کریم منحصر به یکی از دو جنبه لفظی و محتوایی نیست.

۱. اعجاز لفظی

فصاحت و بلاغت قرآن کریم، زیبایی‌های لفظی، ساختار موزون کلمه‌ها و جمله‌ها، رسایی در معنا با وجود ایجاز و اختصار از نشانه‌های لفظی اعجاز قرآن کریم است که در طول تاریخ سبب نفوذ خارق‌العاده‌ی این کتاب آسمانی در افکار و نفوس شده است. مثال: سران مکه افرادی را مأمور کرده بودند که نگذارند مردم آیات قرآن را بشنوند.

۲. اعجاز محتوایی

الف. انسجام درونی در عین نزول تدریجی

آثار اولیه دانشمندان با آثار دوران کمالشان متفاوت است، اما نه تنها میان بیش از شش هزار آیه‌ی قرآن کریم که در طول ۲۳ سال نازل شده و درباره‌ی موضوعات متنوعی مانند توحید، معاد، انسان و ... سخن گفته، تعارض و ناسازگاری نیست، بلکه هماهنگ و مؤید یکدیگرند.

«أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا»

مفهوم کلی: یکی از دلایل الهی بودن قرآن، نبودن اختلاف و ناسازگاری در محتوای این کتاب است.

ب. تأثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

قرآن کریم به شدت با آداب جاهلی مبارزه کرد و از موضوع‌هایی چون عدالت‌خواهی، علم، دوستی و... که از آرمان‌های مقدس بشریت به‌شمار می‌روند، سخن گفت و علم و نویسندگی را تکریم کرد: «أَفَرَأَى بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ... الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ»

ج. جامعیت و همه‌جانبه بودن

قرآن کریم در مورد همه‌ی مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است و از امور معنوی و آخرت و مسئولیت‌های سیاسی و اجتماعی او و رابطه‌ی وی با انسان‌های دیگر سخن کی گوید.

د. تازگی و شادابی دائمی

- قرآن کریم کتاب دیروز، امروز و فرداهای انسان‌هاست.

- کتاب قرآن، افق‌های جدیدی از حکمت، علم و معرفت را به روی جویندگان می‌گشاید.

- هرچه زمان بگذرد و انسان‌ها به درجات عالی‌تری از فرهنگ و دانش برسند، درخشندگی و شادابی قرآن بیشتر نمایان خواهد شد.

ه. ذکر نکات علمی بی‌سابقه

- زوجیت در گیاهان: «ما زمین را گستراندیم و کوه‌های بلند و استوار را بنا نهادیم و از هر گیاهی به‌صورت زوج در آن رویاندیم.»

- زوجیت در همه‌ی موجودات: «از هر چیز دو گونه آفریدیم.»

- جاذبه‌ی میان ستارگان: «خداوند آسمان‌ها را با ستون‌هایی که برای شما دیدنی نیستند، برپا داشته است.»

امّی بودن پیامبر(ص) و نوع اعجاز ایشان

از موضوعات شگفت‌انگیز و زیبا، عرضه‌ی قرآن کریم توسط پیامبری امّی و درس‌نخوانده بود که یک عامل تأثیرگذار مثبت در بی‌اثر کردن تردید شکاکان نبوت ایشان و کج‌اندیشان بود:

«وَمَا كُنْتَ تَتْلُو مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّ بِيَمِينِكَ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ»

درس چهارم - گسترده‌ی رسالت پیامبر(ص)

قلمرو رسالت

۱. دریافت و ابلاغ وحی

«لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ»

۱. منت خداوند بر مؤمنان: برانگیختن پیامبری از میان خودشان.

۲. دریافت و ابلاغ وحی: اولین قلمرو رسالت

۳. تعلیم و تبیین تعالیم وحی (مرجعیت دینی)

گفتار و رفتار پیامبر(ص) اولین و معتبرترین مرجع علمی برای فهم عمیق آیات الهی و جزئیات احکام و قوانین است.

«وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ»

۱. مرجعیت دینی.

۲. وضعیت مردمان همزمان با رسالت در عربستان، گمراهی آشکار و جاهلیت بود.

۳. اجرای قوانین الهی از طریق ولایت بر جامعه (ولایت ظاهری)

- امام باقر(ع): «بنی الإسلام على خمس: على الصلاة والزكاة والصوم والحج والولاية ولم يناد بشيء كما نودی بالولاية - اسلام بر پنج پایه اسنوار است: بر نماز، زکات، روزه، حج و ولایت و آنطور که به ولایت دعوت شده به چیز دیگری دعوت نشده است.»

- پیامبر اکرم(ص)، مسجد مدینه را محل حکومت و رهبری خود قرار داد و به اجرای احکام خداوند در همه ی ابعاد سیاسی، اقتصادی، نظامی، فرهنگی و گسترش عدالت پرداخت.

دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی

۱. جامعیت دین اسلام

۲. ضرورت اجرای احکام اسلامی مانند عدالت اجتماعی

«لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»

مفهوم کلی: یکی از اهداف ارسال پیامبران با کتاب و وسیله ی سنجش (میزان)، آن بود که مردم، جامعه ای بر پایه ی عدل بنا کنند و این هدف، بدون تشکیل حکومت میسر نیست.

«فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ...»

- دریافت و ابلاغ وحی.

- لزوم ایستادگی در برابر مشکلاتی که برای اجرای فرمان های الهی پیش می آید.

- ایمان به وحی الهی.

- ضرورت تشکیل حکومت اسلامی برای اجرای احکام اسلامی و ولایت ظاهری

۳. پذیرش هدایت الهی و نپذیرفتن حاکمیت طاغوت

مفهوم طاغوت و حکم مراجعه به آن: کسانی که به مردم فرمان می دهند و قانون گذاری می کنند، در حالی که خداوند آن ها را تعیین نکرده و فرمان و قانون شان نشأت گرفته از قرآن و فرمان الهی نیست، طاغوت هستند و مراجعه به آن ها حرام است.

«قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ»

۱. اطاعت از خدا و رسول او برای اجرای قوانین الهی واجب است.

۲. کافر شدن و بی نصیبی از محبت خداوند، معلول روی بر تافتن از اطاعت و سرپرستی خدا و پیامبر(ص) است.

«اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ»

۱. سرپرست و ولی حقیقی انسان خداست و قبول ولایت الهی به زمان خاصی مربوط نیست. کسی می‌تواند از تاریکی به نور درآید که ولایت و سرپرستی خدا را بپذیرد و با ایمان باشد.

۲. پذیرش ولایت طاغوت، سبب گمراهی و خروج از روشنایی و رفتن به تاریکی می‌شود.

۳. نتیجه‌ی ولایت طاغوت، گرفتار شدن در آتش جهنم است.

«أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا»

لازمه‌ی ایمان راستین به وحی الهی، عدم پذیرش حکمیت طاغوت است. مفهوم کلی: کسانی که می‌پندارند به دین خدا ایمان دارند (ایمان پنداری و ادعای ایمان) اما به طاغوت مراجعه می‌کنند، شیطان آنان را فریب داده است و در گمراهی آشکار به سر می‌برند.

۴. حفظ استقلال جامعه‌ی اسلامی در برابر کفار

– قرآن از مسلمانان می‌خواهد که سلطه‌ی بیگانگان را نپذیرند (قاعده‌ی نفی سبیل)

– تشکیل حکومت اسلامی سبب می‌شود جامعه‌ی اسلامی استقلال خود را حفظ کند و بیگانگان راهی برای تسلط بر مسلمانان نیابند: «وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا»

ولایت معنوی: برترین مقام پیامبر(ص)

– رسول خدا (ص) با عبودیت و بندگی به مرتبه‌ای نائل شد که می‌توانست عالم غیب را مشاهده کند، واسطه‌ی فیض خالق به مخلوق شود و در عالم طبیعت تصرف کند.

– بهره‌مندی انسان‌ها از هدایت معنوی که نمونه‌ی ولایت معنوی است، به درجه‌ی ایمان و عمل آن‌ها بستگی دارد.

– حضرت علی(ع): «روزی رسول خدا(ص) هزار باب از علم به رویم گشود که از هر کدام، هزار باب دیگر گشوده می‌شد.»

درس پنجم – تداوم رسالت

– قلمرو اول رسالت، یعنی دریافت و ابلاغ وحی با رحلت پیامبر اکرم(ص) پایان می‌پذیرد ولی دو قلمرو دیگر؛ یعنی «مرجعیت دینی» و «ولایت ظاهری» تداوم می‌یابد و «ولایت معنوی» نیز ادامه می‌یابد.

– با گذشت زمان، گسترش سرزمین اسلامی و ظهور فرقه‌ها و ... نیاز به امام ورهبری همچنان وجود دارد.

– از آن‌جا که تشخیص عصمت برای انسان‌ها ممکن نیست، تنها کسی که می‌تواند فرد شایسته‌ی مقام امامت را معرفی کند، خداست.

تعیین امام

۱. معرفی امام در مراسم دعوت خویشان (یوم‌الدار و یوم‌الانذار)

سه سال بعد از بعثت، پیامبر (ص) در یک دعوت آشکار از جانب خداوند فرمان یافت خویشان نزدیک خود را انذار کند. پس از سکوت بنی هاشم که به پیروزی و گسترش دین پیامبر امیدی نداشتند و اعلام آمادگی و وفاداری حضرت علی (ع) فرمود: «همانا این علی (ع)، برادر من، ولی من و جانشین من در میان شما خواهد بود؛ فرمانش را بشنوید و از او اطاعت کنید.»

۲. نزول آیه‌ی ولایت

«إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ»

۱. ولایت، خاص خدا و رسول او و برخورداران از ویژگی‌های خاص یعنی علم و عصمت است: تعیین ویژگی‌های ولی و سرپرست مسلمانان در این آیه.

۲. حضرت علی (ع) در رکوع انگشتی خود را به فقری صدقه دادند: شأن نزول.

پیامبر (ص) با شتاب و در حالی که آیه را می‌خواند به مسجد آمد و اعلام کرد که مصداق این آیه امام علی (ع) است تا مردم به چشم خود ببینند و از زبان پیامبر (ص) بشنوند و امکان کتمان و مخفی کردن آن از بین برود.

۳. نزول آیه‌ی تطهیر

«إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا»

مفهوم کلی: عصمت اهل بیت (ع)؛ زیرا آنان را از هرگونه رجس و پلیدی دور می‌دارد و به این علت سخن و عمل آنان ملاک است.

برای این که مردم از این موضوع مطلع شوند، پیامبر (ص) مدت‌ها هر روز صبح، هنگام رفتن به مسجد از در خانه‌ی فاطمه (س) می‌گذشت و آیه‌ی تطهیر را می‌خواند.

۴. حدیث جابر

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِيَ الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا»

۱. هر مسلمانی در هر زمانی باید در کارهای خود فرمانبردار خداوند، پیامبر (ص) و صاحبان امر باشد که لازمه‌ی آن عصمت امام است.

۲. اگر مسلمانان در زندگی اجتماعی خود به اختلاف و کشمکش دچار شدند، باید اختلاف خود را پیش خدا و رسول برند.

۳. شرط ارجاع اختلافات و منازعات به خدا و رسول، ایمان به خدا و معاد (روز رستاخیز) است.

وقتی این آیه نازل شد، جابر بن عبدالله انصاری از پیامبر (ص) خواست تا اولوالأمر را معرفی کنند و ایشان امامان دوازده گانه را نام بردند و مصداق اولوالأمر را مشخص نمودند.

۵. حدیث ثقلین

- پیامبر اکرم به طور مکرر، از جمله در روزهای آخر عمر خود فرمودند: «إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ إِنْ أَخَذْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا كِتَابَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ أَهْلَ بَيْتِي عِزَّتِي أَيُّهَا النَّاسُ اسْمَعُوا وَقَدْ بَلَّغْتُ إِيَّكُمْ سَرِّدُونَ عَلَى الْحَوْضِ»

- پیام: این حدیث بیانگر همیشگی بودن معصوم و جاودانگی آنان در کنار قرآن و لازم و ملزوم بودن آنان با قرآن (همانند لازم و ملزوم بودن قرآن و پیامبر) و ضرورت تمسک به آنان است.

۶. حدیث منزلت

پیامبر اکرم (ص) بارها به حضرت علی (ع) فرمودند: «أَنْتَ مِنْ بَنِي هَارُونَ مِنْ مُوسَى، إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي» که بیانگر الهی بودن مقام امامت و ختم نبوت است.

۷. حدیث غدیر

«يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ...»

۱. خداوند مأموریتی را به پیامبر محول کرده و از وی می‌خواهد آن را به مردم برساند.

۲. اهمیت این مأموریت به اندازه‌ی اهمیت رسالت است.

۳. انجام دادن این مأموریت، خطرهای بزرگی به دنبال دارد اما خداوند، خود جان رسول خدا (ص) را تضمین می‌کند، زیرا ابلاغ این پیام، منافع برخی را به خطر می‌انداخت و احتمال مخالفت بود.

بعد از نزول آیه‌ی تبلیغ، پیامبر (ص) فرمود: «إِيَّاهُ النَّاسُ، مَنْ أَوَّلَى النَّاسِ بِالْمُؤْمِنِينَ مَنْ أَنْفُسِكُمْ» و بازتاب آن قبول ولایت و سرپرستی خدا و رسول بود. سپس فرمود: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ، فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ» مولى به معنای سرپرست است، نه دوست.

درس ششم - جایگاه امامت

لفظ شیعه در قرآن

«وَإِنْ مِنْ شِيعَتِهِ لِإِبْرَاهِيمَ»

مفهوم کلی: حضرت ابراهیم (ع)، شیعه‌ی حضرت نوح (ع) است؛ یعنی پیرو او می‌باشد.

«وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ»

مفهوم کلی: در قرآن کریم، پیروان حضرت موسی (ع) نیز «شیعه» (طرفدار) او نامیده شده‌اند.

دستور به پیروی از امیرالمؤمنین (ع)

- رسول خدا (ص) به مردم تأکید می‌کرد که پیروی از امام علی (ع) و عمل به دستورات او مانع گمراهی و سرگردانی می‌شود و نجات جامعه‌ی بشری را به همراه دارد.

- جابر بن عبدالله انصاری می گوید: «روزی در کنار خانه‌ی خدا بودیم که رسول خدا (ص) فرمود: سوگند به خدایی که جانم در دست قدرت اوست، این مرد و کسانی که از او پیروی کنند، رستگارند و در روز قیامت، اهل نجات‌اند.» در همین هنگام آیه‌ی «إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ» بر پیامبر خدا نازل شد.

- به دلیل فرهنگ جاهلی، بسیاری از افراد در لحظات حساس و سرنوشت‌ساز، به جای فرمان الهی، به سوی فرمان بزرگان قوم متمایل می شدند. قرآن کریم ضمن اشاره به این میل جاهلی، می فرماید: «آیا به دنبال حکم جاهلیت هستید؟ وجه کسی بهتر از خدا حکم می کند برای مردمی که یقین دارند؟»

- حدیث: «عَلَيْهِ مَعَ الْقُرْآنِ، وَالْقُرْآنُ مَعَ عَلِيٍّ» تأکیدی بر حدیث ثقلین است؛ زیرا یکی از مصادیق عترت که از قرآن جدایی ناپذیر است، علی (ع) می باشد.

حضرت علی (ع) تربیت یافته‌ی پیامبر گرامی

- حضرت علی (ع): «خداوند بزرگ‌ترین فرشته‌ی خود را همراه رسول خدا قرار داد ... و من در نهایت عشق و شیفتگی از آن حضرت تبعیت می کردم و ایشان را همراهی می نمودم.» این تربیت بدان جهت بود که ایشان پس از رسول خدا (ص) راه آن حضرت را ادامه دهد و با تکیه بر دانش الهی، مردم را در احکام دینی هدایت کند.

- مقام علمی حضرت علی (ع): رسول خدا (ص) فرمود: «أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ بِأُبُهَا، فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِ الْبَابَهَا».

پیام:

۱. حضرت علی (ع) پس از رسول خدا (ص) از همه داناتر است.

۲. حضرت علی (ع) در علم خود معصوم است. و گرنه رسول خدا نمی فرمود که همه باید به ایشان مراجعه کنند «فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِ الْبَابَهَا».

۳. بر مردم واجب است که از دانش علی (ع) بهره ببرند و مطابق نظر ایشان عمل کنند؛ زیرا ایشان راه رسیدن به علم پیامبر است.

- رسول خدا (ص): «کسی به فلاح می رسد که پیرو تو باشد و به هلاکت می رسد کسی که از تو دوری گزیند. مثل تو و امامان از فرزندان تو، مَث کشتی نوح است؛ هر کس بر آن سوار شود نجات یابد و هر کس سرپیچی کند، هلاک شود. مثل شما مثل ستارگان آسمان است که چون ستاره‌ای غایب شود، ستاره‌ای دیگر طلوع می کند تا روز قیامت.»

- مقام و منزلت حضرت علی (ع) به خاطر «ایمان» بی نظیر و «عمل» بی مانند ایشان است.

- حضرت علی (ع)، «عدالت اجتماعی» را رسالت پیامبران می شمرد و وقتی به حکومت رسید، بازگشت به عدالت و مساوات را سرلوحه‌ی کار خود قرار داد.

- ائمه (ع) از عدل به عنوان یک اصل اساسی اسلام یاد می کردند و بی توجهی به آن را، بی توجهی به یک اصل اسلام می شمردند.

تشیع و وحدت مسلمانان

۱. مستکبران جهان، در صدد نابودی اسلام و ضعیف نگه داشتن همه‌ی مسلمانان هستند. راهی که برای این هدف خود انتخاب کرده‌اند، تفرقه و جنگ میان مسلمانان است.

۲. از اهانت و توهین به مقدسات سایر مسلمانان خودداری کنیم. دشمنان با توهین‌ها، بذر دشمنی میان مسلمانان را می‌کارند.
۳. خود را از سایر مسلمانان دور ندانیم و برای آبادانی اسلام همکاری کنیم. رسول خدا (ص): «کسی که صبح خود را آغاز کند و در اندیشه‌ی رسیدگی به مسلمانان نباشد، مسلمان نیست.»
۴. از مظلومان مسلمان دفاع کنیم. رسول خدا (ص): «هر کس فریاد دادخواهی مظلومی را که از مسلمانان یاری می‌طلبد، بشنود، اما به یاری آن مظلوم بر نخیزد، مسلمان نیست.»
۵. اعتقادات خود را با استدلال، ارتقاء ببخشیم. دفاع منطقی از اعتقادات، دل‌ها را به یکدیگر نزدیک می‌کند.
۶. به عنوان یک پیرو امیرالمؤمنین، به گونه‌ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران به تشیع نشویم. شیعه با عمل سبب علاقه‌مندی مردم به پیامبر و اهل بیت می‌شود و شیعه‌ی بدون عمل، دوری مردم را در پی دارد و این خود گناه بزرگی محسوب می‌گردد. امام صادق (ع): «کُونُوا لَنَا زِينًا وَلَا تَكُونُوا عَلَيْنَا شَيْنًا»

درس هفتم - وضع فرهنگی و سیاسی عصر ائمه (ع)

- «وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَىٰ أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ»
۱. درخواست قرآن کریم، نظر در تاریخ گذشتگان و عبرت از آن است.
 ۲. از نظر قرآن کریم، زندگی انسان‌هایی مورد قبول است که به آخرت توجه کرده (اصالت ندادن به دنیا)، تقوا (پروا) پیشه باشند و با تفکر زندگی کنند. تاریخ برای اهل تعقل عبرت‌آموز است.
- «أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَىٰ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ»
۱. مهم‌ترین خطری که پس از رحلت پیامبر (ص)، مسلمانان را تهدید می‌کرد، بازگشت به دوران جاهلی، انحراف از مسیر الهی، دور شدن از جامعه‌ی توحیدی و پشت پا زدن به معیارهای اسلامی است.
 ۲. سپاسگزاران واقعی نعمت وجود رسول خدا (ص) پس از رحلت او، کسانی هستند که به جاهلیت بازنگردند و به شیوه‌ی پیامبر (ص) زندگی را ادامه دهند.

نشانه‌های بازگشت مسلمانان به جاهلیت به بیان امام علی (ع)

۱. پوشیده شدن حق و رواج باطل
۲. رایج شدن دروغ بر خدا و پیامبر
۳. کم بها شدن قرآن (وقتی به درستی خوانده شود)
۴. توجه به ظاهر قرآن و بی‌توجهی به حقیقت آن (وقتی به نفع دنیا طلبان معنایش کنند)
۵. کم شدن خیر و گسترش منکر
۶. اختلاف و پراکندگی میان مردم

۷. دوری از عمل به راهنمایی‌های قرآن

۸. حرام شدن حلال‌ها

۹. شکستن پیمان‌ها

۱۰. گسترش ظلم و بی‌عدالتی

۱۱. سخت شدن زندگی هم بر دین خواهان و هم بر دنیا طلبان

۱۲. کمک خواستن از خود ظالمان برای دفع ظلم

- حضرت علی(ع)، حاکم شدن بنی امیه را نتیجه‌ی سستی مسلمانان در دفاع از حق می‌داند.

مشکلات سیاسی، اجتماعی و فرهنگی پس از رحلت رسول خدا(ص)

۱. ممنوعیت از نوشتن احادیث پیامبر اکرم(ص)

- اشکال‌های اساسی نگهداری حدیث از طریق حافظه:

۱- احتمال خطا در نقل احادیث افزایش می‌یافت و امکان کم و زیاد شدن عبارت‌ها یا فراموش شدن اصل آن فراهم می‌شد.

۲- شرایط مناسب برای جاعلان حدیث فراهم شد که بر اساس اغراض شخصی به جعل و تحریف حدیث پردازند یا به نفع حاکمان ستمگر از نقل برخی احادیث خودداری کنند.

۳- نوشته نشدن حدیث سبب می‌شد که مدرک و منبعی که از طریق آن بتوان احادیث درست را از نادرست تشخیص داد، در دست نباشد.

۴- مهمترین: مردم و محققان از یک منبع مهم هدایت بی‌بهره می‌ماندند و به ناچار، سلیقه‌ی شخصی را در احکام دینی دخالت می‌دادند.

- این وضع برای پیروان ائمه پیش نیامد؛ زیرا احادیث پیامبر نزد ایشان حفظ شده بود.

۲. تحریف در معارف اسلامی و جعل احادیث

- برخی از عالمان وابسته به قدرت و گروهی از علمای اهل کتاب مانند کعب‌الحبار به تفسیر و تبیین آیات قرآن و معارف اسلامی مطابق با افکار خود و منافع قدرتمندان پرداختند.

- برخی از آن‌ها در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی درباره‌ی پیامبران برای مردم نقل می‌کردند. این مطالب در کتاب‌های تاریخی و تفسیری مردم راه می‌یافت و سبب گمراهی بسیاری از مسلمانان می‌شد.

- حاکمان بنی امیه و بنی عباس به اندیشه‌هایی میدان می‌دادند که به قدرت آنان کمک می‌کرد و مردم را مطیع آنان می‌گرداند.

- برخی از دنیا دوستان برای نزدیکی به حاکمان، احادیثی از قول پیامبر اکرم(ص) جعل می‌کردند و از حاکمان جایزه می‌گرفتند.

- مسائلی که زمینه را برای جعل و تحریف به احادیث پیامبر(ص) آماده کرد، منع نوشتن احادیث پیامبر(ص) و نیاز حاکمان جور به توجیه موقعیت خود بود.

۳. ظهور شخصیت‌ها و الگوهای غیرقابل اعتماد

هر چه از زمان پیامبر (ص) فاصله می‌گیریم، شخصیت‌های اصیل اسلامی به انزوا کشیده می‌شوند و افرادی که در اندیشه و عمل و اخلاق از معیارهای اسلامی به‌دورند، در جامعه جایگاهی برجسته پیدا می‌کنند و در دستگاه حکومت بنی امیه و بنی عباس صاحب موقعیت و شهرت می‌شدند.

۴. تبدیل حکومت عدل نبوی به سلطنت قیصری و کسرای

– ملاک برتری و برابری که در زمان پیامبر خدا (ص) تقوا بود، زیر پا نهاده شد.

– جاهلیت در لباس جدید وارد زندگی اجتماعی مسلمانان شد. شخصیت‌های باتقوا، جهادگر و مورد احترام پیامبر منزوی شدند و طالبان قدرت و ثروت، قرب و منزلت یافتند.

– آن دسته از افراد که در جبهه‌ی دشمنان اسلام بودند، با تزویر و نیرنگ خود را در جبهه‌ی دوستان قرار دادند.

درس هشتم – احیای ارزش‌های راستین

پاداش و مزد رسالت پیامبر (ص)

«قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا»: کسانی که راهی به‌سوی خدا پیش گیرند و هدایت الهی را بپذیرند، پاداش رسالت را خواهند داد.

«قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ ...»: مودّت همراه با اطاعت از اهل بیت (ع)، پاداش رسالت پیامبر (ص) است.

«قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنَّ أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ»: مودّت به نفع خود مردم است (سود مزدخواهی پیامبر در برابر رسالت خویش).

تلاش و مجاهدت امامان در قالب مسئولیت‌های دوگانه‌ی مقام امامت

الف. اقدامات مربوط به مرجعیت دینی

۱. تعلیم و تفسیر قرآن کریم: بیان معارف آن و آشکار کردن رهنمودهای قرآن.

۲. اقدام برای حفظ سخنان و سیره‌ی پیامبر (ص): مثال: حدیث سلسله الذهب از امام رضا (ع): «کلمه لا اله الا الله حصنی فمن دخل حصنی امن من عذابی، بشرطها و شروطها و انا من شروطها». مقصود امام این است که تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام است.

۳. تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو: مثال: کتاب «نهج البلاغه»، «غررالحکم و دررالکلم»، «صحیفه‌ی سجادیه» و کتب اربعه: «کافی» از مرحوم کلینی؛ «من لا یحضره الفقیه» از مرحوم صدوق؛ «التهذیب» و «الاستبصار» از مرحوم شیخ طوسی

۴. تربیت شخصیت‌های اسلامی

ب. مجاهده در راستای ولایت ظاهری

– جهات مبارزه‌ی امامان با حاکمان زمان خود: اول، از آن جهت که رهبری و اداره‌ی جامعه از جانب خداوند به آنان سپرده شده بود و لازم بود حاکمان غاصب را برکنار کنند. دوم، از آن جهت که سکوت در مقابل ظلم و زیر پا گذاشتن قوانین اسلامی را گناه می‌دانستند و معتقد بودند بر اساس وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر، باید با آنان مقابله و مبارزه کرد.

– اصول امامان در مجاهده در راستای ولایت ظاهری:

۱. عدم تأیید حاکمان

۲. معرفی خود به عنوان امام بر حق

این دو اصل، همواره برای حاکمان زمان هم روشن بود.

۳. آگاهی بخشی به مردم: ائمه‌ی اطهار(ع)، راه‌های مسلمانان را آگاه شدن می‌دانستند و این امر یک اصل اساسی بود.

۴. انتخاب شیوه‌ی درست مبارزه: تا هم تفکر اصیل اسلام راستین باقی بماند و هم بنای ظلم سست شود. مثال: تقیه؛ یعنی اقدامات خود را مخفی نگه دارند، به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن، کم‌تر ضربه بخورند.

شیوه‌های مختلف مبارزه‌ی ائمه (ع)

– حضرت علی (ع) پس از محروم شدن از رهبری جامعه، برای حفظ نظام نوپای اسلامی سکوت پیشه کرد.

– امام حسن (ع) دستور جهاد علیه معاویه را صادر کرد و سرانجام به علت نیرنگ‌های معاویه که فرماندهان سپاه امام را از نبرد با خود منصرف کرد، با او صلح کرد.

– امام حسین (ع) در زمان معاویه صلح را در پیش گرفت و در زمان یزید علیه او قیام کرد.

– امام سجاد (ع) در کنار گسترش معارف از طریق دعا، به تجدید بنای سازمان تشیع پرداخت و تشیع به عنوان یک جریان بزرگ فکری و سیاسی در جامعه حضور فعال پیدا کرد.

– در زمان امام باقر (ع) زمان معرفی اسلام اصیل فرا رسید. امام اقدام علمی و فرهنگی مهمی را آغاز کرد و آن پایه گذاری یک مدرسه‌ی علمی بزرگ در مدینه بود که با توجه به ظهور فرقه‌ها ضروری بود. به زید برادر خود اجازه‌ی قیام نداد.

– در زمان امام صادق (ع) ناخوشنودی نسبت به بنی امیه به اوج رسیده بود. امام مبارزه‌ی خود را علنی‌تر کرد و در روز عرفه، حق حکومت را از آن خود اعلام کرد. به زید، عموی خود نیز اجازه‌ی قیام داد.

– امامت امام رضا (ع) در دوران هارون بسیار سخت بود و در دوره‌ی مأمون زمینه‌ی فعالیت شیعیان بیش‌تر شد و امام به اجبار ولیعهدی را پذیرفت.

ج. ولایت معنوی امامان

– پس از رسول خدا (ص)، ائمه‌ی اطهار (ع) واسطه‌ی خیر و برکت و رحمت در جهان هستی هستند و به اذن خداوند، از طریق معنوی و غیبی به نیازهای مؤمنان پاسخ می‌دهند.

– مقام و منزلت انسان‌های با فضیلت، ناشی از بندگی واقعیشان در برابر خداست.

درس نهم - خورشید پنهان

- امام حسن عسکری (ع)، حضرت مهدی را از گزند حاکمان عباسی حفظ نمود و ایشان را به یاران نزدیک و مورد اعتماد نشان می داد و به عنوان امام بعد از خود معرفی می کرد.

- **غیبت صغری:** مرحله اول امامت ایشان که از سال ۲۶۰ تا سال ۳۲۹ طول کشید، غیبت صغری نامیده می شود در این دوره امام از طریق «نواب اربعه» یا «نواب خاص» پیروان خود را رهبری می کرد.

- **غیبت کبری:** شش روز مانده به درگذشت آخرین نایب، امام عصر (عج) برای ایشان نامه ای نوشت و فرمود پس از خود جانشینی نیست و مرحله دوم امامت آغاز شد.

علت غیبت امام عصر (عج) چیست؟

- خداوند نعمت هدایت را با وجود انبیاء و اولیای خود کامل کرده و پیامبر (ص)، خود و امام علی (ع) را پدران امت معرفی فرموده است.

- پیامبر اکرم (ص) و سایر امامان درباره امام زمان (ع) و رسالتی که بر عهده دارد، یاد کرده بودند.

- به سبب قدر ناشناسی و ناسپاسی و در خطر بودن جان آن حضرت، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد.

- ادامه یافتن این غیبت نیز بر اثر باقی ماندن همان شرایط و عدم آمادگی مردم (نه فقط مسلمانان) برای ظهور می باشد.

- با ظهور امام عصر، بشیریت عملی شدن وعده های الهی در مورد حکومت صالحان و برپایی عدالت جهانی را خواهد داد. پیامبر اکرم (ص): «خداوند زمین را پر از قسط و عدل خواهد کرد، بعد از اینکه پر از ظلم و جور شده باشد»

- امام علی (ع): «در زمین از حجت خدا (امام) خالی نمی ماند، اما خداوند، به علت ستمگری انسان ها و زیاده روی شان در گناه، آنان را از وجود حجت در میان شان بی بهره می سازد.»

امام باقر (ع): «قضای حتمی خداوند است که اگر به بنده ی خود نعمتی دهد، آن نعمت را از او نمی گیرد مگر آنکه گناهی انجام دهد که شایستگی داشتن آن نعمت را از دست دهد» و این مطلب مطابق با این سخن خداوند است.

«ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»

مفهوم کلی: نعمت دهی خداوند، مقدم بر رفتار انسان هاست. تا زمانی که شکر نعمت گزارده شود، نعمت تغییر نمی کند، اگر مردم نعمتی را که خدا داده ضایع کنند، خداوند آن نعمت را از آنان می گیرد.

«إِنَّ اللَّهَ لَا يَغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»

مفهوم کلی: زمینه ساز هلاکت و بدبختی با عزت و سربلندی یک جامعه خود مردم اند.

- تغییر و تحول در امور مربوط به جامعه، قوانین و سنت های خاص خود را دارد. مثال: برقراری عدالت با تصمیم یک فرد یا گروهی محدود انجام نمی شود بلکه به همراهی اکثریت افراد نیاز است.

رهبری و امامت حضرت مهدی (عج) در عصر غیبت چگونه انجام می شود؟

- برای درک درست رهبری امام در عصر غیبت ابتدا باید توجه کنیم که «غیبت» در اینجا در مقابل «ظهور» است نه «حضور» امام غایب نامیده اند؛ زیرا ایشان از نظرها غایب است، نه اینکه در جامعه حضور ندارد.

- امام عصر (عج) خود می فرماید: «بهره بردن از من در عصر غیبت، مانند بهره بردن از آفتاب است، هنگامی که پشت ابرها باشد.» این پنهان بودن در پشت ابر ناشی از عدم شایستگی انسان ها در بهره مندی از رهبری ظاهری ایشان است.

ولایت معنوی امام عصر (عج)

– بخش اصلی رهبری امام مربوط به ولایت معنوی است.

– امام عصر (عج) در نامه‌ای به شیخ مفید، از علمای بزرگ اسلام می‌فرماید: «ما از اخبار و احوال شما آگاهیم و هیچ چیز از اوضاع شما بر ما پوشیده و مخفی نمی‌ماند، ما در رسیدگی به شما و سرپرستی شما کوتاهی و سستی نمی‌کنیم و یاد شما را از خاطر نمی‌بریم که اگر جز این بود، دشواری و مصیبت‌ها بر شما فرود می‌آمد و دشمنان شما را ریشه‌کن می‌نمودند.»

دوران غیبت چه زمانی پایان می‌یابد؟

– تعیین زمان ظهور در اختیار خداست و کسی جز او از آن آگاهی ندارد.

– از امام باقر پرسیدند که آیا برای ظهور وقتی معین شده است، سه بار فرمود: «کذب الوقانون – تعیین کنندگان وقت، دروغ گویند.»

– پیامبر اکرم (ص): «مثل ظهور حضرت مهدی (عج)، مثل برپایی قیامت است. مهدی (عج) نمی‌آید مگر ناگهانی.»

عمر طولانی امام عصر (عج)

– عمر طولانی امام امری غیرعادی است، نه غیرعقلی و محال و با قدرت الهی عملی می‌شود.

– قرآن کریم نیز خبر می‌دهد که حضرت نوح (ع) ۹۵ سال قوم خود را به توحید دعوت می‌کرد پس یک زمانی عمرهای حدود هزار سال وجود داشته است.

درس دهم – در انتظار طلوع

پیش بینی آینده‌ی تاریخ انسان در قرآن

«وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا»

۱. وعده‌های قطعی خداوند به مؤمنان صالح

۲. حاکمیت و جانشینی آنان در زمین

۳. استقرار دین (اندیشه) الهی در جهان

۴. از بین رفتن ترس و ناامنی و ایجاد امنیت برای آنان

۵. پرستش

«وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ»

۱. منت تخلف ناپذیر خداوند بر مستضعفان

۲. پیشوایی و رهبری بر مردم، بعد عدالت اجتماعی حکومت واحد جهانی با رهبری مستضعفان

۳. به ارث بردن زمین

«وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»

۱. کتاب حضرت داوود (ع)، ۲. تورات، ۳. در پایان تاریخ، بندگان صالح و ارثان زمین می شوند.

«هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ»

۱. اراده‌ی الهی برای پیروزی (چیرگی) و غلبه‌ی دین حق بر همه‌ی آیین‌های باطل و نادرست.

۲. مشرکان از غلبه‌ی اندیشه اسلامی اظهار ناخرسندی می کنند.

آینده‌ی تاریخ

۱. پیش‌بینی آینده‌ی تاریخ، با بینش انسان درباره‌ی جهان ارتباط دارد. آنان که اداره کننده‌ای مدبر و حکیم برای جهان نمی شناسند، نمی توانند آینده‌ای روشن برای تاریخ انسان تصور کنند.

۲. خداپرستان معتقدند: خداوند حق است. با حکمت خود جهان را اداره می کند و به همین دلیل آینده‌ی نهایی جهان از آن حق خواهد بود.

موعود در ادیان

۱. از دگرگونی‌هایی که در ادیان ایجاد شد، اعتقاد خاصی بود که پیروان هر پیامبری درباره‌ی ظهور موعود پیدا کردند.

۲. زنده بودن امام زمان (ع)، مشخص بودن پدر و مادر آن حضرت و حضور ایشان در جامعه فوایدی دارد: از جمله هر ماجراجوی فریب کاری که خود را مهدی موعود معرفی کند، شناخته می شود، جامعه از ولایت معنوی امام برخوردار می شود.

انتظار موعود

۱. نگاه مثبت دین به آینده‌ی تاریخ و اعتقاد به حضرت مهدی (عج)، اصلی به نام «انتظار» را در دل‌ها زنده کرده است.

۲. عوامل پویایی جامعه‌ی شیعه در طول تاریخ به اعتقاد بسیاری از جامعه‌شناسان:

الف) گذشته‌ی سرخ: اعتقاد به عاشورا و آمادگی برای ایثار و شهادت در راه عدالت خواهی، آرمان گرایی و حقیقت جویی

ب) آینده‌ی سبز: باور به مهدویت و پذیرفتن حکومت‌های طاغوتی و تلاش برای گسترش عدالت و انسانیت در سراسر جهان.

مسئولیت‌های منتظر

۱. تقویت معرفت، ایمان و محبت به امام: پیامبر اکرم (ص) به حضرت علی (ع) فرمود: «بزرگ‌ترین مردمان در ایمان و یقین کسانی هستند که در روزگاران آینده زندگی می کنند. پیامبرشان را ندیده‌اند، امام آن‌ها در غیبت است و فقط به سبب خواندن خطی روی کاغذ (خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین (ع)) ایمان می آورند.»

۲. پیروی از امام عصر (عج): رسول خدا (ص): «خوشا به حال کسی که به حضور «قائم» برسد، در حالی که پیش از قیام او نیز پیرو او باشد.»

۳. ایجاد آمادگی در خود و جامعه: آنان که در عصر غیبت زندگی عملی خود را صحنه‌ی مبارزه با باطل نساخته‌اند، در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی (ع) به حضرت مهدی (عج) خواهند گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما این جا می نشینیم.»

– امام صادق (ع): «یاران مهدی (عج) مردمانی مقاوم، سرشار از یقین به خدا و محکم‌تر از صخره‌ها هستند؛ اگر به کوه‌ها روی آورند، آن‌ها را متلاشی می کنند.»

- امام علی(ع): «امام با این شرط با آنان بیعت می کند که در امانت خیانت نکنند، پاک دامن باشند، اهل دشنام و کلمات زشت نباشند و ...»
- هسته ی مرکزی یاران امام: سیصد و سیزده نفر، به تعداد یاران پیامبر اکرم (ص) در جنگ بدر هستند که بنا به فرموده ی امام باقر (ع) پنجاه نفر از آنان زنان اند. همچنین در احادیث آمده که بیش تر یاران امام را جوانان تشکیل می دهند.
۴. دعا برای ظهور امام: امیرالمؤمنین(ع): «منتظر فرج الهی باشید و از لطف الهی مأیوس نشوید و بدانید که محبوب ترین کار ما نزد خداوند، انتظار فرج است.» لازمی این انتظار، دعا برای ظهور امام عصر(عج) است.

درس یازدهم - مرجعیت و ولایت فقیه

«لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ»

مفهوم کلی: هیچ گاه در قرآن باطل راه پیدا نخواهد کرد؛ به همین جهت برای همیشه کتاب هدایت ما خواهد بود.

«هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَ دِينَ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ»

مفهوم کلی: خداوند، مسیر هدایت و دین حق را با ارسال رسولان در اختیار ما قرار داده است.

راه حل قرآن برای تداوم مرجعیت دینی و حکومت اسلامی در غیبت کبری

قرآن کریم دستور می دهد گروهی از مردم وقت و همت خود را صرف شناخت دقیق دین کنند و به «تقفه» در دین بپردازند، تا پس از کسب علم به شهرهای خود بروند و قوانین اسلام را به مردم بیاموزند.

«وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ»

۱. راه حل قرآن برای جبران مرجعیت دینی و علت وجوب کوچ کردن برای مؤمنان: چون همه ی مردم نمی توانند دانش دین را به طور عمیق و تخصصی فراگیرند، باید کسانی این مسئولیت را بپذیرند تا سایر مردم برای به دست آوردن احکام به آنان مراجعه کنند. وجوب تقفه در دین در حد رفع نیاز و مفتوح بودن باب اجتهاد و استنباط.

۲. انذار و هشدار قوم خویش.

۳. برکنار داشتن از نایست ها، نتیجه تقفه و انذار، مواظبت و توجه مردم است.

- پیامبر اسلام (ص): «حال کسی که از امام خود دور افتاده، سخت تر از حال یتیمی است که پدر را از دست داده است، زیرا در مسائل زندگی حکم و نظر امام را نمی داند. اگر یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست، وجود داشته باشد، باید دیگران را راهنمایی کند. در این صورت، او در بهشت با ما خواهد بود.»

- امام صادق(ع): «فَأَمَّا مَنْ كَانَ مِنَ الْفُقَهَاءِ صَائِنًا لِنَفْسِهِ (نگه دارنده نفس خود) حَافِظًا لِدِينِهِ (نگهبان دین خود) مُخَالِفًا لِهَوَاءِ (مخالفت کننده با هوی و هوس خود) مُطِيعًا لِأَمْرِ مَوْلَاهُ (فرمان بردار فرمان خداوند خود) فَلِلْعَوَامِّ أَنْ يَقْلُدُوهُ» پیام: مردم باید به فقیهی که دارای شرایط ویژه ای است، مراجعه نمایند.

- گروهی از امام صادق(ع) درباره ی کسانی که برای قضاوت به سلاطین با قاضی آنان مراجعه می کنند، فرمود: «هرکس به حق یا ناحق به آنان مراجعه کند، مخالف آیه ی «يُرِيدُونَ أَنْ يُتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا» رفتار کرده و باید به یکی از شما که سخنان ما را روایت می کند و در احکام دین تفکر می کند مراجعه کند، من او را حاکم و داور قرار داده ام.»

- امام عصر (عج) در پاسخ به اسحاق ابن یعقوب که درباره‌ی «رویدادهای جدید» عصر غیبت سؤال می‌کرد، فرمود: «وَأَمَّا الْحَوَادِثُ الْوَاقِعَةُ فَارْجِعُوا فِيهَا إِلَى رِوَاةٍ حَدِيثِنَا فَإِنَّهُمْ حُجَّتِي عَلَيْكُمْ وَأَنَا حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ» (زمان شناس بودن فقیه)

- در عصر غیبت: ۱. مرجعیت دینی، در شکل «مرجعیت فقیه» ادامه می‌یابد. ۲. حکومت اسلامی در چهارچوب «ولایت فقیه» استمرار پیدا می‌کند.

شرایط مرجع تقلید و ولی فقیه

- شرایط مرجع تقلید: علاوه بر تخصص در فقه: ۱. باتقوا، ۲. عادل، ۳. زمان شناس (به دست آوردن احکام دین متناسب با نیازهای روز)

- شرایط ولی فقیه: علاوه بر سه شرط فوق: ۴. با تدبیر و با کفایت (رهبری جامعه در شرایط پیچیده‌ی جهانی و خنثی ساختن نقشه‌های دشمنان دین با درایت و بینش قوی خود)

- شجاعت و قدرت روحی (مبارزه با دشمنان بدون ترس، نترسیدن در اجرای احکام دین، ایستادگی و پایداری در مقابل تهدیدها)

- فقیه‌ی که این پنج شرط را داشته باشد، حکومت و رهبری مورد پذیرش دین است، یعنی «مشروعیت» دارد.

چگونگی انتخاب ولی فقیه

- از آن جا که ولی فقیه بیان‌کننده قوانین و مقررات اجتماعی اسلام است، نمی‌شود هرکس به طور جداگانه برای خود ولی فقیه انتخاب کند؛ زیرا اداره‌ی جامعه با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان پذیر است. در غیر این صورت هرج و مرج و تفرقه و پراکندگی پیش می‌آید و این یک امر روشن و بدیهی در تمام نظام‌های سیاسی دنیاست.

- فقیه‌ی می‌تواند رهبری جامعه اسلامی را بر عهده بگیرد که هم شرایط تعیین شده در دین را دانا باشد: مشروعیت و هم مورد پذیرش مردم باشد: مقبولیت

ولایت فقیه، زمینه ساز حکومت جهانی امام عصر (عج)

- مرجعیت و ولایت فقیه، چراغ هدایتی است که در پرتو آن می‌توان راه را از بیراهه شناخت.

- حکومت اسلامی قلعه و حصار محکمی است که منتظران در آن، به آماده‌سازی و تشکل خود می‌پردازند.

- تشکیل حکومت اسلامی به معنای ارائه یا یک الگو از حاکمیت دینداران است که در آن زمینه‌ی (ناخوانا)، عدالت، رفاه و آسایش به طور نسبی فراهم می‌آید.

درس دوازدهم - ویژگی‌های حکومت اسلامی

رابطه‌ی رهبر با مردم

۱. رهبر نسبت به مردم جامعه‌ی خود دلسوز و مهربان است. از کوتاهی‌های مردم می‌گذرد و برای آنان از خداوند آمرزش می‌خواهد:

«فَبِمَا رَحْمَةٍ مِنَ اللَّهِ لِنْتَ لَهُمْ وَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ»

۲. با مردم جامعه‌ی خود مشورت می‌کند. لازمه‌ی مشورت، وجود گروه‌ها و نهادهای مشورتی است: «وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ»

۳. ولی فقیه در تصمیم گیری قاطع و استوار است و با توکل بر خداوند برنامه‌ها را به پیش می‌برد و مانع خلل و سستی در نظام اسلامی می‌شود: «فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ»، «فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ»

۴. با روش‌های درست و منطقی به روشنگری مردم می‌پردازد و تلاش می‌کند که آنان به روشن بینی و بصیرت لازم برسند و راه حق را از باطل تشخیص دهند و در دام دشمنان خدا و مردم نیفتند: «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»

۵. رهبر نسبت به سرنوشت جامعه و اصول اسلامی استوار و قاطع است و اجازه نمی‌دهد قوانین اسلامی مورد بی‌توجهی قرار گیرد.

۶. نگاه برابر و مطابق قانون به احاد جامعه دارد و با مردم مختلف به مساوات رفتار می‌کند.

۷. تربیت و هدایت مردم به دین خدا و سعادت حقیقی را مهم‌ترین حق مردم می‌داند.

۸. در برابر مستمندان و مستضعفان، متواضع و در برابر مستکبران، با عزت عمل می‌کند.

سیمای یک حاکم اسلامی در عهدنامه‌ی مالک اشتر

- دل خویش را نسبت به مردم تحت حکومت مهربان قرار بده و با همه دوست و مهربان باش؛ چرا که مردم دو دسته‌اند، دسته‌ای برادر دینی تو و دسته‌ای دیگر در آفرینش همانند تواند.

- اگر با مقام و قدرتی که داری دچار تکبر یا خود بزرگ بینی شدی به بزرگی حکومت خداوند که برتر از توست، بنگر. این کار تو را از آن سرکشی نجات می‌دهد، تندروی تو را فرو می‌نشاند و عقلت را به جایگاه اصلی باز می‌گرداند.

- دوست‌داشتنی‌ترین چیزها نزد تو، آن چیزی باشد که در حق میانه‌ترین، در حق شامل‌ترین و در جلب خشنودی مردم فراگیرترین است؛ زیرا خشم عمومی مردم خشنودی خواص و نزدیکان را از بین می‌برد و رضایت عمومی، خشم خواص را بی‌اثر می‌کند.

- کسانی را که اهل عیب جویی از دیگران‌اند، از خود دور کن؛ زیرا مردم عیب‌هایی دارند که مدیر و رهبر جامعه باید بیش‌تر از همه در پنهان کردن آن‌ها بکوشد.

- در قبول و تصدیق سخن چین شتاب مکن؛ زیرا سخن چین در لباس نصیحت ظاهر می‌شود اما خیانتکار است.

- با ترسو مشورت نکن که در انجام دادن کارها روحیه ی تو را سست می‌کند.

- هرگز نیکوکار و بدکار در نظرت یکسان نباشد؛ زیرا در این صورت، نیکوکاران به کار خیر بی‌رغبت و بدکاران به کار بد تشویق می‌شوند.

وظیفه‌ی مردم نسبت به رهبر و حکومت اسلامی

۱. مردم مسئولیت دارند از رهبر جامعه تبعیت کنند و پای بند قوانین و مقررات حکومت اسلامی باشند: «وَإِنْ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي وَأَطِيعُوا أَمْرِي»

۲. برای اجرای قوانین اسلام، پیشرفت جامعه و ناکام گذاشتن دشمنان خدا و مردم، از خود استقامت و پایداری نشان دهند؛ زیرا با تشکیل حکومت اسلامی، منافع ظالمان و مستکبران به خطر می‌افتد و آنان می‌کوشند که مردم را دچار سختی کنند تا بالاخره دست از حق طلبی خود بردارند: «وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ»

۳. وحدت و همبستگی اجتماعی خود را بر محور رهبری جامعه حفظ کنند.

۴. خود را برای مقابله با ظالمان و مستکبران آماده کنند.

۵. آگاهی‌های سیاسی و اجتماعی خود را افزایش دهند.

۶. خیرخواه و نصیحت‌گر و یاری‌دهنده‌ی رهبر باشند.

۷. وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر را با روش‌های درست انجام دهند.

۸. در جهت آبادانی کشور بکوشند.

۹. در حفظ اموال عمومی تلاش کنند.

۱۰. منافع کل جامعه و نظام اسلامی را بر منافع فردی خود ترجیح دهند. اهمیت مسئولیت‌های رهبر و جامعه: امیرالمؤمنین(ع): «بزرگ‌ترین حقی که خدا واجب کرده است، حق رهبر بر مردم و حق مردم بر رهبر است و خداوند آن را سبب دوستی و الفت آنان و ارجمندی دینشان قرار داده است.»

نظام اسلامی و مردم‌سالاری

تفاوت اساسی حکومت‌های دموکراتیک با جمهوری اسلامی:

اولاً: حکومت اسلامی بر مبنای قوانین اسلامی تشکیل می‌شود و قانون‌گذاران نمی‌توانند بر خلاف دستورات الهی قانون تنظیم کنند و به همین جهت، «مردم‌سالاری دینی» نامیده شده است. ثانیاً: هدف اصلی از نظام اسلامی سعادت اخروی و برقراری عدالت اسلامی است و آسایش و رفاه مردم را در این چهارچوب برقرار می‌کند.

درس سیزدهم - عزت نفس

- خداوند به انسان کرامت و بزرگی بخشیده: «وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ» و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است: «وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا»

- خداوند خطاب به انسان: «این موجودات و مخلوقات را برای تو آفریدم و تو را برای خودم.» یعنی خداوند انسان را آفرید تا به جایگاه قرب الهی (فِي مَقْعَدٍ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍ) نایل شود. با ارزش‌ترین و گران‌قدرترین چیز برای انسان این است که خدا بهای او است.

* قرآن کریم، یکی از راه‌های اصلی رسیدن به قرب الهی و حفظ کرامت را کسب «عزت نفس» می‌داند.

- عزت و شکست‌ناپذیری در دو مورد ضروری است:

۱. در برابر خواسته‌های نامشروع درونی که سبب روی آوردن ما به گناه می‌شوند. ۲. در برابر دشمنان ظالم و ستمگر بیرونی که می‌خواهند در مقابل ظلم آنان تسلیم باشیم.

- عوامل بیرونی فقط زمینه‌ساز گناه هستند، نه بیشتر. چه بسیار انسان‌هایی که در برابر همان زمینه‌ها، با قدرت روحی و اراده‌ی قوی در مقابل گناه می‌ایستند.

«لَلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ»

مفهوم کلی: هرکس در برابر تمایلات نامشروع بایستد و به نیکی‌ها روی آورد و از گناه دوری کند، پاداشی نیکوتر و زیاده‌تر دارد و گرد ذلت بر چهره‌ی او نمی‌نشیند، عزیز می‌شود در برابر گناه و در بهشت جاودان است.

«وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ»

مفهوم کلی: هر کس از تمایلات ذاتی خود پیروی کند و به گناه و زشتی روی آورد، به اندازه ی گناهش مجازات می شود و خواری و ذلت، چهره ی او را می پوشاند، ذلت در برابر گناه.

عزت نفس و بندگی خداوند

- قرآن کریم راه تقویت ایستادگی و عزت در برابر هوس و گناه را به ما نشان داده است؛ روی آوردن به سرچشمه ی عزت ها؛ یعنی خدا: «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا»

- به همین جهت است که قرآن کریم ابتدا عزت را برای خدا دانسته، سپس برای رسول خدا (ص) که بنده ی خالص اوست و پس از آن برای مؤمنین که با پیروی از رسول خدا (ص)، بندگی خدا را پذیرفته اند و تسلیم او شده اند: «وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ»

- علی (ع) در وصف انسان هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته و بر گناه و هوس پیروز شده اند، می فرماید: «عَظَّمَ الْخَالِقُ فِي أَنْفُسِهِمْ فَصَغُرَ مَا دُونَهُ فِي أَعْيُنِهِمْ، خدا در نفس آنان بزرگ است، پس غیر خدا در چشم آنان کوچک.»

- علی (ع) برای تسلیم نشدن در برابر ظالمان و حفظ عزت نفس خود در مقابل آنان می فرماید: «وَلَا تَكُنْ عَبْدَ غَيْرِكَ وَقَدْ جَعَلَكَ اللَّهُ حُرًّا، بندگی دیگری (مثل خودت) نباش، چرا که خدا تو را آزاده آفریده است.» (پاسداری از نعمت آزادگی، در گرو نفی بندگی جز خداست.)

اسوه های عزت نفس

- پیشوایان ما چون بنده ی حقیقی خدا بودند، در سخت ترین شرایط زندگی، عزت مندانه زیستند و هرگز تن به خواری ندادند (عزت نفس، معلول بندگی خداست).

- بنده ی حقیقی خدا همواره خود را در پیشگاه خدا می بیند و می داند که اگر چه او خدا را نمی بیند، اما خدا او را می نگرد (احساس حضور در پیشگاه خدا، علت عزت نفس است).

۱. پیامبر اکرم (ص): «اگر خورشید را در دست راستم و ماه را در دست چپم بگذارید، از راه حق دست بر نمی دارم.»

۲. امام حسین (ع): «علت مرگ با عزت از زندگی با ذلت برتر است.» «به خدا سوگند من دست ذلت به شما نمی دهم و همچون بردگان فرار نمی کنم.»

۳. حضرت زینب (س): «در این واقعه ای که برای ما پیش آمد، جز زیبایی از خدا ندیدم.»

۴. حضرت یوسف (ع): «خدایا به تو پناه می برم.»

خود عالی و خود دانی (ریشه عزت و ذلت)

- تمایلات عالی: مربوط به بعد روحی و معنوی و خود عالی انسان است؛ مانند تمایل به دانایی، احساس و شجاعت.

- تمایلات دانی: مربوط به بعد حیوانی و دنیایی و خود دانی انسان است؛ مانند تمایل به ثروت، شهوت و رفاه.

- تمایلات دانی، تمایلات بدی نیستند، بلکه برای زندگی در دنیا لازم هستند، اما نباید از حد تجاوز کنند و مانع رشد تمایلات عالی شوند. حد و مرز این نیاز را خدا می داند.

- انسان گناهکار پیش از آن که در مقابل عوامل بیرونی تسلیم شود، ابتدا در خود می‌شکند و حقارت را پذیرا می‌شود (شکست درونی، مقدم بر شکست بیرونی است).
- یکی از راه‌های مبارزه با کثری‌ها و زشتی‌ها در جامعه، افزایش عزت نفس انسان‌ها و حفظ کرامت آن‌هاست.

درس چهاردهم - زمینه‌های پیوند

شخصیت انسانی زن و مرد

کلمه‌ی «نفس»، «انسان» و «بنی آدم» در قرآن کریم اختصاص به جنس خاصی ندارد و هر پیامی که با این کلمات همراه شده، به زن و مرد، هر دو مربوط می‌شود: «إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ... أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا»

نقش‌های مکمل

- زوجیت میان زن و مرد آن گاه معنی دارد که هر دو تکمیل کننده‌ی یکدیگر باشند.
- زن و مرد گرچه در ویژگی‌های انسانی و هدف با هم مشترک‌اند، اما از جهت «زن بودن» و «مرد بودن» تفاوت‌هایی دارند. این تفاوت‌ها هر دو را به هم نیازمند کرده، بدون این که یکی بر دیگری برتری ذاتی پیدا کند؛ زیرا برتری هر کس به تقواست.
- مقصود از آفرینش انسان‌ها به صورت زوج: برخی تفاوت‌هایی زیستی و روان‌شناختی سبب شده که هر کدام از زن و مرد بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های متفاوتی را بر عهده بگیرند و یک خانواده‌ی متعادل را پدید آورند.
- مهم‌ترین عامل پایداری خانواده، پس از ازدواج: درک درست زوجیت و مکمل هم بودن زن و مرد و عمل به این درک می‌باشد.
- اگر درک متقابل از نیازها وجود داشته باشد، به تعبیر قرآن کریم، لباس یکدیگر می‌شوند و کاستی‌ها و نقص‌های یکدیگر را می‌پوشانند.

تقویت عفاف و پاکدامنی

- اگر جوان، دوره‌ی بلوغ تا ازدواج را با پاکی و پاکدامنی بگذرانند و در حالی به زندگی مشترک با همسرش وارد شود که آلوده‌ی به گناه نشده باشد، راه رسیدن به بهشت را برای خود و فرزندان خود بسیار هموار کرده است.
- قرآن کریم از دختران و پسران می‌خواهد که قبل از ازدواج، حتماً عفاف پیشه کنند تا خداوند به بهترین صورت زندگی آنان را سامان دهد.
- نظام هستی بر عدالت است. عمل هر کس، عکس‌العملی دارد که قسمتی از آن در این جهان ظاهر می‌شود و قسمتی دیگر در آخرت.

اهداف ازدواج

۱. پاسخ به نیاز جنسی

- ابتدایی‌ترین زمینه‌ی شکل‌گیری نهاد خانواده، نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر است. این نیاز که احساس آن از دوران بلوغ آغاز می‌شود، اولین کشش و جاذبه را میان زن و مرد ایجاد می‌کند. بر اثر پاسخ صحیح به این نیاز، هر کدام از مرد و زن به یک آرامش روانی می‌رسند.

۲. انس با همسر

- هر یک از زن و مرد، نیازمند به زندگی با دیگری هستند و این نیاز پس از بلوغ آشکار می‌شود. این نیاز به گونه‌ای است که اگر فردی از راه نامشروع نیاز جنسی خود را برطرف کند، باز هم ناآرامی او را آزار می‌دهد.

- برخی از ازدواج‌های ناموفق در این موضوع ریشه دارند که زن یا مرد رفتاری آرامش بخش از خود نشان نمی‌دهند. مبدأ آرامش در خانواده زن است.

«وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً»

۱. زن و مرد در خلقت یکسان هستند، زیرا در این آیه آمده زوج‌های شما از خود شما هستند (یکسانی مقام و منزلت انسانی زن و مرد). ۲. هدف از خلقت همسران برای یکدیگر، رسیدن به آرامش است. این عبارت، بیانگر آرامش ناشی از دو نیاز جنسی و انس با همسر است.
۳. برای این که آرامش ناشی از انس و هم صحبتی میان همسران پدید آید، باید دو ویژگی مودت و رحمت میان زن و مرد باشد (مودت و رحمت، زمینه ساز آرامش و انس با همسر است).

۳. رشد و پرورش فرزندان

خانواده بستر رشد و بالندگی فرزندان است. فرزند، ثمره‌ی پیوند زن و مرد و تحکیم بخش وحدت روحی آن‌هاست. آنان دوام وجود خود را در فرزند می‌بینند و بالندگی او را پایداری وجود خدا می‌یابند.

«وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً»

۱. یکسانی زن و مرد در خلقت، ۲. تعبیر «حفده» که به معنای نوادگان است، ما را به این موضوع راهنمایی می‌کند که خانواده را گسترده‌تر ببینیم، ۴. رشد اخلاقی و معنوی

- عالی‌ترین هدف تشکیل خانواده، رشد اخلاقی و معنوی هریک از اعضای خانواده است. «وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً»

- پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، زمینه‌های فساد را از خود دور می‌کند، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌نماید، ایثار و از خود گذشتگی را تمرین می‌کند. علاوه بر این، خانواده محیط مناسب برای تربیت صحیح کودکان و رشد همین فضائل در آن‌هاست.

درس پانزدهم - پیوند مقدس

مسئولیت زن و مرد در انتخاب همسر آینده و به دوش گرفتن رشد و تربیت فرزندان صالح

«وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا أُولَٰئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ»

۱. شرط اصلی و اولی در انتخاب همسر، مؤمن بودن اوست. حرمت ازدواج با زن و مرد مشرک
۲. همسری که مشرک باشد، اعضای خانواده را به نافرمانی از خدا و بدبختی ابدی سوق می‌دهد. علت حرمت ازدواج با زن و مرد مشرک.
۳. دعوت خداوند به بهشت و آمرزش است.

«رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ»

مفهوم کلی: پدر و مادر با ایمان تلاش می‌کنند فرزندان را مؤمن باشند و نماز را به پا دارند.

«رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ»

مفهوم کلی: فرزند با ایمان، همواره به پدر و مادر خود محبت می‌ورزد و برای آنها دعا می‌کند.

انتخاب همسر و مسئولیت آینده

- طبق مقرارت اسلامی، رضایت کامل زن و مرد برای ازدواج ضروری است و اگر عقدی به زور انجام گیرد، باطل است و مشروعیت ندارد.
- داشتن قدرت انتخاب، ارزشمند و در عین حال مسئولیت‌زاست. لازمه‌ی چنین انتخابی، تسلط کامل بر شور و احساس جوانی است.

- همواره دیده‌ایم که علاقه و محبت اولیه، چشم و گوش را می‌بندد و عقل را به حاشیه می‌راند، به گونه‌ای که فریادهای خیرخواهانه‌ای او را نمی‌شنوند، از همین منظر است که ضروری بودن اجازه‌ی پدر برای دختران روشن می‌شود. این سخن زیبای امام علی (ع) مربوط به مواردی از همین قبیل است: «حُبُّ الشَّيْءِ يُعْمِي وَ يُصِمُّ» علاقه‌ی شدید به چیزی آدمی را کور و کر می‌کند.
- پدر و مادر علت علاقه و محبت به فرزند، معمولاً مصلحت و خوش بختی او را در نظر می‌گیرند و به علت تجربه و پختگی‌شان بهتر می‌توانند خصوصیات افراد را دریابند و عاقبت ازدواج را پیش‌بینی کنند.
- لطافت‌های روحی و ظرافت‌های عاطفی دختر، آنگاه که در فضای محبت و علاقه‌ی جنس مخالف قرار می‌گیرد، احتمال نادیده گرفتن برخی واقعیت‌ها و کاستی‌ها را به دنبال دارد، علاوه بر این دختران به خاطر حیا و عزت نفس قوی خود، در ازدواج پیش قدم نمی‌شوند و طلب و درخواست از طرف پسر صورت می‌گیرد.

معیارهای همسر شایسته

- از نظر قرآن کریم مهمترین معیار همسر شایسته، با ایمان بودن اوست. اگر این معیار در فردی وجود نداشته باشد ازدواج با او حرام می‌شود.
- هر قدر ایمان یک فرد قوی‌تر باشد، شایستگی او برای همسری بیشتر است.

راه‌های شناخت همسر

- معاشرت‌های خارج از ضوابط الهی: تحقیق درباره‌ی همسر آینده را نباید با معاشرت‌هایی که منشاء آنها تنها هوس‌های زودگذر است، اشتباه کرد. این گونه معاشرت‌ها هر چند با عنوان‌هایی مانند شناخت روحیه‌ی همسر و امتحان او باشد، نتیجه بخش نیست، زیرا معمولاً احساسات بر هر دو نفر حاکم می‌شود و هر طرف اسرار دارد خود را بهتر از آنچه هست، نشان دهد تا محبوب دیگری واقع شود.

زمان ازدواج

- آمادگی زیستی و روحی ازدواج نیازمند دو بلوغ است: یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی پس از بلوغ جنسی فرا می‌رسد و نباید فاصله‌ی میان بلوغ جنسی و عقلی با زمان ازدواج زیاد شود و تشکیل خانواده به تأخیر افتد، به همین علت پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده‌اند.
- نشانه‌های بلوغ عقلی: توجه به داشتن شغل و پیدا کردن کار، فکر کردن درباره‌ی ویژگی‌های همسر، تنظیم خرج و هزینه‌ی خود و دوری از بی‌برنامه بودن.

سخن پیشوایان دین پیرامون اهمیت ازدواج

- پیامبر اکرم (ص): «کسی که ازدواج کند، نصف دین خود را حفظ کرده است، پس باید برای نصف دیگر از خدا پروا داشته باشد.»
- پیامبر اکرم (ص): برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و در رزق و روزی آنها توسعه دهد و عفاف و غیرت آنها را زیاد گرداند.
- امام صادق (ع): دو رکعت نماز شخص متأهل، برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص مجرد می‌خواند.

درس شانزدهم - کانون مهر

«وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِيمَانٍ أَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا أَلَتْنَاهُمْ مِنْ عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ»

۱. الحاق فرزندانی که در ایمان از پدر و مادر خود پیروی کردند، به پدر و مادر در بهشت

۲. نکاستن از عمل پدر و مادر با وجود افزایش مقام فرزندان

۳. مسئولیت هر کس در برابر اعمال اکتسابی خویش

پیمان ازدواج

– شروط اصلی عقد:

۱. اعلام رضایت دختر و پسر و اجباری نبودن ازدواج برای هیچ کدام
۲. قرآن کریم از دو کلمه «نحلة» و «صداق» برای مهر استفاده کرده است. نحلة به معنای هدیه و پیشکش و صداق به معنای نشانه‌ی صداقت و راستی است.
۳. پیشوایان ما زنانی را که فقط با تعیین مهریه‌های زیاد حاضر به ازدواج می‌شوند، بی‌برکت دانسته‌اند.

نقش مرد

۱. تأمین هزینه‌های زندگی خانواده
- نفقه: در زندگی زناشویی، تأمین هزینه‌های لازم از جهت خوراک، پوشاک، مسکن و آنچه برای آسایش و رفاه شایسته‌ی همسر ضرورت دارد، بر عهده‌ی شوهر است. این وظیفه‌ی مالی که بر عهده‌ی مرد قرار می‌گیرد، از نظر شرعی و حقوقی، به پرداخت نفقه تعبیر شده است. تأمین هزینه‌ی زندگی فرزندان نیز بر عهده‌ی مرد است. شرط پرداخت نفقه، نیازمند بودن زن نیست، بلکه انجام وظایف همسری است.
۲. مدیریت و نگاهبانی از حریم خانواده
- نمونه‌هایی از وظایف مدیریتی مرد:
- مرد باید برای تأمین مخارج ضروری خانواده تلاش کند.
- مسکن مناسبی برای خانواده فراهم آورد.
- امکانات مادی و آموزشی و زمینه‌ی رشد و تحصیل فرزندان را مهیا کند.
۳. رابطه‌ی محبت آمیز با همسر
- همسر با شنیدن ابراز محبت مرد، اعتماد به نفس فوق العاده‌ای می‌یابد و توجه او به زندگی چند برابر می‌شود. رسول خدا (ص): «این گفته‌ی مرد به زن که «تو را دوست دارم» هیچ گاه از قلب او بیرون نمی‌رود»
- رسول خدا (ص): «نشستن مرد در کنار همسر خود، پیش خداوند دوست داشتنی‌تر از اعتکاف و شب زنده‌داری است.»

۴. محبت و نظارت پدری

نقش زن

نقش زن در خانه نقشی محوری است و اگر زن بتواند این نقش را به خوبی ایفا کند، بنای خانواده مستحکم و روابط اعضای خانواده ناگسستنی می‌شود.

۱. همسر داری

امیر مؤمنان (ع): «جهاد زن، شوهرداری در بهترین شکل است.» زیرا همانطور که جهاد در جبهه، کشور را از هجوم بیگانه حفظ می‌کند، شوهرداری نیز خانواده را از هجوم بیگانگان نکه می‌دارد و در مقابل فساد، آسیب‌ناپذیر می‌نماید.

۲. تدبیر امور خانه

امیر مؤمنان (ع): «مرد، مدیریت خانواده را به عهده دارد و زن، مدیریت داخل خانه را.» این سخن بیانگر یک تقسیم کار طبیعی و اهمیت مدیریت داخل خانه و بیان کننده‌ی ارزش خانه‌داری است. مدیریت داخلی، جمع کننده و پیوند دهنده‌ی پدر، مادر و فرزندان و نگه‌دارنده‌ی آنها در زیر یک سقف است.

۳. مادری

پیامبر اکرم: «الجنة تحت الامهات»

نقش مشترک: برنامه ریزی برای رشد و تعالی خود و فرزندان

مهمترین هدف ازدواج: رشد اخلاقی و تعالی تمام اعضای خانواده است. نقش‌ها و مسئولیت‌های قبلی هر یک از زن و شوهر برای رسیدن به این هدف است.

وظایف فرزندان نسبت به پدر و مادر

«وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفٍّ وَلَا تَنْهَرُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا»

۱. قرآن کریم احسان به والدین را بعد از پرستش خداوند بیان کرده است که بیانگر اهمیت موضوع است. مهمترین وظیفه‌ی فرزندان نسبت به پدر و مادر، احسان بی‌قید و شرط است.

۲. وظایف فرزندان در هنگام پیری والدین

۳. نگفتن کوچکترین سخن ناخوشایند به آنها.

۴. دور نکردن آنها از خود

۵. کریمانه با آنها سخن گفتن

۶. گستراندن بال مهربانی و فروتنی برای آنها

۷. طلب بخشش از خداوند برای آنها

خلاصه دروس دین و زندگی سال چهارم

تکته شماره ۳

درس اول - هستی بخش

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ. إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ. وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ»

۱. همه‌ی مخلوقات، از جمله انسان، در وجود و هستی خود نیازمند خدا هستند، سیر ذاتی پدیده‌ها در موجود شدن و بقا.

۲. تنها وجود بی‌نیاز، خداست. استقلال ذاتی خداوند. او در هستی خود به دیگری محتاج نیست. چون وجود خداوند وابسته به چیزی نیست، کسی نمی‌تواند وجود او را بگیرد و نابودش کند. او در ذات خود غنی و بی‌نیاز است.

۳. چون وجود مخلوقات وابسته به خداست، اوست که می‌تواند آنها را ببرد یا نگه دارد: وابستگی جهان در بقای خود به خدا.

۴. آسان بودن هستی انسان را گرفتن و مخلوقات جدیدی جایگزین آن کردن.

نیازمندی جهان به خدا در پیدایش

مقدمه‌ی اول: انسان و موجودات جهان، پدیده‌هایی هستند که در وجود به خودشان متکی نیستند، یعنی یک زمانی نبوده‌اند و سپس پدید آمده‌اند.

مقدمه‌ی دوم: هر پدیده‌ای که وجودش از خودش نباشد، برای موجود شدن نیازمند به دیگری است.

ذات نایافته از هستی بخش کی تواند که شود هستی بخش

یک موجود، فقط در صورتی برای موجود بودن به دیگری نیازمند نیست که ذات و حقیقتش مساوی با موجود بودن باشد، در این صورت پدیده نیست.

* نتیجه: ما و پدیده‌های جهان، در پدید آمدن و هستی یافتن به آفریننده‌ای نیازمندیم که سرچشمه هستی است.

نیازمندی جهان به خدا در بقا

- در مصنوعات انسانی، رابطه‌ی چندانی میان بقای یک مصنوع با سازنده‌ی آن وجود ندارد.
- مثال: معمار برای ساختمان. زیرا معمار علت اصلی ساختمان نیست و به ساختمان و اجزای آن وجود نبخشیده. وظیفه‌ی او فقط جابه‌جایی اجزا و قرار دادن آن‌ها در جای خود بوده (نظم دهندگی)، اما خداوند هم هستی بخش است و هم نظم دهنده.
- رابطه‌ی وجود ما با وجود خداوند مانند رابطه‌ی پرتوهای نور با منبع آن است. همان‌طور که اگر خورشید نورافشانی نکند، دیگر پرتو نوری نیست. اگر خداوند نیز هستی بخشی نکند، دیگر موجودی در جهان باقی نخواهد ماند: نیاز پدیده‌ها به خداوند در ایجاد و بقا.
- به جهت وابستگی مخلوقات در تمام مراحل هستی خود به خدا، خداوند «غنی» خوانده شده و مخلوقات «فقیر» و این نسبت هیچ‌گاه تغییر نمی‌کند.
- هر چه انسان کمالات کسب کند، باز هم نسبت به خداوند فقیر است: زیرا خود و همه‌ی آن چه به دست آورده، از خدا سرچشمه می‌گیرد. همچنین هر قدر انسان‌ها کامل‌تر شوند، فقر خود به خداوند را بهتر درک می‌کنند و بندگی و عبودیتشان قوی‌تر می‌شود. به همین جهت پیامبران و امامان بیش از دیگران با پروردگار راز و نیاز می‌کنند و از او کمک می‌خواهند.

خداوند، نور هستی

- خداوند نور آسمان‌ها و زمین است. «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»: یعنی تمام موجودات، وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار می‌شوند و وجودشان به وجود او وابسته است. به همین جهت در این جهان، بیانگر وجود خالق و آیه‌ای از آیات الهی محسوب می‌شود. «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَقُومَ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ بِأَمْرِهِ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ»
- ۱. بر پا بودن جهان به امر خدا از نشانه‌های خلقت حکیمانه‌ی خداست، یعنی اگر خدا اراده فرماید آسمان و زمین را نابود خواهد کرد (توحید در ربوبیت)

۲. برپایی رستاخیز و خروج انسان‌ها از قبرها در نفخ صور دوم

- حضرت علی (ع): «الْحَمْدُ لِلَّهِ الْمُتَجَلَّى لِحَلْقِهِ بِخَلْقِهِ»
- حضرت علی (ع): «ما رایت شیئاً الا و رأیت الله قبله و بعده و معه»

دلی کز معرفت نور و صفا دید به هر چیزی که دید اول خدا دید
به صحرا بنگرم صحرا نو بینم به دریا بنگرم دریا تو بینم

- این که انسان در پشت پرده‌ی ظاهر و در وراء هر چیزی خدا را ببیند، معرفتی برتر و عمیق است که مشکل به نظر می‌آید، اما امکان پذیر است و بستر اصلی حرکت به سوی آن، پاکی و صفای قلب است.
- لازمه‌ی شناخت هر چیزی، احاطه و دسترسی به آن است. از این رو چون خدا حقیقتی نامحدود دارد، ذهن به چیستی او احاطه پیدا نمی‌کند. هر چیستی که برای او فرض کنیم، او را محدود کرده‌ایم. البته دین اسلام ما را به تفکر در صفا الهی تشویق کرده، زیرا شناخت صفات و ویژگی‌های خداوند، از راه شناخت مخلوقاتش تا حدودی امکان پذیر است.
- پیامبر اکرم (ص): «لا تفکروا فی ذات الله تفکروا فی آلاء (نعمت‌ها) الله»
- «وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ لَئِنْ أَجَبْنَاهُمْ مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ فَلَمَّا أَنْجَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ»
- ۱. برخی انسان‌ها در لحظات حساس و خطر که احساس می‌کنند خودشان قدرت هیچ کاری ندارند، بیش‌تر به یاد خدا می‌افتند.
- ۲. توجه به خدا در چنین لحظاتی گویای این است که هر کس در فطرت خود، خود را وابسته به یک قدرت بی پایان و بی نیاز می‌یابد.
- ۳. وعده‌ی شکرگزاری و عدم صدق این وعده پس از نجات از سوی انسان.

درس دوم - یگانه‌ی بی‌همتا

مهم‌ترین اعتقاد دین و پایه و اساس تمام دین، توحید است. نگرش توحیدی بر تمام آیات قرآن سایه افکنده و مانند روحی در پیکره‌ی معارف و احکام دین حضور دارد و به این پیکره حیات بخشیده است.

اصل توحید

مفهوم: یعنی اعتقاد به این که خداوند یگانه است و شریک و همتایی ندارد: «وَهُوَ الْوَاحِدُ النَّهَارُ» «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» «وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ»

برخی از مراتب توحید

۱. توحید در خالقیت

مفهوم: خداوند تنها مبدا و خالق جهان است. موجودات همه از او هستند و در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد. جهان از اصل‌های متعدد پدید نیامده است: «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ»

اگر تصور کنیم دو یا چند خدا وجود دارند و هر کدام خالق بخشی از جهان هستند یا با همکاری یکدیگر جهان را آفریده‌اند، هر کدام را محدود و ناقص فرض نموده‌ایم. زیرا هر یک از خدایان باید کمالاتی را دارا باشد که دیگری آن کمالات را ندارد و گرنه عین همدیگر می‌شوند و دیگر چند خدا نیستند. مثال: اعتقاد به خدایان ممتدد و چند مبدا برای جهان ≠ توحید در خالقیت

۲. توحید در مالکیت

– مفهوم: چون مخلوقات جهان از خداست، مالک اصلی و حقیقی آن‌ها نیز خداوند است و در این مالکیت کسی شریک او نیست. مالکیت انسان، در طول مالکیت خداست: «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ»

۳. توحید در ولایت

– مفهوم: از آن جا که خداوند مالک حقیقی جهان است، بر آن ولایت نیز دارد: یعنی هرگونه تصرف در جهان، حق او و شایسته‌ی اوست: «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدٌ»

– اگر خداوند به کسی اذن در ولایت دهد، آن شخص نیز می‌تواند در محدوده‌ی اجازه‌ی خداوند در اشیایی تصرف نماید. چنین اذنی به معنای واگذاری ولایت خداوند به دیگری نیست. بلکه بدین معناست که آن شخص، مسیر و مجرای ولایت الهی قرار گرفته و از خودش استقلال ندارد.

– اگر خداوند پیامبر اکرم (ص) را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند، بدین معنا نیست که خودش دیگر ولایتی ندارد یا بخشی از ولایت خود را به پیامبر واگذار کرده است. بلکه پیامبر واسطه و رساننده‌ی ولایت و فرمان‌های خداوند به مردم است. خداوند در همه حال ولی مخلوقات است.

۴. توحید در ربوبیت

مفهوم: خداوند رب العالمین است. یعنی صاحب اختیاری است که تدبیر همه امور هستی به دست اوست. خداوند که تنها خالق تمام جهان است، به طور طبیعی، تدبیر و پرورش همه مخلوقات را نیز در اختیار دارد. اوست که جهان را اداره می‌کند و به سوی هدف تعیین شده، هدایت می‌نماید: «أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ أَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ»

شرک در ربوبیت: اگر کسی در کنار (عرض) ربوبیت الهی، برای خود یا سایر مخلوقات حسابی جداگانه باز کند و فکر کند غیر خدا می‌تواند مستقل از خداوند، امور را تدبیر کند، گرفتار شرک شده است.

– برداشت نادرست از توحید در ربوبیت: این که انسان فکر کند که او و سایر موجودات، قدرت تدبیر ندارند.

– برخی انسان‌ها توحید در خالقیت را قبول دارند، اما گرفتار شرک در ربوبیت می‌شوند: یعنی در کنار ربوبیت الهی برای انسان‌های دیگر یا سایر مخلوقات حساب جداگانه‌ای باز می‌کنند و فکر می‌کنند که انسان‌ها یا آن مخلوقات مستقل از خداوند می‌توانند در امور جهان دخالت کنند و مثال بیماری را شفا بخشند یا مشکلی را رفع کنند.

اولیای الهی به واسطه‌ی اسباب غیرمادی این کار را انجام می‌دهند و این توانایی اختصاص به زمان حیات ایشان ندارد: زیرا این درخواست از حقیقت روحانی ایشان است.

درس سوم - حقیقت بندگی

توحید در عبادت

- مفهوم: توحید در عبادت آن است که فقط خدای یگانه را پرستش کنیم، تسلیم فرمان‌های او باشیم و کارهای خود را فقط به قصد اطاعت از او و برای کسب رضایت او انجام دهیم.
- اطاعت از رسول گرامی او و جانشینان آن حضرت لازمه‌ی توحید در عبادت است: زیرا حکم و فرمان الهی از طریق ایشان به مردم می‌رسد.

آیات مرتبط با توحید در عبادت

«إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

۱. رابطه توحید در ربوبیت و توحید در عبادت: کسی لایق عبادت است که رب انسان باشد. توحید در عبادت در هر دو بعد فردی و اجتماعی، نتیجه توحید در ربوبیت است.

۲. صراط مستقیم، همان عبودیت و توحید در عبادت است.

«اتَّخِذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ»

۱. امر مورد نکوهش خداوند: اتخاذ دانشمندان، راهبان و حضرت مسیح (ع) به ربوبیت.
 ۲. رابطه‌ی توحید در عبادت در هر دو بعد با توحید در ربوبیت و اعلام توحید در عبادت.
 ۳. جامع همه‌ی ابعاد توحید و نفی هر گونه شرک
 ۴. تنزیه ذات باری تعالی از شرک عبادی گریبان گیر اطاعت کنندگان اخبار، رهبان و حضرت مسیح (ع)
- «وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ»
۱. وحدت دعوت همه‌ی پیامبران، تحقق توحید عبادی در هر دو بعد فردی و اجتماعی و انتفای شرک در پرستش

۲. لازمه‌ی توحید در عبادت، دوری از طاغوت است.

«وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى»

۱. تسلیم در برابر خداوند بودن: توحید در عبادت در بعد فردی
 ۲. تمسک به دست آویز محکم، نتیجه برخورداری از توحید در عبادت همراه با نیکوکاری است.
- «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - يَا كَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ»

۱. توحید در عبادت ۲. توحید در ربوبیت ۳. توحید در عبادت در بعد اجتماعی

ابعاد توحید در عبادت

۱. بعد فردی

- انسان موحد می‌کوشد کشش‌ها و تمایلات درونی خود را به گونه‌ای سامان دهد که در یک هماهنگی مناسب، سمت و سویی خدایی بگیرند.
- در انتخاب شغل، دوست، تحصیل، گردش و ... خدا و رضایت او را در نظر دارد.
- به میزانی که در جهت بندگی پیش می‌رود، امیال و غرایز خود را تنظیم و کنترل می‌نماید و گرایش‌های برتر در رفتار او ظهور بیشتری می‌یابد.

۱- ویژگی های انسان مشرک:

۱. کارهایش را برای رسیدن به خواسته های نفسانی خود با دیگران انجام می دهد.
۲. بدان علت که تحت سلطه ی تمایلات و خواسته های نفسانی خود و دیگران قرار دارد، فردی است چند شخصیتی با جهت گیری های متفرق و سمت و سوهای پراکنده که هر کدام او را به سویی می کشند و آرامشش را سلب می کنند.
۲. بعد اجتماعی:

- مفهوم: یگانه و یکپارچه شدن نظام اجتماعی در جهت خداوند و اطاعت همه جانبه از او.
- اگر افراد جامعه در روابط خود با یکدیگر، به جای خواسته ها و تمایلات خود، فرمان الهی را حاکم کنند و از پذیرش فرمان طاغوت ها و ستمگران سرباز زنند و مناسبات خود را منطبق بر احکام الهی تنظیم کنند، محقق می شود. تحقق عدالت اجتماعی از ثمرات این بعد است.
- میان بعد فردی و اجتماعی توحید تشابه و تناسب وجود دارد.
- شرک در عبادت در بعد اجتماعی: اگر هر یک از افراد جامعه منافع خود را محور فعالیت های اجتماعی قرار دهند و اهل ایثار و تعاون نباشند، تفرقه و تضاد جامعه را فرا می گیرد و امکان رشد و تعالی از بین می رود و در جامعه سخن از حاکمیت طاغوت و دستورهای اوست.

دژ مستحکم خداوند

- کلمه «لا اله الا الله»، کلمه توحید و مهم ترین شعار اسلام و جامع همه ی ابعاد و اقسام توحید و نفی هر گونه شرک است.
- اولین سخن رسول خدا (ص): «قولوا لا اله الا الله تفلحوا»
- بهای بهشت «لا اله الا الله» است و خداوند این کلمه را «دژ مستحکم خود» نامیده است: «لا اله الا الله حصنی»

توحید و شرک در جهان امروز

- معرفت به خداوند، زمانی میوه ی خود را می دهد که از مرحله ی شناخت ذهنی به مرحله ایمان قلبی برسد: یعنی انسان به چشم قلب ببیند که خداوند در کوچک ترین حوادث عالم نیز حضور دارد.
- ریشه بت پرستی و شرک جدید آن است که برخی از انسان ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات آن را در متن زندگی خود وارد نمی کنند و تمایلات دنیایی و نفسانی خود را اصل قرار می دهند.

درس چهارم - در مسیر اخلاص

اخلاص در بندگی (معنای دیگری از توحید عبادی)

- مفهوم اخلاص: به این معناست که تمام جهت گیری های زندگی انسان سمت و سویی الهی پیدا کند و همه ی کارها فقط برای رضای او و تقرب به او انجام پذیرد و هوای نفس و شیطان در آن ها راه نداشته باشد.
- شروط عمل:

۱. حسن فاعلی: برخورداری از نیت خالص الهی ۲. حسن فعلی: انجام کار مطابق با شکلی که خدا فرمان داده است.
- پیامبر اکرم (ص): «نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ» - نیت مومن، برتر از عمل اوست.
- حسن فاعلی به طور طبیعی حسن فعلی را به دنبال می آورد.
- از نظر اخلاص و ریا، چهار رابطه بین نیت و عمل برقرار است و ریا در جایی است که حسن فعلی باشد، اما حسن فاعلی همراه آن نباشد.

آیات مرتبط با اخلاص در بندگی

«قُلْ إِنَّمَا أَعِظُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفَرَادَى ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا»

۱. خداوند مردم را تنها به یک چیز اندرز می دهد و آن قیام برای خداوند است.
۲. همراه کردن دیگران با خود از برنامه های تقویت بنیان های جامعه

«إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ»

۱. نزول قرآن بر مبنای حق و تدبیر حکیمانه‌ی خدا بوده است.

۲. توحید عبادی

۳. دین همان بندگی و عبودیت است که باید توأم با اخلاص باشد.

«أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»

۱. مخاطب: آن دسته از فرزندان آدم که گرایش فطری بندگی خدا را نادیده گرفته‌اند و بنده‌ی هوای نفس و شیطان شده‌اند. عهد فطری که خداوند از انسان گرفته.

۲. دوری از پرستش شیطان

۳. و تحقق توحید در عبادت

۴. صراط مستقیم، همان عبودیت و بندگی خدا است.

مفهوم کلی: گرایش به پرستش خداوند، فطری انسان است و پیامبران الهی و کتاب‌های آسمانی، راه نمایان به سوی فطرت‌اند و اراده‌ی انسان در تحقق این گرایش نقش دارد.

برنامه ریزی برای اخلاص

۱. تقویت روحیه حق‌پذیری (اولین قدم برای ورود به بندگی و اخلاص): انسان‌ها به دو دسته تقسیم می‌شوند: کسانی که در مقابل حق تسلیم و خاضع‌اند و به ندای عقل خود و پیامبران و امامان گوش می‌دهند و دسته‌ای که به جای پیروی از عقل، از هوای و هوس پیروی می‌کنند. اینان در قیامت می‌گویند: «لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ»

۲. افزایش معرفت به خدا: به هر میزان که با تفکر و تعقل در آیات و نشانه‌های الهی، معرفت و ایمان ما به خداوند بیش‌تر شود، انگیزه ما برای عبودیت و بندگی نیز افزایش می‌یابد:

آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

۳. راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او: محبت خداوند را در قلب تقویت می‌کند و غفلت را کنار می‌زند و انسان را از امدادهای او بهره‌مند می‌کند: «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي» نماز را برای یاد من برپا دار.

۴. یاد معاد و روز حساب: یکی از راه‌های بسیار موثر برای تقویت عبودیت و اخلاص است: «ای نفس به آرامش رسیده، خشنود و خداپسند به سوی پروردگارت باز گرد: در میان بندگان خودم درای، و در بهشت خودم داخل شو»

۵. انجام عمل صالح: قرآن کریم غالباً ایمان را قبل از عمل صالح معرفی نموده و این بدان معناست که انسان وقتی مسیر حق و حقیقت را شناخت، پای در میدان عمل می‌گذارد. عمل صالح انسان را پرورش می‌دهد و وجودش را خالص می‌سازد: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»

میوه‌های درخت اخلاص

۱. عدم نفوذ شیطان و یاس او از فرد یا اخلاص (اولین ثمره‌ی اخلاص): هر چه رشته اخلاص محکم‌تر شود، توانایی شیطان در وسوسه کردن کمتر می‌شود: مانند حضرت یوسف (ع) که به درجات بالای اخلاص رسیده بود: «كَذَلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ السُّوءَ وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ» (اخلاص، باعث دوری انسان از گناه می‌شود).

شیطان، خود اقرار کرده که توانایی فریب مومنان با اخلاص را ندارد.

۲. دستیابی به معرفت و اندیشه‌های محکم و استوار: وقتی حکمت که همان دانش متین و محکم است، در اختیار انسان قرار گرفت، سبب می‌شود که فرد بتواند آگاهانه تصمیم بگیرد و دچار سرگردانی نشود.

پیامبر اکرم (ص): «هر کس چهل روز کارهای خود را خالصانه برای خدا انجام دهد، چشمه‌های حکمت و معرفت از دل و زبانش جاری خواهد شد.»

۳. احساس اطمینان و آرامش روحی و نجات از اضطراب‌ها: نمره دیگر اخلاص، لذت واقعی از زندگی خود و کسب زیبایی‌های معنوی در عین بهره‌مندی مطلوب از لذت‌های دنیاست.

۴. تجلی اسماء الهی در انسان (ثمرات عالی اخلاص):

* غنای مصون از فقر (أَجْعَلْكَ غَنِيًّا لَا تَفْتَقِرُ)

* حیات مصون از موت (أَجْعَلْكَ حَيًّا لَا تَمُوتُ)

* بروز ولایت در طول ولایت الهی (أَجْعَلْكَ تَقُولُ لِلشَّيْءِ كُنْ فَيَكُونُ. - بندگی کن تا که سلطانت کنند.)

۵. تقرب به پیشگاه الهی و دیدار محبوب حقیقی (بالاترین میوه اخلاص): بنابر تعبیر امیرمومنان (ع). خداوند نهایت آرزوی عارفان، دوست دل‌های راست روان، ولی مومنان و معبود عالمیان است.

درس پنجم - قدرت پرواز

اختیار، حقیقتی وجدانی و مشهود

نشانه‌های اختیار:

۱. تفکر و تصمیم

۲. احساس رضایت یا پشیمانی

۳. مسئولیت‌پذیری

«إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا»

مفهوم کلی: خداوند می‌فرماید که ما راه درست را نشان دادیم و انسان باید تصمیم بگیرد و انتخاب کند.

«قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ»

۱. نزول رهنمودهای الهی بر انسان.

۲. اختیار انسان در قبول یا رد این رهنمودها.

۳. از انسان سلب اختیار نمی‌شود.

پندارهای ویرانگر

۱. اندیشه‌های باطل که سبب جبرگرایی می‌شوند: مثلاً کسی که بپندارد انسان مانند سایر اشیاء مادی است جایی برای اراده و اختیار نمی‌گذارد، رواج عقیده‌ی «جبری‌گری» مانند ویروس فلج، تحرک، سازندگی و نشاط را از فرد و جامعه می‌گیرد و فرصت را برای زورگویان فراهم می‌کند و محرومان نیز به خود حق اعتراض نمی‌دهند.

۲. اختیار به معنای آزادی مطلق: محور قرار دادن خواست‌های خود و نادیده گرفتن قانون‌مندی‌های حاکم بر جهان که چنین برداشتی، نتایج زیان‌باری برای آنها، جامعه و محیط زندگی آنان دارد.

زمینه ساز شکوفایی اختیار و درک صحیح نظام حاکم بر جهان خلقت

۱. اعتقاد به خداوند حکیم (مهمترین گام)

- اعتقاد به خداوندی حکیم که با حکمت خود جهان را خلق و اداره می‌کند، به طوری که همه‌ی حوادث و رخدادهای جهان، در یک چارچوب قانونمند اتفاق می‌افتد و هر حادثه‌ای دارای هدفی معین می‌باشد، قطره‌ای کز جویباری می‌رود / از پی انجام کاری می‌رود.

- ایمان به خداوند حکیم این اطمینان را به انسان می‌بخشد که جهان دارای حافظ و نگاهبانی است که به علت علم و قدرت بی‌پایان خدا، به هیچ وجه احتمال نابودی آن نمی‌رود:

«إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَلَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ» (تقدیر الهی)

۲. قانون‌مند بودن جهان

– زندگی در یک جهان قانون‌مند این امکان را به ما می‌دهد که با شناخت قوانین جهان نیازهای خود را برطرف کنیم و استعدادهای خود را به فعلیت برسانیم، نام دیگر این قانون‌مندی و نظم و سامان «قضا و قدر الهی» است.

قضا و قدر و اختیار انسان

– معنای تقدیر: به معنای «اندازه گرفتن» است. موجودات جهان از آن جهت که خداوند متعال حدود اندازه، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می‌کند مقدر به تقدیر الهی هستند.

– معنای قضا: به معنای «به انجام رساندن، پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن» است. موجودات جهان از آن جهت که با حکم و فرمان و اراده‌ی الهی ایجاد می‌شوند، مقضی به قضای الهی هستند.

– امام علی(ع): «از قضای الهی به قدر الهی پناه می‌برم» فرو ریختن دیوار کج، یک قانون و قضای الهی است. این قضا متناسب با شرایط و تقدیر خاص آن دیوار، یعنی کجی آن است. اگر دیوار ویژگی (تقدیر) دیگری داشته باشد، قانون و قضای دیگری را به دنبال خواهد آورد. انسانی که این دو تقدیر و این دو قضا را بشناسد، تصمیم می‌گیرد.

«إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ»

مفهوم کلی: همه‌ی موجودات جهان دارای خصوصیات و ویژگی معین‌اند.

«هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قُضِيَ أَمْرٌ فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ»

۱. مرگ و زندگی و همه‌ی تغییرات به دست خداست.

۲. پدیده‌های جهان به حکم و اراده‌ی خداوند ایجاد می‌شوند: قضای الهی

«لَا الشَّمْسُ بِبَنَىٰ لَهَا أَنْ تَدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ»

مفهوم کلی: موجودات جهان مثل ماه و خورشید از قانونمندی‌های خود خارج نمی‌شوند: تقدیر الهی

رابطه‌ی اراده‌ی انسان با اراده‌ی خداوند

۱. علل عرضی: چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری یکدیگر دخالت کنند مثال: رویش گل

۲. علل طولی: عوامل مقدم بر عوامل مؤخر تأثیر می‌گذارند مثال: نوشتن

– اراده‌ی انسان در طول اراده‌ی خداست و با آن منافات ندارد.

– اختیار انسان و ویژگی مایع بودن آب یک تقدیر الهی است.

محدوده‌ی اختیار انسان

– دریا در هر شرایطی رام انسان نیست. با فهم و شناخت قانون‌مندی‌های حاکم بر دریا، می‌توان دریا را به تسخیر خود درآورد:

«اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلِعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»

– تقدیرات و قانون‌مندی‌ها هم لازمه‌ی کار اختیاری انسان و هم جهت دهنده و محدود کننده‌ی آن است.

درس ششم – سنت‌های خداوند

بر اساس تقدیر الهی، جهان خلقت دارای قانون‌مندی است. این قوانین حیات فردی و اجتماعی انسان‌ها را هم در بر می‌گیرد:

«قَدْ خَلَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلُكُمْ سُنَنٌ فَاسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ»

۱. امتحان و ابتلاء (عام)

– این سنت، مربوط به چگونگی و فرآیند رشد و تکامل انسان و عامل ظهور و بروز استعدادهای اوست. هر انسان انتخاب‌گری برای این که

نیت و تمایل درونی خود را نشان دهد و نتیجه‌ی آنچه را برگزیده، آشکارا مشاهده کند، همواره در معرض امتحان است.

– آزمایش‌ها سبب جدا شدن انسان‌های خوب از بد و ساخته شدن و تکامل یا خسران و عقب‌ماندگی آن‌ها می‌گردد.

- کسی که ایمان به خداوند و راه‌های هدایت الهی را اعلام کند، وارد آزمایش‌های ویژه و خاص می‌گردد:
«أَحْسَبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ»

- امام صادق (ع): «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كِفَّةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيْمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَاءِهِ»

۲. امداد الهی (عام)

در برابر دعوت انبیاء مردم دو دسته می‌شوند، سنت الهی این است که هر کس با اراده و اختیار خود راه حق یا باطل را برگزیند شرایطی برای او فراهم شود که در مسیری که انتخاب کرده به پیش رود و سرشت خویش را آشکار سازد. یعنی خداوند برای هر دو گروه امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌هایشان را فراهم می‌کند. البته روی آوردن دنیا به انسان‌های گناهکار، نشانه‌ی لطف خداوند به آنان نیست: «كُلَّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ (نیکوکاران) وَهَؤُلَاءِ (بدکاران) مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا (رحمت و اسعوی الهی)»

۳. توفیق الهی (خاص)

- امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک، قدم در راه حق گذارند: یعنی همراه با سعی و تلاشی که انسان از خود نشان می‌دهد، خداوند نیز شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌سازد که وی بتواند آسان‌تر به مقصد برسد:

«وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ»

- یکی از جلوه‌های این توفیق، نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»

- انسان حق‌گرا، خود را با نظام حق حاکم بر جهان هماهنگ کرده و در نتیجه یک قدمش به اندازه‌ی ده‌ها قدم نتیجه می‌دهد:

«بِيسْتِ نَفْرٍ يَا صَد نَفْرٍ اِنْسَانِ تَقْوَا پِيْشِه وَ شَكِيَا بِرِ دويست نفر يا هزار نفر از كفار پيروز مي‌شوند.»

۴. املاء و استدراج (خاص)

- املاء: آنان که راه باطل را برمی‌گزینند و با حق عناد و دشمنی می‌ورزند، خداوند به آن‌ها مهلت و فرصت زندگی می‌دهد ولی آنها این فرصت را وسیله‌ی غوطه‌ور شدن در تاریکی قرار می‌دهند. این سنت از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی گناهکاران است:

«وَلَا يَحْسِبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمِلُّ لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمِلُّ لَهُمْ لِيَزِدُوا إِثْمًا وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ»

- استدراج: گاهی خداوند علاوه بر مهلت دادن بر امکانات گمراهان می‌افزاید و آن‌ها قدم به قدم از انسانیت فاصله گرفته و به تدریج به سوی عذاب الهی نزدیک‌تر می‌شوند: «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ. وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ»

۵. تفاوت در پاداش و کیفر

با آن که بر اساس عدل، خداوند باید به همه‌ی بندگان بر اساس میزان اعمالشان پاداش یا جزا دهد اما از فضل خود، کار نیک را چند برابر و کار بد را فقط به اندازه‌ی خودش پاداش و جزا می‌دهد: «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ»

۶. تأثیر نیکی یا بدی در سرنوشت

- زندگی ما به شدت تحت تأثیر رفتارهای ماست. مثال: نیکوکاری یا گناه از جمله عوامل مؤثر در طول عمر یا کوتاهی آن هستند. امام صادق (ع): «مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ وَمَنْ يَعِيشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرُ مِمَّنْ يَعِيشُ بِالْأَعْمَارِ»

- دعا نیز می‌تواند سبب بسیاری از خوبی‌ها و مانع بسیاری از بلاها گردد.

- این سنت یک سنت اجتماعی نیز هست. جامعه‌ای که مسیر خوبی‌ها گام بردارد، درهای رحمت الهی را به روی خود می‌گشاید و جامعه‌ای که به گناه آلوده شود به برخی عذاب‌ها گرفتار خواهد شد: «وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنْ كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

درس هفتم - بازگشت

انقلاب علیه خود

در میان موجودات، تغییر جهت در برابر موانع بیرونی متفاوت است: گیاه کم، حیوان بیش تر از گیاه و انسان بسیار زیاد است. اما در برابر موانع درونی فقط انسان توانایی قیام علیه خود را دارد.

«وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا رَحِيمًا»

۱. این آیه درباره‌ی ظلم به خود است. وقتی انسان به خود دانی توجه کند به خودش ظلم کرده است.

۲. هر کس از خدا مغفرت بخواهد، خدا را آمرزنده و مهربان می‌یابد؛ میان استغفار و مغفرت فاصله‌ای نیست.

ناسپاسی

- «توجیه» گناه و «عادت» به آن از پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلالت است.

- میزان تأثیر گناهان یکسان نیست. گناهان بزرگ (کبیره) به سرعت آدمی را از مسیر توحید و اخلاص خارج و گرفتار شیطان و هوس‌های شیطانی می‌کند. تلخ‌ترین و رنج‌آورترین اثر گناهان بزرگ، غفلت از نگاه خداوند به انسان‌ها در هنگام ارتکاب گناه است.

- امام صادق (ع): «چنان از خدا خوف داشته باش که گویی او را می‌بینی، پس اگر تو او را نمی‌بینی، او تو را می‌بیند اگر فکر کنی او تو را نمی‌بیند، کفر ورزیده‌ای و اگر بدانی که او تو را می‌بیند و در عین حال در مقابل او گناه می‌کنی، او را خوارترین بینندگان به خود قرار داده‌ای»

حقیقت توبه

توانایی انقلاب علیه خود که حاصل پشیمانی از گذشته است، به انسان امکان می‌دهد راه رفته را باز گردد، این موهبت گرانبها «توبه» نام دارد.

«فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ»

مراحل رسیدن به آمرزش:

۱. توبه‌ی بندگان: بازگشتن از گناه به سوی فرمان برداری از خدا

۲. و جبران وضع گذشته با کار خوب

۳. گناه ظلم نامیده شده: زیرا در هر گناهی حقی ضایع می‌شود، یکی حق افراد و دیگری حق خود عالی.

۴. توبه‌ی خداوند: بازگشت لطف و آمرزش الهی به انسان توبه کار. بازگشت خداوند، نتیجه‌ی بازگشت انسان گناهکار است.

توبه و پاکی

- توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آنرا شست‌وشو می‌دهد. این عمل را «پیرایش» یا «تخلیه» می‌گویند.

- امیر مؤمنان (ع): «التَّوْبَةُ تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَتَغْسِلُ الذُّنُوبَ»

رسوا خدا (ص): «التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ»

توبه نه تنها گناه را پاک می‌کند بلکه به کمک ایمان و عمل صالح، گناهان را به حسنات تبدیل می‌سازد.

«إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا»

۱. شرایط تبدیل گناهان به حسنات ۲. توبه ۳. ایمان ۴. عمل صالح

مراحل توبه

۱. پشیمانی از گذشته: پشیمانی حالتی درونی است که شخص را دچار اندوه و حسرت می‌کند و شیرینی گناه را به تلخی تبدیل می‌سازد. تا

وقتی شیرینی گناه در جان آدمی باقی است و از خاطره‌ی آن احساس لذت می‌کند، توبه آغاز نشده است.

- این مرحله‌ی توبه معمولاً با استغفار همراه است و عبارت «استغفرالله» ناظر بر این مرحله است.

- خدای متعال به یکی از پیامبران بنی اسرائیل: «به عزتم سوگند اگر همه‌ی اهل آسمان‌ها و زمین برای وی شفاعت کنند، تا زمانی که شیرینی

گناه در دلش باقی است، توبه‌اش را نپذیرم»

- توبه بر لب، سبحه بر کف، دل پر از شوق گناه معصیت را خنده می‌آید ز استغفار ما
- ۲. تصمیم بر عدم بازگشت به گناه: اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار، در حال تکرار مداوم گناه، نه تنها پذیرفته نیست بلکه استغفار را بی‌خاصیت می‌کند.
- اثر بدتر چنین استغفاری در کلام امام رضا (ع) آمده که فرموده است: «الْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَيَفْعَلُهُ كَالْمُسْتَهْزِئِ بِرَبِّهِ» - با این دو مرحله عادت به گناه از بین می‌رود.
- ۳. جبران حقوق ضایع شده‌ی مردم (حق الناس)، حقوق مادی و معنوی مردم را که ضایع کرده است، بپردازد.
- ۴. جبران حقوق الهی (حق الله): مهمترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی اوست.

توبه‌ی اجتماعی

- اگر جامعه‌ای در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند بازگشت از انحراف‌های اجتماعی به مسیر توحید و اصلاح اجتماعی است.
- راه اصلاح و معالجه‌ی جامعه از بیماری‌های اجتماعی مانند رباخواری، رشوه گرفتن، بی‌توجهی به عفاف و پاکدامنی، ظلم کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا، انجام وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر یا نظارت همگانی است.

تا چه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟

- گرچه تمام طول عمر ظرف زمان توبه است. اما بهترین زمان دوره‌ی جوانی است.
- حضرت علی (ع): «از کسانی مباش که بدون عمل دل به آخرت بسته و به واسطه‌ی آرزوی طولانی توبه را به تأخیر انداخته است. درباره‌ی دنیا زاهدانه سخن گوید اما همچون دنیا دوستی عمل کند.»

درس هشتم - پایه‌های استوار

معیارهای تمدن متعالی اسلام

۱. توحید محوری و مبارزه با شرک
- رسول خدا (ص) در اولین روز دعوت مردم به رسالت آسمانی خود اینگونه ندا سرداد: «قُولُوا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَفْلَحُوا» بدین ترتیب مبارزه با شرک آغاز شد و محور رسالت رسول خدا (ص) قرار گرفت.
- جامعه و تمدن اسلامی بر پایه‌ی ایمان به خدا بنا می‌شود و با شرک در مراتب مختلف آن مبارزه می‌کند: «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ»
۲. آخرت گرایی
- پیامبر اکرم (ص) در کنار دعوت به توحید افق نگاه انسان‌ها را از محدودده‌ی تنگ دنیا فراتر برد، منکرین را با استدلال‌های محکم و آشکار با حقیقت معاد آشنا ساخت و با عقاید خرافی پیرامون آن به مبارزه برخاست: «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»
۳. اطاعت از خدا، رسول و امام (ولایت مداری)
- رسول خدا (ص) آمده بود تا مردم را از حکومت و ولایت طاغوت و ستمگران نجات دهد و نظامی اجتماعی بر پایه‌ی قوانین الهی بنا کند، به طوریکه که روابط اجتماعی مردم بر مبنای دستورات خداوند تنظیم شود: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ»
۴. اصالت خانواده و احیای منزلت زن
- از دیگر برنامه‌های مهم پیامبر اکرم (ص)، تبیین جایگاه خانواده به عنوان محل مودت، آرامش و رحمت و مانع فساد بود. احیای منزلت زن از عناصر اصلی این برنامه به شمار می‌رفت: «وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً»
- در عصری که زن کالایی در کنار سایر کالاها تلقی می‌شد، رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم پدید آورد.

۵. حق خواهی و باطل ستیزی

- از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین ملت‌ها گردید.
- رسول خدا (ص) صف بندی‌ها و جبهه گیری‌ها را مردود اعلام کرد و آموخت که دو جبهه‌ای که واقعاً در مقابل یکدیگرند حق و باطل است.
- رسول خدا (ص) از مسلمانان می‌خواهد که با هم کیشان خود پیوند برادری برقرار کنند و مانند اعضای خانواده از هم دفاع نمایند و با ظالمان و مفسدان مبارزه کنند.

«مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ»

مفهوم کلی: مردم جامعه اسلامی، با مؤمنان مهربان هستند و با ستمگران دشمنی و شدت عمل می‌ورزند.

۶. اعتدال در زندگی و بهره گرفتن از نعمت‌های دنیایی

- رسول خدا (ص) تلاش می‌نمود انسان‌هایی تربیت کند که در عین توجه به رستگاری اخروی به عنوان هدف اصلی زندگی، برای رشد و تعالی زندگی دنیوی خود نیز تلاش کنند. انسان‌هایی که در عین توجه به معنویت و اخلاق، از جامعه کناره گیری نمی‌کنند و برای عزت و آسایش مردم می‌کوشند بنابراین جامعه اسلامی نه تنها با اخلاق‌ترین و معنوی‌ترین جامعه، بلکه باید آبادترین جامعه نیز باشد.

«قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

- ۱. استفاده از زیورهای حلال دنیایی، مشترک بین مؤمنان و غیر مؤمنان در دنیاست، ۲. استفاده از این زینت‌ها مختص به مؤمنان در آخرت است.
- مردم جامعه اسلامی در عین حال که برای آخرت تلاش می‌کنند از نعمت‌های دنیایی خداوند نیز بهره می‌برند: «قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ» البته این نعمت‌ها را در جهت فساد و گناه و تجاوز به ناحق به کار نمی‌برند:

«قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّي الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ»

۷. عقل گرایی

نبی اسلام (ص) آمد تا اداب جاهلی را نابود کند و مردم را بسوی زندگی مبتنی بر تفکر و علم سوق دهد:

«قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ»

۸. عدالت طلبی

- آن حضرت تلاش کرد جامعه‌ای عدالت محور برپا نماید، به طوری که در آن مظلوم آسامی حق خود را ظالم بستاند و امکان رشد برای همه‌ی انسان‌ها فراهم باشد. ایشان از هر فرصتی برای رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ برابری و مساوات استفاده می‌کرد: «فَلِذَلِكَ فَادُعْ وَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ - وَأَمَرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمْ...»

درس نهم - برنامه ای برای فردا

موقعیت و مسئولیت ویژه‌ی ما مسلمانان در جهان

«وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا»

لازمه‌ی الگو و اسوه شدن مسلمانان:

۱. معتدل بودن و دوری از افراط و تفریط.

۲. الگوگیری از رسول خدا (ص)

مفهوم کلی: جامعه‌ی واقعی اسلامی آن جامعه‌ای است که بتواند در عصر خود اسوه باشد و راه معتدل و میانه‌ی زندگی را به دیگر جامعه‌ها نشان دهد.

«وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ»

۱. توحید در ولایت. مفهوم کلی: اگر امتی ولایت خداوند و پیامبر گرامی او را بپذیرد و به دین الهی عمل کند، همواره در جهان پیروز و سربلند خواهد بود. امت اسلامی باید مانند یک حزب با یکدیگر متحد باشند؛ زیرا حزب الهی غالب و پیروز است.

برنامه ریزی برای رسیدن به هدف بزرگ تلاش برای جامعه و تمدن آرمانی اسلام

حوزه اول: تقویت توانایی‌های فردی

۱. تلاش برای کسب آگاهی دقیق از تمدن اسلامی و تمدن جدید: گذشته، عوامل پیروزی‌ها و شکست‌ها را به ما نشان می‌دهد و بصیرت و روشن بینی ما را بالا می‌برد. شناخت دنیای جدید نیز جهت درک درست واقعیت‌ها و انتخاب روش‌های مؤثر، ضروری و لازم است.

۲. تقویت ایمان و اراده: مشارکت در این اقدام بزرگ، نیازمند اعتقاد راسخ به دین، عزت نفس، توکل و اعتماد به خداوند، شجاعت و اراده‌ی قوی و طهارت نفسانی است.

«قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ»

۱. نیک فرجامی در گرو مدد خواستن از خدا و صبر و پایداری پیشه کردن است.

۲. توحید در مالکیت.

۳. عاقبت نیک، برای متقین و بندگان خداست.

حوزه ی دوم: تحکیم بنیان خانواده

حوزه سوم: تقویت بنیان‌های جامعه

۱. همراه کردن دیگران با خود: هدف بزرگ ما، از بزرگ‌ترین «خیرها» در جهان امروز می‌باشد که شایسته است دیگر مردم جامعه را به آن‌ها دعوت کنیم.

۲. تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری: پیشرفت علمی، پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود. علم، مایه اقتدار ملی است.

۳. استحکام بخشیدن به نظام اسلامی: استحکام پایه‌های اقتصادی، توسعه‌ی عدالت، تقویت اتحاد ملی، انسجام اسلامی و عمل به وظیفه‌ی مقدس امر به معروف و نهی از منکر.

۴. تقویت عزت نفس عمومی: باور به این که «ما می‌توانیم» زنده کننده‌ی تمدن اسلامی و بزرگ‌ترین نیروی محرکه، برای پیمودن راه و گذر از گردنه‌های سخت آن است.

حوزه چهارم: حضور مؤثر و فعال در جامعه ی جهانی

پیام اسلام، پیامی برای فطرت انسان‌هاست. هر انسان حقیقت طلب و روشن ضمیری که جویای حقیقت باشد، در مواجهه‌ی با این پیام، جذب آن می‌شود. آن چه اهمیت دارد، انتخاب روش‌های درست برای انتقال این پیام است.

۱. تأکید بر محتوای عقلانی و خردمندانه‌ی دین: میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب منطقی و معقول برقرار باشد. از این رو حق را نمی‌توان با روش‌های نادرست به دیگران رساند.

«ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ»

خداوند روش‌های تبلیغی مناسب را به پیامبر گرامی‌اش آموزش داده:

۱. استفاده از حکمت و استدلال عقلی.

۲. استفاده از اندرز نیکو.

۳. استفاده از جدال احسن. لازمه‌ی به‌کارگیری این روش‌ها، تقویت عقل و خرد و تأمل خردمندانه در اسلام است.

۲. استفاده از بهترین و کارآمدترین ابزارها برای رساندن پیام

۳. مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر: یکی از رسالت‌های اصلی انبیاء، مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بوده است. دعوت به حق و عدالت را نباید منحصر به شعار کرد، بلکه برای تحقیق سخن حق باید قیام نمود.

درس دهم: زندگی در دنیای امروز

«أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٍ أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ»

مفهوم کلی: عمل به احکام و راهنمایی خداوند، در دنیای پیچیده‌ی امروز، تنها شیوه‌ی مطمئن زندگی و روش قابل اعتماد در مواجهه‌ی با مسأله‌هاست. سهل‌انگاری در عمل و بی‌توجهی به احکام خداوند، قرار دادن خود بر لبه‌ی پرتگاهی است که سقوط به وادی‌های هولناک گمراهی و سرگردانی را در پی خواهد داشت.

دو نکته در رابطه با احکام خداوند

۱. هریک از احکام و دستورات خداوند، دارای علت خاصی است. قرآن کریم می‌فرماید: «چه بسیار چیزهایی که شما آن‌ها را خوش نمی‌دارید، در حالی که برای شما خوب است.»

۲. ممکن است ما انسان‌ها علت برخی از احکام را درک نکنیم. در این موارد باید به عقل و خرد خود مراجعه کنیم که علم ما نسبت به علم خداوند، ناچیز است.

برخی از احکام زندگی در دنیای امروز

الف) ورزش و بازی

۱. بازی و ورزش که برای نشاط جسم و روح انجام می‌شود، اگر به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی باشد، مستحب است.

۲. شرط بندی، از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی، حرام است.

۳. قمار در هر صورت حرام است. بنابراین: بازی با ابزارهایی که در جامعه به عنوان ابزار قمار شناخته می‌شوند، اگرچه به قصد قمار نباشد، شرکت در مجالس قمار و بازی با ابزار قمار از طریق کامپیوتر، حرام است.

۴. اگر ورزش و بازی‌های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری‌های دنیای کنونی ضرورت یابد، فراهم کردن امکانات آن واجب کفایی است.

(ب) فرهنگ و ارتباطات

۱. تولید فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی، علمی، تاریخی و اجتماعی که به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی باشد، مستحب و در شرایط ضروری واجب کفایی است.

۲. تولید سایت‌ها در شبکه‌ی اینترنت به منظور اشاعه‌ی فرهنگ اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتذال اخلاقی، مستحب است.

۳. تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌ها، لوح‌های فشرده، نوارهای کاست و ... به منظور گسترش فرهنگ اسلامی و مبارزه با تهاجم فرهنگی از مصادیق مهم عمل صالح و از واجبات کفایی است.

۴. تولید، توزیع و تبلیغ فیلم‌ها و که در بردارنده‌ی تصاویری که موجب انحراف و فساد می‌شوند یا دربردارنده‌ی موسیقی مضرب باشند، از گناهان بزرگ شمرده می‌شوند و خرید و فروش، تماشا کردن و گوش دادن به آن‌ها حرام است.

۵. ابزارهای دریافت شبکه‌های ماهواره‌ای و رسانه‌ی اینترنت:

حکم کلی: از این جهت که هم برنامه‌های حلال دارند و هم حرام، حکم ابزار مشترک را دارند و استفاده از آن‌ها برای امور حرام و برای امور حلال، جایز است.

حالت حرمت: زمانی که زمینه‌ی دریافت برنامه‌های حرام را فراهم می‌کنند و نگه‌داری آن‌ها مفاسد دیگری را دارد.

حالت جواز: برای کسی که به خودش مطمئن است که استفاده‌ی حرام نمی‌کند و نگه‌داری آن در خانه، مفسده‌ای ندارد.

قوانین دولت جمهوری اسلامی: که مصالح کلی جامعه را در نظر دارد، اولویت دارد و لازم الاجرا است.

۶. موسیقی لهوی و مطرب چه کلاسیک و چه غیر کلاسیک، حرام است.

۷. به کارگیری آلات موسیقی برای موسیقی غیر لهوی و اجرای برنامه‌های مفید، به شرط این که مستلزم مفاسد دیگری نباشد، اشکال ندارد.

۸. شرکت در جشن‌های شادی که مستلزم هر عمل حرام نباشد، اشکال ندارد.

۹. اگر مؤلف یا ناشر قید کرده باشد که چاپ یا تکثیر اثرش ممنوع است، لازم است حقوق آن مراعات شود.

(ج) روابط با بیگانگان

۱. شرایط وجوب اجتناب از خرید کالاهای وارداتی از کشورهای غیراسلامی:

الف) باعث تقویت دولت‌های استعمارگر که دشمن اسلام هستند، شود.

ب) قدرت مالی آن‌ها را برای هجوم به مسلمین تقویت نماید.

۲. هر نوع تجارت به نفع دولت غاصب صهیونیستی حرام است. وارد کردن و خرید کالاهای آنان، حرام است.

۳. شرایط حرمت خرید و پوشیدن لباس‌هایی که توسط دولت استعماری تولید شده اند:

الف) مستلزم ترویج فرهنگ غیراسلامی دشمن باشد.

ب) باعث تقویت اقتصاد آنان برای استعمار مسلمین شود.

ج) منجر به ضرر اقتصادی به دولت اسلامی گردد.

۴. تقلید از مدهایی که شبیه شدن به دشمنان اسلام و ترویج فرهنگ آن‌ها را به دنبال دارد، حرام است.

بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل معارف اسلامی

معارف اسلامی، شامل موارد زیر می گردد:

۱. مفهوم آیات	۹. مباحث مربوط به مرگ وبرزخ
۲. انواع توحید	۱۰. توبه
۳. انواع شرک	۱۱. بندگی و اخلاص
۴. انواع ولایت	۱۲. عفاف و پاکدامنی
۵. نبوت	۱۳. خانواده
۶. امامت	۱۴. احادیث مهم (ثقلین، جابر و ...)
۷. معاد	۱۵. احکام
۸. مفاهیم عدل	۱۶. مباحث متفرقه

دو کتاب در این سرفصل بسیار مورد استفاده قرار می گیرد:

۱. کتاب آمادگی برای آزمون های استخدامی معارف اسلامی انتشارات امید انقلاب

۲. کتاب دین و زندگی انتشارات گاج، خط ویژه

زبان و ادبیات فارسی

اکااستخدا
e-estekhdam

بخش اول: اصل سوالات زبان و ادبیات فارسی (برگزار شده توسط سازمان سنجش)

۱- در کدام عبارت، زمان فعل «مضارع مستمر» است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) هفته آینده، در جلسه بزرگداشت سعدی شرکت می کنم.
 - (۲) شرح حال بزرگان ادب را دارم می نویسم.
 - (۳) بهتر است، هرچه زودتر به کلاس درس بروم.
 - (۴) درباره اتفاق دیروز، برای دوستانم داشتم سخن می گفتم.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: واژه "دارم می نویسم" مضارع مستمر می باشد. پس گزینه ۲ صحیح است.

۲- آرایه شاخص بیت زیر، کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

گلستان کند آتشی بر خلیل گروهی بر آتش برد ز آب نیل

(۱) تشبیه

(۲) تمثیل

(۳) تلمیح

(۴) تضمین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. تلمیح: یعنی در عبارت یا بیت اشاره ای به حدیث، آیه و یا روایتی داشته باشیم که در اینجا به شکافتن رود نیل توسط موسی (ع) اشاره شده است.

۳- در عبارت زیر، "ورد" به کدام معناست؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

در فصل ربیع که صولت برد آرمیده بود و ایام دولت ورد رسیده

(۱) اردیبهشت

(۲) فروردین

(۳) کل سرخ

(۴) دعا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۴- معنی واژه های "سائل و دُرَج" به ترتیب کدام اند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) گدا، صندوقچه
- (۲) پرسنده، درجه دار
- (۳) گدا، درجه بندی
- (۴) سعی کننده، صندوقچه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. سائل در لغت به معنای فقیر، گدا، متکدی و دُرَج به معنای صندوقچه جواهرات می باشد.

۵- در کدام بیت، شاعر توصیه به «ترک تعلقات دنیوی» می‌کند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) یکی پند گویم تو را از نخست دل از مهر گیتی بیایدت شست

(۲) به گردن فتد سرکش تندخوی بلندیت باید بلندی مجوی

(۳) به دریا مرو گفتمت زینهار و گر می روی تن به توفان سپار

(۴) حریص و جهانسوز و سرکش مباح ز خاک آفریدنند آتش مباح

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بیت گزینه اول اشاره به این مطلب دارد که نباید به زرق و برق دنیا دل بست.

۶- معنی کدام واژه، در مقابل آن «غلط» آمده است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) مسخر: دشوار (۲) گردون: فلک

(۳) کنام: محل زندگی جانوران وحشی (۴) فروت: پیر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مسخر یعنی تسخیر شده، تصرف شده، رام و مطیع.

۷- معنی واژه‌های «وصلت - شبرو» به ترتیب، کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) ارتباط - نگهبان (۲) محکم - شب‌بیدار

(۳) پیوند - کشیک (۴) پیوستگی - راهزن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. وصلت یعنی پیوند، پیوستگی و ازدواج - شبرو یعنی دزد، طرار.

۸- در کدام گروه کلمه «غلط املایی» یافت می‌شود؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) مضامین بدیع - عزلت و انزوا (۲) تأثیرگزاری و تأثیرپذیری

(۳) درخواست المثنی - قواعد و ضوابط (۴) طبقه مرفه - تعهد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شیوه صحیح تأثیرگزاری، تأثیرگذاری است.

۹- در کدام عبارت «غلط املایی» وجود دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) گفت ای سفید، شتر را با تو چه مناسبت است و تو را بدو چه مشابَهت.

(۲) در این هفته که مژده سلامت حجاج برسد از بند گرانم خلاص کرد.

(۳) در آن قربت، مرا با طایفه‌ای یاران اتفاق سفر افتاد.

(۴) پس مصلحت آن بینم که ملک قناعت را هراست کنی و ترک ریاست گویی.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. هراست اشتباه است، شیوه نگارش صحیح آن: حراست است.

۱۰- معنی واژه‌های "مقدم و انوشه" به ترتیب کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) قدم نهادن، ماندگار (۲) باز آمدن از سفر، جاوید

(۳) پیش افتاده، باقی (۴) وقت آمدن، باقیمانده

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. معنای واژگان مقدم و انوشه به ترتیب بازآمدن از سفر و جاوید می‌باشد.

۱۱- معنی واژه‌های «امارت، تمکین، زاد، لوا»، به ترتیب در کدام مورد، درست آمده است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) آباد کردن، بزرگداشت، زیاد بودن، درفش (۲) پادشاهی، جا و مکان، تولد، علم

(۳) حکومت، احترام، توشه، پرچم (۴) سلطنت، محل اقامت، زیادی، سایه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در لغت، امارت: حکومت، قلمروی پادشاهی، تمکین: پیروی کردن، احترام، توشه: توشه، خوراک - لوا: پرچم، بیرق معنا شده است.

۱۲- مفهوم "شهادت پله عروج مردان حق است" از کدام بیت دریافت می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) هر سری در خور اقبال کلاهی دارد سایه دار فنا تاج سر مردان است

(۲) در عشق اگر دمی قرارت باشد با صحبت این و آن چه کارت باشد

(۳) سخن سرا شود چون بریده شد سر او اگر چه هیچ سخن سر بریده نسراید

(۴) پاکدل را زیان به تن نرسد و رسد جز به پیرهن نرسد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. مفهوم این جمله از بیت اول که از آثار صائب تبریزی می‌باشد، دریافت می‌گردد.

۱۳- کدام گزینه معنای واژه ی "طلاوت" است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) خوبی و شادمانی (۲) خواندن (۳) قرائت زیبا (۴) خوش اخلاقی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در لغت طلاوت به معنای خوبی، شادی، شادمانی می‌باشد.

۱۴- در بیت زیر معنای "دم در کشیدن" کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

"مرا مگوی که خاموش و دم در کش که در چمن نتوان یافت مرغ را خاموش"

(۱) فراموش کردن (۲) صبور بودن (۳) سکوت کردن (۴) بیقراری نکردن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. دم در کشیدن به معنای سکوت کردن ساکت شدن خاموش گشتن می‌باشد.

۱۵- منظومه "مروارید مهر" از سروده‌های کیست؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) سهراب سپهری (۲) رهی معیری (۳) حمید سبزواری (۴) فریدون مشیری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. منظومه مروارید مهر از آثار فریدون مشیری می‌باشد.

۱۶- از نظر نگارش فارسی، به کار بردن کدام کلمه، درست است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) پیشنهادات (۲) تاثیرات (۳) فرمایشات (۴) گزارشات

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. کلمات پیشنهاد، فرمایش و گزارش که فارسی هستند برای جمع بستند نباید با "ات" جمع شوند ولی تاثیر چون کلمه ای عربی است و از ریشه اثر می‌باشد. می تواند با "ات" جمع شود.

۱۷- مفهوم کدام بیت، با سایر ابیات، متفاوت است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) کنون باید این مرغ را پای بست نه آن گه که سر رشته بردت ز دست

(۲) سر گرگ باید هم اول برید نه چون گوسفندان مردم درید

(۳) مگو مرغ دولت ز قیدم بجست هنوز سر رشته ای به دست

(۴) کنون کوش کاب از کمر در گذشت نه وقتی که سیلابت از سر گذشت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در بقیه گزینه ها اشاره به موضوع پیشگیری قبل از درمان دارد.

۱۸- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

یک عمر همچو غنچه در این بوستان سرا خون خورده ایم تا گره از دل گشاده ایم

(۱) تشبیه - استعاره (۲) تشبیه - تلمیح (۳) کنایه - ابهام (۴) استعاره - تلمیح

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. «بوستان سرا» استعاره از دنیاست. ۲- تشبیه انسان به غنچه «یم» (ما) در «خورده ایم» مشبه و «غنچه» مشبه به است؛ ۳- خون خوردن کنایه از تحمل رنج و سختی بسیار و گره از دل گشادن کنایه از برطرف کردن مشکلات است. ۴- مراعات نظیر بین غنچه و بوستان.

۱۹- بیت زیر، با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«حجاب چهره جان می‌شود غبار تنم خوشا دمی که از آن چهره پرده بفکنم»

- (۱) دل رمیده ما را که پیش می‌گیرد خبر دهید به مجنون خسته از زنجیر
 - (۲) میان عاشق و معشوق هیچ حایل نیست تو خود حجاب خودی حافظ از میان برخیز
 - (۳) گداخت جان که شود کار دل تمام و نشد بسوختیم در این آرزوی خام و نشد
 - (۴) یاری اندر کس نمی‌بینیم یاران را چه شد دوستی کی آخر آمد دوستان را چه شد
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. جان آدم حجابی برای رسیدن به دیدار خود است با مرگ این حجاب برداشته می‌شود و انسان به دیدار خداوند نائل می‌آید.

۲۰- اگر بیت زیر، اولین بیت از یک شعر ده بیتی باشد، آن شعر در کدام قالب سروده شده است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

آب حیات من است خاک سرکوی دوست گردو جهان خرمی است ما و غم روی دوست

(۱) قطعه

(۲) مثنوی

(۳) قصیده

(۴) غزل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در ادب فارسی به قالبی از شعر سنتی فارسی غزل می‌گویند. در قالب غزل که معمولاً بین ۵ تا ۱۴ بیت دارد، مصراع‌های نخست با مصراع‌های زوج هم قافیه هستند. موضوع اصلی غزل بیان عواطف و احساسات، ذکر زیبایی و کمال معشوق و شکوه از روزگار است و ابیات غزل فارسی از لحاظ مضمون دارای استقلال‌اند.

۲۱- در کدام گروه کلمه، غلط املایی وجود دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) هرم آفتاب - بخت و خودخواهی

(۲) نسیان و غفلت - فلق و شفق

(۳) غمین و محزون - آراسته و متین

(۴) قرب و بُعد - جذر و مد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. املای صحیح واژه جذرومد، جزرومد می‌باشد.

۲۲- معنای کلمات "تفرغ - سخته" در کدام گزینه صحیح است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

(۱) پرداختن از کاری - سنجیده

(۲) جدایی - نسنجیده

(۳) پراکنده شدن - سنجیده گفتن

(۴) واپرداختن - آسودگی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. معنای کلمات تفرغ و سخته در لغت به ترتیب به معنای: از کاری فارغ شدن؛ دست از کار کشیدن و سنجیده و وزن شده می‌باشد.

۲۳- برای جدا کردن جمله‌هایی که از جهت ساختمان و مفهوم، مستقل به نظر می‌رسند، ولی در یک عبارت طولانی، با یکدیگر وابستگی معنایی دارند، از کدام علامت نگارشی استفاده می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) خط فاصله (۲) ویرگول (۳) نقطه ویرگول (۴) سه نقطه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. نشانه نقطه ویرگول، نشانه مکثی بیشتر از ویرگول و کمتر از نقطه است. و برای جدا کردن جمله‌هایی که از جهت ساختمان و مفهوم، مستقل به نظر می‌رسند.

۲۴- کدام عبارت، به ویرایش نیاز دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) استاد، با او دیدار کرد و به گفتگو نشست.

(۲) صائب، بزرگ‌ترین شاعر سبک هندی، به شمار می‌آید.

(۳) نتایجی را که امروز به دست آمد، گزارش می‌کنم.

(۴) وظیفه خود را به عنوان داور، انجام می‌دهد.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بعد از «سبک هندی» نیاز به ویرگول نداریم و قرار دادن ویرگول عبارت را دچار کج‌خوانی می‌کند.

۲۵- مفهوم کنایی "سیر را از گرسنه چه غم" در کدام بیت نهفته شده است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) ما عبث در سینه دریا نفس را سوختیم گوهر مقصود در دامان ساحل بوده است

(۲) جان و هر چه در او هست با نعیم بهشت نه نعمتی است که باز آورد فقیر از دوست

(۳) ملامت گوی عاشق را چه گوید مردم دانا؟ که حال غرقه در دریا ندارد خفته بر ساحل

(۴) ستایش سرایان نه یار تواند ملامت کنان دوستدار تواند

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. با توجه به معنای بیت سوم خواهیم دید که کنایه از غفلت مردمان مرفه از حال مردمان زیردست و فقیر می‌باشد.

۲۶- داستان "دیوار" از آثار مشهور کدام نویسنده معاصر است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) صادق چوبک (۲) جمال میرصادقی (۳) صادق هدایت (۴) تقی پورنامداریان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. داستان دیوار از آثار صادق هدایت می‌باشد.

۲۷- بیت زیر، با کدام عبارت قرابت مفهومی دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

«کریمان را به دست اندر درم نیست خداوندان نعمت را کرم نیست»

(۱) آن که بردینار دسترس ندارد، در همه دنیا کس ندارد

(۲) عالم بی عمل درخت بی بر است و زاهد بی علم خانه، بی در

(۳) درویش را دست قدرت بسته است و توانگر را پای ارادت شکسته

(۴) تلمیذ بی ادراک عاشق بی زر است و رونده، بی معرفت مر بی پر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. معنای بیت و گزینه سوم هر دو به این موضوع اشاره دارد که: بخشندگان پولی در دست ندارند و ثروتمندان بخششی ندارند.

۲۸- در کدام گروه از واژه‌ها، پدیده «ابدال» صورت می‌گیرد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) بدو - می بخشد - اجتماع (۲) شنبه - بر می خیزد - آیین

(۳) نامه - نمی آید - سنبل (۴) سپید - نگفت - برو

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ابدال: برخی از واج‌هایی که در کنار هم قرار می‌گیرند، به دلیل هم نشینی ویژگی‌های هم را می‌گیرند و یکسان می‌شوند. نامه: نام؛ نمی آید: نمی آید؛ سُنبل: سُمبل.

۲۹- مصراع «رنگ رخسار خبر می دهد از سر ضمیر» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) نیکم نظر افتاد بر آن منظر مطبوع / کاول نظرم هر چه وجود از نظر افتاد

(۲) در سوخته پنهان نتوان داشتن آتش / ما هیچ نگفتیم و حکایت به درافتاد

(۳) با هر که خبر گفتم از اوصاف جمیل / مشتاق چنان شد که چو من بی خبر افتاد

(۴) صاحب نظران این نفس گرم چو آتش / دانند که در خرمن من بیشتر افتاد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۳۰- در بیت زیر به ترتیب "ایهام و ایهام تناسب" کدام است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

"نوا ی نغمه ی عشاق از اصفهان چه خوش آید / مرا که میل عراقست و شاهدان عراقی"

(۱) نوا - اصفهان (۲) عشاق - اصفهان (۳) عشاق - نوا (۴) نغمه - شاهد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۳۱- در متن زیر املاي کدام واژه غلط است؟ "تا دفع مضرت خصم به نعمت می توان کرد، خصومت روا نباشد که خون از مال شریف تر، مصاف وقتی روا باشد که تدبیر و حزم دیگر نماند. به حزیمت پشت دادن به که باشمشیرمشت زدن. " (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) حزیمت (۲) حزم (۳) مصاف (۴) مضرت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. املاي صحیح حزیمت، هزیمت می‌باشد. که به معنای شکست و پراکندگی لشکر می‌باشد.

۳۲- در کدام عبارت غلط املايي وجود دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) صحرا که معرکه وحوش و طیور را بر بساطی شده

(۲) خارکنی را دیدم گفتمش به مهمانی حاتم چرا نروی که خلقی بر بساط او گرد آمده اند

(۳) او چون سورت آن شیران و صولت آن دلبران مشاهده کرد انگشت ندامت گزیدن گرفت

(۴) عابدان جزای طاعت خواهند و بازرگانان بهای بظاعت من بنده امید آورده ام نه طاعت و بدریوزه آمده ام نه به تجارت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در گزینه چهارم واژه بظاعت غلط بوده و املاي صحیح آن "بضاعت" می‌باشد.

۳۳- ساختمان واژه‌های کدام گروه، یکسان هستند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) باایمان - بی علاقه - ناکام

(۲) کردار - جویا - باغبان

(۳) نادار - تهرانی - خیاطی

(۴) لاله زار - خیریّه - عروسک

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۳۴- کدام مورد زیر، نام یکی از آثار معروف «عبید زاکانی» است؟ (قوه قضائیه ۹۶)

(۱) زن زیادی

(۲) یکی بود، یکی نبود

(۳) موش و گربه

(۴) امیر ارسلان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. صرفنظر از این که عبید شاعر بوده‌است، همگان نام او را با طنز عجین و اغلب عامه او را به لطایفش می‌شناسند. در این میان منظومه موش و گربه شهرت بسیار داشته و ریش نامه و صد پند از همه لطیف ترند. مانند بسیاری از طنزپردازان متقدم مانند سعدی شیرازی، طنز به یکسان در لطایف او راه یافته‌است. دیوان لطایف او شامل بخش‌های زیر است:

رساله اخلاق الاشراف - ریش نامه - صد پند - ترجیع بند ج... - تضمینات و قطعات - رباعیات - رساله دلگشا - تعریفات ملا دو پیاز - منظومه موش و گربه - منظومه سنگتراش - رساله تعریفات ملا دو پیازه.

۳۵- کدام اثر، از «نادر ابراهیمی» است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) آتش بدون دود (۲) فارسی شکر است

(۳) دهکده پر ملال (۴) نفرین زمین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ابراهیمی در زمینه ادبیات کودکان، جایزه نخست براتیسلاوا، جایزه نخست تعلیم و تربیت یونسکو، جایزه کتاب برگزیده سال ایران و چندین جایزه دیگر را هم دریافت کرده است. او همچنین عنوان «نویسنده برگزیده ادبیات داستانی ۲۰ سال بعد از انقلاب» را به خاطر داستان بلند و هفت جلدی «آتش بدون دود» به دست آورده است.

۳۶- واژه‌های قافیه در بیت زیر کدام است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

«احوال گل ز خار پیرس و ز من پیرس نالیدن از هزار پیرس و ز من پیرس»

(۱) من پیرس - من پیرس (۲) پیرس - پیرس

(۳) خار - هزار (۴) ز من پیرس - ز من پیرس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. پیرس و ز من پیرس، ردیف بیت است و خار و هزار، جزء قافیه‌های بیت محسوب می‌شود.

۳۷- ابیات زیر، در چه قالبی سروده شده‌اند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

«ما باده عزت و جلالت نوشیم در راه شرف از دل و از جان کوشیم

گر در صف رزم جامه بر تن پوشیم آزاده را به بندگی نفروشیم»

(۱) دوبیتی (۲) رباعی

(۳) چهارپاره (۴) قطعه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۳۸- مفهوم بیت زیر با کدام بیت تناسب دارد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«که گفته در رخ زیبا نظر خطا باشد خطا بود که نبیند روی زیبا را»

(۱) پیر دردی کش ما گرچه ندارد زر و زور / خوش عطا بخش و خطاپوش خدایی دارد

(۲) ای که گفتی نه صواب است نظر به رخ خوبان / از صواب اهل نظر باز شناسد خطا را

(۳) ما چون نشانه پای به گل در بمانده ایم / خصم آن حریف نیست که تیرش خطا رود

(۴) خطای بنده نگیری که مهتران ملوک / شنیده اند نصیحت ز کهتران خدم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۳۹- نگارش کدام کلمه با توجه معنای مقابل آن درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) صانحه: رویداد ناگهانی (۲) فرحیخته: تربیت شده

(۳) نعمت: مراد (۴) مهجور: متروک

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. نگارش صحیح کلمات بدین صورت می‌باشد: صانحه: رویداد ناگهانی، فرحیخته: تربیت شده، نعمت: احتیاج، مراد - مهجور: متروک و دور افتاده

۴۰- نگارش کدام کلمه با توجه معنای مقابل آن درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) زلت: لغزش (۲) تریفه: تازه و نو (۳) ثغبه: سوراخ (۴) رذیلت: فرومایگی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ و ۴ صحیح می‌باشد. نگارش کلمات زلت و رذیلت با توجه معنای آنها درست می‌باشد.

۴۱- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟ "کاکل مشک فشان بر مه شب پوش مپوش سنبل غالیه سا بر گل خود روی مسای" (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) تشبیه، حسن تعلیل (۲) استعاره، واج آرایی (۳) جناس، تلمیح (۴) مجاز، حسن تعادل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آرایه‌های استعاره و واج آرایی در بیت مورد نظر بکار رفته اند.

۴۲- کدام عبارت، فاقد غلط نگارشی است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) مس سر و پا از اعمال وضو است. (۲) او روز گذشته از طرف خود استیفا داد.

(۳) عدّه ای با خرید نان بیش از حد افراط می کنند. (۴) همه بچه‌های کلاس به او احسن گفتند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. کلمات مسح، استعفا و احسنت به ترتیب در گزینه های ۱، ۲ و ۴ دارای غلط نگارشی می باشند.

۴۳- کدام واژه‌ها « صفت نسبی » هستند؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) زیبایی-خواب آلوده (۲) گذشته - فراموشکار (۳) گل اندود - آبدیده (۴) آسمانی - دروغین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. صفت نسبی آن است که نسبت به چیزی یا محلی را برساند و علامت‌های آن عبارت است از:

- ۱- «ی» در آخر کلمه مانند: آسمانی، زمینی، آتشی، هوایی، خاکی، پارسی، اصفهانی، نیشابوری «ی» نسبت همواره به مفرد پیوسته می‌شود و کلماتی از قبیل: کاویانی، خسروانی، کیانی، پهلوانی، نادر است و بر آن قیاس نمی‌توان کرد.
- ۲- «ه» مخفی و غیر ملفوظ: دوروزه، یکشنبه، یکساله، صده، دهه، هزاره و این «ه» غالباً در ترکیبات عددی استعمال می‌شود؛ و گاهی تنهایی در غیر این مورد استعمال شده است، مثل: نبرده
- ۳- «ین» و این در آخر اسم‌ها درمی‌آید: سفالین، جوین، گندمین، بلورین، گلین؛ و گاهی این ادات را با «ه» جمع می‌کنند و در آخر کلمه می‌آورند: بلورینه، زرینه، سیمینه، پشمینه
- ۴- «گان» مانند: گروگان، پدرگان

۴۴- کدام گزینه معنای واژه "انگین" است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) موم (۲) عسل (۳) نام یک گل (۴) تلخ

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. انگین در لغت به معنای، عسل، شهد و شیر می‌باشد.

۴۵- بیت زیر فاقد کدام آرایه ادبی است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- "دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی"
- (۱) تشبیه (۲) کنایه (۳) استعاره (۴) ایهام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۴۶- در کدام بیت، آرایه‌های "تشبیه، تلمیح و جناس تام" یافت می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) کنون که می‌دمد از بوستان نسیم بهشت من و شراب فرح‌بخش و یار حور سرشت
- (۲) نه من از پرده تقوا به در افتادم و بس پدرم نیز بهشت ابد از دست بهشت
- (۳) عالم بهشت گشته عنبر سرشت گشته کاشانه زشت گشته صحرا چو روی حورا
- (۴) قیامت کسی بینی اندر بهشت که معنی طلبد کرد و دعوی بهشت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. پرده تقوا: تشبیه؛ بهشت اول و بهشت دوم: جناس تام؛ مصراع دوم تلمیح دارد.

۴۷- کدام عبارت به ویرایش نیاز دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) هنر، آدمی را به شناخت، چشمه زیباییها فرا میخواند.
 - (۲) از فرمایشات جناب عالی در طول سال، بسیار بهره بردیم.
 - (۳) نوع بیماری پس از تحقیقات و آزمایشهای متعدد، شناخته شد.
 - (۴) گاهی که دوست فاضلی را می بینم از او برای همکاری، شخصا دعوت می کنم.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۴۸- کتاب "در خدمت و خیانت روشنفکران" اثر کیست؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) صادق هدایت
 - (۲) زرین کوب
 - (۳) ملک الشعرای بهار
 - (۴) جلال آل احمد
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. کتاب "در خدمت و خیانت روشنفکران" کتابی از جلال آل احمد است که در سال ۱۳۴۳ نوشته شد و نخستین بار در سال ۱۳۵۸ شمسی منتشر گردید.

۴۹- معنی واژه های «ساری - شاذ» به ترتیب کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) بانشاط - تیز
 - (۲) نفوذ کننده - نادر
 - (۳) مسرور - طرب جوی
 - (۴) سروری - تیزی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: معنی لغات ساری و شاذ به ترتیب نفوذ کننده و نادر می باشد. پس گزینه ۲ صحیح است.
- ۵۰- در بیت زیر، معنای «صدزبان» کدام است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)
- «صاحب سری عزیزی صدزبان گر بدی آنجا بداری صلحشان»
- (۱) معترض و گله مند
 - (۲) سخن چین و حراف
 - (۳) فصیح و بلیغ
 - (۴) فتنه انگیز و جاسوسی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: واژه "صدزبان" به معنای فصیح و بلیغ می باشد. پس گزینه ۳ صحیح است.

۵۱- آرایه های بیت زیر، کدام اند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«بار هجران، تن چون پاره کوهی خواهد من تن و بال تنک چون پرکاهی دارم»

- (۱) کنایه - تضاد - تلمیح
 - (۲) کنایه - تشبیه - تضمین
 - (۳) تشبیه - جناس - تضاد
 - (۴) تلمیح - تشبیه - جناس
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. تشبیه هجران به بار، جناس بین کاه و کوه، تضاد بین کاه و کوه

۵۲- کدام بیت فاقد آرایه پارادوکس (متناقض نما) است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) اگر پنهان بود پیدا من آن پیدای پنهانم و گر نادان بود دانا من آن دانای نادانم

(۲) من آن هشیار سرمستم که نبود بی قدح دستم نگویم نیستم هستم بلی هم این و هم آنم

(۳) ز معنی نیستم خالی بهر صورت که می بینم بصورت نیستم مایل بهر معنی که می دانم

(۴) برو از کفر و دین بگذر مرا از کفر دین مشمر که هم ایمان من کفرست و هم کفرست ایمانم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. متناقض نما یا تناقض ظاهری آوردن دو واژه یا دو معنی که به ظاهر متناقض و متضاد به نظر می رسند مانند: غم شیرین، جک جدی. در تمامی گزینه ها به جز گزینه سوم این آرایه بکار رفته است. "پیدای پنهان"، "هشیار سرمست"، "کفر دین"

۵۳- کدام بیت، دارای آرایه متناقض نما (پارادوکس) است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) شادی ندارد آنکه ندارد به دل غمی آن را که نیست عالم غم نیست عالمی

(۲) کی شود این روان من ساکن این چنین ساکن روان که منم

(۳) ز خاک من اگر گندم بر آید از آن گر نان پزی مستی فزاید

(۴) بشوی ای خردمند از آن دوستدست که با دشمنانت بود هم نشست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. متناقض نما یا تناقض ظاهری آوردن دو واژه یا دو معنی که به ظاهر متناقض و متضاد به نظر می رسند مانند: ساکن روان

۵۴- داستان "گاو" و "جزیره سرگردانی"، به ترتیب از آثار کدام یک از نویسندگان بزرگ است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) صادق هدایت- غلام حسین یوسفی (۲) غلام حسین ساعدی- سیمین دانشور

(۳) صادق هدایت- جلال آل احمد (۴) صادق چوبک- سیمین دانشور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. داستان گاو نوشته غلامحسین ساعدی می باشد. و جزیره سرگردانی نام رمانی نوشته خانم سیمین دانشور است که در سال ۱۳۷۲ از سوی انتشارات خوارزمی در تهران به چاپ رسیده است.

۵۵- کدام عبارت، فاقد حشو (تکرار زائد) است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) دکتر محمد معین، در سن پنجاه سالگی بدرود حیات گفت. (۲) آخرین مسابقه فینال را در خانه دوستم مشاهده کردم.

(۳) در شب لیلة القدر، دو رکعت نماز حاجات به جای آوردم. (۴) کودک، با کوشش فراوان، بوته ذرت را از زمین کند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. در دستور زبان حشو به کلمه یا عبارت زایدی گفته می شود که جمله از جهت معنی به آن نیازی ندارد و تعادل لفظ و معنی را در جمله به هم می زند و گاه می تواند باعث فساد معنی شود. مانند

واژه ی "سن" در عبارت اول، "آخرین مسابقه" در عبارت دوم و "دو رکعت" در عبارت سوم

۵۶- کدام اثر، از ملک الشعری بهار است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) شرح مثنوی مولوی (۲) تصحیح کلیات سعدی (۳) تصحیح جوامع الحکایات (۴) سبک شناسی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. سبک‌شناسی یا تاریخ تطوّر نثر فارسی نام مجموعه کتابی است که محمدتقی بهار، شاعر، نویسنده و روزنامه‌نگار معاصر، آن را در سه جلد تدوین کرد.

۵۷- مفهوم کنایی "کلاه از سر کودک عقل می‌افتد" چیست؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

(۱) حسرت خوردن عقل (۲) تحیر و سرگشتگی خرد

(۳) بازماندن خردسال از تعقل (۴) برحذر بودن خردمند از کودک

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. همانطور که در درس چهاردهم ادبیات پیش دانشگاهی خواندیم "کلاه از سر کودک عقل می‌افتد" یعنی عقل در برابر عظمت تو عاجز و حیران می‌شود و در واقع همان معنای تحیر و سرگشتگی خرد را می‌رساند.

۵۸- با توجه به بیت زیر کدام واژه معنای "ایهامی" دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

«گفتم غم تو دارم، گفتا غمت سر آید گفتم که ماه من شو، گفتا اگر بر آید»

(۱) ماه (۲) غم (۳) سر آید (۴) برآید

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۵۹- در بیت زیر، کدام واژه «ایهام» دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

«دوشم نخفت دیده به بالین دل ولی مسکین دلم به زحمت مردم رضا نبود»

(۱) رضا (۲) دیده

(۳) دوش (۴) مردم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. رضا به دو شکل رضایت و نام شخص مطرح می‌شود.

۶۰- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟ (قوه قضاییه ۹۶)

«تا کی آخر چو بنفشه سر غفلت در پیش حیف باشد که تو در خوابی و نرگس بیدار»

(۱) کنایه - تشبیه - تضاد (۲) استعاره - پارادوکس - ایهام

(۳) تشبیه - پارادوکس - کنایه (۴) ایهام - کنایه - تضاد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. سر غلفت در پیش گرفتن، کنایه است. همچون بنفشه، تشبیه است. خواب و بیدار تضاد دارد.

۶۱- در بیت زیر، «آب از چشم گرفتن» کنایه از چیست؟ (قوه قضاییه ۹۶)

«مرد گزیده گر رمد از خلق دور نیست چشم تو آب چشم ز آهو گرفته است»

(۱) ترساندن (۲) کار بیهوده کردن

(۳) نهایت بدبختی (۴) گریستن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آب چشم گرفتن، کنایه از به گریه در آوردن و وادار به گریه کردن.

۶۲- کدام بیت، مفهومی نظیر بیت زیر دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

«غواص گر اندیشه کند کام نهنک هرگز نکند در گرانمایه به چنگ»

(۱) ای دل غمدیده حالت به شود دل بد مکن وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور

(۲) دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نرفت دائماً یکسان نباشد حال دوران غم مخور

(۳) هان مشو نومید چون واقف نه‌ای از سر غیب باشد اندر پرده بازی‌های پنهان غم مخور

(۴) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم سرزنش‌ها گر کند خال مغلیان غم مخور

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. بیت مورد نظر سوال، به مفهوم این می باشد که وقتی دست‌هایی انسان را یاری نماید، دیگر نباید غصه اتفاقات بد را خورد. بیت گزینه سوم، نزدیک‌ترین مفهوم را به مفهوم بیت سوال دارد

۶۳- بیت زیر، با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«دریاب کنون که نعمت هست به دست کاین دولت و ملک می رود دست به دست»

(۱) توانگرا چو دل و دست کامرانت هست بخور، ببخش که دنیا و آخرت بردی

(۲) توانگران که به جنب سرای درویشند ضرورت است که گاهی از او بیندیشند

(۳) هزاران توان یافت خنجر به دانش یکی علم نتوان گرفتن به خنجر

(۴) توانگر شد آن کس که خرسند گشت ازو آرزو تیمار در بند گشت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۶۴- دفتر شعری و ادبی "تو را ای کهن بوم و بر دوست دارم" سروده کدام شاعر معاصر است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) اخوان ثالث (۲) سلمان هراتی (۳) شفیعی کدکنی (۴) هوشنگ ابتهاج

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. دفتر شعری و ادبی "تو را ای کهن بوم و بر دوست دارم" سروده مهدی اخوان ثالث می‌باشد.

۶۵- کدام اثر، از آثار «فریدون مشیری» است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) آه باران (۲) سوت دلان (۳) کرامت آبی (۴) از این اوستا
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: مجموعه آه باران از آثار فریدون مشیری می‌باشد. که در سال ۱۳۶۷ منتشر شد. پس گزینه ۱ صحیح است.

۶۶- معنی واژه‌های «صفیر- عظت»، به ترتیب چیست؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

- (۱) بانک و صدا - پند دادن (۲) فرستاده - نصیحت کردن
- (۳) فغان و فرساد - بزرگ شمردن (۴) فرستاده - عظیم دانستن
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. معنای واژه‌های «صفیر- عظت» به ترتیب بانگ، صدا، آوا - پند دادن نصیحت کردن می‌باشد.

۶۷- عبارت «پروردگارا، از خصلت طمع که دنائت آورد و آبرو ببرد، به درگاه تو پناه می‌آورم» با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) دست طمع چو پیش کسان می‌کنی دراز / پل بسته ای که بگذری از آبروی خویش
- (۲) عدل سلطان گر نرسد حال مظلومان خویش / گوشه گیران را ز آسایش طمع باید گسیخت
- (۳) پیش راه حرص پیری چوب نتواند گذاشت / بیشتر دست طمعکار از عصا گردد بلند
- (۴) طمع در آن لب شیرین نکردنم اولی است / ولی چگونه مگس از پی شکر نرود
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. بیت اول با عبارت مورد نظر به لحاظ مفهوم نزدیک می‌باشند.

۶۸- بیت «افتادگی آموز اگر طالب فیضی / هرگز نخورد آب، زمینی که بلند است» با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) صبوری کن در این غم روز کی چند / نماند هیچ کس جاوید در بند
- (۲) افسری کان نه دین نهد بر سر / خواهش افسر شمار و خواه افسار
- (۳) افکنده همچو سفره مباحش برای نان / همچو تنور گرم مشو از پی شکم
- (۴) مضمون سرنوشت دو عالم جز این نبود / آن سر که خاک شد به ره از آسمان گذشت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. بیت مورد نظر با گزینه چهارم به لحاظ مفهوم ارتباط دارد؛ چرا که هر دو در مدح فروتنی، خشوع و افتادگی صحبت می‌کنند.

۶۹- کدام اثر از «آلبر کامو» است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) محاکمه (۲) سوء تفاهم (۳) وداع با اسحله (۴) مسخ

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. سوء تفاهم نمایشنامه‌ای است که در سال ۱۹۴۳ توسط آلبر کامو نوشته شده است.

۷۰- «شهری چون بهشت - نفرین زمین»، به ترتیب از آثار چه کسانی است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) سیمین دانشور-جلال آل احمد (۲) جلال آل احمد-صادق چوبک
(۳) سیمین دانشور-جمال میرصادقی (۴) جمال زاده-صادق هدایت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. «شهری چون بهشت - نفرین زمین» به ترتیب از آثار سیمین دانشور، جلال آل احمد می‌باشند.

۷۱- در کدام بیت آرایه «پارادوکس» مشهود است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) آن که روی دوست دید او را به کفر و دین چه کار
(۲) ورق تا نگردانده باد خزان
(۳) چرخ مردم خوار اگر روزی دو مردم پرورست
(۴) همین که چشم تو صف‌های غمزه بر هم زد
وان که مست عشق گشت از باده و جامش بگو مگو
غنیمت شمر نو بهار جوانی
نیست از شفقت مگر پروازی او لاغرست
نخست قلب سلیم شکستگان بشکست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. متناقض‌نما (پارادوکس) آوردن دو واژه یا دو معنی که به ظاهر متناقض و متضاد به نظر می‌رسند، مانند: غم شیرین که در بیت سوم کلمات پرور (به معنای چاق و فربه) و لاغر در بیت آمده است.

۷۲- کدام عبارت فاقد عیب نگارشی است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) در بین دوستان، محمد از نظر علمی، اعلم تر است.
(۲) خانم مدیره محترمه، در جلسه حضور بهم رسانید.
(۳) مبارزه برای آزادی، پیشینه تاریخی دارد.
(۴) روز جمعه، تلفناً از دوستم دلجویی کردم.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۷۳- بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«من تورا مانم به عینه تو مرا مانی درست هر دو جانسوزیم اما دوستار انجمن»

- (۱) زان جا که رسم و عادت عاشق کشی توست
 - (۲) سوختم تا گرم شد هنگامه دل‌ها ز من
 - (۳) ذره خاکم و در کوی توام جای خوش است
 - (۴) به نیم بوسه دعایی بخر ز اهل دلی
- با دشمنان قدح کش و با ما عتاب کن
بر جهان بخشودم و بر خود نبخشودم چو شمع
ترسم ای دوست که بادی ببرد ناگاهم
که کید دشمنت از جان و جسم دارد باز
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۷۴- با توجه به بیت زیر، معنی کلمات «تا-نوا»، به ترتیب کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«تالشکر غمت نکند ملک دل خراب جان عزیز خود به نوا می فرستمت»

(۱) آگاه باش - شعر و غزل (۲) برای اینکه - آواز

(۳) تا وقتی که - گروگان (۴) برای اینکه - گروگان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. معنی بیت: برای اینکه لشکر غم تو کشور دلم ویران نکند، جان عزیز خود را به عنوان گروگان برایت می‌فرستم.

۷۵- «برکشیدن»، در عبارت زیر به کدام معناست؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«یعقوب آن قوم را که بدو تقرب کرده بودند، فرو گرفت و هرچه داشتند بستند ویراند و این سر برکشید و اعتمادها کرد در اسباب ملک»

(۱) زندانی نمود (۲) به پایگاه بلند رسانید (۳) اعدام کرد (۴) احضار کرد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۷۶- نگارش کدام کلمه با توجه معنای مقابل آن درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) جزیل: بسیار (۲) حوذه: ناحیه (۳) تفحث: کاوش (۴) جلیص: همنشین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. نگارش صحیح واژه‌های حوذه، تفحث و جلیص به ترتیب: حوذه، تفحص و جلیص می‌باشد.

۷۷- «طاعون» از آثار مهم کدام نویسنده است؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) ارنست همینگوی (۲) فرانس فانون (۳) هرمان هسه (۴) آلبر کامو

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. طاعون از آثار نویسنده فرانسوی آلبر کامو می‌باشد.

۷۸- بیت زیر، با کدام بیت، تناسب مفهومی دارد؟ «در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام» (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) درد بی درمان عشقم کشت و کرد آسوده خاطر هم ز تاثیر مداوا و هم ز تدبیر طبیبم
- (۲) سینه نهادم به دم تیغ عشق دیده گشادم به تماشای تو
- (۳) ای شهسوار چالاک احوال ما چه دانی کز حالت پیاده غافل بود سواره
- (۴) منم آن عاشق دیوانه که از غایت شوق خم زنجیر تو را بر دل شیدا زده ام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. بیت سوم با بیت مورد نظریه لحاظ مفهوم تناسب دارد.

۷۹- کدام بیت، فاقد مفهوم عبارت زیر است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«با بی‌خردان هرگز دوستی مکن که بی‌خرد از دشمن باخرد بتر بود»

- (۱) خصم دانا که دشمن جان است بهتر از دوستی که نادان است
 - (۲) زن‌دانا نیایی جز از بدتری نگر سوی بی‌دانشان ننگری
 - (۳) دوستی ابله بتر از دشمنی است او به حيله که دانی راندنی است
 - (۴) دوست خواهی که تا بماند دوست آن سخن گو که طبع و عادت اوست
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. همه گزینه های ۱، ۲ و ۳ اشاره به این مطلب دارد که نباید نادان را به دوستی خود در آورد.

۸۰- متن زیر از کیست و از چه نوع سخنوری می‌باشد؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

«عبارتی است که گوینده را در آن مقصد و مرادی به جز بیانی ساده و ادای قصدی خالی از احساسات و هیجانات درونی نباشد»

- (۱) فروغ الزمان فرخزاد - سخن منظوم
- (۲) ملک الشعرای بهار - نثر

- (۳) جلال الدین همای - نثر مسجع
- (۴) زرین کوب - سخن منظوم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. این متن برگرفته از کتاب سبک شناسی نوشته ملک الشعرای بهار می‌باشد. که در تعریف نثر ساده می‌باشد.

۸۱- کدام یک از شعرای نامبرده، حسیه سراسر است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) عبید زاکانی
- (۲) خواجهی کرمانی
- (۳) مسعود سعد سلمان
- (۴) فخرالدین عراقی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: از شعرای بنام حسیه سرا (زندان نامه) مسعود سعد سلمان می‌باشد. پس گزینه ۳ صحیح است.

۸۲- در ذکر عنوان مقاله‌ها، رساله‌ها، اشعار، روزنامه‌ها، آثار هنری و بخش‌های مختلف یک کتاب یا نوشته معمولاً از کدام عبارت نگارشی استفاده می‌شود؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) گیومه (۲) خط فاصله (۳) ستاره (۴) قلاب

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. گیومه (« ») نمادی در نشانه‌گذاری است که برای دو منظور به کار می‌رود: سخنی که به طور مستقیم از جایی یا کسی نقل شود (نقل قول مستقیم) - اسم‌ها، لغات و واژگان خاص، عنوان‌ها، اصطلاحات فنی و یا علمی (فقط برای بار اول)

۸۳- مصرع «کاشکی قیمت انفاس بدانند خلق» چه نوع جمله‌ای است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) امری (۲) پرسشی (۳) خبری (۴) عاطفی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۸۴- کدام بیت، با بیت زیر، ارتباط مفهومی دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- «حجاب راه تویی حافظ از میان برخیز» «خوشا کسی که در این راه بی حجاب رود»

- (۱) زهستی پری زان تهی می روی
(۲) چشمت به غمزه خانه مردم خراب کرد
(۳) ای نسیم کوی معشوق این چه باد خرم است
(۴) گر بیارند کلید همه درهای بهشت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. معنای بیت صورت سوال: ای حافظ! وجود مادی (جسم) تو مانعی است برای رسیدن به معشوق؛ پس بلند شو و این جسم مادی را فنا کن. خوشا به حال کسی که در راه عشق بی حجاب و مانع رود.

۸۵- در کدام مورد نوع ترکیب متفاوت است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) غمزه جانسوز - اختر سیار
(۲) چشم کوکب - شیشه دل
(۳) خاموشی زبان - اصلاح تن
(۴) غرور دلیران - چهره مقصود

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اولی ترکیب وصفی و دومی ترکیب استعاری می‌باشد.

۸۶- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) نخواستم که بگویم حدیث عشق و چه حاجت که آب دیده سر خم بگفت و چهره زردم
(۲) ای بی‌نشان محض نشان از که جویمت گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت
(۳) چه حاجت است به اظهار عشق پیش تو ما را که اشک گوید و رخسار زرد و رنگ پریده
(۴) سر سودای تو در سینه بماندی پنهان چشم تر دامن اگر فاش نکردی رازم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در همه گزینه‌ها به این مفهوم اشاره شده است که رنگ رخسار خبر می‌دهد از سر ضمیر، اما گزینه دوم مفهومی متفاوت با سه گزینه دیگر دارد.

۸۷- بیت زیر با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- «دود اگر بالا نشیند کسر شأن شعله نیست جای چشم ابرو نگیرد گر چه او بالاتر است»
- (۱) سعدی از سرزنش غیر ترسد هیئات غرقه در نیل چه اندیشه کند باران را
- (۲) بر سیه دل چه سود خواندن و عظم نرود میخ آهنین بر سنگ
- (۳) نه هر که صدرنشین شد عزیز شد که غبار اگر به دیده رسد توتیا نخواهد شد
- (۴) باغ را بین چه غم که شاخ شکست باغبان راست غصه‌ای گر هست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مفهوم بیت سوال این است که هیچ جزئی در یک سیستم نمی‌تواند جای دیگر اجزاء بنشیند و همان کار را انجام دهد، بلکه هر جزء منحصر به فرد است که در این صورت بیت گزینه سوم نیز به همین مفهوم، اشاره می‌کند.

۸۸- کدام عبارت، نیاز به ویرایش دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) آخرین مسابقه فینال را دیدم. (۲) هنگام مد، آب دریا بالاتر است.
- (۳) او هیچ وقت دست از پا خطا نمی‌کند. (۴) خورشید هنوز برنیا آمده است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. فینال به معنای آخرین می‌باشد، گزینه اول حشو دارد.

۸۹- کدام عبارت، نیاز به ویرایش دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

- (۱) زبان متون ادبی گذشته، اندکی دشوار است.
- (۲) زبان نوشته، باید ساده و قابل فهم باشد.
- (۳) او روز گذشته، از سمت خود استیفا داد.
- (۴) تعدنامه از اسناد رسمی است که بین دو نفر یا بیشتر منعقد می‌گردد.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. بجای استیفا بایستی از استعفا استفاده کرد.

۹۰- کدام عبارت نیاز به ویرایش دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) در هنگام مطالعه، باید مطالب موردنظر را به دقت مورد بررسی قرار دهیم.
- (۲) ملت ایران، علیه رژیم سلطنتی، قیام کرد.
- (۳) شعر، آفرینش زیبایی به وسیله ی رنگ و سنگ و فلز است.
- (۴) گاهها دوست فاضلی را که می بینم از او برای همکاری، شخصاً دعوت می‌کنم.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. عبارت چهارم نیازمند ویرایش می‌باشد.

۹۱- کدام یک از آثار زیر متعلق به ناصر خسرو قبادیانی است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) فیه ما فیه (۲) رهایش و گشایش (۳) مناجات نامه (۴) قانون

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. گشایش و رهایش: رساله‌ای است به نثر روان فارسی، شامل سی پرسش و پاسخ آنها از آثار ناصر خسرو قبادیانی می‌باشد.

۹۲- در کدام مورد، «غلط املایی» یافت می‌شود؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- (۱) قلب و فؤاد، لاغر و نحیف، متألّم و دردمند، اسف و اندوه
(۲) سفاقت و نادانی، تلطیف ذهن، ابتر و ناقص، اعزاز و اکرام
(۳) تضاد و طباق، قصد و عزیمت، سپاس گزاری و تقدیر، تواضع و افتادگی
(۴) آماده سازی و تعبیه، بذل و بخشش، سیلی و قفا زدن، رزیت‌های اخلاقی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در دسته چهارم املای صحیح واژه رزیت بصورت: «رذیت» می‌باشد.

۹۳- کدام عبارت، نیاز به ویرایش دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) برای نوشتن مقاله، نخست باید موضوع مناسب و جالبی پیدا کرد.
(۲) وقتی شما یکی از روزنامه‌های عصر را باز می‌کنید، ده‌ها مقاله کوتاه و بلند در آن می‌بیند.
(۳) با شعارهای روزنامه نویسان و فرمایشات خطیبان حرفه‌ای هیچ کاری نمی‌توان انجام داد.
(۴) آثار ادبی ایران، آینه اندیشه‌ها، باورها، هنرمندی‌ها و عظمت روحی و معنوی ملت ایران است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نشانه جمع عربی «ات»، نباید با کلمه فارسی «فرمایش» جمع بسته شود و شیوه صحیح آن «فرمایش‌ها» است.

۹۴- کدام عبارت نیاز به ویرایش دارد؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) ممکن است، بسیاری از واژه‌های گزیده شده، نامأنوس باشد.
 - (۲) آنچه آینده، زبان فارسی را تهدید می کند از درون است نه از بیرون.
 - (۳) در غرب، داستان‌های کوتاهی که قهرمانان آنها، جانوران هستند را فابل می نامند.
 - (۴) معمولاً قصه‌ها را با این عبارت برای کودکان آغاز می کنند: «یکی بود، یکی نبود»
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۹۵- نقش واژه‌های خطا و پنجه به ترتیب در بیت زیر کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

«به بازوان توانا و قوت سر دست خطاست پنجه مسکین ناتوان بشکست»

- (۱) نهاد - مستند
 - (۲) مسند - مفعول
 - (۳) مسند - متمم
 - (۴) نهاد - مفعول
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مسند به سوال (چه چیزی و چه کسی) پاسخ می دهد و مفعول به سوال (چه چیزی را) و (چه کسی را). مصراع دوم به این شکل خواهد بود: پنجه مسکین ناتوان را شکستن، خطا است. پنجه مفعول است و خطا، مسند.

۹۶- ساختمان کدام واژه، متفاوت است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) فرهنگ نامه
 - (۲) وحشی گری
 - (۳) کودکستان
 - (۴) چشمه سار
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

۹۷- در کدام عبارت، «غلط املائی» یافت می شود؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

- (۱) جبّاری که در فطرت کاینات به وزیر و مشیر و معونت و مظاهرت محتاج نگشت.
 - (۲) برای هدایت و ارشاد رسولان فرستاد تا خلق را از ظلمت جهل و ضلالت برهانیدند.
 - (۳) اکنون شمتی از محاسن عدل که پادشاهان را سمین تر حلّیتی است، یاد کرده شود.
 - (۴) درود و سلام و تحیت و صلوات ایزدی بر ذات معظم مصطفی و اصحاب و اتباع و یاران.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. سمین تر = ثمین تر

۹۸- صورت املائی کدام یک از موارد زیر صحیح است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) هر سر موی مرا با تو هزاران کار است ما کجاییم و ملامتگر بیکار کجاست؟
- (۲) مرید پسر مغانم زمن مرنج ای شیخ چرا که وعده تو کردی واو بجا آورد
- (۳) حافظ ار بر صدر نشیند زعالی مشربی است عاشق دردی کش اندر بند مال و جاه نیست
- (۴) زاهد شراب کوثر و حافظ پیاله خواست تا در میانه خواسته کردگار چیست

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۹۹- در کدام مورد، املائی واژه با توجه به معنی مقابل آن، غلط است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) معلوف: خو گرفته (۲) سیاح: درندگان (۳) نقض: شکستن (۴) نعت: وصف کردن

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. واژه مألوف به معنای خو گرفته و الفت گرفته است.

۱۰۰- واژه‌های کدام مورد، «صفت لیاقت» محسوب می‌شوند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

- (۱) بی‌خردی، دشمنی (۲) پوشیدنی، خوابیدنی (۳) پاکدامنی، بزرگی (۴) نویسندگی، تشنگی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. صفت لیاقت: صفتی است که شایستگی و قابلیت موصوف را می‌رساند. مصدر+ی: خوردنی/ پوشیدنی.

۱۰۱- در کدام گروه کلمه، ساختمان واژه‌ها متفاوت است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

- (۱) هنرستان، سروستان (۲) نمکزار، لاله زار (۳) سازگار، آفریدگار (۴) سحرگاه، خوابگاه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۰۲- در کدام گروه کلمه، غلط املائی یافت می‌شود؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) عجز و لابه- واثق و معتمد (۲) محمل و کجاوه- زنجیر و مسلسل
 - (۳) گزیر و گریز- مذلت و خواری (۴) باطن و ضمیر- مهمل و بیهوده
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: محمل با (ح) و فتحه م اول، به معنای کجاوه می‌باشد. و مهمل با (ه) و ضمه میم اول به معنای سخن بیهوده و یاوه می‌باشد. پس گزینه ۳ صحیح است.

۱۰۳- در کدام گروه کلمه، غلط املائی وجود دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) حشر و رستخیز- طره سنبل

(۲) صحیفه و دفتر - مقهور و مقلوب

(۳) رقت و ناز کدلی - نسیان و فراموشی

(۴) تعارض و تفاوت - سیره و فاخته

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در گزینه دوم املائی صحیح واژه مقلوب: «مغلوب»، که به معنای شکست خورده و خوار شده می‌باشند.

۱۰۴- در کدام عبارت، «کژتابی» وجود دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) با خواندن هر متن داستانی، باید به درون مایه و محتوای آن بیندیشیم.

(۲) دخترک مانند پدرش، تصویری از چهره مادرش کشید.

(۳) جوانان نیک بخت، اندرز خیرخواهان را می‌پذیرند.

(۴) ادبیات داستانی، همه آثار روایی را در بر می‌گیرند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ادبیات داستانی، نهاد مفرد است و فعل آن باید به شکل مفرد نوشته شود.

۱۰۵- کاربرد کدام پسوند، با همه واژه‌های (بو، گل، تاک) مناسب و معمول است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) ستان (۲) زار (۳) کده (۴) گاه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بوستان، گلستان و تاکستان، به صورت رایج و معمول استفاده می‌شود.

۱۰۶- در کدام گروه اسمی، «غلط املائی» وجود دارد؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) صله، ارحام، خواستگاه اجتماعی (۲) انیس و مالوف، قصر امل

(۳) ابا و امتناع، غلیان درونی (۴) ساطع و درخشان، محظور و رودربایستی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. املائی صحیح خواستگاه اجتماعی بصورت خاستگاه اجتماعی می‌باشد.

۱۰۷- در بیت زیر، نقش واژه‌های «خدا، تو، مردانه» به ترتیب کدام اند؟ (آموزش و پرورش سال ۹۵)

«خدا یار تو باشد در دو عالم چو مردانه در این ره می زنی دم»

(۱) نهاد، مضاف الیه، قید

(۲) مسند، نهاد، متمم

(۳) نهاد، مسند، قید

(۴) مسند، مضاف الیه، متمم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۰۸- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) چون موسم حج رسید برخاست اشتر طلبید و محمل آراست

(۲) ز هر جای خواهشگران خاستند ز زایل مر او را همی خاستند

(۳) از خون رگ خویش است گر رنگ به رخ دارم مشاطه نمی خواهد، زیبایی رخسارم

(۴) بر ساقه خود ثابت فارغ ز مدد کارم نی در طلب یارم، نی در غم اعیارم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در مصرع دوم از بیت دوم زایل غلط می‌باشد و در واقع «زایل» است.

۱۰۹- ساختمان واژه‌های کدام گروه متفاوت است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) سروستان - لارستان (۲) گلستان - بهارستان (۳) هنرستان - نیستان (۴) دادستان - جان ستان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. دادستان: مکانی که عدل برقرار می‌شود؛ جان ستان: شخصی که جان را می‌گیرد.

۱۱۰- کدام عبارت نگارشی، برای نشان دادن اسامی و عناوین و اصطلاحات علمی یا فنی کاربرد دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) ستاره * (۲) کمانک () (۳) قلاب [] (۴) گیومه «»

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. از گیومه به منظور نشان دادن اسامی، عناوین و اصطلاحات علمی یا فنی استفاده می‌کنیم.

۱۱۱- کدام عبارت، کژتابی دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) آفتاب روشن در پرده نخواهد ماند.

(۲) هیچ دورانی از آدم‌های بزرگ خالی نیست.

(۳) برترین نیروی آدمی، توانایی شناخت دنیاست.

(۴) به دوست همسایه‌ام، سلام کردم.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. عبارت گزینه چهارم کژتابی دارد، زیرا به دو شکل معنی می‌شود:
۱. به همسایه‌ام که دوست من است سلام کردم؛ ۲. به کسی که دوست همسایه‌ام می‌باشد، سلام کردم.

۱۱۲- ساختمان کدام دو واژه، با سایر واژگان تفاوت دارد؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) پایمرد - خزانه‌دار

(۲) شاخسار - دانشکده

(۳) شهیر - گلاب‌پاش

(۴) یکدل - جنگجو

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. شهیر صفت است و گلاب‌پاش اسم جا و مکان است. در گزینه‌های دیگر، هر دو واژه قید شده در گزینه‌ها با از نظر ساختمان واژه با هم متناسب هستند.

۱۱۳- رابطه معنایی کدام واژه‌ها، متفاوت است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) فرتوت و پیر - رزق و روزی

(۲) کهنین و مهین - بعید و قریب

(۳) فروزان و تابان - گرانبایه و باارزش

(۴) مهر و خورشید - لطیف و نیکو

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در همه گزینه‌ها معنای واژه‌ها با هم مترادف است اما در گزینه دوم، بین واژه‌ها تضاد معنایی وجود دارد.

۱۱۴- در کدام گروه، واژه‌های هم‌خانواده «غلط» آمده است؟ (قوه قضاییه ۹۶)

(۱) عزت و عزیز

(۲) مبصر - بصیرت

(۳) تقریر - قرائت

(۴) غنی - مغنم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. غنی به معنای سرشار و مغنم به معنای غنیمت می‌باشد.

۱۱۵- در کدام عبارت غلط املایی یافت می‌شود؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- ۱) خطیبی کریه الصوت خود را خوش آواز پنداشتی و فریاد بیهده برداشتی.
 - ۲) جوانی خردمند از فنون فضایل حظی وافر داشت و طبعی نافر.
 - ۳) ملوک و اغنیا را در چشم همت او شوکت و هیبت نمانده.
 - ۴) گفتم: عقل نفیست را چه شد تا نفس خسیس قالب آمد؟ زمانی به فکر فرو رفت.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. در گزینه چهارم واژه قالب غلط می‌باشد و املای صحیح آن «غالب» می‌باشد.

۱۱۶- در همه عبارات زیر، غلط ویراشی یافت می‌شود، به جز عبارت..... (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

- ۱) سارق را دستگیر کردند و به زندان بردند.
 - ۲) کفشی که برادرم خریده بود را پدرم پسندید.
 - ۳) بسته سفارشی پدرم را به وسیله پست، برایش فرستادم.
 - ۴) گلستان و بوستان، توسط شیخ اجل، سعدی شیرازی، نوشته شد.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. همه عبارات به جز مورد اول نیاز به ویرایش دارند.

۱۱۷- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- ۱) راحت عاجل به تشویش محنت اجل منقص کردن خلاف رأی خردمند است.
 - ۲) دیدم که نصیحت نمی‌پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی‌کند، ترک مناصحت گرفتیم.
 - ۳) فسق و فجور آغاز کرد مبدّری پیشه گرفت فی الجمله نماند از سایر معاصی منکری که نکرد و مسکری که نخورد.
 - ۴) فکیف مرا که در صدر مروت نشسته ام و عقد فتوت بسته و ذکر انعام در افواه عوام افتاده.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در گزینه اول املای صحیح واژه منقص بصورت منغص می‌باشد.

۱۱۸- با توجه به بیت زیر، معنی «قدم» در مصراع اول و «گوهر» در مصراع دوم کدام است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«زرش داد و گوهر به شکر قدم پیرسیدش از گوهر و زاد بوم»

(۱) آمدن-خاندان (۲) قدم‌ها - سرزمین (۳) گام‌ها - اصل و نسب (۴) گام‌ها - جواهر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. قدم: برگشتن از سفر، باز آمدن؛ گوهر: یکی از معنای آن اصل و خاندان است. از معنای دیگر گوهر، می‌توان به سنگی قیمتی و یا ذات و سرشت نام برد.

۱۱۹ - کدام عبارت نیاز به ویرایش دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) حاصل پریشان فکری، بی‌گمان، پریشان‌گویی است.

(۲) آنها برای پیشبرد اهداف خود، خیلی وقت صرف کرده‌اند.

(۳) نوع بیماری، پس از تحقیقات و آزمایشات متعدد، شناخته شد.

(۴) زبان علمی، صرفاً برای انتقال مستقیم مفاهیم دقیق علمی، به کار می‌رود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آزمایش یک کلمه فارسی است که نبایستی آن را با (ات) که شیوه جمع عربی است، جمع بست.

۱۲۰- در کدام بیت، غلط املایی وجود دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) بر سر کوت گر از باد اجل خاک شوم

(۲) گرچه از بهشت نگارم عنان بگرداند

(۳) اگرچه پشه نیارد شدن ملازم باز

(۴) من از این ورطه هجران نبرم جان به کنار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: الیم با (الف)، به معنای دردآور و دردناک می‌باشد و علیم با (ع) به معنای دانا و دارای علم بسیار می‌باشد. پس گزینه ۲ صحیح است.

۱۲۱- کدام عبارت به ویرایش نیاز دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) کفشی را که خریده بودی، پسندیدم.

(۲) منطق الطیر، توسط عطار نیشابوری سروده شد.

(۳) دیدگاه او با دیدگاه روان‌شناسان، متفاوت است.

(۴) در کلاس، هم میز هست و هم تخته.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۲۲- در کدام مصراع، واژه مرکب وجود دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) هم صغیر و خدعه مرغان تویی

(۲) ای زبان، تو بس زیبایی مرا

(۳) مرد غرقه گشت جانی می‌کند

(۴) ای دریا مرغ خوش‌الحان من

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: (خوش + الحان) پس گزینه ۴ صحیح است.

۱۲۳- کدام واژه‌ها، «صفت مفعولی» هستند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

(۱) پرتابی - نهایی

(۲) روشنی - تاریکی

(۳) بی‌خردی - ناپدیری

(۴) پاکدامنی - تنهایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: واژه‌های پرتابی و نهانی صفت مفعولی می‌باشند. پس گزینه ۱ صحیح است.

۱۲۴- بیت زیر، با کدام، قرایت مفهومی دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

«فراوان سخن باشد آکنده گوش نصیحت نگیرد مگر در خموش»

- (۱) نباید سخن گفت ناساخته شاید بریدن نینداخته
- (۲) کمال است در نفس انسان سخن تو خود را به گفتار، ناقص مکن
- (۳) چو خواهی گه گویی نفس بر نفس نخواهی شنیدن مگر گفت کس
- (۴) از آن مرد دانا دهان دوخته ست که بیند که شمع از زبان سوخته ست

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۲۵- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

«به بیستون همه نقشی زبان شیرینی است چرا که بر لبشان داستان فرهاد است»

- (۱) کنایه، تضاد، مجاز
- (۲) تلمیح، ابهام، مجاز
- (۳) تشبیه، کنایه، پارادوکس
- (۴) تلمیح، پارادوکس، تشبیه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. آرایه‌های تلمیح، ابهام و مجاز هر یک به نوعی در بیت مورد نظر بکار رفته‌اند.

۱۲۶- مفهوم بیت زیر، در کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

«اندرون توست آن طوطی نهان عکس او را دیده تو بر این و آن»

- (۱) مبارزه و مخالفت با هوای نفس
- (۲) نادیده گرفتن استعدادهاى خود و دیگران
- (۳) غفلت از اسرار جهان هستی
- (۴) عدم شناخت انسان از خویشتن خویش

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. مولانا در این مثنوی اشاره به طوطی درون و در واقع خویشتن انسان و عدم شناخت انسان از خود، دارد.

۱۲۷- در عبارت زیر، قبل از «با شکوه و عظمتی» کدام نشانه را باید گذاشت؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«غروب ده در کویر با شکوه و عظمتی به یاد ماندنی فرا می‌رسد»

- (۱) دو نقطه
- (۲) نقطه
- (۳) نقطه ویرگول
- (۴) ویرگول

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. ویرگول یا درنگ نما، میان عبارت‌ها یا جمله‌های غیر مستقلی که در مجموع، یک جمله کامل را تشکیل می‌دهد.

۱۲۸- کدام گروه کلمه‌ها، فاقد "غلط املائی" است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

- (۱) جملات تاثیرگذار - افراط و تفریط - سلاست و روانی
 - (۲) حظّ زیبایی شناسی - بیت معمور ادب - مظهر اعتدال
 - (۳) اغتنام فرصت - حسن خطام - مخلّ فصاحت
 - (۴) مدح و زم - تفقّد و دل جویی - آرایش صوری
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۲۹- در بیت زیر، نقش واژه‌های «زیبایی»، «گم»، «وطن»، به ترتیب کدام است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

«گم شد ز نظر آن همه زیبایی و آثار وین حال فرایاد من آورد وطن را»

- (۱) نهاد، مفعول، متمم
- (۲) نهاد، مسند، مفعول
- (۳) متمم، مسند، مفعول
- (۴) متمم، نهاد، متمم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۳۰- آرایه‌های بیت زیر کدام اند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

«ای حلقه زدی افعی مشکین تو بر دوش وی خنده زده شکر شیرین تو بر نوش»

- (۱) استعاره - جناس
 - (۲) ایهام - مراعات نظیر
 - (۳) تشبیه - حسن تعلیل
 - (۴) مجاز - حسن تعلیل
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: در بیت مورد نظر آرایه‌های مجاز و حسن تعلیل بکار رفته است. پس گزینه ۴ صحیح است.

۱۳۱- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) به یک نا تراشیده در مجلسی
- (۲) تو نیکو روش باش تا بدسگال
- (۳) شنیدستی که گاوی در علفزار
- (۴) اگر بر که ای پر کنند از گلاب
- بر نچد دل هوشمندان بسی
- به نقض تو گفتن نباید محال
- بیالاید همه گاوان ده را
- سگی در وی افتد کند منجلاّب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. گزینه های یک، سه و چهار اشاره به این موضوع دارد که یک بدی، منجر به خراب شدن خوبی‌ها می‌شود؛ اما در گزینه دوم پیشنهاد به انجام روش نیک دارد.

۱۳۲- معنی آیه "ان مع العسر یسرا"، از کدام بیت دریافت می‌شود؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

(۱) بس گره، کاو کلید پنهانی است بس درشتی که در وی آسانی است

(۲) چون تو عهد خدای نشکنی عهده برمن کز این و آن رستی

(۳) خویشان را چو خضر باز شناس تا خوری آب زندگانی به قیاس

(۴) عهد خود را با خدای محکم دار دل ز دیگر علاق بی غم دار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. با توجه به ترجمه آیه که می‌فرماید: به یقین با (هر) سختی آسانی است! مفهوم بیت گزینه یک دریافت می‌گردد.

۱۳۳- سروده ی زیر چند جمله است؟ «آه ای زندگی منم که هنوز با همه پوچی از تو لبریزم»

(۱) چهار (۲) یک (۳) دو (۴) سه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. بیت مورد نظر چهار جمله دارد.

۱۳۴- با توجه به فرم و صورت غزل، کدام یک از موارد زیر میتواند از ابیات آغازی این قالب باشد؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) باشه ایران ز آزادی سخن گفتن خطاست کار ایران با خداست

(۲) جز نام چیز دیگر مانند در این جهان با نام نیز می رود از یاد روزگار

(۳) کی شعر ترانگیزد خاطر که حزین باشد یک نکته از این معنی گفتم و همین باشد

(۴) محتسب مستی به ره دید و گریانش گرفت مست گفت ای دوست این پیراهن است افسار نیست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در قالب شعری غزل، مصراعهای نخست با مصراعهای زوج هم قافیه هستند بنابراین گزینه سوم صحیح می‌باشد.

۱۳۵- در کدام عبارت، املاي "گزاردن" غلط است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) هر که صلت دهد حق مهتری گزارد.

(۲) از قضا عفو خواست و به حج رفت و حج گزارد.

(۳) فرمانی که خدای تعالی بر تو کرده بود، نگزاردی.

(۴) دوستی را که به عمری فرا چنگ آرند به یک خطا نگزارند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گزاردن یعنی انجام دادن و بیان کردن؛ در گزینه چهارم باید به صورت گزاردن نوشته شود. گزاردن یعنی قرار دادن.

۱۳۶ - محور اندیشه شاعر در بیت زیر کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

«باور مکن که صورت او عقل من ببرد عقل من آن ببرد که صورت نگار اوست»

(۱) ناتوانی عقل

(۲) رخسار عاشق

(۳) آفرینش عقل

(۴) زیبا آفرین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. صورت نگار، یعنی خالق؛ در این بیت اشاره دارد به این مطلب که شاعر نسبت به خلق بی تفاوت است و تمرکز خود را معطوف به خالق دانسته است.

۱۳۷ - تکیه مفهوم بیت زیر، بر کدام مطلب است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

«فیض روح القدس از باز مدد فرماید دیگران هم بکنند آنچه مسیحا می کرد»

(۱) تلاش عاشق

(۲) شفاعت جبرئیل

(۳) تعالی روح

(۴) عنایت معشوق

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اگر آن فیض وحی جبرئیل که شامل حال حضرت عیسی شد شامل حال دیگران هم می شد آنها هم همان کارهایی را که حضرت مسیح انجام داد از قبیل بینا کردن نابینایان، زنده کردن مردگان، درخواست مائده آسمانی و اجابت آن و معجزات دیگر، انجام می دادند.

۱۳۸ - معنی کلمه های زیر به ترتیب کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«دیر - پس افکند - دهشت - ستردن»

(۱) عبادت گاه - دور افتاد - حیرت - زیر پا گذاشتن

(۲) مسجد - میراث - سختی - تمیز دادن

(۳) مسجد - عقب ماندن - خشم - پای مال کردن

(۴) صومعه - میراث - حیرت - پاک کردن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. معنای کلمات مورد نظر به ترتیب صومعه، میراث، حیرت، پاک کردن می باشد.

۱۳۹ - در کدام عبارت، «صفت مبهم» بکار رفته است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) ورود هشتمین پیشوای بزرگ شیعه، موجی از رضایت در میان ایرانیان ایجاد کرد.

(۲) هر شاعری در دوره مشروطه می کوشید تا آتش انقلاب را افزون تر کند.

(۳) تاریخ به چه بازی ها که دست نمی زند! چه مردانی که در خود نمی پرورد!

(۴) کدام شاعر را می شناسید که همچون ناصر خسرو، شعر برایش سلاح مبارزه باشد؟

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. صفت مبهم: همه، فلان، بهمان، چند، چندم، چندمین، هیچ‌اند، دیگر، دگر، هر، "هر شاعری در دوره مشروطه می‌کوشید تا آتش انقلاب را افزون‌تر کند."

۱۴۰- در بیت زیر، کدام واژه "ایهام" دارد؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«چشم چپ خویشتن بر آرم تا روی نبیندت به جز راست»

(۱) چشم

(۲) راست

(۳) چپ

(۴) روی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. راست در اینجا به دو معنی تلقی می‌شود: (۱) سمت راست؛ (۲) راه درست.

۱۴۱- مفهوم کدام بیت «پرهیز از جاه دنیوی و بی‌اعتنایی به نام و ننگ» است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) هر سرموی مرا با تو هزاران کار است

ما کجاییم و ملامت گر بیکار کجاست؟

(۲) مرید پیر مغانم زمن منرج ای شیخ

چرا که وعده تو کردی و او بجا آورد

(۳) حافظ ار برصدر نشیند زعالی مشربی است

عاشق دردی کش اندر بند مال و چاه نیست

(۴) زاهد شراب کوثر و حافظ پیاله خواست

تا در میانه خواسته خواسته کردگار چیست؟

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در معنای بیت این چنین می‌خوانیم که اگر حافظ، صدرنشین مجالس و در رأس امور نیست از بلند نظری و فروتنی اوست. او عاشق دردی کشی است که در بند مال و جاه نمی‌باشد. و از آن مفهوم «پرهیز از جاه دنیوی و بی‌اعتنایی به نام و ننگ» را در می‌یابیم.

۱۴۲- «مسند» در مصراع زیر، کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«زنده برگشتن ز کوی دوست شرط عشق نیست»

(۱) زنده برگشتن

(۲) شرط عشق

(۳) شرط عشق نیست

(۴) کوی دوست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. روش پیدا کردن مسند: به اول فعل‌های اسنادی، [فعل‌های اسنادی عبارتند از: «است، بود، شد، گشت، گردید، شود، باشد، باد، هست، نیست»] کلمه‌های «چگونه؟» یا «چی؟» اضافه می‌کنیم و مسند را به دست می‌آوریم؛ چی نیست؟ شرط عشق

۱۴۳- معنی واژه «استمالت» کدام است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) برانگیختن

(۲) بی‌نیازی

(۳) دل‌جویی

(۴) زیاده روی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. استمالت در لغت به معنای دل جویی، نوازش و میل کردن به سویی می‌باشد.

۱۴۴- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«آن کس که به دینار و درم خیر نیندوخت سر عاقبت اندر سر دینار و درم کرد»

- (۱) جناس تام - مجاز (۲) کنایه - تشبیه (۳) تشبیه - استعاره (۴) تلمیح - کنایه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. سر جناس تام دارد و دینار و درم مجاز از زرق و برق دنیاست.

۱۴۵- در بیت زیر کدام واژه ایهام دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

«گل است باده گلرنگ باده خوار آن را مدام فصل بهار است میگساران را»

- (۱) مدام (۲) گل (۳) باده (۴) بهار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. - ایهام یا تورایه یا آوردن واژه‌ای است با حداقل دو معنی که یکی نزدیک به ذهن و دیگری دور از ذهن باشد. مقصود شاعر گاه معنی دور و گاه هر دو معنی است. در ایهام، واژه یا عبارت به گونه‌ای است که ذهن بر سر دوراهی قرار می‌گیرد و نمی‌تواند در یک لحظه یکی از دو معنی را انتخاب کند. گرچه دریافتن اینکه کدام معنی اصلی است و کدام فرعی، بسته به رابطه کل کلمات مصرع یا بیت با کلمه مورد ایهام است. این انتخاب، کاری آسان نیست و این حالت روانی عموماً باعث التذاذ ادبی می‌شود. زمانی خواننده می‌تواند آرایه ایهام را دریابد که از معانی مختلف واژه‌ها و عبارات آگاه باشد.

۱۴۶- کدام عبارت، از نظر نگارش غلط است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) معلم و دانش آموزان در جلسه شرکت کردند. (۲) معلم با دانش آموز، اردوی مطالعاتی را ترک کردند.

- (۳) معلم و دانش آموزان به عیادت مدیر مدرسه رفتند (۴) معلم با دانش آموز به اردوی چند روزه رفت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

۱۴۷- ساخت دستوری کدام کلمه، با کلمه‌های دیگر تفاوت دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

- (۱) زدو خورد (۲) سوز و گداز (۳) دادو ستد (۴) نشست و برخاست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. در سه گزینه دیگر کلمات بصورت متضاد با هم آمده اما در گزینه دوم بصورت مترادف.

۱۴۸- نقش «کمند»، «دوتا» در مصراع زیر، به ترتیب کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«قامتم شد چون کمند زلف مهرویان دو تا»

(۱) مسند - نهاد (۲) مضاف الیه - مسند (۳) متمم - مسند (۴) مسند - مضاف الیه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. متمم: اسم یا گروه اسمی که بعد از حرف اضافه بیاید متمم نام دارد. بعضی از حروف اضافه از این قرار است: از.به.با.برای.در.مثل.به.جز. به غیر از.بی.بر.چون...

روش پیدا کردن مسند: به اول فعل‌های اسنادی، [فعل‌های اسنادی عبارتند از: «است، بود، شد، گشت، گردید، شود، باشد، باد، هست، نیست» کلمه‌های «چگونه؟» یا «چی؟» اضافه می‌کنیم و مسند را به دست می‌آوریم؛ چگونه شد؟ دوتا

۱۴۹- در کدام گروه واژه‌ها، نوع واژه‌ها متفاوت اند؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر سوم سال ۹۵)

(۱) بی‌سواد، نشکن، ناکام (۲) با ادب، ناشکر، نسوز
(۳) سپیده، کشتی بان، نمایشگاه (۴) تهرانی، خواندنی، پوشیدنی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

۱۵۰- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«هان تالِب شیرین نستاند دلت از دست کان کز غم او کوه گرفت از کمر افتاد»

(۱) مراعات نظیر - تشبیه - تلمیح (۲) تلمیح - مراعات نظیر - اسلوب معادله

(۳) کنایه - استعاره - ایهام (۴) لف و نشر - تلمیح - مجاز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آرایه‌های لف و نشر، تلمیح و مجاز در بیت مورد نظر وجود دارند.

۱۵۱- به کار گرفتن پوند، با همه واژه‌های «سرو، قلم، هنر» مناسب و معمول است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) ستان (۲) دان (۳) زار (۴) گاه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. «ستان» پسوندی فارسی است که به معنای «جا، مکان، یا سرزمین» است. این پسوند در زبان فارسی بسیار کاربرد است و برای نامیدن جاهای گوناگونی به کار می‌رود.

۱۵۲- بیت زیر، چند جمله است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

«قضا گفت گیر و قدر گفت ده فلک گفت احسنت مه گفت زه»

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

۱۵۳- در کدام مصرع، حذف فعل به قرینه ی معنوی صورت گرفته است؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) قضا روزگاری زمن در ربود (۲) گر آن باد پایان برفتند تیز

(۳) جوانا ره طاعت امروز گیر (۴) من آن روز را قدر نشاختم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح وجود ندارد.

۱۵۴- کدام بیت، بیانگر مفهوم «کم گوی و گزیده گوی چون دُر» است؟ (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

(۱) تا ندانی که سخن عین صواب است مگوی و آنچه دانی که نه نیکوش جوابست مگوی

(۲) دین ورز و معرفت که سخندان سجع گوی بر در سلاح دارد و کس در حصار نیست

(۳) سخن گفت و دامان گوهر فشاند به نطقی که شاه آستین برفشاند

(۴) ز صاحب غرض تا سخن نشوی که گر کار بندی پشیمان شوی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بیت گزینه اول اشاره دارد به سخانی اندک اما درست، صحیح و نیکو.

۱۵۵- کدام مصرع فاقد کنایه است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) دریغا که بگرفت راه نفس (۲) تسبیح هزار دانه بر دست میبچ

(۳) تا ندانی که سخن عین صواب است مگوی (۴) روی طمع از خلق بیبچ ار مردی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. روی طمع از خلق پیچیدن کنایه از طمع نورزیدن است.

۱۵۶- معنی واژه‌های «مغبر - عشا»، به ترتیب کدام است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) تیرگی - درماندگی (۲) تیره بخت - شامگاه

(۳) غبار آلوده - پوشیدگی (۴) تیره - خوراک شبانه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. معنای واژه‌های مغبر و عشا به ترتیب تیره و خوراک شبانه می‌باشد.

۱۵۷- مفهوم بیت "بر در شاهم گدایی نکته ای در کار کرد / گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزاق بود" با کدام یک هم معنی است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

- (۱) بزنی که قوت بازوی سلطنت داری که دست همت مردانت می دهی یاری
- (۲) بی مگس هرگز نماند عنکبوت رزق را روزی رسان پر می دهد
- (۳) روزی نگر که طوطی جانم سوی لب بر بوی پسته آمد و بر شکر اوفتاد
- (۴) قانع به خیالی ز تو بودیم چو حافظ یا رب چه گدا همت و بیگانه نهادیم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. بیت مورد نظر و بیت گزینه دوم هر دو به مفهوم روزی رساندن خداوند اشاره دارند.

۱۵۸- نوع «ی» در عبارت زیر، کدام است؟ (دستیاران ستادی سال ۹۴)

«نگه کنید که قانعی و طامعی به مردم چه رساند.»

- (۱) نسبت (۲) مفعولی (۳) لیاقت (۴) مصدری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

۱۵۹- بیت زیر چند جمله است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«ای صبا با بلبل خوشگوی کوی مینماید لاله خود روی روی»

- (۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) دو

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

۱۶۰- بیت زیر، فاقد کدام آرایه ادبی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

«در عشق چو قربان شوی از کیش برون آی و رلاف انا الحق زنی از دار میندیش»

- (۱) تشبیه (۲) تلمیح (۳) مراعات نظیر (۴) ایهام تناسب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: منظور از آرایه مراعات نظیر یا تناسب (آوردن واژه هایی از یک دسته است که با هم هماهنگی دارند. این هماهنگی می تواند از نظر جنس، نوع، مکان، زمان و یا همراهی باشد) می باشد. که در بیت مورد نظر بکار نرفته است. پس گزینه ۳ صحیح است.

۱۶۱- رمان "صد سال تنهایی" از آثار کدام نویسنده مکتب واقع گرایی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

(۱) ماکسیم گورکی (۲) گابریل گارسیا مارکز (۳) لئون تولستوی (۴) ویلیام فاکنر

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. صد سال تنهایی نام رمانی به زبان اسپانیایی نوشته گابریل گارسیا مارکز که چاپ نخست آن در سال ۱۹۶۷ در آرژانتین منتشر شد.

۱۶۲- قالب شعری ابیات زیر چیست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

«منشین با بدان که صحبت بد

گر چه پاکی، تو را پلید کند

آفتابی بدین بزرگی را

پاره ای ابر ناپدید کند»

(۱) دو بیتی (۲) رباعی (۳) چهار پاره (۴) قطعه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. قطعه: شعری است حداقل دو بیت که مصراعهای زوج آن هم قافیه است. محتوای قطعه بیشتر اخلاقی، اجتماعی، آموزشی و تعلیمی، مدح و هجو است.

۱۶۳- کدام گزینه از نظر نگارش درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) ضعیف کشی و مردم آزاری خویت ندارد. (۲) خودخواهی و منیت موجب ضعف و گمراهی است

(۳) درک هویت موجودات دشوار است (۴) باید از تفرقه و دویت، پرهیزیم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. در گزینه های دیگر شاهد بکار بردن کلمات مترادف و تکرار می باشیم لذا گزینه ۳ صحیح می باشد.

۱۶۴- در عبارت زیر، بعد از "دید"، کدام علامت نگارشی، کاربرد دارد؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر چهارم سال ۹۶)

«هنگام نگارش باید خوب دید یعنی، دقت داشت و هوشیار بود»

(۱) ویرگول ،

(۲) نقطه ویرگول ؛

(۳) دو نقطه :

(۴) نقطه .

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. نقطه ویرگول برای دو منظور استفاده می شود: الف) برای جدا کردن جمله هایی که از جهت ساختمان و مفهوم مستقل به نظر می رسند ولی در یک عبارت طولانی، با یکدیگر همبستگی معنایی دارند. ب) در بیان توضیح و مثال پیش از کلمه های «مثلاً»، «فرضاً» و....

۱۶۵- نگارش کدام یک از جملات زیر درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) شما را در جریان خبرهای این ساعت قرار می دهیم.
(۲) برادرم از سلامت جسمی و روحی برخوردار است.
(۳) من روی شما حساب می کنم.
(۴) هنرمندان به ابداع و ابتکار پر، بها می دهند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۶۶- نگارش فارسی کدام کلمه درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) شکر گزار (۲) نماز گزار (۳) پیشنهادات (۴) خدمتگذار
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. شکل صحیح واژه ها بدینصورت می باشند: (نماز گزار: نماز گزار) (پیشنهاد: پیشنهادها، واژه ای فارسی می باشد. و نباید با "ات" جمع شود) (خدمتگذار: خدمتگزار)

۱۶۷- «افصح المتکلمین» لقب کدام شاعر است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) حافظ (۲) مولوی (۳) سعدی (۴) فردوسی
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. افصح المتکلمین از القاب سعدی شیرازی می باشد.

۱۶۸- مفهوم بیت زیر، با کدام مورد، ارتباط معنایی دارد؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«ز خاک آفریدت خداوند پاک پس ای بنده افتادگی کن چو خاک»

- (۱) به بد گفتن خلق، چون دم زدی
(۲) تو گر شکر کردی که با دیده ای
(۳) نداند کسی قدر روز خوشی
(۴) طریقت جز این نیست درویش را
اگر راست گویی سخن هم بدی
و گرنه تو هم چشم پوشیده ای
مگر روزی افتد به سختی کشی
که افکنده دارد تن خویش را
• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. مفهوم بیت مورد نظر بر لزوم افتادگی و فروتنی انسان اشاره دارد که با بررسی ابیات، گزینه چهارم با این بیت ارتباط معنایی دارد.

۱۶۹ - معنی واژه‌های «خاستگاه، عزا، نژاده» به ترتیب کدام است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) مبدأ، پیکار، اصیل (۲) تقاضا کردن، سرنوشت، با اصل و نسب

(۳) محل پیدایش، تقدیر، نجیب (۴) اراده نمودن، جنگ کردن در راه خدا، نجیب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. خواستگاه یعنی منشأ و مبدأ، عزا یعنی پیکار و نژاده یعنی اصیل و نجیب.

۱۷۰ - کدام اثر از آثار محمد حجازی است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) سفر در مه (۲) تماشا گه راز (۳) روزها (۴) آیین

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیین اثر محمد حجازی است.

۱۷۱ - مفهوم مصرع اول بیت «کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد / یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد» کدام گزینه است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) شعر ناب کی می تواند خاطر افسرده را شاد کند.

(۲) شعر تر و تازه کی می تواند خاطر غمناک را تسکین دهد.

(۳) خاطری که غمگین و محزون است کی می تواند شعر روان با طراوت بسراید.

(۴) شعر خوب قادر است خاطر افسرده و غمگین را شاد کند.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. معنای مصرع مورد نظر به این صورت می‌باشد: خاطری که غمگین و محزون است کی می تواند شعر روان با طراوت بسراید.

۱۷۲ - معنی مصرع دوم بیت: «آن کس نه آدمی است گرگ است / آهو کشی آهوئی بزرگ است» کدام گزینه است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) کشتن آهو کاری بزرگ است (۲) کشتن آهو بسیار ناپسند است

(۳) کشتن آهو عیب و گناه بزرگی است (۴) آهوئی فربه را کشتن خطاست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. مفهوم بیت زیر در مذمت آسیب رساندن به حیوانات (که در اینجا اشاره به آهو دارد) می‌باشد.

۱۷۳- در عبارت «در شط حادثات برون آی از لباس» چه نوع اضافه ای بکار رفته است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) استعاری (۲) تشبیهی (۳) بیانی (۴) اقترانی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. اگر گوینده ادعا کند که مضاف الیه شبیه به مضاف است - یا مضاف شبیه مضاف الیه است، مانند لب لعل - آن ترکیب اضافه ی تشبیهی است، در اینجا «شط حادثات» که گوینده ادعا می‌کند مشکلات و حوادث مانند شط و رودخانه‌ای است.

۱۷۴- از نظر دستوری عالم خاک چه نوع ترکیبی است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) وصفی (۲) صفت و موصوف (۳) متمم (۴) اضافی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. اگر بعد از اسم، اسم دیگری اضافه شود، این ترکیب، مضاف و مضاف الیه یا ترکیب اضافی است. مانند: سرودایران یا عالم خاک

۱۷۵- در کدام عبارت غلط املائی وجود دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

- (۱) عزّت و اوقات نماز را نگاه دارد و به هیچ از ملاحی و مناهی در آن وقت مشغول نشود.
 - (۲) نخست اندیشه کند پس مشورت پس چون غالب ظنّش ثواب نماید ابتدا کند به نای خدای
 - (۳) تفویض کارهای بزرگ به مردم نا آزموده نکند که پشیمانی آرد.
 - (۴) قطع دزدان قصاص خونیان به شفاعت دوستان در نگذارد.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ثواب در گزینه دوم بایستی به صورت صواب نوشته شود.

۱۷۶- مفهوم بیت زیر، با کدام بیت یکسان است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

«از بهر دفع غم به کسی گر بری پناه»

هم غم به جای ماند و هم آبرو رود»

- (۱) به دست من و توست نیک ختری
 - (۲) آدمی گرچه بر زمانه مه است
 - (۳) دست طمع چو پیش کسان می کنی دراز
 - (۴) به دشمن رسد هر چه باشد به گنج
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: بیت «دست طمع چو پیش کسان می کنی دراز / پل بسته ای که بگذری از آبروی خویش» به لحاظ معنایی و مفهوم با بیت مورد نظر یکسان است. پس گزینه ۳ صحیح است.

۱۷۷- در عبارت «بوسهل را صفرا بجنبید و بانگ برداشت» صفرا بجنبیدن کنایه از چیست؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) برخاستن (۲) تکان خوردن (۳) خشمگین شدن (۴) به هم خوردن مزاج

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. در این عبارت صفرا بجنبیدن کنایه از خشمگین شدن می‌باشد.

۱۷۸- ساختمان واژه در گروه کلمات زیر به ترتیب کدام است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) مشتق - مرکب - مشتق - مرکب (۲) ساده - مشتق - مرکب - مرکب

(۳) ساده - مشتق - مشتق - مرکب (۴) ساده - مرکب - مشتق - مشتق - مرکب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ساختمان واژه در گروه کلمات بصورت ساده - مشتق - مشتق - مرکب می‌باشد.

۱۷۹- فرق دوبیتی با رباعی در چیست؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) وزن (۲) قافیه بندی (۳) تعداد ابیات (۴) ردیف

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در تفاوت دوبیتی و رباعی گفته‌اند: دوبیتی همان رباعی است جز اینکه وزنش با وزن رباعی فرق دارد و غالباً بر وزن مفاعیلن مفاعیلن است.

۱۸۰- معنی کدام واژه در مقابل آن، غلط آمده است؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) کافه: همه (۲) زی: شیوه (۳) طوع: سرپیچی (۴) خبر: جا و مکان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. چون طوع یعنی رغبت و میل

۱۸۱- نوع شعر ابیات زیر را مشخص کنید؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

«دوست مشمار آنگه در نعمت زند لاف یاری و برادر خواندگی»

دوست آن باشد که گیرد دست دوست در پریشان حالی و درماندگی»

(۱) غزل (۲) مستزاد (۳) قصیده (۴) قطعه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. قطعه: زیرا قافیه‌های مصراع‌های دوم یا به اصطلاح زوج یکی می‌باشد. و موضوع آن اخلاق محور می‌باشد.

۱۸۲- برای قرائت درست جمله: «دو چیز طیره عقل است، دم فرو بستن به وقت گفتن و گفتن به وقت خاموشی» به چند علامت «،» نیاز دارد؟ (آموزش و پرورش سال ۹۴)

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. «دو چیز طیره عقل است: دم فرو بستن، به وقت گفتن و گفتن به وقت خاموشی»

۱۸۳- در کدام یک از ابیات زیر آرایه «تلمیح» به کار نرفته است؟ (تامین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

- (۱) به مهلتی که سپهرت دهد ز راه مرو تو را گفت که این زال ترک دستان گفت
 - (۲) که گفت حافظ از اندیشه تو آمد باز من این نگفته ام آن کس که گفت بهتان گفت
 - (۳) شنیده ام سخنی خوش که پیر کنعان گفت فراق یار نه آن میکند که بتوان گفت
 - (۴) گره به باد مزین گرچه بر مراد رود که این سخن به مثل باد با سلیمان گفت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. تلمیح در لغت یعنی: به گوشه چشم اشاره کردن) که در آن نویسنده یا گوینده در ضمن نوشتار یا گفتار خودش به آیه، حدیث، داستان، یا مثل معروفی اشاره داشته باشد. در اینجا هر کدام از ابیات به موضوعی اشاره دارد به جز گزینه ۲.

۱۸۴- به کارگیری حرف نشانه «را» در کدام گزینه درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

- (۱) رونوشت نامه ی شما را که به رییس آموزشگاه نوشته بودید، به دقت خواندیم.
- (۲) گزارش ارسالی از معاونت آموزشی که درباره کاهش افت تحصیلی دانش آموزان بود را دیدم.
- (۳) ماکت مدرسه که ساخت آن دیروز تمام شد را دیدم.
- (۴) تمام مطالبی که درباره آیین نگارش اداری کردآوری کرده بودید را با خود به مدرسه بردم.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

۱۸۵- در بیت زیر، معنای کنایی، «دست به دندان گزیدن» چیست؟ (دیوان محاسبات سال ۹۴)

«حذر کن ز آنچه دشمن گوید آن کن که بر دندان گزی دست تغابن»

- (۱) اقدام نکردن
- (۲) پشیمان شدن
- (۳) نیازمند بودن
- (۴) متحیر شدن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. «دست به دندان گزیدن» در لغت به معنای دریغ و افسوس خوردن و در اینجا نیز به معنای پشیمان شدن می‌باشد.

۱۸۶- وزن شعری در کدام مورد، با دیگر گزینه ها متفاوت است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

(۱) به کمند سر زلفت نه من افتادم و بس که به هر حلقه زلف تو گرفتاری هست

(۲) پیرزنی را ستمی در گرفت دست زد و دامن سنجر گرفت

(۳) خانه من جست که خونی کجاست؟ ای شه! ازین پیش زبونی کراست؟

(۴) کای ملک آزرَم تو کم دیده ام وز تو همه ساله ستم دیده ام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. ابیات گزینه ۲ و ۳ و ۴ همگی برای مثنوی "پیر زن با سلطان سنجر" سروده نظامی گنجوی می باشند ولی گزینه اول از غزلیات سعدی شیرازی می باشد.

۱۸۷- بکار بردن نشانه نقطه «.» در کدام گزینه درست است؟ (آموزش و پرورش سال ۸۹)

(۱) وقتی باران بارید. سیل جاری شد (۲) افسوس که این عمارت ویران شده است.

(۳) محل کار شما کجاست. (۴) صبح زود در محل کار حاضر شوید.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

۱۸۸- در کدام گروه کلمه، غلط املایی وجود دارد؟ (وزارت نیرو سال ۹۶)

(۱) خلط مبحث - افراد ثقه (۲) فقر و فاقه - عادت معلوف

(۳) مرشح و آماده - زرق و افترا (۴) جدال و مناقشت - رفیع و وضع

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. معلوف اشتباه است و بایستی به صورت مألوف نوشته شود.

۱۸۹- معنی صحیح عبارت زیر در کدام مورد آورده شده است؟ (تأمین اجتماعی سال ۹۳ و ۹۴)

«دمنه گفت: همچنین است، و فرط اکرام ملک این بطر بدو را داده است.»

(۱) دمنه گفت: چنین است و زیادی بزرگداشت پادشاه باعث بی باکی و گردن کشی او شده است

(۲) دمنه گفت: چنین است و کوتاهی پادشاه در گرامی داشت او باعث ناخوشی اش گشته است.

(۳) دمنه گفت: این شبیه است به اکرام پادشاه وقتی او را در خوشی غرق میبینی.

(۴) دمنه گفت: چنین است و بخشندهگی پادشاه باعث خجالت او گردیده.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. معنای عبارت مورد نظر در گزینه یک آورده شده است: "دمنه گفت: چنین است و زیادی بزرگداشت پادشاه باعث بی باکی و گردن کشی او شده است."

۱۹۰- کدام عبارت، یک جمله «اسنادی» است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر دوم سال ۹۴)

- (۱) از مردم روزگار، درس‌های مفید می‌آموزیم.
 - (۲) انسان، از عدالت، بسیار سخن گفته است.
 - (۳) شهادت، برترین معراج عشق است.
 - (۴) هاله ای از نور، کلمه شهید را فرا گرفته است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: درجمله چهارم "است" از افعال اسنادی می‌باشد. پس گزینه ۴ صحیح است.

۱۹۱- معنی واژه میغ، در بیت زیر چیست؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر اول سال ۹۴)

«ریش برمیکند و می گفت: ای دریغ
کآفتاب نعمتم شد زیر میغ»

- (۱) ابر سیاه
 - (۲) خورشید
 - (۳) رنگین کمان
 - (۴) سایه
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. میغ در لغت به معنای ابر، سحاب و غمام می‌باشد.

۱۹۲- متن زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟ (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

«مورخ و نویسنده بزرگ معاصر که در سال ۱۳۰۱ در بروجرد به دنیا آمد. وی در شهریور ۱۳۷۸ دار فانی را وداع گفت. از آثار مشهورش (نقد ادبی، سرنی، پله پله تا ملاقات خدا) و..... را می توان نام برد.»

- (۱) عبدالحسین زرین کوب
 - (۲) سید جعفر شهیدی
 - (۳) غلامحسین یوسفی
 - (۴) غلامحسین ساعدی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. متن مورد نظر معرف نویسنده بزرگ معاصر عبدالحسین زرین کوب می‌باشد.

بخش دوم: اصل سوالات زبان و ادبیات فارسی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها)

۱- در کدام مورد غلط املائی هست؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- ۱) مردی گفت، ای پیر صد درم سنگ زرناب می جویم
- ۲) ابوالمراد جیرانی مردی بود صاحب رای و صائب نظر
- ۳) قبض برق خانگاه ابوالمراد به نرخ تساعدی و جز آن هیچ نبود
- ۴) شاید بود که آن عریضه باز نگریم که تا چه شعوزه و طامات در آن نوشته است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نرخ تصاعدی نگارش صحیح است.

۲- معنی کلمه کلک در بیت زیر کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«حافظ چه طرفه شاخ نباتی است "کلک" تو کش میوه دلپذیر تر از شهد و شکر است»

- ۱) معشوقه
- ۲) محفوظات ذهنی
- ۳) قلم
- ۴) درخت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. کلک یعنی قلم.

۳- نگارش کدام عبارت صحیح است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- ۱) درست نوشته اید، احسن بر شما
- ۲) این مسکن استجاره ای است
- ۳) عده ای با خرید نان بیش از حد تفریط می کنند
- ۴) او روز گذشته از سمت خود استعفا داد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در گزینه اول، احسنت و در گزینه دوم، استیجاری و در گزینه سوم افراط شیوه نگارش صحیح است.

۴- کدام یک از جملات زیر از نوع سه جزئی متمم است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- ۱) نثر فنی طرفدار ندارد
- ۲) ایرانیان به سپاه اسلام می گرویدند
- ۳) این کتاب بی نظیر است
- ۴) او باز می گردد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ایرانیان (نهاد) به سپاه اسلام (متمم) می‌گرویدند (فعل).

۵- در عبارت زیر کدام یک از خطاهای ویرایشی دیده می شود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«اگر از چسب کمتر یا بیشتر از حد معمول استفاده شود، به صافی و شفافیت کتاب آسیب می رسد»

- ۱) دراز نویسی
- ۲) تکرار
- ۳) کج تابی
- ۴) جملات دیرباب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. شیوه صحیح آن: استفاده ی نادرست از چسب به شفافیت کتاب آسیب می رساند.

۶- کدام یک از علایم ویرایشی، در عبارت زیر صحیح به کار نرفته است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«چشم های گریلی سرخ شده بودند؛ دو پیاله خون.
چشم ها گویی در خون شناور بودند: دو ماهی کوچک.
چشم هایش، دو تا هندوانه به ته کاسه چسبیده بودند.»

(۱) نقطه (.) (۲) کاما (،) (۳) ویرگول (؛) (۴) دو نقطه (:) (۵) خط عمودی (|)

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کاربرد دو نقطه: الف) قبل از نقل قول؛ ب) هنگام برشمردن اجزای یک چیز؛ ج) جلوی کلماتی که می‌خواهیم آنها را معنی کنیم.

۷- تعریف زیر، مربوط به کدام یک از قالبه ای شعر سنتی فارسی است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«وزن در این قالب، غالباً «مفاعیلن، مفاعیلن، مفاعیل» است. به این قالب، ترانه هم گفته می شود.»

(۱) چهارپاره (۲) دوبیتی (۳) غزل (۴) مثنوی (۵) قطعه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. دوبیتی (نام دیگر: فهلویات) از قالب‌های ریشه‌دار شعر پارسی است. دوبیتی شعری یازده هجایی مرکب از چهار مصرع است که همه بر یک قافیه (جز مصرع سوم که آوردن قافیه در آن اختیاری است) می‌باشند. دوبیتی وزن تکامل یافته و عروضی شده نوعی از ترانه‌های دوازده هجایی قدیم ایران است. نامدارترین وزن دوبیتی بحر هزج مسدس مقصور (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیل) و مشهورترین شاعر بر وزن نام برده، باباطاهر عریان است. باباطاهر و فایز دشتی بزرگترین دوبیتی‌سرایان ایرانی‌اند.

۸- کدام آرایه ادبی، در بیت زیر به کار نرفته است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«چه بهاری است خدا را که درین دشت ملال / لاله ها آینه خون سیاوشانند»

(۱) اضافه تشبیهی (۲) تشبیه (۳) تلمیح (۴) کنایه (۵) استعاره

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آینه خون، اضافه تشبیهی است و به تبع آن تشبیه هم موجود است. آینه خون سیاوشان بودن، کنایه دارد.

۹- مفهوم کدام یک از ابیات زیر، با دیگر ابیات متفاوت است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) کم آواز هرگز نبینی خجل / جوی مشک بهتر که یک توده گل
- (۲) فراوان سخن باشد آکنده گوش / نصیحت نگیرد مگر در خموش
- (۳) زبان در کش ای مرد بسیار دان / که فردا قلم نیست بر بی زبان
- (۴) بلندی از آن یافت که او پست شد / در نیستی کوفت تا هست شد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سه گزینه اول به کم صحبت کردن و سکوت کردن توصیه می کند و مفهوم گزینه چهارم با سه گزینه اول تفاوت دارد. در اینگونه تست ها به دنبال عبارت مشابه بگردید و نیاز نیست کل مفهوم همه بیت ها را بررسی کنید.

۱۰- کدام جمله از نظر نگارش غلط است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) پیامبر (ص) فرمودند.
- (۲) دل ها با یاد خدا آرامش می یابند.
- (۳) استاد از دانشمندان معروف هستند.
- (۴) انسان های پاک رستگار می شود.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. شیوه نگارش صحیح گزینه چهارم به این شکل است: انسان های پاک رستگار می شوند. فعل گزینه اول و سوم، در باب احترام به نهاد است.

۱۱- در تهیه پیش نویس نامه، چرا فاصله خطوط حداقل ۱۵ میلیمتر می باشد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) به منظور خوانا بودن برای نامه نگاری رایانه ای
- (۲) به منظور جای کافی برای اصلاحات و تغییرات
- (۳) به منظور نشانه گذاری
- (۴) موارد ۱ و ۲

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برای تهیه پیش نویس نامه های اداری داریم: کاغذ مناسب استفاده شود. با خط خوانا نوشته شود. اگر بیش از حد خط خوردگی دارد، بهتر است بازنویسی شود. فاصله خط ها با یکدیگر حداقل ۱۵ میلیمتر باشد، زیرا اگر تغییرات یا اصلاحاتی لازم باشد جا برای انجام آن وجود داشته باشد. در تهیه پیش نویس به اندازه کافی حاشیه در هر چهار طرف نامه در نظر گرفته شود که در قطع A4 در بالای نامه در صفحه اول ۴۵ میلیمتر و در صفحات دیگر ۳۵ میلیمتر، در طرفین آن سمت راست و چپ حداقل ۳۰ و در پائین نامه حداقل ۲۰ میلیمتر حاشیه اختصاص داده شود که این مراحل در نامه های با قطع A5 پنج میلیمتر از اندازه های ذکر شده کمتر در نظر گرفته شود. کنترل شود املای کلمات درست باشد. سعی شود هماهنگی لازم بین سخن، موضوع و هدف نامه وجود داشته باشد. نشانه گذاری و آئین درست نویسی به خوبی رعایت و به کار برده شود.

۱۲- مفهوم مقابل کدام گزینه نادرست است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) با چشم هایش می جنگد - آگاهانه جنگ را می بیند
 - (۲) بر دهانش زنجیر بستند - نفی آزادی
 - (۳) غذایش را، تن پوشش را و پرچمش را ربودند - نفی استمال
 - (۴) دست هایش را به سنگ مردگان آویختند - شکنجه ی مبارزان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. گزینه سوم به مفهوم این است که «هر چه داشت از او گرفتند». غذا، لباس و حتی پرچمش را که هویت او و سرزمینش بود، از او گرفتند.

۱۳- معنی عبارت کدام گزینه درست است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) تصدّقت بشوم تو ولی نعمت ما هستی: فدای تو بشوم، تو کدخدای ما هستی.
 - (۲) در ایوان بایستند و موعظه کنند. العیاذ بالله: در ایوان بایستند و به خدا قسم نصیحت کنند.
 - (۳) جایی که گوشت نیکو و فربه تر بود بنشست: جایی که گوشت بهتر و تازه تر بود نشست.
 - (۴) چندین نعمت‌های بالذّت، بی این همه مشقّت، نصیب می گیرم: نعمت‌های لذیذ بسیاری را بدون تحمّل سختی به دست می آورم.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ولی نعمت در گزینه اول به معنای سرور و بزرگ است. العیاذ بالله در گزینه دوم به معنای پناه بر خدا می باشد. فربه تر در گزینه سوم به معنای چاق تر و در اینجا به معنای بیشتر است.

۱۴- معنی عبارت در همه‌ی گزینه‌ها درست است به جز گزینه‌ی (افسری سال ۹۶)

- (۱) لختی سرگین خشک بر چید - مقداری هیزم خشک برداشت.
 - (۲) همین خود تو منو تلکه کردی - همین خود تو پولی را با فریب از من گرفتی.
 - (۳) رفته رفته، سر دماغ آمدم - کم کم سر حال شدم.
 - (۴) آب از سر من یکی که گذشته - دیگر برایم فرقی نمی کند و ترسی ندارم.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. سرگین به معنای فضله حیوانات چهارپا می باشد.

۱۵ - "غماز" یعنی: (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) حيله گر
 - (۲) اندوهگین
 - (۳) سخن چین
 - (۴) سارق
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. غماز یعنی سخن چین.

۱۶ - معنی کدام یک از کلمات زیر نادرست است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) تناول کردن: خوردن
 - (۲) رخت بر بستن: رها کردن
 - (۳) ارزانی داشتن: بخشیدن
 - (۴) رهیدن: نجات یافتن
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. رخت بر بستن یعنی: آماده سفر شدن - مردن و درگذشتن.

۱۷ - املای کدام یک از کلمات زیر با توجه به معنی مقابل آن نادرست است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) مغفرت: آمرزش
 - (۲) افتراق: جدایی
 - (۳) صالک: راه رونده
 - (۴) مغروق: فرو رفته در آب
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. سالک یعنی راه رونده.

۱۸ - جمع کدام یک از کلمات زیر نادرست است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) فاضل: مفاضل
- (۲) حکیم: حکماء
- (۳) خلف: اخلاف
- (۴) عاقبت: عواقب

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مفاضل جمع کلمه مفضل است.

۱۹ - در جمله «مدت های دراز به..... دل و نشاط طبع در آن خانه زندگی می کرد.» کدام یک از واژه های زیر در جای خالی قرار می گیرد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) فارق
- (۲) فارغ
- (۳) فراغ
- (۴) فراق

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فراغ به معنای آسایش و آرامش است.

۲۰ - «ظالمی را خفته دیدم نیمروز گفتم این فتنه است خوابش برده به»، یعنی: (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) خواب ظالم همچون مرگ است.
- (۲) ظالم را خوابیده هم بینی، ترسی
- (۳) خواب ظالم برای خلق، نعمت است.
- (۴) غفلت ظالم فتنه انگیز است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. منظور از جمله صورت سوال این است که بهتر است که ظالم در وسط روز خوابش برده چرا که او برای دیگران، فتنه انگیز است.

۲۱ - «الحاح» یعنی: (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) اصرار
- (۲) اکرام
- (۳) سرلوحه قراردادن
- (۴) ملحق شدن

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. الحاح یعنی اصرار ورزیدن.

۲۲ - در عبارت زیر املای چند واژه نادرست است؟ (افسری سال ۹۶)

«به خاطر ملاحه، حُجب، وقار و طمأنینه، همگان متابعت وی بر تملق و تزویر ترجیح داده و خلعت زمامداری بر قامتش پرازنده دیدند. بی دغدغه الم حمایتش بر دوش گرفتند و ملجع وی را بر عناب لثیمان به دیدند.»

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ملجع اشتباه است و باید به صورت ملجاً نوشته شود.

۲۳- معادل بهتر جمله «موضوع کان لم یکن تلقی می گردد.» کدام است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) موضوع فراموش شده تلقی می گردد.
 - (۲) موضوع تمام شده تلقی می گردد.
 - (۳) موضوع غیر ممکن تلقی می گردد.
 - (۴) گزینه ۱ و ۲
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. کان لم یکن یعنی فراموش شده، لغو شده، بی اثر و بیهوده.

۲۴- معادل مناسب در کدام گزینه می باشد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) حق الزمه: کارمزد - حیطه: گستره
 - (۲) لوازم التحریر: نوشت افزار - خارق العاده: شگفت
 - (۳) تهییج: برانگیختن - جدید التأسیس: نویناد
 - (۴) همه موارد
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. همه موارد ذکر شده در گزینه‌های یک، دو و سه، صحیح است.

۲۵- در جمله «در پاسخ به نامه شماره ۲۵۱ اداره مدیریت در تاریخ ۹۴/۳/۲۱ که به شماره ۸۴۱- ۱۰ ثبت دبیرخانه گردیده است» کدام کلمه را می توان حذف نمود بدون آنکه به جله آسیب برسد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) مدیریت
- (۲) دبیرخانه
- (۳) ثبت
- (۴) هیچکدام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. واژه دبیرخانه در این جمله، ضروری نیست؛ چرا که نامه‌های اداری به صورت معمول، در دبیرخانه ثبت می شوند و نیاز به درج این کلمه در چنین نامه‌ای الزامی نیست.

۲۶- علامت نقطه در چه مواردی کاربرد دارد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) پایان جمله خبری
 - (۲) در میان دو جمله کامل کننده هم
 - (۳) پایان جمله امری
 - (۴) گزینه ۱ و ۳
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. علامت نقطه در دو مورد کاربرد دارد: الف) در پایان همه جمله‌ها به جز جمله‌های پرسشی و تعجبی. ب) پس از هر حرفی که به صورت نشانه اختصار به کار رفته باشد.

۲۷- از ۳ نقطه در متن نامه به جای چه مواردی استفاده می شود؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) واژه ها و جمله های حذف شده
 - (۲) قسمتی از جانشین کلمه الله
 - (۳) به جای واژه های زشت و غیر ادبی
 - (۴) همه موارد
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. موارد استفاده رایج از سه نقطه در نامه‌ها عبارتند از: الف) برای نشان دادن جمله‌ها و کلمات محذوف؛ ب) سخن ناتمام؛ ج) برای نشان دادن کشش هجا در گفتار؛ د) افتادگی کلمه یا کلماتی از یک نسخه خطی.

۲۸- چه رنگی برای کاغذ نامه های اداری آمرانه مناسب است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) سفید

(۲) زرد

(۳) قرمز

(۴) قرقی نمی کند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. فرم و رنگ بندی نامه های آمرانه با نامه های اداری تفاوتی ندارد.

۲۹- کدامیک از این جمله ها از نظر نگارش صحیح است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) او مدتی در دانشگاه تحصیل و سپس به سربازی رفت.

(۲) او مدتی در دانشگاه تحصیل و سپس به سربازی خواهد رفت.

(۳) او مدتی در دانشگاه تحصیل کرد و سپس به سربازی رفت.

(۴) او مدتی در دانشگاه تحصیل کرده و سپس به سربازی می رود.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در نگارش، فعل جملات را نمی توان حذف کرد و با (و) به جمله ای دیگر وصل نمود.

۳۰- قافیه و ردیف در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

«نگر تا چه گفتست مرد خرد

که هر کس بد کرد کیفر برد»

(۱) خرد، برد - ندارد

(۲) ندارد - خرد، برد

(۳) مرد خرد، کیفر برد - ندارد

(۴) ندارد - مرد خرد، کیفر برد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. «قافیه»، قسمت تکرارشونده از کلمه هایی است که در نظم و شعر تکرار می شود، به شرط آن که قسمت تکرارشونده جزئی از کلمه قافیه باشد و به آن الحاق نشده باشد. درضمن، اگر کل کلمه - و نه جزئی از آن - به یک معنی و از یک ریشه واحد تکرار شود، به آن ردیف می گویند. خرد و برد، در اینجا قافیه های بیت هستند و ردیف در این بیت مشاهده نمی شود.

۳۱- ویس و رامین اثر کیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) منوچهر دامغانی

(۲) مسعود سعد سلمان

(۳) ناصر خسرو قبادیانی

(۴) فخرالدین اسعد گرگانی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. منظومه ویس و رامین از شاهکارهای ادب فارسی و سروده فخرالدین اسعد گرگانی شاعر قرن پنجم هجری است. این داستان عاشقانه منظوم در حدود ۹۰۰۰ بیت دارد که در بحر هزج مسدس محذوف یا مقصور سروده شده است. چنان که از شواهد و قرائن بر می آید فخرالدین اسعد گرگانی این اثر را از متنی پهلوی به شعر فارسی برگردانده است که در این ترجمه با آرایش کلام و به کاربردن صنایع لفظی و معنوی شاهکاری عظیم خلق کرده است.

۳۲- کدام اثر، بر وزن شاهنامه است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

(۱) بوستان

(۲) خسرو شیرین

(۳) منطق الطیر

(۴) مخزن الاسرار

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بحر مُتَقَارِب در اصطلاح عروضی، به بحری گفته می شود که در آن «فَعولُن» یا یکی از زحافات آن به کار رفته باشد. پرکاربردترین نمونه بحر متقارب، بحر متقاربِ مُثَمَّنِ محذوف (فعولن فعولن

فعولن فَعَلَ) است که آثاری چون شاهنامه فردوسی، بوستان سعدی و گرشاسب‌نامه اسدی توسی بدین بحر و در وزن یادشده سروده شده‌اند. ساقی‌نامه‌ها نیز بر این وزن هستند.

۳۳- کدام شاعر، رباعی پرداز است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۰)

(۱) بهار

(۲) باباطاهر

(۳) خیام

(۴) فایز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. رباعی (به معنی چهارتایی یا چهارگانی) یکی از قالبهای شعر فارسی است که در فارسی به آن ترانه نیز می‌گویند. این قالب، یک قالب شعر ایرانی است، که در زبانهای دیگری (از جمله عربی و ترکی و اردو) نیز مورد استفاده قرار گرفته است. وزن آن هم وزن عبارت لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ است. اما عروض دانان ایرانی و خارجی، برای رباعی دو یا یک وزن اصلی قائل‌اند. عروض دانان قدیم، وزن رباعی را در دو شجره اخرب و اخرم قرار داده‌اند که از آن ۲۴ وزن منشعب می‌شود.

معروف‌ترین رباعی‌سرا در تاریخ ادب فارسی حکیم عمر خیام نیشابوری است که مجموعه اشعار وی به رباعیات خیام مشهور می‌باشند. رباعیات عطار، مولوی، اوحدالدین کرمانی و باباافضل کاشی نیز شهرت دارند. در دوران معاصر، نیما یوشیج به سرودن رباعی اشتیاق تمام از خود نشان داد و بیش از ۱۸۰۰ رباعی از او بجای مانده است. بعد از نیما، سایر شاعران نوپرداز همچون سیاوش کسرای و منصور اوجی به این قالب توجه ویژه داشتند. در دوران معاصر، شاعرانی همچون سید حسن حسینی و قیصر امین‌پور در این قالب سروده‌اند. در حال حاضر معروفترین رباعی‌سرای معاصر که از او به عنوان خیام دوران یاد می‌کنند، ایرج زبردست است.

۳۴- بیت زیر، چند جمله است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۰)

«نیک باشی و بدت گوید خلق به که بد باشی و نیکت ببینند»

(۱) سه

(۲) چهار

(۳) پنج

(۴) شش

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. الف) نیک باشی، ب) بدت گوید خلق، ج) به (بهتر است)، د) بد باشی، ه) نیکت ببینند.

۳۵- نام کدام اثر با نویسنده آن، مطابقت دارد؟ (شهرداری‌ها سال ۹۲)

(۱) قابوس‌نامه: عنصرالمعالی کیاووس

(۲) سیر الملوک: نصر الله منشی

(۳) کشف اسرار: خواجه نظام‌المک

(۴) تذکره الاولیا: عین‌القضاة

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. قابوس‌نامه کتابی است پندی در آیین زندگی، تألیف امیر عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر بن قابوس بن وشمگیر بن زیار و تألیف آن به سال ۴۷۵ قمری است، ولی دکتر عبدالمجید بدوی به‌دلایلی سال تألیف آن را میان ۴۵۷-۴۶۲ هجری قمری می‌داند. در قابوس‌نامه با بازتاب پندنامه‌ها و اندرزهای ایران باستان، اهمیت سخن، اهمیت خرد و تأکید بر اعتدال روبه‌رو می‌شویم.

۳۶- آرایه تضاد، در کدام یک از ابیات زیر وجود دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) زان پیش که در باغ تو دل من از داغ فراق تو براسود برفتی
- (۲) آهنگ به جان من دلسوخته کردی چون در دل من عشق بیفزود برفتی
- (۳) چون آرزوی تنگدلان دیر رسیدی چون دوستی سنگدلان زود برفتی
- (۴) نا گشته من از بند تو آزاد بجستی نا کرده مرا وصل تو خشنود برفتی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آرایه ی تضاد که در زبان پارسی آن را (ناسازی) گویند، آن است که سخنور، واژه هایی را در سروده ی خویش به کار ببرد که در معنا با یکدیگر ناسازند. دیر و زود و همچنین رسیدی و برفتی، در گزینه سوم نشان از آرایه تضاد است

۳۷- در کدام بیت، آرایه (مراعات نظیر) وجود دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) بی وفا نگار من، می کند به کار من خنده های زیر لب، عشوه هایی پنهانی
- (۲) یا رب به که شاد گفت این نکته که در عالم رخساره به کس نمود آن شاهد هر جایی
- (۳) ز تو گر تفقد و گر ستم بود آن عنایت و این کرم همه از تو خوش بود ای صنم، چه جفا کنی چه وفا کنی
- (۴) ترش بنشین و تندی کن که ما را تلخ نماید چه می گویی چنین شیرین که شوری در من

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مُراعات نظیر یا تناسب آوردن واژه هایی از یک دسته است که با هم هماهنگی دارند. این هماهنگی می تواند از نظر جنس، نوع، مکان، زمان و یا همراهی باشد. مراعات نظیر سبب تداعی معانی است. در بیت چهارم، ترش، تند، تلخ، شیرین و شوری با هم تناسب دارند.

۳۸- کدام یک از موارد زیر، در تعریف شهر نو، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) قافیه در این نوع شعر، اختیاری است و هر کجا که ضرورت معنایی وجود داشته باشد، شاعر از آن بهره می برد.
- (۲) شعری است که نه تنها در آن تساوری مصراع ها لازم نیست و قافیه اجباری است، بلکه وزن هم ندارد.
- (۳) در شعر نو، طول مصراع ها و تکرار قافیه کاملاً در اختیار شاعر است.
- (۴) نام دیگر شعر نو، شعر آزاد یا نمایی است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شعر نیمایی وزن دارد. برای توضیح بیشتر به گزینه های ۱، ۳ و ۴ رجوع کنید.

۳۹- کدام یک از موارد زیر در توضیح (نثر مصنوع) صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) نثر این دوره بیش از هر دوره ای به نثر گفتاری نزدیک است.

(۲) در این نوع نثر، جنبه اطلاع رسانی بر جنبه هنری زبان، غلبه دارد.

(۳) افراط در استفاده از اختصصات نثر فنی، سبب به وجود آمدن این شیوه شد.

(۴) کلیله و دمنه، گزارش نصر الله منشی از مهمترین آثار نثر مصنوع به حساب می آید.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. کلیله و دمنه، اثر نصرالله منشی، جزء نثرهای مسجع و مصنوع به حساب می آید. کلیله و دمنه کتابی است از اصل هندی که در دوران ساسانی به فارسی میانه ترجمه شد. کلیله و دمنه کتابی پندآمیز است که در آن حکایت‌های گوناگون (بیشتر از زبان حیوانات) نقل شده است. نام آن از نام دو شغال با نام‌های کلیله و دمنه گرفته شده است. بخش بزرگی از کتاب اختصاص به داستان این دو شغال دارد. اصل داستان‌های آن در هند و در حدود سال‌های ۱۰۰ تا ۵۰۰ پیش از میلاد به وقوع می پیوندد.

۴۰- املای کدام کلمه با توجه به معنی مقابل آن صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) مضموم: ناپسند (۲) مذبوح: سربریده

(۳) مضموم: به هم پیوسته (۴) مزبور: نوشته شده

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مذموم یعنی ناپسند.

۴۱- فصیح یعنی چه؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) زبان باز (۲) زبان آور (۳) زبان دان (۴) زبان شناس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. فصیح یعنی زبان آور و خوش سخن.

۴۲- معنی کدام کلمه صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) ساعی: کوشا (۲) سایل: پرسنده (۳) ساهی: فراموشکار (۴) ساری: گیرودار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ساری به معنای در حال رفتن و در حال اجرا.

۴۳- نام کتاب و نویسنده‌ی آن در کدام گزینه نادرست است؟ (افسری سال ۹۶)

(۱) آتش خاموش از جلال آل احمد

(۲) سووسون از سیمین دانشور

(۳) سالاری ها از بزرگ علوی

(۴) مسالک المحسنین از عبدالرحیم طابوف

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آتش خاموش مجموعه داستانی از سیمین دانشور است که در سال ۱۳۲۷ به چاپ رسید. این مجموعه شامل ۱۶ داستان است. برخی از داستان‌های این مجموعه قبلاً در روزنامه کیهان، مجله بانو و امید چاپ شده بود. آتش خاموش نخستین مجموعه داستانی است که به قلم زنی ایرانی چاپ شده است.

۴۴- معنی واژه‌ی مشخص در کدام گزینه نادرست است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) کارشناسی پی تفتیش حال
 - (۲) ز شیهه گاه جستن بر سر خاک
 - (۳) ششعه‌ی جان تو عالم گرفت
 - (۴) سودای کریمان همه سودست که نیسان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نیسان به معنای ماه دوم بهار، و یا مانند نی است.

۴۵- در گروه واژه‌های زیر معنی چند واژه نادرست است؟ (افسری سال ۹۶)

«(یغما: غارت) (کروج: انبار برنج) (مال: حیوان) (هم‌عنان: همراه) (چنبره: حلقه) (آذار: اذیت)»

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آذار به معنای ماه اول بهار است.

۴۶- معنی واژه‌ی مشخص شده در بیت، در کدام گزینه نادرست است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) اشک از مژه بس که بی‌اثر ریخت
 - (۲) در این قمار که یاران زدند بر سر جان
 - (۳) چنین دیو و عفریت مردم شکار
 - (۴) درخت من که همی سایه بر جهان گسترد
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. استیصال: یعنی درماندگی، فلاکت، تهیدستی، پریشانی، ناچاری.

۴۷- کدام کلمه جمع نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) ارواح
- (۲) ارزاق
- (۳) ابزار
- (۴) ابعاد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. کلمه ابزار، فارسی است و اسم جنس است نه جمع، چنانکه ابزار و اوزار صورت دیگر آنست. جمع عربی آن ابازیر است.

۴۸- بیت زیر، چند جمله است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

«ای ساربان آهسته ران کارام جانم می رود / آن دل که با خود داشتم با دلستانم می رود»

- (۱) سه
- (۲) چهار
- (۳) پنج
- (۴) شش

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. الف) ای ساربان. ب) آهسته ران. ج) کارام جانم می‌رود. د) آن دل که با خود داشتم. ه) با دلستانم می‌رود.

۴۹- نگارش کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) امانت را به هر حال باید به صاحبش برگرداند
(۲) باید به هر حال به صاحبش امانت را برگرداند
(۳) باید به هر حال امانت را به صاحبش برگرداند
(۴) باید امانت را به هر حال به صاحبش برگرداند

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مفعول جمله گزینه دوم، بایستی قبل از (به صاحبش) باشد.

۵۰- نگارش کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) جز اجرای فرمان چه می توان کرد
(۲) فرمان او را اجرا و به کار گماشت
(۳) انجام کار و فرمان قطعی است
(۴) در اجرای فرمان او کشید

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ و ۳ صحیح است. فعل جمله اول در گزینه دو، نبایستی حذف می شد. فرمان او را اجرا کرد و به کار گماشت. در گزینه سوم نیز، بجای کلمه انجام بایستی از کلمه اجرا استفاده می شد.

۵۱- کدام شاعر پیش از دیگران می زیسته است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) انوری (۲) سعدی (۳) خاقانی (۴) ناصر خسرو

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اوحدالدین محمد بن محمد انوری (یا علی بن محمد انوری) معروف به انوری ابیوردی و «حجّة الحق» از جمله شاعران و دانشمندان ایرانی سده ۶ قمری در دوران سلجوقیان است.

سعدی شیرازی (۶۰۶ - ۶۹۰ هجری قمری) شاعر و نویسنده پارسی گوی نامدار ایرانی است. نام کامل او ابو محمد مشرف الدین مصلح بن عبدالله بن مشرف و تخلص او سعدی است.

افضل الدین بدیل بن علی خاقانی شروانی، متخلص به خاقانی (۵۲۰ قمری در شروان - ۵۹۵ قمری در تبریز) از جمله نامدارترین شاعران ایرانی و بزرگترین قصیده سرایان تاریخ شعر و ادب فارسی به شمار می آید. از القاب مهم وی حسان العجم است. آرامگاه وی واقع در شهر تبریز ایران است.

ابومعین ناصر بن خسرو بن حارث قبادیانی بلخی، معروف به ناصر خسرو (۳۹۴-۴۸۱ ه ق) از شاعران بزرگ فارسی زبان، فیلسوف، حکیم و جهانگرد ایرانی و از مبلغان مذهب اسماعیلی بود. وی در قبادیان از توابع بلخ متولد شد و در یمگان از توابع بدخشان درگذشت.

۵۲- موضوع کدام کتاب (تعلیمی - اجتماعی) است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) بوستان (۲) داراب نامه (۳) مختارنامه (۴) خسرو و شیرین

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بوستان سعدی یا سعدی نامه نخستین اثر سعدی است که کار سرودن آن در سال ۶۵۵ هجری قمری پایان یافته است. سعدی این اثر را زمانی که در سفر بوده است، سروده و هنگام بازگشت به شیراز آن را به دوستانش عرضه کرده است. این اثر در قالب مثنوی و در بحر متقارب سروده شده و از نظر قالب و وزن شعری حماسی است، هر چند که از نظر محتوا به اخلاق و تربیت و سیاست و اجتماعیات پرداخته است.

۵۳- مفهوم عبارت زیر، کدام مورد را توصیه می کند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

« دزدان دست کوتاه نکنند تا دستشان کوتاه کنند »

- (۱) شکنجه (۲) قصاص (۳) دادخواهی (۴) کینه جویی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مفهوم عبارت در صورت سوال، بیانگر این مطلب است که دزدان همواره دزدی می کنند تا زمانی که قصاص بر آنها جاری شود.

۵۴- کدام مورد به مفهوم عبارت زیر، نزدیک است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

« هر چه زود برآید دیر نیاید »

- (۱) باد آورده را باد می برد (۲) حرف بیهوده را به هیچ نمی خرند
(۳) هر چه نباید دلبستگی نشاید (۴) مفت می خرند و مفت می فروشند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مفهوم عبارت (هر چه زود برآید، دیر نیاید) نشان از این مطلب دارد که چیزی که به صورت ارادی زود به دست می آید، به صورت غیر ارادی پایسته نمی ماند و از دست می رود که به گزینه اول نزدیکتر است اما در گزینه چهارم بخش اول به صورت ارادی به دست می آید و بخش دوم به صورت ارادی از دست می رود.

۵۵- املاي کدام کلمه با توجه به معنی آن صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) مشعوم: نامبارک (۲) مضموم: ناپسند (۳) مهموم: تب دار (۴) مهموم: غصه دار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مهموم یعنی غصه دار و غمگین.

۵۶- املاي کدام مورد، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) شهاب ساقب (۲) شهاب ثاقب (۳) شحاب ثاقب (۴) شحاب ساقب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. فاتبعه شهاب ثاقب (صافات آیه ۱۰) که «شهاب ثاقب» آنها را تعقیب می کند. "شهاب" در اصل به معنی شعله ای است که از آتش افروخته زبانه می کشد، و به شعله های آتشی که در آسمان به صورت خط ممتد دیده می شود نیز می گویند. می دانیم اینها ستاره نیستند، بلکه شبیه ستارگانند، قطعات سنگهای کوچکی هستند که در فضا پراکنده اند، و هنگامی که در حوزه جاذبه زمین قرار گیرند به سوی زمین جذب شوند، و بر اثر سرعت و شدت برخورد آنها با هوای اطراف زمین مشتعل و برافروخته می شوند.

"ثاقب" به معنی نافذ و سوراخ کننده است، گویی بر اثر نور شدید صفحه چشم را سوراخ کرده و به درون چشم انسان نفوذ می کند، و در اینجا اشاره به این است که به هر موجودی اصابت کند آن را سوراخ کرده و آتش می زند.

۵۷- نگارش کدام جمله صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) شادی دیدار او باعث خوش حالی است (۲) از دیدن او خوشحال شدم
(۳) به واسطه دیدن او خوشحالم (۴) او را می بینم و شاد می شوم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ و ۳ صحیح است. کاربرد کلمه خوش حالی به صورت گسسته صحیح نمی باشد از طرفی دیگر، در گزینه سوم، به کار بردن کلمه (به واسطه)، به جای (با)، رایج نیست.

۵۸- نگارش کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) خزان رنگ رنگ بهار عارفان است
(۲) خزان از بهار الهام و به زیبایی می افزاید
(۳) بهار عارفان هرگز خزان نمی شود
(۴) خزان و بهار هر دو الهام بخش است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. فعل در جمله اول گزینه دوم، حذف شده است. بایستی نوشته شود: خزان از بهار الهام می گیرد و به زیبایی می افزاید. در گزینه چهارم، خزان و بهار، بی جان هستند و می توان از فعل مفرد برای آنها استفاده نمود.

۵۹- کدام یک از کلمات زیر با توجه به معنی آن غلط است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) هایل: ترسناک
(۲) امارت: فرمانروا
(۳) قالب: شکل
(۴) فاصد: تباه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. قاصد یعنی پیک و آهنگ کننده.

۶۰- در عبارت «باید طهارت نیکو کند و نمازی به وقت خویش بگذارد و به دل خاط و متواضع باشد و الا نماز گوید: خدای تو را ضایع گرداناد» املاي چند کلمه غلط است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بگذارد: بگزارد؛ خاط: خاضع.

۶۱- مفهوم عبارت «سفله چون به هنر با کسی بر نیاید، به خبثش در پوستین افتد» کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) وقتی انسان پست نتواند از راه هنر با کسی به نبرد برخیزد، از راه زشت مقابله با او روا دارد.
(۲) وقتی انسان پست از هنر و دانش خالی و تهی بود، در صدد انتقام برآید و از روی بد نهادی غیبت روا دارد.
(۳) انسان فرومایه وقتی از طریق فضیلت و علم نتواند رو به رو شود، سعی می کند او را کوچک و حقیر شمارد.
(۴) انسان فرومایه وقتی از طریق فضل و دانش با کسی نتواند برابری کند از روی بد نهادی نسبت به او بد گویی نماید.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سفله (فرومایه) چون به هنر با کسی بر نیاید (برابری نکن) به خبثش (از روی پلیدی) در پوستین افتد (از آن به عیبجویی پردازد).

۶۲- «م» در کلمه «دادم» در بیت «بدو گفت که این بر من از من رسید/ زمانه به دست تو دادم کلید» چه نوع کلمه ای است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) نشانه مفعولی (۲) نشانه فاعلی (۳) شناسه (۴) نشانه اضافه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مصرع دوم به این شکل معنا می شود: روزگار کلید مرگ و زندگی من را در اختیار تو نهاد. بنابراین، «م» در «دادم» نشانه اضافه است.

۶۳- برای جدا کردن جملات طولانی که به ظاهر مستقل اند و در معنی پیوسته اند از چه نشانه ای استفاده می شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ویرگول (۲) دو نقطه (۳) نقطه ویرگول (۴) گیومه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. کاربرد نقطه ویرگول: برای جدا کردن جملات طولانی که به ظاهر مستقل اند و در معنی پیوسته اند. در بیان توضیح و مثال پیش از کلمه «مثلاً»، «فرضاً» و....

۶۴ - نشانه جهت نما (>) به چه منظوری در نوشته ها آورده می شود؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) برای توضیح بیشتر کلام
 - (۲) برای نشان دادن نتیجه امری
 - (۳) برای جدا کردن جملات طولانی و به ظاهر مستقل
 - (۴) به منظور نشان دادن اجزای فرعی کلام
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برای نشان دادن نتیجه امری، از نشانه جهت نما استفاده می کنیم.

۶۵ - کدام ترکیب از نظر نگارش صحیح است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) هم نشین
- (۲) چه طور
- (۳) چندانکه
- (۴) همچنان که

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۶۶ - بیت «ای مرغ سحر، عشق ز پروانه بیاموز / کآن سوخته را جان شد و آواز نیامد» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) روزی که کند دوست قبولم به غلامی
 - (۲) هر که در این بزم مقرب تر است
 - (۳) لاف تقرب مزین به حضرت جانان
 - (۴) ای کاش جان بخواهد معشوق جانی ما
- آن روز کنم خواجگی روی زمین را
 - جام بلا بیشترش می دهند
 - ز آن که خموشند بندگان مقرب
 - تا مدعی بمیرد از جان فشانی ما

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مفهوم بیت مورد نظر سوال این است که نبایستی در مقابل اشخاصی که عاشقی می کنند و صدایشان نیز در نمی آید، ادعای عاشقی کرد. منظور بیت گزینه سوم نیز همین است که می گوید: ادعای مقرب بودن در درگاه خداوند را نکن، در حالی که اشخاص مقرب، ساکتند و ادعایی ندارند.

۶۷ - سفارش کدام بیت به «اتکای به نفس و عدم وابستگی به غیر» است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) ز خود چو مایه ندارد از ان بکاهد ماه
 - (۲) به دست خواجه دهند آستین دولت را
 - (۳) مراد اهل دل از دیر کعبه بیرون است
 - (۴) بخر به جان گران مایه وصل جانان را
- همیشه از گهر خود چو گل زرافشان باش
 - تو خواه راضی ازین داده، خواه نالان باش
 - برون ز دایره کافر و مسلمان باش
 - و گرنه تا به ابد مستعد هجران باش

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. در مصراع دوم بیت اول، اشاره شده است به اینکه فرد متکی به خود باشد و رنگ و لعاب او از خودش باشد و نه از دیگران.

۶۸- معانی واژه‌های «جرگه - صواب - افکار - فاسق - ناوک» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) گروه - راست - عاشق - خدمتکار - قایق
 - (۲) صفت - پاداش - اندیشه‌ها - زشت کار - نگاه
 - (۳) آیین - نیکی - مجروح - تبه کار - غمزه
 - (۴) گروه - درست - آزرده - بدکار - تیر
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۶۹- در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی «حسن تعلیل» وجود دارد. (افسری سال ۹۶)

- (۱) و سر و نه قامت تو دید است
 - (۲) شد مخزن گوهر، صدف از پاک دهانی
 - (۳) سرنوشت عاشقان خوش تر پذیرد رنگ خون
 - (۴) هر کس سخنی از سر سودا گفتند
- او را کشش از چه سوی بالا است؟ (عراقی)
- یک چند در این بحر، تو هم پاک دهان باش (صائب)
- زان، پر پروانه را چون گل نگارین کرده اند (شهریار)
- ز آن روی که هست، کس نمی‌داند گفت (خیام)
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. حسن تعلیل آوردن علتی ادبی و ادعایی است برای امری، به گونه‌ای که بتواند خواننده را قانع کند. این علت‌سازی عموماً مبتنی بر تشبیه است و هنر آن زشت یا زیبا نمودن چیزی است. با وجود این حسن تعلیل، واقعی، علمی یا عقلی نیست. مخاطب آن را از علت اصلی دلپذیرتر می‌یابد. بیشترین حسن تعلیل در ادبیات فارسی، در اشعار منوچهری دیده می‌شود. هر چند در آثار رودکی، حافظ، سعدی، سنایی و نظامی نیز نمونه‌های بسیاری از آن وجود دارد.

۷۰- شعر زیر کدام آرایه را در بر ندارد؟ (افسری سال ۹۶)

«هر صبح و شام چهره نهان می‌کنم به اشک

تا ننگرم تبسم خورشید و ماه را» (فریدون مشیری)

- (۱) حس آمیزی
- (۲) حسن تعلیل
- (۳) لفّ و نشر
- (۴) اغراق

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. لف و نشر آن است که شاعر یا نویسنده دو یا چند واژه را در بخشی از سخن (معمولاً مصراع یا بیتی از شعر) بیاورد، و در بخش بعدی سخن واژه‌های دیگری که به نوعی با واژه‌های قبلی در ارتباط باشند را ذکر کند، به طوری که می‌توان دو به دو این واژه‌ها را به هم مربوط کرد. صبح و خورشید، شام و ماه با هم در ارتباطند. حس آمیزی (Synesthesia) در آرایه‌های ادبی، آمیختن دو یا چند حس است در کلام؛ به گونه‌ای که ایجاد موسیقی معنوی به تأثیر سخن بیفزاید. عبارت‌هایی چون «خبر تلخ»، «قیافه بانمک» نمونه‌هایی از حس آمیزی در ادبیات عامیانه است که در آن‌ها حس شنوایی و حس بینایی با حس چشایی و حس شنوایی با حس بینایی آمیخته شده است. نقطه اوج حس آمیزی در شعر فارسی، اشعار بیدل دهلوی و صائب تبریزی و نیز اشعار سهراب سپهری است. شاعر دلیل پنهان کردن چهره را ندیدن تبسم خورشید و ماه می‌داند که حسن تعلیل دارد.

۷۱- از گروه واژه های زیر چند غلط املائی وجود دارد؟ (افسری سال ۹۶)

"صنایع مستظرفه - ضربه شلاقی - حصب الامر - هور و ماه - خبط و خطا - درخت صدره - پافشاری و سماجت - راه و نسق"

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. حسب الامر و درخت صدره

۷۲- کدامیک از گروه واژه های زیر از نظر املائی نادرست است؟ (افسری سال ۹۶)

(۱) صغیر گلوله

(۲) اداره ی متبوع

(۳) حوزه ی آبریز

(۴) تلقی و استنباط

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. حوضه آبریز شیوه نگارش صحیح است.

۷۳- در عبارت « سیاست کلی سلاجقه و امرای پیش از آنان بر حمایت از شعر و ادب فارسی استوار نبود و اگر آنها به ویژه از دوره سنجر به بعد برای جلب نظر شاعران و صاحب دلان فراغتی هم به دست می آوردند به دلیل بیگانگی با فرهنگ و زبان ایران، به این کار علاقه ای نشان نمی دادند.» بعد از واژه های «آنها» و «بعد» کدام علامت نگارشی مناسب است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) کمانک

(۲) ویرگول

(۳) نقطه ویرگول

(۴) خط فاصله

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. به منظور توضیح بیشتر، از کمانک و یا همان پرانتز استفاده می کنیم.

۷۴- کدام عبارت به ویرایش نیاز ندارد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) در رسالت شعری، یک مسأله بسیار مهم است و ان این است که شاعر تا چه حد اعلم تراز زمان خود می باشد.

(۲) اگر چه شاعر باید با تمام جلوه های عصر خود از نظر شعری، معاصر شود، علی کل حال باید به رسالت شاعری آگاه باشد.

(۳) انسان به وسیله آگاهی از دانش خود، نباید از نظر اجتماعی و فلسفی در مکاتب و اصولی محدود، خود را مقید نماید.

(۴) اغلب شاعران گذشته، بر اساس زبان کار نمی کردند و فقط بر اساس ادبیاتی که قبل از آنها به وجود آمده بود، شعر می گفتند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در گزینه اول، واژه های تفضیلی که بر وزن افعَل هستند، در معنا

(تر) می گیرند و نبایستی در ادامه این واژه های تفضیلی از (تر) استفاده کرد (اعلم یعنی دانایتر و نبایستی نوشته شود: اعلم تر). در

گزینه دوم، ابهام و کژتابی وجود دارد. در گزینه سوم، بجای استفاده از (به وسیله) بایستی از (با) استفاده می شد.

۷۵- در کدام عبارت «حشو» وجود دارد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- ۱) بازرسان این شرکت بر کیفیت تولید و توزیع محصولات نظارت می کنند.
 - ۲) این شرکت حسن خوبی دارد و آن این است که محصولات ارزان قیمت ارائه می کند.
 - ۳) اصلا در طویله را باز کرد. مرد ها تک تک رفتند تو، و زن مشدی حسن رفت پشت بام.
 - ۴) منوچهری حرفش را نگفت و رفت خانه اش و دراز کشید از دریچه پستو خیره شد به بام همسایه
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در عبارت گزینه دوم، بایستی یا (حُسن) نوشته شود و یا (خوبی).
 - نمی توان حسن خوبی نوشت؛ زیرا حسن خوبی، حشو (تکرار) دارد.

۷۶- کدام مورد درست است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- ۱) دیدگاه او از دیدگاه روان شناسان متفاوت است.
 - ۲) دیدگاه روان شناسان از دیدگاه او متفاوت است.
 - ۳) دیدگاه او از دیدگاه متفاوت از روان شناسان است.
 - ۴) دیدگاه او با دیدگاه روان شناسان متفاوت است.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. حرف اضافه متفاوت بودن (با) است. در گزینه اول، عبارت (از دیدگاه روانشناسان) به معنای (از نقطه نظر روانشناسان) در ذهن خواننده تداعی می شود و ابهام دارد.

۷۷- «علم بی بحث پایدار نماند» چه چیز را توصیه می کند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- ۱) دقت در مسایل
 - ۲) تکرار آموخته ها
 - ۳) گفتگو و مباحثه ی علمی
 - ۴) بحث در منافع علم
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. ممکن است با ساعت ها نشستن و گفتگو و مباحثه علمی کردن، به مسائل دقت نشود و آن علم عمیق نباشد؛ اما وقتی در علم به مسایل دقت شود، آن علم عمیق می شود و پایدار می ماند.

۷۸- «مدارای دشمن به از کارزار» بر کدام مورد، تکیه دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- ۱) آشتی نه پیکار
 - ۲) جوانمردی نه پستی
 - ۳) نرمی نه خشونت
 - ۴) گفتگو نه انتقام
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مفهوم مدارا اشاره به نرمی دارد و نه آشتی یا جوانمردی و یا گفتگو. مدارا، به معنای گذشتن از حق نیست که به جوانمردی تعبیر شود و یا به معنای گفتگو نیست، چرا که گفتگو می تواند به نتیجه نرسد. مدارا به معنای نرمش نشان دادن است.

۷۹- «چون عیش گدایان به جهان سلطنتی نیست» کدام مورد را می ستاید؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- ۱) ترک جهانداری
 - ۲) درویشی و سلطانی
 - ۳) سلطنت بر دل ها
 - ۴) نعمت و آسودگی
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. منظور از عیش گدایان در اینجا به معنای دوری جستن از دنیا و سلطنت کردن بر آن است. بنابراین، مفهوم عبارت در صورت سوال، ترک جهانداری است.

۸۰- کاربرد کدام کلمه، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) بناچار (۲) تلفناً (۳) فرامین (۴) گزارشات

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در گزینه ۱، به ناچار صحیح است. در گزینه دوم، تلفنی صحیح است. در گزینه چهارم، کلمه گزارش فارسی است و بایستی به صورت گزارش ها نوشته شود.

۸۱- نگارش کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۰)

- (۱) پرورش استعدادها سودی نداشت (۲) تربیت ها کرد و موثر نیفتاد
(۳) بسیار تلاش ها کرده و به هدف نرسید (۴) چه بسیار کوشش ها که بی نتیجه ماند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در گزینه دوم، ها به معنای بسیار است. گزینه سوم بایستی به این صورت به نگارش در آید: بسیار تلاش کرده است و به هدف نرسید.

۸۲- نقض عهد به کدام معنی است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) بر یک حال نبودن (۲) تعهد ندادن (۳) پیمان شکستن (۴) راز را آشکار کردن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نقض یعنی شکستن، نقض عهد یعنی پیمان شکستن.

۸۳- اساس به کدام معنی نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) کالا (۲) پایه (۳) بنیاد (۴) بنیان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. اساس به معنی: اصل، بن، بنیان، بنیاد، پایه، پی، زمینه، شالوده، قاعده، کنه، ماخذ، مبنا، محور، مناط، نهاد.

۸۴- کدام مورد، شاعر نبوده است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) عشقی (۲) عارف (۳) شهریار (۴) دشتی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ؟ صحیح است. طراح سوال بایستی به منظور ابهام زدایی، نام افراد را به صورت کامل ذکر می کردند. با جستجوی هر چهار گزینه در می یابیم، افراد نامبرده، با این مشخصات مبهم، همگی در گروه شاعران نیز یافت می شوند.

۸۵- تفسیر «المیزان» از کیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) علامه طباطبایی (۲) علامه شهیدی (۳) علامه مطهری (۴) علامه جعفری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. المیزان فی تفسیر القرآن که بیشتر به تفسیر المیزان شهرت دارد از جامع ترین و مفصل ترین تفاسیر شیعی قرآن به زبان عربی است که در قرن چهاردهم هجری به قلم علامه سید محمد حسین طباطبایی (۱۲۸۱ - ۱۳۶۰ هـ ش) نگاشته شده است.

۸۶- کدام مورد، از مفهوم بیت زیر، دریافت می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

« نماند ستمکار بد روزگار بماند بر او لعنت پایدار »

- (۱) نفرین جاودانه هست
(۲) اثر ظلم باقی می ماند
(۳) روزگار کار خود را می کند
(۴) ستم و ستمکار نابودشدنی است

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بیت، نشان از نابود شدن ستم و ستمکار دارد.

۸۷- مفهوم عبارت زیر، بر کدام مورد تکیه دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- «تفویض کارهای بزرگ به مردم ناآزموده مکن که پشیمانی آرد»
(۱) کارآفرینی
(۲) بازپروری
(۳) بازآموزی
(۴) تجربه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مردم ناآزموده، یعنی مردمی که تجربه اندکی دارند. عبارت به این مفهوم است که کارهای بزرگ را نبایستی به مردم کم تجربه و یا بی تجربه سپرد.

۸۸- از حاصل دنیا جز نام نمی ماند پس خوشبخت آن که..... (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) در پی کسب نام باشد
(۲) کار خود با خدا گذارد
(۳) نام نیکو بگذارد
(۴) دنیا را رها کند

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. عبارت معطوف به کسب نام صرف نیست، چرا که کسب نام می تواند از نوع منفی آن نیز باشد. اینکه فرد کار خود را به خدا بسپارد، نشان از همت و اراده او نیست. رها کردن دنیا به طور کل، باعث هبوط انسان می شود. منظور از نام در اینجا نام نیکوست.

۸۹- توصیه «چو دخلت نیست خرج آهسته تر کن» کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) درنگ در کارها
(۲) تلاش معاش
(۳) امساک
(۴) اعتدال

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. منظور از عبارت این است که وقتی استطاعت و توانایی مالی اندکی داری، باید کمتر خرج کنی. بنابراین، به اعتدال در مخارج اشاره شده است.

۹۰-جمله: " یکی از دلایل علاقه ی من به موسیقی کلاسیک این است که با شنیدن آن احساس آرامش میکنم " چگونه جمله ای است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) مستقل ساده
(۲) مستقل مرکب
(۳) وابسته ی ساده
(۴) وابسته ی مرکب

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۹۱- نوع "ان" در کدام واژه متفاوت است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) پاییزان
- (۲) بهاران
- (۳) بامدادان
- (۴) مهرورزان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در گزینه چهارم، ان نشانه حالت است؛ اما در سه گزینه دیگر ان نشانه زمان است.

۹۲- اضافه شدن پیشوند، به کدام مصدر معنایی تازه می دهد؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) آشفتن
- (۲) افراشتن
- (۳) گذشتن
- (۴) گماشتن

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. گذشتن: گذر کردن است. در گذشتن: مردن است.

۹۳- نهاد جمله ی "اکنون بهره گیری از قدرتمندترین تلسکوپ ها، ماهواره ها، فضاپیماها و حتی مشاهدات چشمی، دانش های آسمانی، بیشترین جذابیت ها را به دست آورده است" کدام است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) تلسکوپ ها
- (۲) مشاهدات چشمی
- (۳) دانش های آسمانی
- (۴) ماهواره ها

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. جمله به این صورت است: دانش های آسمانی، با بهره گیری از قدرتمندترین تلسکوپ ها، ماهواره ها، فضاپیماها و حتی مشاهدات چشمی، بیشترین جذابیت ها را به دست آورده است.

۹۴- همه ی گزینه ها به جز شیوه ی بلاغی است؟ (افسری سال ۹۶)

- (۱) برخیز و مخور غم جهان گذران
- (۲) به مجمعی که درآیند شاهدان دو عالم
- (۳) ساقی بده بشارت رندان پارسا را
- (۴) دیدی که چگونه گور بهرام گرفت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در این شیوه اجزای کلام بر حسب تشخیص نویسنده و برای تاثیر بیشتر سخن جابه جا می شوند؛ بدیهی است که این جابه جایی، با مجوزهای دستوری انجام می پذیرد و تشخیص نقش آنها به ۲ طریق صورت میگیرد:

(۱) به کمک نقش نما:

اجزای جمله می توانند با نقش نمای خود جابه جا شوند:

با دوست از هر دری سخن گفتیم

از هر دری با دوست سخن گفتیم

(۲) از طریق معنا:

به دو جمله زیر توجه کنید:

الف) زیبا ترین چیز نگاه پر از عشق تو بود

ب) نگاه پر از عشق تو زیبا ترین چیز بود

از نظر معنا بین این دو جمله هیچ تفاوتی وجود ندارد اما فضای عاطفی هر یک از آنها، در موقعیت مناسب، باعث برگزیدن یکی از آن دو می شود.

۹۵- کدام مورد، از مفهوم بیت زیر، دریافت می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

«جواهر به گنجینه داران سپار ولی راز را خویشتن پاس دار»

(۱) راز از گوهر ارزشمندتر است (۲) باید قدر گوهر و راز را دانست

(۳) راز از گوهر کمتر نیست (۴) گوهر راز فروختنی نیست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بیت یاد شده در صورت سوال جایگاه و حساسیت بالای راز را نسبت به جواهر نشان می دهد.

۹۶- با توجه به مصراع «عیش بی یار مهنا نشود یار کجاست»، «مهنا» به کدام معنی است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) آماده (۲) به اتمام رسیدن (۳) خوش گوار (۴) فراوان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مهنا یعنی گوارا و خوشایند.

۹۷- املای کدام کلمه، با توجه به معنی آن صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) صنان: سرنیزه (۲) شحنة: مامور نظم شهر، داروغه (۳) قلب: تقلبی، باسره (۴) مثال: حکم، فرمان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. صنان املای صحیح مترادف سرنیزه می باشد.

۹۸- در کدام مورد، معنا جمله کامل است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) تا با غم عشق تو مرا کار افتاد (۲) باید بچشد عذاب تنهایی را

(۳) در معبر تاریخ چو کوهی بشکوه (۴) وقتی دل شیدایی می رفت به بستان ها

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۹۹- ابریشم بها در بیت زیر به کدام معنی است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

گفت: «خواهم از حق ابریشم بها کو به نیکویی پذیرد قلب ها»

(۱) پارچه ابریشمی (۲) مزد فراوان (۳) مزد نواختن ساز (۴) پاداش عبادت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. تفسیر این بیت به این شرح است: با خود گفت از حق تعالی، دستمزد نوازندگی ام را می خواهم؛ زیرا خداوند از کمال لطفش با آن احسان و نیکویی که در حق بندگان دارد، حاجت قلب ها را

روا می کند. ابریشم بها = مُزد ساز زدن و چنگ نواختن، به سبب آن که قدما در سازهای زهی به جای سیم از ابریشم استفاده می کرده اند.

۱۰۰ - کدام یک از ابیات زیر، کنایه از عفو کردن و بخشیدن است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) زین ستم انگشت به دندان گزید گفت ستم بین که به مرغان رسید
 - (۲) تا کی و کی دست درازی کنم با سر خود بین که چه بازی کنم
 - (۳) حالی از آن خطه قلم بر گرفت رسم بد و راه ستم بر گرفت
 - (۴) ای من غافل شده دنیا پرست بس که زخم بر سر ازین کار دست
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. قلم بر گرفتن کنایه از بخشیدن و عفو کردن است.

۱۰۱ - مفهوم کدام بیت، با ضرب المثل زیر تناسب دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- «به عمل کار بر آید به سخن دانی نیست»
- (۱) گر به سخن کار میسر شدی کار نظامی به فلک بر شدی
 - (۲) سخن درست بگویم نمی توانم دید که می خورند حریفان و من نظاره کنم
 - (۳) دل نشان شد سختم تا تو قبولش کردی آری آری سخن عشق نشانی دارد
 - (۴) هر شبمی در این ره صد بحر آتشین است دردا که این معما شرح و بیان ندارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. عبارت در صورت سوال بیانگر این مطلب است که کار با عمل انجام می شود و به سخن گفتن نیست. در گزینه یک هم گفته شده است که: اگر کار فقط با سخن گفتن به انجام برسد، نظامی بایستی از فلک نیز بالاتر رود.

۱۰۲ - به کار بردن تنوین، در کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) تحقیقاً
- (۲) تلفناً
- (۳) تقریباً
- (۴) ثالثاً

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. تلفن واژه ای فارسی است و واژگان فارسی را نمی توان با تنوین عربی جمع نمود.

۱۰۳ - کدام یک از نشانه های ویرایشی در عبارات زیر، صحیح به کار نرفته است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) عین القضاة (ف. ۵۳۴) در شهر همدان (هگمتانه) متولد شد
- (۲) طبق آمار، جمعیت تهران ۲۰ میلیون نفر (۴) است.
- (۳) وقتی به کلاس برگشتم، کتابم روی میز نبود
- (۴) فاصله تهران - اصفهان ۴۰۰ کیلومتر است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در عبارت گزینه ۲، از علامت سوال نمی توان به عنوان ابهام در یک جمله خبری استفاده کرد.

۱۰۴- داستان کوتاه به معنی امروزرین، نخستین بار در سال ۱۳۰۰ شمسی با انتشار «یکی بود، یکی نبود» نوشته کدام نویسنده در ایران پا گرفت؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) بزرگ علوی (۲) صادق هدایت (۳) رسول پرویزی (۴) محمدعلی جمالزاده

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. یکی بود و یکی نبود، مجموعه‌ای متشکل از یک دیباچه شش داستان کوتاه و مجموعه‌ای از کلمات عوامانه فارسی نوشته سید محمدعلی جمالزاده است که در سال ۱۳۰۰ منتشر شده‌است. این کتاب را آغازگر ادبیات واقع‌گرای فارسی و داستان‌نویسی در ایران دانسته‌اند.

۱۰۵- «مواضع» جمع کدام کلمه است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

(۱) وضع (۲) موضع (۳) موضوع (۴) مواضع

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مواضع جمع کلمه «موضع» است.

۱۰۶- علائم نگارشی در کدام جمله نادرست است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) به به چه هوای خوبی!
 - (۲) برادرم، علی امسال در دانشگاه قبول شد.
 - (۳) الهی! مرا به خود وامگذار.
 - (۴) هر که به قامت بهتر! به قیمت بهتر
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بجای علامت تعجب، باید از ویرگول در گزینه چهارم استفاده کرد.

۱۰۷- جمله درست از لحاظ آیین نگارش کدام است؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) همه باید در راه خدا جسماً و جاناً بکوشیم.
 - (۲) استاد، کتاب را برداشته و خواند.
 - (۳) او باید دیروز به دانشگاه می رفت.
 - (۴) شما بایست درس می خواندید.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در گزینه ۱، جسماً و جاناً اشتباست. باید نوشته شود از لحاظ جسمی و یا جانی. گزینه دوم به این صورت تصحیح می‌گردد: استاد، کتاب را برداشته است (بو۴) و آن را خواند. گزینه چهارم به این شکل اصلاح می‌گردد: شما می‌بایست درس می‌خواندید (جمله در گزینه چهارم، کج خوانی دارد۴).

۱۰۸- کدام فعل از جهت ساختمان با بقیه تفاوت دارد؟ (بانک گردشگری سال ۹۶)

- (۱) ایمان آورد.
 - (۲) غذا خورد.
 - (۳) کمک کرد.
 - (۴) دل کند.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در گزینه دوم از بن فعل استفاده شده است.

۱۰۹- در کدام یک از موارد زیر، هیچ کدام از آرایه های بیانی به کار نرفته است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) تو قد بینی و مجنون جلوه ناز
- (۲) به مجنون گفت روزی عیب جویی
- (۳) دل مجنون ز شکر خنده خون است
- (۴) که لیلی گرچه در چشم تو حوری است
- (۵) تو ابرو او نگاه ناوک انداز
- (۶) که پیدا کن به از لیلی نکویی
- (۷) تو لب می بینی و دندان که چون است
- (۸) به هر جزوی ز حسن او قصوری است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. آرایه های بیانی شامل تشبیه، استعاره و کنایه است که در بیت گزینه دوم، هیچ یک از آرایه های بیانی دیده نمی شود.

۱۱۰- با توجه به معنی، املائی کدام کلمه صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) آذرق: کبود چشم
- (۲) ارغم: مار سیاه و سپید
- (۳) اذکی: پارسا تر
- (۴) ادهم: تیره گون

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ازرق: کبود چشم؛ ارغم: مار سیاه و سپید؛ ازکی: پارسا تر؛ ادهم: تیره گون.

۱۱۱- معنی استحياء کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) گستاخ بودن
- (۲) زندگی کردن
- (۳) شرم داشتن
- (۴) ستایش کردن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. استحياء یعنی شرم داشتن و شرم کردن.

۱۱۲- معنی استشفاء کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) بهبود خواستن
- (۲) پایدردی کردن
- (۳) سخن گفتن
- (۴) فراوانی جستن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. استشفاء به معنای شفاء و بهبود خواستن است

۱۱۳- نگارش کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) از خستگی نیاسوده به سخنرانی پرداخت
- (۲) از خستگی نیاسوده به سخنرانی پرداخته است
- (۳) سخنرانی را با وجود خستگی ادامه داد
- (۴) با خستگی وارد و به سخنرانی پرداخت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در گزینه چهار، فعل جمله اول بدون قرینه حذف شده است. شیوه صحیح این جمله به این شکل است: با خستگی وارد شد و به سخنرانی پرداخت.

۱۱۴- نگارش کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) بخرد آن است که کار را امروز به فردا افکندن مصلحت بیند
- (۲) از خرد به دور است کار امروز را به فردا افکندن
- (۳) کار امروز به فردا افکندن نشان بی خردی است
- (۴) کار امروز به فردا افکندن از خرد به دور است

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. «را» در جایگاه اصلی خود یعنی بعد از مفعول قرار می گیرد. شیوه صحیح جمله گزینه اول به این شکل است: بخرد آن است که کار امروز به فردا افکندن را مصلحت بیند.

۱۱۵ - کدام مورد، مکمل مصراع زیر است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

«به خونبهای منت کس مطابقت نکند»

- (۱) گرفتگان ارادت به جور نگریند
(۲) روندگان مقیم از بلا نپرهیزند
(۳) حلال باشد خونی که دوستان ریزند
(۴) رواست گر همه عالم به جنگ برخیزند
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. این بیت از ابیات غزل شماره ۲۳۳ سعدی می باشد.

۱۱۶ - دامن از گرد زلت نگاه داشتن یعنی..... (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) خواری را تحمل ناکردن
(۲) پیشگیری از خطاکاری
(۳) چشم پویشی از کاستی ها
(۴) وی از خلق بر تافتن
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. دامن از گرد زلت نگاه داشتن اشاره به عملی دارد که هنوز اتفاق نیفتاده است. از طرفی دیگر، زلت یعنی خطا و لغزش. پس بهترین گزینه از بین گزینه های موجود، گزینه دوم است.

۱۱۷ - مفهوم عبارت زیر، بر کدام مورد تکیه دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

«مراد از نزول قرآن تحصیل سیرت خوب است نه ترتیل سورت مکتوب»

- (۱) خوب به خاطر سپردن
(۲) استفاده عملی
(۳) ترجیح تفسیر بر ترجمه
(۴) رعایت اعتدال
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. عبارت بیان می کند که: بایستی از قرآن در عمل (سیرت) استفاده کرد و نه در خواندن صرف آن (ترتیل).

۱۱۸ - مفهوم عبارت زیر کدام مورد را توصیه می کند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

«خوان بزرگان اگرچه لذیذ است خرده انبان خود بلذت تر»

- (۱) قناعت و سناعت
(۲) ترک لذات
(۳) پرهیز از حرام
(۴) بی اعتنایی به مقام
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مفهوم عبارت ذکر شده این است که اگرچه طعام و مهمانی بزرگان لذیذ است، اما یک مشک کوچک لذیذتر از آن است؛ با این وجود، عبارت در حال توصیه به قناعت است.

۱۱۹ - در کدام مورد غلط املائی هست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) زینهار دار نباید که زینهار خوار باشد که امانت بردن جوانمردی نیست
(۲) اتفاق را، طراری از پس این مرد می رفت به طراری خویش
(۳) شمشیر بر کشید و دبوس در کش گرفت و اسب بگذاشت
(۴) امیر مسعود در سقه سرای عدنانی نشسته بود با ندیمان
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در عبارت گزینه چهارم، صقه سرا صحیح است.

۱۲۰ - از نظر تعداد جمله، کدام بیت متفاوت است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) بر خیز تو نیز کاسه بر کف خود را بفکن به سلک ان صف
- (۲) آن دلشده چون رسید آنجا صد دلشده بیش دید آنجا
- (۳) هر کس ز کف چنان حبیبی می یافت به قدر خود نصیبی
- (۴) معجون چو شنید این بشارت برخاست به موجب اشارت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. گزینه‌های دیگر دو جمله دارند، اما گزینه اول سه جمله دارد. (الف) برخیز؛ ب) تو نیز کاسه بر کف؛ ج) خود را بفکن به سلک ان صف.

۱۲۱ - مفهوم بیت زیر، با کدام مورد ارتباط معنایی نزدیک تر دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- «به می سجاده رنگین کن گرت پیرمغان گوید که سالک بی خبر نبود ز راه و رسم منزل ها»
- (۱) شیخ را بردند تا دیر مغان آمدند آنجا مریدان در فغان
 - (۲) چون نهاد آن شیخ بر زنار دست جمله را زنار می بایست بست
 - (۳) ما باده زیر خرقه نه امروز می خوریم صدبار پیر میکده این ماجرا شنید
 - (۴) این راه را نهایت صورت کجا توان بست کش صد هزار منزل، بیش است در بدایت
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۲۲ - مفهوم عبارت زیر کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

«گفت شما لذت یافت و حلاوت وجدان را نچشیده اید معذورید»

- (۱) کار درویش مستمند برآر که تو را نیز کارها باشد
- (۲) پیشه آموز ای پسر که تو را پیش باشد امان ز درویشی
- (۳) گم شده گرچه حقیرست مگوی که عنان از طلبش یافته به
- (۴) لثیم اگر به شتر بخشدت عطا مستان که این ز عادت اهل کرم برون باشد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. عبارت یاد شده در صورت سوال بیانگر این مطلب است که یک شخصی که وجدان ندارد، راحت است و از دو جهان فارغ است. در گزینه چهارم، به ماهیت بخیل اشاره دارد و این بخل نیز در افراد بخشنده وجود ندارد؛ منظور طرح این سوال بر این است که ویژگی‌های یک شخص، بر اساس ماهیت آن ویژگی همان واکنش طبیعی خود آن ویژگی را شامل می شود. مثلاً انسانی که بخیل است، بخشنده نیست، همانگونه که افراد بی وجدان از وجدان فارغ هستند.

۱۲۳ - کدام مورد، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) ابیات غزل ۱۳ تا ۲۵ بیت و موضوع آن، عشق و عرفان و زمینه های غنایی است
- (۲) چهار پاره، کاملاً شبیه ترجیع بند است، جز این که بیت برگردان آن تکراری نیست
- (۳) به قالب رباعی، ترانه هم گفته می شود و رباعی های قدیم تر را فلهویات می گویند
- (۴) معمولاً موضوع و درون مایه «قطعه»، پند و حکمت و موضوعات اجتماعی است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ابیات غزل از ۵ بیت بیشتر و حداکثر ۱۵ بیت دارد. چهارپاره مجموعه ای از دوبیتی‌های به هم پیوسته است که هر کدام، قافیه‌ای جداگانه دارند. به دو بیتی ترانه گفته می‌شود و نه به رباعی.

۱۲۴- شعر زیر در کدام قالب سروده شده است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

با شه ایران و آزادی سخن گفتن خطاست	کار ایران با خداست
مذهب شاهنشاه ایران ز مذهب ها جداست	کار ایران با خداست
(۲) مسمط	(۳) مستزاد
(۱) دوبیتی	(۴) غزل

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مُستزاد مشتق کلماتی چون زاید است. این نام به قالبی از قالبهای شعر فارسی اطلاق شده است و در حقیقت غزلی است که کلمه یا جمله موزون و هماهنگی به آخر تمامی مصراع‌ها اضافه شده است. مستزاد برای اولین بار توسط مسعود سعد سلمان سروده شد. بعد از او شعرای زیادی به این قالب شعر گفتند. وزن مستزاد نوعی وزن شعر است که پس از هر مصراع آن، مصراع کوتاهی (نیم مصراع) می‌آید. در شعری که دارای وزن مستزاد است، همه مصراع‌ها دارای وزن یکسان نیستند و تنوع در چیدمان واژه‌ها، منطبق با وزن‌های گوناگونی است که در شعر به کار می‌رود.

۱۲۵- در کدام بیت، آرایه تشبیه وجود ندارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) خضر از دامن یک عمر ابد دست بداشت کیست از دست دهد زلف دلارای تو را
- (۲) دو جهان در نظرش دست نگارین گردد هر که در چشم کشد خاک کف پای تو را
- (۳) چشم صائب به کجای تو نظر باز شد شوخی چشم غزال است سرا پای تو را
- (۴) طوق هر فاتحه ای حلقه ماتم می شد سرو می دید اگر قامت رعنا ی تو را

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. دست نگارین در بیت دوم به دو جهان تشبیه شده است. در بیت سوم، سرا پا را به شوخی چشم غزال تشبیه کرده است. در بیت چهارم، قامت رعنا را به همچون سروی تشبیه کرده است.

۱۲۶- با توجه به سبک شناسی فکری، ابیات زیر مربوط به کدام سبک است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

همه عمر برن دارم سر از این خمار مستی	که هنوز من نبودم که تو در دلم نشستی
مگر از فراق یاران و جفای روزگاران	نه طریق تست سعدی کم خود بگیر و رستی
(۱) سبک بازگشت	(۲) سبک عراقی
(۳) سبک هندی	(۴) سبک خراسانی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۲۷- کدام مورد، جمع نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) اخلاف	(۲) اخلاق	(۳) اخلاط	(۴) اخوان

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اخلاف یعنی جانشینان؛ اخلاق یعنی خلق و خواها؛ اخوان یعنی دو برادر.

۱۲۸ - کدام مورد به معنی «نشانه‌ها» است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۱)

- (۱) اِمارات (۲) اِمارات (۳) اِماره (۴) اِماره

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اِماره یعنی نشانه‌ها. اِمارات یعنی فرمانروایی. اِماره مربوط به آمار است.

۱۲۹ - بیت زیر، چند جمله است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۱)

«نازنینا مکن آن جور که کافر نکند / و ر جهودی بکنم بهره در اسلام نیست»

- (۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. الف) نازنینا؛ ب) مکن آن جور؛ ج) کافر نکند؛ د) و ر جهودی بکنم؛ ه) بهره در اسلام نیست.

۱۳۰ - کدام مورد منسوب نیست؟ (شهرداری‌ها سال ۹۱)

- (۱) علوی (۲) اخوی (۳) ادیبی (۴) اموی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. علوی: منسوب به علی (ع)؛ اموی: منسوب به بنی امیه؛ اخوی: منسوب به برادر.

۱۳۱ - معنی عبارت زیر کدام است؟ (شهرداری‌ها سال ۹۲)

«در جمله این کار دراز است و تو نادان وار بر مرکب تمنی سوار شده ای و در عرصه تصلف می خرامی»

- خلاصه این ماجرا طولانی است و تو همچون آدمی نادان سوار بر مرکب آرزوهایت در میدان خود ستایی و لاف زدن قدم بر میداری
- خلاصه، این عمل طولانی است و تو مانند فرد نادان و حریص در عرصه ناله و زاری قدم برمی داری
- جمله این کار طولانی است و تو نادانی هستی که سوار بر آرزوهایت در میدان فریب راه می روی
- روی هم رفته این ماجرا طولانی است و تو غرق در آرزوهایت در میدان لاف زدن قدم بر می داری

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. نادان وار یعنی همچون افراد نادان؛ تمنی یعنی آرزو؛ تصلف یعنی لاف زدن و خود ستایی؛ خرامیدن یعنی راه رفتن و قدم برداشتن.

۱۳۲ - کدام بیت، با بیت زیر تناسب معنایی دارد؟ (شهرداری‌ها سال ۹۲)

«این طلب کامروز از جان تو خواست نیست هیچ از آن تو، جمله آن ماست»

- همه عمر برن دارم سر از این خمار مستی که هنوز من نبودم که تو در دلم نشستی
- درد دل را گفتم از وصلش دوا سازم لیک دردمندان محبت را دوا جز درد نیست
- جمله ی بی قراری ات از طلب قرار توست طالب بی قرار تا که قرار آیدت
- گر طلب از ما نبودی از نخست کی ز تو هرگز طلب گشتی درست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۳۳ - کدام مورد از نظر نگارش بدون اشکال است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) پدرم راه رو را خاموش کرده و به اتاق رفت
- (۲) من کتابم را که تازه خریده ام، آورده ام
- (۳) من رهبریت شما را نمی پذیرم
- (۴) ممکن است که ناچارا بیایند

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در گزینه اول، راهرو بایستی یکسره نوشته شود و ضمن اینکه، جمله اول در گزینه اول باید دارای فعل باشد: پدرم راهرو را خاموش کرده است و به اتاق رفت. در گزینه دوم، (یت) عربی نبایستی با کلمه رهبر که فارسی است، آورده شود. در گزینه چهارم، بجای ناچاراً، بایستی نوشت: به ناچار.

۱۳۴ - کدام یک از موارد زیر، در تعریف نشانه «نقطه ویرگول» صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) برای تردید در درستی یک مطلب
- (۲) نشانه درنگ کوتاه و میان جمله های بلند
- (۳) میان دو جمله مستقل که پیوند معنایی دارند
- (۴) به جای واو عطف در بیان واژه های هم پایه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. نقطه ویرگول برای دو منظور زیر استفاده می شود:
(الف) برای جدا کردن جمله هایی که از جهت ساختمان و مفهوم مستقل به نظر می رسند ولی در یک عبارت طولانی، با یکدیگر بستگی معنایی دارند.
(ب) در بیان توضیح و مثال پیش از کلمه های «مثلاً»، «فرضاً» و....

۱۳۵ - در کدام یک از موارد زیر از حکایات تمثیلی استفاده نشده است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) شوهر آهو خانم از محمد عل افغانی
- (۲) مرزبان نامه سعدالدین روایی
- (۳) کلیله و دمنه نصرالله منشی
- (۴) مثنوی معنوی مولانا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. شوهر آهو خانم نام کتابی اثر علی محمد افغانی است. علی محمد افغانی این رمان را در سالهای زندان ۱۳۳۳ تا ۱۳۳۸ - نوشته است و پس از خروج از زندان اقدام به چاپ آن با هزینه ی شخصی می کند زیرا ناشری حاضر به مخاطره برای چاپ بر روی داستان بلند یک نویسنده ی ناشناس نمی شود. داستان در سال ۱۳۱۳ در کرمانشاه رخ می دهد و درون مایه اصلی داستان با واقعیت اسف بار زندگی زنان در لایه های پائینی جامعه در آن سالها ارتباطی نزدیک دارد و در نكوهش آئین چند همسری است. در این رمان مناسبات خانوادگی و ضوابط احساسی و عاطفی مرتبط بدان بازنمایی شده است.

۱۳۶ - آرایه پارادوکس یا متناقض نما در کدام یک از ابیات زیر آورده شده است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) بحر من غرقه گشته هم در خویش / بوالعجب بحر بی کران که منم
- (۲) آه چه بی رنگ و بی نشان که منم / کی بینی مرا چنان که منم
- (۳) کی شود این روان من ساکن / این چنین ساکن روان که منم
- (۴) گفתי اسرار در میان آور / کو میان اندرین میان که منم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ساکن و روان در بیت سوم پارادوکس دارد.

۱۳۷ - استعاره مکنیه در بیت زیر کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)
 « بساط سبزه لگد کوب شد به پای نشاط / ز بس که عارف و عامی به رقص برجستند »

- (۱) به رقص برجستند (۲) عارف و عامی (۳) لگد کوب کردن (۴) پای نشاط

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. استعاره مکنیه به نوعی از استعاره گفته می‌شود که در آن شاعر مشبه را با یکی از اجزا یا ویژگی‌های مشبه به می‌آورد. این جز یا ویژگی می‌تواند به مشبه اضافه گردد یا به آن اسناد داده شود. استعاره مکنیه‌ای که از اضافه شدن چیزی به مشبه، به دست آید، همان است که اضافه استعاری نامیده می‌شود. قدما استعاره را این گونه تعریف کرده اند: استعاره عبارت از آن است که یکی از دو طرف تشبیه را ذکر و طرف دیگر را اراده کرده باشند. در استعاره مکنیه که یکی از چهار نوع استعاره است اگر مشبه ذکر می‌شود ولی مشبه به ترک شود استعاره مکنیه است.

۱۳۸ - وزن و آهنگ کدام بیت، با بیت زیر یکسان است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)
 « پیرزنی راستمی در گرفت / دست زد و دامن سنجر گرفت »

- (۱) بلبلای برگ گلی خوش رنگ در منقار داشت / وندر آن شور و نوا خوش ناله های زار داشت
 (۲) خلق همه یک سه نهال خدای اند / هیچ نه برکن تو زین نهال و نه بشکن
 (۳) شحنه بود مست که آن خود کند / عربده با پیرزنی چون کند
 (۴) به نام خداوند جان و خرد / گزین برتر اندیشه برنگذرد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. وزن و آهنگ بیت مورد نظر با گزینه سوم مرتبط است. در این گونه تست‌ها، ابتدا بایستی به ردیف و قافیه توجه نمود تا گزینه‌هایی را حذف کنیم؛ سپس، بایستی آهنگ بیت سوال با بیت مورد نظر یکسان باشد.

۱۳۹ - بر اساس سبک شناسی معنایی بیت زیر مربوط به کدام دوره سبکی است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)
 « همه عمر برندارم سر از این خمار مستی / که هنوز من نبودم که تو در دلم نشستی »

- (۱) هندی (۲) عراقی (۳) خراسانی (۴) بازگشت

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۴۰ - نگارش کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) آن را که خدای هست به دیگرانش نیازی نیست (۲) آن را که خدای راست به دیگران نیاز نیست
 (۳) نیازی نیست آن را که خدایی هست (۴) خدای هر که را باشد به هیچش نیاز نیست

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در گزینه چهارم، نوع نگارش به گونه‌ای ابهام دارد که از جمله چندین برداشت می‌توان نمود. بنابراین، نگارش جمله گزینه چهارم، صحیح نیست و نگارش بایستی بدون ابهام باشد.

۱۴۱ - مترنم به کدام معنی است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) نوازنده (۲) گوینده (۳) سراینده (۴) رونده

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مترنم یعنی آوازخواندن و نغمه سرایی.

۱۴۲ - معنی کدام کلمه با کلمه های دیگر، متفاوت است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) مشوق (۲) مشتاق (۳) راغب (۴) آرزومند

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مشوق یعنی تشویق کننده؛ سه گزینه دیگر به معنای آرزومند می باشند.

۱۴۳ - کدام کلمه به معنی چرب زبانی است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) نیرنگ (۲) نفاق (۳) مدیحه (۴) مداهنه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مداهنه یعنی: چرب زبانی و چاپلوسی؛ مدیحه یعنی ستایش؛ نفاق یعنی دورویی؛ نیرنگ یعنی حيله.

۱۴۴ - با توجه به معنی املای کدام کلمه صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) مجزوم: ساکن شده (۲) مجذوم: قطعی (۳) مجهود: کوشش (۴) مجهول: ساختگی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مجذوم یعنی مبتلا به جذام.

۱۴۵ - نگارش کدام مورد صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) وقت خود را غنیمت می شمرد و از آن استفاده می کند (۲) از وقت خود استفاده و آن را غنیمت می شمرد
(۳) استفاده از وقت و غنیمت شمردن آن لازم است (۴) استفاده از وقت غنیمت شمردن آن است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. فعل نباید بدون هیچ قرینه ای حذف شود. جمله به صورت صحیح به این شکل به نگارش در می آید: از وقت خود استفاده می کرد و آن را غنیمت می شمرد.

۱۴۶ - نگارش کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

- (۱) با یک سخترانی کار خود را به پایان برد (۲) با سخترانی مهارت خود را نشان داد
(۳) به وسیله سخترانی شهرت به دست آورد (۴) سخترانی او موجب شهرت او شد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. استفاده از «به وسیله»، بجای «با» از شیوه های نادرست نگارش است.

۱۴۷ - بیت زیر چند جمله است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

«گفتم بینمش مگرم درد اشتیاق / ساکن شود بدیدم و مشتاق تر شدم»

- (۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. الف) گفتم؛ ب) بینمش؛ ج) مگرم درد اشتیاق ساکن شود؛ د) بدیدم؛ ه) مشتاق تر شدم.

۱۴۸ – مفهوم عبارت زیر، کدام مورد را توصیف می کند؟ (شهرداری ها سال ۹۱)
«یار بدان شریک معصیت است و مستوجب عقوبت»

- ۱) پرهیز از کمک به انسان های ناشایست
- ۲) بازداشتن بدان از ناشایست
- ۳) دوری از شرک و گناه
- ۴) ترس از بدفرجامی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. عبارت در حال اشاره به این مطلب است که به شخص ناشایست کمک کردن، باعث می شود در گناهان آنها شریک شویم و به تبع آن عقوبت و جزای این عمل خود را ببینیم.

۱۴۹ – توصیه جمله زیر، کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)
«بخل و اسراف هر دو مذموم است»

- ۱) گشاده دستی را ترجیح دادن
- ۲) حد وسط را نگاه داشتن
- ۳) رعایت اخلاق را کردن
- ۴) در بخل اسراف نورزیدن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. منظور از عبارت یاد شده، ایجاد تعادل است.

۱۵۰ – معنای کدام مورد، در «نکوهش و مذمت دنیا» آمده است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- ۱) در ره عقی به پای رفت نباید / بلکه به جان و به عقل باید رفتن
- ۲) خلق همه یک سره نهال خدای اند / هیچ نه پرکن تو زین نهال و نه بشکن
- ۳) دوستی این جهان نهنن دل هاست / از دل خود بفکن تو زین نهال و نه بشکن
- ۴) توشه تو علم و طاعتست در این راه / سفره دل را بدین دو توشه بیا کن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. موضوع گزینه سوم نکوهش و دل نبستن به دنیا است.

۱۵۱ – در بیت زیر، قلم برگرفتن کنایه از چیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)
«حالی از آن خطه قلم بر گرفت / رسم بد و راه ستم بر گرفت»

- ۱) به حساب رسیدگی کردن
- ۲) عفو کردن و بخشیدن
- ۳) افزودن ظلم و ستم
- ۴) مالیات گرفتن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. قلم بر گرفتن یعنی عفو کردن و بخشیدن.

۱۵۲ – معنای بیت زیر در کدام مورد آمده است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)
«عشقت رسد به فریاد از خود بسان حافظ قرآن زیر بخوانی در چهارده روایت»

- ۱) اگر مانند حافظ قرآن را در چهارده روایت بخوانی، عشق به فریاد تو خواهد رسید و از تو دستگیری می کند.
 - ۲) عشق تو را به فریاد زدن وادار می کند، مانند حافظ که قرآن را رد حافظه داشت.
 - ۳) عشق تو تا سر حد فریاد تو می رسند، اگر مانند حافظ عاشق باشی.
 - ۴) چهارده معصوم به فریاد تومی رسند، اگر مانند حافظ عاشق باشی.
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۵۳ – نگارش کدام مورد، صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- ۱) به عزم همه تلخ کامی ها، ما حق داریم که به کشور خود بنایم.
- ۲) تاریخ به ما نیرو می دهد و ما را باز می دارد که از پای درافتم.
- ۳) رسالت ایران به پایان نرسیده است و شکوه و خرمی او به او باز خواهد گشت.
- ۴) ملتی شکیبا و فرزاندگی از حاصل دوران های خوش و ناخوش زندگی است که می آموزد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نگارش جمله گزینه چهارم، مبهم است و بین نهاد و گزاره مطابقت وجود ندارد.

۱۵۴ – همه موارد زیر جزو کاربرد نشانه «سه نقطه» هستند به جز: (شهرداری ها سال ۹۲)

- ۱) افتادگی از دست نویس ها
- ۲) میان اسم، لقب و بدل
- ۳) برای بیان سخن دنباله دار
- ۴) برای محرمانه نگاه داشتن نام اشخاص

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کاربرد سه نقطه در این موارد اعمال می گردد: الف) برای نشان دادن جملات و کلمات محذوف؛ ب) سخن ناتمام؛ ج) برای نشان دادن کشش هجا در گفتار؛ د) افتادگی کلمه یا کلماتی از یک نسخه خطی.

۱۵۵ – کدام نویسنده به دوره معاصر تعلق ندارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- ۱) عطاملک جوینی
- ۲) احمد محمود
- ۳) مهدی اخوان ثالث
- ۴) مهرداد اوستا

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. علاءالدین ابوالمنظر عطاملک بن بهاءالدین محمد جوینی (۶۸۱-۶۲۳ هـ ق) مورخ و ادیب ایرانی قرن هفتم قمری است. از آثار او جهانگشای جوینی و رساله تسلية الاخوان است.
- احمد اعطا با نام ادبی احمد محمود (۴ دی ۱۳۱۰، اهواز - ۱۲ مهر ۱۳۸۱، تهران) نویسنده معاصر ایرانی بود. او را پیرو مکتب رئالیسم اجتماعی می دانند. معروف ترین رمان او همسایه ها در زمره آثار برجسته ادبیات معاصر ایران شمرده می شود.
- مهدی اخوان ثالث (۱۰ اسفند ۱۳۰۷ مشهد - ۴ شهریور ۱۳۶۹ تهران)، شاعر پرآوازه و موسیقی پژوه ایرانی بود. نام و تخلص وی در اشعارش م. امید بود.

اشعار او زمینه اجتماعی دارند و گاه حوادث زندگی مردم را به تصویر کشیده است؛ همچنین دارای لحن حماسی آمیخته با صلابت و سنگینی شعر خراسانی و نیز در بردارنده ترکیبات نو و تازه است.

محمدرضا رحمانی یاراحمدی با نام هنری مهرداد اوستا (زاده ۲۰ بهمن ۱۳۰۸ بروجرد - مرگ: ۱۷ اردیبهشت ۱۳۷۰ تهران)، نویسنده و شاعر معاصر ایران بود. مهرداد اوستا از تیره یاراحمدی ایل بیرانوند است. اوستا علاوه بر شاعری، در زمینه فلسفه، موسیقی و ادبیات فارسی نیز فعالیت داشت.

۱۵۶ - در کدام یک از موارد زیر، «جناس تام» به کار نرفته است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) بهرام که گور می گرفتی همه عمر / دیدی که چگونه گور بهرام گرفت
- (۲) بودم آن روز من از طایفه دردکشان / که نه از تاک نشان بود و نه از تاک نشان
- (۳) لبش ندانم و خدش چگونه وصف کنم / که این چو دانه نارس و آن چو شعله نار
- (۴) باز آمدم چون عید نو تا قفل زندان بشکنم / وین چرخ مردم خوار را چنگال و دندان بشکنم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. جناس یکسانی و همسانی دو یا چند واژه در واجهای سازنده را گویند، اگر معنی متفاوتی داشته باشند. در دو کلمه هم جنس گاه جز معنی هیچ گونه تفاوتی ندارند و گاه علاوه بر معنی، در یک مصوت یا صامت با هم متفاوت اند. به دو کلمه هم جنس یا هم معنی که در یک مصراع یا بیت به کار می رود، ارکان جناس گویند. ارزش جناس به موسیقی و آهنگی است که در سخن می آفریند و زیبایی جناس در گروه پیوندی است که با معنی سخن دارد.

جناس تام، آن است که دو کلمه در بیتی بیاید در خط و تلفظ یکسان باشند، اما دو معنی متفاوت داشته باشند. در بیت اول، گور اولی به معنای قبر است و گور دومی به معنای نوعی حیوان است. در بیت سوم، نار اولی به معنای انار و نار دومی به معنای جهنم است. در بیت دوم، تاک نشان جناس تام است.

۱۵۷ - کدام یک از آرایه ها در بیت زیر وجود ندارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

«گیسوی چنگ و رگ بازوی بربط ببرید گریه از چشم نی تیزنگر بگشایید»

- (۱) استعاره مکنیه
- (۲) تشخیص
- (۳) تلمیح
- (۴) واج آرایی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. بیت دارای واج آرایی «گ» دارد. گیسوی چنگ: استعاره از رشته و تارهای چنگ؛ بازوی بربط: استعاره از دسته بربط است. چشم نی: استعاره از سوراخ نی؛ تشخیص یعنی جان بخشی به اشیا. گریه، چشم، گیسو و بازو، مختص انسان است که به نی و بربط اختصاص داده شده است. پس، بیت مورد نظر تلمیح ندارد.

۱۵۸ - کلمه قافیه و ردیف، به ترتیب در بیت زیر کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

«از دست دیده و دل هر دو فریاد که هرچه دیده بیند دل کند یاد»

- (۱) ندارد - یاد
- (۲) یاد، فریاد - دیده
- (۳) ندارد - فریاد، فریاد
- (۴) فریاد، یاد - ندارد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. فریاد و یاد، قافیه های بیت هستند اما بیت فاقد ردیف است.

۱۵۹ - کدام دانش از عموم دیگری مانند: فلسفه، جامعه شناسی، زبان شناسی، تاریخ و دیگر شاخه ها علوم انسانی بهره می برد تا به کمک آنها به بررسی و تحلیل چند جانبه آثار ادبی پردازد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) بلاغت (۲) سبک شناسی (۳) نقد ادبی (۴) علم عروض

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۶۰ - کدام نوع ادبی ساختار داستانی دارد و در متون کهن فراوان به چشم می خورد و معمولاً کوتاه است و برای بیان یک پیام اخلاقی، تربیتی، انتقادی یا عقیدتی به کار گرفته می شود؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) حکایت (۲) قطعه ادبی (۳) قصه (۴) داستان کوتاه

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. حکایت نوعی از داستان کوتاه است که در آن درس یا نکته‌ای اخلاقی نهفته است. این درس یا نکته بیشتر در پایان حکایت بر خواننده آشکار می‌شود. شخصیت‌های حکایت آدمها، حیوانات یا اشیای بی‌جانند. زمانی که حیوانات شخصیت حکایتند، مانند انسان‌ها سخن می‌گویند و احساسات انسانی از خود نشان می‌دهند. حکایت‌ها معمولاً طوری نوشته می‌شوند که خواننده به سادگی آنها را درک کند. ادبیاتی را که در حکایت‌ها به کار برده می‌شود، ادبیات تعلیمی می‌نامند. برخی حکایت‌ها از نسلی به نسل دیگر بازگو می‌شود. بیشتر در حکایت با استعاره از اشیا و یا حیوانات، نابخردی انسان در رفتار و منشش به وی نشان داده می‌شود. گاهی حکایت آکنده از طنز یا هزل است.

۱۶۱ - معانی درست کلمه های زیر به ترتیب در کدام مورد آمده است؟ (بانک سپه سال ۹۳)
"دعا - سیاف - رخا - فرخنده پی"

- (۱) مردم ناراست - شمشیر زننده - سستی - خوش قدم
(۲) ناراستی، شمشیر، نا امیدی، خوش قدم
(۳) نیایش - آهن - نا امیدی - زیبارو
(۴) نیایش - نجار - سستی - زیبارو

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

۱۶۲ - کدام مصراع، مکمل مصراع زیر است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)
«شکر نعمت را نکویی کن که حق»

- (۱) دوست دارد بندگان حقگزار
(۲) سخت گیرد ظالمان را در حصار
(۳) شکر یک نعمت نکویی از هزار
(۴) من بگویم گر بداری استوار

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بیت مورد نظر، قصیده شماره ۲۸ سعدی می‌باشد.

۱۶۳ - کدام مورد، به مفهوم بیت زیر نزدیک است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)
«تو را با حق آن آشنایی دهد که از دست خویشت رهایی دهد»

- (۱) آنکه ما را خواست خدای را خواست
(۲) خودشناسی مقدمه خداشناسی است
(۳) خدایینی از خویشتن بین مخواه
(۴) مجو درستی عهد از جهان سست نهاد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مفهوم بیت به این معنا است که کسی می‌تواند تو را با حق آشنا کند که بتواند تو را از نفست آزاد کند. گزینه سوم به همین مفهوم است.

۱۶۴ - مفهوم عبارت زیر، بر کدام مورد تکیه دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

«متکلم را تا کسی عیب نگیرد سخنش صلاح نپذیرد»

(۱) اصلاح سخنران (۲) عیب جویی (۳) مصلحت بینی (۴) نقد کردن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. منظور از عیب گرفتن در اینجا، به سخن است و نه به سخنران. پس گزینه اول حذف می شود. عیب جویی کردن هیچگاه منجر به اصلاح نمی شود؛ پس گزینه دوم نیز حذف می گردد. در گزینه سوم، ممکن است بنا بر مصلحت، طرف مقابل سکوت کند، پس سخنگو متوجه اشتباه خود نمی شود.

۱۶۵ - کدام شاعر از نظر زمانی بر دیگران، مقدم است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) پروین (۲) بهار (۳) قاتنی (۴) شهریار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. رخشندهٔ اعتصامی معروف به پروین اعتصامی (زاده ۲۵ اسفند ۱۲۸۵ در تبریز - درگذشته ۱۵ فروردین ۱۳۲۰ در تهران) شاعر ایرانی بود که از وی به عنوان «مشهورترین شاعر زن ایران» یاد شده است.

محمدتقی بهار (۱۶ آبان ۱۲۶۵ - ۲ اردیبهشت ۱۳۳۰) ملقب به ملک الشعرا و متخلص به «بهار»، شاعر، ادیب، نویسنده، روزنامه نگار، تاریخ نگار و سیاست مدار معاصر ایرانی بود.

میرزا حبیب متخلص به قاتنی فرزند محمدعلی گلشن (زادروز: ۱۱۸۷) از شاعران بزرگ دربار محمد علی شاه قاجار و محمدشاه قاجار و اوایل سلطنت ناصرالدین شاه قاجار بود. او به حکمت نیز علاقه سرشاری داشت.

سید محمدحسین بهجت تبریزی (زاده ۱۲۸۵ - درگذشته ۱۳۶۷) متخلص به شهریار (پیش از آن بهجت) شاعر ایرانی اهل تبریز بود که به زبان های ترکی آذربایجانی و فارسی شعر سروده است.

۱۶۶ - بوستان سعدی، در کدام قالب شعری است؟ (شهرداری ها سال ۹۱)

(۱) مثنوی (۲) قصیده (۳) غزل (۴) رباعی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بوستان سعدی یا سعدی نامه نخستین اثر سعدی است که کار سرودن آن در سال ۶۵۵ هجری قمری پایان یافته است. سعدی این اثر را زمانی که در سفر بوده است، سروده و هنگام بازگشت به شیراز آن را به دوستانش عرضه کرده است. این اثر در قالب مثنوی و در بحر متقارب سروده شده و از نظر قالب و وزن شعری حماسی است، هر چند که از نظر محتوا به اخلاق و تربیت و سیاست و اجتماعیات پرداخته است. بوستان ده باب دارد هر باب به موضوعی ربط دارد.

۱۶۷ - معنای کدام لغت، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) سنان: نور، روشنایی (۲) سترون: نوعی درخت (۳) مَغنی: آوازخان (۴) هایل: مانع

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. سنان: سرنیزه؛ سترون: عقیم؛ هایل: ترسناک.

۱۶۸ - املای کدام کلمه با توجه به معنی مقابل آن، صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) تُرفه: شگفت (۲) وساق: اتاق (۳) غیلولة: خواب پیش از ظهر (۴) مُلطفه: نامه کوچک

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. ملطفه: نامه‌ای کوچک حاوی مطالب محرمانه.

۱۶۹ - نوع دستوری واژه‌های «ساختمان، شهروند، زد و خورد، خوش خوش» به ترتیب کدام است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) مشتق - مشتق - مرکب - مشتق مرکب (۲) مشتق - مشتق - مشتق - مشتق مرکب - مرکب
(۳) مرکب - مشتق مرکب - مرکب - مرکب (۴) مرکب - مشتق - مشتق - مشتق مرکب - مشتق

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ساختمان: ساخت + مان؛ شهروند: شهر + وند؛ زد و خورد: زد + و خورد؛ خوش خوش: خوش + خوش.

۱۷۰ - مفهوم تواضع از کدام بیت برداشت می‌شود؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) بهایم خموشند و گویا بشر / زبان بسته بهتر که گویا به شر
(۲) چو شبنم بیفتاد که مسکین و خرد / به مهر آسمانش به عیوق برد
(۳) درختی است مرد کرم، باردار / وز او بگذری هیزم کوهسار
(۴) سراسیمه گوید سخن بر گزاف / چو طنبور بی مغز بسیار لاف

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در گزینه یک اشاره به خاموش بودن و سکوت کردن دارد. گزینه سوم در مورد ثمرات نیکوکاری در آخرت دارد. گزینه سوم اشاره به مفهوم سخن بیهوده دارد.

۱۷۱ - مفهوم ابیات زیر با کدام مورد متناسب است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«در جهان هر چیز چیزی جذب کرد / گرم گرمی را کشیده، سرد، سرد
ناریان مرناریان را جاذبند / نوریان مر نوریان را طالبند»

- (۱) رفتم بر درویشی گفتا: که خدا یارت
(۲) گرد دل من جانا دزدیده همی گردی
(۳) هر جنس سوی جنس زنجیر همی درد
(۴) یک لحظه و یک ساعت دست از تو نمی دارم
گویی به دعای او شد چون تو شهی یارم
دانم که چه می جویی ای دلبر عیارم
من جنس کیم کاینجا در دام گرفتارم؟
زیرا که تویی کارم زیرا که تویی یارم

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. دو بیت صورت سوال، اشاره به این مطلب دارد که هر شخصی و یا هر چیزی، دنبال شخص و یا چیزی مشابه خود است. در گزینه چهارم هم اشاره به این دارد که تو همانی هستی که مشابه من هستی؛ پس نزدیک ترین پاسخ به صورت سوال، گزینه چهارم است.

۱۷۲ - طشت افتادن در بیت زیر کنایه از کدام مورد است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«ز فلک فتاد طشتم، به محیط غرقه گشتم به دورن بحر جز تو دلم آشنا ندارد»

- (۱) رسوا شدن (۲) غرق شدن (۳) فقیر و مفلس گردیدن (۴) ناامید گشتن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. طشت از بام افتادن کنایه از بی آبرو و رسوا شدن؛ آنچه پوشیده بوده بر ملا گشتن.

۱۷۳ - کدام مورد از آثار مولانا نیست؟ (بانک سپه سال ۹۳)

- (۱) فیه مافیه (۲) مثنوی معنوی (۳) مجالس سبعه (۴) مقالات شمس

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آثار مولوی: مثنوی معنوی، دیوان شمس تبریزی، رباعیات، فیه مافیه، مجالس سبعه و مکتوبات. مقالات شمس تبریزی، مجموعه‌ای از سخنان و حکایات نغز و دلپذیر است که در دوران اقامت شمس تبریزی در قونیه (از سال ۶۴۲ تا ۶۴۳ و پس از غیبتی کوتاه از سال ۶۴۴ تا ۶۴۵ قمری) بر زبان وی جاری شده، و پس از او توسط مریدان مولانا جلال‌الدین محمد بلخی به صورت یادداشت‌هایی پراکنده جمع‌آوری گردیده‌است. از گسیختگی و بریدگی عبارات و مطالب پیداست که این کتاب را شمس‌الدین خود تألیف نکرده بلکه همان یادداشت‌های روزانه مریدان است که با کمال بی‌ترتیبی فراهم نموده‌اند.

۱۷۴ - معنی عبارت دانسته بودیم در عبارت زیر کدام است؟ (بانک سپه سال ۹۳)

«ما چون کارها را نیکوتر بازجستیم و این مرد را دانسته بودیم و آزموده، از هندوستان فرمودیم بیاوردنش»

- (۱) شناخته بودیم (۲) شایسته دانستیم (۳) از راز او مطلع بودیم (۴) آزمایش کردیم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. دانستن در اینجا به معنای شناختن و آشنا بودن است.

۱۷۵ - کلمه بلاغت به چه معناست؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) چیره زبانی (۲) زبان آوری (۳) بلیغ شدن (۴) همه موارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بلاغت یعنی چیره زبانی، زبان آوری، بلیغ شدن، رسیدن به مرتبه منتهای کمال در ایراد کلام به رعایت مقتضای حال.

۱۷۶ - معنای کلمه‌های «جلی، جرگه، چغز» کدامیک از موارد زیر می باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) روشن، گروه، قورباغه (۲) آشکار، قورباغه، رباینده

- (۳) شاداب، قورباغه، رباینده (۴) شاداب، گروه، قورباغه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. جلی: واضح، آشکار و روشن؛ جرگه: دسته و گروه؛ چغز: قورباغه.

۱۷۷ - پیش از نقل قول از کدام یک از علائم نگارشی استفاده می شود؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) ویرگول (۲) نقطه ویرگول (۳) دو نقطه (۴) گیومه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. استفاده از دو نقطه در این موارد صحیح است: الف) قبل از نقل قول؛ ب) هنگام بر شمردن اجزای یک چیز؛ ج) جلوی کلماتی که می خواهیم آن ها را معنی کنیم.

۱۷۸ - هنگام آوردن کلمه یا عبارت یا جمله ای برای توضیح بیشتر آن رعایت کدام علائم نگارشی توصیه می گردد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) کمانک (۲) قلاب (۳) گیومه (۴) ممیز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. کمانک یا همان پرانتز در این موارد استفاده می شود: الف) معنی و معادل یک کلمه؛ ب) توضیح بیشتر؛ ج) ذکر تاریخ، شهرت، تخلص، نام سابق و....

۱۷۹ - در بیت زیر کدام فعل نا گذر است؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

«تو هیچ عهد نبستی که عاقبت نشکستی / مرا بر آتش سوزان نشاندی و ننشستی»

- (۱) نبستی (۲) نشکستی (۳) نشاندی (۴) ننشستی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. فعل ناگذر، فعلی است که فقط به نهاد نیاز دارد و معنای آن کامل می شود و نیازی به مفعول، متمم و مسند ندارد. فعل نشستن، ناگذر است.

۱۸۰ - لقمه چیدن کنایه از چیست؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) کناره گرفتن (۲) لقمه برداشتن (۳) تکدی کردن (۴) کار عجیب کردن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. لقمه چیدن کنایه از گدایی کردن است. تکدی یعنی گدایی.

۱۸۱ - نگارش کدام مورد صحیح نیست؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) حسن به برادرش گفت که مقاله ات منتشر شده است. (۲) شاعری را از نوجوانی آغاز و تا پایان عمر ادامه داد.

- (۳) من به او گواهی می دهم. (۴) فکر خود را به آنچه می بیند، می سپارد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. شیوه نگارش صحیح جمله گزینه دوم به این شکل است: شاعری را از نوجوانی آغاز کرد و تا پایان عمر ادامه داد.

۱۸۲ - کدام جمله به ویرایش نیاز دارد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) نوع بیماری پس از تحقیقات و آزمایش های متعدد، شناخته شد.

- (۲) ابتکار شما را در انتشار این نشریه که می تواند در رشد تحقیقات نقشی به سزا داشته باشد، تحسین می کنم

- (۳) گزارشهای دریافتی از پیشرفت تحسین برانگیز برنامه و درخور توجه بودن آن حکایت دارد

- (۴) نتایجی را که امروز به دست آمد گزارش می کنم

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. جمله گزینه سوم، کزتابی دارد و مبهم است. بایستی به صورت روان به نگارش در آید: گزارش‌ها حاکی از پیشرفت تحسین برانگیز برنامه دارد و درخور توجه است.

۱۸۳ – مفهوم کدام یک از ابیات زیر «بی اعتبار شدن مقاصد دنیایی برای عاشقان» می باشند؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) عاشقی کار سری نیست که بر بالین است / خواب در عهد تو در چشم من آید هیئات
- (۲) عاشقان را هست بی سرمایه سود / عاشقان را کار نبود با وجود
- (۳) جز افسون و افسانه نبود جهان / که بستند چشم خشیارها
- (۴) همه موارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است.

۱۸۴ – کدامیک از ابیات زیر با بیت «مرا رضای تو باید نه زندگانی خویش / اگر مرداد تو قتل است و ارهان ای دوست» قرابت معنایی دارد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) چنین بود تا بود این تیره روز / تو دل را به آرزوئی مسوز
- (۲) تو کار خویش به فضل خدای کن تفویض / به روز دولت و نکبت که کار خداست
- (۳) نخواهی که باشی چو دف روی خویش / چو چنگ ای برادر سر انداز پیش
- (۴) هیچ کدام

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بیت مورد نظر در صورت سوال اشاره به ارجحیت رضای الهی در مقابل امیال انسانی دارد که گزینه دوم نیز به همین موضوع اشاره دارد.

۱۸۵ – مفهوم بیت «عشق آن شعله است کو چون بر فروخت / هر چه جز معشوق باقی جمله سوخت» کدام یک از گزینه های زیر می باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) اجتناب و دوری از مردم
- (۲) نگرستن به باطن و درک معنا نه صورت و ظاهر
- (۳) جانبازی و فنا شدن عاشق در راه معشوق
- (۴) همه موارد

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. معنای بیت به این صورت است: عاشق زمانی که عشقش شعله‌ور شود، بخاطر معشوق و برای نگهبانی از معشوق همه جا و همه کس را به آتش می کشد، حتی خودش.

۱۸۶ – جمله «به تو نیازمندم برادر جوان، خواهر جوان» دارای کدام یک از آرایه های زیر است؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) تکرار
- (۲) تشخیص
- (۳) تشبیه
- (۴) کنایه

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. تکرار از آرایه‌های ادبی است که به معنی دوباره یا چندباره آوردن واژه‌ای است، به گونه‌ای که بتواند بر موسیقی درونی بیفزاید و تأثیر سخن را بیشتر سازد.

۱۸۷ – جمله «نرون مرد، ولی رم نمرد» دارای کدام یک از آرایه های زیر می باشد؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) مراعات نظیر
- (۲) تلمیح
- (۳) مجاز
- (۴) واج آرایی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. رم مجاز از مردم رم است.

۱۸۸- در مصراع ای «سر به مهر نامه بدان مهربان رسان» در قسمت سر به مهر نامه، کدامیک از آرایه های زیر به کار برده شده است؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) کنایه (۲) تلمیح (۳) تشخیص (۴) تکرار

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. سر به مهر نامه کنایه از سر بسته و دست نخورده.

۱۸۹- ژاژ خاییدن به چه معناست؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) آهسته سخن گفتن (۲) کار بیهوده کردن (۳) عادت نیک داشتن (۴) ضربه زدن

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ژاژ خاییدن یعنی کار بی فایده کردن و سخن بیهوده گفتن.

۱۹۰- کلمه متمادی به چه معناست؟ (راه آهن سال ۹۴)

- (۱) طولانی (۲) دراز (۳) پی در پی (۴) گزینه ۱ و ۲

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. طبق لغت نامه دهخدا: متمادی. [مُ تَ] دراز. هر چیز دراز و طولانی. کشیده.

۱۹۱- کدام مورد مفهوم عبارت زیر را در بر دارد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

«هر صنعت که تعلق به فکر دارد، صاحب صنعت باید که فارغ دل و مرفه باشد»

- (۱) وقت شناسی در تفکر (۲) دور اندیشی در امور
(۳) مناعت طبع (۴) تفکر بدون آسوده خاطری ممکن نیست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. صنعت یعنی هنر و مرفه یعنی آسایش و آسودگی. معنی جمله: هر هنر که نیاز به تفکر دارد، هنرمند باید خاطر او آسوده باشد.

۱۹۲- کدام مورد می تواند مکمل جمله زیر باشد؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

«دیدم که دم گرم من در آهن سرد او اثر نمیکند»

- (۱) من سرد و گرم زندگی را بسیار چشیده ام
(۲) ترک مناصحت گرفتم و روی از مصاحبت بگردانیم
(۳) پسر از لذت نای و نوش این سخن در گوش نیاورد و بر قول من اعتراض کرد
(۴) از چگونگی حالش خبر پرسیدم گفتند به زندان شحنة درست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. معنی جمله: وقتی دیدم صحبت گرم من در او اثری ندارد، از نصیحت کردن خودداری کردم و همنشینی با او را ترک کردم.

۱۹۳ - مفهوم عبارت زیر از چه چیزی حکایت می کند؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

«جبه صوف خود را به موی ستر بخشید تا برگ عروسی کند و خود برهنه ماند»

- (۱) ملاطفت و مهربانی
(۲) خشوع، فروتنی و افتادگی
(۳) سخاوت و ایثار
(۴) قناعت و خرسندی

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

۱۹۴ - املاي کدام کلمه با توجه به معنی مقابل آن صحیح نیست؟ (سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سال ۹۳)

- (۱) بارقه: جلوه
(۲) متفرع: وابسته
(۳) غیض: خشمگین
(۴) خدعه: دستان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. غیظ یعنی خشمگین؛ غیض یعنی قلیل و اندک.

۱۹۵ - مفهوم نزدیک تر این شعر سهراب سپهری: «سنگ از پشت نمازم پیدا است / همه ذرات نمازم متبلور شده است» در کدام گزینه آمده است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) به خوبی همه جا را می بینم؛ حتی زیبایی و لطافت را در سنگ می یابم.

(۲) خلوص نیت دارم و نمازم سرشار از لطافت و زیبایی است.

(۳) همه چیز را در آن می دانم و نماز موجب روشنی و بیداری دل من است.

(۴) در نمازم اخلاص می ورزم و نمازم سرشار از حق طلبی و بیداری است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

۱۹۶ - کدام گزینه با مفهوم کنایی عبارت « پدرم از بام افتاده بود، ولی دست از کمرش بر نمی داشت » متناسب است؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

(۱) پدرم علیل و ناتوان بود. دائما از درد کمر رنج می برد.

(۲) با اینکه پدرم بیمار بود، از پذیرایی مهمان ها سر باز نمی زد.

(۳) پدرم دریادل بود، در لاتی کار شاهان را می کرد.

(۴) با آنکه خانه و اثاث به گرو رفته بود، پدرم از ولخرجی دست بر نمی داشت.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. از بام افتادن: کنایه از فقیر و بی پول بودن؛ دست از کمر برداشتن: کنایه از بذل و بخشش کردن.

۱۹۷- عبارت «الهی، به حرمت آن نام که تو خوانی و به حرمت آن صفت که تو چنانی، دریاب که می توانی» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) منت خدای را که شب دیر پای غم افتاد با دم سحر این نیز بگذرد
- (۲) بادی که در زمانه بسی شمع ها بکشت هم بر چراغ دان شما نیز بگذرد
- (۳) ای کار ساز خلق به فریاد من برس ز آن پیش تر که کار من از کار بگذرد
- (۴) تشویق خاطر است ولی شکر، چون نکرد ایزد قضا جز این قدر، این نیز بگذرد

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. عبارت صورت سوال، بیانگر قدرت و توانایی خداوند است که گزینه سوم نیز اشاره به این مطلب دارد که خداوند کلید همه مشکلات را در اختیار دارد و توانایی چاره در همه امور را دارد.

۱۹۸- در کدام گزینه «ان» مفهومی متفاوت با بقیه دارد؟ (بانک صادرات سال ۹۴)

- (۱) بامدادان
- (۲) بهاران
- (۳) سحرگاهان
- (۴) گیلان

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بامدادان، بهاران، سحرگاهان، نقطه عطف زمانی است. اما گیلان، منسوب به مکان است؛ یعنی مکان گیل ها.

۱۹۹- معنی بیت زیر چیست؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

«ای که دست می رسد کاری بکن پیش از آن کز تو نیاید هیچ کار»

- (۱) تا توانا و زنده هستی نیکو کاری کن زیرا کسی از فردای خود خبر ندارد.
- (۲) افراد قبل از تو کار را تا اینجا رسانده اند، ادامه کار با توست.
- (۳) پیشینیان کاری نکردند، تا دیر نشده تو کاری بکن.
- (۴) قبل از آنکه ثروت تباه شود، به نیازمندان کمک کن.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بیت مورد نظر به این مفهوم اشاره دارد که قبل از اینکه توانایی انسان به ناتوانی تبدیل گردد، می تواند کارهای نیک انجام دهد.

۲۰۰- کدام گزینه درباره حافظ شیرازی صحیح نمی باشد؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) بزرگترین شاعر قرن هشتم است.
- (۲) بسیاری از مضامین قرآنی را در شعرش به کار برده است.
- (۳) سراینده غزل های عرفانی است.
- (۴) سعدی در سرودن غزل از او تقلید کرده است.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سعدی در تاریخ ۶۰۶ هجری قمری متولد شد، در حالی که حافظ در سال ۷۲۷ قمری متولد شده است. پس سعدی از حافظ تقلید نکرده است.

۲۰۱- کاربرد کدام کلمه در زبان فارسی جایز نیست؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) اختیارات (۲) پیشنهادات (۳) انتقادات (۴) انتظامات

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. پیشنهاد کلمه ای فارسی است و نباید با نشان جمع (ات) عربی، جمع بسته شود.

۲۰۲- «لغت نامه»، «امثال و حکم»، «ترجمه روح القوانين» از آثار کیست؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) احمد آرام (۲) علامه دهخدا (۳) دکتر محمد معین (۴) عبدالحسین زرین کوب

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. آثار علامه دهخدا عبارتند از: لغت نامه، امثال و حکم، چرند و پرند، فرهنگ فرانسه به زبان فارسی، ابوریحان بیرونی، تعلیقات بر دیوان ناصر خسرو، پندها و کلمات قصار، دیوان شعر، تصحیح دیوان های مختلف از جمله دیوان منوچهری، حافظ و...، ترجمه روح القوانين مونتسکیو، ترجمه عظمت و انحطاط رومیان.

۲۰۳- از نظر قواعد نگارش زبان فارسی، به کار بردن کدام کلمه صحیح است؟ (وزارت نیرو سال ۹۴)

- (۱) گاهآ (۲) تلفناً (۳) دوماً (۴) اولاً

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. (اول) یک کلمه عربی است و می توان آن را با تنوین آورد.

۲۰۴- معنای کدام لغت صحیح است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) الیم: دردناک (۲) الم: پرچم (۳) تقلب: غلبه کردن (۴) تغلب: نادرستی

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. طبق لغت نامه دهخدا، معنای الیم اینگونه است: دردگین. (منتهی الارب). الم ناک. دردناک. دردآور.

۲۰۵- در کدام عبارت، غلط املائی وجود دارد؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) ازدحام و شلوغی خیابان مانع تردد خودروها شده است.

- (۲) در تهمیدیه های زبان فارسی نوعی براعت استهلال یافت می شود.

- (۳) صوفیان با زبان معمول نمی توانستند مفاهیم عرفانی را بیان کنند.

- (۴) غنای آثار ادبی ایران، گواه فرزندگان ادب و عصاره روح بلند آنان است.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. تهمیدیه شیوه نگارش صحیح می باشد.

۲۰۶- نوع دستوری کدام واژه «مشتق - مرکب» است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) تخم مرغ (۲) دادگستری (۳) ستمگر (۴) نوروز

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مشتق - مرکب: آن است که در ساختمان آن حد اقل دو تکواژ آزاد و یک یا چند تکواژ وابسته ی اشتقاقی (وند) به کار رفته باشد: دانش آموز، سربازگیری، گلابدان، ناجوانمردانه، ... اجزای

کلمات غیر ساده قابل گسترش نیستند؛ یعنی، نمی توان بین تکیه های آن، نشانه های جمع، تر و ترین، ی نکره، صفت یا مضاف الیه آورد. مثال: «تخم مرغ» یک کلمه ی غیر ساده (مشتق - مرکب) است زیرا مثلاً امروزه نمی گوییم: «تخم های مرغ» را شکستم بلکه می گوییم: «تخم مرغ ها» را شکستم، ولی «تخم کبوتر» یک ترکیب اضافی است؛ زیرا می گوییم «تخم های کبوتر» را شکستم اگر بگوییم «تخم کبوترها» را شکستم؛ یعنی، تخم چند کبوتر را شکستم.

۲۰۷- مفهوم کدام بیت، متناسب با عبارت زیر است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(...که عاشق وقت باشد که از عشق چندان غصه و درد بیند که نه وصال باشد نه غم هجران خورد. همه خود را به عشق داده باشد)

- (۱) در شهر دلم گراید صنما
کو قصه سراید صنما
- (۲) کارم اندر عشق مشکل می شود
خان و مانم در سر دل می شود
- (۳) چون از تو به جز عشق نجویم به جهان
هجران و وصال تو مرا شد یکسان
- (۴) مسکین دل من ضعیف و عشق تو قوی ست
بیچاره ضعیف کش قوی باید زیست

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در عبارت تشریح شده، بیان می شود که یک عاشق از بس درد و رنج را به جان می خورد، دیگر وصال و هجران برایش نامفهوم است و خود را وقف عشق خود می کند. در بیت گزینه سوم نیز به این مفهوم اشاره می شود.

۲۰۸- مفهوم کنایی (نزدیک شدن مرگ) در کدام یک از موارد زیر، آمده است؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) دیده کش دور به انجام رسید
آفتابش به لب بام رسید
- (۲) چاره مرگ نه کاری است حقیر
زننده را دل نشود از جان سیر
- (۳) بنده آمده بود، فرمان چیست؟
جان به راه تو سپارم، جان چیست؟
- (۴) من و این شهر و این شکوه و جاه
عمرم از چیست بدیت حد کوتاه؟

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. نزدیک شدن مرگ یعنی به پایان رسیدن عمر که در بیت اول نیز به این مفهوم اشاره شده است.

۲۰۹- «نوال» در بیت زیر، به کدام معناست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

- (۱) یک بار
«معصیت ورزیده ام هفتاد سال»
- (۲) جان، روح
(۳) ناله و زاری
- (۴) بخشش، روزی
باز نگرفتی ز من روزی، نوال

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. نوال یعنی بخشش و روزی

۲۱۰- کدام مورد از نظر نگارش (ارکان جمله) صحیح نیست؟ (شهرداری ها سال ۹۲)

(۱) هرچه دایره واژگانی آدمی گستره تر باشد، فهم او از هستی بیشتر است.

(۲) کاربرد اولیه زبان برقراری ارتباط است اما همین زبان ابزار اندیشیدن هم هست.

(۳) به دلایل مختلف از جمله تسلط بر زبان، نتوانسته است نویسنده برآید از عهده این کار.

(۴) برای یک نویسنده لازم است که برای بیان هر مطلب به اندازه کافی لغت در ذهن داشته باشد.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. جمله مجموعه ای است به هم پیوسته از کلمات که پیامی را بیان می کند. جمله دارای اجزاء و ارکان است. ارکان جمله آن قسمت هایی هستند که اگر حذف شوند، ساختمان جمله از هم می پاشد. اجزای جمله آن ها هستند که حذفشان به ساختمان جمله آسیبی نمی رساند. ارکان جمله گزینه سوم، در جای خود قرار ندارد و از لحاظ نگارش صحیح نمی باشد.

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به زبان و ادبیات فارسی

نکته شماره ۱ واژگان

آ

آب: رونق، آبرو و عزت

آب بردن: کنایه از آبروی کسی را بر باد دادن

آب زن: حوض کوچک، حوضچه‌ای که از چینی یا آهن و مانند آن برای شستشو سازند.

آبدار: تازه و باطراوت

آبنوس: درختی با چوب سخت و سیاه‌رنگ

آتی: آینده

آجل: آینده

آحاد: [جمع آحاد] افراد

آخته: آهیخته، برکشیده، بیرون کشیده شده

آخر الأمر: در نهایت، سرانجام

آذار: ماه اول بهار (از ماه‌های رومی)

آرمیدن: استراحت کردن

آرمان: امید، آرزو

آرنک: آرنج

آز: حرص و طمع / آزمند: حریص

ا

ابا کردن: امتناع کردن، خودداری کردن

ابدال: [جمع بدل، بدل و بدیل]

نیک‌مردان، مردان خدا، اولیاءالله

آبد: زمان بی پایان [متضاد ازل]

ابدیت: جاودانگی

آبرش: اسبی که بر اعضای آن نقطه‌ها باشد.

ابلیس: شیطان، اهریمن

آبنا: [جمع ابن] فرزندان

آبطال: [جمع بطل] پهلوانان

آئل: درخت گز

آثنا: وسط، حین

اجابت: پذیرفتن، قبول کردن، برآوردن

اجرا: راندن، جاری کردن، روان ساختن، چیره، مقرر کردن برای کسی

اجمال: خلاصه‌گویی، ایجاز

احتراز: دوری، کناره‌گیری، پرهیز

آحرار: [جمع حر] آزادگان

آزگار: زمانی دراز، به طور مداوم، تمام و کامل

آژنگ: چین و شکنی که به واسطه خشم، بر چهره و آبرو و پیشانی می‌افتد.

آسیب: تماس (در معنی مجازی)

آغاچی: نام خادم خاص سلطان مسعود

آغوز: شیر غلیظ گاو و گوسفند

نوزائیده، ماک

آفتاب گردان: لبه‌ی آفتاب‌گیر کلاه [در زبان فارسی ۳]

آکل: خورنده

آلاله: شقایق

آلام: [جمع ألم] دردها، رنج‌ها

آماج: هدف، نشانه

آماس: ورم، باد

آمال: [جمع امل] آرزوها

آنک: [مقابل اینک] آن‌هنگام، آن‌جا

آوردگاه: میدان جنگ، معرکه

(آورد+گاه)؛ مجازاً «جنگ و نبرد»

آوند: معلق، آویزان

آهو: ۱ - غزال ۲ - عیب و نقص

أَحْسَن: نیکوتر

أَحْسَنَت: آفرین (شبه جمله)

أَحْصَا: برشمردن

أَحْضَار: حاضر کردن، فراخواندن

أَحْلَام: [جمع حُلُم] خواب‌ها

أَحْوَل: دوبین، لوچ

أَخْتَر: ستاره

أَخْتَر سَعْد: سیاره‌ی مشتری که «سعد اکبر» است.

أَخْتَلَف: رفت و آمد

أَخْغَر: پاره‌ی آتش، جرّقه، شعله و زبانه‌ی آتش

أُخُوت: برادری

أَدْبَار: بدبختی، پشت کردن [مخالف اقبال]

أَدْعِيَه: [جمع دعا] دعاها

أَذْكَار: [جمع ذَكَر] ذکرها، وردها

أَرَابَه: گاری، گردونه

أَرَبَاب مَوَدّت: دوستان، دوست‌داران

أَرْتَجَالاً: بدیهه‌گویی، بدون اندیشه‌ی قبلی سخن گفتن یا شعری را بی درنگ سرودن

أَرْسِي: نوعی درِ قدیمی که عمودی باز و بسته می‌شود. [مجازاً اتاقی یا چنین در]

أَرَش: واحد طول در قدیم [از آرنج تا نوک انگشت میانی] حدوداً نیم متر

أَرْغَنَد: خشمگین و قهر آلود [در

فرهنگ‌های فارسی به معنی «دلیر و شجاع»]

أَرْغُون: نوعی ساز بادی

أَرْكَان: [جمع ركن] پایه‌ها، اعضای بدن، عناصر چهارگانه (آب، باد، خاک و آتش)

أَزَار: شلوار، لنگ

أَز جَاي شدن: عصبانی و خشمگین شدن، [= از کوره در رفتن]

أَز كَار در آوردن: تمام کردن، به انجام رساندن

أَزَل: زمان بی‌آغاز [متضاد ابد]

أَسَاطِير: [جمع اسطوره] افسانه‌ها و داستان‌های خدایان و پهلوانان ملل قدیم

أَسْتَبَاد: دور شمردن، بعید دانستن

أَسْتِجَارَه: پناه خواستن

أَسْتِخْفَاف: خوار و خفیف شمردن، سبک داشتن

أَسْتِخْلَاص: رهایی جُستن، رهایی‌دن

أَسْتِرْحَام: رحم خواستن

أَسْتِسْقَا: تشنگی و عطش شدید، نوعی بیماری که شخص هر قدر آب می‌نوشد سیراب نمی‌شود.

أَسْتِشَارَه: رای زدن، مشورت کردن

أَسْتِشْهَاد: طلب شهود برای گواهی یا اثبات حق

أَسْتِشْهَاد نَامَه: گواهی نامه، محضر

أَسْتِعْفَا: درخواست کناره‌گیری از کار

أَسْتِمَاع: گوش دادن، شنیدن

أَسْتِشْاق: چیزی را بو کردن، بویدن

أَسْتِیْجَار: اجاره کردن

أَسْتِیْصَال: از ریشه برکندن، ناچاری، درماندگی

أَسْتِیْفَا: گرفتن تمام و کامل مال از کسی

أَسْلُوب: روش، شیوه و سبک

أَسْلِمِي: [ممال اسلامی] از طرح‌های هنری مرکب از پیچ و خم‌های متعدّد

أَشَاعَه: گسترش و رواج دادن، پراکندن

أَشْبَاح: [جمع شَبَح] سایه‌ها، کالبدها، سیاهی‌های نمایان از دور

أَشْبَاه: [جمع شَبَه] همانندها

أَشْتَلِم: لاف زدن

أَشْتِیَاق: میل قلب است به دیدار محبوب؛ در کلام مولانا، کشش روح کمال طلب و خداجو در راه شناخت پروردگار و ادراک حقیقت هستی است.

أَشْرَاف: [جمع شَرِیْف] بزرگان، ثروتمندان

أَصَالَت: اصیل و ریشه دار بودن

أَصْبَحْتُ: صبح کردم [متضاد أَمْسَيْتُ]	أُفُول: غروب	الْمَاسُ پیکان: تیری که نوک آن سخت بُرنده و درخشان و جلا داده شده باشد.
أَصْنَاف: [جمع صنف] انواع، گونه‌ها	أَقْبَال: روی آوردن، خوش بختی [متضاد أَدْبَار]	أَلُوْهِيَّت: خدایی، الهی
أُصُول: [جمع اصل] اصل‌ها، علم استنباط احکام فقهی	أَقْتَبَس: گرفتن، اخذ کردن	امام: پیشوا، راهنما
أَضْغَاث: [جمع ضَغْث] دسته‌های گیاه خشک [أَضْغَاث احلام: خواب‌های پریشان]	أَقْدَس: پاک‌تر	امام زاده: برگ زاده، محتشم
أَطْنَاب: درازگویی، طولانی کردن سخن [مخالف ایجاز]	أَقْطَار: [جمع قُطْر] گوشه‌ها، کنارها	أَمْسَيْتُ: شب کردم [متضاد أَصْبَحْتُ]
أَعَاظِم: [جمع اعظم] بزرگان، بزرگ‌تران	أَقْوِيَا: [جمع قوی] زورمندان، قدرتمندان	أَمْصَار: [جمع مصر] شهرها، سرزمین‌ها
أَعَانَت: کمک و یاری خواستن	أَكَابِر: [جمع اکبر] بزرگان	أَمَل: امید، آرزو
أَعْتَدَال: میانه‌روی	أَكْسِير: [= کیمیا] جوهری که ماهیت اجسام را تغییر دهد و کامل‌تر سازد، هر چیز مفید و کمیاب	أَمْنِيَّة: منطقه‌ی انتظامی [در این جا مأموران انتظامی]
أَعْجَاب: شگفت‌زدگی	أَكَل: خوردن	امهال: مهلت دادن، به تأخیر انداختن
أَعْرَاض: روی برگرداندن [= اضراب]	أَلْبَاب: [جمع لُب] مغزها [اولی الألباب: صاحبان خرد، دانایان]	امیر الأمراء: امیر امیران، فرمانده کل سپاه
أَعْزَاز: عزیز داشتن	الْتِهَاب: برافروختگی، اضطراب	أَنَا: ظرف، کوزه
أَعْصَار: [ج عصر] دوره‌ها، روزگاران عصرها	الْحَاح: اصرار، پافشاری	أَنَابَت (أَنَابَة): توبه، بازگشت به سوی خدا
أَعْوَرَانَه: مثل آدم أَعْوَر (یک چشم)	أَلْحَان: [جمع لحن] آوازها، نغمه‌ها	أَنجَمِن: گروه، جمعیت، محل، مجلس [انجمن گشتن، جمع شدن]
أَعْيَان: [جمع عین] بزرگان، افراد ثروتمند و اشراف‌زاده	الْزَام: وادار کردن، مجبور ساختن	أَنحِطَاط: پستی، فرود آمدن، نابودی
أَغْيَار: [جمع غیر] دیگران، غریبه‌ها	الْغَا: لغو کردن، باطل کردن	أَنْدُلُس: منطقه‌ای در جنوب اسپانیا که معمولاً به کل آن اطلاق می‌شود.
أَفْتَدَه: [جمع فُؤَاد] قلب‌ها	أَلْف: اُنس و الفت، دوستی	أَندودن: پوشاندن سطح چیزی با ماده‌ای دیگر
أَفْرَاط: زیاده روی [متضاد تفریط]	الْقَا: آموختن، یاد دادن	انزوا: گوشه‌گیری، گوشه‌نشینی
أَفْشَان: پراکنده، در هوا پخش کردن	أَلَم: درد و رنج	أَنْطَبَاعَات: [جمع انطباع] چاپ‌شدن‌ها، امور چاپی
أَفْكَار: آزرده، زخمی، خسته و مجروح		

آنَافاس: [جمع نَفَس] نَفَس‌ها

آنْفُس: [جمع نَفَس] جان‌ها

انهدام: نابود کردن، ویرانی

آوان: هنگام، زمان

اوراد: [جمع ورد] دعاها، ذکرها

اورند: تخت؛ مجازاً فرّ و شکوه، شأن و شوکت

اهتزاز: جنبیدن، تکان خوردن

اهتمام: سعی، کوشش

اهریمن: شیطان، ابلیس

اهل صلاح: صالحان، نیکان

اهل صورت: متشرّعان، کسانی که در ظاهر شریعت مانده‌اند و به عمق آن دست نیافته‌اند.

اهل مکرّمَت: بزرگان، جوان مردان

اهلیّت: شایستگی، لیاقت

اهمال: فرو گذاشتن، سستی کردن، کوتاهی و سهل‌انگاری در کار

آهورا: اهورامزدا، خدای نیکی‌ها، وجود مطلق و هستی بخش [اهورایی: منسوب به اهورا، خدایی]

آیار: از ماه‌های رومی برابر با ماه سوم بهار (خرداد)

ایجاز: کوتاه سخن گفتن، مختصر گویی [متضاد اطّاب]

ایدر: این‌جا، اکنون

ایدون: این چنین، این گونه

ایما: اشاره کردن کنایه و رمز

ایهام: به گمان افکندن

ب

باجگاه: محلّ اخذ عوارض [باج: عوارض]

با خویش رسیدن: به خود آمدن

بادآفره: مجازات، کیفر

باده‌گساری: شراب نوشی

بادی: آغاز، در اصل اسم فاعل از «بَدَّ» به معنی شروع کننده است.

بادیه: ۱- بیابان و صحرا ۲- کاسه ی بزرگ (ظرف شیر)

بار: ۱- اجازه، رخصت [بارگاه ← بار +گاه] ۲- ثمره و میوه

بارقه: برق زننده، جرّقه، پرتو، جلوه

بارگی: اسب

باره: اسب

باری: ۱- صفت خداوند ۲- به هر حال، خلاصه

بازارگاه: کوچه‌ای سرپوشیده که از دو سو، دارای دکان‌ها باشد؛ مجازاً به معنی «مردم و اهل بازار»

باز گفتن: بیان کردن

باسق: بلند، برکشیده

باشد که: به امید آن که، امید است که

بالیدن: ۱- رشد کردن ۲- افتخار کردن

بام: بامداد، صبحگاه

ببر: ببر بیان، زره مخصوص رستم ← نگیهان تن کرد برگبر ببر

بثّ الشّکوی: شکایت و گله کردن [بثّ: بیان کردن، آشکار کردن]

بحبوحه: میانه، وسط

بدایت: ابتدا، شروع و آغاز

بدسگال: بداندیش، بدخواه (صفت فاعلی مرکّب مرخّم / صفت جانشین اسم)

بدعت: نوآوری

بدیع: نو، تازه، دانشی که در آن صفت‌های کلام و زیبایی‌های الفاظ نظم و نثر بحث شود.

بَدَل: بخشش (بذل توجه: توجه داشتن)

بر آویختن: جنگیدن

بردیده‌ی مجنون نشستن: کنایه از «عاشقانه نگریستن»

بر رفتن: بالا رفتن

برائت: بی‌زرای جستن

برات: نوعی نوشته و سند رسمی، حواله

بر اثر: به دنبال، از پی

براعت: برتری، کمال، ممتاز بودن

بزم: مجلس عیش و طرب

برزن: کوی، محله

برزیگر: کشاورز

برگ: توشه، زاد سفر

برگستوان: پوشش جنگاوران در قدیم
و یا پوشش اسب یا فیل در هنگام جنگ

برنشتن: سوار شدن

بر و پر: با دقت، خیره خیره

برهمن: پیشوای روحانی آیین
برهمایی

برین: بالایی، برتر

بزه: گناه، جرم

بستاتین: [جمع] بستان [باغ‌ها

بسته قبا بودن: کنایه از «آماده و مهیا
بودن»

بسمل کردن: سر جانور را بریدن؛
عمل ذبح اسلامی با گفتن بسم الله ...

بشاشت: تازه‌رویی، گشاده‌رویی

بط: مرغابی

بطلان: نابودی، باطل شدن

بقولات: [جمع] بقول و بقول جمع بقل
سبزی و تره‌بار

بلاد: [جمع] بلد [سرزمین‌ها

بلاغت: چیره‌زبانی، زبان‌آوری، رسایی
کلام

بلامعارض: بی‌رقیب

بلدیه: شهرداری [نظمیه: شهربانی،

منطقه‌ای انتظامی فعلی/عدلیه:

دادگستری]

بلعت: فرو بردم [صیغه‌ی بلعت چیزی

را خوردن: آن‌را به حلق فرو بردن،

آن‌را خلاف حق تصرف کردن و بالا
کشیدن]

بنات: [جمع] بنت [دختران

بناگوش: بیخ گوشت، پس گوشت

بنان: انگشت

بنک: ماده‌ای مخدر که از شاهدانه به
دست می‌آید.

بوته: ظرفی از گل مخصوص که طلا و

نقره را در آن می‌گذاشتند. (در بوته‌ی

آزمایش گذاشتن: کنایه از «محک زدن
و آزمودن»)

بوران: باد و برف، کولاک

بور شدن: شرم‌منده شدن، خجالت زده
شدن

بو قلمون: نام پرنده‌ای، نوعی دیبای

رومی که در آفتاب رنگارنگ به نظر
آید.

به جای: در حق [نیکی به جای یاران:
نیکی در حق یاران]

به عیوق بر شدن: کنایه از «به

مرتبه‌ی عالی (کمال) رسیدن»

بهایی: ۱- تخلص «شیخ بهایی» ۲-
ارزشمند

بهت زده: حیرت زده، متعجب

بهجت انگیز: شادی بخش

بهره: حق مالک، قسمت صاحب زمین،
نصيب

بِهَل: بگذار، رها کن

بیخته: غربال کرده

بی خوشتن: از خود بی‌خود، بی
اختیار

بی روزی: بی‌نوا و درویش

بی شائبه: پاک، بدون شک و تردید

بیغوله: بیراهه، خرابه و ویرانه، کنج

بیگاه: دیر [بی‌گاه شدن روز: سپری
شدن روز]

پ

پایی شدن: کنایه از «دنبال کردن،
پی‌گیر بودن»

پاتابه: (پای تابه) پابند، نواری که به
ساق پا پیچند.

پاتک: ضد حمله (متضاد تک: حمله)

پار: سال گذشته، گذشته

پاسی: بخشی، مقداری

پالیز: کشتزار، باغ و بوستان

پای مردان: یاران و دستیاران [پای
مردان دیو: منظور، دستیاران ضحاک]

پای آبله ماندن: کنایه از «خسته و
درمانده شدن»

پای بر فرق فرقدان گذاشتن: (=)

به عیوق بردن) کنایه از «به بلندی و کمال رسیدن»

پای در دامن آوردن: کنایه از «انزوا

و گوشه‌نشینی»

پای مردی: شفاعت و میانجی‌گری،

خواهش‌گری

پُتک: چکش بزرگ

پتیاره: مهیب، زشت

پرت و پلا: بیهوده، بی معنی [به این

نوع ترکیب‌ها که در آن‌ها لفظ دوم

اغلب بی معنی است و برای تأکید لفظ

اول می‌آید، «مرکب اتباعی» یا

«اتباع» گفته می‌شود.]

پرخاشگر: جنگ‌جو، پرخاش‌جو

پرده: ۱- در اصطلاح موسیقی به معنی

«آهنگ و نغمه‌های مرتب است» ۲-

حجاب

پرسپولیس: واژه‌ی یونانی به معنی

«شهر پارس» [در درس به سوی تخت

جمشید، اسم خاص و نام یکی از

کاخ‌های شاهان هخامنشی است.]

پر گرفتن: پرواز کردن، رفتن، عبور

کردن

پرنیان: حریر، پارچه‌ای ابریشمین

پس افکند: میراث، پس افکنده، پس

افت

پستو: اطافکی در پشت طاق نشیمن و

... که اشیا و لوازم خانه را در آن می

نهند.

پشت بام: روی پا، سینه‌ی پا

پشتواره: کوله بار، کوله پشتی

پشته: تل، تپه

پلستی: زشتی، پلیدی و ناپاکی

پیچیدن: تلاش کردن، اصرار

کردن ← که چندین بی‌پچم که اسفندیار

...

پیراستن: زدودن، زینت دادن با کاستن

پیرایه: زیور، زینت

پیکان: نوک فلزی تیر

ت

تا: [از اصوات قدیم] مواظب باش،

مبادا، زنه‌ار ← پا بر سر سبزه تا به

خواری نهی (معنی دیگر: نظیر، مانند)

تارک: فرق سر، بالای سر، قله

تاس: کاسه‌ی مسی که با خود به حمام

می‌بردند.

تاک: درخت انگور، مو، رز

تآلم: دردمندی

تالیان: [جمع تالی] تلاوت کنندگان،

پیروان

تآئی: آهستگی، آرامش، وقار

تپانچه: نوعی اسلحه‌ی کمری انفرادی

و کوچک

تَبُّق: گرفتگی زبان

تَمَمّه: باقی مانده، به جای مانده، مایه‌ی

تمامی و کمال

تَجَدّد: نوگرایی، نواندیشی

تَجَلّی: نمودار شدن، هویدا شدن

تَجَمُّل: خودآرایی، آراستگی و زینت

یافتن

تَحذیر: بیم دادن، بر حذر داشتن،

ترساندن

تَحْرِیر: نوشتن

تَحْفَه: هدیه، ارمغان، سوغات

تحلیل: ۱- بررسی ۲- ضعف

تَحیّر: سرگشتگی، سرگردانی

تخمیر: سرشتن، مایه زدن

تَذَرُوء: قرقاول، خروس صحرایی (نوعی

پرنده)

تراژدی: نمایش غم‌انگیز

تراویدن: تراوش کردن آب و امثال

آن، چکیدن

ترجمان: بازگو کننده، گزارش‌گر

تُرُد: زود شکننده

ترسا: نصرانی، مسیحی

ترفیع: بالا بردن [ترفیع رتبه: بالا بردن

رتبه]

تَرَك: خطا و اشتباه، رفتار زشت

ترکش: تیردان، جعبه‌ی تیر

تَرُکِه: شاخه‌ی چوب باریک و دراز و انعطاف پذیر که برای تنبیه افراد به کار می‌رود.	تَضَرُّع: التماس و خواهش کردن، زاری کردن	تَفَقُّد: دل جوایی، مهربانی
تُرُک: کلاه خود، کلاه آهنی، مغفر	تَضَرِیب: سخن چینی، فتنه‌انگیزی، دوبه‌هم‌زنی	تَفَنُّن: سرگرمی
تُرُنَج: بالنک (از مرکبات)	تَعْبِیه: قراردادن، گنجاندن	تَقَاص: تاوان؛ جریمه
تُرَنَم: نغمه، آواز نیکو، سرود	تَعَدّی: تجاوز، از حد خود درگذشتن	تَقْرِیب: نزدیک گردانیدن
تُرِه برای کسی خرد کردن: کنایه از «برای کسی ارزش و اعتبار قائل شدن»	تَعَرُّض: عتاب کردن، پرخاش کردن	تَقْرِیر: بیان کردن، بیان
تُرِیاق: پادزهر، ضد زهر (مُعَرَب «تریاک»)	تَعْرِیض: کنایه، گوشه زدن، پوشیده کردن	تَقْصِیر: گناه، کوتاهی، کوتاهی کردن
تُزَار: نام عمومی پادشاهان روسیه در گذشته	تَعْزِیه: عزاداری، نمایش مذهبی، شبیه‌خوانی	تَک: ۱ - دُو، دویدن ۲ - تَه، عمق ۳ - تنها
تُسْتَر: مُعَرَب «شوشتر»	تَعْلِل: بهانه آوردن، بهانه‌جویی	تَکاپو: تلاش و دوندگی، جست و جو
تُسَوِیه: مساوی کردن	تَعْلِیمِی: عصای سبکی که به دست گیرند.	تَکَلُّل کردن: به عهده گرفتن
تُشَوِّع: ظاهر بینی در دین	تَغْیِرات: جمع «تَغْیِر» به معنی «دگرگون شدن، برآشتن، خشمگین شدن»	تَک و پوز: (دک و پوز) سر و دهان، سر و وضع و شکل ظاهر
تُشَوِش: پریشانی، آشفتگی، اضطراب، نگرانی	تَفَاخُر: فخر ورزیدن، به خود نازیدن	تَکیده: نحیف و لاغر
تَصْدِیق (تصدیق نامه): گواهی نامه، مدرک تحصیلی	تَفْتِه: گداخته، بسیار داغ شده	تَکاور: حمله کننده، تندرو
تَصْفِیه: پاک کردن، پالایش کردن	تَفْتِیش: بازرسی، بازجستن، واپژوهیدن	تَل: هر چیز خرمن شده، تپه، پشته
تَصَنِّع: خودآرایی، کاربرد صنایع ادبی در سخن / تصنُّعی: ساختگی	تَفَحَّص: جست و جو	تَلِیس: نیرنگ، پنهان کردن حقیقت
تَصْنِیف: ۱ - نوشته، کتاب ۲ - نوعی شعر که با آهنگ خوانده می‌شود (ترانه).	تَفَرِّجگاه: گردشگاه	تَلَطَّف: مهربانی کردن، نرمی کردن
	تَفَرِّس: دریافت به فراست، دریافت چیزی به علامت و نشان	تَلکه کردن: پول یا مال کسی را با مکرو فریب از کسی گرفتن
		تَمَتُّع: بهرمندی، بهره جستن
		تَمثال: تصویر، صورت نقاشی شده، مجسمه
		تَمسِّک: چنگ زدن، متوسل شدن

تمکین: توانایی، مکان و منزلت دادن

تملق: چاپلوسی، چرب زبانی

تموز: از ماه‌های رومی، برابر با ماه اوّل تابستان (تیر)

تنازع: جنگ و کشمکش

تناول کردن: خوردن

تنبوشه: لوله‌ی سفالی یا سیمانی کوتاه که در زیر خاک یا میان دیوار می‌گذارند تا آب از آن عبور کند.

تنبّه: بیداری، آگاهی

تندیس: مجسمه

تندیس‌گر: مجسمه‌ساز، پیکر تراش

تنزیل: نازل کردن، فرو فرستادن

تنعم: تن آسانی، فرو رفتن در ناز و نعمت

توئون: عامیانه‌ی «تاوان»/تاوان دادن: پرداختن خسارت»

توتیا: اکسید طبیعی و ناخالص روی که محلول آن گندزدایی قوی است. در قدیم ماده‌ای شفاف‌بخش بوده و در تعبیر شاعرانه وسیله‌ای است برای روشنایی چشم. توتیا را با سرّمه که گرد نرم شده‌ی سولفور آهن یا نقره است و در قدیم برای سیاه کردن پلک‌ها و مژه‌ها به کار می‌رفته است، نباید اشتباه کرد.

توزی: منصوب به توز، پارچه‌ی نازک کتانی که نخست در شهر توز بافته می‌شده است.

توسنی: سرکشی، عصیان، نافرمانی/

توسن: اسب سرکش

توقیع: امضا کردن نامه و فرمان

تولم: نام دو محل است در خطّه‌ی گیلان

تهجد: شب بیداری، شب زنده‌داری

تیمار: غم/ تیمار داشتن: مراقبت کردن

تیه: بیابان، بادیه

ث

ثقت (ثقه): اعتماد، اعتماد کردن

ثنا: ستایش، مدح

ثمین: گران بها

ثُقبه: سوراخ

ثواب: پاداش

ج

جافی: جفاکار، جفاکننده

جال: دام، تله برای پرندگان

جانی: از سوی جان [این کلمه قید است. «یای» آن قید ساز یا یای جانشین تنوین است و به جای کلمه‌ی غلط «جانا» استفاده شده است.]

جَبّه: جامه‌ی گشاد و بلند که روی لباس‌های دیگر می‌پوشیدند.

جَبّه: پیشانی

جبین: پیشانی

جبین پرآژنگ کردن: کنایه از

«ناراحت و عصبانی شدن»

جدل: علم یا فنّ مناظره و استدلال، مجادله

جرّز: دیوار اتاق و ایوان

جَرَس: زنگ کاروان، درای

جَر کردن: جنگیدن، درافتادن

جَرگه: گروه، زُمره

جریده: دفتر، روزنامه، مجله [جمع: جراید]

جزمیت: قطعیت، یقین

جسیم: خوش اندام

جَلّا: جلوه و رونق، روشنی

جلّ و علا: بزرگ و بلند قدر است.

جَلّی: اشکار، روشن [متضادّ «خَفّی»]

جَمّازه: (جَمّاز) شتر تیزرو

جمودت: جامد بودن، خشکی و افسردگی

جنتلمن: نجیب زاده، جوان مرد

جُنحه: گناه، بزه

جَنیبت: اسب یدک

جوال: ظرفی از پشم بافته که چیزها در آن کنند.

جوشن: زره، پوشش جنگی

جولان: ۱ - دور زدن، تاخت و تاز ۲

- منطقه‌ای کوهستانی بین اردن و سوریه

که مورد حمله ی نیروی های اسرائیلی است.

جولاهه: بافنده، نساج، عنکبوت

جهر: بلند کردن صدا

جیب: گریبان، یقه

ج

چارقد: روسری

چارُق: کفش چرمی

چاشنگاه: [چاشت + گاه] موقع خوردن

چاشت یا میان وعده ی غذایی، زمانی

بین صبح و ظهر

چاووش: پیشرو لشکر و کاروان؛

ندادهنده، بانگ و فریاد

چاووش دردادن: بانگ زدن، جار

زدن، ندا در دادن

چشم داشتن: انتظار کشیدن، منتظر

بودن

چَغَر: قورباغه

چفیه: دستمال بسیجی

چُلَمَن: بی دست و پا و نالایق، کسی

که زود فریب بخورد.

چموش: [صفت اسب] سرکش و

نافرمان

چمیدن: خرامیدن، با ناز راه رفتن

چنبر: محیط دایره، حلقه، قید،

گرفتاری

چند مرده حلاج بودن: کنایه از

«چقدر توانمند بودن»، میزان توانایی

چوبه: واحد شمارش تیر، تیری از

جنس چوب خدنگ

چوک: شباویز، مرغ حق (مرغی مانند

جغد که خود را از درخت آویزان کند

و فریاد کند).

چینه: دیوار گلی

ح

حازم: دوراندیش، هوشیار

حایل: مانع، حجاب

حِر: مرکب، جوهر / خبری رنگ: به

رنگ مرکب، کبود رنگ

حبه: دانه

حجاب: پرده؛ در اصطلاح عرفا به

مواعی گویند که میان عاشق و معشوق

باشد و هر چیزی که مطلوب را بپوشاند.

حُجَب: شرم، حیا

حجاری: سنگ تراشی

حُجره: اتاق، خانه

حد: مجازات شرعی

حدیقه: باغ و بوستان

حرب: جنگ؛ مجازاً «ابزار جنگ مانند

شمشیر، خنجر، نیزه و ...»

حِرز: دعایی که بر کاغذ نویسند و با

خود دارند؛ بازوبند، تعویذ

حرمان: نومیدی

حریف: ۱ - یار و همدم ۲ - رقیب، هم

نبرد

حَشَم: چاکران و خادمان

حصار: دیوار، بارو، زندان

حصین: محکم و استوار

حضر: ماندن در وطن [متضاد سفر]

حَضِیض: نشیب، پستی، پایین [متضاد

اوج]

حُطام: خرده و ریزه ی گیاه خشک؛

مجازاً «مال اندک دنیا»

حُقّه: ۱ - نیرنگ ۲ - قوطی، ظرف

کوچکی که در آن جواهر یا اشیای

دیگر می گذارند.

حلاوت: شیرینی

حِلْم: صبر و شکیبایی

حُلُم: خواب و رویا [جمع: أحلام]

حَلّه: پارچه ی ابریشمین، حریر

حلیه: زیور، زینت، پیرایه

حمیت: مردانگی، غیرت، دلاوری،

تعصب

حی: زنده (جمع: أحیا)

حیلت: حيله، چاره، علاج

خ

خائف: ترسو

خار در جگر شکستن: کنایه از «آزرده و رنجیده شدن»	خرق: شکافتن، پاره کردن	خفت: خواری، سبکی، پستی
خارق: شکافنده، بر هم زننده	خرقه: جامه‌ی ضخیم و چند تکه که اهل تصوف می‌پوشیدند.	خفتان: گبر، نوعی جامه‌ی جنگی
خاره: سنگ خارا	خرگه: [مخفف خرگاه] چادر و خیمه‌ی بزرگ و شاهانه، سراپرده	خفیه: پنهان، پوشیده، پنهانی
خازن: خزانه دار، نگهبان، فرشته	خرم: تازه و شاداب، شاد	خلخال: پابند زینتی، آلتی فلزی و زینتی که زنان به میج پا بندند.
خامه: قلم، کَلک	خساست: خسیسی و بخل	خلعت: جامه‌ی دوخته‌ای که بزرگی به کسی می‌بخشد.
خانقاه: محلی که درویشان و مرشدان در آن سکونت و آداب و رسوم تصوف را اجرا می‌کردند.	خست: خسیسی و خشک دستی	خلق گونه: کهنه، زنده، پوشیده شده
خانه‌ی خمار: میخانه، میکده [خمار: شراب فروش]	خسوف: ماه گرفتگی [خسوف‌های کژخیم: استعاره از «حوادث ناگوار»]	خُلّی کردن: مزاح و شوخی کردن
خایب: ناامید، بی بهره	خشت زدن: بیهوده گویی و پرحرفی کردن	خَلنگ: نام گیاهی است؛ علف جارو
خاییدن: جویدن، به دندان نرم کردن [دندان به دندان خاییدن: کنایه از «خشمگین شدن»]	خصاصه: نیازمندی، فقر	خلود: جاودانگی، ابدیت
خُبث: پلیدی [خبث طینت: بدنهادی، بدجنسی]	خصومت: دشمنی	خلیده: زخم شده، مجروح، آزرده
خَبط: بی‌راه رفتن، کج روی، کژ رفتن	خشک دستی: خسیس بودن	خمار: شراب فروش
خبیث: پلید، ناپاک	خط بر کسی کشیدن: (= بر چسب زدن بر کسی) متهم کردن کسی	خُمستان: میکده، محل نگهداری خُم شراب؛ استعاره از «عالم ملکوت»
خُدعه: مکر، فریب	خطبه: سخن رانی، خطابه، سخن	خنیاکر: آواز خوان
خَدنگ: درختی است بسیار سخت که از چوب آن تیر و نیزه و زین اسب سازند.	خُطوات: [جمع خطوه] گام‌ها، قدم‌ها	خواب دیدن برای کسی: کنایه از «نقشه کشیدن برای کسی و توطئه علیه او»
خدو: تُف، آب دهان	خط و نشان کشیدن برای کسی: کنایه از «تهدید کردن کسی»	خواجه‌وار: مغرور، متکبرانه
خدیو: خداوند، دادار [گیهان خدیو: خداوند جهان]	خطیر: مهم و باارزش، بزرگ	خوازه: طاق نصرت، خواستن و خواهش
خِذلان: خواری	خفایا: [جمع خفیه] پنهان‌ها (خفایای خاطر: جاهای پنهان ذهن)	خوالیگر: آشپز، خورشگر، طبّاح
		خوان: سفره، مرحله

خون پالا: خون افشان، تصفیه کننده‌ی خون

دَبَکِه: نوعی پای کوبی و جشن ملی در سوریه

دُرْد: ته مانده‌ی شراب

خُوی: عرق

دُجی: [جمع دجیه] تاریکی‌ها

درزه: بسته

خوی: خُلق، منش

دخل داشتن: ربط داشتن

درزی: خیاط [درزی ازل: استعاره از

«خداوند»]

خیر خیر: تند تند، سریع

دخمه: سردابه‌ای که مردگان را در آن

درفش کاویان: [= اختر کاویان یا

غلم فریدون] درفش ملی ایران در عهد

نهند، گورستان زرتشتیان، خانه‌ی

ساسانی، پیش‌بند چرمینی که کاوه‌ی

تاریک و زیرزمینی

آهنگر هنگام قیام علیه ضحاک بر نبرد

دَر: خیر دهد ← **لِلّهِ دَرُّ کَمَا:** خدا

کرد و فریدون پس از پیروزی بر

خیرتان دهد.

ضحاک آن را به فال نیک گرفت و

بر آن گوهرهای رنگارنگ آویخت.

دُر: مروارید

خیل: گروه، دسته، سپاه

درجوشیدن: آشوب کردن

دوزخ: صورتی نادر از کلمه‌ی «دوزخ»

خیلتاش: گروه نوکران و چاکران

دریغ: افسوس، مضایقه، کوتاهی [بی

در ساعت: فوراً، در دم، برفور، در

دریغ: بی مضایقه، بدون منت]

حال، در زمان

در یوزگی: گدایی، بی‌نوایی

دُرّاعه: جامه‌ای بلند که زاهدان و

دژ خیمان: [جمع دژخیم] افراد بدخو و

شیوخ پوشند، جبه، بالاپوش

بدنهاد، جلّادان

در بوته‌ی سودا نهادن: کنایه از

«عاشق کردن»

دُرْم: خشمگین، افسرده و غمگین

دارالطبّاعه: چاپ خانه

دستار: عمامه، سربند

دراویش: [جمع «درویش»] درویشان

(امروزه جمع بستن واژه‌های فارسی به

دست بر نهادن: کنایه از «کمک و

شیوه‌ی عربی، جایز نیست).

همراهی کردن»، «همت کردن»

درای: ۱ - پتک ۲ - زنگ کاروان

داروغه: نگهبان

دست ساییدن: کنایه از «تلاش و

در انتظار غبار بی سوار نشستن:

کنایه از «انتظار بیهوده کشیدن»

جستجو کردن»

دست‌فرسود: کهنه شده، کار کرده

در رکاب کسی دویدن: کنایه از

«در خدمت کسی بودن»

دستگاه: قدرت، ثروت، شوکت،

دولت

دافعه: دفع کننده، قوه‌ای که نیروی

دیگری را دفع کند. [متضاد جاذبه]

داشتن: حفاظت کردن، پایین، نواختن

داروگ: [دار: درخت + وگ:

قورباغه] قورباغه درختی

دست لاف: پیش مزد، دشت

دستور: اجازه، راهنما، وزیر

دستوری: اجازه، رخصت، اجازه دادن

دشت: دست لاف، پیش مزد، فروش
اول هر کاسب

دغل: فریب کاری، ناراستی، تباهی و
فساد

دکل: ستون وسط کشتی که بادبان‌ها به
آن بسته می‌شود.

دکاک: سلمانی، موی تراش، کیسه
کش حمام

دلالت: راهنمایی و هدایت

دل پر از باد داشتن: کنایه از
«غمگین بودن»

دمان: غرنده، خروشنده، خشمگین

دمدمه: نزدیک، حدود، حوالی [در
اصل به معنی «با خشم سخن گفتن و
آواز دادن» است.] ← دمدمه‌های
اردبیهشت

دمده: از مُد رفته، از رونق و اعتبار
افتاده

دنائت: پستی، فرومایگی

دوار: سرگیجه، گردش سر

دوآر: دورزننده

دوال: چرم و پوست [یک دوال: یک
لایه، یک پاره]

دوچین: دوبار چیده شده پس از
رویدن

دووری: بشقاب بزرگ و مقعر

دون: پست

دها: زیرکی، هوشمندی

دهر: روزگار

دهش: دادگری، انصاف، بخشش

دهشت: سرگشتگی، حیرت، ترس و
اضطراب، تعجب

دی: روز گذشته، دیروز

دیده‌ور: بینا، صاحب بصیرت

دیدار: ۱ - دیدن ۲ - چهره

دیر: محلی که راهبان در آن عبادت
کنند، صومعه

دیلاق: آدم قد دراز

دیوان: ۱ - [جمع دیو] دیوها،

شیطان‌ها ۲ - کتاب دربردارنده‌ی

مجموعه‌ی اشعار ۳ - وزارت‌خانه، محل

رسیدگی به امور دربار

ذ

ذرع: گز، معادل ۱/۰۴ متر

ذالت: خوار و ذلیل شدن

ذلت: خوار شدن، خواری

ذلیل: خوار

ذم: نکوهش، سرزنش

ر

رافت: مهربانی، عاطفه، دل‌سوزی

را: نشانه‌ی سوگند ← دل می‌رود ز
دستم صاب دلان خدا را (= به خدا)

راد: جوان مرد، بخشنده، شجاع

راسخ: استوار، پایدار

راغ: صحرا، بیابان

رامش: آرامش، آسایش

راهب: عابد مسیحی، ترسای پارسا
و گوشه نشین

راهوار: تندرو، فراخ گام، خوش‌راه

رایت: علم، بیرق، پرچم

رای‌زدن: مشورت کردن، مشاوره

رای‌زن: مشاور

رباط: کاروان‌سرا

رب النوع: خدای نوعی در نظر
مشرکان مانند خدای آتش، خدای
درختان و ... الهه

ربیع: بهار

رقا: سوگواری

رخوت: سستی

رُسخ: نفوذ

رواق: پیشگاه خانه، سایه بان، ایوانی

رَجَا: امیدواری

رَعَايَا: [جمع رعیت] افراد زیردست،

که در طبقه‌ی دوم ساخته می‌شود.

رُجَحان: برتری، ترجیح دادن

طبقه‌ی پایین جامعه

روزن: شکاف، روزنه

رَجَز: خودستایی، شعری که هنگام

رُعَب: ترس، ترسیدن، فرح کردن، بیم

روزه به دهن: کنایه از «گرسنه»

جنگ برای خودستایی و تضعیف

رعب انگیز: ترسناک، وحشتناک

روضه: باغ، گلزار (روضه‌ی رضوان:

روحیه‌ی حریف خوانند.

بهشت)

رَجعت: بازگشت

رغبت: میل، علاقه‌ی زیاد

ریاضت: تحمل رنج و تعب (سختی)

رِعه: لرزش، ارزه

برای تهذیب نفس [اصطلاح عرفانی

رَجَم: سنگ زدن

رَغَم: به خاک آلودن بینی، خلاف میل

رِحله: کوچ، سفرنامه، شرح مسافر از

کسی عمل کردن، بر خلاف میل،

زاد: ۱ - زاده شده، ولادت ۲ - توشه

سفر خود

کراهت

رَحیل: کوچ، کوچیدن

رفع کردن: شکایت کردن،

زاغه: سوراخی در کوه یا تپه یا بیابان

دادخواهی کردن

که محل استراحت چارپایان است؛ آغل

رُخام: نوعی سنگ مرمر با رگه‌هایی به

رُقعه: قطعه‌ی کاغذی که روی آن

زال زُر: زال سفیدمو [زال: لقب پدر

رنگ قهوه‌ای و زرد و سبز

رستم]

می‌نویسند، نامه

رَخْت افکندن: کنایه از «ساکن شدن،

رُکود: راکد ماندن، ایستادن،

زاویه: اتاقی در خانقاه که به خلوت و

اقامت کردن»

بی تحرک بودن

ریاضت سالکان و فقر اختصاص دارد،

رَخْت بر بستن: کنایه از «آماده‌ی سفر

شاه نشین، گوشه، محل اطعام فقرا

شدن»

رمانتیک: داستانی، افسانه‌ای، اثری به

زاید الوصف: توصیف نشدنی

سبک رمانتیک

رَخْت کشیدن: کنایه از «نقل مکان

زایل: برطرف شونده، زوال یابنده،

کردن»

رمق: نیرو، توان

زَبَر: بالا، روی

رَمی: تیر انداخت [رَمیت: تیر انداختی]

رخوت: سستی

زبان در کشیدن: (=دم برنیاوردن)

رنجه: آزرده، رنجور

رَدَا: جامه‌ای که روی جامه‌ی دیگر

کنایه از «سکوت کردن»

پوشند، عبا

رند: در اصل به معنی بی سر و پا و

زبون: خوار، پست [زبونی: خواری]

رَز: ۱- زهر، سم مُهلک ۲- درخت

لأبالی و در شعر حافظ، «انسان کامل یا

انگور

وکی خدا» است. امروزه به معنی

زجر: آزار، اذیت، شکنجه

«زیرک» است.

زخم: ضربه

وَسَن: ریسمان

زخم درای: ضربه‌ی پتک (درای در اصل به معنی «زنگ کاروان» است).

زدوده: پاک کرده، بی عیب

زریاره: طلای مسکوک و ورقه شده

زعارت: بدخویی، بدخلقی، تندمزاجی

زغن: پرنده‌ای شکاری کوچک تر از باز، موش گیر

زکی: پاک

زلزل: [جمع زلزله] زلزله‌ها

زلت: لغزش، خطا

زَنار: کمربندی که زرتشتیان یا مسیحیان بر کمر می‌بستند تا از مسلمانان شناخته شوند.

زَنخْدان: چانه، ذقن

زندیق: مُلحد، دهری، بی دین

زنهار: (زینهار) ۱- مواظب باش ۲- امان

زروق: قایق کوچک

زه: ۱- چله‌ی کمان ۱- احسنت

زه‌آب: آبی که از سنگی یا زمینی می‌جوشد. [زه‌آب دیدگان: چشمه‌ی چشم]

زی: ۱- لباس و پوشش خاص هر صنف ۲- سمت، طرف

ژ

ژاژ: بوته‌ی گیاه به غایت بی مزه که هر چند شتر آن را بجود، نرم نشود.

ژاژ خاییدن: کنایه از «بیهوده گفتن، یاوه گفتن»

ژاله: شبنم، تگرگ

ژرفا: عمق

ژکیدن: آهسته سخن گفتن در زیر لب از روی خشم و غضب، غرولند کردن

ژنده: ۱- کهنه و مندرس ۲- پیر و سالخورده ۳- بزرگ

س

ساج: درختی که چوب آن بسیار مرغوب است.

ساحت: فضا، عرصه، صحن [ساحت ربوبی: درگاه الهی]

ساغر: جام، پیاله

ساطع: درخشان، تابان، پراکنده

سبا: نام شهری که بلقیس فرمانروای آن بود.

سبابه: انگشت اشاره

سبّعه: هفت، هفت‌تایی

سبو: کوزه

سپردن: پایمال کردن، زیر پا گذاشتن

ستبر: ضخیم، کلفت

سُردن: پاک کردن

سُتور: چارپا

ستوه: درمانده و ملول

ستیهندگی: ستیزندگی، لجاجت

سَجايا: [جمع سَجّیه] خلق و خوی‌ها و عادات نیک

سجستانی: سیستانی، اهل سیستان (= سگری)

سحاب: ابر

سَخته: سنجیده، خوب [شعر سَخته: شعر سنجیده]

سُخره: ۱- ریشخند، تمسخر ۲- بیگاری، کار بی مزد

سدره: نام درختی در بالای آسمان هفتم که آن را «سدره‌المنتهی» نامند.

سراپرده: خیمه‌ی بزرگ، خرگاه، بارگاه

آماس کردن سراچه‌ی ذهن: کنایه از «زیاد شدن اطلاعات و آموخته‌ها»، «زیاد شدن گنجایش مغز»

سر به مهر بودن: کنایه از «محرمانه بودن»

سرپیچاندن: کنایه از «منصرف شدن»

سرچوب پاره سرخ کردن: کنایه از «اعدام شدن»

سرسام: پرشانی و سردرد شدید با تشنج

سرسوکی: سرگذر

سرگران بودن: کنایه از «بی اعتنا و بی توجه بودن»

سُرنا: نوعی ساز بادی

سَره: ناب و خالص

سَطَوَت: حشمت، مهابت، غلبه، وقار

سُطُور: [جمع سطر] نوشته‌ها، خط‌ها

سَعایت: سخن چینی، بدگویی

سُفاهت: بی‌خردی، کم‌عقلی

سُفت: دوش، کتف

سُفته: سوراخ کرده‌شده

سِفله: فرومایه، پست

سُغیر: فرستاده، نماینده

سُقلمه: ضربه با گوشه مشت یا آرنج یا
مچ دست که معمولاً برای هشدار دادن
می‌زنند.

سُکر: مستی

سِلک: رشته، نخ

سلیس: روان

سماجت: بی‌شرمی، اصرار و پافشاری

سماط: سفره

سمند: اسب زرد رنگ

سَموم: باد گرم و سوزان و مهلک
[جمع: سمائم]

سُموم: [جمع سَم]، سم‌ها

سمین: چاق و فربه

سن: ۱- سنّ و سال ۲- صحنه‌ی
نمایش ۳- آفت گندم ← حاصل سن
زده

سَنّا: زوشنی، روشنایی

سَنان: سرنیزه

سَندروس: صمغی (شیره‌ای) زرد رنگ

که روغن کمان از آن می‌گرفتند.

سنگ سُمّاق: سنگی سخت و متمایل

به صورتی یا سبز که به دلیل مقاومت و
سختی زیاد، در ستون‌های سنگی

ساختمان‌ها و برای

ساختن سنگ آسیاب از آن استفاده

می‌شود.

سو: ۱- دید، توان بینایی ۲- از

زندان‌های که مسعود سعد در آن اسیر
بود.

سواد: سیاهی، آبادی اطراف و حومه‌ی
شهر

سودا: چه بسیار سود و فایده [سود + ا
(الف کثرت)]

سور: جشن و شادمانی

سُور: [جمع سوره] سوره‌ها

سورَت: تند، تیزی، شدّت اثر

سوفار: دهانه‌ی تیر، جایی از تیر که
چله‌ی کمان را در آن بند می‌کنند.

سوگ: غم، عزّا، ماتم

سهل: ساده، آسان

سهم: ترس [سهمگین: ترسناک]

سَهی: بلند و استوار

سی: ۱- سوی، به طرف ۲- عدد

«سی»

سیادت: آقایی، سروری، بزرگی،

رهبری

سیال: بسیار روان، جاری

سیراف: نام جزیره‌ی کیش

سیم: نقره

سیمین: [منسوب به سیم] نقره‌ای

ش

شاباش: شادباش، طلا یا پولی که بر سر
عروس و داماد ریخته می‌شود.

شائبه: شکّ و تردید [بی‌شائبه: بی
شک]

شاب: جوان

شاطر: چالاک، چابک

شاکله: شکل و هیئت

شامورتی: اصطلاح حَقّه‌بازی، حَقّه‌ی
مخصوصی که حَقّه‌بازان با آن عملیات
محیرالعقول انجام می‌دهند.

شاهد: ۱- زیباروی، معشوق ۲- ناظر
و گواه

شاهراه: راه اصلی

شأن: مقام، منزلت

شباب: جوانی

شبح: سایه، کالبد، سیاهی [جمع:

اشباح]

شب تاب: کرم شب تاب؛ آن چه در

شب بدخشد.

شبهت: شک و تردید

شخیص: بزرگ، ارجمند، باشخصیت

شرارت: فتنه انگیزی، بد رفتاری، بدی

کردن، بدخواهی

شراره: پاره های آتش، جرّقه

شراع: سایه بان، خیمه

شرحه: پاره ی گوشتی که از درازا

بریده باشند. [شرحه شرحه: پاره پاره]

شور: جرّقه، پاره ی آتش

شرزه: خشمگین [شرزه شیر: شیر

خشمگین]

شُرطه: باد موافق

شَرَنک: سم، زهر، هر چیز تلخ

شست: انگشتر مانندی از جنس

استخوان که زه کمان را با آن

می گرفتند.

شط: رودخانه

شعشه: پراکنده شدن روشنائی

شَعْوَدَه: شعبده

شَفَقَت: دل سوزی، مهربانی

شقاوت: بدبختی، بی رحمی، سخت دلی

شقیق: آن چه از میان به دو نیم شده

شقیقه: قسمت فوقانی خارجی استخوان

سر، گیج گاه

شغاد: نام برادر ناتنی رستم

شکر خنده: خنده ی شیرین و دل نواز

شکر دن: شکار کردن [دل شکر: صفت

فاعلی مرکب مرخم یعنی

«شکار کننده ی دل»]

شکوم: شگون، میمنت، خجستگی،

چیزی را به فال نیک گرفتن

شلنگ انداختن: گام بلند برداشتن

شماقت: سرزنش

شمار گرفتن: حساب پس دادن

شمایل: صورت، چهره

شمسه: آن چه به شکل خورشید از فلز

سازند و بالای قبه و مانند آن نصب

کنند.

شوخن: چرک آلود، کثیف

شولا: خرّقه، خرّقه ی درویشان

شهر بند: زندانی، محبوس

شیر سپهر: آفتاب (به اعتبار اینکه برج

اسد، خانه ی اوست).

شیشک: گوسفند یک ساله

شیهه: صدای اسب

ص

صبا: باد خنک و لطیفی که از جانب

شمال شرق می وزد. (صبا، نماد

«پیام رسانی» است).

صاحب گوهر: بانژاد، اصیل

صبح: شراب صبحگاهی؛ در عرفان

یعنی آن چه باعث سرخوشی و نیروی

معنوی فرد می شود.

صبیان: [جمع صَبّی] کودکان

صحبت: هم نشینی و مصاحبت

صدر: ۱ - سینه ۲ - بالا، ابتدا

صرافت: [به صرافت افتادن: اندیشه و

قصد کاری را کردن]

صدمت: آسیب، صدمه

صُرّه: کیسه ی پول

صَعَب: دشوار و سخت

صعود: پرنده ای کوچک به اندازه ی

گنجشک

صفدر: کسی که صف دشمن را

می درد، دلیر

صفوت: برگزیده و خالص از هر چیز

صغیر: بانگ، صدا و فریاد

صَلابت: استواری، سخت و محکم

بودن

صَلَا زدن: آواز دادن، صدا زدن

صِلَت: هدیه، ارمان، جایزه

صَلَّال: گل خشک

صلوات: جمع «صلات» به معنی «نماز، درود و رحمت خداوندی»

صنایع مستظرفه: هنرهای ظریف؛ مانند نقاشی و مجسمه‌سازی و نظایر آن

صواب: درست، راست

صَوْر: [جمع صورت] صورت‌ها

صورت بستن: تصوّر کردن

صورت شدن: روشن شدن

صور تگر: نقاش [صور تگری: نقاشی]

صوری: ظاهری

صولت: حمله، شکوه و هیبت، شدّت

صیانت: حفظ و نگهداری کردن

ض

ضُجْرَت: اندوه، ملال، دل‌تنگی

ضَجّه: ناله و فریاد

ضُحَا (ضُحی): زمانی بین صبح و ظهر، پیش از ظهر؛ مجازاً «آفتاب»

ضَلال: گمراهی، گم شدن

ضِماد کردن: مرهم نهادن، بستن چیزی بر زخم

ضیا: نور، درخشندگی، روشنائی

ضمیر: باطن، دل

ضیاع: جمع ضیعه یا ضیعت به معنی «زمین و آب و درخت، زمین زراعتی، دارایی، خواسته»

ضیافت: مهمانی

ضَبَّعَت (ضَبَّعه): [جمع: ضیاع] زمین زراعتی، مزرعه

ضَیْف: مهمان

ط

طارمی: نرده‌ی چوبی یا آهنی که رد اطراف محوطه، باغ یا زمین نصب کنند.

طاسک: طاس کوچک، آویزه‌ی کوچک زینتی از طلا یا نقره

طاعن: طعنه زننده، سرزنش کننده

طاق: ۱ - تک، یگانه ۲ - سقف قوسی شکل و خمیده، گنبد

طالغ: برآینده، طلوع کننده، فال، بخت، اقبال

طامات: [جمع طامه] اقوال پراکنده

طامعی: آزمندی

طایفه: گروه، دسته

طرّار: دزد

طَرَد: راندن، دور کردن

طُرْفه: نو، شگفت‌انگیز

طُرّه: ۱- دسته‌ی مو پیشانی ۲- کاشی‌هایی که به شکل گیسوهای بافته شده و پیچ در پیچ از بالا تا پایین کشیده می‌شوند. ۳- رشته‌های سیاه حاشیه‌ی پرچم ← مه طُرّه‌ی پرچم سیاهت

طُفیل: مهمان ناخوانده، انگل

طِلسم: اصلاً یونانی است به معنی

نقش‌ها و دعا‌هایی که به وسیله‌ی آن کار خارق عادت انجام دهند. [طلسم شکستن: کنایه از «مشکلی را برطرف کردن»]

طلیعه: سرآغاز، مقدمه‌ی سپاه

طمأنینه: وقار، سنگینی و متانت

طمع: حرص، زیاده‌خواهی

طُمطراق: کَر و فر، تجمل، خودنمایی

طوع: فرمان بردن، اطاعت کردن

طومار: دفتر، کتاب، نامه و نوشته‌ی دراز، لوله‌ی کاغذ

طیب: خوش بو شدن، بوی خوش، پاکیزه

طیّب: پاک و پاکیزه، نیکو

طَیْر: [جمع طایر] پرندگان ← منطق الطَیْر

طَیْره: سبکی، خفّت، خواری

طیلسان: [معرب تالشان] ردا، جامه‌ی بلند و گشاد که بر دوش اندازند، نوعی ردا، ویژه‌ی قضات و خطبای مسیحی

طی: در ترکی، «جشن عروسی» است.

طین: گل

طینت: نهاد، سرشت، خلق و خوی

ظ

ظَن: گمان، حدس

ظِل: سایه، پناه [جمع: أظلال]

ظَلُوم: بسیار ستمکار و ظلم کننده	عَجَم: غیر عرب (ایرانی)	عَلَق: خون بسیار سرخ، خون غلیظ و بسته
ظَهْر: پشت	عداوت: دشمنی، تعصّب	عَلَم: پرچم، بیرق، رایت، لوا
ظهیر: یاور و پشتیبان	عَرَّادَه: ۱- وسیله‌ای کوچک‌تر از منجیق که در جنگ‌های قدیم برای پرتاب سنگ به کار برده می‌شده است. ۲- واحد شمارش توپ جنگی	عَلَم کردن: برپا کردن
عاصی: گناهکار، طغیانگر	عَذار: رخسار، چهره	عَلی حده: به تنهایی، جداگانه
عارضه: بیماری	عَرَض: شکایت	عَلیل: بیمار، رنجور
عاریه: (= عاریت) قرض، آن‌چه از کسی برای رفع حاجتی بگیرند و بعد پس دهند.	عَرِاض: جمع «عریضه» به معنی «نامه»، عرض حال، درخواست	عَماد: ستون
عاجل: حال، شتاب کننده	عَرَض: آبرو	عِمارت: ساختمان، بنا، ساختن
عاکف: کسی که در مدّتی معین در مسجد بماند و به عبادت پردازد.	عُرُوج: به بلندی رفتن، بالا آمدن	عَمید: سرور، بزرگ
عامل: حاکم، والی	عُزْلَت: گوشه‌نشینی	عناد: دشمنی ورزیدن، جنگ و ستیز
عبا: نوعی جامه‌ی بلند که روی جامه‌ی دیگر بپوشند.	عزیمت: رفتن، سفر کردن، قصد کردن	عنان: افسار، زمام [عنان گیر: زمام‌دار]
عاید: فایده [جمع: عواید]	عِذار: چهره	عنان گران کردن: کنایه از «توقّف کردن، ایستادن»
عَبَث: بیهوده	عصاره: آبی که از افشردن میوه یا چیز دیگر به دست آورند.	عنايت: توجه
عَبَر: [جمع عبرت] ۱- عبرت‌ها، پندها ۲- اشک‌ها	عصیبت: تعصّب، جانب‌داری، حمیت، دشمنی	عندلیب: بلبل
عُبودیت: بندگی	عِقار: آب و زمین	عنود: ستیزه کار
عَبوس: گرفته، درهم، اخمو	عُقْد: گردنبند	عود: درختی که از سوختن چوب آن بوی خوش پراکنده می‌شود.
عتاب: خشم گرفتن، سرزنش کردن	عُقْد: گره	عیار: ابزار سنجش، سنگ محک
عَثَرَات: [جمع عَثَر] لغزش‌ها، خطاها	عَلت: بیماری	عیوق: ستاره‌ای سرخ‌رنگ و روشن در کنار راست کهکشان که پس از ثریا طلوع و پیش از آن غروب می‌کند. (مظهر دوری و بلندی و روشنایی
عُجْب: خودپسندی		

غ

غازه: گلگونه، سرخاب

غاشیه: پارچه‌ای رنگارنگ که چون

بزرگی از اسب پیاده می‌شده، بر زین

می‌پوشیدند، زین پوش اسب

غالب: پیروز، پیره و مسلط

غالبه: از عطریات و مرکب از مواد

خوشبو از قییل مُشک، عنبر، کافور و

... با رنگ سیاه

غامض: دشوار و پیچیده

غره: مغروز، گول خورده و فریفته

غضنفر: شیر

غلیان: جوشش، جوش و خروش

درونی

غمّاز: سخن چین، پرده و

آشکارکننده‌ی راز، عشوهِ گر

غمزه: اشاره به چشم و ابرو از روی ناز،

کرشمه

غمی: غمگین، خسته و ناتوان ←

غمی گشته اسبان و مردان تباه

غرفه: اتاق

غرامت: زیان، تاوان، جبران خسارت

مالی و غیر آن

غرامت زده: زیان دیده

غرایب: [جمع «غریبه»] شگفتی‌ها،

عجایب

غرض: مقصود، هدف

غریو: فریاد، بانگ

غنا: توانگری، بی‌نیازی

غنا: سرود، نغمه و آواز خوش

غوی: گمراه

غیرت: حمیت، تعصّب، ناموس پرستی؛

حمیتِ محبّ است بر طلب قطع نظر

محبوب از غیر تعلّق غیر از محبوب.

غیرمترقبه: غیر منتظره

ف

فاحش: آشکار و بی‌پرده، زشت و

ناپسند

فاسق: بدکار، گناهکار

فاضل: ۱- فاضلاب، آب زاید و

اضافی، باقی مانده‌ی آب ۲- دانشمند

فؤاد: دل

فایق: برگزیده، برتر

فتراک: تسمه و دوالی که از پس و

پیش زین اسب آویزان کنند، ترک بند

فتنه: آشوب، غوغا

فتوت: جوان مردی، مردانگی

فتوح: گشایش حاصل شدن در چیزی

بیش از حدّ انتظار

فتی: جوان مرد [جمع: فتیان]

فجایع: [جمع «فجیعه»] سختی‌ها،

فاجعه‌ها

فجور: گناه، تبه‌کاری، فساد

فخّار: سفال

فخیم: استوار و محکم، گرامی و

ارجمند

قرّ: [قرّه: خرّه] شکوه، فروغی ایزدی

است که به دل هر که بتابد، از همگان

برتری می‌یابد و از پرتو همین فروغ

است که شخصی به پادشاهی می‌رسد و

در کمالات نفسانی و روحانی کامل

می‌شود، شأن و شکوه و شوکت

فراست: ادراک، زیرکی، دریافتن

باطن چیزی با نگرستن به ظاهر آن

فراش: فرش کننده، فرش گستر

فراغ: آسایش

فراغت: آسایش، آسودگی

فراق: دوری

فرام [FRAME]: قاب عینک

فروت: پیر، کهنه

فرجام: عاقبت، سرانجام

فرض: واجب گردانیدن، تعیین کردن

فُرقت: دوری، جدایی

فَرَقْدان: [دو فَرَقْد] دو ستاره‌ی راهنما در صورت فلکی دُب اکبر در نزدیکی قطب شمال

فَرط: شدت، زیادی

فرّهی: شکوه، شأن و شوکت و دارای فرّ بودن

فِسُرده: یخ زده، منجمد

فسق: اعمال زشت و ناروا، خارج شدن از راه حق

فُشار: سخن بیهوده

فصاحت: شیوایی و روانی سخن

فقه: علم فروغ عملی احکام شرع [فقیه: عالم]

فکاهی: آمیخته به شوخی؛ خنده‌دار، طنزآمیز

فلاحت: کشاورزی

فَلَق: سپیده‌دم [متضاد شفق]

فوج: دسته، گروه

فیاض: بسیار فیض دهنده، جوان مرد و کریم

ق

قاب: آسمانه و قوس بنا از طرف داخل که آن را از چوب سازند.

قاپوچی: [واژه‌ی ترکی] دربان

قاش: (= قاج)، برجستگی جلو زین

اسب که از چوب، شاخ یا فلز سازند؛

کوهه‌ی زین، قبه‌ی پیش زین

قبضه: یک مشت از هر چیز

قُبّه: عمارت گنبدی شکل

قبیح: زشت

قَدّاره: قَمّه، نوعی شمشیر [قَدّاره بند: کسی که از قَدّاره استفاده می‌کند.]

قداست: پاکی

قَدَح: پیاله، کاسه

قَدِغَن: ممنوع

قُدوم: باز آمدن، وارد شدن، قد نهادن، آمدن

قراضه: خراب، کهنه و فرسوده

قَرایح: جمع «قریحه» به معنی «ذوق و استعداد»

قُرَبَت: نزدیکی

قَریه: ده، روستا

قَسیم: صاحب جمال، زیبا

قُشون: [واژه‌ی ترکی] لشکر،

مجموعه‌ی سپاهیان

قُصور: عیب، نقص و کاستی، کوتاهی

قعر: ته، عمق، میان

قَلا کردن: کلک زدن، شیطنت کردن

قَلماستگ: قلاسنگ، فلاخن، آلتی که با آن سنگ اندازند.

قلم بر کسی نبودن: کنایه از

«بازخواست نشدن»

قَلیه: نوعی خوراک از گوشت که آن را در تاوه یا دیگ بریان کنند.

قَمّاش: پارچه؛ مجازاً «جنس، دسته و گروه»

قَمچی: (قمچیل) شلاق و تازیانه

قُمّری: پرنده‌ای از راسته‌ی کبوتران، یا کریم

قندیل: چراغ، چراغدان

قوآل: بازیگر نمایش‌های دوره‌گردی

قهر: ۱- خشم و غضب ۲- غلبه، چیره شدن ۳- عذاب دادن

قیه: جیغ [قیه کشیدن: جیغ کشیدن به هنگام جشن]

ک

کار از دست شدن: کار

از کار گذاشتن

کار را به درآمیختن: اوضاع را

آشفته و خراب کردن

کاریز: کهریز، قنات

کاژ: پیچیدگی در چشم، کاژ، دوبین، احولی

کافور: ماده‌ی معطر جامد که از

گیاهانی چون ریحان و بابونه و چند نوع درخت به دست می‌آید.

کافی: بسنده، با کفایت

کالبد: جسم، قالب

کاهلی: سستی و تعلل

کاینات: [جمع «کاینه»] موجودات جهان

کباده: از ابزارهای ورزش باستانی که از جنس آهن و دارای زنجیر و پولک‌های فلزی است و آن را در زورخانه‌ها بر سر دست حرکت می‌دهند.

کبادی چیزی کشیدن: کنایه از «ادعای چیزی داشتن، خواستار چیزی بودن»

کبریا: عظمت، بزرگی

کت: شانه، کتف

کتاب: [جمع کاتب] نویسندگان؛ مجازاً در معنی «مکتب»

کتان: گیاهی است که از ساقه‌ی لیاف آن در نساجی استفاده می‌کنند.

کتل: تل بلند، پشته‌ی مرتفع

کتّم: پوشیدگی، اختفا، پنهان داشتن

کجا: که ← دلیری کجا نام او اشکبوس

کذا: آن‌چنانی، یادشده

کرامت: در اصل بزرگواری‌ها و در اصطلاح صوفیه، امور خارق‌العاده است که به سبب عنایت خداوندی از صوفی کامل و واصل

صادر می‌شود، چون اخبار غیبی و اشراف بر ضمائر.

کران: ۱- کنار و ساحل ۲- حدّ و انتها

کراهت: بیزاری، ناپسندی، زشتی

کُرند: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد.

کروبی: فرشته‌ی مقرب

کروج: انباری برای نگهداری برنج

کُرور: واحد شمارش و معادل پانصد هزار

کژخیم: کژرفتار، بدرفتار

کِسوت: لباس

کش: ۱- خوش و خرم ۲- آغوش و بغل

کشیدن: ۱- حمل کردن ۲-

نوشیدن ← بکش جام در بزم می‌خوارها

کَشیک‌خانه: پاسدارخانه

کلاه همّت از تارک عرش در

کشیدن: کنایه از «بلند همّت و دورپرواز بودن»

کَلّه: خیمه‌ای از پارچه‌ی تُنک و لطیف که آن را مثل خانه می‌دوزند؛ پشه بند، حجله‌ی عروسی

کمند: طناب، ریسمان

کُمیت: اسب سرخ مایل به سیاه

کنار: آغوش، ساحل

کندوکو: [عامیانه‌ی کند و کاو] جست‌وجو، تفحص

کُنه: ذات، حقیقت

کنخ: خانه‌ی محقر و ابتدایی که از چوب، نی و علف می‌سازند، آلونک [متضاد کاخ]

کورسو: نوراندک و کم

کوس: طبل یزرگ، دهل

کوشک: کاخ

کوشیدن: جنگیدن

کوکب: ستاره

کومه: آلونک، کپر، کلبه، خانه‌ای از نی و علف که کشاورزان و باغبانان در آن می‌نشینند.

که: از ← جوی مشک بهتر که یک توده گل

که: اگر ← عشق را خواهی که تا پایان بری

که: کوچک‌تر، کوچک

کِهَر: رنگ سرخ مایل به تیره مخصوص اسب و استر

کهریز: کاریز، قنات، مجرای آب زیرزمینی

کَهَل: کسی که سَنَس بین سی تا پنجاه باشد.

کین: دشمنی، کینه، انتقام

گ

گبر: نوعی جامه‌ی جنگی، خفتان

ل

گر: در معنی یا ← و گر جنگ ایران و کابلستان

گرازان: جلوه کنان و با ناز راه رفتن

گرده: قرص نان

گره گوری: کور و کچل، لاغر و سیاه (کنایه از «افراد بدبخت و سیاه بخت»)

گز: ۱- نوعی درخت گرمسیری که از چوب آن تیر و کمان می‌سازند ۲- واحد طول برابر با ۱/۰۴ متر

گزاف گو: بیهوده گو

گزیر: چاره

گساردن: نوشیدن، خوردن

گلشن: گلستان

گل عذار: گل چهره، کنایه از «زیبارو»

گشن: انبوه، بر شاخه و برگ

گله به گله: جا به جا، این جا و آن جا

گنج فریدون: ۱- نوایی در موسیقی (آهنگ) ۲- گنج منسوب به فریدون

گو: گودال

گون: گیاهی است که از تیره‌ی سبزی آسها، غالباً خودرو و خاردار با حداکثر ارتفاع یک متر که در نواحی کوهستانی و زمین‌های بایر می‌روید.

گوژ: خمیده [گوژپشت: خمیده قامت]

لا به: التماس، تضرع، اظهار نیاز

لاور: رهبر

لبیک: واژه‌ای که در مقام اجابت دعوت کسی گویند به معنی «امر تو را اطاعت می‌کنم». [لبیک گفتن: اجابت کردن و پذیرفتن]

لت: سیلی [لت زدن: سیلی زدن، خدشه وارد کردن]

لت و پار: به شدت مجروح شده و آسیب دیده

لجاج: ستیزه و دشمنی، پافشاری

لجام: لگام، دهنه، افسار

لجه: عمیق ترین جای دریا، وسط دریا

لطیفه: گفتار نغز، مطلب نیکو، نکته‌ی باریک

لکه دویدن: حالتی بین راه رفتن و دویدن مانند یورتمه‌ی اسب

لمحه: مدتی اندک چون چشم به هم زدن [یک لمحه: یک لحظه]

لنگ بودن کمیت کسی: کنایه از «ضعیف و ناتوان بودن کسی»

لنگ و لوک: آن که دست و پایش معیوب باشد؛ مجازاً «ضعیف و ناتوان»

لنگر انداختن (گرفتن): کنایه از «توقف کردن و ماندن»

لؤلؤ: مروارید [جمع: لالی]

لهو و لعب: بازی و سرگرمی

لیریک [lyric]: معادل اروپایی «غنا» شعری که با لیر (ابزار موسیقی) خوانده شود.

لین: نرم

م

مآب: به جای بازگشت [در فارسی در اغلب ترکیبات به معنی «شیوه و نظیر» به کار می‌رود؛ مانند: فرعون مآب، فرنگی مآب]

مآثر: [جمع «مأثره»] اعمال پسندیده، آثار نیکو

مآئده: خوردنی، سفره‌ای که بر آن طعام باشد.

ماث: حروف اول نام «مهدی اخوان ثالث» که به صورت اختصار به جای نام او می‌آید.

ماحضر: آن چه حاضر بود؛ خوردنی اندک

ماسوا: [مخفف ماسوی الله] آن چه غیر از خداست، همه‌ی مخلوقات

ماسیدن توطئه: کنایه از «عملی شدن و گرفتن نقشه»

مافیها: آن چه در او (آن) است.

مال بند: قطعه چوبی دراز، در جلو درشکه و آرایه که اسب را به دو طرف آن می‌بندند.	مُتَصَيِّد: شکارگاه، نخجیرگاه	مُجَعَّد: تاب دار و پیچیده
مالیده: در مورد دستار به معنی «خوب و مرغوب» است. در مورد موی سر یعنی «مرتب شده» و عبارت «نیک بمالید» یعنی «سخت گوشمالی داد».	مُتَغَيِّر: خشمگین، دگرگون	مَجْلِسِ گفتن: وعظ و سخنرانی در مسجد و خانقاه
ماوراءالطبیعه: آن‌چه در پس این دنیاست؛ متافیزیک، عالم معنویت	متغیرات: توابع، وابسته‌ها	مَجْمَر: آتش دان
مایحتوی: آن‌چه درون چیزی است.	مَتَقَارِب: نزدیک شونده، همگرا	مَحَاسِن: ۱- [جمع «حُسن»] نیکی‌ها ۲- ریش
ماء معین: آب گوارا	مَتَقَاعِد: کنارگیرنده از کاری، مُجَاب شده	مُحَاق: پوشیده و احاطه شده، حالت ماه در سه شب آخر ماه قمری که از زمین دیده نمی‌شود.
مأکول: خوردنی	مَتَالِی: ۶: درخشنده	مَحَاوِرَات: [جمع «محاورة»] گفت و گوها
مألف: اُنس و اُلُفّت گرفته، خوکرده	مَتَمَدّی: مدّت دارنده، طولانی و دراز	مَحْتَسِب: مأموری که کار وی نظارت بر اجرای احکام دین بوده است.
مباهات: فخر کردن، نازیدن	مَتَمَنّ: دارا، پول دار و ثروتمند	مَحْتَشِم: دارنده‌ی شکوه و حشمت
مبلغی: مقداری	مَتَوَاتِر: پی‌درپی	مَحْضَر: استشهادنامه، گواهی‌نامه
مُبَيِّن: بیان کننده، نشانگر	مَتَوَلّی: سرپرست	مَحْظُور: تنگنا، رودربایستی [در محظور افتادن: در تنگنا و رودربایستی قرار گرفتن]
متأثر: اندوهگین، ناراحت، تأثیرپذیرفته	مَتَهَمِ گردانیدن: به شک و تردید انداختن	مَحْظُوظ: بهره‌ور، لذّت برنده
متاع: کالا	مَثَالِ دادن: فرمان دادن	مَحْمِل: کجاوه که بر شتر بندند، مهد
متانت: سنگینی، وقار	مَجَادَلَه: بحث و جدل، دعوا و کشمکش	مِخَن: [جمع «محت»] دردها و رنج‌ها
متأله: زاهد و خداپرست	مَجَال: فرصت	مَحِیط: احاطه کننده، اقیانوس
متبوع: پیروی شده، اطاعت شده	مَجَامِلَه: چرب‌زبانی	مَخْذُول: خوار، زبون گردیده
مُتَشَرَّعَان: معتقدان به شریعت و حفظ ظواهر آن	مَجَاوِر بودن: اعتکاف و گوشه نشینی اختیار کردن	مُخِل: خلل رساندن
متراکم: بر هم نشیننده، روی هم جمع شده، گردآینده	مَجْرُود: غیر مادی، امری که روحانی محض باشد؛ آن‌چه منزّه از ماده باشد مانند عقل و روح.	مِخْتَقَه: گردن بند، قلّاده
متصوّفه: صوفیان، عارفان، پیروان راه شناخت و معرفت حق		مَدَّعی: ادّعا کننده، خواهان
		مُدُن: [جمع «مدینه»] شهرها

مَدَوْن: جمع شده، گردآوری شده	مُسْتَعْرِق: غرق شده	مَصَادِرِه: تاوان گرفتن، جریمه کردن، خون کسی را به مال او فروختن
مَدَنَّت: خواری، پستی	مُسْتَلْزَم: لازم دارنده، نیازمند	مَصَادِیق: [جمع «مصدق»] مصداق‌ها، نمونه‌ها
مَدْمُوم: نکوهیده، زشت، سرزنش شده	مُسْتَمْعَان: شنوندگان	مَصَاف: [جمع «مَصَف»] محل‌های صف بستن، میدان‌های جنگ [به مصاف رفتن: رفتن به جنگ]
مِرَات: آیین	مُسْتَوْجِب: سزاوار، لایق، شایسته	مَضایِقت: کوتاهی، دریغ
مُرَاوَدَه: رفت و آمد، دوستی و معاشرت داشتن	مَسْتَوْر: پوشیده	مُضْحِك: خنده‌دار
مَرُئِی: دیدنی [نامرئی: نادیدنی]	مَسْح: کشیدن دست بر سر یا پا (در وضو)	مَضَرَّت: زیان، ضرر رسیدن، گزند رسیدن
مِرْصَاد: کمین گاه	مَسْحُور: شیفته و مجذوب	مَضَغ: جویدن، آسیا کردن غذا در زیر دندان
مِرْعُوب: ترسیده	مَسَرَّت: شادمانی	مَضِیف: جای ضیافت، مهمان‌خانه
مِرْقَع: جامه‌ای که از چند تکه دوخته شده باشد؛ خرقة و پشمینه‌ی صوفیان، جامه‌ی صوفیان	مُسْکِر: چیزی که نوشیدن آن مستی آورد، مانند شراب.	مَضِیق: تنگنا کار سخت و دشوار
مَرَهْم: دارویی که بر زخم نهند، ضماد	مَسْنَد: تخت، تکیه گاه	مُطَاع: اطاعت شده، کسی که دیگری فرمان او را ببرد؛ فرمان‌روا
مَرهون: مدیون، وام دار	مَسِیل: جایی که سیلاب از آن بگذرد، محل عبور سیل، جای سیل گیر	مُطَاوَعَه: (مطاوعت) اطاعت، فرمان برداری
مَزبور: نوشته شده، مذکور	مُسِیو (موسیو): [واژه‌ی فرانسوی] آقا	مُطْرَبان: رامشگران، نوازندگان و خوانندگان
مَزید: افزونی، زیادی	مَشَاطَه: آرایشگر	مُطْلَق: آزاد، رها شده
مَسّ: لمس کردن	مَشَبَّک: دارای شبکه، سوراخ سوراخ	مُظَالِم: [جمع «مُظْلَمه»] ستم‌ها (مُخَفَّف «مجلس مظالم: مجلسی که در آن به شکایت‌های مردم درباره‌ی ظلم‌هایی که به آن‌ها میشده، رسیدگی می‌کردند.»)
مَسَا: شامگاه	مَشْحُون: پر شده، آکنده، مَمْلُوء، انباشته	مُظَاهَرَت: پشتیبانی، یاری رساندن
مَسَاعِی: [جمع «مَسْعِی»] سعی‌ها، کوشش‌ها	مَشْعَر: جایگاه اعلام شعار حق و یکتاپرستی جایی که حجاج در آن‌جا قربانی کنند.	مُعَارِضَه: ستیز کردن
مَسَالِک: [جمع مسلک] روش‌ها، طریقه‌ها، مذهب‌ها	مَشْعُوف: شادمان	
مَسَالِمت: خوش رفتاری، آشتی کردن با یکدیگر	مَشَقَّت: رنج و سختی	
مَسْتَظَرَفَه: ظریف و زیبا [صنایع مستظرفه: هنرهای ظریف مثل نقاشی، مجسمه‌سازی و ...]	مَشِیَّت: اراده، خواست	
	مَصایِیح: [جمع «مصباح»] چراغ‌ها	
	مَصاحبت: هم‌نشینی	

مَعَاصِی: [جمع «معصیت»] گناهان	مَفْخَر: آنچه به آن فخر کنند، مایه‌ی افتخار	مَلال: خستگی، اندوه، رنج، آزرده‌گی خاطر
مُعْتَكِف: گوشه نشین، عزلت نشین	مُفْرَح: شادی بخش، فرح انگیز	مَلأ: پر و سرشار؛ مجازاً «مردم» [ملاً اعلی؛ موجودات و فرشتگان عالم بالا]
مِعْجَر: چارقد، روسری	مَقام: مرتبه	مَلَاهِی: [جمع «ملهی»] آلات لهو
مَعْرَکَه: میدان جنگ، کارزار، رزمگاه	مُقَام: جای اقامت، اقامت	مُلْتَزِمین: کسانی که رد رکاب شاه یا بزرگی حرکت می‌کنند؛ همراهان
مُعْظَم: بزرگ (در مورد غیر انسان)	مُقْتدا: پیشوا، رهبر	مُلْتَفِت: متوجه، آگاه
مُعْظَم: بزرگوار (در مورد انسان)	مِقْرَض: قیچی	مُلْجَأ: پناهگاه
مُعَمَّر: سال خورده، پیر، کهن سال	مُقَر: اقرار کننده، تأیید کننده	مُلْکَت: کشور، پادشاهی، سلطنت
مَعُونت: یاری، کمک کردن	مُقَرَّر: قرار شده، مشخص شده	مُلْهَم: الهام گرفته، برگرفته شده
مُوج: کج، خمیده، ناراست	مُقَرَّنَس: نوعی تزیین ساختمان که اتاق‌ها و ایوان‌ها را به شکل برجسته یا پله پله گچ بری می‌کنند.	مُلْتَنگ: مستو از خود بی‌خود و بی‌هوش
مَعْهُود: عهد شده، معمول و شناخته شده	مَقْرُون: نزدیک، همراه	مُلُول: خسته، دل تنگ، آزرده خاطر و ناراحت
مَعِیت: همراهی، با	مُقَرِی: خواننده، قاری، کسی که قرآن را با لحن و صوت قرائت کند.	مُمال: تبدیل «ا» به «ی» در بعضی از واژه‌های عربی یا فارسی؛ مانند سلاح ← سلیح
مَعین: گوارا [ماء معین: آب گوارا]	مَقْهُور: شکست خورده، مغلوب	مُمَد: مدد کننده، یاری رساننده
مُعین: یار و یاور	مُقِیم: مسکن گرفته در جایی، اقامت کننده	مِمفیس: نام شهری در مصر باستان
مُغ: موبد زردتشتی، زردشتی [جمع: مغان]	مَکَارَم: [جمع «مکرم»] بزرگی‌ها، بخشش‌ها	مَمْلُؤ: پر، مشحون
مَغَازِی: [جمع مغزی] محل‌های جنگ، جنگ‌ها، غزوها	مَکاس: چانه زدن	مِناعت: بلندهمتی، بلند نظری، طبع عالی داشتن
مَغاک: گودال، جای فرو رفته و گود (مجاز از «گور») ← خرد را مکن با دل اندر مفاک	مَکاید: [جمع «مکیدت»] مکرها، خُده‌ها	مَنَاهِی: [جمع «منهی»] نهی شده‌ها، امور ناپسند و زشت، آنچه انجام آن در شرع نهی شده است.
مَغْلُوب: شکست خورده، مقهور	مُکنت: ثروت، قدرت و توانایی	مَتَسَب: نسبت داده شده
مُغْلَق: پیچیده، دشوار	مَگور: [مه (نه): علامت نفی + اگر: حرف شرط] ۱- حتماً، هر آینه، به تحقیق ۲- امید است، شاید	
مُفاد: آنچه از یک متن برداشت می‌شود.		
مَقْتُول: رشته‌ی دراز باریک فلزی، سیم		

مَتَشَا: [مأخوذ از نام شهر «مَتَشَا»]
عصایی مخصوص از چوب ستبر
و گره دار که درویشان و قلندران با خود
دارند.

مَنحوس: شوم و نامبارک، نامیمون

مَندرس: کهنه، ژنده

مَنش: خوی، طبیعت، خصلت

مَنصوب: گماشته شده

مُنقذ: رهاکنده، نجات دهنده

مَنکر: زشت، ناپسند

مَنکر: انکار کننده، مخالف

مَنگ: گیج، سرگشته

مَوَاجِب: [جمع «موجب»] وظایف و
اَعمالی که انجام آن بر شخص واجب
است.

مُوالات: دوستی و دوست شدن

مَوَاهِب: [جمع «موهبت»] نعمت‌ها،
بخشش‌ها

مَوید: روحانی زرتشتی، مشاور مذهبی

مَوَحش: وحشت آور، ترسناک

مَوَدَّت: دوستی گرفتن، دوستی، محبت

مَوَرَّب: کج

موزَن: وزن دار، شعرپرداز

موزون: آهنگین و دارای وزن

موزه: کفش [موزه‌ی میکائیلی: نوعی
کفش]

مولد: زادگاه

موعود: وعده داده شده

مِه: بزرگ‌تر، بزرگ

مِهَابَت: شکوه و بزرگی، هیبت، ترس

مِهتر: رهبر، رئیس، بزرگ قوم

مَهجور: دورافتاده، طرد شده

مَهَد: گهواره

مهر: ۱- محبت ۲- خورشید

مُهمل: کلام بی معنی و بیهوده

مِهْمِيز: [ممال «مهماز»] آلت فلزی که
هنگام سوار شدن روی چهار پا بر
پاشنه‌ی چکمه می‌بندند تا با آن به زیر
شکم اسب بزنند.

مُهَيِّج: هیجان آور، برانگیزنده

مِهین: بزرگ‌ترین، بزرگ، مهتر

مِیَامِن: [جمع «میمون»] مبارک،
خجسته

مِيعَاد: جای وعده، وعده‌گاه، زمان
وعده

مِیقَات: محل اجتماع با وقت تعیین شده،
محل احرام بستن حاجیان

مینا: آبگینه، شیشه

مینو: بهشت

ن

ناب: خالص، برگزیده

نادره: مؤنث نادر، چیز کمیاب، بی
مانند، شگفت، نو

نارنگ: نارنج، مطلق مرکبات و
میوه‌های آن

ناساخته: نسنجیده

نافر جام: بی پایان، شوم

ناقد: سخن شناس [در درس پروانه‌ی بی
پروا ← پیر و مرشد]

نامرئی: نادیدنی، ندیدنی

ناقه: شتر ماده

ناو: قایقی کوچک که از درختی میان
تهی سازند.

ناوَرَد: نبرد، جنگ و مبارزه

ناوَك: نوعی تیر کوچک که آن را در
غلاف آهنین گذارند و از کمان سر دهند
تا دورتر رود. [نگاه ناوَك‌دار: کنایه
از «نگاه نافذ و گیرا»]

نبات: گیاه

نَبَرَدَه: جنگ‌جو، مبارز

نثر: پراکندن، سخن غیر منظوم

نُجَبَا: [جمع «نجیب»] افراد بزرگ و
شریف

نَجْوَا: آهسته حرف زدن، زمزمه کردن

نحس: نامبارک، بداختر، شوم

نَحْل: زنبور عسل

نخجیر: شکار [نخجیرگاه: شکارگاه،
متصید]

نَخَوْتُ: غرور و تکبر، خودپرستی	نفس راست کردن: کنایه از «استراحت کردن، آرام گرفتن»	نوک جمع را چیدن: (= مجلس آرای بلامعارض شدن) کنایه از «فرصت سخن گفتن به کسی ندادن»
نَدِیم: همدم، هم صحبت، هم نشین	نَفَقَه: انفاق و بخشش؛ آن چه هزینه زن و فرزند شود.	نیسان: از ماه های رومی است که بخشی از آن در فروردین و بخشی در اردیبهشت واقع می شود.
نَزَار: لاغر، ضعیف، ناتوان	نَفیر: فریاد و زاری به آواز بلند	
نَزِه: با صفا، خوش آب و هوا	نَقال: قصه گو	
نُزْهَت: پاکي و پاکیزگی، خوشی و خرمی	نَقاره: نوعی طبل کوچک [نقاره چي: نقاره زن، طبل نواز]	
نُزْهَتگه: تفرجگاه، گردشگاه	نقص: عیب	
نَسَق: شیوه، گونه، روش	نقص: شکستن	
نَسیم: خوش بو	نقل گفتن: قصه گفتن	
نَشْت (نشته): حالت سرخوشی و مستی	نَكَبَت: بدبختی، رنج و سختی [نکبت بار: مصیبت بار، رنج آور]	
نَشتر: چاقوی نوک تیز، تیغ جراحی	نَكَهَت: بوی خوش، رایحه	
نَشخوار کردن: عمل بعضی از جانوران که خوراک خود را نیم جویده و سپس آن را از راه مری به دهان بازگردانند و دوباره بچوند.	نگران: ۱- دلواپس ۲- نگرنده، شاهد	
نَطع: سفره و فرش چرمی	نماز بردن: تعظیم و نیایش کردن	
نُظَّار: [جمع «ناظر»] بینندگان، نگرندگان	نَمَط: شیوه، طریق، روش	
نَظْمیه: معادل «نیروی انتظامی» امروز	نَنگ: ۱- زشت، عار ۲- حرمت و آبرو	
نَعَت: صفت، خصلت، ستایش (بیشتر در مورد رسول خدا (ص) به کار می رود).	نواختن: گرامی داشتن، احترام نهادن	
نَغز: خوب، خوش، نیکو	نوش: ۱- شهد و شیرینی ۲- گوارا و گوارا باد	
نَفَحَات: [جمع «نفحه»] بوهای خوش	نَهْفَت: پناهگاه	

و

واپژوهیدن: بازرسی، جست و جو، تفتیش

و (واو): با ← گفتم من و طالع نگون سارم

و (واو): در حالی که ← تو موبینی و مجنون پیچش مو

وادی: دره، سرزمین، صحرا و بیابان

واصف: وصف کننده، ستاینده

واضع: وضع کننده، سازنده

وَبال: عذاب، سختی، وخامت و بدی عاقبت

وَجَاهت: صاحب جاه و مقام بودن، زیبایی

وَجَنات: جمع «وَجَنه» به معنی «رخسار، چهره»

وَدود: بسیار مهربان «بسیار دوست دارنده» (صفتی از صفات حق تعالی)

وَرَا: عقب، پس، پشت [ماوراء: آن چه در پس است.]

وَرطه: مهلکه، گرداب، جای هلاکت

وزن نهادن: ارزش قائل شدن

وِزُر: نام کوه آتش فشان در ایتالیا

وِزُر: گناه، سنگینی بارگناه

وسوسه: اندیشه‌ی بد

وسیم: دارای نشان پیامبری

وُشم: بلدرچین

وَقاحت: بی شرمی، بی حیایی، زشتی

وَقْت: [اصطلاح عرفانی] واردی است از خداوند بر سالک که او را از گذشته و آینده غافل می‌گرداند.

وَقِیعت: سرزنش، بدگویی

وَلنگاری: سهل انگاری، بی بند و باری

ولیمه: طعامی که در مهمانی و عروسی می‌دهند.

وَمهم: پندار، گمان، تصوّر نادرست

هامون: دشت

هایل: ترساننده، ترسناک

هبوط: [مقابل صعود] فرود آمدن، نازل شدن، خوار شدن

هپل و هپو: سر به هوا و بی توجه

هَتّاکی: پرده دری، آبروریزی، گستاخی و بی شرمی

هَجَوُ: سرزنش و نکوهش، شعری که

در بد گویی از کسی و برشمردن عیب‌های او سروده می‌شود.

هَرّا: آواز مهیب، صدا و غوغا

هردم بیل: (= مردم بیر) بی نظم و نامرتب

هریوه: [صفت نسبی] منسوب به هرات؛ اهل هرات

هَرّاز: بلبل، هزارستان، عندلیب

هَرّاهِز: آشوب، فتنه‌ای که مردم را به جنبش آورد.

هزیمت: شکست

هَزَبَر: شیر

هفت خط: کنایه از «نهایت نیرنگ بازی»

هفت قرآن به میان: عبارت دعایی که برای دوری از بلا می‌گویند.

هفت صندوقی: از گروه‌های نمایشی دوره گردی که با اجرای نمایش‌های روی حوضی، اسباب سرگرمی و

خنده‌ی مردم را فراهم می‌کردند. این گروه‌ها وسایل و ابزار خود را در صندوق‌هایی می‌نهادند. پرجاذبه‌ترین و

کامل‌ترین گروه، آن‌هایی بودند که هفت صندوق داشته‌اند. به هر یک از بازیگران این گروه نیز «قوَال» یا «قوَالک» می‌گویند.

هَلّه: صوت تنبیه به معنی «آگاه باش»

هَلیدن: هشتن، گذاشتن

هَلیم: غذایی لذیذ که از گندم پوست

کنده و گوشت می‌پزند. اصل کلمه، هلام بوده و مُمال شده است و نوشتن آن به صورت «حلیم» نیز متداول است.

هَمّا: پرنده‌ای از راسته‌ی شکاریان، دارای جثه‌ای نسبتاً درشت. در زبان پهلوی به معنی فرخنده است و به همین دلیل نماد سعادت واقع شده است.

هماورد: هر یک از دو کس که با یکدیگر جنگ کنند؛ هم نبرد، رقیب

هَمّت: قصد، اراده؛ در اصطلاح صوفیه «توجه طالب است با تمام قوای روحانی خود به جانب حق، برای حصول کمال برای خود یا دیگری.»

هم‌عنان بودن: کنایه از «با هم و همراه بودن»

همگنان: همراهان، هم‌نوعان

هَمیان: کیسه‌ی پول، صُرّه

هنجار: طریق درست، روش، قاعده [ناهنجار: نادرست، خلاف قاعده]

هنگامه: آشوب و غوغا، جمعیت، شلوغی

هور: خورشید

هیاکل: [جمع هیکل] اندام‌ها، صورت‌هایی که به اسم ستاره از ستارگان می‌ساختند.

هیئت: ۱- شکل، قالب ۲- شاخه‌ای از ستاره شناسی در قدیم

هیبت: ترس و بیم، شکوه و عظمت

هیمه: هیزم

هیون: اسب و شتر بزرگ

ی

یازیدن: دراز کردن

یال: موی گردن اسب و استر؛ مجازاً
«گردن»

یغما: غارت و تاراج

یغور: خمیر ورآمده؛ مجازاً «درشت،
زمخت، نامتناسب»

یکایک: یک مرتبه، ناگهان

ینبوع: چشمه، سرچشمه و زه آب

یوزان: جمع «یوز» به معنی «یوزپلنگ»،
نوعی حیوان شکاری شبیه پلنگ که
برای شکار تربیت می کردند.

یوزبان: مأمور حفظ و نگهداری و
تربیت یوزهای شکاری

تاریخ ادبیات

نکته شماره ۲

جلال آل احمد

آثار:

- داستان: ۱- نون والقلم ۲- مدیر مدرسه ۳- زن زیادی ۴- پنج داستان ۵- از رنجی که می‌بریم
- مقاله: غرب زدگی، ارزیابی شتاب زده
- ترجمه: ۱- مائده‌های زمینی از آندره ژید ۲- قمارباز از داستایوسکی
- سفرنامه: خسی در میقات

سیمین دانشور

آثار:

- آتش خاموش
- سووشون
- جزیره‌ی سرگردانی

عبدالحسین زرین کوب

آثار:

- با کاروان حله
- شعر بی دروغ، شعر بی نقاب
- پله پله تا ملاقات خدا (در شرح حال مولانا)
- فرار از مدرسه (در شرح حال امام محمد غزالی)
- سر نی
- پیر گنج در جستجوی ناکجا آباد (در شرح حال نظامی گنجوی)
- بحر در کوزه
- بامداد اسلام
- ارزش میراث صوفیه
- جستجو در تصوف
- نقد ادبی
- از چیزهای دیگر
- نه شرقی نه غربی، انسانی

- ترجمه‌ی «قصه‌های دوشنبه»

غلام حسین یوسفی

آثار:

- دیداری با اهل قلم
- برگ‌هایی در آغوش باد
- چشمه‌ی روشن
- روان‌های روشن
- کاغذ زر
- تصحیح بوستان و گلستان سعدی
- ترجمه‌ی «شیوه‌های نقد ادبی» از دیوید دیچرز
- ترجمه‌ی «داستان من و شعر» از نزار قبّانی

غلام حسین ساعدی

آثار:

- گور و گهواره
- چوب به دست‌های ورزیدل
- آی باکلاه، آی بی کلاه
- توپ
- عزاداران بیکل
- ترس و لرز

محمدعلی اسلامی ندوشن

آثار:

- صفیر سیمرخ
- روزها
- آواها و ایماها
- جام جهان‌بین

محمد رضا شفیعی کدکنی

آثار:

به شعر:

- شب‌خوانی

- از زبان برگ
- در کوچه باغ‌های نیشابور
- از بودن و سرودن
- مثل درخت در شب باران
- بوی جوی مولیان

به نثر (پژوهشی):

- صور خیال در شعر فارسی
- موسیقی شعر
- تصحیح و توضیح اسرار التوحید

محمدعلی جمال‌زاده

آثار:

- یکی بود، یکی نبود (نخستین مجموعه داستان‌های کوتاه ایرانی)
- دارالمجانین
- سروته یک کرباس
- تلخ و شیرین
- شورآباد
- هفت کشور
- راه آب نامه
- قصه‌های کوتاه برای بچه‌های ریش دار
- قصه‌ی ما به سر رسید.

بزرگ علوی

آثار:

- چشم‌هایش
- چمدان
- میرزا
- سالاری‌ها
- نامه‌ها (مجموعه داستان)
- ورق‌پاره‌های زندان

صادق هدایت

آثار:

- بوف کور
- سگ ولگرد
- اصفهان نصف جهان
- سه قطره خون
- پروین دختر ساسان

یحیی دولت‌آبادی

آثار:

- شهرناز

عباس خلیلی

آثار:

- روزگار سیاه
- انتقام
- انسان و اسرار شب

اشاره:

- خلیلی، رمان «روزگار سیاه» را به قصد انتقاد از اوضاع ایران نوشته است.
- رمان «روزگار سیاه» از کتاب «مادام کاملیا» اثر «الکساندر دوما» الهام گرفته است.
- رمان‌های وی با نثری احساساتی و آکنده از لغات عربی درباره‌ی «تیره‌روزی زنان» است.

مشفق کاظمی

آثار:

- تهران مخوف
- یادگار شب

اشاره:

- «تهران مخوف» نخستین رمان اجتماعی درباره‌ی وضع حقارت‌آمیز زنان ایرانی است که جلد دوم آن به نام «یادگار شب» منتشر شده است.

عبدالحسین صنعتی‌زاده

آثار:

- مجمع دیوانگان

اشاره:

- «مجمع دیوانگان» نخستین اتوپیای (آرمان شهر) ادبیات معاصر به شمار می‌رود.
- «مجمع دیوانگان» به قصر انتقاد از اوضاع سیاسی، اجتماعی و... عصر نویسندگی نوشته شده است.

عبدالرحیم طالبوف

آثار:

- کتاب احمد
- مسالك المحسنين

اشاره:

- از نویسندگان نامی دوره‌ی مشروطه که آثار او در انتقاد در اوضاع اداری، سیاسی، اجتماعی و ... عصر خود است.

زین‌العابدین مراغه‌ای

آثار:

- سیاحت‌نامه‌ی ابراهیم بیگ

علی‌اکبر دهخدا

آثار:

- امثال و حکم
- لغت‌نامه
- ترجمه‌ی «عظمت و انحطاط رومیان»
- ترجمه‌ی «روح القوانين»
- تصحیح «دیوان منوچهری»
- تصحیح «دیوان حافظ»

ملک الشعراء بهار

آثار:

- دیوان اشعار، تألیفات و تصحیحات

اشاره:

- قصیده‌ی دماوندیه دوم بهار، از زیباترین قصاید زبان فارسی است.
- بهار قصیده‌ی دماوندیه دوم را در سال ۱۳۰۱ شمسی در سالی که به تحریک بیگانگان، هرج و مرج قلمی و اجتماعی و هتاک‌ها در مطبوعات و ... بروز کرده بود، سرود.

نسیم شمال

آثار:

- دیوان اشعار

ایرج میرزا

آثار:

- دیوان اشعار

پروین اعتصامی

آثار:

- دیوان اشعار

اشاره:

- از میان ۲۴۸ قطعه شعر پروین، ۶۵ قطعه‌ی آن حالت مناظره دارد؛ از این جهت شعر پروین شاخص و ممتاز است.
- مناظره‌ی «مست و هوشیار» او یادآور طنز رندانه‌ی حافظ است.
- استادانه‌ترین نمونه‌ی مناظره در شعر پروین دیده می‌شود.

علی اسفندیاری (نیما یوشیج)

آثار:

- افسانه
- ققنوس

اشاره:

- منظومه‌ی «افسانه» (۱۳۰۱) سرآغاز شعر نو شد.

- در سال ۱۳۱۶ شعر «ققنوس» را که نخستین شعر از نظر گاه تخیل و وزن آرای و قافیه بندی با شعر گذشتگان کاملاً متفاوت بود، عرضه کرد.
- دید اجتماعی او در سروده های نمادین و انتقادی او تجلی می یابد.
- دید تازه ی او به جهان و طبیعت (درختان، گیاهان و...)، یادآور نگاه شاعران مغرب زمین به این پدیده هاست.
- در شعرهای «می تراود مهتاب» و «داروگ»، با زبانی نمادین، عصر شب زده و جامعه ی غفلت آلود و نابه سامان خود را به تصویر می کشد.

سهراب سپهری

آثار:

- هشت کتاب (مجموعه ی تمام اشعار او)

اشاره:

- زبان شعری سهراب، گاه ساده و بی آرایش و گاه آمیخته به مضامین عرفانی و فلسفی همراه با نمادهایی است که محصول سفرها و آشنایی او با آیین های بودایی، برهمایی، اندیشه های کریشنامورتی (عارف معروف معاصر هندی) و نیز عرفای بزرگ ایرانی و اسلامی است.
- شعر صدای پای آب دارای زبان روان، توصیفات صادقانه ی دنیای عاطفی شاعر، تصاویر بدیع، آشنایی زدایی (غافل گیری های شاعرانه)، ترکیب و موسیقی شعر و بهره گیری از لغات عامیانه ی تاثیرگذار است.
- شعر صدای پای آب دارای دو قسمت است: در قسمت نخست، آب، رمز خود شاعر است و کاشان زادگاه اوست؛ در قسمت دوم، دستگاه فکری و شعر فلسفی شاعر چهره می نماید و کاشان او به اندازه ی جهان وسعت می یابد.

مهدی اخوان ثالث (م. امید)

آثار:

به شعر:

- زمستان
- آخر شاهنامه
- ارغنون
- ازین اوستا
- در حیاط کوچک پاییز در زندان

اشاره:

- با نشر مجموعه ی «زمستان» در سال ۱۳۳۵ نشان داد که در شعر حماسی و اجتماعی به شکل تازه ای از بیان دست یافته است.
- شعر اخوان، اجتماعی است و حوادث زندگی مردم ایران را در خود منعکس می کند.
- لحن حماسی او آمیخته با صلابت و سنگینی شعر خراسانی و سرشار از ترکیب های تازه است.

- اخوان در شعر «باغ من» به توصیف پاییز می‌پردازد و آن را مظهر زیبایی و پادشاه فصل‌ها می‌داند.
- شعر «خوان هشتم» اخوان: ۱- شعری از مجموعه‌ی «در حیات کوچک پاییز زندان» است. ۲- این شعر دارای زبان روایی، حماسی و ویژگی‌های سبک خراسانی است. ۳- راوی آن مهدی اخوان ثالث (ماث) است. ۴- خوان هشتم، بازگویی پایان غم‌انگیز در چاه افتادن و کشته شدن رستم و رخسار به دست شغاد (برادر ناتنی رستم) است.

محمد حسن رهی معیری

آثار:

- مجموعه شعر «سایه‌ی عمر»

هوشنگ ابتهاج (ه. ا. سایه)

آثار:

- نخستین نغمه‌ها
- سراب
- سیاه‌مشق
- شبگیر

شهریار

آثار:

- کلیات اشعار (۵ جلد)
- حیدر بابایه سلام (به زبان ترکی آذربایجانی)

اشاره:

- علاوه بر غزل، در سرودن انواع شعر فارسی مهارت داشت.
- شعر «همای رحمت» از سروده‌های زیبای او در وصف علی (ع) با زبانی صمیمی و عاطفی و ساده و روان است.

طاهره صفارزاده

آثار:

- رهگذر مهتاب
- طنین در دلنا
- سدّ و بازوان
- سفر پنجم
- بیعت با بیداری
- دیدار صبح

اشاره:

- زبان اشعارش، ساده و روان است.
- او با اشاره‌ای پنهان به انقلاب اسلامی ایران، آن را طلوعه و مقدمه‌ی ظهور امام زمان (عج) می‌داند.

دکتر قیصر امین‌پور

آثار:

- در کوچه‌ی آفتاب
- تنفس صبح
- آینه‌های ناگهان
- مثل چشمه، مثل رود
- به قول پرستو
- ظهر روز دهم

اشاره:

- در شعر «آفتاب پنهانی»، «انتظار موعود» که از موضوعات محوری شعر انقلاب است، به زیبایی به تصویر کشیده شده است.
- «مثل چشمه، مثل رود»، «به قول پرستو» و «ظهر روز دهم» را به ویژه نوجوانان سرود.

سید علی موسوی گرمارودی

آثار:

- سرود رگبار
- عبور
- در سایه‌سار نخل ولایت
- چمن لاله
- خط خون
- تاناکجا
- دستچین

اشاره:

- مجموعه‌ی «در سایه‌سار نخل ولایت» را در قالب سپید با زبانی روان، شکوهمند و استوار درباره‌ی شخصیت علی (ع) سروده است.

حمید سبزواری

آثار:

- سرور درد

اشاره:

- برخی از اشعار وی مربوط به پیش از انقلاب و بخش عمده‌ی آن‌ها مربوط به پس از انقلاب است.

دکتر فاطمه راکی

آثار:

- سفر سوختن
- آواز گل‌سنگ

سلمان هراتی

آثار:

- از آسمان سبز
- از این ستاره تا آن ستاره (ویژه‌ی نوجوانان)
- دری به خانه‌ی خورشید

امام خمینی (ره)

آثار:

- چهل حدیث

علامه طباطبایی

آثار:

- تفسیرالمیزان
- اصول فلسفه و روش رئالیسم

محمدعلی معلم دامغانی

آثار:

- مجموعه شعر «رجعت سرخ ستاره» (در سال ۱۳۰ هـ.ش)

علی شریعتی

آثار:

- کویر
- فاطمه، فاطمه است
- مسئولیت شیعه بودن
- هبوط

اشاره:

- کتاب «کویر» شامل مجموعه مقالاتی درباره‌ی موضوعات مختلف است: از جمله متن «نوروز» که در آن، نوروز را روز شادمانی زمین و آسمان و تجدید خاطره‌ی خویشاوندی انسان با طبیعت می‌داند.

پوران شریعت رضوی

آثار:

- طرحی از یک زندگی

جلال رفیع

آثار:

- فرهنگ مهاجم، فرهنگ موگد
- در بهشت شداد

محمود صناعی

آثار:

- آزادی و تربیت

محمد بهمن بیگی

آثار:

- بخارای من، ایل من

اشاره:

- موضوع آن، دوره‌های کودکی و نوجوانی نویسنده و فراز و فرود تاریخ معاصر ایل قشقایی
- در قالب داستان است.
- نثر کتاب، روان و طنزآمیز است و ما را با فرهنگ اقلیمی ایل قشقایی آشنا می‌کند.

پرویز خرسند

آثار:

- برزیگران دشت خون
- آن‌جا که حق پیروز است
- مرثیه‌ای که ناسروده ماند

علی مؤذنی

آثار:

- در انتظار شاعر (مجموعه شعر)
- ارتباط ایرانی (رمان)

زین العابدین رهنما

آثار:

- پیامبر

اشاره:

- کتاب «پیامبر» از بهترین آثار اوست (ترسیم زندگی پیامبر اسلام با کلامی دلنشین).
- با بهره‌گیری از شیوه‌ی توصیف و داستان‌نویسی برکشش اثر خود افزوده است.
- رهنما با قلم شیوا و هنرمندانه‌ی خود، آثاری چند در زمینه‌ی داستان و شرح حال آفریده است.

محمد رضا حکیمی

آثار:

- ادبیات و تعهد در اسلام
- الحیاء (الحیات)

محمد علی فروغی

آثار:

- سیر حکمت در اروپا
- آیین سخنوری
- تصحیح کلیات سعدی
- تصحیح دیوان حافظ
- ترجمه‌ی «گفتار در روش به کار بردن خرد» از دکارت

دکتر محمد معین

آثار:

- فرهنگ معین در ۶ جلد

اشاره:

- آثار دکتر معین در چهار زمینه‌ی تألیف، تصحیح، ترجمه و مقاله است که به بیش از ۷۰ جلد می‌رسد.

علی حاتمی

آثار:

مهمترین فیلم‌نامه‌ها:

- هزارستان
- دل‌شدگان
- سلطان صاحبقران
- کمال‌الملک
- مادر
- جهان پهلوان تختی

محمد حسن خان صنیع الدوله (اعتماد السلطنه)

آثار:

- مرآة البلدان
- مطلع الشمس
- خیرات الحسان
- المآثر والآثار
- منتظم ناصری
- روزنامه‌ی خاطرات اعتماد السلطنه

محمد غفاری

- مشهور به کمال‌الملک (۱۲۲۶-۱۳۱۹ هـ.ش)
- بزرگ‌ترین نقاش قرن اخیر ایران

آثار:

مهم‌ترین تابلوها:

- تالار آینه
- زرگر بغدادی و شاگردش
- میدان کربلا
- یهودی فال‌گیر بغدادی

اشاره:

- این هنرمند بزرگوار و آزادمش، حوادث دوران حکومت پنج پادشاه - از ناصرالدین شاه تا رضاخان - را دیده است.

هاتف اصفهانی

آثار:

- دیوان اشعار (به زبان فارسی و عربی)

اشاره:

- در غزل پیرو حافظ و سعدی است.
- در ترجیع‌بند عرفانی «اقلین عشق»، به حقیقت عرفان که رؤیت جلوه و جمال پروردگار در همه چیز و همه جا و همه گاه است، اشاره می‌کند.

باذل مشهدی

آثار:

- حمله‌ی حیدری

اشاره:

- موضوع «حمله‌ی حیدری» شرح زندگی و جنگ‌های پیامبر (ص) و علی (ع) تا شهادت آن حضرت در محراب مسجد کوفه است.
- شاعر، تحت تاثیر حماسه‌های ملی، آن‌را با دخل و تصرف در اصل موضوع و آرایش صحنه‌های نبرد به شیوه‌ی شاهنامه سروده است.

حافظ

آثار:

- دیوان اشعار

خواجوی کرمانی

آثار:

خمسه‌ای به سبک نظامی، شامل:

- همای و همایون
- گل نروز
- روضه‌الانوار
- کمال‌نامه
- گوهرنامه

عبید زاکانی

آثار:

- رساله‌ی دلگشا
- اخلاق الاشراف
- موش و گربه

جامی

آثار:

به شعر:

- دیوان اشعار
- مثنوی «هفت اورنگ» شامل:
- ۱- سلسله الذهب
- ۲- سلامان و ابسال
- ۳- تحفه الأحرار
- ۴- سبحة الأبرار
- ۵- یوسف و زلیخا

به نثر:

- بهارستان (به تقلید از گلستان)
- نفحات الأنس
- لوائح و لوامع
- نقد النصوص

دولتشاه سمرقندی

آثار:

- تذکره‌ی دولتشاه (تذکره الشعرا)

اشاره:

- موضوع کتاب «تذکره‌ی دولتشاه» شرح حال شعرا از رودکی (شاعر قرن چهارم) تا شاعران قرن نهم است.
- مؤلف، این کتاب را در سال ۸۹۶ هـ.ق به پایان رسانیده است.

مولوی

برگی از زندگی:

- مولانا جلال‌الدین محمد بلخی (۶۰۴-۶۷۲ هـ.ق) از بزرگ‌ترین شاعران عارف ایران در قرن هفتم.
- در بلخ متولد شد و به دلیل اقامت طولانی در قونیّه به رومی یا ملّای روم مشهور است.
- مولوی در کودکی در نیشابور با عطار ملاقات داشت و عطار کتاب اسرارنامه‌ی خود را به او اهدا کرد.

آثار:

به شعر:

- مثنوی معنوی
- دیوان شمس (دیوان کبیر)

به نثر:

- فیه مافیه
- مجالس سبعه
- مکاتیب

اشاره:

- مثنوی معنوی دارای ۲۶ هزار بیت است. و هجده بیت آغازین آن (سرآغاز دفتر اول) به نی‌نامه معروف است.
- مثنوی معنوی شامل معارف و حکمت‌ها و آموزه‌های عرفانی است که در قالب تمثیل بیان می‌شود.
- اگرچه سرآغاز مثنوی با دیگر آثار نثر و نظم فارسی تفاوت دارد اما روح نیایش و توجه به حق در تار و پود آن دیده می‌شود.
- داستان موسی و شبان از دفتر دوم مثنوی است و مولانا در این قصّه، شرط اصلی قرب و رضای الهی را داشتن قلبی پاک و بی‌ریا می‌داند.
- دیوان شمس با دیوان کبیر، مجموعه‌ی غزلیات مولاناست.
- نثر کتاب فیه مافیه ساده و روان است.
- کتاب فیه مافیه، سخنان مولاناست که در مجالس خود می‌گفته و مریدانش می‌نوشته‌اند.
- درون مایه‌ی کتاب فیه مافیه، مطالب عرفانی، اخلاقی، دینی و اجتماعی در بر می‌گیرد.

سعدالدین وراوینی

آثار:

- مرزبان‌نامه

اشاره:

- وراوینی مرزبان‌نامه را که در اصل به زبان طبری نوشته شده بود به زبان فارسی و به نثر مصنوع و متکلف ترجمه کرد.

- این اثر دارای تشبیهات و استعارات فراوان است.

خواجه نظام الملک توسی

آثار:

- سیاست‌نامه (سیرالملوک)

سعدی

آثار:

- بوستان یا سعدی‌نامه
- گلستان
- مجالس پنج‌گانه

اشاره:

- بوستان در سال ۶۵۵ بر وزن شاهنامه و در ۱۰ باب سروده و تنظیم شده است.
- بوستان ترسیم‌کننده‌ی مدینه‌ی فاضله‌ی (اتو پیای) سعدی است.
- شعر «پرورده گویی» از باب هفتم بوستان، در فضیلت خاموشی است.
- گلستان سعدی حدود هشت قرن است که با ذهن و زبان ما پیوند دارد.
- سعدی در گلستان با روش بینی و در اوج بلاغت و با استفاده از تجربه‌های خویش، چشم‌اندازهای گوناگون زندگی مطلوب و برتر را نشان می‌دهد.
- بیش از چهارصد جمله و بیت از گلستان در شمار امثال و حکم درآمده است.
- شعر و نثر سعدی از ویژگی‌هایی چون ظرافت بیان، استواری سخن، شیوایی و رسایی و عظمت و اعتدال برخوردار است.
- غزل سعدی، شنیدنی، شیرین، صمیمی و تأثیرگذار است و ساخت و بافتی روان دارد.
- دیباجه‌ی گلستان، از بهترین نمونه‌های تحمیدیه در ادب فارسی است.

نجم‌الدین رازی

آثار:

- مرصادالعباد
- «مرصادالعباد» در بحبوحه‌ی حمله مغول از سال ۶۱۸ تا ۶۲۵ هـ ق نگاشته شده است.
- «مرصادالعباد» معروف‌ترین اثر او و به نثر است.
- نثر کتاب گیرا، روان و ساده و گاهی دارای سجع و موازنه است.
- برخی از اصطلاحات عرفانی، تفسیر آیات و احوال و سخنان بزرگان در آن بیان شده است.
- نویسنده در خلال موضوعات و آیات و ... اشعاری از خود و شاعران دیگر نقل کرده است.
- کتاب «مرصادالعباد» در علم تصوف، اخلاق و آداب معاش و معاد است.
- کتاب «مرصادالعباد» را در نجم‌الدین رازی به نام «علاءالدین کیقباد» پادشاه سلجوقی تألیف کرده است.

جمال الدین عبدالرزاق اصفهانی

آثار:

- دیوان اشعار

اشاره:

- جمال الدین در ترکیب‌بند مشهور خود در نعت و ستایش پیامبر (ص) با بهره‌گیری از آیات و احادیث، شخصیت پیغمبر اسلام را توصیف کرده است.

کمال الدین عبدالرزاق کاشانی

آثار:

- تحفه‌الاکوان

مجد خوافی

آثار:

- روضه‌ی خلد

اشاره:

- «روضه‌ی خلد» کتابی است به تقلید از گلستان سعدی و به همان شیوه که مجد خوافی آن را در سال ۷۳۲ نوشت و در سال ۷۳۳ مورد تجدیدی‌نظر و بازبینی قرار داد.

نظامی گنجهای

آثار:

- مخزن‌الأسرار
- لیلی و مجنون
- خسرو و شیرین
- هفت‌پیکر (هفت‌گنبد، بهرام‌نامه)
- اسکندرنامه (شرف‌نامه + اقبال‌نامه)

اشاره:

- منظومه‌های عاشقانه، با شعر او به کمال خود رسید.
- نظامی، شعر تمثیلی را نیز به حد کمال رساند.
- نیروی تخیل او در توصیفات بسیار قوی است.
- خسرو و شیرین نظامی، زیباترین منظومه‌ی عاشقانه در ادب فارسی است.
- در داستان خسرو و شیرین، خسرو، مظهر غرور و فرهاد، مظهر خاکساری و پاک‌بازی است.

- امیر خسرو دهلوی، وحشی بافقی و عرفی از مشهورترین مقلدان خسرو و شیرین نظامی هستند.
- هفت اورنگ جامی به تقلید از خمسه‌ی نظامی است.
- نظامی در خسرو و شیرین از فنّ مناظره بهره‌برده است.
- استادانه‌ترین نمونه‌ی مناظره در شعر پروین اعتصامی دیده می‌شود.
- اسدی توسی را مبتکر فنّ مناظره می‌دانند.

منوچهری دامغانی

آثار:

- دیوان اشعار

اشاره:

- شعر «گویی بطّ سفید جامعه به صابون زده است» در ادبیات ۴، نمونه‌ای از توصیفات تخیلی او محسوب می‌شود و در قالب مسمط سروده شده است.

ابوالقاسم قشیری

آثار:

- رساله‌ی قشیریّه

ابوعلی بلعمی

آثار:

- تاریخ بلعمی (ترجمه‌ی تاریخ طبری)

اشاره:

- «تاریخ بلعمی» اقتباسی از کتاب «تاریخ طبری» نوشته‌ی محمدبن جریر طبری (به عربی) است؛ به همین سبب «به ترجمه‌ی تاریخ طبری» نیز مشهور شده است.
- کتاب تاریخ بلعمی دارای نثر ساده (مرسل) است.

خواجه عبدالله انصاری

آثار:

- الهی‌نامه
- زادالعارفین
- مناجات‌نامه
- رساله‌ی دل و جان
- کنز السالکین

- نصایح

اشاره:

- الهی‌نامه‌ی خواجه عبدالله به نثر مسجع است. (الهی‌نامه‌ی عطار و الهی‌نامه (حدیقه‌الحقیقه)ی سنایی به نظم است).
- مناجات‌های او، مسجع، لطیف، دلنشین، ساده و سرشار از مضامین عرفانی است.

ناصر خسرو

آثار:

- دیوان اشعار
- سفرنامه
- زادالمسافرین
- وجه‌دین
- خوان اخوان

اشاره:

- ناصر خسرو در قصیده‌سرایی شهرت دارد.
- قصاید او تعلیمی و مضامین آن‌ها، دعوت به آزادگی، خردورزی، دین‌داری، علم‌اندوزی، آخرت‌اندیشی و دیگر فضایل معنوی و روحی است.
- وی در قصیده‌ی «از ماست که بر ماست» در ادبیات ۳، ریشه‌های شکست آدمی را در اندیشه و کردار خود او جست‌وجو می‌کند و فرجام بد هر فرد را نتیجه‌ی اعمال او می‌داند.

فخرالدین اسعد گرگانی

آثار:

- منظومه‌ی «ویس و رامین»

اشاره:

- «ویس و رامین» منظومه‌ای غنایی و بازمانده‌ی یک داستان کهن و عاشقانه‌ی ایرانی از دوره‌ی اشکانی است.
- «ویس و رامین» تنها اثر فخرالدین اسعد گرگانی است که سرمشق شاعران بزرگ برای سرودن داستان‌های عاشقانه بوده است.
- این منظومه را فخرالدین اسعد گرگانی به خواهرش خواجه عمید ابوالفتح مظفر نیشابوری، حاکم اصفهان به نظم کشید.
- سبک منظومه‌ی «ویس و رامین» ساده و روان و به دور از مغلق (پیچیده)گویی است.
- دارای لغات عربی نامأنوس بسیار کم و لغات کهنه‌ی فارسی بسیار زیاد است.
- شعر «امید دیدار» در ادبیات ۳ از منظومه‌ی «ویس و رامین» در قالب داستان و مشتمل بر نامه‌ی ویس به رامین است.
- شعر «امید دیدار» انسان را به امیدواری و تلاش فرا می‌خواند و شرط پیروزی را تحمل سختی‌ها می‌داند.

عطار

آثار:

به شعر:

- منطق الطیر (مقامات الطیور)
- الهی نامه
- مصیبت نامه
- مختار نامه

به نثر:

- تذکره الاولیا

اشاره:

- «تذکره الاولیا» تنها اثر منشور باقی مانده از عطار است.
- موضوع تذکره الاولیا شرح حال ۷۲ تن از عارفان بزرگ است.
- منطق الطیر، داستان پرندگانی است که به قصر زیارت سیمرغ، سرزمین خویش را ترک می کنند و پس از عبور از هفت مرحله ی دشوار، تنها «سی مرغ» از آن ها به مقصر می رسند.
- منطق الطیر، منظومه ی عرفانی عالی و معروف عطار و شامل ۴۶۰۰ بیت است که در آن، عطار با قدرت تخیل و بیان خود، شیوه ی سالکان طریقت را از زبان پرندگان در قالب حکایت ها و تمثیل های زیبا آورده است.

مسعود سعد سلمان

آثار:

- دیوان اشعار

اشاره:

- مسعود سعد در سال های اسارت، قصاید بسیاری در شرح احوال خویش در زندان سرود که به «حبسیه» (حبسیات) معروف است.

ابوالمعالی نصرالله منشی

آثار:

- کلیله و دمنه

اشاره:

- اصل کتاب کلیله و دمنه به زبان هندی (سانسکریت) بوده است.
- در عهد ساسانیان، برزویه ی طبیب به فرمان انوشیروان آن را به ایران آورد و به زبان پهلوی (فارسی میانه) برگرداند.
- در قرن دوم هجری ابن مقفع، آن را از پهلوی به عربی ترجمه کرد.

- در قرن ششم، نصرالله منشی کلیله و دمنه را از عربی به فارسی برگرداند و به آن نکته‌های فراوانی افزود.
- کتاب کلیله و دمنه، کتابی تعلیمی و دربردارنده ی آیات و روایات، اشعار فارسی و عربی و نکته‌های اخلاقی و اجتماعی بسیار است.

خاقانی شروانی

آثار:

- دیوان اشعار

اشاره:

- خاقانی در سرودن قصاید شکوهمند و استوار شهرت دارد.
- علاوه بر سرودن قصیده، در قطعه، غزل و رباعی نیز چیره‌دست و تواناست.
- غزلیات خاقانی بر خلاف قصایدش ساده و روان است.
- وی در قوت اندیشه و مهارت در ترکیب الفاظ بی‌نظیر است.

حکیم سنایی غزنوی

آثار:

- دیوان اشعار
- طریق التحقیق
- حدیقه الحقیقه (الهی نامه)
- سیرالعباد الی المعاد
- کارنامه ی بلخ

اشاره:

- سنایی نخستین کسی است که افکار و اصطلاحات را با مضامین عاشقانه در هم آمیخته است.
- سنایی به طور گسترده موضوعات اجتماعی را در شعر خویش مطرح کرد.
- تأثیرگذارترین شاعر در حوزه‌های مختلف شعر فارسی چون مثنوی، غزل، قصیده، قطعه است.
- وی در قصاید خود از مضامینی چون زهد، حکمت، اخلاق و عرفان بهره گرفته.

خیام

آثار:

- اشعاری به فارسی و عربی و کتاب‌هایی در ریاضی

زمخشری

آثار:

- الکشاف فی تفسیرالقرآن

فخرالدین عراقی

آثار:

- لمعات

ابوالفضل بیهقی

آثار:

- تاریخ بیهقی (تاریخ مسعودی)

اشاره:

- موضوع اصلی کتاب تاریخ بیهقی، تاریخ سلطنت مسعود، پسر محمود غزنوی است.
- مطالبی هم در تاریخ صفاریان، سامانیان و دوره‌ی غزنویان پیش از مسعود و جزآن‌ها دارد.
- بیهقی در نگارش این کتاب برای خود مسئولیتی عظیم قائل بوده است و می‌گوید: «سخنی نرانم تا خوانندگان این تصنیف گویند شرم باد این پیر را»
- دقت، صداقت در بیان و استواری و پختگی در نگارش، تاریخ بیهقی را از دیگر آثار تاریخی و ادبی متمایز می‌سازد.
- از جمله نقدهای عالمانه و دقیق بر این کتاب، نوشته‌ی دکتر غلام‌حسین یوسفی است.

ابوریحان بیرونی

آثار:

- تحقیق ماللهند (شرح تحقیقات او در سفر به هند است).
- آثار الباقیه عن القرون الخالیه
- التفهیم لأوائل صناعة التنجیم
- قانون مسعودی

امیر خسرو دهلوی

آثار:

- پنج مثنوی (خمسه) به تقلید از نظامی گنجوی

ابن بطوطه

آثار:

- سفرنامه‌ی ابن بطوطه با عنوان «رحله‌ی ابن بطوطه» یا «تحفة النظار و غرایب الأمصار»

اشاره:

- دقت نظر، واقع بینی و توصیف‌های ابن بطوطه، سفرنامه‌ی او را در زمره‌ی یکی از بهترین و جالب توجه‌ترین سفرنامه‌ها درآورده است.
- دکتر محمدعلی موحد، سفرنامه‌ها در آورده است.
- دکتر محمدعلی موحد، سفرنامه‌ی ابن بطوطه را ترجمه کرده است.

دکتر طه حسین

آثار:

- الایام

اشاره:

- کتاب «الایام»، تصویر زندگی پر از نشیب و فراز اوست.
- در این کتاب محرومیت‌ها و مشکلات، تقلید کورکورانه و اندیشه‌های ناروای جامعه‌ی نویسنده به خوبی نشان داده شده است.
- کتاب «الایام» از بهترین نمونه‌های زندگی‌نامه‌نویسی معاصر به حساب می‌آید.
- کتاب «الایام» را شادروان حسین خدیو جم با نام «آن‌روزها» به زبان فارسی ترجمه کرده است.

اسکندر ختلانی

آثار:

- دیوان اشعار

اشاره:

- احساس لطیف شاعر و شور حماسی و دلبستگی او به ادبیات و وطن ادبی‌اش، در شعر «ریشه‌ی پیوند» (در ادبیات ۲) تجلی یافته.

محمد کاظم کاظمی

آثار:

- مجموعه‌ی شعر «پیاده آمده بودم»

اشاره:

- وی شعر «مسافر» (در ادبیات ۲) را در رثای دوست شهیدش سروده است.

غسان کنفانی

آثار:

- ادب المقاومة فی فلسطين المحتلة

اثل مانین

آثار:

- راه بئر سبع (درباره‌ی فاجعه‌ی فلسطین)

جبرا ابراهیم جبرا

آثار:

- شعر «در بیابان‌های تبعید»
- نثر: چند داستان کوتاه به عربی و انگلیسی

اشاره:

- سروده‌ی «در بیابان‌های تبعید» (در ادبیات ۲) نمونه‌ای از ادبیات مقاومت فلسطین است.

محمود درویش

آثار:

- سروده‌ی «از یک انسان»

اشاره:

- محمود درویش را «شاعر مقاومت فلسطین» نامیده‌اند، چون فقط برای فلسطین شعر سروده است.
- سروده‌های زیبای او محصول سال‌های اسارت او در زندان‌های رژیم صهیونیستی است.

پابلو نرودا

آثار:

- انگیزه‌ی نیکسون‌کشی و جشن انقلاب شیلی

اشاره:

- نرودا با شمشیری آخته در کنار آئنده (رهبر انقلابی شیلی) بر ضد نظام ستمگر حاکم قیام می‌کند.
- او بی‌قراری‌های خود را در کتاب «انگیزه‌ی نیکسون‌کشی و جشن انقلاب شیلی» می‌سراید.
- احمد کریمی حکاک و فرامرز سلیمانی این کتاب را ترجمه کرده‌اند.
- شعر «تو را می‌خوانم» از همین کتاب او انتخاب شده‌است.

هریت بیچراستو

آثار:

- کلبه‌ی عموتم

اشاره:

- «کلبه‌ی عموتم» از نمونه‌های درخشان ادب پایداری و از هیجان‌انگیزترین وقایع در تاریخ جهانی داستان‌نویسی است.
- «کلبه‌ی عموتم» بیان‌کننده‌ی دنیای محنت‌آلود بردگان سیاه است که در سال ۱۸۵۲ میلادی منتشر شد.
- قهرمان اصلی داستان، برده‌ی سیاهی به نام «تم» است.
- این داستان جنب و جوش زیادی در بین مبارزان راه آزادی سیاه‌پوشان به راه انداخت.
- داستان «کلبه‌ی عموتم» در مدت کوتاهی شهرت جهانی یافت.
- از این داستان کوتاه تاکنون نمایش‌نامه‌ها و فیلم‌نامه‌های متعددی ساخته شده است.

فرانتس فانون

آثار:

- سال پنجم الجزایر
- دوزخیان روی زمین
- واپسین دم استعمار
- انقلاب آفریقا

اشاره:

- کتاب «سال پنجم الجزایر» از آثار مشهور وی است که موضوع آن پایداری و مقاومت است.

داستایوسکی

آثار:

- برادران کارامازوف
- آبله
- خانه‌ی اموات
- دهکده‌ی استپانچکوف
- قمارباز

جان اشتاین بک

آثار:

- مراتع بهشتی
- خوشه‌های خشم

- موش‌ها و آدم‌ها

اشاره:

- موضوع کتاب‌های «خوشه‌های خشم» از رمان‌های مشهور قرن بیستم و برنده‌ی جایزه‌ی پولیتزر است.
- «خوشه‌های خشم» از رمان‌های مشهور قرن بیستم و برنده‌ی جایزه‌ی پولیتزر است.

ویکتور هوگو

برگی از زندگی:

- مشهورترین شاعر رمانتیک قرن نوزدهم فرانسه (۱۸۰۲-۱۸۸۵م)
- از بزرگ‌ترین ادیبان و نویسندگان جهان، مردی آزادمنش و آزادی‌خواه و طرفدار جدی اصلاحات اجتماعی به نفع طبقات محروم و رنج‌دیده بود. از ۱۰ سالگی به شعر گفتن پرداخت و در ۲۵ سالگی شاعری سرشناس شد.
- با وجود سن کم به عضویت فرهنگستان فرانسه درآمد و مدتی نماینده‌ی مجالس قانون‌گذاری این کشور بود.
- وی به دلیل مخالفت با ناپلئون سوم، ۲۰ سال از زندگی خود را در تبعید به سر برد.

آثار:

- بینوایان
- گوژپشت نتردام
- گارگران دریا
- مردی که می‌خندد

اشاره:

- کتاب «بینوایان» هوگو، ماجرای مردم تیره‌روزی است که با دشواری‌های زندگی روبه‌رو بوده‌اند.
- بزرگ‌ترین قهرمان کتاب «بینوایان»، ژان والژان نام دارد که پس از ۱۹ سال زندان و تحمل سختی‌ها، راه شرافت‌مندانه‌ای برای زندگی و خدمت به اجتماع پیدا کرد.

ویلیام شکسپیر

آثار:

نمایش‌نامه‌ها:

- هملت
- مکبث
- اتللو
- لیرشاه

شعر:

- سروده‌هایی کوتاه معروف به «غزلواره»

اشاره:

- شکسپیر، موضوع بسیاری از نمایش‌نامه‌های خود را از تاریخ روم باستان گرفته است.
- سبک او به مکتب کلاسیسم تعلق دارد.
- مضامین غزلواره‌های او: ۱- عشق ۲- ستایش جوانی ۳- مسائل اخلاقی
- غزلواره‌های او دارای زبان ساده و روان است که با تصاویر بدیع و زیبا در هم می‌آمیزد و کلامی شاعرانه می‌آفریند.

تولستوی

آثار:

- جنگ و صلح
- آنا کارنینا
- رستاخیز

اشاره:

- داستان کوتاه «سه پرسش» در ادبیات فارسی ۳ از اوست که درون‌مایه‌ی آن، دعوت به نیکی و دوستی است.

گوته

آثار:

علمی:

- تغییر حال گیاهان
- تئوری رنگ‌ها

ادبی:

- ورتتر
- فاموست
- اگمونت
- نغمه‌های رومی
- دیوان شرقی - غربی

اشاره:

- «دیوان شرقی - غربی» گوته یکی از عالی‌ترین آثار شعر و حکمت گوته و یکی از بزرگ‌ترین آثار ادب آلمان و اروپاست.
- با دقت بیان و قلم سحرآمیز خود، بر ادب آلمان و جهان تأثیری ژرف و گسترده گذاشت.
- تحلیل گوته از حافظ بی‌نظیر و منحصر به فرد است. او حافظ را شاعر جهان می‌داند.
- گوته در قطعه‌های «هجرت، اعتراف و تقلید» در ادبیات ۴، از «دیوان شرقی»، ارادت خود را به حافظ نشان می‌دهد.

چارلز دیکنز

آثار:

- دیوید کاپرفیلد
- آروزهای بزرگ
- داستان دوشهر

امیل زولا

برگی از زندگی:

- از برجسته ترین چهره های مکتب طبیعت گرایی «ناتورالسیم» (۱۸۴۰-۱۹۰۲م)

اشاره:

- وی «واقع بینی» را به جای «تخیل»، اصلی ترین شرط نویسندگی می داند.

پیرلوتی

آثار:

- سفرنامه ی «به سوی اصفهان»

اشاره:

- پیرلوتی در این سفرنامه، دیده های خود را از خلیج فارس تا دریای مازندران (خزر) را به تصویر کشیده است.
- بدرالدین کتابی، سفرنامه ی «به سوی اصفهان» را به فارسی ترجمه کرده است.

تاگور

آثار:

- ماه نو و مرغان آواره

اشاره:

- سروده های تاگور، سرشار از نکته های لطیف، بدیع و تأمل بر انگیزند و با فرهنگ ما پیوندی نزدیک دارند.
- مجموعه ی «ماه نو و مرغان آواره» را «ع. پادشایی» به فارسی ترجمه کرده است.

الکساندر دوما (پدر)

آثار:

- سه تفنگدار
- گُنت مونت کریستو

اشاره:

- رمان «سه تفنگدار» درباره‌ی قهرمانی‌ها و جوان‌مردی‌های سه تن از تفنگداران لوی سیزدهم است.
- خواندن و ترجمه‌ی رمان‌های پرماجرایی «سه تفنگدار» و «کنت مونت کریستو» ذهن خوانندگان ایرانی را تا حدودی با هنر داستان‌نویسی غرب آشنا کرد.

آلفونس دوده

آثار:

- نامه‌های آسیاب من
- قصه‌های دوشنبه

اشاره:

- کتاب «قصه‌های دوشنبه» را دکتر عبدالحسین زرین‌کوب ترجمه کرده است.
- داستان «آخرین درس» (را در کتاب ادبیات ۴) از کتاب «قصه‌های دوشنبه» انتخاب شده است و در آن، نویسنده احساسات میهن دوستانه‌ی خود را به شکلی زیبا از زبان کودکی دبستانی بیان کرده است.

آندره ژید

آثار:

- مائده‌های زمینی

اشاره:

- «مائده‌های زمینی» زاده‌ی شور و اضطراب جوانی نویسنده است.
- «مائده‌های زمینی» را پرویز داریوش و جلال آل احمد ترجمه کرده‌اند.
- آندره ژید در آثار خود، مشکلات زندگی آدمی را با عشقی سرشار به واقعیت به تصویر کشیده و به همین جهت جایزه‌ی نوبل را از آن خود کرد.

نکته شماره ۳ درآمدها

۱- درآمدی بر تحمیدیه

نمونه‌های عالی و باشکوه تحمیدیه و مناجات در ادب فارسی:

به نثر: «مناجات»‌های خواجه عبدالله انصاری

آمیخته‌ای از شعر و نثر: دیباچه‌ی «گلستان» سعدی (از بهترین نمونه‌های تحمیدیه در ادب فارسی)

۲- تقسیم بندی آثار ادبی

تقسیم بندی آثار ادبی از دیدگاه محتوا و بار عاطفی (بدون توجه به شکل ظاهری و وزن و قافیه)

- ✓ حماسی
- ✓ غنایی
- ✓ تعلیمی
- ✓ نمایشی

۳- درآمدی بر ادبیات تعلیمی

شعر تعلیمی

- ✓ یکی از گسترده ترین و دامنه دارترین اقسام شعر فارسی است.
- ✓ قصد گوینده و سراینده ی آن، تعلیم و آموزش است.

انواع شعر تعلیمی در ادبیات ملل:

حوزه ی اخلاق: با موضوع خیر و نیکی مانند «بوستان» سعدی

حوزه ی آموزش علم یا ادب: با موضوع حقیقت و زیبایی مانند «نصاب الصبیان» از ابونصر فراهی در آموزش لغت

تفاوت شعرهای تعلیمی قدیم و جدید:

در قدیم بیشتر دارای درون مایه های اخلاقی، مذهبی و عرفانی بود ولی در دوره ی جدید (بعد از مشروطه) بیشتر دارای درون مایه های سیاسی، اجتماعی و روان شناسی شد.

اشعار تعلیمی دارای جنبه ی غنایی (تعلیمی غنایی):

- ✓ دیوان ناصر خسرو
- ✓ حدیقه ی سنایی
- ✓ کلیات شمس (دیوان شمس یا دیوان کبیر) مولوی
- ✓ بوستان، غزلیات و قصاید سعدی
- ✓ غزلیات حافظ

نمونه های شعر تعلیمی در ادب اروپایی:

- ✓ بهشت گم شده اثر میلتن
- ✓ کمدی الهی اثر دانته

۴- درآمدی بر ادبیات حماسی

انواع منظومه های حماسی:

حماسه ی طبیعی: شاعر بدون توجه به ابداع و آفرینش، با قدرت شاعرانه ی خود، به نقل داستان های مدون کتبی یا شفاهی که ظاهراً از بعضی از وقایع خارجی نشئت گرفته است، می پردازد.

حماسه‌ی مصنوع: شاعر با داستان‌های پهلوانی مدون و معینی سر و کار ندارد، بلکه خود به ابداع و ابتکار می‌پردازد و داستانی را به وجود می‌آورد.

انواع منظومه‌های حماسی طبیعی:

- ✓ **ایلیاد و ادیسه:** هومر (شاعر یونانی)
- ✓ **رامایانا:** حماسه‌ی هندی از والمیکی
- ✓ **مهابهاراتا:** حماسه‌ی هندی از ویاسا
- ✓ **بخش‌هایی از شاهنامه:** حکیم ابوالقاسم فردوسی

انواع منظومه‌های حماسی مصنوع:

- ✓ **حمله‌ی حیدری:** باذل مشهدی
- ✓ **خاوران‌نامه:** ابن حسام خوسفی

زمینه‌های اصلی حماسه:

- ✓ **داستانی:** هر حماسه در بستری از حوادث شکل می‌گیرد.

زمینه‌ی داستانی در بین زمینه‌های حماسه در مرتبه‌ی اول جای دارد.

- ✓ **قهرمانی:** بیشترین بخش حماسه را اشخاص و حوادث تشکیل می‌دهند.

وظیفه‌ی شاعر حماسی، تصویرسازی از انسان‌هایی است که از نظر نیروی مادی و معنوی ممتازند.

قهرمانان حماسه، علی‌رغم دارا بودن رقت و دلسوزی، قهرمانانی ملی هستند، مانند رستم در شاهنامه.

- ✓ **ملّی:** حوادث قهرمانی در بستری از واقعیّات جریان دارد.

این واقعیّات، ویژگی‌های اخلاقی نظام اجتماعی، زندگی سیاسی و عقاید یک جامعه را در بر می‌گیرد.

شاهنامه، تصویری از جامعه‌ی ایرانی در جزئی‌ترین ویژگی‌های حیاتی مردم آن است.

- ✓ **خرق عادت:** جریان یافتن حوادثی است که با منطق و تجربه‌ی علمی سازگاری ندارد.

رویدادهای غیرطبیعی و بیرون از نظام عادت در هر ملّت تنها از رهگذر عقاید دینی عصر خود آن ملّت توجیه‌پذیرند.

عقاید ماوراءالطبیعی، عامل شگفت‌آور در حماسه‌اند.

سیمرغ، دیو سپید، روین تن بودن اسفندیار و عمر هزار ساله‌ی زال از عناصر خرق عادت و تقویت‌کننده‌ی زمینه‌ی تخیلی حماسه در شاهنامه محسوب می‌شوند.

شاهنامه‌های منشور:

- ✓ شاهنامه‌ی منشور **ابوالمؤید بلخی** (قرن چهارم)
- ✓ شاهنامه‌ی **ابومنصوری** (قرن چهارم)

۵- در آمدی بر ادبیات غنایی

شعر غنایی

✓ **شعر غنایی:** آیینی آلام (دردها) و لذات و تأثرات روحی و دوستی‌ها و عشق‌ها و ... است.

✓ **در شعر غنایی:** شاعر «خویشتن خویش» را موضوع قرار می‌دهد.

شعر غنایی: وسیع‌ترین افق معنوی و عاطفی در شعر فارسی است.

غزل فارسی: یکی از سرشارترین حوزه‌های شعر فارسی و نمونه‌ی کاملی از انواع غنایی است.

یکی از زمینه‌های مهم شعر غنایی: بُعد اجتماعی آن

شروع شعر عاشقانه: قرن چهارم

رشد و باروری شعر عاشقانه: در تغزلات زیبای رودکی و شهید بلخی و رابعه بنت کعب

کمال تغزل: در شعر فرخی قرن پنجم

عرفان و اصطلاحات صوفیه از اوایل قرن ششم با پیش‌گامی سنایی به حوزه‌ی غزل راه یافت و نوع عارفانه‌ی آن در قرون بعد به وسیله‌ی مولانا و حافظ به کمال رسید.

شاعران منظومه‌های عاشقانه در قرن پنجم: عنصری، فخرالدین اسعد گرگانی و عیوقی

کمال منظومه‌های عاشقانه: در آثار نظامی (شاعر قرن ششم)

داستان‌های عاشقانه‌ی فارسی برابر با شعر نمایی در ادب اروپاست.

پس از مشروطه و به خصوص با ظهور شعر نو، تقریباً تمامی آثار شعری معاصران در صورتی که مصداق کامل شعر حماسی نباشند، نمونه‌هایی از شعر غنایی هستند.

ادبیات غنایی به صورت داستان، مرثیه، مناجات، بث‌الشکوی (شکایت و گلایه) و تغزل و در قالب‌های شعری سنتی و نو ظاهر می‌شود.

منظومه‌های بلند انسانی و عرفانی با بیان تمثیلی: منطق الطیر عطار، مثنوی معنوی مولانا

منظومه‌های عالی غنایی: ویر و رامین، لیلی و مجنون، خسرو و شیرین

موضوع اصلی منظومه‌های داستانی غنایی: بیان حالات و احساسات مربوط به وصال و فراق ادبیات غنی و گسترده‌ی عرفانی نیز در حوزه‌ی ادبیات غنایی قرار می‌گیرد.

آثار عرفانی بزرگ در حوزه‌ی ادبیات غنایی

✓ مثنوی معنوی

✓ اسرارالتوحید

✓ کشف‌الأسرار

✓ مرصادالعباد

نمونه‌های نثر غنایی:

- ✓ سمک عیار: فرامرز بن خداداد ارجانی
- ✓ هزار و یک شب: عبداللطیف طسوجی
- ✓ سفرنامه: ناصر خسرو
- ✓ شرح زندگانی من: عبدالله مستوفی
- ✓ روزها: دکتر اسلامی ندوشن
- ✓ آثار محمد علی جمال زاده
- ✓ آثار صادق هدایت
- ✓ آثار جلال آل احمد

شکل‌ها و صورت‌های برجسته‌ی آثار منثور غنایی:

- ✓ تحمیدیه و مناجات
- ✓ هزل
- ✓ شکواییه
- ✓ داستان‌های بلند و کوتاه
- ✓ ترجمه‌های موفق

۶- در آمدی بر ادبیات داستانی (Fiction)

عناصر اصلی داستان

شخصیت و قهرمان: با رفتارها و گفتارهای خود داستان را به وجود می‌آورد.

- ✓ گاه ثابت و گاه متغیر است؛ مثلاً شخصیت «تیم» در داستان «کلبه‌ی عمو تیم» ثابت و بدون تغییر است ولی شخصیت «خسرو» در داستان «خسرو» و «مشدی حسن» در داستان «گاو» بر اثر حوادث، تغییر می‌یابد.

راوی یا زاویه‌ی دید: به شیوه‌ی روایت داستان گفته می‌شود.

- ✓ معمول‌ترین شیوه‌ی روایت داستان، اول شخص (من) و سوم شخص (او) است.
- ✓ در روایت اول شخص، نویسنده بیرون از داستان قرار دارد و اعمال قهرمانان و شخصیت‌ها را گزارش می‌کند.
- ✓ به شیوه‌ی روایت سوم شخص، «دانای کل» هم گفته می‌شود.
- ✓ راوی (زاویه‌ی دید) در داستان‌های «کباب غاز» «گل دسته‌ها و فلک» اول شخص و در داستان‌های «هدیه‌ی سال نو» و «گاو» به صورت سوم شخص یا دانای کل است.

هسته یا طرح داستان: پیوستگی منظم اعمال و حوادث داستان که مبتنی بر رابطه‌ی علت و معلولی است، هسته یا طرح داستان نامیده می‌شود.

- ✓ به سلسله حوادث داستان وحدت هنری می‌بخشد و آن را از آشفتگی می‌رهاند.
- ✓ طرح (هسته‌ی) داستان «گیله مرد»، ظلم و ستم بر رعیت و عکس‌العمل در برابر آن است.

درون مایه: فکر اصلی و مسلط بر هر اثر هنری و نشان دهنده‌ی جهت فکری و ادراکی نویسنده‌ی آن است.

- ✓ معمولاً درون مایه‌های داستان را از اعمال و گفتار شخصیت‌های آن، به ویژه، قهرمان (اول شخص) می‌توان دریافت.
- ✓ درون مایه‌ی داستان «سووشون»، ظلم ستیزی و درون مایه‌ی داستان «گاو» گریز از واقعیت و نوعی بی‌هویتی و فقر در ابعاد مختلف آن است.

لحن: لحن، ایجاد فضا در کلام است.

- ✓ لحن با سبک ارتباطی نزدیک دارد.
- ✓ شخصیت‌ها خود را به وسیله‌ی لحن معرفی می‌کنند و می‌شناسانند.
- ✓ لحن می‌تواند رسمی، غیر رسمی، صمیمانه، جدی، طنزواره و ... باشد.
- ✓ لحن در داستان «کباب غاز» طنزگونه و در داستان «گاو» غیر رسمی و آمیخته به طنز گزنده است.

ادبیات داستانی قدیم:

ادبیات داستانی قدیم در قالب قصه‌های عامیانه شکل گرفته است.

اهداف قصه: سرگرم کردن خوانندگان و شنوندگان، ستایش خوبی‌ها، جوان مردی‌ها و بزرگداشت خصایص نیک و فضیلت‌های اخلاقی

معروف‌ترین قصه‌های عامیانه‌ی قدیمی:

- ✓ رستم‌نامه
- ✓ اسکندرنامه
- ✓ حسین کرد شبستری
- ✓ امیر ارسلان

انواع قصه در گذشته:

- ✓ قصه‌هایی در فنون و رسوم کشورداری، لشکرکشی، بازرگانی، علوم رایج زمان، عدل و سیرت نیکوی شاهان و امیران و وزیران، مانند حکایت‌های «سیاست‌نامه» (سیرالملوک) نوشته‌ی خواجه نظام الملک توسی
- ✓ قصه‌هایی در شرح زندگی و کرامات عارفان و بزرگان دینی و مذهبی، مانند حکایت‌های «اسرارالتوحید»
- ✓ قصه‌هایی در توضیح و شرح مفاهیم عرفانی، فلسفی، دینی به شکل تمثیلی یا نمادین (سمبلیک)، مانند «عقل سرخ» نوشته‌ی سهروردی، «منطق الطیر» سروده‌ی عطار
- ✓ قصه‌هایی که جنبه‌های واقعی و تاریخی و اخلاقی آن‌ها به هم آمیخته است و بیشتر از نظر شیوه‌ی نویسندگی به آن‌ها توجه می‌شود، مانند «مقامات حمیدی» تألیف حمیدالدین بلخی و «گلستان» سعدی
- ✓ قصه‌هایی که جنبه‌ی تاریخی دارند و اغلب در ضمن وقایع تاریخی آمده‌اند، مانند قصه‌های «تاریخ بیهقی» تألیف ابوالفضل بیهقی
- ✓ قصه‌هایی از زبان حیوانات، مانند «کلیله و دمنه» ی ابوالمعالی نصرالله منشی [در ادبیات خارجی به این نوع قصه‌ها (افسانه‌های تمثیلی) فابل (Fable) می‌گویند]
- ✓ قصه‌هایی در زمینه‌ی تعلیم و تربیت، مانند قصه‌هایی «قابوس نامه» اثر عنصرالمعالی کیکاووس و «چهار مقاله» ی نظامی عروضی

سمرقندی

- ✓ قصه‌هایی که بر اساس امثال و حکم فارسی و عربی تنظیم شده‌اند، مانند **جامع التمثیل** حبله رودی
- ✓ قصه‌هایی با محتوای گوناگون از معرفت آفریدگار، معجزات پیامبران، «کرامات اولیاء»، احوال شاهان و شاعران و مردم گرفته تا شگفتی‌های دریاها و شهرها و حیوانات، مانند «**جوامع الحکایات**» عوفی
- ✓ قصه‌هایی عامیانه حاوی سرگذشت‌ها و ماجراهای شاهان، بازرگانان و مردان و زنان گمنامی که بر حسب تصادف، با وقایعی عبرت‌انگیز و حکمت آموز و حوادثی شگفت آور روبه‌رو شده‌اند، مانند «**سمک عیّار**» **ارْجانی** و «**هزار و یک شب**» طسوجی

ادبیات داستانی جدید

ادبیات داستانی جدید تقریباً از اوایل مشروطه و تحت تاثیر ادبیات اروپایی در ایران شکل گرفت (دهه‌ی آغازین ۱۳۰۰ شمسی)

کتاب‌هایی که ذهن خوانندگان ایرانی را تا حدودی با هنر داستان نویسی غرب آشنا کرد:

- ✓ ژیل پلاس: آلن رنه لوساژ
- ✓ سه تفنگدار: الکساندر دوما
- ✓ کنت مونت کریستو: الکساندر دوما

کتاب‌هایی که در ادبیات داستانی معاصر (از دوره‌ی مشروطه) با آن‌ها آغاز شد:

- ✓ سیاحت‌نامه‌ی **ابراهیم بیگ**: زین العابدین مراغه‌ای
- ✓ **مسالك المحسنين**: عبدالرحیم طالبوف

نخستین رمان‌های انتقادی طنزآلود و هجوآمیز به پیروی از داستان نویسی غربی:

- ✓ **مجمع دیوانگان**: نخستین اتوبیای (آرمان شهر) ادبیات معاصر نوشته‌ی میرزا عبدالحسین صنعتی زاده‌ی کرمانی (از نخستین نویسندگان رمان‌های تاریخی)
- ✓ **تهران مخوف**: نوشته‌ی مشفق کاظمی و نخستین رمان اجتماعی است که در آن وضع حقارت آمیز زنان ایرانی به تصویر کشیده شده است. جلد دوم این کتاب با نام یادگار شب منتشر شد.
- ✓ **روزگار سیاه**: نوشته‌ی عباس خلیلی با نثر احساساتی و آکنده از لغات عربی درباره‌ی تیره روزی زنان و الهام گرفته از کتاب «**مادام کاملیا**» نوشته الکساندر دوماست.

رمان‌هایی که موضوع آن‌ها وضع حقارت آمیز و تیره روزی زنان است:

- ✓ تهران مخوف: اثر مشفق کاظمی
- ✓ یادگار شب: (جلد دوم تهران مخوف) اثر مشفق کاظمی
- ✓ روزگار سیاه: اثر عباس خلیلی

مشهورترین داستان نویسان معاصر:

- ✓ سید محمدعلی جمال زاده
- ✓ جلال آل احمد
- ✓ صادق هدایت

۷- ادبیات نمایشی

انواع ادب نمایشی

نمایش نامه (piece): نوشته‌ای که در آن جزئیات، حالات، رفتار و گفتار بازیگران صحنه‌ی تئاتر، نگاشته می‌شود.

هنرپیشگان بر اساس آن نوشته، گفته‌ها و حرکات خود را در جریان نمایش تنظیم می‌کنند.

فیلم نامه (Scenario): نوعی نمایش نامه که بر مبنای طرح آن فیلم‌های سینمایی یا تلویزیونی، ساخته می‌شود.

به نویسندۀ فیلم‌نامه، «فیلم نامه نویس» و به فردی که فیلم نامه را به اجرا در می‌آورد، «کارگردان» گفته می‌شود.

فیلم نامه نویسان معروف ایرانی

- ✓ بهرام بیضایی
- ✓ مسعود کیمیایی
- ✓ داریوش مهرجویی
- ✓ داوود میرباقری
- ✓ مهدی فخیم زاده
- ✓ محسن مخملباف
- ✓ عباس کیارستمی
- ✓ مجید مجیدی
- ✓ علی حاتمی
- ✓ ابراهیم حاتمی کیا

۸- درآمدی بر ادبیات پایداری

ادبیات پایداری: چهره‌ی انسانی عامی دارد، مرزهای قومی را می‌شکافد و مخاطب آن ژرفای وجدان عام بشری است.

هنگام ترسیم اشکال مختلف تضادهای زندگی انسان، در هیچ قالب ملی یا چارچوب اجتماعی خاصی نمی‌گنجد.

اصلی‌ترین مسائل و درون‌مایه‌های آن، دعوت به مبارزه و رویارویی با عوامل استبداد، بیان ستم‌ها و مظلومیت‌ها، ستایش آزادی و ... است.

چشم‌اندازهای آن به ابعاد نگرش انسانی، حوزه‌ی ادب پایداری را از سایر آثار ادبی متمایز می‌کند.

یکی از جلوه‌گاه‌های آن، ادبیات عاشورایی است.

چهره‌های برجسته‌ی ادبیات مقاومت فلسطین:

- ✓ غسان کنفانی
- ✓ محمود درویش
- ✓ جبرا ابراهیم جبرا
- ✓ ائل مانین

چهره‌های برجسته‌ی ادبیات مقاومت آمریکای لاتین:

- ✓ پابلو نرودا
- ✓ هریت بیچر استو (ادب پایداری سیاهان)

۹- ادبیات انقلاب اسلامی

ویژگی‌های بارز ادبیات انقلاب اسلامی:

- ✓ متأثر و ملهم از فرهنگ پربار اسلامی
- ✓ بهره‌گیری از آیات و روایات
- ✓ بهره‌گیری از نمادهای دینی، ملی و تاریخی
- ✓ نگاه تازه به انسان و جهان

مضامین موجود در آثار شاعران و نویسندگان ادبیات انقلاب اسلامی:

- ✓ دعوت به مبارزه و جهاد با دشمنان و ستمگران
- ✓ تکریم و تجلیل از شهید و شهادت
- ✓ عشق به ولایت و اهل بیت
- ✓ طرح حماسه‌ی عظیم عاشورا
- ✓ دعوت به وحدت و همدلی
- ✓ انتظار موعود

شاعران و نویسندگان برجسته‌ی ادبیات قبل از انقلاب اسلامی:

- ✓ شهریار
- ✓ سید علی موسوی گرمارودی
- ✓ حمید سبزواری

شاعران و نویسندگان برجسته‌ی ادبیات بعد از انقلاب اسلامی:

- ✓ علی معلم دامغانی
- ✓ قیصر امین پور
- ✓ نصرالله مردانی
- ✓ مصطفی علی پور
- ✓ سلمان هراتی
- ✓ وحید امیری
- ✓ سید حسن حسینی
- ✓ فاطمه راکعی

۱۰- درآمدی بر ادبیات عرفانی

ویژگی‌های برجسته‌ی ادب عرفانی:

سرشار از معانی لطیف و اصطلاحات و تعبیرات خاص خود است.

هم شامل نظم و هم شامل نثر است.

دارای فلسفه، اخلاق، تاریخ، تفسیر، دعا، مناجات، حدیث و موسیقی، تحقیق و وعظ است.

عشق، اصلی‌ترین موضوع آن است.

مضمون ادبیات عرفانی، بیشتر مذمت دنیا، عشق به خدا و تمنای وصال اوست که هدف غایی سالک است.

با ظهور سنایی در قرن ششم، طریقت عرفان، موضوع عمده‌ی غزل، قصیده و مثنوی‌های شاعران شد.

حوزه‌های ادبیات عرفانی:

حوزه‌ی ادبیات غنایی: قلمرو ذوق و روح و شور و اشتیاق، مانند «غزلیات عرفانی سنایی، عطار، مولوی، عراقی، حافظ و مناجات‌های خواجه عبدالله انصاری

حوزه‌ی ادبیات تعلیمی: قلمرو عقل و اندیشه، مانند «منظومه‌های پرشور عطار و مثنوی مولوی

۱۱- درآمدی بر حسب حال / زندگی نامه و سفرنامه

حسب حال (اتوبیوگرافی): یادداشت‌ها و خاطراتی است که اشخاص در گزارش احوال خود می‌نویسند، مانند «کتاب «روزها» نوشته‌ی دکتر اسلامی ندوشن

زندگی‌نامه (بیوگرافی): یادداشت‌ها و خاطراتی است که اشخاص در گزارش احوال دیگران می‌نویسند، مانند «کتاب «فرار از مدرسه» نوشته‌ی دکتر زرین کوب در شرح احوال امام محمد غزالی

مطالعه‌ی حسب حال: مطمئن‌ترین راه برای آگاهی یافتن از زندگی و اندیشه‌ی شاعران و نویسندگان

حسب حال‌هایی که با صمیمیت و صداقت نوشته می‌شوند، به اثری اعتراف گونه و ماندنی و با ارزش تبدیل می‌شوند، مانند «المنقذ من الضلال» از امام محمد غزالی

نمونه‌ای از حسب حال در زبان فارسی: بدایع الوقایع نوشته‌ی محمود و اصفی

نمونه‌های موفق (برجسته‌ی) حسب حال فارسی در نیم قرن اخیر:

✓ **حیات یحیی:** حاج میرزا یحیی دولت آبادی

✓ **شرح زندگانی من:** عبدالله مستوفی

✓ **روزها:** دکتر اسلامی ندوشن

✓ **از پاریز تا پاریس:** دکتر باستانی پاریزی

نمونه‌های موفق (برجسته‌ی) جهانی حسب حال در نیم قرن اخیر:

- ✓ الایام: دکتر طه حسین
- ✓ دانشگاه‌های من: ماکسیم گورکی

انواع زندگی نامه (بیوگرافی) بر حسب محتوا:

الف - سیره

- ✓ سیره و مغازی (جنگ‌ها)، گزارش زندگی و جنگ‌های پیامبر اسلام (ص)
- ✓ سیره‌ی رسول الله: قاضی ابرقو
- ✓ سیرت رسول الله: دکتر عباس زریاب خویی
- ✓ شرح حال انبیای الهی: قصص الانبیاء: ابواسحاق نیشابوری

ب - شرح حال ائمه و بزرگان دین:

- ✓ زندگانی علی بن الحسین (ع): دکتر سید جعفر شهیدی
- ✓ قصص العلما: میرزا طاهر تنکابنی

ج - کتب تذکره (شرح و ترجمه‌ی احوال مشایخ صوفیه یا شعرا):

- ✓ تذکره الاولیا: عطار
- ✓ تذکره‌ی لباب الالباب: محمد عوفی
- ✓ تذکره الشعرا: دولتشاه سمرقندی

زندگی نامه‌های مهم:

- ✓ پلّه پلّه تا ملاقات خدا در شرح حال مولانا: نوشته‌ی دکتر عبدالحسین زرّین کوب
- ✓ پیر گنج در جست و جوی ناکجا آباد: در شرح حال نظامی گنجوی نوشته‌ی دکتر عبدالحسین زرّین کوب
- ✓ فرار از مدرسه: در شرح حال امام محمد غزالی نوشته‌ی دکتر عبدالحسین زرّین کوب
- ✓ غزالی نامه: در شرح حال امام محمد غزالی نوشته‌ی جلال الدّید همایی
- ✓ شرح احوال و آثار رودکی: نوشته‌ی استاد سعید نفیسی

۱۲- درآمدی بر توصیف و تصویرگری

گونه‌های توصیف در ادب فارسی:

- ✓ توصیف میدان‌های رزم، رویارویی پهلوانان، وصف ساز و برگ جنگی: در شاهنامه‌ی فردوسی
- ✓ توصیف عناصر طبیعی (بهار، طوفان، باران، شب، ستارگان، ژاله، گل): در اشعار منوچهری، فرخی سیستانی، عنصری و ملک

الشعرا بهار

- ✓ توصیف شور عاشقانه و وجد عارفانه و لحظه‌های هجران و وصل: در سروده‌های سعدی، حافظ و مولانا
- ✓ توصیف مجالس بزم (بدیع‌ترین آن): در خمسه‌ی نظامی گنجوی
- ✓ توصیف صحنه‌های طبیعی، حادثه‌های تاریخی، روحیات و حالات افراد: در تاریخ بیهقی، کلیله و دمنه، مرزبان نامه و گلستان سعدی

انواع ادبیات توصیفی ایران

توصیفات تخیلی: گوینده، واقعه یا منظره‌ای را پس از گذشت سال‌ها به خاطر می‌آورد و بر اساس سایه روشن مانده در حافظه‌ی خود به نگارگری می‌پردازد.

- ✓ با کمک تصوّر و پندار خویش، واقعه‌ای تخیلی را شکل می‌دهد و آن را برای دیگران مجسم می‌کند.
- ✓ این توصیفات محصول گره خوردگی حواس ظاهری با احساسات انسانی است.
- ✓ بسیاری از سخن‌گستران بزرگ جهان، این نوع توصیفات را زیباترین و دل‌انگیزترین شیوه‌ی توصیف می‌دانند.

توصیفات نمادین

- ✓ بر پایه‌ی تشبیه و مقایسه بنا نهاده شده‌اند.
- ✓ منظور از آن‌ها، ترسیم یک منظره یا چهره نیست.
- ✓ نماد هستند یعنی نماینده‌ی کیفیت و حالتی هستند که اشیا و مناظر در ذهن به وجود می‌آورند.
- ✓ در اروپا به این توصیفات، ادب نمادین یا سمبلیک می‌گویند.

نمونه‌ها: «سنگ» نماد نرمی ناپذیری، «لاله» نماد شهید و «فی» نماد غریب دورافتاده از وطن و اصل خویش است.

توصیفات واقعی

- ✓ گوینده بدون دخل و تصرف در وقایع، مناظر و یا اشخاص، به ذکر جزئیات می‌پردازد.
- ✓ گوینده مانند دوربین بسیار حسّاس عکاسی، همه چیز را آن گونه که هست، زشت یا زیبا نشان می‌دهد.
- ✓ گوینده با آرایه‌های ادبی سر و کار ندارد.
- ✓ این توصیفات عمدتاً متعلّق به مکتب ادبی طبیعت‌گرایی (ناتورالیسم) است.
- ✓ این شیوه‌ی توصیف، بیشتر در رمان‌نویسی و داستان‌پردازی پایگاه و جایگاه یافته تا در عالم شعر و شاعری.

امیل زولا (۱۸۴۰-۱۹۰۲ م) از برجسته‌ترین چهره‌های مکتب ناتورالیسم (طبیعت‌گرایی) است که «واقع بینی» را به جای «تخیل»، اصلی‌ترین شرط نویسندگی می‌داند.

۱۳- درآمدی بر نقد و تحلیل آثار ادبی

ویژگی‌های آثار بزرگ ادبی:

- ✓ پایدگی
- ✓ گستردگی

- ✓ مقبولیت عام
- ✓ ابداع
- ✓ صمیمیت و خلوص
- ✓ بیان دغدغه‌های مشترک انسانی

از جمله نقدهای دقیق و عالمانه: نقد دکتر غلام‌حسین یوسفی بر کتاب تاریخ بیهقی (تاریخ مسعودی)

از جمله آثار بزرگ و گنجینه‌های ماندگار ادب فارسی و جهانی:

- ✓ تاریخ بیهقی
- ✓ مثنوی معنوی
- ✓ غزلیات شمس

انواع نقد و ارزیابی آثار بزرگ ادبی:

- ✓ نقد لغوی: ارزیابی و بررسی آثار از نظرگاه کاربرد زبان و اصول و قواعد آن
- ✓ نقد فنی: ارزیابی و بررسی آثار از نظرگاه آرایه‌ها و زیبایی‌های ادبی
- ✓ نقد اخلاقی: ارزیابی و بررسی آثار از نظرگاه ارزش‌های اخلاقی
- ✓ نقد تاریخی: ارزیابی و بررسی آثار از نظرگاه امور مربوط به تاریخ و حوادث تاریخی
- ✓ نقد روان‌شناختی: ارزیابی و بررسی آثار از نظرگاه روان‌شناختی در پی بردن به احوال درونی و روحیات شاعر یا نویسنده
- ✓ نقد اجتماعی: ارزیابی و بررسی آثار از نظرگاه ارتباط با جامعه و تأثیرات متقابل آن‌ها

۱۴- درآمدی بر ترجمه

نخستین ترجمه‌های موفق فارسی از متون عربی:

- ✓ ترجمه‌ی تفسیر طبری: ترجمه شده در زمان ساسانیان (ترجمه‌ای از کتاب تفسیر طبری، تألیف محمد بن جریر طبری)
- ✓ ترجمه‌ی تاریخ طبری: معروف به تاریخ بلعی؛ مترجم: ابوعلی محمد بلعی، وزیر دانشمند امیرنصر سامانی (ترجمه‌ای از کتاب تاریخ طبری تألیف محمد بن جریر طبری)
- ✓ ترجمه‌ی کلیل و دمنه؛ مترجم: ابوالمعالی نصرالله منشی

نمونه‌هایی از رمان‌های تاریخی و علمی ترجمه شده:

- ✓ سه تفنگدار: نوشته‌ی الکساندر دوما
- ✓ کنت مونت کریستو: نوشته‌ی الکساندر دوما

نمونه‌ی ترجمه‌های خوب و بی نقص عهد قاجاری:

- ✓ ترجمه‌ی ناصرالملک از «اتللو» نوشته‌ی ویلیام شکسپیر
- ✓ ترجمه‌ی ذکاءالملک فروغی از «گفتار در روش به کار بردن خرد» نوشته‌ی دکارت

انواع ترجمه

الف- ترجمه‌ی ارتباطی (آزاد یا روان):

- ✓ توجه مترجم، بیشتر به گیرنده‌ی پیام است. (اصل، خواننده است بعد نویسنده)
- ✓ مترجم مایل به وارد کردن ساخت‌های صوری و معانی ناآشنا از زبان مبدأ به زبان مقصد نیست.
- ✓ امکان نبود انطباق معقول و نسبی وجود دارد.
- ✓ آسان‌تر و روان‌تر خوانده می‌شود.

ب- ترجمه‌ی معنایی (تحت اللفظی یا دقیق)

- ✓ توجه مترجم، بیشتر به نویسنده‌ی پیام است.
- ✓ مترجم مایل نیست از دنیای نویسنده (فرستنده‌ی پیام) فاصله بگیرد.
- ✓ مترجم تا حدّ ممکن، ساخت‌های زبان مبدأ را وارد زبان مقصد می‌کند.
- ✓ به آسانی و روانی خوانده نمی‌شود.

۱۵- درآمدی بر انواع نثر

گونه‌های نثر قدیم:

از آغاز (قرن چهارم هجری) تا مشروطه:

۱. ساده و مرسل: فاقد آرایه‌های لفظی و لغات و اصطلاحات پیچیده و دشوار، مانند تاریخ بلعمی، قابوس نامه، سیاست نامه
۲. مسجع و فنی: کاربرد انواع سجع‌ها، مترادفات، تشبیهات، استعارات و توصیفات شاعرانه به صورت طبیعی و با رعایت اعتدال، مانند: مناجات‌های خواجه عبدالله انصاری، کلیله و دمنه، گلستان سعدی
۳. مصنوع و متکلف: کاربرد سجع‌های متوالی، لغات، ترکیبات و اصطلاحات دشوار و تکلفات فراوان به گونه‌ای افراطی و خارج از حدّ اعتدال (به همین دلیل دریافت معنی اغلب آثار نوشته شده به این نوع نثر دشوار است). مانند: تاریخ جهان گشای جوینی، مرزبان نامه و تاریخ وصّاف

گونه‌های نثر جدید (از مشروطه تا امروز):

- ۱- تحقیق هنری
- ۲- پژوهشی
- ۳- توصیفی گفتاری
- ۴- طنزآمیز

۱۶- درآمدی بر ادبیات برون مرزی

جریان‌های ادبی فارسی دری برون مرزی در عصر حاضر:

- ✓ فارسی رایج در افغانستان

✓ فارسی رایج در ماوراءالنهر

شاعران افغانی:

خارج از ایران:

✓ خلیل الله خلیلی

✓ فدایی هروی

✓ سعادت ملوک تاش

مقیم ایران:

✓ محمد کاظم کاظمی

✓ سید ابوطالب مظفری

✓ فضل الله قدسی

شاعران هند و پاکستان (شبه قاره):

✓ امیر خسرو دهلوی

✓ بیدل دهلوی

✓ فیضی دکنی

✓ زیب النساء (مخفی)

✓ اقبال لاهوری

شاعران تاجیکستانی:

✓ صدرالدین عینی

✓ عبید رجب

✓ بازار صابر

✓ جلال اکرامی

✓ اسکندر ختلانی

✓ محمد علی عجمی

✓ صفیه گلرخسار

۱۷- درآمدی بر ادبیات معاصر (دوران جدید)

تحولات ادبی ایران را از زمان امضای فرمان مشروطه (۱۳۲۴ ه.ق) تا به امروز «ادبیات معاصر» می نامند.

عوامل تاثیرگذار در تحولات ادبی ایران و شکل گیری ادبیات معاصر:

✓ آمدن صنعت چاپ به ایران

✓ گسترش روزنامه نویسی

- ✓ آشنایی ایرانیان با ادبیات اروپایی
- ✓ نهضت ترجمه و نشر آثار اروپایی
- ✓ تأسیس مدرسه‌ی دارالفنون

تحوّلات ادبی در حوزه‌ی نثر معاصر:

- ✓ هموار شدن راه ساده نویسی و خلق آثار متفاوت با گذشته در اثر ترجمه‌ی آثار اروپاییان
- ✓ نزدیک شدن زبان نوشته‌ها به زبان مردم و راه یافتن مَثَل‌ها، اصطلاحات، قصّه‌ها و زندگی مردم عادی به ادبیات
- ✓ زیر و رو شدن موضوع و محتوای نوشته‌ها، پرداختن به واقعیّات زندگی، دردهای اجتماعی و ...
- ✓ پیدایش یک رشته کار علمی و تحقیقی در زمینه‌ی ادبیات و علوم نظری با تأثیرپذیری از کار شرق شناسان اروپایی
- ✓ افزایش طنز و لطیفه‌های انتقادی با پیش گامی کسانی چون دهخدا
- ✓ دور شدن تدریجی واژه‌های مترادف و الفاظ خشک و ناآشنا و متکلفانه از فضای نوشته‌ها

تحوّلات ادبی در حوزه‌ی شعر معاصر:

در شعر این دوره، هم پای نثر، تحولاتی چشم‌گیر در درون‌مایه رخ داد. شعر این دوره با پویایی، تازگی محتوا و طرح مسائلی چون آزادی، وطن، قانون، کارگران و ... توانست با جنبش مشروطه هم گام شود.

اشخاصی که با سرودن اشعار فارغ از قید تساوی مصراع و قافیه‌بندی‌های معمول در کمک به شکل‌گیری شعر نو موثر بودند:

- ✓ تقی رفعت
- ✓ شمس کسمایی
- ✓ جعفر خامنه‌ای
- ✓ ابوالقاسم لاهوتی

ابعاد بررسی شعر نو نیمایی:

از نظر محتوا و درون‌مایه: نگاه تازه به طبیعت و جهان، جهت‌گیری اجتماعی و استفاده از نمادها در طرح مسائل اجتماعی، انعکاس فضاهای طبیعی و رنگ محلی در شعر، از ویژگی‌های محتوایی شعر نیمایی است.

از نظر شکل و قالب: کوتاه و بلند شدن مصراع‌ها و جابه‌جایی قافیه‌ها از ویژگی‌های شعر نیمایی است.

شیوه‌های شعر نیمایی:

- ✓ آزاد یا نیمایی
- ✓ شعر سپید
- ✓ موج نو

ویژگی‌های شعر آزاد یا نیمایی:

- وزن دارد

- جای قافیه در آن مشخص نیست.

نمونه: برخی از سروده‌های اخوان ثالث، سهراب سپهری، قیصر امین‌پور

ویژگی‌های شعر سپید:

- وزن ندارد، آهنگ دارد.
- جای قافیه در آن مشخص نیست.

نمونه: برخی از اشعار موسوی گرمارودی

ویژگی‌های شعر موج نو:

- نه آهنگ دارد، نه وزن عروضی و نه قافیه.
- فرق آن با نثر در تخیل شعری است.
- به دشواری و پیچیدگی مشهور است.

ادوار شعر نیمایی (از نظر رویدادهای مهم):

- ✓ دوره‌ی اول: از ۱۳۰۴ (آغاز سلطنت رضاخان) تا شهریور ۱۳۲۰ (آغاز حکومت محمدرضا پهلوی)
- ✓ دوره‌ی دوم: از ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۲ (کودتای ۲۸ مرداد)
- ✓ دوره‌ی سوم: از ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۲ (قیام پانزده خرداد)
- ✓ دوره‌ی چهارم: از ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷ (انقلاب اسلامی)

ویژگی‌های دوره‌ی اول شعر نیمایی:

- درخشش نیما
- جدال بر سر کهنه و نو

ویژگی‌های دوره‌ی دوم شعر نیمایی:

- تأثیر شعر نیمایی بر دیگران و شکوفایی شیوه‌ی او
- انتشار نشریه‌های ادبی «روزگار نو، پیام نو، مجله‌ی سخن»
- تشکیل نخستین کنگره‌ی نویسندگان ایران، عمدتاً وفادار به شیوه‌ی نیما
- پدید آمدن شعر سپید یا شعر منشور

ویژگی‌های دوره‌ی سوم شعر نیمایی:

گسترش شعر نو تغزلی و رواج زبان رمز گونه و ادبیات اجتماعی و حماسی علی‌رغم ناخشنودی حاکمیت گاهی توأم با ناامیدی به علت نفوذ و گسترش اندیشه‌های غیرمذهبی در شعر، تحت تأثیر اندیشه‌های شرقی و اروپایی و مسائل غیراخلاقی

ویژگی‌های دوره‌ی چهارم شعر نیمایی:

- ✓ دوره‌ی کمال جریان‌های ادبی دوره‌ی پیشین

✓ بارورتر و شفاف‌تر شدن شعر و همراهی و پیوستگی بیشتر آن با مسائل اجتماعی

از برجسته‌ترین و مشهورترین چهره‌های شعر نیمایی:

✓ مهدی اخوان ثالث (م. امید)

✓ سهراب سپهری

نکته شماره ۴ قالب‌های ادبی

۱ قصیده	۲ غزل	۳ قطعه	۴ مثنوی	۵ رباعی	۶ دوبیتی	۷ چهارپاره
۸ ترجیع بند	۹ ترکیب بند	۱۰ مسمط	۱۱ مستزاد	۱۲ شعر نو (نیمایی)		

قصیده

- شعری است که مصراع اول بیت اول با تمام مصراع‌های زوج آن هم قافیه است و تعداد ابیاتش معمولاً بیشتر از ۱۵ بیت است.
- بیت اول قصیده را «مطلع» و بیت آخر آن را «مقطع» می‌گویند.
- مشهورترین قصیده سرایان گذشته ← سنایی، ناصر خسرو، مسعود سعد، فرخی سیستانی، عنصری و ...
- مشهورترین قصیده سرایان معاصر ← ملک الشعرای بهار، مهرداد اوستا و ...

اجزای تشکیل دهنده‌ی قصیده

۱. تغزل (تشبیب) ← مقدمه‌ی قصیده است با مضامینی چون «عشق، یاد جوانی، وصف طبیعت و ...».

توجه: برخی قصیده‌ها تغزل ندارند ← شاعر بدون مقدمه‌چینی، به موضوع اصلی و مدّ نظر خود می‌پردازد.

۲. تخلص ← بیت یا بیت‌های رابط میان «تغزل» و «تنه‌ی اصلی» قصیده است؛ ← شاعر با بیتِ تخلص، خود را از مقدمه‌ی قصیده می‌رهاند و به موضوع اصلی می‌پردازد.

۳. تنه‌ی اصلی ← مقصود اصلی شاعر است با محتوایی چون «مدح، هجو، رثا، وصف، پند و اندرز، حکمت، عرفان و ...».

حبسیه

- شعری است اغلب در قالب قصیده که شاعر در زندان می‌سراید.
- از موضوعات ادبیات غنایی است.
- موضوعات حبسیه ← ۱ شکوه و شکایت شاعر از وضع بد خود در زندان ۲ بیان علت به زندان افتادن ۳ اعتراض به مخالفان و بدگویان ۴ تلاش برای اثبات بی‌گناهی خود
- حبسیه سرایان معروف در تاریخ ادبیات ایران: ۱ مسعود سعد ۲ خاقانی ۳ ملک الشعرای بهار ۴ فرخی یزدی

بیت آغازین (مطلع) چند حبسیه مهم:

- نالم به دل چونای من اندر حصار نای
- صبحدم چون کله بندد آه دودآسای من
- به زندان قفس، مرغ دلم چون شاد می گردد
- پستی گرفت همت من زین بلند جای (مسعود سعد)
- چون شفق در خون نشیند چشم خون پالای من (خاقانی)
- مگر روزی که از این بند غم آزاد می گردد (فرخی یزدی)

غزل

- یک قالب شعری است که همانند قصیده، مصراع اول با تمام مصراع‌های زوج آن هم‌قافیه است و تعداد ابیاتش از ۵ بیت بیشتر (حدأقل ۵ بیت) و حداکثر ۱۵ بیت است.

O-----	O-----
O-----	-----
O-----	-----
O-----	-----

- از قرن ۶ و با ظهور سنایی ← عرفان به شعر فارسی به ویژه غزل راه یافت.
- درون مایه‌ی غزل ← عشق، عرفان و یا ترکیبی از این دو؛ ← بعدها غزل، جنبه‌ی اجتماعی یافت و غزل‌های اجتماعی هم سروده شد.
- مشهورترین غزل‌سرایان گذشته ← سعدی، حافظ، خواجه‌ی کرمانی، عطار نیشابوری، مولانا (مولوی)
- مشهورترین غزل‌سرایان معاصر ← رهی معیری، شهریار، سلمان هراتی، هوشنگ ابتهاج، فرخی یزدی

قطعه

- شعری است که حدأقل در دو بیت ← تنها مصراع‌های زوج آن هم‌قافیه است.

O-----	-----
O-----	-----
O-----	-----
O-----	-----

- درون مایه‌ی قطعه ← اخلاقی، اجتماعی، تعلیمی، حکایت، شکایت، مدح، هجو، تقاضا و ...
 - مشهورترین قطعه‌سرایان تاریخ ادبیات ایران ← ۱ انوری (قرن ۶) ۲ ابن‌یمین (قرن ۸) ۳ پروین اعتصامی (دوره‌ی معاصر)
 - در ادب فارسی ← ۱ هیچ‌زن شاعری شهرت پروین اعتصامی را نیافته. ۲ قطعات او از بهترین نمونه‌های شعر تعلیمی معاصر است؛
- ضمن آن که ← از ۲۴۸ قطعه شعر در دیوان او، ۶۵ شعر آن حالت منظره دارد.

مثنوی

- شعری است که هر بیت آن، برای خود، قافیه‌ای جداگانه دارد و تعداد ابیات آن هم نامحدود است.

O-----

O-----

X-----

X-----

Q-----

Q-----

Y-----

Y-----

- مثنوی سرایان مشهور تاریخ ادبیات ایران ← ۱ نظامی گنجوی ۲ فخرالدین اسعد گرگانی ۳ سنایی ۴ مولوی ۵ عطار ۶ جامی

انواع مثنوی بر اساس محتوا (درون مایه)

مانند
۱ حماسی و تاریخی ← «شاهنامه»ی فردوسی، «اسکندرنامه»ی نظامی گنجوی

مانند
۲ اخلاقی تعلیمی ← «بوستان» سعدی

مانند
۳ عاشقانه و بزمی ← «خسرو و شیرین» نظامی گنجوی، «لیلی و مجنون» نظامی گنجوی، «ویس و رامین» فخرالدین اسعد گرگانی

مانند
۴ عارفانه ← «مثنوی معنوی» مولوی، «حدیقه الحقیقه»ی سنایی، «منطق الطیر» عطار

- «ویس و رامین» فخرالدین اسعد گرگانی ← سرمشق شاعران بزرگ در سرودن منظومه‌های عاشقانه بوده است.

رباعی

- شعری است چهار مصرع‌ای که مصرع‌های اول و دوم و چهارم هم قافیه‌اند و بر وزن «لا حول و لا قوة الا بالله» می‌آید. گاه، مصرع سومش هم قافیه دارد.

O-----

O-----

O-----

- رباعی با هجای بلند (-) شروع می‌شود ← هجای اول همه‌ی مصرع‌هایش یک هجای بلند است. یعنی

- درون مایه‌ی رباعی ← عاشقانه، عارفانه، فلسفی

- مشهورترین رباعی سرایان تاریخ ادبیات ایران ← ۱ عمر خیام ۲ عطار نیشابوری ۳ مولوی (مولانا) ۴ بیدل دهلوی ←
از میان همین اشخاص، «خیام» مشهورترین و بهترین رباعی سراسر است.

دویتی

- شعری است چهارمصراعی (همانند رباعی) که مصرع‌های اول و دوم و چهارم با هم هم قافیه‌اند ← اما از نظر وزن، با رباعی تفاوت دارد ← هجای اول مصرع‌هایش یک هجای کوتاه (U) است.
 یعنی برعکس رباعی

O _____ O _____
O _____ O _____

- درون مایه‌ی دویتی ← عاشقانه و عارفانه
- مشهورترین دویتی سرای تاریخ ادبیات ایران ← بابا طاهر همدانی

ترجیع بند

- شعری است که از چند بخش (بند) تشکیل می‌شود. هر بخش آن در حکم یک غزل است و برای خودش قافیه‌ی جداگانه دارد (یعنی همانند غزل، مصرع اول هر بخش با همه‌ی مصرع‌های زوجش هم قافیه است)؛ اما تمام این بخش‌ها (بندها) را یک بیت تکراری - که به آن «ترجیع» یا «برگردان» می‌گویند - به هم پیوند می‌دهد.

O _____ O _____
O _____ O _____
O _____ O _____
X _____
X _____
Y _____ Y _____
Y _____ Y _____
Y _____ Y _____
X _____
X _____

- در «ترجیع بند» ← ۱ تعداد بخش‌ها (بندها) ۲ تعداد بیت‌های هر بخش ← نامعین و به اختیار شاعر است.
- درون مایه‌ی ترجیع بند ← عشق و عرفان

ترکیب بند

- شعری است که - همانند ترجیع بند - از چند بخش (بند) تشکیل می‌شود. هر بخش آن در حکم یک غزل است و برای خودش قافیه‌ی جداگانه دارد (یعنی همانند غزل، مصرع اول هر بخش آن با همه‌ی مصرع‌های زوجش هم قافیه است)؛ اما تمام این بخش‌ها (بندها) را یک بیت متفاوت و غیر تکراری به هم پیوند می‌دهد.

O-----	O-----
O-----	-----
O-----	-----
X-----	
X-----	
Y-----	Y-----
Y-----	-----
Y-----	-----
Z-----	
Z-----	

- در «ترکیب بند» ← ۱ تعداد بخش‌ها (بندها) ۲ تعداد بیت‌های هر بخش ← نامعین و به اختیار شاعر است.

- درون‌مایه‌ی ترکیب‌بند ← ^{اغلب} مدح و عشق و عرفان

مسمط

- شعری است که از رشته‌ها یا خانه‌های گوناگون پدید می‌آید. قافیه‌ی رشته‌هایش متفاوت است و در هر رشته، همه‌ی مصراع‌ها به جز مصراع آخرش هم قافیه‌اند. مصراع آخر هر رشته را «بند» می‌گویند که حلقه‌ی ارتباط همه‌ی رشته‌ها به یک‌دیگر است.

O-----	O-----
O-----	O-----
O-----	O-----
X-----	
L-----	
Y-----	Y-----
Y-----	Y-----
Y-----	Y-----
Z-----	
L-----	

- درون‌مایه‌ی مسمط ← ^{اغلب} مدح، وصف، رثا و عشق

چهارپاره

- شعری است که از چند بند هم وزن با قافیه‌های متفاوت تشکیل می‌شود. هر بند آن شامل چهار مصراع است و اغلب، مصراع‌های زوج آن هم قافیه‌اند؛ ← ^{درواقع} چهارپاره، مجموعه‌ای از دوبیتی‌های به هم پیوسته است که هر کدام، قافیه‌ای جداگانه دارند.

O	_____	_____
O	_____	_____

X	_____	_____
X	_____	_____

Y	_____	_____
Y	_____	_____

- درون‌مایه‌ی چهارپاره ← اجتماعی و غنایی
- چهارپاره سرایان مشهور در ادبیات ایران ← ملک الشعرا بهار، رشید یاسمی، فریدون تولگی، فریدون مشیری، مهدی حمیدی شیرازی

مستزاد

- شعری است که به آخر هر مصراع آن، کلمه یا کلماتی افزوده می‌شود. این افزوده‌ها، با مصراع پیش از خود هم وزن اند و معنی مصراع پیش از خود را تکمیل می‌کنند.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

- درون‌مایه‌ی «مستزاد» ← مدح، عشق و عرفان، مسائل اجتماعی و میهنی
- اهمیت مستزاد ← به خاطر مصراع‌های کوتاه و بلندش، از منابع الهام گرفتن نیما برای کوتاه و بلند کردن مصراع‌ها بوده و در پیدایش شعر نو تأثیر خاصی داشته.

شعر نو (نیمایی)

- شعری است که ← مصراع‌های آن کوتاه و بلند است؛ وزن دارد؛ جای قافیه در آن مشخص نیست و هر جا که شاعر بخواهد می‌تواند از قافیه استفاده کند.

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

- بنیان‌گذار شعر نو (نیمایی) ← علی اسفندیاری ————— مشهور به ————— نیمایوشیج^{که} ← در سال ۱۳۰۱ ش. منظومه‌ی «افسانه»‌ی او به چاپ رسید که سرآغاز شعر نو بود و موجب تحولی جدی در شعر شد.

ویژگی‌های شعر نیمایی ← از این جهت
۱ نگاه تازه به طبیعت و جهان

۲ جهت‌گیری اجتماعی و استفاده از نمادها در طرح مسائل اجتماعی

۳ انعکاس فضاهاى طبیعى و رنگ محلى در شعر

شکل و قالب

ویژگی‌های شعر نیمایی ← از این جهت
۱ کوتاه و بلند شدن مصراع‌ها

۲ جابه‌جایی قافیه‌ها

- شعر معاصر پس از نیمای در ۳ شیوه ادامه یافت:

۱ آزاد (نیمایی) ۲ سپید ۳ موج نو

آزاد (نیمایی)

ویژگی‌ها ← ۱ وزن دارد. ۲ جای قافیه در آن مشخص نیست.

نمونه ← اشعار «مهدی اخوان ثالث»، «سهراب سپهری» و «قیصر امین پور»

سپید

ویژگی‌ها ← ۱ آهنگ دارد. ۲ وزن عروضی ندارد. ۳ جای قافیه در آن مشخص نیست.

نمونه ← برخی اشعار «علی موسوی گرمارودی»

موج نو

ویژگی‌ها ← ۱ نه آهنگ دارد نه قافیه و نه وزن ۲ فرق آن با نثر در تخیل شعری است. ۳ به دشواری و پیچیدگی مشهور است.

نمونه ← برخی اشعار «احمد رضا احمدی»

نکته شماره ۵

آرایه‌های ادبی

تشبیه

نشان دادن همانندی بین دو یا چند پدیده

ارکان تشبیه: مشبه، مشبه‌به، ادات تشبیه، وجه شبه

مثال $\frac{\text{بلم آرام}}{\text{مشبه}} = \frac{\text{چون قویی سبک بال}}{\text{ادات}} / \frac{\text{به نرمی}}{\text{وجه شبه}} = \frac{\text{برسر کاروان همی رفت}}{\text{تشبیه}}$

الف) بلیغ: حذف ادات تشبیه و وجه شبه

ب) بلیغ استنادی: مشبه و مشبه‌به با کسره به هم اضافه نشده‌اند.

مثال علم، نور است.

ج) بلیغ اضافی (اضافه‌ی تشبیهی): مشبه و مشبه‌به با کسره به هم اضافه شده‌اند.

مثال نور علم

استعاره

هرگاه واژه‌ای به دلیل شباهت که با واژه‌های دیگر دارد به جای آن به کار رود، استعاره پدید می‌آید. به عبارت دیگر استعاره همان تشبیه است که از ارکان اصلی فقط یکی باقی مانده است.

الف) استعاره مصرحه: آوردن مشبه‌به

مثال با دیو ستیزه کن ← دیو: استعاره از جهل (جهل که همچون دیو...)

ب) استعاره مکنیه

۱- خطاب غیر انسان (تشخیص)

مثال ای دیو سپید پای‌در بند

۲- به کار رفتن مضاف در غیر معنی حقیقی (اضافه‌ی استعاری)

مثال پای قلم، دست روزگار، روح آسمان (مضاف را از کسی عاریه گرفته‌ایم، در واقع می‌گوییم آسمان مثل انسان روح دارد.)

۳- آوردن مشبه‌به و یکی از ویژگی‌های مشبه

مثال به صحرا شدم، عشق باریده بود ← عشق مانند باران می‌بارد

نکته هر تشخیصی، استعاره مکنیه است.

تشخیص (جان بخشیدن به اشیا)

نسبت دادن عمل با صفت یا حالتی به یک غیر انسان

مثال طعنه بر طوفان مزین، ایراد بر دریا مگیر / بوسه بگرفتن ز ساحل موج را دیوانه کرد ← **دیوانگی و بوسه گرفتن موج**

مجاز

به کار بردن واژه‌ای در غیر معنی اصلی به شرطی که نشانه‌ای آن را به معنی غیراصلی راهنمایی کند.

نکته هر استعاره‌ای، مجاز نیز می‌باشد.

نکته گاهی اوقات رابطه‌ی جز به کل و یا کل به جز برقرار می‌باشد.

مثال سراسر همه دشت بریان شدند ← **دشت مجاز از مردم دشت**

مثال سرم را کوتاه کردم ← **سر مجاز از موی سر**

سجع

یکسانی دو واژه در واج یا واج‌های پایانی، وزن و یا هر دو در پایان جمله‌های نثر

(الف) سجع متوازی: اشتراک در واج‌های پایانی + اشتراک در وزن

مثال زاینده / پاینده

(ب) سجع متوازی: اشتراک در وزن

مثال پاک / صاف

(پ) سجع مطّرف: اشتراک در واج‌های پایانی

مثال زور / زور

نکته سجع بیشتر در نثر به کار می‌رود، اما گاهی در شعر نیز کاربرد دارد.

مثال هنگام تنگ دستی در عیش کوش و مستی / کاین کیمیایی هستی، قارون کند گدا را

جناس

زمانی پدید می‌آید که کلمات دارای حروف مشترک و هم‌جنس در یک بیت یا نثر قرار گیرند.

(الف) جناس تام: از نظر املا و تلفظ یکسان

مثال بیا و برگ سفر ساز و زاد ره بر گیر / که عاقبت برود هر که از مادر زاد ← **زاد: توشه / زاد: ولادت**

(ب) جناس ناقص

۱- حرکتی: اختلاف در مصوت کوتاه

مثال گِل و گُل

۲- افزایی: کلمه‌ی دیگر یک حرف بیشتر دارد

مثال کار و کارد

۳- اختلافی: اختلاف در یک حرف

مثال نماز و نیاز

۴- قلب: عوض شدن جای دو حرف

مثال نگاه و گناه

توصیع

تقابل سجع‌های متوازی در دو مصراع با در دو جمله

مثال

باران	رحمت	بی‌حسابش	همه	را	رسیده
↕	↕	↕	↕	↕	↕
خوان	نعمت	بی‌دریغش	همه	جا	کشیده

نکته اگر (تقریباً) همه‌ی کلمات با هم سجع متوازن داشتند، موازنه نامیده می‌شود.

مثال دل به امید روی او همدم جان نمی‌شود / جان به هوای کوی او خدمت تن نمی‌کند

تضمین

آوردن عین آیه، حدیث، مصراع، بیت یا عبارت دیگران

مثال تضمین عبارت خواجه عبدالله

حافظ: وصال او ز عمر جاودان به / خداوندا مرا آن ده که آن به

شهریار: دعای خواجه خوش تر شهریارا / خداوندا مرا آن ده که آن به

تلمیح

اشاره به آیات، احادیث، داستان‌ها و وقایع تاریخی در ضمن شعر یا نوشته

مثال به تولای تو در آتش محنت چو خلیل / گویا در چمن لاله و ریحان بودم

اشاره به داستان گلستان شدن آتش بر حضرت ابراهیم

کنایه

عبارتی است که دارای دو معنی دور و نزدیک است و از نظر گوینده معنی دورش مورد نظر است.

مثال روی کسی سرخ نشد بی مدد لعل لب

روی سرخ ← پیروزی (روی زرد ← شرمندگی)

ایهام

به کار بردن واژه‌ای که دارای دو معنی است و هر دو معنی قابل برداشت باشد. معمولاً دریافت مقصود اصلی شاعر آسان نیست و همین موجب بازی با ذهن خواننده می‌شود.

مثال به خوابگاه عدم گر هزار سال بخشیم / به خواب عافیت آن‌که به بوی تو باشم

بو: بوی خوش / امیدوار بودن

تضاد

به کار رفتن دو واژه با معنای متضاد

مثال هنر خوار شد، جادوی ارجمند / نهان راستی، آشکارا گزند

هنر، جادو / نهان، آشکار / خوار، ارجمند / راستی، گزند

متناقض نما (پارادوکس)

نسبت دادن دو حالت یا دو ویژگی متضاد به یک پدیده

مثال دست مهربان مرگ / دولت فقر خدایا به من ارزانی دار

اشتقاق

استفاده از واژه‌های هم‌ریشه

مثال عشق قهار است و من مقهور عشق / چون شکر شیرین شدم در شور عشق

مراعات نظیر

استفاده از واژه‌های یک مجموعه که با هم تناسب دارند.

مثال بیستون بر سر راه است مباد از شیرین / خبری گفته و غمگین دل فهاد کنید

واج آرایی (نغمه‌ی حروف)

تکرار یک واج در کلمات یک مصراع یا بیت که کلام را آهنگین می‌کند.

مثال بر او راست خم کرد و چپ کرد راست / خروش از خم چرخ چاپی بخاست (تکرار صامت‌های «خ» و «چ»)

تکرار

آوردن دو بار یا بیشتر یک کلمه

تصدیر

واژه‌ای در آغاز و پایان بیت تکرار شود

مثال آدمی در عالم خاک نمی آید به دست/ عالمی دیگر بیاید ساخت از نو آدمی

لف و نشر

دو یا چند واژه در کنار هم در یک بخش کلام آورده شود و توضیح مربوط به آن‌ها در بخش دیگر

مثال چو فرزند و زن باشدم خون و مغز

نکته اگر ترتیب رعایت نشود، لف و نشر مشوش است.

مثال در دهن لاله باد، ریخته و بیخته / بیخته مشک سیاه، ریخته در ثمین

۱ ۲ ۲ ۱

حس آمیزی

آمیختن دو یا چند حس

مثال قیافه‌ی بامزه ← **بینایی و چشایی** / بوی تلخ ← **بوایی و چشایی**

اغراق

آوردن صفات غیر معمول و محال و مناسب‌ترین اسباب برای تصویر دنیای حماسی و پرکاربر در آثار حماسی (مانند شاهنامه)

مثال خروش آمد از باره‌ی هر دو مرد/ تو گفתי بدرید دشت نبرد

تمثیل

حکایاتی که نتیجه‌ی آن‌ها می‌تواند سرمشقی برای موارد مشابه باشد و به کمک آن (مثال) می‌توان مفاهیم را به روشنی منتقل کرد.

مثال مولانا برای بیان مطالب اخلاقی و عرفانی خود از تمثیل بسیار بهره گرفته است.

اسلوب معادله

هر مصراع در تاکید مصراع دیگر، موردی نظیر آن را ارائه می‌دهد. می‌توان جای دو مصراع را عوض کرد و بین آن‌ها «مساوی/ همان طور که/ همچنان که/ مانند و» قرار داد.

نکته نباید در ابتدای مصراع دوم حرف ربط وابستگی یا شرط وجود داشته باشد.

نکته همه‌ی اسلوب معادله‌ها تمثیل نیز هستند (برعکس آن درست نیست)

مثال عشق چو آید ، برد هوش دل فرزانه را / دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را

حس تعلیل

آوردن دلیل غیر واقعی و شاعرانه اما دلپذیر و قانع کننده

مثال تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبد

مثال های تکمیلی

مثال ۱ چه زنم نوای هر دم، ز نوای شوق او دم؟ / که لسان غیب خوش تر بنوازد این نوا را

۱ جناس تام: دم: لحظه / دم: سخن

۲ جناس ناقص: نا / نوا

۳ مجاز: دم زدن ← سخن

۴ واج آرای: تکرار صامت «ن»

۵ کنایه: دم زدن ← سخن گفتن

۶ تشبیه: شاعر خود را به نی تشبیه کرده است

۷ تشخیص: سخن گفتن و دم زدن نی

۸ مراعات نظیر: نای / نوا

مثال ۲ قابیلیان بر قامت شب می تنیدند / هابیلیان بوی قیامت می شنیدند

۱ جناس ناقص: هابیلیان / قابیلیان و قامت / قیامت

۲ تضاد: هابیلیان / قابیلیان

۳ تلمیح: زندگی حضرت آدم (ع)

۴ تشخیص: قامت شب

۵ استعاره: شب ← دوران ستم و بیداد

۶ حس آمیزی: بوی ... شنیدن

۷ کنایه: بر قامت شب می تنیدند ← ستم می کردند

۸ واج آرای: صامت «ق»

مثال ۳ گویند روی سرخ تو، سعدی که زرد کرد؟ / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم

۱ استعاره: مس ← وجود بی ارزش و کمال نیافته / زر ← وجود با ارزش و کمال یافته

۲ تشبیه: عشق به اکسیر

۳ مراعات نظیر: سرخ، زرد / اکسیر، زر، مس

۴ جناس: زرد، زر

۵ تضاد: زر، مس / سرخ، زرد

۶ کنایه: زرد کردن ← بیمار کردن (در این جا عاشق کردن) / زر شدن ← به کمال رسیدن

۷ لف و نشر: سرخ به مس و زرد به زر مربوط می شود

۸ حسن تعلیل

۹ ایهام تناسب: (۱) فلز روی که با زر و مس تناسب دارد (۲) صورت و چهره

ویرایش و نگارش

نکته شماره ۶

ویرایش (ویراستاری)

بازبینی هر نوشته از جنبه های گوناگون مانند محتوا، بیان، صحت و اعتبار، دقت، نظم، آراستگی، علایم نگارشی و ...

انواع ویرایش:

۱- ویرایش فنی

۲- ویرایش تخصصی

۳- ویرایش زبانی

مهم ترین مواردی که رعایت آن ها در ویرایش فنی ضروری است:

۱- کاربرد درست همزه (۶)

۲- پرهیز از غلط های املائی (شامل ← رعایت نکردن تشدید، تنوین، مد، فاصله، فصل و وصل) و استفاده ی درست و به جا از نشانه های خط فارسی

نشانه	نام	موارد استفاده
.	نقطه	۱- در پایان همه‌ی جمله‌ها به جز جمله‌ی پرسشی و تعجبی ۲- پس از هر حرفی که به صورت نشانه‌ی اختصار به کار رفته باشد.
،	ویرگول	۱- میان عبارات ۲- پس از منادا ۳- هر جا که کلمه یا عبارتی به عنوان توضیح، در ضمن جمله یا عبارتی دیگر آورده شود. ۴- بین چند کلمه که اسناد واحدی باشد. ۵- بین دو کلمه که ممکن است خواننده آن‌ها را با کسره‌ی اضافه بخواند. ۶- میان جمله‌هایی غیر مستقل که در مجموع جمله‌های کاملی را تشکیل می‌دهند.
:	دو نقطه	۱- قبل از نقل قول ۲- هنگام برشمردن اجزای یک چیز ۳- جلوی کلماتی که می‌خواهیم آن‌ها را معنی کنیم.
؟	علامت سؤال	۱- در پایان جمله‌های پرسشی ۲- برای نشان دادن مفهوم تردید یا استهزا
!	علامت تعجب	۱- در پایان جمله‌ی تعجبی، تأکیدی، عاطفی ۲- پس از اصوات
« »	گیومه	۱- سخنی که به طور مستقیم از جایی یا کسی نقل می‌شود ۱- اسامی و عناوین و اصطلاحات علمی یا فنی (فقط بار اول)
؛	نقطه ویرگول	۱- برای جدا کردن جمله‌هایی که از جهت ساختمان و مفهوم مستقل به نظر می‌رسند ولی در یک عبارت طولانی، با یکدیگر بستگی معنایی دارند. ۲- در بیان توضیح و مثال پیش از کلمه‌های «مثلاً»، «فرضاً» و ...
-	خط فاصله	۱- در مکالمه‌ی بین اشخاص داستان‌ها یا نمایش‌نامه‌ها یا ذکر مکالمات تلفنی، در ابتدای جمله و از سر سطر به جای نام گوینده ۲- هنگامی که دو کلمه بر روی هم دو جنبه‌ی مختلف از یک منظور را نشان دهند. ۳- به معنی «تا» و «به» برای بیان فواصل زمانی و مکانی ۴- برای جدا کردن عبارت متعرضه ۵- هرگاه کلمه‌ای در آخر سطر نگنجد، با قراردادن یک خط فاصله بقیه‌ی آن‌را در سطر بعد می‌نویسیم.
...	سه نقطه	۱- برای نشان دادن جملات و کلمات محذوف ۲- سخن ناتمام ۳- برای نشان دادن کشش هجا در گفتار ۴- افتادگی کلمه یا کلماتی از یک نسخه‌ی خطی
[]	قلاب	۱- مطالبی که جزء اصل کلام نباشد ۲- در تصحیح متون، کلمات الحاقی یا توضیحات احتمالی در قلاب گذاشته می‌شود

۳- دستورهای اجرایی در نمایش نامه‌ها		
۱- معنی و معادل یک کلمه ۲- توضیح بیشتر ۳- ذکر تاریخ، شهرت، تخلص، نام سابق و ...	کمانک (پرانتر)	()
۱- برای جدا کردن روز، ماه، سال ۲- برای جدا کردن مصرع‌های یک بیت	ممیز (خطّ مورّب)	/
۱- برای توضیح یک کلمه در پاورقی ۲- در آغاز یک سطر به نشانه‌ی شروع مطلب جدید	ستاره	*
برای نشان دادن نتیجه‌ی ترکیب چند جزء یا تجزیه‌ی یک کلمه	پیکان	←
علامت جملات و کلمات مشابه	ایضاً	"
برای نشان دادن انشعاب	آکلاَد (دو ابرو)	{ }
برای نشان دادن تساوی میان دو مطلب	تساوی	=

۳- کامل نوشتن عبارت های دعایی یا نوشتن آن‌ها با نشانه‌ی اختصاری به شکل درست

✓ مثال: پیامبر صلی‌الله ← پیامبر (ص)

۴- استفاده‌ی درست از کسره‌ی اضافه در ترکیب‌های وصفی یا اضافی

۵- استفاده‌ی درست از «ی» میانجی ^{به ویژه} در کلمات مختوم به «و»

✓ مثال: سبّو آب ← سبوی آب

۶- تمایز «ه» و «و» بیان حرکت و حرف‌های «ه» و «و»

۷- توجه به املای کلمات هم‌آوا و استفاده‌ی درست از آن‌ها

✓ مثال: سفیر، صفیر / اساس، اثاث و...

۸- کاربرد «ی» میانجی بزرگ به جای «ه» هنگامی که مضاف به مصوّت (=ه) ختم می‌شود

✓ مثال: مدرسه بزرگ ← مدرسه‌ی بزرگ

۹- رعایت ارتباط موضوعی بندها در نوشته

۱۰- رعایت علائم نگارشی در نوشته ^{از جمله} ← نقطه (.)، ویرگول (،)، نقطه ویرگول (؛)، دو نقطه (:)، سه نقطه (...).

۱۱- حذف همزه از آخر کلمات عربی مختوم به «ه»

مهم‌ترین مواردی که رعایت آن‌ها در ویرایش زبانی ضروری است:

۱- پرهیز از کاربرد شکل محاوره‌های جز در نوشته‌های متناسب با آن

ویرایش (ویراستاری) ← ^{یعنی} بازبینی هر نوشته از جنبه‌های گوناگون مانند محتوا، بیان، صحت و اعتبار، دقت، آراستگی، علائم نگارشی و ...

ویراستار ← ^{کسی است که} به ویرایش و بازبینی نوشته از جنبه‌های گوناگون (محتوا، بیان و ...) می‌پردازد.

ویراستار ← ^{باید که} ضمن رعایت سبک نویسنده یا مترجم ← به اصلاح خطاهای دستوری، حشو، تکرار و گزافه (بیهوده) گویی و

عبارت‌های بی‌شیرازه و پربار پیردازد؛ ← ^{زیرا} وجود خطاهای نگارشی و ویرایشی در نوشته، موجب بدخوانی و تغییر معنای عبارت‌ها می‌شود. ✓ مثال: بخشایش لازم نیست اعدامش کنید.

این جمله را با علامت‌های نگارشی، به شکل‌های مختلفی می‌توان خواند؛ طوری که هر بار هم معنی متفاوتی داشته باشد:

۱- بخشایش؛ لازم نیست اعدامش کنید.

۲- بخشایش لازم نیست؛ اعدامش کنید.

برای ویرایش هر نوشته ← ^{ابتدا} باید غلط‌های نگارشی را شناخت؛ ← ^{زیرا} با برطرف کردن غلط‌های نگارشی، جمله ویرایش می‌شود.

ویرایش ← به بازبینی همه‌ی جنبه‌های یک اثر یعنی «محتوا و جنبه‌های علمی و تخصصی»، «ساخت و زبان و جنبه‌های نگارشی و املائی» و «آراستگی ظاهری و نظم و ترتیب» تعلق می‌گیرد و ← ^{و بر همین اساس} انواعی دارد.

انواع ویرایش

۱- ویرایش فنی

۲- ویرایش تخصصی

۳- ویرایش زبانی

✓ تو کتاب درسی، فقط ویرایش «فنی» و «زبانی» مورد توجه قرار گرفته‌اند.

ویرایش فنی

این نوع ویرایش مربوط ^{مربوط است به} آراستگی ظاهری و نظم و ترتیب بخشیدن به اثر؛ ^{بنابراین می پردازد به} ←

۱- اطلاع شکل کلمات و یکسان کردن رسم الخط

۲- درست نوشتن کلمات از نظر املائی

۳- کاربرد درست علائم نگارشی و اصلاح بندها (پاراگراف‌ها)

مهم‌ترین مواردی که رعایت آن‌ها در ویرایش فنی ضروری است.

۱- کاربرد درست همزه (۶)

✓ مثال: سائل ← سائل

۲- پرهیز از غلط‌های املائی ^{شامل} (← رعایت نکردن تشدید، تنوین، مد، فاصله، فصل و وصل) و استفاده‌ی درست و به‌جا از نشانه‌های خط فارسی

نمونه‌ی غلط: اهمیت، مثلاً، پیش‌آمد، قرآن، جناب‌عالی، انشاءالله

نمونه‌ی درست: اهمّیت، مثلاً، پیشامد، قرآن، جناب‌عالی، ان شاءالله

توجه: فهرست بعضی از واژه‌هایی که از نظر املائی و نگارشی مهم هستند ← ازدحام، اعماق، انزجار، نفرت، انضباط، ببحوحه، برهه، توجیه، موجه، دوزنقه، ترجیح، خواربارفروشی، زادولد، زادبوم، سپاس‌گزار، طاق (بنا)، رذل (پست)، ضلالت، وهله، هرس کردن (بریدن شاخه‌های زاید درختان) و ...

خواندنی:

✓ اینم مهمترین نکته‌های مربوط به نشانه‌های خط فارسی: تشدید

تشدید، مخصوص کلمات عربی رایج در فارسی است

گذاشتن تشدید در کلماتی که تشدید میانی می‌خواهند (چه فارسی و چه عربی) ← نقّاش، اهمّیت، پلکان و ... لازم است.

استفاده از تشدید در مواردی که کاربرد یا عدم کاربردش موجب تفاوت معنایی شود، لازم و ضروری است مثلاً ^{مثلاً در} ← طیب (بوی خوش)، طیب (پاک، پاکیزه) / صدیق (دوست)، صدیق (بسیار راست‌گو و درست‌کار) و ...

کلماتی که در زبان عربی، حرف آخرشان تشدید دارد (مانند «حق»، «مستحق»، «رب»، «حد»، «سد» و ...) ← فقط زمانی تشدید می‌گیرند که به کلمه‌ی بعدشان اضافه شوند یا پس از حرف مشدّد پایانی‌شان یک مصوّت بیاید.

✓ مثال: حقّ خود، مستحقّ بخشش، ربّ عالم، حدّ و حدود و ...

✓ گذاشتن تشدید بر روی کلماتی که در اصل، به تشدید نیاز ندارند، غلط املائی و ویرایشی است ^{به ویژه در کلمات} ← «قضاوت، شفقت، عادی، عادت، علی حده (: به تنهایی)، بررسی (به جای «برسی»)، بودجه (به جای «بوجه»)، فوق العاده» و تمامی مصدرهایی که بر وزن «تفعیل» عربی اند مانند «تریت، تسلیت، تهنیت، تقویت و ...».

فاصله:

✓ جدا نوشتن کلمات مرکبی که سرهم نوشتن آن ها موجب ابهام و بدخوانی می شود، لازم است.
✓ مثال: حاصل ضرب ← حاصل ضرب

فاصله یا فاصله‌ی میان واژه‌ای ^{یعنی} ← فاصله‌ی بین واژه‌های یک جمله یا عبارت ^{اما} ← نیم فاصله یا فاصله‌ی میان حرفی ^{یعنی} ← فاصله‌ی بین حروف یک واژه.

۴- کامل نوشتن عبارتهای دعایی یا نوشتن آن‌ها با نشانه‌ی اختصاری به شکل درست

✓ مثال: پیامبر صلی الله ← پیامبر (ص) / پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

۵- استفاده‌ی درست از کسره‌ی اضافه در ترکیب‌های وصفی و یا اضافی

✓ مثال: اسب سواری، اسب سواری / لب تشنه، لب تشنه

۶- استفاده‌ی درست از «ی» میانجی به ^{به ویژه} ← در کلمات مختوم به «و»

✓ مثال: سبوی آب ← سبوی آب / آلودی برغان ← آلودی برغان و ...

۷- تمایز «ه، و» بیان حرکتو حرف‌های «ه، و»

✓ مثال: رادی ← رادیو / خان ← خانه و ...

۸- توجه به املائی کلمات هم‌آوا و استفاده‌ی درست از آن‌ها

نمونه‌ی غلط سفیر گلوله‌ها از همه جا به گوش می‌رسید.

نمونه‌ی درست صفیر گلوله‌ها از همه جا به گوش می‌رسید.

۹- کاربرد «ی» میانجی بزرگ به جای «ه» هنگامی که مضاف به مصوت (=) ختم شود

✓ مثال: مدرسه بزرگ ← مدرسه‌ی بزرگ / نامه دوست ← نامه‌ی دوست و ...

۱۰- رعایت ارتباط موضوعی بندها در نوشته

۱۱- رعایت علایم نگارشی در نوشته ^{از جمله} ← نقطه (.)، ویرگول (،)، نقطه ویرگول (؛)، دونقطه (:)، سه نقطه (...)، علامت سؤال (?)، علامت تعجب یا هشدار (!)، کمانک یا پرانتز ((، گیومه («»)، قلاب ([])، آکلاد ({}، خط فاصله (-)، ممیز (/، ستاره (*، پیکان (←)، ایضاً (-)، تساوی (=)

۱۲- حذف همزه از آخر کلمات عربی مختوم به «ا»

✓ مثال: انشاء ← انشا / صفاء ← صفا و ...

ویرایش زبانی

این نوع ویرایش ^{مربوط است به} بررسی یک نوشته از نظر ساختار زبانی و جنبه‌های دستوری و نگارشی و مطابقت دادن آن با زبان فارسی معیار؛ بنابراین می‌پردازد به ^{شناسایی} کردن کاربردهای خلاف قواعد دستور زبان و تعبیرهای نامناسب و آوردن شکل درست آن‌ها.

مهم‌ترین مواردی که رعایت آن‌ها در ویرایش زبانی ضروری است

۱- پرهیز از کاربرد شکل محاوره‌ای جز در نوشته‌های متناسب با آن

نمونه‌ی غلط یک افسر حفاظت دشمن، یک گلوله در کرد و کله‌ی یکی از مخالفان را زد.

نمونه‌ی درست یکی از افسران حفاظت دشمن، گلوله‌ای شلیک کرد که به سر یکی از مخالفان اصابت کرد.

۲- پرهیز از مطابقت موصوف و صفت از نظر «جنس» (مذکر و مؤنث بودن) در کلمات و ترکیبات فارسی

✓ مثال: خانم مدیره‌ی محترمه ← خانم مدیر محترم / زن شاعره ← زن شاعر / خانه‌ی معموره ← خانه‌ی معمور (آباد) / نامه‌ی واصله ← نامه‌ی رسیده

۳- پرهیز از مطابقت دادن عدد و معدود از نظر شمار (تعداد)

✓ مثال: سه اقوام ← سه قوم / پنج روحانیون ← پنج روحانی و ...

۴- پرهیز از کاربرد تنوین در کلمات فارسی سره و غیرعربی

✓ مثال: زبانا ← زبانی / تلفنا ← تلفنی / جانا ← جانی (از سر جان) و ...

۵- رعایت صراحت، دقت و گویایی در نوشته

نمونه‌ی غلط یک خودرو پراید، کودکی را زیر گرفت و شدیداً آسیب دید.

نمونه‌ی درست یک خودرو پراید، کودکی را زیر گرفت و شدیداً به او آسیب رساند.

نمونه‌ی غلط مورخان جرئت به افشای کشف خود کردند.

نمونه‌ی درست مورخان جرئت کردند کشف خود را افشا کنند.

۶- پرهیز از دوباره جمع بستن جمله‌های عربی با نشانه‌های جمع فارسی (ها/ان) و «ات»

نمونه‌ی غلط اخلاق‌ها/امورات/شئون/بَقولات/مَقاتلات و ...

نمونه‌ی درست اخلاق/امور/شئون/بَقول/مَقاتِل و ...

۷- پرهیز از افزودن «تر» و «ترین» به صفت‌های تفضیلی عربی

✓ مثال: اعلم‌تر ← اعلم (داناتر) / اعلى‌تر، اعلى‌ترین ← اعلى (برتر، برترین) / ارجح‌تر، ارجح‌ترین ← ارجح (برتر، برترین) / اولی‌تر ← اولی (مقدم و برتر) / افضل‌تر ← افضل (برتر) و ...

۸- رعایت کوتاهی جملات

۹- نزدیک بودن زبان نگارش به زبان گفتار

۱۰- پرهیز از تکلف کلامی و بیان عبارات‌های فضل‌فروشانه

۱۱- پرهیز از کاربرد عبارات‌های زاید و بی‌نقش، تکیه کلام‌ها، تکرار فعل‌ها و ...

نمونه‌ی غلط: پلیس آن کشور، بار دیگر، در یک یورش وسیع و گسترده‌ای، ده‌ها تن مسلمان را در این کشور بازداشت کرد.

نمونه‌ی درست: پلیس آن کشور، بار دیگر، در یورشی گسترده ده‌ها تن مسلمان را بازداشت کرد.

۱۲- پرهیز از کاربرد واژه‌ها و ساخت‌های دستوری کهن

✓ مثال: از جای بشد ← عصبانی شد. / دل‌های ما آرزوی فرزند همی‌برد ← دل‌های ما آرزومند فرزندان ما است.

۱۳- کاربرد برابره‌های مناسب فارسی به جای کلمات و ترکیبات غیرفارسی

✓ مثال: علی کلّ حال ← در هر حال / سیستم ← نظام، سامانه و ...

۱۴- پرهیز از کاربرد دو کلمه‌ی پرسشی در جملات پرسشی

✓ مثال: آیا چگونه ← چگونه / آیا چرا ← چرا / آیا کجا ← کجا / آیا کی ← کی و ...

۱۵- پرهیز از کاربرد نادرست و بی‌مورد تکیه کلام «به قول معروف»

نمونه‌ی غلط: به قول معروف خسته شدم.

نمونه‌ی درست: به قول معروف «هر که بامش بیش، برفش بیشتر».

۱۶- پرهیز از کاربرد «بر علیه» و «بر له» به جای «علیه» و «له»

نمونه‌ی غلط: کاوه بر علیه ضحاک قیام کرد.

نمونه‌ی درست: کاوه علیه ضحاک قیام کرد.

۱۷- پرهیز از کاربرد نادرست «را»ی نشانه‌ی مفعول پس از فعل

نمونه‌ی غلط: نتایجی که امروز به دست آمد را گزارش می‌کنیم.

نمونه‌ی درست: نتایجی را که امروز به دست آمد، گزارش می‌کنم.

نمونه‌ی غلط: از این بازی، نتیجه‌ای را نگرفتیم.

نمونه‌ی درست از این بازی، نتیجه‌ای نگرفتیم.

نمونه‌ی غلط این پسر بچه، کتاب‌هایی که خریده مطالعه می‌کند.

نمونه‌ی درست این پسر بچه، کتاب‌هایی را که خریده مطالعه می‌کند.

۱۸- مطابقت نهاد با فعل

نمونه‌ی غلط هم من رفتم هم او.

نمونه‌ی درست هم من رفتم هم او رفت.

۱۹- پرهیز از حشو (استفاده از کلمات مترادف و هم‌معنی) و تکرار زاید

نمونه‌ی غلط بیاید سوابق گذشته را فراموش کنیم.

نمونه‌ی درست بیاید گذشته را فراموش کنیم.

توجه: بعضی از رایج‌ترین حشوها ← سوابق گذشته (سوابق = گذشته‌ها)، پارسال گذشته، حُسنِ خوبی (حُسن = خوبی)، آخرین مسابقه‌ی فینال (آخرین = فینال)، اوج قله‌ی کوه (اوج کوه = قله‌ی کوه)، سن بیست‌سالگی (سن نشان‌دهنده‌ی سال‌های عمر است)، سال عام‌الفیل (عام = سال)، شب لیلة‌المبیت، شب لیلة‌القدر، سؤال پرسیدن (سؤال = پرسیدن و پرسش)، سیرگردش روزگار (سیر = گردش)، سنگ حجرالأسود (سنگ = حجر)، مدخل ورودی (مدخل = ورودی)، پس بنابراین (پس = بنابراین)، پیش خرید کردن از قبل (قبل = پیش) و ...

۲۰- پرهیز از تکرار فعل

نمونه‌ی غلط در کلاس، هم‌میز هست هم تخته هست.

نمونه‌ی درست در کلاس، هم‌میز هست هم تخته.

۲۱- پرهیز از جمع بستن کلمات فارسی با نشانه‌های جمع عربی «ین، ون، ات»

نمونه‌ی غلط رئیس اداره، تمامی گزارشات بازرسین را تأیید کرد.

نمونه‌ی درست رئیس اداره، تمام گزارش‌های بازرسان را تأیید کرد.

۲۲- پرهیز از کاربرد «ال» در کلمات و ترکیبات فارسی

✓ مثال: حسب‌الفرمایش ← حسب‌الأمر

۲۳- حذف درست فعل به قرینه و پرهیز از حذف نادرست آن بدون قرینه

نمونه‌ی غلط سارق را دستگیر و به زندان بردند.

نمونه‌ی درست سارق را دستگیر کردند و به زندان بردند.

۲۴- به کاربردن «با» و «برای» به جای «به وسیله» و «به منظور»

نمونه‌ی غلط او نامه را به وسیله‌ی پست پش‌تاز برایم فرستاد.

نمونه‌ی درست او نامه را با پست پش‌تاز برایم فرستاد.

نمونه‌ی غلط همه‌ی بچه‌ها به منظور بازدید از نمایشگاه آماده شدند.

نمونه‌ی درست همه‌ی بچه‌ها برای بازدید از نمایشگاه آماده شدند.

۲۴- به کار بردن فعل یا اسم یا حرف اضافه‌ی خاص آن

نمونه‌ی غلط دیدگاه او را از دیدگاه روان‌شناسان متفاوت است.

نمونه‌ی درست دیدگاه او را با دیدگاه روان‌شناسان متفاوت است.

نمونه‌ی غلط از شنیدن صدای زیبای او بهره‌مند و مشتاق شدم.

نمونه‌ی درست از شنیدن صدای زیبای او بهره‌مند و به آن مشتاق شدم.

نمونه‌ی غلط هر شخص علاقه‌مند از حقیقت، باید از آن مطلع باشد.

نمونه‌ی درست هر شخص علاقه‌مند به حقیقت، باید از آن مطلع باشد.

۲۵- پرهیز از کاربرد فعل مجهول با نهاد

نمونه‌ی غلط کتاب گلستان توسط سعدی نوشته شد.

نمونه‌ی درست سعدی کتاب گلستان را نوشت.

نمونه‌ی غلط از سوی (به وسیله، توسط) دانشمندان ایرانی، افتخارات فراوان کسب شده است.

نمونه‌ی درست دانشمندان ایرانی، افتخارات فراوان کسب کرده‌اند.

۲۶- پرهیز از کاربرد «یت» با کلمات فارسی

نمونه‌ی غلط دامن زدن به دوئیّت‌ها موجب شکست می‌شود.

نمونه‌ی درست دامن زدن به دوگانگی‌ها موجب شکست می‌شوند.

❖ به جای «دوئیّت، خوئیّت، آشنائیّت، منیّت، رهبریّت» باید از «دوگانگی، خوبی، آشنایی، خودخواهی، رهبری» استفاده کرد.

۲۷- استفاده‌ی به‌جا از واژه‌های «برخوردار و بهره‌مند»، «مسئله» و «تاریخچه»

نمونه‌ی غلط این بیمار از ضعف و کم‌خونی شدید برخوردار است و حتماً باید درمان شود.

نمونه‌ی درست این بیمار به ضعف و کم‌خونی شدید دارد و حتماً باید درمان شود. / این بیمار به ضعف و کم‌خونی مبتلاست و

باید درمان شود.

نمونه‌ی غلط برخی گویندگان از افق دیدِ ضعیفی برخوردار هستند.

نمونه‌های درست برخی گویندگان افق دیدِ ضعیفی دارند.

نمونه‌های غلط مسئله‌ی اجرای این طرح او را نگران کرده است.

نمونه‌های درست موضوع اجرای این طرح، او را نگران کرده است.

نمونه‌ی غلط از او خواستم که تاریخچه‌ی مطالعه‌اش را بیان می‌کند.

نمونه‌ی درست از او خواستم که پیشینه‌ی مطالعه‌اش را بیان کند.

۲۸- برجسته کردن تضاد بین اجرای جمله به کمک «و» مباینیت (استبعاد)

✓ مثال: مسلمان و دروغ؟

۲۹- پرهیز از کاربرد عباراتی که ابهام و کژتابی دارند

نمونه‌ی غلط دو خواهر و برادر حافظ کل قرآن شدند.

نمونه‌ی درست یک خواهر و یک برادر حافظ کل قرآن شدند.

نمونه‌ی غلط حسن به برادرش گفت که مقاله‌اش منتشر شده.

نمونه‌ی درست حسن خبر انتشار مقاله‌ای خود را به برادرش داد. / حسن خبر انتشار مقاله‌ی برادرش را به او داد.

نمونه‌ی غلط انیشتین، پس از بیست و دو سال زندگی در پرینستون امریکا درگذشت.

نمونه‌ی درست انیشتین، بیست و دو سال از عمرش را در پرینستون آمریکا گذراند و در همان‌جا درگذشت.

۳۰- پرهیز از گرتنه برداری از زبان‌های بیگانه

نمونه‌ی غلط در روزهای اخیر، تجارت جهانی رونق بی سابقه‌ای را تجربه می‌کند.

نمونه‌ی درست در روزهای اخیر، تجارت جهانی رونق بی سابقه‌ای داشته است.

۳۱- استفاده‌ی درست از «این» و «آن» و به کار نبردن آن‌ها برای «انسان»

نمونه‌ی غلط گویا برادرت از مدرسه برگشته بود. من آن را دیدیم.

نمونه‌ی درست گویا برادرت از مدرسه برگشته بود. من او را دیدم.

۳۲- پرهیز از کاربرد «انجام» (به معنی سرانجام، پایان) به جای «اجرا»

نمونه‌ی غلط مسکو مایل به انجام طرح خلع سلاح هسته‌ای است.

نمونه‌ی درست مسکو مایل به اجرای طرح خلع سلاح هسته‌ای است.

نمونه‌ی غلط شدت ورزش باد، انجام عملیات را غیر ممکن ساخته بود.

نمونه‌ی درست شدت ورزش باد، اجرای عملیات را غیر ممکن ساخته بود.

۳۳- پرهیز از کاربرد کلمات «شامل» (در برگیرنده) و «مشمول» (در برگرفته شده) به جای یکدیگر

نمونه‌ی غلط هنوز معلوم نشده است چه تعداد از قبول شدگان شامل این قانون شده‌اند.

نمونه‌ی درست هنوز معلوم نشده است چه تعداد از قبول شدگان مشمول این قانون شده‌اند.

نمونه‌ی غلط صحبت‌های معلّم مشمول حال شما هم می‌شود.

نمونه‌ی درست صحبت‌های معلّم شامل حال شما هم می‌شود.

۳۴- پرهیز از کاربرد «می‌باشد» به جای «است»

نمونه‌ی غلط این نوشته بخشی از زندگی‌نامه‌ی مولانا می‌باشد.

نمونه‌ی درست این نوشته بخشی از زندگی‌نامه‌ی مولانا است.

۳۵- پرهیز از کاربرد کلمات مترادف که موجب طولانی شدن جمله می‌شود

۳۶- پرهیز از کاربرد قیدهای «نه تنها، بلکه، هم‌چنین، نیز و ...» به طور هم‌زمان در جمله

نمونه‌ی غلط او همچنین به سیاست‌های شهردار نیز معترض است.

نمونه‌ی درست او هم‌چنین به سیاست‌های شهردار معترض است. / او به سیاست‌های شهردار نیز معترض است.

۳۷- پرهیز از کاربرد هم‌زمان «ه/ه» و «گ» در واژه‌های مختوم به «ه» مانند «تشنگان، تشنگی، گرسنگی، سادگی،

خوانندگان، شرکت‌کنندگان، بازدیدکنندگان، دیدگان و ...»

نمونه‌ی غلط سبک نویسنده‌ی ناصر خسرو ساده و دلپذیر است.

نمونه‌ی درست سبک نویسنده‌ی ناصر خسرو ساده و دلپذیر است.

۳۸- استفاده‌ی درست از کلماتی که به اشتباه به جای هم به کار می‌روند

❖ مهم‌ترین این واژه‌ها— احسن (نیکوتر)، احسنت (آفرین بر تو) / استیفا (گرفتن تمام مال یا حق خویش از کسی)، استعفا

(درخواست کناره‌گیری از کار) / استجاره (پناه خواستن)، استیجار (اجاره کردن) / افراط (زیاده روی در کار)، تفریط (کوتاهی

در کار) / تسویه (مساوی کردن)، تصفیه (پاک کردن) / سخته (سنجیده و خوب)، سخت (دشوار) / گریز (فرار)، گزیر (چاره) /

مسّ (لمس کردن)، مسح (کشیدن دست بر سر یا پا در وضو) / مُعْظَم (بزرگ) ← در مورد انسان) و ...

نمونه‌ی غلط او در گذشته از سمت خود استیفا داد.

نمونه‌ی درست او روز گذشته از سمت خود استعفا داد.

نمونه‌ی غلط او در منزل استجاره‌ای زندگی می‌کند.

نمونه‌ی درست او در منزل استیجاری زندگی می‌کند.

نمونه‌ی غلط در حکومت اسلامی، بر اقامت نماز جماعت تأکید شده است.

نمونه‌ی درست در حکومت اسلامی، بر اقامه‌ی نماز جماعت تأکید شده است.

۳۹- پرهیز از تعبیرهای نامناسب قیدی، وصفی، فعلی، اسمی و ...

نمونه‌ی غلط بیداری مسلمان را فرا گرفته است.

نمونه‌ی درست مسلمانان در همه‌ی کشورها بیدار شده‌اند.

۴۰- رعایت ترتیب اجزای جمله

نمونه غلط مغز سرِ آنان را خورشگر بیرون می‌آورد و....

نمونه درست خورشگر مغز سرِ آنان را بیرون می‌آورد و....

اساس	بینیاد، پایه	اغناء	بی نیاز کردن	تاثر	اثریافتن	هیوب	وزش باد
اثالث	لوازم خانه	اقناع	قانع کردن	تعسر	دشواری	حذر	پرهیز کردن
أجل	آینده (حال)	الغاء	از بین بردن	تادیه	پرداختن	حضر	ضد سفر
عاجل	شتابنده (آینده)	القاء	افکندن چیزی در چیزی،	تعدیه	متعدی کردن	حول	اطراف
آمر	فرمانده	تحریک	شدن	تحویل	تغییر	هول	ترس
عامر	آباد کننده	عمارت	آبادانی	تهویل	ترسانیدن	هایل	ترسناک
آذر	آتش، ماه نهم سال	امارت	حکومت	تهلیل	لایله الا الله گفتن،	حایل	مانع
آذر	نام پدر خوانده ابراهیم	أعمال	کارها	تحلیل	گشودن حل دادن	حَرْف	حرفه ها
أثم	گناهکار	اعمال	به عمل آوردن	طبع	خوی، چاپ کردن	حَرْف	سخن
عاصم	نگهبان	أغتراب	مسافر شدن	تَبِع	پیروان، جمع تابع	حَرْج	تنگی
اثمار	میوه ها	اِقتراب	نزدیک شدن	تالم	دردناک	هَزَج	آشفته گی
اسمار	افسانه - امل، آرزو	أهراب	جمع هرب	تعلم	یاد گرفتن	حارث	بزرگتر
عمل	کار	إحرام	پوشیدن لباس حج	تاسف	افسوس خوردن	حارس	نگهبان
اثیر	کره آتش	انطفاء	خاموش شدن	تاویل	شرح دادن	حزم	دوراندیشی
اسیر	در بند	انتقاء	نابود شدن	تعویل	اعتماد کردن	هزم	شکست
عسیر	دشوار	انتفاع	نفع بودن	تحدید	محدود کردن	حاسد	بدخواه
عصیر	شیره و عصار	انتساب	نسبت دادن	تهدید	ترساندن	حاصد	دروگر
ابلق	رساتر	انتصاب	به کار گماشتن	طین	خاک و گل	حَلال	روا، جایز
ابلق	سیاه و سفید	عوان	پیشکار	تین	انجیر	هَلال	ماه شب اول
اثم	گناه	آوان	آغاز	تغلب	غلبه کردن	حازم	دوراندیش
اسم	نام	ابار	ماه رومی	تقلّب	نادرستی	هازم	شکست دهنده
أصم	کر	عیار	خالص	توفان	توفنده، غرّان	هور	خورشید، آفتاب
احتفاظ	شادی	باس	خشم	طوفان	بادوباران	حور	زنان شیاه چشم
اهتزاز	جنبش	بعث	برانگیختن	طیره	خفت، سبکی	حوزه	انجمن
احسان	نیکی کردن	بحار	دریاها	تیره	سیاه و کبود	حوضه	گودال آب
احصان	زناشویی	بهار	اولین فصل سال	تعذر	دشواری	حُلّه	نوعی پارچه
اخص	مخصوصا	بحر	دریا	تعرض	مزاحمت	هَله	زنها (صوت)
اخص	فرمایه	بهر	حرف اضافه (برای)	تذهیب	طلاکاری	(است)	
اذل	خوارتر	برائت	بیزاری	تهذیب	پاکیزه ساختن	حیات	زندگی
ازل	زمان بی آغاز	براعت	استادی	تعویذ	طلسم، دعا	حیاط	خانه
اضل	گمراه تو	بقاء	پایداری	تعویض	عوض کردن	حرص	طمع
ارضاء	خشنود کردن	بقاع	بقای مانده	صُور	شیپورو بوق	حَرث	کشاوری

ارضاع	شیردادن	بها	ارزش	سُور	سوره ها	حرس	نگهبانی
ازهر	روشن تر	بهاء	روشنایی	ثُور	گاوانر	هَرس	بریدن شاخه
اظهر	آشکارترسپیدروی	بحل	درگذر(فعل امر)	صُور	صورتها		های درخت
الیم	دردناک	بهل	رها کردن	سُورت	شدت	هجر	دوری
علیم	دانا	بخشیدن	دادن	ثری	خاک	حجر	سنگ
آلم	درد	بخشودن	عفو کردن	سرا	خانه	حین	هنگام
عَلَم	پرچم	تابع	پیرو	ثغر	مرز	هین	آگاه باش
علم	دانش	طابع	چاق کننده	صقز	دوزخ	خورده	صفت
أَسْفار	جمه سَفَر			صقر	مرغ شکاری	مفهولی(خوردن)	
اسفار	روشن ترشدن بامداد			صغر	کوچکی		
أَمْنِیت	درامان بودن			ثمر	میوه		
امنیت	آرزو			سمر	افسانه		
اجل	مرگ			ثَمَن	قیمت		
أَجَل	بزرگوار			سَمَن	نام گلی است		
أَجَلَه	بزرگان، (جمع جلیل)			ثمین	گرانها		
اناء	ظرف			سمین	فربه و چاق		
عنا	رنج			ثنا	ستایش		
اعسار	درویش شدن، تنگ دست			سنا	روشنایی		
شدن،				ثواب	پاداش آخرت		
أَعْصَار	روزگاران، دوره ها			صواب	مصلحت، خیر		
أَسْرار	رازها			ثوب	جامه		
اصرار	پافشار			صوب	طرف		
اسواط	تازیانها			سوپ	سوپ، آش		
اصوات	آوازه ها			جحد	حاشا کردن		
اشیاء	پیروان			جهد	کوشش		
اضائه	روشن کردن			جذر	ریشه ی دوم عددی		
اضاعه	تباه کردن			را گرفتن			
اقرب	نزدیکتر			جزر	پس رفتن آب دریا		
عقرب	کژدم			حبوب	دانه ها		

خرده	ریز	ستر	پوشش	قضا	سرنوشت	مامول	آرزو
خواستن	طلب کردن	سَطَر	نوشته	غزا	جنگ	معمول	عمل شده
خاستن	بلند شدن	سَقَط	زمین	غذا	خوراک	محدور	پرهیز شده
خوار	بی مقدار ذلیل	سَفَت	محکم	غرّه	مغرور	محظور	منع شده
خار	تیغ گناه	سَباع	پرندگان جمع	غرّه	روز اول ماه	متبوع	پیروی شده
خان	رئیس طایفه	سَماع	آواز	عَضَب	گرفتن به ناحق	مطبوع	مطابق میل
خوان	سفره	سماء	آسمان	قَصَب	نوعی پارچه ونی	مُطاع	اطاعت شده
خیش	نوعی پارچه	ضَمّا	محکم	عزم	قصد	مَتاع	کالا
خطا	لغزش	ستور	چهارپا	عظم	استخوان	متائر	اثر گیرنده
ختا	نام شهری	سطور	نوشته ها	غدویت	گوارائی	متعسر	دشوار
رازی	اهل ری	سحر	جادو	عزوبت	مجرد	مرئی	دید شده
راضی	خشنود	سَحَر	صبح زود	غوث	فریادرسی	مرعی	رعایت شده
رضا	خشنودی	سوط	تازیانه	قوس	کمان	مستور	پوشیده
رضاع	شیرخوارگی	صوت	آواز	غوض	فرورفتن	مسطور	نوشته شده
رائی	بیننده	صهر	داماد	قُضبان	جمع قضیب (شاخه ها	مغنی	آوازخوان
راعی	چوپان	سهر	بی خوابی	(		مقنی	چاه کن
زخم	آسیب	سفیر	قاصد	عُضبان	خشمگین	محبور	منع شده
ضخم	کلفت، پر حجم	صفیر	بانگ	غیاث	فریادرس	مهور	دوره افتاده
رثا	ماتم (نوعی شعر)	صخره	سنگ بزرگ	قیاس	اندازه	مذموم	ناپسند
رسا	شیوا	سُخره	بیگاری	فائز	رستگار	مضموم	دارای ضمه
رغم	کوچک شمردن	سَلَب	پارچه ولباس	فائض	بهره مند	مفروض	فرض شده
رقم	عدد	صَلَب	استخوان پشت	قالب	چهار چوب کالبد	مفروز	مشخص شده
زراعت	کشاورزی	سریر	تخت	غالب	پیروز، چیره	مَحمل	کجاوه
زمین	کره خاک	صریر	صدا صدای بلند	قوی	نیرومند	مُهمل	بیهوده
ضمین	عهده دار	شبه	سنگ سیاه	غوی	گمراه	معونت	یاری
ضم	پیوست	شبح	ماهی	غدر	نیرنگ	مومونت	هزینه
ذمیمه	زشت	شبه	مانند	قدر	قیمت	نصر	یاری کردن
ضمایم	پیوستها	عَرَبت	دوری	قدیر	توانا	نسر	کرکس
ذرع	واحد اندازه	قربت	نزدیکی	غدير	گودال	نثر	سخن غیر منظوم
زرع	کاشتن	ضیاع	املاک	فطن	بهره مند	نقض	شکستن
ذلت	خواری	ضیاء	نور	فت	فته ها	نغز	خوب و خوش
زلت	لغزش	ظلال	سایه بان	فراغ	آسایش	نذیر	ترساننده
ظل	سایه	زُلال	صاف	فراق	دوری وجدایی	نظیر	ماننده
ذَل	خواری	طور	نام کوهی	غمزه	سخن چین	نواهی	نهی شده ها

ذلیل خوار	تور شبکه دام	غمض چشم پوشی	نواحی ناحیه ها
ضلیل گمراه		فاسد تباه	
ذم زشتی، نکوهش		فاصد رگ زن	
زم سرما		فسیح گشاد	
زهره کیسه صفرا		فصیح خوش بیان	
زهر سم		فطرت آفرینش	
ذهر گل شکوفه		فترت شکستگی	
ظهر پشت		فحم زغال	
ظهر نیمه روز		فهم دریافتن	
زمین کره زمین		منسوب نسب داده شده	
ضمین ضامن		منسوب گماشته شده	
زغن نوعی پرنده		محسن نیکوکار	
دقن چانه		محسن مرد زن دار	
سبا نام مکان نام شهری		محسنه زنینکوکار	
صبا باد شرقی		محسنه زن شوهر دار	
صباحت زیبایی		حيث جهت	
ساحت شناگری		حيض وبيض گيرودار	
ساعد بازو		مثنور گفتاری که نثر باشد	
صاعد بالارونده		منصور یاری شده	
سیف شمشیر		مصلوب به دار زده شده	
صیف تابستان		مسلوب سلب شده	
صلاح درست مصلحت		مبدا زمان یا مکان آغاز	
سلاح ابزار جنگ اسلحه		مُبدع نوآور	
سایق راننده		مائور اثر گذاشته	
صانع زرگر		معسور دشوار	
		مامور امر شده	
		معمور آباد	

کلمات املائی سال دوم	کلمات املائی سال دوم
گروه کلمات املائی شماره ی دو مقبولیت و پذیرش - افراط و تفریط - تجارب السلف - سلالت وروانی - مُخلّ و فصاحت - مضامین و مفاهیم خندق طرابلس - گفتار بی شائبه - اعمی و بصیر - طبله ی عطار - بیت ممور ادب - خواتیم و طبّیات - حظّ زیبایی شناختی - سمفونی های بهتون - الفیه ی ابن مالک - کتاب نصاب الصّبیان - استنباط فقهی - شیوه ی غیرمرضیه - رذایل اخلاقی - قلع و نابودی - اغتنام فرصت - واثق و مطمئن - مدح و ذمّ - تفقّد و دلجویی - صدق و اخلاص - مناعت طبع - بیت الغزل معرفت - مظهر اعتدال آلام ورنج ها - مستحقّ کرامت - مظالم و دادخواهی - ضیاع و عقارها - معزول و برکنار - امارت و فرمانروایی - انعکاس مظلومیت - واقعه ی هیجان انگیز - الفای بردگی - متواضع و فروتن - رافت عطف - ضعفا و بیچارگان - حدّ نصاب - خشم و غیظ - مضيقه و تنگنا - عفویت و اهریمن هجوم اشغالگران - ماه آذار - طعمه ی عقاب - قهقهه ی فشنگ ها - رطل گران - تجرّد عتقا - بدنامی حیات - تلاف و مهر - سفاهت و نادانی - شاعر رمانتیک - لحن تعجب آمیز - اشباح و سایه ها - جرئت و جسارت نگاه - تصرّع آمیز - نقطه ی اتکا - نقاب حزن انگیز ظلمت - موحش و هراس انگیز - بانگ ناقوس - هدیه ی زیبا و تمام عیار - مکث و توقّف مانده های زمینی - عهد عتیق - تعلل و درنگ	گروه کلمات املائی شماره یک أحد و صمد - مرهم دل مجروح - نور و ضیا - مقبره الشعرا - سحاب رحمت - ابولعجاب - توتیای چشم - خدای قضاگردان - لسان غیب - آرایه ی تلمیح - ایلیاد و اودیسه ی هومر - حماسه ی مهابهارات - باذل مشهدی - سلیح و جنگ افزار - خنده و مزیح - درخت سندروس - سوفار و دهانه ی تیر - زه و احسنت - قابلیت ارتجاع - موقوف المعانی - قصرامل - عمروبن عبدود - اسب آبرش - امتناع و سرپیچی - غضنفر و شجاع - حماسه ی مصنوع - منزّه از دغل - غزا و پیکار - مامور و مطیع - صحنه ی تئاتر - نصب آگهی - اصرار و التماس - حاج و واج - نصیب و بهره - مسئول برگزاری - ضعیف و بی رمق - رقبای ورزشی - زمزمه ی مظلومانه - رقابت تنگاتنگ - حمله و هجرم - حسرت بار و غم زده - تالوآب - ساطع و درخشان - فقر و غنا - عمروبن لیث - هزیمت و شکست - قوت و غذا - مسالک المحسنین - خضایل نیک - فضیلت های اخلاقی - نثر معاصر - ترفیع رتبه - لوازم عاریه - جوان دیلاق - صله ی ارحام - لهذا و بنابراین - استیصال و بیچارگی - مخیله ی شاعر - کج و معوج - دل بستگی غیر مترقبه - استدعای عاجزانه - ابا و امتناع - ازل و ابد - خیاط و درزی - بذله و لطیفه - مجلس آرای بلامعارض - حرف های قلنبه - محفوظ و برخوردار - انیس و مالوف - مانده های آسمانی محظور و رودریاستی - شخص شخیص - توطئه ی دشمن - آلودی برغان مضع و جویدن - هضم و گوارش - بقولات حُبوبات - بحبوحه ی مسابقه زوال و فنا - وقاحت و بی شرمی - صندوقچه ی اسرار - ادا و اطوار - غلیان درونی - خنده ی تصنعی - اداره ی امنیه - اسباب و اثاثیه - هیئت شکوه خلع سلاح - عجز و لابه - رجز خوانی و خودستایی - مزارع و سرسبز - کشت صیفی - اسیر و غریب - تشییع جنازه - قدغن و ممنوع - معذب و گرفتار - جرّ و بحث حکم قصاص - عَلم صلیب مانند - شَعشه و روشنی وصل و لقا - مشقّت و سختی - مذکّت و خواری.
گروه کلمات املائی شماره ی چهار حقیقتاً و به درستی - غیر حضوری و غیاباً - تفهیم و تفاهم - معاینه ی دقیق - اذعان و اعتراف - ابدی و زوال ناپذیر - آشکارا و بی نقاب	گروه کلمات املائی شماره ی سه مشخصه های جدید - ملجا و پناهگاه - الیم و دردناک - مزد و اجرت - لثیم و فرمایه - علم و درایت - گره ای اثر - متبوع و فرمانروا - توشه

و آذوقه- اسطبل ستوران. روضه ی رضوان- گنج قارون- بادشُرطه- آرایه ی ایهام- کتاب حدیقه الحقیقه- حوزه ی ادبیات- عنان گیر و زمامدار- لطف و ملاحظ- نُزل مهمان- نزار و ضعیف- متابعت و پیروی- تغزل و تشبیب- طاووس عارفان- تخصّص و تبحر- منبع الهام- ترجیح و برتری- تملق و تزویر- صفات مذموم- شکستن طلسم- شمس ها و مقرنس ها- قاب بندی های محرابی شکل- طُرّه های کنار سَر دَر- غرفه ها و رواق ها- حُجُب و ظرافت- طبع و غریزه- جزئیّت و اطمینان- تقریر و بیان- محکاوره ی عادی- ضربت و صدمت- حریف مغلوب- مخدول و نالان- استرحام و یاری خواستن- وقار و طُمأنینه- عتاب و سرزنش- نشاط و طرب- عادت مالوف- ضمایم و تعلیقات- فیاض و جوشان- مطربی و مسخرگی- لهُو و لعب- معاصی منکر- دیدگان پرفروغ- اسکلّتی و حشّتناک- قریحه و استعداد- پلاس مندرس- مایع حرف شویی- سخن دان و مصالح گو- دموستنس خطیب- اسب فصاحت- سمند سخن- ملهّم و متأثر- آکروباسی های خاص- مجذوب و مرعوب- همیشه و ابدال دهر- چاه ضلالت- کیسه ی صفرا- علل انحراف- اساطیر و افسانه ها- حازم و دوراندیش- صواب و مصلحت- قالب و محتوا- سازارغنون- شولای عریانی- طلیعه ی ظهور- غزوه ی اُحد- پای افزار و صله دار- روح لیلہ القدر- غم گزایی عشق- صولت حیدری- هُرّای شیر- مهمیز اسب- دیرینگی غم- خلعت الهی	متملق و چاپلوس- متکبر و خودکامه- درنگ و تاخیر- سیمای صامت- عاج فیل- اثاث خانه- اساس و شالوده- استعمار فرهنگی- اطناب و درازگویی- ملموس و عینی- مقالات تحلیلی- اثبات مدعا- از حیث حجم- ضرب الاجل- طنز و تمثیل- آماج و ضربه- ساخت واژه ی استنشاقی- مرموز و اسرار آمیز- ملیح و دل پذیر- غدر و نیرنگ- شیخ و سایه- ضمانت ضمین- قریب و نزدیک- غالب و چیره- ظُهر ورقه- انعام و چارپایان- اثنا و میان- امارت و فرمانروایی- ضریح و آرامگاه- نماز استیجاری- ماه ذی القعدة- عبا و قبا- شیخ الشریعه- اطفای آتش- کتاب های قطور- شرح و تفضیل- نشریات ادواری- توهین و تمسخر- ضمایم و پیوست ها- موزه ی توپکاپی- عقیق و زمرد- بدایع و ظرایف- مقدس و با اُبّهت- طنین و آهنگ- طوقه ی زرین- عهدنامه ی آلست- صاحب منشور لَعمرک- دارنده ی طغرای لولاک- علی الخصوص قُدّام و جلو- متواضع و مهربان بهار فرح انگیز- ترجمه ی تحت اللفظی- کلام فوق الذکر- سیستم و نظام- ذلت و خواری- صدای آشنا- ذالّئون مصری- زجر و سختی- مصادره ی اموال- سفرنامه ی ابن بطوطه- شهر طنجه- کتاب تحفه النظار- خادم سِماط و عَاط و فقها- نغمه ی مهیج- رُقعه و نامه- اقتدا و پیروی- غواصان مروارید- بحرین و قطیف- استنشاق هوای تازه- قریه ی محقّر- جزر دیوار عظیم و غول آسا- از حیث غرابت و شگفتی- اهرام مصر- الف و هم نشینی- جّاری و سنگ تراشی- قرون و اعصار- وهله ی اوّل- شکل اسرار آمیز- موی مجعد- دنیا و مافیها- ذخایر و اندوخته ها- آیینی ی عبرت- وزیر انطباعات الماثر والاثر- خاطرات اعتماد السلطنه- مطلع الشّمس خیرات الحسان- حیوان عظیم الجثّه- ذات صفات حرز و دعا- ناظر دارالطباعة- پیک امین السلطان- تغیر و تحوّل- تنبّه و بیداری- کاخ صاحبقرانیه- زاعه ی گوسفندان- حوالی سرخه حصار- لغت غیر مصطلح- مشعوف و شادمان- اعظم و بزرگان- ملتزمین رکاب- احتیاط و دوراندیشی- ابوالعلاّی مَعری- مرثیه های مذهبی- ترانه و تصنیف سعایت و سخن چینی- قصیده ی حبسیّه- زگت و لغزش- طالع منحوس نامه و طومار- ثناگر و ستاینده- حلاجی و تحلیل- تحت الشعاع- علما- به رغم علاقه- زلزله ی طبس- تأمل و استنباط- ساکت منزوی- انعطاف خالصانه- تواضع مضاعف- فاجعه ی

هولناک - طنین قاطع - قانعی و طامعی - اشعار زیب النساء - اسلوب معادله - نکهت گل - رنای شهیدان.	
کلمات املائی سال سوم	کلمات املائی سال سوم
گروه کلمات املائی شماره ی دو	گروه کلمات شماره ی یک
خصایل و سجایا - تضریب و سخن چینی - سطور کتاب - زعارت و شرارت جبهی جبری رنگ - دُراعه ی پاکیزه - موزه ی میکائیلی - جبهی خَلق گونه - ستوران لاغر - محاورات اشخاص - ایجاز و اطناب - نکته ی عبرت آموز - غدار و فریفتگار - قابل تأمل - بلیغ و زدوده - طنین خاص - حُسن تالیف - اقتضای مقام - مستلزم تأمل - زیب و پیرایه - ژرف نگری و استغراق - تهذیب و ترتیب - عرفان محض - توجّه و عزّت - طاعن و ستیزه جو - غایب و فرجام - مآخذ گونه گون - جذبه ی روحانی - نکته سنجی بدیع - لذّات معنوی - مثابه و مانند - عجب و خودبینی - فراغ ملک - سَطوت سلطنت - تَوَقّع و چشم داشت - توصیف ایثارگری - نهضت عاشورا - مرثیه ی ناسروده - سکوت ابهام آمیز - رشته ی ناگسستی - علاقه ی تحسین آمیز - نفاق و درویی - نگاه تاثیر آمیز - اشاعه و ترویج - رشته ی نامرئی - تانی و آهستگی - تحلیل قوا - خار و خاره - فرعونیان و قبطیان - طور سینین - ناحیه ی شقیقه - اشتباهی زایدالوصف - چهره ی مصمّم - رفتار ترحمّ آمیز - رمق حیات - شیوه و نسق - فُرقت و جدایی - نمایش نامه ی مکیث - تصاویر بدیع - غزلواره های شکسپیر - نعمت و موهبت - غره ی جوانی - نظر راینزان - راهب فرزانه - اسطوره ی ققنوس - مرغان خوش الحان - قانع و متقاعد - دلکش و بهجت انگیز - موقّر و متواضع - توجّهات عامّه - شرح اغراق آمیز - حرکات طعن آلود - جاذبه ی سحر انگیز - تیره و بی فروغ - لمحّه و لحظه - شراره سیال - بافت ابهام آمیز - ثقبه و سوراخ - سفر و حضر - قلیه ی حلوا - اَضْغاثِ احلام - حبسیّه و بَثّ الشّکوی - وصال و فراق - عود و ساج - سبز و نغز - حَسَن عجم - به رَغَم و برخلاف - پیک زرّین قبا. حماقت و جهالت - استدعا و تمنا - سیاق مطلب - اصل تنازع - حظّ و بهره تأملات درونی - بقچه های چل تگّه - موزه ی لوور - مرد موقّر - عزل رئیس الوزرا - دقت و صحت - سیره مغازی - اطلس های تاریخی - قدیس و پاک - اصول ضالمانه - پانسیون ارزان قیمت - برهمن های هم میهن - صدای به عمد - لذّت غریب آرام و بی دغدغه - صدرالمتألهین شیرازی - اغراق و بزرگ نمایی - تعصّب	مُمدّ حیات - مفرّح ذات - موسوم ربیع - عصاره ی تاک - شهید فایق نخل باسق - صَفَوَت آدمیان - تضرّع وزاری - عاکفان کعبه - حلیه ی جمال - تحیر و سرگشتگی - جیب مراقبت - بحر مکاشفت - طاسک گردن طره ی پرچم - تأمل و تفکر - طاق نُهم - نثر مرسل - مصنوع و متکلف مَغاک زمین - دادار هور - تجسّم رویاها - تحجّر و غرور - غمین و متأسّف - حمیت و دلاوری - خنثی کننده ی توطئه - دور و بر حذر - طنین مرموز رعشه ی سهمناک - راه فُرُق شده - فرط استیصال - اقلّیت ممتاز - غریزه ی حبّ ذات - مغرور و ستیزه گر - تملّق درباریان - حسب الامر حاکم - ربّ النوع و جاهت - فدایی و جان نثار - مُهمَل و بیهوده - تمثال نیم رخ - صناعتِ ظریف - خبط و خطا - صنایع مستظرفه - امر مطاع - صیانت و نگهداری - نظم و نسق - اجرای پانتومیم - خوی ظلم ستیزی - نثر طنز وازه همهه ی زیاد - صرافت طبع - تفحص و تحقیق - ابهام لطیف - مقبولیت عام - ابداع و ابتکار - خلوص و صمیمیت - نقاد و تحلیل گر - نقد لغوی - جزئیات وقایع - شرع کشتی - قضای آمده - هزاهز و غریو - افکار و مجروح - حادثه ی صعب - موکد و قطعی - توقیع و امضا - تب سرسام پیراهن توی - محقّه و گردن بند - نامه و رُقعت - غزو هندوستان - حلال بی شُبّهت - زمین و ضیعت - گزاردن نعمت - ضیعتک حلال - جایزه و صِلّت - وزر و بال - علیّ ایّ حال - حُطام دنیا - شمشعه ی نور - آنفاسِ سحر خیزان . دوربین و طیف نما - گماشته و منصوب - سفیر دربار - صفر گلوله خداوندِ قدیر - نقض پیمان - نغز و دلکش - حال و عاجل - القا و آموزش ابطال والغا - عید غدیر - نقص پیمان - نغز و دلکش - حایل و عاجل - القا و آموزش - ابطال والغا - برائت و بیزاری - کشور پر تغال - تحدید مرزها - ثَمَنِ خانه - گل سمن - اجر و ثواب - جزر و مد - جذر اعداد - هایل و ترسناک - حایل و مانع - چاق و سمن - حوضه ی آبریز - حوضه ی ادب زاع و زغن - ذرع و پیمان - کشت و زرع - حیل و غدر - اداره ی متبوع - اوامر و نواهی - نواحی چهارگانه - ثمین و گران بها - وجه شبه - شبح درخت - تلقی و استنباط - ایلید و اودیسه - عزل و نصب - اصل و نسب - طیب و پاک - طیب خوش - شیوه ی

بلاغی - اقتضای حال - آسوده و مرغه انقباض و انبساط - وهله ی اول - مرحله ی دوم - کلام مزبور - شعر مذکور لحن و آهنگ - تمسخر و تحقیر - ممیز معنا - مکث و درنگ - ماء معین - دُر و لالی - منشات قائم مقام - تائی و درنگ - موانست و هم نشینی - لثامت و پستی - حرف های مشمژ کننده.

گروه کلمات املای شماره ی سه

مُضیف و مهمان سرا - منطق الطیر عطار - محرم حقیقت - حقه ی زر - غمزه ی غمازه - غاره و سرخاب - شتر جمازه - نفس ناطقه - حالات سخن - حجاب ظلمانی - خُرد و بزرگ - مقولات و مفاهیم - ترجمه ی ابن مقفع - خوش و نزه - متصد و مرغزار - طاعت و مطاوعت - رهایی استخلاص - صواب و مصلحت - خرد و رها - قضای آسمانی - ورطه و مهلکه - معنوت و مظاهرت - وقعت و بدگویی - اہمال و سستی - سیادت و بزرگی - ثقت و اطمینان - سیرت و خصلت - سنت دیرینه - گسیختن و زایل شدن - لایتغیر و پایدار - اربابه ی زمان - شعله ی مہیب - مصون و محفوظ - خلافت و وصابت - غنا و قداست - صحیفه ی عالم - ودیعه ی مطمئن - تحفه الاحرار - جامی - قالب نمادین - عرضه ده نهانی های - روضه ی فیروز فام - خطوات متقارب - زیاد دیده و وگرامت زده - مکاس و چانه زدن - صره ی دینار - سستی و اہمال - ستایشگرو ثناگو - تذرو کشته - موضوعات محوری - بق کرده و غمگین - جدی و مُصر - برخورد و تلاقی - چادرو مقنعه - صدای محزون - قدت تاریخ - برق و صاعقه - حُسن تعلیل - اتراق و توقف - استبعاد و دوری - غایت القُصوای مقصود - طیلسان آبی - وصله ی رنگارنگ - متعینین و تُجر - عقرب جراره - مار غاشیه - داستان کلثوپاترا - سوء هاضمه - طاق ضربی - خضر نبی - معبد پانثون .

واژه های مستعمل - کلمه ی مهمل - واقعیت عینی - تضاد و تضمّن - اُبّهت و شکوه - فرقه ی ضالّه - عناوین و القاب - اجناس و امتعه - اطعمه و اشربه - صُور و سیر - غُدد بدن - مضایق و تنگناها - وقایع و سوانح - ضُعفا و اغیا - قلاع اسماعیلیّه - تُحف و هدایا - نواغ ریاضی - عواطف و احساسات - تاثیر گذار و تاثیر پذیر - وقار و طُمأنینه - بوی مطبوع - مقام متبوع - و هم آلود و سایه وش - راقم سطور - باب الجّنه ی قزوین - اقامت و سُکنا - بالمرّه و یک باره - لامحاله و ناچار - شگردها و لطایف الحیل - تضاد و تناقض - هبوط و صعود - ماهی قزل آلا - استشهاد محلی - فرزند صاحب فراست -

و غرض - ورزی سوء ظن - فراست زیرکی - زُهاد و عبّاد - حافظ لسان الغیب - معادل و هم طراز - خلاقیّت و سازندگی - اعصار و قرون - حَس غریب - تن پوش عزا - عصمت و پاکی - ینوع و چشمه - متنبّه و بیدار - گل و سنبل - شهر خواف - خوالگیر دربار - بلهوس و غافل مہیب و وحشتناک .

گروه کلمات املای شماره ی چهار

سلطه و نفوذ - رستاخیز موعود - عبوس و زُمخت - رفیق مصاحب - قیّه و فریاد - غلظت ابر - صعود و سقوط - منبع الهامات - مشاهدات رویایی - محیط ملکوتی - حدقه ی چشم - اضطراب و تنش - مضطرب و پریشان - تلالو ستارگان - خستگی فوق العاده - سیره ی انبیا - مسئله آموز صد مدرّس - غمزه ی نگار - نثر طنر آمیز - اتاقت محصور - حدّ و حصر - فخر و مباہات - ایل و عشیره - کُهر و کُرد - مواهب خداداد - بطالت و بیهودگی - حقوق قضایی - جنحه و جنایت - تعقیب و بزهکار - ترقی و انتصاب - بساط تهویه - مخاصمت و ستیزه - اعانت و یاور - کهنه رباط دنیا - خیمه ی اُنس - زهد و ریاضت - مذمت و بدگویی - حوزه ی عرفان - کتاب کشف المحجوب - فرق فرقّدان - مضیق حیات - مرتبه ی عین الیقین - الولوالبصار و روشن بینان - ارباب معرفت - مغ و وزّار - ترجیح بند هاتف - قالب تمثیل - قرب الهی - چارق و پاتابه - تعجّب و تحیر - الطاف الوهیّت - حکمت ربوبیّت - سر نشر عشق - خزانه ی غیب - استحقاق خزانگی - تفرّس و جست و جو - ابلیس پر تلیس - نگاه احوال - جنیت کش - فرمان سُفت فلک - غاشیه ی اسب - مونس غمخوارگان .

مراجع تحقیق - حاوی و مشتمل - رسایل اخوان الصفا - احصاء العلوم فارابی - دایره المعارف تشیع - عکس و اسلاید - ذخیره سازی نوری - سیستم اطلاع رسانی - واژه ی لاابالی گری - مرغوبیت کالا - پرداخت بیعانه - حدیث نفس - مفاهیم انتزاعی - تهیّه ی استشهاد نامه - وجه التزام اظهار نامه ی گمرکی - اصلاح تعرفه - ترخیص کالا گرفتن - غرامت ماجر و مستاجر - توابع و لواحق - مالیات مستغلات - انعقاد قرارداد - استراق سمع - اصل الاهم فالاہم - خدای لایزال - رمزهویت - نشان بی هویتی - کلام نسجیده - تکلف و پیچیده نویسی - ایجاز مُخل - تعبیر نامناسب - ابهام و کژتابی - خلع سلاح - منبع و منشا - جملات معترضه - آب های تحت الارضی .

	قضای نماز - شعوزه و طامات - نرخ تصاعدی - عریضه و نامه - نطق غراً - قَسَم مغلظه - عربی فصیح - غَرّه و فریفته - اضطراب و بی حوصلگی - نشریه ی کثیرالانتشار - ابیات موقوف المعانی - من باب مثال - به زودی و عن قریب - شخص مسلوب الاراده - لغایت خرداد - نماینده ی مرضی الطرفین.

بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل زبان و ادبیات فارسی

زبان و ادبیات فارسی شامل موارد زیر می گردد:

۱. معنی واژه	۸. ساختار جمله
۲. غلط املایی	۹. ساختمان واژه
۳. تاریخ ادبیات	۱۰. نقش واژه
۴. قالب شعری	۱۱. ساختمان فعل
۵. آرایه ها	
۶. ویرایش و نگارش	
۷. مفهوم جمله و تناسب معنایی	

در رابطه با تاریخ ادبیات، قالب شعری، آرایه ها، ویرایش و نگارش، ساختار جمله، ساختمان واژه، نقش واژه و ساختمان فعل، از کتاب های لقمه مهر و ماه که در اکثر کتاب فروشی های سطح شهر موجود می باشد استفاده شود. در رابطه با معنی واژه و غلط املایی، با وجود اینکه واژه های ارائه شده در آزمون های استخدامی اغلب از خارج از کتاب های دبیرستان قید می گردد، برای آشنایی با واژه ها می توان از گروه املای زبان فارسی دبیرستان و پیش دانشگاهی استفاده نمود.

در صورت موجود بودن زمان کافی، می توانید از کتاب ادبیات عمومی دانشگاه پیام نور نیز استفاده کنید.

زبان انگلیسی

بخش اول: اصل سوالات زبان انگلیسی (برگزار شده توسط سازمان سنجش)

1-As a teacher , if you take the time to understand your students , what motivates them , and their challenges , you in a much better positions and much successful.(آموزش و پرورش)

- 1) being 2) were 3) have been 4) will be

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. ترجمه سوال: بعنوان یک معلم اگر فرصتی برای فهمیدن انگیزه و علاقه دانش آموزان خود قرار بدهید، شما برای دستیابی به موفقیت، در موقعیت بهتری قرار خواهید گرفت.

2-Not everyone who takes piano lessons becomes a fine musician which shows that music requires innate talent training.(آموزش و پرورش)

- 1) as well as 2) also 3) additionally 4) including

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ترجمه سوال: همه افرادی که کلاس پیانو میرن نوازنده خوبی نمیشن و به این معنی که موسیقی علاوه بر تمرین، به استعداد ذاتی هم نیاز دارد. (گزینه یک به معنای علاوه بر)

3-There be someone at home; I can hear voices in the living room. (آموزش و پرورش)

- 1) will 2) must 3) shall 4) would

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ترجمه سوال: باید شخصی داخل خانه باشد، صدایی در اتاق نشیمن می‌شنوم گزینه دوم به معنای باید، قطعاً (برای قطعیت بخشیدن به شنیدن صدا عنوان شده)

4-I was very angry myself for making such a stupid mistake in the exam.(آموزش و پرورش)

- 1) for 2) about 3) against 4) with

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. ترجمه سوال: من خیلی عصبانی بودم برای انجام چنین اشتباه احمقانه‌ای در آزمون. بعد از angry (به معنای عصبانی) حرف اضافه with قرار می‌گیرد.

5-the little boy who fell into the river couldn't swim, therefore a man jumped in the water and the child. (آموزش و پرورش)

- 1) throw 2) proved 3) saved 4) accessed

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ترجمه: بچه ای که تو رودخانه افتاده بود نتوانست شنا کند، بنابراین مردی در رودخانه پرید و بچه را نجات داد.

6-studies have shown that workers of various ages doing overtime can chronic stress, and mental illness. (آموزش و پرورش)

- 1) suffer 2) annoy 3) bother 4) damage

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. تحقیقات نشان داده کارگرانی که درسین مختلف اضافه کاری انجام دادن میتوانند از استرس مزمن و بیماری روانی رنج ببرند.

7-people , even those unfamiliar with one another , tend to gather together in times of (آموزش و پرورش)

- 1) embarrassment 2) emergency 3) emotion 4) sophistication

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. مردم، حتی آنهایی که با هم غریبه هستند در مواقع اضطراری (بحرانی) تمایل به کنار هم بودن دارند.

8-if you want to improve your muscular you need to exercise regularly (آموزش و پرورش)

- 1) involvement 2) evolution 3) possibility 4) flexibility

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. اگر شما قصد دارید که انعطاف پذیری عضلانی تان را بهبود ببخشید لازمه که بطور منظم ورزش کنید

Reading Comprehension

Good relationships between teachers and students are important for student motivation, their academic achievement and also for teacher's well-being. Poor teacher-student relationships are related to classroom management issues and are an important reason for leaving the profession. teachers-student relationship develop from daily classroom interactions between teacher and students. Positive teachers-student relationship enable students to feel safe and secure in their learning environments and provide scaffolding for important social and academic skills. Many studies have been carried out all over the world to study teachers-student relationship in various countries and various educational contexts. All of these studies reported the significant and crucial role of teachers-student relationships in education.

A recent study conducted by Jefferson (2011) revealed that teachers who showed an interest in their students by indicating they were listening to them and understood student's needs completely and accurately, had students who obtained higher scores on a standardized test of learning. By welcoming and encouraging students to raise their own questions about the content or claims being discussed, the teachers could guide students to develop habits of mind for framing and answering questions. therefore, when a teacher creates a climate of respect in the classroom and encourages students to generate their own ideas involving scientific ways of thinking, students are more likely to think deeply and persist in the face of challenges.

9-what does the passage mainly discuss ? (آموزش و پرورش)

- 1) The results of a study investigating the effects of teacher's behavior on student's academic achievement
- 2) Reasons why some students get high scores on a standardized test of learning
- 3) teachers-student relationship and their effect on students learning
- 4) ways to develop positive relationship in classroom environments

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. ترجمه سوال: متن عمدتاً در مورد چه چیزی بحث می‌کند؟
گزینه سوم صحیح می‌باشد. روابط معلم و دانش آموز و تاثیر آن بر یادگیری دانش آموز

10-What does the word "them" in paragraph 2 refer to ? (آموزش و پرورش)

- 1) teachers
- 2) needs
- 3) students
- 4) scores

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. کلمه them به دانش آموزان اشاره می‌کند

11-All of the following are mentioned in the passage as results of a teacher-student relationship EXCEPT (آموزش و پرورش)

- 1) teachers developing habits of mind
- 2) students performing better
- 3) students feeling safe and secure
- 4) teachers feeling healthy and happy

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. ترجمه سوال: همه موارد زیر در متن به عنوان نتایج خوب رابطه معلم، دانش آموز ذکر شده اند به جز؟ که پاسخ گزینه اول می‌باشد. توسعه عادات ذهنی معلمان

12-why does the author refer to the study conducted by Jefferson? (آموزش و پرورش)

- 1) to present an example of positive classroom atmosphere
- 2) to give support to the claims made in the first paragraph
- 3) to describe how a teacher can create a friendly classroom atmosphere
- 4) to inform teachers of the new classroom management theories.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. ترجمه سوال: چرانویسنده به تحقیق جفرسون اشاره می‌کند؟ جواب گزینه دوم: برای حمایت از ادعاهای مطرح شده در پاراگراف اول

13- scientists have set up so many experiments to How earthquakes happen. (آموزش و پرورش)

- 1) Tend
- 2) Solve
- 3) Find out
- 4) Keep

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. دانشمندان آزمایش‌های فراوانی را برای یافتن نحوه وقوع زلزله انجام دادند.

14 – Moslems Their shoes whenever they want to enter a mosque. (آموزش و پرورش)

- 1) Keep on 2) Take off 3) Put on 4) Turn off

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. مسلمانان هنگام ورود به یک مسجد کفش‌هایشان را در می‌آورند.

15 – This is a very light chair. It is Of a series of aluminum tubes. (آموزش و پرورش)

- 1) Composed 2) Consist 3) Aware 4) Afraid

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. این صندلی بسیار سبک است. این از یک سری لوله‌های آلومینیومی ساخته شده است.

16 – This must be kept as a Between us. Nobody should know it. (آموزش و پرورش)

- 1) Covered 2) Secret 3) Known 4) Puzzle

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. این باید بصورت یک راز بین ما نگاه داشته شود. هیچ کس نباید این را بداند.

17 – If I had treated her well, she (آموزش و پرورش)

- 1) Won't leave 2) Dose not leave 3) Had left 4) Would not have left

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. اگر من با او خوب رفتار می‌کردم، او نمی‌رفت.

18 – The teacher asked the student Lesson 5. (آموزش و پرورش)

- 1) That she had studied 2) That she has studied
3) If she had studied 4) Has she studied

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. معلم از دانش آموز پرسید آیا درس ۵ را مطالعه کرده است.

19 – The stories either in English or Persian. (آموزش و پرورش)

- 1) Can be told 2) Will tell 3) Can tell 4) Can be tell

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. داستانها میتوانند در انگلیسی یا فارسی گفته شوند.

20 – I wish you it last week. (آموزش و پرورش)

- 1) Sent 2) Could sent 3) Could have sent 4) Have sent

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ای کاش میتوانستی این را هفته پیش بفرستی.

21 – Created something which did not exist before means. (آموزش و پرورش)

- 1) Discover 2) Calculate 3) Invent 4) Involve

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. چیزی را ایجاد کردن که قبلاً وجود نداشته معادل «اختراع کردن» است.

22 – The world is changing all the time, so are words. This sentence means that (آموزش و پرورش)

- 1) The world is changing , not words
2) Words are changing, not world
3) Only worlds are changing all the time
4) Not only the world but also words are always changing

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. جهان همواره در حال تغییر است، همچنین کلمات. این جمله معادل است با معنی گزینه چهار: نه تنها جهان بلکه کلمات هم همواره در حال تغییرند.

23 – Are you still here? You were here half an hour ago. Who ... for? (آموزش و پرورش)

- 1) Do you wait 2) Did you wait
3) Had you waited 4) Are you waiting

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. شما هنوز اینجا هستید؟ شما نیم ساعت پیش هم اینجا بودید. شما منتظر چه کسی بودید؟

24 – They are my best friends, I always respect (آموزش و پرورش)

- 1) Their 2) They 3) Them 4) Themselves

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آنها بهترین دوستان من هستند، من همیشه به آنها احترام می‌گذارم.

25 – These flowers are really beautiful although they are (آموزش و پرورش)

- 1) Artificial 2) Official 3) Special 4) Social

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. این گلها بسیار زیبا هستند، هرچند آنها مصنوعی هستند.

26 – Before anyone could photograph the strange looking bird, ... (آموزش و پرورش)

- 1) It was flying away 2) It has flown away
3) It had been flying away 4) It flew away

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. قبل از اینکه کسی بتواند عکس پرنده عجیب را بگیرد، پرواز کرد و رفت.

1) When taking drugs 2) When one takes drugs
3) When in taking drugs 4) When taken drugs

32-Many businesses are operated through a separate ----- such as a corporation or a partnership (either formed with or without limited liability). (تامین اجتماعی)

- 1) function 2) entity 3) pioneer 4) union

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بسیاری از کسب و کارها از طریق یک موجودیت جداگانه مانند یک بنگاه یا یک شراکت اداره می‌شوند (تشکیل شده با، یا بدون مسئولیت محدود)

33-Various regulatory schemes control how commerce is ----- particularly vis-à-vis employees and customers. (تامین اجتماعی)

- 1) conducted 2) purchased 3) transmitted 4) resulted

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. طرح‌های مختلف نظارت چگونه اداره شدن تجارت را کنترل میکنند بخصوص در رابطه با کارمندان و مشتریان. (vis-à-vis یک عبارت فرانسوی است به معنی در رابطه با، در مقابل با)

34-By about 1900 one finds managers trying to place their theories on what they ----- as a thoroughly scientific basis. (تامین اجتماعی)

- 1) involved 2) issued 3) regarded 4) reasoned

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. حدود سال ۱۹۰۰ مدیرانی را می‌یابد که تلاش میکردند تئوری‌های خود را بعنوان مواردی که آنها با پایه کاملاً علمی در نظر می‌گرفتند قرار دهند.

35-What is the best way to get customer -----? The first answer must be to give good overall service. (تامین اجتماعی)

- 1) super vision 2) loyalty 3) profit 4) discount

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. بهترین راه برای دستیابی به مشتریان وفادار چیست؟ اولین پاسخ باید ارائه یک سرویس خوب باشد.

36-Tracking the progress of what is done by each worker in a typical day is becoming increasingly -- ----- as organizations grow, both internally (growing employee numbers , responsibilities) and externally (multiple locations, remote employees). (تامین اجتماعی)

- 1) repetitive 2) official 3) interchangeable 4) complex

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. دنبال کردن پیشرفت کاری که توسط هر کارگر در هر روز عادی انجام می‌شود با بزرگتر شدن سازمان هم به صورت داخلی (افزایش تعداد کارمندان، افزایش مسئولیتها) و هم بصورت خارجی (مکانهای مختلف، کارمندان راه دور) بصورت افزایشی پیچیده می‌گردد.

37-All manufacturers are ----- to obey rules relating to the design of their product. (تامین اجتماعی)

- 1) protected 2) succeeded 3) obliged 4) affected

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. بنظر میرسد گزینه سه غلط تایپی داشته و منظور کلمه obligated بوده است. تمام تولید کنندگان موظف به اطاعت قوانین مربوط به طراحی محصولاتشان هستند.

Reading Comprehension

Indeed, when asked what they liked best about their workplace, employees at top-rated companies were about twice as likely to say they felt “genuinely appreciated” at their job and confident in the direction of the company as they were to talk about pay and benefits they earn for working there.

That’s no surprise, said Pete Foley, head of the Employee Research Group at human resources consulting firm Mercer. It’s not that paychecks don’t matter. Obviously they do. But when it comes to creating enthusiastic, engaged employees, money alone can’t buy you love.

“Pay and benefits have got to be at a minimum level, and then you’re on to other things,” Foley said. “You want to know you can develop, have a sense of accomplishment, feel like you’re making a difference.”

Many of the companies that took part in the Post-Dispatch survey are relatively white-collar, but the same concerns about development and dignity are seen across the spectrum of business. When local fast-food workers launched a one-day strike last month, their complaints were as much about working conditions and treatment by supervisors as they were about higher wages.

That’s not surprising, Foley said. Surveys have long shown that the way people are treated at work means at least as much as their compensation. Often more.

38- The passage suggests that people who work for a company (تامین اجتماعی)

- 1) Begin to care about working conditions when they have no financial concerns
- 2) Are more likely to go on strike when they do not have the right to behave at their work place the way they want to
- 3) Sometimes get more satisfaction from the feeling that they are valued than from the money they receive as their salary
- 4) Expect their supervisors to conduct surveys from time to time to find out how much the employees like their responsibilities

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

39- the word “do” in paragraph 2 refers to ----- (تامین اجتماعی)

- 1) pay
- 2) consult
- 3) work
- 4) matter

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

40- According to the passage, Pete Foley----- (تامین اجتماعی).

- 1) directs a group of researchers
- 2) criticizes employees who do not consult with others at their work place
- 3) believes employees will never complain if their pay and benefits are below a minimum level
- 4) was once a sad employee who became happy after the result of a survey were implemented at his work place

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

41- The author mentions fast-food workers in paragraph 4 primarily in order to... (تامین اجتماعی)

- 1) demonstrate their concern about their living conditions
- 2) generalize the main point of the passage to workers other than white-collar employees
- 3) emphasize the adoption of strategies intended to prevent any unrest in business companies
- 4) illustrate a case in which the findings of the Post-Dispatch survey cannot be used to analyze the employer-employee relationship

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

42- Which of the following is most related to the word "compensation" in the last line of the passage? (تامین اجتماعی)

- 1) Proper treatment
 - 2) Sympathy
 - 3) Development
 - 4) Tangible reward
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

43- I wish you ----- here. (تامین اجتماعی)

- 1) are
 - 2) will be
 - 3) to be
 - 4) were
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. ای کاش تو اینجا بودی.

44- you can't make a snow man ----- there's some snow. (تامین اجتماعی)

- 1) so that
 - 2) unless
 - 3) because
 - 4) if
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. شما نمیتوانید آدم برفی درست کنید مگر اینکه قدری برف وجود داشته باشد.

45- why did you lend -----? (تامین اجتماعی)

- 1) my jacket to Angela
 - 2) Angela my jacket
 - 3) Angela to my jacket
 - 4) my jacket Angela
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. چرا ژاکت من را به آنجلا قرض دادی؟

46- Do you really think those high-heeled shoes are -----in the jungle? (تامین اجتماعی)

- 1) loose
 - 2) clear
 - 3) suitable
 - 4) ancient
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. آیا مطمئنی که آن کفشهای پاشنه بلند مناسب جنگل است؟

47- I heard a ----- that you are getting married. Is it true? (تامین اجتماعی)

- 1) doubt
 - 2) rumor
 - 3) promise
 - 4) suggestion
- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. من شایعه‌ای شنیدم که شما در حال ازدواج هستید. درست است؟

48- My dad is worried because he ----- a lot of money to the bank (تامین اجتماعی)

- 1) costs 2) cheats 3) lacks 4) owes

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. پدرم نگران است زیرا او پول زیادی به بانک بدهکار است.

Reading Comprehension

Inventories of medical equipment may be maintained at different levels within a country's health-care structure. At the national level, the ministry of health or other overseeing body may keep an inventory of highly sophisticated or regulated equipment, such as devices used in nuclear medicine and devices that emit ionizing radiation. Such inventories may be used to ensure that the proper service is implemented to protect large investments of highly technical equipment and to monitor potential hazards, including radioactive and nuclear exposure. In cases where the state owns the assets, a national or regional/provincial inventory may be implemented.

Most medical equipment inventories, however, are held at the health-care facility level. For smaller organizations, such as a local clinic, the inventory may consist of a few simple items and may be updated very infrequently, if ever. Meanwhile, high-level specialized hospitals may have thousands of items listed in the inventory, with continual updates. Every inventory is unique to reflect the facility's assets; the size and complexity of the inventory will depend on its type and purpose and the scale of the operation.

49- what does the passage mainly discuss? (تامین اجتماعی)

- 1) medical inventions 2) inventory systems
3) medical inventories 4) medical equipment

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

50- according to the passage , inventories of equipment in nuclear medicines ----- (تامین اجتماعی)

- 1) may be kept by the ministry
2) should be kept in health-care facilities
3) are poorly maintained
4) are at facility level

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

51- the meaning to paragraph 1 is closest in meaning to ----- (تامین اجتماعی)

- 1) medical inventories 2) inventing
3) supervising 4) financing

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

52- the passage indicates that high-level specialized hospital----- (تأمین اجتماعی)

- 1) keep all their items in one inventory
- 2) keep their inventory at local clinics
- 3) don't usually keep an inventory of their simple items
- 4) update their inventories frequently

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

53- I'll be there at six..... I get delayed. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) provided
- 2) in case of
- 3) as soon as
- 4) unless

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: من ساعت ۶ آنجا خواهم بود، مگر اینکه به تأخیر بخورم. پس گزینه صحیح ۴ می‌باشد.

54- Tim asked me get him an ice cream. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) that I could
- 2) if I could
- 3) whether could
- 4) could I

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: تیم از من پرسید که آیا میتوانم برایش بستنی بگیرم. پس گزینه صحیح ۲ می‌باشد.

55- There was..... money that the robber couldn't carry it all. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) so much
- 2) too much
- 3) only a little
- 4) enough

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: آنقدر پول آنجا بود، که سارق نتوانست همه‌ی آن را حمل کند. پس گزینه صحیح ۱ می‌باشد.

56 -shall we meet at seven o'clock? -No, I them. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) have worked
- 2) will have worked
- 3) will be working
- 3) am working

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: آیا ساعت ۷ ملاقات کنیم؟ - نه من آن زمان در حال کار خواهم بود. پس گزینه صحیح ۳ می‌باشد.

57. Laura is about I am. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) younger than two years
- 2) two years younger than
- 3) younger two years than
- 4) two years than younger

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: لارا حدود دو سال از من جوانتر است.. پس گزینه صحیح ۲ می‌باشد.

58. when you the interview, remember to bring some sample of your work. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) apply 2) achieve 3) switch 4) attend

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: زمانی که برای مصاحبه میروید، بیاد داشته باشید که چند نمونه از کارتان را نیز ببرید.. پس گزینه صحیح ۴ می باشد.

59. Terry is really and is always looking for fights with other people. - (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) ordinary 2) obedient 3) argumentative 4) indifferent

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: تری بسیار آدم مباحثه گریست و همیشه دنبال جنگیدن با افراد دیگر است.. پس گزینه صحیح ۳ می باشد.

60. The of the wheel changed the world enormously. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) invention 2) attempt 3) investment 4) discussion

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: اختراع چرخ، دنیا را بصورت عظیمی تغییر داد. پس گزینه صحیح ۱ می باشد.

61) They are trying to people of the need for higher taxes. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) convince 2) employ 3) qualify 4) allow

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: آن ها در تلاش هستند تا مردم را در مورد نیاز به مالیات بیشتر قانع کنند.. پس گزینه صحیح ۱ می باشد.

62) The man was arrested when his passport was spotted at the airport. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) intense 2) evident 3) aneient 4) fake

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: آن مرد زمانی که پاسپورت تقلبی ش در فرودگاه رویت شد بازداشت شد.. پس گزینه صحیح ۴ می باشد.

In addition to risk – taking and meticulous attention to detail and planning, stunt work requires being in top physical condition. (61) there are a few training programs for stunt performance, most (62) only an overview of the profession. Normally, the people (63) these programs already have experience in dangerous sports, rescue works, or the military. So the best way (64) for a career in stunt work is to train in an area that (65) strong physical conditioning and has an element of physical danger. Martial arts, scuba diving. And wrestling are just a few example. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

63- 1) For example 2) Although 3) In spite of 4) If

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. بطور مثال، چند دوره آموزشی برای بدلکاران وجود دارد.

64- 1) follow 2) realize 3) offer 4) engage

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد. بیشتر آنها یک نمای کلی از این حرفه را ارائه

65- 1) who attend 2) to be attending 3) that they attend 4) attend

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. بطور عادی، کسانی که برای یک شغل در حرفه بدلکاری اقدام میکنند.

66- 1) preparing 2) to prepare 3) prepares 4) that prepares

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. بنابراین بهترین راه آماده شدن برای این حرفه

67- 1) applies 2) performs 3) regards 4) involves

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد. این است که در رشته ای که توان جسمانی بالایی نیاز داشته باشد تمرین کنید.

Reading Comprehension

Amal works 45 hours a week. It takes him an hour to travel to work every day. That means he spends 10 hours commuting each week. At home, Amal spends about 23 hours a week doing work around the house. Of course, he needs to sleep (56 hours a week) and prepare and eat meals (14 hours a week). So Amal has 20 hours of leisure. That is a typical amount of leisure time for someone in the United States.

What do people do in their leisure time? Obviously, watching television is a popular free-time activity in many countries. Studies show that people are watching more TV today than they did twenty years ago. That is probably because there are many more TV channels today. People can choose programs from hundreds of TV channels.

Computers are also changing the way people use their leisure time, Today people are spending more time doing things on their computer. Surfing the internet is becoming another popular free-time activity. In fact, some employers are finding that workers are skipping lunch to surf the internet.

More and more, people are missing their work time and play time. They talk on the telephone while they read work papers while they are eating. They listen to music while they are studying. Maybe this is why people believe that they have less free time today.

68- Why is the writer's purpose in paragraph 1 (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) To describe living conditions in the United States
- 2) To introduce the main topic with an example
- 3) To tell the reader how much time to spend on daily activities
- 4) To raise a very important question

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. "برای معرفی یک موضوع با یک مثال"

69- The word "leisure" in paragraph 1 is closest in meaning to..... (دستگاههای اجرایی - فراگیر).

- 1) exercise
- 2) fun time
- 3) free time
- 4) vacation

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. "برای تفریح"

70-which of the following is mentioned as a popular free-time activity? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) channel surfing to music
- 2) Watching TV and commuting to work
- 3) Channel surfing and surfing the internet
- 4) Watching TV and web surfing

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. "تماشای تلویزیون و گردش در اینترنت"

71-Which of the following statements is true about TV watching according to the passage (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) People used to watch Tv less often.
- 2) Watching TV became popular 20 years ago
- 3) Studies show people complain about choosing from among TV program.
- 4) People ----- to watch only a few channels.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. "مردم کمتر تلویزیون نگاه می‌کردند".

72-According to paragraph 3 , some employers..... (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) are worried about workers eating habits
- 2) make employees do their work on computers
- 3) know that employees use internet at lunchtime
- 4) use computers to monitor workers

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. "می‌دانند که کارمندان در زمان ناهار از اینترنت استفاده می‌کنند"

73-It is argued that it is for a manager to provide her staff with constructive feedback (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Actual
- 2) Crucial
- 3) Aware
- 4) Entire

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. کلمه Crucial به معنی حیاتی و الزامی است. «این مورد بحث است که برای یک مدیر حیاتی است که بازخورد سازنده‌ای به کارکنانش بدهد».

74- Those organisms that are most suited to the environment will be those that will (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Survive
- 2) Stick
- 3) Handle
- 4) Protect

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. کلمه Survive به معنی زنده ماندن است. «ارگانیسم‌هایی که بیشترین سازگاری با محیط را دارند، آنها می‌توانند زنده بمانند».

75- The company president stated that without the active of all the employees the project could not have even gotten off the ground. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Permission
- 2) Involvement
- 3) procedure
- 4) density

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. کلمه Involvement به معنی درگیر شدن و مشارکت است. «رئیس شرکت اظهار داشت که بدون مشارکت فعال همه کارکنان پروژه حتی نمیتوانست شروع بکار کند».

76-Could you me a favor? Would you mind answering the phone for a minute_I need to pop out to the post office." (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Get
- 2) Take
- 3) Make
- 4) do

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. عبارت doing a favor به معنی لطف نمودن است.

77- He's so calm when he answers questions in interviews. I wish I could be that ... (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر)

- 1) Mental 2) emotionless 3) coherent 4) immediate

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. کلمه Coherent به معنی منسجم است. او خیلی آرام است وقتی به سؤالات مصاحبه پاسخ می‌دهد. من آرزو داشتم که آنقدر منسجم باشم.

Reading Comprehension

Although media and advertising do play a large role in influencing many people's lives, researchers believe that plastic surgery obsession is linked to psychological disorders. Body Dimorphic Disorder (BDD) is seen as playing a large role in the lives of those who are obsessed with plastic surgery in order to correct a perceived problem (66) their appearance.

BDD is a disorder resulting in the sufferer becoming "preoccupied with (67) as defects in their bodies or faces." While 2% of people suffer from body dysmorphic disorder in the United States, 15% of patients (68) a dermatologist and cosmetic surgeons have the disorder. Half of the patients with the disorder who have cosmetic surgery performed are not pleased with the aesthetic outcome. BDD can lead to suicide in some of its sufferers. (69) many with BDD seek cosmetic surgery, the procedures do not treat BDD, and can ultimately worsen the problem. The psychological root of the problem is usually unidentified, (70) the treatment to be even more difficult. Some say that the fixation or obsession with corrections of the area could be a sub-disorder such as anorexia or muscle dysmorphia. (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر)

- 78- 1) on 2) for 3) to 4) in

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

- 79- 1) regarding 2) What they regard
3) What regarded 4) they regard them

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

- 80- 1) See 2) Seeing 3) Seen 4) Are seen

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

- 81- 1) However 2) Since 3) While 4) Unless

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

- 82-1) which causes 2) to cause 3) it causes 4) that causes

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

Reading Comprehension

We all know that strong emotions have a powerful physical effect. Feeling nervous before an important interview can send you rushing to the bathroom, while a sudden attack of anxiety can send your heart racing and leave you feeling faint and dizzy. But new research has revealed the incredible healing power of the brain and how learning to relax and think positively can have dramatic health benefits) And there is now overwhelming evidence that your mental and emotional state can also have a direct impact on your body's ability to fight disease and cope with pain.

Bob Lewin, Professor of Rehabilitation at York University, took a group of heart patients through an eight-week angina management program which included stress management, relaxation techniques, goal-setting, yoga and exercise. The results were staggering. Fifty per cent of the patients who had been on waiting lists for bypass surgery were taken off by their cardiologists who decided they no longer needed it. So how do you make it work for you? Well, it's far more complex than just learning to look on the bright side. The key variable in patients getting well is the extent to which they feel in control of their own emotions. Reorganizing your life and learning self-help techniques can help put you back in control of these.

83- What does the passage mainly discuss? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) New research findings about human health
- 2) An innovative way to combat heart disease
- 3) Being in control of one's emotions pays off
- 4) Wave through which feelings can put us at a disadvantage

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

84- Which of the following best represents the rhetorical purpose of the passage? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Definition
- 2) Process description
- 3) Classification
- 4) Function description

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

85- Which of the following is NOT true about the study conducted by Bob Lewin? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) It took a period of two weeks to complete.
- 2) The participants in the study had a heart condition.
- 3) It was performed on participants who used to be managers.
- 4) At the end of the study some of the participants were told that they no longer needed a heart surgery.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ و ۳ هر دو اشتباه هستند، بنابراین هر دو گزینه را میتوان انتخاب کرد. اشکال از طراح سؤال است.

86-The word "it" in paragraph 2 refers to ... (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Surgery
- 2) cardiologist
- 3) list
- 4) result

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

87- Which of the following best describes the author's attitude towards stress management? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Critical
- 2) Unbelieving
- 3) Confused
- 4) Favorable

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

Grammar and Vocabulary

88-The idea of enjoying a rainy holiday seems strange to many , ...it has definite attraction for Arab tourists from the dry Persian gulf coast (دستگاههای اجرایی - فراگیر).

- 1) in case
- 2) but
- 3) because
- 4) so that

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد. ایده لذت بردن از تعطیلات بارانی ممکن است از نگاه بسیاری عجیب بنظر برسد اما مطمئناً برای توریستهای عرب از سواحل خشک خلیج فارس جذاب است.

89-Some people are to become rich over a night by winning the lottery or playing the stock market (دستگاههای اجرایی - فراگیر).

- 1) lucky enough
- 2) enough lucky
- 3) luckily enough
- 4) enough og luck

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد. برخی از مردم آنقدر (به قدر کافی) خوش شانس هستند که یک شبه با بردن لاتاری یا بازی در بازار سهام ثروتمند شوند.

90-I'm fed up the rising cost of living and the high prices of property in the city (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) by
- 2) at
- 3) on
- 4) with

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. من با بالا رفتن هزینه زندگی و قیمتهای بالای املاک شهر خسته شدم.

91-Most people prefer by airplanes , since air travel is more convenient than traveling by trains (دستگاههای اجرایی - فراگیر).

- 1) be traveling 2) that travel 3) travel 4) to travel

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد. بیشتر مردم ترجیح می‌دهند که با هواپیما سفر کنند، از آنجاییکه سفر هوایی راحت‌تر از سفر با قطار است.

92-Not everyone who takes piano lessons becomes a fine musician , which shows that music requires innate as well as training (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) impression 2) talent 3) gesture 4) humor

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. هر کسی که به کلاس پیانو می‌رود یک موزیسین خوب نمی‌شود، که این نشان‌دهنده آنست که موسیقی به استعداد ذاتی به اندازه تمرین نیاز دارد.

93-Mary didn't the crime. she just heard about it from her friends talking about it in the college (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) tolerate 2) fear 3) witness 4) spread

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. مری شاهد جرم نبود. او فقط از دوستانش که در کالج راجع به آن صحبت می‌کردند، شنیده بود.

94-In many cultures when you a present , it is important to say "thank you" to show that you are grateful for it. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) receive 2) return 3) reject 4) wrap

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد. در بسیاری از فرهنگها زمانی که شما یک هدیه دریافت میکنید، مهم است که بگویید «متشکرم» تا نشان دهید که قدردان هستید.

95-My cousin is a(n) writer. her stories have appeared in several publications and sold thousands of copies. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) adventurous 2) flexible 3) reputable 4) reasonable

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. دختر خاله (دختر عموی) من یک نویسنده مشهور است. داستانهای او در چندین نشریه پدیدار شد و چندین هزار نسخه از آنها بفروش رفت. (گزینه یک هم درست است به این معنا که دختر خاله من یک نویسنده داستانهای ماجراجویی است اما از آنجا که در جمله بعدی به فروش بالای داستانها اشاره می‌شود، گزینه سه صحیح‌تر است).

Reading Comprehensions

Some scientists warn that gradual warming of the earth's atmosphere, known as the greenhouse effect, will cause dramatic changes in the world as we now know it and threaten human life in several ways.

First of all, because of the increase in temperature of up to 10 degrees F by the end of the next century, which some believe has already begun, there will be changes in existing patterns of agriculture. Such fertile areas as the U.S great plains may become deserts, while the now arid lands in Saudi Arabia may become grain-producing farmland, secondly, since rainfall patterns will change, water supplies in some areas will diminish. Experts predict, for instance, that the rice of fields in southeast Asia will someday become dry and require irrigation to sustain crops.

Changes in water levels will also be responsible for altered living patterns. Coastal areas, such as the Netherlands, will experience such a dramatic rise in water levels that they will fall below sea level and become uninhabitable. In other areas, like the great lakes, water levels will fall; consequently, they will no longer be able to support industry with energy supplies and a ready means of transportation. Since most experts on the greenhouse effect are convinced that it is irreversible, they advise us to plan now for how best to cope with a changing world.

96-According to the passage, 100 years from now..... (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Great Plains in the U.S will experience more rainfall.
- 2) Saudi Arabia will become drier and cannot support agriculture anymore
- 3) countries in southeast Asia will become a productive place to raise rice
- 4) the Netherlands will no longer be an appropriate place to live in

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

97-the paragraph following the passage would most probably discuss (دستگاههای اجرایی - فراگیر).
 . (فراگیر)

- 1) experts' suggestions on ways to design better plans to promote farming
- 2) some strategies to deal with the greenhouse effect
- 3) the effect of global warming on industry and transportation
- 4) how life on earth will diminish as a result of the greenhouse effect

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد.

98-the word “ dramatic ” in paragraph 3 is closets in meaning to (دستگاههای اجرایی - فراگیر).
 . (فراگیر)

- 1) noticeable
- 2) efficient
- 3) particular
- 4) emergent

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می باشد.

99-which of the following best describes the tone of the passage? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) indifferent
- 2) sympathetic
- 3) alarming
- 4) hesitant

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد.

Grammar & Vocabulary

100- The human psyche a powerful and at the same time delicate tool or perception and cognition. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) It is
- 2) Is
- 3) Which is
- 4) That it is

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. روح انسان یک ابزار قدرتمند و در عین حال ظریف و یا دارای ادراک و شناخت است.

101-Repression is probably Psychological defense mechanism, underlying all the others. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) The most widespread of
- 2) Most of all widespread
- 3) Most of the widespread of
- 4) The most widespread

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. سرکوب کردن، احتمالاً گسترده ترین مکانیسم دفاع روانشناختی که باعث می شود در تعهد همه باشد، است.

102- the phrase mass extinction definitely sounds alarming, it is not something uncommon for our planet. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Despite
- 2) In addition to
- 3) However
- 4) Although

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. علی رغم اینکه مفهوم انقراض جمعی هشداردهنده است، این مطلب چیز غیرمعمول در سیاره ما نیست. بعد از Despite، گروه اسمی می آید اما بعد از Although، یک جمله کامل می آید.

103- Photographers in the nineteenth century were anxious to find a way movement, almost from the moment they discovered the art of photography. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) To capturing
- 2) Being captured
- 3) To capture
- 4) To be captured

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. عکاسان، در قرن نوزدهم، تقریباً از زمانی که هنر عکاسی را کشف کردند، مشتاق بودند تا راهی پیدا کنند که بتوانند حرکات را ضبط کنند.

104- Because there have been threats made against the prince, a team of bodyguards him wherever he goes. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Endorse
- 2) Promote
- 3) Release
- 4) Accompany

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. به این دلیل که تهدیدی علیه شاهزاده وجود داشت، تیمی از بادیگارد ها او را هر کجا که می رفت، همراهی می کردند. Accompany یعنی همراهی کردن و ضمیمه شدن.

105- Nothing is more to a mother than her children, and she will always choose to protect them over anything else. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Ridiculous
- 2) Precious
- 3) Suspicious
- 4) Prosperous

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. هیچ چیزی برای یک مادر نسبت به فرزندانش ارزشمندتر نیست الا اینکه او همیشه محافظت از فرزندانش را در برابر هر چیزی انتخاب می کند.

106- The of the digital camera has completely changed the nature of popular photography. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Emergence
- 2) Residence
- 3) Persistence
- 4) Coincidence

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پیدایش دوربین های دیجیتال باعث شد تا ماهیت عکاسی تغییر پیدا کند.

107- Doctors frequently of their patients eating unhealthy and exercising infrequently since it can lead to medical problems. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Boast
- 2) Conceive
- 3) Disapprove
- 4) Accuse

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. دکترها تایید نمیکنند که بیمارانشان غذاهای ناسالم بخورند و یا ورزش های جسته و گریخته انجام دهند، زیرا اینها باعث مشکلات پزشکی می شود.

108-.....the problem, he would not have committed those silly mistakes. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Had Terry understood
- 2) Whether Terry understood
- 3) If Terry has understood
- 4) Should Terry understand

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. اگر تری آن مشکل را درک می کرد، او این اشتباهات احمقانه را مرتکب نمی شد. جمله، شرطی نوع دوم است.

109-While there are many hypotheses about Atlantis, the vast majority of scientists Atlantis never existed. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Conclude that is
- 2) Conclude that
- 3) That conclude
- 4) They conclude that

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در حالی که فرضیه های زیادی در مورد آتلانتیس وجود دارد، اکثریت وسیعی از دانشمندان، نتیجه گرفتند که آتلانتیس اصلاً وجود ندارد.

110-Among charity organizations existing currently, ... takes its mission so seriously that is sees itself as a military unit on duty. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) That one there is
- 2) It is one that is
- 3) There is one that
- 4) That there is one it

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. در بین سازمان های خیریه موجود در حال حاضر، یک سازمان وجود دارد که ماموریت خود را چنان جدی می گیرد که خود را به عنوان یک واحد نظامی در وظیفه می بیند.

111- positive thinking can be helpful, but when By a realistic assessment of a person's situation, it can also be harmful. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) It has not balanced
- 2) Not balanced
- 3) It did not balance
- 4) Not balancing

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. تفکر مثبت می تواند مفید باشد، اما وقتی آن متعادل نباشد، با ارزیابی واقع گرایانه از وضعیت فرد، آن می تواند مضر واقع شود.

112- Jeremy put in extra hours this afternoon to for his late arrival to work this morning. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Collaborate
- 2) Alleviate
- 3) Accelerate
- 4) Compensate

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. جرمی ساعت بیشتری از بعد از ظهر را به منظور جبران دیر رسیدنش در قبال کار صبح، می ماند.

113-I would not have been able to My academic goals without the support and guidance of my professors. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Attain
- 2) Assist
- 3) Assign
- 4) annex

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. من قادر نیستم بدون حمایت و هدایت استاد، به اهداف دانشگاهی خودم برسم.

114- since Tom never wears shoes, it was that he would get a piece of glass in his foot. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Fashionable
- 2) Profitable
- 3) Capable
- 4) Inevitable

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. از آنجا که تام هیچگاه کفش نمی پوشید، این غیر قابل اجتناب بود که تکه‌ای از شیشه در پایش فرو برود.

115- as a result of , an item that used to cost eighty cents now costs one dollar and fifty cents. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Instruction
- 2) Inhibition
- 3) Inflation
- 4) Inspection

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه - صحیح است. به عنوان یک نتیجه از تورم، می توان گفت که یک چیز که قبلاً هشتاد سنت قیمت داشت، حالا یک دلار و پنجاه سنت قیمت دارد.

Reading Comprehension

Karl Friedrich Benz was a mechanical engineer who designed and built the world's first practical automobile to be powered by an internal-combustion engine. In 1883 he founded Benz & co. in Mannheim to build stationary internal-combustion engine, but he was completely dedicated to the proposition that the internal-combustion engine would supersede the horse and revolutionize the world's transportation. he persisted in his efforts to build a gasoline-fueled vehicle in the face of many obstacles, including lack of money to the point of poverty and the bitter objections of his associates, who considered him incompetent.

Benz ran his first car, a three-wheeler powered by a two-cycle, one-cylinder engine, on a happy and triumphant day early in 1885. He circled a cinder track beside his small factory, his workmen running beside the car, his wife running too, clapping her hands; the little machine made four circuits of the track, stalling only twice before a broken chain stopped it, even max rose, Benz's skeptical partner, whose money had made the car possible, conceded that he was mildly impressed; but he remained

convinced to the end of his association with Benz that there was no future in the horseless carriage. The original Benz three-wheeled vehicle, the motorwagen, is now preserved in Munich. Although it first ran early in 1885, its design was not patented until Jan. 29, 1886.

116- what is the passage mainly about? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Karl Benz's efforts to make the first automobile
- 2) Karl Benz's personal life
- 3) Karl Benz's talent in engineering
- 4) Karl Benz's factory in Mannheim

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. متن مورد نظر در حال اشاره به اولین اتومبیل ساخته شده در جهان است.

117- what does the word "supersede" in paragraph I mean ? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Rival
- 2) Improve
- 3) Replace
- 4) Defeat

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. Supersede یعنی جایگزین و جانشین شدن.

118- which of the following statements about Karl Benz can be inferred from the passage? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) No one ever objected to him
- 2) He had no financial difficulty
- 3) His partners believed in him
- 4) He was approved by his wife

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در خط نهم «clapping her hands» یعنی کف زدن و تشویق کردن؛ که نشان از تشویق همسر بنز دارد.

119- Which of the following is NOT true about Benz 's Motorwagen? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) It was patented about a year after it first ran.
- 2) It was bought by Max Rose.
- 3) It first ran near his factory.
- 4) It had a one-cylinder engine.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است.

Grammar & Vocabulary

120- that only specialists can fathom its complexities. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Very difficult science has become
- 2) Too difficult science has become
- 3) So difficult has science become
- 4) Such a difficult has science become

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. بعد از so صفت یا قید می آید و سپس That و در نهایت جمله می آید.

121- geothermal energy-and in particular the prices of it- does not depend on the world's economic and political situation as fossil fuels do. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Strongly as
- 2) Stronger than
- 3) Strong as
- 4) Strongly than

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. انرژی حاصل از گرمایش زمین و علی الخصوص قیمت آن به اقتصاد جهانی و وضعیت سیاسی وابسته نیست به آن شدت که انرژی فسیلی به این عوامل وابسته است.

122- one of the features of the zika virus posing difficulties for its diagnostics is that only one out of four by an infection – transmitting mosquito develops any symptoms. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) People who bitten
- 2) People bitten
- 3) People are bitten
- 4) Whose people bitten

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

123- the most common data official statistics, which are collected as part of the operation of criminal justice agencies. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) To be used in criminological research that are.
- 2) Which are used in criminological research that.
- 3) Used in criminological research are
- 4) Are used in criminological research that

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است.

124- The ending of the movie was totally I guess we-have to decide for ourselves what really happened. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Hazardous
- 2) Ambiguous
- 3) Miraculous
- 4) Prosperous

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. پایان فیلم به طور کلی مبهم بود؛ من حدس می‌زنم که واقعاً ما خودمان باید بفهمیم که چه اتفاقی افتاد.

125- Emma endured a great deal of when her peers made fun of her in the office. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Acquisition
- 2) Stimulation
- 3) Contamination
- 4) Humiliation

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. اما، حقارت زیادی را تحمل کرد؛ زمانی که همسالانش در دفترش از او متنفر بودند.

126- When studying at school, it is essential to between what information is important and what information is not. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Accumulate
- 2) Discriminate
- 3) Cooperate
- 4) Terminate

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. زمان مطالعه در مدرسه، این مهم است که بین اطلاعات مهم و اطلاعاتی که مهم نیستند، تفکیک قائل شد.

127- The media is going to The killer as a victim of society's avoidance of mental health issues. (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Broaden
- 2) Disperse
- 3) Portray
- 4) Assimilate

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. قصد رسانه‌ها این است که قاتل را همچون یک قربانی طرد شده از بهداشت روانی جامعه به نمایش گذارند.

Reading Comprehension

Regular exercise may offer some protection against Alzheimer's disease, even for people and are genetically at risk, according to recent research in the study published in the journal of Alzheimer's disease, people who did more moderate-intensity physical activity were more likely to have health patterns of glucose metabolism in their brains-a sign of healthy brain activity – than those who did less. Physical activity on the other hand was not associated with similar benefits.

The study involved 93 adults with an average age of 64, all of whom had at least one parent with Alzheimer's disease at least one gene variation linked to Alzheimer's disease or both. This put them at high risk, for developing the disease themselves, although none showed any cognitive impairment at the time of the study.

To illuminate the relationship between brain activity and exercise levels, every one wore an accelerometer for a week to measure their daily physical activity and received PET scans to measure glucose metabolism. Which reveals neuron health and activity, in several regions of the brain for people with Alzheimer's disease these regions tend to have depressed glucose metabolism.

Researchers found that people who spent at least 68 minutes a day engaged in physical activity at a moderate level – the equivalent of a brisk walk – had better glucose metabolism in all of those regions than those who spent less time doing so, the amounts of time spent being sedentary or doing less-intense physical activity (like slow walking) were not associated with changes in any of the brain regions studied.

128- What is the passage mainly about? (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر)

- 1) Light-intensity versus moderate – intensity physical activity
- 2) Relationship between regular exercise and Alzheimer's disease
- 3) Glucose metabolism in human brain
- 4) People vulnerable to Alzheimer's disease

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. این متن در حال اشاره به تاثیر ورزش منظم بر بیماری آلزایمر دارد.

129- all of the following are true about the people who participated in this study EXCEPT they (دستگاه‌های اجرایی - فراگیر)

- 1) All showed symptoms of cognitive impairment
- 2) Had at least one gene variation associated with Alzheimer's disease
- 3) Had an average age of 64
- 4) All had at least one parent with Alzheimer's disease

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. نمونه‌های آماری این تحقیق، همگی اختلالات شناختی نداشته‌اند.

130- which of the following statements is true? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) People who walk briskly are more likely to suffer from Alzheimer's disease than those who do not
- 2) People who are genetically at risk of Alzheimer's disease should spend 68 minutes a day doing physical activity
- 3) People suffering from Alzheimer's disease have diminished glucose metabolism
- 4) People suffering from Alzheimer's disease should always wear an accelerometer

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. خط آخر پاراگراف سوم اشاره به گزینه سوم دارد که مردمی که از بیماری آلزایمر رنج می‌برند، متابولیسم گلوکز آنها کند است.

131- which of the following is closest in meaning to the word ' sedentary ' in paragraph A? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Exhausted
- 2) Depressed
- 3) Sick
- 4) Inactive

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. Sedentary یعنی ماندن و غیرفعال بودن.

Reading Comprehension

Mechanical engineer Gottlieb Wilhelm Daimler became a major figure in the early history of the automotive industry. Making guns was his first vacation and he showed marked talent, but he abandoned the trade to go to engineering school, studying in Germany, England, and France. In Germany he worked for various engineering and machining concerns, including the firm that much earlier had employed Karl Benz. In 1872 Daimler became technical director in the firm of Nikolas A. Otto, the man who had invented the four-stroke internal – combustion engine, Otto's firm was then building stationary gasoline engines. During the next decade, important work was done on the four-stroke engine.

Daimler brought in several brilliant researchers, among them Wilhelm Maybach, but in 1882 both Daimler and Maybach resigned because of Daimler's conviction that Otto did not understand the potential of the internal-combustion engine. They set up a shop and built an air-cooled, one-cylinder engine in 1885. The first high-speed internal combustion engine, it was designed to run at 900 revolutions per minute (rpm) . For comparison, Benz's first tricycle engine had operated at only 250 rpm. Daimler and Maybach used one of their early gasoline engines on a wooden bicycle fitted with an outrigger, which first ran on Nov. 10, 1885. This may have been the first motorcycle in the world. The next year the first Daimler four-wheeled road vehicle was made: a horse-drawn carriage modified to be driven by a one-cylinder engine.

132- What is the passage mainly about? (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) Gottlieb Daimler's competition with Karl Benz.
- 2) Gottlieb Daimler's efforts in the automotive industry.
- 3) History of the automotive industry.
- 4) The automotive industry in the 19th century.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. متن در حال بیان تلاش‌های دایمر در صنعت خودرو است.

133- According to the passage, Daimler studied in all of the following countries EXCEPT..... (دستگاههای اجرایی - فراگیر)

- 1) France
- 2) Germany
- 3) England
- 4) Italy

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. طبق خط سوم پاراگراف اول، دایمر در آلمان، فرانسه و انگلستان به تحصیل پرداخت.

134- input devices are the pieces of hardware us to enter information into the computer. (وزارت نیرو)

- 1) They allow
- 2) To allow
- 3) Allowing
- 4) Allows

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بعد از صورت ساده فعل *allow* مصدر با *To* خواهیم داشت. بنابراین، جمله به این صورت خواهد بود:

input devices are the pieces of hardware they allow us to enter information into the computer

135- So widespread has television become Many children now combine it with other activities, including social networking online, flicking their eyes from laptop to TV screen and back again. (وزارت نیرو)

- 1) That
- 2) For
- 3) To
- 4) As

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. کار با تلویزیون گسترش یافته است، چنانکه اکثر کودکان آن را با دیگر فعالیت‌هایشان ترکیب می‌کنند. مانند شبکه‌های اجتماعی آنلاین؛ که چشم‌هایشان را از لپ‌تاپ به سمت تلویزیون می‌برند و دوباره برمی‌گردانند.

136- I prefer to arrange my holidays myself Use a travel agent. (وزارت نیرو)

- 1) Although
- 2) Rather than
- 3) Hardly ever
- 4) And not yet

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بجای استفاده از یک نماینده سفر، ترجیح می‌دهم خودم تعطیلاتم را سازماندهی کنم. Rather than یعنی ترجیح دادن.

137- They wanted to build a factory there, but the local people said that it The countryside: hence. They discarded their plan. (وزارت نیرو)

- 1) Destroys 2) Destroyed 3) Would have destroyed 4) Would destroy

- کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آنها می‌خواستند یک کارخانه بسازند، اما مردم محلی اظهار داشتند که آن حومه شهر را نابود می‌کند (منظور کارخانه است)، از این رو، آنها طرحشان را دور انداختند. از آنجایی که حومه شهر توسط کارخانه نابود می‌شود (آلوده می‌شود)، از فعل سوم شخص مفرد استفاده می‌کنیم.

138- The workshop is intended to the trainee engineers' skill to operate the new machinery. (وزارت نیرو)

- 1) Pursue 2) enhance 3) praise 4) expose

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. این کارگاه به منظور بهبود مهارت‌های مهندسان کارآموز برای کار با دستگاه‌های جدید، در نظر گرفته شده است. Enhance یعنی بهبود و افزایش دادن

139- Electrical engineers typically a degree in electrical engineering or electronic engineering. (وزارت نیرو)

- 1) Hold 2) Plan 3) Require 4) Maintain

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مهندسان برق معمولاً نیاز به یک مدرک مهندسی برق و یا مهندسی الکترونیک دارند.

140- They have decided to return the merchandise and get a refund because they state that it does not actually Their practical needs. (وزارت نیرو)

- 1) Involve 2) Resolve 3) Provide 4) Fulfill

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آنها تصمیم داشتند که محصولات را برگشت دهند، زیرا آنها اظهار داشتند که آن محصولات واقعاً نمی‌تواند نیازهای کاربریشان را برآورده سازد.

141- It would be a For them not to be able to sell their newly produced goods. (وزارت نیرو)

- 1) Purpose 2) Mater 3) Disaster 4) Prediction

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آن برای آنها یک فاجعه خواهد بود که آنها نتوانند کالاهای تولیدی جدید خود را به فروش برسانند.

142- Bats play an important role in the environment. About seventy percent of bat species feed almost on insects, thus assisting farmers with pest control. (وزارت نیرو)

- 1) immediately 2) terribly 3) extremely 4) exclusively

146- What aspect of nuclear energy is paragraph 3 concerned with? (وزارت نیرو)

- 1) Its functions
- 2) Its military use
- 3) The way of its generation
- 4) in what areas of human life it is used the most

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. طبق پاراگراف سوم، خط اول و دوم «بیشتر کشتی‌های نظامی و غیرنظامی (مانند کشتی‌های یخ‌شکن) از نیروهای هسته‌ای استفاده می‌کنند»، کاربردها و عملکردهای انرژی هسته‌ای را بیان می‌کند.

147- Which of the following statements about nuclear energy policy is supported in the passage? (وزارت نیرو)

- 1) It first began to emerge and was subsequently revised again and again after the accident at the Fukushima Daiichi reactor.
- 2) It is stricter in countries where a higher percentage of electricity is obtained from nuclear reactors.
- 3) It is now being reviewed by an independent group.
- 4) It is not the same in European Union countries.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. طبق خط چهارم و پنجم پاراگراف دوم، بین کشورهای اتحادیه اروپا، سیاست‌های انرژی هسته‌ای متفاوت است.

148- Which of the following describes the author's attitude towards nuclear energy? (وزارت نیرو)

- 1) Critical
- 2) Neutral
- 3) Excited
- 4) Hesitant

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. دیدگاه نویسنده نسبت به موضوع انرژی هسته‌ای به صورت خنثی بیان شده است. Neutral یعنی به طور خنثی.

149- The man over there is a famous architect Designs won an international award last year. (قوه قضاییه)

- 1) whose
- 2) which
- 3) Who's
- 4) whom

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. از آنجایی که قبل از نقطه چین مربوط به انسان می‌شود، بایستی از ضمیر موصولی who و یا whom استفاده کنیم، اما از آنجایی که بعد از نقطه چین از فعل استفاده شده است، از ضمیر موصولی who استفاده می‌کنیم.

150- David harder, but he was too lazy and that's why he failed the exam. (قوه قضاییه)

- 1) should study
- 2) should have studied
- 3) must have studied
- 4) must study

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. اگر کاری در گذشته توسط فاعل باید انجام می‌شد ولی فاعل انجامش نداده است، از فرمول should have p.p استفاده می‌کنیم. در اینجا دیوید می‌توانست سخت‌تر مطالعه کند اما اینکار را نکرده است و باعث شد در امتحانش شکست بخورد.

151- Maryam showed her father the most recent picture by her little daughter. (قوه قضاییه)

1) that painted	2) painted
3) was painted	4) it was painted

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مریم نقاشی اخیر را به پدرش نشان داد. این نقاشی توسط دختر کوچکش کشیده شده بود.

152- The students bought some eggs and tomatoes they would make an omelet. (قوه قضاییه)

1) as soon as	2) until
3) so that	4) whether

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. دانش آموزان مقداری گوجه و تخم مرغ خریدند، برای اینکه آنها خواستار درست کردن یک املت هستند. So that در اینجا به معنای برای اینکه، تا اینکه است.

153- "Would you mind in the nonsmoking section?" the security guard said politely. (قوه قضاییه)

1) don't smoke	2) not to smoke
3) not smoke	4) not smoking

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برای جمله ای که به صورت نهی باشد، از شکل گزینه اول استفاده میکنیم: آیا ممکن است در این محلی که سیگار مجاز نیست، سیگار نکشید؟ (گارد امنیتی مودبانه گفت).

154- Mary will certainly lose all her friends if she to talk about them behind their backs. (قوه قضاییه)

1) continues	2) would continue
3) continued	4) will continue

• پاسخ کارشناس E-estkhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. مری حتما تمامی دوستانش را از دست میدهد اگر به حرف زدن پشت سر آنها ادامه دهد. بعد از if فعلا باید مربوط به زمان حال باشد.

155- While I was sitting at the café with my friends, I suddenly realized that I the oven on at home. (قوه قضاییه)

1) was left	2) was leaving
3) had left	4) have left

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در جای خالی نیاز به فعل گذشته استمراری داریم که was leaving گذشته استمراری می باشد.

156- Children seem to learn more interesting things to when we were at school. (قوه قضاییه)

1) observed	2) compared
3) attached	4) investigated

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. به نظر می‌رسد، بچه‌ها چیزهای جالب‌تری، در مقایسه با زمانی که در مدرسه بودند، یاد بگیرند. Compare: مقایسه کردن

157- To stay competitive, they'll have to increase product as well as cutting prices. (قوه قضاییه)

1) excitement	2) treatment
3) argument	4) development

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. برای حفظ رقابت، آنها باید توسعه محصولات را بهبود بخشند و همچنین قیمت محصولات را کاهش دهند.

158- According to eye, the robbery was carried out by two teenage boys. (قوه قضاییه)

1) employers	2) laborers
3) witnesses	4) partners

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. با توجه به حضور شاهدان، سرقت توسط دو پسر نوجوان انجام شد. Witnesses: شاهدان.

159- Many important historical were destroyed when the library was burned in fire. (قوه قضاییه)

1) missions	2) temperatures
3) distances	4) documents

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. زمانی که کتابخانه در آتش سوخت، اسناد تاریخی مهم، نابود شدند. Documents: اسناد.

160- My schedule is very So I can arrange to meet with you any day next week. (قوه قضاییه)

1) mild	2) flexible
3) global	4) aware

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. برنامه‌های من بسیار منعطف است، بنابراین، من می‌توانم همه روزهای هفته آینده با شما دیدار داشته باشم.

161- The lawyer suspected that the judge was bribed to arrive at a guilty (قوه قضاییه)

1) conflict	2) entity
3) verdict	4) portion

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. وکیل مظنون شد که قاضی برای دادن حکم گناهکار، رشوه گرفت. verdict: حکم.

162- When you give a everyone expects you to be telling the truth in whatever statement you are telling them. (قوه قضاییه)

- 1) testimony
- 2) controversy
- 3) phenomenon
- 4) foundation

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. وقتی شما یک شهادتی را برای کسی ارائه می‌دهید، از شما انتظار می‌رود که شما حقیقت را در هر موقعیتی به آنها ابراز کنید. Testimony: شهادت.

163- When you're working such long hours, it is that your marriage will start to suffer. (قوه قضاییه)

- 1) significant
- 2) voluntary
- 3) contemporary
- 4) inevitable

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. وقتی شما برای مدت طولانی‌ای سخت کار می‌کنید، این غیرقابل اجتناب است که زندگی مشترک شما با رنج مواجه می‌شود. inevitable: غیرقابل اجتناب.

Part B: Reading Comprehension

Criminal law distinguishes crimes from civil wrongs such as tort or breach of contract. The distinction between criminal law and civil law has existed throughout history. Criminal law has been seen as a system of regulating the behavior of individuals and groups in relation to societal norms at large whereas civil law is aimed primarily at the relationships between private individuals and their rights and obligations under the law. Although many ancient legal systems did not clearly define a distinction between criminal and civil law, in England there was little difference until the codification of criminal law occurred in the late nineteenth century. In most North American law schools, the basic course in criminal law is based upon the English common criminal law of 1750.

164- What is the passage mainly about? (قوه قضاییه)

- 1) The importance of criminal law
- 2) Law schools in North America
- 3) Differences between criminal law and civil law
- 4) Criminal law in England

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. تمام جملات متن در حال ارائه تفاوت بین قانون کیفری و قانون مدنی است.

165- The word "primarily" in line 4 means (قوه قضاییه)

- 1) previously
- 2) mainly
- 3) privately
- 4) frequently

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. Primarily یعنی در درجه اول، ابتدایی و پایه‌ای. به Mainly نیز اولیه و ابتدایی گویند.

166- The word “their” in line 5 refers to (قوه قضاییه)

1) relationships	2) rights
3) obligations	4) individuals

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. Their rights یعنی حقوقشان؛ در اینجا منظور حقوق افراد است که their به individuals بر می گردد.

167- Which of the following statements is true? (قوه قضاییه)

- 1) The codification of criminal law in England resulted in the distinction between criminal and civil laws.
- 2) The codification of criminal law in England occurred in the late nineteenth century.
- 3) The distinction between criminal and civil laws has never existed historically.
- 4) Criminal law is a system of regulating the behavior of individuals and groups in relation to societal norms.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. طبق خط ۶ و ۷، کدگذاری قانون کیفری در اواخر قرن نوزدهم رخ داد.

168- The basic course in criminal law in most North American law schools is based on the (قوه قضاییه)

- 1) English common criminal law of the mid-18th century
- 2) English common civil law of the mid-18th century
- 3) English common civil law of the mid-17th century
- 4) English common criminal law of the mid-17th century

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. دوره پایه‌ای در قانون کیفری در اکثر مدارس قانون آمریکای شمالی بر اساس قانون کیفری عمومی انگلیس در میانه قرن ۱۸ ام می‌باشد.

بخش دوم: اصل سوالات زبان انگلیسی (برگزار شده توسط سایر مجریان آزمون‌ها)

1 – only that kind of medicine will have quite a good effect on me. effect means (بانک ملت)

- 1) pressure 2) emotion 3) influence 4) function

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. فقط این نوع دارو روی من اثر داشت. Effect به معنای تحت تاثیر قرار دادن می‌باشد.

2 – mina was chosen for the job because she was to the others. (بانک ملت)

- 1) conscious 2) voluntary 3) fashionable 4) superior

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مینا چون برتر از بقیه بود، برای این کار انتخاب شد.

3 – we offered Maryam a ride, but she walking by herself. (بانک ملت)

- 1) looked for 2) insisted on 3) passed on 4) consisted of

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. ما خواستیم مریم را سوار کنیم اما او اصرار بر پیاده روی داشت.

4 – we are prices on all our products so that we can sell more of them. (بانک ملت)

- 1) recording 2) ignoring 3) lowering 4) employing

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. ما قیمت روی محصولاتمان را پایین در نظر می‌گیریم، به طوری که می‌توانیم بیشتر آنها را بفروشیم.

5– Many building were badly by the earthquake in that area. (بانک ملت)

- 1) damaged 2) rattled 3) caused 4) located

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بیشتر ساختمان‌های اینجا، توسط زمین‌لرزه به شدت آسیب دیده‌اند.

6 – scientists are trying to find out when an earthquake occurs. Occur means (بانک ملت)

- 1) include 2) continue 3) produce 4) happen

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. دانشمندان، در تلاش هستند تا بفهمند که یک زمین‌لرزه چه زمانی رخ می‌دهد. Occur به معنای اتفاق افتادن می‌باشد.

7 – he had a stomach ache one hour after finishing lunch. she have eaten too much. (بانک ملت)

- 1) couldn't 2) shouldn't 3) may not 4) wouldn't

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. او بعد از اینکه یک ساعت از صرف نهارش گذشته بود، درد معده داشت. او نبایستی بیش از حد غذا می خورد. Shouldn't have p.p. برای زمانی به کار می رود که در گذشته کاری توسط فاعل انجام شده، در حالی که نبایستی انجام می شد.

8- The little child was overcome with and suddenly started to cry. (افسری)

- 1) Expression 2) Emotion 3) Extinction 4) Pollution

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کودک بر احساسات خود غلبه می کرد و ناگهان گریه کرد.

9- Preparing two papers every other day will surely make the students their confidence. (افسری)

- 1) Lost 2) Loss 3) Lose 4) To lose

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آماده کردن یک مقاله هر یک روز در میان، بصورت قطع باعث می شود که دانشجویان اعتماد به نفسشان را از دست بدهند.

10- During a Speak slowly and if eye contact bothers you, look just above their head at a point such as a clock. (افسری)

- 1) Creation 2) Presentation 3) Disturbance 4) Contrast

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. در طول یک ارائه، به آرامی صحبت کنید و اگر تماس چشمی برای شما آزاردهنده است، فقط به بالای سر حضار به نقطه ای مانند یک ساعت نگاه کنید.

11- The article is about the different Of Turkish spoken in all parts of our country, iran. (افسری)

- 1) Varieties 2) Mechanisms 3) Reflections 4) Occasions

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ؟ صحیح است. گزینه های ۲، ۳ و ۴ هر کدام به نوعی می توانند جای خالی را پر کنند. این سوال کژتابی دارد.

12- To avoid speaking quickly emphasize some letters Like d, k, t and don't look directly into someone's eyes, they could You. (افسری)

- 1) Mention 2) Protect 3) Distract 4) Involve

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. برای اینکه از صحبت کردن سریع جلوگیری کنید، روی کلماتی مانند دی، کی و تی تاکید کنید و به صورت مستقیم به چشمان دیگران نگاه نکنید. آنها می توانند باعث انحراف شما (در صحبت کردن) شوند.

13- Mina doesn't like tea and (بانک ملت)

- 1) neither i do 2) neither do I 3) so i do 4) so do i

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. مینا از چای خوشش نمی آید، من هم همینطور. از قیود Too و So برای موافقت با یک جمله مثبت بکار می رود و از قیود Neither و Either برای موافقت با یک جمله منفی به کار می رود.

14- He the child and held him in his arms (بانک ملت)

- 1) gave back 2) took off 3) looked for 4) picked up

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. او کودک را برداشت و در آغوش خود نگه داشت.

15- Mohsen and his brother are six feet tall , they are the same (بانک ملت)

- 1) height 2) length 3) weight 4) width

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. محسن و برادرش شش پا قد دارند، آنها هم قد هستند.

16- My neighbor is a photographer. Let's him for advice about color films. (بانک ملت)

- 1) Ask 2) to ask 3) asking 4) asked

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. بعد از کلمه Let's بایستی از فعل ساده استفاده کرد.

17- in some countries the favorite hot drink is coffee, ... In others it is tea. (بانک صادرات)

- 1) whereas 2) because 3) though 4) when

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. در برخی از کشورها نوشیدنی مورد علاقه، کافی است در حالی که در برخی دیگر، چای می باشد. Whereas یعنی در حالی که.

18- He me before he took my car; I am annoyed. (بانک صادرات)

- 1) must ask 2) should ask 3) be works where 4) where be works

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. او بایستی قبل از اینکه ماشین من را بر می داشت، از من درخواست می کرد. من الان رنجیده خاطر هستم.

19- He enjoys climbing mountains because it gives him a sense of (بانک صادرات)

- 1) achievement 2) experiment 3) experience 4) tiredness

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. او از بالا رفتن کوه ها لذت می برد، زیرا این عمل به او حس موفقیت و پیروزی می دهد. Achievement در اینجا به معنای موفقیت و پیروزی است.

20- Mr . Ahmadi's future In the project is uncertain. (بانک صادرات)

- 1) excitement 2) involvement 3) embarrassment 4) achievement

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. موفقیت آقای احمدی در این پروژه نامشخص است.

21- Unfortunately , there is little real between Ted and his daughter. (بانک صادرات)

- 1) comparison 2) culture 3) transfer 4) communication

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. متأسفانه، بین تد و دخترش ارتباط حقیقی اندکی وجود دارد.

22- Scientists are researching the of sudden baby death. (بانک صادرات)

- 1) causes 2) references 3) regions 4) emotions

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. دانشمندان در حال تحقیق روی دلایل مرگ ناگهانی بچه هستند.

23- Mary , listen! I have a concern to discuss with you “ Concern “ means..... (بانک صادرات)

- 1) problem 2) contact 3) wonder 4) contrast

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. مری، گوش بده، من پروایی از بحث کردن با تو دارم. در اینجا Concern به معنای Contrast یعنی مقابله، تضاد و یا پروا کردن می‌باشد.

24- Every time a bus went past, the windows (بانک صادرات)

- 1) released 2) destroyed 3) rattled 4) survived

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. هر زمان که اتوبوس می‌خواهد گذر کند، پنجره‌ها می‌لرزند.

25- They had to through five hundred feet of To build the tunnel. (بانک صادرات)

- 1) rock 2) layer 3) region 4) mantle

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. آنها برای احداث تونل بایستی از پانصد فوت صخره، عبور کنند.

In many cultures , people think that love and marriage go together – like bread and butter or meat a They think that love is a / an ... (21) Basis for marriage and that you should love person you I get married .In other cultures, ... (22) ... , a man and a woman may not even know each... (23) ... their wedding day . Romantic live is not essential to marriage in these cultures. The people ... (24) ... will develop after the wedding if the marriage is a good one. Your ... (25) ... on love and marriage your culture. Have you ever thought about that? What are you ideas?

26- (بانک صادرات)

- 1) previous 2) extreme 3) various 4) necessary

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است. در اکثر فرهنگ‌ها، مردم فکر می‌کنند که دوست داشتن و ازدواج با همدیگر است – مانند نان و کره و یا گوشت. آنها فکر می‌کنند که دوست داشتن یک اساس برای ازدواج است و شما بایستی شخصی را که می‌خواهید با او ازدواج کنید، دوست داشته باشید.

27- (بانک صادرات)

- 1) *whereas* 2) *however* 3) *therefore* 4) *whether*

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است. در حالی که در دیگر فرهنگ‌ها ممکن است یک مرد و یک زن حتی همدیگر را در روز ازدواجشان نیز نشناسند. در این فرهنگ‌ها، زندگی رمانتیک، به منظور ازدواج ضرورتی ندارد.

28- (بانک صادرات)

- 1) *others* 2) *another* 3) *other* 4) *one another*

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است. با توجه به پاسخ سوال قبل.

29- (بانک صادرات)

- 1) *devote* 2) *examine* 3) *provide* 4) *expect*

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است. آن مردم، اگر ازدواج خوبی صورت دهند، انتظار دارند بعد از ازدواج رشد کنند.

30- (بانک صادرات)

- 1) *views* 2) *senses* 3) *records* 4) *details*

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است. دیدگاه‌های شما در مورد دوست داشتن و ازدواج، جزء فرهنگ شماست. آیا تا به حال به آن فکر کردید؟ نظر شما چیست؟

31- the teacher told us that EXAM PAPERS next week? (بانک صادرات)

- 1) *will correct* 2) *would correct* 3) *will be corrected* 4) *would be corrected*

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ با توجه به اینکه جمله نقل قول خبری غیر مستقیم با جمله ناقل گذشته است جمله خبری باید به شکل آینده ساده در گذشته بیاید و نیز با توجه به نهاد جمله (*exam papers*) که نمیتواند فاعل فعل *correct* باشد فعل باید مجهول باشد.

32- I will have my soon in that institute. (بانک صادرات)

- 1) *to train* 2) *train* 3) *training* 4) *trained*

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ با توجه به صفت های *my* و *soon* باید اسم مصدر به کار رود.

B: Dad's fun and my Mom's tried.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. A: از چه چیزی از والدیتان در خانه خوشتان می‌آید؟ B: سرگرمی‌های پدرم و تلاش‌های مادرم.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. خانه ما دیوانه‌وار (شلوغ و پلوغ) است؛ همه ما مشغول کودکان هستیم.

● پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. او هر صبح، قبل از کار ورزش می‌کند.

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است.

● پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. او در کافه تریا، به صورت نیمه وقت کار می کند.

● پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. سلام ماریا، آیا شما در کلاس فرانسه هستید؟

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح است. A: آیا برادر شما ازدواج کرده است؟ B: خیر، او مجرد است.

40- When did the rain start? (بانک صادرات)

"It started as soon as you"

- 1) have telephoned 2) had telephoned 3) telephoned 4) would be telephoned

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است با توجه به عبارت قیدی *as soon as* (به محض اینکه) دو فعل هم زمان می باشند.

41-Neither of the doctors ready to operate on him? (بانک صادرات)

- 1) are 2) have been 3) was 4) where

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می باشد، به دنبال اسم *neither of* اسم جمع و فعل مفرد به کار میرود.

42-The doctor advised the patient smoking as soon as possible. (بانک صادرات)

- 1) stopped 2) to stop 3) stopping 4) stop

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد، جمله از نوع نقل قول امری غیر مستقیم است.

43- What a beautiful painting! It by a famous painter. (بانک صادرات)

- 1) Must have painted 2) must have been painted
3) should have been painted 4) should have painted

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می باشد، با توجه به نهاد فعل باید مجهول باشد.

44- I am not feeling well today at all. (بانک صادرات)

- 1) If I am , I will go on a picnic. 2) If I had been, I would have gone on a picnic.
3) If I were I would have gone on a picnic 4) If I were, I would go on a picnic.

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد با توجه به وضعیت تصویری در زمان "حال" جمله باید شرطی نوع دوم باشد توجه کنید که در شرطی نوع دوم به جای *was* از *were* استفاده میشود.

45- Some teachers have got a kind of powerful Over their students specially destructive ones. (افسری)

- 1) Influence 2) Muscle 3)Support 4)Brain

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برخی از معلمان نوعی از اثرات قدرتمند روی شاگردانشان (مخصوصاً مخرب) دارند.

46- Children will have to get opticians to test their before starting the primary school. (افسری)

- 1) Observation 2) Eyesight 3) Relaxation 4) Explanation

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. کودکان مجبور خواهند بود برای تست بینایی‌شان، قبل از آغاز مکتب ابتدایی، اپتیکال بشوند.

47- Ali his head in embarrassment when he got his report. (افسری)

- 1) Lowered 2) Contacted 3) Emphasized 4) Bent

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. علی، وقتی که گزارشش را دریافت کرد، سرش را از خجالت پایین آورد

48- The most urgent thing in the UN is to a meeting to provide necessary food and water for the African people. (افسری)

- 1) Include 2) Hit 3) Hold 4) Award

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. مهمترین مسئله در سازمان ملل متحد این است که جلسه‌ای برای تامین مواد غذایی و آب لازم برای مردم آفریقایی، برگزار کنند.

49- "A: You left the meeting so early."

"B: I couldn't help , I had an important appointment. (افسری)

- 1) Go 2) To go 3) Going 4) Went

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بعد از فعل help، هم میتوان از مصدر با To و هم بدون To استفاده کرد. اما در اینجا To به معنای "به" است.

50- The puzzle was much too confusing for the child to solve . if it..... (بانک صادرات)

- 1) was easier, he would solve it 2) were easier, he would solve it
3) is easier, he will solve it 4) had been easier, he'd have solved it

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح میباشد با توجه به وضعیت توصیری در زمان "گذشته" جمله از نوع شرطی نوع سوم است.

51- Where is your father now? (بانک صادرات)

He drove to shiraz yesterday morning. He There by now.

- 1) could be 2) ought to be 3) must be 4) should be

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح میباشد.

52- Mr Alavi is going to have his son by a good teacher. (بانک صادرات)

- 1) taught 2) teaching 3) teaches 4) to teach

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح میباشد.

53- Do you mind.....this letter for me? (بانک صادرات)

- 1) to mail 2) mail 3) mail ed 4) mail ing

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد، بعد از mind فعل به صورت ing دار می‌آیند.

54-I didn't pass the exam. I wish harder. (بانک صادرات)

- 1) work 2) worked 3) had worked 4) have worked

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد. بعد از I wish در زمان حال، فعل به شکل گذشته ساده و در زمان گذشته فعل به صورت ماضی بعید به کار می‌رود.

55- Which one isn't correct? (بانک گردشگری)

- 1) Bill is at the gym 2) Jon and Karen are at home
3) Does David asleep? 4) Do they work hard?

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. گزینه چهارم، hard باید به صورت hardly نوشته شود.

56- And is your membership card for the club. (بانک گردشگری)

- 1) this 2) these 3) what 4) their

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. this یعنی "این"، these یعنی "اینها"، what یعنی "چه و چه چیزی؟"، their یعنی "مال آنها، خودشان"

57- Dave is just late.....? (بانک گردشگری)

- 1) sick 2) gym 3) over 4) again

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. آیا دیو دوباره دیر کرده است؟

58- Can you work Typist in this office? (بانک گردشگری)

- 1) By 2) near 3) as a 4) beside

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. آیا می‌توانید به عنوان یک تایپیست در این اداره کار کنید؟

59- He told a really funny joke and we couldn't stop (بانک گردشگری)

- 1) Laugh 2) laughing 3) laughed 4) to laugh

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. بعد از Stop فعل به صورت مصدر با ing نوشته می‌شود.

60- How suitable are my clothes for the.....? (بانک گردشگری)

- 1) Occasion 2) observation
3) invention 4) composition

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. چقدر لباس‌هایم برای این مناسبت مناسب است؟

61- You need to have a quick look at your notes only from time to time. (بانک گردشگری)

- 1) Usually 2) always 3) sometimes 4) often

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. شما به نگاه سریع به یادداشت‌های خود در برخی از مواقع نیاز دارید. Sometimes نیز به معنای "گاهی اوقات" معنا می‌شود.

62-The gardener said that the flowers the night before. (بانک صادرات)

- 1) had been watered 2) had watered 3) have been watered 4) were watered

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد به توضیحات مشابه در مورد نقل قول غیر مستقیم خبری رجوع کنید. توجه نمایید با عنایت به نهاد *the flowers*، فعل جمله باید مجهول باشد و با توجه به قید زمان *the night before* و نیز جمله ناقل گذشته فعل باید در زمان ماضی بعید به کار رود.

63-Homa doesn't like to go college, and Hamid (بانک صادرات)

- 1) didn't either 2) doesn't either 3) neither does 4) neither did

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد *either* به عنوان قید برای افزودن یک واقعیت منفی به یک واقعیت منفی مذکور به کار می‌رود.

64- It was raining so hard,he decided to go out for a walk. (بانک صادرات)

- 1) besides 2) so 3) therefor 4) yet

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح می‌باشد *yet* به معنی "با این وجود" برای بیان عملی دور از انتظار و *so*, *therefor* برای بیان عمل مورد انتظار به کار می‌روند.

65- Do you speak French? (بانک صادرات)

"yes, I learned in france"

- 1) how it to speak 2) how to speak 3) it how to speak 4) to speak it how

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

66- She said to me "I'm tired now" she told me that..... (بانک صادرات)

- 1) She is tired now 2) she was tired then 3) I am tired now 4) I was tired then

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد.

67- Do you know they gave the book to? (بانک صادرات)

- 1) when 2) where 3) whose 4) whom

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح می باشد.

68- TO analyze financial..... we must study financial statements of the past 5- 10 years. (بانک صادرات)

- 1) management 2) markets 3) trends 4) policies

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح می باشد، برای تجزیه و تحلیل "سیاست های" مالی، ما باید صورت حساب های مالی ۵ الی ۱۰ سال اخیر را مطالعه کنیم.

69-An asset is anything that is and his money value. (بانک صادرات)

- 1) earned 2) held 3) purchased 4) learned

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح می باشد، دارایی چیزی است که "نگهداری شده" و ارزش زیادی دارد.

70-He had a heart attack because his vessels were.....with fat. (بانک صادرات)

- 1) converted 2) clogged 3) ignored 4) warded

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح می باشد.

71- A teller's job include cheerful and willing service to customers. (بانک صادرات)

- 1) acting 2) giving 3) looking 4) doing

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح می باشد، کار یک تحویلدار شامل "انجام دادن" خدمات گشاده رویانه و مطلوب برای مشتریان است.

72- A teller must within his/her institution's policies. (بانک صادرات)

- 1) act 2) earn 3) save 4) pay

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح می باشد، یک تحویلدار باید در چهارچوب سیاست های موسسه اش "عمل" نمایند.

73- A box in which honey – bees lives is called a(بانک صادرات)

- 1) bloom 2) hive 3) comb 4) scent

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح می باشد.

74- The teacher On my staying in the laboratory, he wanted a new experiment to be done. (افسری)

- 1) Thanked 2) Insisted 3) Succeeded 4) Evaluated

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است. معلم، اصرار به ماندن من در آزمایشگاه داشت، چون او می خواست یک آزمایش جدید انجام شود.

75- I will have to spend the next week or two Wondering whether the exam results have been successful or not. (افسری)

- 1) Anxiously 2) Certainly 3) Efficiently 4) Ignorantly

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. من باید هفته آینده و یا دو هفته آینده را با نگرانی و اضطراب، سپری کنم؛ چرا که نگران این هستم که آیا نتایج امتحان موفقیت آمیز بوده یا خیر.

76- I had a mechanic check my car the other day, but its engine is still making a strange noise. (افسری)

- 1) Ratting 2) Mild 3) Exact 4) General

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. من ماشینم را روزی از نظر فنی بررسی کردم، اما هنوز موتور آن صدای خفیف عجیب و غریب ایجاد می کند.

77- When the brain tumour was taken away, Professor Brown checked on the patient To comment on the operation result. (افسری)

- 1) Efficiently 2) Firmly 3) Personally 4) Mainly

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. هنگامی که تومور مغزی از بین رفته بود، پروفیسور براون، شخصاً شخص بیمار را بررسی کرد تا نتیجه عملیات را شرح دهد.

78- Some scientists think fish farming could solve the problem of the rapid growth of population, but others that it could make serious regional problems. (افسری)

- 1) Concentrate 2) Are concerned 3) Cause 4) Create

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح است. برخی از دانشمندان معتقدند که ماهیگیری می تواند مشکل رشد سریع جمعیت را حل کند، اما دیگران نگران هستند که این امر می تواند مشکلات جدی منطقه ای را ایجاد کند.

79- The between arithmetic and geometry is that some symbols and principles are the same. (بانک صادرات)

- 1) formation 2) Agreement 3) language 4) relationship

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

80- The doctor told him to.....the bottle before he took the medicine. (بانک صادرات)

- 1) break 2) make 3) wake 4) shake

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می باشد.

81- What do you think is more than time? (بانک صادرات)

- 1) costly 2) expensive 3) valuable 4) worth

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ صحیح می باشد.

82- Our aunt is very Person, and she always knows exactly what she wants to do.
(بانک صادرات)

- 1) impolite 2) decisive 3) offensive 4) ignorant

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح می باشد.

83- Money isn't the of every problem. (بانک صادرات)

- 1) discussion 2) collection 3) formation 4) solution

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح می باشد.

84- A carefully.....program could be the solution to the possible problem. (بانک صادرات)

- 1) attended 2) collected 3) drawn 4) planned

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح می باشد.

85-I don't like a person who to know all the answers. (بانک صادرات)

- 1) prevents 2) presents 3) pretends 4) predicts

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ صحیح می باشد، من شخصی را که " وانمود میکند " همه ی جواب ها را می داند، دوست ندارم.

86- A: What did he manager ask you? (بانک صادرات)

B: He asked me.....the report.

- 1) finishing 2) to finish 3) I finish 4) that I finish

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح می باشد در جملات نقل قول غیر مستقیم امری ، پس از جمله ی ناقل ، ضمیر مفعولی و سپس مصدر به کار میرود. توجه نمایید که *ask* میتواند به عنوان فعل جمله ی ناقل در جملات نقل قول غیر مستقیم سوالی نیز به کار رود که در این صورت پس از ضمیر مفعولی، *if* یا *wether* به همراه فاعل و فعل به کار می رود.

87-A: What is the opposite of safe? (بانک صادرات)

B: It is

- 1) difficult 2) quick 3) clean 4) dangerous

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح می باشد، متضاد امن چیست؟ " خطرناک "

88-Bnaks normally give to large businesses when deciding on loans. (بانک صادرات)

- 1) welfare 2) guideline 3) schedule 4) priority

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح می‌باشد، بانکها به طور معمول هنگام تصمیم گیری برای پرداخت وام به تجارت های بزرگ "اولویت" می دهند.

89- I will go with you to school if you slowly. (بانک صادرات)

- 1) drive 2) driving 3) drove 4) will drive

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح می‌باشد.

90- Jim hurt his knee.....football. (بانک صادرات)

- 1) when played 2) while playing 3) have played 4) after playing

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح می‌باشد، جیم "هنگام" بازی فوتبال زانویش را زخمی کرد. گزینه (۴) به دلیل نداشتن ارتباط معنایی نادرست است.

91- Tellers The responsibility for the safety of depositor's funds. (بانک صادرات)

- 1) keep 2) present 3) provide 4) share

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

92- They had to the gym because of the rain. (بانک گردشگری)

- 1) Put off 2) put out 3) put up with 4) call up

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است. put off به معنای تعویق و یا معلق کردن کاری می‌باشد. معنای جمله: آنها مجبور شدند تا ژیمناستیک را به تعویق بیاورند، زیرا باران می‌بارید.

93- Some stars are far away to be seen without a telescope. (بانک گردشگری)

- 1) Too 2) So 3) Such 4) Very

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است. بعد از too از صفت یا قید حالت استفاده می‌کنیم و سپس از مصدر با to.

94- He is so famous that everyone him in this town. (بانک گردشگری)

- 1) Knowing 2) Knew 3) Knows 4) Had Known

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ صحیح است. او آنقدر مشهور است که هر کسی در شهر او را می‌شناسد. در اینجا نیاز به فعل ساده سوم شخص مفرد داریم.

95- Please try this pair of shoes to see if they you. (بانک گردشگری)

- 1) Fit 2) Fix 3) Fill 4) Keep

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است. لطفاً این جفت کفش ها را امتحان کنید؛ ببینید آیا مناسب شما هستند.

96- He had a worried in his face. (بانک گردشگری)

- 1) Eye 2) Look 3) Touch 4) Fun

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح است. او نگاهی نگران به چهره‌اش داشت.

97- I met somebody Mother writes stories. (بانک گردشگری)

- 1) Who 2) Whose 3) Whom 4) That

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. بعد از whom فاعل می‌آید و قبل از آن مربوط به انسان و شخص است. اگر بعد از نقطه‌چین، فعل بیاید و قبل از نقطه‌چین مربوط به انسان باشد از who استفاده می‌کنیم.

98- People feel when they know their deposit is safe. (بانک صادرات)

- 1) free 2) pride 3) rich 4) secure

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح می‌باشد.

99- I am looking forward to a book from him. (بانک صادرات)

- 1) have received 2) received 3) receive 4) receiving

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح می‌باشد.

100- The man ran, ... To get to the station on time. (بانک صادرات)

- 1) hoping 2) to hope 3) that hope 3) will hope

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح می‌باشد، *hoping* در اینجا وجه وصفی بوده و معنی "با این امید که" می‌دهد.

101-When cash or any other asset is borrowed ,the firm is said to have adebt. (بانک صادرات)

- 1) induceed 2) Incurred 3) indulged 4) indicated

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد وقتی که صندوقدار دارایی دیگر بستانکار میشود گفته میشود که شرکت "بدهی" بالا آورده است. *Incure*: { خرج، هزینه، بدهی،... بالا آوردن }، *indulge*: جلوگیری نکردن از.

102-Every organization the service of accountants in providing information. (بانک صادرات)

- 1) pays 2) requires 3) offers 4) devides

• پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۲ صحیح می‌باشد. Requires: احتیاج داشتن؛ offer: پیشنهاد کردن.

103-Do you think people can be.....and happy without having to work. (بانک صادرات)

- 1) available 2) healthy 3) nervous 4) safe

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است.

104- An element is a *substance* which cannot be decomposed into other substances. (بانک صادرات)

“Decomposed” means.....

- 1) made of 2) put away 3) given up 4) broken down

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است Decomposed = به معنی تجزیه شدن و شکسته شدن با break down معادل است.

105-He was driving in such a terrific speed that he couldn't avoid hitting the other car.

“Terrific” means.....(بانک صادرات)

- 1) extreme 2) exciting 3) specific 4) speculative

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح می‌باشد *terrific speed* به معنی سرعت سرسام آور با *speed* extreme معادل است. Speculative = نظری، ذهنی specific = ویژه، خاص

106- To know the exact meaning of word, one has to.....in a good dictionary. (بانک صادرات)

- 1) call it up 2) put it on 3) look it up 4) turn it on

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ صحیح می‌باشد *look up* به معنی پیدا کردن مطلب یا لغت در دیکشنری است.

107- I have been..... A job , but I have decided not to accept it. (بانک صادرات)

- 1) protected 2) performed 3) offered 4) produced

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ صحیح است.

108- The new restaurant in bahar street is very good. I it. (بانک صادرات)

- 1) calculate 2) handle 3) provide 4) recommend

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است.

109- The sun's light and make our plants and food grow. (بانک صادرات)

- 1) heat 2) moveent 3) change 4) shape

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است.

110- A:.....Wind broke all the young trees. (بانک صادرات)

- 1) forceful 2) frightful 3) helpful 4) hopeful

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است.

111- A: Do you clean your room? (بانک صادرات)

B: once a week

- 1) What time 2) How often 3) How long 4) When

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است.

112- Each year people see a few thing that the scientists can't name. (بانک صادرات)

- 1) angry 2) afraid 3) strange 4) blow

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ صحیح است.

113- Unfortunately, many people..... confidence in their own abilities. (بانک صادرات)

- 1) interfere 2) lack 3) disappoint 4) prevent

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است.

114- A: oh! My God! I'm sleepy.

B: Me too. I wish we..... The party. (بانک صادرات)

- 1) leave 2) will leave 3) had left 4) could leave

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است برای بیان آرزو در زمان حال پس از *I with* از گذشته یا شکل گذشته افعال *modal* استفاده میکنیم.

115- If you look carefully, you might find the letter.....those papers. (بانک صادرات)

- 1) between 2) among 3) inside 4) into

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است حرف اضافه *among* برای اشاره به بین چند چیز یا نفر به کار میرود.

116- I have been learning English Five years. (بانک صادرات)

- 1) before 2) during 3) since 4) for

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است. *For* به همراه مدت زمان در زمانهای حال کامل و حال کامل استمراری به کار میرود.

117- Minoo said, "I like history. It's very interesting". (بانک صادرات)

I think she is interested.....history.

- 1) to 2) of 3) at 4) in

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است. *To be interested in something* = علاقمند به چیزی بودن

118- the police are still trying to solve the Of this death. (بانک ملت)

- 1) reason 2) record 3) scene 4) mystery

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است، راز؛ *reason*: دلیل؛ *record*: یادداشت، ثبت؛ *scene*: صحنه

119- I you for helping the poor so much. (بانک ملت)

- 1) raise 2) admire 3) realize 4) encourage

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است. تحسین میکنم؛ *raise*: بلند کردن، افزایش دادن، *encourage*: ترغیب کردن.

120- im sick of my parents me like a child. (بانک ملت)

- 1) treating 2) managing 3) preferring 4) influencing

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است رفتار میکنند، *manage*= مدیریت کردن، *influence*= تاثیر گذاشتن نفوذ داشتن

121- He That he had stolen the car. (بانک ملت)

- 1) forbade 2) denied 3) repaired 4) requested

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است. انکار کردن، *forbade*= گذشته *forbid* به معنی قدغن کردن، *request*= درخواست کردن

122- the seating.....of the hall is 300. (بانک ملت)

- 1) hole 2) track 3) wifth 4) capacity

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است ظرفیت، *track*= رد پا، اثر، *width*= پهنا

123- It is cold in the moutians and it is important to make sure your are wearing clothing. (بانک ملت)

- 1)safe 2)common 3)sufficient 4)fashionable

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ صحیح است در کوهستان هوا سرد است و مهم است که مطمئن باشید لباس کافی پوشیده اید. *Safe*: امن، مطمئن؛ *common*: عمومی، معمولی؛ *fashionable*: مطابق مد.

124- A..... is the top of a box which can be removed when you want to open the box. (بانک ملت)

- 1)lid 2)wire 3)tower 4)measure

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است، درپوش = wire سیم = tower برج = measure اندازه، اندازه گرفتن

Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by three of four questions. Answer the question by choosing the best choice (1),(2),(3), or (4). Then mark your answer sheet.

Betty is 35 and she's teacher of English in a state secondary school. She's graduate of Sussex university and has degree in English Literature. When she graduated, she first worked in an office but she was very bad at typing and soon got bored with the job. She decided she wanted to teach, so she went to a teacher training college. She teaches six different classes of children between the ages of 12 and 18. The pupils enjoy her lesson, but she finds it hard work. She gives the children a lot of home work to do, and every evening she has to mark it and to prepare for the next day. One problem is that the children in betty's school don't behave very well. They're often impolite. Betty and the other teachers have to be very strict with them.

125- betty didn't like her first job because(بانک ملت)

- 1) it was hard work
- 2) she wasn't good a typing
- 3) the manager was wery strict
- 4) the students were often impolite

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است چون بتی نمیتوانست خوب تایپ کند از کار نخستش زود خسته شد.

126- the word "them" (line 8) refers to ...(بانک ملت)

- 1) problems
- 2) children
- 3) the other teachers
- 4) betty and the other teacher

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است بتی و دیگر آموزگاران ناچارند با آنها (دانش آموزان یا بچه ها) سخت گیر باشند.

127- we never learned anything in our bistory class- we just sat at the back of the class.....(بانک ملت)

- 1) orbiting
- 2) winning
- 3) giggling
- 4) searching

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ صحیح است، ما هرگز در کلاس تاریخمان چیزی یاد نگرفتیم ما فقط عقب کلاس مینشستیم و "هر هر کر کر" میکردیم. Orbit = چرخیدن win = پیروز شدن = search جستجو کردن

128- many parents feel a sense of when their children leave home. (بانک ملت)

- 1) loss
- 2) effectt
- 3) struggle
- 4) competition

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است؛ فقدان دلتنگی.

129- I asked Donald to play with me, but he.....(بانک ملت)

- 1) upset
- 2) refused
- 3) replied
- 4) destroyed

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است امتناع کرد، *upset*: ناراحت و غمگین؛ *reply*: پاسخ دادن؛ *destroy*: ویران کردن

130- cut the meat into thin.....and cook it for 20 minutes. (بانک ملت)

- 1) rows 2) slices 3) details 4) muscles

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است گوشت را به قطعات نازک ببرید و به مدت ۲۰ دقیقه بپزید. *Row*: ردیف، *details*: جزئیات

131- he has long legs and walks with Steps. (بانک ملت)

- 1)giant 2)extra 3)crowded 4)immediate

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۱ صحیح است. غول آسا، *extra*: زیادی، اضافی *crowded*: شلوغ و پرجمعیت *immediate*: فوری، آنی.

132-students should have more respect fo their teachers,..... (بانک ملت)

- 1) haven't they 2) shouldn't they
3) don't they have 4) should'nt they have

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است سوالات کوتاه یا *question tags* با استفاده از فعل کمکی جمله و ضمیر فاعلی مربوط ساخته میشوند اگر فعل جمله مثبت باشد این سوالات منفی هستند و برعکس.

133- The soup smells(بانک ملت)

- 1) wonder 2) wondering 3) wonderful 4) wonderfully

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۲ صحیح است بعد از *smell* به معنی بو دادن و *taste* به معنی مزه دادن صفت به کار میرود.

134- This coat isn't new-I..... It for very long. (بانک ملت)

- 1) had 2) have 3) have had 4) am having

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۳ صحیح است *for* به همراه مدت زمان در زمان حال کامل به کار میرود.

135- She happier if she had a car. (بانک ملت)

- 1) is 2) was 3) will be 4) should be

- پاسخ کارشناس *E-Estekhdam.com*: گزینه ۴ صحیح است. جمله از نوع شرطی نوع دوم است که یک طرف آن گذشته ساده و طرف دیگر آینده ی ساده در گذشته است. توجه داشته باشید که شرطی نوع دوم برای بیان تصور در زمان حال به کار میرود.

136- My father asked me..... Drive so fast. (بانک ملت)

- 1) not to 2) don't 3) I don't 4) to not

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است جمله از نوع نقل قول غیر مستقیم امری منفی است که پس از جمله ی ناقل کلمه ی *not* و سپس مصدر به کار میرود.

137- where is the nurse..... at the hospital? (بانک ملت)

- 1) who I saw 2) who did I see 3) whom I saw her 4) whom did I see

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. *who* یا *whom* را در جمله واره های (*clause*) نسبی برای اشاره به مفعول انسان به کار میبریم که در این صورت پس از آنها فاعل و فعل می ای دقت کنید که پس از فعل از ضمیر مفعولی استفاده نمیکنیم چون تکرار زاید است. گزینه ۳ به دلیل وجود ضمیر مفعولی *her* نادرست است.

138- The solution to land pollution is reduce, re use and recycle, on the other hand we can try to save our environment by not leaving On it. (افسری)

- 1) Dash 2) Crust 3) Aid 4) Trash

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه صحیح است. راه حل آلودگی زمین، این است که زباله ها را کاهش دهیم، یا استفاده مجدد کنیم و یا آنرا بازیافت کنیم؛ به عبارتی دیگر، ما می توانیم سعی کنیم تا محیط پیرامون ما از طریق نریختن زباله روی زمین، حفظ شود.

139- The books In this library are all rare ones. (افسری)

- 1) Which used 2) Which are using 3) Which are used 4) Use

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۳ صحیح است. کتابهایی که در این کتابخانه استفاده شده اند، همه نادر هستند.

140- A lot of European researchers were invited to the Kyoto protocol some gifted Iranian scientists. (افسری)

- 1) Includes 2) Include 3) Included 4) Including

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. بسیاری از محققان اروپایی به پروتوکل کیوتو دعوت شده بودند، از جمله برخی از دانشمندان ایرانی مجرب می شدند. Including یعنی "از جمله".

141- some managers believe that a nice work place, positively influence employee productivity, in this way, employee effectiveness is (افسری)

- 1) Enhanced 2) Emphasized 3) Evaluated 4) Expressed

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۱ صحیح است. برخی از مدیران بر این باورند که یک محل کار خوب، به طور مثبت بر بهره وری کارکنان تأثیر می گذارد، به این ترتیب، اثربخشی کارکنان بهبود می یابد.

142- In this sort of mental illness, the usual is a brief period of anxiety showing improvement in close future. (افسری)

- 1) Projection 2) Pattern 3) Pause 4) Posture

- پاسخ کارشناس E-Estekhdam.com: گزینه ۴ صحیح است. در این نوع بیماری روحی، وضعیت عادی، یک دوره کوتاهی از اضطراب، نشان‌دهنده بهبود در آینده نزدیک است.

بخش سوم: نکات آموزشی مربوط به زبان انگلیسی

ضمایر موصولی

نکته شماره ۱

۱. Who: از تکرار اسم مشخص (اسم انسان) در فاعل جمله وصفی جلوگیری می کند. بعد از آن فعل می آید.

1- The writer has written this interesting story is very famous.

- a) whose
- b) whom
- c) which
- d) who *

2- The mechanic is repairing the car is his friend.

- a) whose
- b) whom
- c) who *
- d) which

3- I don't like people lose their tempers easily.

- a) whom
- b) who *
- c) whose
- d) which

4- The man telephoned you lives in this house.

- a) whose
- b) whom
- c) who *
- d) which

۲. Whom: از تکرار اسم مشخص (اسم انسان) در مفعول جمله وصفی جلوگیری می کند. بعد از آن فاعل می آید.

1- The lady I expected hasn't come in yet.

- a) whose
- b) which
- c) whom *
- d) what

2- The man They employed has blue eyes.

- a) whose
- b) which
- c) where
- d) whom *

۳. Which: از تکرار اسم غیرمشخص (اشیا یا حیوانات) در فاعل جمله وصفی جلوگیری می کند. قبل از آن اسم غیر انسان می آید و بعد از آن ممکن است اسم و یا فعل بیاید.

1- The car was talking us to the airport broke down.

- a) which *
- b) who
- c) whose
- d) whom

2- The ladder on I was standing began to slip.

- a) whose
- b) where
- c) which *
- d) that

3- The cars were fixed yesterday are over there.

- a) which *
- b) who
- c) where
- d) whom

4- The letter he has written is in his room.

- a) who
- b) whom
- c) which *
- d) whose

۵. Where: از تکرار اسم مکان در جمله وصفی جلوگیری می کند.

نکته: باید دانست که وقتی که از where استفاده می شود نیاز به حرف اضافه مکان نیست.

۶. When: از تکرار اسم زمان در جمله وصفی جلوگیری می کند.

۷. Whose: از تکرار صفت ملکی در جمله جلوگیری کند.

نکته: البته اگر قبل whose اسم غیرمشخص وجود داشته باشد می توان به جای whose از of which استفاده کرد. بدین ترتیب که اسم بعد از whose را به قبل از whose منتقل می کنیم و به جای whose از of which استفاده می کنیم.

...The dog whose name was Top
 the dog the name of which was top of.
 The room whose door...
 The room the door of which...

نکته: اگر در جمله وصفی عدد قبل از صفت ملکی وجود داشته باشد آن عدد به قبل از whose منتقل می شود.

1. The children painting prize were given ten pounds each.

- a) who
- b) that
- c) what
- d) whose ***

2. The writer.....works are always admired by people all over the world is William Shakespeare.

- a) whose ***
- b) whom
- c) which
- d) who

3. Amin..... father works in this department store is in our class.

- a) that
- b) which
- c) whose ***
- d) whom

4. The man over there..... name I don't remember is an artist.

- a) who
- b) whose ***
- c) whom
- d) that

۸. در صورتی که قبل از which عبارت the thing وجود داشته باشد به جای ترکیب the thing which از what استفاده می شود.

The thing which you need is fresh air.

What you need is fresh air.

۹. Why: از تکرار اسم دلیل و علت در جمله وصفی جلوگیری می کند.

نکته: باید دانست که وقتی جمله هایی که The reason why در آنها بکار رفته ادامه پیدا می کند از کلمه ربط that استفاده می شود نه because.

می توان در قسمت اسم ، قبل از "که موصولی" ضمیر بکار برد و با "که موصولی (who)" همه ضمیرها به کار می روند به غیر از they که به جای آن از those استفاده می شود.

I who work hard. we who work hard.
 You who work hard. you who work hard.
 It who works hard.
 She who works hard. Those who work hard.
 He who works hard.

موارد جایگزینی ضمائر موصولی:

از بین " که های موصولی " سه مورد which و whom و who (فاعلی و مفعولی) قابل جایگزین شدن با that هستند.

The man who (that) works here is my uncle.
 The man whom (that) you saw yesterday is my uncle.
 The house which (that) is on the corner is mine.
 The house which (that) you bought is too expensive.

موارد حذف " که های موصولی ":

از بین ضمائر موصولی حتی می توان which و whom (مفعولی) حذف کرد.

The man which you saw yesterday is my uncle.----- The man you saw yesterday is my uncle
 The house which you bought is too expensive.----- The house you bought is too expensive.

نکته: اگر بعد از ضمیر موصولی who, which, that یک فعل to be قرار گرفت، در صورت حذف ضمیر موصولی باید فعل to be بعد از آن هم حذف شود.

Who are playing = playing.
 Who was injured = injured

1- The boys football are my friends.

- a) play
- b) playing ***
- c) plays
- d) are playing

2- The man in the accident was taken to hospital.

- a) who injured
- b) injured ***
- c) whom injured
- d) that injured

3- The picture yesterday is over day.

- a) was drawing
- b) were drawn
- c) which was drawing
- d) drawn *

حرف اضافه

نکته شماره ۲

از حروف اضافه (prepositions) که در زبان انگلیسی بسیار رایج هستند برای بیان رابطه بین دو کلمه استفاده می شود.

An actor **from** Berlin

بازیگری از برلین

در این مثال حرف اضافه from رابطه بین actor و Berlin را نشان می دهد.

A book **about** life

کتابی درباره زندگی

در مثال بالا about رابطه بین book و life را نشان می دهد.

A bird **in** the sky

پرنده ای در آسمان

در این مثال حرف اضافه in رابطه بین bird و sky را نشان می دهد.

در جدول زیر لیستی از رایج ترین حروف اضافه ی زبان انگلیسی به همراه معنی قرار داده شده است:

preposition حرف اضافه	Meaning معنی	preposition حرف اضافه	Meaning معنی
before	قبل از	above	بالای
after	بعد از	against	در مقابل
behind	پشت، در پشت، پشت سر	beside	(در) کنار، پیش
besides	به غیر از، به جز	down	پایین
during	در، در طول	except	به جز

for	برای	from	از
in	در، درون، داخل	off	دور از (محلی)، در مرخصی
on	روی	opposite	روبروی، مقابل
out	بیرون	outside	بیرون، خارج
till	تا، تا این که	to	به، تا، تا این که، به طرف
toward	به سوی، نسبت به	under	زیر
underneath	در زیر، زیر	until	تا، تا این که
via	از طریق	with	با
within	در، درون	without	بدون

حرف اضافه *in* می تواند با ماه، فصل و یا سال بکار برود.

The conference will be held **in summer**.

کنفرانس در تابستان برگزار خواهد شد.

It's very hard to travel **in winter** because of cold weather.

در زمستان به دلیل سردی هوا مسافرت کردن خیلی سخت است.

Ali is going to the United States **in June**.

علی در (ماه) ژوئن به ایالات متحده می رود.

نکته: اصطلاحات ثابتی هم وجود دارند که *in* در آنها بکار می رود.

In the morning, In the afternoon, In the evening

I go to school **in the morning**.

من صبح به مدرسه می روم.

I saw one of your best friends **in the afternoon**.

بعدظهر یکی از بهترین دوستان رو دیدم.

حرف اضافه *on* می تواند با تاریخ یا روزهای هفته استفاده شود.

The soccer match is **on September 18**.

مسابقه فوتبال روز هجدهم سپتامبر است.

I 'm going to visit a friend of mine **on Friday**, do you want to come with me?

من قصد دارم جمعه به دیدن یکی از دوستانم بروم، میخوای با من بیای؟

We met a new member in the group **on Monday morning**.

ما در گروه یک عضو جدید را دوشنبه صبح ملاقات کردیم.

Mike graduated from university **on March 24, 2014**.

مایک در ۲۴ مارس ۲۰۱۵ از دانشگاه فارالتحصیل شد.

نکته: هنگامی که ما فقط اسم ماه را در جمله استفاده می کنیم دیگر نباید از **on** استفاده کرد بلکه باید از **in** استفاده کرد. ولی وقتی که به همراه اسم ماه، ما تاریخ را هم داریم آن وقت باید از حرف اضافه **on** استفاده کرد.

حرف اضافه at می تواند با ساعت یا کلمات night, noon و midnight بکار برود.

The movie is **at 3 pm**.

فیلم ساعت ۳ بعدازظهر.

Bats come out **at night**.

خفاش ها شب بیرون می آیند.

Sometimes I eat lunch **at noon**.

بعضی اوقات من ظهر نهار می خورم.

کاربرد حرف اضافه at

هنگام صحبت در مورد فعالیت های گروهی مثل مهمانی، جلسه، نمایش، کنسرت و غیره از **at** استفاده می شود.

at a party, at a meeting, at a play, at a concert, etc

I will see you **at the party**.

در مهمونی می بینمت.

Jack is now **at a concert**.

جک الان در یک کنسرت.

A: Where is Maria?

B: She is **at a meeting** now.

ماریا کجاست؟ او الان در یک جلسه است.

تفاوت حروف اضافه at و in در خصوص مکان

به طور کلی از **in** موقعی استفاده می شود که ما به یک قسمت به خصوصی از یک ساختمان (بانک، اداره...) اشاره می کنیم. ولی از **at** موقعی استفاده می کنیم که به یک ساختمان به طور کلی اشاره می کنیم که کمی نامشخص است.

where are you?

I'm **in** the office.

کجا هستی؟

در اتاقم هستم (اتاقی که در اداره است).

where are you?

I'm **at** the office.

کجا هستی؟

اداره هستم (در اینجا منظور اداره به صورت یک کل است و این دقیقاً مشخص نیست که این شخص در چه قسمتی از اداره است)

تفاوت دیگر **in** و **at** در مورد مکان وقتی است که ما از فعل **arrive** (رسیدن، وارد شدن) قبل از این دو استفاده می کنیم. به طور کلی برای مکان های بزرگ باید از **حرف اضافه in** استفاده کرد ولی برای مکان های کوچک از **at** استفاده می شود. مثلاً وقتی که می خواهیم از یکی از این دو برای یک کشور استفاده کنیم باید از **in** استفاده می کنیم ولی برای فرودگاه از **at** استفاده می کنیم. به چند مثال در این خصوص توجه کنید:

Yesterday, I arrived **in the Netherlands** to meet my co-workers.

دیروز من برای ملاقات همکارانم وارد هلند شدم.

It is expected that the air plane arrives **at the airport** within 45 minutes.

انتظار می رود که هواپیما در ظرف ۴۵ دقیقه وارد فرودگاه شود.

We will arrive **at the restaurant** in the evening.

ما عصر وارد رستوران می شویم.

نکته: از حرف اضافه **to** بعد از **arrive** استفاده نمی شود.

~~I normally arrive to college about an hour before my class starts.~~

در مثال بالا **at** باید جایگزین **to** شود.

کاربرد حروف اضافه **on** و **in** برای موقعیت

حرف اضافه **on** اغلب برای موقعیت چیزی روی یک سطح بکار می رود، و **in** وقتی بکار می رود که چیزی درون چیزی یا مکانی دیگر باشد.

I have only a cell phone **in** my pocket.

من فقط یک گوشی در جیبم دارم.

There is a pen **on** the desk.

یک خودکار روی میز است.

Do you see that parrot **in** the cage?

اون طوطی رو توی قفس می بینی؟

Jimmy has a tattoo **on** his hand.

جیمی یک خالکوبی روی دستش دارد.

چند اشتباه رایج در استفاده از این حروف

با افعالی مثل enter و resemble, discuss, lack, meet, approach, marry (وارد (جایی) شدن) از حروف اضافه استفاده نمی شود.

Henry and I discussed (**about**) the problem.

من و هنری در مورد مشکل گفت و گو کردیم.

He is going to marry (**with**) one of his classmates by the name of Rose.

او قصد دارد با یکی از همکلاسی هایش به اسم رز ازدواج کند.

We are approaching (**to**) the stadium.

ما داریم به استادیوم نزدیک می شویم.

I met (**with**) one of your old friends.

من با یکی از دوستان قدیمی ات ملاقات کردم.

از حروف اضافه برای برخی از اصطلاحات رایج مربوط به زمان که با next, last, this, و one شروع می شوند استفاده نمی کنیم.

Let's see each other (**on**) next Saturday.

بیا همدیگره رو شنبه بعد ببینیم.

Meeting him (**in**) that morning is the worst memory I have.

ملاقات کردن او بدترین خاطره ایست که دارم.

از to قبل از کلمه home استفاده نمی شود:

I'm going (**to**) home.

دارم میرم خونه.

بعد از without, after, before, against, at, by, on, of, about, instead of برای افعال استفاده می شود.

~~I like to watch movies instead of read boring books.~~

I like to watch movies instead of reading boring books.

به جای خواندن کتاب های کسل کننده دوست دارم فیلم تماشا کنم.

~~He went out without say anything.~~

He went out without saying anything.

او بدون گفتن چیزی بیرون رفت.

نکته شماره ۳

اسامی قابل شمارش و غیر قابل شمارش

در انگلیسی برای بیان مقدار و یا تعداد مشخص از هر چیزی از یک قاعده و قانون خاصی استفاده می کنند. این قوانین در موضوعی با عنوان اسامی قابل شمارش و غیر قابل شمارش بیان می شود. در این درس با اینگونه جملات و کلمات پرسشی مرتبط با آن آشنا می شوید. اول از همه باید بدانیم که اسم قابل شمارش و یا غیر قابل شمارش یعنی چه؟

به هر اسمی که بتوان آنرا با عدد شمارش کرد اسم قابل شمارش می گویند. این اسمها را هم می توان مفرد بیان کرد و هم بصورت جمع. همچنین در صورت مفرد بودن قبل از آنها از a یا an استفاده می شود. مانند:

....یک کتاب دو کتاب و one books two books=

....یک خانه دو خانه و one house two houses =

....یک ماشین دو ماشین سه ماشین و one car two cars three cars =

یک سیب یک پرتقال = an apple an orange

یک مرد سه مرد = a man three men

اسامی غیر قابل شمارش

به هر اسمی که نتوان با عدد آنرا شمارش کرد و باید مقدار برای آن بیان کرد اسم غیر قابل شمارش می گویند.

مانند:

انواع مایعات مثل: قهوه چای آب میوه

محصولات لبنی مثل: کره پنیر ماست

غلات مثل: گندم جو آرد نخود لوبیا

در بیان اسامی قابل شمارش و غیر قابل شمارش در جملات معمولاً از کلمات کمیت هم استفاده می شود که در زیر آمده است:

برای قابل شمارش داریم:

a few = یه چند تا

some = تعدادی / بعضی

many = خیلی

a lot of = (تعداد زیاد) از هر چیز

too many = خیلی زیاد

و برای غیر قابل شمارش:

a little = یه کمی

some = مقداری

much = زیاد

too much = مقدار خیلی زیاد

a lot of = (مقدار زیاد) از هر چیز

حالا به مثالهای زیر توجه کنید:

I need two apples = من دو تا سیب نیاز دارم

she has to eat an orange = او باید یک پرتقال بخورد

some men had two cell phones = بعضی از مردها دو تا موبایل داشتند

I saw three lions at the zoo = من دو تا شیر را در باغ وحش دیدم

I want to buy a few books = من میخواهم یه چند تا کتاب بخرم

She doesn't have many pens = او خیلی خودکار ندارد

Do you have a lot of plates? = آیا خیلی بشقاب دارید؟

She'd like to buy two new books = او تمایل داره دو تا کتاب نو بخره

Many people like to stay here = خیلی مردم دوست دارند اینجا بموندند

It is 33 Kilometers from here to London = از اینجا تا لندن ۳۳ کیلومتر است

و مثالهایی برای غیر قابل شمارش:

Do you need some water? = آیا مقداری آب احتیاج داری؟

I took a little soil for our house = من مقدار کمی خاک برای خانه مان بردم

He bought a lot of milk for his family = او برای خانواده اش مقدار زیادی شیر خرید

Let's have some cool drink = بیا مقداری نوشابه خنک بخوریم

Would you like some coffee? = آیا مقداری قهوه میل دارید؟

I ate a little bread with some butter for breakfast = من برای صبحانه مقدار کمی نان با مقداری کره خوردم

I need two kilos of milk = من دو کیلو شیر می خواهم

نکات:

۱. همانطوریکه می بینید اسامی قابل شمارش در صورت بیشتر از یک عدد بودن بصورت جمع بیان می شوند در حالیکه اسامی غیر قابل شمارش همیشه مفرد بیان می شوند.

۲. اسامی غیر قابل شمارش می توانند همراه با یک واحد شمارش و یا یک وسیله بصورت شمارشی بیان شوند. در این صورت این واحدهای شمارش هستند که جمع بسته می شوند.

مانند:

I need two kilos of milk = من دو کیلو شیر می خواهم
they want a glass of water = آنها یک لیوان آب می خواهند

۳. اسامی بی قاعده هم جزو اسامی قابل شمارش محسوب می شوند. اسامی بی قاعده: به اسامی گفته می شود که S یا es جمع بسته نمی شوند.
مانند: man woman police mouse child

نکته: البته همیشه استثناعاتی هم وجود دارد. بعضی اسامی غیر قابل شمارش را نیز می توان بصورت قابل شمارش بیان کرد: مانند زیر:

International waters = آبهای بین المللی

(لطفاً یک آبجو به من بده. (یک لیوان آبجو به من بده = please give me a beer

(من یک قهوه میل دارم ، لطفاً (یک فنجان قهوه میل دارم = I'd like a coffee, please

(ممکنه یک شراب سفید داشته باشم؟ (اجازه می دهید یک شراب سفید بخورم؟ = May I have a white wine

نحوه استفاده از Some, no, any در جملات

از جمله کلماتی که در ساخت جملات سؤالی و غیر سؤالی بکار می رود این سه کلمه می باشد. اگر بخواهیم جمله پرسشی همراه با there are و is بسازیم معمولاً از any و some استفاده می کنیم و اگر بخواهیم جمله غیر پرسشی منفی بسازیم از some، any و no استفاده می کنیم و اگر بخواهیم جمله غیر پرسشی مثبت بسازیم از some استفاده می کنیم. بنابراین در جملات پرسشی ، مثبت و منفی از some؛ در جملات پرسشی و منفی از any؛ و در جملات منفی از no؛ در جمله ای که فعل منفی شود any استفاده می شود و در جملات مثبت با معنی منفی از no استفاده می شود.

جمله ای که با some سؤالی می شود در صورت دادن جواب منفی با any یا no بیان می شود. مثالهای زیر را ببینید:

فرض کنید ۵ عدد سیب روی میز باشد:

there are five apples on the table.
Is there any apple on the table?
yes, there are some apples on it
No, there isn't any apple on the table
No, there is no apple on the table

Is there anyone under that bridge?
 Yes, there is someone overthere
 No, there isn't anyone overthere
 No, there is no one overthere

شرطی‌ها

نکته شماره ۴

جملات شرطی (conditional sentences) در انگلیسی سه نوع هستند.

یک جمله شرطی از دو بند تشکیل می‌شود؛ بند شرطی یا If Clause و بند نتیجه یا Main Clause
 ترتیب قرار گرفتن این دو بند به شکل زیر است:

Main clause + ,If clause

یا

Main clause + If clause (بدون کاما)

نوع اول از جملات شرطی واقعیت را بیان می‌کند (real conditionals) ولی دو نوع دیگر چیزهای غیر واقعی را بیان می‌کنند (unreal conditionals).

جملات شرطی نوع اول (first conditional)

ما وقتی از این نوع از جملات شرطی استفاده می‌کنیم که بخواهیم در مورد چیزهایی که ممکن است در آینده اتفاق بیفتند صحبت کنیم.
 ساختار: if + present simple, ... will + infinitive

If it rains, I won't go out
 اگر باران بیارد من بیرون نمی‌روم

He will be late if the train is delayed
 اگر قطار تاخیر داشته باشد او دیر خواهد کرد

*وقتی که می‌خواهیم در مورد حقایق (facts) صحبت کنیم بر خلاف مثال‌های قبل دیگر از will استفاده نمی‌کنیم. به این نوع جملات، جملات شرطی نوع صفر (zero conditional sentences) گفته می‌شود. به مثال زیر توجه کنید:

ساختار: if + present simple, ... present simple

If you heat ice, it melts.

قطعا هر زمانی که یخ حرارت ببیند ذوب می‌شود. این یک حقیقت است و همانطور که دیدید در این نوع از جملات شرطی از will استفاده نکردیم.

چند مثال دیگر

we **get** water if we **mix** hydrogen and oxygen
ما اگر هیدروژن و اکسیژن را ترکیب کنیم آب بدست می آوریم

If people **eat** too much food, they **get** fat
اگر افراد بیش از حد غذا بخورند چاق می شوند

جملات شرطی نوع دوم (second conditional)

از این نوع از جملات شرطی که مربوط به زمان حال می شوند برای چیزهایی که تا حد زیادی غیر ممکن هستند استفاده می کنیم. در این جملات زمان (tense) افعال گذشته است و در بند نتیجه از **would** استفاده می کنیم.

If I **had** enough money, I **would** visit 80 countries
اگر من به اندازه کافی پول داشتم ۸۰ کشور را می دیدم

If I **knew** his name, I **would** tell you
اگر اسمش را می دانستم به تو می گفتم

نکته دیگر در این خصوص این است که اگر ما بخواهیم در موقعیت های رسمی از افعال **to be** استفاده کنیم باید برای ضمائر مفرد (مثل I, It, he, she) از فعل جمع **were** استفاده کرد (در انگلیسی عامیانه برای افعال مفرد از **was** استفاده می شود).

If I **were** you, I would tell my parents
اگر من به جای تو بودم به والدینم می گفتم

جملات شرطی نوع سوم (third conditional)

زمان در این نوع از جملات مربوط به گذشته است که برای تصور کردن نتیجه چیزی که در گذشته روی نداده است به کار می رود.
ساختار: if + past perfect, ...would + have + past participle

If we **had taken** a taxi, we **wouldn't have missed** the train
اگر تاکسی گرفته بودیم قطار را از دست نمی دادیم (ولی ما تاکسی نگرفتیم و قطار را هم از دست دادیم)

If I **had found** his address, I **would have sent** him an invitation
اگر آدرسش را پیدا می کردم دعوتش می کردم (ولی آدرس او را پیدا نکردم و دعوتش هم نکردم)

جملات I Wish

نکته شماره ۵

استفاده از **wish** به معنای خواستن

در این کاربرد **wish** همانند کلمه **want** به معنی خواستن است ولی **wish** بسیار رسمی تر است.

مثال:

I **wish** to talk to Mr. Smith

من می‌خواهم با آقای اسمیت صحبت کنم

Sir, as you **wished** I delivered the pizza

آقا، همانطور که خواستید پیتزا را تحویل دادم

نکته: در این کاربرد نمی‌توان از wish به صورت استمراری (مثلاً زمان حال استمراری) استفاده کرد:~~I'm wishing to talk to Mr. Smith~~

استفاده از wish جهت آرزو کردن برای دیگران

ساختار کلی این کاربرد به شکل زیر است:

subject (فاعل) + wish + direct object (مفعول مستقیم) + indirect object (مفعول غیر مستقیم)

به چند مثال توجه کنید:

I **wish** you success in your new job

در شغل جدیدت برات آرزوی موفقیت می‌کنم

= success مفعول مستقیم

= you مفعول غیر مستقیم

We **wish** her all the best

ما برای او آرزوی بهترین‌ها رو می‌کنیم

= all the best مفعول مستقیم

= her مفعول غیر مستقیم

بکار بردن wish برای اظهار پشیمانی

در این کاربرد ما از wish برای اظهار پشیمانی از اینکه چیزها مطابق میل ما نیستند استفاده می‌کنیم. موقعیت‌هایی که از wish برای آنها استفاده می‌کنیم غیر واقعی و غیر ممکن هستند. به تحقق پیوستن چیزی در این کاربرد که متعلق به زمان حال یا آینده می‌شود تقریباً محال است.

۱. بیان آرزو در زمان حال

I **wish** that I didn't need to work today.

ای کاش امروز مجبور نبودم کار کنم (ولی مجبورم کار کنم).

I **wish** that I could speak Chinese.

ای کاش می توانستم چینی صحبت کنم (ولی نمی توانم).

I **wish** that I **were** taller.

ای کاش بلند تر بودم.

۲. بیان آرزو در زمان آینده

به طور کلی موقعی که از would استفاده می کنیم می خواهیم بگوییم اگر کسی کاری را انجام ندهد یا اینکه اگر کسی کاری را انجام دهد ناراحت می شویم.

I **wish** you **would stop** smoking.

ای کاش دیگر سیگار نکشی (ولی او سیگار می کشد).

I **wish** that the neighbors **would be** quiet.

ای کاش همسایه ها ساکت بشند (ولی ساکت نمی شوند).

I **wish** that I **could go** to the party tonight.

ای کاش بتوانم امشب به میهمانی بروم (ولی خیلی سرم شلوغ و نمی توانم).

I **wish** my friend **were coming** here.

ای کاش دوستم بیاید اینجا (ولی نمی آید).

نکته: در استفاده از would در موقعیت های غیر رسمی می توانیم wish را به صورت استمراری بکار ببریم:

I'm **wishing** the neighbors would be quiet.

۳. بیان آرزو در زمان گذشته

در این کاربرد یک فرد اظهار پشیمانی می کند که یا ناشی از این است که چیزی اتفاق نیفتاده است و یا اینکه چیزی اتفاق افتاده است.

I **wish** that I **had gone** to Esfahan.

ای کاش رفته بودم به اصفهان (ولی نرفتم).

I **wish** that I **hadn't eaten** too much food.

ای کاش زیاد غذا نخورده بودم.

I **wish** that I **had studied** more.

ای کاش بیشتر درس خوانده بودم (ولی نخوندم).

دو نکته:

در موقعیت های غیر رسمی **that** که بعد از **wish** می آید، حذف می شود:

I wish I knew his name.

همانند جملات شرطی نوع دوم هنگامی که باید از یک فعل **to be** بعد از **wish** استفاده کنیم در هر صورتی (حتی اگر ضمیر ما مفرد باشد) باید از **were** استفاده کنیم، ولی در موقعیت های غیررسمی از **was** برای ضمایر مفرد (**I, he** و **she**) استفاده می شود.

I wish I **were** a little thinner.

ای کاش یکم لاغر تر بودم.

Enough و Too، Such، So

نکته شماره ۶

کاربرد **so**

قبل از یک صفت (بدون اسم) به کار می رود و مفهوم آن صفت را تشدید می کند و معنای آن خیلی و آنقدر می باشد. بعد از صفت می توانیم از **that clause** استفاده کنیم.

ساختار: **so + that + صفت + so**

The film was so amusing that I saw it again.

فیلم آنقدر سرگرم کننده بود که دوباره آن را دیدم.

The earthquake was so light that we couldn't feel it.

زلزله آنقدر ضعیف بود که نتوانستیم آن را حس کنیم.

کاربرد **such**

قبل از یک اسم یا یک اسم همراه با یک صفت به کار می رود و به دنبال آن یک **that clause** می آید. معنای آن چنان، آن چنان می باشد.

ساختار: **such + a / an + (صفت) + اسم**He is **such a nice person** that everyone likes him.

آن چنان آدم خوبی است که همه او را دوست دارند.

It was **such an amusing film** that I saw it again.

آن چنان فیلم سرگرم کننده ای بود که دوباره آن را دیدم.

نکته ۱: so و such در جمله دارای مفهوم یکسانی هستند اما ساختار متفاوتی دارند.

The film was so amusing that I saw it again.

It was **such an amusing film that** I saw it again.

نکته ۲: هر گاه بین that such یک اسم قابل شمارش مفرد به کار رود از حرف تعریف a / an استفاده می کنیم اما اگر اسمی که بین that such آمده است به صورت جمع یا غیر قابل شمارش باشد از حرف تعریف a / an استفاده نمی کنیم.

اگر صفت با حرف بی صدا شروع شود از a و اگر صفت با حرف صدادار شروع شود از an استفاده می کنیم.

It was **such a funny joke that** we couldn't stop laughing.

It is **such sunny weather that** he can play tennis in park.

They are **such friendly people that** everyone enjoys being with them

کاربرد too

کلمه too به معنای «زیاد» یا «بیش از حد» می باشد و قبل از یک صفت یا قید به کار می رود و نشان می دهد که شدت آن صفت یا قید بیش از اندازه ی مورد نیاز ماست.

ساختار: مصدر با to + (مفعول شخصی + for) + قید / صفت + too

These shoes are too small for me to wear.

این کفش برای پوشیدن بیش از اندازه برایم کوچک است.

He is too young to drive a car.

او برای رانندگی کردن بیش از حد کوچک است.

The box is too heavy for Aryan to lift.

بلند کردن جعبه برای آریان بیش از حد سنگین است.

نکته ۱: در ساختار too معمولاً مفهوم جمله منفی است.

The tea is too hot for us to drink.

یعنی نمی توانیم چای را بنوشیم چون داغ است.

نکته ۲: گاهی اوقات می توانیم (مفعول شخصی + for) را حذف کنیم. هر گاه فاعل ابتدای جمله انجام دهنده ی مصدر با to بود نیازی به نوشتن (مفعول شخصی + for) نیست.

My father is too old to play football.

پدرم که فاعل ابتدای جمله است نمی تواند فوتبال بازی کند.

These shoes are too small for me to wear.

این کفش ها که فاعل ابتدای جمله است انجام دهنده ی مصدر با to یعنی پوشیدن نمی باشد، بنابراین در این جمله می توان (مفعول شخصی + for) را نوشت.

کاربرد enough

به معنای «کافی» و «به اندازه ی کافی» دارای دو کاربرد می باشد.

الف: قبل از یک اسم به کار می رود. در این صورت نقش آن صفت است.

مصدر با to + (مفعول شخصی + for) + اسم + enough

I have enough money.

پول کافی دارم.

I have enough money to buy a car.

برای خرید ماشین پول کافی دارم.

He doesn't have enough experience to repair the car.

او تجربه کافی برای تعمیر کردن ماشین ندارد.

There is enough light for us to take pictures.

به اندازه کافی برای ما نور وجود دارد که عکس بگیریم.

ب: بعد از یک صفت به کار می رود.

مصدر با + + to + مفعول شخصی + for + enough + صفت

He is experienced enough to repair the car.

او برای تعمیر کردن ماشین به اندازه کافی با تجربه است.

This lesson is easy enough for us to understand.

فهمیدن درس به اندازه کافی برای ما آسان است.

مصدر با To

نکته شماره ۷

قبل و یا بعد از افعال کمکی

فعل هایی که بعد از اکثر افعال کمکی بکار می روند از to برای آنها استفاده نمی شود. این افعال کمکی عبارتند از:

should, can, could, may, might, must, will, would

He **can** swim.

او می تواند شنا کند.

You **should** study more.

تو باید بیشتر درس بخوانی.

همانطور که می بینید بعد از افعال کمکی (can و should) در جملات بالا از **to** استفاده نشده است.

برخی دیگر از افعال کمکی قبل از فعل اصلی جمله می آیند که عبارتند از do, does و did

She **didn't** play soccer.

او فوتبال بازی نکرد.

I do like flowers.

من واقعا گلها را دوست دارم (در اینجا فعل کمکی **do** برای تاکید بکار برده شده است)

نکته: هنگامی که شکل مثبت do یا همچنین did و does قبل از فعل اصلی در جملات خبری (نه در سوالات) استفاده می شود فقط برای تاکید هستند. به یک مثال دیگر توجه کنید.

I **did** call you several times yesterday but you didn't answer.

دیروز واقعا چند بار باهات تماس گرفتم ولی جواب ندادی

همانطور که می بینید فعل **did** فقط برای تاکید بکار رفته است.

تعدادی افعال خاص

تعدادی افعال وجود دارد که بعد از آنها to استفاده نمی شود. به یک مثال در این خصوص توجه کنید:

Let him speak.

به او اجازه بده صحبت کنه.

اگر جمله بالا به شکل زیر استفاده شود اشتباه است:

Let him **to** speak.

فعل let جزء افعالی است که نباید از **to** برای افعالی که بعد از آن می آیند استفاده کرد.

نشان دادن قصد و نیت

یکی از رایج ترین کاربرد **to** نشان دادن قصد و نیت است. در اینجا سوال چرا؟ را پاسخ می دهد.

He went there **to** see his friend.

او به آنجا رفت تا دوستش را ببیند (چرا او به آنجا رفت؟ => تا دوستش را ببیند)

در این مثال همانطور که مشاهده می کنید **قصد** رفتن شخص به آنجا دیدن دوستش بود بنابراین قبل از فعل **see** از **to** استفاده شده است. به چند مثال دیگر توجه کنید:

Stephan lived in Spain **to** learn Spanish.

استفان برای یادگیری زبان اسپانیایی در اسپانیا زندگی کرد (چرا استفان در اسپانیا زندگی کرد؟ => برای یادگیری زبان اسپانیایی)

در این مثال نیز قصد از زندگی در اسپانیا یادگیری زبان اسپانیایی بود.

برای شکل منفی **to** معمولاً **not** قبل از آن استفاده می شود.

Richard bought a computer **not to** need yours.

ریچارد یه کامپیوتر خرید تا به کامپیوتر تو نیازی نداشته باشه.

خیلی اوقات **to** به ابتدای جمله آورده می شود:

To learn Spanish, I lived in Spain.

گاهی اوقات ممکن است با اصطلاح **in order to** نیز برخورد کنید که مترادف **to** می باشد و بیشتر در موقعیت های رسمی استفاده ی شود.

She arrived early **in order to** talk to Ms. Wilson.

او زود رسید تا خانم ویلسون را ببیند.

برای منفی کردن این اصطلاح کافی است **not** را بعد از **order** استفاده کنید که به این شکل است: **in order not to**

بعد از تعدادی افعال خاص

تعدادی افعال خاص وجود دارد که اگر فعلی بعد از آنها بیاید باید قبل از آن فعل از **to** استفاده کرد. به چند مثال توجه کنید:

I **want to** play soccer.

من می خواهم فوتبال بازی کنم.

Do you **like to** eat Italian food?

دوست داری غذای ایتالیایی بخوری؟

متداول ترین این افعال عبارتند از:

choose, decide, expect, forget, hate, hope, intend, learn, like, love, mean, plan, prefer, remember, want, would like, would love

نکته شماره ۸

افعالی که بعد از آنها **ing** می آید

مشغول بودن (busy) قبول کردن (admit) سپاس گزار بودن (appreciate)
انکار کردن (deny) در نظر گرفتن (consider) ارزش داشتن (worth)
بیاد داشتن (remember) بخشیدن (forgive) لذت بردن (enjoy)
اجتناب کردن (avoid) تمام کردن (finish) تصور کردن (imagine)
ادامه دادن (keep) دوست داشتن (like) ناراحت شدن (mind)
دلتنگ شدن (miss) دوست نداشتن (dislike) ریسک کردن (risk)
دست برداشتن (stop)

It isn't worth waiting for the bus.

نمی ارزد که منتظر اتوبوس شویم

She considered not visiting her hometown.

سر نزدن به زادگاهش را در نظر گرفت

Please stop talking in the class.

لطفاً از صحبت کردن در کلاس دست بردارید.

نکته شماره ۹

مصدرهای بدون **To**

بعضی از افعال هستند که اگر فعلی بعد از آنها بیاید ما نباید از **to** استفاده کنیم. مثال:

Let him **to** think

اجازه بده فکر کنه

Don't make me **to** go from here

مجبورم نکن از اینجا برم

جملات بالا هر دو غلط هستند. چون ما از **to** برای افعالی که بعد از **let** و **make** آمده استفاده کردیم. بنابراین شکل صحیح آنها این است که ما **"to"** را از هر دو جمله حذف کنیم.

لیست افعال رایجی که ما نباید از **to** بعد از آنها استفاده کنیم:

watch, make, let, feel, notice, hear, see

بعد از کلمه **help** (در انگلیسی آمریکایی) این اختیاری است که از **to** استفاده شود یا نشود.

چند مثال دیگر:

I saw him play basketball

من او رو دیدم بسکتبال بازی می کرد

Ali noticed the boy climb the tree

علی متوجه شد پسر داره از دیوار بالا میره

I felt the house move

فکر کردم خانه حرکت می کنه

صفت تفضیلی

نکته شماره ۱۰

از **صفات تفضیلی** (Comparative Adjectives) موقعی استفاده می کنیم که بخواهیم دو چیز یا شخص یا مکان را با هم مقایسه کنیم. برای این منظور دو راه وجود دارد که **as...as** و **than** هستند.

صفات تفضیلی با **as...as**

ساختار **as...as** به شکل زیر است:

as + adjective + as

در این ساختار بین **as...as** از یک صفت استفاده می شود.

کاربرد **as...as** این است که دو شخص، مکان یا شیء را با هم مقایسه کنیم و برابری آنها در یک صفت را با استفاده از **as...as** بیان کنیم. البته هنگامی که جمله ما منفی است این ساختار نابرابری را نشان می دهد.

به مثال های زیر توجه کنید:

Marry is as tall as Jennifer

ماری هم قد جنیفر است

ساختار **as...as** در جمله بالا برابری در صفت قد را بیان می کند.

English is not as difficult as Chinese

زبان انگلیسی به اندازه زبان چینی سخت نیست.

در این جمله ساختار **as...as** یک نابرابری را بیان می کند (نابرابری در دشواری).

صفات تفضیلی با **than**

صفات تک هجایی

اگر صفتی فقط یک هجا (یک بخش) داشته باشد 'er' را به انتهای آن اضافه می کنیم.

ساختار صفات تفضیلی تک هجایی با **than** به شکل زیر است:

adjective + er + than

در این ساختار ابتدا صفت تک هجایی را استفاده می کنیم، سپس پسوند **er** را به انتهای آن اضافه می کنیم و در انتها از کلمه **than** (به معنای از) استفاده می کنیم.

نکته: از **than** موقعی استفاده می کنیم که بخواهیم هر دو شخص، مکان یا شیء مورد مقایسه را در جمله نام ببریم. اگر فقط از یک شخص، مکان یا شیء بخواهیم در جمله نام ببریم دیگر نباید **than** را بکار ببریم.

مثال:

English is easier

زبان انگلیسی آسان تر است

Ali is taller

علی بلند قد تر است

همانطور که مشاهده می کنید در جملات بالا صفات **easy** و **tall** هر دو تک هجایی هستند، به همین دلیل می توانیم **er** را به انتهای آنها اضافه کنیم. علاوه بر این در این دو جمله فقط یکی از دو طرف مقایسه را نام بردیم. بنابراین دیگر از **than** استفاده نکردیم.

English is easier than Chinese

زبان انگلیسی از چینی آسان تر است

Ali is taller than Mahan

علی از ماهان بلند (قد) تر است

در دو جمله بالا هر دو طرف مقایسه را بکار بردیم، به همین دلیل از **than** بعد از صفت تفضیلی استفاده کردیم.

صفات چند هجایی

ساختار صفات تفضیلی چند هجایی با **than** به شکل زیر است:

more + adjective + than

اگر صفتی بیش از یک هجا داشته باشد دیگر 'er' را به انتهای آن صفت اضافه نمی‌کنیم، بلکه کلمه '**more**' را قبل از آن صفت می‌آوریم.

This book is **more** important

این کتاب مهم تر است

اینجا نیز اگر هر دو اسم مورد مقایسه را در جمله ذکر کنیم باید کلمه **than** را بعد از صفت بکار ببریم.

Cars are **more** expensive than bicycles

ماشین از دوچرخه گران تر است

لیست صفت های رایج تک هجایی در زبان انگلیسی:

close => **closer**

large => **larger**

fat => **fatter**

fast => **faster**

quick => **quicker**

short => **shorter**

thin => **thinner**

cheap => **cheaper**

late => **later**

nice => **nicer**

لیست صفت های رایج چند هجایی در زبان انگلیسی:

beautiful => **more beautiful**

colorful => **more colorful**

powerful => **more powerful**

delicious => **more delicious**

important => **more important**

صفات عالی

از صفات عالی (Superlative Adjectives) موقعی استفاده می کنیم که بخواهیم بگوییم یک شخص، مکان یا شی‌ای بالاتر، بهتر، قوی تر... از اعضای یک گروه است.

صفات عالی تک هجایی

اگر صفتی فقط یک هجا داشته باشد 'est' را به انتهای آن اضافه می کنیم و حرف تعریف the را نیز قبل از صفت بکار می بریم. ساختار صفات عالی یک هجایی به شکل زیر است:

subject (فاعل) + verb (فعل) + the + superlative adjective

Ali is **the tallest** student in the class

علی بلند (قد) ترین دانش آموز در کلاس است

English is **the easiest** language in the world

انگلیسی آسان ترین زبان دنیاست

صفات عالی چند هجایی

اگر صفتی بیش از یک هجا داشته باشد 'the most' را قبل از آن بکار می بریم و دیگر از 'est' استفاده نمی کنیم. ساختار صفات عالی چند هجایی به شکل زیر است:

subject (فاعل) + verb (فعل) + the most + adjective

He is **the most powerful** person in the country

او قدرتمندترین فرد در کشور است

This is **the most delicious** food I have ever eaten

این خوشمزه ترن غذایی است که تا به حال خورده ام.

لیست صفت های تفضیلی و عالی بی قاعده

صفت عالی	صفت تفضیلی	صفت
best	better	good
the worst	worse	bad
the least	less	little
the most	more	much/many
the farthest/furthest	farther/further	far

استثنائات

صفت های دو هجایی که حرف آخر آنها 'y' می باشد از این قاعده پیروی نمی کنند و همانند صفات تک هجایی بکار می روند. رایج ترین این صفات عبارتند از:

happy => happier => (the) happiest

heavy => heavier => (the) heaviest

funny => funnier => (the) funniest

pretty => prettier => (the) prettiest

ترتیب صفات

نکته شماره ۱۱

زمانی که تعداد زیادی از صفت ها با هم استفاده می شوند، ترتیب آن ها بستگی به نقش و عملکرد صفت ها دارد. رایج ترین ترتیب صفات ها به شرح زیر است:

کیفیت، اندازه، سن یا دما، شکل، رنگ، ملیت یا ریشه، جنس

مثال هایی برای انواع صفت ها:

کیفیت: delicious – lovely – charming

اندازه: small – huge – tiny

سن یا دما: old – hot – young

شکل: round – square – rectangular

رنگ: red – blonde – black

ملیت یا ریشه: Swedish – Victorian – Iranian

جنس: plastic – wooden – silver

مثال هایی برای ترتیب صفت ها در جمله:

a lovely old red post-box

some small round plastic papers

some charming small silver ornaments

Used To کاربرد

نکته شماره ۱۲

کاربرد used to:

- برای بیان کاری که در گذشته بطور مرتب انجام می دادیم (عادت داشتیم) بکار می رود.
- برای بیان حقایقی در زمان گذشته

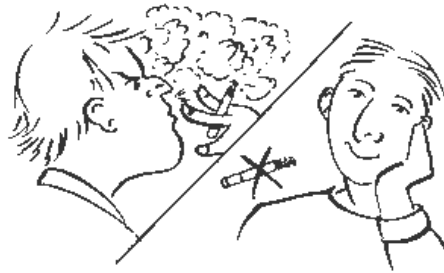
حالت فعل بعد از used to:

- بعد از used to فعل بصورت مصدر بدون to می آید.

بعنوان مثالی از اولین کاربرد used to، اگر بخواهیم بگوییم: "برادرم قبلاً سیگار می کشید" و منظورمان این باشد که الان دیگر سیگار نمی کشد، می توانیم بگوییم:

My brother **used to smoke**.

A few years ago

Today

یعنی بدون اینکه اشاره ای به اینکه حالا دیگر سیگار نمی کشد بکنیم used to منظورمان را خواهد رساند. یا به مثال های زیر نگاه کنید:

من به این مهد کودک می رفتم. (الان دیگر نمی روم)

I **used to go** to this kindergarten.

من در تهران زندگی می کردم. (الان زندگی نمی کنم)

I **used to live** in Tehran.

هرسه مثال بالا در مورد عادت در زمان گذشته (کاری که در گذشته بطور مرتب انجام می دادیم) حرف می زنند. به عنوان مثالی از کاربرد used to برای بیان حقایق در زمان گذشته به جمله زیر دقت کنید:

این ساختمان قبلاً یک مدرسه بود:

This building **used to be** a school.

کاربرد be used to :

این عبارت زمانی بکار می رود که می خواهیم بگوییم با چیزی یا انجام کاری در زمان گذشته آشنایی داریم.

حالت فعل بعد از be used to :

بعد از be used to فعل بصورت ing دار می آید. البته می توانید بعد از آن از اسم هم استفاده کنید.

مثال:

من به ترافیک سنگین عادت دارم.

I **am used to** heavy traffic.

من به زندگی در شهر بزرگ عادت دارم.

I am used to living in a big city.

من به هوای گرم و مرطوب عادت دارم.

I am used to hot and humid weather.

اگر از زمان گذشته فعل **be** یعنی **was** و **were** استفاده کنید، منظور آشنایی با چیزی یا کاری در زمان گذشته است. بعنوان مثال:

وقتی در آنجا کار می کردم به صبح زود بیدار شدن عادت داشتم.

When I was working there, I **was used to** getting up early.

کاربرد **get used to**:

- برای بیان عادت کردن به چیزی از **get used to** استفاده می شود.

حالت فعل بعد از **get used to**

- بعد از **used to** فعل بصورت **ing** دار می آید. البته می توانید بعد از آن از اسم هم استفاده کنید.

مثلاً:

من به هوای گرم و مرطوب رشت عادت کردم.

I got used to the hot and humid weather in Rasht.

من به هوای گرم و مرطوب رشت عادت خواهم کرد.

I will **get used to** the hot and humid weather in Rasht.

من به زندگی کردن در هوای گرم و مرطوب عادت خواهم کرد.

I will **get used to living** in hot and humid weather.

معلوم و مجهول

نکته شماره ۱۳

نکته اول: اگر فعل دارای حرف اضافه خاصی باشد، این حرف اضافه در آخر جمله قرار می گیرد. برای مثال:

The student made fun of her.

دانشجویان او را تمسخر کردند. (معلوم)

She was made fun of (by the student.)

او مورد تمسخر قرار گرفت. (مجهول)

نکته دوم: فعل لازم قابل مجهول شدن نمی باشد زیرا فعل لازم فعلی است که احتیاج به مفعول ندارد و بدون مفعول دارای مفهوم بوده و جمله کامل است. چون در تبدیل جملات معلوم به مجهول شرط اول وجود مفعول است. بنابراین افعال لازم قابل مجهول شدن نیستند.

برای مثال:

He walks in the garden every evening.

هر روز در باغ قدم می زند.

نکته سوم: بعضی از افعال هم لازم و هم متعدی هستند؛ در این حالت فقط زمانی که متعدی هستند قابل مجهول شدن می باشند. مثال:

He ended the quarrel.

او جر و بحث را خاتمه داد. (فعل متعدی)

The quarrel was ended.

به جر و بحث خاتمه داده شد. (مجهول)

نکته چهارم: اگر در جمله دو مفعول وجود داشته باشد بهتر است مفعول شخص در ابتدای جمله مجهول قرار بگیرد.

I send a letter to him.

من برای او نامه ای فرستادم. (معلوم)

He was sent a letter.

به او نامه ای فرستاده شد. (مجهول)

نکته پنجم: اگر جمله ای دارای افعال Have to – has to – had to باشد، شکل مجهول بعد از آنها فقط (اسم مفعول + be) است. برای مثال:

Mr Amini has to paint the house.

آقای امینی باید منزل را نقاشی کند.

The house has to be painted. (by Mr Amini)

منزل باید نقاشی شود.

نکته ششم: اگر جمله ای دارای افعال ناقص must – should = may – might باشد. چنانچه زمان جمله به طریقی به گذشته اشاره کند، شکل مجهول بعد از آنها (اسم مفعول + Have been) و چنانچه غیر گذشته (حال یا آینده) باشد، شکل مجهول بعد از آنها فقط (اسم مفعول + be) است. برای مثال:

You should have mailed the parcel yesterday. The parcel should have been mailed yesterday.

بسته باید دیروز پست می شد. (یعنی نشد)

نکته هفتم: اگر فاعل جمله معلوم Someone یا Somebody یا Some people باشد در فرم مجهول حذف می گردد. برای مثال:

Someone gave me a book yesterday.

یک نفر دیروز یک کتاب به من داد.

نکته هشتم: اگر در جمله قید حالت یا قید تکرار وجود داشته باشد، محل آن در جمله مجهول اکثراً قبل از اسم مفعول می باشد. برای مثال:

They will look after your son carefully.
آنها از فرزند شما با دقت مراقبت خواهند کرد.

نکته نهم: در جملات مجهول فاعل یا انجام دهنده عمل اغلب ذکر نمی گردد ولی اگر ذکر شود آن را با حرف اضافه by در جمله به کار می برند. برای مثال:

Bob painted the picture.
باب عکس را نقاشی کرد.

نکته دهم: بعد از یک فعل مجهول فعل دومی که بعد از آن به کار می رود مصدر با to است. یعنی (An infinitive with to). برای مثال:

We saw them go out.
ما دیدیم آنها بیرون رفتند.
They were seen to go out.
آنها را دیدند که بیرون رفتند.

Unless و If

نکته شماره ۱۴

unless به معنای «مگر اینکه» می باشد و در زبان انگلیسی کاربرد آن مثل if...not است و می توان آنها را به جای یکدیگر استفاده کرد. مثال:

let's go out **unless** you're tired => Let's go out **if** you are **not** tired
اگر خسته نیستی بریم بیرون

I like to read that book **unless** it's about politics
(**if** that book is **not** about politics, I like to read it)

دوست دارم اون کتاب رو بخونم مگر اینکه درباره سیاست باشه (اگر اون کتاب در مورد سیاست باشه دوست دارم بخونمش)

موقعی که جمله ما مربوط به آینده است و از 'will' در آن استفاده شده است، در جمله وابسته (dependent clause) که از unless استفاده کردیم از زمان حال استفاده می کنیم (یعنی دیگر از زمان آینده استفاده نمی کنیم).

I'll be there at 8:00 **unless I oversleep**

ساعت ۸ اونجا هستم مگر اینکه خواب بمونم (اگر خواب نمونم ساعت ۸ اونجا هستم)

to, so as to, In order to

نکته شماره ۱۵

In order to و to می توانند هم در ابتدای جمله بکار روند و هم در وسط ولی so as not to معمولاً در وسط جمله بکار می رود. آنها در جملات پیچیده ای بکار می روند که دارای دو فعل و دو عمل هستند اما فاعل آنها یکی است. (جمله پیچیده جمله ایی است که بیش از یک فعل در آن بکار رفته باشد).

I went to his office **to** meet him.
 I went to his office **in order to** meet him.
To reach him, I had to wait for five minutes on the line.
In order to reach him, I had to wait for five minutes on the line.
In order not to wake up the baby, I tiptoed into the room.
 I talked to him **so as to** have a better understanding of the situation.
 I went to the post office **so as to** buy some stamps.
 I am leaving now **so as not to** be late.

گرامر **Even Though و Although, In spite of و Despite**

نکته شماره ۱۶

in spite of، despite و although برای بیان تضاد بین دو چیز استفاده می شوند اما نحوه استفاده شان در ساختار جمله با یکدیگر متفاوت است.

In spite of / despite

بعد از این دو عبارت می بایست از اسم یا ضمیر در جمله استفاده کرد. مثلاً:

We enjoyed our camping holiday in spite of the rain.
 Despite the pain in his leg he completed the marathon.
 Despite having all the necessary qualifications, they didn't offer me the job.

به یاد داشته باشید که افعال دارای ing اسم به حساب می آیند.

تنها تفاوت of در spite و despite است!

Although

بعد از آن از یک مفعول و یا یک فعل استفاده می کنیم. مثلاً:

We enjoyed our camping holiday although it rained every day.
 Although he worked very hard, he didn't manage to pass the exam.
 The holiday was great although the hotel wasn't very nice.
 می توان از In spite of و despite به همراه فعل یا مفعول استفاده کرد البته به شرطی که عبارت the fact that حتما ذکر شود. مثلاً:

In spite of the fact that he worked very hard, he didn't manage to pass the exam.
 Despite the fact that he worked very hard, he didn't manage to pass the exam.

Even though

این عبارت نسبت به Although مقداری قوی تر است و مانند یکدیگر، همراه با فعل و یا مفعول در جمله به کار برده می شوند. مثلاً:

We decided to buy the house even though we didn't really have enough money.
 You keep making that stupid noise even though I've asked you to stop three times.

نکته شماره ۱۷۰

کاربرد while و whereas به عنوان کلمات ربط تضاد (contrast)

کلمات **while** و **whereas** به معنای «درحالی که / اما / با وجود این که / در صورتی که» برای بیان دو وضعیت و رویداد می‌باشند که با هم در تضاد مستقیم هستند. دو جمله‌ی مورد نظر باید دقیقاً دو روی یک سکه باشند.

به مثال‌های زیر توجه کنید.

While this work may be really boring, it is not child labor.

Whereas rural children usually work in agriculture, some children in urban areas work in trade and services.

در جملات بالا می‌توانیم قسمتی را که زیر آن خط کشیده شده است را درانتها به کار ببریم. در این صورت نیز از کاما می‌توانیم استفاده کنیم.

It is not child labor, While this work may be really boring.

نکته: یکی از تفاوت‌های اصلی **while** با **whereas** در این است که **while** می‌تواند همچنین کلمه‌ی ربط دهنده‌ی زمان نیز باشد. به مثال زیر توجه کنید.

Keep the food warm while you are making the salad.

وقتی که سالاد درست می‌کنید، غذا را گرم نگه دارید.

I was reading the book while in hospital.

کتاب را می‌خواندم زمانی که بیمارستان بودم.

نکته: کلمات ربط دیگری نیز وجود دارد که تضاد را نشان می‌دهند. بعضی از آنها عبارتند از **but, yet, however, ...**

But به معنای «اما / ولی / منتها» تنها می‌تواند در وسط جمله به کار رود. بهتر است قبل از **but** علامت ویرگول رعایت شود. این حرف ربط می‌تواند تضاد کلی و حتی تناقض را نیز بیان کند.

به مثال‌های زیر توجه کنید.

The sun was shining, but it was quite cold.

The team was beaten, but Reza scored three goals.

I don't like most sweet food, but I love chocolate.

The sun was shining, **yet** it was quite cold.

The sun was shining ; **however** it was quite cold.

خورشید داشت می درخشید اما هوا کاملاً سرد بود.

تیم شکست خورد اما رضا سه گل زد.

من از اکثر چیزهای شیرین بدم می آید اما شکلات را دوست دارم.

خورشید داشت می درخشید اما هوا کاملاً سرد بود.

خورشید داشت می درخشید اما / هر چند هوا کاملاً سرد بود.

کاربرد however

به کاربرد **however** به معنای « با این همه / هر چند / با این وجود » در جملات زیر توجه کنید.

(A) I don't like him. **However**, (B) I agree that he's a good manager.

(A) It is a bit late; **however**, (B) I'd quite like to go out.

however یک قید است نه یک حرف ربط. **however** از نظر گرامری جمله اش را به جمله ی قبلی ربط نمی دهد و به این دلیل است که بعد از نقطه (full stop) یا نقطه ویرگول (semi- colon) می آید. **however** در موقعیت های گوناگون استفاده می شود و معمولاً با یک یا دو ویرگول از جمله اش جدا می شود.

موقعیت however در جمله:

۱- اگر این قید در ابتدای یک جمله ی ساده - تک جمله - به کار رود ، بعد از آن به علامت ویرگول (,) نیاز دارید.

This is one possible solution to the problem. **However**, there are others.

این یکی از راه های ممکن برای حل این مسئله است. با این وجود ، راه های دیگری هم هست.

۲- اگر می خواهید آن را بین دو جمله استفاده کنید باید حتماً پیش از آن ، علامت نقطه ویرگول (;) و بعد از آن علامت ویرگول (,) به کار ببرید.

Tabriz has a cold climate ; **however**, Abadan is very warm.

تبریز آب و هوای سردی دارد هر چند / اما آبادان خیلی گرم است.

کلمات ربط **When, As, Since, or ... Whether**

نکته شماره ۱۸

کاربرد **when**

when به معنای «وقتی که» یک کلمه ی ربط زمان (time) است.

۱- کلمه **when** هنگامی به کار می رود که عملی بعد از عمل دیگر رخ داده باشد. به مثال زیر توجه کنید.

When I heard the doorbell, I opened the door.

۲- ما غالباً می گوئیم کاری در حین انجام عمل دیگری به وقوع پیوست. گاهی اوقات عملی که از نظر زمانی بیشتر طول می کشد یعنی طولانی تر است قبل از عمل کوتاه تر شروع شده و حتی بعد از آن نیز ادامه دارد.

When I was walking down the street, I noticed a police car in front of the museum.

«در اینجا عمل پیاده رفتن (عمل طولانی تر) قبل از دیدن ماشین پلیس (عمل کوتاه تر) در حال انجام بوده و حتی بعد از آن نیز ادامه می یابد.»
در اینجا به جای **when** از **as** و **while** نیز می توان استفاده کرد.

نکته: گاهی اوقات **when** را می توان در ابتدای هر یک از جمله وارده نوشت.

Maryam arrived **when** I was studying English

when Maryam arrived, I was studying English

۳- در مورد سن (age) و دوره های زمانی (when periods of time) استفاده می شود.

(**When I was a child** we lived in London. (~~NOT As / While I was a child...~~

(His parents died **when he was twelve**. (~~NOT... while he was twelve~~.

۴- وقتی می خواهیم نشان بدهیم که دو عمل به طور همزمان تکرار می شوند از **when** استفاده می کنیم. در این نوع جملات ، **when** در حقیقت به جای **whenever** و در مفهوم «هر وقت که» به کار می رود.

When it rains, the buses are crowded

وقتی (هر وقت که) باران می بارد ، اتوبوس ها شلوغ می شود.

۵- زمان های استمراری – مانند (**was walking ; are having ; were playing**) – معمولاً برای عملی که از نظر زمانی بیش تر طول می کشد (عمل طولانی تر) استفاده می شوند. در این صورت از **when** ، **while** و **as** می توان در ابتدای جملات استمراری استفاده کرد.

The telephone always rings **when you are having a bath**

کاربرد **while**

علاوه بر مواردی که در بالا گفته شد در موارد ذیل نیز از **while** استفاده می کنند.

۱- **as** و **while** را می توان با زمان های ساده (**simple tense**) مخصوصاً با افعال حالتی (**state verb**) مثل **sit, lie, grow** به کار برد.
به مثال زیر توجه کنید:

As I sat reading the paper, the door burst open.

۲- برای دو عمل که به مدت طولانی در حال انجام باشند، از **while** استفاده می کنیم.

While I was studying English, my brother was watching football on TV.

برای چنین حالتی **when** و **as** آن چنان کاربردی ندارد.

کاربرد as

کلمه as به عنوان کلمه ی ربط دارای کاربردهای گوناگونی می باشد. به کاربردهای زیر توجه کنید.

۱- کاربرد زمان time

در این کاربرد کلمه as به معنای «وقتی که» می باشد و برای ربط دادن دو عمل هم زمان به کار می رود. به مثال زیر توجه کنید.

I saw an accident as I was walking home.

۲- کاربرد علت (reason)

در این کاربرد کلمه as به معنای «چون» می باشد. و مفهوم کلمه **because** را دارد. **as** وقتی استفاده می شود که دلیل برای شنونده یا خواننده شناخته شده است یا زمانی که مهم ترین قسمت جمله نیست. جمله واره ای که با **as** شروع می شود اغلب در ابتدای جمله نوشته می شود. به مثال های زیر توجه کنید.

As I didn't feel well, I went to bed early.

As it's raining again, we'll have to stay at home.

۳- کاربرد تناسب (proportion)

در این کاربرد as به معنای «به همان نسبت یا همان طور می باشد». با فعل زمان های حال ساده، گذشته ی ساده و آینده ی ساده استفاده می شود (**simple tenses**) تا دو موقعیتی را که با هم توسعه می یابند یا با هم تغییر می کنند را بیان کند. به مثال زیر توجه کنید.

As I get older, I get more optimistic.

جمله ی بالا یعنی «همانطور که من مسن تر می شوم، خوشبین تر می شوم.» یا «به همان نسبت که مسن تر می شوم، به همان نسبت خوشبین تر می شوم.» در جمله ی بالا زمان هر دو فعل حال ساده می باشد.

As your muscles get stronger, you can do more active things for longer periods of time

As we climbed the hill, we got more and more tired

کاربرد since

کلمه since به عنوان کلمه ربط دارای دو کاربرد زیر می باشد.

۱- کاربرد علت (reason)

در این کاربرد کلمه since به معنای «چون» **because** و **as** می باشد. در این مفهوم کاربرد **since** رسمی می باشد. **since**

مانند **as** زمانی استفاده می شود که دلیل از قبل برای خواننده و شنونده شناخته شده است یا اینکه دلیل از مابقی جمله از اهمیت کمتری برخوردار است. البته **since** رسمیت بیشتری دارد و غالباً در ابتدای جمله قرار می گیرد.

Since the problem was too difficult, we couldn't do it easily.

Since you refuse to co-operate, I shall be forced to take legal advice

۲- کاربرد زمان (time)

در این کاربرد کلمه since به معنای «از..... تاکنون» می باشد و معمولاً در جملات زمان حال کامل به کار می رود.

I have not seen him since I left school.

در جمله ی بالا «**since I left school**» به معنای «از زمانی که مدرسه را ترک کردم تا کنون» می باشد.

نکته: گاهی اوقات کلمه **since** با **ever** به صورت **ever since** به معنای «از آن زمان تا کنون» می باشد. مثال:

He came to England 3 years ago and he has lived here **ever since**.

کاربرد because

از **because** زمانی استفاده می شود که دلیل مهم ترین بخش جمله را تشکیل می دهد و اغلب اطلاعاتی را بیان می کند که برای خواننده یا شنونده شناخته شده نیست.

نکته: وقتی **because** مهم ترین بخش جمله است در ابتدای جمله واره ی قیدی و بعد از جمله ی پایه قرار می گیرد.

You want to know why I'm leaving? I'm leaving **because** I'm tired.

- وقتی تاکید بیشتری روی دلیل است و اطلاعاتی بیان می شود که از قبل شناخته شده نیست می توان **because** را که در ابتدای جمله واره ی قیدی است در ابتدای جمله نیز نوشت.

Because I was ill for six months, I lost my job.

I lost my job **because** I was ill for six months.

نکته: به کاربرد **because** توجه کنید.

because + clause
because of + noun

به مثال های زیر توجه کنید.

We couldn't play football **because** it was raining.

We couldn't play football **because of** rain.

کاربرد for

for اطلاعات جدیدی را بیان می کند و بیانگر این است که دلیل به عنوان یک نظریه بعد از ذکر شده است. جمله واره ای که با **for** آغاز می شود تقریباً داخل پرانتز یا این علامت [] قرار می گیرد یا با یک خط تیره مشخص می شود و هرگز در ابتدای جمله واقع نمی شود.

I decided to stop and have lunch – **for** I was feeling quite hungry.

در این حالت **for** در سبک نوشتاری رسمی بیش تر به کار می رود.

کاربرد whether.....or

whether.....or به معنای «خواه.....خواه....» «چه.....چه.....» یک کلمه ربط شرایط (condition) می باشد

و برای بیان دو وضعیت به کار می رود که در صورت رخ دادن هر کدام نتیجه یکسان است. به مثال زیر توجه کنید.

You must do all these exercises **whether** they are easy **or** difficult.

در جمله ی بالا ما دو وضعیت داریم ولی نتیجه ی هر دو یکسان است.

نکته: معمولاً whether.....or به صورت جدا شده به کار می رود ولی گاهی اوقات به صورت جدا نشده whether or نیز به کار

می رود. به مثال های زیر توجه کنید.

I couldn't decide **whether or** not to accept the job.

I will accept the job offer **whether or** not the pay is low.

نکته: در بعضی از جملات whether بدون کلمه or به کار می رود که در این جملات به معنای «آیا» می باشد. در این کاربرد به جای

کلمه whether از کلمه "if" نیز می توان استفاده کرد. به مثال زیر توجه کنید.

He asked me **whether / if** I could answer the questions.

Can- could

برای بیان توانایی انجام فعل و همچنین اجازه دادن و اجازه گرفتن در زمانهای حال و آینده بکار می رود.

I can speak English now. (زمان حال)

Maryam can go to kindergarten next year. (زمان آینده)

Can we leave the class? (کسب اجازه)

برای سوالی کردن can را به ابتدای جمله می آوریم و برای منفی کردن از can't (can not) استفاده می کنیم.

Can I buy a computer this year?

No, You can not (can't), You can't buy a computer.

Yes, you can. You can buy a computer this year.

توجه: از **be able to** (توانستن ، قادر بودن) می توانیم به جای can استفاده کنیم.

Are you able to read these English sentences?

در اینجا لازم به تذکر است که فعل can فقط در دو زمان حال و آینده به کار میرود، در حالیکه be able to را در زمان های دیگر نیز می توانیم به کار ببریم.

.She has been able to washed all the dishes (زمان حال کامل)

Could برای توانایی انجام فعل در زمان گذشته و همچنین اجازه دادن و اجازه گرفتن در زمانهای حال و آینده به کار می رود.

My friends could swim fast last week.

Could I use your laptop, please?

برای سوالی کردن could را به اول جمله می آوریم و برای منفی کردن از could not یا مخفف آن یعنی couldn't استفاده می کنیم.

Could you cook lunch well two years ago?

Yes, I could. I could cook well two years ago.

No. I couldn't. I couldn't cook well two years ago.

May, Might

پیش از ارایه هر گونه بحثی درباره may, might به جمله های زیر توجه کنید:

1. Sarah may be at home now.
2. Sarah might be at home now.
3. Father may know everything about that car.
4. Father might know everything about that car.

از مثال های داده شده می توانیم نتیجه بگیریم که تقریباً هیچ گونه تفاوتی بین may و might وجود ندارد و این بر خلاف تصور آن دسته کسانی که خیال می کنند که might گذشته may است. بطور کلی may و might برای بیان احتمال استفاده می شود. به این تفاوت بیانگر might احتمال ضعیف تری به نسبت may می باشد.

منفی may با افزودن not می شود که فرم مخفف هم ندارد.

May he pass the exam?

No, He may not pass it.

Must

Must از افعال ناقص بوده و کاربرد آن منحصر به زمان های حال و آینده است.

Mina must write the exercises again.

برای سوالی کردن جای must را با فاعل جمله عوض کرده و برای منفی کردن بعد must یا mustn't می نویسیم.

Must the workers work hard.

Yes, they must. They must work hard.

No, they mustn't. They must not work hard.

موارد کاربرد must:

۱. برای بیان اجبار بکار می رود. You must see the teacher now.

۲. برای وظیفه بکار می رود. We must obey the law.

۳. در حالت امر بکار می رود. You must write.

۴. هنگام لزوم و احتیاج بکار می رود. She must study hard, if she want to pass her exams.

Should

Should به معنای باید برای بیان اجبار به شکل توصیه و نصیحت سبک تر از **must** در زمان های حال و آینده در جمله بکار برده می شود.

.That sick man should see the doctor soon

Should به کمک قید **not** منفی میشود و با انتغال آن به ابتدای جمله صورت سوالی در می آید.

You shouldn't make fun of the people.

Should the girl come early?

Have to

Have to به معنی بایستن ، برای بیان اجبار و وظیفه در زمان های حال و آینده بکار می رود.

I have to clean my room today.

برای سوالی کردن از **do** استفاده می کنیم. بدین ترتیب که فعل کمکی **do** را در ابتدای جمله سوالی می نویسیم و برای منفی کردن از **don't** استفاده می کنیم.

Do you have to clean your room today?

Yes, I do. I have to clean my room.

No, I don't have to clean my room today.

Has to

Has to: اگر فاعل سوم شخص مفرد (she, he. It, Ali, ...) باشد به جای **have to** از **has to** استفاده می کنیم.

My sister has to answer all the questions carefully.

برای سوالی کردن فعل کمکی **does** را به اول جمله نوشته سپس **has to** به **have to** می شود و برای منفی کردن بعد **does** قید **not** را اضافه کرده و **has to** به **have to** عوض می شود.

Does my sister have to answer all the question carefully?

Yes, she does. She has to answer all the question carefully.

No, she doesn't. she doesn't have to answer all the question carefully.

Had to

Had to برای اجبار و وظیفه در زمان گذشته بکار می رود.

The teacher had to travel to England.

برای سوالی had to فعل کمکی did را در ابتدای جمله مینویسیم. در حالت سوالی و منفی، had to را به have to تبدیل می کنیم.

Did he have to travel to England?

Yes, he did. He had to travel to England.

No, he didn't. He had to travel to England.

توجه: بعد از افعال ناقص فعل اصلی به شکل ساده می آید.

بخش چهارم: منابع مطالعاتی پیشنهادی سرفصل زبان انگلیسی

زبان انگلیسی، شامل موارد زیر می گردد:

- ۱. Vocabulary
- ۲. Grammar
- ۳. Cloze Test، که خود شامل Vocabulary و Grammar می شود.
- ۴. Reading Comprehension که شامل موارد زیر می شود:
 - 1. Main Idea...
 - 2. The word X is closest in meaning to...
 - 3. Which of the following is mentioned as...
 - 4. Which of the following statements is true about or not true about...
 - 5. According to Paragraph/Passage...
 - 6. The word X in Paragraph Y refer to...

کتاب های زیر برای این سرفصل پیشنهاد می گردد:

۱. برای وسعت دامنه لغات: Essential Word for the TOEFL و 504، در صورت موجود بودن زمان کافی می توانید از کتاب ۱۱۰۰ واژه هم استفاده کنید.
۲. برای بخش گرامر، می توانید از گرامر دبیرستان و پیش دانشگاهی استفاده کنید؛ البته در بخش گرامر به جملات معلوم و مجهول بیشتر توجه کنید.

همانطور که می دانید کسب اطلاع سریع و به موقع از آخرین اخبار، فراخوان های جذب نیرو و آگهی های استخدامی محلی و کشوری، مهمترین گام در جهت پیدا کردن شغل و استخدام شدن است.

امروزه به دلیل کثرت منابع خبری کاغذی و یا اینترنتی، روزنامه ها، نیازمندی ها، جراید محلی و سراسری، سایت ها و ... بطور حتم یک فرد قادر به تهیه، بررسی و اطلاع به هنگام از کلیه اخبار، آگهی ها و فراخوان ها و نحوه اقدام برای آنها نیست.

وب سایت ای-استخدام با راه اندازی اولین سرویس هوشمند ارسال آگهی در کشور و اخذ مجوزهای قانونی از مراجع ذیربط، تمامی اخبار، آگهی های استخدامی محلی و کشوری را چند لحظه پس از اعلام و انتشار و گرفتن تأییدیه صحت آنها، در پایگاه اینترنتی خود تجمیع و بازنشر نموده و پس از تفکیک آنها براساس رشته تحصیلی، تخصص کاری و شهر و استان به کاربران متقاضی خود پیامک و ایمیل می نماید. بدیهی است کاربران با استفاده از خدمات سایت ای-استخدام، به موقع از آگهی های استخدامی جراید، روزنامه ها، سایت ها و سایر منابع اخبار و آگهی مطلع می شوند و تیم ای-استخدام به جای کاربران تمام روزنامه ها، نیازمندی ها، وب سایت ارگانهای دولتی و خصوصی و کلیه منابع اخبار و آگهی های استخدامی موثق و معتبر را بررسی می کند.

پس:

✚ دیگر از استخدام بانکها و موسسات دولتی و خصوصی جا نمی مانید.

✚ تمام روزنامه ها ، نیازمندی ها ، سایت ها و ... برایتان بررسی می شود.

✚ با دریافت به محض انتشار آگهی ها، یک گام از سایر افراد جلوتر می باشید.

✚ نیازی به صرف هزینه و زمان برای جستجو در روزنامه ها و اینترنت ندارید.

✚ اعتبار و صحت تمام آگهی ها توسط تیم محتوای وب سایت پیگیری می شود.

برای ثبت نام کلیک کنید

<http://panel.e-estekhdam.com/signup>

همچنین شما داوطلبان گرامی می توانید با عضویت در کانال های اطلاع رسانی سامانه ای - استخدام، از فرصت های شغلی خود بهره جوید:

برای عضویت در کانال های اطلاع رسانی سامانه ای - استخدام کلیک کنید

<http://www.e-estekhdam.com/?p=667317>

به منظور اطلاع از فرصت های شغلی، همچنین می توانید از نرم افزار سامانه ای - استخدام در گوشی های همراه خود استفاده کنید:

برای دانلود نرم افزار ای - استخدام کلیک کنید

<http://www.e-estekhdam.com/mobile>

دیگر محصولات مرتبط سامانه ای - استخدام:

کتاب از آگهی استخدامی تا مصاحبه تخصصی، گزینش + منابع و سوالات

<http://www.e-estekhdam.com/?p=1003901>

جزوه آموزشی چگونه استخدام شویم؟

<http://www.e-estekhdam.com/?p=56813>

اصل سوالات عمومی دفترچه آزمون های استخدامی

<http://www.e-estekhdam.com/?p=903200>

ساخت رزومه کاری

<http://www.e-estekhdam.com/?p=346152>

بانک اطلاعات مشاغل و رشته ها (اطلاعات جامع)

<http://www.e-estekhdam.com/?p=417440>

با آرزوی موفقیت برای شما در آزمونهای استخدامی

لطفا همواره دقت کنید که در صورت تمایل خرید سوالات وب سایت ای-استخدام حتما از آدرس زیر اقدام به خرید نمایید.

شماره تماسهای پشتیبانی وب سایت ای-استخدام به شرح زیر است:

۰۲۱۴۴۲۹۱۰۱۵

۰۲۱۴۴۲۹۱۸۷۴

با تشکر از خرید شما

مدیریت وب سایت ای استخدام (www.e-estekhdam.com)

ایکاستخدام
e-estekhdam